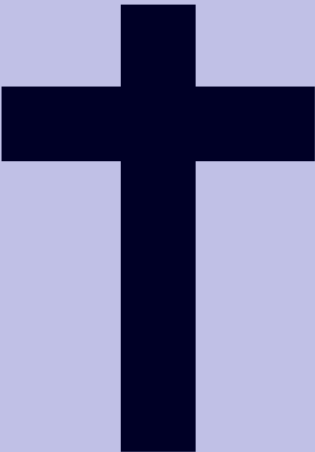

Kupia

Kupia: Kupia New Testament (New Testament)

Kupia

Kupia: Kupia New Testament (New Testament)

copyright © 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kupia

Contributor: SIL International (in Asia)

All rights reserved.

2025-05-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 6 May 2025 from source files dated 6 May 2025
7ccb2690-4432-5e86-88c1-f8ee976f30f4

Contents

మత్తయి	1
మార్కు	39
లూకా	65
యోహాను	113
బారికుల్ కమె	146
రోమా	185
1 కొరింధి	205
2 కొరింధి	221
గలతీ	232
ఎఫెసీ	239
పిలిప్పీ	246
కొలోస్సీ	251
1 థెస్సలోనీ	256
2 థెస్సలోనీ	261
1 తిమోతి	264
2 తిమోతి	270
తీతు	274
పిలేమోను	277
ఎబ్రీయుల్	279
యాకోబు	293
1 పేతురు	298
2 పేతురు	303
1 యోహాను	306
2 యోహాను	311
3 యోహాను	312
యూదా	313
ప్రకటన	315

మత్తయి సుబుమ్ కబుర్ మత్తయి రెగిడ్లి సుబుమ్ కబుర్

యేసుక్రీస్తుచి వంసుమ్ వర్స తేన్ రెగిడ్లిసి
(లూకా 3:23-38)

1 అబ్రాహామ్చి నెకుమ్తె జెర్మిలో దావీదు రానొచి వంసుమ్తే యేసుక్రీస్తు జా జెర్మిలన్. జోచి వంసుమ్ ఇసి జలి.

2 అబ్రాహామ్ ఇస్సాకుక పాయిలన్. ఇస్సాకు యాకోబుక పాయిలన్. యాకోబు యూదాక చి జోచి అన్నసింక బాపుడ్లివొక పాయిలన్.

3 యూదా తాహూరు మెలి తేర్చి తేన్ పెరెసుక చి జెరహుక పాయిలన్.

4 పెరెసు ఎస్రాముక పాయిలన్. ఎస్రాము అరాముక పాయిలన్. అరాము అమ్మినాదాబుక పాయిలన్.

5 అమ్మినాదాబు నయస్సోనుక పాయిలన్. నయస్సోను సల్మానుక పాయిలన్. సల్మాను రాహాబు మెలి తేర్చి తేన్ బోయజుక పాయిలన్. బోయజు రూతు మెలి తేర్చి తేన్ ఓబేదుక పాయిలన్. ఓబేదు యెస్సయిక పాయిలన్.

6 యెస్సయి దావీదు రానొక పాయిలన్. ఈజో దావీదు రానొ ఊరియా మెలి ఎక్కిలోచి తేర్చి తేన్ సోలోమోనుక పాయిలన్.

7 సోలోమోను రెహాబాముక పాయిలన్. రెహాబాము అబియాక పాయిలన్. అబియా ఆసాక పాయిలన్.

8 ఆసా యెహోసాపాతుక పాయిలన్. యెహోసాపాతు యెహోరాముక పాయిలన్. యెహోరాము ఉజ్జయోక పాయిలన్.

9 ఉజ్జయో యోతాముక పాయిలన్. యోతాము ఆహాజుక పాయిలన్. ఆహాజు హిజ్కయోక పాయిలన్.

10 హిజ్కయో మనస్సెక పాయిలన్. మనస్సె ఆమోసుక పాయిలన్. ఆమోసు యోసియాక పాయిలన్.

11 పడ్డె యూదులక బబులోను దేసిమి విరోదుమ్ సుదల్ దెర గెలి కాలమ్, యోసియా యెకోన్యాక చి జోచి బాపుడ్లివొక పాయిలన్.

12 యూదులక బబులోను దేసిమిచి విరోదుమ్ సుదల్ దెర గెలి పడ్డె, యెకోన్యా నయల్లియేలుక పాయిలన్. నయల్లియేలు జెరుబాబెలుక పాయిలన్.

13 జెరుబాబెలు అబిహూదుక పాయిలన్. అబిహూదు ఎల్యాకీముక పాయిలన్. ఎల్యాకీము అజీరుక పాయిలన్.

14 అజీరు సాదోకుక పాయిలన్. సాదోకు ఆకీముక పాయిలన్. ఆకీము ఎలీహూదుక పాయిలన్.

15 ఎలీహూదు ఎలియాజరుక పాయిలన్. ఎలియాజరు మత్తూసుక పాయిలన్. మత్తూసు యాకోబుక పాయిలన్.

16 యాకోబు మరియచో మున్నసి జలి యోసిపుక పాయిలన్. మరియచి పెట్టి క్రీస్తు మెంతో యేసు జెర్మిలన్.

17 ఇసి, అబ్రాహామ్ తంతో మొదల్ కెర, దావీదు రానొ ఎదక, వర్స తేన్ మొత్తుమ్ చొప్త తరుమ్లు జల. అన్నె,

* 1:18 1:18 'ప్రబు' మెన్ రెగిడ్లి, 'ఎత్తిక పలువ కెర్తెనా' మెలి అర్దుమ్ తయెదె. యెహోచాబ్బొనక కి యేసు హత్తుక కి 'ప్రబు' మెన్ నల. † 1:18 1:18 అన్నె తంతో జోచియంక 'దేముడు' మెన్ రెగిడుమె. ఒగ్గెర పూర్దుమ్ తంతో జోక 'యెహోచాబ్' మెన్ నాన్ తయెదె, గని యేసుచి జివితముచి రెనా రెగిడ్లి ఈంజ పుస్తకముచ సాచులు బుద్ధి తల పొదులె, 'యూదుల' మెన్ జో పూర్దుమ్ నెనాన ప్రజల జోచి నాన్ దెర్తె నాయ్. 'యెహోచాబ్' మెలి నాన్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలి, 'ఎత్తిక జెర్మిలోనా, ఎత్తిక జీన్ దెవోనా, కెయెక తయెక తతోనా'. ‡ 1:22 1:22 'జోచి కబుర్లు సంగిలన్' మెలి, పూర్దుమ్ తంతో కక్కు ప్రబు నెనాన, జోచి కబుర్లు మాన్యులక జీవ్ సంగిలి రెనా, జోచి అత్తనిక్కి జోచియంక దెయెదె.

* 2:2 2:2 'యూదుల' మెలి, 'అంచయ్ మాన్యుల జతు, ఎత్తిక అంకయ్ జోకర్లు' మెన్ ప్రబు పూర్దుమ్ నెనాన ప్రజల. ముక్కిమ్క ఇస్రాయేలు దేసిమి జెవుల. యూదులతె, జా ఇస్రాయేలు దేసిమి, యేసు మాన్యు జా జెర్మిలన్, జా బుద్ధి తలన్.

దావీదు రానొ తంతో మొదల్ కెర, యూదులక బబులోను దేసిమి విరోదుమ్ సుదల్ కడ నిలి ఎద చొప్త తరుమ్లు జల. బబులోనుతె గెలి తంతో అన్నె మొదల్ కెర, క్రీస్తు ఎద కి చొప్త తరుమ్లు జల.

యేసుక్రీస్తు జెర్మిలసి
(లూకా 2:1-7)

18 *యేసుక్రీస్తు జెర్మిలసి కిసి జలి మెలి, మరియచ అయ్యసిగి, "అమచి బోదక తుక దెమదె" మెన్ యోసిపుక సంగిలి పడ్డె, జేవ్ దొగుల నే బెదితె అగ్గె, దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు తేన్ మరియ అంగి జలి.

19 మరియచో మున్నసి జంక తిలో యోసిపు, జా దన్నె జా అన్నె మెన్ నూన కెర, జో పున్నెమ్ జలిసా మాన్యుచి రెసా, పడ్డె మాన్యులచి మొక్క జాక లాజ్ కెరుక నెన కెర, గగ్గోల్ నే జతె లుంకప జాక ముల దెంక మెల ఉచర్లన్.

20 జో ఇసి కెరుక మెన్ ఉచర్లె తతికయ్, ప్రబుచో దూత ఎక్కిలో నెన్న తేన్ జోక డీన్ కెర, "దావీదు రానొచి నెకుమ్చో ఓ యోసిపు, తుచి తెర్చి జతి మరియక ఆననుక తుయి బి నాయ్. దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తునెక్కిక జా అంగి జా అన్నె.

21 జాచి పెట్టి ఏక పుత్తుసి జెర్మెదె. జోయ్య జోచి ప్రజలక జోచియంక పావల్ తంతో రచ్చించువ కెరెదె. జాచి రెసా, జోక 'యేసు' మెన్ నాన్ తీ" మెన్ జో దూత సంగిలన్.

22 ఈంజ ఎత్తిక కిచ్చొక జర్గు జలి మెలి, దేముడు జోచి కబుర్లు సంగిలోసాచి అత్తి సంగిలి కోడు నెరవెర్చువ జంకయ్ ఇసి జలి.

23 "ఈందె, విడ్డి బోద అంగి జయెదె, చి జాచి పెట్టి ఏక పుత్తుసి జెర్మెదె. జోక 'ఇమ్మానుయేలు' మెన్ నాన్ తిన్నె," జా నాన్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలి, 'దేముడు అమ్క తోడ్ తయెదె'.

24 జలి, యోసిపు నిజ తా ఉల్ల కెర, ప్రబుచో దూత జోక సంగిలి రెతి, జోచి తేర్చిక ఆనన్లన్.

25 దన్నె, జాచి పుత్తుసి నే జెర్మెత ఎదక, జాచి తేన్ బెద నిజె నాయ్, జో జెర్మెతికయ్, యోసిపు జోక 'యేసు' మెన్ నాన్ తిలన్.

2

తూర్పు దేసిమిచ పండితుల్ యేసుక చజ బక్తి కెర్తెసి

1 హేరోదు రానొ జా యూదయ ప్రదేసిమి ఎలువ కెర్తె తిలి పొది, జా ప్రదేసిమిచి బేత్లేహేమ్ పట్టుమ్తె యేసు జెర్మిలి పిమ్మల్, ఈందె, తూర్పు దేసిమిచ పండితుల్ నగ్రుమ్జెన్ యెరూసలేమ్ మెలి వెల్లి పట్టుమ్తె జా కెర,

2 "యూదులతె" రానొ జంక జెర్మిలోసా కెనె అన్నె? తూర్పు పక్కు జోచి మెక్కిక దెకిలమ్, చి జోక బక్తి కెరుక జా అన్నెమ్" మెన్ ప్రజలక సంగితె తిల.

3 హేరోదు రానొ ఈంజ కోడు నూన కెర, జో కి, జో తేన్ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చ ఎత్తికజన్ కి 'అన్నెక్లో రానొ జంక ఉచరెదె' మెన్ బియె కెర, పంట్ల జా.

4 దేముడు నిసాన యూదులచే వెళ్లెల పూజర్థక చి మోసి తెన్ దేముడు దిలి అగ్గల్ సేకడ్డన ఎత్తిజన్, బుకారా కెర, “క్రీస్తు కేన జెర్తుక అన్న?” మెన పుసలిన.

5 జేవ్, “ఈంజ యూదయ ప్రదేసిమచి బేత్తెహేమ్ పట్టుమతె జెర్తెదె.

6 “ఓ యూదయ ప్రదేసిమచి బేత్తెహేమ్ పట్టుమ్, తుయి యూదయ ప్రదేసిమతె తిలి దాక్ పట్టుమ్ నెంజిన. కిచ్చిక మెలె, ఇస్రాయేలులు మెల అంచ ప్రజెక వీలువ కెర్తెనా తుచితె జెర్తెదె” దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో పూర్ణమచే ఎక్కిలోచి అత్తి రెర్ల అన్న” మెన జబాబ్ దిల.

7 తెదోడి హేరోడు రానో తూర్పు దేసిమి తెంతో అయిల పండితులక గుట్టు తెన్ బుకారా కెర, జేవ్ దెకిలి సుక్కి కెయ దీసిలి గే సూన కెర,

8 “తుమ్ గెచ్చు, జో బోద కేనె అన్న గే సరిగా చజ దెక జా, అన్నె జా కెర, అంక సంగ. అవ్ కి గెచ్చు, జోక బక్తి కెరిందె” మెన మోసిమ్ తెన్ సంగ, జేవ్ బేత్తెహేమ్ పట్టుమతె తెర్తయిలన.

9 జేవ్ పండితుల జో రానెచ కొడె నూన కెర, బార్ జా గెతె తతికయ, ఈందె, తూర్పు దేసిమి జేవ్ దెకిలి సుక్కి జేవ్చి కటల అగ్గ ఇండ గెతె తా, జో బోద తిల గేర్చి ఉప్పిరి టీవో జలి.

10 జా సుక్కి టీవో జలిసి దెక కెర, ఒగ్గర్ సర్దసంతోసుమ్ జా,

11 జా గెరి పెన, మరియ అయ్యన్ తెన్ తిల జో బోదక దెక, నెర్పు సేడ జోక జోకర, జోవయింప వెట్టెల్ ఉగ్గ కెర, బజార్, దూపుమ్, చెంగిలి వాసెన తేలు, దనచ, బపుమానుమ్క దిల.

12 బక్తి కెర్లి పిమ్మట్, “హేరోడు రానెతె అన్నె గెచ్చు నాయ్” మెన, సిప్పితె దేముడు జేవ్క జాగర్ల సంగితికయ, జేవ్ వేర వాటు జోవయింప దేసిమి బుల, ఉట్ట గెల.

యోసేపుక బగుప్పు వెయిలు దేసిమి తెర్తయిలసి

13 జేవ్ తూర్పు దేసిమ్చ ఉట్ట గెలి పిమ్మట్, ప్రబుచో దూత ఎక్కిలో సిప్ప తెన్ యోసేపుక డీన కెర, “హేరోడు ఈంజో బోదక మార గెలుక ఉచర్తయ. జాచి రిసా, తుయి ఉట్ట, ఈంజో బోదక చి అయ్యన్క కడ దెరన, బగుప్పు దేసిమి ఉట్ట గే. అవ్ తుక అన్నె సంగితె ఎద ఒత్త తా” మెన యోసేపుక జో దూత సంగితికయ,

14 జో ఉట్ట కెర, అందరె బోదక చి అయ్యన్క కడ దెరన, బగుప్పు దేసిమి ఉట్ట గెచ్చు.

15 హేరోడు రానో మొర గెలి ఎదక ఒత్త తా గెల. దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో పూర్ణమచేచి అత్తి సంగిలి కొడె నెరవెర్చువ జంకయ ఇని జర్గు జలి.

“బగుప్పు దేసిమి తెంతో అచో పుత్తక బుకార్లయ.”, మెన సంగిలిసి.

16 తెదోడి, “జా దీసి జా తిల పండితుల అంక మోసిమ్ కెర్ల” మెన హేరోడు రానో జాన కెర, ఒగ్గర్ కోపుమ్ ఆనన, యేసుక మారుక మెన, కెయ జెర్ల తయెదె గే జేవ్ పండితుల అగ్గ సంగిలి కొడెక ఉచర, బేత్తెహేమ్తె, పడ్డె జా పట్టుమ్చి సుట్టనంతచ గావో పుట్టె, దొన్చి వెర్చుల్ తెంతో మొదెల్ కెర, తొక్కి వయసుచ మున్నబోదల్ ఎత్తిక మొరచ గెలన్.

† 2:4 2:4 ‘క్రీస్తు’ మెలి, దేముడు టీవడ్డె దొర్లు జలి రచ్చింమప కెర్తెనా. * 3:7 3:7 పరిసయ్యల్ చి నడ్డకయ్యెలు యూదులక ముక్కిమ్చ వెళ్లెల మాన్చుల్ జప్పల. ఎత్తిక వెళ్లెల పూజర్థ తెన్ యూదులచి వెళ్లి నజతె వెనుల. జేవ్ దీసల్తె ముక్కిమ్క జెచ్చి, మోసి తెన్ దేముడు దిలి అగ్గల్ సేకడ్డన తెన్, దేముడుచి నిదానుమ్ ప్రజెలక సేకడక. † 3:7 3:7 నడ్డకయ్యెలు మెలి జేవ్ దూతల్ అన్చి మెన నంజబతి నాయ్. మొర గెలన ఉటుల మెన నంజబతి నాయ్. జేవ్ కి యూదుల్ ముక్కిమ్చ ఎక్కి జట. జేవ్ పరిసయ్యల్ తెన్ జెచ ఎదివాట్ నుటు యేసుప్రబుక పరిచ్చి కెర్ల.

17 ఇన్నెతెన్ కి యిర్మీయా మెలొ పూర్ణమచేచి అత్తి దేముడు సంగిలి కొడు నెరవెర్చువ జలి.

18 “రామా మెలి పట్టుమ్చి ఎది దూరి తెంతో, ఒగ్గర్ ఏడుకుడు జతిసి, దుకుమ్ జతిసి, సూన్ల. జేవ్చ బోదల్ మొర గెలి రిసా, రాహేలు ఏడ ఏడ సేంతుమ్ జయ్యె నాయ్.”

యోసేపు సొంత దేసిమి అన్నె ఉట్ట అయిలసి

19 హేరోడు రానో మొర గెలి పడ్డె, ఈందె, ప్రబుచో దూత బగుప్పు దేసిమి యోసేపుక సిప్ప తెన్ అన్నె డీన కెర,

20 “తుయి ఉట్ట, బోదకచి అయ్యన్క కడ దెరన, తుమ్చి ఇస్రాయేలు దేసిమి అన్నె ఉట్ట గెచ్చు. బోదక మార గెలుక ఉచర్తెనా మొర గెలన్” మెన సంగితికయ,

21 జో ఉట్ట కెర, బోదకచి అయ్యన్క కడ దెరన, ఇస్రాయేలు దేసిమి అన్నె ఉట్ట అయిల.

22 జలి, హేరోడు రానో మొర గెలి రిసా, అప్పె జా యూదయ ప్రదేసిమి జోచో పుత్తుసి అర్మెలాయు ఏలువ కెర్తయ మెన సూన కెర, యోసేపు ఒత్త గెచ్చుక బియ్ కెర, అన్నెక్ సిప్ప తెన్ ప్రబుచి అన్నెక్ కబుర్ సూన కెర,

23 గెలిలయ ప్రాంతుమ్తె ఉట్ట గెచ్చు. నజరెతు గవ్వె జా కెర, ఒత్త జతె తిల. ఒత్త జలిన్ తెన్, “యేసుక ‘నజరెయిడు’ మెనుక జయెదె” మెన పూర్ణమ్ దేముడుచ కబుర్లు సంగిలనచి అత్తి జో సంగిలిసి కొడు నెరవెర్చువ జంకయ ఇని జర్గు జలి.

3

యోహాను బాప్తిసుమ్ మెంతి ఉపదేసిమ్ దెతె తిలిసి (మార్కు 1:1-8; లూకా 3:1-9,15-17; యోహా 1:19-28)

1 జా దీసల్తె, బాప్తిసుమ్ దెతో యోహాను మెలొసా బార్ జా,

2 “దేముడుచి రాజేమ్ పాసి జా అన్నె. జాకయ్ తుమ్చి పాపల్చి రిసా దుకుమ్ జా ఒప్పున, పాపుమ్బుద్ది ముల దాన” మెన యూదయ ప్రదేసిమ్చి బయిలె బుల బుల సాట్టు కెర్లె తిలన్.

3 జోచ కబుర్లు సంగిలో యెనయా పూర్ణమచేచి అత్తి ఈంజో యోహానుచి రిసాయి దేముడు సంగిలి కొడు ఇన్నెతెన్ నెరవెర్చువ జలి.

“ఎక్కిలో అచో బారికి రితో జా, అచో అవాడ్ రితో జా.

ప్రబు జెతికయ్ వాటు తిన్నగ కెర్లి రితి, తుమ్ ఎత్తిజన్ బుద్ది జా మెన, బయిలె ప్రదేసిమ్ తా కేగ్ గెల సాట్టు కెరెదె.”

4 ఈంజో యోహాను ఒంటచ రోమల్క పాలల్ గలన, చామ్క కెర్లి పట్టు నెడిమి బందన తయెదె. చిట్టల్చి ఒండోడ తేల్ జో కయెదె.

5 జా దీసల్తె, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తెచ మాన్చుల్ కి, జా ఒంటి యూదయ ప్రదేసిమ్చ మాన్చుల్ కి, ఒంటి యోర్దాను మెంతి గాడు పాసిచ మాన్చుల్ కి, యోహానుతె జా కెర,

6 జేవ్ కెర్ల పాపల్ దుకుమ్ తెన్ ఒప్పున ఎదార్దమ్ సంగ, యోర్దాను గడ్డె జిచి అత్తి బాప్తిసుమ్ నజన్తె తిల.

పరిసయ్యుల్లక యోహాను గోల కెర్తెసి

7 * పరిసయ్యుల్లక కి, †నభూకయ్యలుక కి, ఒగ్గర్జెన్ జా బాప్తిసుమ్ నజనుక జెతిసి యోహాను దెక కెర, “అయివొచి రితి విస్సుమ పెట్టి తిలస, తుమ్! దేముడు కెర్తె సిచ్చ పిట్టవనుక ఉచరుక మెన తుమ్క సీకడ్లసా కొన్నె?

8 తుమ్ కెర్తె పావల్ ముల దా, చెంగిల్ బుద్దితె ఇండ, అత్తుచి పంబొ దెర.

9 పిమ్మట్, ‘అబ్రాహామ్ అమక అబ్బొ జయెది, చి రిసా దేముడు తెన్ బెద అన్నుమ్’ మెన తుమ్క తూమ్ ఉచరన, సొత గప్పురుమ్ సంగసుక నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ఇన్నెచ పత్తల్ తెన్ కి దేముడు అబ్రాహామ్ చి రిసా బోదల్క జెర్తువుక తెర, మెన తుమ్క అవ్ సంగితసి.

10 ఈందె, అప్పొ కి ప్రబు కురాడు వాండి కెర, రూకుక బుంది కండితి రితి, కురాడు దెర టీవొ జా అన్నె. జలె, చెంగిల్ పంబొ నే దెర్తొ, ఎత్తి, రూకుక కండ కెర ఆగితె గలుల’ మెన, జేవ్క యోహాను సంగిలన్.

11 తెదొడి, ప్రజల్క యోహాను “తుమ్ కెర్తె పావల్ చి రిసా తుమ్ దుకుమ్ జా ముల దెతి గుర్తుకయ్ అవ్ తుమ్క ఇసి పానితె బాప్తిసుమ్ దెతసి. గని, అంచి పడ్డొ అన్నెక్తో అప్పొ జెతయ్. జో అంచి కంబ వెల్లొ, జోక అదికారుమ్ ఒగ్గరి. జోచ జోడ్లు వయుక జలెకు, అవ్ విలువ నాయ్. జో, †దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు తెన్ చి ఆగి తెన్ తుమ్క బాప్తిసుమ్ దెయెది.

12 జోచి పూనతి సూపు జోచి అత్తి అన్నె, చి జోచి కెల్లి సుబ్రుమ్ కెర, జోక కామక జెతికయ్ గోదుమ్ పంబొ గుడ్డ కెర కొట్టుతె కుడవనెది, చి కో విజవుక నెతిర్లి ఆగితె పొమ్ గుల, కడయ గెలెదె” మెన సంగిలన్.

యేసు బాప్తిసుమ్ నజన్నిసి

(మార్కు 1:9-11; లూకా 3:21-22)

13 జా సమయుమి, ఈంజ బాప్తిసుమ్ నజనుక మెన యేసు గలిలయ ప్రాంతుమ్ తెంతొ ఉట్ట జా కెర, యోర్దాను గడ్డె యోహానుతె అయెలన్.

14 యోహాను జోక దెక కెర, “అవ్ తుచి అత్తి బాప్తిసుమ్ నజనుక అన్నె. తుయి కిచ్చొక అంచితె బాప్తిసుమ్ నజనుక జెతసి? బెది నాయ్” మెన యేసుక సంగితికయ్,

15 యేసు “అల్లె, అప్పొచి మట్టుక ఇసి జర్లు జప్పన్. దేముడుచి నీతి ఎత్తి, ఇసి నెరవెర్పువ కెరుక అమక చెంగిలి” మెన యేసు జబాబ్ దెతికయ్, యోహాను జోక బాప్తిసుమ్ దిలొ.

16 యేసు ఈంజ బాప్తిసుమ్ నజన్లి బేగి, గడ్డె తెంతొ బార్ జతికయ్, అదె, పరలోకుమ్ ఉగ్గి జలి, చి దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు పార్వ పిట్టచి రితి జా ఉత్త జా కెర, యేసుచి ఉప్పిరి వెసిలన్ జో దెకిలొ.

17 “ఈందె, ఈంజొయి అంచొ ప్రేమ తిలొ పూత్తు. ఇనాచి రిసా అంక సర్దనంతోసుమ్” మెన, ఇసి పరలోకుమ్ తెంతొ సంగిలన్ చి అవాడ్ అయెలి.

4

యేసుక నయతాన్చి అత్తి పరిచ్చ జలిసి

(మార్కు 1:12-13; లూకా 4:1-13)

1 తెదొడి నయతాన్చి అత్తి జోచి పరిచ్చ కెరపనుక దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు, జోకొ నెంజలి డొంగి కడ నిలన్.

2 జలె, దొన్ని విస్సా పొదులు, దొన్ని విస్సా అందర్లు యేసు చువ్వు తతికయ్, జోక చూ కెర్తెకయ్,

3 పాపుమ్ కెరవుక ఉచర నయతాన్ జోతె జా కెర, “తుయి దేముడుచొ పుత్తుసి జలె, ఈంజేన్ పత్తల్ పోడియె జతి రితి సంగు” మెలన్.

4 తెదొడి యేసు,

“‘ఎక్కి పోడియె తెన్ నాయ్, గని దేముడుచి చొండి తెంతొ జెతి ఎత్తి, కోడు తెన్ మాన్సుల్ జంక అన్నె’

మెన దేముడుచి కోడుతె రెగ్గ అన్నె” మెలన్.

5 తెదొడి నయతాన్ యేసుక దేముడుచి గుడి తిలి యెరూసలేమ్ పట్టుమతె కడ నా కెర, జా దేముడుచి గుడితెచి వెన్గొప్పచి ఉప్పిరి జోక టీవొ కెర,

6 “తుయి దేముడుచొ పుత్తుసి జలె, ఎట్టొతె డేచ్చు.

‘తుక ప్రమాదుమ్ నే జతి రితి, జోచ దూతల్క దేముడు ఆడ్ర దా తెర్తెయెది’,

‘తుచ వడ్డొ పత్తె నే లయితి రితి, జేవ్ దూతల్ జోవయింప అత్తో చంపొ కెర, తుక ఉక్కులనుల,’

మెన దేముడుచి కోడుతె రెగ్గ అన్నె” మెన యేసుక సంగిలన్.

7 నయతాన్ దన్నె సంగితికయ్, యేసు జోక

“‘ప్రబు జలొ తుమ్చొ దేముడుక

పరిచ్చ కెరుక నాయ్”

మెన అన్నెకొ టాన్తె రెగ్గ అన్నె” మెన నయతాన్క సంగిలన్.

8 వడ్డొ అన్నె, ఒగ్గర్ డొంక్ తిలి ఏక్ డొంగుర్ ఉప్పిరి నయతాన్ యేసుక కడ నా కెర, ఈంజ లోకుమ్చె రాజిమ్లు ఎత్తి, జేవ్చి విలువ ఎత్తి, జోక దెకవ కెర,

9 “తుయి సెర్పు నేడ అంక జోకెగ్గెగిన, ఈంజ ఎత్తి, తుక దెయిందె” మెన యేసుక సంగిలన్.

10 యేసు జోక, “నయతాన్, తుయి ఉట్ట గో. కిచ్చొక మెలె,

‘ప్రబు జలొ తుమ్చొ దేముడుకయ్ జోకర,

జో ఎక్కిలొచి సేవ తుమ్ కెరుక అన్నె’

మెన రెగ్గ అన్నె.” మెన సంగిలన్.

11 తెదొడి నయతాన్ జోక ముల దా ఉట్ట గెలన్, చి ఈందె దేముడుచ దూతల్ జా కెర, యేసుక సాప్తెవన కెర, నుక్కుమ్ కెర్తె.

యేసు గలిలయ ప్రాంతుమతె బన జలిసి

(మార్కు 1:14-15; లూకా 4:14-15)

12 ఒత్త తెంతొ ‘బాప్తిసుమ్ దెతొ యోహానుక జేలి కెర జేల్తె గల అన్నె’ మెన యేసు సూన కెర, ఉత్తర పక్క గలిలయ ప్రాంతుమతె బుల ఉట్ట గచ్చ కెర,

13 ఒత్తచి నజరేతు మెలి జో వడ్డెలి గావ్ తెంతొ ముల దా కెర, జెబులూను చి నస్తాలి మెల పూర్లుచ నవ్వొ దిలి ప్రాంతుమతెచి నముర్దుమచి పానిచి కపెర్నహూమ్ మెంతి పట్టుమతె ఉట్ట జా జితె తిలన్.

14 దేముడుచ కబుర్లు సంగిలొ యెనయా పూర్లుమచొచి అత్తి జో సంగిలి కోడు ఇసి నెరవెర్పువ జలి.

15 “జెబులూను ప్రదేసిమి, నస్తాలి ప్రదేసిమి,

యోర్దాను గాడు ఒత్తల్తో తిలి వెల్లి నముర్దుమచి పక్క,

పూర్లుమ్ యూదుల్ నెంజలన జితె తిలి

గలిలయ ప్రాంతుమతె తిల పైజల్

16 అగ్గ అందర్లుబుద్ది తెన్ తిలి కి, అప్పొ వెల్లి ఉజడి దెక అన్నె.

జేవ్ పాపుమ్ తెన్ మొర గెల రిత జా తిలి కి,

జోవయింక రాత్ పాయలి రితి జా,

పరలోకుమ్చి ఉజడి జోవయింక డీన అన్నె”

మెన సంగిలి కోడు.

17 జా దిని తెంతొ, జా ప్రాంతుమచ పైజల్క యేసు బోదన కెర్తెసి కిచ్చొ మెలె, “పరలోకుమ్చి రాజిమ్ ఇన్నె పాచ జా

* 3:11 3:11 ‘దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు’ మెలె, యెహోవ దేముడు అబ్బొచి కి యేసు దేముడు పుత్తుచి కి జయెది.

అన్నా. జాచి రిసా, తుమ్మచ పాపల్చి రిసా దుకుమ్ జా, పాపుమ్బుద్ది ముల దాస" మెన బోదన కెర్తె తిల".

యేసు తొలితొవ సిస్సుల్లక బుకార్లసి
(మార్కు 1:16-20; లూకా 5:1-11)

18 యేసు జా గలిలయ నముర్దుమచి గట్టుతె ఇండితె తా, "పేతురు" మెన అసిమ్ నావ్ తిల" సీమోసు, చి జోచో అంద్రయ మెల బావోసి దొగులక దెకిలన్. జేవ్ దొగుల నముర్దుమచె వల గల్తె తిల. జేవ్ జాలర్లు.

19 జలె, జోవయింక దెక కెర, "జలె, తుమ్ అంచి పట్టి జా, చి మాన్సుల్ అంక సంపజతి రిసా తుమ్ జోవయింక అంచితె కడ అన్తె జాలర్లు జతి రితి, తుమ్క అవ్ కెరిందె" మెన నంగిలన్.

20 ఇన్ నంగ బుకార్లె బేగి, జేవ్ జోవయింక వలల్ ముల దా కెర, జోచి పట్టి గెచ్చ, జో తెన్ బులుక దెర్ల.

21 ఒత్త తెంతో ఇదిల్ దూరి గెచ్చ, యాకోబుచి యోహాను మెల అన్నె దొగుల అన్నెబావోక యేసు దెక జేవ్క బుకార్లన్. జేవ్ దొగుల జెబెదయ మెల అబ్బోసి తెన్ జోవయించి దోసెతె వెన తా, జోవయింక వలల్ చెంగిల్ కెర్తె తిల.

22 యేసు బుకార్లె బేగి, జోవయింక అబ్బోసి చి దోసిక ముల దా కెర, జోచి సిస్సుల్ జతి రితి జోచి పట్టి గెల.

యేసు మాన్సుల్క చెంగిల్ కెర్లసి

23 యేసు జా ఒండి గలిలయ ప్రాంతుమ్తె బుల బుల, యూదుల్చ ఒత్తచ నబ గెరెల్ గెచ్చ గెచ్చ, "వరలోకుమచి రాజిమ్ ఇత్తల్ పాచ జా అన్నె" మెన సుబుమ్ కబుర్ నంగ, ప్రజల్క, కిచ్చె జబ్బు తిల కి, జబ్బులు బాదల్ ఎత్తి గెచ్చయలన్.

24 ఒండి సిరియ దేసిమ్చ ఎత్తిజన్ జోచి రిసా నూన్, చి రగరగాల్చ జబ్బుల్ తిలనక, జోర్తో నొప్పుల్ తిలనక, బూతల్ దెర్లనక, మోర్చల్క, చి అత్తొ చట్టొ కదుల్ కెరుక నెత్తిర్లనక, ఇనచ ఎత్తిక యేసుతె కడ అన్తికయ, జోవయింక చెంగిల్ కెర్లన్.

25 ఈంజ ఎత్తిచి రిసా, గలిలయ ప్రాంతుమ్ తెంతో, దెకపొలి ప్రాంతుమ్ తెంతో, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తెంతో, యూదయ ప్రదేసిమ్ తెంతో, పడ్డొక యోర్దాను గాడు ఒత్తల్తో తెంతో, ఒగ్గర్జన్ మాన్సుల్ జట్టు తెన్ జోచి పట్టి గెల.

5

యేసు మెట్టయ్ ఉపేర్ కెర్ల బోదన
(లూకా 6:20-23)

1 యేసు జేవ్ ఒగ్గర్జన్ పట్టి అయిలనక దెక కెర, ఏక్ మెట్టయ్ వెగ వెసెతికయ, జోచి సిస్సుల్ జోతె జెతికయ

2 జో చోడి పుటచ జేవ్ ఎత్తిజన్క బోదన కెరుక దెర్లన్.

3 "అమ్ అత్తె ఎర్గెరె తొత్తిచ సుదల్ మెన కో చినసుల గే, జోవయింక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, దన మాన్సుల్కయ పరలోకుమచి రాజిమ్తె వాట తయెదె.

4 "దుకుమ్ సేడ్లనక చెంగిలి, కిచ్చొక మెలె, దేముడు జోవయింక బురియవెదె.

5 "సొంత గవురుమ్ నే ఉచరంతనక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, *జేవ్ ఈంజ బులలోకుమ్తె విలుచ కెరుల.

* 5:5 5:5 'ఆకర్' మెలె, ఈంజ లోకుమ్ నెవర్ జతి రితి ప్రబు మార్చున కెర్ల పొదిక. † 5:18 5:18 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసిచి అత్తి దేముడు ర్గయిలి అగ్గల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడె ఎత్తి బైబిల్తె అగ్గి పావ్ పుస్తకుమ్తె ర్గయ జా అన్నె. ఈంజ దెకపుక మెన కుమియ బాసతె నొయ ప్రమానుమ్తె మోసి పూర్ముచొచి అత్తి రెగిడ్ దేముడుచ అగ్గల్ మెన ర్గచ అన్నె.

6 "మా తాన్ గెతె ఎదక మాన్సుల్ కిసి అన్నిమ్క పితిన్క అస జవుల గే, దస్సి, పున్నిమ్ ఇండుక కో ఎక్కి అస జవుల గే, జోవయింక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, దేముడు జోవయింక పున్నిమ్ దా నర్తసంతోనుమ్ కెరెదె.

7 "మాన్సుల్క కన్యారుమ్ దెకితనక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, దేముడు జోవయింక కన్యారుమ్ దెకెదె.

8 "పెట్టి నుద్ది తతనక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, జేవ్ దేముడుక దెకుల.

9 "కోపుమ్ జలనక కో సేంతుమ్ కెర్తన జవుల గే, జోవయింక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, దేముడుచ పుత్తర్లులు, మెన జోవయింక నంగుక జయెదె."

10 "సత్తిమ్ ఇండితి రిసా కో అన్నె మాన్సుల్చి అత్తి అల్లెలు సిచ్చలు సేడుల గే, జోవయింక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, దన మాన్సుల్కయ పరలోకుమచి రాజిమ్తె వాట తయెదె."

11 "తుమ్ అంచ మాన్సుల్ జలి రిసా తుమ్క మాన్సుల్ ఆరిక దూసుచ కెర్లెగిన, అల్లెర కెర్లెగిన, ఎత్తి రగల్ అబద్దుమ్ నంగిలెగిన, తుమ్క చెంగిలి.

12 జేవ్ దస్సి కెర్లె కి, నర్తసంతోనుమ్ తెన్ తా. కిచ్చొక మెలె, పరలోకుమ్తె తుమ్క వెల్లి బువమానుమ్ దొర్లు జయెదె. పూర్లుమ్ కి, దేముడుచ కబుర్లు నంగిల మాన్సుల్ కి జేవ్ దన అల్లెర కెర్లె."

లోన్క చి ఉజడిక టాలి

(మార్కు 9:50; 4:21; లూకా 14:34-35; 8:16)

13 "తుమ్ ఈంజ లోకుమ్క లోన్చి రితి జెన్. గని జాగర్ల తెన్ తా, లోన్చి కారు గెలిగిన, జా లోన్ కిసి అన్నె కారు జయెదె? అన్నె కిచ్చొక కి కామ్క నే జయె. ఎత్తి వెంబ గెలుక జయెదె. దస్సి వెంబ గెలిగిన, మాన్సుల్ సుడుక జయెదె."

14 "తుమ్ ఈంజ లోకుమ్క ఉజడి జా అన్నె. ఏక్ పట్టుమ్ మెట్టిచ ఉప్పిరి తిలిగిన, జా పట్టుమ్క లుంకడుక నెంజె.

15 దస్సి, మాన్సుల్ దీపు లంబడ తిలిగిన, జా దీపుక నాడి గట్ట డంకితి నాయ్, గని దీపు కంబుమ్తె టీవుల, చి జా గెరి తిలన ఎత్తిక జా ఉజడి కామ్క జయెదె.

16 తుమ్చి తెన్ కి దస్సి తంక అన్నె. తుమ్ చెంగిల్ బుద్ది ఇండితిసి మాన్సుల్ దెక, పరలోకుమ్ తిల" అబ్బొది జలొ దేముడుక గవురుమ్ దెతు మెన, తుమ్చి దేబ్బొ తిలి ఉజడి మాన్సుల్చి ముక్కె లగితి రితి తుమ్ ఇండె."

పూర్లుమ్ దిల ఆగ్గల్చి రిసా యేసు నంగిలి బోదన

17 "మోసి పూర్లుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెర్గయల ఆగ్గల్ జలికు, పూర్లుల్చి అత్తి నంగిల దేముడుచ కబుర్లు జలికు, పెట గెలుక అవ్ అయిలయ మెన తుమ్ ఉచర నాయ్. జా ఎత్తి నెరవెర్చున కెరుకయ అవ్ అయిలయ, గని పెట గెలుక మెన తుమ్ ఉచర నాయ్.

18 కిచ్చొక మెలె, తుమ్క అవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ నంగితసి మెలె, అగానుమ్ బుయి పాడ్ జా గెతె ఎదక, మోసి పూర్లుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్చి దేముడుచ † ఆగ్గల్చి కొడె పూర్లి నెరవెర్చున జతె ఎదక, జేవ్తె ఎక్కి కోడు కి ఎక్కి కామ కి పిట్టె నాయ్.

19 జాచి రిసా, ఈంజ ఆగ్గల్ రితి కెర్లెగిన కో విలుచ దెకితి నాయ్ గే, చి విలుచ నే దెకితి రితి అన్నె మాన్సుల్క

సికడుల గే, పరలోకుమచి రాజమతె జో దాకు జవుల. గని కో జేవీ కొడొ రితి నిదానుమ కెర, దస్సి నిదానుమ కెరుక అన్నె మాన్సులక సికడుల గే, జిచ్చె పరలోకుమచి రాజమతె గవురుమ్ జవుల.

20 తుమక అవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, మోసే తన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ సికడ్డన చి పరిరయ్యుల్, కెర్తి కంట తుమ్ పున్నిమ్ ఇండిలెకయ్ నెంజెలి, తుమ్ కచితుమ్ పరలోకుమచి రాజమతె బెదున్ నాయ్."

నీతిచి రిసా యేను సంగిలి బోదన

21 'నరు అత్త్య కెర నాయ్. నరు అత్త్య కో కెర్తె, సిచ్చ జంక అన్నె' మెన పూర్గుమచక సంగిలిసి తుమ్ సూనతను.

22 అవ్, జలె, తుమక అన్నె కిచ్చొ సంగితసి మెలె, కక్క జలెకు కో జలెకు కోపుమ్ జలె, జో కోపుమ్ జలొ సిచ్చ జతి తప్పు కెర అన్నె, కో జలెకు అన్నెక్కోక నిస్సారుమ్ సంగిలి, వెల్లి నబచి అత్తిచి సిచ్చ జతి తప్పు కెర అన్నె. కో జలెకు అన్నెక్కోక 'తుయి గడ్డు' మెలి ఎదిలి కోడు సంగిలి, వెల్లి అగిచి గొయిచి సిచ్చ జతి తప్పు కెర అన్నె.

23 జలె, తుమచితె కో గే కిచ్చొగె అర్పితుమ్ దెంక మొదొల్ కెర తిలె జవున్, ఈంజో మాన్సు కిచ్చొగె కెర్తెన్చి రిసా అన్నెక్కో ఇనాచి ఉప్పిరి కోపుమ్ తన్ అన్నె మెన ఈంజో ఏదన్త కెర్తెగిన,

24 ఈంజో అర్పితుమ్ దెతిసి బలి దెతి టాన్తె నే దెతి, పోసి ముల దా కెర, తొలితో గెచ్చ, జో అన్నెక్కో తన్ సేంతుమ్ కెరన, అన్నె జా కెర, ఇన్నెచి అర్పితుమ్ ఈంజో దెవున్.

25 "తుమచితె ఎక్కిలొక కో గే నేరిమ్ వయడ తిలిగిన, తుమ్ బెద గెతె తా తీర్పు కెర్తి గె నే పావెతె అగ్గె, జో నేరిమ్ వయడ్డో మాన్సు తన్, నేరిమ్ జలొసా బేగి సేంతుమ్ జంక అన్నె. నెంజెలి నేరిమ్ వయడ్డోసా తుమక తీర్పు కెర్తెసాతె సార్పు కెర్తె, జో తీర్పు కెర్తెసా తుమక జమాన్సుచి అత్తి సార్పు కెర్తె, జో జమాన్సు తుమక జేలెతె గల దెయెదె.

26 దస్సి, తుమక అవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, తుమచితె కో సిచ్చ జవుల గే, ఆకరిచి కాను ఎద కి పూర్తి తీర్పువ కెర్తె ఎదక, తుమక ములుక నెంజె."

లంజెచి రిసాచి తీర్పు

27 "పడ్డో" తుమ్ లంజెకమె కెర నాయ్" మెన సంగిలి కోడు తుమ్ అగ్గె తెంతో సూన అన్నెన్.

28 గని అవ్ తుమక సంగితిసి కిచ్చొ మెలె, ఏక తేరబోదక దస్సి దెకుక కి కో దెకెదె గే, ఎక్కి దెకిలి రిసా, జోచి మెన్సుతె జా తెన్ లంజె కెర అన్నె."

29 "జలె, తుమచితె కచి గే ఉజెల్ అంకి జవున్ జోక పాపుమ్ కెరవ తిలిగిన, పాపుమ్ నే కెర్తి రిసా, జో జా అంకి కడ వెంట గెలి రితి జవున్. జోవయింప అగ్గెతె తత్తన ఎత్తి, తెన్ ఒండొయ మాన్సు వెల్లి అగి గొయ్తె గలి జతి కంట, జోచి అగ్గెతె తత్తనతె ఎక్కి జవున్ పిట్ట గెలి రితి జలె, జోక చెంగిలి.

30 దస్సి, తుమచితె ఎక్కిలొచో ఉజెల్ అతు జవున్ జోక పాపుమ్ కెరవ తిలిగిన, జా దీసి తెంతో అన్నె దస్సి పాపుమ్ నే కెర్తి రిసా, జో అతు కండ గెలి రితి జా, జోచి తెంతో వెంట గెలి రితి జవున్. కిచ్చొక మెలె, జోచ అగ్గెతె తిలె వాటల్ ఎత్తి, తెన్ ఒండొయ మాన్సు వెల్లి అగి గొయ్తె గలి జతి కంట, జోచ అగ్గెతె తత్తన ఎక్కి అతు పిట్ట గెలి రితి జలె, జోక చెంగిలి."

మెండ్లి జా ములవులి జలనచి రిసాచి తీర్పు

31 "కో జలెకు జోచి తేర్పిక ముల దెయెదె గే, జో జాక ముల దెంక మెన ఏక కాగ్గుమ్ రెడ్డ దెంక అన్నె" మెన పూర్గుమ్ తెంతో సంగిలి కోడు అన్నె.

32 గని అవ్ తుమక కిచ్చొ మెన సంగితిసి మెలె, జా తేర్పి లంజె జలిన్క పిట్టవ, కో జలెకు తేర్పిక ముల దెయెదె గే, జొయ్య జాక లంజె కెర్తయ్. అన్నె, మున్సన్ ముల దిలి తేరబోదక మెండ్లి జతొసా కో జలెకు, లంజె జతయ్.

అప్పిడ్డిన్చి రిసాచి తీర్పు

(మత్త 19:9; మార్కు 10:11-12; లూకా 16:18)

33 "అన్నె, 'అరిక అప్పుడుక నాయ్, గని కిచ్చొ జవున్ కెర్తి రిసా కో గే ప్రమానుమ్ తిలిగిన, *ప్రబుక నత్తిమ్ కెర్తి రిసా జో మాన్సు జో సంగిలిసి జర్గు కెరుక అన్నె" మెన పూర్గులక సంగిలి కోడు తుమ్ సూన అన్నెన్.

34 గని అవ్ తుమక సంగితిసి కిచ్చొ మెలె, ఎర్దెరి ఒట్టు గలనక నాయ్. 'పరలోకుమ్ సాచి' మెన జవున్ ఒట్టు గల నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జా కిఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి సీజాననుమ్.

35 'బుయేచి సాచి' మెన జవున్, ఒట్టు గలనక నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జా దేముడు నుదితి పొడ్డె. అన్నె, 'యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ సాచి' మెన జవున్, ఒట్టు గలనక నాయ్. కిచ్చొక మెలె, *జా పరలోకుమ్చో రానొ జలొ దేముడుచి గుడిక నిసాన్త పట్టుమ్.

36 అన్నె, 'బోడిచి ఒటు జవున్' మెననుక నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ఎక్కి నెండి వాడొ కి నీడి జతి రితి జలెకు, చొక్కల్ జతి రితి జలెకు మార్పువ కెరుక తూమ్ నెతుర్పు.

37 జలె, తుమ్ 'ఎ: ఎ:' మెనుక అన్నె మెలిగిన, 'ఎ: ఎ:' మెన. తుమ్ 'నాయ్' మెనుక అన్నె మెలిగిన, ఎక్కి 'నాయ్' మెన. ఇన్నె జీన్తిన నయ్తాన్ తెంతోయ్ జతయ్."

అల్లర్ కెర్తెన్చి రిసాచి తీర్పు

(లూకా 6:29-30)

38 'ఏక మాన్సుచి అంకి జవున్ అన్నెక్కో కోపుమ్క కడ్డెగిన, జో కడ్డెసాచి అంకి కి జో అంకి గెలొ మాన్సు గెచ్చ కడుక అన్నె. అన్నె, ఏక మాన్సుచో దాంతు అన్నెక్కో పెట బగయ్లెగిన, ఈంజో కి జోచి దాంతు పెట బగవ గెలుక అన్నె' మెన పూర్గుమ్ సంగిలి కోడు తుమ్ సూన అన్నెన్.

39 జలె, తుమ్ తుమక కిచ్చొ సంగితిసి మెలె, తుమక అల్లర్ కెర్తెసాక తుమ్ అల్లర్ కెర్తె, నాయ్. మూర్పుడు జవున్ తుమచితె ఎక్కిలొక ఉజెల్ గలి జవున్ పెట్టెగిన, దెబ్బ కయ్లొసా తుక్తె తా, జోచి డెర్తి గలి కి జో అన్నెక్కో అన్నె పెటితి రితి, జోచి వక్క వన్సువుక అన్నె.

40 "అన్నె దస్సి, తుమచితె ఎక్కిలొక కో జలెకు తీర్పు కెర్తి గేరెత కడన, ఇనెతె సార్కు నజెలి, ఈంజో ఇనాచి కోటు కి దా గెల్పు.

41 కో జలెకు తుమచితె ఎక్కిలొక 'ఏక మయిలు దూరి బెద జె' మెన బలవంతుమ్ కెర్తెగిన, జో తెన్ ఈంజో దొన్న మయిలు దూరి బెద గెన్ను.

* 5:33 5:33 'ప్రబు' మెలి కి, 'దేముడు' మెలి కి, 'పరలోకుమ్చో రానొ జలొ' ప్రబు' మెలి కి, ఎక్కిలొచి రిసా సంగితయ్. జేవ్ తిన్నె ఎక్కిలొక తిన్నె నవ్వొ జయెదె.

5:34 5:34 'ప్రబు' మెలి కి, 'దేముడు' మెలి కి, 'పరలోకుమ్చో రానొ జలొ' ప్రబు' మెలి కి, ఎక్కిలొచి రిసా సంగితయ్. జేవ్ తిన్నె ఎక్కిలొక తిన్నె నవ్వొ జయెదె.

* 5:35 5:35 'ప్రబు' మెలి కి, 'ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ' దేముడు' మెలి కి, 'పరలోకుమ్చో రానొ జలొ' ప్రబు' మెలి కి, ఎక్కిలొచి రిసా సంగితయ్. జేవ్ తిన్నె ఎక్కిలొక తిన్నె నవ్వొ జయెదె.

42 కో జలెకు తుమ్చితె ఎక్కిలోతె కిచ్చొ జవున్ నజీలె, దెంక. అన్నె, కో జలెకు తుమ్చితె ఎక్కిలోతె బదుల్ నజీలె, తుక నే దెయింద్ మెనుక నాయ్, దెంకయ్.”

విరోధుమ్ సుదల్తక్ ప్రేమ కెర్తినె రిసాచి తీర్పు
(లూకా 6:27-28,32-36)

43 “అన్నె, ‘తుమ్చి తెన్ బెదితనక్ ప్రేమ కెర్’ మెన, ‘తుమ్క విరోధుమ్ జలసచి ఉప్పిరి విరోధుమ్ తెన్ తా’ మెన సంగిలిసి నూన అన్నెన్.

44 గని అవ్ తుమ్క సంగితిసి కిచ్చొ మెలె, తుమ్క విరోధుమ్ జలనక్ ప్రేమ కెర్. తుమ్క అల్లర్ కెర్తనచి రిసా ‘చెంగిల్ జతు’ మెన ప్రార్థన కెర్త తా.

45 తుమ్ ఇసి కెర్తెగిన, తుమ్చొ పరలోకుమతె తిలో దేముడు జలో అబ్బొన్చి పుత్రర్లు జలదు మెన డీసిదె. కిచ్చొక మెలె, గార్ సుదల్తక్ కి చెంగిల్ సుదల్తక్ కి రోజుక జో పొద్దు బార్ కెర్తయ్. సత్తిమ్ ఇండితనచి రిసా కి, పాపుమ్ ఇండితనచి రిసా కి పాని పెటయతయ్.

46 ఎక్కి తుమ్క ప్రేమ కెర్తనకయ్ తుమ్ ప్రేమ కెర్తెగిన, తుమ్క కిచ్చొ పున్నిమ్ జా? †సిస్టు నజీతన కి దస్సి కెరుల.

47 ఎక్కి తుమ్చ సొంత మాన్యుల్క ముద్దు కెర్తె, గని వేర మాన్యుల్క నాయ్ మెలె, మాములుమ్ మాన్యుల్ కెర్తినచి కంట జా కిచ్చొ జిన్నిసి! దేముడుక నేస్త మాన్యులి దస్సి కెరుల.

48 తుమ్, జలె, నూన. పరలోకుమ్ తిలో అబ్బొసి జలో దేముడు కీసి ప్రేమక పూర్తి అన్నె గే, తుమ్ కి దస్సి ప్రేమక పూర్తి జా తంక అన్నె.”

6

దర్ముమ్ కిచ్చొ బుద్ధి తెన్ దెంక గే సికడ్లిసి
(లూకా 11:2-4)

1 “మాన్యుల్చి మొక్కె గపురుమ్ ఆనన్తి రితి తుమ్చ నీతికము కెర్ నాయ్. మాన్యుల్చి గపురుమ్ ఆనన్తి రిసా కెర్ తిలిగిన, తుమ్చొ పరలోకుమ్ తిలో దేముడు జలో అబ్బొన్తె బపుమానుమ్ తుమ్క దొర్కు జయ్ నాయ్.

2 జాచి రిసా, తుమ్ దర్ముమ్ దెంక జలె, సప్పిర్ బజయలి రితి జా మాన్యుల్చి మొక్కె గపురుమ్ జతి రిసా దాన నాయ్. కిచ్చొక మెలె, మాన్యుల్ గపురుమ్ దెతి రిసా ఉప్రమెన్నుచొ మాన్యుల్ నెబ గెరలె జవున్, వీదులె జవున్, దస్సి, ఎత్కిజిన్ దెకితి రితి, సప్పిర్ బజవ కెర్ దెతతి. దస్సి గపురుమ్ ఆనన్తనచి రిసా అవ్ తుమ్క కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, జేవ్ ఈంజయ్ లోకుమతె జోవయిచి బపుమానుమ్ నజన గెల అన్నె.”

3 “తుమ్, జలె, దర్ముమ్ దెతె పొది, తుమ్చి దర్ముమ్ గుట్టు తెన్ తతి రితి, తుమ్చొ ఉజల్ అతు తెన్ దర్ముమ్ దిలె, తుమ్చొ డెల్లో అతుక నేన్తె నే జాన్తి రితి దాన.

4 దస్సి తుమ్ దిలదు మెలె, అన్నె కోయి నేన్తె కి, తుమ్చొ దేముడు అబ్బొసి దెక, తుమ్క బపుమానుమ్ దెయిదె.”

ప్రార్థన కెరుక సికడ్లిసి
(లూకా 11:1-4)

5 “పడ్డె, తుమ్ ప్రార్థన కెర్తె పొది, ఉప్రమెన్నుచొ మాన్యుల్చ రిత జా నాయ్. దన మాన్యుల్ సొంత గపురుమ్ ఆనన్తి రితి, మాన్యుల్ దెకుతె మెన, నెబ గెరలె, వీదులె టీవో జా ప్రార్థన కెరుక ఓజ జా అన్నె. తుమ్క కచితుమ్ కిచ్చొ

సంగితసి మెలె, జేవ్ జోవయిచి బపుమానుమ్ నజన గెల అన్నె.

6 దస్సి తుమ్ ప్రార్థన కెరుక జలె, మాన్యుల్ నే దెకితి రితి, గని తుమ్చి గదితె పెన, కెల్లి డంకన, నే డీసయ్ జతో తుమ్చొ దేముడు అబ్బొన్క ప్రార్థన కెర్. మాన్యుల్ నే దెకితిసి కి జో అబ్బొసి జలో దేముడు దెకితయ్, తుమ్ ప్రార్థన కెర్తెసి జో జాన్సన, తుమ్క బపుమానుమ్ దెయిదె.

7 పడ్డె, తుమ్ ప్రార్థన కెర్తె పొది, దేముడుక నేస్త మాన్యుల్ కెర్తె రితి పొన. మెలె, కామక నెంజిత కొడొచి ఉప్పిరి కొడొ లట్టబా నాయ్. కిచ్చొక మెలె, దేముడుక నేస్త మాన్యుల్ కిచ్చొ ఉచర్తతి మెలె, ‘ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ కొడొ సంగిలి దేముడు అమచ ప్రార్థనల్ మెన్నెదె’ మెన అరిక ఉచర్తతి.

8 తుమ్ జోవయిచి రితి జా నాయ్. తుమ్ దేముడు అబ్బొన్తె నే నజీతె అగ్గె, తుమ్క కిచ్చొ కామక జెయిదె గే జో జాన్సె.”

9 “జాకయ్, తుమ్ ఇసి ప్రార్థన కెర్.

ఓ పరలోకుమ్ తిలో అమచొ దేముడు జలో అబ్బొ, తుచి నావ్ గపురుమ్ జవున్.

10 తుచి రాజిమ్ అమచి తెన్ జెవున.

తుచి ఇష్టుమ్ రితి పరలోకుమతె కీసి కెర్తతి గే, ఈంజ లోకుమతె కి అమ్ కెరుక మెన, అమ్క దయ కెర్ సికడు.

11 అమ్క సరిపుచుప జతి అన్నిమ్ అమ్క రోజుక దె.

12 పడ్డె, అమ్క తప్పు కెర్త మాన్యుల్క

అమ్ కెర్తె చెమించుప కెర్ అన్నుమ్ గే,

అమ్ కెర్త తప్పుల్ తుమ్ అమ్క చెమించుప కెర్.

13 పడ్డె, అమ్ పాపుమ్ నే కెర్తె రితి, నయ్తాన్ కెర్యంతిసి తెంతో అమ్క పిట్టుపు, అన్నె, నయ్తాన్ కెర్తె అల్లర్ తెంతో కి అమ్క పిట్టుపు.”

14 “కిచ్చొక మెలె, కో కో తుమ్క తప్పు కెర్ తిలిగిన, తుమ్ జోవయింక చెమించుప కెర్తెగిన, తుమ్చొ పరలోకుమ్ తిలో దేముడు జలో అబ్బొ తుమ్క చెమించుప కెర్తెదె.

15 గని మాన్యుల్ తుమ్క కెర్తె తప్పుల్ తుమ్ నే చెమించుప కెర్తెగిన, తుమ్చొ అబ్బొ జలో దేముడు తుమ్క చెమించుప కెర్ నాయ్.”

చువ్వె తతిన్చి రిసా సంగిలిసి

16 “పడ్డెక, తుమ్ చువ్వె తంక జలె, ఏడ్లి రితి మొకోమ్ తెన్ తా నాయ్. ఉప్రమెన్నుచొ మాన్యుల్, జలె, ‘చువ్వె అన్నుమ్’ మెన, ‘అమ్క నీతి మెన మాన్యుల్ గపురుమ్ సంగుతు’ మెన, మొకోమ్ వెట్టారుమ్ తెయోర కెరన తప్పుల. తుమ్క అవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, దస్సి కెర్తె మాన్యుల్ జోవయిచి బపుమానుమ్ నజన గెల అన్నె.

17 తుమ్, జలె, తుమ్ చువ్వె తతె పొది, మాన్యుల్ నేన్తి రితి, తుమ్చి బోడి తెలు గాంసన, ఓడన, తుమ్చి మొకోమ్ దోవన, సర్త తెన్ తా.

18 మాన్యుల్ నే దెకిలికి, తుమ్చొ అబ్బొసి జలో దేముడు దెక కెర్, తుమ్క బపుమానుమ్ దెయిదె.

19 “బూలోకుమతెచి దనుమ్ తుమ్క తుమ్ కుడవన్క నాయ్. ఈంజ లోకుమచి దనుమ్ కుడవన్లెగిన, రున్ని కా గెలిదె, నెంజలి చొవ్లు గెరి బొరో కెర్ చోర నెవుల.

† 5:46 5:46 ‘సిస్టు’ మెలె, జా దేసిమక ఆక్రమించుప కెర్తె రిమ్ దేసిమచి ప్రబుతుమ్చి వాట డబ్బుల్. జా ప్రబుతుమ్చి నావ్ తెన్ పన్ను నజీతనక్ యూదుల్ సిస్యారుమ్ దెకుల.

20 తుమ్, జలె, రుస్సి కిచ్చొ నే కతి లోకుమతె, చోర్పు నే పెసితి లోకుమతె, మెరి పరలోకుమతె, ఒత్తచి దనుమ్ కుడవన కెరన.

21 తుమ్ కేన లోకుమతె దనుమ్ కుడవన తస్సె గే, ఒత్త తిలిసిచి రిసా తుమ్చి పెట్టి ఉచర్తె తస్సె.

22 “ఆగుక దీపు అంకివో. జాచి రిసా, తుమ్చ అంకివో బేంబు తిలిగిన, తుమ్చి ఒండి ఆగ్గి ఉజ్జిడ తేన తయెదె.

23 తుమ్చ అంకివో మయల జా తిలిగిన, తుమ్చి ఆగ్గి ఎత్తి అమన రితి అందర జా తయెదె. దస్సి, తుమ్చి పెట్టి తిలి బుద్ది అందరిచి తిలిగిన, కెద్ది అందర జయెదె!

24 “ఎక్కిలో గొత్తి సుదో కో జలెకు దొగుల ఎజొమాన్సుచి సేవ ఎక్కి డడి కెరుక నెత్తె. ఎక్కిలోక విరోదుమ్ కెర, అన్నెక్కోక ప్రేమ కెరెదె. నెంజెరి ఎక్కిలోక నిదానుమ్ దెక, అన్నెక్కోక నిస్కారుమ్ దెకెదె. జలె, దేముడుక చి ఈంజ లోకుమచి దనుమ్క ఎక్కి డడి సేవ కెరుక నెత్తురు.

25 జాకయ్, ఆడ తుమ్క కిచ్చొ మెంతసి మెరి, ‘కిచ్చొ కమదె గే కిచ్చొ పిమదె గే కిచ్చొ గలనుమదె గే కిసి జా జమదె’ మెన, తుమ్చి మెన్పుతె చింత గలన నాయ్. అన్నిమచి కంబు అత్తు విలువ, గెద. పాలలచి కంబు ఆగ్గి విలువ, గెద.

26 “ఆగానుమచ పిట్టలచి రిసా ఉచర. జేవ్ పిట్టల ఉంపితి నాయ్. ఉంప లాయతి నాయ్. లాయ కొట్టుతె ఆన కుడవంతి నాయ్. జలెకి, తుమ్చో పరలోకుమ్ తిలో అబ్బొ జలొ దేముడు జోవయింక పోన్యయ్. తుమ్, జలె, జోవయింక కంబు విలువ నెంజును గే?

27 పట్టె, తుమ్చితె కో కెద్ది చింత గలనలెకి, జోచి బత్తుక కొల్తక ఏక అత్తెక జపున ఒగ్గర కెరనుక తెరి గే? నెత్తె.

28 “పాలలచి రిసాచి చింత గలనుక కిచ్చొ? డొగ్గెచ పుల్లొ కిసి వడ్డతతి గే ఉచరన. జేవ్ కామ్ కెర్తె నాయ్, పాలల వీంతి నాయ్.

29 జలెకి, ఎదివాట్ సామ్మారుమ్ కలుగు జలొ సాలోమాసు మెలో పూర్ముచో రాసొ కి ఈంజేవ్ పుల్లొచి రితి సూటి కెరనుక నేన్లొ.

30 తుమ్ తొక్కి నముకుమ్ తిలన, ఏక కోడు ఉచరన. ఆజ తా కెర కలిక డయ్ దెతి చివ్వనోక దేముడు ఎదిలి సూటి కెర్తయ్ జలె, తుమ్క అన్నె ఒగ్గర చెంగిల్ గలంతిసి దొర్కు కెర నాయ్ గే? దొర్కు కెరెదె.

31 “జాకయ్, ‘కిచ్చొ కమదె గే, కిచ్చొ పిమదె గే, కిచ్చొ గలనుమదె’ మెన చింత గలన ఉచర నాయ్.

32 దేముడుక నేన్ల మాన్పుల్ కి ఇసిచి ఎత్తిక ఉచరంతె తవుల, అన్నె, ఇన సామ్మూ తుమ్క కి దొర్కు జతతి మెన; తుమ్చో పరలోకుమ్ తిలో అబ్బొసి జలొ దేముడు జానె.

33 తుమ్, కిచ్చొ కెరుక అన్నె మెరి, తొలితో దేముడుచి రాజమ్ జోచి పున్నిమ చజ, జో సికడ్డి బుద్ది ఇండుక ఆన జా తా. తుమ్ ఇసి జలయ మెరి, తెదొడి ఎత్తి, తుమ్క దొర్కు జవుల.

34 జాకయ్, ‘కలిక కిసి జా జమదె?’ మెన తుమ్ చింత గలన ఉచర నాయ్. కలికచి రిసా నమ్మందుమ్ జతిసి కలిక దొర్కు జయెదె. కేన దీసిచి బాద జయ దీసిక సాలు.”

7

తిర్పు కెర్తి బుద్దిచి రిసా సంగిలిసి
(లూకా 6:37-38, 41-42)

1 “తుమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో కున్సిదుమ్ తెన తీర్పు ఉచర నాయ్, చి ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు తుమ్క తీర్పు కెర సివ్వు కెరుక నాయ్.

2 కిచ్చొక మెరి, తుమ్ అన్నె మాన్పుల్ కిసి తీర్పు దెకితె గే, దేముడు తుమ్కయ్ కి దస్సి దెకెదె. తుమ్ అన్నె మాన్పుల్చి రిసా *కట్టడ్డి కొల్త రితి దేముడు తుమ్క కి జయ్యి కొల్త తెన కట్టడెదె.

3 “తుమ్చితె ఎక్కిలోచి అంకితె ఏక దూలుమ్ బెర తిలిగిన, బావోచి అంకితె ఇదిలిదిల్ తొక్కు నేడ తిలిగిన, అంకితె దూలుమ్ తిలోసా కిచ్చొక జోచి బావోచి అంకితె తిలి ఇదిలిదిల్ తొక్కు దెకితసి, గని సొంత అంకితెచి దూలుమ్ దెకిన నాయ్?

4 నెంజెరి, తుచి అంకితెచి తొక్కు కడిందె” మెన చిల్పు అంకితె తిలోసా కిసి తువో బావోక సంగుక జయెదె!

5 తుయ ఉప్రమెన్పుచొ, తొలితో తుచి సొంత అంకితెచి చిల్పు కడను, చి తుచొ బావోచి అంకితెచి తొక్కు కడితి రితి బేంబు దెకితె.

6 “సుద్ది తిలిసి సూనర్లుక దాన నాయ్. అండ్రులచి చట్టె ముత్తల్ గల దాన నాయ్. అండ్రుల్ కెదిరి, విలువ నే దెకితె సుద కెర, పస్స కెర, తుమ్క చిర గెయిల.

7 “నజ తుమ్క దెయెదె. ఎక్కి మెన్పు తెన వజలె, దొర్కు జయెదె. కెప్పితె పెట్టె, తుమ్క కెప్పె ఉగిడిందె.

8 కో సంగిలి, జోక దొర్కు జయెదె, చి చజలె, దొర్కు జయెదె, చి జోచి కెప్పితె పెట్టె, జోచి రిసా ఉగ్గి జయెదె.

9 “తుమ్చి తెన కేన మాన్పు జలెకు జోచొ పుత్తుసి పొడి నజెరి, జోక వత్తురు దెయెదె గే? నాయ్.

10 జో పుత్తుసి మొస్సా నజెరి అయ్ దెయెదె గే? నాయ్.

11 జలె, తుమ్ మాన్పుల్ పొప్పుమ్ సుదల్ జలెకి, తుమ్చ బోదల్ క చెంగిల్ వస్తువల్ దెంక జాన్పు. జలె, పరలోకుమ్ తిలో అబ్బొసి జలొ దేముడుతె కో చెంగిల వరల్ నజెరి, మాన్పుల్ దెతి కంబు జో అన్నె ఒగ్గర చెంగిల్ వరల్ దెయెదె!

12 “మాన్పుల్ తుమ్క కిసి కెరుక మెన తుమ్ ఇష్టుమ్ జన్తె గే, తుమ్ కి జోవయింక దస్సి కెర. కిచ్చొక మెరి, మోసా పూర్ముచొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయల ఆగ్గల్, అన్నె పూర్పులచి అత్తి సంగిల దేముడుక కబుర్లు ఎత్తితె ఈంజ కోడు బెదితయ్.

పరలోకుమ్ పెసితి గుమ్ముమచి రిసా సంగిలి బోదన
(లూకా 13:24)

13 “వెల్లొ నానెనుమతె గెతి వాట్ నుల్లు, జా వాట్ పెసితి గుమ్ముమ్ రూదు. జా వాట్ ఒగ్గరజిన్ గెతతి. తూమ్, మాత్తుమ్, ఇర్కు వాట్చి గుమ్ముమ్ పెన.

14 కిచ్చొక మెరి, పరలోకుమతె బెదితి వాట్చి గుమ్ముమ్ ఇర్కు అన్నె, జా వాట్ నుల్లు నాయ్, చి ఒత్త పావితన ఒగ్గర తొక్కిజిన్ జవుల.

15 “దేముడు తెంతొ కబుర్ ఆనతోసా ఆడ” మెన అబద్ధుమ్క సంగితన సగుమ్జిన్ జెవుల, ఉప్రమెన్పుచ జేవ్. దన మాన్పుల్చి రిసా తుమ్ జాగర్త తెన తా. చెంగిల్ మాన్పుల్ రితి, జేవ్ మెండల్చ రోమల్ గలన డీసయ్ జవుల, గని జోవయింక పెట్టె తెడి డుర్కెన రితి కున్సిదుమ్ తిలన.

16 జోవయింక కమెచి వలితుమ్ దెకిరి, జోవయింక బుద్ది తుమ్ చినితె. కంబు చెట్లె ద్రాచ పండ్లు కోడుక జయెదె గే?

* 7:2 7:2 మీన్లు † 7:16 7:16 ‘అంజారుమ్ పండ్లు’ మెరి, బోడ్ల పండ్లు రిత జవుల.

లన్నన్ రూకి తేన్ †అంజూరుమ్ పండ్లు కోడుక జయెదె గె? నెంజె.

17 ఎత్తి, చెంగిల్ రూకతె చెంగిలి పండ్లు దెరుల, గని కామక నెంజితె రూకతె కామక నెంజితె పండ్లు దెరుల.

18 చెంగిల్ రూకతె కామక నెంజితె రగుమ్ పండ్లు దెర్తి నాయ్. కామక నెంజితె రూకతె చెంగిల్ పండ్లు దెర్తి నాయ్,

19 అన్నె, చెంగిల పండ్లు నే దెర్తి ఎత్తి, రూకుక కండ కెర, ఆగితె గలుల.

20 తుమ్చితె జెతనచి పలితుమ్ దెకిలె, జోవయించి రగుమ్ చినితె.

21 “ప్రబు, ప్రబు!” మెన, అంక సంగితన ఎత్తిజన్ పరలోకుమ్చి రాజుమె తెసితి నాయ్. గని పరలోకుమ్ తిలో అంచో అబ్బొ జలో దేముడు సెకడ్లి కోడు రితి కెర్తసయ్ ఒత్త గెచ్చుల.

22 ఈంజ లోకుమ్చ ఎత్తిక వెల్లి తీర్పు కెర్తి దీసిక, అంక ఒగ్గరజన్ మాన్సుల్, ‘ప్రబు, ప్రబు’, తుచి నాన్ తెన్ తూయి సంగిల కబుర్లు సంగిలమ్, నాయ్ గె? తుచి నాన్ తెన్ బూతల్ గట్టక ఉదడ్లమ్, నాయ్ గె? తుచి నాన్ దెర ఒగ్గర ఒగ్గర అద్దుతుమ్ కమె కెర్లమ్, నాయ్ గె?” మెన సంగుల.

23 జలె “అచ్, తుమ్క అగ్గి తెంతో నేని. తుమ్ గార్ కమె కెర్తతన, అంచి తెంతో దూరి ఉట్ట గెచ్చు” మెన జోవయింక సంగెదె.

సాప్రయ్ బందిలో గేరుచి ఇన్కతె బందిలో గేరుచి రిసాచి టాలి

(లూకా 6:47-49)

24 “అంచ కొడో సూన అంచి కోడు రితి ఇండుల గే కీస జవుల, జో బుద్ది తిలోసా కిచ్చొ కెర్లె మెలె, జోచొ గేరు రెంగ్చిచి ఉప్పిరి బందిలో.”

25 బందితికయ్, పాని పెట్టి, వర్తల్ జలి, చి గట్టిజ వాదు జో గేరుచి సుట్టునంత కెర్లె కి, జా గేరుచి పునాది రెంగ్చిచి ఉప్పిరి తిలి రిసా, కెర్లె వాదు పాని కెర్లె కి, సేడె నాయ్.

26 “జలె, కో అంచ కొడో సూన కి నే కెరుల గే, జేవ్ కీసి జవుల మెలె, బుద్ది నెంజిలో ఎక్కిలోచి రితి జవుల. జో బుద్ది నెంజిలోసా కిచ్చొ కెర్లె మెలె, జోచొ గేరు ఇన్కచి ఉప్పిరి బందిలో.”

27 జో గేరు ఇన్కచి ఉప్పిరి బంద తతికయ్, పాని పెట్టి, వర్తల్ అయిలి చి గట్టిజ వాదు జో గేరుచి సుట్టునంత కెర్లె, చి జా గేరు సేడె గెలో. జా గేరు ఎగ్గరె సేడయ్ గెలి!” మెన యేసు సంగిలన్.

28 యేసు ఈంజేవ్ కొడో సంగ కేడయిలి పడ్డొ, జనాబ్ ఎత్తి, జో కెర్లె బోదనచి రిసా అచారిమ్ జలె.

29 కిచ్చొక మెలె, జేవ్చ మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సెకడ్లన కెర్తి రితి నాయ్, గని దేముడు దిలి అదికారుమ్ తెన్ జో స్వామ్ బోదన కెర్తి తిలన్.

8

వెల్లి రోగి యేసు చెంగిల్ కెర్లిన్

(మార్కు 1:40-45; లూకా 5:12-16)

1 జేవ్ జా మెట్ట తెంతో ఉత్త జెత తిలె, ఒగ్గర ఒగ్గరజన్ జనాబ్ జోచి పట్టి అయిలె.

2 జేవ్ ఎత్తిజన్ దన్నె ఉత్తిరై తతికయ్, వెల్లి రోగి ఎక్కిలో యేసుక దన్నుల్ జా, సర్పు సేడ జోకర, “ప్రబు తుక ఇస్టుమ్ జలె, తుయి అంక చెంగిల్ కెర సుద్ది కెరుక తెర్చి” మెన సంగిలన్.

3 యేసు ఆతు చంచ కెర జోక చడ, “అంక ఇస్టుమ్. చెంగిల్ జా సుద్ది జా” మెన సంగిలి బేగి, జోచి వెల్లి జబ్బు గెతికయ్, చెంగిల్ జా సుద్ది జలన్.

4 యేసు జోక “పట్టి కచ్చొ కిచ్చొ సంగు నాయ్. గని, దేముడుచి గుడెతె గెచ్చొ, తుచి అగ్గె సుద్ది జలి మెన, ఒత్త పూజరిక దెకవు, చి తుయి సుద్ది జలిసి ఒత్త తిల మాన్సుల్క రుజ్జు జతి రితి, మోసి పూర్ణమ్ సంగిలి కాసుక దేను” మెన సంగ, అన్నె ఉట్ట గెలన్.

పుంజెకజీన్ జమాన్సుక వెల్లొచొ గొత్తి సుదొక యేసు చెంగిల్ కెర్లిన్

(లూకా 7:1-10; యోహా 4:43-54)

5 యేసు కపెర్నహూమ్ పట్టుమెత అన్నె పావెలికయ్, రోమ్ దేసిమ్చొ పుంజెకజీన్ జమాన్సుక వెల్లొ ఎక్కిలో జా కెర,

6 యేసుక “బాబు, అంచొ గొత్తి నాడు కదుల్ జంక నెత్త కెర ఒగ్గర బాద జా గెరి ఎంగ్గ తత్తయ్” మెన బతిమాల్పా జా సంగిలన్

7 యేసు జోక “అచ్ జెయిందె, చి జోక చెంగిల్ కెరిందె” మెన సంగిలన్.

8 గని జో పుంజెకజీన్ జమాన్సుక వెల్లొ మాన్సు జోక, “ప్రబు, తుయి అంచి గెరి జెంక మెలె, అచ్ విలువ నాయ్. తుయి ఇన్నె తెంతో ఎక్కి నెలమ్ కోడు దిలది మెలె, అంచొ గొత్తి నాడు చెంగిల్ జయెదె.

9 అచ్ కి అదికారుమ్క బితోసా. అంచి తెడి జమాన్సు అస్తె. అచ్ ఎక్కిలోక ‘గో’ మెలె, గెచ్చెదె. అన్నెక్లొ ‘జె’ మెలె, జెయెదె. అంచొ గొత్తిమాన్సుక ‘ఈంజ కామ్, జా కామ్ కెరు’ మెలె కెరెదె” మెన సంగిలన్.

10 యేసు ఈంజొ సంగిలిసి సూన సర్త జా, పట్టి జెత తిలనక దెక, జోవయింక, “తుమ్క అచ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, అమ్చ ఇస్తాయేలులతె అచ్ కచ్చొ కి ఎదిలి నముకుమ్ తిలనక అప్పె ఎదక కి దెకుక నాయ్.

11 తుమ్క కిచ్చొ మెంతసి మెలె, తూర్పు దేసిమ్లు తెంతో, పడమర దేసిమ్లు తెంతో కి యూదుల్ నెంజల ఒగ్గరజన్ మాన్సుల్ జా కెర, అమ్చ యూదుల్చ పూర్ణమ్చ అబ్రాహామ్, ఇసాకు చి యాకోబు తెన్ పరలోకుమ్చె ఎక్కితె అన్సిమ్ కవుల.

12 గని, అమ్చి రాజుమచి రిసా తుమ్క నిసాన అన్సి మెన, అమ్చ యూదుల్క దేముడు సంగ తిలె కి, ఈంజేవ్ అమ్చ యూదుల్తె ఒగ్గరజన్ అందర్చి ఉప్పిరి అందర్తె బయిలె గలి జవుల. ఒత్త మాన్సుల్ ఏడ్తె తవుల, దంతో చప్పిరై తవుల.” మెన సంగ కెర,

13 యేసు జో పుంజెకజీన్ జమాన్సుక వెల్లొక “సరె, గో. తుయి సంపజలి రితి తుక జగ్గు జవున్” మెన సంగిలన్. సంగిలి బేగి, జో మాన్సుచొ గొత్తి నాడు చెంగిల్ జలన్.

పేతురుచి అత్తనక యేసు చెంగిల్ కెర్లిన్

(మార్కు 1:29-34; లూకా 4:38-41)

14 పడ్డొ, యేసు పేతురు మెలో జోచొ సిస్సుడుచి గెరి గెచ్చొ కెర, పేతురుచి అత్తన్ జొర్లొ సేడ ఎంగ్గ అన్నె మెన దెక కెర,

15 జాచి అతు దెర్తికయ్, జా జొర్లొ గెలి, చి జా ఉట్ట కెర, యేసుక మరియూద ఎత్తి కెరుక దెర్తి.

16 సాంజ్ జతికయ్, ఒగ్గరజన్ బూతుమ్ దెర్తనక ఒత్త తిల ప్రెజల్ యేసుతె కడ ఆనెతికయ్, జేవ్ బూతల్ ఎక్కిక్లొ “ఉట్ట గో” మెన ఎక్కి కోడు తెన్ యేసు ఉదడ గెలన్. కిచ్చొ కిచ్చొ జబ్బుల్ తిలనక కి చెంగిల్ కెర్లన్.

17 “జ్యోతి అమచ బాదల్ జబ్బుల్ దెర గెచ్చయల్” మెన దేముడుచ కబుర్లు సంగిల్ యెనయా పూర్వమచొచి అత్తి జో సంగిల్ కోడు నెరవెర్చుచ జంకయ మెన ఇసి జలి.

యేసు తెన్ బుల్తన ఎక్కి మెన్సు నిదానుమ్ తంక మెన సంగిలిసి

(లూకా 9:57-62)

18 సుట్టునంత ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జన్ బెర తిలిసి యేసు దెక, కెర, “సముద్రుమ్ ఒత్తల్తో గెచ్చుమ్” మెన సిస్సుల్క సంగిలన్.

19 జలి, మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గల్ సికడ్డొసా ఎక్కిల్ యేసుతె జా కెర, “గురుబాబు, తుయి కేన గెలి కి, ఆవ్ కి తుచి తెన్ బెద జెయిందె” మెన సంగిలన్.

20 యేసు జోక “సక్కల్క పార్లు, ఆగూముచ పిట్టల్క గూడలు, గని ఆవ్ *మాన్సు జా జెర్దున్ అయల్సొక బోడి వంపొ కెర్రి టాన్ నాయ్” మెన సంగితికయ్,

21 సిస్సుల్తె అన్యెల్లో యేసుక “ప్రబు, ఆవ్ తుచి తెన్ నే జెతె అగ్గె, గెచ్చ కెర, అంచొ అబ్బి మొర గెతె ఎదక జోక పొస కెర, జో మొర్రి జోక రోప గెలుక మెన, అంక నెలమ్ దె” మెన సంగిలన్. చి యేసు జోక దెక,

22 “మొర్లన జోవయించ సొంత మొర్లనక రోప గెల్లు, గని తూయ బేగి అంచి పట్టి బులుక జె.” మెన జో సిస్సుడుక సంగిలన్.

యేసు దోనితె గెతె వాడుపానిక సేంతుమ్ కెర్రిసి

(మార్కు 4:35-41; లూకా 8:22-25)

23 తెదెడి యేసు దోనితె వెగితికయ్, జోవ సిస్సుల్ జోచి పట్టి వెగిల.

24 జేవ్ సగుమ్ దూరి ఇండయ్తికయ్, సముద్రుమ్తె వాడు కెర్రికయ్, వెల్లెల కెర్రిల్ జా దోనితె డేవెతె తిల, గని యేసు నిజ తిలన్.

25 జేవ్ సిస్సుల్ జోతె గెచ్చ, ఉట్టవ కెర, “ప్రబు మొర గెతెనుమ్. అమక రచ్చించుచ కెర!” మెన సంగితికయ్,

26 యేసు ఉట్ట కెర, జోవయంక “ఇదిల్ నముకుమ్చ, తుమ్, కిచ్చొక బితసు?” మెన జోవయంక సంగ కెర, వాడుక సముద్రుమ్క గట్టిజ ఆత్త దిలన్. వాడు కెర్లలు ముల దిలి, చి ఎత్తి అన్యె సేంతుమ్ జలి రిసా,

27 సిస్సుల్, “ఈంజొ కీసా మాన్సు, చి వాడు కి సముద్రుమ్ కి ఇన్చెచి కోడ్క వంపొ జత్తయ్!” మెన ఆవారిమ్ జల.

బూతల్ దెర్ల దొగులక యేసు చెంగిల్ కెర్రిసి

(మార్కు 5:1-20; లూకా 8:26-39)

28 జో సముద్రుమ్ జీన కెర, ‘గదరేసులుచి ప్రాంతుమ్తె పావెతికయ్, బూతల్ దెర్లన దొగుల మెన్సు తెంతో బార్ జా కెర, యేసుక దస్సుల్ జల. జేవ్ దొగులచి ఎదివాల్ కోపుమ్చి రిసా, కో కి జా వాల్ గెచ్చుక దయిరిమ్ నాయ్.

29 యేసు జా వాల్ జెతికయ్, “ఈందె, దేముడుచొ పుత్తుసి, అమచి తెన్ తుక కిచ్చొ? అమ్ సిచ్చ జతి పొది నే జెతె అగ్గె అమక అల్లర్ కెరుక ఇన్చె అయిలది గె?” మెన కేకుల్ గలిల.

30 జలి, జోవయించి ఇదిల్ ఒత్తల్క ఒగ్గర్ అండ్రుల్ తిలి మంద కతె తతికయ్,

31 జేవ్ బూతల్ యేసుక “తుయి అమక ఇన్చె తెంతో ఉదడ్డెగిన, అండ్రుల్ తిలి జా మందతె అమక తెర్లమ్” మెన, యేసుక బతిమాల్లు జా సంగిల.

32 జో జోవయంక “గెచ్చ!” మెన సంగితికయ్, జేవ్ బూతల్ బార్ జా, జేవ్ మాన్సుల్క ముల దా, అండ్రుల్చి పెట్టి పెన గెల, చి జా మందచ అండ్రులు ఎత్తి వెర్రి జా, జా వెల్లి గాటిక నిగ ఉత్త, సముద్రుమ్తె సేడ మొర గెల.

33 దస్సి జర్లు జతికయ్, మంద రకితన బమ్మ జా, జా పట్టుమ్తె నిగ గెచ్చ, బూతల్ దెర్లనక జర్లు జలిసి ఎత్తి, కిచ్చొ నే పిట్ట, పట్టుమ్చక సంగిల.

34 జాచి రిసా, పట్టుమ్చ ఎత్తిజన్ యేసు తెన్ దస్సుల్ జంక మెన బార్ జా, దెక కెర, “అమచి దేసిమ్ తెంతో ముల దా ఉట్ట గో!” మెన బతిమాల్లు జా, జోక బమ్మ తెన్ సంగిల.

9

ఉట్టుక నెత్తిల్లో మాన్సుక యేసు చెంగిల్ కెర్రిసి

(మార్కు 2:1-12; లూకా 5:17-26)

1 ఒత్త తెంతో, యేసు దోనితె వెగ కెర, జా సముద్రుమ్ జీన కెర, జోచి సొంత పట్టుమ్తె పావెతికయ్,

2 ఒత్త తిల మాన్సుల్ వాతుమ్ జొల్లో తెన్ తిలోసా, ఉట్టుక నెత్తిల్లో అంతుర్నెతె ఎంగ్గ తిలోసా ఎక్కిల్క జోతె కడ అస్స. యేసు జేవ్ కడ ఆన్లనచి నముకుమ్ దెక కెర, జో ఉట్టుక నెత్తిల్లోనాక దెక, “ఓ పూత్తు, తుయి దయిరిమ్ జా. తుచి పావల్ చెమించుచ జా అస్స” మెన జోక సంగిలన్.

3 జలి, ఒత్త తిల మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గల్ సికడ్డన సగుమ్జన్ ‘యేసు దేముడు తెన్ సమ్మందుమ్ సంగితయ్. జా వెల్లి పాపుమ్’ మెన బమ్మ జా, లట్టబన్.

4 యేసు జోవయించి మెన్సుతె తిలిసి చిన కెర, “తుమ్చి పెట్టి కిచ్చొక కున్దురుమ్ ఉచర్లన్?

5 ‘తుచి పావల్ చెమించుచ జా అస్స’ మెనుక సుల్లు గే, ‘ఉట్ట ఇండు’ మెనుక సుల్లు గే?

6 జలి, ‘మాన్సు జా జెర్దున్ అయిలయ్ అంక అస్సె ఈంజ లోకుమ్తె తిలి కి, మాన్సుల్చి పావల్ చెమించుచ కెర్రి అదికారుమ్ అస్సె’ మెన తుమ్క రుట్టా దెకయిందె” మెన, జో ఉట్టుక నెత్తిల్లో మాన్సుక అన్చె దెక, యేసు జోక, “తుయి ఉట్ట కెర, తుచి అంతుర్నె వయన గెరి గో” మెన సంగితికయ్,

7 జో మాన్సు ఉట్ట కెర, గెరి గెలన్.

8 ఇసి జర్లు జతికయ్, ప్రెజెల్ దెక కెర, బియె గెచ్చ, మాన్సుచి అత్తి జో ఇసి అదికారుమ్ దిలిచి రిసా, దేముడుక గచ్చురుమ్ కెల.

యేసు మత్తయక బూర్దన్

(మార్కు 2:13-17; లూకా 5:27-32)

9 యేసు ఒత్త తెంతో ఇదిల్ దూరి ఇండ గెచ్చ, జా పట్టుమ్చి సిస్సు కడన్తె గెరిచి వాల్ గెచ్చ కెర, ఒత్త పెన తిలో మత్తయ మెలో సిస్సు నజితోనాక దెక, “అంచొ పట్టి జా అంచొ సిస్సుడు జా” మెన జోక సంగిలన్, చి జో ఉట్ట కెర, యేసుచి పట్టి గెలన్.

10 జో మత్తయ మెలోసాచి గెరి అన్చిమ్ కంక మెన యేసు గెచ్చ వెన తతికయ్, జా దేసిమ్చ నిస్సారుమ్ దెకిల సిస్సు నజితన కి, చి సితి నే కెరంత ‘పాపుమ్ కెర్లన్’ మెన ఒత్తచ

* 8:20 8:20 ‘మాన్సు జా జెర్దున్ అయిలోసా’ మెన బయిల్తె రెగ్గె తిలి, జాచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలి, ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో’ దేముడు తెర్లయలో క్రిస్టు రచ్చించుచ కెర్రిసా”. యేసు ఈంజ లోకుమ్తె బుల్లి తిలి పొది, బయిల్తెచి పార్చి ప్రమానుమ్ ఒగ్గర్ నడు కెర్ల పండితల్ జా అర్దుమ్ కెరనుల, గని మాములుమ్ మాన్సుల్ నేన్తి.

† 8:28 8:28 గెరాసినుల్ నావ్ కి తిలి

యూదుల్ నిస్కారుమ్ దెకిలన ఒగ్గర్జిన్ జోతె జా కెర, జో తెన్ సిస్సుల్ తెన్ వెసిల.

11 జేవ్ ఇన్సె బెద వెసిలిసి దెక కెర, పరిసయ్యుల్ మెంత వండితుల్ యేసుచ సిస్సుల్తె జా కెర, జోవయింక “తుమ్చొ గురు సిస్సు నజితన తెన్ పాపుమ్ కెర్లన్ తెన్ కిచ్చొక వెన అన్నిమ్ కతయ్?” మెన పుసిల.

12 జేవ్ దస్సి సంగిలిసి యేసు సూన కెర, “జబ్బు తెన్ అన్నుమ్ మెన చినన్సన డాక్టర్ అవ్సురుమ్, గని జబ్బు నెంజలనక డాక్టర్ అవ్సురుమ్ నాయ్.”

13 జలె, “తుమ్ కిచ్చొ కెర్లిసి అంచి ఆన మెలె, బలి దెతిసి నాయ్, గని మాన్సుల్క కన్యారుమ్ దెకితిసి

మెలి కోడుచి అర్దుమ్ కిచ్చొ జయెద గే, తుమ్ గెచ్చు సిక్కు. ‘అమ్ పాపుమ్ కెర్లన్’ మెన చినంతనకయ్ బుకార్క అవ్ అయలయ్, గని అమ్ పున్నిమ్ తిలన మెన ఉచరంతనక బుకార్క నాయ్.” మెన యేసు సంగిలన్.

14 తెదొడి బాప్తుసుమ్ దెతె తిల్ యోహానుచ సిస్సుల్ యేసుతె జా కెర “పరిసయ్యుల్ కి అమ్ కి చువ్వె తంక అలవాట్, గని తుచ సిస్సుల్ చువ్వె తతి నాయ్. కిచ్చొక?” మెన, యేసుక పుసిల.

15 ఇసి పుసితికయ్, యేసు జోవయింక, “కేన్ పెండ్లితె, జోవయించి నెడిమె పెండ్లిఉబేడొ తిలె పొది, పెండ్లి ఏందుతె బుకార్లన ముసుర్లు తవుల గే? నాయ్. బెది నాయ్. జలె, పెండ్లిఉబేడొచి వచ్చెన జలనచి నెడిమె తెంతో జోక దెర వేరతె కడ నిలె, జేవ్ పాదుల్క జోచ మాన్సుల్ ఏడ ఏడ చువ్వె తవుల.

16 “జలెకు, పొర్ని పాలుమ్ చిరి జా తిలెగిన, మాసికచి రిసా నే కేడయలి నే కేడ్తె నొచి బట్ట గండ కో జానల మాన్సుల్ గల్లి నాయ్. దస్సిచి పొర్నిచితె గల తిలెగిన, జో పాలుమ్ కెడ్తె, జా మాసిక కడదే. మాన్సు జా పాలుమ్ గలనై, అప్పు, జలి పొర్ని బట్ట నొచి బట్టచి మాసిక బెదయలి కుటు సొడి చిరి జయెదె, చి అగ్గెచి కంటె వెల్లి బొలో జయెదె.

17 పడ్తె, జలె, ఒత్త నొచి ద్రాచ రన్నుమ్ పొర్నిచి కాయ తెన్ కో సుచెతి నాయ్. జా కాయ పొర్ని జలి రిసా, దస్సితె నొచి రన్నుమ్ సుచెలిగిన, జా కాయ పులుక నెతిరి రిసా, జా రన్నుమ్ పాంగుచ జలి, జా కాయ పుట్టదె. పుట్టిలె, జా రన్నుమ్ నూయి జయెదె, చి కాయ కి పాడ్ జా గెచ్చుదె. జాచి రిసా, నొచి ద్రాచ రన్నుమ్ నొచి కాయలతె సువుల. దస్సి, జా రన్నుమ్ కి జా కాయ కి పాడ్ నే జన్తె, చెంగిల్ తయెదె” మెన, జోక పరిచ్చొ కెర్ల మాన్సుల్క యేసు సంగిలన్.

బార వెర్చుల్ బాద తెన్ తిలి తేరేబొడక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి

(మార్కు 5:21-43; లూకా 8:40-56)

18 ఒత్త జా తిల మాన్సుల్క యేసు ఈంజేవ్ కొడె సంగితె తతికయ్, ఒత్తచి నబ గెర్చొ అదికారి ఎక్కిలో జా కెర, యేసుక దస్సుల్ జా, సెర్చు సేడ జోకర, “అంచి దూ అప్ప మొర గెచ్చు అన్నె. తుయి, జలె, అమ్తె జా కెర జాక చడిలెగిన, అన్నె జయెదె” మెలన్.

19 జో దస్సి మెంతికయ్, యేసు ఉట్ట కెర జోచి పట్టి గెలన్. జోచ సిస్సుల్ కి బెద గెల.

20-21 జేవ్ వట్ట గెతె తతికయ్, బార వెర్చుల్ తెంతో లొయి గెతి బాద తెన్ తిలి ఏక్ తేరేబొడ యేసుచి పట్టి జా, పాచ కెర, “అవ్ ఎక్కి జోచొ పాలుమ్ జప్పన్ చడిలెగిన, చెంగిల్

జయిందె” మెన, జాక జయ్యి ఉచరన, జోచొ పాలుమ్చి కొంగు చడిలి.

22 జా చడితికయ్, యేసు వడ్తె పస్స జాక దెక, “ఓ దూ, దయిరిమ్ తెన్ తా. అంచి ఉప్పిరిచి తుచి నముకుమ్ తుక చెంగిల్ కెర్లి.” మెన సంగిలన్. జా బేగి చెంగిల్ జలి.

23 తెదొడి యేసు జో అదికారిచొ గెరి పాచ కెర, నాడి మొర్లి రిసా మూరి పుజితన, చి బెర తిల ఏడుకుడు జతన ఒగ్గర్ గొడబ జతిసి దెక కెర,

24 “తుమ్ గెచ్చు, ఈంజ నాడి మొర గెచ్చు నాయ్. నిజ అన్నె” మెన జోవయింక సంగితికయ్, జోక అసిల.

25 జలె, జనాబ్ ఎత్తిక బార కెరవడ కెర, యేసు తెడి గెచ్చు, జా నాడిచొ అతు దెర్లి బేగి, జీవ్ జా ఉట్టి.

26 ఈంజ కామచి రిసా జా ప్రాంతుమ్ ఎత్తితె పాచెలి.

దొగుల గుడ్డి మాన్సుల్క యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి

27 యేసు బార జా కెర, ఒత్త తెంతో గెరి గెతె తతికయ్, దొగుల గుడ్డి మాన్సుల్ జోచి పట్టి జా, “దాచిదు రానొచి సెకుమ్తె జెర్లిలో రచ్చొచువ కెర్లిసా, అమ్చి ఉప్పిరి కన్యారుమ్ తియ, అమ్క చెంగిల్ కెర!” మెన కేకుల్ గల్తె తిల.

28 యేసు గెరి గెచ్చు వెసిలి పడ్తె, జేవ్ గుడ్డి మాన్సుల్ ఒత్త జోతె అయల. జెతికయ్, యేసు జోవయింక “తుమ్ ఉచర్లిసి అంక ‘కెరుక తెరె’ మెన తుమ్ నంపజతను గే?” మెన జోవయింక పుసితికయ్, జేవ్, “ప్రబె, అమ్ నంపజతనుమ్” మెన జోక సంగిల.

29 యేసు జోవయింక అంకివొతె చడ కెర, “అవ్ తుక ‘చెంగిల్ కెరుక తెరె’ మెన తుమ్ నంపజలిసి రిసాయి తుమ్క జర్గు జప్పన్!” మెన, సంగిలన్.

30 సంగిలి బేగి, జోవయింక అంకివొ డిసిల. పిమ్మట్, యేసు జోవయింక “ఈంజ కామ్ కో కి నేన్తె రెతి దెకన, తుమ్ దొగుల తుక్తె తా” మెన గట్టిజ సంగిలన్.

31 గని, జేవ్ ఉట్ట గెచ్చు, జా ఒండి గలియ ప్రాంతుమ్తె జోచి గప్పరుమ్ సంగితె తిల.

గుల్లో కెర్ల బూతుమ్క యేసు ఉడడ గెలిసి

32 యేసు సిస్సుల్ తెన్ బార జా కెర, అన్నె బులుక గెతె తతికయ్, బూతుమ్ దెర్లి గుల్లో నుదొ ఎక్కిలోక జోతె కో గే కడ అన్ల.

33 యేసు జో బూతుమ్క ఉడడ గెలి బేగి, జో గుల్లో నుదొ లట్టబన్లొ. ఒత్త బెర తిల జనాబ్ అవారిమ్ జా, “అమ్చి ఇస్రాయేలులతె ఇసిచి జర్గు జలిసి కెయ్య దెకుమ్ నాయ్. అజి జర్గు జలి!” మెన లట్టబన్.

34 గని పరిసయ్యుల్ కిచ్చొ మెల మెలె, * “బూతల్క రాసె జలొసాచి నావ్ తెన్ ఈంజొ బూతల్క ఉడడ్తయ్” మెన అరుగురు జా, గోనక సంగిల.

35 యేసు జా గలియ ప్రాంతుమ్ ఒండిచ పట్టిలె గవ్వెలి బుల బుల, జోవయించ నబ గెరెలి గెచ్చు, పరలోకుమ్చి రాజుమ్ పాసి జా అయెలిన్చి రిసాచి సుబుమ్ కమూర సంగ, ఎత్తి రగల్చ జబ్బులు నొప్పులు గెచ్చుచ, మాన్సుల్క చెంగిల్ కెర్లి తిలన్.

36 దస్సి బుల్లి పొది, ఒగ్గర్ జనాబ్ జోతె అయల జేవ్ మాన్సుల్క దెక దెక, జేవ్ గొప్పడు నెంజల మెండల్ రిత మాలజ్ జా సైముల్ తెన్ తిలిసి దెక, జోవయించి ఉప్పిరి కన్యారుమ్ జా,

37 “గట్టిజ వంటొ పిక లాయతి నమయుమ్ జా అన్నె.

* 9:34 9:34 ‘బూతల్క రాసె జలొసా’ మెలె, నయ్తాన్.

³⁸జాచి రిసా, 'ఈంజు వంటి' లాయితి రితి, ఈంజు వంటికి ఎజోమాని జలో ప్రబు లాయితు మాన్సుల్క తెద్రపును' మెన, తుమ్ జోక ప్రార్థన కెర' మెన యేను సిన్సుల్క సంగిలన్.

10

బారజన్ సిన్సుల్క యేను అదికారుమ్ దిలిసి
(మార్కు 3:13-19; 6:7-13; లూకా 6:12-16; 9:1-

6) ¹తెదోడి యేను జోచ బారజన్ సిన్సుల్క పాసి బుకారా కెర, బూతల్ గట్ట ఉదడ గెలుక మెన, రగరగాల్చ జబ్బులు బాదల్ జల మాన్సుల్క చెంగిల్ కెరుక మెన, జోవయింక అదికారుమ్ దిలన్.

²జేవ్ బారజన్ యేనుచ, బారికుల్చ నవ్వు కిచ్చో కిచ్చో మెలి, తోలితో పేతురు మెన అన్యో నావ్ తిలో నీమాను, చి జోచో బావోని అంద్రెయ. ఒత్త తెంతో, జెదెదెయిచ్చో పుత్తుని యాకోబు, చి యాకోబుచో బావోని యోహాను.

³ఒత్త తెంతో, పిలివ్ చి బర్లోమయి, తోమా చి మత్తయి మెలో సీస్తు నజేతోసా. ఒత్త తెంతో, అల్పుయిచ్చో పుత్తుని యాకోబు, చి తద్దయి మెలోసా.

⁴ఒత్త తెంతో, కనానుచో నీమాను మెలో అన్యో, చి పడ్డో యేనుక దెర తిలో ఇన్సరియోతు మెలి గవ్విచ్చో యూదా.

⁵యేను జేవ్ బారజన్ అదికారుమ్ దా కెర బులుక తెద్రయేలి పొది, కిచ్చో నెలవ్ దిలన్ మెలి, "యూదుల్ నెంజిలంతె అప్పె గెచ్చుక పోన, చి నమరయ ప్రదేసీమచ పట్టులి వెన నాయ్.

⁶జలి, పిట్ట గెల గొప్పడు నెంజిలి మంద రితి జా తిల ఇత్రాయేలుల్తె తుమ్చ సొంత మాన్సుల్తె తుమ్ గెచ్చు.

⁷తుమ్ గెచ్చు, చి "పరలోకుమచి రాజిమ పాసి జా అన్యో" మెన బోదన కెర.

⁸జబ్బు మాన్సుల్క చెంగిల్ కెర. మొర గెలసక జీవ్ కెర. వెల్లి జబ్బుల్ తిలసక చెంగిల్ కెర సుద్ది కెర, చి బూతల్క ఉదడ గెల. అవ్ దెతిసి అరి తుమ్క దొర్పు. జలి. మాన్సుల్క అరి తుమ్ దాన.

⁹"తుమ్ బుల్తె పొది, బజార్ గే వెండి గే రాగిచ కాసుల్ గే, కిచ్చో రగుమ్ డబ్బుల్ జలికు దెరన బార్ జా నాయ్.

¹⁰దస్సి, నెంచె జలికు, దొన్సి సొక్కల్ జలికు, జోడ్డు జలికు, టొక్క డండో జలికు దెరన బార్ జా నాయ్. తుమ్ కచి రిసా కామ్ కెరై గే, తుమ్ కెరై కామ్చి రిసా జో దెతి అన్యోమ్ తుమ్ నజనుక నాయ్.

¹¹"అన్యో, తుమ్ కేన్ పట్టుమితె జలికు గవ్వి జలికు పెసితె పొది, ఒత్త తగువ జలిసా కో గె జానన, చి తుమ్ ఒత్త తెంతో ఉట్ట గెతె ఎదక జోచితె తా.

¹²జోచి గెరి తుమ్ పెసితె పొది, జా గేరచక, తుమ్క సేంతుమ్ తప్పసు మెన చెంగిల్ సంగ.

¹³జా గేర సేంతుమ్క తగువ జతిన్ జలి, తుమ్ అన్లి సేంతుమ్ జోవయింక జర్గు జా, తప్పసు. జా గేరచ సేంతుమ్క నే తగువ జతిన్ జలి, తుమ్ అన్లి సేంతుమ్ జోవయింక నే తతె తుమ్క అన్యో బుల జెయెది.

¹⁴కో జలికు తుమ్క మరియోద నే కెరైగిన, తుమ్ అన్తి కబుర్ నే న్నాన్లెగిన, జో గేరు జలికు, జా గావ్ జలికు ముల దా, తుమ్ ఉట్ట గెతె పొది, జా గుర్తుక, తుమ్చ చట్టో జా టాన్తిచి లంబిలి దూడి పంపు గెల, చి ఉట్ట గెల.

¹⁵ఈంజు లోకుమ్చక వెల్లి తిర్పు కెరై దిలన్ అయ్యెలి, సాదోమ చి గొమెరా మెల పూర్గుమ్ కుడ్తె నాన్సుమ్ జల పట్టుల్చి

గత్తిచి కంట, తుమ్క మరియోద నే కెరై కేన్ గవ్విచచి గత్తి ఒగ్గర్ సిచ్చుచి జయెది, మెన నిజుమ తుమ్క అవ్ సంగితని.

¹⁶"ఈందె, దొర్కొవచి నెడేమ మెండల్క తెద్రయేలి రితి, దస్సి, తుమ్క మాన్సుల్తె అవ్ తెద్రయేతని. జాచి రిసా, అయివో కెరై తెలిచి అస్సి గే, తుమ్ కి తెద్ది తెలిచి జా తా. గని, దస్సి తెలిచి జలికి, పార్సు పిట్టల్చి రితి, తేబ మెన్సు తిల సుదల్ జా తా.

¹⁷కోపుమ్ జత మాన్సుల్చి రిసా జాగర్ తెన్ తా. జేవ్ తుమ్క తిర్పు కెరై సబల్తె సార్పు కెర, జోవయింక సబ గెరెలి తుమ్క కొర్తల్ తెన్ పెటుల.

¹⁸తెదోడ్క అంచి రిసా జేవ్ మాన్సుల్ తుమ్క దెర అదికారుల్తె, రాసల్తె ఒగ్గడ నెప్పల. చి జోవయించి మొక్క కి, వేర దేసిముల తెంతో అయ్యెల అమచ యూదుల్ నెంజిలంచి మొక్క కి తుమ్ అంచి రిసా సాచి సంగితె.

¹⁹మాన్సుల్ తుమ్క దస్సి సార్పు కెరై పొదిక, కీసి లట్టబుక గే, కిచ్చో సంగుక గే, ఉచర చింత గలన నాయ్. కిచ్చోక మెలి, తుమ్ జోవయింక కిచ్చో సంగుక గే, తెదోడ్కయ్ దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్త తుమ్క దెయెది.

²⁰మెలి, తుమ్చ అబ్బోని జలో దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్త తుమ్చి వెట్టి తా కెర, జేయ్యె లట్టబెదె. తుమ్ ఉచర లట్టబు నాయ్.

²¹"జా పొదిక, అన్యోన్క బావోని జలికు, పుత్తున్క అబ్బోని జలికు, మొర్తి సేచ్చుతె సార్పు దెప్పల. అన్యో, పుత్తర్పుల్ అయ్యెన్ అబ్బోన్చి ఉప్పెరి విరోదుమ్ జా, జోవయింక మొరప్పల.

²²అంచి నావ్చి రిసా ఒగ్గర్ ఒగ్గరజన్ తుమ్క విరోదుమ్ జప్పల. ఈంజేవ్ అల్లర్ పూర్తి జతె ఎదక కో అంక నిదానుమ్ తా ఒప్పువ జప్పల గే, రచ్చింమచ జప్పల.

²³మాన్సుల్ వేక్ పట్టుమితె తుమ్క అల్లర్ కెరై, అన్యో పట్టుమితె ఉట్ట నిగ. కిచ్చోక మెలి, తుమ్క అవ్ కిచ్చో సంగితని మెలి, అవ్ మాన్సు జా జెర్కున్ అయ్యెలోసా అన్యో జతె ఎదక, అమచ ఇత్రాయేలుల్చ పట్టుల్ ఎత్తితె తుమ్ బుల కేడప్పక నెతుర్పు.

²⁴"జోచ గురుచి కంట సిన్సుడు వెల్లో నెంజె. దస్సి కి, జోచో ఎజోమానిచి కంట గొత్తి మాన్సు వెల్లో నెంజె.

²⁵సిన్సుడు జోచో గురుచో రితో, గొత్తి మాన్సు జోచో ఎజోమానిచో రితో జలి, సరి జతయ్. దస్సి, అవ్ గేరీచో ఎజోమానిచో *'బయెల్లెబూల్' మెన కోపుమ్ జల మాన్సుల్ సంగ అన్యో జలి, తుమ్ అంచి గేరచ ఎత్తిక కి కచితుమ్ దస్సి దూసువ కెరుల.

కక్క బింక గే నే బింక గే యేను సంగిలిసి
(లూకా 12:2-7)

²⁶"జలి, జేవ్ అల్లర్ కెరై తుమ్ బియ్యె నాయ్. డంక తిలిసి కిచ్చో జలికి కెయ్యక తెయ్యక నే డీన్ తయె నాయ్, లుంకడ్డిని కిచ్చో జలికి కెయ్యక తెయ్యక ఎత్తిక నే జాన్తి రితి తయె నాయ్. అకర్క డీనిది, అకర్క జానన్క జయెది.

²⁷అవ్ గుట్టు తెన్ తుమ్క సంగితిని తూమ్ ఎదార్దుమ్ సంగ. కంగ్గయ తుమ్క అవ్ సంగితిని తూమ్ మేడల్చ ఒర్పెలి తెంతో నాట్కు కెర.

²⁸తుమ్చి అగ్గుక మారుక తెర్కనక తుమ్ బియ్యె నాయ్. కిచ్చోక మెలి, తుమ్క మార్గ కి, తుమ్చి అత్తక మారుక నెత్తి.

* 10:25 10:25 'బయెల్లెబూల్' మెలి, సయితాన్, బూతల్క రాసో జలిసా.

గని అత్తకు కి అంగుక కి మార వెల్లి ఆగి గొయ్యతె గల దా, నానెనును కెరుక తెల్లొసాకయ్ తుమ్ బియ్యం.

29 “ఈంజ దేసిమచ మాన్పుల దొన్ని గెరిప్పిల్లె ఎక్కి కాసుక పెకుల. జలెకి, తుమ్చో అబ్బొసి జలొ దేముడుచి నెలమ్ నెంజెలి, దస పిట్టలతె ఎక్కి కి బుయ్యె నేడ నాయ్.

30 తుమ్చి బోడిచ నెండి వాడల్ ఎత్తి మొత్తుమ్ కెత్తి అస్సి గే జొయ్యి జానె.

31 జాచి రిసా, తుమ్ బియ్యం నాయ్. తుమ్ పిట్టలచి కంట బగ్గర్ చిలుచ అన్నస్.

32 “కో అంక నంపజా, మాన్పులచి మొక్కి ఒప్పునుల గే, జోక్ అమచ మాన్పుల ఈంజేమ్ మెన, పరలోకుమ్ తిలొ అబ్బొసి జలొ దేముడుచి మొక్కి ఆప్సి సాచి నంగిందె.

33 గని, మాన్పులచి మొక్కి కో అంచి రిసా ‘జోచో నెంజ’ మెనుల గే, దస్సి పరలోకుమ్ తిలొ అబ్బొసి జలొ దేముడుచి మొక్కి జోక్ ‘అమచ నెంజెలి’ మెన నంగిందె.

34 “ ‘జో బులొకుమతె అయిలిసి మాన్పులతె ఎక్కి నేంతుమ్ కెరదె’ మెన తుమ్ అంక ఉచర నాయ్. నేంతుమ్ నాయ్, గని జట్టి కెరయ్తి రితి అయిలయ్.

35 కిసి మెలి, ఆవ్ అయిలి రిసా, జోచో అబ్బొన్ క పుత్తుసి, జాచి అయ్యెన్ క దువిసి, జాచి అత్తన్ క సూసుసి విరోదుమ్ జవుల.

36 దస్సి, ఏక్ మాన్పుచి కుటుంబుమ్చయ్ జోక్ విరోదుమ్ నుదల్ జవుల.

37 “అబ్బొన్ క జలెకు, అయ్యెన్ క జలెకు అంచి కంట కో ఒగ్గర్ ప్రేమ కెరుల గే, దస్సి మెనసుక అంక తగువ జలన నెంజెలి. పుత్తున్ క జలెకు, దువిన్ క జలెకు అంచి కంట కో ప్రేమ కెరుల గే, దస్సి మెనసుక అంక తగువ జలన నెంజెలి.

38 అంచి రితి జోచయిందె సొంత నెలువ వయ్లి రితి జా, కో అంచి వట్టి జెతి నాయ్, దస్సి మెనసుక అంక చిలువ జలన నెంజెలి.

39 కో జోచి సొంత ప్రాసుమ్ రచ్చించువ కెరసుక చజుల గే, జోచి ప్రాసుమ్ పాడ్ జా గెచ్చెదె. గని అంచి రిసా కో జోచి ప్రాసుమ్ దెతి రితి ఎక్కి నిదానుమ్ ఇండుల గే, జోచి ప్రాసుమ్ రచ్చించువ జా జోక్ దొర్కు జయెదె.

40 “తుమ్క కో మరియద కెరుల గే, జేవ్ తుమ్క మరియద కెర్లిసి, అంకయ మరియద కెర్లిసి జతయ్. అన్యె, అంకయ కో మరియద కెరుల గే, జేవ్ దస్సి కెర్లిసి అంక తెద్రయ్లోసాక కి మరియద కెర్లిసి జతయ్.

41 జలె, ‘దేముడు నంగిలి కబుర్ అన్తోసా, ఈంజ’ మెన కో దస మాన్పులక మరియద దెకుల గే, జోచయింక కి ప్రబుచి కబుర్ నంగిలోసాక దెతి రితి బవుమానుమ్ దొర్కు జయెదె. వట్టి, ‘ప్రబుచి నీతి తెన్ తిలోసా, ఈంజ’ మెన చిన, కో దసా మాన్పులక మరియద కెరుల గే, జోక్ కి నీతి తిలోసాక దెతి రితి బవుమానుమ్ దొర్కు జయెదె.

42 వట్టి, ‘యేనుచ సిన్పుల్’ మెన కో ఈంజేమ్ గప్పురుమ్ నెంజెలి నంపజలంతె ఎక్కిలోక కి ఎక్కి బుక్కెక్ పాసి కి పియడుల గే, జోచయింక కి బవుమానుమ్ దొర్కు జయెదె, మెన నిజామి నంగితసి” మెన సిన్పుల్క యేను నంగిలన్.

11

1 యేను జోచ బారజన్ సిన్పుల్క బోదస కెర్లిసి కిడ్లి వట్టి, జా గలిలయ ప్రాంతుమ్చ పట్టల్తె బోదస కెరుక మెన బార

జలన్.

జేలతె తిలొ యోహాను యేనుక తెద్రయ్లి కబుర్ (లూకా 7:18-35)

2 బాప్తినుమ్ దెతో యోహానుక హేలోదు రానో జేలతె గల తిలొ. జలె, క్రీస్తు కెర్త కముచి రిసా యోహాను జేలతె సూన కెర, జోచ సిన్పుల్ తెన్ యేనుక కిచ్చొ కబుర్ తెద్రయ్లన్ మెలె, “దేముడు తెద్రయిందె మెలొ రచ్చించువ కెర్తొసా నిజామి తుయి గే, అమ్ అన్యెక్ల రకు గే?

3 మెన పున” మెన నంగ తెద్రయ్లొ.

4 యేను యోహానుచ సిన్పుల్క, దెక కెర సూన కెర, “తుమ్ గెచ్చొ, చి దెకిలిసి నూన్సి ఎత్తి యోహానుక నంగ.

5 గుడ్డి జా తిల మాన్పుల దెకితతి, సొట్ట జా తిల మాన్పుల ఇండితతి, వెల్లి రోగుమ్ నేడ తిలన చెంగిల్ జా నుద్ది జతతి, బోయ్లొ జా తిల మాన్పుల సూనతతి, మొర గెలన జీవ్ జతతి, నుబుమ్ కబుర్ బీద మాన్పుల్క సూనయ్తసి.

6 జలె, ‘కో జలెకు అంచి రిసా అన్యానుమ్ నెంతె తవుల గే, జోక్ చెంగిలి’ ” మెన యేను నంగ తెద్రయ్లన్.

యోహానుచి రిసా యేను నంగిలిసి

7 యోహానుచ సిన్పుల్ ఉట్ట గెత తతికయ్, ఒత్త తిల ప్రజల్క యోహానుచి రిసా యేను ఇసి మెన నంగుక దెర్లన్. “తుమ్ కిచ్చొ దెకుక జా బయిలె గెచ్చొ తిలదు? వాడుతె చిప్పర్ వెల్లి జతిసి దెకుక గెచ్చొ తిలదు గే?

8 నాయ్ మెలి, కిచ్చొ వేరర్ దెకుక గెలదు? సామ్మార్ల గలంత పాలల్ గలన్లొ మాన్పుల దెకుక గెలదు గే? ఈందె, దస్సి పాలల్ గలంతన రానల్చి గెరతె తవుల.

9 జలె, కిచ్చొ దెకుక గెలదు? దేముడు తెద్రయ్లి కబుర్ నంగితొసా ఎక్కిలోక దెకుక గెలదు గే? నిజామి. గని, జో ప్రబుచ మాములుమ్ కబుర్ల నంగితనచి కంట యోహాను ముక్కిమచొ జయెదె,” మెన తుమ్క ఆవ్ నంగితసి.

10 “ఈందె, అంచి కబుర్ నంగితొసా జతి రితి ఎక్కిలోక తుచి పురై తెద్రయ్తసి. తుచి కంట అగ్గె గెచ్చొ, తుయి జెతిసి సొట్ట కెరెదె”

మెన రెగిడ్లి కోడ్ అన్యె. జా కోడు యోహానుచి రిసాయి ‘అంచి కబుర్ నంగితొసా’ మెన కచి రిసా నంగితయ్.

11 జాచి రిసా, తెర్లిమున్పు లట్టల్లి రిసా జెర్లిలంతె బాప్తినుమ్ దెలో యోహానుచి కంట వెల్లిచొ కోయ నాయ్ మెన ఆవ్ కచితుమ్ తుమ్క నంగితసి. జలెకి, పరలోకుమ్చి రాజమతె బెదితనతె, కో ఎత్తిచి కంట దాక్ జవుల గే, జో యోహానుచి కంట వెల్లిల జవుల.

12 “బాప్తినుమ్ దెలో యోహానుచ దీసల్ తెంతొ మొదొల్ కెర, పరలోకుమ్చి రాజమ్ వెలయ్లి రితి జెతె అన్యె, చి మాన్పుల బమ్మ తెన్ జేవ్తె బెదితతి.

13 యోహాను అంచి దేముడుచ కబుర్లు నంగిలన, మోసి పూర్గుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్ల *ఆగ్నల్చె కొడొ ఎత్తి, పరలోకుమ్చి రాజమ్ జెతినిచి రిసా నంగితయ్. జేవ్ ఎత్తిజిన్చి అకర్తె యోహాను అయ్లొ.

14 అంచి కబుర్ పూర్గుమ్ నంగిలొ ఏలీయా రెతోసా ఎక్కిలోక తెద్రయిందె” మెన ప్రబు అగ్గె నంగ తిలొ. జలె, తుమ్ నంప కెర్త గే నాయ్ గే, గని జో తెద్రయి జలొసా యోహాను.

15 సూనత కంగ్గొ తిలన సూన.

* 11:13 11:13 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలి, మోసిచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్లి ఆగ్నల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడొ ఎత్తి బైబిల్తె అగేచి పావ్ పుత్తకుమతె రెగ్గయ్ జా అన్యె. ఈంజ దెకకు మెన కుపెయి బానతె నాయ్ ప్రమానుమతె మోసి పూర్గుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ ఆగ్నల్ మెన రగ్గవ అన్యె.

అన్నానుమ జతనచి రిసా యేను గోల కెర్లసి

16 “జలె, ఈంజ ఈగుమచ మాన్పుల్చి బుద్ధిక కిచ్చో టాలి జయెదె? వీదులె వెన కెల్ల బోదల్చె రిత జతతి, జేవ్ బోదల్ జోవయింతెన బెద కెల్ల బోదల్ బుకార కెర,

17 తుమక ‘సచ్చుతు’ మెన బెద్ది పుంగిలెకి నచ్చును నాయ్.

అమ ఏడ్లకి, తుమ బెద ఏడ్లు నాయ్, మెన దన బోదల్ కిసి సంగుల గే, దస్సి అవ్ చి యోహాను కిచ్చో కెర్లె కి, తుమ మెన్సున్ నాయ్.

18 కిచ్చోక అవ్ ఇసి టాలి కెర్లసి మెలె, యోహాను చువ్వె తన్నె తతోసాచి రిసా, ‘జోక బూతుమ దెర అన్న’ మెన సంగితె తిల.

19 అవ్, జలె, మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోనా, మాములుమ కతె పితె తతనిచి రిసా కిచ్చో మంతతి మెలె, ‘అదె, కయ్లో మత్సాలో ఈంజో. సిన్సు సజితన తెన్ పాపుమ కెర్లన తెన్ బెదితోసా’ మెన అంక సిస్కారుమ సంగితతి. గని ఎక్కిలోచి పెట్టి చెంగిల్ తెంతె చి బుద్ధి తిలె, జోవ కముచి పలితుమతె రుజ్జు జయెదె” మెన యేను సంగిలన్.

పట్నల్తె యేను గట్టిజ గోల కెర్లసి
(లూకా 10:13-15)

20 యేను జా గలిలయ ప్రాంతమతెచ సగుమ పట్నల్తె ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ అద్దుతుమ కము కెర్లన్. ఈంజేవ్ కము జోచి అదికారుమక రుజ్జు దెకయ్లెకి, ఒత్త తిల మాన్పుల్ జేవ్ కెర్ల పాపల్చి రిసా దుకుమ జతి నాయ్, ములితి నాయ్. జాచి రిసా, యేను ఇసి మెన జోవయింక గోల కెరుక దెర్లన్:

21 “అయ్యో! కొరాజినా పట్నమతెచ చి బేత్తయిదా పట్నమతెచ, తుమచి సిచ్చు పిట్టె నాయ్! తుమచి నెడిమెల కెర్ల కము అమచ యూదుల్ నెంజల తూరు చి సిదోను మెల పట్నల్తె అవ్ కెర్లయ జలె, జేవ్ పట్నల్తె మాన్పుల్ అగ్గెయి జేవ్ కెర్ల పాపల్తె దుకుమ జా, ములిత. జేవ్ కెర్ల పాపల్చి దుకుమచి రుజ్జుక బస్తల్ బందన సారె గాంసంత.

22 పూర్ము జేవ్ తూరు పట్నమచ కి సిదోను పట్నమచ కి ఒగ్గర్ పాపుమ కెర్ల తిలె కి, ఈంజ లోకుమచ ఎత్తిజినిక వెల్లి తిర్పు కెర్ల జా దీనిక, తూమ జతి సిచ్చు జేవ్ పట్నల్ జతి సిచ్చుచి కంల ఒగ్గరి జయెదె, మెన తుమక అవ్ కచితుమ సంగితసి.

23 “పడ్డో, తుమ కపెర్నహూమ్ పట్నమతెచ, తుమ పరలోకుమతె ఉక్కిల్ జస్తె గే? నాయ్. తుమ మొర్లన రకితి టాన్తె ఉత్త గెతె. కిచ్చోక మెలె, తుమచితె ఇన వెల్లో కము అమచ యూదుల్ నెంజలి సాదోమ పట్నమతె పూర్ము కెర తత్తయ జలె, ఒత్త తిలన నంపజత, చి జా పట్నమ నాననుమ నే జతె, అజె ఎదె తత్తి.

24 సాదోమ పట్నమచ మాన్పుల్ ఒగ్గర్ పాపుమ కెర్లె తిలె కి, ఈంజ లోకుమచ మాన్పుల్క వెల్లి తిర్పు కెర్ల దీనిక, తూమ జతి సిచ్చు జా పట్నమచ జతి సిచ్చుచి కంల ఒగ్గరి జయెదె, మెన అవ్ తుమక సంగితసి.” మెన యేను సంగిలన్.

* 12:1 12:1 ఎత్తి సెన్సర్ యూదుల్క జక్తి కెర్లె నెలవ కడ దీని జయెదె. జా దీని జోవయింప నజ గెలితె గచ్చు, దేముడుచ కొడో నూన కెర, ఎత్తి అదికారుమ తిలో దేముడుక జక్తి కెరల. జోక ‘యెహోవ’ మెన నావ్ జయెదె. జా దీని ‘కిచ్చో కామ్ కెర నాయ్’ మెన జో ఎత్తి అదికారుమ తిలో దేముడు సంగిలినెక యూదుల్చె వెల్లిల మాన్పుల్ వైజలకె జాడు వయడ్లి రితి కెర కామ్ నే కెర్లన్చి రెన ఒగ్గర్ అగ్గల్ అవ్వి ఉచర అస్సి. ఇస్సె, దొన్నె ఎన్పులు కెడ్డినక ‘కామ్’ మెన నిచ కెర్లతి. † 12:2 12:2 ఎత్తి అదికారుమ తిలో దేముడు ఒగ్గర్ పూర్ము పాది సంగిలి రితి, యూదుల్ ముక్కిమక సెన్సర్ దీని నజతె గిచ్చు బోదన నూన జక్తి కెరల, చి కిచ్చో కామ్ కెర్లె నాయ్. కామ్ నే కెర్లె అగ్గె వైజల నే పిట్టయతి రితి, జోవయింప వెల్లిల మాన్పుల్, కన్యారుమ వచ్చు, ప్రబు సంగిలి కంల అన్న ఒగ్గర్ ముడ్డో కెర్లతి. ‡ 12:5 12:5 తెలుగు బైబిల్తె దర్శనానుమ మెలె, మోసాచి అత్తి దేముడు ర్భయల్ అగ్గల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడో ఎత్తి బైబిల్తె అగ్గెచి పావ్ పున్దమతె రెర్లయ జా అన్న, ఈంజ దెకపుక మెన కుమెయ బానతె నొయ ప్రమానుమతె మోసి పూర్ముచొచి అత్తి రెగ్గె దేముడుచ అగ్గల్ మెన ర్భవ అన్న.

12

బక్తి కెర్లె దీని రిసా యేను సంగిలిసి
(మార్కు 2:23-28; లూకా 6:1-5)

1 జా పాదులె, *నెలవ కడన్ దీన్తె, యేనుచి సిన్పుల్, పంట్ పికిలి బుయి వాల్ గెతె తిల. జలె, యేనుచి సిన్పుల్క చూ కెర్లకయ్. జా వాల్ సాడిచి పికిలి పంట్చె ఎన్పులు దొన్నె కొడ కంక దెర్ల.

2 జలె, పరిరయ్యల్ సగుమజన్, జేవ్ సిన్పుల్ కెర్లసి దెక కెర, “అదె, †బక్తి కెర్లె నెలవ కడన్ దీని కెరుక నాయుమ్ నెంజలిసి తుచ సిన్పుల్ కెర్లతి” మెన యేనుక గోల కెర్లకయ్,

3 జో జోవయంక ఇసి మెలన్: “పూర్ము తిలో” దాచిదు రాన, జోక చి జో తెన్ తిలనక చూ కెర్లకయ్, జో కెర్లన్చి రిసా తుమ నదు కెర్పు నాయ్ గే?

4 కిచ్చో కెర్లసి మెలె, దేముడుచి గుడితె జో పేసిలన్, చి ఒత్త తిల పూజర్ల అర్చితుమ దిల పోడియె కయ్ల. జేవ్ పోడియె పూజర్ల కంక జయెదె, గని అన్నె కో కంక జయె నాయ్. జో కి, జో తెన్ తిలన కి జా కంక నాయుమ్ నెంజలి కి జేవ్ కయ్.

5 పడ్డో, ఎత్తి బక్తి కెర్లె నెలవ కడన్ దీని, దేముడుచ పూజర్ల దేముడుచి గుడితె సేవ కెర్లతి. జా నేవక ‘కామ్. సుద్ది దీని పిట్టచ గారె కెర్లతి మెన ఉచరుక జయెదె జలెకి, పాపుమ నెంజి’ మెన మోసే పూర్ముచొచి అత్తి రెగ్గె దేముడుచ ‡అగ్గల్తె తిలసి నదు కెర్పు నాయ్ గే?

6 జలె, అవ్ తుమక సంగిలిసి కిచ్చో మెలె, దేముడుచి గుడిచి కంల వెల్లో నుదొ ఇన్నె అన్న.

7 'తుమ కిచ్చొ కెర్తెసి అంక ఆన మెలె, బలి దెతిసి నాయ్, గని మాన్సుల్ కన్యారుమ్ దెకితిసి' మెన తెదొడి సంగిలి కోడు తుమ్ అర్దుమ్ కెరంతదు జలె, పాపుమ్ నె కెర్ల ఈంజిన్ సిన్సుల్ క 'పాపుమ్ కెర్ల' మెన, నింద కెర్దు నాయ్.

8 'సెలవ్ కడన్ల దీసి చి ఉప్పిరి ఆవ్ మాన్సు జా జెర్కున్ అయ్లోసాక అదికారుమ్ అన్సు.' మెన, జేవ్ పరిసయ్యుల్ క యేసు సంగిలన్.

అతు లంబిలోసాక యేసు చెంగిల్ కెర్తెసి
(మార్కు 3:1-6; లూకా 6:6-11)

9 యేసు ఒత్త తంతో గెచ్చ, జా కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్తెచి నబ గెరి పెసిల్.

10 ఒదె, అతు లంబ గెల్లోసా ఎక్కిల్ ఒత్త తిలన్. జేవ్ పండితుల్, కి, జో బాద తిలో మాన్సు అన్సు మెన దెక కెర, యేసుక నేరిమ్ వయడుక ఉచర, "సెలవ్ కడన్ల దీసి ఏక బాద తిలో మాన్సుక చెంగిల్ కెరుక నాయుమ్ గే, నాయ్?" మెన జోక పుసిల.

11 జో జోవయింక, "తుమ్చితె కేన్ మాన్సుక జలెకు ఎక్కి మెండ జవున్ తిలెగిన, జా మెండ బక్తి కెర్తి సెలవ్ కడన్ల దీసి ఏక గొయితె సేడ తిలెగిన, జో ఏజమాని జాక జా గొయి తెంతో కడె నాయ్ గె?"

12 జలె, మెండచి కంట మాన్సు ఒగ్గర్ విలవ. జాకయ్, సెలవ్ కడన్ల దీసి కి మాన్సుక చెంగిల్ కెరుక నాయుమ్" మెన జబాబ్ దా,

13 యేసు జో అతు లంబిలోసాక దెక, "తుచి అతు చంపా కెరు" మెలన్. జో మాన్సు అతు చంపా కెర్తన్, చి ఈంజో అతు బేగి అన్సెక్ చెంగిల్ తిలి అతుచి రితి చెంగిల్ జలి.

14 గని యేసు దస్సి కెర్తెయ్, పరిసయ్యుల్ కిచ్చొ కెర్ల మెలె, బార్ జా కెర, యేసుక కీసి మారుక గే కుట్ట ఉచరన్ లట్టబన్.

15 జేవ్ పరిసయ్యుల్ ఉచర్తెసి యేసు జానెచి రిసా, ఒత్త తెంతో ఉట్ట గెలన్. ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జెన్ జాబాబ్ జోచి వట్టి గెల, చి జోవయింక జోల్లొ తిలన్ ఎక్కిజెన్క జో చెంగిల్ కెర,

16 "అంచి రిసా తుమ్ కీసి తెల్ల ఒత్త సంగ నాయ్" మెన, జేవ్ ప్రజల్ క ఆడ దిలన్.

17 ఈంజ ఎక్కి కిచ్చొక జర్గు జలి మెలె, దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో యెసయా పూర్గుమ్చొచి అత్తి సంగిలి కోడ్ నెరవెర్చువ జతి రిసాయ్.

18 "ఈంజో, ఆవ్ నిసార్ల అంచో సేవ కెర్తొసా, ఈంజో ఆవ్ ప్రేమ కెర్తొసా, చి రిసా అంక పూర్తి సర్వసంతోసుమ్. ఇనాచి పెట్టి అంచి అత్త తియదె, చి 'యూదుల్ నెంజల మాన్సుల్ కి రచ్చించువ జంక జయెదె' మెన సూనవెదె.

19 ఈంజో పోటి జయె నాయ్. గగ్గల్ జయె నాయ్, అన్సె, గపురుమ్ ఆనన్ రితి విదులె గట్టిజ లట్టబ జోచి అవాడ్ సూనయె నాయ్.

20 జలె, ఆకర్ దీసిక సత్తిమ్ తెన్ ఎక్కిక పరిచ్చొ కెర తిర్పు కెర, సిచ్చల్ గే బవుమానల్ గే దెతి ఎద, కామక నెంజలి పిరి గండక జో మోడ కెర వెంబ గెల్లి నాయ్. సరిపుచువ జతి ఉజిడి నే దెతి వత్తి జో నే విజవ దెవుల.

21 వట్టో, ఇనాచి నాచి తెడి యూదుల్ నెంజలన్ దయిరిమ్ జా ఆన్ జవుల" మెన, దేముడు సంగిలి కోడు నెరవెర్చువ జలి.

యేసుక పండితుల్ దూసువ కెర్తెసి
(మార్కు 3:20-30; లూకా 11:14-23; 12:10)

22 తెదొడి బూతుమ్ దెర్లి రిసా గుడ్డి జా గుల్లో జా తిలో మాన్సుక ఒత్త తిల మాన్సుల్ యేసుతె కడ ఆన్తికయ్, యేసు జోక చెంగిల్ కెర్తన్. జో మాన్సు లట్టబుక దెర్లి చి అంకివో డీసిల.

23 ఇన్సె జలి రిసా, ప్రజల్ ఎక్కి అచారిమ్ జా, "ఈంజో యేసు కొన్స? దావీదు రానెచి సెకుమతె జెర్కుక తిలో రచ్చించువ కెర్తొసా ఈంజో ఏక వేల జయెదె గే?" మెన లట్టబుక దెర్ల.

24 పరిసయ్యుల్, జా కోడు సూన కొప్పుమ్ జా. "బూతల్ క రానె జలో బయెల్లెబూల్చి నావ్ తెన్ ఈంజో బూతల్ క ఉదడ్డయ్" మెన గేనక సంగిల.

25 గని జేవ్ ఉచర్తెసి యేసుక జానెచి రిసా, ఇసి మెలన్. "కేన్ జవున్ రాజిమ్తెచ మాన్సుల్, జోవయింక జెవ్వి విరోదుమ్ జా వర్చ వర్చ జా యుద్దుమ్ కెర్తెన్, జా రాజిమ్ పాడ్ జా గెచ్చెదె. కేన్ పట్టుమ్ జవున్ కేన్ గేరు జవున్ మాన్సుల్ వర్చ వర్చ జా జోవయింక జెవ్వి విరోదుమ్ కెర్తెన్, జా పట్టుమ్ జవున్, గేరు జవున్ టీవో జయె నాయ్.

26 దస్సి, సయతాన్చక సయతాన్ ఏక వేల ఉదడ గెలెగిన, జోవయింక జొయ్యి యుద్దుమ్ కెర్తెయ్, జోవయింక జొయ్యి యుద్దుమ్ కెర్తె, జోచి రాజిమ్ కీసి జా టీవో జయెదె?

27 ఆవ్ ఏక వేల బయెల్లెబూల్చి నావ్ తెన్ బూతల్ క ఉదడ్డెగిన, తుమ్చ సన్సుల్ కచి నావ్ తెన్ ఉదడ్డెతి? బూతల్ క ఉదడ్డ తుమ్చయ్ సన్సుల్ అంచి రిసా తుమ్క తిర్పు సంగుతు!

28 దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తసక్తిక ఆవ్ బూతల్ క ఉదడ గెల్లెసి జలె కచితుమ్ దేముడుచి రాజిమ్ తుమ్తె అప్పె పాచ జా అన్సె.

29 "అన్సెక్ టాలి ఉచర, కిచ్చొ మెలె, కేన్ జవున్ బలుమ్ సుదొచి గెరి పెన జోచి అన్సె దెర గెచ్చుక చొరు ఉచర్తెగిన, తొలితొ జో చొరు జో బలుమ్ సుదొక నే బంద తిలెగిన, చొరుక నెత్తె. జో బలుమ్ సుదొక తొలితొ బందెగిన, గెరిచి సామన్ జో చొర గెలుక జయెదె" మెన సంగిలన్.

30 దస్సి సంగ, యేసు అన్సె, "కో అంచి వచ్చెన్ జయె నాయ్ గే, అంక విరోదుమ్ జా అన్సె, చి అంచి రాజిమ్తె జేవ్ బెదిత్ రితి కో అంచి తెన్ మాన్సుల్ క ఆన నాయ్ గే అంచి మందక చెదుర్చ కెర్తెయ్.

31 "జలె, ఆవ్ తుమ్క సంగితిసి కిచ్చొ మెలె, ఎక్కిక పిట్టవ మాన్సుల్ కెర్ల పావల్ దూనినల్ ఎక్కి జోవయింక చెమించువ కెరుక జయెదె. గని, దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తక దూసువ కెర్తెసి చెమించువ జయె నాయ్.

32 కో గడియ బమ్మ జా ఆవ్ మాన్సు జా జెర్కున్ అయ్లోసాచి రిసా అన్యాయుమ్ కోడ్ లట్టబెదె గే, జోవయింక చెమించువ కెరుక జయెదె. గని దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తక కో దూసువ కెరుల గే, ఈంజ ఉగుమ్తె కి జా ఉగుమ్క కి చెమించువ జతి నాయ్.

33 "రూకచి పండ్లు చెంగిల్చి జలె, జా రూకుక చెంగిల్ మెన ఒవున్. రూకచి పండ్లు గర్చి జలె, జా రూకుక గర్చి మెన ఒవున్. రూకచి పండ్లు దెకిలెగిన, జా రూకుక చెంగిల్ గే, గర్చి గే చినుక జయెదె.

34 పెట్టి అయివొచి రితి విన్సుమ్ తిల మాన్సుల్, తుమ్. తుమ్చి పెట్టి విన్సుమ్ తిలి రిసా తుమ్ కీసి చెంగిల్చి లట్టబుక జయెదె! పెట్టితె తిలి బుద్దిచి కొల్లి చొండి లట్టబెదె.

35 చెంగిల్ మాన్సు జోచి చెంగిల్ బుద్ది బెర్దుచి కొల్లి చెంగిల్చి బార్ కెరెదె. గర్బో మాన్సు జోచి పెట్టిచి విన్సుమచి బెర్దుచి కొల్లి విన్సుమ బార్ కెరెదె.

36 అవ్ తుమ్క సంగితిసి కిచ్చొ మెలి, ఈంజ లోకుమచ ఎత్తిక వెల్లి తీర్పు కెర్ల దీసిక మాన్సుల లట్టబ్లి ఎత్తి కామ్క నెంజలి కోడుచి రిసా నేరిమ్ వయల.

37 తుమ్చ కొడొ తుమ్చి పెట్టి తిలిన్క సాచి జలి రిసా నీతి నుదో గే, నెంజలి పాపుమ్ నుదో గే బార్ కెరెదె." మెలన్.

జేవ్ యూదుల్ అన్సూనుమ్ జలిన్చి రిసాచి తీర్పు (మార్కు 8:11-12; లూకా 11:29-32)

38 తెదొడి పరిసయ్యుల్ చి మోసి తెన్ దేముడు దిలి అగ్గల్ సికడ్తన సగుమ్జన్ యేసుక, "గురుబాబు, దేముడుచి అదికారుమ్ తుక అన్నె మెన రుజ్జు దెకయేతి వెల్లి కామ్ ఏక్ అప్పె కెరు. దెకుమదె" మెన యేసుక సంగిల.

39 గని, జో జోవయింక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలి, "ప్రబుక నిదానుమ్ నెంజ లంజెబుద్ది పాపుమ్బుద్ది జల తుమ్ ఈంజ కాలామచ మాన్సుల్, రుజ్జు దెకయేత కమొక కోరవ జతను. అంచి అదికారుమ్ దెకయేతి రిసా ఎక్కి పట్టెచ, కేన్ వేర కామ్ కెర దెంక నెంజె. జా రుజ్జుచి కామ్ కీసిచి జయెదె మెలి, దేముడుచ కబుర్లు పూర్లుమ్ సంగిలో యోనాక జర్లు జలిన్చి రితి జయెదె.

40 మెలి, యోనా కీసి తిర్పతి అందరె మెద్దెనె నముద్రుమచి వెల్లి ముసాచి పెట్టి తిలన్ గె, దస్సి, మాన్సు జా జెర్పున్ అయేలయే అవ్ తిన్ని అందర్లు తిన్ని మెద్దెనె బుయి తెడి తయెదె.

41 అన్నె, ఈంజ లోకుమ్ ఎత్తిక వెల్లి పరిచ్చ కెర్ల దీసిక, తుమ్ ఈంజ కాలామచ అన్సూనుమ్ జల యూదుల్ కి, యోనా బోదన కెర్ల నీనెవ పట్టుమచ ప్రజల్ కి, బెద బీవో జా, జేవ్ తుమ్క 'గర్బ' మెన రుజ్జు దెకవుల. కిచ్చొక మెలి, జా పట్టుమచ మాన్సుల్ యోనా కెర్ల బోదన సూన కెర, జేవ్ కెర్ల పాపల్చి రిసా దుకుమ్ జా, నంపజా, బుద్ది జల. ఈందె, యోనాచి కంట వెల్లి తుమ్చి నెడిమి అన్నె.

42 పడ్డొ, వెల్లి తీర్పు కెర్ల జా దీసిక, దచ్చెన దేసిమచి పూర్లుమ్ తిలి రాని ఎక్కి ఈంజ కాలామచ మాన్సుల్ తెన్ బీవో జా, తుమ్క 'గర్బ' మెన రుజ్జు దెకయెదె. కిచ్చొక మెలి, పూర్లుమ్ జా రాని 'సాలోమాను రాసో సంగితి బుద్దిచి కోడు సూనిందె' మెన, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ దూరి తెంతో అయేలి. గని, ఈందె, సాలోమానుచి కంట వెల్లి నుదో తుమ్చి నెడిమి అన్నె.

43 "ఏక్ మాన్సుక బూతుమ్ దెర తిలిగిన, జా బూతుమ్ జో మాన్సుచి తెంతో ముల దా తత్తిచి రిసా టాన్ చజన, బయిలి గెచ్చు బుల్లి తయెదె, గని, టాన్ నే దొర్కు జలి రిసా,

44 జో ఉచరన, అవ్ ముల దిలో గెరి అన్నె గెచ్చిందె మెన, జా గేర్ విడి అన్నె మెన, జా గేర్ చో మాన్సు వడ్డవ కెర నుబ్రుమ్ కెర అన్నె మెన దెక కెర,

45 అన్నె గెచ్చు, జాచి కంట గర్బ నత్తు బూతల్క పట్టి కడ అనెదె, చి జేవ్ ఎత్తి జో మాన్సుచి తెడి పెన కెర, ఒత్తయే బన జవుల. జాచి రిసా, జో మాన్సుక అగ్గెచి కంట, ఆకరొక ఒగ్గర్ అల్లర్ తయెదె. గర్బి బుద్దిచి ఈంజ కాలామచ మాన్సుల్ తెన్ దస్సి జయెదె." మెన, యేసు బోదన కెర్లన్.

§ 12:47 12:47 గ్రీకు బాన తెన్ ఈంజ మత్తిలి తొలితొ రెగిడ్తన సగుమ్ పుస్తకల్తె 47 కోడు తయె నాయ్.

* 13:2 13:2 వెలపులి † 13:8 13:8 తిని

విసా ‡ 13:11 13:11 12 ఇన్నెచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలి, "నంపజా అర్దుమ్ తిలనకయే అన్నె అర్దుమ్ సికడక జయెదె...గని నంప నెంజ అర్దుమ్ నెంజలనక తిలి అర్దుమ్ కి జోవయింతె తెంతో కడ నెంక జయెదె."

46 యేసు ప్రజల్క అన్నె బోదన కెర్ల తతికయ్, ఈందె, జోచి అయ్యసి బాపుడ్చివో జా కెర, 'జో తెన్ లట్టబుమదె' మెన వీదె బీవో జా తిల.

47 నీతెదొడి ఎక్కిలో "ఈందె, తుచి అయ్యది తుచ బాపుడ్చివో తుచి తెన్ లట్టబుక మెన వీదె బీవో అస్తి" మెన యేసుక సంగిలన్.

48 జోక సంగిలో మాన్సుక యేసు "కొన్నె అంక అయ్య, కొన్నె అంక బాపుడ్లు జవుల గే జాన్సు గే?" మెన సంగ,

49 జోచి సిన్సుల్ తిలి పక్క అతు చంప కెర, "ఈందె, అంచి అయ్య, అంచ బాపుడ్లు.

50 కిచ్చొక మెలి, పరలోకుమ్ తిలో అంచో దేముడు అబ్బొ సంగిలి రితి కోకెరుల గే, జెప్పొ అంచ బాపుడ్లు, అంచ బేనివో, అంచి అయ్య" మెన సంగిలన్.

13

బి ఉంపిలిన్క టాలి

(మార్కు 4:1-9; లూకా 8:4-8)

1 జా దీసి, యేసు గెరి తెంతో బార్ జా, నముద్రుమచి ఒడ్డతె గెచ్చు, వెసిలన్.

2 ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జన్ జనాబ్ జోతె జా కెర, నుట్టునంత బెర *వెలపెలి జలి రిసా, జో ఏక్ దోనితె వెగ వెసిలన్. అన్నె బెర తిల మాన్సుల్ ఎత్తిజన్ నముద్రుమచి ఒడ్డతె బీవో జా తతికయ్,

3 యేసు జోవయింక దెక దెక, బోదన కెర్ల రిసా ఒగ్గర్ టాలివో సంగుక దెర్లన్. "ఈందె, ఉంపితోనా ఎక్కిలో బి ఉంపుక బార్ జలన్.

4 జో ఉంపెత తతికయ్, సగుమ్ బి బయిలి వాల్ పక్క నెడ్డికయ్, పట్టల్ ఉత్త జా, జా బి కా గెల.

5 అన్నె సగుమ్ బి ఒగ్గర్ మత్తి నెంజలి పత్తురు బుయ్యొ నెడ్డన్. ఉప్పిరి ఇదిదిలిల్ మత్తి తిలి రిసా, ఒత్త నెడ్డి బి బేగి గజ్జల్ జలి

6 ఒప్పుడ్లె లయితకయ్, మొక్కల్ డడ్డ గెల. చి చెర్లె బుయి తెడి మచ వడ్డుక నెత్తి రిసా, జేవ్ మొక్కల్ సుకా గెచ్చు, మొర గెల.

7 అన్నె సగుమ్ బి కంట మొక్కల్ తిలిన్తె నెడ్ గజ్జల్ జా మొక్కల్ జల. గని ఒత్త తిల కంట మొక్కల్ వడ్డ కెర, ఒత్త నెడ్డి బిచ మొక్కల్క వెల గెల్లికయ్, జేవ్ మొక్కల్ పలితుమ్ దెర్సె నాయ్.

8 గని అన్నె సగుమ్ బి చెంగిలి బుయ్యొ నెడ్ కెర, కేన్ మొక్క పుంజొక వంతుల్, †అరవయ్ వంతుల్, ముప్పయ్ వంతుల్, పలితుమ్ దిల.

9 నూన్త కర్గొ తిలన, సూన" మెన సంగిలన్.

10 పడ్డొ యేసుచ సిన్సుల్ జోతె జా కెర, "తుయి కిచ్చొక టాలివో సంగయ్ ప్రజల్క బోదన కెర్లన్?" మెన జోక పుసిల.

11 యేసు జోవయింక, "పరలోకుమచి రాజమచి రిసాచి గుట్టుల్ జానన్క తుమ్క నెలవ్ దా అన్నె. గని జోవయింక జా నెలవ్ నాయ్.*

12 కిచ్చొక మెలి, తిలోసాక అన్నె దెంక జయెదె, చి జోక ఒగ్గర్ కలుగు జయెదె. గని, నెంజలోనా జలి, జోక తిలిసి కి జోతె తెంతో కడ నెంక జయెదె.

13 జేవ్ ప్రజల్ దెక నే దెకిలి రితి, నూన నే నూన్సి రితి, అర్దుమ్ కెరంతి నాయ్. ఇనిచి రిసా అవ్ టాలివో కెరయ్ జోవయింక బోదన కెర్తెన్.

14 జేవ్ నంప నే జతినిచి రిసా యెనయచి అత్తి పూర్దుమ్ దేముడు సంగిల్ కోడ్ కచితుమ్ నెరవెర్పువ జతయ్.

తుమ్ నిజమ్ సొంత నూన్సి కి, కచితుమ్ కెయ్క అర్దుమ్ కెరన్పు నాయ్, నిజమ్ సొంత దెకిలికి, కచితుమ్ అర్దుమ్ చినున్ నాయ్.

15 కిచ్చొక మెలె, ఈజ ప్రజల్చి పెట్టి బేడు బంద అన్సె, ఇనాచి కంగ్గల్ దిమ్మల్ డంకి జలి రితి జా అన్సె. ఇనయింద అంకివో డంకన్ల రితి జా అన్సె. నెంజెలె, ఇనయింద అంకివో దెక చినిత, ఇనయింద కంగ్గల్ నూన నూనిత, చి ఇనాచి పెట్టి అర్దుమ్ కెరంత, చి అవ్ ఇన్సెక చెంగిల్ కెర్తి రితి పసుల కెర అంచిత జెత”.

మెన జేవ్చి రిసా సంగిలి కోడు.

16 “జలె, తుమ్ నంపజలనచ అంకివో డీస్తతిచి రిసా తుమ్క చెంగిలి. తుమ్క అర్దుమ్ నూనిత కంగ్గల్ అన్సెచి రిసా తుమ్క చెంగిలి.

17 పూర్దుమ్చక చి కంట తుమ్క ఒగ్గర్ చెంగిలి మెన కచితుమ్ తుమ్క అవ్ సంగితసి. కిచ్చొక మెలె, పూర్దుమ్ దేముడుచ కబుర్లు సంగిలన ఒగ్గర్జన్, సత్తిమ్ ఇండిలన ఒగ్గర్జన్, తుమ్ దెకిలిని దెకుక జేవ్ కోర్ప జలెకి, దెకుక నెత్తిర్. తుమ్ నూనితసి నూనుక జేవ్ కోర్ప జలెకి, నూనుక నెత్తిర్. జా అవ్కానుమ్ జోవయింక దొర్కు జయె నాయ్.

ఉంపిలి బీచి టాలిచి అర్దుమ్ యేను సంగిలిన్

(మార్కు 4:13-20; లూకా 8:11-15)

18 “ఉంపితోసాచి రిసా సంగిలి టాలి తుమ్ అర్దుమ్ కెరన.

19 కో జలెకు పరలోకుమ్చి రాజిమ్చి రిసాచి బోదన నూన అర్దుమ్ నే కెరన్సె, నయ్తాన్ జా కెర, జో మాన్సుచి పెట్టి ఉంపిలి జా బోదన ఉర్ల కెర దెర గెచ్చెదె. వట్టిచి ఉంపిలి బీ ఈంజ జయెదె.

20 పత్రల్ బుయ్యె ఉంపిలిన్, కో జలెకు చి బోదన నూన్సి బేగి, నర్ల జా నంపజతసి మెనెదె,

21 గెన జోచి సొంత పెట్టి నుబుమ్ కబుర్చ చెర్తె నెంజెలి రిసా, జో జలి రితి జా గడియ బీవో జా తిలె కి, నుబుమ్ కబుర్ జో నంపజలిన్చి రిసా కిచ్చొ జపున్ బాద సెట్లె జలెకు, నెంజెలె విరోదుమ్ జలన జోక అల్లర్ కెర్లె జలెకు, జో మాన్సు బమ్మ జా, బే బేగి నముకుమ్ ముల దెయెదె.

22 కంట దుబ్బుల్ తిలి బుయ్యె ఉంపిలి బీ, కో జలెకు, చి బోదన నూన్సి కి, ఈంజయ్ లోకుమతె తిలిసి ఎత్తిక ఉచర్తె తా, కీన్ జా జయిందె? మెన చింత గలెన్దె జలెకు, సామ్మార్దుమ్ జంక ఆన జయెదె జలెకు, దన్సి, జా ఆన జపున్, జా చింత జపున్, జా బోదనక వెలగెలి రితి జతయ్చి రిసా జా బోదన జోతె పలితుమ్ దెరె నాయ్.

23 గెన, చెంగిలి బుయ్యె ఉంపిలి బీ, చి బోదన నూన కో అర్దుమ్ కెరన్దె గే, జో మెలె, చెంగిలి బుయ్యె ఉంపిలి బీతె కేన్ గిడ్ల పుంజెక్ వంతుల్, అరవయ్ వంతుల్, ముప్పుయ్ వంతుల్ కీన్ పలితుమ్ దెరుల గే, దన్సి, నూన అర్దుమ్ కెరంతో మాన్సు తమ్మన కిపలితుమ్ దెరెదె” మెన యేను బోదన కెర్తెన్.

చెంగిల మొక్కల్చి చి వెర్తి మొక్కల్చి టాలి

24 యేను ప్రజల్క సంగిలి అన్సెక్ టాలి ఇని జలి. “పరలోకుమ్చి రాజిమ్ తెన్ కీన్ మెలె, జోచి వెడయ్ చెంగిల్ గేదుమ్చి బీ ఉంపిలిన్చి ఏక్ మాన్సు రితి జతయ్.

25 మాన్సుల్ నిజ గెల తతికయ్, జో ఉంపిలోసాచో విరోదుమ్చో జా కెర, జా చెంగిలి బీ ఉంప తిలిన్తె వెర్తి గిడ్లల్ ఉంప దా, ఉట్ట గెలన్.

26 చెంగిల్ బీచ మొక్కల్ ఉట్ట వడ్ల ఎన్నులు దెర్లి పొది, జేవ్ వెర్తి మొక్కల్ కి డీసిలె.

27 జో ఉంపిలో ఎజోమానితె జోచ గొత్తి నుదల్ జా కెర, ‘బాబు, తుయ్ తుచి వెడయ్తె చెంగిలి బీ ఉంపిలెదె. జలె కీన్ ఒత్త వెర్తి మొక్కల్ కి ఉట్ట అన్సె?’ మెన పునితకయ్,

28 జో జేవ్క, ‘ఈంజ కో గే విరోదుమ్చో కెర్తి కామ్ జయెదె’ మెన సంగిలన్. జోచ గొత్తి నుదల్ జోక, ‘దన్సి జలె, అమ్ వెడయ్ గెచ్చె జేవ్ వెర్తి మొక్కల్ కడ గెలుక తుక ఇన్సుమ్ గే?’ మెన పునిలె.

29 దన్సి జో, ‘పోన. జేవ్ వెర్తి మొక్కల్ అప్పె కడ్లెగిన, ఏక్ వేల జోవయింతెన్ ఎక్కె. దడి గేదుమ్చ మొక్కల్ కి బెదవ కడితె. అప్పె పోన.

30 లాయితి కాలుమ్ ఎద దెన్సి కి బెద వడ్లతు. లాయితె పొదిక, వెర్తి మొక్కల్ తోలితో కడ కెర, డయ్ గెల్లి రిసా కట్టల్ బందిలి వడ్లక, గేదుమ్ లాయ్ కెర అంచి కొట్టుతె ఆన’ మెన లాయితనక సంగిందె. మెన జో ఎజోమాని సంగిలన్” మెన యేను సంగిలన్.

సార్కు గిడ్లక టాలి

(మార్కు 4:30-34; లూకా 13:18-21)

31 యేను జోవయింక అన్సెక్ టాలి సంగిలన్. “పరలోకుమ్చి రాజిమ్ ఏక్ మాన్సు జోచి వట్టయ్ ఉంపిలి సార్కుగిడ్లచి రితి జతయ్.

32 గిడ్లల్ ఎత్తిచి కంట జా గిడ్ల ఇదిలిన్ డీసిలెకి, జా మొక్క వడ్లిలి మెలె, రోన్తె గల్లి మొక్కల్ ఎత్తిచి కంట వెల్లో జా, రూకు జయెదె, చి ఆగానుమ్చి పిట్టల్ జా కెర, జో చెట్టెచ కొమ్మల్తె గూడల్ బందుల” మెన సంగిలన్.

33 యేను జోవయింక అన్సెక్ టాలి సంగిలన్.

“పరలోకుమ్చి రాజిమ్ తెన్ కీన్ మెలె, అన్సెమ్ కెర్తి పీట్ ఎత్తి. పొంగుచ జా పులితి రిసా, ఏక్ తేరదోద ఏక్ తీనడి పీట్తె గలిలి పులయ్తె పీట్తె రితి జతయ్. ఇదిలిదిల్ గలిలెకి, జా కలోయ్లి సాచున్ ఎదివాట్ పుల కెర ఒగ్గర్ జయెదె”, మెన, యేను సంగిలన్.

34 ప్రజల్క సంగితి బోదన ఎత్తి, టాలివో తెన్ యేను సంగితె తిలన్. టాలివో నెంత జేవ్ ప్రజల్క జో కిచ్చొ సంగి నాయ్.

35 ఇని, దేముడు జోచ కబుర్లు సంగిలో ఎక్కిలొచి అత్తి రెగిడ్లి కోడ్ నెరవెర్పువ జలి.

“టాలివో సంగ అవ్ అంచి చోండి పుట్టయిందె, చి బూలోకుమ్ జెర్మన్ జలి మొదోల్ తెంతో లుంకడ్లిసి సంగిమ్దె” మెన రెగిడ్లి కోడు.

బట్టి ఉంపిలె వెర్తి గిడ్లల్చి టాలిక అర్దుమ్ సంగిలిన్

36 తెదోడ్ యేను ప్రజల్చి జసాబ్క ముల దా, గెరి గెలన్. జోచ సిన్సుల్ జోతె జా కెర, “బట్టిచ వెర్తి మొక్కల్చి రిసా సంగిలి టాలి అమ్క అర్దుమ్ సంగి” మెన పునితకయ్,

37 జో జోవయింక ఇని మెలన్. “చెంగిల్ బీ ఉంపితోసా కొన్నో మెలె, అదే మాన్సు జా జెర్నన్ అయిలోసా.

38 బాటి కిచ్చో మెలె, ఈంజ లోకుమ్. చెంగిల్ బీ కిచ్చో మెలె, పరలోకుమచి రాజమచ బోదల్ జల మాన్సుల్. వెర్రి మొక్కల్ కిచ్చో మెలె, సయితానచ బోదల్ జల మాన్సుల్.

39 జా వెర్రి బీ ఉంపితోసా కొన్నో మెలె, సయితాన్. పంబొ లాయితీ పొది కెయ్యడ మెలె, ఈంజ ఉగుమ్ పూర్తి జతి ఆకర్ దీసి. లాయితన కొన్న మెలె, దేముడుచి దూతల్.

40 “వెర్రి మొక్కల్ కిసి కుడవ ఆగితె గలుక జయెదె గే, దస, ఈంజ ఉగుమ్ పూర్తి జతి పొదిక, దస్సి సిచ్చ తయెదె.

41 జా పొదిక, అదే మాన్సు జా జెర్నన్ అయిలోసా అంచ దేముడుచి దూతల్ తెర్తయిందె, చి పాపుమ్ కెరయతి వెట్టారుమ్చి ఎత్తిక కి, పాపుమ్ ఇండితన ఎత్తిక కి, ఈంజ లోకుమ్ తెంతో కడ కెర, ఎత్తిక కుడవ కెర,

42 జేడ్ దేముడుచి దూతల్ జోవయింక వెల్లి ఆగి గొయితె గల దెవుల. ఒత్త గలి జలన ఏడుల, దంతో చప్పిల్తె తవుల.

43 తెదొడక, పొద్దుచి ఉజడి కెడ్డి జతయ గే, దస్సి, అంక సంపజా పున్మిమ్ జలన జోవయించో దేముడు అబ్బొన్చి రాజమతె ఉజడి జవుల. నూన్త కంగ్గొ తిలన సూన.

లుంకడ్లి దనుమచి టాలి

44 “పడ్డె, పరలోకుమచి రాజమక కిచ్చో టాలి కెరుక జయెదె మెలె, ఏక వెడయితె లుంకడ్లి తిలి దనుమచి రితి జయెదె. ఎక్కిలో జా దనుమ్ చజ కెర, అన్నె లుంకడ్లి కెర, జా దొర్పు జలి మెన, సంతోనుమ్ తెన్ గెచ్చ, జోక కలుగు జలిసి ఎత్తి. ఏక గెల కెర, జా దనుమ్ రోచిలి వెడ గెనెదె.

చెంగిలి ముత్తల్లక చజ గెల్లొసాచి టాలి

45 “అన్నె, పరలోకుమచి రాజమతె బెదితిసి చెంగిలి ముత్తల్ల గేన్తో సాపుకరి కెర్లిన్చి రితి జతయ.

46 జో ఒగ్గర్ విలువచి ముత్తల్ల ఏక చజ కెర, గెచ్చ, జోక కలుగు జలిసి ఎత్తి. ఏక గెల కెర, జా ముత్తల్ల గెనెదె.

సముద్రమతె గల్లి వలచి టాలి

47 “అన్నె, పరలోకుమ రాజమతె బెదయెతిసి కిసి మెలె, సముద్రమతె గలిలి రగరగాల్చ మొన్న దెర్రి వలచి రితి జతయ.

48 జా బెరిలి పొది మాన్సుల్ జేడ ఒడ్డుతె కడ కెర, వెన కెర, చెంగిలచ తిరితె బెరవ కెర, గర్గు బయిలి వెంట గెలుల.

49 దస్సి, ఈంజ ఉగుమ్ పూర్తి జతి ఆకర్ దీసిక అమచ దేముడుచి దూతల్ జా కెర, సంపజా పున్మిమ్ జలనక ఏకతె, సంపనెంజలి రిసా గార్ జలనక వేరతె కుడవ తా,

50 జేడ్ సంపనెంజలనక వెల్లి ఆగి గొయితె గల దెవుల. ఒత్త గలి జలన ఏడుల, దంతో చప్పిల్తె తవుల.

51 “ఈంజ ఎత్తిచి అర్దుమ్ కెరన్లదు గే నాయ్?” మెన యేను జేడ్ సిస్సుల్లక పునిలన్, చి “అమ్మక అర్దుమ్” మెల.

52 జేత్తు దస్సి సంగితికయ, యేను జోవయింక “జలె, కేన్ జలెకు మోసా తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గల్ సెకడ్తాసా, పరలోకుమచి రాజమచి సుబుమ్ కబుర్ కామతె బెదితి రిసా కో సిస్సుల్ జా జవుల గే, జో ఏక గెర్చో ఎజోమాని కిసి జోచి దనదాన్యుమ్ తెంతో నొవ పొర్పు సామన్లు వెంట వాడిక కెరెదె గే, దస్సి అన్నె.”

యేను సొంత మాన్సుల్ జోచి అదికారుమ్ నే చినిలిసి (మార్కు 6:1-6; లూకా 4:16-30)

53 యేను ఈంజేడ్ టాలివో సంగ కేడయిలి పడ్డె, ఒత్త తెంతో బార్ జా ఉట్ట గెచ్చ,

54 జోచి సొంత గవ్వె పాచ కెర, జోవయింక నబ గెరలి బోదన కెరుక దెర్రి. జో కెర్లి బోదన సూన ఆచారిమ్ జా, “ఈంజ గ్యానుమ్చి, ఈంజొ కెర్త కముచి కెర్త సెక్తి ఇన్నక కేనె తెంతో అయిలి?”

55 ఈంజొ మాములుమ్, ఈంజ గవ్వెచో దార్చ కామ్ కెర్తొసాచో పుత్తసి గెద? ఇన్నచి అయ్యెన్చి నావ్ మరియ గెద? అన్నె, యాకోబు, సిమోను అన్నె యూదా జోచ బాపుడ్చో జవుల గెద?

56 ఇన్నచ బేస్సివో ఎత్తిజన్ అమచ తెన్ అస్తి గెద? దస్సి జలె, ఇన్నక ఈంజ గ్యానుమ్ ఎత్తి. కేనె తెంతో అయిలి?” మెన లట్టబెన్ల,

57 యేనుచి రిసా అన్యానుమ్ జా గెల. జేడ్ దస్సి జతికయ, యేను జోవయింక, “కేన్ జవున్ మాన్సు దేముడుచి కబుర్ అన్తోసా జలె, జోచి సొంత దేసిమ్చ మాన్సుల్ సొంత గెర్చ మాన్సుల్ జోక గపురుమ్ దెక్కి నాయ్” మెన జోవయింక అన్యానుమ్చి రిసా సంగిలన్.

58 జలె, జా గవ్వెచ మాన్సుల్చి అన్యానుమ్చి రిసా, యేను ఒత్త వెల్లి కము ఒగ్గర్ కెరె నాయ్.

14

హేరోదు రానో యేనుచి రిసా బిలిసి (మార్కు 6:14-29; లూకా 9:7-9)

1 జా సమయమతె, హేరోదు మెలొ జా గలిలయ ప్రాంతుమ్చి అదికారి, యేను కెర్త కముచి రిసా సూన తా,

2 బియ: కెర, జోచి గొత్తి సుదల్క బుకారా కెర, జోవయింక, “ఈంజొ యేను, జో బాప్తిసుమ్ దెతె తిలొ యోహాను మొర గెచ్చ అన్నె జయ అన్నె. జాచి రిసా, ఇన వెల్లి కము కెరుక జోక సెక్తి అన్నె” మెన ఉచర సంగిలన్.

3-4 కిచ్చొక జో అదికారి దస్సి బియ: కెర ఉచర్లన్ మెలె, జోచొ పిలివ్ మెలొ అన్నెన్చి హేరోదియ మెలి తేర్లిక హేరోదు నెతికయ, యోహాను జోక “తుయి జాక తియసుక నాయిమ్ నాయ్” మెన సంగితె తిలి రిసా, జో అదికారి యోహానుక దెర, బందవడ, జేలితె గల తిలన్.

5 జోక మారుక ఉచర్లె కి, దేముడుచి కబుర్ సంగిలొసా, మెన ప్రజల్ యోహానుక ఉచర్లె రిసా, జోవయింక బియ: కెర, మారుక వాయిద కెర తిలన్.

6 జలె, హేరోదుచి జెర్నన్ వండుగు దీసి అయిలె, జోచి హేరోదియ మెలి తేర్లిచి దువిసి విందుతె బుకారా తిలనచి నెడిమి నచితికయ, హేరోదు రానో మెన్చిలన్, చి

7 జో ఒట్టు గలన, “తుయి కిచ్చొ నజేలి కి దెయిందె.” మెన జాక సంగిలన్.

8 జా నాడిచి అయ్యెన్చి సంగితికయ, బెర్త మాన్సుల్చి మొక్కా జుచిసి, “బాప్తిసుమ్ దెతొ యోహానుచి బోడి, గండ కెరవ పలెరుమతె గల, అంక ఇత్తల్ ఆన దె” మెన రానొక సంగిలి.

9 ఈంజ కొడు నూన దుకుమ్ జలెకి, హేరోదు జేడ్ బుకార్ల మాన్సుల్చి మొక్కె ఒట్టు గల తిలి రిసా, జా సంగిలిసి దెంక మెన బప్పున తిలొ, చి

10 జమాన్సుక తెర్తవ కెర, “జేలితె యోహానుచి బోడి కండ కెర దా” మెలొ.

11 జో జమాను, దస్సి కెర, యోహానుచి బోడి పలెరుమతె గల ఆన నాడిక దెతికయ, జా నాడి అయ్యెన్చి నా దిలి.

12 యోహానుచ సిస్సుల్ జో మొర్లిన్చి సూన కెర, జా కెర, పిసుమ్ ఉక్కుల దెర గెచ్చ రోవ గెల, అన్నె యేనుతె జా కెర, జోక సంగిల.

పావ్ వెయిల్జిన్ మాన్యుల్క్ యేసు అన్నిమ్ దిలిసి
(మార్కు 6:30-44; లూకా 9:10-17; యోహా 6:1-14)

13 యోహానుక జర్గు జలిసి యేసు నూన కెర, దోనితె వెగ కెర, మాన్యుల్ నెంజలి టాన్తె గెచ్చుక మెన సముద్రమ్ జీన, ఉట్టు గెలన్. యేసు ములిలి ఏక్ తిల జనాద్ “జో ఒత్తల్తో గెతయ్” మెన నూన కెర, పట్టుల్తె గవ్వెరి తెంతో బార్ జా, ఇండ కెర, జోచి పట్టి గెల.

14 యేసు జా ఒడ్డుతె పాచ కెర, ఒత్త బెర తిల పట్టి అయ్యల ప్రజల్ ఎత్తిక దెక కెర, జోవయిచి ఉప్పిరి కన్నారుమ్ జా, జోవయితె జబ్బుల్ తిల మాన్యుల్ ఎత్తిక చెంగిల్ కెర్తన్.

15 సాంజ్ జతికయ్, యేసుచ సిస్సుల్ జోతె జా కెర, “ఈంజ డొంగుర్ దేసిమ్ గెడ, పొద్దు గెలి రిసా, అన్నిమ్ సామన్ గెనన్తి రిసా, ఈంజేవ్ ప్రజల్క గవ్వెరి తెర్తప్” మెన సంగిల.

16 యేసు జోవయింక, “జేవ్ గెచ్చుక నాయ్. తుమి జోవయింక కిచ్చో జవున్ అన్నిమ్ దాన” మెన సంగిలన్.

17 జేవ్ సిస్సుల్ జోక, “అమ్మితె పావ్ పోడియో, చి దొన్ని మొన్న పిట్టవ, అన్నె కిచ్చో నాయ్” మెన, యేసుక సంగిల.

18 యేసు, “దస్సి జలె, జా తిలి సామన్ అంచితె ఆన దా” మెన, సిస్సుల్క సంగ కెర,

19 ప్రజల్క దెక, “తుమ్ ఎత్తిజిన్ వెన్” మెన సంగ, జా చివ్వర్చి బుయ్యో వెనడ కెర, జేవ్ పావ్ పోడియో చి దొన్ని మొన్న దెరన, అగానుమ్ వక్క దెక, “ఈంజ అన్నిమ్ తుయి దిలది” మెన దేముడు అబ్బొన్క జోకర కెర, జేవ్ పోడియో మోడ కెర, జోచ సిస్సుల్క దెతికయ్, జేవ్ సిస్సుల్ ప్రజల్క వంట దిల.

20 జేవ్ బెర తిల ప్రజల్ ఎత్తిజిన్ పేట్ బెర్త కయల. కయలి వడ్డో, సెంసిల గండల్ బార గంపల్తె బెర్త సిస్సుల్ గుడ్డిల.

21 తెరబోదల్ బాలబోదల్క ముల్తె, అన్నిమ్ కత్తన పాసి పాసి పావ్ వెయిల్జిన్ మున్నబోదల్ జల.

యేసు సముద్రమ్చి ఉప్పిరి ఇండిలిసి
(మార్కు 6:45-52; యోహా 6:16-21)

22 జా ఎత్తి జర్గు జలి పడ్డో, “ప్రజల్క అవ్వె తెర్తయిందె. తూమ్ దోనితె వెగ, అంచి కంట అగ్గె ఒత్తల్తోచి గట్టుతె గెచ్చ” మెన, సిస్సుల్క యేసు బలవంతుమ్ కెర్లె.

23 పడ్డో, జో జేవ్ ప్రజల్క తెర్తవ దా కెర, ప్రార్దన కెర్తి రిసా, మెట్టయ్ ఎక్కిలొయి వెగ గెలన్.

సాంజ్ జతికయ్, యేసు ఎక్కిలొయి ఒత్త తిలన్.

24 సిస్సుల్ తిలి జా దోని మాత్రమ్, ఒడ్డు తెంతో దూరి గెతికయ్, వాదు కెర వెలయ్త తతికయ్, కెర్లల్ జా దోనితె పెట్టి జెన్త తిల.

25 అందరె, పాసి పాసి కుకుడో వాంసి నె, యేసు జా సముద్రమ్చి ఉప్పిరి ఇండ జా, జేవ్ సిస్సుల్ తిలిన్తె జెతె తిలన్.

26 జో సముద్రమ్చి ఉప్పిరి ఇండిలిసి జోచ సిస్సుల్ దెక కెర, బమ్మజా బియ్ గెచ్చ, “డుంబో!” మెన బియ్ కెర కెకుల్ గల్లికయ్,

27 యేసు బేగి, “దయిరిమ్ ఆనన. బియ్ నాయ్. అవ్వె జెతసి” మెన సంగిలన్.

28 యేసు “అవ్వె జెతసి” మెన సంగితికయ్, పేతురు జోక కేక్ గల, “ప్రబా, తుయ జలె, అవ్ కి పానిచి ఉప్పిరి ఇండ తుచితె జెతి రితి అంక నెలవ్ దే” మెన సంగిలన్

29 యేసు జోక “జే!” మెంతికయ్, పేతురు దోని తెంతో ఉత్త కెర, యేసుతె గెలి రిసా పానిచి ఉప్పిరి ఇండ కెర, సగుమ్ దూరి గెలన్.

30 గని, వాదుక దెక కెర, బియ్ కెర, డుంబ గెచ్చె తా, “ప్రబా, ప్రబా, అంక రచ్చించుప కెరు!” మెన, కేక్ గలన్.

31 యేసు బేగి అతు చంప కెర, పేతురుచి అతు దెరన, “తోక్కి నముకుమ్చో, తుయ కిచ్చొక అన్యాయమ్ జలది” మెన పేతురుక సంగిలన్.

32 తెదోడి, జేవ్ దొంగుల దోనితె వెగిల, చి వాదు ముల దిలి.

33 దస్సి జర్గు జలి రిసా, దోనితె తిలన యేసుక జోకర, “తుయ నిజమి దేముడుచో పుత్తసి” నేన, జోచి గవురుమ్ చిన సంగిల.

గెన్నేసరెతు మెలి టాన్తె మాన్యుల్క్ యేసు చెంగిల్ కెర్తిసి

(మార్కు 6:53-56)

34 జేవ్ యేసు ఒత్తల్తోచి గట్టుతె పాచ కెర, గెన్నేసరెతు మెలి టాన్తె ఉత్తిర్.

35 ఒత్తచ ప్రజల్ యేసుక చిన కెర, నుట్టుపట్టు గవ్వెలి కబుర్లు తెర్తవ, జబ్బుల్ తిలన ఎత్తిజిన్క జోతె కడ ఆనయ్తికయ్,

36 యేసుచో పాలుమ్చి అంచు జలెకు జేవ్ చడుక మెన బతిమాల్య జా నెలవ్ నజన్తె తిల, చి జోచో పాలుమ్చి అంచు చడిలన ఎత్తిజిన్ చెంగిల్ జల.

15

అత్తో నే దొవన్తె కయ్లిన్చి రిసా పరిసయ్యుల్ యేసుక సంగిల

(మార్కు 7:1-23)

1 జా పొది, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తెంతో పరిసయ్యుల్ చి మోసి తెన్ దేముడు దిలి అగ్గల్ సెకడ్తన యేసుతె బెడ జా కెర,

2 “తుచ సిస్సుల్ అత్తో నే దొవన్తె అన్నిమ్ కతతి. జేవ్ కిచ్చొక ఇని పాపుమ్ కెర పూర్ణమ్చ వెల్లెల మాన్యుల్ సెకయ్లి రితి కెర్తి నాయ్?” మెన సంగిల.

3 యేసు జోవయింక, “తూమ్ తుమ్చ పూర్ణమ్చ అవ్వె ఉచర్తిసి కెర్తి ఆనక, కిచ్చొక పాపుమ్ కెర దేముడుచి అగ్గు రితి కెర్తన నాయ్?”

4 కిచ్చొ అగ్గు రిసా అవ్ సంగితసి మెలి, అయ్యద్ అబ్బొన్క చెంగిల్ దెక గవురుమ్ కెర”

మెన సంగిలి కోడు. అన్నెక్ కిచ్చొ మెలి, “అబ్బొన్క జలెకు అయ్యన్క జలెకు కో దూసుప కెరుల గే, నే పిట్టె మొర్చుచి సిచ్చ దెంకయ్” మెన సంగిలి కోడు.

5 తూమ్, మాత్రమ్, కిచ్చొ మెంతసు మెలి, తుమ్ అవ్వె ఉచర్తి కోడు. కిచ్చొ కోడు మెలి, “అంచితె తుమ్క కిచ్చొ కలుగు జతి గే, జయ్య అమ్చో దేముడుక దెంక సంగ అస్సి మెన కో అయ్యన్క అబ్బొన్క సంగుల గే, జేవ్ దస్సి సంగిలన అయ్యన్క జలెకు, అబ్బొన్క జలెకు, అన్నె తోడు దెంక నాయ్”, మెన, తుమ్ సంగితసు.

6 జలె, తుమ్ దస్సి మెన తుమ్చ పూర్ణమ్చక అవ్వె ఉచర్తిసి కెరుక ముక్కిమ్ మెలి రితి, “దేముడుక అదికారుమ్ నాయ్” మెలి రితి జా, జో సంగిలి అగ్గు మార్పుప కెర అప్పన్.

7 “తుమ్ ఉప్రమెన్నుచో! యెనయా పూర్ణమ్చోచి అత్తి దేముడు సంగిలి కోడు తుమ్చి తె నిజమి నెరవెర్చుప జతయ్.

8 ఈంజ ప్రజల్ అంక జేవ్చి ఒటో తెన్ గప్పురుమ్ కెర్త రిత కొడొ సంగిలే కి, జోవయించి పేట్ అంక దూరి అన్సి.

9 మాన్సుల్ అవ్వి ఉచర్ల కొడొక 'దేముడు సంగిలన్' మెన, ప్రజల్క సికడ, అంక అరక జొక్కరత్తి. మెన తుమ్చి రిసాచి కొడు" మెన, యేసు జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క సంగిలన్.

మాన్సుక గార్ కెర్తిసి కిచ్చొ జయెది గే యేసు సంగిలిసి

10 యేసు జేవ్క దస్సి సంగ కెర, పాసి తిల ప్రజల్క బుకారా కెర, జోవయంక ఇసి మెన బోదన కెర్లన్. "తుమ్ సూన అర్దుమ్ కెరన.

11 మాన్సుక గార్ కెర్తిసి కిచ్చొ మెలి, చోడి తెడి తెంతో గెతిసి నెంజె, గని చోడి తెంతో బార్ జతిసి. జయ్యి మాన్సుక గార్ కెర్తిసి" మెన సంగిలన్.

12 యేసు దస్సి సంగిలి పిమ్మట్, జోవ సిన్సుల్ జోతె జా కెర, "పరిసయ్యుల్ జా కోడు సూన కోప్పుమ్ జల మెన జాన్సి గె?" మెన, యేసుక పుసిల.

13 జలె జో, "వెర్రి రూకుక కిసి ఉట్టువుల గే, దస్సి, పరలోకుమ్ తిలో అంచో దేముడు అబ్బొ జోక కామక నెంజితో ఎత్తి మాన్సుక ఉట్టుయేలి రితి గెచ్చువ కెర గెలిదె.

14 జాకాయ్, జేవ్ సంగితిన్చి రిసా తుమ్ చింత గలన నాయ్. జేవ్ నంప నెంజ అత్తి గుడ్డి జా, మాన్సుల్క వాట్ దెకడుక ఉచర్లసి. గని గుడ్డి నుదో గుడ్డి నుదల్క వాట్ దెకయేలిగన, జో కి ఈంజో కి గొయతె సేడ్డు." మెలన్.

15 జలె, పేతురు యేసుక, "జా టాలిచి అర్దుమ్ అమ్క సంగు" మెన సంగిలన్, చి

16 యేసు జోవయంక, "అప్పె ఎద తూమ్ కి అర్దుమ్ నెంతె అన్సున్ గే?

17 ఈందె, చోడి గలంతిసి కిచ్చొ జలెకి పెట్టి గెచ్చు కెర, కామక నెంజెలిగన, బార్ జా గెచ్చుదె, మెన తుమ్క అర్దుమ్ నాయ్ గె?

18 మాన్సుచి చోడి తెంతో బార్ జతి ఎత్తి కొడు, మాత్తుమ్, జోవయించి పెట్టితె జెర్కు కెర బార్ జతయ్. జా కొడు లట్టట్లో మాన్సుక జయ్యి గార్ కెరెదె,

19 కిచ్చొక మెలి, గర్పు ఉద్దెసమ్లు, నరు అత్యల్, లంజెకెము, చోరు కెము, అబద్ధుమ్ సాచి, మాన్సుల్క దూసుప కెర్తిసి, దసచ ఎత్తి, మాన్సుచి పెట్టి తెంతో జెయెదె.

20 దసచయ్ మాన్సుక గార్ కెరుల, గని అత్తో నే దోవన్తె కతిసి మాన్సుక గార్ కెరె నాయ్" మెన యేసు బోదన కెర్లన్.

వేర దేసిమ్చి తేరబోదచి దువిన్క యేసు చెంగిల్ కెర్తిసి

21 యేసు ఒత్త తెంతో బార్ జా ఉట్ట గెచ్చు, తూరు పట్టుమ్ చి సిదోసు పట్టుమ్చి ప్రాంతుమ్చి గెతికయ్,

22 ఈందె, జా ప్రాంతుమ్చ కనానుచి సెకుమ్చి తేరబోద ఎక్కి బార్ జా, జోక దస్సుల్ జా కెర, "ప్రబువ, దేముడు తెద్రయలో, దావిదు రాచిచి సెకుమ్చి జెర్కిలో, క్రీస్తు జలొ రచ్చించువ కెర్తెనా తుయి. అంచి ఉప్పిరి దరు తీ. అంచి దూక బూతుమ్ దెర అన్సి, చి ఒగ్గర్ నైమ్ జతయ్" మెన యేసుక కేకుల్ గలిలి.

23 గని యేసు తుక్కె తా, జాక ఎక్కి కొడు కి జబాబ్ సంగి నాయ్. తెదోడి, జోవ సిన్సుల్ జోతె జా కెర, "ఈంజ అమ్చి పట్టి జా జా, కేకుల్ గలితయ్, ఇన్సెక తెద్రవ దేసు" మెన, యేసుక బతిమాల్తా జా సంగిల.

24 యేసు, "గొప్పుడు నెంజల మెండల్ రిత జా అమ్చి ఇస్రాయేలుచ ప్రజల్తెయి అంక అబ్బొ తెద్రయలన్, గని వేర మాన్సుల్తె నాయ్" మెలన్.

25 యేసు దస్సి మెలి కి, జా తేరబోద అన్సి పాసి జా కెర, సెర్కు సేడ జొకర, "ప్రబు, అంక తోడు కెరు" మెన సంగిలి.

26 యేసు జాక దెక, "జోదల్చి అన్సిమ్ గుడ్డ కెర, సూనకూనర్లుక గల దెంక చెంగిల్ నాయ్" మెన సంగిలన్.

27 జా కిచ్చొ మెలి మెలి, "నిజామి, ప్రబు, గని సూనకూనర్లు కి జోవయించో ఎజొమానిచి బల్ల తెంతో సేడ్డి ఉస్తా వెంబ కపుల" మెన, సంగిలి.

28 జా తేరబోద దస్సి జబాబ్ దెతికయ్, యేసు జాక, "అమ్మ, తుయి గట్టిజ నంపజతసి. తుయి కోరప జలిసి తుక జర్గు జప్పన్" మెన, జాక పరుమ్ దిలన్. చి బేగి జాచి దువిసి చెంగిల్ జలి.

29 యేసు ఒత్త తెంతో ఉట్ట గెచ్చు, గలిలయచి నముర్దుమ్తెచి ఒడ్డుతెచి వట్టి గెచ్చు, ఏక్ మెట్టయ్ వెగ వెసితికయ్,

30 ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జన్ జనాబ్ మాన్సుల్ జోతె సాట్ట జలనక, అత్తో చట్టో నెంజలనక, గుడ్డి జలనక, గుల్ల జలనక, అన్సి వేర బాదల్ తిలన ఎత్తిక, కడ ఆన, జోచి పాసి వెనయ్తికయ్, యేసు జేక చెంగిల్ కెర్లన్.

31 గుల్ల మాన్సుల్ లట్టట్టిసి, అత్తో చట్టో నెంజలన చెంగిల్ జలిసి, సాట్ట మాన్సుల్ ఇండిలిసి, గుడ్డి మాన్సుల్ దెకిలిసి ఒత్త తిల మాన్సుల్ దెక కెర, ఆచారమ్ జా, ఇస్రాయేల్ ప్రజల్చో దేముడుక గప్పురుమ్ కెర్ల.

చెత్తర్ వెయిల్ జిన్క యేసు అన్సిమ్ దిలిసి

32 జేవ్ జనాబ్ ఎత్తిజన్ యేసు తెన్ జా మెట్టయ్ త్రిరత్తి తతికయ్, జోచి సిన్సుల్క యేసు పాసి బుకారా కెర, "ఈంజేవ్ ప్రజల్ త్రిరత్తి అంచితె అన్సి. జోవయంక అన్సిమ్ కిచ్చొ కి నాయ్, చి జోవయించి ఉప్పిర్ అడే కన్యారుమ్ జతసి. జేవ్ నేకతె ఉట్ట గెలిగన, పట్టి మొకోమ్ గుంజ్ర సేడుక జయెదె, చి రిసా జోవయంక చువ్వె తెద్రవుక అంక ఇస్సుమ్ నాయ్" మెన సంగిలన్.

33 సిన్సుల్ ఆచారమ్ జా, జోవయంక "ఎతివాల్జన్ మాన్సుల్క అన్సిమ్ దెంక మెలి, జోవయంక సరిపుచువ జతి అన్సిమ్ ఈంజ బయిలి అమ్క కేనె దొర్లు జవుల?" మెన సంగిలె, చి

34 యేసు జోవయంక, "జలి, తుమ్చితె కత్తి పోడియె అన్సి?" మెన పుసిలన్, చి జేవ్ సిన్సుల్ చజన కెర, "అమ్చితె నత్తు పోడియె, చి ఇదుద్ల మున్న దొన్నె అన్సి" మెన సంగితికయ్,

35 యేసు ప్రజల్ ఎత్తిక "వెన" మెన సంగ కెర,

36 జేవ్ నత్తు పోడియెచి జేవ్ మున్న నజన, అత్తి దెరన, 'తుయి దా దరు కెర్లదె' మెలి రితి దేముడు అబ్బొన్క ఉచర, పోడియె మోడ కెర, జోవ సిన్సుల్క వంబ దెతికయ్, జేవ్ సిన్సుల్ ప్రజల్క జా ఎత్తి. వంబ దిల.

37 జేవ్ ప్రజల్ ఎత్తిజన్ పేట్ బెర్గు కయేలి పడ్డో, సేసిల గండల్ నత్తు గంపల్తె సిన్సుల్ గుడ్డ బెరయ్ల.

38 తేరబోదల్ బాలబోదల్క ముల్తె, చెత్తర్ వెయిల్జన్ మున్సుబోదల్ కయ్ల.

39 పడ్డో, జేవ్ బెర తిల జనాబ్క తెద్రవ దా కెర, దోనితె వెగ, యేసుచి సిన్సుల్ మగదాన్ మెంతి ప్రాంతుమ్చె ఉట్ట గెల.

* 15:26 15:26 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచ 'బోదల్' రిత జల యూదుల్చి రిసా సంగితయ్.

16

యూదుల్చి వెళ్లి నబతె యేసుక పరిచ్చ కెల్లిసి
(మార్కు 8:11-13; లూకా 12:54-56)

1 తెదోడి, పరిసయ్యుల్చి చి నడ్డాకయ్యులు యేసుతె జా కెర, జోక పరిచ్చ కెర్రి రిసా, “అన్లె, తుక పరలోకుమచి అదికారుమ్ అన్నె మెన అమ్ చినితి రిసా, అమ్చి మొక్కె వెళ్లి కామ్ ఏక్ కెరు” మెన, మోసిముక జోక సంగిల.

2 యేసు జోపయింక ఏక్ టాలి సంగిలన్. “సాంజ్ జతి పొది అగాసుమతె మబ్బు నెంజ పొడ్డు బగుక ఎరన లగితయ్ మెన దెకిరిగన, ‘కలిక చెంగిల్ కెరెద’ మెన తుమ్ చినితను.”

3 పడ్డో, వెందలె ఒగ్గర్ మబ్బు కెర్రిగన, ‘వెల్లో పాని పెటెద’ మెన చినితను గెద? జలె అగాసుమ్ కీసి తిలి కీసి కెరెద గే తుమ్ చినితను, గని అప్ప జగ్గు జత కమెచి అర్దుమ్ చినుక నెతుర్చు.

4 ప్రజుక నిదాసుమ్ నెంజ లంజెబుద్ది పాపుమ్బుద్ది జల తుమ్ ఈంజ కాలమ్చ పూన్సుల్, రుజ్జు దెకయత కమక కోర్ప జతను. అంచి అదికారుమ్ దెకయతి రిసా, ఎక్కి ముల కేన్ వేర కామ్ కెర దెంక నెంజ. దేముడుచ కబుర్లు పూర్దుమ్ సంగిలో యోనాక జగ్గు జలిన్చి రితి జయెదె.”

పండితుల్చి రిసా యేసు సిస్సుల్క జాగర్త సంగిలిసి
(మార్కు 8:14-21)

5 పడ్డో యేసు సిస్సుల్ తెన్ గాడు ఒత్తల్తో జీన ఒడ్డుతె పాచ కెర, “పోడియె గట్ట అనుక పచ్చ గెలమ్” మెన సిస్సుల్ ఏద కెర్రికయ్,

6 యేసు జోపయింక టాలి సంగిత రితి ఇసి మెలన్. “తుమ్ దెకన. పరిసయ్యుల్చి నడ్డాకయ్యుల్చి పులయతి పీట్చి రిసా తుమ్ జాగర్త తెన్ తా” మెన, జోపయింక సంగిలన్.

7 జేవ్ ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో “కిచ్చో పోడియె రిసా సంగితయ? అమ్ పోడియె నే ఆన్లి రిసాయి ఇన్నె మెలన్.” మెన బమ్మ జా అట్టబన్.

8 యేసు, మాత్రమ్, జేవ్ ఉచర్చిసి జాన కెర, “తోక్కి నముకుమచ, తుమ్. తుమ్చితె పోడియె నెంజలిన్చి రిసా కిచ్చోక ఉచరన లట్టబతను?

9 తుమ్ అప్పెక అర్దుమ్ కెరన్న నాయ్ గె? పాచ పోడియె పాచ వెయిల్ జిన్క వంటితకయ్, కెత్తి గంపల్తె సెంసిలిసి బెరయలదు గె?

10 నత్తు పోడియె చెత్తల్ వెయిల్ జిన్క వంటితకయ్, కెత్తి గంపల్తె సెంసిలిసి బెరయలదు గె? తుమ్ ఏద కెర్చు నాయ్ గె?

11 జలె, అచ్ మాములుమ్ అన్నెమచి రిసా తుమ్క సంగుక నాయ్, మెన కిచ్చోక అర్దుమ్ కెరన్న నాయ్? పరిసయ్యుల్చి, నడ్డాకయ్యుల్చి పులయతి పీట్చి రితి బోదనచి రిసా జాగర్త తెన్ తా” మెన యేసు అన్నె సంగిలన్.

12 తెదోడి ‘మాములుమ్ పులయతి పీట్చి రిసా నాయ్, గని నడ్డాకయ్యులు చి పరిసయ్యుల్ సెక్డ్చిని రిసా అమ్క జాగర్త సంగితయ’ మెన సిస్సుల్ అర్దుమ్ కెరన్న.

మాన్సుల్ అంక కో మెన ఉచర్తతి గే?

(మార్కు 8:27-30; లూకా 9:18-21)

13 యేసు సిస్సుల్ తెన్ ఇండ గెచ్చ కైసరియ పిలిప్పిచి ప్రాతుమ్తె పాచ అయిలె పొది, “మాన్సు జా జెయ్న్ అయిలయ్ అంక, కో మెన ప్రజెల్ సంగితతి?” మెన పుసిల. జేవ్ సిస్సుల్ జోక,

14 “సగుమ్జిన్ తుక ‘బాప్టిసుమ్ దెతె తిలో యోహాను’ మెంతతి. సగుమ్జిన్ తుక ‘దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో ఏలియా జయెదె’ మెంతతి. అన్నె సగుమ్జిన్, యిర్మియా, నెంజలె ప్రబుచ కబుర్లు సంగిలో అన్వెక్లో జయెదె.” మెన, సిస్సుల్ సంగిల.

15 యేసు జోపయింక, “జలె, తుమ్ అంక కో మెన ఉచర్తను?” మెన పుసితికయ్,

16 “తుమ్ ఎక్కిలో జేవ్ తిలో దేముడుచో పుత్తుసి. జో తెర్తయిలో క్రిస్తు మెలో రచ్చించుప కెర్చోనా తుమ్” మెన, సిమోను పేతురు ఒప్పున సంగిలన్.

17 యేసు జోక, “ఓ సిమోను, యోహాను మెలోనాచో పుత్తుసి, తుక చెంగిలి. కిచ్చోక మెలె, ఈంజ కోడు తుక కో మాన్సు సెక్యలెసి నెంజె, గని పరలోకుమ్ తిలో అంచో అబ్బొయి జలె దేముడు తుచి అత్తతె ఇసి మెన సెక్డ అన్నె.

18 అన్నె, తుక అచ్ కిచ్చో మెంతసి మెలె, తుక ‘పేతురు’ మెన నామ్ తియ అన్నె. ‘వెల్లో పత్తుర్’ మెలె అర్దుమ్ తెన్. ఈంజ రంగ్చి పత్తుర్తె అంచి సంగుమ్ బందించ, చి మొర్చు అనత సెక్కిచో కి జేవ్చి ఉప్పిరి జీనుక నెత్తిర్.

19 పరలోకుమచి తాలుష్టు వాడిక కెరుక మెలి రితి, తుక అదికారుమ్ దెతెన్. మెలె, బూలోకుమతె కిచ్చోచి రిసా ‘పోసి’ మెనిన్ గే, పరలోకుమతె ‘పోసి’ మెనుమ్దె. అన్నె, కిచ్చోచి రిసా సెలవ్ దెన్న గే, పరలోకుమచి సెలవ్ దెమ్దె” మెన, యేసు పేతురుక అదికారుమ్ దిలన్.

20 తెదోడి, “అచ్, ‘ఎక్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడు తెర్తయిలో క్రిస్తు రచ్చించుప కెర్చోనా జయెదె’ మెన కక్క సంగ నాయ్” మెన, యేసు సిస్సుల్క గట్టిజ సంగిలన్.

యేసు సైమల్ సేడ మొర గెచ్చ అన్నె జేవ్ జా ఉట్టిందె
(మార్కు 8:31-9:1; లూకా 9:22-27)

21 జా దీసి తెంతో, “అచ్ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె గెచ్చ కెర, వెల్లి నబ కెర్త వెల్లెల మాన్సుల్, పూజగ్గు చి మోసి తెన్ దేముడు దిలి అగ్గల్ సెక్డ్చితె, చి అత్తి ఒగ్గర్ సైమల్ సేడ మొరుక అన్నె. గని, తిర్తతక అన్నె జేవ్ జా ఉట్టిందె” మెన యేసు జేవ్ సిస్సుల్క సంగుక దెర్లన్.

22 తెదోడి, పేతురు జోక పక్కయ కడ నా కెర, “ప్రబు, దేముడుచి దయక తుక జా పిట్టపును! దన్నెచి తుక కెయ్యెక కి జగ్గు జవున్ నాయ్” మెన, యేసుక గేల కెర్లన్.

23 పేతురు దన్నె సంగితకయ్, యేసు పన్న కెర, జోక దెక, “సయ్తాన్, అంచి పడ్డో గో! అంచి తిలి కామ్క తుమ్ అడ్డు అన్నెన్. దేముడుచి పచ్చనచి బుద్ది ఉచర్లది నాయ్, గని మాన్సుల్ ఉచర్చి రగుమ్ ఉచర్లది” మెన, పేతురుక సంగిలన్.

సంపజలన నిదాసుమ్ తెన్ అంచి పట్టి బులుక అన్నె

24 యేసు పేతురుక దన్నె సంగ కెర, సిస్సుల్ ఎత్తిక, “కో నంపజా, అంచి పట్టి బులుక ఉచరుల గే, జోచి సొంత ఇస్టుమ్ ఎత్తి ముల దా, జోచి సొంత సిలువ వయ్లె రితి జా, అంచి పట్టి బులుక అన్నె.

25 కిచ్చోక మెలె, జోచి సొంత ప్రాసుమ్ రచ్చించుప కెరన తంక, కో కోర్ప జవుల గే, జోచి ప్రాసుమ్ పాడ్ జా గెచ్చెదె. గని, అంచి రిసా కో జోచి ప్రాసుమ్ దెతి రితి ఎక్కి మెన్సు నిదాసుమ్ ఇండుల గే, జోచి ప్రాసుమ్ రచ్చించుప జా జోక దొర్చు జయెదె.

26 ఈంజ లోకుమతె తిలిసి ఎత్తి, కేన్ మాన్సు జవున్ కలుగు కెరన, జోచి సొంత ప్రాసుమ్ పాడ్ కెరన్చెగన, జోక కిచ్చో లాబుమ్? కిచ్చో లాబుమ్ నాయ్. అన్నె, కేన్ మాన్సుచి అత్త

పాడే జరిగిన, జోచి ప్రానుమ్ దేముడు తెన అన్నె బెదవంతి రితి కిచ్చో దిలె సరిపుమువ జయదె గి?

27 “కిచ్చొక ఈంజ అమ్మి అవ్ నంగితని మెలె, పడ్డొక అవ్ మాన్సు జా జెర్నన్ అయ్లోసా, అంవ దూతల్ తెన, కచితుమ్ అంవో అబ్బొసి జల్ దేముడుచి పరలోకుమచి ఉజడి తెన, అన్నె జెంక అన్నె. ఎత్తి మాన్సు ఇండిలి కొల్లి జోక సిచ్చ గే బవుమానుమ్ గే దెయిందె.

28 అన్నె, తుమ్మక అవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ నంగితని మెలె, ఇన్నె బీవో జా తిలనతె సగుమ్జన్ నే మొరై అగ్గె, అవ్ మాన్సు జా జెర్నన్ అయ్లోసా అంచి రాజిమచి అదికారుమ్ తెన డీస్ని దెకుల” మెన యేసు నంగిలన్.

17

సిన్సుల్చి మొక్కి యేసు పరలోకుమచి ఉజడి జా మార్పువ జలిసి

(మార్కు 9:2-13; లూకా 9:28-36)

1 అన్నె సాప్పు దీనల్ గెలి పడ్డొ, యేసు పేతురుక, యాకోబుక చి యాకోబువో బావొన్ జల్ యోహానుక పట్టి కడ దెరన, డోంక తిలి ఏక మెట్టుయె వెగ కెర,

2 జోవయింది మొక్కి జోచి రూపుమ మార్పువ జా, జోచి మొక్కుమ పొడ్డు రితి తల్కున ఉజడి జలి, చి జోచ పాలల్ ఉజడి రితి చోక డీసిల.

3 పడ్డొ, ఈందె, పూర్ముచ దేముడుచి కబుర్లు నంగిత మోసి చి ఏలీయా దొగుల యేసు తెన లట్టుబై తా. జేవ్ తిర్ల సిన్సుల్క డీసన్ సేడ్.

4 జేవ్ దొగుల పూర్ముచ యేసు తెన లట్టుబై తతికయ్, పేతురు యేసుక, “ప్రబు, అమ్ ఇన్నె తంక చెంగిలి. తుక ఇన్సుమ్ తిలె, ఏక తుక, ఏక మోసేక, ఏక ఏలీయాక, మొత్తుమ్ తిన్న కుడియల్ బందిందె” మెన నంగిలన్.

5 పేతురు దస్సి నంగిత తతికయ్, ఈందె, ఉజడి తిలి ఏక మబ్బు జోవయింక డంకి జలన్, చి “ఈందె, ఈంజో అంవో ప్రేమ తిలో సొంత పుత్తు. ఇన్నెచి రిసా అంక ఒగ్గర్ సర్దనంతోనుమ్. ఇన్నెచి కోడు తుమ్ సూన” మెన, జా మబ్బు తంతో అవాడ నంగిలిసి సూన్.

6 సిన్సుల్ ఈంజ కోడు సూన పుడ్డొ సేడ ఒగ్గర్ బియె, గెల.

7 గని యేసు జోవయింది పాసి జా కెర, జోవయింక చడ, “ఉట్ట. బియె, నాయ్” మెన నంగిలన్.

8 జేవ్ సిన్సుల్ అంకివో ఉగుడ దెకిలె, యేసు ఎక్కిలొయి డీసిలన్, అన్నె కక్క దెకిత నాయ్.

మొర గెలి అన్నె జేవ్ జతినచి రిసా యేసు అన్నె నంగిలిసి

9 యేసుచి సిన్సుల్ జా మెట్టుయె తెంతో ఉత్త జెతె తతికయ్, “అవ్ మాన్సు జా జెర్నన్ అయ్లోసా మొర గెచ్చ అన్నె జేవ్ జతె ఎద, ఈంజ తుమ్మక డీసిలినచి రిసా తుమ్ కక్క సంగ నాయ్” మెన యేసు జోవయింక నంగిలన్.

10 తెదొడి జోచ సిన్సుల్, “క్రీస్తు మెలె రచ్చింమువ కెర్తొసా నే జెతె అగ్గె ఏలీయా పూర్ముచో జెంక అన్నె, మెన మోసే తెన దేముడు దిలి అగ్గల్ సేకడ్డన కిచ్చొక నంగితతి?” మెన, యేసుక పుసిల.

11 జో జోవయింక, “ ఏలీయా పూర్ముచో జా కెర ఎత్తి, తెయార కెరుక అన్నె” మెన పూర్ముచ దేముడు నంగిలి కోడు నిజమి,

12 గని తుమ్మక అవ్ కిచ్చొ మెంతని మెలె, ఈంజో ఏలీయా అగ్గెయి అయిలన్. అయిలె కి, జేవ్ జోక చినితి నాయ్, చి జోవయింక ఇన్సుమ్ అయిలె రితి జేవ్ జోక కెర్ల. అవ్ మాన్సు జా జెర్నన్ అయ్లోసా కి జోవయింతె దన నైమల్ సేడిందె” మెన యేసు నంగిలన్.

13 జో బాప్తిసుమ్ దెతె తిలో యోహానుచి రిసాయి ఏలీయా పూర్ముచో రిత్తోసా మెన యేసు నంగిలన్, మెన సిన్సుల్ అర్దుమ్ కెరన్.

మార్పు సిడ్డె తిలో బూతుమ్ దెర్లొ నాడుక యేసు చెంగిల్ కెర్తిన

(మార్కు 9:14-29; లూకా 9:37-43)

14 యేసుచి సిన్సుల్ జా మెట్టుయె తెంతో ఉత్త జా కెర, ఒత్త బెర్రి జనాబ్తె పాచితికయ్, ఎక్కిలొ యేసుతె జా కెర, సెర్నూ సేడ జోకర,

15 “బాబు, అంవో పుత్తుచి ఉప్పెరి కన్యారుమ్ తీ. జో మార్పు జబ్బు తెన ఒగ్గర్ బాద సేడ్డె తత్తుయ్. జో కెయింక తెయింక ఆగితె నెంజెలి గడ్డె సేడుక అన్నె.

16 తుచ సిన్సుల్తె జోక కడ అన్యయ్, గని జోక చెంగిల్ కెరుక జేవ్ నెత్తిర్ల” మెన నంగిలన్.

17 యేసు, “నముకుమ్ నెంజెలి వెర్రి బుద్దిచి కాలుమ్చ, తుమ్. తుమ్చి తెన అవ్ కెత్తి దీనల్ తంక? కెత్తి దీనల్ తుమ్క అవ్ ఓర్పువ జంక? అర్తె, జో నాడుక అంచితె కడ ఆన” మెన, నంగిలన్.

18 జో నాడుక కడ అన్తికయ్, యేసు జోక దెర్రి బూతుమ్క గోల కెర్తయ్, జా బూతుమ్ జోక ముల దా, ఉట్ట గెలన్. గెలి వెంటన్, జో నాడు చెంగిల్ జలన్.

19 పడ్డొ, అన్నె కో నెంతె, యేసుచ సిన్సుల్ జోతె జా కెర, “అమ్ కిచ్చొక జా బూతుమ్క ఉడడుక నెత్తిర్లమ్?” మెన పుసిల,

20 చి యేసు జోవయింక, “తుమ్ తొక్కి, నంపతిలి రిసా, తుమ్క సార్పుగడ్డచి ఎదిలి నముకుమ్ తిలిగిన, ఈంజ మెట్టుక జప్పన్ దెక ‘ఇన్నె తెంతో ముల దా, ఒత్తల్తో గో’ మెలె బేగి గెచ్చెదె. తుమ్ కిచ్చొ నంపజెలికె, జెయ్య జెయిమ్ జయెదె, మెన తుమ్క అవ్ కచితుమ్ నంగితని

21 “గని ఎక్కి చువ్వె తా ప్రార్దన కెర్తెకయ్ ఇసిచిక ఉడడుక జయెదె.” మెన యేసు నంగిలన్.

22 పడ్డొ, జేవ్ గలిలయ ప్రాంతమ్తె బెద బుల్తె తతికయ్. యేసు సిన్సుల్క దెక, “అవ్ మాన్సు జా జెర్నన్ అయ్లోసాక మార్పుచి అత్తి విరోదుమ్ నుదల్ దెర దెవుల,

23 చి అంక జేవ్ మారుల. మార్గె కి, తిర్తతక అన్నె జేవ్ జా ఉట్టెందె” మెన, యేసు అన్నె నంగిలి రిసా, సిన్సుల్ ఒగ్గర్ దుకుమ్ జల.

దెంక తిలి వన్సుచి రిసా యేసు నంగిలిసి

(మార్కు 9:30-32; లూకా 9:43-45)

24 యేసు కెవర్లహూమ్ పట్టుమ్తె పాచిలి పొది, దేముడుచి గుడితె దెత్తి చెత్తర్ వెండ్తుచి పన్ను సజేతన పేతురుతె జా కెర, “తుమ్క బోదన కెర్తొసా ఈంజ చెత్తర్

* 17:21 17:21 గ్రీకు భావ తెన ఈంజ మత్తెలి తొలితో రెగ్గె పున్సుకల్తె 21 కోడు తయె నాయ్. † 17:24 17:24 ‘పన్ను’ మెలి, సిన్సుచి రితి జయెదె. ఈంజ పన్ను జలి, పిన్సుక్ వెర్రులచి జలి తెంతో ఎత్తి యూదుడు వెర్నెక్తె వెర్నెక్తె దేముడుచి గుడిచి రిసా చెత్తర్ వెండ్తు దెంక తిలిసి.

వెండ్లుచి వస్తు దెయిదె గే నాయ్?” మెన పునీల, చి “మెయిదె” మెలన్.

25 జో పేతురు గెరి జా కెర, నే లట్టబై అగ్గె, యేసు జా నంగతి జాన్సి రిసా, “ఓ సీమాను, తుయి కిచ్చో ఉచర్తన? ఈంజ లోకుమవ రానలు కచితె వస్తు నబుల? సొంత పుత్తర్పులతె గే, వేర మాన్పులతె గే?” మెన పునీలన్,

26 చి పేతురు “వేర మాన్పులతె” మెంతియ, యేసు, “దస్సి జలి, పుత్తర్పులతె నంగుక నాయ్.

27 గని, దేముడుచి గుడిక ఈంజ వస్తు నజీతనక అన్యాయమ నే కెర్తి రిసా, తుయి నముద్దుమతె గెచ్చు, గాలుమ గలు. తొలితో దర్పు సేడ్త ముసానాక దెర, జో ముసానాచి చోడి చిర దెకిరి, ఒత్త ఏక్ అట్టు వెండ్లుచి విలువచి కాను డీసిదె. జా దెర జా కెర, తుచి రిసా కి అంచి రిసా కి జోవయింక దేను” మెన, యేసు పేతురుక నంగిలన్.

18

పరలోకుమతె కో వెల్లో జయెదె గే

(మార్కు 9:33-37; లూకా 9:46-48)

1 జా పొదులతె, యేసుచ సిన్పుల్ జోతె జా కెర, “పరలోకుమచి రాజిమతె కో వెల్లో జయెదె?” మెన పునీతికయ్,

2 జో ఏక్ బాలబోదక జోచి పాసి బుకారా కెర, జోవయించి నెడిమి బీచో కెర,

3 ఇనీ మెలన్. “తుమక ఆవ్ కిచ్చో కచితుమ్ నంగితసి మెలి, తుమ్ బుద్ది హార్పువ కెరన బాలబోదల్ రిత గప్పురుమ్ నే ఉచరంతి రితి జలెకయ్, పరలోకుమచి రాజిమతె బెదుక తెరితె, జయె నాయ్.

4 జాకయ్, ఈంజో బోదచి రితి కో దాక్ కెరన తయెదె గే, జియ్యో పరలోకుమచి రాజిమతె వెల్లో జయెదె.

5 అన్నె *ఇన బాలబోదల్తె ఎక్కిలోక జలెకు, కో †అంచి నాన్ తెన్ మరియాద కెరుల గే, అంకయి మరియాద కెర్లి రితి జవుల.

6 గని అంక నంపజల ఇన బాలబోదల్ జల రితనతె ఎక్కిలోక కి, కో ‡పాపుమ్ కెరపుల గే, జోవయించి బొట్టయ్ తిర్పెలి రితో వెల్లో పత్తురు ఒడొవ దా, జోక నముద్దుమతె బుడ్డవ గెలుక చెంగిలి.

7 “అయ్యో! కిపాపుమ్ కెరయ్తినచి రిసా ఈంజ లోకుమక కప్పుమ్! *పాపుమ్ కెరయ్తిన కచితుమ్ జయెదె, గని కచి అత్తి దన అల్లర్ జవుల గే,

8 అయ్యో! జాచి రిసా, తుమచితె ఎక్కిలోచో అతు జలెకు, చాబు జలెకు, జోక †పాపుమ్ కెరవ తిలెగిన, జోచి అతు జవున్, జోచి చాబు జవున్, కండ గెల వెంతు గెలి రితి జవున్. కిచ్చోక మెలి, దొన్ని అత్తో దొన్ని చట్టో తెన్ కెయడ నే విజితి అగితె గెలి జతి కంటు, చాబు జలెకు, చాబు జలెకు నెంజ పరలోకుమచి రాజిమతె బెదుక తుమక చెంగిలి.

9 అన్నె, తుమచితె ఎక్కిలోచి అంకి జవున్ తుమక ‡పాపుమ్ కెరవ తిలెగిన, అన్నె జా అంకి జోతె తెంతో కడ వెంటు గెలి రితి జవున్. కిచ్చోక మెలి, దొన్ని అంకిచో తెన్ వెల్లో

* 18:5 18:5 ఇన బాలబోదల్తె మెలి, బాలబోదల్తయ్ ఇన మెనుక జయెదె, నెంజలి నంపజా బాలబోదల్ రిత జా దాక్ కెరన్తనక కి ఇన మెనుక జయెదె. దొన్ని అల్లర్ కి కెరన్తనక జయెదె. † 18:5 18:5 నెంజలి 5. మొత్తమ్: అన్నె జో అంక నంపజలి రిసా, ఇన బాలబోదల్తె ఎక్కిలోక జలెకు కో మరియాద కెరెదె గే, అంకయి మరియాద కెర్లి రితి జయెదె. ‡ 18:6 18:6 నెంజలి జోవయించి నముకుమ్ పిట్టపుల గే, § 18:7 18:7 నెంజలి, ‘నముకుమ్ పిట్టయ్తినచి రిసా’.

* 18:7 18:7 నెంజలి ‘నముకుమ్ పిట్టయ్తిన’ † 18:8 18:8 పాపుమ్...రిసా, నెంజలి ‘నముకుమ్ పిట్టయ్తిన రితి జలెగిన, జా దీని తెంతో అన్నె దస్సి నే జతి రిసా’ చి అప్రమ్ కి గ్రీకు బాన తెన్ ఈంజ తొలితో రెగిడ్తె తెన్ బెదెదె. ‡ 18:9 18:9 పాపుమ్...రిసా, నెంజలి ‘నముకుమ్ పిట్టయ్తిన రితి జలెగిన, జో దీని తెంతో అన్నె దస్సి నే జతి రిసా’ చి అప్రమ్ కి గ్రీకు బాన తెన్ ఈంజ తొలితో రెగిడ్తె తెన్ బెదెదె. § 18:11 18:11 గ్రీకు బాన తెన్ ఈంజ ఎత్తి, తొలితో రెగిడ్తె నగుమ్ పుస్తకతె 11 నెంబర్చి కోడు తయె నాయ్. * 18:13 18:13 పిట గెలి

ఆగి గొయ్తె గలి జతి కంటు, ఎక్కి అంకి తెన్ పరలోకుమచి రాజిమతె బెదుక తుమక చెంగిలి.

నంపజతనక దేముడు విలువ దెకిరిసి

10 “ఈంజేమ్ బాలబోదల్ రితనతె ఎక్కిలోక కి నిస్సారుమ్ నే దెకిరి రితి దెకన. కిచ్చోక మెలి, ఇన్నెక రకిత దూతల్ కెయడ తెయడ పరలోకుమ్ తిలో అబ్బించి మొకొమ్ దెకిరితె తవుల మెన ఆవ్ తుమక కచితుమ్ నంగితసి.

11 కిచ్చోక మెలి, ఆవ్ మాన్పు జా జెర్మన్ అయ్లోసా కిచ్చోక అయ్లయ్, మెలి, జోవయించి అత్తక నెన గెల మాన్పులక రచ్చించువ కెరుక అయ్లయ్.

నెన గెలి మెండపిల్లచి రిసాచి టాలి

12 “అల్లె, తుమ్ కిచ్చో ఉచర్తన? ఏక్ మాన్పుక వుంజెక్ మెండల్ తిలె, జోవయంతె ఎక్కి పిట్ట తిలెగిన, ఏక్ తకు వుంజెక్ మెండల్క ఒత్త డొంగె ముల దా కెర, జా పిట్ట గెచ్చు తిలి మెండక చజాక గెచ్చు నాయ్ గే?

13 అన్నె జేమ్ కెయ్ నే నానీల ఏక్ తకు వుంజెక్ మెండల్చి రిసా సంతోనుమ్ జతి కంటు, ఈంజ* నాన గెలి మెండక చజిలె, డీసిలె, జో గొప్పుడు ఒగ్గర్ నర్తనంతోనుమ్ జయెదె మెన, తుమక కచితుమ్ ఆవ్ నంగితసి.

14 దస్సి కి, ఈంజేమ్ బోదల్ ఎక్కిలోక కి నాననుమ్తె గెచ్చుక పరలోకుమ్ తిలో అబ్బిన్త ఇన్దుమ్ నాయ్.

15 “తుమచితె బాచో ఎక్కిలోక అన్నెక్ పాపుమ్ కెర తిలెగిన, జో జా పాపుమ్ నే కెర్లెసా పాపుమ్ కెర్లెసాతె గెచ్చు కెర, అన్నె కో నెంతె, జో కెర్లి పాపుమ్ జోకయ్ నంగుక అన్నె. జో పాపుమ్ కెర్లెసా జా కోడు నూన్లెగిన, నిజమి, పాపుమ్ కెర్లయ్ మెన, ఒప్పున సంగిలెగిన, జోక అన్నె బెదవన తన్నె.

16 గని, జో నే నూన్లెగిన, జా తగుచి రిసా తుమచి అట్టచిన్చి రిసా దొగుల తీర్గ సాచి జతి రితి, అన్నెక్ గే అన్నె దొగులక గే కడన, జో పాపుమ్ కెర్లెసాతె గెచ్చు, నంగ.

17 జో తీర్గచి కోడు నే నూన్లెగిన, అంక నంపజలన మొత్తమ్ బెదె నబ కెర్తినతె జా తగు నూనవ. జో జా నంగుమ్ నబ కెర్తినచి కోడు కి నే నూన్లెగిన, జోక తుమచితె నే బెదవంతె, బార్ కెర, దస్సి, యూదుల్ నెంజలనక కి సిన్సు నజీతనక కి యూదుల్ కీని బెదవంతె నాయ్ గే, దస్సి దెక నచ్చు కెర.

18 తుమ్ నంపజలన బెదె ఈంజ లోకుమతె నబ కెర కిచ్చు రుజ్జా నంగితె గే, జాకయ్ పరలోకుమ్ తిలి అమచి అదికారుమ్ దెతనుమ్, మెన నిజమి తుమక ఆవ్ నంగితసి.

19 “పడ్డె, తుమక అన్నె కిచ్చో మెంతసి మెలి, ఈంజ లోకుమతె తుమచితె కో కో, ఎక్కి దొగులయ్ జలెకి, మెన్పుతె ఎక్కి రితి ఉచర, కిచ్చోచి రిసా ప్రార్దన కెర్తె గే, పరలోకుమ్ తిలో అంచో అబ్బి తుమచి రిసా జాక జర్గు కెరెదె.

20 కిచ్చోక మెలి, దొగుల తీర్గ అంచి నాన్ తెన్ కేనె ఎక్కితె తవుల గే, ఒత్త జోవయించి నెడిమి ఆవ్ తయెదె” మెన, యేసు నంగిలన్.

మాన్యులక కెత్తి నుట్టు చెమించువ కెరుక గే

21 తెదోడి పేతురు పుర్ర జా కెర, యేసుక, “ప్రబు, కేన్ జవున్ బావో అంక కెత్తి నుట్టు పాపుమ కెర్తెన్, అవ్ జోక చెమించువ కెరుక? నత్తు నుట్టు ఎద గే?” మెన, పున్లెన్.

22 యేసు జోక, “నత్తు నుట్టు నాయ్. తిని విసా సత్త నుట్టు ఎదక.” మెలన్.

ఎక్కిలోక ఎక్కిలో చెమించువ కెర

23 “సరలోకుమచి రాజమేత బెదితన ఎక్కిలోక ఎక్కిలో చెమించువ కెర్తెన్చి రిసా కిచ్చొ టాలి సంగుక జయెదె మెలె, జోచ గొత్తి సుదల్ దెంక తిలి డబ్బుల్ ఏక్ రాన్ నజనుక దెల్లె.”

24 నజనుక దెల్లె పొది, ఈందె, జోక దెన్ను వెయి వెండ్లు దెంక తిల్” ఎక్కిలోక బుకార్తెకయ్, జమాన్లు జోక జో రాన్తె కడ అన్ల.

25 జా రునుమ్ తీర్పువ కెరుక మెన జో మాన్పుత కిచ్చొ నెంజలి రిసా, జోవో ఎజోమాని, ‘జోక కి జోచి తేర్చిక కి, జోచ బోదల్క కి, జోక కలుగు జలిసి ఎత్తి కి విక గెల కెర, రునుమ్ తీర్పువ కెరవడ’ మెన, జమాన్లుక సంగిలన్.

26 జలె, రునుమ్ జలో జో గొత్తి సుదె నెర్పు నేడ, జోకర, బాబు, అంచి ఉప్పిరి దయ తియ, దొరత్ రక్కు. జా రునుమ్ ఎత్తి అవ్ తీర్పువ కెరిందె” మెన, బతిమాల్పా జా సంగితికయ్,

27 జో రాన్ జోచి ఉప్పిరి కన్యారుమ్ జా, జోక ముల కెర, జోచి రునుమ్ చెమించువ కెర్తెన్.

28 “గని, జో దన్ను బార్ జా కెర, జోచి జతవ గొతి మాన్పుల్త ఎక్కిలో జోక దొన్ పుంజో” వెండ్లు దెంక తిలొసాక దన్నుల్ జా, జోచి పికతె దెర, ‘తుయ అంక దెంక తిలిసి అంక దే’ మెన సంగిలన్.

29 జోచి జతవో జో గొత్తి సుదె నెర్పు నేడ, జోకర జోకర, ‘అంచి ఉప్పిరి దయ తియ దొరత్ రక్కు. తుక దా గెలిందె’ మెన, బతిమాల్పా జా సంగిలే కి,

30 జో నే ఒప్పన్తె, జో అన్నెక్ దెంక తిలిసి దా గెల్తె ఎద జోక జేల్తె గలయలన్.

31 “తెదోడి, ఈంజో కన్యారుమ్ నే దెకిలో గొత్తి సుదచి ఒత్తవ గొత్తి సుదల్ జా జర్గు జలిసి దెక కెర, ఒగ్గెర బాద నేడ, జర్గు జలిసి ఎత్తి జోచో ఎజోమానిక సంగిల.

32 తెదోడి, జో ఎజోమాని, జో కన్యారుమ్ నెంజలి గొత్తి సుదొక బుకారా కెర, జోక, ‘తుయ, గొర్తొ గొత్తి సుదొ, తుయ అంక బతిమాల్పా జా జోకర్లది, చి తుచి ఎదివాట్ తిలి రునుమ్ పెట గెలయ్.

33 అవ్ తుక చెమించువ కెర్లి రితి, తుయ తువో జతవో గొత్తి సుదొక చెమించువ కెరుక తిలి నాయ్ గే?” మెన, జోక సంగ కెర,

34 జో గొత్తి సుదొ రునుమ్ జలిసి ఎత్తి దెతె ఎద, సిచ్చల్ కెర్తెనతె జో జేలి తంక మెన జోచో ఎజోమాని సొర్పు కెర దిలన్.

35 “జలె, తుమేత కో తుమేచో బావో జలో అన్నెక్కెక పెట్టి ఎత్తి చెమించువ నే కెర్లె. పరలోకుమ్ తిలొ అంచో అబ్బొ కచితుమ్ జో మాన్సుక సిచ్చ దెయెదె” మెన యేసు బుద్ధి సంగిలన్.

19

1 యేసు ఈంజేవ్ కొజా సంగ కేడయలి పడ్డె, గలిలయ ప్రాంతమ్ తెంతో ముల దా, యూదయ ప్రదేసిమేతచి యోర్దాను గాడు ఒత్తల్తో పక్క ఉట్ట అయిలన్.

2 ఒగ్గెరజన్ జనాబ్ జోచి పట్టి జెతికయ్, జోవయించ జబ్బులు ఒత్త చెంగిల్ కెర్తెన్.

పెండ్లి జలన ముల ములి జతిన్చి రిసా యేసు సంగిలిసి

3 పరిసయ్యుల్ సగుమ్జన్ యేసుక పరిచ్చ కెర, తెల్లె నింద కెరుక మెన, జోతె అయల, అన్నె, “కేన్చి రిసా జలెకు మున్సుబోద జోచి తేర్చిక ములుక నాయమ్ గే?” మెన, పున్లె, చి యేసు జోవయింక,

4 “ఈంజ లోకుమ్ జెర్మయలి పొది తెంతో, మున్సుబోద తేర్బోద మెన, జెర్మిలోసా జేక జెర్మయలి.”

5 ఇనికయ్ మున్సుబోద అయ్యన్అబ్బొనిక ముల దా, జోచి తెర్చి తెన్ బెద తంక అన్నె, అన్నె జేవ్ దొగుల ఎక్కి అగ్గె జా తవుల మెన జెర్మయలిసా సంగిలన్

మెన నదు కెర్పు నాయ్ గే?

6 జలె, జేవ్ దొగుల ఎక్కి జేవ్ జా అన్నె. జాచి రిసా, దేముడు పెండ్లితె కక్కు జత కెరవ తయెదె గే, కేన్ మాన్పు ములవుక జయె నాయ్.” మెన యేసు సంగిలన్.

7 జేవ్ పరిసయ్యుల్ యేసుక “జలె, ‘ముల దెతి పుస్తకుమ్ రెడ్లె దిలిగిన్ ముల దెంక జయెదె’ మెన మోసే పూర్గుమేచో కిచ్చొక అడ్డ దిలన్?” మెన, సంగిల.

8 యేసు జోవయింక, “తుమ్ రాడ్ జేవ్ మాన్పుల్చి రిసా ‘తుమ్వ తేర్చివోక ముల దెంక జయెదె’ మెన మోసే సెలవ్ దిలన్, గని మాన్పుల్క జెర్మయలి కెర్లె మెదొల్ తెంతో దన్ను తయె నాయ్.

9 అవ్ కిచ్చొ మెన తుమ్క సంగితసి మెలె, జాలంజె జలి రిసా పిట్టవ, కో జలెకు జోచి తేర్చిక ముల దా అన్నెక్కిక పెండ్లి జయెదె గే, లంజె వంసుమేచో జతయ్, మెన గట్టిజ సంగితసి” మెన, జోవయింక సంగిలన్.

పెండ్లి నే జతిన్చి రిసా సిన్పుల్ ఉచర పున్లిసి

10 ఈంజ కోడు సూన కెర, యేసుచ సిన్పుల్ జోక “తెర్చిమున్ను చి నెడిమి ఇని తిలెగిన, పెండ్లి నే జలెగిన చెంగిల్.” మెన యేసుక సంగిల,

11 చి యేసు జోవయింక, “దేముడు జా సెక్తి దిలెకయ్, నెంజలి కో కి జా కోడు ఓర్పువ జంక నెత్తి.

12 ఈందె, జెర్మన్ తెంతో గొడ్డు జలన తవుల, మాన్పుల్ సగుమ్జన్క గొడ్డు జతి రితి కెర్లె, పడ్డె పరలోకుమచి రాజమేచి సేవ ఎక్కి మెన్పు తెన్ కెర్లి రిసా, సగుమ్జన్ కి గొడ్డు రిత జా తవుల. జలె, తుమ్ ఉచర్లి రితి తంక కో తెరుల గే, దన్నె తత్తు.” మెన సంగిలన్.

యేసు బాలబోదల్క చడ వరుమ్ దిలిసి

13 పడ్డె, యేసు జోవయింక చడ ప్రార్థన కెరుక మెన, సగుమ్జన్ జోవయించ బాలబోదల్క జోతె కడ అన్ల.

14 జలె, జేవ్ బోదల్క కడ అన్ల మాన్పుల్క యేసుచ సిన్పుల్ “పోన” మెన గెల కెర్లె. గని, యేసు, “జోవయింక అడ్డు కెర నాయ్. బోదల్ అంచితె జెత్తు. కిచ్చొక మెలె, పరలోకుమచి రాజమే ఇన సుదల్చియ” మెన, సిన్పుల్క సంగిలన్.

15 జేవ్ బోదల్క బోడి చడ కెర ఒత్త తెంతో ఉట్ట గెలన్.

పరలోకుమచి రాజమేత కిసి బెదుక గే యేసు సంగిలిసి (మార్కు 10:17-31; లూకా 18:18-30)

16 పడ్డె, ఈందె, ఉబెడో ఎక్కిలో యేసుతె జా కెర, “గురుబాబు, జోబర. అవ్ పరలోకుమచి రాజమేత కెయెక

తెయడ జతి వాట అంక దొర్లు, జంక మెలె, ఆవ్ కిచ్చొ చెంగిల్ కామ్ కెర్తె జయెదె?" మెన పునిలన్.

17 యేసు జోక, "కేన్ చెంగిల్చి మెన కిచ్చొక అంక తుయి పునితసి? చెంగిల్ తిలోసా ఎక్కిలోయి. అన్నె కోయి నాయ్. పరలోకుమతె జతి వాట కావలె మెలె, దేముడుచ అగ్గుల్ రితి కెర్తె తా" మెన సంగిలన్.

18 జో ఉబ్బెడొ, "కేన్ కేన్ అగ్గుల్ రితి కెర్తు?" మెన యేసుక పునిలన్, చి యేసు,

"నరు అత్య కెరు నాయ్,

లంజికమె కెరు నాయ్,

కిచ్చొ చొరు నాయ్,

అబద్ధుమ్ సాచి సంగ నాయ్,

19 అయ్యగ్దా అబ్బొద్దక గప్పురుమ్ దెకితె తా,

అన్నె, తుక్క తుయి కిసి ప్రేమ కెరంతసి గే దస్సి, వేర సుదల్త కి ప్రేమ కెర్తె తా"

మెన సంగిలన్.

20 జో మాన్సు యేసుక, "ఇనచ ఎత్తి. ఆవ్ నిదానుమ్ కెర దెకన్తసి. గని కిచ్చొగి పిట్ట అన్నె మెన అంక అజ్జ. అన్నె కిచ్చొ పిట్ట అన్నె?" మెన పునిలన్, చి యేసు జోక, "తుయి పూర్తి జంక ఆన తిలెగిన, గో, చి

21 తుచి అన్నె ఎత్తి. ఏక కెర, బీద సుదల్త దేసు, చి పరలోకుమతె తుక అన్నె కలుగు జెయెదె. అన్నె, అంచి తెన్ బెద, అంచి పట్టి జే!" మెలన్.

22 గని, జో ఉబ్బెడొ బగ్గర్ సామ్యారుమ్చి రిసా, యేసు దస్సి సంగితికయ్, దుకుమ జా ముకొమ్ ఇదిలిసి కెర ఉట్టు గెలన్.

సామ్యార్లు పరలోకుమ్చి రాజిమతె బెదుక కష్టుమ్

23 తెదెడి యేసు జోచి సిస్సుల్క, "ఆవ్ తుమ్క కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, సామ్యార్లు పరలోకుమ్చి రాజిమతె బెదుక కష్టుమ్.

24 అన్నె, దన సామ్యార్లు దేముడుచి జా రాజిమతె బెదితి కంట, సూజిబొ" వాల్ బంటి గెచ్చుక సుట్టు, మెన తుమ్క ఆవ్ సంగితసి" మెన సంగిలన్.

25 సిస్సుల్క ఈంజ కోడు సూన కెర, ఆచారిమ్ జా, "దస్సి జలె, కో రచ్చించుప జంక జయెదె?" మెన, సంగితికయ్,

26 యేసు జోవయింక దెక, "మాన్సుల్ కెర్క నెత్తిగ్గిసి, గని ఎత్తి జల్గు కెరుక కి దేముడుక సెక్తి అన్నె." మెన సంగిలన్.

27 పేతురు, "ఈందె, ఆవ్ ఎత్తి ముల దా తుచి పట్టి బులితనుమ్, చి రిసా అమ్కయి కిచ్చొ దొర్లు జయెదె?" మెన పునిలన్.

28 యేసు జోవయింక ఇసి మెలన్, "తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, ఈంజ లోకుమ్క నొవర్ చెంగిల్ కెర్తె పొదిక, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసా ఎత్తిక ఏలుప కెర్తె రిసా, అంచి పరలోకుమ్చి ఉజ్జడిచి సంగాసనుమ్తె వెసితె పొదిక, అంక నంపజా తుమ్ బారజన్, బార సిజాననల్తె వెన, ఇస్రాయేలుల్చ బార నకుములుచక అంచి తెడి తుమ్ తీర్పు కెర్తె.

29 అన్నె, అంచి నావ్చి రిసా గెరల్ జలెకు, అన్నెబావోక జలెకు, బయిజెనీక జలెకు, అబ్బొనీక జలెకు, అయ్యనీక జలెకు, బోదల్త జలెకు, బుయి జలెకు, జో ముల తయెదె గే, జోక దనచ పుంజెక్ వంతుల్ దొర్లు జయెదె, అన్నె, పరలోకుమతె గెచ్చు కెయడ తెయడ చెంగిల్ తా జవుల.

30 ఈంజ అగ్గె జల మాన్సుల్ బగ్గర్జెన్ పడ్డొ జవుల, పడ్డొ జలన అగ్గె జవుల."

20

ద్రాచ తోటవో ఎజోమానిచి దయచి రిసా టాలి

1 "పరలోకుమ్చి రాజిమతె మాన్సుల్క బెదయ్తోసాచి దయ కిసి మెలె, ఎజోమాని ఎక్కిలోచి దయచి రితి జయెదె. జో జోచి ద్రాచ తోటతె కామ్ కెరపుక మెన, కూలి మాన్సుల్క బుకార్తె రిసా, పెందలె బార్ జా కెర,

2 ఏక దీసిచి కామ్క ఏక ఒండి మెద్దెచి కూలి * ఉబ్బుల్ దెయిందె" మెన, జేవ్ కూలి మాన్సుల్చి మొక్క బప్పన్ సంగ తా, ద్రాచ తోటతె జేవ్ కామ్ కెర్తె రిసా జోవయింక తెద్రయ్లో.

3 "పిమ్మట్, పాసి పాసి నొప్పొ గంటల్క, జో ఎజోమాని, సంతపిది గెచ్చు కెర, కామ్ నంజ ఆరి టీవో జా తిలన్క నగుమ్జన్ ఒత్త తిలిసి దెక కెర,

4 తూమ్ కి అంచి ద్రాచ తోటతె గెచ్చు, కామ్ కెర, చి సరిపుచుప జతి కూలి ఉబ్బుల్ తుమ్క దెయిందె" మెన, జోవయింక సంగితికయ్, జేవ్ జోచి కామ్తె గెల.

5 అన్నె, పాసి పాసి బార గంటల్ మెద్దెన కి, తిన్నె గంటల్క కి, జా వీది జో ఎజోమాని గెచ్చు కెర, అన్నె దస్సి కెర్లన్.

6 "ఒత్త తెంతో, పావ్ గంటల్ నంజె, జా వీది అన్నె గెచ్చు కెర, అన్నె నగుమ్జన్ దస్సి ఒత్త టీవో జా తతికయ్, తుమ్ ఒండి మెద్దెన కిచ్చొక దస్సి, కామ్ నే కెర్తె కిచ్చొక టీవో జా అన్నెన్?" మెన పునితికయ్,

7 జేవ్, "కో అమ్క కూలి కెరయ్చి నాయ్" మెన సంగిల. సంగితికయ్, జో ఎజోమాని, "జలె, తూమ్ కి అంచి ద్రాచ తోటతె గెచ్చు కామ్ కెర" మెన, జోవయింక కి తెద్రయ్లన్.

8 "సాంజ జతికయ్, జో ద్రాచ తోటవో ఎజోమాని జోచొ గెర్చి ఉబ్బుల్ దెకితో మాన్సుక, 'జేవ్ కూలి కెర్లనక బుకారా కెర, పడ్డొ అయలనక తెంతో తోలితో అయలనక ఎద, ఎత్తిక ఆవ్ సంగిలి కూలి ఉబ్బుల్ దేను' మెన, జోక సంగిలన్.

9 జాచి రిసా, పావ్ గంటల్ నంజె జా కెర గడియయ్ కామ్ కెర్లనక కి, ఒండి మెద్దెచి ఎదిలి కూలి ఉబ్బుల్ దిలన్.

10 జేవ్ ఆల్మమ్ అయలనక తెద్దిలి దిలి రిసా, జేవ్ అగ్గె అయలన, 'అమ్క బగ్గర్ దెయెదె' మెన ఉచర్ల. ఎత్తిజన్క ఎక్కి రితి ఒండి మెద్దెచి కూలి ఉబ్బుల్ దొర్లు జలి.

11 జాచి రిసా, జేవ్ అగ్గె అయలన జా కూలి ఉబ్బుల్ నజన, 'పెందలె తెంతో సాంజ ఎద ఒప్పడక కెర్తె నైమ జా, అమ్ కామ్ కెర్లమ్.

12 జేవ్ ఎక్కి గంట కెర్లనక అమ్చి తెన్ సమానుమ్ దిలచి' మెన గోన లట్టబ, ఎజోమానిక సంగిల.

13 ఈంజో ఎజోమాని జోవయింతె ఎక్కిలోక, 'నేస్తమ్†, ఆవ్ తుమ్క అన్యాయమ్ కెరుక నాయ్. తుయి ఏక ఒండి మెద్దెచి కూలి ఉబ్బుల్ నజనుక బప్పన్చి.

14 అల్లె, తుయి ఒప్పన్సి నజన గో మెన సంగ కెర, పడ్డొ అయ్లో ఎక్కిలోక దెకప, జో తోలితో అయ్లోసాక అన్నె, 'తుక దిలి రితి, ఈంజో పడ్డొ అయ్లోసాక కి దెంక అంక ఇస్టుమ్ జలి.

15 అంచి సాంత అన్నె అంచి ఇస్టుమ్ అయ్లో రితి వంట దెంక నెంజె గే? అంచి సర్లక జోవయింక దర్ముమ్ తెన్ దిలి రిసా తుమ్క గోన గే? మెన, జో ఎజోమాని సంగిలో మెన యేసు సంగ కెర,

* 20:2 20:2 ఏక దీసిచి కామ్క కూలి ఏక దేనారము ఇస్రాయేలు దీసిమ్చ దా అన్తి † 20:13 20:13 మింత

16 అన్నె, జలె, తొలితో బెదిలిన పడ్డో బెదిలిన జవుల. పడ్డో బెదిలిన తొలితో బెదిలిన జవుల”, మెన సంగిలన్.

యేసు మొర అన్నె జంక తిలిన్చి రిసా అన్నెక్ నుట్టు సంగిలిసి

(మార్కు 10:32-34; లూకా 18:31-34)

17 యేసు యెరూసలేమ్ పట్టుమీతె గెచ్చుక మెన బార్ జా, ఇండ గెత తిలి పొది, వట్టి గెతనతె తెంతో జోచ బారజన్ సిస్సుల్క పాసి బుకారాన, ఇసి మెలన్.

18 “ఈందె, యెరూసలేమ్ గెతనము. ఒత్త కిచ్చొ జయెదె మెలె, అవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయెలోసాక, మాన్సు దెల్లె, వెల్లెల మాన్సుల్ పూజర్లుతె చి మోసి తెన్ దేముడు దిలి అగ్గెల్ సికడ్తనతె దెర్ను సిడిందె, చి జేవ్ అంక మొర్రి సిచ్చ వయడ కెరె,

19 అంక కొంకడ్లి రిసా, అంక కొర్తల్ తెన్ పెటితి రిసా, అంక సిలువతె టీవో కెర మార్చి రిసా, అమచ యూదుల్ నెంజల అదికారుల్చి అత్తి అంక సార్చు కెర దెవుల. గని తిర్తతక అన్నె జేవ్ జా ఉట్టిందె” మెన సంగిలన్.

అయ్యసి జాచి దొగుల పుత్తర్లులుచి రిసా కోరప జలి

20 తెదొడి యేసుచ సెస్సుల్ జల జెబెదయచ దొగుల పుత్తర్లుల్చి అయ్యసి, జేవ్ పుత్తర్లుల్ తెన్ యేసుతె జా కెర, సెర్ను సేడ జోకర, “ఏక్ వరుమ్ దే” మెన, సంగితకయ,

21 యేసు జాక, “తుమ్ కిచ్చొ కోరప జతన్?” మెన పుసిలన్, చి ఈంజ, “తుచి రాజమీతె అంచ పుత్తర్లు దొగుల, తుచి ఉజెతో పక్క ఎక్కిలో, డెల్లి పక్క ఎక్కిలో వెన తతి రితి ఆడ్డ దేసు” మెన సంగిలి.

22 చి యేసు, “తుమ్ కిచ్చొ పుసితను గే, తుమ్ నేన్సు. అంచ గిన్నతె బెద పితి రితి, అవ్ సేడుక తిలి దుకుమీతె బెదుక ఓర్పువ జంక తెర్ను గే?” మెన సంగితకయ, జేవ్ “అమ్ తెరుమ్దే” మెలె.

23 దన్నె జబాబ్ దెతికయ, యేసు, “అవ్ పితి గిన్నచి తుమ్ పిన్సె, గని అంచ ఉజెతో పక్క ఎక్కిలో, అంచ డెల్లి పక్క అన్నెక్తో తుమ్ వెసుక మెన సిలవ్ దెంక అంచ అత్తి నాయ్. వరలోకుమ్ తిలో అంచ దేముడు అబ్బొ కక్క కక్క నెలవ్ దా తయెదె గే, జెచ్చొ ఒత్త వెసుల.” మెలన్.

24 తెదొడి, జేవ్ దొగుల బావుడ్లు ఎత్తిచి కంట వెల్లెల మాన్సుల్ జంక ఉచర్చిచి రిసా సేసిల దెన్సుజన్ సిస్సుల్ జా ఎత్తి, నూన కెర, జోవయించి ఉప్పిరి ఒగ్గర్ కోపుమ్ జల.

సిస్సుల్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో కిసి దెకుక గే యేసు సంగిలిసి

25 తెదొడి యేసు జేవ్ బారజన్ సిస్సుల్క జోతె బుకారా కెర, “యూదుల్ నెంజల అదికారుల్ జోవయించి తెడి తిల వెల్లెల మాన్సుల్, సొంత గప్పురుమ్ ఉచరన, ప్రజల్క జాడ్లు వయడ్లి రితి, జోవయంక పోటి తెన్ ఏలువ కెర్తతి మెన తుమ్ జాన్సు.

26 గని తుమ్చితె దన్నె తంక జయె నాయ్. తుమ్చితె కో వెల్లో జంక ఉచరెదె గే, జొయ్యి తుమ్చో సేవ కెర్తెసా రితో జా తంక.

27 తుమ్చితె కో ముక్కిమ్ జంక ఉచరెదె గే, జో తుమ్చో గెత్తమాన్సు రితో జా తంక.

28 దన్నె, అవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయెలోసా కి మాన్సుల్చి అత్తి సేవ కెరవడనుక నాయ్, గని మాన్సుల్క అవ్ సేవ కెరుకయ్ అయెలయ్. మెలె, ఒగ్గర్జన్ మాన్సుల్క నయతాన్చి రాజమ్ తెంతో నెత్తవ గెల్లి రిసాయి మొర అంచ

ప్రానుమ్ దెంక అన్నెచి రిసా ఈంజ లోకుమీతె అయెలయ్” మెన సిస్సుల్క యేసు సంగిలన్.

దొగుల గుడ్డి జలనక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి

(మార్కు 10:46-52; లూకా 18:35-43)

29 పడ్డో, యేసుచి సిస్సుల్ యెరికో పట్టుమ్ తెంతో బార్ జా, యెరూసలేమ్ పట్టుమీతె గెత తిలి పొది, ఒగ్గర్జన్ ప్రజల్ జోచి పట్టి గెత తిల.

30 జలె, ఈందె, వాట్ సాడి దొగుల గుడ్డి మాన్సుల్ వెన తిల. యేసు జా వాట్ జెతయ్ మెన నూన తా, “ఓ యేసుప్రబు, దాచిదు రానెచి నెకుమీతె జెర్మిలో రచ్చించువ కెర్తెసా, అమచి ఉప్పిరి కన్యారుమ్ తియ, చెంగిల్ కెరు!” మెన, బతిమాల్సా జా కేక్ గల.

31 తిల జనాబ్, జలె, “తుక్లె తా” మెన గోల కెర్లె కి, జేవ్ గుడ్డి మాన్సుల్ అన్నె, “ప్రబు, దాచిదు రానెచి నెకుమీతె జెర్మిలో రచ్చించువ కెర్తెసా, అమచి ఉప్పిరి కన్యారుమ్ తియ చెంగిల్ కెరు!” మెన, అగ్గెచి కంట గట్టిజ కేకుల్ గల్లికయ,

32 యేసు టీవో కెర, జోవయంక బుకారా కెర, “అవ్ తుమ్క కిచ్చొ కెరుక మెన తుమ్ ఉచర్చు?” మెన పుసిలన్.

33 జేవ్ జోక, “అమచ అంకివో దెకితి రితి కెరు” మెన సంగిల.

34 జేవ్చి ఉప్పిర్ యేసు కన్యారుమ్ జా, జోవయంక అంకివో వడిలన్. వడిలి బేగి, జోవయంక అంకివో టోట డిసిల, చి జేవ్ జోచి పట్టి గెల.

21

యేసు యెరూసలేమ్ పట్టుమీతె గెచ్చు పావెలిసి

(మార్కు 11:1-11; లూకా 19:28-38; యోహా 12:12-19)

1 పడ్డో, యేసు ఇసి ఇండ జా యెరూసలేమ్ పట్టుమీచి పాసి జా కెర, *ఒలివ మెలి మొట్టచి పాసి తిలి బేత్సగే మెలి గచ్చె అయెలి పొది, జోచ సిస్సుల్కతె దొగులక,

2 “తుమ్చి మొక్కె తిలి గచ్చె గెచ్చు వెన, చి బేగి, ఒత్త బండ తిలి ఏక్ గాడ్చి, జాచి తెన్ తిలి ఏక్ గాడ్లె పిల్ల తుమ్క డిసుల. జోవయంక యువ కెర, అంచితె ఉదడ ఆన.

3 కో జలెకు తుమ్క కిచ్చొ జలెకు సంగిలిగన, ‘ఇన్నెతెన్ ప్రబుక కామ్ అన్నె’ మెన సంగ. సంగిలి, బేగి జో మాన్సు జేవ్ గాడ్లెక తెర్తయెదె” మెన సంగిలన్.

4 పూర్లుమ్ దేముడు జోచి కబుర్ సంగిలో అత్తి సంగిలి కోడు నెరవెర్చువ జంక మెన, ఈంజ జర్లు జలి.

5 “తుమ్చో నెంతుమ్ తిలో రాన్ గాడ్లె పిల్లతె వెగ జెతయ, మెన దేముడు సిసాన్ ‘సియోను పట్టుమీతెచ ప్రజల్క సాల్పు కెర”

మెన, రెగెడ్లి కోడు.

6 జలె, జేవ్ దొగుల సిస్సుల్ గెచ్చు, యేసు జోవయంక సంగిలి రితి కెర,

7 జా గాడ్లెక చి, జాచొ పిల్లక ఉదడ ఆన, జోచి సిస్సుల్ జోవయంక దుప్పట్లు జా పిల్లచి ఉప్పిర్ గల్లికయ, యేసు వెగ వెసిలన్.

8 అన్నె, ఒత్త బెర్ల జనాబ్తె ఒగ్గర్జన్ జోవయంక దుప్పట్లు వట్టి అంతిర్ల. అన్నె నగమ్జన్ రూచె వట్టిల్ రొడ్డల్ కండ కెర వట్టి అంతిర్ల.

* 21:1 21:1 ఒత్త ఒలివ పండ్లు రూకుల్ తవుల చి ఇసి నావ్ తయెదె.

† 21:5 21:5 ‘సియోను’ మెలె, యెరూసలేమ్ పట్టుమీక అన్నెక్ నావ్ జయెదె.

9 అంత కెర, జోవయించి పుర్రెతో గెతె తిలన కి వడ్డో గెతె తిలన కి, “దావీదు రానొచి నెకుమతె జెర్మిలో” అమచో[†] రచ్చించువ కెర్తొసాక కిజోబర, జోబర! దేముడు ప్రబుచి నావే తెన్ జెత్సాక ఓనన్న, ఓనన్న! ఎత్తిచి కంట ఉప్పిరిచి టానెతె తిలసాక ఓనన్న!” మెన, కెకుల్ గల్తె తిల.

10 జలె, యేసు యెరూసలేమ్తె పావితకయ్, పట్టుమచ ఎత్తిజన్ “ఈంజో కో?” మెన, బమ్మ జతికయ్.

11 ఒత్త జో తెన్ అయిల ప్రెజల్ కిచ్చొ మెల మెలె, “దేముడుచి కబుర్ ఆనెతో, గలిలయ ప్రాంతమచి నజరేతు గవ్వెచో, యేసు ఈంజో” మెన నంగిలన్.

దేముడుచి గుడితె సామన్లు వికితన గట్టక యేసు ఉడడ్డిసి

(మార్కు 11:15-19; లూకా 19:45-48; యోహా 2:13-22)

12 తెదొడి యేసు *దేముడుచి గుడితె పెన కెర, ఒత్త, సామన్లు వికితన, గెంతన ఎత్తిజన్ క ఉడడ కెర, డబ్బుల్ పల్లయతనచ, బల్లల్ చి పార్పు పిట్టల్ వికితనచ, బల్లల్ నేడవ దా.

13 “అంచి గేరు ప్రార్తన కెర్తె గేరు జా అస్సె. దస్సె తప్పన్” మెన రెడ్త అస్సె, గని తుమ్ కిసి కెర అస్సెన్ మెలె, ఈంజ దేముడుచి గేరుక, చోర్ల జతో రితో గేరు జతి రితి తుమ్ మార్పువ కెర అస్సెన్” మెన నంగిలన్.

14 తెదొడి, గుడ్డి మాన్సుల్, సొట్ట మాన్సుల్ దేముడుచి గుడితె యేసుతె అయిల, చి జోవయింక చెంగెల్ కెర్తెన్.

15 గని, వెల్లెల పూజర్లు, మోన్ తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ నెకడ్తన కి, యేసు కెర్త కమె దెక, పడ్డో, “దావీదు రానొచి నెకుమతె జెర్మిలో” అమచో రచ్చించువ కెర్తొసా, తుక జెయ్యి, జెయ్యి!” మెన, దేముడుచి గుడితె బోదల్ యేసుక కేకుల్ గల్తె తిలిసి దెక, కోపుమ్ జలె.

16 కోపుమ్ జా, యేసుక, “ఈంజేడ్ నంగిలిన్ తుయి నూనతన్ గె?” మెన పుసిల, చి యేసు జోవయింక, “నూనతన్. ఈందె, బాలబోదల్చి కోమ్ నబోదల్చి చోడినావో గవురుమ్ అనన్తది” మెన దేముడుచి కొడతె రెగిడ్డి కోడు తుమ్ కెయ్యె నదు కెర్పు నాయ్ గే? మెన, జేడ్ వెల్లెల మాన్సుల్క నంగ కెర,

17 జోవయింక ముల దా కెర, జా పట్టుమతె తెంతో బారో జా, బోతనియ గవ్వె గెచ్చ, ఒత్త నిద్ర తిలన్.

పండ్లు నే దెర్లొ రూకుక జర్లు జలిసి

(మార్కు 11:12-14, 20-24)

18 అన్నెక్ దీసి పెందలె, యేసు యెరూసలేమ్ పట్టుమతె అన్నె జెతె తతికయ్, జోక చూ కెర్తెన్.

19 తెదొడి నావో సాడి తిలొ ఏక్[†] అంజూరుమ్ రూకుక దెక కెర, రూక్చి పాసి గెలె, జా రూక్తె[‡] అక్కడ్లు పిట్టవ అన్నె కిచ్చొ కి నాయ్. జాకయ్, జో రూకుక దెక, “అప్పె తెంతో తుచితె కెయ్యెక కి కాయల్ దెర్తె నాయ్” మెన నంగిలన్, చి జా రూకు బేగి నుక్క గెలె.

ప్రార్తన కెర్తెన్చి రిసా యేసు బోదన కెర్తెన్

† 21:9 21:9 ‘రచ్చించువ కెర్తొసా’ మెన జేడ్ నంగిల, ఈంజ లోకుమచి రగమచి రాజమక ఏలువ కెర జోవయింక ఆక్రమించువ కెర్తెన్ తెంతో జోవయింక ఈంజ లోకుమచి బాదల్ తెంతో రచ్చించువ కెరెదె మెన జేడ్ ప్రెజల్ ఒగ్గరజన్ ఉచర్త. జోచి రాజమ ముక్కిమక ఆత్మ రగమచి జయెదె మెన అర్థమ కెరంతి నాయ్. § 21:9

21:9 జోవయింక బాన తెన్ ‘జోబర, జోబర!’ మెల అర్థమ తెన్ ‘ఓనన్న!’ మెన కేక్ గల్తె తిల. * 21:12 21:12 అర్థమచి దెతె పిట్టల్ గట్ట గెనుక జలె, జోవయింక ఆక్రమించువ కెర్తె లోమ దేసిమచి ప్రబుతుమచి డబ్బుల్ దిలి నెజె. జేక, జోవయింక డబ్బుల్ పల్లవన, దేముడుచి గుడితె కామక జెతికయ్ రగమ డబ్బుల్కయ్ పిట్టల్ గట్ట గెనుక, నెజెతె డబ్బుల్ కి దేముడుచి గుడితె దెంక జయెదె. † 21:19 21:19 అంజూరుమ్ రూక్చి కాయల్ బోడ్త పండ్లు రెతె జప్పల. ‡ 21:19 21:19 రూకు చెంగిలొచో జలె, అక్తల్ దెర్తె దాచి పండ్లు కి దెర తంక.

20 యేసుచ నెన్నుల్ జా జర్లు జలిసి దెక బమ్మ జా, “ఈంజ రూకు కిసి జా బేగి నుక్క గెలె గె?” మెన లట్టబంతికయ్,

21 యేసు, “తుమ్క అడె కిచ్చొ కచితుమ్ నంగితన్ మెలె, తుమ్ నంపజా ఎదిలి అన్యాయమ్ కి నే జతె నంపజలెగిన, ఈంజో చెట్టోక జర్లు జలి రితి తుమ్ కి వెల్లొ కమె కెర్తె. గని అన్నె, ఈంజ మెట్టక జలెకు దెక, ఉట్టి జా, నమ్మద్రుమతె గలి జా మెన నంగిలెగిన, దస్సి జర్లు జయెదె మెన తుమ్క నిజామి అడె నంగితన్.

22 మెలె, తుమ్ ప్రార్తన కెర్తె పొది కిచ్చొ నజీతె గే, జా దొర్లు జలి మెన నంపజలెగిన, తుమ్ నజీలిన్ నే పిట్ట తుమ్క దొర్లు జయెదె.” మెన, యేసు నంగిలన్.

వెల్లెల మాన్సుల్ యేసుక అన్నె పరిచ్చి కెర్తె

(మార్కు 11:27-33; లూకా 20:1-8)

23 యేసు దేముడుచి గుడితె పాచ కెర బోదన కెర్తె తతికయ్, వెల్లెల పూజర్లు చి అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్ జోతె జా కెర, “తుయి కెర్త కమె కెరుక, తుయి ఇన్నె బోదన కెరుక తుక కిచ్చొ అదికారుమ్ అస్సె? కొన్నో తుక అదికారుమ్ దిలన్?” మెన జోక పుసిల.

24 యేసు జోవయింక, “అడె కి తుమ్కయ్ ఏక్ కోడు పుసిందె. ఈంజ కోడుక తుమ్ జబాబ్ నంగిలెగిన, అడె కిచ్చొ అదికారుమ్క ఇన్ కెర్తెన్ గే, తుమ్క నంగిందె.

25 యోహాను బాప్తిస్మమ్ దెతె తిలిన్చి అదికారుమ్ కేనె తెంతో చి? పరలోకుమ్ తెంతో చి గే, మాన్సు తెంతో చి గె?” మెన పుసిలన్. జలె, జేడ్ వెల్లెల మాన్సుల్ ఎక్కిలొ తెన్ ఎక్కిలొ బమ్మ తెన్ లట్టబన, ‘పరలోకుమ్ తెంతో చి’ మెన అమ్ నంగిలెగిన, ఈంజో ‘దస్సి జలె, తుమ్ కిచ్చొక జోక నంప కెర్పు నాయ్?’ మెన అమ్క నంగెదె.

26 గని, ‘మాన్సు తెంతో చి’ మెన అమ్ నంగిలెగిన, జనాబ్ కిచ్చొ మెనుల గే బితనమ్. కిచ్చొక మెలె, యోహానుక ‘దేముడుచి కబుర్ నంగిలొసా జయెదె’ మెన ఎత్తిజన్ నంపజతె మెన వెల్లెల మాన్సుల్ జోవయింక జెచ్చి ఉచరన, “అమ్ నేనుమ్” మెన జబాబ్ నంగిల.

27 జేడ్ వెల్లెల మాన్సుల్ దస్సి నంగితకయ్, యేసు “జలె, కిచ్చొ అదికారుమతె అడె ఈంజేడ్ కమె అడె కెర్తెన్ గే, తుమ్క నంగి నాయ్” మెన నంగిలన్.

దొగుల పుత్తర్లుచి రిసా నంగిలి టాలె

28 ఒత్త తెంతో వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు అన్నె ఇన్ మెలన్. “ఏక్ టాలె ఉచర. ఏక్ మాన్సుక దొగుల పుత్తర్లు తిల. అబ్బొసి జో వెల్లొ పుత్తన్క ‘ఓ పుత్తా, తుయి ఆజె గెచ్చొ, అమచి ద్రాచ తోటెతె కామ్ కెరు మెన’ మెలన్.

29 జో పుత్తన్ ‘నెన్’ మెన జబాబ్ నంగిలొ, గని పడ్డో తప్పి బప్పన దుకుమ్ జా బుద్ది ఆననా, జా కామతె గెలన్.

30 పడ్డో జో అబ్బొసి అన్నెక్ పుత్తన్తె జా కెర, తొలితోచొక నంగిలి రితి, ఇన్నెక కి నంగిలన్, చి ‘గెచ్చిందె, బ’ మెలన్. గని గెచ్చొ నాయ్.

31 “జలె, ఈంజేడ్ దొగులతె కో అబ్బొన్చి కోడు రితి కెర్తొసా జయెదె?” మెన, యేసు జేడ్ వెల్లెల మాన్సుల్క పుసితికయ్, జేడ్ “తొలితోచొ” మెన నంగితకయ్, యేసు

జోపయింక, “తుమక అడ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలి, ఈజ దేసిమచ తుమ్ నిస్సార్దుమ్ దెకిత సిస్సు నజీతన కి లంజె కముచ తేరిబోదల్ కి తుమ్చి కంట సుల్లు తెన్ దేముడుచి రాజిమతె బెదుల.

³² కిచ్చొక మెలి, యోహాను సత్తిమ్ వాల్ ఇండ, సత్తిమ్ వాల్ దెకయ్తి రిసా తుమ్చితె అయ్లి కి, తుమ్ జోక నంపజను నాయ్. గని, సిస్సు నజీతన కి లంజె కముచ కి జోక నంపజుల. జలి, జేవ్ నంపజా చెంగిల్ జలిసి తుమ్ దెకితెకి, తుమ్ కెర్ల పాపల్క విసార్దుమ్ జను నాయ్, చి యోహానుచి కోడు నంపజను నాయ్.” మెన రుజ్జు సంగిలన్.

ద్రాచ తోటచొ గుత్త మాన్సుల్చి టాలి
(మార్కు 12:1-12; లూకా 20:9-19)

³³ పిమ్మట్ల యేసు, “అన్నెక్ టాలి సంగిందె. సూన, ఏక్ ఎజోమాని తిలన్. జో ద్రాచ తోట రోవడ కెర, జా తోట నుట్టునంత కోట గలవ కెర, ఒత్త ద్రాచ రస్సుమ్ కడవనుక వెల్లో పత్తుర్ కూనవ కెర, తోట రకితి గోపురుమ్ బందవ కెర, రకితనక నిసాన, జోపయింక జా తోట గుత్త దా కెర, వేర దేసిమ్ ఉట్ట గెలన్.

³⁴ “పండ్లుచి పంటో లాయితి సమయుమ్ జెతికయ్, జోచి వాట నజీత రిసా, తోట రకితనతె జీవ గొత్తి సుదల్క, జో ఎజోమాని తెద్రయ్లొ.”

³⁵ గుత్త నజీలన, ఒత్త రక తిలన జో ఎజోమానిచ గొత్తి మాన్సుల్తె ఎక్కిల్క దెర పెట్ట, అన్నెక్లొక మార గెల, అన్నెక్లొక పత్తల్ గల పెట్ట.

³⁶ జేవ్ రకితన దస్సి కెర్తకయ్, జో ఎజోమాని అగ్గెచి కంట బగ్గరజన్ వేర గొత్తి సుదల్క తెద్రయ్లన్, గని జేవ్ తోట రకితన ఇన్నెయింక కి దస్సి అల్లర్ కెర్ల.

³⁷ “పడ్డ, జో ఎజోమాని కిచ్చొ కెర్లన్ మెలి, ‘అంచొ పూత్తుక తెద్రయ్లిగని, జోక మరియద దెకుల, కిచ్చొగె’ మెన, పుత్తునక జేవ్ గర్పు రకితనతె తెద్రయ్లన్.

³⁸ జేవ్ జో ఎజోమానిచ పుత్తునక దెక కెర, ‘ఇన్నెకయి అబ్బొన్చి దనుమ్ కలుగు జయెదె, అల్లి, ఇన్నెక మార కెర, ఇన్నెక జెతి దనుమ్ అమ్క కడనుమ.’ మెన ఉచర,

³⁹ జోక దెర కెర, ద్రాచ తోట తెంతో బార కెర మార్ల.

⁴⁰ జలి, జా తోటచొ ఎజోమాని అయ్లి, గుత్త నజీలన, జేవ్ రకితనక కిచ్చొ కెరెదె?” మెన యేసు పుసిలన్.

⁴¹ జో ఎజోమాని, “జేవ్ గార్పు సుదల్క మార, పంటో లాయితె పొదిక జోచి వాట జోక నిదానుమ్ తెన్ దెతు మెన, వేర మాన్సుల్క నిసాన, జోపయింకయి జా తోట రకుక గుత్త దెయెదె” మెన జబాబ్ దిల.

⁴² జలి, యేసు జోపయింక, “దేముడుచి కొడొతె రెగిడ్లిసి కెయ నదు కెర్పు నాయ్ గే?

‘గేర బందితె సుదల్ కామక నే జయి మెన పక్కుయ్ వెలవ దిలి పత్తుర్ మెన ఉచర్లె కి, జోయ్య పత్తురు బోడిపత్తురు జయెదె. ప్రబుయి సొంతయ్ ఇసి జర్గు కెర్లొ. జో ఇసి కెర్లి రిసా, అమ్ దెకిలి ఆచారిమ్ జతయి!’

మెన రెగిడ్లి కోడు.

⁴³ దేముడుచి రాజిమక దెకితి కామ్ తుమ్చితె తెంతో కడ కెర, జోచి రాజిమ్ తెన్ బెదితి పలితుమ్ దెర్ల ప్రెజల్చి అత్తి దెయెదె మెన తుమ్క కచితుమ్ సంగితసి.

⁴⁴ S “పడ్డ, ఈజో ముక్కిమ్ జలొ పత్తుర్చి ఉప్పిరి కో సేడుల, బద్దల్ జా గెచ్చుల, గని కచి ఉప్పిరి పత్తురు సేడెదె గే, జోక బీడవ గెలెదె” మెన యేసు సంగిలన్.

వెల్లెల మాన్సుల్ యేసుక దెరుక కోరవ జలిసి

⁴⁵ వెల్లెల పూజర్లు చి పరిసయ్యుల్ జో సంగిల టాలిచొ సూన కెర, “అమ్చి రిసాయి సంగితయ్” మెన అర్దుమ్ కెరన్,

⁴⁶ యేసుక దెరుక మెన ఉచర్ల. గని జనాబ్ జోక దేముడు తెద్రయ్లొ కబుర్ సంగితోసా మెన ఉచర్ల రిసా, జోపయింక బియ్యం కెర, జా పొది జోక దెరుక ముల దిల.

22

పెండ్లి విందు దిలో ఎక్కిలొ రానొచి టాలి

(లూకా 14:15-24)

¹ అన్నెక్ టాలి కెర, యేసు జేవ్ కోపుమ్ జల వెల్లెల మాన్సుల్క ఇసి సంగిలన్

² “పరలోకుమచి రాజిమతె బెదుక బుకార్లిసి కిసి మెలి, జోచ పుత్తున్చి రిసా పెండ్లి విందు దిలో ఎక్కిలొ రానొ కెర్లిన్చి రితి జయెదె.

³ జా పెండ్లి విందుతె బుకార్లనక కడ అన్తి రిసా, జో రానొ జోచ గొత్తి సుదల్క తెద్రయ్లన్. గని, జేవ్ బుకార్లన జెంక నసిల.

⁴ జాకయ్, జో రానొ, ‘ఈందె, అంచి విందు తెయార్ కెర అస్సి. బెయిలల్క, బేడు జల సొమ్మల్క కండ అస్సి. ఎత్తి తెయార్ కెర అస్సి. విందు కంక జా’ మెన బుకార్లనక అన్నె సంగ” మెన, వేర గొత్తి సుదల్క జో రానొ అన్నె సంగ తెద్రయ్లన్.

⁵ జేవ్ బుకార్లన జో మాన్సు బుకార్లిన్క మరియద నే దెకితె, జోపయింతె ఎక్కిలొ జోచి బుయింతె గెల్, అన్నెక్లొ జోచి బియ్యారితె ఉట్ట గెల్.

⁶ అన్నె, సేనెల సుదల్, జో రానొక కబుర్ గెల గొత్తి సుదల్క దెర కెర, జోక నిస్సార్దుమ్ కెర, మార గెల.

⁷ జాచి రిసా, జో రానొ కోపుమ్ జా, జోచ జమాన్సుక తెద్రవ దా, జేవ్ అత్తొ కెర్లనక మొర్లి సిచ్చ దిలో, చి జోపయించి పట్టుమక ఆగి లంబడ డయవడ్డె.

⁸ “తెడిడి జో రానొ గొత్తి సుదల్ ఇసి మెన సంగిలన్. ‘పెండ్లి విందు తెయార్ కెర అస్సి, గని బుకార్లన ఈంజ విందుతె జెంక తగువ జలన్ నెంజె.

⁹ జాచి రిసా, విదుల్తె గెచ్చ కెర, తుమ్క డిస్సన్ ఎత్తిక పెండ్లి విందుతె జా మెన, తుమ్ బుకారా.’ మెన, జోచ గొత్తి సుదల్క జో రానొ తెద్రయ్లన్.

¹⁰ జేవ్ గొత్తి సుదల్ విదుల్తె గెచ్చ కెర, ఒత్త డిసిల మాన్సుల్ ఎత్తిక విందుతె బుకారా అస్ల, చి జా పెండ్లి బడ్డితె బెర్ల.

¹¹ “పడ్డ జో రానొ, ‘పెండ్లి బడ్డితె వెసిలనక దెకిన్చె’ మెన, జా పెండ్లి బడ్డితె తెడి జా కెర, ఒత్త పెండ్లి పాలల్ నే గలన్లొ ఎక్కిలొక దెక కెర,

¹² ‘ఓ *నేన్సుమ్, తుమ్ పెండ్లి పాలల్ నెంజితె ఇన్నె కిసి అయ్లది?’ మెన, జో రానొ సంగితకయ్, జో మాన్సు బియ్యం గెచ్చ, తుక్కె తిలన్.

¹³ తెడిడి రానొ, ‘ఇన్నెక చట్టో అత్తో బంద కెర, ఇన్నెక బయిలి అందర్చి కంట అందర్తె గల దాన. ఒత్త గతన ఏడ ఏడ, దంతొ చప్పిల్ తప్పల’ మెన, జోచ గొత్తి సుదల్క రానొ సంగిలన్.

¹⁴ పరలోకుమచి రాజిమతె బెదుక బుకార్లన బగ్గరజన్ గని నిసాన జలన తొక్కిజన్ జప్పల.” మెన సంగిలన్.

యేసుకొడతె అడ్డువుక మెన మాన్యుల్క జోతె తెద్రయిలినీ

(మార్కు 12:13-17; లూకా 20:20-26)

15 తెదొడి పరిసయ్యుల్, కొడతె యేసుక అడ్డువుక మెన,

16 హేరోదు పచ్చెన జతన తెన్ పరిసయ్యుల్ జోచ సొంత సిన్సుల్క కి యేసుతె తెద్రయితికయ్, జేవ్ యేసుక, “గురుబాబు, తుయి సత్తిమిచో మెన జానుమ్. మొకమాటుమ్ నే దెకితె, వెల్లెల మాన్యుల్ కిచ్చొ ఉచరుల గే నే బితె, దేముడు దెకయిలీ వాట్చి రిసా సత్తిమ్ తెన్ బోదన కెర్సి మెన జానుమ్” మెన, పులయితి రితి సంగ, అన్నె,

17 “జలె, రోమ్ దేసిమిచో కైసర్ రానొక అమ్ ‘సిన్సు దెంక నాయిమ్ గే నాయ్ గే? తూయి కిసి ఉచర్చసి? తుయి అమ్క సంగు” మెన, పరిసయ్యుల్ తెద్రయిలన యేసుక పునిల.

18 గని యేసు జోవయించి పెట్టిచి విస్సుమ్ జాన, “ఉప్రమెన్నుచో మాన్యుల్, తుమ్. అంక కిచ్చొక పరిచ్చ కెర్చు?

19 అల్లె, జా సిన్సు దెతి డబ్బుల్చి కాసు ఏక్ అంక దెకవ” మెన, జోవయింక సంగితికయ్, జేవ్ జోక ఏక్ వెండి కాసు దెకయిల.

20 యేసు “కాందె, ఇన్నె కచి పొలిక, కచి నావ్ దీస్చయ్?” మెన జోవయింక పునిలన్,

21 చి జేవ్, “కైసర్ రానొచి” మెంతికయ్, యేసు జోవయింక, “కైసర్క దెతిసి కైసర్క, దేముడుక దెతిసి దేముడుకయ్ దెంక అన్నె” మెన, జోవయింక సంగిలన్.

22 జోచి కోడు నూన ఆచారిమ్ జా, జేవ్ వెల్లెల మాన్యుల్ తెద్రయిల మాన్యుల్ యేసుక ముల దా, ఉట్ట గెల.

సద్దాకయ్యులు యేసుక పరిచ్చ కెరుక అయిలినీ
(మార్కు 12:18-27; లూకా 20:27-40)

23 ‘మొర గెలిగిన అన్నె జీవ్ జంక నెంజె, అన్నెక్ లోకుమతె గెచ్చుక నెంజె’ మెన ప్రజల్క నెకయ్త సద్దాకయ్యులు జా దీసి యేసుతె జా కెర,

24 “ఓ గురుబాబు, ఎక్కిలో బోదల్ నెంజతె మొర గెలిగిన, జోచో బావొసి జో అన్నెచి తెర్చిక పెండ్లి జా, జోచో అన్నెచి నావ్ తెన్ బోదల్ పాయ్ దెంక అన్నె, మెన, మోసి పూర్ముచ సంగిలన్.

25 జలె, అమ్చి తెన్ సత్తుజన్ బాపడ్లు తిల. వెల్లొ పెండ్లి జా మొర గెలన్. ఇన్నెక బోదల్ నెంజలి రిసా, ఇన్నెచి పట్టి జెర్రిలో బావొన్క ఈంజ తేర్చి పెండ్లి కెర్చె.

26 తొల్పూర్ తంతొ కర్చుడోవ్ ఎద, వర్చ తెన్ వెల్లొచి తేర్చిక దన్నె పెండ్లి జర్చు కెరన మొర గెల.

27 ఎత్తి మొర గెలి పడ్డొ, ఈంజ తేరబోడ కి మొర గెలి.

28 జలె, మొర గెలన అన్నె జీవ్ జతె పొదిక, ఈంజేవ్ సత్తుజన్కె కక్క. ఈంజ తేర్చి జా తయెద? ఈంజేవ్ సత్తుజన్ వర్చ తెన్ ఇన్నెక పెండ్లి జా తిల గెద?” మెన యేసుక పునిల.

29 గని, యేసు జేవ్క, “తుమ్ దేముడుచి కొడో నేన అన్నున్. కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి కొడతె రెడ్డయిలీ తుమ్ నదు కెర్లె కి, ఒత్త తిలినీ అర్దుమ్ కెరన్ను నాయ్, చి జో దేముడు కెరయ్త కమె దెకిలెకి, జోచి అదికారుమ్, నెక్కి, కెర్లి గే చినున్ నాయ్.

30 మెలె, మొర గెచ్చ అన్నె జీవ్ జతినతె, పెండ్లిచో నే జతె, మాన్యుల్ దూతలచి రితి దన్నె తవుల.

31 పడ్డొ, ‘మొర గెలన అన్నె జతి నాయ్’ మెన ఉచర, తుమ్ అన్నానుమ్ తెన్ అన్నున్. జలె, దేముడు తుమ్క సొంత సంగిలినీ నదు కెర్చు నాయ్ గె? మొర జిచ్చ జా ఉట్టి రిసా, ‘అవ్ అబ్రాహామ్క, ఇస్సాకుక చి యాకోబుక దేముడుయి’, మెన, దేముడు సంగిలి కోడు.

32 జలె, జేవ్ పూర్ముల మొర తిలె కి, జోవయింక జో దేముడు జా తా కామ్క జతయ్ జలె, అన్నెక్ లోకుమతె గెచ్చ జిచ్చి అన్నె మెన రుజ్జు జతయ్. రితి మొర గెలనక నాయ్, గని జీవ్ తిలనకయ్ జో దేముడు.” మెన, యేసు జేవ్ సద్దాకయ్యుల్క సంగిలన్.

33 ప్రజల్, జలె, జో బోదన కెర్లెచి రిసా నూన కెర, ఆచారిమ్ జలె.

పరిసయ్యుల్ యేసుక అన్నె పరిచ్చ కెర్లినీ
(మార్కు 12:28-34; లూకా 10:25-28)

34 ‘యేసు సద్దాకయ్యులు చి చొడి ముడ్లొ కెర దిలో’ మెన పరిసయ్యుల్ నూన కెర, యేసుతె బెద అయిల,

35 చి జోవయింతె మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ నెకడ్డొసా ఎక్కిలో యేసుక పరిచ్చ కెరుక మెన, ఏక్ కోడు పునిలన్.

36 “గురుబాబు, ఒండి మోసి పూర్ముచొచి అత్తి దేముడు దిలి †ఆగ్గుల్ తెన్ కేన్ ఆగ్గు తొలితొచి ముక్కిమ్చి?”

37 యేసు జోక, “తుమ్చొ ప్రబు జలో దేముడుక తుమ్చి ఒండి కిపెట్టి తెన్, తుమ్చి ఒండి అత్త తెన్, ఒండి మెన్ను తెన్ ఎక్కి ప్రేమ కెర్లె తంక.

38 ఎత్తి ఆగ్గుల్తె ఈంజ తొలితొ చి, ముక్కిమ్చి.

39 అన్నె, ‘తుమ్క తుమ్ కెర్లి ప్రేమ కెరంతన గే, తుచి పక్క సుదొక కి తెర్లి ప్రేమ కెర్లె తంక’ మెన, అన్నెక్ ఆగ్గు ముక్కిమ్.

40 మోసి పూర్ముచొచి అత్తి దేముడు రెడ్డయిల ఆగ్గుల్ ఎత్తిక కి, దేముడుచ కబుర్లు సంగిలన సంగుల ఎత్తి కోడు కి, ఈంజేవ్ దొన్నె ఆగ్గుల్ ఆచారుమ్ జా అన్నె” మెన, యేసు సంగిలన్.

41 పరిసయ్యుల్ ఎత్తి యేసుచి నుట్టునంత బెర తతికయ్, యేసు జోవయింక ఏక్ కోడ్ పునిలన్.

42 “రచ్చించువ కెర్లొసా జతొ క్రీస్తుచి రిసా తుమ్ కిచ్చొ మెన ఉచర్చన? జో కచ్చొ పుత్తుని జయెదె?” మెన పునితికయ్, జేవ్ జోక, “దావీదు రానొచొ పుత్తుని, జోవయించి నెకుమ్చొ” మెలన్.

43 జేవ్ దన్నె సంగితికయ్, యేసు జోవయింక, “దన్నె జలె, క్రీస్తు దావీదుక పుత్తుని జలిగిన, దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్త సెకయ్తికయ్, దావీదు రానొ కిచ్చొక క్రీస్తుక ‘ప్రబు’ మెన సంగిలన్. కిచ్చొ కోడుతె దన్నె సంగిలన్ మెలె;

44 ‘తుచ విరెదొమ్ నుదల్త తుయి నుదితి రితి అవ్ కెర్లె ఎద, అంచి ఉజెతో వక్కయ్ తుయి పెన తా’ మెన, ప్రబు అంచొ ప్రబుక సంగిలన్.”

45 దన్నె దావీదు రానొ క్రీస్తుక ‘ప్రబు’ మెన సంగితయ్ జలె, జో క్రీస్తు కిసి జా జోక పుత్తుని జయెదె? ఉచర మెన యేసు జేవ్ వెల్లెల మాన్యుల్క సంగితికయ్,

† 22:17 22:17 జా సిన్సు మెలె, రోమ్ దేసిమిచి ప్రబుతుమ్చి సిన్సు. † 22:36 22:36 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసిచి అత్తి దేముడు రెడ్డయిలీ ఆగ్గుల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడో ఎత్తి బైబిల్తె అగేచి పొన్ పుస్తకుమతె రెడ్డయ్ జా అన్నె. ఈంజ దెక్కడ మెన కుమిరు బానతె నెయి ప్రమానుమతె మోసి పూర్ముచొచి అత్తి రెడ్డి దేముడుచ ఆగ్గుల్ మెన రెడ్డ అన్నె. § 22:37 22:37 పేట్ తెన్

46 కోకి అన్నెక్ కోడ్ సంగుక నెతిర్ల. అన్నె, జా దీని తెంతో, జోవయింతె కోకి యేసుక ఎక్కి కోడుకి పుసుక దయిరిమ్ తిలె నాయ్.

23

ప్రజల్లక సిన్పుల్లక యేసు జాగర నంగిలిసి
(మార్కు 12:38-40; లూకా 11:37-52; 20:45-47)

1 తెదొడి యేసు జా దేముడుచి గుడితె బెర్ల ప్రజల్లక కి జోవ సిన్పుల్లక కి ఇసి మెలన్.

2 “మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన చి పరిసయ్యుల్ మోసి పూర్గుమచొవి పీటలె వెసిలి రితి జా ప్రజల్లక మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడుక అదికారుమ్ అన్నె.

3 జాకయ్, జేవ్ తుమ్క సికయ్తెసి ఎత్తి, కెర, గని, జోవయించ కము రితి తుమ్ కెర నాయ్. జేవ్, ఇసి కెర, దన్నె కెర, మెన సంగితిసి జేవ్ సొంత కెర్తి నాయ్.

4 పిమ్మట్, కూలి మాన్పుల్లక సాపుకర్లు కీసి కంది వయితి జాడు వయడుల గే, దన్నె ఈజేవ్ వెల్లెల మాన్పుల్, ఒగ్గర ఆగ్గుల్ రితి కెరుక అన్నె మెన, ప్రజల్లక జాడు వయడ్లి రితి కెర్తతి. గని, జేవ్ వయడ్ల జాడు రిత కము సుల్గున కెర్తి రిసా జేవ్చి కిడి ఊంటి కి నే తెన్ జుప్న కదుల్వ కెర్తి నాయ్, ప్రజల్లక కన్యారుమ్ జతి నాయ్.

5 జోవయించ కము కిచ్చొ బుద్ది తెన్ కెర్తతి మెలె, అమ్ కెరంతి పున్సిమ్ మాన్పుల్ మెన్పుణ మెన, దేముడుచి ఆగ్గుల్ రెర్ల రచ్చల్ రిత బంద, రూండు వెల్లొ కెర, నిర్దె బందంతతి, చి జోవయించ పాలల్వ జాల్వల్ దిగు కెర్తతి.

6 పడ్డొ, విందుల్తె ముక్కిమ్ టాన్సుక కోరవ జతతి. అన్నె, జోవయించ నబ గెరల్ కి ముక్కిమ్చి వెసిల్ పీటల్ కడన్తతి.

7 పడ్డొ నంతవీదులె, మాన్పుల్ ఎత్తి, అమ్క జోకర్లు మెన కోరవ జతతి. పడ్డొ, మాన్పుల్ జోక ‘గురుబాబు’ మెన జోకరుక కి కోరవ జతతి” మెన యేసు నంగిలన్.

యేసు నంగిలి బోదన

8 “తూమ్, జలె, తుమ్తె కక్క ‘గురుబాబు’ మెన నాయ్. తుమ్క ఎక్కిలొయ్ తుమ్చొ గురుబాబు రితొ జా అన్నె, చి తుమ్ ఎత్తిజన్ ఎక్కి జతి రిత బాపుడ్ల జా అన్నె.

9 అన్నె, ఈంజ లోకుమ్తెచ కక్క కి ‘దేముడు జల్ అబ్బొ’ మెలి రితి నాన్ తియ్ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ఎక్కిలొయ్ తుమ్చొ అబ్బొసి జల్ దేముడు, పరలోకుమ్తె తిలొసా.

10 అన్నె, తుమ్తె కక్క ‘గురు’ మెనుక పోన. కిచ్చొక మెలె, తుమ్క కీర్తు ఎక్కిలొయ్ గురు జా అన్నె.

11 అన్నె, తుమ్చితె కో వెల్లొ జయెద గే, జో తుమ్క గొత్తి నుదొ జా సేవ కెర్తె.

12 కో జోవయింక జెప్పొ గవురుమ్ కెరంతి రితి జవుల గే, జేవ్ దాక్ జవుల, చి కో జోవయింక జెప్పొ దాక్ కెరనుల గే, వెల్లెల్ జవుల” మెన యేసు నంగిలన్.

పరిసయ్యుల్లక యేసు నంగిలి తీర్పు

13 పడ్డొ వెల్లెల మాన్పుల్లక యేసు ఇసి మెన తీర్పు నంగిలన్. “అయ్యో! ఉప్రమెన్నుచొ పరిసయ్యుల్ చి మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన, నానుమ్ జన్నె! కిచ్చొక మెలె, మాన్పుల్చి మొక్కి తుమ్ పరలోకుమ్చి కెప్పొవొ డంతతున. కిచ్చొక మెలె, తుమ్ జా రాజేవ్తె సొంత బెదున్

నాయ్, చి బెదుక ఇన్సుమ్ జలన బెదుక తుమ్ ఒప్పున్ నాయ్.

14 “అయ్యో! తుమ్ మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన, పరిసయ్యుల్, నానుమ్ జన్నె! తుమ్ రండెల్ మాన్పుల్చి గెరల్ విక కయ్లెకి, ‘మాన్పుల్ అమ్చి బుద్ది చినుతు నాయ్’ మెన మాన్పుల్చి మొక్కి దిగిల ప్రార్థనల్ కెర్తను. జాకయ్ తుమ్చి పాపుమ్ ఒగ్గర, చి వెల్లొ సిచ్చ జన్నె.

15 “అయ్యో! ఉప్రమెన్నుచొ పరిసయ్యుల్, మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన, నానుమ్ జన్నె! తుమ్ కక్క జలెకు తుమ్చి మొత్తుమ్తె బెదవంతి రిసా, సమద్రుమ్ బుయి దెకజెత్తున, చి జో తుమ్చితె బెదిలొ మెలె, జోవయించి బుద్ది తుమ్చి బుద్దిచి కంట దొన్సి వాటల్ గార్ జతి రితి కెర్తను, చి వెల్లొ ఆగి గొయ్తె తూమ్ గెతె జలె, జో అన్నె దన్నె సిచ్చ జంక విలువ జయెద.

16 “అయ్యో! తుమ్ గుడ్డి రిత జా, ‘మాన్పుల్లక చెంగిల్ వాట్ దెకడుమద’ మెన తుమ్క తూమ్ ఉచర్లె కి, చెంగిల్ వాట్ పిట్టుయ్తన, తుమ్ నానుమ్ జన్నె. తుమ్ సికడ్డిసి ఏక కిచ్చొ మెలె, ఎక్కిలొ ‘దేముడుచి గుడి తోడు’ మెన ఒట్టు గలన్లె కిచ్చొ నెంజె, గని ‘దేముడుచి గుడితె తిలి బజరి తోడు’ మెన ఒట్టు గలన్లె, జో గలిలి ఒట్టు నెరవెర్పువ కెరనుక అన్నె మెన తుమ్ నంగితను.

17 తుమ్ బుద్ది నెంజెల గుడ్డి జల మాన్పుల్. దొన్సితె కేన్ ముక్కిమ్? బజరి గే, బజర్క చెంగిల్ కెర్తి దేముడుచి గుడి గే?

18 “అన్నె, ‘బలి దెతి టాన్ సాచి’ మెన ఎక్కిలొ ఒట్టు గలన్లె కిచ్చొ నెంజె, గని ‘జాచి ఉప్పిరి తిలి అర్పితుమ్ సాచి’ మెన ఒట్టు గలన్లె, జో మాన్పుల్ గలిలి జా ఒట్టు నెరవెర్పువ కెరనుక అన్నె” తుమ్ మెంతను.

19 తుమ్ గుడ్డి జల రిత మాన్పుల్, దొన్సితె కేన్ ముక్కిమ్? అర్పితుమ్ గే, అర్పితుమ్క సుద్ది కెర్తి బలి దెతి టాన్ గే?

20 జలె, బలి దెతి టాన్ తోడు మెన కో ఒట్టు గలన తవుల గే, ‘జేవ్చి ఉప్పిరి తిలిసి ఎత్తి, సాచి’ మెన ఒట్టు గలన్లి రితి జతయ్.

21 పడ్డొ, ‘ఈంజ దేముడుచి గుడి సాచి’ మెన కో ఒట్టు గలన తవుల గే, దేముడు సాచి మెన ఒట్టు గలన్లి రితి జతయ్. జో ఒత్త జతయ్చి రిసా.

22 అన్నె, ‘పరలోకుమ్ తోడు’ మెన కో ఒట్టు గలన తవుల గే, ‘దేముడుచి సిజాననుమ్ తోడు’ మెలి రితి జా, ‘ఒత్త వెసితోసా తోడు’ మెలి రితి ఒట్టు గలన్లి రితి జతయ్.

23 “అయ్యో! ఉప్రమెన్నుచొ, మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన చి పరిసయ్యుల్, తుమ్ నానుమ్ జన్నె! తుమ్ పొచెర్-డొ రొడ్డెతె, చెరమల్లితె, జల్లకరతె, దన్నువతె దెన్ను వంతుల్ కెర, ఏక వంతు దేముడుక దెత్తున, గని మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ తెచ ముక్కిమ్ జల నెలవ కొడొ పచ్చె అన్నె. కిచ్చొ కిచ్చొ నెలవ కొడొ రితి కెరుక ముల అన్నె మెలె, నత్తిమ్ తెన్ రుజ్జా కెర తీర్పు కెర్తిసి, కన్యారుమ్ జతిసి, చి దేముడుచి ఉప్పిరి నిదానుమ్ నముకుమ్ తితిసి. జోవయించి వంతు దన్ను వస్తువల్లక దెంక తప్పు నాయ్, గని అన్నె ముక్కిమ్ జల నెలవ కొడొ రితి తుమ్ కెర్తదు జలె, తుమ్క చెంగిల్ తత్తి

24 గుడ్డి జల రిత వాట్ దెకయ్తన, తూమ్. పితిన్తె డోమ్ తిలె జాక వెంట గెల, ఒంటి తిలె కి నాయ్ మెన జాక గిడ్డి రితి జతను.

* 23:14 23:14 గ్రీకు జాన్ తెన్ ఈంజ మత్తెలి రెగ్ల సగుమ్ పుస్తకల్తె 14 నంబరిచి కోడు తయె నాయ్.

25 “అయ్యో! ఉప్రమెన్నుచో, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సేకడ్డన చి పరిసయ్యుల్, నానెనుమ్ జన్మ! గలన్దు గిన్నలు ఉప్పిరి పక్క ముంజితి రితి, చెంగిల్ వేసిమ్ గలంతి రితి జతను, గని తుమ్చి పేట్ తెడి పక్క చోరు బుద్దిచి ఆన బెర అన్మి.

26 తుమ్ గుడ్డి రిత పరిసయ్యుల్, గలన్ చి గిన్న తెడి సుబ్రుమ్ కెరుకీసి ముక్కిమ్ తయెదె గే, దన్మి, తుమ్చి బుద్ది చెంగిల్ జలిగన, నిజుమి పున్నుమ్ రితి చెంగిల్ జంక జయెదె.

27 “అయ్యో! ఉప్రమెన్నుచో, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సేకడ్డన, పరిసయ్యుల్, తుమ్ నానెనుమ్ జన్మ! తుమ్ చున్నుమ్ సరయేలి మెన్నుచి రితి అన్నున్. ఉప్పిరి చొక్కల్ సూటి డీన్దు, గని తెడి ముర గెల మాన్సుల్చ అడ్డో, కువ గెలి ముక్కల్ తయెదె.

28 దన్మి, తుమ్క దెకిత మాన్సుల్క నీతిసుదల్చ రిత డీన్దు, గని తుమ్చి అత్మ తెడి ఉప్రమెన్ను, మూర్క్కుమ్ బుద్ది బెర అన్మి.

29 “అయ్యో! ఉప్రమెన్నుచో, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సేకడ్డన చి పరిసయ్యుల్, తుమ్ నానెనుమ్ జన్మ! దేముడుచ కబుర్లు సంగిలంక తుమ్చ పూర్ణుమ్చ మార్చి రిసా తుమ్క లాజుచి రిసా, జేవ్ నీతిసుదల్చ రిసా తుమ్ మెన్నున్లు బందప, సూటి కెరప,

30 అమ్ అమ్చ పూర్ణుమ్చ తిల దీనలె జతమ్ జలె, దేముడుచి కబుర్ అన్సనక మార్చిన్తె అమ్ బెదితమ్ నాయ్” మెనన, నీతి సంగితను, తుమ్.

31 దన్మి మెనన, దేముడుచి కబుర్ అన్సనక మార్గనచ పుత్తర్లు జా అన్నుమ్ మెన, తుమ్చి ఉప్పిరి తుమ్ సాచి లట్టబంతను.

32 తుమ్చ పూర్ణుమ్చ మొదోల్ తెంతో కెర్లిన తుమ్ పూర్తి నెరవర్చుప కెర, జలె.

33 “పెట్టి అయిచి విస్సుమ్చ, తుమ్. విస్సుమ్చ అయిచోచ జిట్టచ, వెల్లి అగి గెయ్తెచి సిచ్చ తుమ్ కీసి పిట్టచన్తె? పిట్టచనుక నెతుర్పు.

34 జాచి రిసా, దేముడుచి కబుర్ అన్తనక కి, బుద్ది సుదల్క కి, అంచి సుబుమ్ కబుర్ సేకడ్డనక కి తుమ్చితె తెద్రయిందె. గని జోవయంతె సగుమ్జినక మార్చి, సిలువల్తె గలుల. అన్నె సగుమ్జినక తుమ్చ సబ గెరల్ కొర్చల్ తెన్ పెట కెర, అల్లర కెర, ఏక్ పట్టుమ్ తెంతో అన్నెక్ పట్టుమ్ ఎద, ఉడడ గెల్తె తన్మి.

35 తుమ్ దన్మి కెర్చుచి రిసా, మాన్సుల్చి అత్తి ముర గెల నీతిసుదల్ ఎత్తిజన్చి లొయిచి పాపుమ్ తుమ్క లయెదె. నీతి జలో హేబెలుక మార్చి తెంతో మొదోల్ కెర, దేముడుచి గుడిచి నెడిమి బలి దెతి టాన్ సాడి తుమ్చ అబ్బుదిన్ మాల్లొ బరకీయోచో పుత్తున్ మెలో జెకర్యాచి లొయి ఎద,

36 జా పాపుమ్ ఎత్తి, ఈంజ కాలుమ్చ మాన్సుల్క లయెదె మెన, తుమ్క అవ్ కచితుమ్ సంగితన్.

37 “ఓ యెరూసలేమ్చ, అమ్చి యెరూసలేమ్చ మాన్సుల్! అమ్ తెద్రయల కబుర్ అన్సనక, బోదన కెర్చనక పత్తల్ గల మార్చు. కిచ్చ ప్రమాదుమ్ నే లయితి రితి కుకిడి జాచి పిల్లల్క జాచి రెప్పల్ తెడి కీసి ముద్దొ కెరన తయెదె గే, అవ్ తుమ్క కెత్తిగే గుట్టు ముద్దొ కెరంతి రితి తుమ్క చెంగిల్ కెర్చు, గని తుమ్ నెనెలదు.

38 ఈంద, తుమ్చి గేర్ కో నెంజితె రితి తుమ్క తూమి ముల దెన్మి.

39 అప్పె తెంతో మొదోల్ కెర, ప్రబుచి నావ్ తెన్ జెత్సొనక ‘జెయ్యి, జెయ్యి!’ మెన తుమ్ సంగుక దెర్తె ఎడక తుమ్ అంక దెకుక నెతుర్పు మెన, కచితుమ్ సంగితన్” మెన, యేను సంగిలన్.

24

దేవులుమ్ పాడ్ జంక తిలిన్చి రిసా యేను సంగిలిసి (మార్కు 13:1-31; లూకా 21:5-33)

1 తెదొడి యేను దేముడుచి గుడి తెంతో బార్ జా ఉట్ట గెతె తతికయ్, జోవ సిన్సుల్, ‘ఈంజ దేముడుచి గుడి కెర్తె సూటి కెర అన్మి!’ మెన యోన్ దెకపుక అయిల.

2 జాచి రిసా దేను జోవయంక, “ఈంజ ఎత్తి, తుమ్ దెకితను, గని, తుమ్క అవ్ కిచ్చి కచితుమ్ సంగితన్ మెలె, పత్తురచి ఉప్పిర్ పత్తుర దొత్తల్ అప్పె తిలె కి, ఎక్కి జలెకు నే టీవో నే జతి దీసి జెయెదె” మెన, సంగిలన్.

3 పిమ్మల్, యేను దేముడుచి గుడిచి మొక్కె తిలి ఒలీవ మెట్టయ్ గెచ్చు వేసితికయ్, అన్నె కో నెంతె సిన్సుల్ జోతె జా కెర, “తుయ సంగిలిసి కెయంక జర్లు జయెదె? పిమ్మల్, తుయ ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె జెతిన్ కి, ఈంజ ఉగుమ్ మార్చుప జతిన్ కి పాసి జెతయ్ మెన, అమ్ కిసి చినుక జయెదె?” మెన పునెల.

4 జలె యేను జోవయంక ఇన్ మెలన్. “కో జలెకు తుమ్క మోసిమ్ నే కెర్తె రితి, తుమ్ జాగర్త దెకన.

5 కిచ్చొక మెలె, ఒగ్గర్జన్ మాన్సుల్, “అంచి నావ్ తెన్ జా కెర అచ్చి క్రిప్ప” మెన సంగుక జలెకు, ఒగ్గర్జన్క మోసిమ్ కెర, వేర బుద్ది సేకడుల.*

6 పిమ్మల్, “యుద్దుమ్ జతయ్” మెన జలెకు, “యుద్దుమ్ జెయెదె” మెన జలెకు, తుమ్ సూన్తె. గని, బమ్మ నెంతె తా. ఇనచ ఎత్తి జర్లు జంక అన్మి, గని ఈంజ ఉగుమ్ తెడ్ది బేగి పూర్తి జయె నాయ్.

7 పిమ్మల్, దేసిమ్చి ఉప్పిర్ దేసిమ్, రాజిమ్చి ఉప్పిర్ రాజిమ్ యుద్దుమ్క టీవో జవుల. అన్నె, వేర వేర దేసిములతె కరులు కి బాకంవల్ కి జర్లు జవుల.

8 అంచి రాజిమ్ ఏలుప కెర్తె ఉగుమ్క జెర్లయెతి అగ్గె జెతి నల్వ నొప్పుల్ రితి జా, ఇనచ మొదోల్ జవుల.

9 “దన్మి జర్లు జతి పొదిక, ప్రజెల్ తుమ్క సైముల్ కెర్తె రిసా అదికారుల్తె సార్లు కెర మొరవుల. అంచి నావ్చి రిసా, దేసిములు ఎత్తితె తుమ్క విరోదుమ్ కెరుల.

10 దన్మి జర్లు జతిన్చి రిసా, ఒగ్గర్జన్ బమ్మ జా అంక ముల దా, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో మోసిమ్ కెర అదికారుల్చి అత్తి దెరప దెవుల, లె ఎక్కిలోక ఎక్కిలో విరోదుమ్ జవుల.

11 “జేవ్ దిన్చితె, ఒగ్గర్జన్ మాన్సుల్ ‘దేముడుచి కబుర్ సంగితోనా అవ్’ మెనన, తుమ్చితె జా కెర, వేర బుద్ది సేకడ, ఒగ్గర్జన్క అంక ములచ దెవుల.

12 అన్నె, ‘పాపుమ్ కెర్లిన ఒగ్గర్ జా గెతయ్’ మెన, ఒగ్గర్జన్తె ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెర్లిన పిట్ట గెచ్చెదె.

13 దన్మి జలెకి, ఆకర ఎద నముకుమ్ తెన్ తా, కో ఓర్పుప జవుల గే, జెచ్చె రచ్చించుప జవుల.

14 “‘ఒండి లోకుమ్చ ప్రజెల్ ఈంజ సాచి సూన తత్తు’ మెన, ఈంజ లోకుమ్ ఎత్తిక పరలోకుమ్చి రాజిమ్చి రిసాచి ఈంజ అంచి సుబుమ్ కబుర్ సూనయిందె. ఎత్తితె సూనయెలెకయ్ ఆకర దీసి జెయెదె” మెన యేను సంగిలన్.

* 24:5 24:5 కెయంక మెలె, యేను పరలోకుమ్తె వెగ గెచ్చు అన్నె నే జెతె అగ్గె.

యెరూసలేమ్ పట్టుమే పాడే జంక తిలినది రిసా యేసు సంగిలిన

15 “జాకుమ, ‘పిమ్మల్, ‘జర్గు జయిద’ మెన దానియేలు పూర్తుమచొచి అత్తి రెగ్గయేలి కోడు తిలిన, మెలి, దేముడుక విరోధుమ్ జా జోక బలే దూసుప కెర నానినుమ్ కెర్తెక దేముడుచి గుడితె బీచో జంక, తుమ్ దెకితె, ఇన్నెచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలి, ఈంజ నదు కెర్తన తుమ్ చెంగిల్ ఉచరన, జలి, జా గుర్తు తుమ్ దెకిలి,

16 యూదయ ప్రదేసీమతెచ మాన్సుల్ చట్టున డొంగ్రల ఉట్ట నిగుతు.

17 జా జర్గు జతిసి తుమ్ దెకిలి, కేన్ మిద్దిచి ఉప్పిర్ తిలొ నుదొ, ఉత్తర, జోచి గెరి తెంతో కిచ్చొ జలికు వెంట నెంక ఉత్త జంక నాయ్.

18 వెడయ తిలొ నుదొ, కామచి రిసా కడ్ల జోచ సొక్కల్ జవున్ వెంట నెంక పస్స జంక నాయ్.

19 “అయ్యో! జేవ్ దీసల్త వయ తిల తెరబోదల్, బోదల్ వడ్డిమ ఉట్ట నిగుక నెత్త బగ్గర్ సైముల్ జవుల.

20 “చల్లి పొది జవున్, ‘సెలవ్ కడన్ల దీసి జవున్ అమ్క ఈంజ ఉట్ట నిగితి సైము జెవున్ నాయ్’ మెన, తుమ్ ప్రార్దన కెర.

21 కిచ్చొక మెలి, లోకుమ్ జెర్మన్ జలి తెంతో అప్పె ఎదక, దస్సి సైము కెయ్యక కి కలుగు జయి నాయ్, చి తెద్ది సైము కెయ్యక కి అన్నె జయి నాయ్.

22 జాచి రిసా, తొక్కి దీసల్త దన సైముల్ జతి రితి ప్రబు సెలవ్ దెతో నాయ్ జలి, కో కి రచ్చొచుప జంక నెత్త. గని, నంపజలి రిసా రచ్చునక నిసాన జలన పాడే నే జతి రిసాయి, జేవ్ సైముల్ తొక్కి దీసల్ తతి సెలవ్ అన్నె.

యేసు అన్నె జెతిసి కిసి తయెదె గే జొయ్యి సంగిలిన

23 “జా కాలుమక, ‘ఈందె, క్రీస్తు!’, ‘ఓదె క్రీస్తు’ మెన కో జలికు తుమ్క సంగిలెగిన, తుమ్ నంప కెర నాయ్.

24 కిచ్చొక మెలి, అబద్ధుమచ జా కెర, ‘అదె క్రీస్తు’ మెనన జలికు ‘అదె దేముడుచి కబుర్ అనెతోసా’ మెనన జలికు, రచ్చునక నిసాన్లక మోసిమ్ కెర జోపయించి నముకుమ్ పిట్టకు మెన ఉచర, వెల్లెల మాయకము కెరల.

25 ఈందె, ఈంజ నే జతి అగ్గ తుమ్క అదె సంగిలిన.

26 జాకుమ్, కో జలికు, ‘ఈందె, క్రీస్తు జా బయలి అన్నె’ మెన సంగిలి జవున్, తుమ్ ఒత్త గెచ్చొ నాయ్. నెంజలి, ‘ఈందె, గేర్ తెడి మూలయి పెన అన్నె’ మెన సంగిలి జవున్, నంప కెర నాయ్.

27 కిచ్చొక మెలి, బిజలి తూర్పు పక్క మొల్క, పడమర పక్క గెతె ఎదక కిసి ఉజడి జతయ్ గే, దస్సి కి అదె మాన్సు జా జెర్మన్ అయిలోసా అన్నె జెతె పొదిక, దస్సి, కేన్ పక్క కి డీసిందె.

28 పీనుమ్ కెనె తయెదె గే, ఒత్త గిద్దుల్ బెరుల.

29 “అదె సంగిలి జా వెల్లి సైముచి దీసల్ కేడ్ల, బేగి పొద్దు అందర్ జయిదె. జోసు కి ఉజడి దెయ్ నాయ్. అగాసుమ్ తెంతో సుక్కల్ గెనురుల, అగాసుమతె ఎత్తి అద్దర్ జయిదె.

30 తెదెడక అదె మాన్సు జా జెర్మన్ అయిలోసా జెతిసిన గుర్తు అగాసుమతె డీసిందె. సొమ్మమ్ డీసిందె, చి అదె

మాన్సు జా జెర్మన్ అయిలోసా అగాసుమ్చ మబ్బుల్తె ఉత్త, అంచి అదికారుమ్ అంచి పరలోకుమ్చి ఉజడి తెన్ జెతిసి బూలోకుమ్ తిలి ఎత్తి ప్రజలచ మాన్సుల్ ఎత్తిజన్ దెక, జేవ్ కెర్ల పావలచి రిసా దుకుమ్ కెరనుల.

31 తెదెడక నప్పిర్ గట్టిజ బజవ, అంచ దూతల్క తెర్తయిందె, చి చెత్తర్ పక్కల్ తెంతో అదె నిసాన అంక నంపజలి మాన్సుల్క జేవ్ ఎత్తితె కుడవుల.

32 “అంజూరుమ్ రూకుక టాలి కెర అర్దుమ్ కెరన. మెలి, దసా రూకచ కొమ్మల్ కొవ్వి జా పలోయలి, ‘వేసెగు అప్పె పాచె జయిదె’ మెన, తుమ్ చినితె.

33 దస్సి, అదె సంగిలి గుర్తుల్ తుమ్ దెకిలి, జా గుమ్ముమె పాచెల్ రితి జా అన్నె జెతికయ్ నమయుమ్ పాసి జా అన్నె మెన తుమ్ జాన్తె.

34 అదె సంగిలి సైముల్, గుర్తుల్ పూర్తి జలికయ్ ఈంజ ఉగుమ్ అంతుమ్ జయిదె మెన తుమ్క అదె కచితుమ్ సంగిలిన.

35 జలి, అగాసుమ్ బయి నానినుమ్ జా గెచ్చుల, గని అంచ కొడె ఎద్దెర పిట్టితి నాయ్.

కో నేన్ల పొదిక అన్నె జెయిందె మెన యేసు సంగిలిన

36 “జలి, కేన్ దీసిక ఈంజ లోకుమతె అన్నె జెయిందె గే, జా దీసి, జా గడియ కెయెక జెయిదె గే, మెన దేముడు అబ్బిక పిట్టవ కేన్ మాన్సు జలికు, పరలోకుమ్చ దూతల్ జలికు, దేముడు అబ్బొచొ పుత్తుని జలికు, కోయ నేనుమ్.

37 నోవహు పూర్తుమచొ తిలి పొది ఎత్తి కిసి తిలి గే, దస్సి అదె మాన్సు జా జెర్మన్ అయిలోసా అన్నె జెతె పొదిక దస్సి తయెదె.

38 మెలి, నోవహు తిలి పొది, దేముడు సంగిలి కే, జా దీసల్తె తిల మాన్సుల్ నంప కెర్ల నాయ్, చి జా వర్తల్చి పాసి పెటుక దెర్లి పొది కి, నోవహుచి కుటుంబుమ్ వెల్లి ఓడతె పెన కెప్పి డంకిలి ఎద, అన్నె కో కి కతె తా, పితె తా, వెండ్లిచొ కెర్తె తా, కిచ్చొ నే జతి రితి బుర్తి తిల.

39 జా వర్తల్ పాసి గెడ్డుచ జతిసి నిజమి జర్గు జంక తిలి మెన నంప నే కెరంతికయ, జా జర్గు జతికయ్, జేవ్ ఎత్తిజన్క బూరుమ్ గుడ్ల నిలి, చి డుజ గెల. దస్సి, అదె మాన్సు జా జెర్మన్ అయిలోసా అన్నె ఉత్త జెతిసి తెన్ కి, ఒగ్గర్జన్ మాన్సుల్ అంక నే నూనెతె, జోపయింక ఇస్టుమ్ అయిలి రితి కెర్తె తవుల, చి తెదెడక నానినుమ్ జా గెచ్చుల.

40 “జా కాలుమక, దొగుల బట్టి తిలి, ఎక్కిలోక ముల దా, అన్నెకోక కడ నవుల.

41 దొగుల తెరబోదల్ తిర్వోల్ తెన్ రోడ్డె తిలి, ఎక్కిక ముల దా, అన్నెకోక కడ నవుల.

42 “జలి, కేన్ సమయుమక తుమ్చొ ప్రబు అదె అన్నె జెయిందె గే, తుమ్ నేన్ను. జాచి రిసా, తుమ్ తెలిచి తా, అంక రకితె తా.

43 గని ఏక టాలి అర్దుమ్ కెరన. ‘కేన్ సమయుమక చొరు జెయిదె గే, గెర్వో ఎజోమాని కో జలికు జాన్తో జలి, జో జా సమయుమక చెడ్డయి తా, రకితె తా, జోచొ గెరి చొరు నే వెసితి రితి దెకనెతో’ మెలి కోడుక తుమ్ అర్దుమ్ కెరన.

† 24:15 24:15 యేసు జెర్మ డబ్బయి-70-వెర్సల్ గెలి పడ్డ ఈంజ సస్టుమ్ జర్గు జలి. మెలి, యేసు పరలోకుమతె గెచ్చొ అన్నె నిస్క-27-వెర్సల్ గెతికయ్.

‡ 24:20 24:20 ఎత్తి సెన్సర్ యూదుల్క బక్తి కెర్ల సెలవ్ కడ దీసి జయిదె. జా దీసి జోపయింక నబ గెరి గెచ్చొ, దేముడుచి కొడె నూన కెర, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుక బక్తి కెరల. జోక ‘యెహోవ’ మెన నావ్ తయెదె. జా దీసి ‘కిచ్చొ కామ కెర నాయ్’ మెన జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు సంగిలిన్క యూదుల్చ వెల్లిల మాన్సుల్ ప్రజలక జాడు పయడ్లి రితి కెర కామ నే కెర్లినది రిసా ఒగ్గర్ అగ్గుల్ అప్పె ఉచర అన్నె. ఇన్నె దస్సి ఎన్నుమ్ కోడ్లిన ‘కామ’ మెన నింద కెర్తెతి.

44 మెలె, తుమ్ నే ఉచర్తి సమయుమ్క ఆవ్ మాన్సు జా జెర్నున్ అయ్లోసా అన్వె జెయిందె. జాచి రిసా, తుమ్ తెయార్ జా, తెలివి తెన్ రకితె తా.

45 “జలె, ప్రయూసుమ్ గెచ్చుక మెన ఎజోమాని బార్ జంక జలె, జోచ గేరచక దెక సమయుమ్క అన్నిమ్ దెంక మెన జో నిసాన్లో బుద్ది తిలో నిదానుమ్చో గొత్తి సుదో కో జవుల?

46 జో ఎజోమాని అన్నె ఉట్ట అయ్లె, జో గొత్తి సుదో జో ఎజోమాని తియార్ది కామ్ కెర్తె తిలె, జోక చెంగిలి.

47 దస్సి నిదానుమ్ కెర్తె తిలో మెలె, జో ఎజోమాని అయ్లె, జోచి అస్సి ఎత్తిచి ఉప్పిరి జో గొత్తి సుదోక అదికారుమ్ దెయిదె, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చో కచితుమ్ సంగితె.

48 “జో గొత్తి సుదో గార్ సుదో జలె, ‘ఎజోమాని అల్పిమ్ కెర్తయ్’ మెన ఉచర,

49 జోచి తెన్ తిల గొత్తి సుదల్క పెటుక మొదల్ కెర, నూర్ పిత మాన్సుల్ తెన్ బెద, జేవ్ కతిసి పిటిన్తె బెద దస్సు అలవాట్లు సికిదె.

50 ‘ఎజోమాని ఆజె జెయి నాయ్’ మెన గొత్తి సుదో ఉచర, నే రకితె దీసిక గడియక జో ఎజోమాని ఉట్ట అయ్లె,

51 జోక మొర్తి సిచ్చ తియడ కెర, ఉప్తమెన్నుచ మాన్సుల్ సిచ్చ జతిన్తె గెలెదె. ఒత్త గతన సిచ్చక విడ్డె తవుల, దంతో చప్పిల్తె తవుల.

25

తెలివి తా ఆవ్ అన్నె జెతిన్క రకితె తా

1 “సరలోకుమచి రాజిమచి ఉజడి తెన్ ఆవ్ అన్నె జెతిన్క రకితిన్ కిసి జయిదె మెలె, పెండ్లి ఉబేడొక దస్సుల్ జంక మెన, దెస్సుజన్ ఉబెడివో దివ్వో దెరన బార్ జలిన్చి రితి జయిదె.

2 జోవయింతె బుద్ది నెంజిలన పావ్జన్, చి బుద్ది తిలన పావ్జన్ తిల.

3 బుద్ది నెంజిలన జోవయిందె దివ్వో దెరన, తేల్ నే దెర్తె గెల.

4 గని బుద్ది తిలన, మాత్తుమ్, జోవయిందె దివ్వో కి, అన్నె సుపితి తేల్ కి దెరన గెల.

5 “పెండ్లి ఉబేడొ అల్పిమ్ కెర్తియమ్, జేవ్ దెస్సుజన్ గూన్క జుమ్ నిజెల.

6 సొక్కుక, ఈందె, పెండ్లి ఉబేడొ జెతయ్. జోక దస్సుల్ జంక బార్ జా” మెన, బారికి కేకుల్ గల్లికయ్,

7 జేవ్ దెస్సుజన్ ఉబెడివో ఎత్తిజన్ నూన కెర, ఉట్ట, జోవయిందె దివ్వోచ వాటివో చెంగిల్ కెరన,

8 జోవయింతె జేవ్ పావ్జన్ బుద్ది నెంజిలన, అమ్చ దివ్వో విజ గెతతి. తుమ్చి తేల్ సగుమ్ అమ్క దా మెన, బుద్ది తిల తెయార్ జలనక సంగిలి

9 జేవ్ తెలివి జా తిలన అమ్తె తిలిసి అమ్క తుమ్క పావె నాయ్. సొపుకర్తె తుమ్ గెచ్చ, తుమ్చి రిసా గెనన మెన సంగిలి.

10 “జలె, సమయుమ్క బుద్ది నెంజిలన తేల్ గెనుక గెతె తతికయ్, పెండ్లి ఉబేడొ పాచ అయ్లె, చి తెయార్ జా తిలన జోవయింతె బెద పెండ్లి గెరి పెన, విందుతె వెసిల. తెదెడి, విందు దెతోసా కెప్పి డంక దిలో.

11 డంక దిలి పిమ్మట్, బుద్ది నెంజిల ఉబెడివో ఒత్త జా కెర, ‘బాబు, బాబు, అమ్క కెప్పి ఉగుడ దో’ మెన సంగిల.

12 జో ఎజోమాని జోవయింక, ‘ఆవ్ తుమ్క నేని మెన తుమ్క నిజుమ్ ఆవ్ సంగితన్’ మెన సంగిదె.

13 జలె, ఆవ్ ఉట్ట గెలె, కేన్ దీసిక కేన్ గంటక అన్నె జెయిందె గే, తుమ్ నేస్సు, చి రిసా తెలివి తా రకితె తా.

తలంతుల్ దొర్సు కెరన్ తిగ్గిన్ టాలి

(లూకా 19:11-27)

14 “ఏక మాన్సు ప్రయూసుమ్ గెచ్చుక తిలి రిసా, జోచ గొత్తి సుదల్క బుకారా కెర, ‘చెంగిల్ రకుతు’ మెన జోచి అస్సి ఎత్తి. జోవయిందె అత్తి సార్కు కెర దిలన్.

15 ఎక్కిలోక పాంచ్ తాలంతుల్, ఎక్కిలోక దొన్సి తాలంతుల్, ఎక్కిలోక ఎక్కి *తాలంతు, దస్సి. కక్క జేవ్ వాడిక కెర్తె సెక్కిచి ఎదిలి వంట దా కెర, బార్ జా, ఉట్ట గెలన్.

16 జలె, జేవ్ గొత్తిమాన్సుల్తె పాంచ్ తాలంతుల్ కడన్సోసా గెచ్చ, జేవ్ తెన్ బియ్యార్ కెర, అన్నె పాంచ్ తాలంతుల్ లాబుమ్ కెరన బెదయ్లెన్.

17 దస్సి, దొన్సి తాలంతుల్ కడన్సోసా అన్నె దొన్సి తాలంతుల్ లాబుమ్ కెరన బెదయ్లెన్.

18 జలె, ఏక తాలంతు కడన్సోసా గెచ్చ, బుయి కూన కెర, జోచో ఎజోమాని దిలి దనుమ్ లుంకడ దిలన్.

19 “ఒగ్గర్ దీసల్ గెలి పిమ్మట్, జేవ్ గొత్తి సుదల్చో ఎజోమాని అన్నె జా కెర, జోవయింక దిలి జోచి డబ్బుల్ లెక్క కెర నజనుక మెన, జోవయింక బుకార్.

20 తెదెడి, పాంచ్ తాలంతుల్ కడన్సోసా పుర్తి జా కెర, బాబు తుయి పాంచ్ తాలంతుల్ అంక దిలది, చి ఈందె, ఆవ్ అన్నె పాంచ్ తాలంతుల్ బెదయ్లెన్” మెన, జా డబ్బుల్ ఎత్తి. ఆన దెకయ్లెన్.

21 జలె, జా ఎజోమాని జోక, “తుయి నిదానుమ్ తిలో చెంగిలో గొత్తి సుదో, ఈంజ ఇదిల్ తుక దిలయ్, గని తుచో ఎజోమానిచి రిసా నిదానుమ్ తెన్ లాబుమ్ కెర్తది చి రిసా, ఇన్నెచి కంట ఒగ్గర్ అస్సిచి ఉప్పిరి తుక అదికారుమ్ దెయిందె. తుచో ఎజోమానిచి సంతోసుమ్తె తుయి బెదు” మెన జోక సంగిలన్.

22 “దస్సి, దొన్సి తాలంతుల్ కడన్సోసా కి పుర్తి జా కెర, ‘బాబు, తుయి అంక దొన్సి తాలంతుల్ దిలది, చి ఈందె ఆవ్ దొన్సి తాలంతుల్ లాబుమ్ బెదయ్లెన్” మెన సంగితికయ్,

23 జోచో ఎజోమాని, ‘నిదానుమ్ తిలో చెంగిలో గొత్తి సుదో, తుయి. ఈంజ ఇదిల్ తెన్ అంచి కామ్ నిదానుమ్ కెర్తది. అన్నె ఒగ్గర్చి ఉప్పిరి కి తుక అదికారుమ్ దెయిందె. తుచో ఎజోమానిచి సంతోసుమ్తె తుయి బెదు” మెన జోక సంగిలన్.

24 “పిమ్మట్, ఎక్కి తాలంతు కడన్సోసా జా కెర, బాబు, తుయ్ ‘కన్యార్కుమ్ నెంజిలోసా’ మెన, ‘తుయి నే ఉంపిలి వంటో, లాయితోసా’ మెన, ‘తుయి నే పూన్సిన్తె కుడవంతోసా’ మెన, ఆవ్ జాని.

25 జాచి రిసా, ఆవ్ తుక బియ్యార్ కెర, తుయి దిలి తాలంతు జాగర్త తెన్ బుయ్యో రోప దిలయ్, చి జెతికయ్, ఉట్టవ అస్సయ్. ఈందె, కడన్” మెన సంగిలన్.

26 గని, జోచో ఎజోమాని జోక, “గర్బోచో బద్దుకుమ్చో గొత్తి సుదో తుయి. ఆవ్ నే ఉంపిలిన్తె లాయితోసా మెన, నే పూన్సిన్ కుడవంతోసా మెన తుయి జాన్చిదె?

27 జలె అంచి డబ్బుల్ కేన్ జుప్సన్ సొపుకారితె తుయి దా తత్తది జలె, ఆవ్ అయ్లె అంచి డబ్బుల్ వడ్డి తెన్ నజన్తయ్” మెన, జో గొత్తి సుదోక గెల కెర,

28 జా తాలంతు జో గొత్తి సుదో తెంతో నజన, దెస్సు తాలంతుల్ తిలోసొక దేను.

* 25:15 25:15 తాలంతు మెలె బజర కాసు. దేనార కాసు మెలె ఎక్కి దీసిక కూలి. ఎక్కి తాలంతు, 6000 దేనార.

29 ఇదిలే జవున్ తిలొసాక అన్నె దెంక జయెదె, గని నెంజిరిసాతె తెంతో జోక తిలినీ కి కడ గెలుక జయెదె.

30 జో కామక నెంజిరి గొత్తి సుదొక అందరచి కంట రితి అందరతె బయిల గల దాన. ఒత్త గెలన జా సిచ్చక ఏడ ఏడ, దంతో చప్పిత్త తవుల మెన, ఎజొమాని ఆత్త దిలన్.

మెండల్ అన్నె గొర్రెల్

31 “అడ మాన్సు జా జెర్మన్ అయిలొసా, అంచ దేముడుచి దూతల్ తెన్ పరలోకుమచి ఉజడి తెన్ అన్నె జెతె పొదిక, అంచి ఒత్తచి ఉజడిచి సింగసనుమతె వెసిందె.

32 మంద రకెతోసా, మంద ఎత్తి ఎత్తికై కుడవన, కీసి మెండల్ తెంతో గొర్రెల్ వేర కెరెదె గే, తెదెడక అడ అన్నె జెతె పొదిక దేసిమలు ఎత్తితెచ ప్రజల్ ఎత్తిజినక అంచి మొక్క కుడవన కెర, నంపజలన తెంతో నంపనెంజిలనక వేర కెరెందె.

33 అంచి ఉజెతో పక్క మెండల్ రిత నంపజలనక, డెబ్బి పక్క గొర్రెల్ రిత నంపనెంజిలనక టీచో కెరెదె.

34 “ఒత్త తెంతో, అడ వరలోకుమచో రాన్, అంచి ఉజెతో పక్క తిలనక కిచ్చో మెనిందె మెలె, అంచో అబ్బి రచ్చన వరుమ్ దిలన, తూమ్. బూలోకుమ్ జెర్మయిల పొది తెంతో తుమ్చి రిసా తెయార కెర్ల రాజుమతె తుమ్చి వాట తూమ్ నజన.

35 కిచ్చో మెలె, అంక చూ కెర్లకయ్, తుమ్ అంక అన్నిమ్ దిలదు, అంక తాన్ కెర్లకయ్, తుమ్ పాని దిలదు. వేర దేసిమచో జా తిలయ్, గని అంక తుమ్చితె బెదవన్నదు.

36 అంక సరిపుచుప జత పాలల్ నెంజిలియ్, అంక పాలల్ దిలదు. జోర్తో తెన్ తతికయ్, అంక దెకుక అయిలదు. జేలేత తతికయ్, ఒత్త అంక దయిరిమ్ కెరుక అయిలదు” మెన, సంగిందె.

37 “జా కోడు సూనె, పున్నిమ్ మెన జో తీర్పు సంగిలన కిచ్చో మెనుల మెలె, ప్రబు, తుయ్ కెయ్య మా జలిసి దెకిలమ్ చి అన్నిమ్ దిలమ్? తుక కెయ్య తాన్ కెర్లసి దెకిలమ్ చి పాని దిలమ్?

38 తుయ్ కెయ్య వేర దేసిమ్ తెంతో అయిలసి దెకిలమ్ చి అమ్చి తెన్ బెదవన్నమ్? కెయ్య తుక పాలల్ నెంజిలిసి దెకిలమ్ చి పాలల్ దిలమ్?

39 తుక జోర్తో తిలినీ, తుయ్ జేలేత తిలినీ కెయ్య దెకిలమ్, చి దయిరిమ్ కెరుక గెలమ్? కెయ్య నాయ్, కిచ్చోగి” మెన సంగుల, జేచ్, పున్నిమ్ జలన.

40 జేచ్ దస్సి సంగెలి, రాన్ జోపయింక కిచ్చో మెనిందె మెలె, తుమ్క అడ కిచ్చో కచితుమ్ సంగితసి మెలె, అంచ బాపుడ్లు జల ఈంజేచ్ అంచ మాన్సుల్క తుమ్ మరియాద కెర్లసి, అంక కి మరియాద కెర్లె రితి జలి మెనిందె.

41 “పడ్డె, జా దీసిక అంచి డెబ్బి పక్క తిలనక కిచ్చో మెనిందె మెలె, గర్బ, తూమ్, గెచ్చ! నయ్ తానుక చి జోచ దూతల్క గల్లి రిసా తెయార కెర్ల నే విజతి ఆగితె తుమ్ నీడ!

42 కిచ్చో మెలె, అంక చూ కెర్లె పొది తుమ్ అంక అన్నిమ్ దిలదు నాయ్. అంక తాన్ కెర్లెకయ్, పాని దిలదు నాయ్.

43 వేర దేసిమచో అడ అయిలె కి, అంక తుమ్ బెదవన్ను నాయ్. సరిపుచుప జత పాలల్ నెంజిలి పొది, అంక తుమ్ పాలల్ దిలదు నాయ్. జబ్బు తెన్ తిలె కి, జేలేత తిలె కి,

* 26:2 26:2 పూర్వం పొది యూదుల్ బగుప్తు దేసిమ్ తా గొతిమాన్సుల్ జలిన్ తెంతో ప్రబు రచ్చించువన కెర్లసి ఏద కెర్లె పండుగు, ఈంజ. ముక్కిమ్క కిచ్చో ఏద కెరుల మెలె, ‘అమ్మ యూదుల్క విధల్ కెర్లె’ మెన బగుప్తు దేసిమ్చ కుటుంబల్ ఎత్తిచ తొల్లూర్ జల మున్సుబోదల్క దూత మాన్సుబోదల్క యూదుల్చ తొల్లూర్ బోదల్ నే మొర్లి రితి ప్రబు జోపయింక పిట్టయిలినీ ఏద కెరుక. తెదెడి, పూర్వమచి జా రాతి కేన్ గెరి యూదుల్ తిలె గి, జా గేరచ దారెంబ్రతె అర్చితుమ్ జలో ఏక మెండవిచ్చి లాయి దెరవుల, చి దూత దెకిలె, జా గేరచ తొల్లూర్ బోదక మారి నాయ్. నిర్గమకాండుమ్ 12:21-30.

తుమ్ అంక దెకుక అయిలదు నాయ్, మెన అంచి డెబ్బి పక్క తిలనక సంగిందె.

44 తెదెడక జేచ్ కి ఇసి మెన జబాబ్ దెవుల. ప్రబు, తుక చూ కెర్లకయ్, తాన్ కెర్లకయ్, తుయ్ వేర దేసిమచో జెతికయ్, పాలల్ నెంత తతికయ్, జోర్తో తెన్ తతికయ్, జేలేత తతికయ్, అమ్ తుక తోడు కెరుక నాయ్ గె? మెన సంగుల.

45 జోపయింక అడ కిచ్చో జబాబ్ దెయిందె మెలె, తుమ్క అడ కిచ్చో కచితుమ్ సంగితసి మెలె, అంచ మాన్సుల్కె కక్క కి తుమ్ ఇసి నే కెర్లసి, అంక కి నే కెర్లె రితి జలి, మెన జోపయింక సంగుమదె,

46 చి కెయింక తెయింక సిచ్చ జతిన్తె గెచ్చుల, గని పున్నిమ్ జలన కెయింక తెయింక వరలోకుమతె జంక గెచ్చుల.” మెన సిన్సుల్క యేసు సంగిలన్.

26

అంక విరోదుమ్ సుదల్ దెర్లి సమయిమ్ పాని జా అన్నె (మార్కు 14:1-2; లూకా 22:1-2; యోహా 11:45-53)

1 యేసు సిన్సుల్క ఈంజేచ్ కోడె ఎత్తి, సంగ కేడయిలె పిమ్మల్ జర్బు జలిసి కిచ్చో మెలె, జో జోచ సిన్సుల్క,

2 “దొరతి గెలె, *పస్సా, పండుగు జెయెదె మెన తుమ్ జాన్సు. జా పొదిక, అడ మాన్సు జా జెర్మన్ అయిలొసాక నిలువతె టీచో కెర మార్గి రిసా, అంక దెర దెయెదె” మెన యేసు సంగిలన్.

3 జా సమయిమ్, వెల్లెల పూజర్లు కి వెల్లెల మాన్సుల్కె అన్నె సగుమ్జిన్ కి, కయచ మెంతో ఎత్తిక వెల్లె పూజరిచి గేరతె బెద జా కెర,

4 కీసిగె లుంకచోరు యేసుక దెర, మారుక మెన, బెద ఉచర్ల, గని,

5 “పండుగు పొది పొని, నెంజిలి పండుగక బెర అయిల ప్రజల్ కుమ్మతె తెన్ గగ్గల్ జా అమ్క బల్ అల్లెర కెరుల” మెన సంగితె తిలె.

తేరబోద వాసిన తేల్ యేసుచి బోడి సుచిలినీ (మార్కు 14:3-9; యోహా 12:1-8)

6 జెలె, యేసు బేతనియ గచ్చె గెచ్చ కెర, సీమోను మెలొ వెల్లి రోగి జా తిలొ ఎక్కెలొచో గెరి తిలి పొది,

7 ఏక తేరబోద, ఒగ్గర చెంగెలి విలువచి వాసిన తేల్చి బుడ్డి దెరన, జోతె అయిలె. అన్నె, జో అన్నిమ్ కంక వెన తతికయ్, జోచి బోడి ఉప్పిరి సుచిలి.

8 సిన్సుల్ దెక కెర, కోపుమ్ జా, “ఈంజ నస్టుమ్ కిచ్చో?

9 ఈంజ తేల్ ఒగ్గర కరిద్క వికిలిగన, బీద మాన్సుల్క దర్ముమ్ దెంక జతి” మెన సంగిల.

10 యేసు జా కోడు జాన్సి రిసా, “ఈంజ తేరబోద అంక కెర్లసి చెంగెలి వెల్లొ కామ్. తుమ్ కిచ్చోక ఇన్నెక ఉన్నర్ కెరుక?

11 బీద మాన్సుల్ కెయింక కి తుమ్చి తెన్ తవుల, గని అడ కెయింక తెయింక తుమ్చి తెన్ ఈంజ లోకుమతె ఇసి తయె నాయ్.

12 ఈంజ తేరబోద ఈంజ వాసిన తేల్ అంచి ఆగితె సువ కిచ్చో గుర్తు కెర్లయ్ మెలె, అడ నే మొర్లి అగ్గె, అంక నే రోచితె అగ్గె, అంచి ఆగె తెయార కెర్ల గుర్తు కెర్లయ్.

13 తుమ్మక అడ్ కిచ్చి నిజమి సంగితసి మెలె, ఒండి లోకుమెత కేనే ఈంజ అంచి సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెరుల గే, ఒత్తయి ఈంజ అప్పె కెర్నసి సంగ, ఇన్నెచి రిసా ఉచరపడుల” మెన యేసు సంగిలన్.

యూదా యేసుక దెర దెంక ఉచర వెల్లెల పూజుల్లతె గెచ్చు సంగిలసి

(మార్కు 14:10-11; లూకా 22:3-6)

14 తెదొడి, బారజన్ సిస్సుల్ తె తిలో ఇన్నెరియోతు గచ్చెవో యూదా, వెల్లెల పూజుల్లతె గెచ్చు కెర,

15 “అడ్ యేసుక తుమ్మక దెర దిలిగెన, తుమ్ అంక కిచ్చి దెన్నె” మెన పుసిలన్. జేవ్ జోక ముప్పుయి వెండి బిల్లల్ దిల.

16 జా గడియ తెంతో యూదా యేసుక దెర దెంక మెన సమయుమ్ చజితె తిలన్.

యేసు సిస్సుల్ తెన్ పస్కా వండుగు కెర్తతి

(మార్కు 14:12-21; లూకా 22:7-14, 21-23; యోహా 13:21-30)

17 నే పులయెల పోడియొ కతి పండుగక తోలితో చి దీసి, సిస్సుల్ యేసుతె జా కెర, “తుయి పస్కా అన్నిమ్ కెర్రి రిసా, అమ్ కేన్ టాన్ తెయారక?” మెన, జోక పుసిల.

18 చి యేసు జేవ్క, “యెయారలేమెత తిలో పలాన్ సుదొతె తుమ్ గెచ్చు కెర, అంచి సమయుమ్ పావ జా అన్నె. అంచ సిస్సుల్ తెన్ తుచి గెరి పండుగు కెరెందె” మెన, ప్రబు తుక సంగ మెన అమ్క తెర్తయేలో” మెలన్.

19 యేసు జోవయింక, సంగిలి రితి జేవ్ సిస్సుల్ కెర, పస్కా అన్నిమ్క దొర్కు జలిసి తెయార కెర్రి.

20 సాంజ్ జతికయ, యేసు జేవ్ బారజన్ సిస్సుల్ తెన్ అన్నిమ్ కంక వెసిల.

21 జేవ్ అన్నిమ్ కత్తె తతికయ, యేసు జేవ్క, “తుమ్క అడ్ కిచ్చి కచితుమ్ సంగితసి మెలె, తుమ్చితె ఎక్కిలో అంక విరోదుమ్ సుదల్చి అత్తి సార్పు కెర దెయెందె” మెలన్.

22 దస్సి మెంతికయ, జేవ్ ఒగ్గర్ దుకుమ్ తెన్ ఎత్తి మాన్పు, “ప్రబు, అడ్ గే?” మెన పుసిల,

23 చి యేసు కిచ్చి జబాబ్ దిలన్ మెలె, “అంచి తెన్ పలెరుమెత కో ఆతు గల పోడి గండ బుడ్డవ తయెందె గే, జియ్య అంక దెర, సార్పు కెర దెయెందె.

24 “అడ్ మాన్పు జా జెర్కున్ అయేలోసాచి రిసా రెగిడ్లి రితి అడ్ ఉట్ట గెచ్చిందె. గని, అయ్యో! అడ్ మాన్పు జా జెర్కున్ అయేలోసాక, కేన్ మాన్పు దెర విరోదుమ్ సుదల్చి అత్తి సార్పు కెర దెయెందె గే, జో మాన్పు జతి సిచ్చుచి రిసా, జో నే జెర్కు తిలి జోక వెంగిల్ తత్తి” మెన, యేసు సంగిలన్.

25 జోక దెర దెత్తె యూదా “గురుజాబు, అడ్ గే?” మెన సంగితికయ, యేసు జోక, “తుయి జా సంగిలి” మెన సంగిలన్.

26 యేసు, సిస్సుల్, జా పస్కా, అన్నిమ్ కెర్రి తా, యేసు పోడియొ దెరన, “దయ కెర్రిందె” మెలి రితి “దేముడు అబ్బొనక జోకర కెర, జా పోడియొ మోడ, సిస్సుల్క వంబ దా, జోవయింక, “తుమ్ ఈంజ కడన కా. అంచి ఆగసుక ఈంజ గుర్తు జయెందె” మెన కెర,

27 ఏక్ గిన్నెచి ద్రాచ రస్సుమ్ దెర, దేముడు అబ్బొనక అన్నె ఉచర, సిస్సుల్క దా కెర, “ఇన్నెచి రస్సుమ్ పియ.

28 కిచ్చిక మెలె, ఈంజ రస్సుమ్ కిచ్చి గుర్తుచి మెలె, ఒగ్గర్జన్ మాన్పుచి పాపుమ్ గచ్చయేతి రిసా అంచి లోయ సూయింక అన్నె మెన నోచి ప్రమానుమ్.

29 అంచ అబ్బొచి రాజమెత తుమ్చి తెన్ ఇసి అడ్ ద్రాచ రస్సుమ్ నోవర్ పితి ఎద, ఇసిచి అన్నె పియ నాయ్ మెన తుమ్క సంగితసి” మెన, సంగిలన్.

30 తెదొడి, జేవ్ దేముడుక గసుమ్ గాయ కెర, బార్ జా కెర, ఒలీవ మెట్టయ ఉట్ట గెల.

31 తెదొడి యేసు జోవయింక, “అజి రాతిక, తుమ్ ఎత్తిజన్ అంచి రిసా బమ్మ జా అంక ములితె. కిచ్చిక మెలె, మెండల్ రకెతోసాక మురయిందె, చి జోవ మెండల్ ఎత్తిజన్ చెదుర్చు జా గచ్చుల

మెన దేముడు రెగ్గయేలి కోడు నెరవెర్పువ జంక అన్నె.

32 గని, అడ్ అన్నె జేవ్ జా ఉట్టి పిమ్మట్, తుమ్చి కంట అగ్గి గలిలయ ప్రాంతమెతె గెచ్చిందె” మెన, ప్రమానుమ్ కెర్రిన్.

33 జాకయ్ పేతురు, “తుచి రిసా ఎత్తిజన్ బమ్మ జా తుక ములితెకి, అడ్ తుక కెయింక ములి నాయ్” మెన సంగిలన్.

34 యేసు జోక, “తుక అడ్ కిచ్చి నిజమి కచితుమ్ సంగితసి మెలె, అజి రాతిక, కుకుడో నే వాసితె అగ్గి, ‘జోక నేని’ మెన అంచి రిసా తివ్వెరి తుయ సంగితె” మెన, సంగిలన్.

35 పేతురు జోక అన్నె, “అడ్ తుచి తెన్ మురుక అన్నె మెలి కి, అడ్ తుక ‘నేని’ మెన, కెయ్యక కి సంగి నాయ్” మెన సంగిలన్, చి సిస్సుల్ ఎత్తిజన్ కి దస్సి మెల.

గెత్తేమనే మెంతి తోటతె యేసు దుకుమ్ నేడ పిడ్లిసి

36 తెదొడి యేసు సిస్సుల్ తెన్ గెత్తేమనే మెంతి తోటతె గెచ్చు కెర, జో “అడ్ ఒత్తల్తో గెచ్చు ప్రార్థన కెర జెతి ఎద, తుమ్ ఇన్నె వెన తా” మెన సంగ కెర,

37 ఎక్కి పేతురుక చి జెదెదయింక దొగుల పుత్తర్పుల్ జత యాకోబుక చి యోహానుక వట్టి కడన, ఇదిల్ దూరి గెచ్చు కెర, దుకుమ్ దా, మెన్పుతె ఒగ్గర్ బాద నేడుక దెర్రి.

38 తెదొడి, “అంచి వెట్టి తిలి దుకుమ్ రిసా ముర గెచ్చుక జయెందె. తుమ్ ఇన్నె తా, అంచి తెన్ చెవోయి తా” మెన, సంగ కెర,

39 నగుమ్ దూరి గెచ్చు కెర, నెర్కు నేడ, దేముడు అబ్బొనక ఇసి మెన ప్రార్థన కెర్రిన్. “ఓ బ, జతి లెక జలె, ఈంజ గిన్నెచి అడ్ నే పితి రితి అంక పిట్టపు, గని అంచి ఇస్టుమ్ పోని. తుచి ఇస్టుమ్ జర్గు జప్పన్” మెన, ప్రార్థన కెర, ఉట్ట కెర,

40 జేవ్ సిస్సుల్తె అన్నె ఉట్ట జా, జేవ్ నిజ అన్నె మెన దెక కెర, పేతురుక, “జలె, ఎక్కి గడియ జలెకు అంచి తెన్ తుయి రకెతె తంక నెతిర్రిదె గే?

41 జత అల్లెరితె తుయి పాపుమ్ నే కెర్రి రితి జాగర్త తా ప్రార్థన కెర్రి తా. ‘అత్త నీదానుమ్ అన్నె’ మెన ఉచరన్లెకి, ఆగేక నెక్కి నాయ్” మెన యేసు సంగ కెర,

42 అన్నెక్ నుట్టు ఇదిల్ దూరి ఉట్ట గెచ్చు కెర, “ఓ బ, ఈంజ నైమచి గిన్నె అడ్ పిలెకయి గెచ్చెదె జలె, తుచి ఇస్టుమ్ జర్గు జప్పన్” మెన ప్రార్థన కెర,

43 అన్నె ఉట్ట అయేలి, జేవ్ సిస్సుల్ గూన్క నెత్తెకెర అన్నె నిజ అన్నె మెన దెక కెర,

44 జోక అన్నె ముల దా, ఉట్ట గెచ్చు, అన్నెక్ నుట్టు తెదొడివ కొడో ప్రార్థన కెర్రిన్.

† 26:17 26:17 ‘పస్కా వండుగు’ మెలి, యూదుల్ ఒగ్గర్ పూర్ణమ్ ఐగుప్తు దేసిమి గెచ్చు గెతిమాన్పుల్ జా ఒగ్గర్ నైమల్ నేడ్లి తతికయ మోసి పూర్ణమచొచి అత్తి ప్రబు జోవయింక విట్టల్ కెర బార్ కెర్రిన్. జా రచ్చన నే పచ్చెత్తి రితి ఎత్తి, వెర్రి పస్కా వండుగు కెర్రిత్తి. ‡ 26:26 26:26 ‘దేముడు అబ్బొన’ మెన కేన్ నుట్టు రెగ్గ తిలి, దేముడుచి రిసా సంగితయ.

45 తెదొడి యేసు జోచ సిస్సుల్తె అన్నె ఉట్ట జా, జోపయింక, “అప్పకయ్ సెలవ కడన, నే రకితె నిజ అస్సున్ గే? ఈదె, సమయమ్ జయి గెలి. అవ్ మాన్సు జా జెర్నన్ అయ్లోసా పాపుమ్ కెర్తనచి అత్తి దెర్నన్ సేడించె.

46 జొమ్మ, గెచ్చుము! ఈందె, అంక దెర దెతోసా పాసి జా అన్నె” మెన, సిస్సుల్తె సంగిలన్.

యూదా చి జనాబ్ యేసుక దెరుక అయ్లెసి
(మార్కు 14:43-50; లూకా 22:47-53; యోహా 18:3-12)

47 యేసు లట్టబై తతికయ్, బారజన్ సిస్సుల్తె జో అగ్గె తిలో యూదా పాచ అయ్లన్. జో తెన్ కి బగ్గరజన్ జనాబ్ కత్తుల్ డండల్ దెరన్ యూదుల్చ వెల్లెల పూజర్లు చి అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్తె యూదా తెన్ అయ్లన్.

48 జలె, ఈంజ నే జతె అగ్గె, “అవ్ కక్క, చుంబిందె గే, జొయ్య యేసు. జోకయి దెరన్” మెన యేసుక దెర దెతో యూదా జేవ్ జనాబ్ గుర్తు సంగ తిలన్.

49 జాచి రిసా, జో యేసుతె బేగి జా కెర, “గురుబాబు, జోబర!” మెన సంగ, జోక చుంబిలన్.

50 యేసు జోక దెక, “ఓ నేస్తము, తుయి కిప్పె కెరుక అయ్లది గే, జయి కెరు” మెన, జోక సంగిలన్. జేవ్ అయ్లన్ పాసిక జా, యేసుక దెర్.

51 జలె, యేసు తెన్ తిలోసా ఎక్కిలో, ఆతు చంపాకెర, కత్తి కడన, ఎత్తిక వెల్లొ పూజరిచొ గొత్తి నుదొక పెట, జోచొ కంగ్గొ సింద గెలన్.

52 యేసు జోక, “తుచి కత్తి తియ దేను. కత్తివొ తెన్ యుద్దుమ్ కెర్తన కత్తి తెన్ మురుల.

53 అల్లె, ఈంజ సమయమ్ అవ్ అంచొ అబ్బొక ప్రార్థన కెరుక నెతిరి మెన ఉచర్చసి గే? నెంజెలె, ప్రార్థన కెర్తెగిన, జో డబ్బయ్ వెయిలు దూతల్త బేగి తోడె తెర్తపుక నెత్తె మెన తుయి ఉచర్చసి గే?

54 గని, దస్సి కెర్తెగిన, అంక ఈంజ ఎత్తిక జర్లు జంక అన్నె మెన దేముడుచి కొడతె రెగిడ్డిసి కిసి నెరవెర్చువ జయెదె!” మెన జో సిస్సుడుక సంగిలన్.

55 తెదొడి, జయి గడియయ్, యేసు జనాబ్, “అవ్ కిచ్చొ చొర్లయ్ చి కత్తులు డండల్ దెరన్ అంక దెరుక తుమ్ అయ్లదు గే? అవ్ రోజుక దేముడుచి గుడితె పెన బొదన కెర్తె కి, అంక జా పొది దెర్నన్ నాయ్.

56 జలె, దేముడుచి కబుర్లు రెగిడ్డనచి అత్తి రెగిడ్డ కొడె నెరవెర్చువ జతి రిసాయి ఈంజ ఎత్తిక జర్లు జలి” మెన, యేసు సంగితికయ్, సిస్సుల్తె ఎత్తిక బియ్యం కెర, జోక ముల దా, ఉట్ట నిగిల.

ఎత్తిక వెల్లొ పూజరిచి మొక్కి యేసుక బీచడ్డ
(మార్కు 14:53-65; లూకా 22:54-55, 63-71; యోహా 18:13-14, 19-24)

57 ఒత్త తెంతో, యేసుక జేవ్ విరోదుమ్ సుదల్ దెర కెర, కయవ మోలో ఎత్తిక వెల్లొ పూజరితె జోక కడ నెతికయ్, ఒత్త దేముడు మోసి తెన్ దిలి ఆగ్నల్ సికడ్డన చి అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్ దెర తిల.

58 పేతురు, మాత్రమ్, దూరి దూరి యేసుచి పట్టి జా జా, జో ఎత్తిక వెల్లొ పూజరిచి వీది పాచ కెర, వీది పెన కెర, ఆకర్క కిచ్చొ జర్లు జయెదె గే దెకుక మెన, జమాన్సు తెన్ వెసిలన్.

59 వెల్లెల పూజర్లు చి అన్నె వెల్లి సబ కెర్తన ఎత్తికజన్ యేసుక మారుక కోరెవ జా, జోక నేరెమ్ వయడ్డి సాచి చజెతె తిల.

60 గని అబద్దుమ్ సాచి సంగితన బగ్గరజన్ పురై జలెకి, సరి జతి సాచి దొర్లు జయె నాయ్. గని, ఆకర్క, దొగుల పురై జా కెర,

61 “ఈంజొ మాన్సు ‘దేముడుచి గుడి అవ్ సేడవ గెల కెర, తిర్రతక అన్నె బందిందె’ మెన సంగిలో” మెన సంగిల.

62 జేవ్ దస్సి సంగితికయ్, ఎత్తిక వెల్లొ పూజరి బీచొ జా, యేసుక దెక, “ఈంజేవ్ సంగిలిన్క కిచ్చొ జబాబ్ దెంక నెతిర్సి గే? ఈంజేవ్ తుక కిచ్చొ నేరెమ్ వయడ్డతి?” మెన, పుసితికయ్ కి

63 యేసు తుక్కె తిలన్. జాకయ్, ఎత్తిక వెల్లొ పూజరి జోక అన్నె, “తుయి దేముడుచొ క్రిస్టు జలో పుత్తుసి జన్నె జలె, ‘జీవ్ తిలో దేముడు తోడు’ మెన, జోచి నావ్ తెన్ అమచి మొక్కి ఒప్పున సంగు” మెల,

64 యేసు జోక, “తుయి సంగిలి రితి. గని తుమ్క అవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, ఆకర్క ఎత్తిక సక్తి అదికారుమ్ తిలోసాచి ఉజెత్తి వక్క అవ్ మాన్సు జా జెర్నన్ అయ్లోసా వెన తతిసి కి, ఆగాసుమ్చి మబ్బుతె, అవ్ పరలోకుమ్ తెంతో అన్నె ఉత్త జెత్తిసి కి తుమ్ దెకితె” మెన, సంగిలన్.

65 జో ఎత్తిక వెల్లొ పూజరి, కోపుమ్క జో గలన్ది దిగిల్ చొక్క చిరన్ గెల కెర, “అయ్యో! ‘దేముడుక సమానుమ్ జతన్’ ఈంజొ సంగుక ప్రబుచి విలువ కడ వెల్లి పాపుమ్ కెర్తయ్. అమ్క అన్నె సాచుల్ అక్కర నాయ్. ఈందె, దేముడుక ఈంజొ నమ్మందుమ్ సంగన్దిసి. తుమ్ అప్ప సొంత సూన్దరు ఈంజయి సరి జతయ్.

66 తుమ్ కిచ్చొ రుజ్జు సంగితె?” మెన సబ కెర్తనక పుసితికయ్, జేవ్, “ఈంజొ మొర్తి సిచ్చుచి ఎదిలి తప్ప కెర అన్నె” మెన సంగ,

67 యేసుచి మొక్కి తుంక దా, జోక కుందిల. అన్నె, సగుమ్జన్ జోక పెట కెర,

68 “క్రిస్టు, తుక కో పెట్ల గే తుయ్ క్రిస్టు గద, అమ్క సంగు!” మెన కొంకడ్డ.

పేతురు యేసుక “జోక నేని” మెన సంగిలిసి
(మార్కు 14:66-72; లూకా 22:56-62; యోహా 18:15-18, 25-27)

69 ఈంజ మదెన, పేతురు వీది వెన తతికయ్, ఒత్తచి తేరబొద గొత్తి నుది ఎక్కి జేతె జా కెర, “తుయి కి గలిలయ ప్రాతుమ్చొ యేసు తెన్ తిలది” మెన, జోక సంగిలి.

70 జా దస్సి మెన సంగితికయ్, పేతురు, “తుయి సంగిలిసి అంక అర్దుమ్ జయె నాయ్” మెన, ఎత్తికజన్చి మొక్కి, యేసుక నేన్ది రితి సంగిలన్.

71 పేతురు అన్నె వీది గుమ్ముమ్ వక్క గెతికయ్, అన్నెక్కి తేరబొద గొత్తి నుది జోక దెక కెర, “ఈంజొ కి నజరేతు గవ్వెవ్ యేసు తెన్ తిలో” మెన, ఒత్త బీచ తెలిసక సంగిలి.

72 జలె పేతురు ఒట్టు గలన్, “జో మాన్సుక అవ్ నేని” మెన సంగిలన్.

73 గడియ గెలి పిమ్మట్, ఒత్త బీచొ జా తిలన్ పేతురుతె జా కెర, “నిజామి, తుయి జోచ సిస్సుల్తె ఎక్కిలో. తుయి లట్టబై చినుక ఒత్తయ్” మెన, సంగిల.

74 జేవ్ దస్సి సంగితికయ్, పేతురు, “జో మాన్సుక అవ్ నేని” మెన సవన గల కెరన్ ఒట్టు గలనుక దొర్లి, చి బేగి కుకుడొ వాసిలన్.

75 జాచి రిసా, “కుకుడో నే వాస్తా అగ్గి, ‘జోక నేని’ మెన, తుయి తివ్వెరి అంచి రిసా సంగితె” మెన యేసు అగ్గి సంగిలినీ వీదన్ల కెర, పేతురు బారి జా ఎదివాట్ దుకుమ్ జా వీడ గెలన్.

27

యేసుక అదికారి జలో పొంతి పిలాతుతె నజీలినీ
(మార్కు 15:1; లూకా 23:1-2; యోహా 18:28-32;
బారి కమ్మొ 1:18-19)

1 రాత్ పాయితికయ్, వెల్లెల పూజర్లు చి యూదుల్చ అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్ ఎత్తిజన్ సబ కెర, యేసుక మారుక మెన తీర్పు కెర,

2 జోక బంద కడన్, * అదికారి జలో పిలాతుతె సార్దు దిల.

3 తెదొడి, యేసుక దెర దిలో యూదా, “యేసుక నేరిమ్ వయడ అన్నె, చి మారుల” మెన దెక కెర, “పాపుమ్ కెర్లయ్” మెన దుకుమ్ జా బమ్మ జా, జేవ్ ముప్పుయ్ వెండి బిల్లల్ జేవ్ వెల్లెల పూజర్లుతె చి అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్తె అన్నె ఆన కెర,

4 “కేన్ తప్పు నే కెర్తొ నీతి తిలోసాక ఆవ్ దెర దా ఆవ్ పాపుమ్ కెర్లయ్” మెన సంగిలన్. గని జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ కిచ్చొ మెల మెలె, “జాకయ్ అమ్క కిచ్చొ? అమ్చి పూచి నెజె. తుయి దెకన్” మెన, సంగితికయ్,

5 జో యూదా జేవ్ వెండి బిల్లల్ దేముడుచి గుడితె గల దా, గెప్ప, ఉరి గలన్, మెరగ గెప్ప.

6 యూదా దస్సి కెర్తెకయ్, వెల్లెల పూజర్లు జా డబ్బుల్ వెంట కెర, కిచ్చొ మెలె, “ఈంజ ఎక్కిలోచి లోయి నువెలి పాపుమ్ డబ్బుల్. జాచి రిసా, దేముడుచి గుడిచి డబ్బుల్ పెటెతె ఈంజ డబ్బుల్ గలుక జయి నాయ్” మెన

7 లట్టబన్, ఉచరన్, ‘యూదుల్ నెజెల వేర దేనిమ్చ మాన్సుల్క ఒత్త రోవ గెలుక జయెదె’ మెన, కుమ్మారొ ఎక్కిలోచి బాటి జా డబ్బుల్క గెనిల.

8 జాచి రిసా, ఆజి ఎద, జా బాటిక † ‘ఎక్కిలోచి లోయి నువెలి పాపుమ్చి డబ్బుల్క గెన్సి బాటి’ మెంతతి.

9 ఇని జర్లు జలినీ తెన్, దేముడుచి కబుర్ సంగిలో యిర్మోయాచి అత్తి రెగిడ్లి కోడ నెరవెర్పువ జలి.

“ప్రబు సంగిలి రితి, ఇస్రాయేలులు నగుమజన్, ఎక్కిలోక గెనుక మెన ఒప్పున్సి సొమ్మక, మెలె ముప్పుయ్ వెండి బిల్లల్క,

10 కుమ్మారొచి వెడ ఏక గెనిల,” మెన రెగిడ్లి కోడ.

అదికారి యేసుక పరిచ్చ కెర్తెని

11 యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ యేసుక జో పిలాతు మెలొ అదికారిచి మొక్క బీచొ జలో, చి జో అదికారి యేసుక “యూదుల్చొ రాన్ తుయి గె?” మెన పునెతికయ్, యేసు “తుయి సంగిలి రితి,” మెన జబాబ్ మెలన్.

12 గని వెల్లెల పూజర్లు చి అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్ జోచి ఉప్పిరి నేరిమ్ వయడ్తెకయ్, జో జబాబ్ కిచ్చొ కి సంగి నాయ్.

13 జాకయ్, పిలాతు యేసుక అన్నె, “తుచి ఉప్పిరి ఈంజేవ్ కెత్తి నేరిమ్లు వయడ్తె గే, తుయి నూన్సి నాయ్ గె?” మెన జోక సంగిల్ కి,

14 జేవ్ మాన్సుల్ సంగిల నేరిమ్లుతె ఎక్కిక కి యేసు జబాబ్ సంగి నాయ్, చి అదికారి ఎదివాట్ ఆచారిమ్ జలన్.

15 జలె, జా వండుగు పొది, ప్రెజల్ కోర్ప జలొ కేన్ జలెకు జేలి జలొసాక ముల దెంక జో అదికారిక అలవాట్ జా అన్నె.

16 జా కాలమ్, జలె, బరబ్బు మెలొ ఎత్తిజన్ జాన్స్ ఒగ్గర్ మూర్కుమ్ తిలో జేలి జలొ ఎక్కిలో అదికారిచి జేల్తె తిలన్.

17 జలె, ప్రెజల్ దెర తతికయ్, పిలాతు జోవయింక “ఆవ్ కక్క ముల దెంక మెన తుమ్ కోర్ప జతసు? బరబ్బుక గే, క్రీస్తు మెంతొ యేసుక గె?” మెన జోవయింక పునెలన్.

18 జో అదికారి కిచ్చొక ఇని జేవ్ ప్రెజల్ నిసానుక నెలవ్ దిలో మెలె, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ఎక్కి గోనచి రిసా యేసుక తీర్పు కెర్తె టాన్తె ఆన అన్సి మెన జానె.

19 పిమ్మట్, రుజ్జు కెర్తె పొది వెనెతి పీటతె, జో అదికారి తెదొడి వెనెతికయ్, జోచి తేర్చి ఏక గెత్తి నుదిచి అత్తి, జో తెన్ కబుర్ తెద్రయిలె. “జో నీతి తిల మాన్సుక జేవ్ యూదుల్ కెర్తెనెత తుయి జోలిక గో నాయ్. ఆజి ఆవ్ జోచి రిసా సిప్ప దెక అల్లర్ జలయ్” మెన, అదికారి జలొ మున్సునెత కబుర్ తెద్రయిలె.

20 గని, వెల్లెల పూజర్లు చి అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్ కిచ్చొ కెర్ల మెలె, “బరబ్బుక ముల దేను!” మెన సంగి” మెన ప్రెజల్క సికడ్తె తిల.

21 జలె, అదికారి జనాబ్క అన్నె కిచ్చొ పునెలన్ మెలె, “దొగులతె ఆవ్ కక్క ముల దెంక?” మెన పునెలన్, చి జేవ్ “బరబ్బుకయ్” మెన కేక గల్లికయ్,

22 పిలాతు “దస్సి జలె, క్రీస్తు మెంతొ యేసుక ఆవ్ కిచ్చొ కెరుక?” మెన పునెలన్. జేవ్ జనాబ్ ఎత్తిజని, “సిలువతె గల, మొర్చి సిచ్చ కెరు!” మెన సంగిల.

23 జేవ్ జనాబ్ దస్సి జతికయ్, జో అదికారి “కిచ్చొక? ఈంజొ కిచ్చొ నేరిమ్ కెర అన్నె?” మెన పునెలన్, గని, “సిలువతె గల, మొర్చి సిచ్చ కెరు!” మెన గట్టిక కేకుల్ గలిల.

24 జలె, ‘కెద్ది సంగిలే కి కామక నెజె, గని ప్రెజల్ అన్నె గగ్గల్ జతతి, చి ఒగ్గర్ అల్లర్ కెరుల. యేసుచి రిసా పూచి సేడుక అంక కిచ్చొ లాబుమ్ నాయ్” మెన పిలాతు దెక కెర, పాని నజన్, ప్రెజల్చి మొక్క అత్తో దోవన్, “ఈంజొ నీతి మాన్సుక మార్చినచి రిసా తుమి దెకన్. జోచి లోయి అంచి పూచి నాయ్” మెన ప్రెజల్చి మొక్క సంగిలన్.

25 జో అదికారి దస్సి సంగితికయ్, ప్రెజల్ ఎత్తి, “జోచి లోయిచి పూచి, అమ్చి ఉప్పిర్ చి అమ్చ బోదల్చి ఉప్పిర్ తప్పన్.” మెన ఒప్పున్, కేకుల్ గలిల.

26 తెదొడి, జేవ్ కోర్ప జలి రితి, పిలాతు బరబ్బుక ముల కెర, యేసుక కొర్తల్ తెన్ పెటవడ, ‘జోక సిలువతె గల్తు, జలె’ మెన జోవయింక జమాన్లుతె సార్దు దిలన్.

జమాన్లు యేసుక కొకడ్తెని

(మార్కు 15:16-20; యోహా 19:2-3)

27 తెదొడి, అదికారిచె జేవ్ జమాన్లు యేసుక అదికారి గేర్చి తెడిచి గదితె కడ నా కెర, జమాన్లు ఎత్తిక ఒత్త ఆనవ కెర్,

28 యేసుచ సొంత పాలల్ కడ గెల కెర, ఏక ఎరన్ రగుమ్చి పాలుమ్ యేసుక గల దా,

29 కంటక ఏక కిరీటుమ్ గంచ కెర, యేసుచి బోడితె గల దా కెర, ఏక డండొ జోచి ఉజల్తె అత్తి దెరవ కెర, జోకర జోచి పురైతో నెర్పు నీడ, “యూదుల్చొ రాన్, తుక జెయ్యొ!” మెన జోక కొకడ్తె.

* 27:2 27:2 రోమ్ దేనిమ్చ ప్రబుతుమ్ జా దేనిమ్ ఆక్రమించువ కెర విలువ కెర్తె తతికయ్, జా రోమ్ దేనిమ్చ ప్రబుతుమ్చి నాన్ తెన్ పిలాతు అదికారి జా అన్నె.

† 27:8 27:8 నెజెతి ‘లోయిచి బాటి’.

30 పిమ్మట్, జోచి ఉప్పిరి తుంక, జా డండొ కడ కెర జా తెన్ జోక బోడితె వెట వెట,
 31 జోక దస్సి దూసువ కెర్లె వడ్డ, జోక గల తిలి ఎరన పాలుమ్ కడ కెర, జోచ సొంత పాలల్ జోక అన్నె గల దా కెర, నిలువతె గల్లి రిసా జోక కడ నిల.

యేసుక నిలువతె బీదణ్ణిసి
 (మార్కు 15:21-32; లూకా 23:26-39; యోహా 19:17-19)

32 యేసుక నిలువతె గల్లి రిసా, జోచ ఎత్తిజన్ గెతె తతికయ్, కురేనియు దేసిమ్చో సిమాసు మెలో ఎక్కిలోక డీస్కయ్, యేసుక గల్లి నిలువ వయతి రిసా జోక బలవంతుమ్ కెర్లె.

33 గొల్లొతా మెంతి టాన్తె, మెలి గిడ్లి పొలికచి ఏక మెట్టయ్, పాడు కెర,

34 నొప్పి తొక్కి కెర్లె ఒప్పు బెదయ్ లో ద్రాచ రన్నుమ్ యేసుక జమాన్లు దా కెర, “పి” మెన నంగితికయ్, జో జా చక దెక, పియే నాయ్.

35 పిమ్మట్, నిలువతె గల బీదడ కెర, “జోచ పాలల్ వంటునుమ్” మెన చీట్లు గల, వంటన్.

36 తెదొడి జోక రకు మెన ఒత్త వెసిల.

37 అన్నె, “ఈంజొ యేసు, యూదుల్చో రానొ” మెన, జోచి ఉప్పిరి నేరిమ్ రెగిడ్లి కొదరుగండ ఏక జోచి బోడిచి ఉప్పిరి ఒడొవ దిల.

38 యేసుచి ఉజెత్తె వక్క ఎక్కిలోక, డెల్లి వక్క ఎక్కిలోక, దొగుల చొర్లక కి ఎక్కిక్ నిలువలతె గల బీదణ్ణ.

39 జా నాటు గెతె తిల మాన్సుల్ యేసుక ఆన, ఆన బోడి దున్నెవ,

40 “దేముడుచి గుడి సేడవ తిర్రత్త అన్నె బందొత్సా తుయి జలి, తుక తూయి రచ్చించువ కెరను. తుయి దేముడుచో పుత్తుని జలి, జా నిలువ తెంతొ ఉత్తు” మెన జోక దూసువ కెర్లె.

41 వెల్లెల హజల్లు, మోసే తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ నెకడ్డన, చి అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్ కి, జోక దూసువ కెర్లె రితి,

42 కిచ్చొ మెన కొకడ్ల మెలి, “ఈంజొ వేర సుదల్క రచ్చించువ కెర్లె కి, జోక జొయ్యి రచ్చించువ కెరనుక నెత్తె. ఈంజొ ఇన్దాయెలు ప్రజల్చో రానొ జలి, అప్పు నిలువతె తెంతొ ఉత్తును, చి జోక నంపజుదె.

43 జో దేముడుచి ఉప్పిరి నంపజా అన్నె బెర్లె. ఆచ్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచో పుత్తుని, మెలన్ గెద? జలి, దేముడుక ఇస్సుమ్ తిలి, ఈంజొ నే మొర్లి రితి ఇన్నెక రచ్చించువ కెర్లు!” మెన, ఆన ఆన, దూసువ కెర్లె.

44 యేసు తెన్ బెదవ నిలువలతె బీదణ్ణ దొగు చొర్లు కి, జోక దస్సి దూసువ కెర్లె.

యేసు మొర్లిసి
 (మార్కు 15:33-41; లూకా 23:44-49; యోహా 19:28-30)

45 జలి, బార గంటల్ మెడెన్ తెంతొ మొదొల్ కెర, తిన్ని గంటల్ ఎద, జా ఒండి దేసిమి అందర్ డంక తిలి.

46 జలి, పాసి పాసి తిన్ని గంటల్క, యేసు, “ఏలీ, ఏలీ, లామా నబక్తానీ” మెన నంగ, గట్టిజ ఒర్లు దిలన్. జా కోడుక కిచ్చొ అర్దుమ్ మెలి, “అంచో దేముడు ప్రబు, అంచో దేముడు ప్రబు, అంక కిచ్చొక ఆతు ముల దిలది?”

47 “జలి, ఒత్త బీచొ జా తిలనతె నగుమ్జన్ జా కోడు నూన కెర, ‘ఈంజొ ఏలీయా పూర్ణుమ్చొక బుకార్తయ్, కిచ్చొగె’ ” మెల.

48 బేగి జోవయ్యంతె ఎక్కిలో నిగ గెచ్చ, బూంజు రితిసి వెంట, అమడి ద్రాచ రన్నుమ్తె బుడ్లవ కెర, ఏక రివ్వతె బంద, చంప కెర, యేసుక ‘పి’ మెన దిలన్.

49 గని పాసి తిలన, “జొని. ఏలీయా జోక రచ్చించువ కెరుక ఉత్తె గే, నాయ్ గే, దెకుమ్” మెన కొకడ్ల.

50 తెదొడి, యేసు అన్నె గట్టిజ కేక గల కెర, ప్రాసుమ్ ముల దిలన్.

51 యేసు మొర గెలి గడియయ్ దేముడుచి గుడితె ఒడొవ తిలి తెర, “ఉప్పిరి తెంతొ ఎట్టొ ఎదక చిరి జా దొన్నె గండల్ జలి. బుయి అడ్డర్ జలి. రంగ్విపత్తర్ పుట్ట గెల.

52 అన్నె, మెన్సున్లు ఉగ్గి జతికయ్, ఒగ్గర్జన్ నిజ తిల దేముడుచో సుదల్ మొర్లన మెన్సున్తె జిమ్ జా, ఉట్ట.

53 యేసు జిమ్ జా ఉట్టి వడ్డ, మెన్సున్లు తెంతొ బారొ జా, దేముడుచి గుడి తిలి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె గచ్చ కెర, ఒగ్గర్జన్క డీసిల.

54 జలి, యేసుక రక తిల జమాన్లు, జోవయ్యచో పుంజెక్జన్ జమాన్లుక వెల్లొ తెన్, బూకంపుమ్ కెర్లి పొది జల్లు జలిసి ఎత్తి దెక కెర, బల్ బియ: కెర, “నిజామి, ఈంజొ దేముడుక పుత్తుని జా తిలో” మెన నంగిల.

55 యేసుక నవ్రెచన కెర్లె రిసా, గలిలయ ప్రాంతుమ్ తెంతొ జోచి వట్టి జా తిల తేరబోదల్ ఒగ్గర్జన్ కి జో మొర్లి పొది ఒత్త తిల.

56 జోవయ్యంతె కో కో తిల మెలి, మర్గలేనే పట్టుమ్చి మరియ మెలిసి, వడ్డె యాకోబుక చి యోసేపుక అయ్యగిసి జలి *మరియ, వడ్డె జెబెదయ్యచ పుత్తర్లుల్చి అయ్యగి.

యేసుచి పీనుమ్ వెంట గెలిసి
 (మార్కు 15:42-47; లూకా 23:50-56; యోహా 19:38-42)

57 సొంజొ జతికయ్, యేసుక నంపజా సిస్సుడు రిత్ జొలో యోసేపు మెలో అరిమతయ్ గవ్వెచో సామాన్రి ఎక్కిలో జా కెర,

58 పిలాతు అదికారిత్తె గెచ్చ కెర, “యేసుచి పీనుమ్ అంక దే” మెన నంగితికయ్, జో అదికారి జోక దాన మెన ఆడ్ర దిలన్.

59 జలి, యోసేపు జా పీనుమ్ ఉత్తవ జాక నొచి విలువచి బట్ట వంగ్రవ కెర,

60 జోచి రిసా నొవర్ కెరవ తిలి రంగ్వి పత్తురచి డొల్లి కెర్లె మెన్సున్తె నా కెర, తెడి రోవ దిలన్, చి గుమ్ముమె వెల్లొ పత్తురు వెలవ దా డంక గెల కెర, ఉట్ట గెలన్.

61 తెదొడి మర్గలేనే పట్టుమ్చి మరియ చి జా అన్నెక్ *మరియ ఒత్త మెన్సున్చి మొక్కె వెన తిల.

మెన్సున్క డిట్టుమ్ బంద కెర తిలిసి

* 27:32 27:32 నిలువ కీసి తయెద మెలి, ఏక బీదణ్ణి చి ఏక అడ్డమ్ జతి దొన్నె డండల్ బెదప్పయ. జా సిచ్చ జతొ మాన్సుక జా నిలువతె ఎగ్లవ కెర, జోచ అత్తొ చట్టొ చంపొ కెరవ, అత్తొచట్టొతె మేకుల్ వెట నిలువ బుయ్యె బీద రోవ కెర దస్సి ములల. జో సిచ్చ జతొనా దస్సి ఒడొయ్ జా మొదె. రోమ్ దేసిమచి అలవాల్ తెన్ చి సిచ్చ జా. § 27:37 27:37 యూదుల్క కొకడ్లి రిసా పిలాతు అదికారి జా దార్ గండ రెగ్లె తిలన్. యోహాను 19:19. * 27:51 27:51 ఎక్కి ఎత్తిక వెల్లొ పూజరి వెర్సిక్ ఎక్కి సుట్టు మెన అర్దుతుమ్ దెతి గదెక అడ్డ కెర్లె తెర, ఈంజ.

† 27:56 27:56 ఈంజ మరియ యేసుచి అయ్యగిసి జయెద; మత్తయి 13:55.
 ‡ 27:61 27:61 యేసుచి అయ్యగిసి జయెద.

62 అన్నేక్ దీసి, మెలె పండుగ్గివి బోగి దీసిక అన్నేక్ దీసి, వెల్లెల పూజల్లు చి పరిసయ్యల్ వెలెతు అదికారితె బెద జా కెరె.

63 జోక్, “బాబు, జో మోసిమ్ కెల్లెసా జీవ్ తిలి పొది, మొర్లె తిరత్త అవ్ అన్నే జీవ్ జా ఉట్టందె మెలిసి ఏదవ్వు కెర్తసుమ్.

64 జాకయ్, తిరత్త ఎద మెస్సన్ క చెంగిల్ బందు కెరవడు, నెంజిలె జీవ్ సిస్సుల్ జా కెర, జోక్ ఉక్కుల నా కెర, యేసు జీవ్ జా మెస్సు తెంతో బారో జలో మెన, ప్రజల్త సికడుల, చి అగ్గెచి మోసిమ్ చి కంట అకర్చి మోసిమ్ ఒగ్గర్ జయెదె” మెన, యూదుల్చ జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ అదికారిక సంగిల.

65 ఏలాతు “జమాన్సుక కడన రకవడ, చి తుమ్ గెచ్చ కెర, తుమ్ తెల్లి ఎదిలి డిట్టుమ్ బందు కెరవడ” మెన, జేవ్ క సంగిలన్.

66 జేవ్ గెచ్చ కెర, రకితనక టీవడ కెర, జోక్ అడ్డు కెర్తొ పత్తురు డిట్టుమ్ రెచ కెర, ముద్ద గల దా, మెస్సన్ క కో లుంకచోరు నే ఉగిడ్డి రితి కెర్ల.

28

యేసు జీవ్ జా ఉట్టు అన్నె

(మార్కు 16:1-8; లూకా 24:1-12; యోహా 20:1-10)

1 * సెలవ్ కడన్ల దీసి జీన గెలి పడ్డో, సెలవ్ కడన్ల దీసి రాత్ పాయితె తతికయ్, మగ్గల్ నే పట్టుమ్ చి మెరియ కి, జా అన్నేక్ మెరియ కి, జా మెస్సన్ దెక్కు గెల.

2 ఒత్త పాచెలె, ఈందె, దేముడుచి దూత ఎక్కిలో పరలోకుమ్ తెంతో ఉత్తిర్తకయ్, ఒగ్గర్ బూకంపుమ్ జగ్గు జలి, చి జో దూత జో అడ్డు తిలో పత్తురు ఒన్సుల్ కెర, పత్తుర్చి ఉప్పిరి వెసిల్.

3 జోక్ దెకిలె, ఉజిడ్ తిలి రితి డీసిలో, జోచ పాలల్ మంచుచి ఎదిలి చొక్కిల డీసిల.

4 జోక్ బియ్య కెర, ఒత్త రక తిల జమాన్సు మొర గెల రిత జల.

5 గని, జో దేముడుచి దూత జేవ్ దొగుల తేరబోదల్త దెక, జేవ్ క, “తుమ్ బియ్య నాయ్. సిలవతె జేవ్ టీవడ్డో యేసుక తుమ్ చజితసు మెన అవ్ జాన్.

6 జో ఇన్నె నాయ్. జో సంగిలి రితి, జీవ్ జా ఉట్టు అన్నె. ఈందె, తుమ్ జా కెర, జో తిలి టాన్ దెక కెర,

7 బే బేగి గెచ్చ, చి జోచ సిస్సుల్త ఇసి మెన సంగ. యేసుప్రబు మొర గెచ్చ తా, జీవ్ జా ఉట్టు అన్నె, చి ఈందె, జో తుమ్ చి కంట అగ్గె గెలియతె గెతయ్. తుమ్ ఒత్త జోక్ దెకితె, మెన జోవయింక సంగ దాన్.” మెన జేవ్ తేరబోదల్త జో దూత సంగిలన్.

8 జాచి రిసా, జేవ్ దొగుల బి తెన్, సర్ల తెన్, మెస్సు తెంతో బారో జా, యేసుచ సిస్సుల్తె గెచ్చ జా కబురో బేగి సంగుక మెన, ఉట్టు నిగిల.

9 జేవ్ దొగుల తేరబోదల్త యేసుచ సిస్సుల్తె గెచ్చుక నిగితె తతికయ్, యేసు జోవయింక వట్టె దస్సుల్ జా, “చెంగిల్ అన్నున్ గే?” మెన సంగిలన్, చి జేవ్ జోచ పాసి జా కెర, జోచ వట్టో దెరన జోకర్తకయ్,

10 యేసు జోవయింక, “బియ్య నాయ్. అంచ సిస్సుల్తె గెచ్చ జోవయింక కిచ్చో మెన సంగ దాన్ మెలె, గెలియతె

గెచ్చ. ఒత్త అంక దెకితె మెన యేసు తుమ్క సంగ తెర్తయెలన్, మెన సంగ దాన్” మెన యేసు సంగిలన్.

11 జేవ్ దొగుల తేరబోదల్త యేసుచ సిస్సుల్తె గెతె తతికయ్, జా మెస్సు రక తిల జమాన్సు సగుమ్జన్ యేరూసలేమ్తె గెచ్చ కెర, మెస్సు జగ్గు జలిసి ఎత్తి వెల్లెల పూజల్లుక సంగిల.

12 జాకయ్ జేవ్ పూజల్లు, అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్ తెన్ నబ కెర, లట్టబన, జేవ్ జమాన్సుక లంచుమ్ దా కెర,

13 జోవయింక ఇసి మెన సికడ్. “ప్రజల్త తుమ్ ఇసి మెన: ‘జోవయించ సిస్సుల్ అందరె జా కెర, అమ్ నిజ తతికయ్, జోక్ ఉక్కుల నిల’ మెన సంగ.

14 ఈంజ ఎత్తి అదికారిక నేనతె జలెగిన, తుమ్ కిచ్చో సిచ్చ నే జతి రితి అమ్ జోక్ సేంతుమ్ కెర్దుమ్దే” మెన, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ పూచి సీడ్.

15 జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ దస్సి సంగితికయ్, జేవ్ జమాన్సు జా లంచుమ్ కడ నా కెర, జోవయింక సంగిలి రితి కెర్ల. ఆజి ఎద కి జా అబద్దుమ్ యూదుల్ నూన నంచ కెర్తతి.

యేసు సిస్సుల్ తెన్ అన్నె దస్సుల్ జలిసి కామ్ తియార్చిసి

16 ఎగరజన్ సిస్సుల్ గెలియతెచి యేసు సంగిలి మెట్టతె ఉట్టు గెల.

17 గెచ్చ, జోక్ దెక కెర, సెర్కు సీడ జోక్ జోకర్ల. గని సగుమ్జన్ అన్నానుమ్ జల.

18 తెదొడి, యేసు జోవయించి పాసి జా కెర, “పరలోకుమ్తె, బూలోకుమ్తె ఎత్తి. అదికారుమ్ అంక దొర్కు జా అన్నె.

19 జాచి రిసా తుమ్ దేసిమ్లు ఎత్తితె గెచ్చ కెర, మాన్సుల్ ఎత్తితెచి ప్రజల్తె అంక నంచజా సిస్సుల్ జతి రితి కెర, అబ్బోసి జలో దేముడుచి, దేముడు పుత్తున్చి, దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తుచి నావ్ తెన్, జోవయింక బాప్తిసుమ్ దాన్.

20 అన్నె, అవ్ తుమ్క కిచ్చో సంగ బోదన కెర అన్నె గే, జా ఎత్తి జేవ్ నంచజతనక కి సంగ బోదన కెర. ఈందె, ఉగుమ్ పూర్తి జతె ఎదక కి, కెయ్యతె తెయ్యక తుమ్చి తెన్ అవ్ తోడ్ అన్నె” మెన యేసు సిస్సుల్త సంగిలన్.

* 28:1 28:1 ఎత్తి, సెస్సర్ యూదుల్త బక్తి కెర్తె సెలవ్ కడ దీసి జయెదె. జా దీసి జోవయించ నబ గెరల్ గెచ్చ, దేముడుచి కొడో నూన కెర, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి బక్తి కెరల. జోక్ ‘యూపోచ’ మెన నావ్ తయెదె. జా దీసి ‘కిచ్చో కామ్ కెర నాయ్’ మెన జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగిలిక యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ప్రజల్తె జాడు వయట్లి రితి కెర కామ్ నే కెర్తెచి రిసా ఒగ్గర్ అగ్గల్ అచ్చి ఉచర అన్నె. ఇన్నె, దొస్సి ఎవ్వులు కోట్లినక ‘కామ్’ మెన నంచ కెర్తతి.

మార్కు సుబుమ్ కబుర్ మార్కు రెగిడ్లి సుబుమ్ కబుర్

క్రీస్తు రచ్చించుప కెర్తెసా జెతినది రిసా యోహాను సాట్సు కెర్తెసి
(మత్త 3:1-12; లూకా 3:1-9, 15-17; యోహా 1:19-28)

1 *దేముడుచొ పుత్తుసి జలో యేసుక్రీస్తుచి† సుబుమ్ కబుర్ ఇసి మొదొల్ జతయ్.

2 ‡దేముడుచు కబుర్ సంగిలో యెసయా పూర్గుమచొచి అత్తి దేముడు రెగిడ్లి రితి జగ్గు జలి.

“ఈంధె, తుక వాట్ తెయార్ కెరయ్ రితి, అంచొ బారికి జతొ ఎక్కిలోక తుచి కంట అగ్గె తెర్రయిందె”

మెన,

3 అన్నె,

“ఎక్కిలో అంచొ బారికి రిత్తొ జా, అంచి అవాడ్ రిత్తొ జా, ‘ప్రబుకయ్ వాట్ చెంగిల్ కెర. జోక వాట్ తిన్నగ కెర్రి రితి తుమ్ ఎత్తిజన్ బుద్ది ఆననా’ మెన, బయలె ప్రదేసిమి తా కేక గల సాట్సు కెరెదె”

మెన, రెగిడ్లి కోడు.

4 ఈంజేడ్ కొడొ కీసి నెరవెర్చుప జల మెలె, బాప్తిసుమ్ దెతో యోహాను మెలోసా బయలె బార్ జా బులుక దెర కెర, “తుమ్చి పాపల్చి రిసా తుమ్ పెట్టి దుకుమ్ జా, పాపుమ్ ముల్చి బుద్ది జా, దేముడు తుమ్చి పాపుమ్ చెమించుప కెర్రి గుర్చుక, తుమ్ బాప్తిసుమ్ నజన్.” మెన సాట్సు కెర్రి తిలన్.

5 యోహాను ఇసి కెర్రి తతికయ్, యాదయ మెలి జా ప్రదేసిమ్చ ప్రజల్ బగ్గర్ బగ్గర్జన్ జా ప్రదేసిమ్చి కీయెరూసలేమ్ మెలి వెల్లి పట్టుమ్చ ప్రజల్ బగ్గర్ బగ్గర్జన్, జోతె జా బయలె జా కెర, జేవ్ కెర్ల పాపల్చి రిసా పెట్టి దుకుమ్ జా, ఎదార్చుమ్ తెన్ బచ్చున సంగ కెర, యోర్దాను మెలి ఒత్తచి గడ్డె, జోచి అత్తి బాప్తిసుమ్ నజన్తె తిల.

6 యోహాను కీసా తిలో మెలి, ఒంటెచ రోమల్చ పాలల్ గలన, చామ తెన్ కెర్ల పట్టు కెరంట బండన, డొంగెచి ఒండాల తేల్, చిట్టల్ కతోసా.

7 కిచ్చొ మెన యోహాను బోదన కెర్రి తిలన్ మెలె, “అంచి పట్టి అన్నెక్లొ జెతయ్, అంచి కంట జోక అదికారుమ్ బగ్గరి. అవ్ వంపా జా జోచ చట్టొతెచ జోడ్లుతెచ వాలివొ యిపుక జలొక అంక విలుచ నాయ్.

8 అవ్ జలె, పానితె తుమ్క బాప్తిసుమ్ దెతసి, గని అప్పె జెతోసా జలె, దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తొతె తుమ్క బాప్తిసుమ్ దెయెదె” మెన సాట్సు కెర్రి తిలన్.

యేసు బాప్తిసుమ్ నజన్సిసి

9 తెదొడి ఏక్ దీసి, యేసు గలిలయ ప్రాంతమ్తెచి నజరేతు గవ్వి తెంతొ ఉట్ట జా కెర, ఒత్త యోర్దాను గడ్డె యోహానుచి అత్తి బాప్తిసుమ్ నజన్న్.

* 1:1 1:1 అప్పె తెంతొ జోక ‘దేముడు’ మెన రెగ్గుడుమె.

† 1:1 1:1 ‘సుబుమ్ కబుర్’ మెలె ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు దొర్పు కెర్రి రచ్చునచి కోడు. అమ్చ పాపల్ జో చెమించుప కెర్రినచి రిసాచి కబుర్. యేసుయ దొర్పు జలో రచ్చించుప కెర్తెసా జలిన్చి కబుర్. జో అర్చితమ్ జా పాపల్ గెచ్చయేలి రిసా నంపజల మాన్సుల్ పరలోకుమచి రాజమ్తె బెదితి అవ్కానుమ్ దొర్పు జలిన్చి కబుర్.

‡ 1:2 1:2 ‘జోచ కబుర్లు సంగలన’ మెలె, పూర్గుమ్ తెంతొ కళ్ళ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు ప్రబు నిసాన, జోచ కబుర్లు మాన్సుల్ జేవ్ సంగితి రిసా, జోచి అత్తొనక్తి జోవయంక దెయెదె. § 1:5 1:5 యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ యూదుల్క బగ్గర్ ముక్కిమ్ జయెదె. కిచ్చొ మెలి, ఒత్త దేముడుచి గుడ్డె తయెదె. ఒంటె బూలోకుమ్క ఎక్కి ఒత్తయ్ జోవయంచి దేముడుచి గుడ్డె తయెదె. * 1:15 1:15 మత్తయ మెలో యేసుచ సినగ్గుడు రెగిడ్లి రితి, పరలోకుమచి రాజమ్ యేసు తెన్ పాసి జా అయేలోన్చి కబుర్, ఈంజ. మత్తయ 3:2,3.

10 యేసు పాసి తెంతొ బార్ జలి బేగి యోహాను కిచ్చొ దెకిలన్ మెలె, పరలోకుమ్ ఉగ్గి జలి, చి దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తు, పార్వ పట్టచి రితి జా, ఉత్త జా యేసుచి ఉప్పిరి టీవొ జలి.

11 అన్నె, “తుయ్ అంచొ ప్రేమ్ తిలో పూత్తు. తుచి రిసా అంక సర్వసంతోసుమ్” మెన పరలోకుమ్ తెంతొ సంగిలిన్చి అవాడ్ అయేలి.

సయ్తాన్చి అత్తి యేసు పరిచ్చ జా జిన్సిసి
(మత్త 4:1-17; లూకా 4:1-15)

12 దన్నె జలి బేగి, కో నెంజలి బయలె యేసు గెతి రితి, దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తు జోక వెలచ నిలన్.

13 యేసు ఒత్త దొన్చి విసా దీనల్ తతికయ్, సయ్తాన్ జోక పాపుమ్ కెరపుక ఉచర్లన్. ఒత్త రితయ్ జంతువుల్ తిల. దేముడుచి దూతల్ జా కెర, యేసుక సాప్రచన కెర, నుక్కుమ్ కెర్ల.

14 జా పాది, బాప్తిసుమ్ దెతె తిలో యోహాను జేలి జలో. జో యోహాను జేలి జలి పిమ్మల్, యేసు, దేముడు జలో అబ్బొన్చి సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర కెర, బుల బుల, గలిలయ ప్రాంతమ్తె అన్నె ఉట్ట అయేలన్.

15 *“దేముడుచి రాజమ్ ఈంజ లోకుమ్తె జెజిన్క రకితి కాలుమ్ పూర్తి జా అన్నె. దేముడుచి రాజమ్ పాసి జా అన్నె. జాచి రిసా, తుమ్ కెర్ల పాపల్చి రిసా పెట్టి దుకుమ్ జా. పాపుమ్ ముల్చి బుద్ది జా, సుబుమ్ కబుర్ నూన నంపజా” మెన బోదన కెర్రి తిలన్.

చెత్తర్జన్ సిన్సుల్క యేసు నిసాన బుక్కాసి

16 యేసు జా గలిలయ ప్రాంతమ్చి నమ్మద్రుమ్చి గట్టుతె ఇండెతె తా, సీమోనుక చి అంద్రెయ మెలో సీమోనుచొ బావొన్క దెకిలన్. జేవ్ దొగుల గడ్డె వల గల్తె తిల. జేవ్ మొన్న దెర్చున.

17 జలె, యేసు జోవయంక దెక, “తుమ్ అంచి పట్టి జా, చి మాన్సుల్ అంక నంపజలి రిసా, జోవయంక తుమ్ అంచితె కడ అన్తి రితి తుమ్క సికడిందె” మెన సంగిలన్.

18 ఇసి సంగ బుక్కా బేగి, జేవ్, జోవయంక వలల్ ముల దా కెర, జోచి పట్టి గచ్చ, జో తెన్ బులుక దెర్ల.

19 ఒత్త తెంతొ అన్నె ఇదిల్ దూరి గెచ్చ కెర, జెబెదయ మెలో ఎక్కిలోచ దొగుల పుత్తర్పుల్క యేసు దెకిలన్. వెల్లిచి నావ్ యాకోబు, బావొన్చి నావ్ యోహాను. జేవ్ దొగుల జోవయంచి దొన్తె వెన తా, చిరి జల వలల్ చెంగిల్ కెర్రి తిల.

20 జోవయంక దెకిల్ బేగి, యేసు జోవయంక బుక్కార్లన్. జెబెదయ మెలో జోవయంచొ అబ్బొన్క, జోవయంతె కూలి కెర్చుక కి దొన్తె ముల దా, జేవ్ దొగుల బాపుడ్లు జోచ సిన్సుల్ జతి రితి యేసుచి పట్టి గెల.

బూతుమ్ దెర్లొ మాన్సుక యేసు చెంగిల్ కెర్రిసి
(లూకా 4:31-37)

21 జలె, యేసు, జేవ్ సిస్సుల్ తెన్ కపెర్నహూమ్ పట్టుమతె బెద గెల. అన్నెక్ నెలవ్ కడన్ల దీసి, దేముడుక బక్కి కెర్తె యూదుల్చి ఒత్తచి నబ గెరి గెచ్చు, తెడి పెన కెర, యేసు బోదన కెరుక దెర్నన్.

22 మోసే తెన్ దేముడు దిలి అగ్గల్ సీకడ్తన కెర్తె రితి నాయ్, గని దేముడు దిలి అదికారుమ్ తెన్ యేసు సొమ్మమ్ బోదన కెర్లన్, చి ఒత్త తిల మాన్సుల్ బల్ అచారిమ్ జల.

23 తెదొడి జేవ్ తిలి నబగెరి బూతుమ్ దెర్లొ ఎక్కిలో డీసిలో.

24 జోజలె “ఒ నజరేతు గవ్యెవో యేసుప్రబు, అమచి తెన్ తుక కిచ్చొ కామ్? అమక పాడ్ కెరుక జా అస్సన్ గే? తుయి కొన్న గే జాని. దేముడుచి నుద్ది తిలోనా, తుయి.” మెన కేక గలో.

25 యేసు, జలె, “తుక్లె తా అన్నెక ముల దా గో!” మెన జో మాన్సుక దెర్లొ బూతుమ్క గోల కెర్లన్.

26 బూతుమ్ జో మాన్సుక అద్దుర్ కెర దా, గట్టిజ ఒర్నవడ కెర, జోక ముల దిలో.

27 జగ్గు జలెని ఎత్తిజున్ దెక అచారిమ్ జా, “అబ్బురేయ్య! ఈంజ కెర్తి అదికారుమ్ తిలి బోదన. నెచి రగుమ్. బూతల్ కి అదికారుమ్ తెన్ ఈంజో ‘గో!’ మెన సంగిలి, జా నూన, ఈంజో సంగిల్ రితి ఉట్ట గెతతి!” మెన బమ్మ తెన్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో సంగన్.

28 జా దీసి తెంతో, జా ఒండి గలిలయ ప్రాతుమతె, కేనె ఒత్త, యేసుచి రిసా ఎత్తిజున్ సూన్.

29 బూతుమ్ దెర్లొనాక చెంగిల్ కెర్లి బేగి, నబ గెరి తెంతో బార్ జా ముల కెర, యాకోబు చి యోహాను తెన్ యేసు బెద గెచ్చు, సీమోను చి అంద్రెయి చి గెరి గెల.

30 జలె, గెరి వెనెల, సీమోనుచి అత్తన్ జొర్లొ నీడ నిజ అస్సె. దన్నె అస్సె మెన దెక కెర, సిస్సుల్ యేసుక సంగిల.

31 యేసు జాచి పాసి జా కెర, అతు దెర ఉట్టయేతయ్, జొర్లొ జాక ముల దిలి, చి చెంగిల్ జలి, జా మంతిరి గెరి తిలసక నవ్రెచన ఎత్తి కెర్లి.

ఒగ్గరజన్ బాద తిలసక యేసు చెంగిల్ కెర్లిన్

32 జా దీసి సాంజ్ జతికయ్, ఒగ్గర ఒగ్గరజన్ జబ్బుల్ తిలసక కి, బూతుమ్ దెర్లొనక కి యేసుతె ప్రజల్ కడ అన్.

33 జా పట్టుమచ ప్రజల్ ఎత్తిజున్ జా గెరిచి వీడి బెర జా, గుమ్ముమె బీచో జా తిల.

34 జోవయంతె రగరగాల్చ జబ్బుల్ తిల మాన్సుల్ యేసు చెంగిల్ కెర్లన్, ఒగ్గర బూతల్క ఉదడ గెలన్. గని జో కొన్న గే బూతల్ చినిలి రిసా, జా గుట్టు బార్ కెర్తె నాయ్ మెన, జేవ్ బూతల్ లట్టబుక నెలవ్ నీదో.

35 అన్నెక్ దీసి, రాతి నే పాయితె ఒగ్గర అందర్ తత్తయి, యేసు ఉట్ట కెర బార్ జా, కో నెంజలి టాన్తె గెచ్చు, ప్రార్తన కెరుక దెర్లన్.

36 ప్రార్తన కెర్తె తతికయ్, సీమోను, జో తెన్ తిలన కి, యేసుచి వట్టి జా చజన,

37 జోతె పాచ కెర, “ఇన్నెచ మాన్సుల్ ఎత్తిజున్ తుక చజతతి” మెన యేసుక సంగితికయ్,

38 జో, “జొమ్మ, ఈంజ ప్రాతుమతెచ అన్నె గవ్యెలె గెచ్చుమ్, అవ్ ఒత్త కి బోదన కెర్తి రిసా. జాకయ్ బార్ జలయ్!” మెన యేసు సంగిలన్.

39 జలె, జా గలిలయ ప్రాతుమ్ ఎత్తితె బుల బుల, ఒత్తచి యూదుల్చ నబ గెరలె బోదన కెర్తె తిలన్, చి మాన్సుల్క దెర్లొ బూతల్క ఉదడ గెల్తె తిలన్.

వెల్లి రోగిక యేసు చెంగిల్ కెర్లిన్

(మత్త 8:1-4; లూకా 5:12-16)

40 జా పొది, వెల్లి రోగి ఎక్కిలో యేసుతె జా కెర, సెర్పు నీడ, “తుక ఇస్టుమ్ తిలి, తుయి అంక చెంగిల్ కెర నుద్ది కెరుక తెర్చి.” మెన బతిమాలా జా జొకర్తికయ్,

41 యేసు కన్యారుమ్ జా, అతు చంప కెర, జోక చడ, “అంక ఇస్టుమ్. తుయి చెంగిల్ జా నుద్ది జా” మెన సంగిలన్.

42 వెల్లి రోగుమ్ బేగి జో మాన్సుక ముల దిలి, చి చెంగిల్ జా నుద్ది జలన్.

43-44 తెదొడి యేసు జోక, “జగ్గు జలిచి రిసా కక్క సంగు నాయ్, గని దేముడుచి గుడితె గెచ్చు, ఒత్త సేవ కెర్తొ పూజరితె గెచ్చు, తుయి చెంగిల్ జలిన్ జోక దెకప, తుయి చెంగిల్ జాక్ నుద్ది జలిన్ ఎత్తిజున్ రుజ్జా దెకయ్తి రితి, మోసే పూర్నుమచ సంగిలి కానుక దేను” మెన యేసు అత్త దా జోక సంగిలన్.

45 గని, “కేనె ఒత్త సంగు నాయ్” మెన యేసు సంగ తిలి కి, జో మాన్సు బార్ జా ఉట్ట గెచ్చు కేనె ఒత్త సంగుక దెర్లన్. జగ్గు జలిన్ జో దన్నె ఎత్తిజున్ సూనయేతికయ్, ‘కేనె పట్టుమతె ఇస్టుమ్ అయిలి రితి ఎదార్నుమ్ పెనుక నెంజె’ మెన, యేసు జా బయిలె తాఁ గలో. ఒత్త జా బయిలె తతికయ్, చెత్తర్ దిక్కుల్ తెంతో కి, ప్రజల్ జోతె బెర గెతె తిల.

2

ఉట్టుక నెత్తిల్ రోగిక యేసు చెంగిల్ కెర్లన్

(మత్త 9:1-8; లూకా 5:17-26)

1 సగుమ్ దీసల్ గెలి వడ్లి, యేసు కపెర్నహూమ్ పట్టుమతె అన్నె బుల జెతికయ్, జో ‘గెరి అస్సె’ మెన నూన కెర,

2 ఒగ్గర ఒగ్గరజన్ జనాబ్ జోతె బెర అయిల. బెర అయిలి రిసా, జోచి గదితె కి, గుమ్ముమె కి, అన్నె కక్క టాన్ నాయ్.

జలె, యేసు జనాబ్క దేముడుచి* బోదన కెర్తె తతికయ్,

3 వాతుమ్ జొర్లొ తెన్ తిలోనా ఉట్టుక నెత్తిల్ మాన్సు ఎక్కిలోక, చెత్తర్జన్ యేసు తిలిన్తె కడ అన్. జో మాన్సుక కడ అన్సతె తిల చెత్తర్జన్ జోక జోచి అంతుర్నొ తెన్ వయ ఆస తిల.

4 జలె, జో రోగిక యేసుతె పాసి కడ అనుక చజలి కి, బెర్ల జనాబ్చి రిసా నెత్తిల్. జోచి పాసి జెంక నెత్తిల్ రిసా, జో తిలి గదిచి ఉప్పిర్ ఒర్పొచి వెల్లి బొర్ కెర, జో ఎంగర్ తిలి అంతుర్నొ

† 1:21 1:21 ఎత్తి నెన్సర్ యూదుల్క బక్కి కెర్తె నెలవ్ కడ దీసి జయెద. జా దీసి జోవయంచ నబ గెరలె గెచ్చు, దేముడుచి కొడ నూన కెర, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక బక్కి కెరుల. జోక ‘యెహోవా’ మెన నాన్ తయెద. జా దీసి ‘కిచ్చొ కామ్ కెర నాయ్’ మెన జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగిలిన్క యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ప్రజల్క జాడు వయ్తె రితి కెర కామ్ నీ కెర్లిచి రిసా ఒగ్గర అగ్గల్ అవ్యె ఉచక అస్సె. ఇన్నె, దొన్నె ఎవ్వులు క్లిష్టినక ‘కామ్’ మెన నింద కెర్తె. ‡ 1:24

1:24 దేముడు తెర్లయో క్రిస్తొ, రచ్చంచున కెర్తెనా § 1:43-44 1:43-44 వెల్లి రోగిచి వెల్లి రోగుమ్ గెలి, ‘నుద్ది జలన్’ మెన తెదొడచి యూదుల్ సంగితి తిల. కిచ్చొక వెలి, ఏక మాన్సుక వెల్లి రోగుమ్ తిలి, ‘జో గవ్యె తంక గార్’ మెలి రితి, ‘జోచి జబ్బు డేవ అమకయ్ దెరెద’ మెలి రితి బియ్ కెర గవ్యె తెంతో ఉదడుల. దేముడుచి దయచి రిసా వెల్లి రోగుమ్ పూర్తి గెలి, ‘నుద్ది జల’ మెన గవ్యె అన్నె పెనడుల. * 2:2 2:2 అన్నెక ‘సెబుమ్ కబుర్’ కి మెనుక జయెద.

తెన్ జో రోగిక జా బోరో వాట్ ఉత్తవ దా, యేసుచి పాసిక పాచడ్డ.

5 జలె, 'కడ అన ఉత్తవ తిల జేవ్ మాన్సుల్ నంప తెన్ అస్సి' మెన యేసు రుజ్జు దెక కెర, ఉట్టుక నెత్తిల్లో జో రోగిక దెక, "ఓ పూత్తు, తుచి పాపల్ చెమించువ జా అస్సి" మెన సంగిలన్.

6 జలె, మోసే తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ సికడ్డన సగుమ్జెన్ ఒత్త వెన అస్సి. యేసు సంగిలిసి జేవ్ నూన కెర బమ్మ జా,

7 "ఈంజో మాన్సు కీసా జా లట్టబితయ్! ఇసి లట్టబ దేముడుచి విలువ కడ పాపుమ్ కెర్తయ్! దేముడు ఎక్కిలోక పిట్టవ, కో కి పాపల్ చెమించువ కెరుక నెత్తిల్లో!" మెన, జోవయించి పెట్టి ఉచరన్.

8 జోవయించి పెట్టి తిలి అన్యాయమ్ యేసు జోచి అత్తత బేగి చిన కెర, "తుమ్చి పెట్టి కిచ్చిక దస్సి అన్యాయమ్ తియంతన?"

9 ఉట్టుక నెత్తిల్లో ఈంజో మాన్సుక 'తుచి పాపల్ చెమించువ జా అస్సి' మెన సంగుక నుల్లు గే, 'ఉట్టు, తుచి అంతుర్నో వయన ఇండు' మెనుక నుల్లు గే?

10 జలె, 'మాన్సు జా జెర్నన్ అయిలయ్ అంక, ఈంజయ్ లోకుమతె కి పాపల్ చెమించువ కెర్తె అదికారుమ్ అస్సె మెన రుజ్జు దెకయిందె, మెన జేవ్క సంగ కెర, ఉట్టుక నెత్తిల్లో జో మాన్సుక అస్సె దెక కెర,

11 "అల్ల, తుయ ఉట్టు, తుచి అంతుర్నో వయన ఇండ గెరి గో, మెన తుక అవ్ సంగితసి!" మెన యేసు సంగిలన్.

12 బేగి, జో మాన్సు ఉట్టు కెర, జోచి అంతుర్నో ఉక్కుల వయన, జేవ్ ఎత్తిజెన్చి మెక్కి ఇండుక దెర, బారో జా కెర, ఉట్టు గెలన్. ఇసి జర్గు జలి రిసా, ఒత్త బెర తిలన ఎత్తిజెన్ ఆచారిమ్ జా, "ఇన కమ్మ అమ్ కెయ్య దెకుక నాయ్. అజి దెకిలమ్" మెన, దేముడుక గప్పురుమ్ సంగిల.

లేవీ మెలో సిస్టు నజీతోసాక యేసు బుకార్చిసి
(మత్త 9:9-13; లూకా 5:27-32)

13 యేసు అస్సె బారో జా, †నమురుమ్చి జా గాడుచి ఒడ్డుతెచి వాట్ గెలన్. ఒత్త ఒగ్గరజెన్ జనాబ్ జోతె బెర జెతికయ్, జోవయింక బోదన కెరుక దెర్నన్. బోదన కెర కెర,

14 అస్సె ఇదెల్ దూరి గెలి, †సి సిస్టు నజీతి గెరి ఒత్త వట్టె అస్సె. జా గెరితె అల్లయి మెలో ఎక్కిలోచో లేవీ మెలో పుత్తుసి ఎక్కిలో వెన అస్సె. యేసు జోక దెక కెర, "అంచి పట్టి జా, అంచో సిస్టుడు జా" మెన జోక బుకార్చన్. బుకార్చి బేగి, జో ఉట్టు, యేసుచి పట్టి గెలన్.

15 జలె, లేవీయంత యేసు అన్యాయ్ కంక గెలన్. జోతె అన్యాయ్ కంక మెన యేసు సిస్సుల్ తెన్ వెన తతికయ్, జో తెన్ జా దేసిమ్చ నెక్కిరుమ్ కెర్ల ఒగ్గరజెన్ బెద వెన తిల.

† 2:10 2:10 'మాన్సు జెర్నన్ అయిలో' మెన పార్చి ప్రమానుమతె రెగిడ్డి తెంతో జా కోడు కచి రిసా నాన్ తయిదె మెలి ఎత్తి, అదికారుమ్ తిలో దేముడు 'తెర్తయిందె' మెన సంగ తిలో 'క్రీస్తు' మెలో దెర్నె జలె రచ్చింమవ కెర్తెసాక ఈంజ అస్సెక నాన్ తయిదె; జా నాన్ తె అత్తమ్ పండితుల్ కెర్నెక, యేసుక 'జోయ్య' మెన బమ్మనక నెన ఒగ్గర అత్తర కెర్తెయి.

† 2:13 2:13 ఇత్తల్ జా గాడు నమురుమ్చి రితి రూయ తయిదె. † 2:14 2:14 'సిస్టు' మెలి, జా దేసిమ్క ఆక్రమించువ కెర్తె రోమ్ దేసిమ్చి వాట కెర్తెయి. జా ప్రజుతుమ్చి నాన్ తెన్ సిస్టు నజీతనక యూదుల్ నిస్కారుమ్ దెకుల; వేర ప్రజుతుమ్చి తెన్ జా డెబ్బుల్ నజీతచి రిసా కి, జేవ్ కెర్తె మోసిమ్చి రిసా కి.

* 2:16 2:16 పరిసయ్యల్, మోసే తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ సికడ్డన, సద్దాకయ్యలు యూదుల్క ముక్కిమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్ జవుల. ఎత్తిక వెల్లెల పూజల్ల తెన్ యూదుల్చి వెల్లి నబతె మెనుల. జేవ్ పాదుల ముక్కిమ్క జెమ్మి ఎత్తి, అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి నిదానుమ్ ప్రజెల్క సికడక.

† 2:23 2:23 ఎత్తి, సిస్సుల్ యూదుల్క బక్తి కెర్తె నెలన్ కడ దీసి జయిదె. జా దీసి జోవయించ నజ గెరల్ గెచ్చి, దేముడుచి కోడో నూన కెర, ఎత్తి, అదికారుమ్ తిలో దేముడుక బక్తి కెర్తెయి. జోక 'యోహోవ' మెన నాన్ తయిదె. జా దీసి 'కిచ్చి కామ్ కెర నాయ్' మెన జో ఎత్తి, అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగిలిన్క యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ప్రజెల్క జాడు పయడ్లి రితి కెర కామ్ నే కెర్నెచి రిసా ఒగ్గర అగ్గుల్ అమ్మి ఉచర అస్సి. ఇస్సె, దోస్సి ఎన్నులు కోట్లెన్క 'కామ్' మెన నింద కెర్తెయి.

కోస్సు మెలి, సిస్టు నజీతన కి, నీతి రితి నే కెర్నె కి సగుమ్జెన్, దన మాన్సుల్ ఒగ్గరజెన్ యేసుచి పట్టి గెచ్చి ఒత్త తిల.

16 జలె, *పరిసయ్యల్ తెన్ బెదిత మోసే తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ సికడ్డన సగుమ్జెన్ తిల. 'సిస్టు నజీతన తెన్, నీతి నెంజలన తెన్ యేసు వెన కతయ్' మెన జేవ్ మోసే తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ సికడ్డన దెక కెర, "సిస్టు నజీతన తెన్, పాపుమ్ సుదల్ తెన్ ఈంజో కిచ్చిక కతయ్?" మెన యేసుచ సిస్సుల్క పునిల.

17 జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ పునిలిసి నూన కెర, యేసు జోవయింక దెక, "జబ్బు తెన్ అస్సుమ్ మెన చినన్తనక డాక్టర్ అవ్సురుమ్, గని జబ్బు నెంజలనక డాక్టర్ అవ్సురుమ్ నాయ్. జలె, పాపుమ్ సుదల్ అమ్ మెన చినన్తనకయ్ బుకార్క అవ్ అయిలయ్, గని అమ్ పున్చిమ్ సుదల్ మెన ఉచరంతనక బుకార్క నాయ్" మెన యేసు సంగిలన్.

చువ్వె తతిన్చి రిసా ప్రజెల్ యేసుక పునిలిసి
(మత్త 9:14-17; లూకా 5:33-39)

18 బాబ్సుమ్ దెతె తిలో యోహూచుచ సిస్సుల్ కి, పరిసయ్యల్ కి చువ్వె తతికయ్, ప్రజెల్ సగుమ్జెన్ యేసుతె జా కెర, "యోహూచుచ సిస్సుల్, పరిసయ్యల్చ సిస్సుల్, చువ్వె తంత అలవాట్, గని తుచ సిస్సుల్ చువ్వె తత్తి నాయ్. కిచ్చిక?" మెన జోక పునిల.

19 ఇసి పునితికయ్, యేసు జోవయింక, "కేన్ పెండ్లితె, జోవయించి నెడిమ్ పెండ్లిఉబేడో తిలి పొది పెండ్లి విందుతె బుకార్చన చువ్వె తవుల గే? నాయ్! జలె, పెండ్లిఉబేడో జోవయించి నెడిమ్ తతి ఎదిలి సేంపుక జేవ్ చువ్వె తంక బెదె నాయ్. సర్త తెన్ తవుల.

20 జలె, పెండ్లిఉబేడోచి వచ్చన జలనచి నెడిమ్ తెంతో జోక దెర వేరతె కడ నిలి, జేవ్ మాన్సుల్ ఏడ ఏడ చువ్వె తవుల.

21 "అస్సె, పార్చి పాలుమ్ చిరి జా తిలిగన, మాన్కచి రిసా నే కేడయిలి నే కేడ్డె నోచి గండ కో జాన్ల మాన్సుల్ గల్లి నాయ్. ఏక్ వేల, దస్సి, తోలితో నే కేడ్డె నే కేడయిలె గల తిలిగన, జా ఒండ పాలుమ్ కేడ్డె, జా మాన్క కడదె. మాన్సు జా పాలుమ్ గల్లె, అమ్మ జలి పార్చి బట్ట నోచి బట్టచి మాన్క బెదయిలి కుటు సాడి చిరి జయిదె, చి అగ్గెచి కంట వెల్లి బోరో జయిదె.

22 "పిమ్మల్, పార్చిచి కాయ్ తెన్ ఒత్త నోచి ద్రాచ రస్సుమ్ సువితి నాయ్. కిచ్చిక మెలి, జా కాయ్ పార్చి జలి రిసా, జాచితె నోచి ద్రాచ రస్సుమ్ సువితిగన, జా పులుక నెతిరి రిసా, జా రస్సుమ్ పొంగువ జలి పొది జా కాయ్ పుట్టెదె, జా రస్సుమ్ నూయి జయిదె. దస్సి, కాయ్, రస్సుమ్, దోస్సి కి పోడ్ జా గచ్చుల. జాకయ్, నోచి ద్రాచ రస్సుమ్క నోచి కయల్ అవ్సురుమ్." మెన జోక పునితి మాన్సుల్క యేసు సంగిలన్.

పండితుల్ యేసుక గోల కెర్చిసి
(మత్త 12:1-8; లూకా 6:1-5)

23 జా పొదులె, † ఏక నెలవ్ కడన్లి దీసి, యేసుచి సిస్సుల్ పంజో పికిలి బుయి వాట్ గెతె తిల. వాట్ సాదీ పికిలి పంజోచ పన్నులు దొన్న జేవ సిస్సుల్ కొడ కయిల.

24 జేవ్ సిస్సుల్ ఎన్నులు కోడ్లసి, జెలి, పరిసయ్యుల్ నగుమజన్ దెక కెర, 'జేవ్ దన్నె కెర్లిసి కామ్ కెర్లి రితి జతయ్' మెన, "ఈందె, నెలవ్ కడన్లి దీసి కెరుక నాయమ్ నెంజిలిసి కిచ్చొక తుచ సిస్సుల్ కెర్లితి?" మెన యేసుక గోల కెర్ల.

25 యేసు జోవయింక, "†దావీదు పూర్ణుమచో జో తన్ తిలన, చూ కెర్లికయ్ కిచ్చొ కెర్ల గే తుమ్ కెయ నదు కెర్లు నాయ్ గే?

26 మెలె, అబ్బాతారు మెలోసా ఎత్తిక వెల్లో పూజరి జా తిలి కాలుమ్, దేముడుచి గుడి తెడి దావీదు పెన కెర, దేముడుచి గుడిచ పూజర్లు దేముడుక అర్పితుమ్ దిల పొడియె వెంటన, పూజర్లు కంక జయెదె గని అన్నె కో కి కంక నెంజి మెన జాన్లె కి, జో తన్ తిలనక వంట దా, జోవయింతెన్ కయిల!" మెన జేవ్ పరిసయ్యుల్ క యేసు నంగిలన్. జోవయింక అన్నె.

27 "నెలవ్ కడన్లి దీసి మాన్సుల్క ఒగ్గర్ ఏలుప కెర్లు మెన నాయ్, గని మాన్సుల్క 'చెంగిల్ తత్తు' మెనయ్ దేముడు నెలవ్ కడన్లి దీసి దిలన్.

28 జెలి, నెలవ్ కడన్లి దీసిచి ఉప్పిరి ఆవ్ మాన్సు జా జెర్నన్ అయిలోసొక అదికారుమ్ అన్నె" మెన పరిసయ్యుల్ క యేసు జబాబ్ దిలన్.

3

అతు లంబ గెలో మాన్సుక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి
(మత్త 12:9-14; లూకా 6:6-11)

1 తెదొడి జా కప్పెర్హూమ్ పట్టుమతె యూదులచి నబ గెరి యేసు అన్నె గిచ్చ, పెన, కిచ్చొ దెకిలన్ మెలె, అతు లంబ గెలోసా ఎక్కిలో బత్త అన్నె.

2 జెలి, 'ఒక్కి కెర్లి నెలవ్ కడన్లి దీసి యేసు జో మాన్సుక చెంగిల్ కెరెదె గే నాయ్ గే' మెన దెకుక మెన, వెల్లెల మాన్సుల్ రకితె అన్నె. 'జోక చెంగిల్ కెర్లిగిన, నెలవ్ కడన్లి దీసి కామ్ కెర్లి రితి జయెదె, చి యేసుక నేరిమ్ వయిడుక జయెదె' మెన ఉచర అన్నె.

3 జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ దన్నె రకితె తతికయ్, యేసు జో అతు లంబిలోసొక దెక, "ఇత్తల్ జే!" మెన నంగ కెర,

4 జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ క దెక, "†నెలవ్ కడన్లి దీసి ఎక్కిలోక చెంగిల్ కెరుక నాయమ్ గే, గార్ కెరుక నాయమ్ గే? జేచి ప్రాసుమ్ రచ్చించుప కెరుక గే, జోక మార గెలుక చెంగిల్ కి?" మెన జోవయింక పునిలన్. గని జేవ్ తుక్కె తిల.

5 జోవయించి మెన్సుతె ఇదెల్ కన్యారుమ్ కి జతి నాయ్, చి రిసా యేసు దుకుమ్ జా, కోపుమ్ తెన్ ఒత్త తిలనక దెక కెర, జో మాన్సుక అన్నె దెక, "తువో అతు చంపొ కెరు" మెన జోక నంగితికయ్, జో అతు చంపొ కెర్లన్, చి జా అతు చెంగిల్ జెలి.

6 యేసు కెర్లిసి దెక కెర, పరిసయ్యుల్ బార్ జా, హేరోదు పచ్చెన జతన్ తెన్ నబ కెర, "జోక కీసి మారుమ్?" మెన కుట్ల ఉచర్ల.

ఒగ్గర్జన్ మాన్సుల్ యేసుతె జా కెర దెర తిలిసి

7 యేసు బార్ జా కెర, జోచ సిస్సుల్ తెన్ జా గలిలయ ప్రాంతుమ్చి నముర్దుమ్ గాడుచి ఒడ్డుతె గెలన్. ఒత్తచ ప్రజెల్ ఒగ్గర్జన్ జనాబ్ జోచి పట్టి గెల. పిమ్మట్, జో కెర్ల కమెచి రిసా నూన తా, యూదయ ప్రదీసిమ్ తెంతో,

8 యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తెంతో, ఇదుమయ ప్రాంతుమ్ తెంతో, యోర్దాను గాడు ఒత్తల్తో తెంతో, పడ్డో సీదోనుచి తూరు మెల పట్టల్చి ప్రాంతుమ్ తెంతో, దూరదూరిచ మాన్సుల్ ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జన్ జనాబ్ జా కెర, ఒత్త యేసుతె జా బెర్ల.

9 జెలి, "ఈందె, ప్రజల్ పెలపెలి జతతి. ఇసి జెలి, దన్నె ప్రమాదుమ్ నే జతి రిసా, దోని ఏకక నంగ తా" మెన, సిస్సుల్క నంగిలన్.

10 కిచ్చొక మెలె ప్రజల్తె ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జన్చ జోర్లెల్ గట్లక యేసు గెచ్చయ్తికయ్, "జోక చడితె జెలకు చెంగిల్ జమదె" మెన, అన్నె జబ్బు తిలన ఎత్తిజన్, జోక చడుక మెన పెలపెలి జతె తిల.

11 పిమ్మట్ జా పొది అన్నె కిచ్చొ జర్లు జతె తిలి మెలె, బూతల్ యేసుక దెకిలె, జేవ్ దెర్లనక సెర్లు సేడవ దా, "దేముడుచో పుత్తుసి, తుయ" మెన జేవ్ దెర్లనచి చొడివాట్ బూతల్ యేసుచి రిసా కేతుల్ గల్లె తిల.

12 గని, "అవ్ కొన్నె గే తుమ్ కక్కి కి నంగుక నాయ్" మెన బూతల్క యేసు అడ్డ దిలన్.

బారజన్ సిస్సుల్క యేసు అదికారుమ్ దిలిసి

13 తెదొడి యేసు ఏక మెట్టయ్ వెగ గిచ్చ, జో ఇష్టుమ్ జల మాన్సుల్క బూకర్లన్, చి జోతె అయిల.

14-15 యేసు బారజన్ బారితుల్క నిసాన, "తుమ్ అంచి తెన్ తత్తి రిసా తుమ్క అవ్ నిసాన అన్నె. పడ్డో, అంచి నావ్ తెన్ తుమ్ బోదన కెర్లి రిసా, అంచి నావ్ తెన్ బూతల్క తుమ్ ఉదడ్డి రిసా తుమ్క అవ్ తెర్లయెతన్" మెన, జోవయింక అదికారుమ్ దిలన్.

16 జో నిసాన అదికారుమ్ దిల బారజన్ కొన్నె మెలె, ఎక్కిలో సీమాను మెలోసా, జోక 'పేతురు' మెన యేసు పడ్డో ఆసిమ్ నావ్ తిలన్.

17 జెబెదయ మెలో ఎక్కిలోచ దోగుల పుత్తర్లులు, మెలె, యాకోబు చి యోహాను మెలో బాబోసి. 'ఉర్బుల్ జల మాన్సుల్' మెలి అర్దుమ్ తెన్ 'బోయనేర్లెన్' మెన జేవ్ దోగులక యేసు ఆసిమ్ నావ్ దిలన్.

18 పిమ్మట్, అన్నె కొన్నె మెలె, అంద్రయ, పిలిప్, బర్తోలోముయ, మత్తయ, తోమా. పడ్డో అల్బయ మెలో ఎక్కిలోచో యాకోబు మెలో పుత్తుసి, పడ్డో తద్దయ, †కనానుచో జలో సీమాను మెలో అన్నెక్కో.

19 అన్నె కొన్నె మెలె, ఇస్కరియోతు మెలి గవ్వెచో యూదా మెలోసా. జో పడ్డో విరోదుమ్ నుదల్చి అత్తి యేసుక దెర దిలోసా. తెదొడి యేసు కప్పెర్హూమ్ గెరి గెలన్.

† 2:25 2:25 దావీదు ఒగ్గర్ పూర్ణుమ్ యూదుల్క రావో జా తిలన్. యేసు జోచి నెకుమతె జెర్లిలన్. అబ్బాహమ్ తెన్, అన్నె దోగుల తిగ్లె తెన్, దావీదుక 'ముక్కిమ్చో పూర్ణుమ్చో' మెనల.

* 3:4 3:4 ఎత్తి నెస్యర్ యూదుల్క బక్తి కెర్లి నెలవ్ కడ దీసి జయెదె. జా దీసి జోవయింక నబ గెరి గిచ్చ, దేముడుచి కొడోనూన కెర, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక బక్తి కెరల. జోక 'యెహోవ' మెన నావ్ తయెదె. జా దీసి 'కిచ్చొ కామ్ కెర నాయ్' మెన జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు నంగిలిన్క యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ప్రజల్క జాదు వయడ్లి రితి కెర కామ్ నే కెర్లిచి రిసా ఒగ్గర్ అగ్గల్ అవ్వు ఉచర అన్నె. ఇన్నె దొన్నె ఎన్నులు కోడ్లన్క 'కామ్' మెన నింద కెర్లితి. † 3:18 3:18 'కనానుచు జలో సీమాను' మెన కెర్లె అన్నె. సొంత దేసిమ్ ఏలుప కెరంతి ఆన తిల ఒత్తచ మాన్సుల్క 'కనానులు' మెన అసిమ్ నావ్ తయెదె, బెర్లె.

²⁰ యేసు గెరి గెతికయ్, ఒగ్గరజిన్ జనాబ్ జోతె అన్నె బెర్ల. జేవ్ ఒత్త బెర్లె రిసా, అన్నెమ్ కంక కి యేసుక నెలవ్ నాయ్.

²¹ దస్సె యేసు జోచి బోదన జోచ కము కెరుక అన జా ఎడ్లరె వుండె నాయ్ చి రిసా “వెర్లె జా తయెదె” మెన మాన్సుల్ సంగిత్ తిలిసి నూన కెర, జోక దెర, గెరి కడ నెంక మెన, జోచి కుటుంబుమ్చ[†] బార్ జల.

పండితుల్ యేసుక నింద కెర దూసుప కెర్లిసి

²² జా మదెనె, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తెంతో జా తిల, మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్తన, యేసు ఉత్తిర్లిసితె అయ్ల. జా కెర, యేసుచి రిసా “ ‘బయెల్లెబూల్’ మెలో జో వెల్లో బూతుమ్ జోక దెర అన్నె, “బూతల్క సీరాన్ జలోచి నాన్ తెన్ ఈంజో బూతల్క ఉడడ్తయ్” మెన సంగితె తిల.

²³ జలె, యేసు జోవయింక పాసి బుకారా కెర టాలివో కెర ఇసి మెలన్. “సయ్తాన్ కిసి జా జోక జోయ్యి ఉడడెదె! బెదె నాయ్!

²⁴ మెలె, కేన్ జుప్సన్ రాజిమ్చ పైజల్ జలెకు విరోదుమ్ కెరన వర్ల వర్ల జా జోవయింక జెచ్చె యుద్దుమ్ కెరన్లె, జా రాజిమ్ టీవో జంక నెత్త నానినుమ్ జా గెచ్చెదె.

²⁵ పడ్డె, కేన్ గెరచ జలెకు జోవయింక జెచ్చె విరోదుమ్ కెరన్లె, వర్ల వర్ల జా గెచ్చుల, చి కట్టు పిట్టవన పాడ్ జా గెచ్చుల.

²⁶ జలె, దస్సి, సయ్తాన్ జోక జోయ్యి విరోదుమ్ జలి రితి జా జోచ సొంత సేవ కెర్తనక ఉడడుక బెదె నాయ్. జో దస్సి జోక జోయ్యి విరోదుమ్ జలిగెన, జోచి రాజిమ్ టీవో జయె నాయ్, నానినుమ్ జా గెచ్చెదె.

²⁷ “గని, కేన్ గెరచో ఎజోహుని బలమ్ సుదో జలె, జోకయ్ తొలితో బందిలెకయ్, జోచి గెరి పెన జోచి సామన్ చోరుక జయెదె. గని జోక తొలితో బంద తిలె, జోచి గెరచి ఎత్తి చోర గెలుక జయెదె.

²⁸ “ముక్కిమ్క తుమ్క ఆవ్ గట్టిజ సంగితసి. కిచ్చొ మెలె, ఎక్కిక పిట్టవ, మాన్సుల్ కెర్ల పావల్ దూసినల్ ఎత్తి జోవయింక చెమించుప కెరుక జయెదె.

²⁹ గని, దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తుక కో దూసుప కెరుల గే, జెచ్చె కెయ్యెక కి చెమించుప జతి నాయ్. జోవయించి పాపుమ్ కెయ్యెక తెయ్యెక తయెదె, చి నానినుమ్తె గెచ్చుల” మెన జేవ్ యేసు సంగిలన్.

³⁰ కిచ్చొక మెలె, యేసుచి సుద్ది తిలి అత్తు జలెకి, ‘జోక సయ్తాన్చి అత్తు అన్నె’ మెలి రితి, “జోక బూతుమ్ దెర అన్నె” మెన జేవ్ దూసుప కెర తిల.

కొన్న యేసుక కుటుంబుమ్ జవుల గే జోయ్యి సంగిలిసి (మత్త 12:46-50; లూకా 8:19-21)

³¹ తెదొడి, యేసుచి అయ్యసి, బాపుడ్లులు, జో తిలిన్తె పావ కెర, వీదె టీవో జా కెర, “అమ్ జా అన్నుమ్. బార్ జవున్” మెన సంగ తెర్తయ్ల.

³² జలె, యేసుచి సుట్టునంత ఒగ్గరజిన్ జనాబ్ వెన తిల. జేవ్ జలె, జోక “ఈందె, అయ్యది చి తుచ బాపుడ్లు జా కెర, వీదె టీవో జా కెర తుక బుకార్తె” మెన సంగ దిల.

³³ యేసు జోక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “కొన్న అంక అయ్య బాపుడ్లు జవుల గే జాన్సు గె?” మెన సంగ,

³⁴ జోచి సుట్టునంత వెన తిల పైజల్క దెక, జోవయింక దెకచ, “ఈందె, అంచి అయ్య, అంచ బాపుడ్లు!

³⁵ దేముడుచి ఇప్పుమ్ రితి కో కెరుల గే, జెచ్చె అంక బావో, బేని, అయ్య జవుల” మెన సికడ్తన్.

4

టాలివో సంగ యేసు బోదన కెర్తన్

(మత్త 13:1-9; లూకా 8:4-8)

¹ యేసు సముద్దుమ్ గాడుచి ఒడ్డుతె అన్నె గెచ్చ కెర, అన్నె బోదన కెరుక దెర్లన్, గని ఒగ్గరజిన్ జనాబ్ జోచి సుట్టునంత బెర వెలవెలి జతె తిలి రిసా, యేసు ఏక దోనితె వెగ వెన, ఒడ్డు తెంతో ఇదెల్ దూరి గెలన్. బెర తిల మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్ జా ఒడ్డుతె టీవో జా తిల.

² యేసు జోవయింక కిచ్చొ కిచ్చొ సికడ్తి రిసా, ఒగ్గర టాలివో సంగ బోదన కెరుక దెర్లన్.

బుయ్యె ఉంపిలి బీక టాలి

జో జోవయింక బోదన కెరుక,

³ “ఈందె, తుమ్ సూన! ఉంపితోనా ఎక్కిలో, బీ ఉంపుక బార్ జలన్.

⁴ జో ఉంపితె తతికయ్, సగుమ్ బీ బయిలె వాట్ పక్కయ్ సెడ్డికయ్, పిట్టల్ ఉత్త జా కా గెల.

⁵ అన్నె సగుమ్ బీ ఒగ్గర మత్తి నెంజిలి పత్తురు బుయ్యె సెడ్తన్. ఉప్పిరి ఇదిదిల్ మత్తి తిలి రిసా, ఒత్త సెడ్తి బీ బేగి గజ్జల్ బేలి.

⁶ బేగి గజ్జల్ జలె కి, ఒప్పడె లయితికయ్, పత్తలె మొక్కల్ డడ్డ గెల, చి చెల్లొ బుయి తెడి పెన వడ్డుక నెతిర్లి రిసా, జేవ్ మొక్కల్ సుకా గెచ్చ మొర గెల.

⁷ అన్నె సగుమ్ బీ కంట దుబ్బుల్ తిలిన్తె సేడ గజ్జల్ జా మొక్కల్ జలన్. గని ఒత్త తిల కంట మొక్కల్ వడ్డ కెర ఒత్త సెడ్తి బీచ మొక్కల్క వెల గెలికయ్, జా బీచ మొక్కల్ ఎన్నులు నే దెర్లె కిచ్చొ పలితుమ్ దెయె నాయ్.

⁸ గని, అన్నె సగుమ్ బీ చెంగిలి బుయ్యె సేడ కెర, చెంగిల్ వడ్డ చెంగిల్ పంబో పిక, విన్నెక దెన్ను వంతుల్, తిని విన్నా వంతుల్, పుంజెక వంతుల్, పలితుమ్ దిలి.”

⁹ అన్నె, “సూనత కంట్లో తిలన సూన!” మెన యేసు సంగిలన్.

¹⁰ బెర తిల మాన్సుల్ ఉడ్డు గెతికయ్, యేసు తెన్ బెదిల మాన్సుల్ సగుమ్జిన్ జోచ బారజిన్ సిస్సుల్ తెన్ బీచి రిసాచి టాలిచి అద్దుమ్చి రిసా పుసిల.

¹¹ చి, జో జోవయింక, “దేముడుచి రాజిమ్చి రిసాచి గుట్టు జలిసి జానస్సు మెన తుమ్క నెలవ్ దా అన్నె, గని అమ్చి తెన్ నే బెదిలక ఎత్తి టాలివో తెన్నె సంగుక అన్నె.

¹² కిచ్చొక మెలె, పూర్లు రెగ్గె రితి,

* అవ్ కెర్ల కము కచితుమ్ దెకుత్ గని అద్దుమ్ చినుత్ నాయ్. అవ్ సంగితి బోదన కచితుమ్ సూసుల, గని అద్దుమ్ కెరంతు నాయ్. నెంజిలి అద్దుమ్ కెరన్లెగిన్ బుద్ది మార్పుప జా అంచి తెన్ పళ్ల చెమించుప జతె, మెన రెర్ల అన్నె.” మెన సంగిలన్.

ఉంపిలి బీచి టాలిచి అద్దుమ్ యేసు సంగిలిసి

[†] 3:21 3:21 జోచి సబెరేతు గచ్చె తెంతో బార్ జల. యేసు కవెర్లహూమ్ పట్టుమ్తె తిలన్. § 3:22 3:22 “బూతల్క రాన్ జలోనా” మెలె, సయ్తాన్.

* 4:12 4:12 నెంజిలి “జోవయించి పాపుమ్ చెమించుప జతి రితి పసుల అంచితె జెతు నాయ్ మెన, తుమ్ కచితుమ్ దెకితసు గని అద్దుమ్ చినుతు నాయ్, అవ్ సంగితి బోదన కచితుమ్ సూనతు, గని అద్దుమ్ కెరంతు నాయ్”.

13 తెదొడి యేసు జోవయింక అన్నె, “ఈంజ టాలిచి అర్దుమ కెరన్ను నాయ్ గే? దస్సు జలె, అన్నె టాలివోచి అర్దుమ కీసి కెరంతె!

14 ఈందె, ఉంపిటోసా బీ ఉంపిలి రితి, అడ్ బోదన నూనయ్తసి.

15 వట్టి ఉంపిలి బీక జర్గు జలిసి, జలె, ఈంజ బోదన నగుమ్జిన్ సూన్సిచి రితి జతయ్. వట్టి ఉంపిలి బీక పిట్టల్ కీసి జా కెర కా గెల గే, దస్సు, నగుమ్జిన్ మాన్సుల్ ఈంజ బోదన సూన్సి బేగి, సయ్తాన్ జా కెర, జోవయించి పెట్టి తెంతో ఉర్లిలి రితి కెర వచ్చు వడ్డయ్.

16 “పత్తురు బుయ్యో ఉంపిలి బీక జర్గు జలిసి, జలె, అన్నె నగుమ్జిన్ మాన్సుల్ చి బోదన నూన జతినచి రితి జతయ్. మెలె, జా బీ బేగి గజ్జల్ జలి రితి జా, జేవ్ మాన్సుల్ నుబుమ్ కబుర్ సూన్సి బేగి, సర్ద జా, ‘నంపజతనుమ్’ మెనుల.

17 గని జోవయించి సొంత పెట్టి నుబుమ్ కబుర్చ చెర్తొ నెంజలి రిసా, గడియ జలి రితి డీసిలెకి, చి రిసా కిచ్చొ జవున్ బాద సేడ్జె జలెకు, నెంజలి వేర మాన్సుల్ జాచి రిసా జోవయింక అల్లర్ కెర్లె జలెకు, జేవ్ మాన్సుల్ బమ్మ జా, బే బేగి నమకుమ్ ముల దెవుల.

18 “అన్నె నగుమ్జిన్ మాన్సుల్, చి బోదన నూన, కంట దుబ్బుల్ తిలిన్తె ఉంపిలి బీ రితి జతయ్. మెలె, చి బోదన జేవ్ సూన్సి కి,

19 ఈంజయ్ లోకుమ్తె తిలిసి ఎత్తిక ఉచర్లె తా, ‘కీసి జా జేమిద’ మెన చింత గలనుల, సొమ్మారుమ్ జంక ఆన జవుల, దస్సు, జా ఆన జవున్, జా చింత జవున్, జోవయించి పెట్టి మెన తా, జా బోదనక వెలగెలి రితి జయిదె, చి రిసా, జా బోదన జోవయింతె పలితుమ్ దెయ్ నాయ్.

20 “అన్నె నగుమ్జిన్ మాన్సుల్ బోదన నూన, చెంగిల్ బుయ్యో ఉంపిలి బీ రితి జతయ్. మెలె, చెంగిలి బుయ్యో ఉంపిలి బీతె విన్సుక్ దెస్సు వంతుల్, తిన్ విసా వంతుల్, వుంజెక్ వంతుల్ కీసి పలితుమ్ దెవుల గే, దస్సు, జేవ్ మాన్సుల్ కి బోదన నూన, నంపజా గిచ్చొ, ‘పలితుమ్ దెవుల’ మెన బోదన కెర్లన్.

దీవు లగితిన్క టాలి
(లూకా 8:16-18)

21 సిన్సుల్క యేసు అన్నె సంగిలిసి కిచ్చొ మెలె, “దీవు దీవుకంబుమ్చి ఉప్పిరి తివుల గని అరి నాడిచి తెడి జవున్, మంచుమ్చి తెడి జవున్ తింకయ్ మెన కేన్ గెర్చ మాన్సుల్ దీవు అనుల గే? నాయ్. ‘కామక జెవున్’ మెన దీవుకంబుమ్చి ఉప్పిరి తివుల.

22 జలె, డీసున్ మెనయ్ కిచ్చొ జవున్ లుంకడ తవుల. ఆకరక బార్ కెర్లి రిసాయ్ కిచ్చొ జవున్ గుట్టు లుంకడ తవుల.

23 నూన్తన కంక్లొ కక్కు తిలె, సరిగా నూన్సు!”

24 అన్నె జోవయింక, “తుమ్ కిచ్చొ నూన్తె గే, సరిగా అర్దుమ్ కెరన దెకన. *తూమ్ కేన్ కొల్లె తెన్ కట్టడెతె గె, జయ కొల్లె తెన్ అన్నె తుమ్కయ్ కి కట్టడ దెవుల. తుమ్క అన్నెయ్ మీన దెయిందె.

25 తిలోసాక అన్నె దెంక జయిదె, గని నెంజలిసాక జలె, జోవయింక తిలిసి కి జోత్తె తెంతో కడ నెంక జయిదె” మెన యేసు సంగిలన్.

బీ గజ్జల్ జా వడ్డితిచి టాలి

26 యేసు సిన్సుల్క అన్నెక టాలి సంగిలన్. “ఎక్కిలో బుయ్యో బీ గల్లి రితి అన్నె. జా బీ కీసి జయిదె గే, దేముడుచి రాజిమ్ పూర్తి జతిన తెన్ కి దస్సు.

27 జలె, జో మాన్సు జోచి బట్టి బీ గల తా, జో అలవాట్ జలి రితి, రోజుక అందరె నిజ, పెందలె ఉట్ట, మాములుమ్ జతె తయెదె. మదెనె, జా బీ గజ్జల్ జా వడ్డుక దెరెదె. కీసి వడ్డితయ్ గే జో మాన్సు నేనె.

28 గని జా బీ బుయ్యో తా, దస్సి జేవ్చి ఇస్తుమ్క మెలి రితి జయ్ గజ్జల్ జా వడ్డ, తోలితో మొక్క, వడ్డొ ఎన్నులు, వడ్డొ పికిలి పంట్లో దెయెదె.

29 జలె, పంట్లో పికిలి పొది, ‘లాంయి నమయిమ్ జా అన్నె’ మెన పీన, జో మాన్సు బార్ జా లాయెదె” మెన సిన్సుల్క యేసు సంగిలన్.

సార్కు గిడ్డ రూకు జా గెతినచి టాలి

(మత్త 13:31-32, 34-35; లూకా 13:18-19)

30 జో అన్నె ఇసి మెలన్, “దేముడుచి రాజిమ్ కీసి జతయ్ గే తుమ్ అర్దుమ్ కెరంతి రిసా కిచ్చొ టాలి ఉచరుమ్?

31 ఇసి జయిదె, బుయ్యో ఉంపిలి సార్కు గిడ్డక జర్గు జతినచి రితి జయిదె. మెలె, జా గిడ్డ ఈంజ లోకుమ్చ గిడ్డల్ ఎత్తిచి కంట ఇదిలిసి తిలెకి, ఉంపిలె, గజ్జల్ జా వడ్డిలి మెలె,

32 రోన్తె గల్లి మొక్కల్ ఎత్తిచి కంట వెల్లో జా, జా మొక్కచ కొమ్మల్ వడ్డిలె, జా రూక్చ కొమ్మల్ చి నీడతె ఆగానుమ్చ పిట్టల్ జోవయింక గూడల్ బండ్ చెంగిల్ తంక జయిదె” మెన యేసు బోదన కెర్లన్.

33 ఒగ్గర్ టాలివో సంగయ్ యేసు ప్రజల్క నుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర్లన్, జేవ్ నూనుక అర్దుమ్ కెరనుక తెరితి రితి.

34 టాలివో నెంతె జోవయింక సికడ్జె నాయ్. గని ప్రజల్ నెంజలి పొది, జోచ సొంత సిన్సుల్కయ్ అర్దుమ్ ఎత్తి సికడ్జె తిలన్.

35 జా దీసి సాంజ్ జతికయ్, “సముద్రుమ్ జీన ఒత్తల్తో గెచ్చుమ్,” మెన సిన్సుల్క యేసు సంగిలన్.

36 బెర తిల జనాబ్క సిన్సుల్ ముల దా కెర, యేసు అగ్గి తెంతో మెన తిలి దోన్తె వెగ కెర, జోవయింతెన్ గాడు ఒత్తల్తో గెచ్చుక మెన దోన్ జీనవుక దెర్ల. అన్నె నగుమ్ దోన్తో కి జో తిలి దోన్ తెన్ తిల.

37 జలె, యేసు దోన్తె గెతె తతికయ్, వాడు ఒగ్గర్ కెర్లికయ్, కెర్లల్ దోన్తె పెట్టి జా డేవితె తిలి రిసా, దోన్తె పాని బెరితె తిలి.

38 ఇసి జతె తిలె కి, యేసు దోన్తెచి పడ్డొచి బల్లయ్ నిజ తిలన్. నిజ తతికయ్, సిన్సుల్ బమ్మ జా, గురుబాబు, అమ్ మొర్లె తుక బాద నాయ్ గే? మెన కేక్ గల, జోక ఉట్టయ్ల.

39 జో ఉట్ట, వాడుక గోల కెర, “సేంతుమ్ జా తుక్లె తా” మెన సముద్రుమ్క సంగితికయ్, వాడు ముల దిలి, చి ఎత్తి అన్నె సేంతుమ్ జా గెలి.

ఇసి సేంతుమ్ జతికయ్,

40 జేవ్ సిన్సుల్క యేసు, “కిచ్చొక బితను? అంచి రిసా తుమ్క ఇదిలి కి నమకుమ్ నాయ్ గే?” మెన సంగితికయ్,

† 4:20 4:20 ‘ఆత్మపలితుమ్ దెరుల’ మెలె, దన మాన్సుల్ ప్రబుచి బుద్ధి ఇండల, చి అన్నె మాన్సుల్ దెక, జేవ్ కి ప్రబుచి రాజిమ్తె దెదుక ఇప్పుమ్ జా, నుబుమ్ కబుర్ నూన నంపజా దెదుల. ‡ 4:24 4:24 ఇన్నెచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, ‘తుమ్ అర్దుమ్ కెరంతె కొల్లె తుమ్క అన్నె సికడక జయిదె. అన్నెయ్ సికడిందె 25 అర్దుమ్ తిలోసాక అన్నె సికడక జయిదె, గని అర్దుమ్ నెంజలిసాక తిలి అర్దుమ్ జోవయింతె తెంతో కడ నెంక జయిదె’.

41 జేవ్ ఎత్తిజన్ బియ్యం గెచ్చు, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో “ఈంజో కొన్నో జయెదె? వాడు సముద్రము కి ఇన్నెది కోడె రితి కెర్తతి!” మెన అచారిమ్ జా లట్టబనుక దెర్ల.

5

బూతల్ దెర్లసాక యేసు చెంగిల్ కెర్లసి
(మత్త 8:28-34; లూకా 8:26-39)

1 యేసు జోచి సిస్సుల్ తెన్ సముద్రము జీన కెర, ఒత్త తిలి
* గెరాసినుల్చి ప్రాంతుమెత పాచిల.

2 యేసు దోని తెంతో ఉత్తిర్ల బేగి, బూతుమ్ దెర్ల మాన్సు ఎక్కిలో మెన్సెల్ తెంతో బార్ జా, జోక దన్నుల్ జల్.

3 జో మాన్సు మెన్సెల్ జతె తిల్. జోక బూతల్ దెర్ల రిసా, గెల్సుల్ తెన్ కి జోక కో అన్నె బందుక నెత్తిర్.

4 ఒగ్గర్ దప్పులు జోచ అత్తొ చట్టక గెల్సుల్ తెన్ మాన్సుల్ అగ్గ బంద తిల, గని కెత్తి సుట్టు జవున్, కెడ్డి డిట్టుమ్ బంద తిల కి, అత్తొచ గెల్సుల్ కుట్టువుక, చట్టచ గెల్సుల్ గండల్ కెరుక, దన్ను జతె తిల్. జోక అన్నె ముద్దొ కెరుక కో కి నెత్తిర్.

5 జో రాతి మెడ్డెన మెన్సెల్ డొగ్రెల్ బుల బుల, కెడ్డెడి తెదెడి ఒర్న, జోక జోయ్య పత్తల్ తెన్ పిచున, బాద కెరంతె తిలన్.

6 జలె, జో దూరి తెంతో యేసుక దెక, నిగ జా, సెర్నూ సేడ యేసుక జోకర,

7 “ఓ యేసుప్రబు, ఎత్తిచి ఉప్పిరి తిల్ దేముడువో పుత్తుని, తుయి. అంచి తెన్ తుక కిచ్చొ కామ్? అంక అల్లర్ నే కెర్లి రితి దేముడుచి నాన్ తెన్ ఒట్టు గలను.” మెన గట్టిజ కేకుల్ గలుక దెర్లొ.

8 కిచ్చొక దన్ను జల్ మెలి, “ఓ బూతుమ్, ఈంజో మాన్సు తెంతో బార్ జా ముల దేను!” మెన యేసు నంగ తిల్.

9 జలె, యేసు జో బూతుమ్క అన్నె, “తుచి నాన్ కిచ్చొ?” మెన పునిలన్, చి జో యేసుక “అంచి నాన్ ‘నయ్యుమ్’ ఎత్తివాల్ జన్ బూతల్ అన్నుమ్” మెన నంగ,

10 “అమ్క ఈంజ దేనిమ్ తెంతో ఉదడ గెలు నాయ్.” మెన జో బూతుమ్ యేసుక బతిమాల్ జా నంగిలన్.

11 జలె, జా మెట్టుయె వెల్లి మంద అండ్రులు కతె తిల.

12 చి “అదె, జేవ్ అండ్రుల్క అమ్ దెర్లి రితి సెలవ్ దా, అమ్క జోవయింతె తల్లపు” మెన యేసుక జేవ్ బూతల్ బతిమాల్ జా నంగిల.

13 దన్ను జతికయ్, యేసు సెలవ్ దిలన్. సెలవ్ దెతికయ్, జేవ్ బూతల్ బార్ జా జో మాన్సుక ముల దా, జేవ్ అండ్రుల్చి పెట్టి పెసిల, చి జేవ్ పాసి పాసి దొన్నె వెయిలు బోడియె అండ్రులు బమ్మ జా, ఒత్తచి గాటిక నిగ ఉత్త గెచ్చు, గడ్డె సేడ డుజ మొర గెల.

14 జేవ్ అండ్రుల్ దన్ను జతికయి, మంద రకీతన బమ్మ జా ఉట్టు నిగ, పట్టుమెత, ఒండి ప్రాంతుమెత నూనయల, చి జర్గు జలిసి దెకుక మెన, ప్రజల్ ఎత్తి బార్ జల.

15 జేవ్ ప్రజల్ ఎత్తి యేసుతె జా, ఒగ్గర్ బూతల్ దెర తిల్ జో వెర్లి జా తిలొనా అప్పె చెంగిల్ బుద్ది జా పాలల్ గలన ఒత్త వెన తిలిసి దెక, బియ్యం గెల.

16 జో చెంగిల్ జలిసి జర్గు జలి పొది సొంత దెక తిల మాన్సుల్, జలె, జో బూతల్ దెర వెర్లి జా తిలొనాక చి జేవ్ అండ్రుల్క జర్గు జలిసి ఎత్తి పిమ్మల్ అయిలనక జేవ్ సాచి నంగిల.

17 ఒత్తచ మాన్సుల్ ఎత్తిజన్ “అమ్చి ప్రాంతుమ్ ముల దా ఉట్టు గో” మెన యేసుక బతిమాల్ జా నంగిల.

18 పట్టె యేసు, సిస్సుల్, ఉట్టు గెచ్చుక మెన దోనితె తతికయ్, బూతల్ అగ్గ దెర తిల్ జో మాన్సు పట్టి జా, “అచ్ తుమ్చి తెన్ బెద జెంక అంక సెలవ్ దే.” మెన బతిమాల్ జా నంగిలన్.

19 గని యేసు దన్ను సెలవ్ నే దెతె, జోక, “పోని, తుయి గెరి గెచ్చు తుచ సొంత మాన్సుల్క, †ప్రబు తుక కన్నూరుమ్ దెక చెంగిల్ కెర ఎదివాల్ దయ కెర్లిసి నంగు” మెన నంగిలన్.

20 జో మాన్సు యేసుక ముల దా ఉట్టు గెచ్చు, యేసు జోక ఎదివాటు దయ కెర్లిచి రిసా దెకపాలి మెలి జా ప్రాంతుమెతచ పట్టల్ ఎత్తితె నూనపుక దెర్లొ. జా నూనయ్తికయ్, ఎత్తిజన్ అచారిమ్ జల.

యూయారు మెలో అదికారి యేసుచి తోడు నజీలిసి
(మత్త 9:18-26; లూకా 8:40-56)

21 యేసు అన్నె దోనితె వెగ గాడు అన్నె జీనతికయ్, జోచి సుట్టునంత ఎదివాల్ జన్ జనాబ్ బెర అయిల. జో జా ఒడ్డుతె ఉత్త తతికయ్,

22 యూదుల్చి ఒత్తచి నబ గెర్చి అదికారి జల్ యూయారు మెలోనా జా కెర, యేసుక దెక కెర, జోచి చట్టి సెర్నూ సేడ,

23 “అంచి నాడి జొర్లొ సేడ, జయెదె గే, నాయ్ గే, దన్ను జా అన్నె. తుయి, అమ్తె జా కెర జాక చడిలెగి, జా చెంగిల్ జా అన్నె జయెదె.” మెన బతిమాల్ జా జో నంగిలికయ్,

24 యేసు జో తెన్ బెద గెలన్. జేవ్ పట్టె గెతె తతికయ్, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ జన్ జనాబ్ యేసుచి పట్టి జా జోచి సుట్టునంత తా వెలపులి జతె తిల.

25 జలె, బార్ వెర్సుల్ తెంతో లోయి గెతి బాద తిలి తేరబోద ఎక్కి జా జనాబ్ తె అన్నె.

26 జా సైమచి రిసా చెంగిల్ కెరంతి రిసా, ఎక్కిలోచి పిమ్మల్ అన్నెక్లొ గురుతె వర్గు తెన్ గెచ్చు గెచ్చు, జాక తిలి దనుమ్ ఎత్తి విక కెరవన తిలి. దన్ను కెర కెర జలెక, జా బాద తెన్ నే చెంగిల్ జతె, ఒగ్గర్ జతె తిలి.

27 జలె, యేసుచి రిసా నూన తా, “అచ్ జోచ పాలుమ్ జవున్ చడిల్ చెంగిల్ జయిందె” మెన ఉచర,

28 యేసుచి సుట్టునంత తిలి జనాబ్చి తెడి పెన, యేసుచి పట్టె పాసి పాచ కెర, జోచ పాలుమ్క చడిలి.

29 చడిలి బేగి లోయి గెతిసి బందు జలి, చి బాద గెచ్చు జేవ్ చెంగిల్ జలి మెన చిన్లె.

30 యేసు మాత్తుమ్, జోచి సెక్కి కో గే, చెంగిల్ జా అన్నె మెన చినిలి బేగి, జా జనాబ్చి నెడిమి టీచొ జా పడ్డొ పన్న, “అంచి పాలుమ్ చడిలొనా కో?” మెన నంగిలన్.

31 జోచ సిస్సుల్ జోక, “తుచి ఉప్పిరి మాన్సుల్ పెలవెలి జలెక, ‘అంక చడిలొనా కో?’ మెన కిచ్చొక పునీతని?” మెన నంగిల.

32 జలె, కో చడిలన్ గే జానన్క మెన, యేసు అన్నె పన్న దెకితికయ్,

33 జా తేరబోద జాక జర్గు జలిసి జాన, బియ్యం కెర, అద్దుర్ జా, యేసుచి పురెత్తొ సెర్నూ సేడ, జర్గు జలిసి ఎత్తి సత్తిమ్ తెన్ జోక నంగిలి.

* 5:15:1 గెరాసినులుక ‘గదరేసులు’ కి సగుమ్తె రెగ్గ తవుల. మత్తయి 8:28తె ‘గదరేసులు’ మెన రెగ్గ అన్నె. † 5:19:5:19 ‘ప్రబు’ మెలి కిచ్చొ అర్దుమ్ మెలి, ‘ఎత్తిక వెలుప కెర్లొనా, ఎత్తిక వెల్లొ జలొనా’. జా నాన్ యెహోష దేముడు అబ్బొనక కి నంగుల, యేసు దేముడు పుత్తనక కి నంగుల.

34 యేసు జాక, “ఓ పుత్రురీ, అంచి ఉప్పిరి తుయ నముకుమ్ తిలి రిసా తుయ చెంగిల్ జా అన్నసి. నీంతుమ్ తెన్ గెచ్చు, చెంగిల్ జా, చెంగిల్ తా” మెన సంగిలన్.

35 జా తేరీబోడక యేసు దస్సి సంగితె తిలి పొది, దువెన్చి రిసా యేసుతె జా తిలో అదికారిచి గెర్చ సగుమ్జన్ జా కెర్, జో అదికారిక “తుచి నాడి మొర గెచ్చు అన్న. ఈంజో గురుబాబుక బుకార్లా బుమ్ నాయ్. గురుబాబుక జా బాద పోన్” మెన జోక సంగిల.

36 జలె, జేవ్ సంగిలిసి నూన నే నూన్సి రితి జా, యేసు సబగ్గిరచో జో అదికారిక దెక, “జేవ్ సంగిలినక కాతర్ నే కెర్తె, బి నాయ్. నంపజా దయిరిమ్ తెన్ తా” మెన జోక సంగిలన్.

37 ఒత్త తెంతో పేతురు, యాకోబు, యాకోబుచో బావోసి యోహానుక పిట్టవ, జోచి పట్టి అన్నెకో జెంక నెలమ్ నే దా కెర్,

38 యేసు, జేవ్ తెన్ జో అదికారిచి గెరి పాచ కెర్, ఒత్త తిలన పిడుకుడు జా గోల జతిసి దెకిలన్.

39 జో గెరి పెన, ఒత్త తిలనక దెక, “తుమ్ గోల జా పిడ్డను కిచ్చొక? ఈంజ బోద మొర గెచ్చు నాయ్ నిజ అన్న.” మెన యేసు సంగిలన్.

40 దస్సి సంగితెకయ్, జేవ్, జోక ఆసిల. గని యేసు జేవ్ ఎత్తిజన్ బార్ కెర దా, నాడిచ అయ్యన్ అబ్బినక కి, జో తెన్ అయల సిస్సుల్క కి కడ ఆన, జా నాడి తిలన్తె గెచ్చు,

41 జా నాడిచి అతు దెర, జాక “అవ్ సంగిలయ్, నాడి, ఉట్ట!” మెలి అర్దుమ్ తెన్ “తలితా కుమ్” మెన సంగిలన్.

42 సంగిల్ బేగి, జా నాడి ఉట్ట కెర్, ఇండుక దెర్లి. ఒత్త తిలన ఎత్తిజన్ అచారిమ్ జా బలె ఉచర్చ.

43 వడ్డె, జర్గు జలిచి రిసా కక్క సంగుక జయె నాయ్ మెన జాగర్ల సంగ, “నాడిక కిచ్చొ జపున్ అన్నిమ్ దాన” మెన, జా గెర్చడ యేసు సంగిలన్.

6

నజరేతు గవ్వెచ మాన్సుల్ యేసుక నే నంపజలిసి
(మత్త 13:53-58; లూకా 4:16-30)

1 యేసు ఒత్త తెంతో ముల దా కెర్, నజరేతు మెలి జోచి సొంత గవ్వె ఉట్ట జెతికయ్, జోచి సిస్సుల్ జోచి పట్టి అయల.

2 ఒక్క కెర్ల నెలమ్ కడన్ దీసి, ఒత్తచి నబ గెరి గెచ్చు, యేసు బోడన కెరుక దెర్లన్. జో సంగిలి బోడన నూన, ఒగ్గెరజన్ మాన్సుల్ అచారిమ్ జా, “ఇని బోడన ఇన్నెక కేనె తెంతో అయెల? ఇన్నెక దిలి గ్యాసుమ్ కీసిచి? కెర్లి అండుమ్చ వెల్లెల కమ్మ ఇన్నెచి అత్తి జర్గు జతతి!

3 గని ఈంజో దార్చ కామ్ కెర్తెసా జయెదె, మరియచో పుత్తుని గెద? యాకోబుక, యోసేక, యూదాక, సీమోనుక అన్నెసి జయెదె గెద? ఇన్నెచ బేన్సిచో ఇన్నె అమ్చి తెన్ అస్సి గెద?” మెన యేసుచి రిసా అన్యానుమ్ జా నంప కెర్ల నాయ్.

4 జేవ్ దస్సి అన్యానుమ్ జతికయ్, “కేనె జపున్ మాన్సు దేముడుచి కబుర్ అన్తోసా జలె, జోచి సొంత దేసిమ్చ మాన్సుల్, సొంత గెర్చ మాన్సుల్ జోక గపురుమ్ దెకిత్ నాయ్” మెన యేసు, జోవయించి అన్యానుమ్చి రిసా సంగిలన్.

5 ఒత్తచ మాన్సుల్చి అన్యానుమ్చి రిసా, జలె, ఒత్త యేసు కేనె వెల్లొకమ్మ కెరుక బెదిలన్ నాయ్. ఎక్కి సగుమ్జన్ జబ్బు తిల మాన్సుల్క బోడి చడ చెంగిల్ కెర్లన్.

† 5:41 5:41 మాములుమ్ ప్రజలె లట్టల్ల అరయయ్ బాన తెన్ చి కోడు, ఈంజ. జోవయించి నబ గెరి గెచ్చు, దేముడుచి కోడె నూన కెర్, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక బక్తి కెరుల. జోక ‘యెహోవ’ మెన నావ్ తయెదె. జా దీసి ‘కిచ్చొ కామ్ కెర నాయ్’ మెన జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగిలినక యూదులచ వెల్లెల మాన్సుల్ ప్రజలెక జాడు చయెడ్లి రితి కెర కామ్ నె కెర్లిచి రిసా ఒగ్గెర అగ్గెల్ అవ్వె ఉచర్ అస్సి. ఇన్నె దొన్సి ఎన్నలు కోడ్లినక ‘కామ్’ మెన నింప కెర్తెతి.

6 జా వలాన్చ మాన్సుల్చి అన్యానుమ్చి రిసా అచారిమ్ జా, విసారుమ్ జలన్. గని, జా ప్రాంతముచ గవ్వెలె బుల బుల బోడన కెర్లె తిలన్.

సిస్సుల్క దొగుల దొగులక తెర్తయెలిసి
(మత్త 10:1,5-15; లూకా 9:1-6)

7 ఒత్త తెంతో, జేవ్ బారజన్ సిస్సుల్క యేసు పాసి బుకారా కెర్, జేవ్ దొగుల దొగులక గవ్వెలె బులక మెన తెర్తపుక దెర్లన్. తెర్తయిలి పొది, బూతల్క జేవ్ ఉదడ్డి రితి జోవయింక అదికారుమ్ దిలన్.

8 తెదోడి కిచ్చొ అత్త దిలన్ మెలి, “ప్రయానుమ్చి రిసా టెక్సో డండె పిట్టవ, పోడి జలెకు, నెంచె జలెకు, కెరంటెచి బెల్లుచి జేబితె డబ్బులె జలెకు దెరన నాయ్.

9 జోడ్లు గలన, గని దొన్సి సాక్కల్ పోన. ఎక్కి సరి జతయ్” మెన సంగ.

10 అన్నె, “తుమ్ కేనె జలెకు పాచెలి పొది, కేనె గెర్చ తుమ్క టూన్ దెవుల గే, జా గావ్ తెంతో ఉట్ట గెతె ఎదక జయ్యె గెరి బన జా తా.

11 గని, కేనె టూన్తె జలెకు తుమ్క మరియాద కెర్లె నాయ్ గే, తుమ్చి కబుర్ నూనుక ఎద్గెర్ ఇన్నెమ్ జతి నాయ్ గే, తుమ్ ఒత్త తెంతో ఉట్ట గెచ్చు. ఉట్ట గెతె పొది, ‘జేవ్ దస్సి జలి రిసా, జేవ్ దేముడుచ నెంజితి’ మెలి రితి గుర్తుక తుమ్చ చట్టెచి దూడి పంప్త గెలన” మెన యేసు సంగిలన్.

12 యేసు దస్సి అదికారుమ్ దా బులక తెర్తయెలికయ్, జేవ్ సిస్సుల్ దొగుల, దొగుల బార్ జా, “తుమ్ కెర్ల పాచల్చి రిసా పెట్టి దుకుమ్ జా పాపుమ్ ముల్లి బుద్ది జా” మెన బోడన కెర్ బుల్లి తిల.

13 వడ్డె, మాన్సుల్క దెర్ల ఒగ్గెర బూతల్క ఉదడ గెల, చి ఒగ్గెరజన్ జబ్బులె తిలనక బోడి తేల్ సుచ దా యేసుచి నావ్ తెన్ జోవయింక చెంగిల్ కెర్లె.

హేరోదు రానో యేసుచి రిసా ఉచర్లెసి
(మత్త 14:1-12; లూకా 9:7-9)

14 యేసుచ కమ్మచి రిసా హేరోదు మెలో జా గలిలయ ప్రాంతముక ఏలుచ కెర్లె రానో కి నూన్లె. జా ఒండె దేసిమి యేసుచి రిసా ఎత్తిజన్ నూన తిల. సగుమ్జన్ జోక “బాప్తిసుమ్ దెతో యోహాను అన్నె జీవ్ జా అన్నె, కిచ్చొగి, చి ఇన వెల్లొ కమ్మ కెర్లె నక్తి జోచి పెట్టి అన్నె” మెంతె తిల.

15 అన్నె సగుమ్జన్, “పిలియా పూర్గుమ్చో జా తయెదె” మెంతె తిల. అన్నె సగుమ్జన్, “దేముడుచ కబుర్లు పూర్గుమ్ సంగిలో ఎక్కిలో రితి జయెదె. దసాచో జా తయెదె” మెంతె తిల.

16 హేరోదు, మాత్తుమ్, నూన, కిచ్చొ ఉచర్లన్ మెలి, “అవ్ బోడి గండ కెరచ తిలో యోహాను జా తయెదె. అన్నె జీవ్ జా అన్నె, కిచ్చొగి” మెన బియె గెలో.

బాప్తిసుమ్ దెతో తిలో యోహానుక హేరోదు మార తిలిసి
17 హేరోదు రానో కిచ్చొక దస్సి బిలన్ మెలి, జోచో పిలివ్ మెలో బావోసిచి హేరోదియ మెలి తేర్చిక అనన హేరోదు జాక పెండ్లి జా తిలో.

18 దస్సి, అన్నెచి తేర్చిక పెండ్లి జతికయ్, యోహాను హేరోదుక “తుచ బావోసి తేర్చిక తుయ తియనుక నాయుమ్

* 6:2 6:2 ఎత్తి నన్యర్ యూదులక ఒక్క కెర్లె నెలమ్ కడ దీసి జయెదె. జా దీసి

నాయ్" మెన సంగితె తిలన్. జాక, హేరోదు యోహానుక జేలి కెరవ, జేలితె గల బందవడ తిలన్.

19 జేలితె గల తతికయ్, యోహానుచి ఉప్పిరి హేరోదియ కున్నెదుమ్ తా, జోక మారుక ఆన జా అన్సె. గని నెత్తె. కిచ్చొక మెలి,

20 యోహాను, దేముడుచొ సత్తిమ్ నుదొ, నీతి నుదొ, మెన హేరోదు జాన కెర, జోక కిచ్చొ ప్రమాదుమ్ నే జతి రితి రకవ అన్సె. అన్సె, యోహాను సంగితి తీర్పుక హేరోదు బాద సిద్దె కి, రోజుక సంతోసుమ్ తెన్ జోచి బోదన నూనె తిలన్.

21 జలె, జా మదెనె జా తేరబోద యోహానుక కిచ్చొ కెరుక నెత్తిర్లె కి, అకరక జోక మురపుక అవ్కానుమ్ అయ్లి. హేరోదుచి జెర్బున్ వండుగు దీని జెతికయ్, జోచ మంత్రివొక, వెల్లెల మాన్పుల్క, చి గలిలయ ప్రాంతుమచ వెల్లెల మాన్పుల్ ఎత్తిజినక వెల్లి విందుతె రాన్ బుక్కార్.

22 జా విందు కెర్లె పొది, హేరోదియ మెలి జా తేరబోదచి దువెసి విందుతె బుక్కార్లనచి నెడిమె జా నచిలి. హేరోదు, బుక్కార్లన, ఎత్తిజిన జా నచిలిసి మెన్స గెల, చి హేరోదు జా నాడిక, "కిచ్చొ ఇష్టుమ్ జన్సె గే అంక సంగు చి జయ్యె దెయిందె" మెన అన్సె,

23 "తుయి కిచ్చొ నజేలి కి, అంచె రాజమతె ఏక అర వాట నజేలి కి, జయ్యె దెయిందె" మెన ఒట్టు గలన్సన్.

24 జలె, జా నాడి బార్ జా, అయ్యెనెత్తె గెచ్చు, "అవ్ కిచ్చొ నబుక" మెన పునెతికయ్, అయ్యెనె, "బాప్తిసుమ్ దెతో యోహానుచి బోడి అంక దే మెన సంగు" మెన దువెనక సంగిలి.

25 సంగిలి బేగి, జా నాడి హేరోదుతె నిగ జా, "బాప్తిసుమ్ దెతో యోహానుచి బోడి ఏక వలెరుమతె అంక దే" మెన సంగిలి.

26 నాడి ఇని సంగితికయ్, జో రాన్ బలే దుకుమ్ జలెకి, జో గెలన తిలి ఒట్టుచి రిసా, విందుతె బుక్కార్లనచి మొత్తి జాక సంగిలిసి పిట్టపుక నెన కెర,

27 బేగి, "జోచి బోడి అను" మెన జమాను ఎక్కిలోక తెద్రయలన్. జో జమాను గెచ్చు, జేలితె యోహానుచి బోడి గండ కెర,

28 పల్లెరుమతె ఆన, జా నాడిక దెతికయ్, జా నాడి అయ్యెనెత్తె నా దిలి.

29 జలె, యోహానుచి సిన్పుల్ నూన కెర, జా కెర, పీసుమ్ నజన ఉక్కుల నా, మెన్సె రోచిల.

బారజిన సిన్పుల్ యేనుతె అన్సె ఉట్టు అయ్లిసి
(మత్త 14:13-21; లూకా 9:10-17; యోహా 6:1-14)

30 యేను తెద్రయల జోచ బారజిన సిన్పుల్ బోదన కెర కెర మాన్పుల్క చెంగిల్ కెర కెర, జోతె అన్సె బుల జా, జేవ్ కెర తిలిసి, బోదన కెర తిలిసి ఎత్తి జోక సంగిల.

31 జలె, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన మాన్పుల్ జోవయంతె జెంక గెచ్చుక జతె తిలి రిసా, అన్నిమ్ కంక కి పుండితి నమయిమ్ దొర్బు నెంజితికయ్, యేను సిన్పుల్క "జొమ్మ, తుమ్ గడియ పుండితి రిసా, కేనెగె, మాన్పుల్ నెంజిలి టాన్తె బెద గెచ్చు" మెన సంగిలన్.

32 జేవ్ బార్ జా దోనితె వెగ, అన్సె కోయి నెంజిలి టాన్తె గెచ్చుక బార్ జలె.

33 గని, జేవ్ బార్ జా ఉట్టు గెలిసి ఒగ్గర్జిన దెక, జోవయంక చిన, వేర వేర పట్టలె గెచ్చితె తెంతో బార్ జా నిగ, నిగ జోవయంచి తొల్లితె జేవ్ గెతె తిలిన్తె పావెల.

పావెల వెయిల్జిన మాన్పుల్క యేను అన్నిమ్ దిలిసి
34 యేను జా ఒడ్డుతె పావ, దోనితె తెంతో ఉత్త, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన జనాబ్ బెర అయ్లిసి దెక, 'గొప్పుడు నెంజిల మెండల్ కిసి జా కేనె తెర్లె ఒత్తలి ఉట్టు గెతె తప్పల గే దన్సె, ఈంజేవ్ ప్రజల్ అన్సె' మెన యేను కన్యారుమ్ జా, ఈంజ ఎత్తి బోదన జోవయంక సికడుక దెర్లన్.

35 సాంజ్ జంక దెర్లెకయ్, యేనుచి సిన్పుల్ జోతె జా కెర, "ఈంజ డొంగుర్ దేసిమ్. పొడ్డు ఒగ్గర్ జలి, తొక్క అన్సె.

36 ఈంజేవ్ ప్రజల్ ఎత్తి, ఈంజ వల్లల్చ గెచ్చితె గెచ్చు, కిచ్చొ జువుల్ అన్నిమ్ గెనన్తి రిసా ఇన్సెక తెద్రపు." మెన సంగిల.

37 ఇని సంగితికయ్, యేను సిన్పుల్క కిచ్చొ జనాబ్ దిలన్ మెలి, "తూమ్ జోవయంక కిచ్చొ జువున్ అన్నిమ్ దాన్". ఇని యేను సంగితికయ్, జేవ్ జోక, "జోవయంక అన్నిమ్ దెంక మెన దోన్ పుంజో వెండ్లుచ పోడియె గెనుక అమ్ గెచ్చుక గే?" మెంతికయ్,

38 యేను జోవయంక, "తుమ్తె కెత్తి పోడియె అన్సె గే, గెచ్చు దెక" మెలన్, చి జేవ్ గెచ్చు దెక జా కెర, "పావెల పోడియె చి దొన్సె మొన్స అన్సె" మెన జోక సంగిల.

39 జో, జేవ్ జనాబ్ దెక, జోవయంక "తుమ్ ఎత్తిజిన వర్చవర్చల్ తెన్ బుయ్యె వెన" మెన జా చివ్వర్ బుయ్యె వెనడ్లన్.

40 జాకయ్ జేవ్ ఎక్కుక వర్చల్తె పుంజెక్ జిన, యాబయ్జిన వెనెతికయ్,

41 యేను జేవ్ పావెల పోడియె దొన్సె మొన్స దెర, ఆగానుమ్ పక్క దెక, 'ఈంజ తూయి దిలది' మెన దేముడు జలె అబ్బొనక జోకర కెర, జేవ్ పోడియె మోడ కెర, "ఎత్తిజినక వంతు దాన్" మెన సిన్పుల్చి అత్తి సార్చు కెర దా, జేవ్ దొన్సె మొన్సక కి ఎత్తిజినక వంతు దిలన్.

42 జేవ్ జనాబ్ ఎత్తిజిన పేట్ బెర్తు కతికయ్,

43 సేనిల పోడి గండలు, మొన్స గండలు బార గంవల్తె సిన్పుల్ గుడ్డ బెరయెల.

44 జా దీని పోడియె కయలన, పావెల వెయిల్జిన *మొన్సబోదల్ జలె.

యేను పానిచి ఉప్పిరి ఇండిలిసి వాడుక సేంతుమ్ కెర్లెసి
(మత్త 14:22-33; యోహా 6:16-21)

45 తెదెడి బేగి, యేను ప్రజల్క నే తెద్రయతె తొలితె, "తుమ్ దోని వెగ అంచె కంట తొలితె గాడు జిన, బెత్తయిదా గెచ్చె గెచ్చు" మెన సిన్పుల్క తెద్రవ దా,

46 జేవ్ ప్రజల్తె నెలవ నజన తెద్రవ దా, ప్రార్దన కెర్లె రిసా యేను డొంగె వెగిలన్.

47 ఒగ్గర్ సాంజ్ జతికయ్, సిన్పుల్ తిలి జా దోని సమద్దుమ్ రితి జా గాడుచి మదెనె పావ తతికయ్, యేను ఎక్కిలో గట్టుతె తా,

48 కిచ్చొ దెకిలొ మెలి, దోనిక వాడు వెలయ్తె తిలి రిసా, దోని ఇండపుక సిన్పుల్ కన్దుమ్ జతె అన్సె.

జలె, అందరె, పాని పాని కుకుడో వానెనె, యేను జా సమద్దుమ్చి ఉప్పిరి ఇండ జా, సిన్పుల్చి పాని పావ అయ్లి. జోవయంక జిన్తె ఉట్టు గెచ్చుక మెన్సె.

† 6:37 6:37 నెంజిలి, దోన్ పుంజోజిన మాన్పుల్క ఏక దీనిచి కూలి డబ్బుల్ దెతి ఎదిలి డబ్బుల్. 14:21తె రెగ్గె రితి, తేరబోదల్ బాలబోదల్క ఒత్తె లెక్క కెర్లె నాయ్.

* 6:44 6:44 తేరబోదల్ బాలబోదల్ కి తిలి, గని మత్తయి

49 గని, పానిచి ఉప్పిరి జో ఇండ గెతిసి సిస్సుల్ దెక, “ఓంబో, కిచ్చోగె” మెన ఉచర బమ్మ జా ఒర్పిల.

50 జేవ్ ఎత్తిజన్ జోక దెక దస్సి పంబ్ర జలి బేగి, జో, “దయిరిమ్ జా. అవ్వి, తుమ్ బియః నాయ్” మెన జోవయింక సంగ

51 దోనెత జోవయించి నెడిమి వెగితికయ్, వాడు ముల దిలి. జాచి రిసా జేవ్ జేవ్వి అచారిమ్ జా ఒగ్గర బమ్మ జల.

52 గని పోడియొక యేసు జర్గు కెర్లసి అర్దుమ్ నే కెరన తిలి రిసా, జో కొన్నెగె, జోచి పెట్టి బేడు బందిల్ జోచి సెక్కి అదికారుమ్ కేనెచి గే అర్దుమ్ నే కెరంతె, బలె అచారిమ్ తెన్ తిల.

అన్ని ఒగ్గరజన్ కయేసు చెంగిల్ కెర్లసి
(మత్త 14:34-36)

53 జేవ్ దోనెత గాడు జీన గెన్నేసరెతు ప్రాంతుమ్ తె పాచ దోని ఒడ్డుతె బంద కెర

54 దోని తెంతో ఉత్తిరి బేగి, ఒత్త తిల మాన్సుల్ జోక చిన కెర,

55 జబ్బు తిల మాన్సుల్ జా ఒండి పలానెత కేనె తిలి ఒత్త గెచ్చు, జేవ్ నిజ తిలి అంతర్నా తెన్ ఉక్కుల కెర యేసు కేనె అన్ని గే నూనె, ఒత్తయ్ వయ్ అనెత తిల.

56 జా ప్రాంతుమ్ చ పట్టలె గెవ్విలె బయిలె, కేన్ జలెకు టాన్తె జో అయేలో గే, బాద తిలనక కడ అన, సంతవిదులె జలెకు ఎగ్గవ దా, యేసువో పాలుమచి అండు జలెకు జేవ్ చడుక మెన బతిమాల్లు జా నెలవ్ నజనెత తిల. కో జలెకు చడిల గే, జేవ్ చెంగిల్ జల.

7

అలవాట్లు చి రిసా వెల్లెల మాన్సుల్ కయేసు సంగిలి తిర్పు

(మత్త 15:1-20)

1 * యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తెంతో సగుమ్ జన్, మోసి తెన్ దేముడు దిలి అగ్గల్ సిక్తన్ కి పరిసయ్యల్ సగుమ్ జన్చి ఒత్త జా తా, యేసుతె బెద జా కెర,

2 జోచ సిస్సుల్తె సగుమ్ జన్ గర్గు అత్తో తెన్, మెల నే దోవనెతె, అన్నెమ్ కెర్లసి దెక కెర, బమ్మ జల.

3 కిచ్చోక మెలె, పరిసయ్యల్ కి ‘యూదుల్ ఎత్తిజన్ కి ‘పూర్ణమచ వెల్లెల మాన్సుల్ సికయిలె కెరుకయ్’ మెన, గుర్పు అత్తో దోవనెకయ్ కవుల, నెంజలి నాయ్.

4 అన్నె, సంతయ్ తెంతో గెరి అయేలె, ‘నే దోవనె గారు’ మెన, *పాని చించనెకయ్ కవుల, నెంజలి నాయ్. దస్సి, గిన్నలు, గేడివో, కండు సామన్, ఈంజ జా ఎత్తి కెయడ దోవుక గే, కీన దోవుక గే, కిచ్చో కిచ్చో అలవాట్లు రితి కెరుక పూర్ణమచ జోవయించ వెల్లెల మాన్సుల్ సిక్త అన్సి.

5 జాచి రిసా, జేవ్ పరిసయ్యల్ చి మోసి తెన్ దేముడు దిలి అగ్గల్ సిక్తన్ యేసుక, “తుచ సిస్సుల్ కిచ్చోక వెల్లెల మాన్సుల్ సంగిలి రితి ఉండుక ముల దా, గర్గు అత్తో తెన్ అన్నెమ్ కతతి?” మెన పునెల.

6 జలె, యేసు జోవయింక, “తుమ్ ఉప్రమ్మన్నచోచి రిసా యెసయా పూర్ణమచోచి అత్తి దేముడు సంగిలి కోడు సత్తిమ్. ఈంజ ప్రెజల్ అంక గవురుమ్ కెర్త రిత కొడో సంగిలె కి, జోవయించి పెట్టి అంక దూరి అన్సి.

7 మాన్సుల్ అవ్వి ఉచర్ల కొడోక ‘దేముడు సంగిలన్’ మెన ప్రెజల్ కిక్తడ, అంక అరిక జోకర్తతి” మెన తుమ్చి రిసాచి కోడు.

8 “తూమ్, దేముడు దిలి అగ్గు ముల దా, మాన్సు అవ్వి ఉచర్లసి ఎక్కి మెన్సు నిదానుమ్ కెర్తసు” మెన జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ కయేసు సంగ,

9 జోవయింక అన్నె, “తుమ్చ పూర్ణమచ అవ్వి సికయల అలవాట్లు నిదానుమ్ కెర్త రిసా దేముడుచి అగ్గు రితి ఇండుక ముల అస్సున్. కీన మాన్సుల్, తూమ్!

10 తుమ్ ములిలి కేన్ అగ్గుచి రిసా అవ్ అప్పె సంగితసి మెలె,

తుమ్చ అయ్యదిఅబ్బోద్ కెంగిల్ దెక, గవురుమ్ కెర”

మెన, పిమ్మల్,

“అయ్యన్ జలెకు, అబ్బోన్ జలెకు, కో దూసుచ కెరుల గే, కచితుమ్ జోక మొర్పుచి సిచ్చ దెంక”

మెన మోసిచి అత్తి రెగిడ్లి కోడు అన్సి.

11 “గని, తుమ్ జలె ఇన్నె మెంతను, అంచితె తుమ్క కిచ్చో కలుగు జతి గే, జయ్యి ‘కొర్పాను’ మెలె ‘ప్రబుక దెంక ఒప్పన అన్సి’, మెన కో పుత్తసి అయ్యన్ అబ్బోన్ క సంగిలెగిన్,

12 ‘జా దీని తెంతో, జో మాన్సుచి పూచి నాయ్’ తుమ్ సంగిల్ రితి జా, జో అయ్యన్ అబ్బోన్ క దెంక తిలి సాయమ్ జో మాన్సు దెంక తుమ్ ఒప్పన్ నాయ్.

13 తుమ్ దస్సి జా, తుమ్చ పూర్ణమచ అవ్వి ఉచర్ల అలవాట్లు ప్రెజల్ కెర్త మెన, ‘దేముడు సంగిలి కోడుక అదికారుమ్ నాయ్’ మెన సిక్త రితి జా, తుమ్ దేముడుచి కోడు మార్పుచ కెర్త రితి కెర్తసు. అన్నె దస్సి మాయల్ ఒగ్గర కెర్తసు.” మెన, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ కయేసు గోల కెర్లన్.

మాన్సుక గార్ కెర్లసి కిచ్చో జయెదె గే యేసు సంగిలిసి

14 తెదోడి యేసు ప్రెజల్ అన్నె పాని బుకారా కెర, జోవయింక ఇన్నె మెలన్. అవ్ సంగితి కోడు తుమ్ ఎత్తిజన్ ఏక్ కోడు సూన అర్దుమ్ కెరన్.

15 బయిలె తెంతో మాన్సుచి ఏట్ తెడి కిచ్చో వస్తుచ పెసిలె, జయ్యి జో మాన్సుక గార్ కెరుక నెత్తె. గని, మాన్సుచి పెట్టి తిలి బుద్ది గార్ జలె, జయ్యి జో మాన్సుక గార్ కెరెదె.

16 కీసూనత కండ్లొ కక్కు తిలె, సరిగా సూనన్!

17 జేవ్ ప్రెజల్ ముల దా గెరి గెచ్చ తెడి పెసిలి పొది, జోచ సిస్సుల్ ఈంజ టాలెచి రిసా వునెల.

18 యేసు జోవయింక, “తూమ్ కి అర్దుమ్ నెంతె అస్సున్ గే? మాన్సు కయేలె, బయిలె తెంతో జో మాన్సుచి పెట్టి కిచ్చో పెన తయెదె గే, జో మాన్సుక గార్ కెరుక నెత్తె మెన అర్దుమ్ కెరన్సు నాయ్?

19 ఈందె, జోచి పేట్ వాట్ గెచ్చ, అన్నె బార్ జయెదె. జోచి పెట్టితె పెనె నాయ్! జాకయ్, జోక గార్ కెరె నాయ్” మెన సంగిలన్. ఇని మెన యేసు సంగిలిన్చి అర్దుమ్ కిచ్చో మెలె, “కిచ్చో కి కంక గారు మెనుక నెంజె. కిచ్చో కి కంక జయెదె” మెన సెలవ్ సంగిల్ రితి జతయ్.

20 తెదోడి యేసు సిస్సుల్ క “మాన్సుచి పెట్టితె మొదోల్ జా, కిచ్చో కిచ్చో బార్ జయెదె, జయ్యి జోక గార్ కెరెదె.

* 7:1 7:1 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి గుడి తిలి పట్టుమ్, జా. † 7:3 7:3 ‘అంచయ్ ప్రెజల్ జుత్’ మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు పూర్ణమ నిసా ప్రెజల్. ‡ 7:4 7:4 నెంజలి, సంతయ్ తెంతో అనెలి సామన్ దోవలెకయ్ కవుల. § 7:16 7:16 గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ మత్తెలి తొలితొ రెగిడ్ల సగుమ్ పుస్తకతె 16 నంబర్చి కోడు తయె నాయ్.

21 మెలె, గర్భ ఉద్దేశములు, లంజెబుద్ది, చోరు బుద్ది, అత్య కెర్త బుద్ది, లంజెకెము,

22 అన్నె మాన్యుల్చి అన్సిక ఆన జతిసి, పాపుమ్ ఇండితి ఆన, మోసిమ్బుద్ది, గోసలు, మాన్యుల్క దూసుచ కెర్తసి, గవురుమ్ ఉచరంతిసి, కామక నెంజిత కొడె, దనచ ఎత్తి, మాన్యుల్ తెడి జోచి పెట్టతె మొదల్ జతతి.

23 గర్భ బుద్దుల్ ఎత్తి, మాన్యుల్ పేట్ తెడి మొదల్ జా బార్ జతతి. దనచయ్ మాన్యుక గార్ కెర్తతి" మెన అన్నె సంగిలన్.

తేరబోదచి దువిన్క యేసు చెంగిల్ కెర్తసి
(మత్త 15:21-28)

24 యేసు ఒత్త తెంతో బార్ జా, తూరు చి సిదోసు మెల పట్టల్చి ప్రాంతుమ్తె ఉట్ట గెచ్చ, ఏక్ గెరి గెలన్. జో ఒత్త తిలి రితి కో కి సూసుక జో నెసిలి కి, జో తిలిసి లుంకడుక నెత్తిర్ల.

25 చి బేగి, బూతుమ్ దెర్లి ఇదిలిన్ దువిసి తిలి ఏక్ తేరబోద, యేసుచి రిసా సూన కెర, జోత జా కెర, జోచి చట్టె నెర్లు సేడ్డి.

26 జా తేరబోద కేచి మెలె, జా *సిరియ దేసిమ్చి జా పెనికయ ప్రాంతుమ్తె జెర్లిలి, గ్రీకు మెలి వేర దేసిమ్చి మాన్యు. జలి, జా తేరబోద యేసుతె జా కెర, "అంచి దూక దెర్లి బూతుమ్క ఉదడ గెల్లె గె?" మెన యేసుక బతిమాల్య జా సంగితికయ్,

27 జో జాక, "సాంత బోదల్ తొలితో కతు. బోదల్చి వంతు అన్నిమ్ గుడ్డ కెర, సూనకూనర్లు కతి రితి గల దెంక చెంగిల్ నాయ్" మెన సంగిలన్.

28 జా జోక, "నిజామి, ప్రబు, గని సూనకూనర్లు కి అన్నిమ్ కెర్తె బల్లచి ఎట్టో రక తా, బోదల్ సేడయిలి ఉన్సా కవుల" మెన సంగిలి.

29 ఇసి సంగితికయ్, తెదొడి యేసు జాక, "ఈంజ తుయి సంగిలి తుచి నముకుమ్చి రిసా, సేంతుమ్ తెన్ గే. బూతుమ్ తుచి దువిదేక ముల దా గెచ్చ అన్న" మెన సంగిలన్.

30 ఇసి సంగితికయ్, జా తేరబోద గెరి గెచ్చ కిచ్చి దెకిలి మెలె, బూతుమ్ ముల దా గెలి రిసా, జా నాడి మంచుమ్తె నిజ తిలిసి.

తోట్లో జలో బోయ్లోక యేసు చెంగిల్ కెర్తసి

31 ఒత్త తెంతో యేసు తూరు ప్రాంతుమ్ ముల దా సిదోసు ప్రాంతుమ్ వాల్ గెచ్చ, దెకపొలి ప్రాంతుమ్ వాల్ కి గెచ్చ. గలిలయ ప్రాంతుమ్చి నముదుమ్ రితి గాడు పక్క అన్నె ఉట్ట అయిలన్.

32 ఉట్ట జెతికయ్, బోయ్లో తిలో తోట్లో మాన్యు ఎక్కిలోక మాన్యుల్ యేసుతె కడ ఆన, "ఇన్నెక చడ చెంగిల్ కెర్తె గె?" మెన యేసుక బతిమాల్య జా పుసిల.

33 జలి, ప్రెజల్తె తెంతో యేసు జోక ఎక్కిలోక పక్క కడన, జో మాన్యుచ కంగ్గొతె ఏక్ ఏక్ ఊంటివో గల దా తుంక, జో తోట్లోచి జిబు చడ జోచి సొంత లాడు దెరచ దా,

34 అగాసుమ్ పక్క దెక, కన్యారుమ్ తెన్ పెట్టి ఏడ్లి రితి జా, 'ఉర్తి జా' మెలి అర్దుమ్ తెన్, ఒత్తచి బాన తెన్ "ఎప్పాతా" మెన సంగ యేసు సంగిలన్.

35 యేసు దన్నె సంగితికయ్, జో బోయ్లోచ కంగ్గొ ఉర్తి జలి చి చెంగిల్ జలన్, చి జిబు బులుక దెర్తికయ్, సొస్టుమ్ లట్టబుక దెర్లన్.

36 తెదొడి, "కక్క నంగ నాయ్" మెన ఒత్త తిల మాన్యుల్క యేసు సంగిలన్. గని "సంగుక పొన" మెన జో కెత్తి సుట్టు సంగిల్ కి, జేవ్ అన్నె ఒగ్గర్ జా కేన్ తెన్ సంగితె తిల.

37 జర్లు జలిన్చి రిసా ఎదివాల్ అచారిమ్ జా, యేసుచి రిసా "ఈంజో కిచ్చి కెర్తె కి జెయిమ్ జతయ్. బోయ్ర మాన్యుల్ సూనతి రితి కెరుక జానె, తోట్ల మాన్యుల్ సొస్టుమ్ లట్టబ్బి రితి కెరుక జానె. ఎత్తి చెంగిల్ కెర అన్నె" మెన ఎత్తిజన్ సంగితె తిల.

8

చెత్తర్ వెయిల్ జన్క యేసు అన్నిమ్ దిలిసి
(మత్త 15:32-39)

1 జేవ్ దీసలె అన్నెక సుట్టు ఒగ్గర్జన్ జనాబ్ యేసుతె బెర తతికయ్, జోవయింక కతిసి కిచ్చి నెంజిలి రిసా, యేసు జోచ సిస్సుల్క పాసి బుకారా, జోవయింక

2 "ప్రెజల్ అమ్మెక తిర్తతి ఎద అంచి తెన్ అన్నె. జోవయింక కతిసి కిచ్చి కి నాయ్ చి రిసా జోవయించి ఉప్పిలి ఆవ్ కన్యారుమ్ జా అన్నె.

3 జోవయింక చువ్వెచి పెట్టి గెరి తెర్తయలెగిన, వట్ట ఏక్ వేల మొకొమ్ గుంజు సేడుల. జోవయింతె సగుమజన్ దూర్ తెంతో జా అన్నె." మెన సంగిలన్.

4 జేవ్ సిస్సుల్ అచారిమ్ జా, "ఈంజ బయిలు దేసిమి ఎతివాల్జన్ మాన్యుల్క అన్నిమ్ దొర్కు కెరుక కిసి?" మెన అన్యారుమ్ జా సంగిల.

5 ఇసి సంగితికయ్, యేసు జోవయింక "తుమ్తె కెత్తి పొడియె అన్నె?" మెన పుసిలన్, చి "నత్తు" మెన జనాబ్ దిల.

6 జలి, యేసు జా జనాబ్క "బుయ్యె వెన" మెన ఆర్త దా, జేవ్ నత్తు పొడియె దెర, "తుయి దా దయ కెర్తది" మెన దేముడు అబ్బొనక ఉచర, జేవ్ పొడియె మోడ కెర, "ప్రెజల్క వంట దాన" మెన సిస్సుల్క దెతికయ్, ప్రెజల్క వంట దిల.

7 దొన్ని ఇదుర్ల మొన్న కి తతికయ్, యేసు దేముడు అబ్బొనక అన్నె దన్నె జోకర, "ఈంజేవ్ మొన్న కి వంట దాన" మెన ఆర్త దెతికయ్, సిస్సుల్ ప్రెజల్క వంట దిల.

8 ఎత్తిజన్ పేట్ బెర్లు కతికయ్, సేసిల గండలు సిస్సుల్ గుడ్డిల, చి నత్తు గంపల్తె బెర్ల.

9 అన్నిమ్ కత్తన కెత్తిజన్ జల మెలె, పాసి పాసి చెత్తర్ వెయిల్జన్ జల.

10 జలి, యేసు ప్రెజల్క గెరి తెర్తవ దా, సిస్సుల్ తెన్ బేగి దోనితె వెగ, దల్లూనాతా ప్రాంతుమ్తె ఉట్ట గెల.

పరిసయ్యుల్ యేసుక అన్నె పరిచ్చ కెర్తసి

11 యేసు ఇసి ఒత్త తిలి పొది, పరిసయ్యుల్ సగుమజన్ జా కెర, యేసు తెన్ జట్టి జతి రితి జా, జోక "తుచి అదికారుమ్ పరలోకుమ్ తెంతో చి జలి, అమక రుజ్జు దెకయితి రిసా కిచ్చి జపున్ వెల్లె కామ్ కెరు." చెంగిల రితి జోక పరిచ్చ కెర్ల.

12 యేసు, జలి, జోచి మెన్సుతె ఒగ్గర్ దుకుమ్ జా ఏడ్లి రితి జా, "తుమ్ ఈంజ కాలామ్చ మాన్యుల్ కిచ్చొక అంచి రిసా రుజ్జు దెకయ్త కమొక ఆన జతను? ఆవ్ తుమ్క కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, తుమ్ అన్యారుమ్ జల ఈంజ

* 7:26 7:26 నెంజిలి 'సులోపెనికయ ప్రదేసిమ్చి మాన్యు' మెనల.

† 7:27 7:27 దేముడు దెతి పరుమక 'అన్నిమ్' మెన టాలి కెర

కాలుమీద మాన్యుల్ తుమ్ ఉచర్చి సాచి కామ్ ఎక్కి కి కెర దెక నెంజె." మెన జేవ్ వెల్లెల మాన్యుల్ నంగ కెర,

13 జోవయింక ముల దా, సిన్పుల్ తెన్ దోని అన్నె వెగ, గాడు జీన ఒత్తల్తో గెచ్చుక మెన బార జల.

పండితుల్ సికయేతి బుద్ధిచి రిసా యేను జాగర్త సంగిలిన
(మత్త 16:5-12)

14 దోనితె ఎక్కి పోడి తిలి, గని అన్నె పోడియె అనుక సిన్పుల్ పచ్చు తిల.

15 జలె, యేను జోవయింక కిచ్చె సంగిలన్ మెలి, "తుమ్ దెకన. పరినయ్యల్ చి రాసో జలో హేలోదుచి పులయేతి పిట్చి రగుమచి రిసా తుమ్ జాగర్త తెన్ తా" మెన సంగిలన్.

16 ఇని సంగితికయ్, జేవ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో "అమ్మక పోడి నాయ్. కిచ్చిక ఇని మెన అమ్మక సంగితయ్?" మెన లట్టబంతె తిల.

17 యేను జేవ్ ఉచర్చిని జానెచి రిసా, జో " 'అమ్మక పోడియె నాయ్' మెన కిచ్చిక లట్టబంతెను? తుమ్ అప్పాక అర్దుమ్ కెరన్ను నాయ్ గే? తుమ్క పట్టి బేడు బంద అస్సె గే, చి అర్దుమ్ కెరన్ను ఇస్టుమ్ జను నాయ్ గే?

18 తుమ్క అంకివో తిలి కి దెకున్ నాయ్ గే? తుమ్క కంగ్గల్ తిలి కి సూన్సు నాయ్ గే? అప్పె రితి జర్గు జలిసి కి ఏదన్న కెర్చు నాయ్ గే?

19 జేవ్ పాచ్ వెయింజన్ మాన్యుల్క అచ్ పాచ్ పోడియె మోడ వంట్టి దీని, కెత్తి గంపల్తె సేనిల గండల్ గుడ్డ బెరయలదు?" మెన సంగితికయ్, జేవ్ "బార గంపల్తె" మెన జబాబ్ దిల.

20 "అన్నె జేవ్ చెత్తల్ వెయింజన్ మాన్యుల్ తిలిన్తె జేవ్ సత్తు పోడియె మోడ వంట్టి దీని, కెత్తి గంపల్తె సేనిల గండల్ గుడ్డ బెరయలదు?" మెన సంగితికయ్, జేవ్ "సత్తు గంపల్తె" మెన జబాబ్ దిల.

21 జాకయ్ జో జోవయింక "జలె, అప్పాక కి తుమ్ అర్దుమ్ కెరన్ను నాయ్ గే?" మెన యేను సంగిలన్.

గుడ్డి మాన్యుక యేను చెంగిల్ కెర్లిన

22 తెదోడి యేను, సిన్పుల్, బేత్తుయిదా గెవ్వెచి ఒడ్డుతె దోనితె పావ ఉత్తిర్. గుడ్డి మాన్యు ఎక్కిలోక ఒత్తవ మాన్యుల్ సగుమ్జిన్ యేనుతె కడ అన్, "దయ కెర, ఇన్నెక చడ చెంగిల్ కెరు" మెన బతిమాల్చు జా సంగిల.

23 జలె, యేను జో గుడ్డి మాన్యుచి అతు దెర, జా గెవ్వె తెంతో ఇదిల్ దూరి కడ నా కెర, జేవ్ అంకివోతె తుంక, చడ, "తుక కిచ్చె జలికు డీస్యయ్ గే?" మెన పునిలన్, చి

24 జో మాన్యు, "మాన్యుల్క దెకితెన్, గని జేవ్ రూకుల్ ఇండ్డితి రితి డీస్యతి" మెన సంగిలన్.

25 జలె, జో మాన్యువ అంకివోతె యేను అన్నె చడితికయ్, జో చెంగిల్ దెక, ఎత్తి సాస్టుమ్ దెకిలో.

26 ఇని చెంగిల్ జతికయ్, యేను జోక, "తుమ్ గెవ్వె అన్నె నే పెసితె కి తుచి సొంత గెరి ఉట్ట గో" మెన తెద్రవ దిలన్.

ఈంజొయ్ 'క్రీస్తు' మెలో జెంక తిలో రచ్చించువ కెర్తొసా
(మత్త 16:13-20; లూకా 9:18-21)

27 ఒత్త తెంతో యేను, జేవ్ సిన్పుల్ తెన్ కైసరియ పిలిప్పి మెలి ప్రాంతుమ్చ గెవ్వెలె ఇండ గెతె తత్తికయ్, "కోన్నె మెన ప్రెజల్ అంక సంగితతి?" మెన సిన్పుల్క పునిలన్.

28 జేవ్ జోక "బాప్తిసుమ్ దెతో యోహాను జా తయెదె మెన సగుమ్జిన్ తుక సంగితతి. అన్నె సగుమ్జిన్ తుక 'పిలియా పూర్గుమ్చో జా తయెదె' మెంతతి. అన్నె సగుమ్జిన్, 'దేముడుచి కబుర్ పూర్గుమ్ సంగిలో అన్నెజ్జో జా తయెదె' మెన తుక సంగితతి" మెన సిన్పుల్ సంగిల.

29 ఇని సంగితికయ్, జో జేవ్క, "తుమ్, జలె, కోన్నె మెన అంక సంగితను?" మెన పునిలన్. జలె, పేతురు, "తెద్రయందె మెన దేముడు సంగ తిలో *క్రీస్తు' మెలో రచ్చించువ కెర్తొసా, తుమ్" మెన ఒప్పున సంగిలన్.

30 పేతురు ఇని మెన ఒప్పునతికయ్, యేను జోక, "అంచి రిసా తుమ్ చినిలిన కక్కు సంగ నాయ్" మెన జాగర్త సంగిలన్.

జో మొర అన్నె జేవ్ జంక తిలిన్చి రిసా యేను సంగిలిన
(మత్త 16:21-28; లూకా 9:22-27)

31 + "అచ్ మాన్యు జా జెర్చున్ అయ్లోసా ఒగ్గర్ సైమల్ నేడ, వెల్లెల మాన్యుచి అత్తి, వెల్లెల పూజర్చుచి అత్తి, మోసి తెన్ దేముడు దిలి అగ్గల్ సికడ్తనచి అత్తి, మొరక అస్సె. గని తిర్రతి గెలె, అన్నె జేవ్ జా ఉట్టుక అస్సె" మెన యేను జేవ్ సిన్పుల్క బోదన కెరుక దెర్లన్.

32 జో ఈంజ కోడ ఒండిజిన్క సాస్టుమ్ సంగిలన్. దన్నె సంగితికయ్, పేతురు జోక ఏక పక్కయ్ కడ నా కెర, "దన్నె సంగు నాయ్. తుక దన్నెచి పోని!" మెన పేతురు జోక గోల కెరుక దెర్లన్.

33 పేతురు ఇని సంగితికయ్, యేను పస్త, సిన్పుల్క దెక, పేతురుక, "సయ్తాన్, అంచి పట్టో గో! తుమ్ దేముడుచి పచ్చెనచి బుద్ధి ఉచర్చద నాయ్, గని మాన్యుల్ ఉచర్చి రితి ఉచర్చద" మెన యేను గోల కెర్లన్.

34 తెదోడి జేవ్ సిన్పుల్క, ప్రెజల్చి జనాబ్క, జోచి పాసి బుకారా కెర, యేను జోవయింక, "కో నంపజా అంచి పట్టి బులుక ఉచరుల గే, జోచి సొంత ఇస్టుమ్ కెరుక ముల దా, జోచి సొంత సేనిలవ వయన అంచి పట్టి బులుక అస్సె.

35 కిచ్చిక మెలి, జోచి సొంత ప్రానుమ్ రచ్చించువ కెరన్ను కో కోర్వ జవుల గే, జోచి ప్రానుమ్ గెచ్చువానెదె. గని అంచి రిసా, అంచి నుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తి రిసా, జోచి ప్రానుమ్ దెతి ఎక్కి, మెన్యు నిదానుమ్ ఇండుల గే, జోచి ప్రానుమ్ రచ్చించువ జెయెదె.

* 8:29 8:29 ఒగ్గర్ పూర్గుమ్ తెంతో "సాస్టుమ్ గెచ్చయ్తో దొర్చు జలో రచ్చించువ కెర్తొసాక తెద్రయందె" మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగ రెవ్వ తిలన్. క్రిస్టు మెలి ఈంజ అర్దుమ్ తయెదె. † 8:31 8:31 "మాన్యు జా జెర్చున్ అయ్లోసా" మెన బయ్లిల్తె రెవ్వ తిలి, జేవ్చి అర్దుమ్ కిచ్చె మెలి, "తెద్రయందె" మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు దెద్రయలో క్రిస్టు రచ్చించువ కెర్తొసా. యేను 'అచ్ మాన్యు జా జెర్చున్ అయ్లోసా' మెన సంగిలి, బయ్లిల్చి పొచ్చి ప్రమానుమ్ నయ కెర్తొ పండితుల్ జా అర్దుమ్ కెరనుల, గని యేనుక 'జొయ్య' మెన ఒప్పునుక నెన కెర, జోవయింక ఒగ్గర్ అత్తర్ కెరుల. ఒగ్గర్ నయ నే కెర్తొ ప్రెజల్, సిన్పుల్, జా అర్దుమ్ ఇదిల్ అల్లిమ్ కెరనుల. ‡ 8:34 8:34 'సేలువ' మెన కిచ్చిక సంగితయ్ మెలి, యేనుక విరోధమ్ నుడల్ కీని మారుల మెలి, జోక 'సేలువ' మెలిన్తె అత్తిలె చట్టిలె మేకుల్ పెట బేడవ మొర్చి రితి ములుల. జోక జా సేలువత నే బేవడె అగ్గ, యేనుచి సొంత సేలువ జోక మార్చెన్తె జోగడియ సొంత వయన నెట్టి; యోహాను 19:17. పట్టో సేలువ మెలో ఎక్కిలో వయతి రితి తియార్గ; మార్కు 15:21. సేలువ మెలి, ఏక దేడిక అన్నె దేడి రితి దండె అర్దుమ్ కెర బుయ్యెల్చ బేడవ.

36 మెలె, ఈంజ లోకుమతె తిలిసి ఎత్తి కేన్ మాన్సు జవున్ కలుగు కెరన్ జోచి ప్రానుమ్ గెచ్చాన్లెగిన, జోక కిచ్చో లాబుమ్ నాయ్.

37 మెలె, జో మాన్సుచి ఆత్మ గెచ్చాన్లెగిన, జోచి ప్రానుమ్ దేముడు తెన్ అన్నె బెదయతి రితి కేన్ మాన్సు కిచ్చో దిలె సరిపుచుప జయెదె గే?

38 మెలె, గర్పు కము కెర్రి ఈంజ పాపుమచి లంజెచి ఉగుమతెచి బుద్ధి కెరన్, అంచి సత్తిమ్ జవున్, అంచ కొడెచి సత్తిమ్ జవున్, కో లాజ్ జా నే ఒప్పునతె తవుల గే, ఆచ్ మాన్సు జా జెర్నున్ అయ్లోసా పరలోకుమతె గెచ్చ అబ్బోసి జలో దేముడుచి పరలోకుమచి ఉజ్జెచి గవరుమ్ తెన్ సుద్ది తిల దూతల్ తెన్ బెద ఈంజ లోకుమతె అన్నె జెతి దీసిక, జేవ్ మాన్సుల్క 'అంచ' మెన్ ఒప్పునతి రితి అమచి తెన్ బెదపనుక అంక లాజా తయెదె." మెన్ సిన్సుల్క ప్రజల్క యేసు సంగిలన్.

9

1 జో ఇసి సంగ, "దేముడుచి రాజిమ్ అదికారుమ్ తెన్ జా అన్నె మెన్, ఇన్నె బేచోజా తిల సుదరతెన గుమ్జన్ నే మొర్రి అగ్గె దెకుల మెన్ తుమ్క ఆచ్ కచితుమ్ సంగితన్" మెన్ సిన్సుల్క ప్రజల్క యేసు సంగిలన్.

యేసు గడియ పరలోకుమచి ఉజ్జెచి జలిసి
(మత్త 17:1-13; లూకా 9:28-36)

2 సాపు దీనల్ గెలి పిమ్మట్, యేసు పేతురుక యాకోబుక, యోహానుక, అన్నె కో నెంజలి డోక్ తిలి మెట్టుయ్ కడ నిలన్. మెట్టుయ్ వెగితికయ్, జేవ్చి మొక్క యేసుచి రూపుమ్ మార్పుప జలి.

3 జోచ పాలల్ కీసి జల మెలె, ఈంజ లోకుమతె కేన్ సార కేన్ నబ్బు తెద్ది చోక్ కెరుక నెత్తిర్ రితి, ఉజ్జెచి జా చోక్ జల.

4 తెదొడి, పూర్ముచ దేముడుచి కబుర్లు సంగిత మోసే చి ఏలియ దొగుల యేసు తెన్ లట్టబై తా, జేవ్ సిన్సుల్క డీసన్ సేడ్.

5-6 ఇసి జతికయ్, జేవ్ సిన్సుల్ బల్ బియఁ గతికయ్, తెదొడి పేతురు, కిచ్చో మెనుక గే నేన గెచ్చ, యేసుక "గురుబాబు, అమ్ ఇన్నె తంక చెంగిలి. తుక ఏక్, మోసేక ఏక్, ఏలియాక ఏక్, మొత్తుమ్ తిన్ని కుడియల్ ఇన్నె బందుక అమ్క నలవ్ దే" మెన్ సంగిలన్.

7 సంగితె తతికయ్, తెదొడి మబ్బు ఏక్ ఉత్త జా, జోవయింక డంకిలన్, అన్నె, "ఈంజియ్ అంచొ పుత్తు, అంచొ ప్రేమ తిలో పుత్తు. ఇన్నెచి కోడు తుమ్ నూన" మెన్, మబ్బు తెంతో అవాడ్ సంగిలిన్ నూన్. ఇసి జలి బేగి,

8 సిన్సుల్ సుట్టునంత అంకి గలికి, యేసుక పిట్టవ జో తెన్ అన్నె కో కి డీస్సి నాయ్.

9 జేవ్ జా మెట్టుయ్ తెంతో ఉత్త జెతె తతికయ్, "ఆచ్ మాన్సు జా జెర్నున్ అయ్లోసా మొర గెచ్చ అన్నె జీవ్ జా ఉట్టితి ఏద, తుమ్ అన్నె ఇన్నె దెకిలిన్ కక్క కి సంగ నాయ్" మెన్ సిన్సుల్క యేసు సంగిలన్.

10 ఇసి సంగితికయ్, జగ్గు జలిన్చి రిసా తుక్లె తా గెల, గని "మొర గెచ్చ అన్నె జతిన్చి రిసా సంగిల్ కోడుక కిచ్చో అర్దుమ్?" మెన్ ఉచరంతె తిల.

11 తెదొడి జోక కిచ్చో పునిల మెలె, "రచ్చించుప కెర్రిసా జతో క్రిస్తుచి అగ్గె ఏలియా పూర్ముచో జెంక అన్నె, మెన్ మోసే

తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గల్ సికడ్డన్ కిచ్చోక సంగితతి?" మెన్ పునిల.

12 యేసు జోవయింక, "ఎత్తి తెయార్ కెర్రి రిసా *ఏలియా తోలితో జెంక అన్నె మెలి కోడు సత్తిమ్. జా ఏక్, రచ్చించుప కెర్రిసా, ఆచ్ మాన్సు జా జెర్లిల ఒగ్గర్ సైమల్ సేడుక అన్నె

మెన్,

మాన్సుల్ జోక సిస్కారుమ్ దెకుల"

మెన్ రెగిడ్లిన్ కిచ్చోచి రిసా గే తుమ్ ఉచర.

13 అన్నె, జలి ఆచ్ తుమ్చి తెన్ సంగితిన్ కిచ్చో మెలె, జో ఏలియా తోలితో జా తిలన్ మెన్ ఆచ్ తుమ్క కచితుమ్ సంగితన్. జో జా తిలో, అన్నె జోచి రిసా రెగిడ్లి కోడు కి నెరవెర్చుప జలి.

"జేవ్చి ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి మాన్సుల్ జోక కెల మెన్ రెగిడ్లి కోడు" మెన్ యేసు సంగిలన్.

సిన్సుల్ ఏక్ బూతుమ్క ఉదడుక నెత్తిన్సి
(మత్త 17:14-20; లూకా 9:37-43)

14 యేసు, జేవ్ సిన్సుల్, మెట్టుక ఎట్టో తా గెల సిన్సుల్తె పాచ కెర, జోవయించొ సుట్టునంత ఒగ్గర్జన్ జనాబ్ బెర అన్సి, చి మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గల్ సికడ్డన్ జోవయితెన్ గగ్గల్ జతె అన్నె మెన్ యేసు ఇసి దెకిలో.

15 జలి, జేవ్ జనాబ్ యేసుక దెకిల్ బేగి, ఒగ్గర్ ఆచారిమ్ జా, జోతె నిగ జా జోకర్ల.

16 యేసు, జలి, "జోవయితెన్ కిచ్చోచి రిసా లట్టబ్బున్?" మెన్ పునిలన్.

17 జనాబ్తె తిలో ఎక్కిలో, "గురుబాబు, గుల్లో కెర్రి బూతుమ్ దెల్లో అంచొ పుత్తుక తుచితె కడ అన్నయ్.

18 జా బూతుమ్ జోక కేన్ దెరెదె గే, ఒత్త సేడవ దెయెదె. సేడయెలె, ఈంజ పొగుర్లు బార కెరవన్, దంతో చప్ప, మోర్పు సేడవ. "జా బూతుమ్క ఉదడ దాన్" మెన్ తుచ సిన్సుల్క బతిమార్పు జా సంగిల్ కి, జేవ్ నెత్తిర్ల." మెన్ జో నాడుచొ అబ్బోసి సంగిలన్.

19 తెదొడి యేసు కిచ్చో జబాబ్ దిలన్ మెలె, "నముకుమ్ నెంజలి కాలమచ, తుమ్! తుమ్చి తెన్ ఆచ్ కెత్తి దీనల్ తంక? కెత్తి దీనల్ తుమ్చి బుద్ధి ఆచ్ ఓర్పువ జంక? జో నాడుక అంచితె కడ అన్" మెన్ సంగితికయ్,

20 నాడుక యేసుతె అన్నె. అనతికయ్, జా బూతుమ్ యేసుక దెకిల్ బేగి, జో నాడుక పొర్లు కెరవ గెత్తికయ్, నాడు బుయ్యె సేడ ఎంగ్ల ఎంగ్ల జా పొగుర్లు కెరవన్, పొర్లువ జతె తిలన్.

21 దన్నె జతె తతికయ్, "ఇన్నెక కెత్తి దీనల్ తెంతో ఈంజ బాద అన్నె?" మెన్ యేసు నాడుచొ అబ్బోన్క పునిలన్, చి జో "బాల తతె తెంతో. బాల తతె తెంతో దన్నె జా జా,

22 ఇన్నెక నానుమ్ కెర్రి రిసా ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ సుట్టు ఆగితె పానితె సేడయెలి. తుయ్ కిచ్చో జలిక కెరుక తెర్రిగిన, అమ్చి ఉప్పిరి కన్కూరుమ్ తియ్ అమ్క తోడ్ కెరు!" మెన్ సంగ జోకెర్రికయ్,

23 తెదొడి యేసు జోక, " 'తుయ్ తెర్రిగిన' మెంతో అంక, కిచ్చో? కో అంక నంపజలోసాక, జోక ఎత్తి. జెయిమ్ జయెదె!" మెన్ సంగిలన్.

* 9:12 9:12 మత్తయి 17:13 తె దెకిలి, 'ఏలియా లోసా' మెన్ బాప్తుసుమ్ దెతె తిలో యోహానుచి రిసా సంగిలన్ మెన్ రుజ్జు జతయ్.

24 బేగి నాడుచో అబ్బోసి, “అవ్ నంపజతసి. అంచి నముకుడు తొక్కి చి జలె, ఒగ్గర జతి రితి అంక తోడు తా!” మెన విడ తోకి గలన్.

25 తెదొడి ఒగ్గరజన్ జనావ్ ఎక్కిజ తెద పాసి నిగ జెతతి మెన యేసు దెక కెర, “ఓ గుల్లా కెర్రి బొయ్ రొ కెర్రి బూతుమ్. తుయ ఇన్నెక ముల దా, కెయ్యక కి ఇన్నెక అన్నె దెరు నాయ్ మెన అవ్ తుక అత్త దెతసి,” మెన జా బూతుముక యేసు గెల కెర్రికయ్,

26 బూతుమ్ గట్టిజ కేక గల, నాడుక గట్టిజ పొర్లు కెరవ బార్ జా ముల దిలన్, చి నాడు ముర గెలి రితి జలి. “ముర గెలి” మెన ఒగ్గరజన్ సంగిల,

27 గని యేసు నాడుక అతు దెర ఉడ్టుయితికయ్, జో చెంగెలి జా టీవో జలన్.

28 జలె, యేసు గెరి గెచ్చ తెడి పెసితికయ్, జోవ సిన్సుల్, “అమ్ కిచ్చొక జా బూతుముక ఉదడుక నెతిర్తమ్?” మెన కో వేర మాన్సుల్ నే సూన్తి రితి యేసుక పునిల.

29 పుసితికయ్, జో † “ప్రాదన కెర్రికయ్ ఇసిచి ఉదడుక జయెదె, నెంజలి నాయ్” మెన సంగిలన్.

ముర గెచ్చ అన్నెజీవ జా ఉట్టిందె మెన యేసు సంగిలిసి (మత్త 17:22-23; లూకా 9:43-45)

30 యేసు, సిన్సుల్, ఒత్త తెంతో బార్ జా గలిలయ ప్రాంతుమ్ వాట్ గెల. ‘అమ్ ఇన్నె తిలిసి ప్రజెలి నేన్తు’ మెన గుట్టు తెన్ గెత తిల.

31 కిచ్చొక మెలె, యేసు జోవ సిన్సుల్క బోదన కెర్రి తిలి. “అవ్ మాన్సు జా జెర్నన్ అయిలోసాక మాన్సుల్చె అత్తి దెర దెవుల, చి అంక మార గెలుల. జేవ్ అంక మార గెలి కి, తిర్తతక అన్నెజీవ జా ఉట్టిందె” మెలన్.

32 గని జో సంగిలిసి అర్దుమ్ నే కెరన్లెకి, పుసుక బియె కెర, తుక్త తిల.

33 తెదొడి యేసు, సిన్సుల్, కమెర్నహూమ్ పట్టుముతె పావ గెరి గెచ్చ తెడి పెసిలి పొది, యేసు జోవయింక “వట్టి ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో కిచ్చొచి రిసా వాదెన జెత తిలదు?” మెన పుసిలన్.

34 జేవ్ తుక్త తిల. కిచ్చొక మెలె, “అమ్చితె కొన్నె వెల్లో జయెదె?” మెన జేవ్ వట్టి లట్టబన తిల.

35 తెదొడి యేసు వెన, జేవ్ బారజన్ పాసి బుకారా కెర, జోవయింక, “కొన్నె జలెకు వెల్లో జంక ఉచరెదె గే, జో గప్పురుమ్ నే ఉచరెత తా, ఎత్తిచి కంట దాక్ కెరన, అత్తిజన్క సేవ కెర్రిసా జంక అన్నె” మెన సంగ,

36 ఏక్ బాలబోడక దెర, జోవయింబి నెడమె టీవో కెర, ఉక్కుల, జోవయింక అన్నె,

37 † “ఇన బాలబోడలతె ఎక్కిలోక జలెకు కో అంచి నావ్ తెన్ మరియూద కెరుల గే అంకయ్ మరియూద కెర్రి రితి జవుల. అన్నె, అంకయ్ కో మరియూద కెర తవుల గే, ఎక్కి అంకయ్ నాయ్, గని అంక తెర్తయిలోసాకయ్ మరియూద కెర్రి రితి జవుల” మెన యేసు బోదన కెర్రిన్.

† 9:29 9:29 ఈంజ మత్తెలి గ్రీకు బాన తెన్ తొలితొ రెగ్గె పున్కలతె “మన్నె తా ప్రాదన కెర్రికయ్...” మెన రెగ్గె అన్నె. † 9:37 9:37 నెంజలి “జో అంక నంపజలి

రిసా ఇన బాలబోడలతె ఎక్కిలోక జలెకు కో మరియూద కెరెదె గే, అంకయ్ మరియూద కెర్రి రితి జయెదె.” S 9:42 9:42 నెంజలి “జోవయింబి నముకుమ్ పిట్టువుల

గే...” * 9:43 9:43 పాపుమ్...రిసా నెంజలి, నముకుమ్ పిట్టుయితి రితి జలెగన, జా దీసి తెంతో అన్నె దన్నె నే జతి రిసాచి అర్దుమ్ కి గ్రీకు బాన తెన్ ఈంజ

తొలితొ రెగ్గెన్ తెన్ బెదెదె. † 9:44-45 9:44-45 గ్రీకు బాన తెన్ ఈంజ మత్తెలి తొలితొ రెగ్గెన్ సగము పున్కలతె 44 నంబర్లవ కొడో తతి నాయ్. గని తిలె, 44

చి 46వ కొడు 48 నంబర్లవ కొడుచి రితి జవుల. † 9:44-45 9:44-45 పాపుమ్...రిసా నెంజలి, నముకుమ్ పిట్టుయితి రితి జలెగన, జా దీసి తెంతో అన్నె దన్నె

నే జతి రిసాచి అర్దుమ్ కి గ్రీకు బాన తెన్ ఈంజ తొలితొ రెగ్గెన్ తెన్ బెదెదె. S 9:46-47 9:46-47 గ్రీకు బాన తెన్ ఈంజ మత్తెలి తొలితొ రెగ్గెన్ సగము పున్కలతె

44 నంబర్లవ కొడో తతి నాయ్. గని తిలె, 44 చి 46వ కొడు 48 నంబర్లవ కొడుచి రితి జవుల. * 9:46-47 9:46-47 పాపుమ్...రిసా నెంజలి, నముకుమ్

పిట్టుయితి రితి జలెగన, జా దీసి తెంతో అన్నె దన్నె నే జతి రిసాచి అర్దుమ్ కి గ్రీకు బాన తెన్ ఈంజ తొలితొ రెగ్గెన్ తెన్ బెదెదె.

38 తెదొడి యోహూను మెలో సిన్సుడు యేసుక కిచ్చొ మెన సంగిలన్ మెలె, “గురుబాబు, ఎక్కిలో తుచి నావ్ తెన్ బూతలతక ఉదడ్డిసి దెకిలమ్. జో అమ్చి పట్టి జెతసా నెంజెచి రిసా జోక అడ్డు కెర్రిమ్” మెన సంగిలన్.

39 జలె యేసు, “జోక అడ్డు కెర నాయ్. కిచ్చొక మెలె, కో జలెకు అంచి నావ్ తెన్ ఏక్ వెల్లి కామ్ కెరెదె గే, జా జల్లు జలి తెంతో అంచి రిసా విరోదుమ్ లట్టబుక నెత్తె.

40 అమ్చి కామ్చి ఉప్పిరి విరోదుమ్ నెంజలిసా అమ్చి పచ్చెన జెతసా జయెదె.

41 “అవ్ క్రీస్తు జలెసా తెన్ తుమ్ బెదిలి రిసా, కో జలెకు తుమ్క బుక్కి పాసి జలెకు దెయెదె గే, జో దన్నె కెర్రి రిసా కచితుమ్ జోక బవుమానుమ్ పిట్టె నాయ్, మెన తుమ్క అవ్ కచితుమ్ సంగితసి.

42 “గని అంక నంపజల ఇన బాలబోడల్ రిత జలనతె ఎక్కిలోక కి, కో కిప్పాపుమ్ కెరవుల గే, జోక జెతికయ్ సిచ్చుచి కంట, జోక బొత్తయ్ తిర్నేలి రితో వెల్లో పత్తురు ఒడోవ దా, నముదుముతె బుడ్డవన్నయ్ జోక చెంగెలి.

43 తుమ్చితె ఎక్కిలోచొ అతు జలెకు జోక * పాపుమ్ కెరవ తిలెగన, జో అతు జో కండన గెలి రితి జవున్. కిచ్చొక మెలె, దొన్నె అత్తో తెన్ తా వెల్లి అగి గొయ్తె, కెయిల నే విజయితి అగితె, గలి జతి కంట, పాపుమ్ కెరయ్తో అతు జలెకు నెంజలి రితి జా పరలోకుముతె బెదుక చెంగెలి.

44-45 † దన్నె, తుమ్చితె ఎక్కిలోచొ చాటు జలెకు జోక † పాపుమ్ కెరవ తిలెగన, జో చాటు కండన గెలి రితి జవున్. కిచ్చొక మెలె, దొన్నె చట్టో తెన్ తిలి రితి తా వెల్లి అగి గొయ్తె గలి జతి కంట, పాపుమ్ కెరయ్తె చాటు జలెకు నెంజలి రితి జా పరలోకుముతె బెదుక చెంగెలి.

46-47 కిత్తుమ్చితె ఎక్కిలోచొ అంకి జలెకు జోక * పాపుమ్ కెరవ తిలెగన, జా అంకి కడ వెంట గెలి రితి జవున్. కిచ్చొక మెలె, దొన్నె అంకివో తెన్ తిలి రితి తా వెల్లి అగి గొయ్తె గలి జతి కంట, ఎక్కి అంకి తెన్ జలి రితి జా దేముడుచి రాజిముతె బెదుక చెంగెలి.

48 వెల్లి అగి గొయ్తె కిచ్చొ మొర్చి నాయ్, చి జా అగి విజె నాయ్.

49 “ ‘సుద్ది జవున్’ మెన బలి దెతి ఎత్తితె లోన్ దెరవుక అన్నె. దన్నె, లోన్క, అగిగ మెలి రితి, ఎత్తి మాన్సుక సుద్ది నిదానుమ్ కెరుక అన్నె.

50 “లోన్ చెంగెలిచి. గని జా లోన్చి కారు గెచ్చ చప్పుయ్ జలెగన, జా అన్నెక్ సుట్టు కీసి కెర కారు కెరుక జయెదె! నెంజి. తూమ్, జలె, తుమ్చి వెట్టి లోన్ దెర్రి రితి జా, చి ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో సేంతుమ్ తెన్ తా” మెన సిన్సుల్చె యేసు బోదన కెర్రిన్.

10

యేసు తిరిమ్ తిరిమ్ యెరూసలేమ్ గెచ్చుక మొదోల్ కెర్రిసి

(మత్త 19:1-12)

† 9:29 9:29 ఈంజ మత్తెలి గ్రీకు బాన తెన్ తొలితొ రెగ్గె పున్కలతె “మన్నె తా ప్రాదన కెర్రికయ్...” మెన రెగ్గె అన్నె. † 9:37 9:37 నెంజలి “జో అంక నంపజలి

రిసా ఇన బాలబోడలతె ఎక్కిలోక జలెకు కో మరియూద కెరెదె గే, అంకయ్ మరియూద కెర్రి రితి జయెదె.” S 9:42 9:42 నెంజలి “జోవయింబి నముకుమ్ పిట్టువుల

గే...” * 9:43 9:43 పాపుమ్...రిసా నెంజలి, నముకుమ్ పిట్టుయితి రితి జలెగన, జా దీసి తెంతో అన్నె దన్నె నే జతి రిసాచి అర్దుమ్ కి గ్రీకు బాన తెన్ ఈంజ

తొలితొ రెగ్గెన్ తెన్ బెదెదె. † 9:44-45 9:44-45 గ్రీకు బాన తెన్ ఈంజ మత్తెలి తొలితొ రెగ్గెన్ సగము పున్కలతె 44 నంబర్లవ కొడో తతి నాయ్. గని తిలె, 44

చి 46వ కొడు 48 నంబర్లవ కొడుచి రితి జవుల. † 9:44-45 9:44-45 పాపుమ్...రిసా నెంజలి, నముకుమ్ పిట్టుయితి రితి జలెగన, జా దీసి తెంతో అన్నె దన్నె

నే జతి రిసాచి అర్దుమ్ కి గ్రీకు బాన తెన్ ఈంజ తొలితొ రెగ్గెన్ తెన్ బెదెదె. S 9:46-47 9:46-47 గ్రీకు బాన తెన్ ఈంజ మత్తెలి తొలితొ రెగ్గెన్ సగము పున్కలతె

44 నంబర్లవ కొడో తతి నాయ్. గని తిలె, 44 చి 46వ కొడు 48 నంబర్లవ కొడుచి రితి జవుల. * 9:46-47 9:46-47 పాపుమ్...రిసా నెంజలి, నముకుమ్

పిట్టుయితి రితి జలెగన, జా దీసి తెంతో అన్నె దన్నె నే జతి రిసాచి అర్దుమ్ కి గ్రీకు బాన తెన్ ఈంజ తొలితొ రెగ్గెన్ తెన్ బెదెదె.

1 యేసు కపెర్నహూమ్ వట్టుమ్ తెంతో ముల దా యూదయ ప్రదేసిమ్ వాట్ గెచ్చు, యోర్దాను గాడు ఒత్తల్తో ఉట్ట గెలన్. ఒత్త తతికయ్, ఒగ్గరజన్ జనాబ్ అన్న జోతె బెర జెతికయ్, జో అలవాట్ జలి రితి జోవయింక బోదన కెరుక దెర్లన్.

పెండ్లి జలన ముల ములి జతిన్చి రిసా యేసు సంగిలి (మత్త 19:1-12)

2 జా పొది, పరిసయ్యల్ సగుమ్జన్ జోక పరిచ్చ కెర తెర్లె నింద కెరుక మెన, జోతె జా కెర, “మున్నుబోద జోచి తేర్లిక ములుక నాయమ్ గె?” మెన పునిల.

3 యేసు “మోసే పూర్గుమచో తుమ్క కిచ్చొ ఆడ్ర దిలన్?” మెన పునిలన్.

4 ఈజో ఇన్ సంగితికయ్, జేవ్ “ముల దెతి కార్గుమ్ రెగ్గ దిలిగిన ముల దెంక జయెదె మెన మోసే పూర్గుమచో నెలవ్ దిలన్” మెన జబాబ్ దిల.

5 జలె, యేసు జోవయింక, “తుమ్ రాడ్ జీవ్చ మాన్యుల్చి రిసా మోసే జా ఆగ్గు రెగ్గన్.

6 గని లోకుమ్ జెర్తయిలి మొదోల్ పొది తెంతో ‘మున్నుబోద తేరబోద’ మెన దేముడు దొన్ని రగల్ జర్గు కెర్లొ” మెన, అన్నె

7 “జాకయ్ మున్నుబోద అయ్యన్ అబ్బొన్క ముల దా జోచి తేర్లి తెన్ బెద తంక అన్నె.

8 అన్నె జేవ్ దొగుల ఎక్కి ఆగ్ జా తవుల మెన దేముడు రెగ్గయిలి కోడు అన్నె. జాచి రిసా, పెండ్లి జలి తెంతో జేవ్ దొగుల నెంజితి. ఎక్కి ఆగ్ జా అన్నె.

9 జాకయ్, దేముడు పెండ్లితె కక్క జట్టు కెరచ తయెదె గే, కేన్ మాన్యు ములపుక జయె నాయ్” మెన జేవ్చ సంగిలన్.

10 యేసు, సిస్సుల్, జేవ్ బన జతి గెరి గెచ్చ తెడి పెసిలి పడ్డె, ఈంజ కోడుచి రిసా సిస్సుల్ అన్నె పునిల.

11 యేసు సిస్సుల్క, “కో జలెకు జోచి తేర్లిక ముల దా అన్నెక్షిక పెండ్లి కెరనెదె గే, జో లంజి వంసుమచో జా తేర్లిక లంజి కెర్తయ్,

12 అన్నె, మున్నున్క తేర్లి ముల దా అన్నెక్షిక పెండ్లి కెరనెగిన, జయ్యి లంజి జతయ్” మెన సంగిలన్.

బాలబోదల్క యేసు చడ చెంగిల్ కెర్లెన్ (మత్త 19:13-15; లూకా 18:15-17)

13 ఒత్త తిలి పొది, ‘అమచ బోదల్క చడ చెంగిల్ జవున్’ మెన, సగుమ్జన్ జోవయింక యేసుచి పాసి కడ ఆన్తికయ్, సిస్సుల్, ‘బాస’ మెన కడ అన్సంక గెల కెర్లె.

14 గని జేవ్ గెల కెర్లెన్ యేసు దెక, బాద నేడ, “బోదల్ అంచితె జెతు. జోవయింక అడ్డు కెర నాయ్. దేముడుచి రాజమ్ ఇన బాలబోదల్ జల సుదల్చియి.

15 తుమ్క అవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితన్ మెలె, గవురుమ్ నే ఉచరంతె బాలబోదల్చి రితిచి నముకుమ్ తెన్ దేముడుచి రాజమ్తె బెదితి రితి నజ్జెకయ్, పరలోకుమ్తె గెచ్చుక జయెదె. ఇన్ నే జలెగిన, కో కి ఒత్త బెదుక జయె నాయ్” మెన సంగ

16 జేవ్ బోదల్క ఉక్కుల దెర, జోవయింక ఎక్కెక్క బోడి చడ, ‘చెంగిల్ తత్తు’ మెన యేసు సంగిలన్.

పరలోకుమ్చి రాజమ్తె కీన్ బెదుక గే (మత్త 19:16-30; లూకా 18:18-30)

17 యేసు అన్నె బార్ జా వట్టి గెతె తతికయ్, ఉబెడో ఎక్కిలో నిగ జా, యేసుచి పురెతో సెర్కు నేడ జోకర, “చెంగిల్ తిలో గురుబాబు, పరలోకుమ్చి రాజమ్తె కెయక తెయక జతి వాట, అంక దొర్కు జంక మెలె, అవ్ కిచ్చొ కెర్లె జయెదె?” మెన పునిలన్.

18 పున్తికయ్, యేసు, “చెంగిల్ తిలోసా మెన అంక కిచ్చొక సంగిలెదె? దేముడు ఎక్కిలోయి చెంగిలోసా, గని అన్నె కో కి చెంగిలన నెంజితి.

19 జో దిల ఆగ్గల్ మెలె, తుయి జాన్సి.

‘నరు అత్త కెరుక జయె నాయ్,

లంజికము కెరుక జయె నాయ్,

చోరుక జయె నాయ్,

అబద్ధమ్ సాచి సంగుక జయె నాయ్,

మోసిమ్ కెరుక జయె నాయ్,

అయ్యద్ అబ్బొన్క గవురుమ్ దెకితె తంక అన్నె’

దనచయ్” మెన జోక యేసు సంగిలన్.

20 జో మాన్సు, ‘గురుబాబు, బాల తెంతో ఈంజేవ్ ఆగ్గల్ రితి నిదానుమ్ కెర దెకన్తన్” మెన జబాబ్ దిలన్.

21 యేసు జోక దెక కన్యారుమ్ జా, “తుక ఎక్కి పిట్ట గెచ్చ అన్నె. తుయి గెచ్చ, తుచి అన్సి ఎత్తి, విక గెల కెర, బీద సుదల్క దేసు. దన్నె కెర్లెగిన, పరలోకుమ్తె తుక అన్సి కలుగు జయెదె. అన్నె, అంచి తెన్ బెద, అంచి పట్టి జే!” మెన యేసు సంగిలన్.

22 జలె, జో ఉబెడోక ఒగ్గర్ సామ్మారుమ్చి రిసా, దుకుమ్ జా మొకోమ్ ఇదిలిన్ కెర ఉట్ట గెలన్.

సామ్మార్లు పరలోకుమ్తె బెదుక కప్పుమ్

23 జో సామ్మారుమ్చో ఉట్ట గెతికయ్, యేసు పన్సి సిస్సుల్క దెక జోవయింక, “సామ్మార్లు దేముడుచి రాజమ్తె బెదుక జలి, కన్సి నెజెకయ్ జయెదె” మెన సంగిలన్.

24 జోచ ఈంజేవ్ కొడోక సిస్సుల్ ఎదివాట్ అచారిమ్ జతికయ్, జోవయింక అన్నె, “ఓ పుత్తర్లు, ‘ఈంజ లోకుమ్తెచి అన్సిక నముకుమ్ తిల సుదల్ దేముడుచి రాజమ్తె బెదుక కెర్లె కప్పుమ్!

25 ఇసా సామ్మారి దేముడుచి రాజమ్తె బెదితి కంట, నూజిబో వాట్ ఒంటె గెచ్చుక సుల్లు!” మెన సంగిలన్.

26 జేవ్ ఎదివాట్ అచారిమ్ జా, “దన్నె జలి, కో రచ్చించువ జంక జయెదె?” మెన జోక పునిల.

27 యేసు జోవయింక దెక, “మాన్సు ఈంజ కెర్లె నెత్తిర్లెన్, గని దేముడు జా ఎత్తి జర్గు కెరుక తెరె.” మెన సంగిలన్.

28 జలె, పేతురు జోక, “ఈందె, అమ్ ఎత్తి ముల దా తుచి పట్టి బులితనుమ్” మెన సంగుక దెర్లన్.

29 జలె యేసు జోవయింక, “తుమ్క అవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితన్ మెలె, అంచి రిసా, అంచి నుబుమ్ కబుర్చి రిసా, గేరు జలెకు, అన్నెబావోక జలెకు, బయిదేసిక జలెకు, అయ్యన్ అబ్బొన్క జలెకు, బోదల్క జలెకు, బుయి జలెకు, కో ముల తవుల గే,

30 అన్నె ఈంజ లోకుమ్తె కి, జోవయింక గెరలు, అన్నెబావో, బయిదేసి, అయ్యన్ అమ్, బోదల్, బుయి, దనచ ఎత్తి, జోవయింక దొర్కు జయెదె. అన్నె, జెతి కాలమ్తె, కెయక తెయక పరలోకుమ్తె జతి వాట జోవయింక దొర్కు జయెదె.

31 గని తుమ్ జాగర్త ఉచరన. అప్పె అగ్గె జలన ఒగ్గర్జన్ వడ్డె జవుల. అప్పె వడ్డె జలన ఒగ్గర్జన్ అగ్గె జవుల” మెన యేసు నంగిలన్.

మొర గెచ్చ అన్నెజీవ్ జా ఉట్టెందె మెన యేసు నంగిలన్ (మత్త 17:22-23; లూకా 9:43-45)

32 యేసు, సిస్సుల్, యెరూసలేమ్ పట్టుమేత గెతి రిసా వట్టె గెతె తతికయ్, యేసు దయిరిమ్ తెన్ జోవయించి అగ్గెతో ఇండిలిన సిస్సుల్ దెక, బలే బమ్మ జల. జోచి వడ్డె గెతె తిలనక కి బలే బిడ్డి దెర గెలి. జలె, యేసు సిస్సుల్ అన్నె పాసి కెరన, జోక జర్గు జంక తిలనచి రిసా జోవయింక అన్నె నంగుక దెర,

33 “ఈందె నూన, అమ్ యెరూసలేమ్తె గెతనమ్. ఒత్త గెలమ్ మెలె, అడ్ మూన్సు జా జెర్మన్ అయిలోసాక వెల్లెల పూజర్తె, మోసే తెన్ దేముడు దిలి అగ్గెల్ నెకడ్తనతె దెర దెవుల, బి జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ అంక మొర్సి నిచ్చ వయడ దా, యూదుల్ నెంజల అదికారులతె అంక సార్చు కెర దెవుల.

34 దస్సి కెర్తె, జేవ్ అంక కొకడ, తుంక దా, కొర్తల్ తెన్ పెట కెర, అంక మారుల. మార్తె కి, తిర్తెక అన్నెజీవ్ జా ఉట్టెందె” మెన యేసు సిస్సుల్ అన్నె నంగిలన్.

దొగుల సిస్సుల్ వెల్లొ జంక కోరెన జలిసి (మత్త 20:20-28)

35 తెదోడె యాకోబు, యోహాను మెల జెబెదయ మెలొసాచ దొగుల పుత్తర్నల్ పుర్రెతో జా, యేసుక “గురుబాబు, కిచ్చి అమ్ నెబుమమ్దె గె అమ్క దెంక.” మెన నంగిల.

36 ఇసి నంగితికయ్ యేసు “అడ్ తుమ్క కిచ్చి జర్గు కెరుక మెన తుమ్ కోరెన జతను?” మెన పునితికయ్,

37 జేవ్ జోక, “తుచి పరలోకుమచి ఉజడచి రాజిమ్తె తుయి ఏలువ కెర్తె పొదిక అమ్ దొగుల, తుచి ఉజెతో పక్క ఎక్కిలో, తుచి డెబ్లి పక్క ఎక్కిలో వెసితి రితి అమ్క నెలమ్ దే” మెన నంగిల.

38 యేసు జలె, జోవయింక, “తుమ్ కిచ్చి పునితను గే తుమ్ నెన్సు. అల్లె, అంచి గిన్నెత బెద పిలి రితి, అడ్ సెడుక తిలి దుకుమ్తె బెదుక ఒర్గువ జంక జలెకు, అంచి తెన్ అంచి బాప్తిసమ్ నజ్జి రితి జా, అడ్ సెడుక తిలి సైమతె బెదుక జలెకు తెరితె గే?” మెన జేవ్ దొగులక నంగితికయ్,

39 జేవ్ “తెరుమ్” మెన నంగిల. దస్సి నంగితికయ్, యేసు జోవయింక, “అడ్ పితి గిన్నె దుకుమ్ తుమ్ పిన్సె. అడ్ సైమల్ సేడ్డి బాప్తిసమ్ తుమ్ కి నజన్తె,

40 గని అంచి ఉజెతో పక్క ఎక్కిలో, అంచి డెబ్లి పక్క ఎక్కిలో వెనుక మెన నెలమ్ దెంక అంచి అత్తి నాయ్. పరలోకుమ్ తిలో అంచో దేముడు అబ్బి కక్క కక్క నెలమ్ దా తయెదె గే, జెవ్వి ఒత్త వెనుల.” మెన జబాబ్ దిలన్.

41 జలె, యాకోబు యోహాను ఎత్తిచి కంట వెల్లొ జంక ఉచర్చిలిన రిసా సేనిల దెన్సుజన్ సిస్సుల్ నూన కెర, జోవయించి ఉప్పిరి కోపుమ్ జంక దెర్ల.

సిస్సుల్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో కిసి దెకుక గే యేసు నంగిలన్

42 తెదోడె యేసు జేవ్ బారజన్ సిస్సుల్ జోతె బుకారా కెర, “యూదుల్ నెంజల వేర అదికారుల్ అన్నె జోవయించి తెడి తిల వెల్లెల మాన్సుల్ సొంత గపురుమ్ ఉచరన, వైజల్క జాడ్లు వయడ్లి రితి జోవయింక పోటి తెన్ ఏలువ కెర్తె మెన తుమ్ జాన్సు.

43 గని తుమ్చి తెన్ దస్సి తంక జయె నాయ్. తుమ్చితె కో వెల్లొ జంక ఉచరెదె గే, జొయ్య తుమ్చో సేవ కెర్తొసా జా తంక.

44 తుమ్చితె కో ముక్కిమ్ జంక ఉచరెదె గే, జో ఎత్తిజిన్క గొతిమాన్సు జా తంక.

45 కిచ్చొక మెలె, అడ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయిలోసా కి మాన్సుల్చి అత్తి సేవ కెరవన్సు, జెయ్య నాయ్, గని మాన్సుల్క అడ్ సేవ కెరుకయ్ అయిలయ్. మెలె, ఒగ్గర్జన్ మాన్సుల్క నయ్తానచి రాజిమ్ తెంతో అన్నె గెననీతి రిసాయి మొర అంచి ప్రాసుమ్ దెంక అన్నెచి రిసా ఈంజ లోకుమ్తె అయిలయ్” మెన సిస్సుల్క యేసు నంగిలన్.

గుడ్డి జలో బర్తిమయిక యేసు చెంగిల్ కెర్చిసి (మత్త 20:29-34; లూకా 18:35-43)

46 ఒత్త తెంతో యేసు సిస్సుల్ వట్టె గెచ్చ గెచ్చ యెరికో పట్టుమ్తె జా కెర, సిస్సుల్ తెన్ కి, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జన్ జూబ్ తెన్ కి ఒత్త తెంతో బార జతె తతికయ్, తిమయిచో పుత్తసి, బర్తిమయి బిచ్చిమ్ నజేతో గుడ్డి జలోసా, వాటే సాడి వెన అన్నె.

47 ఒత్త వెన తా, “జెతోసా నజరేతు గవ్విచో యేసు” మెన జో నూన కెర, “ఓ యేసుప్రబు, దాచిదు రాసెచి నెకుమ్తె జెర్మిలో రచ్చించువ కెర్తొసా, అంచి ఉప్పిరి కన్యారుమ్ తియ, అంక చెంగిల్ కెరు!” మెన కేక గలన్.

48 జలె, పాసి తిలన ఒగ్గర్జన్ “తువ్లె తా” మెన గోల కెర్తె కి, జో గుడ్డి మాన్సు అన్నె, “దాచిదు నెకుమ్తె జెర్మిలో రచ్చించువ కెర్తొసా, అంచి ఉప్పిరి కన్యారుమ్ తియ, అంక చెంగిల్ కెరు!” మెన అగ్గెచి కంట గట్టిజ కేకుల్ గలో.

49 ఇసి జతికయ్, యేసు బీచో జా కెర, “జోక ఇత్తల్తో బుకారా” మెన సిస్సుల్క నంగిలన్. జేవ్, జలె, “అల్లె, దయిరిమ్ జా ఉట్టె! యేసు తుక బుకార్తయ్” మెన జో గుడ్డి మాన్సుక బుకార్తయ్,

50 జో చట్టున ఉట్టె జోచి దుప్పటి పక్కయ్ వెంట గల, యేసుతె అయిలో.

51 యేసుతె జతికయ్, “అడ్ తుక కిచ్చి కెరుక మెన తుయి కోరెన జతసి?” మెన పునితికయ్, జో గుడ్డి మాన్సు, “గురుబాబు. అడ్ దెకిత్ రితి కెరు.” మెన నంగిలో.

52 జలె, యేసు జోక “గో, అంచి ఉప్పిరిచి తుచి నముకుమ్ తుక చెంగిల్ కెర అన్నె.” మెన నంగిలన్. బేగి, జో మాన్సువ అంకివో డీసిల, బి జో యేసుచి వట్టి వట్టి గెలో.

11

యేసు యెరూసలేమ్ పట్టుమ్క ఉట్టె అయిలిసి

(మత్త 21:1-11; లూకా 19:28-40; యోహా 12:12-19)

1 యేసు సిస్సుల్ తెన్ వట్టె గెచ్చ గెచ్చ, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్క పాసి అయిలో పొది, బేత్సగే బేతనయ మెంత గావెలిచి పాసిచి *బలీవ మెట్టయ్ పావెలి పొది, యేసు జోచి సిస్సుల్తె దొగులక బుకారా,

2 “తుమ్చి మెక్కి తిలి గవ్వి గెచ్చ వెన, బి బేగి బంద తిలి గాడ్డె పిల్ల ఏక డీసెదె. జాచి ఉప్పిరి కేన మాన్సు కెయ్ కి వెనుక నేతయ్. జాక యివ కెర ఉదడ ఆన.

3 కొన్న జలెకు తుమ్ కిచ్చొక దస్సి కెర్తను?” మెన నంగిలెగిన, “ఇన్నెతెన్ ప్రబుక కామ్ అన్నె. కామ్ జలి బేగి

* 11:1 11:1 “బలీవ చెట్లె” మెలె, జా దేసిమ్క ముక్కిమ్ జలి ఏక రగుమ్ వండ్లు. దస్సి కంక జయెదె, నెంజలి తెల్ పేడుక జయెదె. జేవ్ రూతుక ఈంజ మెట్టక నాన్ తియ అన్నె.

ఇత్తలేతో అన్నే బే బేగి తెద్రయొదె, మెన నంగ" మెన సిస్సుల్క యేసు నంగ, తెద్రయలన్.

4 జలె, జో నంగిలినతె జేవ్ గెతికయ్, ఏక్ వీదె ఏక్ గుమ్ముమె బంద తిలి ఏక్ గాడ్డె పిల్ల జోవయింక డీసిలి.

5 జేవ్ జాక యిపితె తతికయ్, జా వీదె టీవో జా తిల మాన్సుల్, "తుమ్ కిచ్చొక జా గాడ్డె పిల్లక యిపితను?" మెన జోవయింక పుసిల.

6 జేవ్ పుసితికయ్, యేసు నంగిలి రితి సిస్సుల్ నంగిలె. జేవ్ మాన్సుల్, "దస్సి జలె, దెర గెచ్చు!" మెన సెలవ్ దిల.

7 సిస్సుల్ జా గాడ్డె పిల్లక యేసుతె ఉడడ ఆన, జోవయింక దుప్పట్లు గట్ట గాడ్డెచి ఉప్పిరి గలిలె, చి యేసు వెగ వెసిలన్.

8 పిమ్మట్టె ఒగ్గరిజిన మాన్సుల్ జోవయింక దుప్పట్లు గట్ట వటి వటి అంతిర్ల. అన్నె నగుమజిన వాటో సాడిచ బట్టిలె తిల చెట్లె కండిల రొడ్డల్ మట్టల్ ఆన, వట్టె అంతిర్ల.

9 దస్సి అంత్ర అంత్ర, పురైతో గెతన వట్టె గెతన "జోఒర, జోఒర!" మెలి అర్థమ్ తెన్ "ఓనన్న, ఓనన్న!" మెన, "దేముడు ప్రబుచి నావ్ తెన్ జెతోసొక ఓనన్న!

10 అమ్మవో దావీదు పూర్ణమ్మవో తెన్ మొదోల్ జలి రాజమ్ ముక్కిమ్ జా అన్నె బార జతిన్క జోఒర! ఎత్తిచి కంట ఉప్పిరిల్ టాన్తె తిలోసొక ఓనన్న!" మెన కేకుల్ గల్లె తిల.

11 జలె, యేసు యెరూసలేమ్తె పావ, దేముడుచి గుడితె గెచ్చ, పెన, సుట్టునంత అంకి గల, ఎత్తి దెక, సాంజ్ జలి రిసా అన్నె బార జా, బారజిన సిస్సుల్ తెన్ బేతనియ గవ్వె అన్నె ఉట్ట గెల.

అంజూరుమ్ రూకుక యేసు సాపెన గల కెర్లిసి
(మత్త 21:18-19)

12 అన్నెక్ దీసి, జేవ్ బేతనియ గవ్వె తెంతో యెరూసలేమ్తె అన్నె గెతె తతికయ్, యేసుక చూ కెర్లి.

13 జలె అక్కల్ తిలి ఏక్ అంజూరుమ్ రూకుక దెకిలన్. జలె, జో రూక్తె పండ్లు దెర అస్సి గే నాయ్ గే మెన దెకుక గెలో. అక్కుడిలి గని అన్నె కిచ్చొయ్ నాయ్. కిచ్చొక మెలి, జా రూక్తె జా కాలమ్ పండ్లు దెర్లి నాయ్.

14 యేసు జలె, జో రూకుక, "అప్పె తెంతో తుచి తెంతో కో కి పండ్లు కతు నాయ్" మెన రూకుక నంగిలన్. జో నంగిలిసి జోచ సిస్సుల్ నూన్.

దేముడుచి గుడితె గెచ్చ వికితనక గోల కెర్లిసి
(మత్త 21:12-17; లూకా 19:45-48; యోహా 2:13-22)

15 తెదెడి జేవ్ యెరూసలేమ్తె పావ కెర, యేసు దేముడుచి గుడితె పెన, దేముడుచి గుడిచి తెడి కిచ్చొ కిచ్చొ వికితనక గెంతనక దెక, జోవయింక ఉడడుక దెర, కిడబ్బుల్ పల్లయేతనచ బల్లల్, అర్పితుమ్ దెత పార్వె పిట్టల్ వికితనచ బల్లల్ సేడవ దా,

16 కో కి, కిచ్చొ కి దేవులమ్ వాటు వయ నెంక కి ఒప్పె నాయ్.

17 దస్సి కెర తా,

† 11:10 11:10 యేసుచి రాజమ్ 'ఈంజె లోకుమచి రగమ్చి' మెన ప్రజల్ ఉచర్ల తిల. ఈంజె లోకుమచి జోవయింక బాదల్ తెంతో, జోవయింక అక్రమించువ కెర్లన్ తెంతో రచ్చించువ కెరెదె మెన ఉచర్ల తిల, గని జోవయింక రాజమ్ జోవయింక రచ్చన్ ముక్కిమ్క అత్త రగమ్చి మెన నేన్తి. † 11:13 11:13 బొడ్డె పండ్లు రిత పండ్లు దసా రూక్తె దెరుల. రూకు మాములుమ్ చెంగిల్చి జలె, అక్కల్ దెర్లి పొది పండ్లు కి దెర తంక. § 11:15 11:15 అర్పితుమ్ దెత పిట్టల్ గట్ట గెనుక జలె, జోవయింక అక్రమించువ కెర్లి రోమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్చి డబ్బుల్ దిలి నెంజె. జేక్, జోవయింక డబ్బుల్ పల్లవన, దేముడుచి గుడితె కామక జెతికయ్ రగమ్ డబ్బుల్కయ్ పిట్టల్ గట్ట గెనుక, నెంజెలి దేముడుచి గుడితె డబ్బుల్ దెంక. డబ్బుల్ పల్లయేతన నాయమ్ నెంజెలిచి ఎదిలి లాము కి కెరనుల. * 11:26 11:26 గ్రీకు బాన తెన్ ఈంజె మత్తెలి రెగిడ్ల నగుమ్ పున్కలెత్తె 26 నంబర్ కోడు తయె నాయ్.

" 'దేసిమ్లు ఎత్తిచ మాన్సుల్ అంచితె జెతి రితి, అంచి గేరు ప్రార్దన కెర్లి గేరు జా, దస్సి తవున్.'

మెన దేముడుచి కోడెతె రెగ్లవ అన్నె. తామ్ జలె, జాక చోర్లు జెతో గేరు జతి రితి ఈంజె దేముడుచి గుడిక మార్పున కెర అన్నెన్" మెన నంగిలన్.

18 వెల్లెల పూజర్లు, మోసి తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ నెకడ్డన నూన కెర, పిమ్మట్టె జోయ్యి కెర్లి బోదనక నడ్ల తెన్ నూన ప్రజల్ ఎత్తిజన్ ఆచారిమ్ జతతి మెన దెక, జో యేసు వెల్లొ జయెదె మెన బియె కెర, "జోక్ కిసి మారుమ" మెన కుట్ట ఉచర్లన్.

19 సాంజ్ జతికయ్, యేసు పట్టుమ్ తెంతో అన్నె బార జలో.

20 పెందలె, యేసు సిస్సుల్ అన్నె యెరూసలేమ్తె గెతె తతికయ్, వట్టె జో అంజూరుమ్ పండ్లు రూకుక దెకిలె, చెర్లె తెంతో మొదోల్ జా ఒండి నుకా గెచ్చ అన్నె.

21 నుకాగెలిన్ దెక, జో రూకుక యేసు నంగిలి కోడు ఏదన్ల కెర, పేతురు, "గురుబాబు, అదే! తుయి సాపెన దిలో రూకు నుకా గెచ్చ అన్నె" మెన నంగిలన్.

22 యేసు సిస్సుల్క దెక కిచ్చొ నంగిలన్ మెలి, "దేముడుచి ఉప్పిరి తుమ్ నముకుమ్ తియన.

23 తుమ్క అడ కిచ్చొ కచితుమ్ నంగితసి మెలి, ఈంజె మెట్టక జవున్ దెక, 'ఒ మెట్ట, ఉట్టి. జా నముద్రుమతె గలి జా', మెన వెట్టితె కిచ్చొ అన్యాయమ్ నెంతె తా, పూర్తి నంపజా నెరవెచ్చువ జయెదె మెన, కొన్నె జలికు నంగిదె గే, జయ్యి జోచి రిసా ప్రబు జర్ల కెరెదె మెన తుమ్క అడ కచితుమ్ నంగితసి.

24 జాకయ్ తుమ్క అడ కిచ్చొ మెంతసి మెలి, ప్రార్దన కెర్లి పొది తుమ్ కిచ్చొ నంగిలే కి, 'జా అమ్క దొర్లు జలి' మెన తుమ్ నంపజా, చి కచితుమ్ తుమ్క దొర్లు జయెదె.

25 గని ప్రార్దన కెర్లి పొది తుమ్క కిచ్చొ బుద్ది తంక మెలి, తుమ్తె ఎక్కిలో అన్నెక్లొ కిచ్చొ జవున్ అల్లర్ కెర తిలిగెన, అల్లర్ కెర్లిసొక, జో అల్లర్ సేడ్లెనా చెమించువ కెరుక అన్నె. తుమ్ దస్సి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో చెమించువ కెర్లె, పరలోకుమ్ తిలో తుమ్చో అబ్బి జలో దేముడు తుమ్క చెమించువ కెరెదె.

26 * తుమ్ అన్నెక్లొ మాన్సుల్క చెమించువ నే కెర్లిగెన, దస్సి పరలోకుమ్ తిలో అబ్బి జలో దేముడు తుమ్క చెమించువ కెరె నాయ్" మెన యేసు సికడ్లన్.

యేసుక అన్నె పరిచ్చ కెర్లిసి

(మత్త 21:23-27; లూకా 20:1-8)

27 జలె, యెరూసలేమ్తె అన్నె పావెలి. యేసు దేముడుచి గుడితె అన్నె గెచ్చ ఒత్త బుల్లె తతికయ్, వెల్లెల పూజర్లు, మోసి తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ నెకడ్డన, అన్నె నగుమజిన వెల్లెల మాన్సుల్ కి, జోతె జా కెర,

28 "తుయి కెర్ల కమె కెరుక, తుయి బోదన కెరుక తుక కిచ్చొ అదికారుమ్ అన్నె? కొన్నె తుక అదికారుమ్ దిలన్?" మెన జోక్ పుసిల.

29 జాకయ్ యేసు జోవయింక, "అడ కి తుమ్క ఏక్ కోడ్ పుసిలె. తుమ్ చెంగిల్ జబాబ్ నంగిలి, అడ కిచ్చొ అదికారుమ్క ఇసి కెర్లిసి గే, అడ కి తుమ్క నంగిందె.

³⁰ జరి, యోహాను బాప్తిసును దేతె తిలిసింది అదికారును కేనె తెంతో చి? పరలోకును తెంతో చి గే, మాన్సు తెంతో చి గే, తుమ్ సంగ" మెన వెల్లెల మాన్సులక యేసు పుసిలన్.

³¹ దస్సి పుసితికయ్, జేవ్ వెల్లెల మాన్సులక కిసి జల మెలి, ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో బమ్మ తెన్ లట్టబన, ఇసి మెంతె తిల, "పరలోకును తెంతో చి" మెన అమ్ సంగిలెగిన, దస్సి జరి, తుమ్ కిచ్చొక జోక నంప కెర్చు నాయ్?" మెన అమ్క సంగిదె.

³² "మాన్సు తెంతో చి" మెన సంగుక నెంజె" మెన ఉచర్లన. కిచ్చొక మెలి, 'యోహాను నిజము దేముడుచి కబుర్ ఆల్లొసా' మెన ప్రజల్ ఎత్తిజన్ నంపజా అస్తి మెన జేవ్ వెల్లెల మాన్సులక ప్రజల్క బితె తిల.

³³ జాచి రిసా "నేనుమ్" మెన జబాబ్ సంగిల. జేవ్ దస్సి సంగితికయ్, యేసు జోవయింక "దస్సి జరి, కేన్ అదికారుమ్క అవ్ అంచ కము కెర్తసి గే, అవ్ తుమ్క సంగి నాయ్" మెన సంగ ముడ్టొ కెర్తన్.

12

ద్రాచతోటచి రిసా యేసు సంగిలి టాలి

(మత్త 21:33-46; లూకా 20:9-19)

¹ తెదొడి యేసు వెల్లెల మాన్సులక దస్సి సంగ, జోవయింక టాలివో సంగ అన్నె బోదన కెరుక దెర్లన్. తెదొడి కిచ్చొ టాలి ఏక్ సంగిలి మెలి, ఇసి జతయ్; "ఏక్ మాన్సు ద్రాచ తోట రోపడ కెర, జాచి నుట్టునంత కోట గలపడ కెర, ద్రాచ రస్సుమ్ కడ గన్న వెల్లొ పత్తుర్ కూనవ కెర, తోట రకితి మాటు రితిసి బందప కెర, రకితనక నిసాన, జోవయింక జా తోట గుత్త దా, వేరతె ఉట్ట గెలన్.

² "పంటా పికిలి పొది, జేవ్ గుత్త నజీలసతె జా తోటచి పంటా ఏక్ వాట నజ అన్తి రిసా, గొత్తి నుదొ ఎక్కిలోక ఎజోమాని తెద్రయలన్. జో ఒత్త పావెతికయ్,

³ గుత్త నజీల జేవ్ రకిత మాన్సుల్ జో గొత్తి నుదొక దెర, పెట, కిచ్చొ నే దెత ఉడడ్.

⁴ ఒత్త తెంతో, అన్నెగ్లొ గొత్తి నుదొక జో ఎజోమాని తెద్రయలన్, గని జేవ్ రకితన జోచి బోడి పెట కెర దా, మరియాద నెంతె జోక ఉడడ్ గెల.

⁵ పిమ్మట్ అన్నెగ్లొక ఎజోమాని తెద్రయతికయ్, జేవ్ రకితన జోక మార గెల. అన్నె ఒగ్గరజిన్క తెద్రయతికయ్, జోవయింతె సగుమ్జిన్క పెట గెల, సగుమ్జిన్క మార గెల.

⁶ "జరి, జో ఎజోమానిక అన్నెగ్లొ తిలన్, కొన్నె మెలి, సొంత ప్రేమ తిల్" పుత్తుసి. 'అంచొ పుత్తుక మరియాద దెకుల, కిచ్చొగె' మెన, ఆకర్క జోకయ్ తెద్రయలన్.

⁷ గని జేవ్ గుత్త నజీలన 'ఇన్నెకయ్ అబ్బొసిచి దనుమ్ కలుగు జయిదె. అల్లె, ఇన్నెక మారుమ, చి ఇన్నెక కలుగు జతి వాట అమకయ్ దొర్కు జయిదె' మెన జోవయింక జిచ్చె లట్టబన్.

⁸ జేవ్ ఎజోమానిచొ పుత్తున్క దెర కెర, మార కెర, పినుమ్ జా ద్రాచ తోట తెంతో బార్ కెర పెట గెల.

⁹ జరి, దస్సి కెర్లి రిసా, జా తోటచొ ఎజోమాని కిచ్చొ కెరెదె మెలి, జో జా కెర, జేవ్ గుత్త నజీలనక నానినుమ్ కెర, జా తోట వేర మాన్సులక గుత్త దెయిదె.

¹⁰ "అల్లె, అవ్ అన్నె తుమ్క సంగితిచి రిసా, దేముడుచి కొడొతె రెగిడ్లిసి తుమ్ కెయ్య నదు కెర్చు నాయ్ గె?

'కామ్క నెంజె' మెన ఉచర, గేర్ బందిలన పిటయల పత్తురు, బోడిపత్తురు జలన్.

¹¹ ప్రలు సొంతయ్ ఇసి జర్గు కెర్లె. జో ఇసి కెర్లి రిసా, అమ్ దెకిలె ఆచారిమ్ జతయ్!" మెన జేవ్ కోపుమ్ జల వెల్లెల మాన్సులక యేసు సంగిలన్.

¹² "అమ్చి రిసాయి యేసు సంగితయ్" మెన వెల్లెల మాన్సుల్ చినన కోపుమ్ జా, జోక దెరుక ఉచర్ల, గని ప్రజల్ కోపుమ్ జా అల్లర్ కెరుల మెన, జోవయింక బియ్య కెర, జోక ముల దా ఉట్ట గెల.

వెల్లెల మాన్సుల్ యేసుక పరిచ్చ కెరయిలెసి

(మత్త 22:15-22; లూకా 20:20-26)

¹³ "యేసుక కొడొతె అడ్డవ నేరిమ్ వయడుమ" మెన, సగుమ్జిన్ పరిసయ్యులక కి హేలోమ పచ్చిన జతన సగుమ్జిన్క కి, జేవ్ కోపుమ్ జల వెల్లెల మాన్సుల్ తెద్రయతికయ్,

¹⁴ జేవ్ యేసుతె జా కెర, "గురుబాబు, తుమ్ సత్తిమ్చొ మెన జానుమ్. తుమ్ ముకమాటుమ్ నే దెకితె, వెల్లెల మాన్సుల్ కిచ్చొ ఉచరుల మెన నే బితె, దేముడు దెకయిలె వాట్చి రిసా సత్తిమ్ తెన్ బోదన కెర్తసి మెన అమ్ జానుమ్" మెన పులయతి రితి సంగ, అన్నె, "బోమ్ దేసిమచి ప్రలుతుమ్చొ కైసర్ రాకాక అమ్ *సిస్టు దెంక నాయమ్ గే, నాయ్ గె? అమ్ జా సిస్టు దెంక గే పోనీ గే? సంగ" మెన యేసుక సంగిల.

¹⁵ ఇసి సంగితికయ్, యేసు జోవయింక ఉప్తమెన్ను జాన, "అంక కిచ్చొక పరిచ్చ కెర్తన్? డబ్బుల్ కాసు ఏక్ అంచితె ఆన దెకవ" మెన సంగితికయ్, అన్నె.

¹⁶ జేవ్ జో తెన్ జా కాసు అన్లి పొది, జా కాసు దెకవ, "ఇన్నె కచి పోలిక, కచి నావ్ డీస్యయ్?" మెన జోవయింక పుసిలన్, చి జేవ్ జోక, "కైసర్ రాచి" మెన సంగిల.

¹⁷ యేసు జోవయింక, "కైసర్క దెతిసి కైసర్క, దేముడుక దెతిసి దేముడుకయ్ దెంక అన్నె" మెన, జోవయింక జబాబ్ దిలన్. దస్సి జబాబ్ దెతికయ్, వెల్లెల మాన్సుల్ తెద్రయల మాన్సుల్ ఆచారిమ్ జల.

సద్దూకయ్యుల్ యేసుక పరిచ్చ కెర్లిసి

(మత్త 22:23-33; లూకా 20:27-40)

¹⁸ తెదొడి, "మొర గెలిగిన అన్నె జివ్ జంక నెంజె, అన్నెక్ లోకుమతె గెచ్చుక నెంజె" మెన ప్రజల్క సికయ్త సద్దూకయ్యులు సగుమ్జిన్ యేసుతె జా కెర,

¹⁹ "గురుబాబు, ఈందె, 'ఎక్కిలోచొ అన్నెసి బోదల్ నెంతె మొర గెలి, తేర్లిక ఎక్కిలక ముల దా గెలిగిన, జోచొ బావొసి అన్నెచి తేర్లిక ఆనన, అన్నెచి నావ్ తెన్ బోదల్ పాయిక అన్నె" మెన మోసి పూర్తుమ్చొ అమ్ యూదులచి రిసా రెగిడ్లె గెద?

²⁰ జరి సత్తుజిన్ బాపడ్లు తిల. జోవయింతె తొల్పుర్ తెర్లి ఆనన, బోదల్ నెంతె మొర గెలన్.

²¹ ఒత్త తెంతో, జో మాన్సుచి పట్టి జెర్లిలోసా జా తేర్బోదక ఆనన, జో కి బోదల్ నెంతె మొర గెలన్. జోచి పట్టి జెర్లిలోసా కి దస్సి కెరన దస్సి జలన్.

²² జేవ్ సత్తుజిన్ బాపడ్లు ఎత్తిజన్ పర్చు తెన్ దస్సి కెరన మొర గెల. జేవ్ ఎత్తిజన్ మొర గెతికయ్, జా తేర్బోద కి మొర గెలి.

²³ జలె, మొర గెలన అన్నె జీవ్ జతి పొదిక, జోవయింతె కక్క తేర్చి జా తయెదె? జేవ్ నత్తుజిన్ వర్గు తెన్ జా తెన్ పెండ్లి జల గెద?" మెన యేసుక పునిల.

²⁴ ఇని జతికయ్, యేసు జోవయింక, "తుమ్ పొరపాట్ జా గతను. కిచ్చొక గే తుమ్ ఉచర. వెలి, దేముడు పూర్గుమ్ రెగ్గయిలినీ నదు కెర్లె కి, ఒత్త తిలిసి అర్దుమ్ కెరన్ను నాయ్, చి జో కెరయ్త కమె దెకిలెకి, జోచి నెక్కి అదికారుమ్ చినున్ నాయ్.

²⁵ మెలి, మొర గెచ్చు అన్నె జీవ్ జతిన్తె పెండ్లివో నే జతె, పరలోకుమ్తె మాన్సుల్ దూతల్చి రెతి దన్నె తవుల.

²⁶ పడ్డె, 'మొర గెలన అన్నె జతి నాయ్' మెన ఉచర, తుమ్ అన్యాయమ్ తెన్ అన్నున్. గని జా నుట్టు, పూర్గుమ్, రూకు తెడి జా అగి లగితె తిలిన్చి రిసా రెగిడ్లిన్తె అవ్ అబ్రాహామ్క, ఇసొక్కుక చి యోబాబుక దేముడుయి, మెన దేముడుచి కోడు మోసి రెగిడ్లి పుస్తకుమ్తె నదు కెర్చు నాయ్ గె?

²⁷ జలె, జేవ్ మొర్ల పూర్గుల్క మోసిచి కాలుమ్ ఎద కి జోవయింక జో దేముడు తా కామ్క అయిలిన తెన్ జేవ్ అన్నెక్ లోకుమ్తె గెచ్చు జిచ్చి అన్తి మెన రుజ్జు జతయ్, రెతి మొర గెలనక నాయ్, గని జేవ్ తిలనకయ్ జో దేముడు. తుమ్ ఎదివాట్ పొరపాట్ జా అన్నున్" మెన జేవ్ నద్దాకయ్యుల్క యేసు సంగిలన్.

వెల్లి అగ్గుచి రిసా యేసుక పునిలినీ

(మత్త 22:34-40; లూకా 10:25-28)

²⁸ ఈంజ కోడుచి రిసా జేవ్ నద్దాకయ్యుల్క తెన్ పరిసయ్యుల్ గగ్గల్ జంక దెర్ల. ఇని జతికయ్, మోసి తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ సికడ్డెసా ఎక్కిలో నూన, జోవయించి నెడిమి జా కెర, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్చి పరిప్పల్క యేసు చెంగిల్ జబాబుల్ దెతయ్ మెన దెక, జోక, "అగ్గుల్ ఎత్తితె ముక్కిమ్చి కేన్?" మెన పునిలన్.

²⁹ యేసు జోక, "ముక్కిమ్చి ఇని జతయ్;

'ఓ అమ్చ ద ఇస్రాయేలులు, నూన, ప్రబు జలె' అమ్చొ దేముడు ఎక్కిలో. జో ఎక్కిలోయ్ అదికారుమ్ తిలో దేముడు. అన్నె కోయ నాయ్'

మెన, అన్నె;

³⁰ 'తువ్ ప్రబు జలె' దేముడుక తుమ్చి ఒండి పెట్టి తెన్, తుమ్చి ఒండి అత్తు తెన్, తుమ్చి ఒండి మెన్ను తెన్, తుమ్చి ఒండి బుద్ది తెన్, తుమ్చి నెక్కి ఎత్తి తెన్ ప్రేమ కెర్త తంక.'

మెన మోసిచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ అగ్గుల్తె ముక్కిమ్.

³¹ పడ్డె, 'తుమ్క తుమ్ కెర్లి ప్రేమ కెరంతను గే, పక్కయచక కి తెద్ది ప్రేమ కెర్త తంక'

మెన అన్నెక్ అగ్గుకి ముక్కిమ్ అన్నె. ఈంజేవ్ దొన్ని అగ్గుల్చి చిల కేన్ అగ్గు కి జీనె నాయ్" మెన జోక యేసు సంగిలన్.

³² జలె, జో మోసి తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ సికడ్డెసా యేసుక "నిజామి, గురుబాబు. 'జే ఎక్కిలోయ్' మెన, 'అదికారుమ్ తిలో' దేముడు అన్నె కోయ నాయ్" మెన తుయి నత్తిమ్ సంగిలది.

³³ అన్నె, 'ఒండి పెట్టి తెన్, తుమ్చి ఒండి బుద్ది తెన్, తుమ్చి ఎత్తి నెక్కి తెన్ జోక ప్రేమ కెరుక' మెన, అన్నె 'తుమ్క తుమ్ కెర్లి ప్రేమ కెరంతనుమ్ గే, పక్కయచక తెద్ది ప్రేమ కెర్త తంక ముక్కిమ్' మెన తుయి అన్నె మాన్సుల్క సంగిలినీ నత్తిమ్. బలి గట్ర ఎత్తిచి కంట ఈంజేవ్ దొన్ని అగ్గుల్

రెతి కెరుక విలువ" మెన మోసి తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ సికడ్డెసా ఒప్పున యేసుక జబాబ్ దిలన్.

³⁴ "ఇని సంగ బుద్ది తెన్ జబాబ్ దిలో" మెన యేసు దెక, జోక "దేముడుచి రాజిమ్క తుయి దూరి నాయ్" మెన సంగిలన్. జలె, యేసు బలె బుద్ది తెన్ ప్రస్తల్ ఎత్తిక బులవ సంగితికయ్, మోసి తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ సికడ్డెసాక, జో జా కోడు సంగిలి తెంతో, కో కి కేన్ కోడుక కి యేసుక పునుక దయిరిమ్ కెర్తి నాయ్.

క్రీస్తు దావీదు పూర్గుమ్చొక ప్రబు కి పుత్తున్ కి
(మత్త 22:41-46; లూకా 20:41-44)

³⁵ యేసు దేముడుచి గుడితె అన్నె బోదన కెర్త తత్తికయ్, "రచ్చించువ కెర్లొసా జలె" క్రీస్తు దావీదు రాసెచి నెకుమ్తె జెర్చు జోక పుత్తుని జయెదె మెన మోసి తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ సికడ్డెసా కీన్ సంగుక జతయ్?

³⁶ మెలి, దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తు దావీదుచి పెట్టి సికయ్తికయ్

తుచ విరోదుమ్ సుదల్క తుయి సుదితి రెతి అవ్ కెర్లి ఎద, అంచ ఉజెతో పక్కయ్ తుయి వెన తా, మెన ప్రబు అంచ ప్రబుక సంగిలన్.

మెన దావీదు రాసె సొంత సంగిలన్.

³⁷ దన్నె దావీదు రాసె క్రీస్తుక 'ప్రబు' మెన సంగితయ్ జలె, జో క్రీస్తు కీని జా జోక పుత్తుని జయెదె? ఉచర" మెన ఒత్త తిలనక యేసు సంగిలన్. జలె, ప్రజెల్చి ఒగ్గర్జెన్ జనాబ్ నర్ల తెన్ జీవ కొడె నూన్తె తిల.

³⁸ యేసు అన్నె బోదన కెర్త తిలి పొది ఇని మెలన్. "దిగిల సూట్చి వాలల్ గలంత గపురుమ్ ఉచరంత మోసి తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ సికడ్డెసాచి రిసా తుమ్ జాగర్ల తెన్ తా. జేవ్ సంతవీదుల్ టీద, మాన్సుల్ ఎత్తి అమ్క జొకర్చు మెన కోరవ జతతి.

³⁹ నబ గెరల్ ముక్కిమ్చ దాన్సుతె, విందుల్తె ముక్కిమ్చ దాన్సుతె వెనుక కోరవ జతతి.

⁴⁰ జేవ్ మోసిమ్లు కెర రండెల్ మాన్సుల్చ గెరల్ విక కతతి, అన్య ఉప్రమెన్నుక దిగిల ప్రొగ్గల్ కెర్తతి. దన్నె, జోవయించి పాపుమ్ ఒగ్గరి, చి వెల్లి సెచ్చ సేడుల" మెన జేవ్చి రిసా యేసు సంగిలన్.

బీద నుద్ది జాక కలుగు జలిసి ఎత్తి దేముడుక దిలిసి
(లూకా 21:1-4)

⁴¹ తెదోడి యేసు దేముడుచి గుడితె తతి, దేముడుచి కామ్క కానుక దెతి డబ్బుల్ పెట్టెల్చి మొక్కి వెనిలన్. ఒత్త వెన, బెర అయిల మాన్సుల్ ఒత్త డబ్బుల్ గల దెతిన్ దెకితె తిలో.

జలె, ఒగ్గర్జెన్ సామాన్లు ఒగ్గర్ డబ్బుల్ జేవ్ పెట్టెల్తె గల్తె తతికయ్,

⁴² ఎడ్గర్ నెంజలి రండెల్ మాన్సు ఎక్కి జా కెర, దొన్ని ఇదుల రాగి కాన్చిల్ పెట్టెల్ గలిలి.

⁴³ గల్లెయ్, యేసు జోవ జీవ సిస్సుల్క పాసి బుకారాన, "ఈందె, జేవ్ సామాన్లు ఎత్తిజన్ మొత్తుమ్ దిలిన్చి కంట ఈంజ ఎడ్గర్ నెంజలి రండెల్ మాన్సు ఒగ్గర్ దా అన్నె" మెన కచితుమ్ సంగితని.

⁴⁴ కిచ్చొక మెలి, జోవయించి ఎదివాట్ సామాన్లుమ్ తెంతో సేనిలినీ జా దా అన్నె. ఇన్నెక, కిచ్చొ నెంజలి కి, కలుగు జలిసి ఎత్తి. దా గెల అన్నె" మెన సిస్సుల్క బుద్ది దెకయ్లో.

13

దేముడుచి గుడి నానినుమ జయెద మెన యేసు సంగిలిసి

(మత్త 24:1-44; లూకా 21:5-33)

1 బత్త తొత్తో, యేసు దేముడుచి గుడి తొత్తో బారీ జాతె తతికయ్, జోచ సిన్పులతె ఎక్కిలో, “ఈందె, గురుబాబు, ఈంజ దేముడుచి గుడి బందల పత్తల్, కెడ్డి బమ్మ జతి రితి అన్నె!” మెన దెకయ్లన్.

2 దస్సి మెన దెకయ్తెకయ్, యేసు జోపయిక “ఈంజేవ్ ఎత్తి దెకితను, గని అప్పె పత్తరచి ఉప్పిర పత్తరు దొత్తల్ తిలకి, ఎక్కి జలెకు నేటివో నే జతె, గలి జతి దీసి జెయెద” మెన జబాబ్ దిలన్.

3 తెదోడి దేముడుచి గుడిచి మొక్కి తిలి ఒలిప మెట్టయ్ యేసు గెచ్చు వెసిలన్, చి వేతురు యాకోబు యాహానుచి అంద్రెయ మెల సిన్పుల్ జోతె జా కెర, అన్నె కో నెంతె,

4 “గురుబాబు, తుయి సంగిలిసి కెయిక జర్గు జయెద గే అమ్మక సంగు. ఈంజ నెరవెర్పువ జతి పొది అయిల మెలె, అమ్ చినితి రిసా కిచ్చి గుర్తు తయెద?” మెన యేసుక పుసిల.

5 జో జోపయిక “కోస్తా జలెకు తుమ్మక అంచి రిసా మోసిమ్ నే కెర్తి రితి తుమ్ జాగర్త దెకన.

6 కిచ్చొక మెలె, ఒగ్గరజన్ మాన్పుల్ క్రీస్తుచి నావ్ తెన్ జా అస్సి, మెన సంగుక జలెకు, ‘అవ్ క్రీస్తు’ మెన సంగుక జలెకు, ఒగ్గరజన్క మోసిమ్ కెర, వేర బుద్ది సికడుల.

7 అన్నె, ‘యుద్దుమ్ జతయ్’ మెన జలెకు, ‘యుద్దుమ్ జయెద’ మెన జలెకు తుమ్ సూనెతె. గని బమ్మ నెంతె తా. ఇనచ ఎత్తి జర్గు జంక అన్నె. గని ఈంజ ఉగుమ్ ఒగ్గర బే బేగి పూర్తి జయె నాయ్.

8 అన్నె, దేసిమ్చి ఉప్పిరి దేసిమ్, రాజుమ్చి ఉప్పిరి రాజుమ్ యుద్దుమ్క టీవో జవుల. వేర వేరతె బూకంపల్, కరువుల్ జర్గు జవుల. గని ఈంజ ఎత్తి అంచి రాజుమ్ ఏలువ కెర్తి ఉగుమ్ జెర్మయత నొప్పుల్ రిత జా, ఇనచ ఎక్కి మొదోల్ జవుల.

9 “తుమ్ మాత్తుమ్, జాగర్త దెకన. కిచ్చొక మెలె, జా పొదిక మాన్పుల్ తుమ్క తీర్పు కెర్త సబలతె సార్చ దెవుల. అమ్చ యూదుల్చ నబ గెరెల తుమ్క పెట గెలుల. జేవ్ దస్సి విరోదుమ్ కెర్లె, అంచి నావ్చి రిసా, అంచి రిసా సాచి సంగితి రిసా, అదికార్చుచి మొక్కి రానల్చి మొక్కి తుమ్ టీవో జప్తె.

10 గని తొలితొ, ఉగుమ్ నే మార్పువ జతె, అగ్గె, ఒండి లోకుమ్చ కేన్ దేసిమ్చ ప్రజెల్క కి సుబుమ్ కబుర్ సూనపుక అన్నె. సూనయ్లెకయ్, ఈంజ ఉగుమ్చి ఆకర్ దీసి జెయెద.

11 “జలె, తుమ్క మాన్పుల్ నేరిమ్ వయడ అదికారులతె సార్చ దెతి పొదిక, ‘కిచ్చి సంగుక గే?’ మెన తుమ్ చింత గలన నాయ్. తుమ్ సంగుక మెన జయ్యి గడియయ్ దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తొ కిచ్చి దెయెద గే, జయ్యి సంగ. కిచ్చొక మెలె, తుమ్ లట్టబ్బు నాయ్. దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తొయ లట్టబెదె. తుమ్క తుమ్ సంగున్ నాయ్.

12 “జా పొదిక అన్నె కిచ్చి బాద తయెద మెలె, అన్యోన్క బాచొన్ జలెకు, పుత్తన్క అబ్బొన్ జలెకు, మొర్తి సిచ్చతె సార్చ దెవుల. అన్నె, అయ్యన్ అబ్బొన్క పుత్తర్లు సగుమ్ జన్ విరోదుమ్ జా, జోపయిక మొరవుల.

13 అన్నె, తుమ్ అంచి నావ్ తెన్ బులితె తత్తచి రిసా ఎతివాట్ జన్ తుమ్క విరోదుమ్ జవుల. గని ఇన అల్లర్ జలెకి, ఆకర్ ఎద కో సముకుమ్ తెన్ తా ఒర్పువ జవుల గే జెవ్వి రచ్చించువ జవుల” మెన యేసు సంగిలన్.

యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ పొడ జంక తిలిన్చి రిసా యేసు సంగిలిసి

14 “జలె, *పిమ్మట్, దేముడుక విరోదుమ్ జా జోక బల్లె ధూసువ కెర నానినుమ్ కెర్తిక ఏక్, దేముడుచి గుడితె టీవో నే జతి టాన్తె టీవో జంక తుమ్ దెకిలె, ఇన్నెచి అర్దుమ్ కిచ్చి మెలె, ఈంజ నదు కెర్తన తుమ్ చెంగిల్ ఉచరన. జా గుర్తు తుమ్ దెకిలె, ఈంజ యూదుల ప్రదేసిమ్తెవ మాన్పుల్ చట్టున డొంగ్రెల ఉట్ట నిగుతు!

15 జా పొదిక కేన్ మిద్దెచి ఉప్పిరి కో తవుల గే, ఉత్త కెర, జోచి గెరి తొత్తో కిచ్చి జలెకు వస్తువ వెంట నెంక జవున్ గెరి పెసుక జయె నాయ్.

16 వడయ్ గట్ట కో తవుల గే, కామ్చి రిసా కడ్ల జోచ పాలల్ జవున్ వెంట నెంక వస్త జంక నాయ్.

17 అయ్యె! జేవ్ దీనల్క వయ తిల తేరీబోదల్, బోదల్ వడ్డివో, ఉట్ట నిగుక నెత్త ఒగ్గర్ సైముల్ జవుల!

18 “ఈంజ ఎత్తి చల్లి పొది జర్గు జవున్ నాయ్” మెన తుమ్ ప్రార్థన కెర.

19 కిచ్చొక మెలె, లోకుమ్ జెర్మయ్లె తొత్తో అప్పె ఎద కలుగు జలె సైముల్చి ఒగ్గర్ సైముల్ జేవ్ దీనల్క ఎత్తివాట్ తయెదె. జలి మెలె, బత్త తొత్తో అన్నె కెయిక కి తెడ్డి సైము తయె నాయ్.

20 జాచి రిసా, జేవ్ అల్లర్ జత దీనల్ తొక్కి జతి రితి ప్రబు సెలవ్ దెత్తొ నాయ్ జలె, కో కి మాన్పుల్ రచ్చించువ జంక నెత్తిర తా. గని నంబజతి రిసా రచ్చనక నిసాన జల మాన్పుల్ పొడ నే జతి రిసాయి, ‘జేవ్ సైముల్ తొక్కి దీనల్ తత్తు’ మెన ప్రబు సెలవ్ దా అన్నె.

21 అన్నె తెదోడె, ‘ఈందె క్రీస్తు!’, ‘ఒదె క్రీస్తు!’ మెన కో జలెకు తుమ్క సంగిలి, జా నంప కెర నాయ్.

22 కిచ్చొక మెలె, అబుద్దుమ్చ జా కెర, ‘అవ్ క్రీస్తు’ మెనన జలెకు, ‘అవ్ దేముడుచి కబుర్ అన్తోసా’ మెనన జలెకు, రచ్చనక నిసాన జలనక మోసిమ్ కెర జోపయిచి నముకుమ్ పిట్టపుక మెన ఉచరన, వెల్లో మాయకము కెరుల.

23 అబ్బె, చెంగిల్ దెకన. ఈంజ ఎత్తి నే జతె అగ్గయ్ తుమ్క అవ్ సంగితన్.

24 “జేవ్ దీనల్క, అవ్ సంగిల జేవ్ సైముల్ పూర్తి జలె పిమ్మట్క, పొద్దు అందర్ జయెదె, జోను కి ఉజడి దెయె నాయ్.

25 అగాసుమ్ తొత్తో సుక్కల్ గెసురుల, చి అగాసుమ్తె ఎత్తి అర్దుర్ జయెదె.

26 తెదోడెక ఎదివాట్ అదికారుమ్ తెన్, పరలోకుమ్చి ఉజడి తెన్, అవ్ మాన్పు జా కెర్చున్ అయ్లోసా మబ్బుల్తె పరలోకుమ్ తొత్తో ఉత్త జెయిందె. అవ్ దస్సి ఉత్త జెతిసి లోకుమ్ ఎత్తి దెకుల.

27 తెదోడెక అంచ దూతల్క తెర్తయిందె, చి జేవ్, చెత్తర్ దిక్కుల్ తొత్తో, లోకుమ్చి ఏక్ పక్క తొత్తో, అన్నె పక్క ఎద, కేన్ దేసిమ్చక నే పిట్టె, రచ్చనక అవ్ నిసాన్ మాన్పుల్క ఆనవ, ఎక్కితె కుడవనిందె.

అంజూరుమ్ రూకుక టాలి

* 13:14 13:14 యేసు జెర్మ దెబ్బయ్; 70; వెర్చల్ గెలి వడ్డె ఈంజ సస్టుమ్ జర్గు జలి. మెలె యేసు పరలోకుమ్తె గెచ్చ అన్నె చిన్గెక సత్తు; 27; వెర్చల్ గెతికయ్.

28 “అంజూరుమ్ రూకుక టాలి కెర అర్దుమ్ కెరన. మెలె, దసా రూక్చ కొమ్మల్ కొవ్విని జా పలోయెల్ ‘వేనెక అప్పె పాచ జెయెదె’ మెన తుమ్ చినితె.

29 దన్సి, అదే సంగిల గుర్తుల్ జర్దు జతిసి తుమ్ దెకిలె, జా గుమ్మమె పాచిల్ రితి జా, అన్నె జెతికయే సమయమ్ పాసి జా అన్నె మెన తుమ్ జానెతె.

30 అదే సంగిల నైమల్ గుర్తుల్ పూర్తి జలెకయే ఈంజ ఉగుమ్ అంతమ్ జయెదె మెన తుమ్ అదే కచితుమ్ సంగితెసి.

31 జలె, అగానుమ్ బుయి నానెనుమ్ జా గెచ్చుల, గని అంచ కొడె ఎద్దరె పిట్టితి నాయ్.

32 “జలె, కేన్ దీసిక ఈంజ లోకుమతె అన్నె జెయెదె గే, జా దీసిక కేన్ గడియక జెయెదె గే, దేముడు జలె అబ్బొక పిట్టవ కేన్ మాన్సు జలెకు, పరలోకుమచ దూతల్ జలెకు, దేముడు అబ్బొచొ పుత్తుసి జలెకు, కోయ నేనుమ్.

33 జాకయే, జాగర్డు తెన్ తా, తెలివి తా, ప్రార్దన కెర్తె తా. జా కాయె కెయెక జెయెదె గే నేన్సు.

34 అదే అప్పె దేముడు జలె అబ్బొతె గెతిసి, ఈంజ లోకుమతె అన్నె జెతిసి సీసి మెలె, ప్రయోనుమ్ గెతో మాన్సు కెర్తెసి రితి జయెదె. జో మాన్సు గెచ్చుక బారె జతి పొది, జోక కలుగు జతిసి జోచ గొత్తి సుదల్క రకితి రితి జోపయింక అదికారుమ్ దా, జోపయింక ఎక్కిలోక కమె దా, గుమ్ముమ్ రకితోసా ఎక్కిలోక రకవ, ఉట్ట గెచ్చెదె. అంచి తెన్ కి దన్సి.

35 “జలె, తుమ్ జాగర్డు తెన్ రకితె తా. కిచ్చొక మెలె, గేరెచొ ఎజోమాని కెర్తె రితి అదే ఉట్ట గెలె, సంజెక జెయెదె గే, సాక్కుక జెయెదె గే, కుకుడో వాంసెనె జెయెదె గే, వెండలె జెయెదె గే, కెర్డెడక జెయెదె గే, తుమ్ నేన్సు.

36 తెలివి తా రకితె తా. నెంజెలి, తుమ్ నే రకితె నిజల్ రితి బదుకుమ్ జా తిలె పొది అదే అయెల్, దెకిలె, తుమ్ కిసి జన్సె!

37 తుమ్కయే మెన నాయ్, ఎత్కిజన్ మాన్సుల్క అదే కిచ్చొ జాగర్డు సంగితసి మెలె, ఈంజ లోకుమతె అదే అన్నె జెతిన్క తెలివి తెన్ రకితె తా” మెన సిన్సుల్క యేసు ఈంజ బోదన ఎత్కి సంగిలెన్.

14

యేసుక మారుక మెన వెల్లెల మాన్సుల్ కుట్ట కెర్తెసి
(మత్త 26:1-5; లూకా 22:1-2; యోహా 11:45-53)

1 దొరకిలె గెలి పిమ్మల్ *పస్కా వండుగు, జలె నే పులయెల పోడియె కతి వండుగు, నే జెతె అగ్గె, వెల్లెల పూజర్దు చి మోసే తెన్ దేముడు దిలి అగ్గల్ సెకడ్డన కుట్ట ఉచర ఉచర, “కిసి కెర జలెకు గుట్ట తెన్ యేసుక అప్పెయి దెర మారుమ” మెన ఆన తెన్ తిలె.

2 గని, “వండుగు పొది పోని, కిచ్చొక మెలె వండుగ్క బెర అయెల ప్రెజల్ కుమ్మతె తెన్ గగ్గల్ జా అమ్క బల్ అల్లర్ కెరుల.”

3 యేసు బేతనియ గవ్వె గెచ్చ, సీమోను మెలో వెల్లి రోగుమ్ జా తిలె ఎక్కిలోచి గెరి తా, అన్నిమ్ కంక వెన

తతికయే, ఏక తేరబోద ఒగ్గర్ విలువచి వాసిన తేలుచి బుడ్డి దెరన జా, జా బుడ్డి పుట్టవ కెర యేసుచి బోడి ఉప్పెరి సువిలి.

4 ఒత్తె తిలెన సగుమ్జన్ కొప్పెమ్ జా “ఈంజ తేల్ ఇసి పాడి కెరుక కిచ్చొక?

5 ఈంజ తేల్ సాప్పు సంజో వెండ్లుచి కంబ అన్నె డబ్బుల్క వికుక జతి, చి బీద సుదల్క దర్దుమ్ దెంక జతి” మెన లట్టబన, జా తేరబోదక గేల కెర్తె.

6 జలె యేసు, “ఇన్నెక గేల కెర నాయ్. కిచ్చొక ఇన్నెక ఉన్నర్ కెర్తెన్? అంచి రిసా ఈంజ కెర్తెసి వెల్లి కామ్.

7 బీద సుదల్ కెయెక కి తుమ్చి తెన్ తప్పల చి రిసా తుమ్క కెయెక ఇన్సుమ్ అయెల్, జోపయింక దర్దుమ్ దెంక జయెదె. గని అదే కెయెక తెయెక తుమ్చి తెన్ ఈంజ లోకుమతె ఇసి తయె నాయ్.

8 ఇన్నెచి అత్తి తిలిసి సర్దక ఈంజ కెర అన్నె. అదే నే మొర్తె అగ్గె, అంక నే రోవెతె అగ్గె, అంచి అగ్గె తెయార్ కెర్తె గుర్తు రితి కెర అంక ఈంజ తేల్ బోడి సువ దా అన్నె.

9 అన్నె అదే తుమ్క కిచ్చొ నిజమ్ సంగితసి మెలె, ఒండి లోకుమతె కేన్ అంచి రిసా సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెరుల గే ఒత్తయే ఈంజ అప్పె కెర్తెసి సంగ, ఇన్నెచి రిసా ఉచరవడుల” మెన యేసు సంగిలెన్.

యూదా మెలో సిన్సుడు యేసుక దెర దెంక ఒప్పెన్సి
(మత్త 26:14-16; లూకా 22:3-6)

10 యేసుచ బారజన్ సిన్సుల్తె ఎక్కిలో ఇన్సురియోతు గవ్వెచొ యూదా మెలోసా, తెదోడి జో, యేసుక దెర వెల్లెల పూజర్దుచి అత్తి దెంక ఉచర, జోపయెతె గెచ్చ, సంగిలెన్.

11 జేవ్ నూన సర్ద జా, “తుక డబ్బుల్ దమ్మదె” మెన ఒప్పెనెతికయే, యేసుక కిసి కెర కెయెక దెర దెంక గే, యూదా వాల్ చజెతె తిలె.

12 నే పులయెల పోడియె కతి వండుగచి మొదోల్ కెర్తె దీసి, మెలె, ‘పస్కా’ మెన మెండపిల్లక అర్చితుమ్ దా *జోచి లోయె సుఘెతి దీసి, సిన్సుల్ యేసుక “తుయి పస్కా అన్నిమ్ కెర్తె రిసా అమ్ కేన్ బాసె తెయార్ కెరుక?” మెన జోక పుసిలె.

13 జో సిన్సుల్తె దొగులక పాసి బుకారా, “తుమ్ పట్టుమతె గెచ్చ, చి పట్టుమ్ తెడి పెసిలెదు మెలె, పాని వయితోసా ఎక్కిలో తుమ్క దస్సుల్ జయెదె. జోచి పట్టి గెచ్చ,

14 చి కేన్ గెరి జో పెనెదె గే, జా గేరెచొ ఎజోమానిక తుమ్ కిచ్చొ మెన మెలె, ‘అంచ సిన్సుల్ తెన్ అదే పస్కా అన్నిమ్ కతి గది కేన్?’ మెన అమ్చో గురుబాబు పుసితయే మెన సంగ, చి

15 తెయార్ కెర్తె వెల్లి అంతస్సు గది ఏక తుమ్క దెకయెదె. ఒత్తయే అమ్చి రిసా పస్కా అన్నిమ్ తెయార్ కెర తా” మెన యేసు సంగిలెన్.

16 జేవ్ సిన్సుల్ బారె జా పట్టుమతె గెచ్చ, జో సంగిలి రితి ఎత్కి జర్దు జా అన్నె మెన దెక, జా పస్కా అన్నిమ్క దొర్కు జలిసి తెయార్ కెర్తె.

17 సాంజ్ జతికయే, యేసు జేవ్ బారజన్ సిన్సుల్ తెన్ జా గదితె జా కెర,

18 జేవ్ వెన అన్నిమ్ కెర్తె తతికయే, యేసు “తుమ్క అదే కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, తుమ్ అంచి తెన్

* 14:1 14:1 పూర్వమ్ పొది యూదుల్ బగుప్ప దేసిమ్ తా గెతిమాన్సుల్ జలిన్ తెంతె ప్రబు రెప్పెంచువ కెర్తెసి ఏద కెర్తె వండుగు, ఈంజ. ముక్కిమ్క కిచ్చొ ఏద కెరుల మెలె, ‘అమ్చ వయదుల్క విట్టల్ కెర్తె’ మెన బగుప్ప దేసిమ్చ కుటుంబల్ ఎత్కివ తొల్లర్ జలె మున్సుబోదల్క దూత మార్తెనెతె యూదుల్క తొల్లర్ బోదల్ నే మొర్తి రితి ప్రబు జోపయెక పిట్టయెలిసి ఏద కెరుక. తెదోడి, పూర్వమ్చి జా రాతి కేన్ గెరి యూదుల్ తిల గే, జా గేరెచ దొరబంద్రతె అర్చితుమ్ జలె ఏక మెండపిల్లచి లోయె దెరపుల, చి దూత దెకిలె, జా గేరెచ తొల్లర్ బోదక మార నాయ్. † 14:12 14:12 యేసు కి ఈంజ పస్కా వండుగు పొది మాన్సుల్చి పాపుమ్ గెచ్చయెతె అర్చితుమ్ జా జోపయెచి లోయె సువ దెయెదె. ‡ 14:13 14:13 మెలె యెరూసలేమ్ పట్టుమ్.

కతనతె ఎక్కిలో అంక దెర విరోదుమ్ నుదల్చి అత్తి సార్పు కెర దెయెదె” మెన నంగిలన్.

19 ఇని నంగితికయ్, జేవ్ దుకుమ్ జా, “అవ్ గె?” మెన ఎక్కిలోచి వడ్డె ఎక్కిలో ఎత్తిజన్ నంగుక దెర్త.

20 జలె, జో జోవయింక, “తుమ్ బారజన్తె ఎక్కిలో దస్సి కెరెదె. అంచి తెన్ అతు తప్పలయ్ పొడి బెద బుడ్డయ్తో ఎక్కిలో.”

21 అవ్ మాన్సు జా జెర్మిలోసాచి రిసా రెగిడ్డి లెక్క ఉట్ట గెచ్చిందె. గని, అయ్యో! అవ్ మాన్సు జా జెర్మిలోసాక కేన్ మాన్సు దెర విరోదుమ్ నుదల్చి అత్తి సార్పు కెర దెయెదె గే, జో మాన్సు జతి సిచ్చుచి రిసా జో నే జెర్మి తిలె జోక చెంగిల్ తత్తి!” మెన నంగిలన్.

22 యేసు, సిస్సుల్ జా పస్కా అన్నిమ్ కెర్తె తా, యేసు పొడియె దెరన “దయ కెర్లది” మెలి రితి కిదేముడు అబ్బొనక జోబర నంగ కెర, జా పొడియె మోడ, సిస్సుల్క వంట దా, జోవయింక “తుమ్ ఈంజ కడన కా. అంచి అగేక ఈంజ గుర్తు జయెదె” మెన కెర,

23 ఏక్ గిన్నుచి ద్రాచ రన్నుమ్ దెర, దేముడు అబ్బొనక అన్నె ఉచర, సిస్సుల్క దెతికయ్, జేవ్ ఎత్తిజన్ జా గలెచి ద్రాచ రన్నుమ్ వర్తు తెన్ పిల.

24 తెదొడి యేసు “ఈంజ రన్నుమ్ కిచ్చొచి గుర్తు మెలి, ఒగ్గరజన్ మాన్సుల్చి పాపుమ్ గెప్పుయేతి రిసా అంచి లోయి నూయి జంక అన్నె మెన అంచి నొవి ప్రమానుమ్.

25 తుమ్క అవ్ కిచ్చొ నిజామి నంగితన్ మెలి, అబ్బొసి జలో దేముడుచి రాజుమెత అవ్ నొవర సేతె ఎద, ఇని ద్రాచ రన్నుమ్ పియి నాయ్” మెన సిస్సుల్క నంగిలన్.

బమ్మ జా అంక ములితె మెన నంగిలన్

26 తెదొడి జేవ్ దేముడుక గనుమ్ గాయ కెర బారో జా, ఒలిచ మెట్టయ్ ఉట్ట గెల.

27 యేసు జోవయింక, “తుమ్ ఎత్తిజన్ బమ్మ జా అంక ములితె. కిచ్చొక మెలి,

మెండల్ రకితోసాక అవ్ మొరయిందె, చి జోచ మెండల్ ఎత్తిజన్ చెదుర్పు జా గెచ్చుల, మెన దేముడు కోడుతె రెగ్గయేలిసి నెరవెర్పు జంక అన్నె.

28 గని అవ్ అన్నె జేవ్ జా ఉట్టి పిమ్మల్క, తుమ్చి కంట అగ్గె గలిలయ ప్రాంతమెత గెచ్చిందె” మెన ప్రమానుమ్ కెర్లన్.

29 యేసు ఇని నంగితికయ్, పేతురు జోక “ఎత్తిజన్ తుక ములిలెకి, అవ్ తుక ములి నాయ్” మెన నంగిలన్.

30 జలె యేసు జోక, “తుక అవ్ కిచ్చొ నిజామి కచితుమ్ నంగితన్ మెలి, అజ రాతిక, కుకుడో తివ్వెరి నే వాచితె అగ్గె, ‘జోక నేని’ మెన అంచి రిసా తుయి తివ్వెరి నంగితె” మెన నంగిలన్.

31 దస్సి నంగిలె కి, పేతురు బమ్మ తెన్ “అవ్ తుచి తెన్ మొరుక అన్నె మెలి కి, అవ్ తుక ‘నేని’ మెన కెయ్యక కి నంగి నాయ్” మెన పేతురు గట్టిజ నంగిలన్. జేవ్ సిస్సుల్ ఎత్తిజన్ దస్సి నంగిల.

గెత్తుమనే తోటతె

(మత్త 26:36-46; లూకా 22:39-46)

32 ఒత్త తెంతో యేసు సిస్సుల్ గెత్తుమనే మెంతి తోటతె గెచ్చు, జో “అవ్ ఒత్తల్తో గెచ్చు ప్రార్థన కెర జెతి ఎది ఎద తుమ్ ఇన్నె వెన తా” మెన జేవ్ సిస్సుల్క నంగ,

33 ఎక్కి పేతురుక, యాకోబుక చి యోహానుక పట్టి కడన ఇదిల్ దూరి గెచ్చు తా, దుకుమ్ జా మెన్నుతె ఒగ్గర బాద సేడుక దెర్త. దస్సి బాద సేడ,

34 “అంచి పెట్టి తిలి దుకుమ్క మొర గెచ్చుక జయెదె. తుమ్ ఇన్నె తెలిచి తెన్ రకితె తా” మెన నంగ,

35 నగుమ్ దూరి గెచ్చు కెర, నెర్దు సేడ, దేముడు అబ్బొనక ఇని మెన ప్రార్థన కెర్లన్. “ఓ బ, తుక జంక తిలిగెన, ఈంజ దుకుమ్ జతి గడియ నెంజెలి, జతి లెక జలె అంక ప్లిట్టు” మెన అన్నె,

36 “ఓ బ, ఎత్తి తుచి అత్తి అన్నె. ఈంజ గిన్నుచి అవ్ నే పితి రితి అంక ప్లిట్టు. గని అంచి ఇస్టుమ్ పొని. తుచి ఇస్టుమ్ జర్తు జవున్” మెన ప్రార్థన కెర,

37 జేవ్ సిస్సుల్తె ఉట్ట జా, జేవ్ నిజ అన్నె మెన దెక కెర, పేతురుక, “ఓ సీమోను, తుయి నిజ అన్నెన్ గే? ఎక్కి గడియ జవున్ రకితె తంక నెతిర్లది గే?

38 జెత అల్లరతె తుయి పాపుమ్ నే కెర్తి రితి జాగర్త తెన్ తా, ప్రార్థన కెర్తె తా. ‘అత్తు నిదానుమ్ అన్నె’ మెన ఉచరన్లెకి, అగేక నెక్తి నాయ్,” మెన పేతురుక యేసు నంగిలన్.

39 అన్నెక్ నుట్టు ఇదిల్ దూరి ఉట్ట గెచ్చు కెర, తొలితె ప్రార్థన కెర్ల కొడో, అన్నెక్ నుట్టు ప్రార్థన కెర్లె.

40 దస్సి ప్రార్థన కెర, అన్నె బుల జా, జేవ్ సిస్సుల్ గూన్క నెత్త కెర నిజ అన్నె మెన దెకిలన్. దెకితికయ్, జేవ్ లాజ్ జా, జోక కిచ్చొ నంగుక గే నేన గెల.

41 అన్నెక్ నుట్టు కి యేసు దస్సి గెచ్చు అన్నె జా, మొత్తుమ్ తివ్వెరి జేవ్ నిజలిసి దెక, “అప్పకయ్ సెలవ్ కడన నే రకితె నిజ అన్నెన్ గే? నాలు. ఈందె నమయుమ్ జా గెలి గే. అవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయోలోనా పాపుమ్ కెర్లనచి అత్తి దెర్దు సేడిందె.

42 జోవ్వు, గెచ్చుమ! ఓదె, అంక దెర దెతోసా పాసి జా అన్నె” మెన జోవయింక నంగిలన్.

యూదా చి జనాబ్ యేసుక దెరుక అయేలిసి

43 యేసు దస్సి లట్టబై తతికయ్, జోచ బారజన్ సిస్సుల్తె అగ్గె బెద తిలో యూదా పాచ అయేలో. వెల్లెల పూజర్లు, మోసే తెన్ దేముడు దిలి అగ్గెల్ సేకడ్లచి అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్ తెర్తయల జనాబ్ కి, కత్తులు డండల్ దెరన, యూదా తెన్ అయేల.

44 జలె ఈంజ నే జతె అగ్గె, “కక్క అవ్ చుంబిందె గే, జొయ్య యేసు. జోకయ్ దెరన కో నే పిట్టయేతి రితి చెంగిల్ రక కడన” మెన యేసుక దెర దెతో యూదా జేవ్ జనాబ్క గుర్తు నంగ తిలన్.

45 జో అయేలి బేగి, యేసుతె జా కెర, “గురుబాబు” మెన నంగ చుంబితికయ్,

46 జేవ్ బెద అయేలన యేసుక దెర్త.

47 జలె, ఒత్త టీయే జా తిలో ఎక్కిలో కత్తి కడన, ఎత్తిక వెల్లెల పూజరిచో గొత్తి నుదొక పెట జోబొ కండ్లొ కండ గెలన్.

48 తెదొడి జోక దెర్లనక యేసు, “అవ్ కిచ్చొగి చేర్లయి గే, చి తుమ్ కత్తులు డండల్ దెరన అంక దెరుక తుమ్ అయేలదు గే?

49 అవ్ రోజుక తుమ్చి తెన్ దేముడుచి గుడితె తా బోదన కెర్తె కి, జా పొది అంక దెర్దు నాయ్. జలె, దేముడుచి కొడోతె రెగిడ్డిసి ఎత్తి జర్లు జవున్!” మెన నంగిలన్.

⁵⁰ జలె, సిన్సుల్ ఎత్తిజన్ బమ్మ జా, జోక ముల దా ఉట్ట నిగిల.

⁵¹ జలె, పట్టి బందన తిలొ ఏక ఉబెడొ యేసుచి పట్టి గెతె తిలన్ యేసుక కడ నెత మాన్సులతె నగుమజన్ జో ఉబెడొక దెర్ల.

⁵² గని, జో జా పట్టి సేడవ దా డుమ్మడొయ ఉట్ట నిగిలన్.

ఎత్తిక వెల్లో పూజరిచి మొక్కి యేసుక పరిచ్చ కెర్లిసి

⁵³ * యేసుక ఎత్తిక వెల్లో పూజరితె కడ నిల. ఒత్త కడ నెతికయ, వెల్లెల పూజర్లు, మోసి తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ నీకడ్డన, వెల్లెల మాన్సుల్ ఎత్తిజన్ ఒత్త బెర తిల.

⁵⁴ పేతురు, జలె, దూరి దూరి తా యేసుచి పట్టి జా జా, జో ఎత్తిక వెల్లో పూజరిచి వీధి పెన, అగితె తపితి రిసా జమాన్సు తెన్ వెన తిలొ.

⁵⁵ వెల్లెల పూజర్లు చి అన్నె వెల్లెలొ నబ కెర్తన ఎత్తిజన్ యేసుక మార గెలుక మెన జోక నేరిమ్ వయడ్డి సాచిక చజెతె తిల, గని సరి జతి సాచి దొర్లు జయ నాయ్.

⁵⁶ మెలె, ఒగ్గరజన్ జోచి ఉప్పిరి అబద్ధుమ్ సాచి సంగిల్ కి కచి, కచి సాచి ఎక్కి రితి జయ నాయ్.

⁵⁷⁻⁵⁸ తెదొడి, సగుమ్జన్ బీఱే జా, “మాన్సు బందిలి ఈంజ దేముడుచి గుడి సేడవ కెర తిర్తతకయ మాన్సు నే బందిలి ఏక దేముడుచి గుడి బందిది, మెన ఈంజొ సంగిలిసి సూన్లమ్” మెన అబద్ధుమ్ సంగిల.

⁵⁹ గని జేవే సంగిలి సాచి కి సరిగా బెదె నాయ్.

⁶⁰ తెదొడి, ఒత్త తిల మాన్సులచి నెడమె ఎత్తిక వెల్లో పూజరి బీఱే జా కెర, యేసుక “ఈంజేవే సంగితిన్ కిచ్చి జబాబ్ దెంక నెతిర్ని గే? ఈంజేవే తుక కిచ్చి నేరిమ్ వయడ్డతి?” మెన పునిలన్.

⁶¹ గని యేసు తుక్కె తా, కిచ్చి జబాబ్ కి సంగె నాయ్. యేసు తుక్కె తతికయ, ఎత్తిక వెల్లో పూజరి జోక అన్నె “పరలోకుమ్ తిలొ అమ్మో దేముడు ప్రబుచి పుత్తన్ జలొ క్క్రీసు తూయి గే?” మెన యేసుక పునితికయ,

⁶² జో “అవ్వి. అన్నె, ఆకర్క, ఎత్తి. నిక్కి అదికారుమ్ తిలొసాచి ఉజెతి” పక్కయ్ అవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసా వెన తతిసి కి, అగాసుమ్చ మబ్బుల్ తెన్ అవ్ పరలోకుమ్ తెంతొ అన్నె ఉత్త జెతిసి కి తుమ్ దెకితె” మెన సంగిలన్.

⁶³ ఇని సంగితికయ, జో ఎత్తిక వెల్లో పూజరి కోపుమ్ జా, జో గలన్ది దిగిల్ సొక్క చిరన గెల కెర, “అన్నె సాచి సంగితన అమ్క అక్కర్ నాయ్.

⁶⁴ దేముడుక అవ్ నమ్మందుమ్ జతసి మెన ఈంజొ సంగ ప్రబుచి విలువ కడ వెల్లి పాపుమ్ కెర్లిసి తుమ్ ఎత్తిజన్ సొంత సూన్లదు, తుమ్ కిచ్చి తీర్పు సంగితె?” మెన సబ కెర్తనక పునితికయ, “మొర్రి సిచ్చిచి తప్పు కెర అన్నె” మెన జేవే ఎత్తిజన్ తీర్పు సంగిల.

⁶⁵ తెదొడి జోవయంతె సగుమ్జన్ యేసుక తుంకుర్క దెర, నిస్కారుమ్ కెర్ల. అన్నె, జోచి మొక్కి పాలమ్ డంక దా జోక పెబు, “తుక కో పెట్ట గే, తుయ్ క్క్రీసు గే నంగు!” మెన కొంకడ్ల. అన్నె, జమాన్సు జోక ఎత్తివాట్ దెబ్బల్ పెబు గెల.

“జోక నేని” మెన యేసుచి రిసా పేతురు సంగిలిసి (మత్త 26:69-75; లూకా 22:56-62; యోహా 18:15-18,25-27)

⁶⁶ పేతురు ఎట్టొ వీధి తతికయ, జో ఎత్తిక వెల్లో పూజరితెచి తేరీబోడ గొత్తి సుది ఎక్కిల్ జా కెర,

⁶⁷ పేతురు అగితె తపిత తిలిసి దెక కెర, “తుయి కి నజరేతు గవ్వొవ్ యేసు తెన్ తిలది, గెద” మెలి.

⁶⁸ ఇని మెన సంగితికయ, “నాయ్, గెద. తుయి సంగితిసి కిచ్చి గే, అవ్ నేని. అంక అద్దుమ్ జయ నాయ్” మెన సంగ, జా వీధిచి ఒత్తల్తోచి గుమ్ముమ్ ఉట్ట గెలన్.

⁶⁹ గని జా గొతిమాన్సు జోక ఒత్త అన్నె దెక, “ఈంజొ కి జోచ సిన్సుల్తె ఎక్కిలొ” మెన ఒత్త బీఱే జల సుదల్క సంగితికయ,

⁷⁰ పేతురు అన్నె, “అవ్ నెంజొ” మెన సంగిలన్. అన్నె గడియ గెతికయ, ఒత్త తిలన పేతురుక దెక, “తుయి, నిజమ్ జోతె తిలొసా. తుయి కి గలిలయ ప్రాంతమ్తెవ్ మాన్సు గెద?” మెన సంగిల.

⁷¹ జాకయ్ పేతురు, “తుమ్ సంగిలొ మాన్సుక అవ్ నేని” మెన సాపెన గల కెరన ఒట్టు గలనుక దెర్లికయ,

⁷² బేగి కుకుడొ వాసిలన్. జలె ఇన్నెతెన్ దొవ్వెర జలి, చి “కుకుడొ తివ్వెరి నే వాసితె అగ్గి, తుయి అంక ‘నేని’ మెన తివ్వెరి సంగితె” మెన యేసు అగ్గి సంగిలిసి ఏదన్ల కెర, పేతురు ఎదివాట్ దుకుమ్ జా ఏడ గెలన్.

15

పిలాతు యేసుక పరిచ్చ కెర్లిసి

(మత్త 27:1-2,11-14; లూకా 23:1-5; యోహా 18:28-38)

¹ రాత్ పయితికయ, వెల్లెల పూజర్లు, వెల్లెల మాన్సుల్, మోసి తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ నీకడ్డన, వెల్లి సబ కెర్త సుదల్ ఎత్తిజన్ బెద వెన, యేసుక కిచ్చి కెరుక గే ఉచర, జోక బంద కడన, * అదికారి జలొ పిలాతు మెలొసాతె సార్పు దిల.

² పిలాతు యేసుక దెక, “తుయి గే యూదుల్చొ రానొ?” మెన పునిలన్, చి యేసు “తుయి సంగిలి రితి” మెన జబాబ్ దిలన్.

³ తెదొడి వెల్లెల పూజర్లు యేసుక ఒగ్గర్ నేరిమ్లు వయడ్డతయ,

⁴ పిలాతు మెలొ జో అదికారి జోక అన్నె, “తుయి జోవయింక కిచ్చి జబాబ్ దెసి నాయ్ గే? ఈందె, తుక కెత్తి నేరిమ్లు వయడ్డతి గే నాసు”, మెన సంగిలన్.

⁵ గని యేసు అన్నె కిచ్చి జబాబ్ దిలొ నాయ్, చి రిసా పిలాతు ఒగ్గర్ అచారిమ్ జలొ.

⁶ జలె, జా పండుగు పొది, ప్రెజల్ కోరప జలొ కేన్ జలెకు జేలి జలొసాక ముల దెంక పిలాతుక అలవాట్ జా అన్నె.

⁷ జలె, ప్రబుతుమ్క విరోదుమ్ జా అదికారుల్క విత్తెకుమ్ కెర అత్తొ కెర్ల మాన్సుల్ సగుమ్జన్ జా పొది జేల్తె తిల. జోవయంతె బరబ్బు మెలొ ఎక్కిల్ తిలొ.

⁸ జలె, ఒత్త తిల జనాబ్ పిలాతుచి పాసి బెర జా కెర, “తుయి ఈంజ పండుగల్ అలవాట్ జలి రితి అమ్క కెరు!” మెన బలమెత్తుమ్ కెర్ల.

* 14:53 14:53 ‘ఎత్తిక వెల్లో పూజరి’ మెలి, వెల్లెల పూజర్లు మొత్తమ్తె ఎక్కిలొ ముక్కిమ్చొ పూజరి జయిది. తెదొడి కయవ మెలొసా ఎత్తిక వెల్లో పూజరి జా తిలొ. * 15:1 15:1 రోమ్ దేనిమ్చి ప్రబుతుమ్ జా దేనిమ్ ఆక్రమించువ కెర విలువ కెర్త తతికయ, జా రోమ్ దేనిమ్చి ప్రబుతుమ్చి నావ్ తెన్నె పిలాతు అదికారి జా అన్నె. † 15:9 15:9 యేసుక “యూదుల్చొ రానొ” మెన సంగిలి, వెల్లెల పూజర్లు కోపుమ్ జపువ మెన జోవయింక కెంకడ్లి రిసా దన్సి మెలన్.

9 జాకాయ్ జో పిలాతు జోవయింక “తుమ్ యూదుల్క ‘రానో జలోసాక తుమ్క అడే ముల దెంక తుమ్చి ఆన గే?” మెన పుసెలన్.

10 కిచ్చొక మెలె, ఎక్కి గోనకయ్ వెల్లెల పూజల్లు యేసుక జో తెన్ ఆన అన్సి మెన జో జానె.

11 గని, “యేసుక పోన్. బరబ్బుక ములు! మెన సంగ” మెన వెల్లెల పూజల్లు జేవే బెర తిల జనాబీక సికయితె తిల.

12 తెదొడి పిలాతు జేవేక అన్సి, “దస్సి జలె, తుమ్ యూదుల్చో రానో మెలోసాక అడే కిచ్చొ కెరుక?” మెన పుసెలన్.

13 చి జేవే జనాబ్ “జోక సిలువతె గల మొర్తి సిచ్చ కెరు!” మెన ఒర్చిల.

14 జేవే ఇని జతికయ్, పిలాతు అన్సి, “కిచ్చొక? కిచ్చొ నేరిమ్ కెర అన్సి?” మెన పుసెలన్. గని జేవే, అగ్గెచి కంట ఒగ్గర్ విస్సుమ్ తెన్ “సిలువతె గల మొర్తి సిచ్చ కెరు!” మెన గట్టిజ కేకుల్ గలిల.

15 జాకాయ్ పిలాతు, ప్రజల్క ముద్దొ కెరుక మెన, జేవే సంగిలో బరబ్బుక ముల కెర, యేసుక కొల్లల్ తెన్ పెటవడ, ‘జోక సిలువతె గల్లు, జలె’ మెన సార్ప దిలన్.

జమాన్లు యేసుక కొకడ్డిసి

16 తెదొడి అదికారితెవ జమాన్లు సుదల్ యేసుక ‘ప్రేతిరెయిమ్’ మెతి అదికారి గేరిచి తెడిచి గదితె కడ నా కెర, నయన్సుమ్ ఎత్తిజన్క ఒత్త బుకారా కెర,

17 †ఊద రంగుచో ఏక పాలుమ్ జోక గల దా, కంటక ఏక కిరిటుమ్ గంవ కెర, జోచి బోడితె గల దా కెర,

18 యూదుల్చో రానో, తుక జెయ్యొ, జెయ్యొ! మెన కొకడ కొకడ జోకర,

19 ఏక డండొ తెన్ జోక బోడి పెట, జోక తుంక కెర, సెర్పు సేడ జోకర కొకడ్ల.

20 దస్సి దూసువ కెర్ల పిమ్మట్, జోక గల తిలి ఊద రంగుచో పాలుమ్ కడ గెల కెర, జోచో సొంత పాలుమ్ జోక అన్సి గల కెర, జోక సిలువతె గలుక మెన కడ నిల.

యేసుక సిలువతె టీవడ మార్తీసి

(మత్త 27:32-44; లూకా 23:26-39; యోహా 19:17-19)

21 వట్లె గెతె తతికయ్, కురేనియ్ దేసిమ్చో సిమోసు మెలో ఎక్కిలో పాసిచి బయిలె తెంతో జా, ఒత్త పాచెలన్. జో, అలెక్సంద్ర రూపు మెల దొగులక అబ్బోసి జయెదె. జలె, జోకయ్ “యేసుచి సిలువ తుయి వయి” మెన జమాన్లు సుదల్ బలవంతుమ్ కెర్ల.

22 జలె, యేసుక గొల్లొతా మెలి మెట్టయ్ కడ నిల. ‘గొల్లొతా’ మెలి, ‘గిడ్లి పోలికచి టాన్’. జలె, జోక ఒత్త కడ నా కెర,

23 నొప్పి తొక్కి కెర్ల ఒప్పు బెదయెలి ద్రావ రస్సుమ్ యేసుక నయన్సుమ్ సుదల్ “పి” మెన దిలెక, పియె నాయ్.

24 తెదొడి జోక ఏక కిసిలువతె గల టీవడ సిలువక బుయ్యొ రోవ కెర, “జోచ పాలల్ వంటసుమ” మెన చీటి గల వంటన్న.

25 జోక సిలువతె గలిలి నమయిమ్ కెర్లె జలి మెలె, పెందలె నొప్పు గంటల్ జలి.

26 “*యూదుల్చో రానో, ఈంజొ” మెన జోచి నేరిమ్ రెగిడ్లి దార్తిగండ్ యేసుచి బోడిచి ఉప్పిరి సిలువతె ఒడోవ దిల.

27 అన్సి, ఉజెతో వక్క ఎక్కిలోక, డెర్లి వక్క ఎక్కిలోక, దొగుల చొల్లక ఎక్కిలోక సిలువతె గలిల.

28 †జేవే తెన్ దేముడు పూర్ణమ్ రెగ్గయెలి ఏక కోడు నెరవెర్చువ జలి.

“జో పాపుమ్ నెంజెలోసా జలికి, నేరిమ్ వయడ, జోక ‘పాపుమ్ కెర్లొసా’ మెన పాపుమ్ కెర్లన్ తెన్ బెదవ సిచ్చ కెర్ల.”

సిలువతె తతికయ్ జోక మాన్సుల్ కొకడ్డిసి

29 జా వాల్ గెతె తిల మాన్సుల్ యేసుక ఆన, ఆన బోడి దున్నవ, “దేవులుమ్ సేడవ తిర్తతె అన్సి బందితోసా, తుయి.

30 జలె, తుక తూయి రచ్చించువ కెరన, జా సిలువ తెంతో ఉత్త!” మెన జోక కొకడ దూసువ కెర్ల.

31 దస్సి, వెల్లెల పూజల్లు, మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన్ తెన్ బెద జా, ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో ఆన, ఆన “ఈంజొ వేర సుదల్క రచ్చించువ కెర్లన్, గని జోక జొయ్యొ రచ్చించువ కెరయ్ కెర్లె.

32 అమ్ దెక నంవ కెర్లె రిసా, ఈంజొ క్రిస్తి, ఇస్రాయేలు ప్రజెల్చో రానో జలి, సిలువ తెంతో ఉత్త జెపును!” మెన యేసుక దూసువ కెర్ల.

జో తెన్ బెదవ సిలువతె గలిల దొగుల చొల్ల కి జోక దూసువ కెర్ల.

యేసు మొర గెలిసి

(మత్త 27:45-56; లూకా 23:44-49; యోహా 19:28-30)

33 బార గంటల్ మెద్దెన్ జలి తెంతో, మొదల్ కెర తిన్ని గంటల్ ఎద జా ఒండి దేసిమి అందర్ డంక తిలి.

34 జలె, తిన్ని గంటల్క యేసు, “ఏలీ, ఏలీ, లామా నబ్కానీ” మెన అరయయ్ బాన్ తెన్ “అంచో దేముడు ప్రబు, అంచో దేముడు ప్రబు, అంక కిచ్చొక ఆతు ముల దా అన్సి?” మెన గట్టిజ ఒర్చి దిలన్.

35 జలె, ఒత్త టీవే జా తిలనతె నగుమ్జన్ జా కోడు సూన కెర, “అదె, ఏలీయా పూర్ణమ్చొక బుకార్తయ్, కిచ్చొగ” మెల.

36 జోవయితె ఎక్కిలో నిగ గెచ్చ, బూంజా రితి తిలి ఏక వస్తువ వెంట, అమ్మడి ద్రావ రస్సుమ్తె బుడ్డవ కెర, ఏక రివ్వతె బంద, చావ కెర, జోక “పి” మెన దా, “అల్లె, ఇన్నెక సిలువ తెంతో ఉత్తపుక మెన ఏలీయా తోడే జా ఉత్త జెయెదె గే, నాయ్ గే దెకుమ!” మెన కొకడ్డన్.

37 జలె, యేసు గట్టిజ కేగ గల దా, ప్రాసుమ్ ముల దిలన్.

38 మొర గెలి గడియయ్, దేముడుచి గుడితె ఒడోవ తిలి †తెర, ఉప్పిర్ తెంతో ఎట్టో ఎద చిరి జా దొన్ని గండల్ జా గెలి.

39 తెదొడి, యేసుక మొక్క రక తిలో పుంజెకజీన్ జమాన్లుక వెల్లొ యేసుక మొర గెలో మెన దెక కెర, “నిజామి, ఈంజొ మాన్సు దేముడుచో పుత్తుని జా తిలో” మెన సంగిలన్.

† 15:17 15:17 ఎరన చి సిలిమ్ రంగల్ బెదయెలి, ఊద రంగు జయెదె.

S 15:24 15:24 ‘సిలువ’ కిన్ తయెదె మెలె, ఏక టీవేచి ఏక అడ్డుమ్ జతి దొన్ని డండల్ బెదవుల. సిచ్చ జతో మాన్సుక జా సిలువతె ఎంగ్లవ కెర, జోచ అత్తె చట్ట చంపా కెరవ, అత్తెచట్టతె మేవరల్ పెట సిలువ బుయ్యొ టీవ కెర దస్సి ములల.

జో సిచ్చ జతోనా దస్సి ఒడయె జా మొరెదె. రోమ్ దేసిమ్చి అలపాల్ తెన్ చి సిచ్చ, జా.

* 15:26 15:26 రోమ్ దేసిమ్చి నాన్ తెన్ విలువ కెర్లె పిలాతు ఈంజొ

దార్ గండల్ కెర్లె తిలన్; యూదుల్క కొకడ్లి రితి. యోహాన్ 19:19.

† 15:28 15:28 క్రిస్తి బాన్ తెన్ ఈంజొ మత్తెలి రెగ్లె నగుమ్ పున్కతె 28 నంబెదె కోడు తయె నాయ్.

‡ 15:38 15:38 ఎక్కి ఎత్తిక వెల్లొ పూజలి వెర్సికెక్ ఎక్కి సుట్టు పెన అర్చితుమ్ దెతి గదిక అడ్డు కెర్లె తెర, ఈంజొ.

40 యేసు మొద్ది పొది, నగుమజన్ తేరబోదల్ దూరి తెంతో దకితె తిల. జోవయింతె నగుమజన్ కొన్న మెలె, మగ్గలేనే పట్టుమచి మెరియ మెలి ఎక్కి, దకిలో జలో యాకోబు అన్నె యోసే మెల ఉబెడల్ ది కిమెరియ మెలి అయ్యసి, పడ్డో నలోమే మెలి ఎక్కి తిల.

41 యేసు తిలి ప్రాంతుమేత బుల్లె తిలి పొది, ఈంజేవ్ తీగ్గ జోవయింది పట్టి గెచ్చ నవైచన్ కెర్తె తిల. యేసు యెరూసలేమేత ఉట్టు అయిలి పొది అన్నె ఒగ్గరజన్ తేరబోదల్ కి జా తిల. జో మొద్ది పొది, జేవ్ కి సిలువ తిలిసితె రకితె తిల.

యేసుచి పినుమ్ వెంట గెలిసి
(మత్త 27:57-61; లూకా 23:50-56; యోహా 19:38-42)

42 యూదుల్ క బక్కి కెర్తి సెలవ్ కడన్ల దీసి జయెదె, జలి జా దీసి సెలవ్ కడన్ల దీసిక అగ్గచి దీసి.

43 జలి సాంజ్ జలి పొది, యూదుల్ చి వెల్లి సబతె బెదితో 'చెంగిలో మాన్సు' మెన ఎత్తిజన్ జానతో, అరిమతయ్ గవ్వెవో యోసేపు, దయెరిమ్ కెరన్, పిలాతుతె గెచ్చ, "యేసుచి పినుమ్ జోక దా" మెన వెంట గెల్లి రిసా నజీలో. జో యోసేపు, 'దేముడుచి రాజిమ్ ఈంజ లోకుమతె ఏలువ కెర్తి కాలుమ్ కెయడ జయెదె.' మెన, నిదానుమ్ తెన్ రకితె తిలో.

44 జలి, పిలాతు 'జో తెద్ది బేగి మొర గెల్ న గె?' మెన అన్మానుమ్ జా, పుంజెక్జిన్ జమాన్సుక వెల్లిక బుకారా, "నిజామి జో తెద్ది బేగి మొర గెచ్చ అన్నె గే?" మెన పుసిలన్.

45 "నిజామి మొర గెచ్చ అన్నె" మెన జో పుంజెక్జిన్ జమాన్సుక వెల్లిచి అత్తి నూన, యోసేపు పినుమ్ వెంట గెలుక మెన పిలాతు సెలవ్ దిలన్.

46 జాకయ్, జో విలువచి బట్ట అన, యేసుచి పినుమ్ సిలువ తెంతో ఉత్తవ దా, జో పాలుమ్ వంగ్రవ దా, రంగ్గి పత్తుర్ డొల్లి కెరయిలి బోరెచి మెన్సునతె ఎంగ్రవ దా, జా బోరెచి గుమ్మమె వెల్లి పత్తురు ఒన్నవ కెర డంకిలన్.

47 కేనె ఎంగ్రవ దా వెంట గల గే, మగ్గలేనే పట్టుమచి మెరియ మెలిసి కి, యోసే మెలోసాచి *మెరియ మెలి అయ్యసి కి దకిల.

16

యేసు జీవ్ జా ఉట్టు అన్నె

(మత్త 28:1-8; లూకా 24:1-12; యోహా 20:1-10)

1 సెలవ్ కడన్ల దీసి కేడ గెలి రాతి, మగ్గలేనే పట్టుమచి మెరియ, యాకోబుచి అయ్యసి మెరియ, నలోమే తెన్, యేసుక గాంసుక మెన, చెంగిల్ వాసిన తేల్ గెన్ల, చి

2 జా *అయితర్ దీసి ఒగ్గర్ పెందలె ఉట్టు, బార్ జా, పొద్దు బార్ జలి సమయమి జా మెన్న పావ,

3 "మెన్న డంకిలో పత్తుర్ అమచి రిసా కో ఒన్నవ దెవుల గె?" మెన ఎక్కి తెన్ ఎక్కి *లట్టెత్తి తిల.

4 ఇసి లట్టెబ లట్టెబ, ఉప్పిరి దెక, పత్తురు ఒన్న జా అన్నె మెన దకిల. జో పత్తుర్ ఒగ్గర్ వెల్లిచో.

5 తెదెడి, మెన్న గెచ్చ మెన, కిచ్చి దకిల మెలె, జా మెన్న తెడిచి ఉజెతో పక్క, చొక్కిల పాలల్ గలన తిలో ఉబెడో రితో

దేముడుచి దూత వెన అన్నె. జోక దెక, ఆచారిమ్ జా వంబ్ర జల.

6 జేవ్ ఇసి జతికయ్, జో దేముడుచి దూత జోవయింక "వంబ్ర జా నాయ్. సిలువతె గల మొర తిలో నజరేతు గవ్వెవో యేసుక తుమ్ చజెతను. జో జీవ్ జా ఉట్టు అన్నె. జో ఇన్నె నాయ్. ఈందె జోక ఎంగ్రవ తిలి టాన్ క అంకి గల."

7 అన్నె, సిన్సుల్ క, పేతురుక "తుమ్చి కంట అగ్గతో, యేసు గలియతె ఉట్టు గెతయ్. తుమ్క జో అగ్గ సంగిలి రితి, జోక ఒత్త దకితె మెన తుమ్ గెచ్చ సంగ" మెన దూత సంగిలన్.

8 జేవ్ తేరబోదల్ బమ్మ తెన్ మెన్న తెంతో బార్ జా, సిన్సుల్ క జా కబుర్ సంగుక ఉట్టు నిగ గెల. గట్టిజ ఆచారిమ్ జా, అద్దుర్ జా గెచ్చ తిల, చి బియె కెర, సిన్సుల్ క పిట్టవ, కక్క కి కిచ్చి సంగితి నాయ్.

మగ్గల పట్టుమచి మెరియక యేసు డిసిలిసి

9 యేసు *అయితర్ దీసి జీవ్ జా ఉట్టు, జా దీసి పెందలె మగ్గల పట్టుమచి మెరియక తోలితో డిసిలన్. ఒగ్గర్ అగ్గ, జాచిక దెద్ద బాతల్ క యేసు ఉడడ గెల తిలన్. జా తేరబోద ఈంజయ్.

10 జలి, యేసు జాక డిస్కయ్, జా జో తెన్ బుల్లె తిల సిన్సుల్ జిచ్చి అన్నె మెన నేన కెర దుకుమ్ జా ఏడ్తె అన్సి, మెన జా జాన కెర, జా మాన్సు జోవయింతె గెచ్చ కెర, "జీవ్ జా అన్నె. అవ్ సాంత దెక అన్నె" మెన సాచి సంగిలి.

11 గని జీవ్ జీవ్ జలిసి జా దకిలిసి నూన్ల కి, తెదెడి నంప కెర్తి నాయ్.

12 ఒత్తె తెంతో, బయిలుచి పట్టి దొగుల సిన్సుల్ ఇండ గెతె తతికయ్, యేసు, జోచి పొలిక ఇదిల్ వేర మార్పువ జా తా, జోవయింక డిసిలన్.

13 తెదెడి జేవ్ దొగుల అన్నె బుల గెచ్చ, అన్నె సిన్సుల్ క సంగిల. గని జేవ్ అన్నె సిన్సుల్ తెదెడి నంప కెర్తి నాయ్.

ఎగరజన్ సిన్సుల్ క యేసు డిసిలిసి

(మత్త 28:16-20; లూకా 24:36-49; యోహా 20:19-23; బారి కమ్మో 1:6-8)

14 జాచి పిమ్మల్, ఎగరజన్ సిన్సుల్ అన్నిమ్ కంక వెన తిలి పొది, యేసు జోవయింక డిసిలన్, చి గెల కెర్లన్. జో జీవ్ జలి పిమ్మల్ జోక దెక తిలన్, జోక సాచి సంగ తిలె కి, జేవ్ రాడ్ జీవ్ తెన్ తిలి రితి అన్మానుమ్ జా నంప నే కెర్లి రిసా గెల కెర్లన్.

15 తెదెడి యేసు సిన్సుల్ క, "తుమ్ దేసిమలు ఎత్తితె గెచ్చ, లోకుమచి ఎత్తిక అంచి రిసా సుబుమ్ కబుర్ బోదన్ కెర.

16 కో నంపజయి గెచ్చులచి బాప్తిసుమ్ నజనుల గే, జేవ్ రచ్చింపువ జవుల. గని కో నంప నే జవుల గే, మొర గెలి, సిచ్చితె గెచ్చుల.

17 "అంక నంపజతన తెన్ అంచి అదికారుమ్ అన్నె మెన కిన్ గుర్తులు తయెదె మెలె, అంచి నావ్ తెన్ బాతల్ క ఉడడ గెలుల, జేవ్ అగ్గ నే సికిల బానల్ తెన్ లట్టబుల,

18 అయివోక ఉక్త దెల్లె జవున్, మొర్రిసి పిల్లి జవున్, జోవయింక ప్రమాదుమ్ జయె నాయ్. అన్నె, జొడ్తో జబ్బుల్ తెన్ తిల మాన్సుల్ క అంచి నావ్ తెన్ బోడి చడిలె, చెంగిల్ జవుల."

§ 15:40 15:40 ఈంజ మెరియ యేసుచి అయ్యసి జయెదె; మార్కు 6:3.

* 16:2 16:2 సత్తు పొదుల్ తె అగేచి దీసి † 16:3 16:3 ఎక్కిల్ తెన్ ఎక్కిల్

* 15:47 15:47 ఈంజ మెరియ యేసుచి అయ్యసి జయెదె; మార్కు 6:3.

‡ 16:9 16:9 సత్తు పొదుల్ తె అగేచి దీసి

¹⁹ ప్రభు జలో యేసు, జలె, సిస్సుల్ తెన్ లట్టబ బోదన కెర కేడయలి ఇదిల్ పడ్డో, జోపయించి మొక్కి ఆగాసుమతె వెగ, పరలోకుమతె దేముడు అబ్బొన్చి ఉజెతొ పక్కయ్ వెసిలన్.

²⁰ అన్నె, జో సంగిలి రితి, సిస్సుల్ కేనె ఒత్త గెచ్చు బోదన కెరై తతికయ్, ప్రభు జోపయింక తోడ్ తా జేవ్ సిస్సుల్చి అత్తి వెల్లో కమె కెరవ కెరవ, జేవ్ సంగిలి చి సత్తిమక రుజ్జు దెకయ్లన్[§].

§ 16:20 16:20 మార్కుచి అత్తి రెగిడ్లి ఈంజ పుస్తకుమతె, ఈంజ అద్యయిమచి నొప్పు నంబర్ తెంతోడ కొడొ ముల, ఆకర్చి కోడు కొట్టు జవున్ మెలి రితి ఇదిలిసి కోడు కెయగె గలిల. గని దూతల్చి అత్తి సంగిలి కబుర్ ఎత్తి పేతురుక చి జోపయింతెన్ తిల సిస్సుల్క జేవ్ తేర్బోదల్ సంగిల. ఒత్త తెంతొ, సుబుమ్ కబుర్ సూనయతి రిసా యేసు జేవ్ సిస్సుల్క చెత్తర్ దిక్కుల్తె తెర్తవ దిలన్. యేసు తెన్ రచ్చన వాట్ దొర్కు జలి, చి పరలోకుమచి రాజిమతె బెద కెయక తెయక ఒత్త చెంగిల్ తంక జయెచి చి సుబుమ్ కబుర్, గెద. జా సుబుమ్ కబుర్ పరలోకుమచి సత్తిమ తెన్ అస్సె. కో పాడ్ కెరుక నెత్తిర్, తెద్దిలి.

లూకా సుబుమ్ కబుర్ లూకా రెగిడ్లి సుబుమ్ కబుర్

1 యేసుక్రీస్తు ఈజి లోకుమతె అయిలిన, జో ఇన్నె తిలి పొది అనుచితె ఎత్తి జర్గు కెర్త కము ఎత్తి మొదొల్ తెంతో *నగుమ్జిన్, సొంత దెక సాచుల్ జా, జా ఎత్తిచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ సూనయత సేవ కెర్తన జల.

2 జలె, జో యేసుక్రీస్తు అయిలిన తెన్ †నెరవెర్చున జలిసి ఎత్తిచి రిసా జేవ్ సాచుల్ అమక జాన కెర అన్సి, అమచి అత్తి జా సుబుమ్ కబుర్ దా అన్సి, చి యేసు తెన్ జర్గు జలిన్ ఎత్తిచి మత్తెలితెన బెదవ బగ్గరజిన్ రెడ్ల అన్సి.

3-4 జలె, ఓ వెల్లో దెయిమెలా, ఈజి ఎత్తి సూన ఆవ్ నరిగా పరిచ్చ కెర అన్సి, చి తుక 'జో సూన్సిచి రిసా సత్తిమ్ చినున్' మెనయ్, తుచి రిసా ఈజి ఎత్తి వర్గు తెన్ ఆవ్ రెగుడుక అంక చెంగిల్ దీస్తయ్, చి ఇన్నె రెగ్గితసి.

క్రీస్తు రిసా సాట్టు కెర్తొ యోహాను జెర్మెది

5 హేరోదు రాన్ ‡ యూదులచి ఒండి దేసిమి ఏలువ కెర్తె తిలి పొది, కిదేముడుచి గుడితె జోచి సేవ కెర్తె పూజరి జల్ జెకర్యా మెల్ ఎక్కిల్ తిలన్. పూజర్గుతెచొ అబీయా పూర్ముచెచి *తెగచొ జో. జోచి తెర్ని, †అహరోసు పూర్ముచొ జల్ యూదులచొ తొలితొచొ ఎత్తిక వెల్లో పూజరిచి నెకుమతెచి తేరబోద జా తిలి. జాచి నాన్ ఎలిసబెతు.

6 జేవ్ దొగుతెర దేముడుచి కోడు తెన్ సత్తిమ్ ఇండితె తిల. నే పిట్టయెతె నెంతె దేముడు దిల అగ్గల్ ఎత్తి తెన్ నాయమ్ ఇండితె తిల.

7 గని ఎలిసబెతు గొడ్డు జా తిలి రిసా జోవయింక బోదల్ నాయ్. జేవ్ బగ్గర్ వెర్చల్ వయసుచ మంత్రొ మంతిరి జా తిల.

8 జెకర్యా తిలి తెగచ పూజర్గు దేముడుచి గుడితె సేవ కెర్తె కాలమ్ జా తిలి, చి జెకర్యా దేముడుచి జా సేవ కెర్తె తిలి పొది,

9 దేముడుచ పూజర్గుతె కీసి కెర్తెతి గే, దన్సి జొయ్యి జో ప్రబు జల్ దేముడుచి గుడితెచి దూపుమ్ డయింక మెన చీట్లు గల్క జోచి నాన్ *సిడ్డి.

10 దూపుమ్ డయిలి పొది ప్రెజల్ ఒండిజిన్ దేముడుచి గుడిచి కోటచి తెడి బయిల్ ప్రార్చి కెర్తె తిల.

11 తెదొడి దేముడు ప్రబుచొ దూత ఎక్కిల్ జా దూపుమ్ డయిలి టాన్చి ఉజెతో పక్క బీచ దీసిలన్.

12 జెకర్యా జో దూతక దెక కెర బేగి బమ్మ జా బియ: గెలన్,

13 గని దూత జోక, "జెకర్యా, తుయి బి నాయ్. తుయి కెర్లి ప్రార్చన్ దేముడు సూన అన్సి, చి తెర్లి ఎలిసబెతు తుక పుత్తు పాయ దెయెది. జోక 'యోహాను' మెన నాన్ తిన్సి.

* 1:1 1:1 జోవ బారజన్ బాకిచల్ చి అన్నె బగ్గరజిన్. † 1:2 1:2 'నెరవెర్చున జలిసి' మెలి కోడు కిచ్చొక ఒత్త అన్నె మెలి, పూర్ము తెంతో 'దెర్చు జల్ రచ్చుంపవ కెర్తెసా జల్ క్రీస్తుక తుమతె తెర్చయిందె, ఇసి దన్సి కెరెద' మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిల్ దేముడు సంగ తిలన్, చి దేముడుచి కోడెతె రెగ్గవ తిలన్, చి యేసు అయిలిన, బులిసి, ముగ్గిసి, అన్నె జలిసి చి పరలోకుమతె అన్నె వెగ గెలిసి తెన్ జా ఎత్తి నెరవెర్చున జలి. ‡ 1:5 1:5 నెంజెలి 'ఒండి యూదయ దేసిమి' మెనుక జయెది, రోమ్ దేసిమిచ ప్రబుతుమచి నాన్ తెన్ జో హేరోదు ఏలువ కెర్తె తిలన్. 4:44 చి ఎట్టెచి కోడు దెక. § 1:5 1:5 ఎత్తి అదికారుమ్ తిల్ దేముడుక ఈజి లోకుమతె ఎత్తి దేముడుచి గుడి తయెది. కేన మెలి; యెరూసలేమ్తె, యూదులచి వెల్లి పట్టుమతె. యెరూసలేమ్ యూదయ ప్రదేసిమి తిలి. * 1:5

1:5 పూర్ము జా అలావో దిలి తెంతో, యూదులచ పూజర్గుతె వన్సిక చెత్తరజిన్ తిల. జోవయెతె వన్ జట్టుచొ వెల్లో మాన్సు అబీయా. † 1:5 1:5 అహరోసు మోసి పూర్ముచొ అన్సి. ‡ 1:9 1:9 కేన్ పూజరిచి జేచితుమతె ఎత్తి సుట్టుచి సేవతె జో దూపుమ్ డయింక జయెది. జేక జా నమయమ్ జెకర్యాక బగ్గర్ ముక్కిమచి. § 1:23 1:23 సత్తెరక్ చి సేవ, బెర్రి, కెర తయెది.

14 జో బోద జెర్మెలి తుయి సర్వనంతోనుమ్ జన్నె. అన్నె ఒగ్గరజిన్ కి జా సర్వ జవుల.

15 పడ్డొ, ప్రబుచి కామ్ కెర్తనతె జోక 'వెల్లో' మెన ప్రబు దెకెది. అంబడ్డొ ద్రాచ రస్సుమ్ కి, కిచ్చొ మచ్చిత్తి సూరు కి జో పియె నాయ్. చి జో దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు జోచి పెట్టి బెర తయెది; అయ్యెచి పెట్టి జో తిలి మొదొల్ తెంతో కి.

16 ప్రబు జల్ జో జోక దేముడుక జేవ్ అన్నె సత్తిమ్ కెరుక దెర్లి రితి

జో యోహాను ఒగ్గరజిన్ ఇస్రాయేలుల్క దేముడుచి పక్క పన్నయెది,

17 చి ఎలియా పూర్ముచొక తిలి అత్తునెక్కి, ప్రబుచ కబుర్లు సంగితి అత్తునెక్కి, యోహానుచి పెట్టి తయెది చి, ప్రబుచి పురె జో గెన్నెది.

పురె గెచ్చు అబ్బుదిన జోవయింక బోదల్క అన్నె చెంగిల్ దెకితె రితి జోవయింక పనులవెది, అన్నె బుద్ది సుదల్చి గ్యానుమ్ జేవ్ సూనతి రితి దేముడుచి నీతి కోడు తెన్ అగ్గె నెసిలనక పనులవ దెయెది.

కిచ్చొక మెలి, ప్రబుచి సేవ జేవ్ కెర్లి రితి మాన్సుల్క తెయార్ కెర్లి రిసాను"

మెన దూత జెకర్యాక సంగిలన్.

18 గని, "ఈజి కోడుచి సత్తిమ్క అంక కిచ్చొ రుజ్జు? ఆవ్ మంత్రొ మాన్సు, చి అంబి తెర్ని ఒగ్గర్ వెర్చల్చి మంతిరి" మెన జెకర్యా అన్యాయమ్ సంగిలన్.

19 దూత జోక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలి, "ఎత్తి అదికారుమ్ తిల్ దేముడుచి పురెతో బీవతో జోచి సేవ కెర్తెసా ఆవ్, అంబి నాన్ గల్చియెలు. తుక ఈజి కోడు ఆవ్ నంగుక మెన, తుక ఈజి సర్వచి కబుర్ అనుక మెన, దేముడు అంక తెర్చయెల్.

20 ఈండె, సూను, ఆవ్ నంగిల కోడొ తుయి నంప కెర్లది నాయ్ చి రిసా, జా ఎత్తి జర్గు జలి ఎద తుయి గుల్లో జా తన్సి. జేవ్ కోడొ కచితుమ్ దేముడు దిలి కాలమ్కయ్ ఎత్తి జర్గు జయెది" మెన దూత జబాబ్ దిలన్.

21 జలె, మదెనె, జెకర్యా అన్నె బార్ జతినక ప్రెజెల్ రకితె తిల. దేవులుమతె జో అల్లిమ్ తా గెలి రిసా ఆచారిమ్ జల.

22 జలె, జో బార్ జలె, జోవయింతెన్ లట్టుబుక నెత్తిర్లి రిసా, 'దేముడుచి గుడితె కిచ్చొ జవున్ దీసన్ సిడ్డిన్ దెకిలన్' మెన చినిలె, అన్నె, గుల్లో జా తా అత్తొ తెన్ జోవయింక నయన్ల కెర్లన్.

23 అన్నె, జోచి సేవచ దీసల్ బెర జోచి సేవ కెర కిక్డవ కెర, గెరి ఉట్టు గెలన్.

24 నగుమ్ దీసల్ గెలి పడ్డొ, జోచి తెర్ని ఎలిసబెతు అంగి జలి, అన్నె పాచ జొన్నె ఎద లుంకిల్ రితి జా గెరి తా: గెలి.

25 "ఆవ్ మంతిరి జా అయిల్ పొది ప్రబు అంక చెంగిల్ దెక చెంగిల్ వరుమ్ దా అన్సి. అంక 'గొడ్డు జా అన్నె'

మన మాన్యుల్ అగ్గె అన్యె తిల, గని అప్పె అంగి జా అన్యెచి మరియాద అయ్యెలి. దేముడుచి దయక అంక మరియాద దిలో. అంచి అవమానుమ కడ గెలో.” మన ఎలినబెతు సర్ద తెన తిలి.

యేసుచి జెర్మన్ రిసా దూత మరియక సంగిలిసి

26 ఎలినబెతు అంగి జా సొప్పజ్జొన్న జతికయ్, దేముడు జో గబ్రియేలు మెలో దూతక గలిలయ ప్రాంతముచి నజరేతు మెలి గవ్వ కబుర్ తెద్రయలన్.

27 యూదుల్చొ *దావీదు పూర్ముచొచి సెకుమచొ యోసేపు మెలో ఎక్కిలోక పెండ్లి కెరుక మెన అయ్యెసిన్ సంగ తిలి పెడ్డి బోడతె తెద్రయలన్. జా పెడ్డి బోడచి నావ్ మరియ.

28 జలె, జో దూత జాతె జా కెర, “ఓ మరియ, తుక జోబర, తుయి సంతోసుమ్ జా. ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు తుక చెంగిల్ దెక అన్యె. తుక చెంగిల్ వరుమ్ దెతయ్. జో తుక తోడు అన్యె” మెన సంగిలన్.

29 గని జా నాడి ఈంజ కోడు సూన బలె ఆచారిమ్ జా ఇదిల్ బాద సేడ కిచ్చొ కెరుక గే నేన కెర, “ఈంజ కోడుచి అర్దుమ్ కిచ్చొ?” మెన ఉచరన బియ్ గెలి.

30 “మరియ, తుయి బి నాయ్. కిచ్చొక మెలి, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు తుక దయ దెక అన్యె.

31 ఈందె, సూను, తుయి అంగి జన్త. పుత్తు పాయితె, చి జో బోడక ‘యేసు’ మెన నావ్ తిన్తె.

32 జో ముక్కిమ్ జయెదె, చి ‘ఎత్తిచి ఉప్పిరి తిలోసాచొ పుత్తుసి’ మెన జోచి రిసా సంగుల. అన్యె, దావీదు రాసెచి సెకుమతె జెర్మెదె, చి జో ఒగ్గర్ పూర్ము తిలో ముచ్చితాతోన్ జలొ రిసా †దావీదుచి

సింగాసనుమతె జో వెనయెదె జోచి రాజిమక జో ఏలువ కెర్రి రితి ప్రబు జలొ దేముడు దెయెదె.

33 ‡యాకోబు పూర్ముచొచి సెకుమచచి ఉప్పిరి జో కెయక తెయక ఏలువ కెరెదె. జోచి రాజిమ కెయక కి అంతమ్ జయి నాయ్” మెన మరియక జో దూత సంగిలన్.

34 దూత దన్సి సంగితికయ్, మరియ జోక, “ఈంజ కిసి అంక జర్గు జయెదె? ఆవ్ మున్నక నే గెలి మాన్సు, గెద” మెన సంగిలన్.

35 దూత జాక, దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తొన్కి తుచి పెట్టి జెయెదె. జో ఎత్తిచి ఉప్పిరి తిలోసాచి అత్తొన్కి తుచి సుట్టునంత జోచి నీడ నక్కి డంక తయెదె. జాచి రిసా, తుచి పెట్టి జెర్మక తిలో బోడక “పూర్తి దేముడుచి సుద్ది తిలోసా, జోచొ సొంత పుత్తుసి” మెనుల.

* 1:27 1:27 పూర్ము పొది జేవ్ యూదుల్క దావీదు ముక్కిమ్చొ రాసె జా తిలన్.

36 అన్యె, “ఈందె, అన్యెక్ కోడు కి సూను. తుమచి కీమాన్సు జతి ఎలినబెతు కి మంతిరి జలి పొది అంగి జా అన్యె, చి పుత్తు పాయెదె. జా అగ్గ గడ్డు జా తిలిసి అంగి జా అప్పె సొప్పజ్జొన్న జా అన్యె.

37 జలె, *కిచ్చొచి రిసా కి ‘జో జర్గు కెరుక నెత్తె’ మెన అమ్చొ దేముడుచి రిసా సంగుక నెంజె, గెద. జో ఎత్తి తెర” మెన దూత సంగిలన్. సంగితికయ్, 38 మరియ, “ఆవ్, ప్రబుచి సేవ కెర్తొ సుది, తుయి సంగిలిసి అంక జర్గు జప్పసి” మెన సంగిలి చి దూత జాచి తెంతో బారె జా ఉట్టె గెలన్.

మరియ ఎలినబెతుకె గోతె గెలిసి

39 జలె, ఒగ్గర్ దిసల్ నే గెతె అగ్గె ఏకే దీసి, మరియ బారె జా, బే బేగి గెచ్చు యూదయ ప్రదేసిమచి డొంగుర్ దేసిమ్ వక్కచి ఏకే గవ్వె పావెలన్.

40 జెకర్యాచి గెరి గెచ్చు ఎలినబెతుక దస్సుల్ జా జోకర్లన్.

41 మరియ జోకర్ల కోడు ఎలినబెతు సూన్ల బేగి, జాచి పెట్టి తిలో బోడ డేవెలన్. తెదెడి జాచి పెట్టి దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు బెర్రికయ్,

42 జా అత్తొన్కిక కిచ్చొ మెన గట్టిజ అవాడె తెన ఎలినబెతు కేకే గలిలన్ మెలె, “తేరేబోడల్ ఎత్తిచి కంఠ

దేముడు తుకయ్ దీవెన దిలన్ అన్యె, చి తుచి పెట్టి జెర్మిలో బోడ చెంగిల్చొ!

43 అంచొ ప్రబుక పాయితె అయ్యెసి అంచితె జెంక దేముడు కిచ్చొక వరుమ్ దా అన్యె?

44 ఈందె, తుయి జోకర్ల కోడు అంచి కంగ్గల్ సూన్ల బేగి అంచి పెట్టి తిలో బోడ సర్దక అంచి సేట్ తెడి డేవెలన్.

45 ఒహో, దేముడు జాక సంగ తెద్రయేలి కోడుక ‘నిజమి జర్గు జయెదె’ మెన నంవ కెర్రి తేరేబోడక చెంగిలి!” మెన ఎలినబెతు కేకే గల్లికయ్, 46 మరియ జా ఇసి మెలి.

దేముడుచి గప్పురుమ్ మరియ గాయిలిసి అంచి జీపు ప్రబు జలొ దేముడుచి గప్పురుమ్ కెర్లసి.

47 అంచొ రచ్చించువ కెర్తొసా జలొ దేముడు జర్గు కెర్లెచి రిసా అంచి అత్తుతె సర్ద జతసి.

48 ఆవ్ జోచి సేవ కెర్తొ సుది ఒగ్గర్ దాకు జలెకి, అంక జో చెంగిల్ దెక అన్యె. మెలె, ఈందె, “జాక చెంగిలి” మెన అప్పె తెంతో యుగల్చి ఉప్పిరి యుగల్చ మాన్యుల్ అంచి రిసా దీవెన పాయిలిసి మెన సంగుల.

49 ఒండ్ నక్కి తిలో దేముడు జోచి దయక అంక గొప్పు కామ్ కెర అన్యె, జోచి నావ్ వరలోకుమచి సుద్ది తిలిసి. జో సుద్ది తిలిసిక జోచి నావ్ కెర్రి గప్పురుమ్ కెరుక జయెదె!

† 1:32 1:32 యూదుల్క ఒగ్గర్ పూర్ము సొంత రాసల్ తిల, చి జేవ్ రాసల్క దావీదు ముక్కిమ్చొ జలొ. “తుచి సెకుమతె దెర్పు జలొ రచ్చించువ కెర్తొసాక జెర్మయిందె” మెన జో దావీదుక దేముడు సంగ తిలన్. దావీదుచి సెకుమతె జో జెర్మి ఏలువ కెంక తిలిగెచి రిసా “మాములుమ్ ఈంజయ్ లోకుమచి అప్పెచి రగుమచి రాజిమతె ఏలువ కెరెదె” మెన యూదుల్ ఉచర్తె తిల, గని అత్తొయ రగుమచి రాజిమచి అర్దుమ్ ఇన్సె ముక్కిమ్ తయెదె. ఆకర్కయ్, దేముడు ఈంజ లోకుమక మార్పువ కెర్రి వర్జొకయ్, జోచి రాజిమ్ దీనెదె. ‡ 1:33 1:33 యాకోబు పూర్ముచొ కి యేసు జెర్మిలి వంసుమచొ జయెదె జోక ‘ఇస్రాయేలు’ మెన అన్యెక్ నావ్ తయెదె, చి జోచి సెకుమచక ‘ఇస్రాయేలుబు’ మెన కి యూదుల్ సంగుల. § 1:36 1:36 అప్పసి జయెదె గే, అత్తన్ జయెదె గే, పావన్ జయెదె గే, కిచ్చొ జయెదె గే నేనెతి.

* 1:37 1:37 నెంజెలి, జో సంగిలి కోడుక ‘జో జర్గు కెరుక నెత్తె’

50 యుగుమేచి ఉప్పిరి యుగుమేచ జోక బిత మాన్సుల్క జోక కన్యారుమ్ దెకితె తయిదె.

51 †జో అప్పు జర్గు కెర్తినె తనె కచితుమ్

జోచి అతుచి ఒగ్గరి నెక్కి కము కెర కెర,

జోచి నెక్కి దెకవ అస్సె.

వెల్లో మెనన్లనచి పెట్టివ అలోసుమలు పాడ్ కెర,

జోవయింక చెదుర్చ కెర అస్సె,

52 విలువ కెర్తనక జోవయింక నిజాననల్ తెంతో

సేడవ గెల కెర,

విలువ నెంజల రిత మాన్సుల్క

జో విలువ దా అస్సె.

53 చూ జలనక చెంగిల్ అన్నిమ్ దొర్చు కెర అస్సె, చి

సామ్యార్థక కిచ్చినె దెతె

రితి తెద్రవ దా అస్సె.

54-55 అమ్మచ పూర్థుల్క, ముక్కిమ్మక అబ్రాహామ్

పూర్థుమ్మచొక,

“తుక, చి యుగుమేచి ఉప్పిరి యుగుమేచ తుచి సంతాసుమ్ జతనక

తోడు తయిందె” మెన

జో ప్రమాసుమ్ సంగిలన్, గెద,

జలె, జా రచ్చనచి రిసాచి ప్రమాసుమేచి

జోవయింక కన్యారుమ్ నే వచ్చితె.

56 మరియ ఎలిసబెతు తనె తిన్నె జొన్నె తా కెర గెరి అన్నె ఉట్టు

గెలి.

57 జలె, ఎలిసబెతుచి కంట్లు పావ అయిలి, చి

మున్నబొద జెర్రిలన్.

58 జెర్రితికయ్, దేముడు జాచి ఉప్పిరి కన్యారుమ్ జా అస్సె మెన, జేవేచి గేర పాసిన గెరల్చ మాన్సుల్చి జేవేచ అన్నెబావో చి బందుగులు ఎత్తిజిన నూన కెర, జేవే తనె ఒగ్గరి నర్తనంతోసుమ్ జల.

59 జలె, బోద జెర్రి అట్టు పాదుల్ జతికయ్, యూదుడు కెర్రి సున్నతి జో బోదక కెరుక చి, జోక నావ్ తింక మెన ఎత్తిజిన బెద అయిల్. ‘జెకర్యా’ మెన అబ్బినచి నావ్ జో బోదక తిల.

60 గని అయ్యసి కిచ్చి మెలి మెలి, “హాన. జోక †

‘యోహాను’ మెన నావ్ తింక అస్సె” మెలన్.

61 దన్నె మెంతికయ్, “జేవే తుమ్మచ మాన్సుల్తె కక్కయ్ జా నావ్ నాయ్. జా నావ్ కిసి తితె!” మెన ఒత్త బెర్తన సంగ కెర.

62 “బోదక కిచ్చి నావ్ తింక?” మెలి రితి అబ్బినక నయన కెర్ల.

63 రెగిడ్డి ఏక బల్ల జో నజన, “జోచి నావ్ యోహాను” మెన జా బల్లయ్ రెర్ల దెతికయ్, జేవే ఎత్తిజిన ఆచారిమ్ జల.

64 జా నావ్ జెకర్యా రెర్ల దెకయిలి బేగి, జోక చోడి పుట్టి చి జేబు బులిలి, లట్టుబుక దెర తోలితో దేముడుచి గప్పురుమ్ సంగిలన్.

65 జలె, జా జర్గు జలిసి ఎత్తిచి రిసా జా పల్లెల్చ మాన్సుల్ ఎత్తిజిన బియి: గెల, చి జర్గు జలిసి ఎత్తిచి రిసా, జా యూదయ్ ప్రదేసిమేచి డొంగరి దేసిమచ మాన్సుల్ గావ్నో ఎత్తితె లట్టజ్జె తిల.

66 అస్సె, జర్గు జలిసిచి రిసాచ కొడె నూన్లన ఎత్తిజిన మెన్ను చెంగిల్ ఉచర, ‘జో నాడు దేముడుచి అత్తి అస్సె. జొయ్యి జోక తోడు’ మెన చిన కెర, “ఈంజో బొద వడ్డిలి కిచ్చి కామ్ కెరెద, కిసాచో జయెద?” మెన ఉచర్తె తిల.

67 జలె, యోహానుక నావ్ తిలి గడియ దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తి జెకర్యాచి పెట్టి బెర, దేముడు దెతి రచ్చన తెదోడి తెంతో ఎత్తి జర్గు జంక దెరుక తిలిసిచి రిసా చోడి పుట్టవ జెకర్యా ఇసి మెలన్;

68 “ప్రబు జలో అమ్మచ ఇస్రాయేలుల్చో

దేముడుక జోబర!

కిచ్చొక మెలి,

జోచయ్ ప్రెజల్ జల అమ్మచ ఇస్రాయేలుల్క

అన్నె కిగెనన రచ్చింమచ కెర్రి రిసా

జో ఉత్త జా అస్సె.

69 జోచో సేవ కెర్రిసా జలో దాచీదు పూర్థుమ్మచొచి నెకుమేతె

నెక్కి తిలో రచ్చింమచ కెర్రిసాక జో జెర్రివ అస్సె;

అమ్మక రచ్చింమచ కెర్రి మెన.

70 దన్నె కెరెందె, మెన

దేముడుచ కబుర్లు సంగిల పూర్థుల్చి చోడి పుట్టవ

సంగిలన్, గెద.

71 అమ్మక విరోదుమ్ జల మాన్సుల్ తెంతో

అమ్మక విరోదుమ్ కెర్తన ఎత్తిజినచి అత్తి తెంతో

అమ్మక రచ్చింమచ కెరుక మెన

జో సంగ అస్సె.

72-73 ఒగ్గరి అగ్గెవ అమ్మచ పూర్థుల్క ప్రమాసుమ్ సంగిలి

కోడు

జర్గు కెరుకయ్ మెన,

జేవే పూర్థుల్తె అమ్మచో అబ్రాహామ్ పూర్థుమ్మచొక ఒట్టు గలన

దేముడు సంగిలి నిజామ్ కోడు

నే వచ్చితె జర్గు కెరుకయ్ మెన

జో ఒప్పున అస్సె, జర్గు కెరెందె!

74-75 ప్రమాసుమ్ జర్గు కెర్తినెతె అమ్మక జో కిచ్చి గుర్తు దెతయ్

మెలి.

అమ్మక విరోదుమ్ సుదల్ జలనచి అత్తి తెంతో అమ్మ

ములప్పుక జలె,

బయిమ్ నెంతె పూర్తి జోచయ్ జా జో దెతి సుద్ది సత్తిమ్ ఇండ

అమ్మచి జేచితుమ్ పూర్తి జోచి సేవ అమ్మ కెర్రి తంక

వాబు జెయెదె.

76 తుయి, పుత్త, తుయి వడ్డిలి

తుకయ్ కిచ్చి మెనుల మెలి,

ఎత్తిచి కంబ వెల్లో తిలోసాచి కబురి సంగితోసా జో

మెన సంగుల. కిచ్చొక మెలి,

† 1:51 1:51 51-53 ఈంజేవ్ కొడె ముక్కిమ్మక జర్గు జంక తిలిసిచి రిసాచ కొడె జువల, గని జా ఎత్తిక ‘కచితుమ్ జర్గు జయెదె’ మెలి ఎత్తి అధికారుమ్ తిలో దేముడు జోచి నెక్కి దిలి దయిరిమ్మకయ్ జా ఎత్తిక అప్పు కి జర్గు జలి రితి సంగితయ్. ‡ 1:60 1:60 యోహాను మెలి నావ్చి అర్థమ్మ కిచ్చి మెలి, ‘ఎత్తి అధికారుమ్

తిలో దేముడు ప్రబు దయ కెర్రిసా జయెదె’ మెలి అర్థమ్మ తయెదె. § 1:68 1:68 ఎత్తి అధికారుమ్ తిలో దేముడు కక్క డబ్బుల్ గట్టి దెంక నాయ్, గని కేన జప్పన మాన్సు గతిమాన్సు జా తిలె, కో జప్పన డబ్బుల్ దా, జో గతిమాన్సుక విడ్డల్ కెరప్పక జయెదె. దన్నె, ‘ఎత్తి అధికారుమ్ తిలో దేముడు రచ్చింమచ కెర్రిసాక తెద్రవ అమ్మక అమ్మచ బాదల్ తెంతో, అమ్మక ఆక్రమించువ కెర్తన తెంతో విడ్డల్ కెరెందె’ మెన యూదుల్ అస జా నయ తనె అస్సె. ‘క్రీస్తు జలో రచ్చింమచ కెర్రిసాక తెద్రయందె’ మెన ఎత్తి అధికారుమ్ తిలో దేముడు నిజామ్ పూర్థుమ్ తెంతో ప్రమాసుమ్ సంగ తిలో, గని ‘జా రచ్చన ముక్కిమ్మక అమ్మ కెర్రి పాచల్చి సిచ్చ తెంతో చి రచ్చన’ మెన అర్థమ్మ కెరంతి నాయ్. ఆకరకయ్, ఉగుమ్ జో మార్పువ కెర్రి పాదకయ్, గర్చి ఎత్తి బాదల్ ఎత్తి పూర్తి గచ్చన గెల కెర, నొవ అగాసుమ్ నొవ బూలోకుమ్ జతి రితి ఎత్తి అధికారుమ్ తిలో దేముడు మార్పువ కెరెందె. జలె, పాపుమ్ గెచ్చయ్ తిలి రిసా, ఆకరక గర్చి ఎత్తి బాదల్ ఎత్తి గచ్చయ్ తిలి రిసా, ఎత్తి అధికారుమ్ తిలో దేముడు దిలిసి కిచ్చి మెలి, యేసు అర్పితమ్ జలిసి తనె చి జో సువడ్డిలి యియ. జో అన్నె గెసంతిసి, జలె, ఈంజే ఎత్తిక టాలి జయెదె.

ప్రబు జెతికయ్ జోక వాటు తెయారె కెరవుక
తుయ జోచి పుర్రెతో బులై తన్న;

77 జోచ ప్రజల్క జో ప్రబు రచ్చన దెతినచి కోడు

జాన కెర, కేన్ రచ్చన మెలె,
జోచ పావల్ చెమించువ కెర్తసి.

78 దేముడుచి పెట్టిచి కన్యారుమచి

జోచి దయచి రిసాచి రచ్చన. ఈంజ రచ్చనచి రిసా,
పరలోకుమ్ తెంతో ఉజడి అమచి ఉప్పిరి లగిలి,
నొచి దీసి అయిలి రితి అమక ఉజడి దెయదె.

79 అందరితె వెసిల, మొర్పుచి నీడతె వెసిల రిత మాన్పుల్క
దొర్పు జలి ఉజడి దెతి రిసాయి.

జో దెతి రచ్చనచి సేంతుమ్ వాటు అమ్ ఇండితి రితి
అమక వాటు దెకయేతి రిసాయి
అమచో దేముడు ఈంజ ఉజడి అమచి ఉప్పిరి దెకయెదె.”
మెన జెకర్కా దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్త తెన్ చొండి పుట్టవ
సంగిలన్.

80 జలె, జో బోద యోహాను వడ్డ అత్తక డిట్టుమ్ జలన్
అన్నె, జోచ ఇర్రాయేలులతె జో బారె జా, జోక దిలి కామ్
మొదోరె కెరక మెన దేముడు సంగిలి కాలమ్ ఎద జో
బయలు దేసిమి తా: గెలన్.

2

యేసు జెర్రిలిసి

(మత్త 1:18-25)

1 జేవ్ పొదులె, ఔగుస్తు మెలె * కైసర్ రాన్ రోమ్ దేసిమ్
తెంతో ఒగ్గరి దేసిమ్లె ఎలువ కెర్తె తిలి పొది, “ఒండి
లోకుమ్తె కెత్తిజన్ ప్రజల్ జవుల గే తుమ్ లెక్క కెర రెగుడ”
మెన మాన్పుల్క అడ్డ దిలన్.

2 జేవ్ పొదులె కురేనియు మెలొసా సిరియ దేసిమి
అదికారి జా తిలి పొది జా ప్రజల్ లెక్క కెర్తె. ఇన ప్రజల్ లెక్కల్
రెగుడుక ఈంజ తొలితో చి.

3 జలె, ప్రజల్ ఎత్తి, కేచవ మాన్పుల్ ఒత్త జేవ్ సొంత
టాన్పుతె జేవ్చ నవ్వొ రెగ్గవనుక గెల.

4 దన్సి, యోసేపు దావీదు పూర్ముచోచి వంసుమ్చో జోచి
తెగవో మాన్పుచి రిసా, గలిలయ ప్రాంతుమ్చి జో జతె తిలి
నజరేతు గవ్వె తెంతో బారె జా, యూదయ ప్రదేసిమ్చి
బేత్లెహేమ్ మెంతి గవ్వె ఉట్ట గెలన్.

5 తొర్పు జతి మరియ తెన్ ప్రజల్ లెక్కతె ఒత్త జోవయించ
నవ్వొ రెగ్గవనుక మెన గెల. జా జలె, అంగి జా తిలి.

6 జలె, జేవ్ ఒత్త తిలి పొది జాచి కంట్ట పాచ అయిలి, చి

7 తొల్లారి మున్పుబోద లడెన్ జలన్. జోక పాలల్
గుడియవ, జేవ్ తిలి సామ్మల్ సాడె తిలి సామ్మల్ దొవ్వు
పితి దోనెతె వెతితె నిజవ తిల. ఒత్తయ కిచ్చొక మెలె, జా
గవ్వె జేవ్ తంక, కేనె టాన్ విడి నాయ.

గొప్పడుక దూతల్ దీన యేసు జెర్రిలిన్చి రిసా సంగిలిసి

8 జలె, జా రాతి జా మావ్క పాసి, మెండల్ రకిత గొప్పడు
సగుమ్జెన్ బయిలె మెండల్ రకితె తిల.

* 2:1 2:1 “కైసర్” మెలె, గ్రెకు బాన తెన్ బెడతయ్. నెంజెరె “సీజరు” కి మెనుల. “సీజరు” మెలె, ఇంగ్లీష్ తెన్ బెడతయ్. తెలుగు తెన్ “వెల్డో రాస్” మెన అస్తి.

† 2:11 2:11 “క్రీస్తు” మెలె “తెర్రయందె” మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు ప్రమాసుమ్ సంగ తిలొ రచ్చయవ కెర్తెనా. ‡ 2:21 2:21 జా నాన్చి అర్దుమ్

కిచ్చొ మెలె. యోహాన్ రచ్చయవ కెర్తెనా జా అన్నె. “యోహాన్” మెలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి నాన్. § 2:22 2:22 బోద జెర్రి దొన్చి పొదులె జలె

జా నుద్ది కామ్చ దేముడుచి గుడితె గవ్వల. * 2:23 2:23 తెలుగు జైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసచి అత్తి దేముడు రగ్గయిలి అగ్గల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ

కోడె ఎత్తి జైబిల్తె అగేచి పాచే పుస్తకమ్తె రెగ్గయ జా అన్నె. ఈంజ దెకవుక మెన కువయ బానతె నొయ ప్రమాసుమ్తె మోస పూర్ముచోచి అత్తి రెగ్గి దేముడుచ

అగ్గల్ మెన రచ్చవ అన్నె. † 2:23 2:23 తొల్లారి పుత్తక “దేముడుక దిలొసా. అమ్ అన్నె గెననుక” మెనయ, బోదవ అయ్యెసిని దేముడుచి గుడితె ఇదిద డబ్బుల్

దెవుల.

9 రకితె తిలె, దేముడుచో, దూత ఎత్తిలొ జోవయింక
డిసిలన్, చి జో ప్రబుచి పరలోకుమ్చి ఉజడి జోవయించి
నుట్టునంత లగిలి, చి ఒగ్గరి బియ: గెల.

10 తెదొడి దూత జోవయింక, “తుమ్ బియ: నాయ్.
తుమ్క చెంగిల్ కబుర్ అన్తసి. ప్రజల్ ఎత్తిక ఒగ్గరి
నర్తసంతోసుమ్ అన్తి కబుర్, ఈంజ.

11 అజి దాచీదు పూర్ముచోచి గవ్వె తుమ్చో రచ్చయవ
కెర్తెనా జెర్రి అన్నె. కొన్న మెలె, “క్రీస్తు జలొ ప్రబుయి.

12 జోక తుమ్ చినితి రిసా తుమ్క కిచ్చొ గుర్తు దెతన్ మెలె,
జో బోదక పాలల్ గుడియవ తా జోక ఏక సామ్మల్ సాడె తిలి
సామ్మల్ దొవ్వు పితి దోనెతె నిజవ తవుల” మెన దూత కబుర్
సంగిలన్.

13 సంగిలి బేగి, పరలోకుమ్ తెంతో ఒగ్గరిజన్ దూతల్ ఉత్త
జా కిచ్చొ మెన దేముడుచి గవ్వెయమ్ గాయల మెలె,

14 “పరలోకుమ్తె దేముడుక జోబర!
చి బూలోకుమ్తె జో దయ దెకిత మాన్పుల్తె
జో దెతి సేంతుమ్ ఏలువ కెర్తెనా!”

మెన గనుమ్ గాయల.

15 జలె, దూతల్ జా గనుమ్ గాయ ఉట్ట గెల. చి మెండల్
రకిత జేవ్ గొప్పడు “బేత్లెహేమ్తె గెప్పమ, చి ‘జర్పు జలి’
మెన దేముడు అమక జానయిలిసి దెకుమ. జోమ్మ!” మెన
ఎత్తిలొక ఎత్తిలొ సంగిల్.

16 గవ్వె బే బేగి నిగ గెచ్చ, మరియక, యోసేపుక, చి
సాడెచి సామ్మల్ దొవ్వు పితి దోనెతె నిజ తిలొ బోదక చజ
దెకిల.

17 జా రుజ్జు దెకిల్ రిసా, జో బోదచి రిసా దూత జేవ్క
జానయిలి కోడు ఎత్తి కక్క కక్క,

18 జేవ్ గొప్పడు సంగిలిసి సూన్ల ఎత్తిజన్ ఆచారిమ్ జా
గెల.

19 మరియ మాత్తుమ్ ఈంజేవ్ కోడె ఎత్తి, జాచి పెట్టితె
తియ: జోచి అర్దుమ్ కిచ్చొ జయెదె గే ఉచర్తె తిలి.

20 జలె, మెండల్ రకితనక దూత సూనయిలిసి చి జేవ్
సాడె దెకిలిసి ఎత్తి రితి బెదిలి రిసా దేముడుక జోకర,
గవ్వెయమ్ గాయ గాయ, జేవ్ రకిత మెండల్తె అన్నె ఉట్ట
గెల.

యేసుక నాన్ తిలిసి

21 బోద జెర్రి అట్టా పొదుల్ జతికయ్, జోక యూదుడు కెర్రి
సున్నతి కెర దిల, చి జోక “యేసు” మెన నాన్ తిల. అయ్యెసి
అంగి నే జతె అగ్గె “యేసు” మెన నాన్ తిత్తు మెన దూతచి
అత్తి దేముడు ఈంజ నాన్ దా తిలన్.

యేసుక దేముడుచి గుడితె కడ నలిసి

22 మోసే పూర్ముచోచి అత్తి రెగ్గి దేముడుచి అగ్గల్ రితి
మరియక అన్నె నుద్ది కెర్రి కామ్చి కీడిసి అయిలి పొది, జా
కామ్క మెన అన్నె యేసుక దేముడుచి టాన్తె జోవయించి
పుర్రె టీచడుక మెన యోసేపు జోక యెరూసలేమ్తె
దేముడుచి గుడితె కడ నలిన్.

23 కిచ్చొక మెలె, మోసే పూర్ణమవొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయల * అగ్గల్చి రిసా,
“తొల్పర్ బోడ పుత్తు జలె, జోక ‘ప్రబుకయ్ అర్చితుమ్ దిలొసా’ మెనుక అన్న”

మెన రెగ్గి కోడు.

24 జలె, మోసే పూర్ణమవొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయల అగ్గల్చె రెగ్గయలి రితి,
“పూజరిచి అత్తి దొన్ని వన్నొ పిట్టల జలెకు, దొన్ని పార్వ పిట్ట పిల్లల జలెకు దెంక”

మెన రెగ్గిని జర్గు కెరుక మెన, అయ్యనక నుద్ది కెర్తి రుజ్జుక దనవ దెంక జేవ్ దేముడుచి గుడితె గెల.

25 జలె, జా కాలమ్ యెరూసలేమ్తె ఏక్ మాన్సు తిలన్. జోచి నావ్ సుమెయోను. జో మాన్సు సత్తిమ్ ఇందోసా. దేముడుక నిదానుమ్ బక్తి కెర్తొసా. ‘అమచ ఇస్రాయేలుల్చొ’ రచ్చించువ కెర్తొసా కెయక జెయదె గె,’ మెన జో దెకితె తిలన్. దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తు జో తెన్ తిలి.

26 “దేముడుచొ క్రిస్తుక తుయి దెకిలెకయ్ మొర గెతె” మెన జో దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తు జో సుమెయోనుక నూనవ తిలన్.

27 జలె, ‘క్రిస్టు రచ్చించువ కెర్తొసా జా అన్న’ మెన జో జాన్లి రితి, జయ్యి దీసి జో సుమెయోను దేముడుచి గుడితె గెతి రితి దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తు జోక వెలవ నెతికయ్, ఒత్త గెలన్. ‘తొల్పర్ బోడ’ మెన మోసే పూర్ణమవొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయల అగ్గల్చె రెగ్గి రితి యెనుచి రిసా కెరుక మెనయ్, జోక అయ్యసిని దేముడుచి గుడి తెడి పాయ్ ఆనతికయ్,

28 జో సుమెయోను జోక దెర పాయ్ దేముడుచి గపరుమ్ నంగ ఇన్ మెన జోబర కెర్లన్:

29 “ఒ ప్రబువ, అవ్ తువొ గొత్తి నుదొ, అప్పె సేంతుమ్ తెన్ మొర గెతి

సెలవ్ తుయి దెతన్,

తుయి అంక సంగిలిన్ ఎత్తి జర్గు కెర అస్సెన్,

30 తుయి తెద్రయలో రచ్చించువ కెర్తొసాక దెక అస్సి.

31 ఈంజ లోకుమ్ ఎత్తివ ప్రెజల్ దెకితె రితి

ఈంజ రచ్చన తుయి తెయార్ కెర్లది.

32 యూదుల్ నెంజలన సత్తిమ్ ఇండితి రితి

ఈంజొ రచ్చించువ కెర్తొసాచి ఉజడి వాల్ దెకయెదె, చి

తుచయ్ ప్రెజల్ జల అమచ ఇస్రాయేలుల్చొ జోపయిచి ఉజడి

* అన్నె గపరుమ్ అనెదె.”

మెన, సుమెయోను దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తునెక్కి చోడి పుట్టవ సంగిలన్.

33 జలె, యెనుచి రిసా సంగిలిన్చి రిసా అయ్యన్ కి అబ్బొన్ ఆచారిమ్ జా గెల.

34 తెదొడి “దేముడుచి దయ తుమచి ఉప్పిరి తవున్” మెన సుమెయోను జేవ్ దీవెన సంగిలన్, చి దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తు తెన్ యెనుచి అయ్యన్ మరియక జో సుమెయోను అన్నె ఇన్ మెలన్.

‡ 2:32 2:32 నెంజెలి, ‘తుచి ఉజడి అన్నె సాస్సుమ్ దెకయెదె’.

§ 2:33 2:33 యోసిపు నిజామి అబ్బొన్ నెంజ. ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు సొంత

అబ్బొన్ జయెదె, గని మరియ యోసిపుక పెండ్లి జా అన్నె చి దన్నె మెన్తయ్. * 2:38 2:38 యూదుల్ మామలుమ్ ఈంజ లోకుమ్ బాదల్ తెంతొ చి రచ్చనక రెకితె తిలె, చి అకెరక జయి ఎత్తి కి మార్పు జయెదె, గని అన్నెచి మట్టుకచి రచ్చనక ‘అత్తుయ రగమ్’ మెన నెన్ కెర, యెనుక ‘ఈంజ లోకుమ్తె మార్గమ్ ఏలువ కెరె నాయ్’ మెన, జోపయింక ‘జోయ్యొ దొర్గు జలొ’ రచ్చించువ కెర్తొసా’ మెన జోపయింకె ఒగ్గర్జన్ చినితి నాయ్. ‘యెరూసలేమ్’ మెలె, ఇన్నె యూదుల్ ఎత్తిచి రిసాచి జాలె జయెదె. జా వదెనె, రోమ్ దేసిమచి ప్రబుతుమ్ జోపయింక ఏలువ కెర్తె తిల, చి ‘జా బాద తెంతొ కి రచ్చించువ కెర్తొసా అమక ఏడ్వల్ కెరెదె’ మెలె రితి ఉచర్తె తిల.

† 2:41 2:41 ‘పన్నొ వండుగ’ మెలె, పూర్ణమ్ యూదుల్ బగప్పు (బగప్పు) దేసిమె గొతిమాన్సల్ జొ విడ్డల్ జా జా దేసిమె తెంతొ బారె జా సొంత దేసిమె అయెలిన ఏవ కెర్తి వండుగ.

“ఈందె, ఈంజొ బోడచి రిసా అమచ ఇస్రాయేలుల్చె ఒగ్గర్జన్ నంపజా రచ్చించువ జవుల.

గని ఒగ్గర్జన్ అన్నానుమ్ జా పొడి జవుల,

దేముడుచి గుర్తుక ఈంజొ టీవెదె, చి

ఇన్నెచి ఉప్పిరి ఒగ్గర్జన్ విరోధమ్ లట్టుబుల,

35 ఒగ్గర్జన్చి పెట్టిచి బుద్ధిక ‘కిని గే’

చినుక జయెదె.

ఈంజ ఎత్తిచి రిసాయి జో ఈంజ లోకుమ్తె జా అన్నె,

తుచి పెట్టి ఏక్ కండా బూసి జయెదె

తుక దుకుమ్ జెయెదె,”

మెన సుమెయోను మరియక సంగిలన్.

అన్నా మెలి మంతిరి కి యెనుచి రిసా ఒత్త సర్ల లట్టుల్లిన్

36 జలె, దేముడుచ వట్టు సంగితి ‘అన్నా’ మెలి మంతిరి దేముడుచి గుడితె తిలి. జా ఆసెరు పూర్ణమవొచి తెగచి మాన్సు. పనూయేలు మెలొసాచి దువెసి జయెదె. జా ఒగ్గర్ వెర్పుల్ వయసుచి మంతిరి. జా బాల తతె పెండ్లి జా సత్తు వెర్పుల్ మున్నున్ తెన్ తిలన్,

37 చి రండెలి జా అప్పె చెత్తర్ విస్సొ చెత్తర్ వెర్పుల్ జా తా, దేవులుమ్ నే ముల్తె, చువ్వె తా, రాతి మెడ్డెన్ ప్రార్దన కెర్తె తా ఒక్కి కెర్తె యెదె.

38 తెదొడి జయ్యి గడియయ్ మరియయిన్తె జా కెర, యెనుచి రిసా దేముడుక “ఇన్నెక తెద్రవ తుయి దయ కెర్లది” మెన ప్రార్దన కెర్లన్. అన్నె తెదొడి * ‘రచ్చించువ కెర్తొసా కెయక జా కెర యెరూసలేమ్క విడ్డల్ కెరెదె’ మెన రకిత మాన్సుల్ ఎత్తిజన్క “ఈంజొయ్ జో” మెన యెనుచి రిసా సంగిలి.

39 మోసే పూర్ణమవొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయల అగ్గల్చె రెగ్గయలిన్తెచ జేవ్ కెరుక తిల కమె ఎత్తి కెర కేడవ కెర, గలిలయ ప్రాంతమ్చి జోపయిచి సొంత గావ్ జలి నజరేతు గచ్చె మరియయిన్ అన్నె ఉట్ట గెల.

40 జో బోడ వడ్డ డిట్టుమ్ జలొ, ఒగ్గర్ బుద్ది నుదొ జలొ, దేముడుచి దయ జొచి ఉప్పిరి తిలి.

యెను యెరూసలేమ్తె పండుగక గెలిసి

41 యెనుచ అయ్యసిని వెర్పు వెర్పు ‘పన్నొ వండుగక యెరూసలేమ్ వట్టుమ్తె దేముడుచి గుడితె గెచ్చుక అలవాట్.

42 జలె, యెనుక బార వెర్పుల్ జా తిలి పొది జోపయిచి అలవాట్క పండుగక ఒత్త గెల.

43 జలె, పండుగ కేడ జేవ్ గెరి గెచ్చుక బారె జలె, యెను యెరూసలేమ్తె తా గెలన్, గని అయ్యసిని నేన్తి.

44 “యెను అమచి తెన్ జెతన తెన్ అన్నె” మెన ఉచర తా, ఏక్ ఒండి మెడ్డెన్చి ఎదిలి ప్రయానుమ్ గెలి పడ్డె, జోపయింక మాన్సుల్తె చి గోతునుదల్తె చజెల.

45 గని దీసి నాయ్, చి జోక చజన చజన యెరూసలేమ్తె అన్నె గెల.

46 *ఒత్త పావెలె, అన్నెక్ దీసి యేసు దేముడుచి గుడితె ఒత్త వండితులచి నెడిమి మెన తిలో డీసిలన్. జో జేవ్చ కొడె నూన, జేవ్చ ప్రస్తల్ కి పునితె తిలన్.

47 ఒత్త తిలన ఎత్తిజన్ యేసుచ కొడె, చి జోచ ప్రస్తల్ నూన, జోచి బుద్ది గ్యానుమచి రిసా వండితులక జో దెత జబాబులచి రిసా బలె ఆచారిమ్ జతె తిల.

48 జలె, దన్నె జతె తతికయ్, అయ్యసిని జోక దెక, జేవ్ కి బలె ఆచారిమ్ జల, చి అయ్యసి జోక కిచ్చొ పునిలి మెలె “కిచ్చొక, పుత్త, అమ్మక ఇని అల్లర్ కెడ్లదె? ఈందె, అబ్బిది అవ్ గొప్ప దుకుమ నీడ ఒండి చజెతె తిలమ్” మెన సంగిలన్.

49 యేసు జేవ్చ కిచ్చొ సంగిలన్ మెలె, “అంచి రిసా కిచ్చొక చజాక? అవ్ అంచొ అబ్బిచి గెరి తంక మెన తుమ్ నేన్ను గె?” మెలన్.

50 జలె, జో సంగిలి కోడు జేవ్చ అర్దుమ్ జయె నాయ్.

51 జలె, జోవయింతెన్ యేసు నజరేతు గవ్వె అన్నె ఉట్ట గెలన్. చి జోవయింతెన్ జయె జేవ్ సంగిల్ కోడు రితి ఇండితె తిలె. అయ్యసి, జలె, దేముడుచి గుడితె జో సంగిలిసి పెట్టి తియన, ఒత్త జర్గు జలిసి ఎత్తిచి రిసా జాచి పెట్టి ఉచరె తిలి.

52 జలె, యేసు ఆగేక కి బుద్దిక కి వడ్డెలన్, చి మాన్సుల జోక మెన్చెతె తిల, చి దేముడుచి దయ జోచి ఉప్పిర్ తిలి.

3

దేముడు దెతి రచ్చనక యోహాను సాట్టు కెర్లిసి

(మత్త 3:1-12; మార్కు 1:1-8; యోహా 1:19-28)

1 తిబెరియ మెలో కైనర్ రాన్ వనర వెర్గుల్ రోమ్ పట్టుమ్ తెంతో ఒగ్గర్ దేసిమెలు ఏలుచ కెర్తె తిలి పొది, జోవయించి తెడి పొంతి పిలాతు యూదయ ప్రదేసిమి అదికారి జా తా, హేరోదు మెలోసా గలిలయ ప్రాంతమతె అదికారి జా తా, జోవో బావోసి పిలివ్ ఇతూరయ అన్నె త్రక్సోసితి మెల ప్రాంతమెలుతె అదికారి జా తా, లుసానియ అబిలేనే ప్రాంతమెతె అదికారి జా తా.

2 అన్నా మెలోసా ఎత్తిక వెల్లో పూజరి జా తా, దూజావోన్ జలో కయచ తెదోడి ఎత్తిక వెల్లో పూజరి జా తిలి పొది, జెకర్బాచొ పుత్తుసి యోహాను బయలు దేసిమి *బుర్తె తిలి పొది, దేముడుచి జో సంగుక తిలి కబుర్ జోక అయిలె.

3 జలె, జోచి కబుర్ జో సంగుక దేముడు తియార్కికయ్, “తుమ్చి పాపలచి రిసా తుమ్ దుకుమ్ జా, అమ్చొ దేముడు తుమ్చి పాపుమ్ చెమించుచ కెర్తె గుర్తుక తుమ్ బాప్తిసుమ్ నజన” మెన యోర్దాను గాడు పాసి ఒండి బుల బుల సాట్టు కెర్తె తిలన్.

4 దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో యెనయచ కోడు రెగిడ్లి పుస్తకుమతె రెగిడ్లి రితి;

“ఎక్కిలె” అంచొ బారికి జా, అంచి అనాడ్ రితో జా, ప్రబు జెతికయ్ వాటు తిన్నగ కెర్తె రితి తుమ్ ఎత్తిజన్ బుద్ది మెన, బయిలె ప్రదేసిమి తా కేక గల సాట్టు కెర్తెదె.

5 ఎత్తి డొంగుర్, ఎత్తి మెట్టె, ఎత్తి లోయ నదూనుమ్ జవుల,

వంకుడ వట్టో తిన్నగ జవుల, చి గర్కు తిల వట్టో మిన్న జవుల,

6 దేముడు మాన్సులక కిసి రచ్చించుచ కెర్తెదె గే ఎత్తిజన్ దెకుల.” మెన రెగిడ్లి కోడు.

బాప్తిసుమ్క అయిలనక యోహాను గోల కెర బుద్ది సంగిలిసి

7 జలె, జోచి అత్తి బాప్తిసుమ్ నజనుక మెన బారో జల ఒగ్గర్ జన్ జనాబ్ దెక కెర, యోహాను జోవయింక ఇని మెలన్: “అయివోచి రితి విన్నుమ్ పెట్టి తిలన, తుమ్! దేముడు కెర్తె సిచ్చ పిట్టవనుక ఉచరుక మెన తుమ్క నిక్కసా కొన్సో?

8 తుమ్ కెర్తె పావలె ముల దా, చెంగిల్ బుద్ది ఇండ, అత్తపలితుమ్ దెర. పట్టో, ‘అబ్రాహామ్ అమ్మక అబ్బొ జయెదె చి రిసా, దేముడు తెన్ బెద అన్నుమ్’ మెన తుమ్క తూమ్ ఉచరన సొంత గప్పరుమ్ సంగుక నాయ్. కిచ్చొక మెలె, దేముడుక ఇచ్చెన పత్తల్ తెన్ అబ్రాహామ్చి రిసా బోదల్క జెర్దుపుక తెరె, మెన తుమ్క అవ్ సంగితసి.

9 ఈందె, అప్పె ప్రబు కురాడు వాండి కెర, రూకుక బుంది కండుక, కుర్తడి దెర బీచ అన్నె, జలె, చెంగిల్ పలితుమ్ నే దెర్తొ ఎత్తి రూకుక కండు కెర ఆగితె గలుల,” మెన యోహాను జాగర్త బుద్ది సంగిలన్.

10 జో ఇని సంగితికయ్, “దన్నె జలె, అమ్ కిచ్చొ కెరుక గే అమ్మక సంగు” మెన జనాబ్ పునిల,

11 జో జోవయింక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “కక్క దొన్నె సొక్కల్ తవుల గే, ఎగ్గరె సొక్క నెంజిలోసొక ఏక దెంక. కక్క అన్నిమ్ తిలె, జో అన్నిమ్ నెంజిలోసొక అన్నిమ్ దెంక.” మెలన్.

12 జలె, బాప్తిసుమ్ నజనుక మెన సిస్టు నజేత సుంకర్లు కి యోహానుతె అయిల, చి “గురుబాబు, అమ్ కిచ్చొ కెరుక?” మెన పునిల.

13 జో జోవయింక, “తుమ్ కెర్తె సిస్టు నజుక నాయుమ్ తయెదె గే, తెడ్డిలి నజ. అన్నె ఒగ్గర్ నజ నాయ్” మెలన్.

14 “అమ్, జలె, కిచ్చొ కెరుక?” మెన సయ్యెమ్మ నుదల్ పునిలె, యోహాను జోవయింక, “బియడ జవున్, ఆరిచ నిందల్ కెర జవున్, కచి అన్నె దొర్కు కెరన నాయ్. దన్నె కెర్తె చొర్గె రితి జయెదె. జా పోన, గని తుమ్చి నాయుమ్ తెన్ చి జితుమ్ నజన, ‘సాలు’ మెన నర్త తెన్ జయె,” మెన యోహాను సంగిలన్.

క్రీస్తుచి రిసా యోహాను బోదన కెర్లసి

15 ‘జెతో క్రీస్తు జా తయెదె’ మెన ప్రెజల్ ఎత్తి అజ్జ కెరన, యోహానుచి రిసా “ఈంజొ ఏక వేల క్రీస్తు జా తయెదె” మెన పెట్టి ఉచరంతె తతికయ్,

16 జో ఇని మెన జబాబ్ దిలన్. “అవ్ పానితె తుమ్క బాప్తిసుమ్ దెతసి, గని అంచి కంట అదికారుమ్ తిలోసా జెతయ్. జోచ చట్టోతచ జోడ్తుచ వాలివో యిప్పుక జెలికు అంక విలువ నాయ్. జో, జలె, దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్త తెన్,

† ఆగె తెన్ తుమ్క బాప్తిసుమ్ దెయెదె.

17 జోచి పూనితి సూపు జోచి అత్తి అన్నె. జోచి కెల్నె నుబ్రుమ్ కెర జోక కామ్క జెతి పంట్ గుడ్డ కెర్తొతె కుడవ,

‡ 2:46 2:46 నెంజె, ‘తిర్తె గెతికయ్, డీసిలన్’. ఇని మెన ఒగ్గర్ జన్ ఉచరతి: జేవ్ అయ్యసిని దేముడుచి గుడి తెంతో బారో జా ప్రయానుమ్ గెలిసి ఏక దీసి దెడ్లి, దేముడుచి గుడితె జేవ్ అన్నె గెచ్చుక చి అన్నెక్ దీసిచి ప్రయానుమ్ తెన్ దెరతి జలి, చి అన్నెక్ దీసి డీసిలన్. * 3:2 3:2 1:80 దెక. † 3:16 3:16 బారికుర్ 2:3-4 దెక. అన్నె అన్నె కిచ్చొ అర్దుమ్ తయెదె మెలె, ఆగెక బజార్ గట్ట నుబ్రుమ్ కెరుక జయెదె, నెంజెలి, ఆగెతె అర్దుతుమ్ దెతిసి నుబ్రుమ్ జయెదె. దన్నె, ఆగెచి బాప్తిసుమ్ మాన్సుచి అత్తక ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు నుబ్రుమ్ కెర్తెనక టాలి గుర్తు జయెదె.

కో విజయక నెతిర్రి అగితె పోటు గల డయ గెలెదె," మెన యోహాను నంగిలన్.

¹⁸ ఒగ్గర్ దన దయిరిమ్ కొడో నంగిత జాగర్ నంగిత కొడో తెన్ ప్రజల్క దేముడు దెతి రచ్చనచి రిసా యోహాను నుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర్లన్.

¹⁹ గలిలయ ప్రాంతముచో అదికారి జలో హేరోదు, జలె, బావోనచి తేర్పి హేరోదియక అనన తిలన్, చి అన్నె కిచ్చో కిచ్చో గర్బ కము ఒగ్గర్ కెర్తె తిలన్. జాచి రిసా యోహాను జోపయింక గల కెర్తె తిలన్, చి రిసా

²⁰ అన్నెక్ పాపుమ్ కి కెర్లన్. కిచ్చో మెలె, యోహానుక జేలి కెర జేలెతె గలిలన్.

యేసు బాప్తిసుమ్ నజన్సిన్

²¹ జా నే జతె అగ్గె, జలె, ప్రజల్ ఎత్తిజన్ బాప్తిసుమ్ నజన్తికయ్, యేసు కి బాప్తిసుమ్ నజన ప్రార్దన కెర్తె తతికయ్, పరలోకుమ్ ఉగ్గి జలి.

²² దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్త పార్వ పిట్టచి రితి ఉత్త జా, జోచి ఉప్పిరి బీచెలి, చి "తుయి అంచో ప్రేమ తిలో పుత్తు. తుచి రిసా అంక నర్దనంతోనుమ్" మెన, పరలోకుమ్ తెంతో అవాడె అయిలి.

యేసుచి వంసుమ్ వర్చ తెన్ రెగిడ్డిసి

²³ యేసు నీవ మొదోల్ కెర్తె పొది, జోచి వయసు పాసి పాసి ముప్పుయ్ వెర్నల్ జా తిలి. †యేసుక యోసెపుచో పుత్తుసి మెంతె తిలి.

యోసెపు హేలిచో పుత్తుసి,

²⁴ హేలి మత్తతుచో పుత్తుసి,

మత్తతియ లేవీచో పుత్తుసి, లేవీ మెల్కిచో పుత్తుసి,

మెల్కి యన్నచో పుత్తుసి, యన్న యోసెపుచో పుత్తుసి,

²⁵ యోసెపు మత్తతియచో పుత్తుసి, మత్తతియ ఆమోసుచో పుత్తుసి, ఆమోసు నాహాముచో పుత్తుసి,

నాహాము ఎస్సెచో పుత్తుసి, ఎస్సె నగ్గయచో పుత్తుసి,

²⁶ నగ్గయ మయతుచో పుత్తుసి, మయతు మత్తతియచో పుత్తుసి,

మత్తతియ సిమియచో పుత్తుసి, సిమియ యోశేకుచో పుత్తుసి,

యోశేకు యోదాచో పుత్తుసి,

²⁷ యోదా యోహాన్నచో పుత్తుసి,

యోహాన్న రేసాచో పుత్తుసి, రేసా జెరుబాబెలుచో పుత్తుసి,

జెరుబాబెలు నయల్తీయెలుచో పుత్తుసి, నయల్తీయెలు నేరిచో

పుత్తుసి,

²⁸ నేరి మెల్కిచో పుత్తుసి, మెల్కి అద్దిచో పుత్తుసి,

అద్ది కోసాముచో పుత్తుసి, కోసాము ఎల్బాదముచో పుత్తుసి,

ఎల్బాదము ఏరుచో పుత్తుసి,

²⁹ ఏరు యెహోసుచో పుత్తుసి,

యెహోసువ ఎలియెజెరుచో పుత్తుసి, ఎలియెజెరు యోరిముచో

పుత్తుసి, యోరిము మత్తతుచో పుత్తుసి, మత్తతు లేవీచో పుత్తుసి,

³⁰ లేవీ సిమ్యానుచో పుత్తుసి, సిమ్యాను యూదాచో పుత్తుసి, యూదా యోసెపుచో పుత్తుసి, యోసెపు యోనాముచో పుత్తుసి,

యోనాము ఎల్బాకీముచో పుత్తుసి,

³¹ ఎల్బాకీము మెలెయాచో

పుత్తుసి, మెలెయా మెన్నచో పుత్తుసి, మెన్న మత్తతాచో పుత్తుసి,

మత్తతా నాతానుచో పుత్తుసి, నాతాను దావీదుచో పుత్తుసి,

³² దావీదు యెస్సయిచో పుత్తుసి, యెస్సయి ఓబేదుచో పుత్తుసి,

ఓబేదు బోయజాచో పుత్తుసి, బోయజా సల్మానుచో పుత్తుసి,

సల్మాను నయస్సానుచో పుత్తుసి,

³³ నయస్సాను

అమ్మినాదాబుచో పుత్తుసి, అమ్మినాదాబు అరాముచో పుత్తుసి,

అరాము ఎస్రోనుచో పుత్తుసి,

ఎస్రోము పెరెసుచో పుత్తుసి, పెరెసు యూదాచో పుత్తుసి,

³⁴ యూదా యాకోబుచో పుత్తుసి, యాకోబు ఇస్సాకుచో పుత్తుసి,

ఇస్సాకు అబ్రాహామ్చో పుత్తుసి, అబ్రాహామ్ తెరహాచో పుత్తుసి,

తెరహా నాహోరుచో పుత్తుసి,

³⁵ నాహోరు నెరూగుచో పుత్తుసి,

నెరూగు రయూచో పుత్తుసి, రయూ పెలెగుచో పుత్తుసి,

పెలెగు హెబెరు పుత్తుసి, హెబెరు షేలహు పుత్తుసి,

³⁶ షేలహు

కేయినానుచో పుత్తుసి, కేయినాను అర్దక్షదుచో పుత్తుసి,

అర్దక్షదు సేముచో పుత్తుసి, సేము నోహుచో పుత్తుసి,

నోహు లెమెకుచో పుత్తుసి,

³⁷ లెమెకు మెతానెలచో పుత్తుసి,

మెతానెల హాకోకుచో పుత్తుసి, హాకోకు యెరెదుచో పుత్తుసి,

యెరెదు మహాలేలుచో పుత్తుసి, మహాలేలు కేయినానుచో పుత్తుసి,

³⁸ కేయినాను ఎనోపుచో పుత్తుసి,

ఎనోపు నెతుచో పుత్తుసి, నెతు ఆదాముచో పుత్తుసి,

ఆదాము దేముడుచో *పుత్తుసి.

4

నయతాన్ యేసుక పరిప్ప కెర్రిసి

(మత్త 4:1-11; మార్కు 1:12-13)

¹ దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్త యేసుచి పెట్టి బెర తా, జో యోర్దాను గాడు వక్క ముల దా, జా అత్త జోక పెలవ నెతికయ్, ఒత్తల్తోచి బయిలు దేసిమి గెచ్చ, ఒత్త బుల్తె తిలన్.

² జా డొంగుర్ దేసిమి దొన్ని విస్సా దీనల్ తిలన్క నయతాన్ జోక పాపుమ్ కెరపుక మెన ఉచర, జా దొన్ని విస్సా దీనల్ అల్లర్ కెర్తె తిలన్. జేడ దొన్ని విస్సా పొదుల్ గెతికయ్, యేసుక చూ కెర్తి.

³ తెదెడి నయతాన్ యేసుతె జా కెర జోక, "తుయి దేముడుచో పుత్తుసి జలి, ఈంజో పత్తురు పోడియె జతి రితి నంగు" మెలన్.

⁴ యేసు జోక ఇసి నంగిలన్,

"*మాములుమ్ పోడిచి నెక్కి తెన్ మాన్సల్ జతి నాయ్.

†దేముడుచి కొడెతె రెగ్గ అన్నె."

మెలన్.

‡ 3:23 3:23 గని ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి పరలోకుమ్చి నుద్ది అత్తకయ్ మరియ యేసుక అంగి జా తిలి, గెద; 1:26-38.

అరాముచి కోడు నగమ్ పున్కతెత తయో నాయ్.

* 3:38 3:38 మెలె, మాన్సల్ ఎత్తితె జోకయ్ దేముడు తిలో జెర్తెయిలన్.

§ 3:33 3:33 నెంజెలి,

* 4:4 4:4 మత్తయి 4:4

దెక. † 4:4 4:4 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి కోడు రితి ఇండితెసి.

‡ 4:4 4:4 ద్వితియోపదేశ కాండమ్ 8:3.

5 తెదొడి నయతాన్ యేసుక ఒగ్గర్ డోకుతె కడ నా కెర, ఎక్కి నిమ్మకుమకయ్ జోక ఒండి లోకుమచ రాజుమిలు దెకవ కెర,

6 “ఈంజ ఎత్తిచి ఉప్పిరి ఏలువ కెర్తె అదికారుమ్, ఈంజేమ్ రాజుమిలు ఎత్తితె తిలిన్చి గెప్పురుమ్ తుక దెయిందె. ఈంజ ఎత్తి అంచి అత్తి అన్నె, కక్క దెయిందె గే అంచి ఇస్టుమ్.

7 జాక, తుయి అంక జొకర్తెగిన, తుకయ్ దెయిందె” మెన నయతాన్ సంగిలన్.

8 దస్సి సంగితికయ్, యేసు ఇని మెన జబాబ్ దిలన్, “ప్రబు జలో తుమచో దేముడుకయ్ తుమ్ జొకర. జో ఎక్కిలాచి సేవ తుమ్ కెరుక అన్నె.

మెన కిదేముడుచి కొడతె రెగ్ల అన్నె.”

9 తెదొడి నయతాన్ యేసుక యెరూసలేమ్ పట్టుమతె కడ నా కెర, దేముడుచి గుడిచి వెళ్ళెపుచి ఉప్పిరి జొక టీచడ కెర, ఇని మెలన్,

“తుయి దేముడుచో పుత్తుని జలె, ఎట్టోడే డేవు.

10 కిచ్చొక మెలె,

తుయి ప్రమాదుమ్ నే జతి రితి

జీవ దూతల్క దేముడు ఆడ్ర దా తెద్రయెదె

11 తుచ వట్టా పత్రె నే లయితి రితి జేమ్ దూతల్

జోవయింద అత్తొ చంపొ కెర తుక ఉక్కులనుల,

మెన *దేముడుచి కొడతె రెగ్ల అన్నె” మెన నయతాన్ సంగిలన్.

12 యేసు జోక,

“ప్రబు జలో తుమచో దేముడుక పరిచ్చ కెరుక నాయ్

మెన ‘దేముడుచి కొడతె సంగ అన్నె” మెన యేసు జబాబ్ దిలన్.

13 జలె, నయతాన్ జేమ్ అల్లర్ కెర్తె, పరిచ్చ కెర్తె కొడో సంగ కేడవ కెర, ‘అన్నె కెయక గే అవకాసుమ్ అయిలె, అన్నె దస్సి అల్లర్ కెరిందె’ మెనయ్ ఉచర, ఉట్ట గెలన్.

యేసు తొత్తి తొ గలిలయత బోదన కెర్లిన
(మత్త 4:12-17; మార్కు 1:14-15)

14 జలె, అబ్బొన్చి జీచి దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు పెలవ నతికయ్ యేసు జో వడ్డిలి గలిలయ ప్రాంతమతె అన్నె గెలన్, చి జా ప్రాంతమ్ ఎత్తితెచ సుట్టునంతవ గెవ్వెలె జీచి రిసా ఎత్తిజన్ నూన్.

15 అన్నె, జా ప్రాంతమచ యూదుల్చ నబ గెరల్ ఎత్తితె బోదన కెర్తె తిలన్, చి ఎత్తిజన్ జీచి గెప్పురుమ్ సంగితి రితి.

16 జో బాల తతె తెంతో వడ్డిలి ఒత్తచి నజరేతు గవ్వె యేసు అయిలన్, అన్నె, *నెలన్ కడన్ల దీని యూదుల్చి నబ గెరల్ గెలన్. రోజుక నెలన్ కడ దీని దస్సి నబగేరి గెచ్చుక జోక అలవాట్. జలె, జయ్యి దీని ఒత్తచి నబగేరి గెచ్చు కెర, దేముడుచి కొడో నదు కెరుక మెన టీచెలన్.

§ 4:8 4:8 ద్వితియాపదేశ కాండమ్ 6:13.

* 4:11 4:11 కీర్తనలు 91:11, 12.

† 4:12 4:12 ద్వితియాపదేశ కాండమ్ 6:16.

‡ 4:16 4:16

యూదుల్చి అలవాట్ తెన్, సత్తకర్త, సత్తు దీనల్ కిచ్చొ కామ్ నే కెర్తె దేముడుక జొకర్తె దీన్. నెలన్ కడన్ల దీని-తిలగు. ఎత్తి సెన్గర్ యూదుల్చ బక్తి కెర్తె నెలన్ కడ దీని జయెదె. జా దీని జోవయింద నబ గెరల్ గెచ్చు, దేముడుచి కొడో నూన కెర, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక బక్తి కెరుల. జోక ‘యెహోష’ మెన నాన్ తయెదె. జా దీని ‘కిచ్చొ కామ్ కెర నాయ్’ మెన జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగితిక యూదుల్చ వెల్లెల మాన్యుల్ ఇజ్రెల్క జాడు వయ్యి రితి కెర కామ్ నే కెర్లన్చి రిసా ఒగ్గర్ ఆగ్గల్ అవ్వె ఉచర అన్నె. ఇన్నె, దొన్చి ఎన్నుల కోడ్లినక ‘కామ్’ మెన నింద కెర్తెతి.

§ 4:23 4:23 కెవెర్తెహూమ్ పట్టుమ్ కి జోవయింద దేనిమచి

పట్టుమ్, దస్సి లక్ష్మణ్ తతి.

* 4:26 4:26 జా రండెల్ మాన్యుక కతిని నెంజతికయ్, ఏలీయా ప్రార్థన కెర్తె, చి నరిపుచువ జతిని ఒత్త తెంతో జేక దొర్తు. జతె తిలి,

చి పుత్తుని మొర్తెకయ్, ఏలీయా ప్రార్థన కెర్తెకయ్, జలన్. 1 రాసల్ పుస్తకుమ్ 17 అధ్యాయమ్.

† 4:27 4:27 మెలె ‘యూదుల్చె’.

‡ 4:27 4:27 రాసల్ దొన్చి పుస్తకుమ్ 5 అధ్యాయమ్.

17 జలె, దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో యెసయా పుస్తకుమతెచి కొడో నదు కెర్చు మెన జోచి అత్తి దిల, చి జా ఉగ్గ కెర, నదు కెర సూనయిలన్.

18 “దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు అంచి పెట్టి అన్నె.

బీద సుదల్క సుబుమ్ కబుర్ అవ్ సూనయేతి రిసా

జో జోవయింద అత్తునెక్తి అంచి బోడి సువ దా

అదికారుమ్ దా అన్నె.

జేలి జలన విడ్డల్ జతిని

అవ్ సొట్టు కెర్తె రితి, పడ్డో

గుడ్డి జలన అన్నె దెకితినచి రిసా

అవ్ సొట్టు కెర్తె రితి,

అన్నె మాన్యుల్ నిస్కారుమ్ కెర్తె మాన్యుల్చ బాదల్

అవ్ పిట్టవ దన బాదల్ తెంతో విడ్డల్ కెర్తె రిసా,

19 ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు ప్రబు

జోచి దయ మాన్యుల్క దెకయెదె’ మెన

అవ్ సొట్టు కెర్తె రిసాయ్

జో అంక తెద్రవ అన్నె”

మెన దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో యెసయాచి అత్తి రెగిడ్లి కోడు యేసు నదు కెర సూనవ కెర,

20 జా పుస్తకుమ్ డంవ కెర, జా నబగేర్చో సేవ కెర్తెనక అన్నె దా కెర, అన్నె వెసిలన్. జా నబగేరి తిలన ఎత్తిజన్ జోక చెంగిల్ దెకితె తిల.

21 తెదొడి జోవయింక, “దేముడుచి కొడతెచ అవ్ అప్పె తుమ్క సూనయిల కొడో ఆజి ఎత్తి జర్లు జంక దెర అన్నె” మెన సంగిలన్.

22 తెదొడి, “చెంగిలో మాన్యు, ఈంజో సంగిల కొడో నిజామి సత్తిమచ” మెన జేమ్ ఆచారిమ్ సంగ తా, “గని ఈంజో యోసేపుచో పుత్తుని, నెంజె గె?” మెన అన్నె ఇదిల్ అన్యాయమ్ జా సంగిల.

23 జలె, యేసు జోవయింద బుద్ది జాన కెర, జోవయింక అన్నె, “డాక్టర్, తుకయ్ తూయ చెంగిల్ కెరను” మెంతె అంక, అన్నె కి “కవెర్తెహూమ్ పట్టుమతె ఇన దన వెల్లెల కమొ కెర్లన్ మెన తుచి రిసా సూన అన్నుమ్. ఇన్నె కి తుచి సొంత దేనిమి దన కమొ కెరు మెన అంక సంగితె, కిచ్చొగె?”

24 అన్నె, “తుమ్క అవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితని మెలె, దేముడుచ కబుర్లు సంగితో కేన్ మాన్యుక కి జీచి సొంత దేనిమచ మాన్యుల్ ఇస్టుమ్ జతి నాయ్” మెలన్.

25 గని తుమ్క అవ్ కిచ్చొ మెంతని మెలె, ఏలీయా హూర్లుమచో తిలి పొది, తిన్నె వెర్చుల్ నర పూర్తి కిచ్చొ పొని వెణి నాయ్. చి ఒండి దేనిమి ఒగ్గర్ కరు జా గెలి. జలె, అమచ ఇస్రాయేలల్ అమ్ యూదుల్ మొత్తుమతె జా పొది ఒగ్గర్ జన్ రండెలివో తిల.

26 గని జేమ్ మొత్తుమజినతె ఎక్కితె కి దేముడు ఏలీయాక తోడు తెద్రయె నాయ్. నీదోసు ప్రాంతమచి సారెవతు గెవ్వెచి *రండెలి ఎక్కితె జోక తోడు తెద్రయెలో.

27 వట్టె, దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో ఎలిషాచి కాలుమ్ అమచ ఇస్రాయేలులతె వెల్లి రోగుమ్ దెర్ల మాన్సుల్ బగ్గరిజన్ తిల. జలె, జోవయితె కో కి చెంగిల్ జతి నాయ్. గని సిరియ దేసిమ్చో అమచో యూదుడు నెంజిలో నయమానుయి చెంగిల్ జలో; యేసు సంగిలన్.

28 జలె, యూదులేక నాయ్, గని వేర దేసిమ్చక దేముడు చెంగిల్ కెరయేలిన్చి రిసా యేసు సంగిలిన్ సూన కెర, జా సబ గెరితె తిల యూదుల్ ఎత్తిజన్చక బగ్గర్ కోప్పుమ్ అయిలి.

29 జేవ్ ఉట్ట జా, యేసుక పట్టుమ్ తెంతో ఉడడ కెర, జోవయించి పట్టుమ్ బీచిలి మెట్టచి కొనా ఎద ఉడడ; 'ఒత్త తెంతో గలి జవున్' మెన సేడయేతి రిసా,

30 గని యేసు ప్రమాదుమ్ నే జతె జోవయించి నెడిమి తెంతో బార జా జో గెచ్చుక ఉడర్లి బాటక గెలన్.

కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్చి సబగెరితె యేసు (మార్కు 1:21-28)

31 తెదొడి జా గలిలయ ప్రాంతుమ్చి కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్చె యేసు ఉట్ట గెచ్చ, సెలవ కడన్చి దీసి మెన, సబగెరి గెచ్చ జా పట్టుమ్చ యూదులేక బోదన కెర్లన్.

32 దేముడు దిలి అదికారుమ్ కొల్లి బోదన కెర్తె తతికయ్, జనాబ్ ఆచారిమ్ జల.

33 జలె, జేవ్ తిలి సబ గెరి బూతుమ్ దెర్లి ఎక్కిలో తిలో.

జో జలె, గట్టిజ అవాడ్ కెరన కిచ్చో మెన కేక గలన్ మెలె,

34 "ఓ నజరేతు గెచ్చోవో యేసుప్రబ, అమచ తెన్ తుక కిచ్చో; అమక పాడ్ కెరుక జా అస్సిన్ గె? తుయి కొన్నె గె ఆవ్ జాన్. తుయి దేముడుచి సీనుద్ది తిలోసా తుయి, అమక ములు" మెన కేక గల సంగిలో.

35 యేసు, జలె, "తుకై తా ఇన్నెక ముల దా గో?" మెన జో మాన్సుక దెర్లి బూతుమ్క గోల కెర్లన్. గోల కెర్లికయ్, ఎత్తిజన్చి నెడిమి బూతుమ్ జో మాన్సుక సేడవ దా, జోక ప్రమాదుమ్ నే కెర్తె జోతె తెంతో బార జలన్.

36 జర్ల జలిన్ ఎత్తిజన్ దెక ఎక్కిలో, "ఇన్నెచి కొడు కిచ్చో అదికారుమ్చి? బూతలేక గో! మెన ఆడ్ర దెతయ్, చి జేవ్ బార జా గతతి" మెన ఆచారిమ్ జా సంగిల.

37 జా దీసి తెంతో ఒండి ప్రాంతుమ్చె జో కెర్ల కముచి రిసా జాన్ల.

పేతురుచి అత్తన్చ యేసు చెంగిల్ కెర్లిన్ (మత్త 8:14-17; మార్కు 1:29-34)

38 జలె, యేసు ఉట్ట సబ గెరి తెంతో బార జా సీమోనుచి గెరి గెలన్. జలె, సీమోనుచి అత్తన్చ జొర్జొ తా ఆగ్ బగ్గర్ తాత్ తతికయ్, జాక "చెంగిల్ కెరు" మెన జేవ్ బతిమాల్వా జా సంగిల, చి

39 యేసు జాచి పాన్ బీవ జొర్జొక గోల కెర్లికయ్, జొర్జొ చట్టున గెలి, చి బేగి జా ఉట్ట కెర, జేవ్క సప్రచన కెర్లి.

§ 4:34 4:34 దేముడు తెర్లయలో క్రీస్తు, రచ్చయింపన కెర్తెనా * 4:41 4:41 'క్రీస్తు' మెలె, 'దెర్లు జలో' రచ్చయింపన కెర్తెనాక తెర్లయిందె మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు పూర్వమ్ తెంతో సంగ తిలోనా. † 4:43 4:43 'ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో' దేముడుచి రాజమ్ మెలె, 'పరలోకుమ్' ఏక అర్థమ్, గని అన్నె కిచ్చో మెలె, జో పరలోకుమ్ తెంతో ఏలువ కెర్లిన్. జో ఏలువ కెర్లిన్ మెలె, ఉగమ్ మార్కున జెలికయ్ ఎదార్థమ్ ఈంజ లోకుమ్తె ఏలువ కెరెదె, గని మదెన్ కి 1. జోక సంజల మాన్సుల్చె వట్టి ఏలువ కెర్లయ్, చి 2. జోచి నెక్కి ఈంజ లోకుమ్తె కామ్ కెర్లయ్. ‡ 4:43 4:43 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి రాజమ్చి రిసాచి మెలె, జోచి రాజమ్ పాచ జా అయేలిన్చి కబుర్, మత్తయి 12:28, మార్కు 1:15, వట్టె జో పాపల్ చెమెంచువ కెర్లిన్చి కబుర్, యేసుయ దెర్లు జలో రచ్చయింపన కెర్తెనా జలిన్చి కబుర్, వట్టె పరలోకుమ్తె గెతి అవకాసుమ్ జో దెర్లు కెర్లి రచ్చనచి రిసాచి కబుర్.

§ 4:44 4:44 ఇన్నె 'యూదయ దేసిమ్' మెలె, యూదుల్చి ఒండి దేసిమ్. మెలె యూదయ ప్రదేసిమ్ కి, సమరయ ప్రదేసిమ్ కి, గలిలయ ప్రాంతుమ్ కి మొత్తమ్ బెడయేలిన్చి. జా మొత్తమ్ బెడయేలిన్చి 'యూదయ దేసిమ్' మెన ఇన్నె సంగితయ్ మెన సగమ్జన్ ఉచర్తె. మత్తయి 4:23-25 దెక, చి మార్కు 1:39, 3:7-10 * 5:1 5:1 ఈంజ గాడుక మత్తయి చి మార్కు రెడ్డిన్చె 'గలిలయ ప్రాంతుమ్చి గాడు' మెంతతి. † 5:15 5:1 నెంజిలి 'సెబుమ్ కబుర్'; మార్కు 1:14. నెంజిలి 'యేసుచి బోదన'; మత్తయి 4:7.

40 జా సంజె పొద్దు గెతె తతికయ్, కవ మాన్సులేక కిచ్చో కిచ్చో జొర్జొల్ తిల గే, యేసుతె జోవయింక కడ ఆన్ల, చి జోవయింతె ఎత్తి మాన్సుక చడ, చెంగిల్ కెర్లన్.

41 అన్నె, బగ్గరిజన్ మాన్సుల్ తెంతో బూతల్ బార జా, "తుయి, దేముడుచో పుత్తున్." మెన కేక గల. గని జేవ్ బూతలేక యేసు గోల కెర్లన్, అన్నె జేవ్ లట్టబుక సెలవ్ దెయి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జోక "క్రీస్తుయ" మెన జేవ్ జాన్చి రిసా.

యేసు కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్ ములిలిన్ (మార్కు 1:35-39)

42 రాత్ పాయితికయ్, యేసు బార జా కొయి నెంజిలి టాన్తె గెలన్, గని ప్రజల్ జోక చజన జోతె అయిల, చి "అమక ముల దా గో నాయ్" మెన జో ఉట్ట గెచ్చక అడ్డు కెర్ల దెకిల.

43 జో జోవయింక, "దేముడుచి † రాజమ్చి రిసాచి సెబుమ్ కబుర్ ఆవ్ అన్నె తిల పట్నాలతె కి సూనపుక అన్నె. ఈంజయి కామ్కయ్ దేముడు అంక తెద్రవ అన్నె." మెన జబాబ్ దిలన్.

44 జలె, కియాదయ దేసిమ్చ సబ గెరలె బుల బుల యేసు బోదన కెర్తె తిలన్.

5

యేసు ప్రజలేక బోదన కెర్లిన్ (మత్త 4:18-22; మార్కు 1:16-20)

1 జలె ఏక దీసి కిచ్చో జలి మెలె, యేసు * గెన్నెనరెతు మెంతి గాడు పాన్ బీవ తతికయ్, దేముడు దిలి 'కోడు సూనుక జోవయింక ఇష్టుమ్ అయిలి రిసా, ప్రజల్ బెర జా జోచి ఉప్పిరి డంకి జల.

2 జలె, గాడు సాడి దొన్ని దోనెవో తిలిన్ యేసు దెకిలన్. జాలర్లు జోవయింప జేవ్ దోనెవో తెంతో ఉత్తజాత జోవయింప వలల్ దోవెతె తిల.

3 జేవ్ దోనెవెతె ఏక సీమోను మెలోసాచి, జో సీమోనుచి దోనెతె యేసు వెగ కెర, జోక "ఒడ్డు తెంతో దోన్ ఇదిల్ పలవ దేను" మెన సంగిలన్, చి వెలవ దెతికయ్, యేసు వెన కెర, దోన్ తెంతో ప్రజలేక బోదన కెరుక ముదొల్ కెర్లన్.

సీమోనీని బగ్గర్ మున్నె దెర్లి రెతి యేసు కెర్లి వెల్లి కామ్

4 యేసు బోదన కెర కేడయేలి వట్టె, "దీగు తిలిన్తె తుమ్చ వలల్ గల చి మొన్న దెర్తె" మెన సీమోనుక సంగిలన్.

5 దన్నె సంగితికయ్, "గురుబాబు, ఒండి సరాంతి వలల్ గల తిలమ్, గని కిచ్చో దెరుమ్ నాయ్. గని తుయి సంగిలె, అమచ వలల్ గలుమదె" మెన సంగ

6 గలిల, చి బగ్గర్ మున్నె వలతె సెడ్డికయ్, వలల్ కుట్టిత్ రెతి జల.

7 అన్నెక దోనెతె తిల జోవయింప గోతుసుదల్క "తుమ్ తోడు జా" మెన నయన్ కెర్ల. జేవ్ తోడు అయిల, చి జేవ్ దొన్ని దోనెవో బెర్దు బెరయేల, చి దోనెవో బుడ్డక దెర్ల.

8 జర్లు జలిసి జో సీమోను పేతురు దెక కెర, యేసుచి చట్టి సెర్ను నేడ, “ప్రబువ, అంక ముల దా ఉట్ట గో, ఆడే పాపుమ నుడె” మెన నంగిలన్.

9 కిచ్చొక మెలె, జేవే దెర్ల మొన్నుచి కొట్టె ఎదివాట్ మెన దెక కెర, జో కి, జో తెన్ తిలన ఎత్తిజన్ కి ఒగ్గర ఆచారిమ్ జల.

10 దస్సి సీమోను మొన్ను దెర్ల జట్టుచ జెబెదయంచ పుత్తర్లు యాకోబు చి యోహాను కి, జో తెన్ ఆచారిమ్ జల. యేసు, జలె, “తుమ్ బియ్యం నాయ్. అన్నె తెంతో, మాన్యుల్ అంక నంపజతి రితి జోవయింక కడ ఆనెజ తాలర్లు తుమ్ జస్తె” మెన సీమోనుక నంగిలన్,

11 జలె, దోనివో ఒడ్డుత ఒగ్గడ ఆన కెర, ఎత్తి ముల దా, యేసుచ సిన్పుల్ జంక జోచి పట్టి గెచ్చు, జో తెన్ బులుక దెర్ల.

వెల్లి రోగుమ్ తిలోసాక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి
(మత్త 8:1-4; మార్కు 1:40-45)

12 యేసు ఏక గవ్వె తిలి పొది, వెల్లి రోగుమ్ బెర్లు తిలో ఎక్కిలో ఒత్త అయిలో, అన్నె, యేసుక దెక సెర్ను నేడ, “ప్రబు, తుక ఇస్టుమ్ తిలె, తుయి అంక చెంగిల్ కెర నుద్ది కెరుక తెర్ని” మెన బతిమాల్లు జా నంగిలన్.

13 దస్సి సంగతికయ్, యేసు అతు చంపా కెర జోక చడ, “తుయి చెంగిల్ జంక, అంక ఇస్టుమి. తుచి వెల్లి రోగుమ్ గెచ్చు నుద్ది జా” మెన నంగిలన్, చి బేగి జోచి వెల్లి రోగుమ్ గెలి.

14 యేసు జోక కిచ్చొ ఆడ్ర దిలన్ మెలె, “కక్క, సంగు నాయ్, గని దేముడుచి గుడితె గెచ్చు, ఒత్త సేవ కెర్తె పూజరితె గెచ్చు, తుచి ఆగ్ చెంగిల్ జలిసి జోక దెకవ, మోసే పూర్లుమ్ సంగిలి రితి, తుయి చెంగిల్ నుద్ది జలిసి ఎత్తిజన్క రుజ్జు దెకయతి రితి, ఒత్త కానుక దేను.”

15 “కక్క, సంగు నాయ్” మెన జో మాన్యుక యేసు సంగ తిలి కి, అగ్గెచి కంట అప్పె అన్నె ఒగ్గరజన్ యేసుచి రిసా కిస్తూన్, చి ఒగ్గరజన్ “యేసుచి బోదన సూనుమదె” మెన, “అమచ జొర్లల్ గెచ్చువెదె” మెన బెర జెతె తిల.

16 గని ఎక్కిక్ నుట్టు యేసు కో నెంజలి టాన్తె గెచ్చు * ప్రార్థన కెరెదె.

ఉట్టుక నెతిర్లొ రోగిక చెంగిల్ కెర్లిసి
(మత్త 9:1-8; మార్కు 2:1-12)

17 ఏక దీసి యేసు బోదన కెర్తె తతికయ్, పరిసయ్యుల్ చి మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గల్ సేకడ్డన పాసి వెన తిల. ఈంజేవే గలిలయ ప్రాంతమచ చి యూదయ ప్రదేసీమచి గావ్చొ ఎత్తి తెంతో చి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తెంతో జా తిల. అన్నె, మాన్యుల్చ జొర్లల్ బాదల్ జో గెచ్చవుక మెన యేసు దేముడుచి సెక్కి తెన్ తిలో.

18 జలె, కిచ్చొ జర్లు జలి మెలె, ఓదె, వాతుమ్ జొర్లొ తెన్ తిలోనా ఉట్టుక నెతిర్లొ మాన్యు ఎక్కిలోక అన్నె మాన్యుల్

అంతుర్నొ తెన్ వయ ఆన, యేసుతె ఆన కెర జోచి చట్టి తియ దెంక మెన వాట్ చజిల.

19 గని జూబ్ ఒగ్గరజన్ బెర తిలి రిసా యేసు తిలి గెరి పెసుక వాట్ నాయ్ మెన, ఒర్నె వెగ కెర, జో తిలి గదిచి ఉప్పిర్ ఒర్నెచి వెల్లి బొరొ కెర, జా బొరొ వాట్ ప్రజల్చి నెడిమి యేసుచి పుర్తెతోక జో మాన్యుక అంతుర్నొ తెన్ ఉత్తవ దిల.

20 జలె, జేవే కడ ఆన్ల మాన్యుల్చి జో ఉట్టుక నెతిర్లొ మాన్యుచి నముకుమ్ యేసు దెక కెర, “నేస్తము, తుచి పాపల్ చెమించువ జా అన్సి” మెన జో ఉట్టుక నెతిర్లొ మాన్యుక నంగిలన్.

21 జో దస్సి సంగతికయ్, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గల్ సేకడ్డన చి పరిసయ్యుల్ బమ్మ జా, “ఈంజో మాన్యు కొన్సో? ఇసి లట్టబ దేముడుచి విలువ కడ పాపుమ్ కెర్తయ్. దేముడుక పిట్టవ కో కి పాపల్ చెమించువ కెరుక నెతిర్లొ!” మెన ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో లట్టబన్.

22 జలె, జేవే అన్యాయమ్ జా లట్టబంతె తిలిసి యేసు పూర్తి జాన కెర, జోవయింక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “తుమ్చి పెట్టి కిచ్చొక దస్సి అన్యాయమ్ తియంతన?”

23 “తుచి పాపల్ చెమించువ జా అన్సి” మెనకు నుల్లు గే, ‘ఉట్ట ఇండు’ మెనకు నుల్లు గే తుమ్ ఉవర.

24 జలె, మాన్యు జా జెర్నన్ అయిలయ్ అంక, ఈంజయి లోకుమ్తె కి పాపల్ చెమించువ కెర్తి అదికారుమ్ అన్నె మెన రుజ్జు దెకయిందె, మెన జేవేక సంగ కెర, ఉట్టుక నెతిర్లొ జో మాన్యుక అన్నె దెక కెర, అల్లె, తుయి ఉట్ట, తుచి అంతుర్నొ వయన ఇండ గెరి గో మెన తుక ఆడే సంగితసి!” మెన యేసు నంగిలన్.

25 బేగి జో మాన్యు, జో ఎగ్గె తిలిసి ఉక్కుల వయన, దేముడుచి గవ్వరుమ్ సంగ, సంగ గెరి ఉట్ట గెలన్.

26 దస్సి జర్లు జతికయ్, ఒగ్గర ఆచారిమ్ జేవే ఎత్తిజన్క దెర్లి, చి “అజి బల్ ఆచారిమ్చి కామ్ దెకిలమ్” మెన దేముడుక గవ్వరుమ్ కెర్ల, చి జోచి నెక్కిచి ఉప్పిర్చి బయమ్ జోవయిందె పెట్టి బెర్లి.

లేవీ మలోసాక యేసు బుకార్లిసి

(మత్త 9:9-13; మార్కు 2:13-17)

27 ఇన్నెచి పట్టె, యేసు బార్ జా ఒత్త తెంతో గెచ్చు, సిస్టు నజీతో సుంకరో ఎక్కిలోక దెకిలో. జోచి నాన్ లేవీ. జో సిస్టు నజీతి టాన్తె వెన తిలన్, చి “అంచి పట్టి జా అంచో సిస్టుడు తుయి జా” మెన యేసు జోక బుకార్లిన్.

28 బుకార్లికయ్, సుంకరో జలొ జో లేవీ, ఉట్ట జోచి కామ్ ఎత్తి ముల దా, యేసుచి పట్టి ఉట్ట గెలన్.

29 లేవీ యేసుక గెరి కడ ఆన కెర, జోక వెల్లి విందు దిలన్. సిస్టు నజీతన చి వేర మాన్యుల్ ఒగ్గరజన్ జోవయింతెన్ అన్నిమ్ కంక వెసిల.

† 5:12 5:12 జా దేసిమ్ వెల్లి రోగిచి వెల్లి రోగుమ్ గెలి, నుద్ది జలన్ మెన తెదోడెచ యూదుల్ సంగితె తిల. కిచ్చొక మెలె, ఏక మాన్యుక వెల్లి రోగుమ్ తిలె, ‘జో గవ్వె తంక గావ్’ మెలి రితి ‘జోచి జబ్బు డేవ అమకయ్ దెరెదె’ మెలి రితి బియ కెర, గవ్వె తెంతో ఉడడల. దేముడుచి దయచి రిసా వెల్లి రోగుమ్ పూర్తి గెలి, ‘అన్నె నుద్ది జలొ’ మెన గవ్వె అన్నె పెనడల. 17:14చి ఎగ్గొచి కోడు కి దెక. § 5:15 5:15 జొయ్య మాన్యు సూనయ్తె తిలో. మార్కు 1:45. * 5:16 5:16 దేముడు అబ్బొచి ఇస్టుమ్ సూనుక మెన, జోచి నెక్కి అన్నె నెక్కి జంక మెన. † 5:24 5:24 ‘మాన్యు జా జెర్నన్ అయిలోనా’ మెన బయిల్చితె రెగ్గె తిలె, జేవేచి అర్థమ్ కిచ్చొ మెలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు తెర్తయిలో క్రీస్తు రచ్చించువ కెర్తెనా. పూర్లుమ్ పొది క్రీస్తు రచ్చించువ కెర్తెనాక తెర్తవుక జో సంగ తిలో, చి సంగుమ్తె జయి టాల్క జోవయింక ‘మాన్యు జా జెర్నన్ అయిలోనా’ మెన పూర్లుమ్ తెంతో రెగ్గె అన్నె. దానియేలు 7:13 దెక. † 5:27 5:27 మార్కు తి కి ‘లేవీ’ మెన రెగ్గె అన్నె.

జోచి అన్నెక నాన్ ‘మత్తయి’; మత్తయి 10:3. § 5:30 5:30 సిస్టు నజీతనక, అన్నె యూదుల్ సిస్సారుమ్ దెకితె తిల. కిచ్చొక మెలె, జోవయింక ఆత్మమించువ కెర్తి రోమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్చి సేవ కెర్తె తిల, పట్టె సిస్టుచి డబ్బుల్ నజీతి పొది, నాయుమ్చి కంట అన్నె నజీతి తిల. తెదోడెచ యూదుల్ ‘అమక నీతి, చి వేర జాతివోక నాయ్’ మెనల. రోమ్ దేసిమ్చి మాన్యుల్ యూదుల్ నెంజలి, చి సిస్టు నజీత సుంకర్లు యూదుల్ నెంజలచి సేవ కెర్తె తిల. జాకయ్ యూదుల్ జోవయింక సిస్సారుమ్ దెకితె తిల.

30 జలె, పరిసయ్యుల్ చి జోవయింతెన్ బెదిత మోసే తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ సికడ్డన జా దెక కెర, “గీసిస్తు నజేతన తెన్ *పాపుమ్ కెర్ల సుదల్ తెన్ తుమ్ కిచ్చొక వెన అన్నిమ్ కత్తసు?” మెన యేసుచ సిస్సుల్ కగిల కెర్ల.

31 దస్సి జతికయ్, యేసు జేవ్ కిచ్చొ నంగిలన్ మెలె, “జబ్బు తెన్ అస్సుమ్ మెన చినస్సన డాక్టర్ అవేనురుమ్, గని జబ్బు నెంజిలనక డాక్టర్ అవేనురుమ్ నాయ్.

32 జలె, ‘పాపుమ్ కెర్లొనా అమ్’ మెన చినంతనక ‘జోవయించి పాపుమచి రిసా దుకుమ్ జా ముల దెతు’, మెన జోవయింకయ్ బుకారుక మెన అయిలయ్ గని ‘పాపుమ్ కెర్లొనా నెంజుమ్, అమ్క పున్నిమ్’ మెన ఉచరంతనక బుకారుక నాయ్” మెన జోవయింక యేసు నంగిలన్.

చువ్వె తతినచి రిసా యేసుక పునిలిన్
(మత్త 9:14-17; మార్కు 2:18-22)

33 జలె, నగుమజిన్ మాన్సుల్ యేసుక, “యోహూనుచ సిస్సుల్ చువ్వె తా ప్రార్థన కెరుక అలవాట్. పరిసయ్యుల్చ సిస్సుల్ కి దస్సి కెరుల, గని తుచయ్ సిస్సుల్ కంక పింక జతతి” మెన అన్నానుమ్ తెన్ పునిల.

34 యేసు జోవయింక ఇసి నంగిలన్. “కేన్ పెండ్లితె, జోవయించి నెడిమి పెండ్లిఉబేడో తిలి దిలి పెండ్లి వందుక బుకార్లన చువ్వె తతి రితి కెరుక జయెదె గె?

35 జలె, పెండ్లిఉబేడోచి వచ్చెన జలనచి నెడిమి తెంతో జోక †దెర వేరతె కడ నిలె, జేవ్ దీసల్క జోచ మాన్సుల్ ఏడ ఏడ చువ్వె తపుల” మెలన్.

36 యేసు జోవయింక అన్యెక్ టాలి కి నంగిలన్. కిచ్చొ మెలె, “నోవి పాలుమ్ తెంతో గండ చిర పొర్ని పాలుమ్తె మాసిక గల్లి నాయ్. దస్సి కెర్లె, జా నోవి పాలుమ్ చిరి జా తయెదె, చి జా గండ పొర్ని పాలుమ్ తెన్ బెది నాయ్.

37 పడ్డె జలె, ఒత్త నోవి ద్రాచ రస్సుమ్ పొర్నిచి కాయ తెన్ కో సువితి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జా కాయ పొర్ని జలి రిసా దస్సితె నోవి ద్రాచ రస్సుమ్ సువితిగెన, జా కాయ పులుక నెత్తిచి రిసా జా రస్సుమ్ పొంగుచ జలె పొది జా కాయ పుట్టెదె. పుట్టిలె, జా రస్సుమ్ నూయి జయెదె, చి కాయ కి పాడో జా గెచ్చెదె.

38 నోవి ద్రాచ రస్సుమ్ నోవి కాయల్తె సువుక అన్యె.

39 అన్యె, తొలితొ పొర్ని ద్రాచ రస్సుమ్ పియ తిలి, నోవి ద్రాచ రస్సుమ్క కోర్వ జతి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, “నోవిచి కటట పొర్నిచి చెంగిలి” మెనుల” మెన యేసు టాలి సంగ బోదన కెర్లన్.

6

విస్త్రాంతి దీసి సిస్సుల్ కెర్లెచి రిసా పండితుల్ గోల కెర్లెసి
(మత్త 12:1-8; మార్కు 2:23-28)

1 ఏక్ నెలవ్ కడన్ల దీసి, *యేసు జోచ సిస్సుల్ తెన్ పంటో పికిలి బుయి వాట్ గెతె తా, వాట్ సాడి తిల ఎన్నులు దొన్నె జోవయించ సిస్సుల్ కోడ అత్తో తెన్ రెగ్గె చొప్ప జేడవ కతె తిల.

* 5:30 5:30 ‘పాపుమ్ సుదల్’ మెన కిచ్చొక నంగిల మెలె, జేవ్ పండితుల్ సికడ్డి నీతి నీ కెరంతనక దస్సి నిస్సార్దుమ్ దెకుల. జోవయింతె నగుమజిన్ నిజుమ్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు ‘పాపుమ్’ మెంత కమెక అలవాట్ జా తపుల, గని నగుమజిన్ ఎత్తి పండితుల్చి కోడు పిట్టయితె. † 5:35 5:35 ‘పెండ్లిఉబేడో’ మెన జోవయించి రిసా జొయ్ టాలి నంగిలయ్. జోవయింక పడ్డెక విరోదుమ్ సుదల్ దెర మరుల, గెద.

* 6:1 6:1 యూదుల్చి అలవాట్ తెన్, సత్తరెక్కు సత్తు దీసల్ కిచ్చొ కామ్ నీ కెర్ల దేముడుక జోకెర్ల దీన్. విస్త్రాంతి దీసి-తిలుగు. ఎత్తి నిస్సర్ల యూదుల్క జుక్కి కెర్ల నెలవ్ కడ దీసి జయెదె. జా దీసి జోవయించ సబ గెరలె గెచ్చె, దేముడుచి కోడో సూన కెర, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక బక్కి కెరుల. జోక ‘యెహోష’ మెన నాన్ తయెదె. జా దీసి ‘కిచ్చొ కామ్ కెర నాయ్’ మెన జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు నంగిలన్క యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ప్రజల్క జాడు వయ్లె దితి కెర కామ్ నీ కెర్లెచి రిసా ఒగ్గల్ అగ్గుల్ అద్వి ఉచర అన్యె. ఇన్యె, దొన్నె ఎన్నులు కోడ్లెక ‘కామ్’ మెన నింక కెర్లెతి. † 6:5 6:5 5:24చి ఎట్టెదె కోడు దెక. † 6:11 6:11 నెజెలి ‘మారుమ’. మార్కు 3:6, చి మత్తయ 12:14 దెక.

2 జలె, పరిసయ్యుల్ నగుమజిన్ పాసి తా యేసుచ సిస్సుల్ కెర్లెసి దెక కెర, “జేవ్ దస్సి కెర్లెసి ‘కామ్ కెర్లె రితి జతయ్’ మెన, ఈందె, నెలవ్ కడన్ల దీసి కెరుక నాయుమ్ నెంజిలిన్ తుమ్ కిచ్చొక కెర్లసు?” మెన జోవయింక గోల కెర్ల.

3 జలె యేసు జేవ్ కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “పూర్దుమ్ తిలో దావీదు రానో, జోక, చి జో తెన్ తిలనక కి చూ కెర్లెకయ్, జాచి రిసా కిచ్చొ కెర్ల గే, కెయ్ తుమ్ సదు కెర్లె నాయ్ గె?

4 కిచ్చొ కెర్లెసి మెలె, దావీదు దేముడుచి గుడితె పెన కెర, ఒత్త తిల పూజర్లు దేముడుక అర్చితుమ్ దిల పోడియె వెంటన, జేవ్ పోడియె పూజర్లుయి కంక జయెదె గని అన్యె కో కంక జయె నాయ్ మెన జాన్లె కి, జేవ్ పోడియె వంట దా, దావీదు కి జో తెన్ తిలన కి నాయుమ్ నెంతె కి కరుల.” మెలన్.

5 తెదోడి జోవయింక అన్యె, “నెలవ్ కడన్ల దీసిచి ఉప్పిరి †అవ్ మాన్సు జా జెర్లున్ అయిలోనాక అదికారుమ్ అన్యె” మెన జేవ్ పరిసయ్యుల్క నంగిలన్.

అతు లంబ గెలో మాన్సుక యేసు చెంగిల్ కెర్లెసి
(మత్త 12:9-14; మార్కు 3:1-6)

6 అన్యెక్ నెలవ్ కడన్ల దీసి యేసు జా పట్టుమ్తెచి యూదుల్చి సబ గెరి గెచ్చె పెన బోదన కెర్లె తతికయ్, ఒత్త ఉజల్ అతు లంబ గెలో మాన్సు ఎక్కిలో తిలో.

7 జలె, మోసే తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ సికడ్డన చి పరిసయ్యుల్ యేసుక చెంగిల్ దెకితె తిల. కిచ్చొక మెలె, “నెలవ్ కడన్ల దీసి యేసు జో మాన్సుక చెంగిల్ కెరెదె గె నాయ్ గె” మెన దెకుక మెన, రకితె అన్యె. “జోక చెంగిల్ కెర్లెగెన, నెలవ్ కడన్ల దీసి కామ్ కెర్లె రితి జయెదె, చి యేసుక నేరిమ్ వయడుక జయెదె” మెన ఉచర అన్యె.

8 గని జేవ్చి మెన్సుతె ఉచర్లెసి యేసుక ఎర్కె, చి అతు లంబ గెలో జో మాన్సుక కిచ్చొ మెలో మెలె, “ఇత్తల్ జా ఎత్తిజిన్ దెకితె రితి నెడిమి టీచ.” మెలన్, చి జో ఉట్ట ఒత్త టీచెలన్.

9 తెదోడి యేసు జేవ్క, “నెలవ్ కడన్ల దీసి ఎక్కిలోక చెంగిల్ కెరుక గే కస్టుమ్ కెరుక నాయుమ్? జోవయించి ప్రానుమ్ రచ్చించుచ కెరుక గే పాడె కెరుక నాయుమ్?” మెన నంగిలన్.

10 నుట్టునంత అంకి గల జోవయింతె ఎత్తి మాన్సుక చెంగిల్ దెక కెర, అతు లంబ గెలో మాన్సుక దెక, “తుచో అతు చంపొ కెరు” మెన నంగిలన్, చి యేసు నంగిల్ రితి జో మాన్సు కెర్లెకయ్, జోచో అతు చెంగిల్ జలి.

11 పరిసయ్యుల్ చి మోసే తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ సికడ్డన జర్లు జలిన్ దెకిలె, జోవయింక ఒగ్గర్ల కోపుమ్ అయిలో, చి “యేసుక కీసి కెరుమ?” మెన ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో లట్టబెన్.

యేసు బారజిన్ సిస్సుల్క నిసాస్సిన్
(మత్త 10:1-4; మార్కు 3:13-19)

12 జరి, కిచ్చొ జలి మెలె, జేవ్ పొదులె ఏక్ దీసి, ప్రార్థన కెరుక మెన యేసు బారీ జా డొంగె గెలన్. జో ఒండి సరారాతి ఒత్త ప్రార్థన కెర్తె తిలొ.

13 జరి, రాత్ పాయితికయ్, యేసు జోవయించ నెస్సుల్క బుకారా కెర్, జోవయంత బారజన్క నిసాన, ఈంజేవ్ బారజన్క 'కిబారికుల్' మెన నావ్ తిలన్.

14 జేవ్ కో కో మెలి, ఎక్కిలో సీమాసు మెలొసా. జోక్ 'పేతురు' మెన యేసు అన్నెక్ నావ్ తిలన్. పడ్డో పేతురుచొ బావొసి అంద్రెయ. ఒత్త తెంతో యాకోబు చి యోహాను. ఒత్త తెంతో పిల్చి చి బర్తొలొమయ.

15 పడ్డో *మత్తయ చి తోమా. ఒత్త తెంతో అల్ఫయిచొ పుత్తసి యాకోబు, పడ్డో †సంత దేసిమ్ ఏలుప కెరంతి అస తిలొ సీమాసు మెలొ అన్నెక్.

16 యాకోబుచొ పుత్తసి యూదా, పడ్డో ఇస్కరియోతు మెలి గచ్చిచొ యూదా మెలొసా. ఈంజొ యూదా పడ్డో యేసుక దెర విరోదుమ్ సుదల్చి అత్తి దిలొ.

యేసు బోదన కెర కక్కు చెంగిల్ కెర్లిసి
(మత్త 4:23-25; 5:1-12)

17 జరి, యేసు జో నిసాన్ బారజన్ తెన్ డొంగె తెంతో ఉత్త జా, సదుసుమ్ తిలి ఏక్ టాన్తె టేదెల. చి జోవ అన్నె సిస్సుల్ జో తెన్ తిల, చి ‡ఒండి యూదయ దేసిమ్చ మాస్సుల్, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చ మాస్సుల్, వెల్లి సముద్రుమ్చి పాసి తిల తూరు చి సీదోమ్ పట్టుల్చ మాస్సుల్ గల్గెరజన్ ఒత్త తిల. ఈంజేవ్ జోచి బోద సూసుక చి "అమచ జొర్జొల్ గెచ్చెదె" మెన జా తిల.

18 యేసు బూతల్ ఉదడ, బూతల్ దెర్ల మాస్సుల్క చెంగిల్ కెర్లె.

19 పైజల్ ఎత్తి యేసుక చడుక మెన అత్తో చంపొ కెర్తె తిల. కిచ్చొక మెలి, జోక్ చడిలి, జోతె తెంతో సెక్కి జెయెదె, చి జా సెక్కి రిసా చెంగిల్ జవుల. జోక్ చడ్లన ఎత్తిజన్ దస్సి చెంగిల్ జల.

కీన బుద్ధుల్చ మాస్సుల్క చెంగిల్ తయెదె

20 యేసు జోచ సిస్సుల్ జల మాస్సుల్క చెంగిల్ దెక ఇసి మెన సంగిలన్.

"బీద సుదల్ తుమ్క చెంగిలి. కిచ్చొక మెలి, దేముడుచి రాజమెత తుమ్క కివాట తయెదె.

21 తుమ్ అప్పె చూ జలసక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలి, పడ్డొక తుమ్క సరిపుచుప జతిసి దొర్పు జయెదె.

తుమ్ అప్పె ఏడ్లక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలి, పడ్డొక సర్లక అన్నె.

22 "పడ్డొ, *అవ్ మాస్సు జా జెర్మన్ అయ్లొసాక తుమ్ నంప కెర్లి రిసా మాస్సుల్ తుమ్క విరోదుమ్ దెకిలె, తుమ్క అమచి తెన్ బెదుత్ నాయ్ మెన సంగిలె, తుమ్క దూసుప కెర్లె, పడ్డొ జోవయింక నంపజా గారీ జల, చి జోవయించి నావ్ కి సంగుక నెంజె, మెన తుమ్చి రిసా మాస్సుల్ నంగిలె, తుమ్క చెంగిలి.

23 దస్సి జర్లు జతి దీసిక సర్ల సంతోసుమ్క తుమ్ నచ్చు. కిచ్చొక మెలి, ఈందె, పరలోకుమెత తుమ్క వెల్లి బుప్పమాసుమ్ దొర్పు జయెదె. తుమ్కయ్ మాస్సుల్ కీన

అల్లర్ కెరుల గే అగ్గెయ్ దేముడుచ కబుర్లు సంగిలసక కి, జేవ్క అబ్బిదిసి దనయ్ అల్లర్ కెర్లె." మెన యేసు సంగిలన్.

అకరక కక్కు నస్టుమ్ తయెదె గే యేసు సంగిలిసి
తెదెడి యేసు అన్నె,

24 "అబ్బిచొమ్మ! తుమ్ అప్పె సామ్మారుమ్ తిలసక కెర్లి నస్టుమ్ జెయెదె!

కిచ్చొక మెలి, ఈంజయి లోకుమ్చి రగుమ్చి సుక్కుమ్ పూర్తి దొర్పు కెరన అస్సన్

ఈంజయి లోకుమెత.

25 అబ్బిచొమ్మ, తుమ్ అప్పె ఈంజ లోకుమెత పెట్టి బెరవల్లన, తుమ్ కెర్లి నస్టుమ్ జన్నె!

తెదెడిక చూ జన్నె.

అబ్బిచొమ్మ, తుమ్ అప్పె ఈంజ లోకుమెత అస్తన,

తుమ్ కెర్లి నస్టుమ్ జన్నె!

తెదెడిక ఏడ్లి, ఏడుకుడు జన్నె.

26 అబ్బిచొమ్మ, ఈంజేవ్ చెంగిల మాస్సుల్ మెన తుమ్చి రిసా ఎత్తిజన్ సంగిలె,

తుమ్క కెర్లి సంతోసుమ్ జెయెదె! కిచ్చొక మెలి,

తుమ్క ఈంజేవ్ కిసి అప్పె దస్సి సంగితతి గే,

దేముడుచ కబుర్లు సంగితసుమ్

మెన అబద్ధుమ్క సంగిల పూర్లుల్క

ఇనయింక అబ్బిదిసి దస్సి కెర్,"

మెన సంగిలన్.

విరోదుమ్ సుదల్క ప్రేమ కెర్లిచి రిసాచి తీర్పు
(మత్త 5:38-48; 7:12)

27 ఒత్త తెంతో యేసు అన్నె, "తుమ్ సూన్తనక ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలి, తుమ్చ విరోదుమ్ సుదల్క తుమ్ ప్రేమ కెర్తె తా, చి తుమ్క విరోదుమ్ కెర్లసక చెంగిల్ దెకితె తా.

28 తుమ్క సాపెనల్ దెతనక, దేముడు జోవయింక చెంగిల్ దెకున్." మెన తుమ్ ఇస్టుమ్ జా, చి తుమ్క దూసుప కెర్లసచి రిసా "చెంగిల్ తత్తు" మెన తుమ్ ప్రార్థన కెర్.

29 తుమ్చిదె ఎక్కిలోక జవున్ కో జలెకు అన్నెక్ గలి పెట్టిగన, దెబ్బ కయ్లొసా తుక్లె తా, జోచి అన్నెక్ గలి కి జో అన్నెక్ పెటతి రితి, జోచి పక్కు పసులపున్. అన్నె, తుమ్చిదె ఎక్కిలోచి కోబు జవున్ కో జలెకు అన్నెక్ దెరన గెలె, జోచి సొక్కు కి ఈంజొ అన్నెక్ దెర గెలి రితి జో అడ్డు కెర్పు నాయ్.

30 తుమ్చిదె కో జలెకి కిచ్చొ జవున్ నజెలె, దెక. అన్నె, తుమ్చిదెచొ కేన్ జవున్ మాస్సుచి సామన్ అన్నెక్ దెర గెలె, జో సంతోసుమ్ జలొసా "అంచి వస్తవ అలక దె" మెన జోచి సామన్ అన్నె నజెస్సు నాయ్.

31 మాస్సుల్ తుమ్క కిసి కెరుక మెన తుమ్ ఇస్టుమ్ జన్నె గే, తుమ్ కి జోవయింక దస్సి చెంగిల్ కెర్.

32 "ఎక్కి తుమ్క ప్రేమ కెర్లనయ్ తుమ్ ప్రేమ కెర్లిగన, అన్నె మాస్సుల్క నాయ్ మెలి, తుమ్క కిచ్చొ పున్సిమ్ జా? పాపుమ్ సుదల్ కి జోవయింక ప్రేమ కెర్లసక ప్రేమ కెర్చు.

§ 6:13-6:13 నెంజెలి 'అవ్ తెర్వయలన్'. గ్రీకు మెలి ఈంజ ఎత్తి తొలిత రెగిడ్లి బాన తెన్ 'తెర్వయలన్' మెలి అర్థుమ్ తయెదె. * 6:15 6:15 జోవయించి అన్నెక్ నావ్ 'పేవ' గెడ. 5:27 దెక. † 6:15 6:15 రోమ్ దేసిమ్చ ప్రబుతుమ్ తెదెడి జోవయింక ఏలుప కెర్తె తిలన్, గెడ. ‡ 6:17 6:17 ఇన్నె 'ఒండి యూదయ దేసిమ్' మెలి, ఏక్ వేల యూదుల్చి ఒండి దేసిమ్క సంగితయ్. మెలి, గలిలయ ప్రాంతమ్, సమరయ ప్రదేసిమ్, చి యూదయ ప్రదేసిమ్ మొత్తుమ్ బెదయ్లెసి.

§ 6:20 6:20 లూకా 22:29, 30 దెక. * 6:22 6:22 5:24 చి ఎత్తిచి కోడు దెక.

33 తుమ్మకయ్ చెంగిల్ దెకితనకయ్ చెంగిల్ కెర్తనక, అన్నె వేర మాన్యుల్క నాయ్ మెలి, జయి తుమ్మక కిచ్చొ పున్నిమ్? పాపుమ్ సుదల్ కి దస్సి కెరుల, గెద.

34 తుమ్మక పూర్తి అన్నె దెంక నెక్కి తిలనకయ్ తుమ్ కిచ్చొ జవున్ తోడు దిలి, అన్నె మాన్యుల్క నాయ్ మెలి, జయి తుమ్మక కిచ్చొ పున్నిమ్? తెడ్దిలి అన్నె నజీతి రితి పాపుమ్ సుదల్ కి జవున్ పాపుమ్ సుదల్క తోడు దెవుల.

35 “తుమ్, జలి, తుమ్మచ విరోదుమ్ సుదల్క ప్రేమ కెర, చి ఎత్తిజినక చెంగిల్ దెక, చి కిచ్చొ అన్నె దొర్కు కెరనుక అన నే జితె, మాన్యుల్క తోడు దాన. తుమ్ ఇసి బుద్ది ఇండిలి, తుమ్క వెల్లి బపుమానుమ్ దొర్కు జయెదె, చి ‘ఎత్తిచి ఉప్పిరి తిల్’ దేముడుచ పుత్తర్లు ఈంజేచ్’ మెన తుమ్చి రిసా రుజ్జు జెయెదె. కిచ్చొక మెలి, ఎక్కి జోచి దయ బపున్తనకయ్ మెన నాయ్, గని అన్నె జో కెర్లి దయ నే బపున్తనక కి, ఏక్ జోవయింకయ్ జెప్పొ దెకన్తనక కి, జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిల్’ దేముడు సొంత దయ దెకితయ్.

36 జో పరలోకుమ్ తిల్ అబ్బొసి జల్’ దేముడు మాన్యుల్క కీసి కెర్లి కన్యారుమ్ దెకితయ్ గే, తుమ్ కి అన్నె మాన్యుల్క కన్యారుమ్ దెక.

మాన్యుల్క తీర్పు కెర్చి రిసా సంగిలిసి
(మత్త 7:1-5)

37 “అన్నె మాన్యుల్క కున్సిదుమ్చ తీర్పుల్ తుమ్ ఉచర నాయ్, చి దేముడు తుమ్మకయ్ తీర్పు కెర సిచ్చ కెరుక నాయ్. అన్నె మాన్యుల్క నేరిమ్మలు వయడ నాయ్ చి, దేముడు తుమ్మకయ్ నేరిమ్ వయడుక నాయ్. అన్నె మాన్యుల్క చెమించుప కెర చి, దేముడు తుమ్మకయ్ చెమించుప కెరెదె.

38 అన్నె మాన్యుల్క తోడు దాన చి, దేముడు తుమ్మకయ్ తోడు దెయెదె. కీసి దెయెదె మెలి, చెంగిల్ మీన, గట్టిజ పెల, దున్సొవ, పూర్తి బెరవయ్, తుమ్చి ఒట్టి సువ దెయెదె. తుమ్ అన్నె మాన్యుల్క కీసి మీన తన్నె గే, ఎత్తి అదికారుమ్ తిల్’ దేముడు తుమ్మకయ్ దస్సి మీన దెయెదె.” మెన యేసు ఒత్త బెర తిలనక సంగిలన్.

39 తెదొడి యేసు ఈంజ టాలి సంగిల్. కిచ్చొ మెలి, “కేన్ జవున్ గుడ్డి సుదె అన్నె గుడ్డి సుదొక వాడొ దెకపుక నెత్తె, గెద! వాడొ దెకపుక దెర్లె, జేడ్ దొగుల కి కేన్ జవున్ గొయితే సేడుల.

40 సిన్పుడు జోచొ గురుచి కంట వెల్లో నెంజె, గని జో గురుచి లెక పూర్తి సికిల్ సిన్పుడు, జోచొ గురుచొ రితో జా తయెదె.

41 “తుమ్చితె ఎక్కిల్చి అంకితె ఏక్ చిల్పు బెర తిలెగన, బావొచి అంకితె ఇదిలిదెల్ తొక్కు సేడ తిలెగన, అంకితె చిల్పు తిల్సొ కిచ్చొక జోచి బావొచి అంకితె తిలి ఇదిలిదెల్ తొక్కు దెకితసి, గని సొంత అంకితెచి చిల్పక ‘అన్నె’ మెన దెకిన్ నాయ్?

42 నెంజెలి, అంకితె చిల్పు తిల్సొ కో జెలకు, జోచి సొంత అంకితెచి చిల్పు నే దెకిలి, బావొ, తుచి అంకితెచి తొక్కు కడిందె మెన తుచొ బావొక తుయి కీసి సంగుక జయెదె! తుయి ఉప్రమెన్నుచొ, తొలితొ తుచి సొంత అంకితెచి చిల్పకడను, చి తెదొడెకయ్ తుచొ బావొచి అంకితెచి తొక్కు కడితి రితి టేంట్ దెకితె.

చెంగిల్ రూకు మెన చి గర్చొ రూకు మెన టాలి

43 “కేన్ చెంగిల్ రూకు జెలకు గర్చొ వండ్లు దెరె నాయ్, చి గర్చొ రూకు చెంగిల్ వండ్లు దెరె నాయ్.

44 రూకుక చెంగిల్చొ గే గర్చొ గే చినుక జలి, జో దెర్ల వండ్లుక దెకిలి డీసెదె. కంట రూకెత్ అంజూరుమ్ వండ్లు కోడుక నెంజె, దుబ్బెల్తె ద్రాచ వండ్లు కోడుక నెంజె, గెద!

45 చెంగిల్ మాన్యు జోవయించి పెట్టిచి చెంగిల్ బుద్ది బెర్చుచి కెర్లి చెంగిల్ బుద్దిచ కొడొ లట్టబెదె. గర్చొ మాన్యు, జలి, జోచి పెట్టిచి విన్సుమ్చి బెర్చుచి గర్చొ కొడొ లట్టబెదె. జోచి పెట్టి కేన్ రగమ్చి బెర్చు జా తిలి, జయ్యి జోవయించి చొండి లట్టబెదె.

చెంగిల్ పునాదితె బందిల్ గేరుక టాలి
(మత్త 7:24-27)

46 “ప్రబు, ప్రబు’ మెన అంక కిచ్చొక సంగితను? అంక దస్సి సంగితను, గని అంచి కోడు రితి ఇండున్ నాయ్.

47 కో అంచితె *జా కెర అంచ కొడొ సూన అంచి కోడు రితి ఇండుల గే కీన్ జవుల గే ఏక్ టాలితె సంగిందె.

48 దసా మాన్యు కీసా జయెదె మెలి, గేరు బందిల్ ఏక్ మాన్యు దీగుక గొయి కున కెర, రెంగ్చిచి ఉప్పిరి పునాది గల కెర జా పునాదిచ ఉప్పిరి గేరు బందిల్. జలి, పాని గట్టిజ పెట, బూరుమ్ జా జో గేరుచ కుడ్డిలి జా బూరుమ్ కెర్తల్ జా గట్టిజ లయితె తిలి కి, జా గేరు చెంగిల్ డిట్టుమ్చి పునాదితె తిలి రిసా, ఎదిలి కి కరుల్ జయె నాయ్.

49 గని అంచి కోడు నూనె కి కో కెర్లి నాయ్ గే కీసి జవుల మెలి, జో మాన్యు పునాది నే కెర్తె, రితి మత్తిచి ఉప్పిరి గేరు బందిల్, చి పాని పెట బూరుమ్ జా అయెలి, గేరుచి కుడ్డి బూరుమ్ కెర్తల్ జా అయెలి బేగి జా గేరు సేడ్డి, చి జా గేరు పూర్తి నానినుమ్ జా గలి” మెన యేసు బోదన కెర్లన్.

7

*పుంజెకజీన్ జమాన్సుక వెల్లోచొ గొత్తి సుదొక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి

(మత్త 8:5-13; యోహా 4:43-54)

1 ఈంజేచ్ కొడొ ఎత్తి ప్రజల్ నూన్తి రితి సంగ కేడయెలి పడ్డొ, యేసుక కెర్చొహూమ్ పట్టుమెతె అన్నె గెచ్చ వెసిలన్.

2 జలి, ఒత్త రోమ్ దేసిమచి పుంజెకజీన్ జమాన్సుక వెల్లో ఎక్కిల్ తిల్. జోక ఒగ్గర్ ప్రేమ తిల్ గొత్తి సుదొ ఎక్కిల్ తిలన్. జో గొత్తి సుదొ గట్టిజ జొర్లొ సేడ మొర్చి రితి జా తిలన్.

3 జలి, జో పుంజెకజీన్ జమాన్సుక వెల్లో యేసుచి రిసా సూన కెర, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్యుల్తె సగమ్జినక యేసుతె తెర్తయెలన్; యేసుక “జవున్ చి అంచొ గొత్తి సుదొక చెంగిల్ కెర్చొ” మెనయ్ జోవయించి అత్తి కబుర్ తెర్తయెలన్.

4-5 జలి, జేడ్ వెల్లెల మాన్యుల్ యేసుతె జాక కెర, “జో పుంజెకజీన్ జమాన్సుక వెల్లోచొ గొత్తి సుదొక తుయి చెంగిల్ కెరుక జో తగువ జల్సొసా. కిచ్చొక మెలి, అమ్ యూదుల్చ ప్రజల్క జో ప్రేమయ్ అన్నె, చి అమ్చి నబగేర్ జొయ్యి బందిల్” మెన, యేసుక బతిమాల్లా జా సంగిల.

6 జలి, యేసు జోవయంతెన్ బార్ జా గెల్చాచి. జో గెరి నే పాచితె అగ్గ ఇదిల్ దూరి తిలి పొది, జో పుంజెకజీన్ జమాన్సుక వెల్లో మాన్యు, జోచ మితర్పుల్ సగమ్జినక యేసుతె కబుర్ తెర్తయెలన్. కిచ్చొ మెలి, “ప్రబు, అమ్చి రిసా తుయి అన్నె అల్లర్ సేడు నాయ్. తుయి అంచి గెరి జెంక మెలి, ఆచ్ తగువ జల్సొసా నెంజె.

† 6:44 6:44 అంజూరుమ్ వండ్లు బొడ్డ వండ్లు రిత జవుల తిల్సొ

‡ 6:47 6:47 మెలి, ‘కో అంక నంప కెర....’

* 7: 7:1 పుంజెకజీన్ చి ఉప్పిరి అదికారి జా

7 అంక విలువ నాయ్ చి రిసా తుచితె సొంత జా దన్నుల్ జక నిసాని నాయ్. గని ఒత్త తెంతో కి తుయి నెలవ్ కోడు సంగిలి, అంచో గొత్తి సుదో చెంగిల్ జయెదె.

8 అవ్ కీసి జాని మెలి, అవ్ కి అదికారుమక బితోసా, అంచి తెడి జమాన్లు అన్సి. అవ్ ఎక్కిలోక 'గో' మెలి, గెచ్చెదె. అన్నెక్కోక 'జే' మెలి, జెయెదె. అంచో గొత్తిమాన్లుక 'ఈంజ కామ్, జా కామ్ కెరు' మెలి, కెరెదె" మెన. జో పుంజెక్జీన్ జమాన్లుక వెల్లో జేవ్ వెల్లెల మాన్లుల్చి అత్తి సంగ తెద్రయలన్.

9 జలె, ఈంజ కోడు సూన కెర, జో పుంజెక్జీన్ జమాన్లుక వెల్లోచి నముకుమచి రిసా యేసు ఆచారిమ్ జలన్. అన్నె జోచి పట్టి జెత ప్రజల్చి పక్క పసుల జోపయింక, "తుమ్క అవ్ కిచ్చో మెంతసి మెలి, అమ్చ ఇస్రాయేలులతె ఎదిలి నముకుమ తిలనక అప్పె ఎద కి అవ్ దెకుక నాయ్" మెన సంగిలన్.

10 తెదెడి, కబుర్ అయిలన జో పుంజెక్జీన్ జమాన్లుక వెల్లోచో గెరి అన్నె కిచ్చో దెకిల మెలి, జో గొత్తి సుదో చెంగిల్ జా చెంగిల్ తిలిసి.

రండెల్ మాన్లు ఎక్కిలోచో మొర గెలో పుత్తునక యేసు చెంగిల్ కెర్లెసి

11 ఒత్త తెంతో అన్నె కిచ్చో జగ్గు జలి మెలి, యేసు నాయ్ మెలి పట్టుమతె గెచ్చుక మెన బార్ జలన్, చి జోపయింక సిన్సుల్ చి ఒగ్గర్జన్ ప్రజల్ జోపయింతెన్ గెల.

12 జా పట్టుమచి కోటచి గుమ్ముమ్ పాసి పాచెలె, ఈందె, ఒత్త మాన్లుల్ ఏక్ పీసుమ్ జా గుమ్ముమ్ వాల్ బయిలె వయ నెతె తిల. జా పీసుమ్ కచి మెలి, రండెల్ మాన్లు ఎక్కిలోచి ఎక్కిలో పుత్తుసి. జా పట్టుమచ ఒగ్గర్జన్ మాన్లుల్ జా రండెలి తెన్ ఒత్త తిల.

13 జలె, ప్రబు జా రండెలిక దెక జాచి ఉప్పెరి కన్యారుమ్ జలె, చి "ఏడు నాయ్, అమ్మ" మెన సంగ కెర,

14 పీసుమ్క పాసి జా, పీసుమ్ వయిలి కట్టి చడిలన్, చి ఒత్త జేవ్ వయ నెతె తిలన టీచెల. తెదెడి "నాడు, ఉట్టు మెన తుక అవ్ సంగితసి" మెన సంగిలన్.

15 జలె, జో మొర్తో ఉబెడో జీవ్ జా వెన కెర లట్టుబుక మొదొల్ కెర్లన్, చి యేసు అయ్యోనక బుకారా కెర, "ఈందె, తుచో పుత్తుచి" మెన జోక జాచి అత్తి అన్నె దిలె.

16 ఇసి జగ్గు జతికయ్, ఒత్త తిల జనాబ్ ఎత్తిజన్ బియె, యేసుచి రిసా "అమ్చి నెడిమి దేముడుచ కబుర్లు సంగితో గొప్ప కమొ కెర్లెసా బార్ జా అన్నె. వెల్లోచో, ఈంజో" మెన, అన్నె "ఎత్తి అదికారుమ్ తిలె" దేముడు అమ్తె ఉత్త జా అన్నె" మెన, దేముడుచి గప్పరుమ్ సంగితె తిల.

17 ఒత్త తెంతో, జా దీసి యేసు జగ్గు కెర్లెచి రిసా యూదుల్ జతి ఒండి దేసిమె, చి సుట్టునంతచ ఎత్తి గెచ్చెలె ఎత్తిజన్ సూన్.

బాప్తిసుమ్ దెతె తిలె యోహాను యేసుతె కబుర్ తెద్రయలెసి

(మత్త 11:2-19)

18 జలె, బాప్తిసుమ్ దెతె తిలె యోహానుచ సిన్సుల్ జోతె గెచ్చ, యేసు జగ్గు కెర్ల కమొ జోక సంగిల.

19 యోహాను, జోవ సిన్సుల్తె దొగులక బుకారా కెర, "దేముడు తెద్రపుక సంగ తిలె" రచ్చెంచుప కెర్లెసా నిజమి

తుయి గే, అమ్ అన్నెక్కోక రకుక గె? తుమ్ పున" మెన కబుర్ తెద్రయలన్.

20 జలె, జేవ్ మాన్లుల్ యేసుతె జా: కెర, "దేముడు తెద్రపుక సంగ తిలె" రచ్చెంచుప కెర్లెసా నిజమి తుయి గే, అమ్ అన్నెక్కోక రకుక గె?" మెన సంగ మెన "బాప్తిసుమ్ కిదెతో యోహాను అమ్క తుచితె తెద్రప అన్నె." మెన జా కబుర్ సంగిల.

21 జలె, జయ్యి గడియయ్ ఒగ్గర్జన్ జబ్బుల్ బాదల్ తిలనక చి బూతల్ దెద్రనక యేసు చెంగిల్ కెర్లన్, చి ఒగ్గర్జన్ గుడ్డి జలనక చెంగిల్ కెర్లన్.

22 తెదెడి యేసు జేవ్ కబుర్ అయిలనక కిచ్చో జబాబ్ దిలన్ మెలి, "తుమ్ యోహానుతె గెచ్చ కెర, తుమ్ దెకిలిసి, సూన్సి ఎత్తి జోక సంగ. గుడ్డి జా తిల మాన్లుల్ దెకితతి, సొట్ట జా తిల మాన్లుల్ ఇండితతి, వెల్లో రోగుమ్ సీడ తిలన చెంగిల్ జతతి, బోయెరల్ జా తిల మాన్లుల్ సూనతతి, మొర గెలన జీవ్ జతతి, చి సుబుమ్ కబుర్ బీద మాన్లుల్క అవ్ సూనయతసి.

23 జలె, కో జెలెకు అంచి రిసా అన్యాయ్ నెంతె తవుల గే, జోపయింక చెంగిలి." మెన యేసు యోహానుచ సిన్సుల్క సంగిలన్.

యోహానుచి రిసా ప్రజల్క యేసు సంగిలిసి

24 యోహాను కబుర్ తెద్రప తిలన ఉట్ట గెలి బేగి, జో యోహానుచి రిసా ఒత్త తిల ప్రజల్క యేసు ఇసి మెన సంగుక దెద్రన్. "జేవ్ పొదులె తుమ్ కిచ్చో దెకుక జా బయిలె గెచ్చ తిలదు? వాదుతె చివ్వర్ వెల్లి జతిసి దెకుక గెచ్చ తిలదు గె?

25 నాయ్ మెలి, కిచ్చో వేరచి దెకుక గెలదు? సామ్మార్లు గలంత పాలల్ గలన్లొ మాన్లుక దెకుక గెలదు గె? ఈందె, చెంగిల పాలల్ గలంత సుక్కుమ్ తెన్ జతన రానల్చ మేడల్తె తవుల.

26 జలె, కిచ్చో దెకుక గెలదు? దేముడు తెద్రయలి కబుర్ సంగితో ఎక్కిలోక దెకుక గెలదు గె? నిజమి, గని జో ప్రబుచ మాములుమ్ కబుర్లు సంగితనచి కంట యోహాను అన్నె మక్కిమ్చో జయెదె మెన, తుమ్క అవ్ సంగితసి.

27 కిచ్చోక మెలి,

ఈందె, అంచి కబుర్ సంగితో బారికి జతి రితి

ఎక్కిలోక తుచి పుర్తె తెద్రయతసి.

తుచి కంట అగ్గె గెచ్చ,

తుయి జెతిసి సొట్టు కెరెదె

మెన రెగిడ్డి కోడు అన్నె. జా కోడుతె "అంచి కబుర్ సంగితోసా" మెన ఈంజ యోహానుచి రిసాయి రెగ్గె జా అన్నె.

28 తుమ్క అవ్ కిచ్చో మెంతసి మెలి, తేరబోదల్క జెర్లెలనతె, యోహానుచి కంట వెల్లోచో కోయ నాయ్. జలెకి, దేముడుచి రాజమతె కో ఎత్తిచి కంట దాక్ జవుల గే, జో యోహానుచి కంట వెల్లో జవుల" మెన యేసు ప్రజల్క సంగిలన్.

29 జలె, ఈంజ కోడు మాములుమ్ ప్రజల్ ఎత్తిచి సిన్సు నజీత సుంకర్లు సూన కెర, "ఎత్తి అదికారుమ్ తిలె" దేముడుచ తీర్పుల్ సత్తిమ్చ" మెన ఒప్పున్. జేవ్, అగ్గె యోహానుచి అత్తి బాప్తిసుమ్ నజన తిల.

30 గని వరిసయ్యుల్ చి మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ నెక్జెసా నెక్జెన్ జోచి అత్తి బాప్తిసుమ్ నజీత నాయ్. యోహానుచి అత్తి బాప్తిసుమ్ జేవ్ నబుక నెసిలిన్ తెన్

† 7:15 7:15 జోపయింక వయసు విన్నెక్ తెత్తె రెచ్చల్క తకు నాయ్, దొన్ని విసా వెచ్చల్క ఒగ్గర్ నాయ్ జెర్తె. ‡ 7:17 7:17 నెంజెలి "ఒండి యాదయ దేసిమె". § 7:20 7:20 గని జా మదెనె యోహాను జేతె తిలన్. మత్తయి 11:2 దెక.

జోవయించి రిసాచి దేముడుచి * ఇస్టుమ్ జేవ్ నెసిలిన్చి రుజ్జు దెకవ తిల. అప్పె కి యేసుచి కోడు నెసిల.

అన్యాయము జతనచి రిసా యేసు గోల కెర్చి

31 యేసు అన్య, “ఈంజ ఉగుమ్చ మన్సులచి బుద్ధిక కిచ్చో టాలి సంగుక జయెదె? జేవ్ కిసి జతతి?”

32 వీరులె వెన కెల్ల బోదల్చ రిత జతతి. జేవ్ బోదల్ ఎక్కిలచి ఉప్పిరి ఎక్కిల అన్యాయము జా,

తుముక ‘సచ్చుత’ మెన బచ్చె పుంగెరికె నచ్చున్ నాయ్.

అమ్ ఏడ్లెకి, తుమ్ బెద ఏడ్లు నాయ్”

మెన దస బోదల్ కిసి సంగుల గే, దస్సి అవ్ చి యోహాను కిచ్చో కెర్లె కి, తుమ్ మెన్సున్ నాయ్.

33 కిచ్చోక అవ్ ఇసి టాలి కెర్చి మెలె, బాప్తిసుమ్ దెత తిలొ యోహాను కిచ్చో అన్యమ్ నే కతె చువ్వె తతోసా, కిచ్చో ద్రాచ రస్సుమ్ గట్ల నే పితె తన్నె తతోసా తుమ్తె అయ్లొ, చి జోచి రిసా “జోక బాతుమ్ దెర అన్య.” మెంతసు.

34 అవ్ జలె, ‘మాన్సు జా జెర్చున్ అయ్లొసా, మాములుమ్ కతె పితె తతినచి రిసా తుమ్ కిచ్చో మెంతసు మెలె, “ ‘అదె, కయ్లొ మత్తొలొ ఈంజొ. సిస్సు నజీత సుంకర్ల తేన్ పాపుమ్ సుదల్ తిన్ బెదెతొసా’ మెన, అంచి రిసా సంగితసు.

35 ‘గని కచి కచి పెట్టె దేముడుచి బుద్ధి తిలె, జేవ్ ఎత్తిజన్చ కమెచి పలితుమ్తె రుజ్జు జయెదె’ మెన యేసు సంగిలన్.

పరిసయ్యుడుచి గెరి యేసు అన్యమ్ కంక గెతికయ్

36 పరిసయ్యుడు జలొ ఎక్కిలొ యేసుక అన్యమ్క బుకార్లన్, చి జో పరిసయ్యుడుచి గెరి గెచ్చ. జా దేసిమ్చ సామ్మార్లుచ గెరెలె అన్యమ్క కిసి ఒర్లు జా బల్లయ్ కవుల గే, దస్సి, అన్యమ్ కతన ఎత్తిజన్ తేన్ యేసు కి ఒర్లు జలన్.

37 జలె, ఈందె, లంజె జితె తిలి జా పట్టుమచి తేరీబోద ఎక్కి యేసుక ‘జే’ పరిసయ్యుడుచి గెరి అన్యమ్ కంక గెచ్చ అన్య’ మెన సూన కెర, ఏక బుడ్డెతె కిత్ర తేలె దెరన అయ్లొ.

38 యేసుచి పడ్డె జోచ చట్టక పాసి టీచ వంపొ జా ఏడుక దెర్లి, చి జాచి అన్యన్ సుచి జతికయ్ యేసుచ చట్ట తిమిలచి, జాచి నెండి తేన్ జా తేరీబోద జోచ చట్ట పుంచ, జోక చుంబ కెర, జా అత్తర్ తేలు గానీలి.

39 జలె, యేసుక బుకారా తిలొ పరిసయ్యుడు జా ఎత్తి దెక కిచ్చో ఉచర్లన్ మెలె, “ఈంజొ నిజామి ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచ కబుర్లు సంగితొసా జలె, జోక చడితి తేరీబోద కొన్ని జయెదె, కిసిచి జయెదె గే జాన్తొ. ఇన్సుక ‘పాపుమ్ సుదె’ మెన జాన్తొ.”

40 జలె, జో ఉచర్లన్ జాన కెర, యేసు జోక కిచ్చో జబాబ్ దిలన్ మెలె, “ఓ సీమాను, తుక ఏక కోడు సంగిందె” మెన

* 7:30 7:30 మెలె, “క్రీస్తు రచ్చించువ కెర్తొసా జితయెచి రిసా తుమ్ కెర్లె పాపల్తె దుకుమ్ జా ఒప్పన్ ముల దా బుద్ధి జా, చి జా గుర్తుక బాప్తిసుమ్ నజన్” మెనయ్ యోహాను బోదన కెరె బాప్తిసుమ్ దెతె తిలన్. పరిసయ్యుల్ గట్ల దస్సి దాక కెరన బుద్ధి జంక నెసిల. ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు తెద్రయ్లొ రచ్చించువ కెర్తొసాక నంవ కెరుక నెసిల. † 7:34 7:34 దేముడుచి కొడ్తె అన్య పూర్వమ్ రెగిడ్తె ‘మాన్సు జా జెర్చున్ అయ్లొసా’ మెన సంగిలి, ‘తెద్రయ్లొ’ మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు సంగిలి రచ్చించువ కెర్తొసా మెలె అర్థుమ్ తయెదె. దానియేలు 7:13 దెక. ‡ 7:35 7:35 నెంజెలి, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి బుద్ధి కచి కచి పెట్టి తిలె, జా బుద్ధి అన్య మాన్సులతె దెకిలి, జాక జో దిలి బుద్ధి మెన ఒప్పనుల. మత్తయి 11:19చి కోడు దెక. § 7:37 7:37 ఏరీమచి చెంగెల్ వానన తేలు, జా. * 7:41 7:41 ఎక్కి దేసారము ఎక్కి పాదులచి కూలి * 8:1 8:1 ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి రాజమ్’ మెలె, ‘పరలోకుమ్’ ఏక అర్థుమ్, గని అన్య కిచ్చో మెలె, జో పరలోకుమ్ తెంతె విలువ కెర్చిన్. జో విలువ కెర్చిన్ మెలె, ఉగుమ్ మార్పు జెలికయ్ అర్థుమ్ ఈంజ లోకుమ్తె విలువ కెరెదె, గని మదెన్ కి 1. జోవయంక నంబల మాన్సులచి పెట్టి జో విలువ కెర్చయ్, చి 2. జోవయంచి అత్తెన్కె ఈంజ లోకుమ్తె కాను కెర్చయ్. † 8:1 8:1 ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి రాజమ్చి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్’ మెలె, జోవయంచి రాజమ్ పావ జా అయ్లొచి కబుర్, మత్తయి 12:28, మార్కు 1:15, పడ్డె జో పాపల్ చెమించువ కెర్చిన్ కబుర్, యేసుయి దొర్లు జలొ రచ్చించువ కెర్తొసా జలిన్చి కబుర్, పడ్డె పరలోకుమ్తె గెతి అన్యాయమ్ జో దొర్లు కెర్లె రచ్చనచి రిసాచి కబుర్.

సంగిలన్, చి “కిచ్చో, గురుబాబు? సంగు” మెన సీమాను సంగిలన్.

41 సంగితెయ్, యేసు ఏక టాలి సంగిలన్. “ఏక సాపుకరితె దొగుల రునుమ్ జా తిల. జేవ్ దొగులతె ఎక్కిలొ పావ్ పుంజొ * పాదులచి కూలిచి ఎదిలి డబ్బుల్తె బాకి జా అన్య, అన్యొ యాబయ్ పాదులచి కూలిచి ఎదిలిక బాకి జా అన్య.

42 జేవ్ జోవయించి రునుమ్ కుట్టుపుక నెత్తి రిసా, సాపుకరి దొగులచి రునుమ్క ముల దా చెమించువ కెర్లన్. జలె, తుమ్ సంగు, ఈంజేవ్ దొగులతె కేన్ మాన్సు జో సాపుకరిక ఒగ్గర్ ప్రేమ జయెదె?” మెన యేసు జో సీమానుక పరిచ్చ కెర్లన్, చి

43 జో కిచ్చో జబాబ్ దిలన్ మెలె, “ఒగ్గర్ బాకి జా తిలొసా, కిచ్చోగ” మెలన్, చి “తుమ్ సరిగా ఉచర్లన్” మెన యేసు జోక సంగ కెర,

44 జా తేరీబోదచి పక్క పసుల సీమానుక అన్య ఇసి మెలన్: “ఈంజ తేరీబోదక దెకితసి గె? జలె, అవ్ తుచి గెరి అయ్లయ్, గని అవ్ చట్టొ దొవనతి రిసా తూయి పాసి దెసి నాయ్. ఈంజ, జలె, ఇన్చిచి అన్యన్ తేన్ అంచ చట్టొ దొవ అన్య, చి ఇన్చిచి నెండి తేన్ పుంచ అన్య.

45 తూయి అంక చుంబిన్ నాయ్, గని అవ్ ఈంజ గెరి అయ్లొ తెంతొ ఈంజ అంచ చట్టొ చుంబుక దెర ములె నాయ్.

46 అంచి బోడి తూయి తేలె కి సుపిన్ నాయ్. గని ఈంజ అంచ చట్టొ అత్తర్ తేలు గాన దా అన్య.

47 జాచి రిసా తుక అవ్ కిచ్చో మెంతసి మెలె, ఇన్చిచి పాపల్ ఒగ్గర్ జా తిలె కి చెమించువ జా అన్య. ఈంజ చెమించువ జలిన్క కిచ్చో రుజ్జు మెలె, ఇన్చిచి ఒగ్గర్ ప్రేమయ్ జా రుజ్జు దెకయ్తయ్. గని కక్క తొక్కి పాపుమ్ చెమించువ జా తయెదె గే, జోచి పెట్టి తొక్కి ప్రేమ తయెదె” మెన యేసు జో పరిసయ్యుడుక సంగ కెర,

48 జా తేరీబోదక, “తుచ పాపల్ చెమించువ జా అన్య” మెలన్.

49 జో దస్సి మెంతెయ్, జోవయంతెన్ అన్యమ్ కెర్లె తిలన్ జోవయించి ఏవే తేడి కిచ్చో మెల మెలె, “ఈంజొ పాపల్ చెమించువ కెర్లయ్ జలె, ఈంజొ కొన్య?” మెన ఏవే తేడి ఉచర్లన్.

50 జలె, “తుమ్ అంచి ఉప్పిరి తుచి నముకుమ్ తిలి రిసా రచ్చించువ జా అన్యసి. నేంతుమ్ తేన్ గో.” మెన యేసు జా తేరీబోదక సంగిలన్.

8

యేసు తేన్ బుల సగుమ్జన్ కెర్లె సావైచన

1 ఈంజ ఎత్తి జర్లు జా ఒగ్గర్ దీసల్ నే గెతె అగ్గె, యేసు బార్ జా పట్నాలె గవ్వలె బుల బుల, దేముడుచి * రాజమ్చి

రిసాచి †నుబుమ్ కబుర్ బోదన కర్తై తిలొ. జో తెన్ జోచ బారజన్ సిస్సుల్ బుల్తై తిల.

2 అన్నె కొన్న మెలె, యేసు అగ్గ సగుమ్జన్ జబ్బుల్ తిల తెరబోదల్ జబ్బుల్ గెచ్చువ చెంగిల్ కెర తిలన్, సగుమ్జన్ తెరబోదల్ బూతల్ దెర్దికయ్ ఉడడ జోవయింక కి చెంగిల్ కెర తిలన్. జేవ్ తెరబోదల్త సగుమ్జన్, జలె, యేసు తెన్ సిస్సుల్ తెన్ బుల్తై తిల. జోవయింతె వడ్తి కొన్న మెలె, మగ్గల పట్టుమచి మరియ, జాక దెర్ల సత్తు బూతల్త యేసు ఉడడ తిలన్.

3 అన్నె కొన్న మెలె, హేరోదు రాసచి గేరక దెకితో కూజా మెలొసాచి తేర్ని యోహన్న, పడ్డొ సూసన్నచి అన్నె ఒగ్గరజన్, జోవయింక తిల సొంత డబ్బుల్త యేసుక చి సిస్సుల్త సానైచన కర్తై తిల.

ఉంపిలి బీక టాలి

4 ఒగ్గరజన్ జనాబ్ కుప్పల్ కుప్పల్ బెర జా, పట్టల్ ఎత్తి, గాచ్చొ ఎత్తి తెంతో యేసుతె అయిలి. జో ఏక టాలి జోవయింక సంగిలన్.

5 “ఎక్కిలొ జోచి బీ ఉంపుక బార్ జలన్. ఉంపితె తతికయ్, సగుమ్ బీ బయిలె వట్ట సేడ్లన్, చి వట్ట జెతన గెతన జా బీ సుదెల, చి పిట్టల్ జేవ్ దాన్ వెంట కా గెల.

6 అన్నె సగుమ్ బీ పత్తురు బుయ్యె సేడ్లన్ చి, తెడి సాలవ నాయ్ చి రిసా గజ్జల్ జలెకి, డడ్డ మొర గెల.

7 అన్నె సగుమ్ బీ కంట దుబ్బుల్తె సేడ్ల చి, కంట దుబ్బుల్ తెన్ వడ్తితికయ్, కంట మొక్కల్ ఈంజేవ్ మొక్కల్తె పెల గెల్లికయ్, ఈంజేవ్ మొక్కల్ పలితుమ్ దెర్ని నాయ్.

8 అన్నె సగుమ్ బీ చెంగిల్ బుయ్యె సేడ్లన్ చి, వడ్డ పంబొ పికిలి, పుంజెక్ వంతుల్ పలితుమ్ దిలి” మెన సంగ యేసు అన్నె, “సూనిత కంట్టై తిలన సూన!” మెన కేక గలన్.

9 జలె, వేర మాన్సుల్ ఉట్ట గెతికయ్, “ఈంజ టాలిచి అర్దుమ్ కిచ్చొ?” మెన యేసుక సిస్సుల్ పుసిలి చి,

10 జోవయింక, “దేముడుచి రాజేమచి రిసాచ గుట్టల్ జాన్సువ మెన, అంచ సిస్సుల్ జతి తుమ్క నిలవ్ దా అన్నె, గని వేర మాన్సుల్చి రిసాయ టాలివో తెన్ సంగితన్. కిచ్చొక మెలె, పూర్దుమ్ దేముడుచి కొడతె †రెగిడ్డి రితి. తుమ్ దెకుతను, గని అర్దుమ్ చినుతు నాయ్, అవ్ సంగితి బోదన సూనతు, గని అర్దుమ్ కెరంతు నాయ్.”

§

ఉంపిలి బీచి టాలిచి అర్దుమ్ యేసు సంగిలిన్

11 “జలె, జా టాలిచి అర్దుమ్ సంగిందె. తుమ్ సూన, బీ మెలె, దేముడు దిలి *కోడు.

12 వట్ట సేడ్ల గెడ్డల్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, సగుమ్జన్చి బోదన సూన అన్నె, గని నయ్తాన్ జా కెర, జోవయింక పెట్టి తెంతో జా బోదన ఉర్ల కెర, పచ్చడ్డయ్; ‘నంపజా’ †రెచ్చించువ జతు నాయ్” మెన.

13 పత్తురు బుయ్యె సేడ్లి బీ జలె, సగుమ్జన్ నుబుమ్ కబుర్ సూన్ని పొది సర్దసంతోసుమ్ తెన్ సూనతతి గని, జోవయింక పెట్టి నుబుమ్ కబుర్చ చెర్తొ నెంజలి రిసా గడియ

నంపజలి రితి జలెకి, జోవయింక నముకుమ్ పిట్టయ్ రితి కిచ్చొ జవున్ అల్లెర అయిలె, నముకుమ్ ముల దెతతి.

14 జలె, కంట దుబ్బుల్తె సేడ్లి బీ కిచ్చొ మెలె, సగుమ్జన్ సూనతతి గని, జేవ్ జోవయింక వట్ట గెతె తా, ఈంజ లోకుమచి జివితుమ్చ బాదల్, సామ్మారుమ్, నుక్కుమ్ జోవయింక పెల్లితయ్ చి, జోవయింక పంబొ పికి నాయ్.

15 జలె, చెంగిల్ బుయ్యె ఉంపిలిన్ కిచ్చొ మెలె, సగుమ్జన్ నుబుమ్ కబుర్ చెంగిల్ నిదానుమ్ పేట్ తెన్ సూన, దెరన, జా కోడ్ రితి నిదానుమ్ ఇండ బాదల్ ఓర్పువ జా అత్తుపలితుమ్ దెరుల.

దీవు లగిత్తినక టాలి కెర యేసు సంగిలి బోదన (మార్కు 4:21-25)

16 “ఏక దీవు లంబడ తిలె, జా దీవుక ఆరి లంబడ్లి రితి నాడిచి తెడి జవున్ కో డంకితి నాయ్, మంచుమచి తెడి జవున్ కో లంకడ్లి నాయ్. జా దీవుకంబుమచి ఉప్పరి తివుల; ‘ఒత్త తిలె, గెరి జెత ఎత్తిజిన్క, జా ఉజడి కామక జెప్పన్” మెనయ్.

17 లుంకాడ తిలెని ఎత్తి, పడ్డొక డీసెదె, అప్పె గుట్టు తిలెని ఎత్తి, జాన్తి రితి జా బార్ జయెదె.

18 “జలె, తుమ్ కిసి సూనతె గీ జాగర్ల దెకన. కిచ్చొక మెలె, తిలొసాక అన్నె దెంక జయెదె, గని నెంజలి సా జలె, ‘అంక అన్నె’ మెన జో ఉచరంతిన్ కి జోతె తెంతో కడ నెంక జయెదె” మెన యేసు సంగిలన్.

“దేముడు దిలి కోడు నంపజా కో ఇండుల గే జెచ్చొ అంచి కుంబుంబుమ్” (మత్త 12:46-50; మార్కు 3:31-35)

19 ఏక డిసి యేసుచి అయ్యెని జోవయింక †బావుడ్లివో జోతె అయిల, గని యేసు తిలి గదితె ఒగ్గరజన్ జనాబ్ బెర తిలి రిసా, జోతె పాచుక నెత్తిర్.

20 జలె, “తుచి అయ్యెది, తుచ బావుడ్లివో తుక దెకుక మెన జా కెర, వీదె టీవ అన్నె” మెన కో గే యేసుక సంగిలన్.

21 గని జో జోవయింక, “అంచి అయ్యె, అంచ బావుడ్లివో జవుల మెలె, దేముడుచి కోడు సూన జయ్యె రితి కెర్తనయ్” మెన సంగిలన్.

దోనితె గెతికయ్ ఒగ్గర్ వాదు కెర్తల్ కెర్లిన్క యేసు సేంతుమ్ కెర్లిన్

(మత్త 8:23-27; మార్కు 4:35-41)

22 ఏక డిసి యేసు జోచ బారజన్ సిస్సుల్ తెన్ దోనితె వెగ కెర, “గాడు ఒత్తల్తో గెచ్చుమ్, జొచ్చు” మెన సంగిలన్, చి జిసుక దెర్ల.

23 జలె, నెడిమి గడ్డె పాచెలె యేసు నిజ గెలన్. తెదొడి వాదు పాని గట్టిజ కెర, జేవ్ తిలి పక్క ఉడ్డ అయిలి చి, కెర్తల్ దోనితె ఒగ్గర్ పాని బెర్దికయ్, ప్రమాదుమ్ జతి.

24 జేవ్, యేసుక పాని జా “ప్రబు, ప్రబు, అమ్ మొర గెచ్చుమదే!” మెన సిస్సుల్ కేక గెల ఉట్టయ్తెకయ్, జో ఉట్ట వాదుక చి కెర్తల్ గేల కెర్లన్, చి వాదు ముల దిల, చి ఎత్తి, అన్నె సేంతుమ్ జా గెలి.

† 8:10 8:10 మెనయా 6:9. § 8:10 8:10 మత్తయ 13:13, 15 దెక. జేవ్ మాన్సుల్ దెకిలికి స్వాన్ల కి జోవయింక ఇప్టుమ్ నాయ్; జోవయింక పెట్టి జేడు బందెల్ రితి, చి “జోవయింక ఇప్టుమ్ నెంజలి, కిచ్చొక జోవయింక రితి సంగుక?” మెలి రితి సంగితయ్.

* 8:11 8:11 నెంజలి ‘నుబుమ్ కబుర్’; మార్కు 1:14. నెంజలి ‘యేసుచి బోదన’; మత్తయ 4:17. † 8:12 8:12 మెలె, నయ్తాన్ తెంతో, పావుమ్ తెంతో. ‡ 8:18 8:18 ఈంజ టాలిచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, అంచ తెన్ కి కో బుద్ది దెరనుల గే, జోవయింక అన్నె ఒగ్గరి నెకడిందె. గని స్వాన్ల కి కో బుద్ది అనన్ నాయ్ గే, చి అర్దుమ్ కెరన అన్నె మెన జో ఉచర్లె కి, జోవయింక కామక నెంజి మెన, జా కి జోతె తెంతో కడ నెంక జయెదె.

§ 8:19 8:19 మెలి ఎత్తి, అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తునెక్కిక మరియ యేసుక అంగి జా పాయిలికి, పడ్డొ మాములుమ్ మున్సున్ జలొ యోసెపు తెన్ అన్నె బోదల్ పాయి తిలి. * 8:24 8:24 నెంజలి ‘బాబు, బాబు’.

25 తెదొడి యేసు జోవయింక, “తుమచి నముకుమ్ కేతె?” మెలన్, చి బియ్యం గెచ్చు, అచారిమ్ జా, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో కిచ్చొ మెల మెలె, “ఈంజొ కొన్న జయెదె, చి వాడుక పానిక అడ్డల్ దిలె ఇన్నెచి కోడుక లొంగువ జా కెర్తె?” మెన జేవ్ అచారిమ్ జల.

బూతల్ దెర్లొ మాన్సుక యేసు చెంగిల్ కెర్లెన్
(మత్త 8:28-34; మార్కు 5:1-20)

26 జలె, యేసు సిన్సుల్ తెన్ గాడు జీన గలిలయచి మొచ్చెచి గాడు ఒత్తల్తోచి గెరాసినుల్చి ప్రాంతుమ్ తె పావెల.

27 యేసు దోని తెంతో ఉత్త కెర ఒడ్డుతె టీవెతికయ్, జా గచ్చెచ్చొ ఎక్కిలో జోవయింక దన్నుల్ జలన్. జో మాన్సుక బూతల్ దెర తిల. ఒగ్గర్ దీనల్ జలి జో కిచ్చొ పాలల్ గలనె నాయ్, చి కేనె జతె తిలన్ మెలె, గెరి నాయ్, గని మెన్సున్తె.

28-29 జో బూతుమ్ జో మాన్సుక ఒగ్గర్ సుట్టు దెర తిలన్, చి అగ్గె గచ్చెచ్చొ జోక చట్టెలె అత్తిలె గెల్పుల్ బంద రకెతె తిల, గని జేవ్ గెల్పుల్ కుట్టవనెదె, చి జో బూతుమ్ జోక బయిలు టాన్తె వెలవ నెయెదె. జలె, బూతుమ్ దెర్లొ జో మాన్సు అప్పె యేసుక దెక కెర, కేక గల జోచి చట్టె నెర్పు సీడ్లన్, చి “ఓ బూతుమ్, ఈంజొ మాన్సుచి తెంతో బార్ జా తుయి ఉట్ట గో!” మెన యేసు అడ్డ దిలన్. జో మాన్సు గట్టిజ అవాడ్ కెరన, “ఓ యేసుప్రబు, ఎత్తిచి ఉప్పిరి తిలొ దేముడువొ పుత్తుని తుయి, అంచె తెన్ తుక కిచ్చొ కామ్? అంచె ఉప్పిరి దయ తియి అంక అల్లర్ కెరు నాయ్!” మెన కేక గలన్.

30 తెదొడి, “తుచి నావ్ కిచ్చొ?” మెన యేసు బూతుమ్క పుసిలన్, చి “ఎతివాట్ జన్” మెలన్. కిచ్చొక మెలె, ఒగ్గర్ జన్ బూతల్ జోక దెర తిల.

31 “జా వెల్లి గొయ్యతె అమక తెద్రపు నాయ్” మెన యేసుక బతిమాల్పు జా సంగిల.

32 జలె, జా మెట్టయ్ వెల్లి మంద అంధుల్ కతె తిల, చి “అంధుల్చి తెన్ అమ్ పెనెత్ రెతి అమక నెలవ్ దె.” మెన యేసుక జేవ్ బూతల్ బతిమాల్పు జా సంగితికయ్, జో నెలవ్ దిలన్.

33 తెదొడి జో మాన్సుచి తెంతో బూతల్ బార్ జా ముల దా, అంధుల్ తెన్ పెసిల, చి జా అంధుల్ మంద మొత్తుమ్ ఒత్తచి గాటిక నిగ ఉత్త గెచ్చు, గడ్డె సీడ్ డుజ మొర గెల.

34 జా అంధుల్ మంద రకెతన జర్గు జలిసి దెక కెర, బమ్మ జా నిగ గెచ్చు, ఒండి పట్టుమతెచి సుట్టునంతవ గావొన్ ఎత్తితె సూనయిల.

35 తెదొడి జర్గు జలిన్చి రుజ్జా సొంత దెకుక మెన ప్రెజల్ ఎత్తి బార్ జలె, చి యేసుతె జా కెర కిచ్చొ దెకిల మెలె, బూతల్ ముల దిలొ మాన్సు యేసుచి చట్టె వెన అన్నె. పాలల్ గలనె తా అప్పె వెర్రి నెంతె మాములుమ్ చెంగిల్ బుద్ది తెన్ అన్నె, మెన దెక కెర, బియ్యం గెల.

36 అన్నె, జర్గు జలి పొది దెక తిల మాన్సుల్, జలె, బూతల్ దెర తిలొ మాన్సుక యేసు కీసి చెంగిల్ కెర్లె గే జేవ్ పడ్డె అయిలనక సంగిల.

37 తెదొడి జేవ్ గెరాసినుల్చి ప్రాంతుమ్ ఎత్తిచ మాన్సుల్ ఎత్తిజన్ “అమచి దేసిమ్ తుయి ముల దా ఉట్ట గో” మెన యేసుక బతిమాల్పు జా సంగిల. కిచ్చొక మెలె, జోవయింక ఒగ్గర్ బయిమ్ దెర తిల. జాకయ్ యేసు దోనితె వెగ ఉట్ట గెలన్.

38 బూతల్ ముల దిలొ మాన్సు, జో నే కెతె “అవ్ కి తుచి తెన్ బెద జెంక అంక నెలవ్ దె” మెన బతిమాల్పు జా సంగిలన్. గని యేసు జోక,

39 “తుచి గెరి గో చి, దేముడు తుక చెంగిల్ కెర ఎదివాట్ దయ కెర్లెన్ ఒత్త సంగు” మెన యేసు తెద్రవ దిలన్ చి, జో ఉట్ట గెచ్చు, యేసు జోక ఎదివాట్ దయ కెర్లెన్చి రిసా జా ఒండి పట్టుమతె సూనయిలన్.

యాయూరు మెలొ అదికారి యేసుచి తోడు నజీలిసి

40 యేసు గాడు అన్నె జీన గట్టుతె పావెతికయ్, జో అన్నె జెతిన్క రక తిల చి రిసా ప్రెజల్ ఒగ్గర్ జన్ జోక దన్నుల్ జలె.

41 జలె, యాయూరు మెలొ ఎక్కిలో ఒత్త అయిలొ. జో యాయూరుచి సబగెర్చొ అదికారి జయెదె. జో యేసుచి చట్టె నెర్పు సీడ్లన్, అన్నె “అమచి గెరి జె” మెన యేసుక బతిమాల్పు జా సంగిలన్.

42 కిచ్చొక మెలె, జాక బార్ వెర్పుల్ వయసుచి ఎక్కి దువిసి, మొరెదె గే జయెదె గే, దన్నె జా తిలె.

జలె, యేసు జో అదికారి తెన్ గెల, చి వట్టె ఒగ్గర్ జన్ ప్రెజల్ జోచి సుట్టునంత తా వెలపులి జతె తిల.

43 జలె, బార్ వెర్పుల్ తెంతో లొయి గెతి బాద తిలి తేరబోద ఎక్కి ఒత్త తిలి. కో కి జాచి బాద గెచ్చుపుక నెత్త గెచ్చు తిల.

44 జా, జలె, యేసుచి పడ్డె జా పాని జా, జోచి పాలుమ్చి కొంగు చడిలి చి, బేగి జా లొయి గెతిసి బందు జా గెలి.

45 దన్నె జతికయ్, “కో అంక చడిలన్?” మెన యేసు పుసిలన్ చి, పేతురు యేసుక “గురుబాబు, జనాబ్ ఎత్తి తుచి సుట్టునంత బెర వెలపులి జతెతిచి లయెడ్ జతెతి, గెద” మెలన్,

46 “గని అంక చడుక మెన, కో గే అంక చడిలన్. అంచె తెంతో అత్తున్కి బార్ జా గెచ్చు అన్నె.” మెన యేసు సంగిలన్.

47 జలె, జా కెర్లెన్ గుట్టు తయి నాయ్, మెన జా తేరబోద చిన కెర, అడ్డర్ జా యేసుచి చట్టె నెర్పు సీడ్లన్, అన్నె “అంచె బాద గెన్ను” మెన తుక చడిలయ్ చి, చడిల్ బేగి చెంగిల్ జలయ్” మెన ఎత్తిజన్ ప్రెజల్చి మొచ్చె ఒప్పున్.

48 ఒప్పున్తికయ్, యేసు జాక, “పుత్త, అంచె ఉప్పిరి తుయి నముకుమ్ తిలి రిసా, తుయి కిచెంగిల్ జా అన్నెన్. సేంతుమ్ తెన్ గో” మెలన్.

49 జా తేరబోదక యేసు దన్నె సంగితి తిలి పొది, దువిన్చి రిసా యేసుతె జా తిలొ అదికారిచి గెరచ నగుమ్జన్ జా కెర, జో అదికారిక “తుచి నాడి మొర గెచ్చు అన్నె. ఈంజొ గురుబాబుక బుకార్లా లాబుమ్ నాయ్. జోక జా బాద పోని” మెన సంగిల.

50 యేసు ఈంజొ కోడు సూన, “జేవ్ సంగిలిన్క కాతర్ నే కెర్తె, తుయి బి నాయ్. నంపజా దయిరిమ్ తెన్ తా చి, తుచి నాడి చెంగిల్ జయెదె.” మెలన్.

51 జలె, యాయూరుచి గెరి పావెలి, పేతురుక యోహానుక చి యోహానె, చి నాడిచి అయ్యెన్ అబ్బొన్క పిట్టవ, అన్నె కోయి జో తెన్ జా నాడి తిలిన్తె గెచ్చుక యేసు ఒప్పె నాయ్.

52 నాడి మొర గెలి రిసా ఎత్తిజన్ ఏడుకుడు జతె తిల, గని “తుమ్ ఏడ నాయ్. ఈంజొ మొర గెచ్చె నాయ్. జా నిజ అన్నె” మెన సంగిలన్.

53 జాకయ్ జా నాడి ‘నిజుచి మొర గెచ్చు అన్నె’ మెన జాన కెర, జోక జేవ్ అచన్ గెల.

⁵⁴ గని జో, జా నాడి తిలినతె గెచ్చ కెర, జాచి అతడు దెర, “నాడి, ఉట్టి!” మెలన్.

⁵⁵ జాచి జీమి, జాచి పెట్టి అన్నె అయ్యలిచి, బేగి ఉట్టి. తెదొడి “ఇన్నెక తుమ్ కిచ్చ జలెకు కపడ” మెన యేసు నంగిలన్.

⁵⁶ జా నాడిచ అయ్యసిని బలి అచారిమ్ జల, గని “జర్గు జలిని కక్క నంగ నాయ” మెన యేసు అత్త దిలన్.

9

బారజన్ సిస్సుల్క యేసు అదికారుమ్ దా బులుక తెద్రయేలిసి

(మత్త 10:5-15; మార్కు 6:7-13)

¹ పడ్డో, యేసు జోచ బారజన్ సిస్సుల్క ఎక్కితె బుకారా కెర, ఎక్కి రగల్ బూతల్క జేవ్ ఉడడ్డి రిసా, జబ్బుల్ జేవ్ గెచ్చయేలి రిసా జోవయింక నక్తి అన్నె అదికారుమ్ దిలన్.

² అన్నె, “దేముడుచి *రాజమ్ పాచ జా అయ్యలిచి రిసా తుమ్ బోదన కెర చి, మాస్సుల్చ జబ్బుల్ గెచ్చవ” మెన తెద్రయేలన్.

³ తెద్రయేత పాది ఇసి మెలన్: “ప్రయూనుమచి రిసా కిచ్చి దెరన గెచ్చ నాయ. టెక్కి ఉండో జలెకు, నెంచె జలెకు, అన్నిమ్ జలెకు, ఉబ్బుల్ జలెకు, దొన్ని సొక్కల్ జలెకు దెరన గెచ్చ నాయ.

⁴ పడ్డో కేన్ గెరచ తుమ్క టాన్ దెవుల గే, తుమ్ జా గావ్ జప్పన్ ముల్లె ఎదక, జయ్యగెరి బన జా తా.

⁵ అన్నె, కేన్ పట్టుమత జప్పన్ తుమ్క *మరియాద కెర్త నాయ గే, జా పట్టుమ్ తెంత బార జతె పాది ‘జేవ్ దన్నె జలి రిసా దేముడుచి *నెంజలి’ మెన గుర్తుక తుమ్చ పడ్డోచి దూడి పండ్చన గెల” మెన యేసు నంగిలన్.

⁶ తెదొడి జేవ్ బారజన్ సిస్సుల్ బార జా గావ్నో ఎక్కితె బుల బుల, చి రిసా బోదన కెర్త తా, మాస్సుల్చ జబ్బుల్ గెచ్చయేత తిల.

హేరోమ్ అదికారి చి ప్రజల్ నగుమ్జన్ యేసుచి రిసా ఉచర్చిసి

(మత్త 14:1-12; మార్కు 6:14-29)

⁷ జా పాది, గలిలయ ప్రాంతమతె విలువ కెర్తొ అదికారి హేరోడు, యేసు జర్గు కెర్త కము ఎక్కిచి రిసా నూన్ల రిసా, కిచ్చి ఉచరుక నేన కెర బాద సిడ్డో. కిచ్చిక మెలి, యేసుక “యోహాను మొర తా అన్నె జీవ జా అన్నె” మెన నగుమ్జన్ నంగితె తిల,

⁸ గని అన్నె నగుమ్జన్ “పూర్ణమ్ దేముడుచ కబుర్లు నంగిలో *విలీయా అన్నె జా అన్నె” మెల, చి అన్నె నగుమ్జన్ “పూర్ణమ్ దేముడుచ కబుర్లు నంగిలో అన్నె మొర, అన్నె జీవ జా అన్నె జా అన్నె” మెన ఉచర్తె తిల.

⁹ జా ఎక్కి నూన కెర, హేరోడు, “యోహానుక *బోడి గండల్ కెర గెలయ, గని ఈంజేవ్ కము కెర్తొనాచి రిసా అవ్ ఒగ్గర్ నూనతసి. ఈంజొ కొన్నె జయెదె?” మెన, యేసు తెన్ దెన్నుల్ జంక మెన వాటా చజితె తిల*.

* 9:2 9:2 మత్తయ 10:7. యేసు అయ్యలిచి తెన్ జా రాజమ్ పాచ జా అన్నె మెనుక జయెదె. ఈంజ మదెన్ డిస నాయ, గని జోవయింక నంజల మాస్సుల్చి పెట్టి జో విలువ కెర్తయ, చి అన్నె కి ఈంజ లోకుమతె జోవయింక అత్తనక్తి కామ కెర్తయ. ఉగుమ్ మార్కు జలి, జోవయింక రాజమ్ పూర్తి డిసె. † 9:5 9:5 నెంజలి “బెదనంతి నాయ”. ‡ 9:5 9:5 నెంజలి, “జోవయింక కొప్పమ్ జోవయింక ఉప్పరి అన్నె”

§ 9:8 9:8 విలీయా పూర్ణమ్చొ మొర నాయ, గని ఎక్కి అదికారుమ్ తిల* దేముడు జోవయింక దన్నె పరలోకుమతె కడ నిలన్. రానల్ దొన్నిచి పుస్తకుమ్ 2:11. * 9:9 9:9 మత్తయ 14:10, మార్కు 6:27, 28.

† 9:10 9:10 లూకా 6:13-16 కడ. నగుమ్తె బారజన్ సిస్సుల్ మెన అన్నె, జేవ్ ఈంజేవ్ ఎక్కి. తెలుగు-అపోస్తలుల ‡ 9:11 9:11 4:43చి ఎట్టెదె కోడు, చి 9:2 కడ. § 9:12 9:12 నెంజలి “బారికుల్”.

యేసుచ బారజన్ బారికుల్ అన్నె ఉట్టి అయ్యలిసి
(మత్త 14:13-21; మార్కు 6:30-44; యోహా 6:1-14)

¹⁰ యేసుచ బారజన్ బారికుల్, జలి, జేవ్ బులుక మెన జో తెద్రయేలిసి తెంతో అన్నె ఉట్టి జా, జేవ్ జర్గు కెర్తొసి ఎక్కి జోక నంగిల చి, జో వేరతె జోవయింతెన్ గడియ తతి రితి, బేత్తుయదా మెంతి గెవ్వి జోవయింక కడ నిలన్.

పాచే మొల్జన్ మాస్సుల్క యేసు అన్నిమ్ దిలిసి
¹¹ జలి, జోవయింక “ఒత్తు బేత్తుయదాతె గెతయ” మెన యేసుచి రిసా ప్రజల్ జనాబ్ నూన కెర, జోచి పట్టి గెల. జోతె పాచెలికయ, జో జోవయింక పాసి కెరన్ల చి, దేముడుచి *రాజమ్చి రిసా జోవయింక బోదన కెర, జోవయింక జోవొల్, బాదల్ తిలనక చెంగిల్ కెర్తన్.

¹² జలి, పొద్దు గెచ్చక దెర్చి చి, యేసుచ బారజన్ సిస్సుల్ జోతె జా కెర, “ఈంజేవ్ జనాబ్ అన్నిమ్ దొర్కు కెరంతి రితి, నిద్ర తతి రిసా ఇన్నెక నుట్టునంతచ గెవ్విలె తెద్రపు బయలు దేసిమి అన్నుమ్, గెద. ఇన్నె కిచ్చియ దొర్కు జయె నాయ” మెల,

¹³ గని జో జోవయింక, “తుమి జోవయింక కిచ్చి జప్పన్ అన్నిమ్ దాన” మెలన్. దన్నె మెంతికయ, జేవ్ “అమచితె ఎక్కి పాచే పోడియె చి దొన్ని మొన్న అన్నె. నెంజలి, అమ గెచ్చ ఈంజేవ్ ఎక్కిజన్క అన్నిమ్ గెన అనుక గె?” మెల.

¹⁴ జా జనాబ్తెచ మున్నబోదల్ కెత్తిజన్ జప్పల మెలి, పాచే మొల్జన్. గని యేసు సిస్సుల్క “యాబయ జన్క ఏక్ దప్పని, యాబయ జన్క అన్నెక్ దప్పని, దన్నె దప్పని దప్పనివో తెన్ జేవ్ ఎక్కిజన్క వెనడ” మెన నంగిలన్.

¹⁵ జేవ్ దన్నె కెర ప్రజల్ ఎక్కిజన్క వెనడ్డ.

¹⁶ తెదొడి యేసు జేవ్ పాచే పోడియె చి దొన్ని మొన్న దెర, అగానుమ్ పక్క దెక, “ఈంజ తూయ దిలచి” మెన దేముడు అబ్బొన్క జోబర నంగ కెర, జేవ్ పోడియె మోడ కెర, “ఎక్కిజన్క వంబ దాన” మెన సిస్సుల్చి అత్తి సొర్కు కెర దిలన్.

¹⁷ జేవ్ ఎక్కిజన్ పేట్ బెర్తు కయల చి, నేంసిల పోడియె గండల్ మొన్న గండల్ బార గంపల్తె బెర్తు జల.

యేసుక ‘క్రీస్తు’ మెలో జెంక తిలొ రచ్చింమచ కెర్తొనా
(మత్త 16:13-19; మార్కు 8:27-29)

¹⁸ ఏక్ నుట్టు, యేసు ఎక్కిలోయ ప్రార్థన కెర్త తిలన్, గని జోచ బారజన్ సిస్సుల్క ఒత్తయ తిల, చి “కొన్నె మెన ప్రజల్ అంక నంగితతి?” మెన యేసు సిస్సుల్క పుసిలన్.

¹⁹ పుసితికయ, “బాప్తిసుమ్ దెత తిలొ యోహాను” మెన నగుమ్జన్ తుక నంగితతి. అన్నె నగుమ్జన్ తుక “దేముడుచి కబుర్లు నంగిలో విలీయా జా తయెదె” మెంతి చి, అన్నె నగుమ్జన్ “దేముడుచి కబుర్లు నంగిలో అన్నె పూర్ణమ్చొ జీవ జా అమచితె జా అన్నె.” మెంతి మెల.

²⁰ జేవ్ దన్నె మెంతికయ, యేసు “తుమ్, జలి, కొన్నె మెన అంక నంగితతి?” మెన జోవయింక పుసిలన్ చి, ““తెద్రయిందె” మెన దేముడు నంగ తిలొ క్రీస్తు మెలో రచ్చింమచ కెర్తొనా తుమ్” మెన పేతురు జబాబ్ దిలన్.

21 గని “జా కోడు అన్నె కక్క కి నంగ నాయ్” మెన జోవయింక యేసు కదితుమ్ తెన్ ఆడ్ర దిలన్.

22 అన్నె జో, “అడ్ మాన్సు జా జెర్నన్ అయ్లోసా ఒగ్గర్ నైమల్ సేడుక అన్నె. ‘వెల్లెల నుదల్, వెల్లెల పూజర్లు చి, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గల్ సేకడ్తన అంక ‘జవున్ నాయ్’ మెనక అన్నె చి, అడ్ మొరుక అన్నె. గని తిర్తత అడ్ అన్నె జీవ జా ఉట్టుక అన్నె” మెన యేసు నంగిలన్.

దేముడుచి రాజిమ్
(మత్త 16:21-28; మార్కు 8:30-9:1)

23 తెదోడి ఎత్తిజిన్క యేసు, “కో అంక నంజా అంచి పట్టి బులుక ఉచరుల గే, జోచి సొంత ఇస్సుమ్ కెరుక ముల దా, రోజుక జోచి సొంత ఫిలువ వయన అంచి పట్టి బులుక అన్నె.

24 కిచ్చొక మెలె, జోచి సొంత ప్రాసుమ్ రచ్చించువ కెరనుక కో కోరవ జవుల గే, జోచి ప్రాసుమ్ పాడ్ జా గెచ్చెదె. గని అంచి రిసా కో జోచి ప్రాసుమ్ దెతి రితి ఎక్కి మెన్సు నిదాసుమ్ ఇండుల గే, జోచి ప్రాసుమ్ రచ్చించువ జయెదె.

25 మెలె, ఈంజ లోకుమ్తె తిలిసి ఎత్తి కేన్ మాన్సు జవున్ కలుగు కెరన జోచి ప్రాసుమ్ పాడ్ కెరన్లెగిన, జేవ్క సిచ్చ జలెగిన, జోక కిచ్చొ లాబుమ్? కిచ్చొ లాబుమ్ నాయ్.

26 కో జలెకు అంచి రిసాచి అంచ కొడెచి రిసా లాజ్ జా సత్తిమ్ నే ఒప్పునుల గే, అడ్ మాన్సు జా జెర్నన్ అయ్లోసా పరలోకుమ్ గెచ్చ అంచి అన్నె అబ్బిన్ జలె దేముడుచి దూతలచి పరలోకుమ్చి ఉజడిచి గెప్పురుమ్ తెన్ ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె ఉత్త జెతి దీసిక, జేవ్ మాన్సులక ‘అంచ’ మెన ఒప్పునెతి రితి అంచి తెన్ జెదవనుక అంక లాజ్ తయెదె.

27 గని తుమ్క అడ్ కిచ్చొ కదితుమ్ నంగితసి మెలె, ఇన్నె టీవ తిలన నగుమ్జిన్ నే మొర్తె అగ్గ దేముడుచి కిరాజిమ్ దెకుల” మెన యేసు నంగిలన్.

త్రిగ్గ సిన్సుల్చి మొత్తె యేసు గడియ పరలోకుమ్చి ఉజడి జలిసి
(మత్త 17:1-8; మార్కు 9:2-8)

28 జలె, యేసు ఈంజేవ్ కొడె నంగ పాసి పాసి అట్టు దీనల్ గెతికయ్, ప్రార్దన కెరుక మెన, పేతురుక యోహానుక చి యాకోబుక వట్ట కడ దెరన, యేసు డోక తిలి మెట్టుయ గెచ్చ వెగిల.

29 యేసు ప్రార్దన కెర్త తతికయ్, జోచి *మొకొమ్ మార్పువ జలన్ చి, జోచి పాలల్ చొక్కిల జా దగదగాల్ల మెర్పువ జల.

30 అన్నె, ఈందె, దొగుల మున్సుబోదల్ దీన యేసు తెన్ లట్టబ్బ. కొన్న మెలె, పూర్గుమ్చ దేముడుచి కబుర్లు నంగిత మోసి అన్నె ఎలియా తిల.

31 జేవ్ పరలోకుమ్చి ఉజడి తెన్ దీసిల చి, కిచ్చొచి రిసా లట్టబ్బ తిల మెలె, దేముడుచి కోడు తెన్ రెగిడ్లి రితి యేసు †మొరుక తిలిన్చి రిసా; జో మొర్తిసి ‡ఉట్టు గెతిసి యెరూసలేమ్తె జర్గు జంక తిలిన్చి రిసా.

* 9:22 9:22 5:24చి ఎట్టెచి కొడు దెక. † 9:22 9:22 వెల్లెల మాన్సుల్, వెల్లెల పూజర్లు చి మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గల్ సేకడ్తన మొత్తమ్ యూదుల్చి వెల్లె నబ వెనెత జవుల. వెల్లెల మాన్సుల్క వరినయ్యల్చి నెద్దాకయ్యల కి తవుల. ‡ 9:23 9:23 “సిలువ” మెన కిచ్చొక నంగితయ్ మెలె, యేసుక విరోధమ్ నుదల్ కిసి మారుల మెలె, జోవయింక ‘సిలువ’ మెలిన్తె అత్తిలి వట్టెలి మేకుల్ పెట టీవడ మొర్తి రితి ములుల. జోవయింక జా సిలువతె నే టీవడై అగ్గ, వట్టి గెతి తిలి పాది, జోవయింక సొంత సిలువ జోవయింక మార్చితె యేసు గడియ సొంత వయన తియ్యార్; యోహాను 19:17. పడ్డో సిమాను మెలో ఎక్కిలో వయతి రితి తియ్యార్; మార్కు 15:21. సిలువ మెలె, దేడిక అన్నెక దేడి రితి డండో అట్టుమ్ కెర బుయ్యె రోవ టీవడుల. § 9:27 9:27 మత్తయ 16:28, చి మార్కు 9:21 దెక. * 9:29 9:29 మత్తయ 17:2. † 9:31 9:31 ఈంజ లోకుమ్చ మన్సుల్చ పాలల్ వయన గెప్పుయ్తె రిసా. ‡ 9:31 9:31 మొర్తి, అన్నె జీవ జా, పరలోకుమ్తె కి ఉట్టు గెచ్చెదె. § 9:35 9:35 నెజెలి, ఈంజ మత్తిలి రెగిడ్ల తొలితోవ నగుమ్ పున్కలతె ‘అడ్ ప్రేమ్ తిలోసా’ మెన రెగ్గ అన్నె.

32 పేతురు చి జోవయింతెన్ తిల దొగుల గూన్క నిజ తిల గని, అన్నె చెడ్డయి జలె. యేసు పరలోకుమ్చి ఉజడి జలిసి చి, జో తెన్ జేవ్ దొగుల పూర్గుమ్చ టీవెలిసి దెకిల.

33 జలె, జేవ్ పూర్గుమ్చ యేసుక ములుక దెర్లి పాది పేతురు యేసుక “గురుబాబు, అమ్ ఇన్నె తతిసి చెంగిలి. తుక ఏక్, మోసేక్ ఏక్, ఏలియాక్ ఏక్ మొత్తమ్ తిన్నె కుడియల్ బండుమ్చె” మెలన్, గని జో కిచ్చొ నంగితయ్ గే నెనె.

34 జలె, జో ఇసి నంగిత తతికయ్, మబ్బు ఏక్ ఉత్త జా జోవయింక డంకిలన్ చి, డంకి జతికయ్, సిన్సుల్ బియెం గెల.

35 మబ్బు తెంతో “ఈంజో అంచొ పుత్తు, అడ్ కిసిసాన్సా. ఇన్నెచి కోడు తుమ్ నూన” మెన జా మబ్బు తెంతో అవాడ్ నంగిలిసి నూన్.

36 జలె, జా కోడు నంగ కేడయ్లి బేగి, యేసు ఎక్కిలోయ జేవ్ త్రిగ్గ సిన్సుల్ తెన్ తిలో. జలె, జర్గు జలిన్చి రిసా సిన్సుల్ తుక్త తా, జేవ్ పొదులె కక్క కి జేవ్ దెకిలిన్చి రిసా ఎక్కి కోడు కి నంగితి నాయ్.

మార్కు సిడ్డె తిలో బూతుమ్ దెర్లి నాడుక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి
(మత్త 17:14-18; మార్కు 9:14-27)

37 అన్నెక దీసి, జేవ్ మెట్టుయ తెంతో ఉత్త జెతికయ్. ఒగ్గర్జన్ జనాబ్ యేసుక దన్నుల్ జలె.

38 ఈందె, జేవ్ జనాబ్తెచో మాన్సు కేక్ గలో. “గురుబాబు, అంక ఎక్కిలో పుత్తు. జోక దెకు, మెన తుక అడ్ బతిమాల్లు జతసి!

39 ఈందె, ఏక్ బూతుమ్ జోక దెరుక అలవాబ్ అన్నె చి, కెయ్ దెర్లి, ఈంజో కేక్ గలన ఒర్చెచి చి, బూతుమ్ జోక పొర్లువ కెరెచి చి, చోడివాబ్ ఈంజో పొగర్లు బార్ కెరవంతయ్ చి, ఇన్నెక ఒగ్గర్ అల్లర్ కెర పూర్తి అల్లు కెర కన్వన ముల ఉట్టు గెతయ్.

40 అన్నె బూతుమ్క ఉడడ దాన మెన తుచ సిన్సుల్క బతిమాల్లు జా నంగితె తిలయ్, గని జేవ్ నెత్తిల్” మెన జో మాన్సు యేసుక నంగిలన్.

41 నంగితయ్, యేసు కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “నముకుమ్ నెజెలి వేర్లబుద్దిచి కాలుమ్చ, తుమ్. తుమ్చి తెన్ అడ్ కెత్తి దీనల్ తంక? కెత్తి దీనల్ తుమ్క అడ్ ఓర్పువ జంక? అల్లె, జో నాడుక అంచితె కడ అన!” మెన నంగిలన్.

42 జలె, జో నాడు పాసి జెత తతికయ్, బూతుమ్ జోక పొర్లు కెరవ గెజ్జిగెజ్జల్ కెరయలన్. గని యేసు జో బూతుమ్క గోల కెర్లన్ చి, జో నాడుక చెంగిల్ కెర, అబ్బిన్చి అత్తి జోక అన్నె సార్పు కెర్లన్,

43 “దేముడు అమ్చో కెర్తి సెక్తి అదికారుమ్చో!” మెన ఎత్తిజిన్ జోచి అచారిమ్ నంగితె తిల చి, యేసు జర్గు కెర్లిన్చి రిసా ఎత్తిజిన్ జోచి అచారిమ్ నంగితె తతికయ్, యేసు జోచ బారజన్ సిన్సుల్క,

44 “అదే అప్పు సంగితిని తుమ్ చెంగిల్ నూన. మెలె, అదే మాన్సు జా జెర్నున్ అయిలోసాక విరోదును సుదల్ అన్నె మాన్సుల్చి అత్తి సార్పు కెర దెంక అస్సె” మెన సంగిలన్.

45 గని జా కోడుచి అర్దుమ్ జోవయింక జయె నాయ్. జేవ్ జా అర్దుమ్ నే కెరంతి రితి ఎత్తి, అదికారుమ్ తిలో దేముడు లుంకడ్లన్ చి, యేనుక పునుక బియఁ తుక్కె తిల.

“అమ్చితె కో వెల్లో జయెదె?”

(మత్త 18:1-5; మార్కు 9:33-37)

46 జలె, “అమ్చితె కో వెల్లో ముక్కిమ్ జయెదె?” మెన సిస్సుల్ లట్టబన ఇదల్ గగ్గోల్ జలె.

47 గని జోవయించి పెట్టి ఉచర్లసి యేను చిన కెర, ఏక్ బాలబోడక దెర, జోచి పక్క బీడడ,

48 జోవయింక ఇసి మెలన్. “*ఈజో బాలబోడక జపున్ అంచి నాన్ తెన్ కో జలెకు మరియాద కెరెదె గే, అంకయ్ మరియాద కెర్లి రితి జయెదె. అన్నె, కో జలెకు అంకయ్ మరియాద కెరల గే, అంక తెర్తయిలో దేముడు అబ్బొక కి మరియాద కెర్లి రితి జయెదె. తుమ్ ఎత్తిజన్తె కో దాకు కెరనెదె గే, జొయ్యి వెల్లో జయెదె” మెన జోవయింక సంగిలన్.

బూతల్క ఉదడ్డో ఎక్కిలోచి రిసా సిస్సుల్ ఆచారిమ్ జలిసి

(మార్కు 9:38-40)

49 తెదొడి యోహాను మెలో సిస్సుడు యేనుక కిచ్చొ మెన సంగిలన్ మెలె, “గురుబాబు, ఎక్కిలో తుచి నాన్ తెన్ బూతల్క ఉదడ్డిసి దెకిలమ్. జో అమ్చి తెన్ తుచి పట్టి గెతోనా నెంజెచి రిసా జోక ఆటంకుమ్ కెర్లమ్” మెన సంగిలన్.

50 గని యేను జోవయింక, “జోక ఆటంకుమ్ కెర నాయ్. కిచ్చొక మెలె, కో తుమ్చి కామ్చి ఉప్పిరి విరోదుమ్ కెర నాయ్ గే, తుమ్చి పచ్చెన జతోనా జయెదె” మెన యేను సంగిలన్.

సమరయ ప్రదేసిమ్చి ఏక్ గవ్వెచ మాన్సుల్ యేనుక టాన్ నే దిలెసి

51 ఒత్త తెంతో కిచ్చొ జర్పు జలి మెలె, యేను మొర్లి పరలోకుమ్తె అన్నె గెతి సమయుమ్ పాసి జా అయిలె పొది, ‘యెరూసలేమ్తె అప్పు ఉట్ట గెచ్చుక అన్నె’ మెన జాన కెర బార్ జలన్, అన్నె వట్టి గెతె తా,

52 ‘అంక టాన్ తెయార కెర్పు’ మెన, సగుమ్జన్క యేను పురై కబుర్ తెర్తయిలన్. దస్సి మెన జేవ్ గెచ్చ, సమరయ సుదల్చి ఏక్ గవ్వె గెల.

53 గని జా గవ్వెచ ప్రజల్ యేనుక టాన్ దెంక నెసిల. కిచ్చొక మెలె,† యెరూసలేమ్తె గెచ్చుక జోచి ఉడ్డెనుమ్.

54 ‘జా గవ్వెచ దస్సి బుద్ది తెన్ అస్సి’ మెన యేనుచ సిస్సుల్ యాకోబు చి యోహాను దెక కెర, కిచ్చొ మెల మెలె, “ప్రబువ, ఇన్నెక డయ గెలి రితి ఆగాసుమ్ తెంతో ఆగి అనపుమ్ గె?” మెన పుసిల.

55 గని యేను పసుల జోవయింక ‡గేల కెర్లన్.

56 జోచ సిస్సుల్ తెన్ తోడ్ అయిల తెరబోడల్ తెన్ వట్టి గెచ్చ, అన్నెక్ గవ్వె గెల.

* 9:48 9:48 మార్కు 9:37 దెక. † 9:53 9:53 యెరూసలేమ్తె యేను గెలి కిచ్చొక జేవ్ సమరయ సుదల్ కోప్పమ్ జతతె మెలె, “ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు బక్తి కెరుక మెలె, ఎత్తి అమ్చి యెరూసలేమ్తె దేముడుచి గుడితె సత్తిమ్ బక్తి కెరుక జయెదె” మెన యెరూసలేమ్తె అన్నె సమరయ సుదల్క సిస్సారుమ్ ఉచర్లతె, చి రిసా జా కోప్పమ్క యెరూసలేమ్తె గెతనక మరియాద దెతి నాయ్. ‡ 9:55 9:55 ఈంజ మత్తెలి తొలితో రెగడ్ల సగుమ్ పుస్తకల్తె ఇసి అన్నె. గేల కెర, తుమ్చి బుద్ది కేన తెంతో చి గే నెన్ను. కిచ్చొక మెలె, అదే మాన్సు జా జెర్నున్ అయిలోసా కిచ్చొక అయిలయ్ మెలె, మాన్సుల్చి జిచితుమ్క పాడ్ కెరుక నాయ్, గని జోవయింక రచ్చెండువ కెరుకయ్ అయిలయ్ మెలెన్. 10:1 10:1 సగుమ్తె ‘డబ్బుయెదొన్నెజన్’ మెన రెగ్గె అన్నె. † 10:2 10:2 యోహాను 4:35-38 దెక. ‡ 10:2 10:2 మాన్సుల్ సుబుమ్ కబుర్ నూన అంక సంజా దేముడుచి రాజిమ్తె బెదితి కాలుమ్ జా అన్నె.

యేను తెన్ బుల్లన ఎక్కి మెన్సు తెన్ తంక మెన సంగిలిసి

(మత్త 8:19-22)

57 యేను సిస్సుల్చిసి తెన్ వట్టి గెతె తతికయ్, ఏక్ మాన్సు యేనుతె జా: కెర, “తుయు కేన గెలి కి, అదే కి తుచి తెన్ బెద జెయిందె” మెన యేనుక సంగిలన్ చి,

58 యేను జోక, “నక్కల్క పార్లు, ఆగాసుమ్చ పిట్టల్క గూడలు, గని అదే మాన్సు జా జెర్నున్ అయిలోసాక బోడి వంపొ కెర్లి టాన్ నాయ్” మెన జబాబ్ దిలన్.

59 అన్నెక్క, “అంచి పట్టి జె” మెలన్, గని “ప్రబు, అదే తుచి తెన్ నే జెతె అగ్గె గెచ్చ కెర, అంచో అబ్బొ మొర గెతె ఎదక జోక పోన కెర, జో మొర్లి జోక రోవ గెలుక మెన, అంక నెలవ్ దె” మెన సంగిలన్.

60 యేను జోక కిచ్చొ సంగిలన్ మెలె కి, “మొర్లన జోవయింక సొంత మొర్లనక రోవ గెల్త, గని తుయు కిచ్చొ కెరుక అన్నె మెలె, ‘దేముడుచి రాజిమ్ పాచ జా అన్నె’ మెన, తుయు గెచ్చ, జా రాజిమ్చి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెరు” మెన ఆడ్ర దిలన్.

61 ఒత్త తెంతో అన్నెక్ “తుచి పట్టి జెయిందె, ప్రబు. గని తొలితో అదే గెరి గెచ్చ, గెరవ మాన్సుల్క అదే సంగ జెతి రితి నెలవ్ దె” మెన యేనుక సంగిలన్.

62 జోక యేను, “కో జలెకు నాజెల్ దెర కేసుక మొదోల్ కెర వడ్డో దెకితె తిలె, జో మాన్సు దేముడుచి రాజిమ్చి కామ్క నెంజె” మెన జబాబ్ దిలన్.

10

డబ్బుయెజిన్ మాన్సుల్ దొగుల దొగులక యేను తెర్తయిలెసి

1 ఇన్నెచి పడ్డో యేను అన్నె *డబ్బుయెజిన్ మాన్సుల్క నిసాన, జేవ్ దొగుల దొగుల బార్ జా, జో గెచ్చుక తిలి ఎత్తి, పట్టుమ్, ఎత్తి టాన్తె జేవ్ పురై గెచ్చుక మెన జోవయింక తెర్తయిలన్.

2 తెర్తయిలె పొది జోవయింక, “గట్టిజ పంటో పిక †లాయితి కాలుమ్ జా అన్నె.†. పంటో బలేగ ఒగ్గర్ అన్నె, గని పికిల్ పంటో లాయ్ ఆన్తి రిసా దస్సి ఆన్తిత్ మాన్సుల్ తొక్కిజిన్ అస్తి. జాకయ్, ఈంజ పంటో లాయితనక బార్ కెర తెర్తపు” మెన ఈంజ పంటో పికడ్డో ఎజోమానిక తుమ్ ప్రార్లన కెర.

3 అల్లె, బార్ జా గెచ్చ. ఈందె, నక్కల్చి నెడిమి మెండ పిల్లల్క తెర్తయిలె రితి తుమ్క అదే తెర్తయిత్సి.

4 డబ్బుల్ నెంచె జపున్, జోడ్డు జపున్ దెరన గెచ్చ నాయ్, అన్నె వట్టి సమయుమ్ పాడ్ కెర్లి రితి చి తెన్ లట్టబా నాయ్.

5 అన్నె, కేన్ గెరి తుమ్ గెతె గి బేగి, “ఈంజ గెరుచి ఉప్పిరి దేముడుచి సేంతుమ్ తప్పన్!” మెన తుమ్ సంగ.

6 జా గెరితె సేంతుమ్చో మాన్సు తిలె, తుమ్ సంగిలి సేంతుమ్ జోవయించి ఉప్పిరి తయెదె. గని దసా మాన్సు నెంజెలె, తుమ్ ఆన్లి సేంతుమ్ ఒత్త నే తయెదె, పసుల తుమ్చితె అన్నె బుల జెయెదె.

7 జలె, కేన్ సీంతుమ్ గెర్చ తుమ్మక టాన్ దిలె జయ్యి గెరి తా, వేరచితె ఉట్ట గెచ్చ నాయ్. అన్నె, తుమ్ ఒత్తె తిలె పొది, జేవ్ దెతిసి కతె పితె తా జా గెరి తా, కిచ్చొక మెలె కామ్ కెర్తొసా జోచి జీతుమ్ నజనుక నాయుమ్. గేర్ గేర్ బుల నాయ్.

8 తుమ్ కేన్ పట్టుమ్ గెలి కి, జేవ్ తుమ్మక మరియార్ కెర్, జేవ్ తుమ్మక కిచ్చొ దిలె కి జా కా.

9 అన్నె, జా పట్టుమ్ జొర్తొలె జబ్బుల్ తిలె మాన్సుల్క చెంగిల్ కెర్ చి, “దేముడుచి రాజుమ్ తుమ్మక పాసి జా అన్నె.” మెన జోవయింక బోదన కెర్.

10 గని కేన్ పట్టుమ్ తుమ్మక కిచ్చొ మరియార్ కెర్తొ నాయ్ గే, జా పట్టుమ్చి వీదులె తుమ్ గెచ్చ, ఇసి మెన సంగ.

11 “అమ్చ చట్టెలె లంబిలి తుమ్చి పట్టుమ్చి దూడి కి తుమ్చి బుద్దిచి ఉప్పిరి సాచి తతి రితి పంప్త దా ఉట్ట గెతనుమ్. గని కిచ్చొ కోడు తుమ్ ఉచరన మెలె, దేముడుచి రాజుమ్ పాసి జా అన్నె మెన తుమ్ సాచి సంగ.

12 తుమ్మక అవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్క వెల్లి తీర్పు కెర్తొ దీసి అయిలె, సాదోమ్ మెలె పూర్తుమ్ కుడ్లె కీనానుమ్ జలి పట్టుమ్చి గత్తిచి కంట, తుమ్మక మరియార్ నే కెర్తొ కేన్ పట్టుమ్చి ఉప్పిర్ ఒగ్గర్ సిచ్చ జయెదె” మెన యేసు సంగిలన్.

తిన్నె పట్టల్క యేసు గట్టిజ గోల కెర్తొసి
(మత్త 11:20-24)

13 “అయ్యో! కొరాజీనా పట్టుమ్చ చి బేత్తుయాదా పట్టుమ్చ, తుమ్చి సిచ్చ కెర్తొ! తుమ్చి నెడిమె అవ్ కెర్ల కెమ్మ అమ్చ యూదుల్ నెంజలె తూరు చి సీదోసు మెలె పట్టెలె అవ్ కెర్తయ్ జలె, జేవ్ పట్టల్చ మాన్సుల్, జేవ్ కెర్ల పాపల్చ రిసా అగ్గయి దుకుమ్ జా ములిత, జేవ్ కెర్ల పాపల్చ రిసాచి దుకుమ్క బస్సల్ బందన, సార గాంనన వెన తా జేవ్ జోవయింక పాపుమ్క దుకుమ్ జలిచి రుజ్జుల్ దెకయ్తె.”

14 గని పూర్తుమ్ జేవ్ తూరు పట్టుమ్చ కి సీదోసు పట్టుమ్చ కి ఒగ్గర్ పాపుమ్ కెర్తొ తిలె కి, ఈంజ లోకుమ్చ ఎత్తిజునక వెల్లి తీర్పు కెర్తొ జా దీసి తుమ్మక జతి సిచ్చ జేవ్ పట్టల్ జతి సిచ్చచి కంట ఒగ్గర్ జయెదె.

15 పట్టె తూమ్, కవెర్తూహామ్ పట్టుమ్చ మాన్సుల్, తుమ్ *పరలోకుమ్తె ఉక్కల్ జన్నె గె? నాయ్, గెద, తుమ్ †వెల్లి ఆగి గొయ్తె ఉత్త గెతె” మెన యేసు సంగిలన్.

16 తెదెడి యేసు జోచ సిన్సుల్క, “తుమ్చి కోడు కో నూసు గే, అమ్చి కోడు నూన్లె రితి జయెదె. తుమ్కయ్ కో మరియార్ కెర్తొ నాయ్ గే, అంకయ్ కి మరియార్ నే కెర్తొ రితి జయెదె. కో అంకయ్ మరియార్ కెర్తొ నాయ్ గే, అంక తెద్రయ్లో దేముడు అబ్బొక కి మరియార్ నే కెర్తొ రితి జతయ్” మెన సంగిలన్.

యేసు గవెర్తి అగ్గె తెద్రయ్లె డబ్బయ్జిన్ ఉట్టె అయిలెసి

17 యేసు అగ్గె గవెర్తి తెద్రయ్లె †డబ్బయ్జిన్ జోవయింక కామ్ కెర్ కేడవన, సర్వసంతోసుమ్ తెన్ యేసుతె అన్నె ఉట్టె జా కెర్, “ప్రబు, గెచ్చ మెన బూతల్క తుచి నావ్

§ 10:12 10:12 సాదోమ్ పట్టుమ్ పూర్తుమ్ కీసి నానుమ్ జలి మెలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలె దేముడు జా పట్టుమ్చి ఉప్పిరి ఆగి సుచ దిలన్. అదికారుమ్ 13:12, చి 18:20-19:29.

* 10:15 10:15 నెంజెలె ‘ఉప్పిర్ గెచ్చ గపురుమ్ జన్నె గె? నాయ్, గెద, ఎత్తొ గెచ్చ నిస్సారుమ్-జన్నె’ మెలె అర్థుమ్ కి ఉచరక జయెదె. కవెర్తూహామ్ పట్టుమ్చ మాన్సుల్ ‘అమ్ యూదుల్ జమదెచి రిసా అమ్ చెంగిల్ జమదె. తూరు చి సీదోసుచ మాన్సుల్ యూదుల్ నెంజతిచి రిసా గార్ జెప్పల’ మెన ఉచరుల. † 10:15 10:15 నెంజెలె ‘వెల్లి ఆగి గొయ్తె’. § 10:17 10:17 నెంజెలె ‘డబ్బయ్దొన్నెజన్’.

తెన్ ఉదడ్లె, అమ్చి కోడు జేవ్ కి నూన ఉట్టె గెతతి” మెన జోవయింక సర్వ సంగిల.

18 యేసు జోవయింక, “నయ్తాన్ పరలోకుమ్ తెంతొ, జోచి టాన్ తెంతొ బిజలి ముద్దులి రితి. డేన్ సేడ గెలిసి అవ్ దెకిలయ్.

19 ఈంద, తుమ్మక కెర్తొ అదికారుమ్ దా అన్నె మెలె, తుమ్ అయివొక, పొట్టెల్క నుదిలె జప్పన్ తుమ్ కిచ్చొ ప్రమాదుమ్ జను నాయ్, నయ్తాన్చి నెక్తి తిలన ఎత్తిచి ఉప్పిరి తుమ్ ప్రమాదుమ్ నెంత జీనెతె. తెదె సిక్తి అదికారుమ్ తుమ్మక దా అన్నె.

20 గని ముక్కిమ్మక తుమ్ కిచ్చొచి రిసా సర్వసంతోసుమ్ తంక మెలె, బూతల్ గట్టె తుమ్క బియ్య ఉట్టె గెతినచి రిసా నాయ్, గని ‘ఇన్నె జెప్పల’ మెన తుమ్చ నవ్వు పరలోకుమ్తె రెగడ్డినచి రిసాయి తుమ్ సర్వసంతోసుమ్ జా” మెన యేసు జోవయింక సంగిలన్.

దేముడు అబ్బొన్చి రిసా సిన్సుల్క సంగిలిసి
(మత్త 11:25-27; 13:16-17)

21 జయ్యి గడియయ్ దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తున్కిక యేసు ఒగ్గర్ సర్వసంతోసుమ్ జా దేముడు అబ్బొన్క కిచ్చొ మెన ప్రార్థన కెర్లన్ మెలె, “పరలోకుమ్క కి బూలోకుమ్క కి అదికారుమ్ తిలొ ఓ బ, ‘జానుమ్’ మెన జోవయింక జెచ్చొ గపురుమ్ ఉచరంతనక చి ఒగ్గర్ నదు కెర్లనక ఈంజ జర్గు జతిసి ఎత్తిచి అర్థుమ్ లుంకడ, బాలబోదల్ జలె రితె గపురుమ్ నెంజలెనక అర్థుమ్ దెకవ అన్నెసి మెన తుక జోబర్, మెన అచి సర్వ అవ్ సంగితసి. తుచి దయతె ఇసి కెర్లదె, గెద” మెన ప్రార్థన కెర్లన్.

22 “అంచొ అబ్బొ ఎత్తి అచి అత్తి సార్వ కెర్ దా అన్నె. అన్నె, అవ్ పుత్తుసి కొన్నె జయెదె గే అబ్బొ ఎక్కిలొయి జానె, చి అబ్బొ కొన్నె జయెదె గే, ఎక్కి అవ్ పుత్తుసి జాని, చి అన్నె కక్క జోవయింక దెకయెదె గే, జెచ్చొ జాన్తి” మెన సంగిలన్.

23 తెదెడి యేసు జోచ బారజన్ సిన్సుల్ తిలి పక్క పనుల ఎక్కి జోవయింకయ్, “తుమ్ దెకితిసి దెకిత మాన్సుల్క చెంగిలి!

24 తుమ్మక అవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, పూర్తుమ్చ చి కంట తుమ్క ఒగ్గర్ చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, పూర్తుమ్ దేముడుచ కబుర్లు సంగిలన ఒగ్గర్జిన్, రానల్ ఒగ్గర్జిన్ తుమ్ దెకితిసి దెకుక జేవ్ కోర్వ జలిక, దెకుక నెత్తిర్. తూమ్ నూనెతిసి నూనుక జేవ్ కోర్వ జలిక, నూనుక నెత్తిర్. జా అవ్కానుమ్ జోవయింక దొర్పు జయె నాయ్” మెన యేసు సిన్సుల్క సంగిలన్.

ప్రేమబుద్ధి తిలొ నమరయ్ నుదొచి రిసా సంగిలి టాలి

25 ఏక్ నుట్టు యూదుల్చి మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ నికడ్డొసా ఎక్కిలొ బీద కెర్, యేసుక పరిచ్చ కెరుక ఉచర ఇసి పునిలన్. “గురుబాబు, పరలోకుమ్చి రాజుమ్తె అవ్ బెద కెయ్తె తెయ్తె జతి వాల్ అంక దొర్పు జంక మెలె, అవ్ కిచ్చొ కెర్ల జయెదె?” మెన పునిలన్.

26 జో దస్సి పుసితికయ్, యేసు జోక, “మోసీ పూర్ముచొవి అత్తి దేముడు రెగ్గయల కీ అగ్గులతె కిచ్చొ మెన రెగ్గ అస్సొ? ఒత్త కిచ్చొ సంగితయ్?” మెన పుసిలన్.

27 జో యేసుక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె,

*“తుమ్చొ ప్రబు జలొ దేముడుక తుచి ఎత్కి పెట్టి తెన్, తుచి ఎత్కి మెన్ను తెన్, తుచి ఎత్కి సెక్కి ఎత్కి తెన్, తుచి ఎత్కి బుద్ది తెన్ నిదాసుమ్ ఎత్కి ప్రేమ కెర్త తంక. అన్నె, తుమ్క తుమి కెద్ది ప్రేమ కెరంతసు గే, తుచి పక్కుయ్చక కి తెద్ది ప్రేమ కెర్త తంక”

నేన దేముడు మోసేచి అత్తి దిలి అగ్గులచి కోడు సంగిలన్.

28 జో దస్సి జబాబ్ దెతికయ్, యేసు జోక “తుయి నరిగా జబాబ్ దెదిది. తుయి సంగిల్ రితి కెర్త తిలె, వరలోకుమతె తుయి బెద కెయ్చక తెయ్చక జతి వాబి తుక దొర్కు జయెదె” మెలన్.

29 జో మాన్సు, జలె, జో అన్నె సగుమ్జెన్క చెంగిల్ నే దెకితినక, ‘తప్పు నెంజె’ మెన రుజ్జు దెకుక ఉచర, “జలె, అన్నె మాన్సులక మెలె కక్క?” మెన పుసిలన్.

30 పుసితికయ్, యేసు ఏక్ టాలి సంగ జబాబ్ దిలన్. ఇని మెన; “అమ్చొ యూదుడు ఎక్కిలో యెరూసలేమ్ తెంతో యెరికో వట్టుమతె గెవ్వుక మెన వట్టి గెతె తిలన్, చి చొర్లుచి అత్తి దెర్ను సెడ్డన్క, జేవ్ జోవ పాలల్ కడ కెర జోక పెబి గెల కెర, జోక ఇదిదిలల్ జీవ్ తతె, జో మొర్రి రితి ముల దా ఉట్ట గెల.

31 “జలె, కీని గే పూజారి ఎక్కిలో జయి వాబ్ అయెలన్, అన్నె, జో మాన్సుక దెక పాసి నే గెతె వాబ్చి ఒత్తల్తో పక్క ఉట్ట గెలన్.

32 దస్సి, దేముడుచి గుడితెచి సేవ కెర్త †లేవీయుడు ఎక్కిలో కి జా టాన్తె అయెలె, జో కి దెక కెర, వాబ్చి ఒత్తల్తోచి పక్క ఉట్ట గెలన్.

33 “గని :సమరయ సుదొ ఎక్కిలో జా వట్టి ప్రయాసుమ్ గెతె తా, జో మాన్సు సేడ తిలన్తె అయెలన్, అన్నె జోక దెక కెర, యూదుల్ నిస్కారుమ్ దెకితో ఈజో సమరయ సుదొ, జో సేడ తిలొ యూదుడుచి ఉప్పిరి కన్యారుమ్ జా,

34 పాసి గెచ్చ దెబ్బల్ లయెలన్తె తెలు చి ద్రాచ రస్సుమ్ ‘ఓస్సు’ మెన సువ దా, కట్టు బందిలన్ చి, ఇన్నెచి సొంత గాడ్చెచి ఉప్పిరి వెగడ దా, ఏక్ అద్ది గెలితె న కెర, జోవయింక దొర్కు జలి సావెచన కెర్లన్.

35 అన్నెక్ దీసి, దొరత్ చి కూలిచి ఎదిలి డబ్బుల్ జేబితె తెంతో వెంట కెర, జా అద్ది గెరిచొ సావుకరిక దా, ఈజో మాన్సుక చెంగిల్ దెకితె తా, ఇన్నెచి రిసా అన్నె కిచ్చొ కర్కు సెడ్డె గే, అచే అన్నె అయెలె పొది తుక దెందె మెన ఈజో సమరయ సుదొ ఒప్పున్.

36 “జలె, చొర్తుతె దెర్ను సేడ్డొ జో అన్నెక్ ఈజోవ తీగ్లతె కేన్ మాన్సు ప్రేమ కెర్లొనా బలొ? కిచ్చొ ఉవర్చన్? సంగు” మెన జోక యేసు పరిచ్చ కెర్లన్.

37 “జోక కన్యారుమ్ దెకిలొనా” మెన జబాబ్ దిలన్చి, రిసా యేసు జోవయింక, “తుయి గో, చి అన్నె మాన్సులక దస్సి ప్రేమ కన్యారుమ్ దెకితె తా” మెన సంగిలన్.

మార్త మరియచి గెరి యేసు గోత్ గెలిసి

38 జలె, యేసు అన్నె సిస్సుల్ వట్టి గెతె తతికయ్, ఏక్ గచ్చొ పాచ అయెలక, మార్త మెలి తేరిబొద జోవయింక మరియాద కెరుక మెన గెరి బుకార్చన్.

39 జాక మరియ మెలి బేస్సి తిలి. జా, జలె, ప్రబుచి చట్టి వెన జో సంగితె తిలి బోదన సూన్తె తిలి.

40 మార్త, కిగెరిచి కామ్ కెరుక మెన బమ్మ జతె తిలి, అన్నె, యేసుతె గెచ్చ కెర, “ప్రబు, అచే ఎక్కిలి ఈజ కామ్ కెర్రి రితి అంచి బేని బద్దుకుమ్ జా ములితయ్ మెన దెకిన్ నాయ్ గే? జా అంక తోడు కెర్కు. సంగు” మెలన్.

41 గని ప్రబు జేవ్క కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “మార్త, మార్త, తుయి ఒగ్గర కమ్మ తియన బమ్మ జా వంబ్ర జతన్.

42 ఎత్కి కమ్మెతె ఎక్కి ముక్కిమెచి సుబుమ్ కబుర్ సూన్తి జయ్యి వాబి మరియ నజన్ అస్సొ, జా జాచి తెంతో కడుక జెయె నాయ్.” మెన జాక సంగిలన్.

11

ప్రార్థన కెర్లెచి రిసా యేసు బోదన కెర్లెసి
(మత్త 6:9-15)

1 ఏక్ దీసి కిచ్చొ జర్లు జలి మెలె, యేసు ఏక్ టాన్తె ప్రార్థన కెర్తె తిలన్, అన్నె, ప్రార్థన కెర కేడయెల్, జోవ సిస్సుల్తె ఎక్కిలో జోక “ప్రబు, బాప్టుసుమ్ దెతె తిలొ యోహాను జోవ సిస్సుల్తె ప్రార్థన కెరుక సెక్కి రితి, అమ్క కి ప్రార్థన కెరుక తుయి సేకడ.” మెన సంగిలన్.

2 దస్సి సంగితికయ్, యేసు జోవయింక ఇని మెలన్.

“తుమ్ ప్రార్థన కెర్తె పొది ఇని మెన;

*ఓ బ, తుచి నావ్ గవ్వరుమ్ జప్తున్.

తుచి రాజిమ్ అమ్చితె జెప్పన్.

3 నరెచ్చుచువ జతి అన్నిమ్ అమ్క రోజుక దొర్కు కెర దె.

4 వడ్డొ, అమ్క పాపుమ్ కెర్తె మాన్సులక అమ్ †చెమించుచ కెర్తెనుమ్,

చి అమ్ కెర్తె పావల్ తుయి అమ్క చెమించుచ కెర్.

అమ్ పాపుమ్ నే కెర్రి రితి,

సయతాన్ పాపుమ్ కెరయెతిన తెంతో

దయ కెర అమ్క పేట్టపు,

మెన తూమ్ ప్రార్థన కెర” మెన యేసు సిస్సుల్తె సెక్కిన్.

లాజ్ నెంతె పుసితో మింతు

(మత్త 7:7-11)

5 తెదొడె జోవయింక అన్నె, “తుమ్తె కో జలెకు ఎక్కిలో మితుని జలె, అందరి సొక్కుక మింతున్చి గెరి గెచ్చ, ఓ నేస్తము, అంక తిన్ని పొడియి బయల్ దె.

6 అంచొ అన్నెక్ మిత దూరి ప్రయాసుమ్ జా అన్నె చి, జోక అన్నిమ్ దెతిని అమ్తె కిచ్చొ కి నాయ్”.

7 పొడియె సంగుక గెలి గెరిచొ ఎజోమాని, జలె, గెర్ తెడ్డి తెంతో “అంక ఇని అల్లర్ కెరుక పోసి. కెప్లి డంక అస్సొ చి, అచే అంచ బోదల్ నిజ అస్సుమ్. అప్పె ఉట్ట దెంక నెతిరి” మెనెదె,

8 జలె, తుమ్క అచే కిచ్చొ మెంతసి మెలె, జో జోక మింతున్ జయెదె చి రిసా నాయ్; మింతున్ జలెకి నెనె, గెద;

§ 10:26 10:26 తెలుగు బైబిలెతె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసేచి అత్తి దేముడు రెగ్గయల్ అగ్గుల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈజ కొడొ ఎత్కి బైబిలెతె అగెచి పావ్ పుస్తకమతె రెగ్గయ జా అస్సొ. ఈజ దెకవుక మెన కువీయ బాసతె నొయ ప్రమాసుమతె మోసి పూర్ముచొవి అత్తి రిగిడ్డి దేముడుచ అగ్గుల్ మెన రగ్గవ అస్సొ.

* 10:27 10:27 ద్విత్వియావదేశ కాండుము 6:5 చి లేవీయకాండుమ్ 19:18. † 10:32 10:32 మెలె, లేవీ పూర్ముచొవి నకుమచొ. ‡ 10:33 10:33

సమరయ సుదొతె యూదుల్ నిస్కారుమ్ దెకితె. § 10:40 10:40 నెంజెల్, ‘అన్నిమ్ తెయార కెరుక మెన’. * 11:2 11:2 నెంజెల్ ‘ఓ పరలోకుమ్ తిలొ అమ్చొ దేముడు అల్సొ’. † 11:4 11:4 మెలె, జేవ్ అమ్క పాపుమ్ నే కెర్రి రితి అమ్ దెకితెనుమ్.

గని జో లాజ్ నెంతె పునితె తత్తయిది రిసా, జో ఉట్ట కెర జోక దొర్కు జలిసి ఎత్తి దెయెదె.

9 జాకయ్ తుమ్ అవ్ కిచ్చో మెంతసి మెలె, దొర్కు జలిసి ఎత్తి, దేముడుత తుమ్ సంగితె తా, తుమ్క దెయెదె. ఎక్కి మెన్పు తెన్ చజరె దొర్కు జయెదె. కెప్పితె ఉంక్యతె తిలె, తుమ్క కెప్పి ఉగ్గ దెయెదె.

10 కో నజిలె, జోక దొర్కు జయెదె, చజలొసాక, దొర్కు జయెదె. కెప్పితె కో ఉంక్యతె, జోచి రిసా ఉగ్గ దెయెదె.

11 తుమ్తె సగుమ్జినక బోదల్, తుమ్తె కేన్ జవున్ మాన్పుచో పుత్తసి †“మెస్సా రోన్ దె” మెలె, అబ్బొసి అయి దెయెదె గె? నాయ్, గెద.

12 నెజిలె “అండె దె” మెలె, పొట్టె దెయెదె గె? నాయ్, గెద.

13 జలె, తుమ్ మాన్పుల్ పావుమ్ సుదల్ తిలె కి తుమ్చ బోదల్క చెంగిల్చి దెంక జాన్పు జలె, పరలోకుమ్ తిలొ దేముడు అబ్బితె కో జోచి సుద్ది తిలి అత్తక నజిలె దెయె నాయ్ గె? కచితుమ్ దెయెదె.

14 ఏక్ సుట్టు యేసు గల్గొ కెర్తె ఏక్ బూతుమ్క ఉదడ్తె తిలొ. జో బూతుమ్ జో మాన్పుక ములె దిలె, జో మాన్పు లట్టబుక మెదొల్ కెర్తె, చి దెకిలె ప్రజల్ ఒగ్గర్ ఆచారిమ్ జలె.

15 గని జోవయింతె సగుమ్జన్ కిపండితుల్ నూన కెర కిచ్చో మెలె మెలె, “బూతల్క రాన్ జలొ” బయెల్లెబూల్చి నాన్ తెన్ ఈంజొ బూతల్క ఉదడ్తయ్” మెన సంగిలె.

16 అన్నె సగుమ్జన్, జోక పరిచ్చ కెరుమ్ మెన ఉచర, “తుచి నెక్కి పరలోకుమ్చి అదికారుమ్చి తిలె, జా రుజ్జు దెకయ్తె కిచ్చో జవున్ వెల్లి కామ్ అమచి మొక్కి కెరు” మెన సంగిలె.

17 గని యేసు జోవయిచి మెన్పుతె తిలిసి జానె చి, జోవయింక, “కేన్ జవున్ రాజిమ్తెచ మాన్పుల్ జోవయింక జెడ్వొ విరోదుమ్ జా వర్గు వర్గు జా యుద్దుమ్ కెరనె, జా రాజిమ్ పాడె జా గెప్పెదె, అన్నె, †కేన్ గేరు జవున్ మాన్పుల్ వర్గు వర్గు జా జోవయింక జెడ్వొ విరోదుమ్ కెరనె, జా గేరు జవున్ నేడెదె.

18 దన్సి, సయ్తాన్ సయ్తాన్చి ఉప్పిరి జొయ్యి యుద్దుమ్ కెర్తె, జోచి రాజిమ్ కిసి టీవెదె, టీవుక నెత్తె మెలె, అంక బయెల్లెబూల్ జోవయింక సాయమ్ తతికయ్ బూతల్క ఉదడ్తయ్” మెన తుమ్ సంగితను.

19 జలె, ఏక్ కోడు తుమ్ ఉచర. అవ్ ఏక్ వేలె బయెల్లెబూల్చి నాన్ తెన్ బూతల్క ఉదడ్తెగిన, తుమ్చయ్ సిన్పుల్ కచి నాన్ తెన్ ఉదడ్తె? బూతల్క ఉదడ్తె తుమ్చయ్ సిన్పుల్ అంచి రిసా తుమ్క తీర్పు సంగతు!

20 గని దేముడుచి అతుక మెలి కోడు జోచి నెక్కికయ్ అవ్ బూతల్క ఉదడ్తె గెల్లసి జలె, కచితుమ్ దేముడుచి రాజిమ్ తుమ్తె అప్పె పావ జా అన్పు.

21 కేన్ జవున్ †బలమ్ సుదె, జోచ అయ్దల్ ఎత్తి దెరన జోచి సొంత గేరు రకితె తిలె, కో నే దెర గెతి రితి జోచ అస్తుల్ చెంగిల్ తవులె.

22 గని జోచి కంట ఒగ్గర్ కిన్కె తిలొసా అయ్లె, జోక పెట జెన్సి, జో మాన్పు నంప కెర్తె అయ్దల్ ఈంజొ అన్నె నెక్కి

తిలొసా వెంట గెలె కెర, జోచ అస్తుల్ దెర గెచ్చ జోచ మితర్పుల్ తెన్ వాటల్ కెరన వంటనులె.

23 “జలె, కో అంచి పచ్చెన జయె నాయ్ గే, అంక విరోదుమ్ జా అన్పు, చి అంచి రాజిమ్తె జేవ్ బెదితి రితి కో అంచి తెన్ మాన్పుల్క అంచితె ఆనె నాయ్ గే, అంచి మందక చెదుర్పు కెర్తయ్.” మెన యేసు సంగిలెన్.

బూతుమ్ ములె దిలి గెరి అన్నె ఒగ్గర్ బూతల్ ఉట్ట జా బన జతినచి టాలి
(మత్త 12:43-45)

24 తెదెడి యేసు అన్నె కోడు సంగిలొ, “ఏక్ మాన్పుక బూతుమ్ దెర తిలిగిన, జో బూతుమ్ జో మాన్పుచి తెంతొ ములె దా తతిగిన, టాన్ చజన బయిలె గెచ్చ బుల్తె తయెదె, గని టాన్ నే దొర్కు జలి రిసా, ఉచరన, అవ్ ములె దిలొ గెరి అన్నె గెచ్చిందె మెన

25 జో గెరి అయ్లె, జో గెర్చొ మాన్పు వడ్తవ కెర సుబ్రామ్ కెర అన్నె మెన దెక కెర

26 గెచ్చ, అన్నె జాచి కంట గర్గు సత్త బూతల్క వట్టి కడ ఆనెదె చి, జేవ్ ఎత్తి జో మాన్పుతె పెన కెర, ఒత్తయ్ బన జవులె. జాచి రిసా, వట్టొ జో మాన్పుక అగ్గెచి కంట ఒగ్గర్ అల్లర్ జయెదె” మెన యేసు సంగిలెన్.

కక్క ఒగ్గర్ చెంగిల్ గే యేసు సంగిలిసి
27 యేసు ఈంజ కోడు సంగితికయ్, కిచ్చో జర్గు జలి మెలె, ఒత్త బెర తిలె జూనాల్క ఏక్ తేరీబొద “తుక పాయిలి దూదు పియడ్లి అయ్యాదక ఒగ్గర్ చెంగిలి!” మెన కేక్ గలిలి.

28 జలె, యేసు కిచ్చో జూబ్ దిలన్ మెలె, “నాయ్, గెద. కక్క ఒగ్గర్ చెంగిల్ మెలె, దేముడుచి కోడు నూన, జయ్యి కోడె రితి ఇండితనకయ్” మెలెన్.

జేవ్ యూదుల్చి అన్యాయమ్ బుద్ధిచి రిసా సంగిలిసి
(మత్త 12:38-42; మార్కు 8:12)

29 అన్నె ఒగ్గర్జిన్ ప్రజల్ బెర జెతె తతికయ్, యేసు ఇసి మెన బోదన కెరుక దెర్లన్. “ఈంజ కాలుమ్చ మాన్పుల్ ఒగ్గర్ పావుమ్చ. అంచి అదికారుమ్క రుజ్జు దెకయ్తె వెల్లెల కమొక కోరవ జతను, గని అంచి అదికారుమ్ దెకయ్తె రిసా ఎక్కిక పిట్టవ, కేన్ వేర కామ్ కెర దెంక నెంజె. కేన్ మెలె, దేముడుచ కబుర్లు సంగిలొ యోనా పూర్గుమ్చొక జర్గు జలిసి జా వెల్లి కామ్ టాలి జయెదె.

30 “యోనా పూర్గుమ్చొ తిర్రతె వెల్లొ మెస్సాచి పెట్టి తా బార్ జలిసి నీనెవె పట్టుమ్చ మాన్పుల్క ఏక్ రుజ్జు జలి, గెద. దన్సి, మాన్పు జా జెర్పున్ అయిలయ్ అంక †జర్గు జతిన దొర్కు జలి రుజ్జు జయెదె.

31 “జలె, ఈంజ లోకుమ్చ మాన్పుల్క వెల్లి తిర్పు కెర్తి దీసిక, తుమ్ ఈంజ కాలుమ్చ అన్యాయమ్ జలె యూదుల్ కి, యోనా బోదన కెర్ల నీనెవె పట్టుమ్చ ప్రజల్ కి, బెద టీవెతె. జేవ్ తుమ్క ‘గర్గు’ మెన రుజ్జు దెకవులె. కిచ్చొక మెలె, జా దేసిమ్చ మాన్పుల్ యోనా కెర్తి బోదన నూన కెర, జేవ్ కెర్ల పావల్చి రిసా దుకుమ్ జా, మెన్పు మార్పువ, నంపజా బుద్ధి జలె గని తూమ్ నాయ్. ఈందె, యోహాన్చి కంట వెల్లొ తుమ్చి నెడిమి †అన్పు.

† 11:11 11:11 నెజిలె ఈంజ తొలితొ రెగిడ్ల సగుమ్ పుస్తకతె అన్నె కిచ్చొ బెద తిలి మెలె, “పోడియెదె దె” మెలె, అబ్బొసి పత్తురు దెయెదె గె? నెజిలె “మెస్సా రోన్...”... § 11:15 11:15 మత్తయ 12:24, మార్కు 3:22. * 11:15 11:15 మెలె, సయ్తాన్. † 11:17 11:17 మత్తయ 12:25, మార్కు 3:25. ‡ 11:21 11:21 సయ్తాన్క టాలి జయెదె. § 11:22 11:22 యేసుక్రీస్తుక టాలి జయెదె. * 11:30 11:30 యోనా 1-4 అధ్యాయల్.

† 11:30 11:30 మెలె, యేసు మొర తిర్రతెక అన్నె జేవ్ జా ఉట్టితిసి. లూకా 23, 24 అధ్యాయల్. ‡ 11:31 11:31 సొంతచి రిసా సంగితయ్. § 11:32 11:32 సొంతచి రిసా సంగితయ్.

32 వడ్డె, వెల్లి తీర్పు కెర్తె జా దీనిక, కీసబా మెలి దచ్చెన దేసిమచి పూర్ణము తిలి రాని ఎక్కి, ఈంజ కాలుమచ మాన్సుల్ తెన్ టీద, తుమక 'గర్పు' మెన రుజ్జు దెకయెదె. కిచ్చొక మెలి, పూర్ణము జా రాని 'సాలోమోసు రా' సంగితి బుద్ధి నూనిందె' మెన, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ దూరి తెంతో అయిలి. గని, ఈందె, సాలోమోసుచి కంట వెల్లో తుమచి నెడిమి *అన్పు.

మాన్సుచి పేట్ తెడి చెంగిల్ ఉజడి కావలె మెలిసి

33 "కేన్ జవున్ మాన్సు ఏక్ దీపు లంబడ తిలె, జా దీపుక ఆరి లంబడ్లి రితి గెరిచి మజ్గెరతె కూన్ గొయత జవున్ తితి నాయ్, నాడిచి తెడి జవున్ డంకితి నాయ్, గని గెరి జెత ఎత్తిజెనక జా ఉజడి దెతి రిసా దీపుకబుమచి ఉప్పిరి తివుల.

34 "తుమచి అగెకు తుమచ అంకివో దీపు జలె, తుమచ అంకివో 'టేంట తిలె, తుమచి ఒండి అగె ఉజడి తెన్ తయెదె. గని తుమచ అంకివో మయల జా తిలె, తుమచి అగె ఎత్తి, అమన్ రితి అందర్ తెన్ తయెదె.

35 జాకయ్, తుమచి పెట్టి తిలి ఉజడి అందర్ నే జతి రితి జాగర్త తెన్ తా.

36 జలె, తుమచి ఒండి అగె కేన్ పక్కు కి అందర్ నెంజతె రితి ఉజడి బెర తిలె, దీపుచి ఉజడి కీసి తుమక ఉజడి దెకయెదె గే, దస్సి, తుమచి పెట్టిచి ఉజడి సాన్సుమ దీసిందె" మెన యేసు సంగిలన్.

పరిసయ్యుల్క చి దేముడుచి కొడొ సెకడ్తనక యేసు తీర్పు సంగిలిసి

(మత్త 23:1-36; మార్కు 12:38-40; లూకా 20:45-47)

37 యేసు జా బోదన సంగ కెడయెతనకయ్, పరిసయ్యుడు ఎక్కిలో యేసుక జోచి గెరి అన్నిమ్ కా జె మెన బుకార్లన్, చి యేసు జో తెన్ గెరి గెచ్చు అన్నిమ్ కంక వెసిలన్.

38 జలె, యేసు అత్త నే దొవనతె అన్నిమ్ కతయ్ మెన దెక కెర జో అచారిమ్ జలో.

39 యేసుప్రబు జోక, "తుమ్ పరిసయ్యుల్ గలప్సు గిన్నలు ఉప్పిరి పక్కు దోవ, తుమచి అగెచి ఉప్పిరి దొవనతన, గని గలసు గిన్న తెడి ముర్తి తా గెలి రితి, తుమచి పేట్ తెడి కిచ్చొ అన్పు మెలి, ఆస బుద్ధి పాపుమబుద్ధి బెర అన్పు.

40 తుమ్ బుద్ధి నెంజలన, ఉప్పిరి తిలిసి జెర్మయలో దేముడు, తెడి తిలిసి కి జెర్మయలోసా నెంజె గి? కెర్లె, గెద!

41 జలె, తెడి తిలిసి దర్మమక దాన, చి ఈందె, తుమక ఎత్తి, సుద్ది జయెదె.

42 "అయ్యో తుమ్ పరిసయ్యుల్, తుమక సిచ్చ పిట్టె నాయ్! కిచ్చొక మెలి, తుమ్ పొచ్చన్ రెడ్డతె చెరమల్లితె దనచ ఎత్తితె దెన్ను వంతుల్ కెర, ఏక్ వంతు ఎత్తి, అదికారుమ్ తిలో దేముడుక దెతను. గని మాన్సుల్చి ఉప్పిరి సత్తిమ తీర్పు కెరుక చి, దేముడుక ప్రేమ కెరుక తుమ్ పచ్చితను. జలె, కిచ్చొ కిచ్చొ వస్తువల్తె దెన్ను వాటల్ కెర ఏక్ వాట జోవయంక దెంక తప్పు నెంజె, గని ముక్కిమక సత్తిమ తీర్పు కెర్తె తత్తుడు జలె, దేముడుక ప్రేమ కెర్తె తత్తుడు జలె, తుమక చెంగిల్ తత్తి!

43 "అయ్యో, తుమ్ పరిసయ్యుల్, తుమక సిచ్చ పిట్టె నాయ్! కిచ్చొక మెలి, సబ గెరిచ ముక్కిమ్ టాన్సుతె వెనుక కోరవ జతను, సంతపిదులె ఎత్తిజెన్ అమక జోకర్తు మెన కోరవ జతను.

44 అయ్యో, తుమక సిచ్చ పిట్టె నాయ్! తుమ్ కీసి జతను మెలి, బయిలె తతా నే డీన్త మెన్తుల్ రిత అన్పున్. 'మెన్తుల్' మెన నేన కెర, మాన్సుల్ ఒత్త సుడితతి" మెన యేసు టాలి కెర సంగిలన్.

45 తెటెడి, మోసే తెన్ దేముడు దిలి అగ్గల్ సెకడ్తనా ఎక్కిలో యేసుక, "గురుబాబు, తుయి ఇసి సంగిలి, *అమక కి మరియార కడ్తన్" మెలన్.

46 యేసు జోక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలి, "తుమ్ మోసే తెన్ దేముడు దిలి అగ్గల్ సెకడ్తన, అయ్యో! తుమక కి సిచ్చ పిట్టె నాయ్! కిచ్చొక మెలి, కూలి మాన్సుల్క సాపుకర్తు కీసి కంది వయతి జాడు వయదుల గే, దస్సి తూమ్, ఒగ్గర్ ఆత్త రితి కెరుక అన్పు మెన, ప్రజల్క జాడు వయడ్లి రితి కెర్తను. గని తుమ్ వయడ్త జాడ్తు రిత ఆత్త సుల్కన కెర్తె రిసా తుమచి కిడి ఈంటి కి నే చంపొ కెర్తె రితి, జేదే ప్రజల్క కన్యారుమ్ జను నాయ్.

47 అయ్యో, తుమచి సిచ్చ పిట్టె నాయ్! కిచ్చొక మెలి, తుమచ పూర్ణమచ దేముడుచ కబుర్లు సంగిలనక మార్గ, చి జా టాన్క జోవయించి రిసా కిచెంగిల మెన్సున్లు తుమ్ బందయెతను.

48 దస్సి, జోవయించి పాపుమతె తుమ్ బెదిలిన్చి రిసా తుమచి ఉప్పిరి జోవయించి ఉప్పిరి సాచుల్ జతను. కిచ్చొక మెలి, జేదే జోవయంక మార్గ, చి తూమ్ జోవయంక మెన్సున్లు బందయెతను.

49 జాకయ్ దేముడుచి గ్యూనుమ్ సంగిలిసి కిచ్చొ మెలి, అంచ కబుర్లు సంగితన సగుమజెనక, అంచ బారికుల్ జతన సగుమజెనక, జా కాలుమక అమచ యూదుల్తె తెర్తయందె, చి జా కాలుమక అమచ యూదుల్ జోవయంతె సగుమజెనక మారుల, సగుమజెనక వేర సిచ్చల్ అల్లర్ కెరుల" మెన అన్పు.

50 దస్సి, బాలాకుమ్ జెర్మయలో తెంతో అన్పు ఎద అబ్బుదింసి తూమ్ దేముడుచ కబుర్లు సంగిలనచి లోయ సువిలి పాపుమ్ తుమ్ ఈంజయ కాలుమచ వయతె. కెయ తెంతో సూయి జలిసి మెలి,

51 *హెబెలు అన్నోసి అత్త కెర్లి తెంతో మొదల్ కెర, 'దేముడుచి గుడిచి నెడిమి బలి దెతి స్తంబుమ్ సాడి మాన్సుల్ మార్లొ జెకర్తాచి లోయ సువిలి ఎదచి లోయ. నిజమి తుమక ఆదే కచితుమ్ సంగితన, జేదే ఎత్తిజెనచి లోయ సువిలి పాపుమ్చి సిచ్చ ఈంజయ కాలుమచక లయెదె.

52 "అయ్యో, తుమ్ మోసే తెన్ దేముడు దిలి అగ్గల్ సెకడ్తన, తుమక సిచ్చ పిట్టె నాయ్! కిచ్చొక మెలి, దేముడు రెగిడ్తనెచి బుద్ధి గ్యూనుమచి *గేరుచి తాలల్ కడి తుమ్ దెర గెచ్చు లుంకాడ అన్పున్. తూమ్ కి ఒత్త పచ్చు నాయ్, చి ఒత్త పెనుక గెల అన్పు మాన్సుల్క కి ఆడ్తు కెర, ఒత్త పెనడ్తు నాయ్" మెన యేసు సంగిలన్.

* 11:32 11:32 రానల్ మొదల్ పుస్తకము 10 అధ్యాయము. † 11:34 11:34 'టేంట అంకివో' మెలి, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు తెన్ యేసు తెన్ బెద జోవయించి బుద్ధి దెరన జయ్య బుద్ధిక సత్తిమ ఇండితిసి. 'మయల అంకివో' మెలి, సయతాన్ తెన్ బెదిలిసి; జోవయించి పొరపాట్ బుద్ధి, పాపుమబుద్ధి దెరన పాపుమ్ ఇండితి తా గెరి జతిసి. ‡ 11:45 11:45 కిచ్చొక మెలి, మోసే తెన్ దేముడు దిలి అగ్గల్ సెకడ్తన పరిసయ్యుల్ తెన్ బెదితన జవుల. § 11:47 11:47 మత్తయి 23:29-30. * 11:51 11:51 అదికారుమ్ 4:8. † 11:51 11:51 2 దిన: పుస్తకము 24:20-22. యేసు నే జెత అగ్గె ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచ కబుర్లు సంగిలి అకర్వో మాన్సు ఈంజొ జెకర్తా మెలొసా. ‡ 11:52 11:52 మత్తయి రెగిడ్తనె, మత్తయి 23:13 తె కిచ్చొ అన్పు మెలి, "మాన్సుల్చి మొక్కి తుమ్ పరలోకుమచి కెర్తెవో డంకితను....".

⁵³ యేసు ఒత్త తెంతో ఉట్ట గెతికయ్, మోసే తెన్ దేముడు దిలి అగ్గల్ సీకడ్డన చి పరిసయ్యుల్ జోచి ఉప్పిరి ఒగ్గర్ కున్నదుమ్మ జా, కిచ్చో కిచ్చోచి రిసా జోవయింక పున లట్టబడ పరెచ్చి కెర్రి రితి జతె తిల.

⁵⁴ 'ఏక వేల జో కిచ్చో జవున తప్పు నంగిలె జోక దెరుక జయెద' మెన, రకితె తిల.

12

మాయబుద్ధిచి రిసా యేసు నంగిలిసి

¹ తెదోడి * ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జన్ మాన్సుల్ యేసుతె బెర జా ఎక్కిలోక ఎక్కిలో నుడు నుడు జతె తతికయ్, యేసు తొలితో జోచి సిస్సుల్ తెన్ లట్టబుక దెర, "పరిసయ్యుల్ జేవే సొంత సీకడ్డ బుద్ధి ఇండితి నాయ్. పోడియొ కెర్రి పీట్తె సీని జా పోడియొ కెర్రిసి ఎత్తిక పులయెదె గే, దన్ని పరిసయ్యుల్ చి జా మాయబుద్ధి దెకిలె, అన్నె మాన్సుల్ కి దన్ని మాయబుద్ధి సీకుక జయెదె. జాకయ్ తుమ్ జాగర్ల దెకన.

² డంకి జలిసి కిచ్చో జలికి కెయక తెయక నే డీస్సె తయె నాయ్. లుంకడ్డిసి కిచ్చో జలికి కెయక తెయక ఎత్తిక నే జాన్తి రితి జయె నాయ్. ఆకరక డీసిదె, ఆకరక జానుప జయెదె.

³ అందరతె తుమ్ కిచ్చో నంగ తన్న గే, ఉజడతె సూనయ్ జయెదె, చి అన్నె కోయి నెంతె కెర్రివో డంకన కిచ్చో కచి కండయి నంగ తన్న గే, మేడల్చ బర్లితె తెంతో సొట్టు జయెదె.

కక్క బింక గే నే బింక గే యేసు నంగిలిసి
(మత్త 10:28-31)

⁴ "జాకయ్, గోతునుదల్, తుమ్క అడే కిచ్చో మెంతసి మెలె, తుమ్చి ఆగుక మారుక తెరితనక తుమ్ బియఁ నాయ్. జేవేచి పడ్డో తుమ్క అన్నె కిచ్చో అల్లర్ కెరుక నెతిర్రి

⁵ నాయ్, గని తుమ్ కక్క బింక గే తుమ్క నంగితసి. కక్క మెలె, మాన్సుచి ఆగుక మార్రి పడ్డో జోవయింక వెల్లి అగి గోయ్తె గల దెతి అదికారుమ్ తిలో దేముడుకయ్ తుమ్ బియఁ. తుమ్ జోకయ్ బియఁ మెన తుమ్క అడే నంగితసి.

⁶ "ఈంజ దెసిమప మాన్సుల్ పాడే గెరిపిట్టల్ దొన్న కానుక వికుల, గెద. జలె, దసచక 'విలువ' మెన మాన్సుల్ నే దెకిలెకి, దేముడు జోవయింతె ఎత్తిక కి పచ్చె నాయ్.

⁷ దేముడు తుమ్చి ఉప్పిరి కెర్రి ప్రేమ అన్నె మెలె, తుమ్చి బోడిచ నెండి వాడల్ ఎత్తి. మెత్తుమ్ కెత్తి అన్నె గే, జోయ్యి జానె. జాచి రిసా తుమ్ బియఁ నాయ్. తుమ్ పిట్టల్చి కంట ఒగ్గర్ విలువ అన్నున్.

యేసుక నంపజలెగిన, మాన్సుల్చి మొక్కె ఒప్పున నంగుక అన్నె

(మత్త 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

⁸ "జలె, తుమ్క అడే కిచ్చో మెంతసి మెలె, కో అంక నంపజా యేసుక్రీస్తుకయ్ అడే నంపజా అన్నె, మెన మాన్సుల్చి మొక్కె ఒప్పునుల గే, అంచయ్ మాన్సుల్, మెన, పరలోకుమతె దేముడుచ దూతల్చి మొక్కె అడే మాన్సు జా జెర్నన్ అయిలోనా ఒప్పునిందె.

⁹ గని, మాన్సుచి మొక్కె అంచె రిసా జోచో నెంజి మెనుల గే, దన్నె, ఒత్త దూతల్చి మొక్కె జోవయించి రిసా 'అంచ నెంజితి' మెన అడే నంగిందె.

¹⁰ "అన్నె, కో గడియ బమ్మ జా కెర అడే మాన్సు జా జెర్నన్ అయిలోనాచి రిసా అన్యాయమ్ కోడు లట్టబుల గే, జోవయింతె ఎత్తి మాన్సుచి జా పొప్పుమ్ చెమించుప కెరుక జయెదె. గని, దేముడుచి నుద్ది తిలి ఆత్మక కో దూసుప కెరుల గే, జోవయింతె కచి పొప్పుమ్ చెమించుప జయె నాయ్.

¹¹ "అన్నె కిచ్చో మెలె, తుమ్చి ఉప్పిరి కోప్పుమ్ జల యూదుల్ తుమ్క నిందల్ కెర జోవయింప నబి గెరల్ నెంజిలె అదికార్లుచి మొక్కె, నెంజిలె రాసల్చి మొక్కె పరిచ్చ కెరుల, గని తుమ్ కీని రుజ్జు నజనుక గే, కిచ్చో జబాబ్ దెంక గే, తుమ్ కిచ్చో నంగుక గే, తుమ్ బియఁ నాయ్.

¹² కిచ్చోక మెలె, తుమ్ కిచ్చో నంగుక గే తెదోడక, జయి గడియయ్ పరలోకుమ్చో దేముడుచి నుద్ది తిలి ఆత్మ తుమ్క సీకడెద" మెన యేసు నంగిలన్.

సామ్మారుమ్ జతి అనక జతిన్చి రిసా యేసు నంగిలిసి

¹³ తెదోడి ప్రజల్తె ఎక్కిలో యేసుక ఇసి మెలన్: "ప్రబు, అమ్చి అన్నెచి అంచె వాట దెపున్ మెన అంచో అన్నెక నంగు" మెలన్.

¹⁴ యేసు, జలె, జోక, "ఓ మాన్సు, జోక చి తుక నడిమి తీర్పు దెతోనా అడే జతి రితి, జోచి తుచి అన్నె వంటితి రితి, దన్నె కెరిందె మెన కో అంక బీచ అన్నె?"

¹⁵ జనాబ్క అన్నె, "తుమ్ సూన. సామ్మారుమ్ దొర్కు కెరంతి అన నే జతి తుమ్ జాగర్ల తెన్ తా. మాన్సుక కెర్రి సామ్మారుమ్ తిలె కి, † జోవయింతె ఆత్మక జయెడ్డిసి నెంజె, జా" మెలన్.

బుద్ధి నెంజిలో సామ్మారిచి టాలి

¹⁶ తెదోడి జనాబ్క యేసు ఏక టాలి నంగిలన్. కిచ్చో మెలె, "సామ్మారి ఎక్కిలో తిలన్. జోచి బుయింతె చెంగిల్ పంబో పికడ్డన్.

¹⁷ గట్టిజ పంబో పికితకయ్ కిచ్చో ఉచర్లన్ మెలె, 'అంచి దాను సుపుక టాన్ దెరె నాయ్. కీన్ కెరుక?' మెన ఉచర, అన్నె.

¹⁸ ఒజ్జో, జాని. దాన్ కొట్టు తియంత గెరల్ సేడవ కెర, అన్నె వెల్లితె బందయిందె, చి ఒత్తయ్ అంచ దాన్ చి అంచి సామన్ ఎత్తి తియనిందె.

¹⁹ అన్నె, కిచ్చో మెననిందె మెలె, తుమ్ అర్దుస్తుమ్చో! కెత్తిగే వెర్పుల్ తుక కామక జెతిసి తుక సామ్మారుమ్ అన్నె. సుక్కుమ్ తెన్ తా, చి ఇస్టుమ్ అయిలి రితి కా పియ సర్ల కెరంతె తా జి మెననిందె మెలన్.

²⁰ గని దేముడు జో మాన్సుక, 'తుమ్ బుద్ధి నెంజిలో వెర్రి నుదె, తుచి. జివు అజి రాతికయ్ కడ నెంక జెవుల. జయి అంచె అత్త. తుకయ్ తుమ్ కుడవన్నెసి తెదోడక కచి జయెదె?' మెలన్.

²¹ జలె, కో ఈంజ లోకుమ్చి అన్నె కుడవన సామ్మారుమ్ కెరసుల చి దేముడుక పచ్చె జో దెతి ఆత్మ సామ్మారుమ్ జోక తయె నాయ్ గే, జోచి గట్టి ఈంజ టాలిచో మాన్సుచి గట్టి ఎక్కి" మెన యేసు నంగిలన్.

'కీని జా జమెదె?'

(మత్త 6:25-34; 6:19-21)

²² "జాకయ్, అడే తుమ్క కిచ్చో మెంతసి మెలె, 'కిచ్చో కమెదె గే, కిచ్చో గలనుమెదె గే, కీని జా జమెదె' మెన తుమ్చి మెన్సుతె చింత గలన నాయ్.

* 12:11 12:12 నెంజిలె, జా అర్దుమ్క 'లచ్చుజన్ మాన్సుల్' మెన రెర్ల అన్నె.

† 12:15 12:15 నెంజిలె, 'జో ఒగ్గర్ దీసల్ జతి రితి సెలవ దెతిసి నెంజి'. నెంజిలె

'జోవయింక జయెడ్డిసి నెంజి, జోవయింక జివెతుమ్క నెజామ్ ముక్కిమ్ తిలిసి నెంజి'. ‡ 12:23 12:23 నెంజిలె 'జివు'.

23 కిచ్చొక మెలె, అన్నిమచి కంట మాన్పుచి *అత్తు ముక్కిమ గెడ, పాలలచి కంట ఆగ్ విలువ గెడ?

24 కాడలచి రిసా తుమ్మ ఉచర. జేవ్ ఉంపితి నాయ్, పంట్ లాయితి నాయ్, చి జోవయింక కొట్టు నాయ్ కొట్టు గెరల్ నాయ్ జలెకి, దేముడు జోవయింక అన్నిమ్మ దెతయ్. జలె, పిట్టలచి కంట తుమ్ ఒగ్గర్ విలువ అన్నున గెడ? కచితుమ్ తుమ్క దొర్పు జలెనీ జో దొర్పు కెరెదె.

25 వడ్డ, తుమ్చితె కో కెడ్డి చింత గలన్తెకి, కిజోచి బత్తుక కొల్లక అత్తెకి జవున్ ఒగ్గర్ కెరనుక తెరె గే? నెత్తె.

26 దన్ను ఇన ఇదుర్ల కమ్మ జర్గు కెరుక నెత్తురు జలె, అన్నె తిల కమ్మ జర్గు కెరుక కిచ్చొక బమ్మ జతను?

27 “డెంగ్రిచ పుల్లా కీన వడ్డితతి గే, తుమ్ ఉచర. జేవ్ కామ్ కెర్తె నాయ్, పాలల్ వీంతి నాయ్. జలెకి, ఎదివాల్ సామ్మారుమ్ కలుగు జలె పూర్పుమచో రాన్ సాలిమోను కి ఈంజేవ్ పుల్లాచి రితి సూటి కెరనుక నేన్.

28 తుమ్ తొక్కి నమ్మకుమ్ తిలన, ఏక్ కోడు ఉచర. ఆజ బట్టి వడ్డితి, గని కలిక డయ దెతి వెర్రి చివ్వరక దేముడు ఎదిలి సూటి కెర్తయ్, జలె, కచితుమ్ తుమ్ మాన్పులక అన్నె చెంగిల్ గలంతిన దొర్పు కెరెదె.

29 అన్నె, ‘అన్నిమ్ కీన దొర్పు జయెదె, పితిసి కీన దొర్పు జయెదె?’ మెన తుమ్ బమ్మబుద్ది తెన్ తా నాయ్.

30 కిచ్చొక మెలె, ఈంజ లోకుమచ ఎత్తి, మాన్పుల్ ఇన వస్తువల్ దొర్పు కెరనుక ఆన జతతి. ఇన సామ్మ తుమ్క కి దొర్పు జతతి మెన తుమ్క అబ్బిది జత దేముడు జానె.

31 తూమ్, కిచ్చొ కెరుక అన్నె మెలె, *జోచి రాజమతె బెద, జోక గవ్వరుమ్ కెర్రి బుద్ది ఇండుక ఆన జా, చి దొర్పు జల ఈంజేవ్ అన్నె వస్తువల్ కి తుమ్క జో దొర్పు కెరెదె.

పరలోకుమతెచి అత్తు సామ్మారుమ్క ఆన జతినచి కోడు

32 “అంచి ఇదిలిసి మంద జల అంక నంబజలన, తుమ్ బియ్ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, †జోచి రాజమతె తుమ్ బెద జో తెన్ విలువ కెర్రి రితి అంచో అబ్బిసి జలె దేముడుచి ఉడ్డెనుమ్.

33 తుమ్చ అప్పుల్ ఏక గెల కెర, బీద సుదల్క జా డబ్బులక తుమ్ దర్పుమ్ దాన. పరలోకుమతెచి పొర్చు నే జతి రగుమ్ పాడే నే జతి రగుమ్ సెంచెల్ కోడు దొర్పు కెరన తా. జేవ్ సెంచెల్తె కిచ్చొ తంక మెలె, పాడే నే జతి, కేన్ చోరు జా దనుమ్క పాసి గెచ్చుక నెత్తిర్, చి కేన్ కిచ్చొ జాక కంక నెత్తిర్.

34 తుమ్ కేన్ లోకుమతె దనుమ్ సంపాదన కెరన తన్నె గే, ఒత్త తిలిన్చి రిసా తుమ్చి పెట్టి ఉచర్తె తన్నె.

యేసు అన్నె ఉత్త జెతినక తెయార జా
(మత్త 24:42-51)

35-36 “పెండ్లి ఎందు తెంతో బుల జెత్తె కేన్ ఎజోమాని గెరి అన్నె జెతినక జోచ సేవ కెర్తన జోచ పాలల్ చెంగిల్ కుంచన దీపు లంబడ తా, జో అయిల్ కెడ్డితె ఉంకయిల్ కెడ్డి ఉగ్గ దెంక మెన, రకితె తవుల, గెడ. తుమ్, జలె, దన్నె తెయార జా తా.

37 అదే ఎజోమాని అన్నె ఉట్ట అయిల్, అంచ సేవ కెర్తన రతనతె కో చెదెయ్ తా రకితె తిలె, జోవయింకయ్ చెంగిలి.

తుమ్క కిచ్చొ కచితుమ్ మెంతసి మెలె, అదే అంచి పాలామ్ కుంచన జోవయింక అన్నిమ్క వెనడ దా, జోవయించి రిసా జోగుడ దెయిందె.

38 అన్నె అల్లిమ్ అయిల్ రితి సొక్కుక నెంజిలె కుకుడో వాంసెన అయిల్, తెడ్డి గడియ గెల కి కో దన్నె చెడ్డెయ్ తా రకితె తవుల గే, జోవయింక చెంగిలి!

39 “గని ఏక్ టాలి తుమ్ చెంగిల్ అర్దుమ్ కెరన. కిచ్చొ మెలె, కేన్ నమ్మయింక చోరు జెయెదె మెన గెర్చో ఎజోమాని కో జలెకు జాన్తో జలె, †జో చెదెయి తత్తె, అన్నె చోరు జోచి గెరి పేసితి అవ్కానుమ్ తతి రితి గేర్ ములితో నాయ్.

40 జలె, తుమ్ తెయార జా తా రకితె తంక అన్నె. కిచ్చొక మెలె, తుమ్ నే ఉచర్తె నమ్మయింక అదే మాన్పు జా జెర్చున్ అయిలోసా అన్నె జెయిందె” మెన యేసు సంగిలన్.

41 తెదేడి పేతురు “ప్రబు, ఈంజ టాలి కి అవ్కయ్ సంగితిన, గే ఎత్తిజన్చి రిసా గే?” మెన యేసుక పునిలన్.

42 యేసుప్రబు జోక, “ప్రయానుమ్ గెచ్చుక మెన ఎజోమాని బార్ జంక జలె, జోచ గేర్చక దెక నమ్మయింక అన్నిమ్ దెంక మెన జో నిసాన నిదానుమ్చో గొత్తి సుదో కో జవుల?

43 జో ఎజోమాని అన్నె ఉట్ట అయిల్, జో గొత్తి సుదో జో ఎజోమాని తియార్ల కామ్ కెర్తె తిలె, గొత్తి సుదోక చెంగిలి.

44 దన్నె నిదానుమ్ కెర తయెదె మెలె, తుమ్క అదే కిచ్చొ కచితుమ్ మెంతసి మెలె, జో ఎజోమాని అయిల్, జోచి అన్నె ఎత్తిచి ఉప్పిరి జో చెంగిల్ రకీలో గొత్తి సుదోక అదికారుమ్ దెయెదె.

45 గని జో గొత్తి సుదో ఏక్ వేల ఎజోమాని అల్లిమ్ కెర్తయ్ మెన ఉచర, జోచి జత జల అన్నె మాన్పుబోద గొత్తి సుదల్క జలెకి, తెర్బోద గొత్తి సుదల్క జలెకి, పెటుక చి కంక పింక సూరు పియ్ మచ్చుక దెర్రి.

46 ‘ఎజోమాని ఆజ జెయె నాయ్’ మెన గొత్తి సుదో ఉచర నే రకితె దీన్క, గడియక జో ఎజోమాని ఉట్ట జెయెదె చి, జోక *మొర్రి సిచ్చ తియడ కెర, జోక †నంబ నెంజిలన సిచ్చ జతినతె జో గెలిదె.

47 “జో కిచ్చొ కామ్ కెరుక మెన జోచో ఎజోమాని తియార అన్నె గే కేన్ గొత్తి సుదో జానె గని జోచో ఎజోమానిచి ఇస్తుమ్ జర్గు కెరె నాయ్ అన్నె జా జర్గు కెరుక తెయార కి జయె నాయ్ గే, జోవయింక ఎజోమాని గట్టిజ పెటయెదె.

48 జోచో ఎజోమానిచి ఇస్తుమ్ కిచ్చొ జయెదె గే నేన కెర, పెట్టి సిచ్చుచి ఎదిలి తప్పు కేన్ గొత్తి సుదో కెరెదె గే, జోక ఎజోమాని తొక్కి పెటయెదె. కక్కు దేముడు ఒగ్గర్ బుద్ది గే, నెక్కి గే, అన్నె గే, కిచ్చొ గే దా తయెదె గే, జో మాన్పు నిదానుమ్ తెన్ జా వాడిక కెర ప్రబుచి సేవ కెరుక అన్నె, చి అమ్క ‘దన్నె నిదానుమ్ కెర్ల గే, నాయ్ గే’ జో ప్రబు దెదెదె. దన్నె, కచి అత్తి జో ఒగ్గర్ సార్పు కెర తయెదె గే, జో మాన్పు అన్నె లాబుమ్ తెన్ అన్నె దెంక అన్నె.

యేసు అయిలిసి ఎక్కి సేంతుమ్ కెరయ్తినె నెంజె
(మత్త 10:34-36)

49 “బూలోకుమచి ఉప్పిరి ఆగి సువుక అయిలయ్, చి జా ఆగి అప్పె లంబ తత్తి జలె అదే ‘చెంగిల్’ మెన్తయ్.

§ 12:25 12:25 నెంజిలె, ‘జోవయింక దిల దీన్చితె కంట జోవయించి ఇస్తుమ్క అన్నె దీన్చితె జంక జయెదె గే?’ * 12:31 12:31 నెంజిలె ‘జోచి రాజమ ఈంజ లోకుమతె ఎద్దుమ్ బూర జతినక ఆన జాచి గవ్వరుమ్ కెర్రి బుద్ది ఇందె’. † 12:32 12:32 లూకా 22:29-30, డీసయిలిసి 5:10, 20:4, 6 చి తివాతిక రెగిడ్ దన్నె నంబర్ తివాతిక 2:12 దెక. ‡ 12:39 12:39 ఈంజ మత్తెలి తొలితో రెగిడ్ సగమ్ వాస్తవతె ‘జో చెడ్డెయ్ తత్తె, అన్నె’ చి కోడు తయె నాయ్. § 12:41 12:41 ఏక్ వేల సిస్టరలయ్ పేతురు ఉచర్తయ్. * 12:46 12:46 నెంజిలె టాలిక ‘కండ గెలిదె’. † 12:46 12:46 నెంజిలె ‘నిదానుమ్ నెంజిలనక’.

50 ఏక మాన్యు మాములుమ్ పానిచి బాప్తిసుమ్ నజనుక జలె, కీసి పానితె డుబుక తయెదె గే, దస్సి అచ్ సైమలతె డుబు మొరుక అస్సి, చి జా పూర్తి జర్గు జతె ఎదక అంచి పెట్టె కెడ్డి బాద సేడ్తసి!

51 “జలె, అంక ‘జో బూలోకుమతె అయేలసి మాన్యులతె ఎక్కి సేంతుమ్ కెరెదె’ మెన తుమ్ ఉచర్తసు గె? అచ్ అయేలసి సేంతుమ్ దెయి నాయ్, గని అచ్ అయేల రిసా మాన్యుల జట్టు జవుల.

52 మెలె, అప్పె తెంపె ఎక్కి గెరి పాచేజన్ తిలె, జట్టు జవుల. దొగుల ఏక జట్టు జా, తీర్గి ఏక జట్టు జా, దొగులచి ఉప్పిరి తీర్గి విరోదుమ్ జవుల. నెంజిలె, తీర్గిచి ఉప్పిరి దొగుల విరోదుమ్ జవుల.

53 దస్సి, పుత్తునచి ఉప్పిరి అబ్బోసి విరోదుమ్ జయెదె, అబ్బోనచి ఉప్పిరి పుత్తున విరోదుమ్ జయెదె, దువినచి ఉప్పిరి అయ్యసి చి, అయ్యనచి ఉప్పిరి దువసి విరోదుమ్ జవుల, చి నూసునచి ఉప్పిరి అత్తన, చి అత్తనచి ఉప్పిరి నూసున విరోదుమ్ జవుల” మెన యేసు నంగిలన్.

కాలుమ్ కీసిచి గే చినితినచి రిసాచి కోడు
(మత్త 16:2-3)

54 యేసు ప్రజలక, “పడమర పక్క పాని దెతి మబ్బు అయిలె, ‘పాని పెట్టెదె’, మెన తుమ్ బేగి నంగితసు గెద, కచితుమ్ జర్గు జతయ్.

55 పట్టె దచ్చెన పక్క తెంతో వాడు వీర్లె, ‘అజ గట్టిజ వేడి కెరెదె’ మెన చినితె చి, దస్సి జర్గు జయెదె గెద?

56 తుమ్ ఉప్రమెన్సుచో మాన్యుల! తుమ్ చినితినక ‘నేనుమ్’ మెంతసు. బుయిక్ చి అగాసుమ్క దెకిలె కీసి కెరెదె గే చినితసు జలె, ఈంజ కాలుమతె జర్గు జతసి దెకిలె ఈంజ కాలుమక కీసిచి గే చినుక నెతుర్గు గె? చినుక తెరితసు, గెద” మెన నంగిలన్.

నేరిమ్ వయడ్తెసా తెన్ నేరిమ్ జలోసా సేంతుమ్ కెరెంతినచి టాలి
(మత్త 5:25-26)

57 యేసు అన్నె కిచ్చి బుద్ది జోవయింక ఉచరయేలన్ మెలె, “తుమ్ కిచ్చి కెర్లె చెంగిల తయెదె గే, కిచ్చిక చినున్ నాయ్?

58 తుచి తగు నూనితో తీర్పు కెర్లెనతె గెచ్చుక మెన తుక నేరిమ్ వయడ్తెసాచి తుయి నేరిమ్ జలోసా వట్టి గెతె తిలె పొది, జోవయింతెన్ తుయి సేంతుమ్ జంక దెకసు. నెంజిలె, తీర్పు కెర్లెసాతె తుక ఒర్గడె తిలె, తుచి తగు నూన్లె, తీర్పు కెర్లెసా తుక జమాన్సుచి అత్తి సార్పు కెరె దయెదె, చి జమాన్సు తుక జేలతె గెలె దయెదె.

59 †అచ్ తుమ్క కిచ్చి మెంతసి మెలె, తుయి తుచి సిచ్చుచి ఆకర కాసు ఎద కి తుయి పూర్తి తీర్పున కెర్లె ఎదక, తుక ములుక నెంజె.”

13

నగుమ్జన్ ప్రమాదుమ్ జా మొర్లిన్చి రిసా నంగిలిసి

† 12:59 12:59 ఈంజ కోడుచి అర్దుమ్ కిచ్చి మెలె, 59. తుమ్క అచ్ కిచ్చి మెంతసి మెలె, తుమ్చి పాపుమచి రిసా తుమ్క నేరిమ్ వయడ్తె ఎత్తి అదికారుమ్ తిలె దేముడు తెన్ తుమ్చితె కో మదెన్ సేంతుమ్ జను నాయ్ గే, ఈంజ లోకుమ్చి మాన్యులక పరిచ్చి కెరె తీర్పు కెర్లె పొదిక, సిచ్చ జన్లె, చి జా సిచ్చుచి దునుమచి ఆకరచి కాసు ఎద కి పూర్తి తీర్పున కెర్లె ఎదక మెలె కోడు, తుక ములుక నెంజె. జా తీర్పున కెరెక నెతుర్గుచి రిసా జా సిచ్చు కట్టె నాయ్. కీసి సేంతుమ్ జంక మెలె, అచ్చె పాపుమ్ బచ్చున యేసుక నెంజా పాపుమ్బుద్ది ములె జోచి ఇస్టుమ్ కెరెక దెరుక.

† 13:1 13:1 గలెలయిల్ మెలె, గలెలయి ప్రాతుమ్చి యూదుల్. † 13:1 13:1 గలెలయిల్తె నగుమ్జన్, బెర్తె, జోవయింక ఆత్మమెంచువ కెర్లె రోమ్ దేసిమచి ప్రబుతుమ్క ఉడడుక ఉచర కిచ్చి కిచ్చి అల్లర్ కెర్లె తిలె. ఏక వేల ఈంజేమ్ మాన్యులక ‘అచ్చె ప్రబుతుమ్క అల్లర్ దెతతి’ మెన ఉచరయే పిలాతు కండయేలన్. † 13:7 13:7 యేసు తిన్నె వెర్పుల్ బులె బులె బోదన కెర్లె తిలన్, జొర్జో బాదల్ తిలె మాన్యులక చెంగిల్ కెర్లె తిలన్, గని ఒర్గర్ బుద్ది పలితుమ్ జేమ్ ప్రజలతె నే కెర్లె రితి తిలె, చి “తుమ్చి బుద్ది నే మార్పున జలె, తుమ్చి పాపుమ్ నే ములిలె, చెంగిల్ బుద్దిపంతో నే కెర్లె, తుమ్చి సిచ్చు వయతె” మెన ఈంజ టాలి తెన్ జాగర్ నంగితయ్.

1 యేసు జేమ్ కొడో నంగిలి నమయిమ్ తిలెన నగుమ్జన్ జోక, నగుమ్జన్ గలెలయిల్ మొర్లిన్చి రిసా నంగిలె.

“జేమ్ *గలెలయిల్ యెరూసలేమ్తె దేముడుక బలి దెతె తతికయ్, పిలాతు అదికారి జోవయింక †కండయేలన్, చి జేమ్ అప్రొతుమ్ దిలిన్తె జోవయించి లోయి కలోయ్ జలి” మెన నంగిలె.

2 యేసు జోవయింక కిచ్చి జబాబ్ దిలన్ మెలె, “ఈంజేమ్ గలెలయిల్ ఇసి మొర గలి రిసా, తిలె గలెలయిల్చి కంట ఒర్గర్ పాపుమ్చి జవుల మెన ఉచర్తసు గె?

3 నాయ్, దస్సి నాయ్, మెన తుమ్క అచ్ నంగితసి. గని తుమ్క కిచ్చి అచ్ నంగితసి మెలె, తుమ్చి పాపుమ్ ఇండుక ములె దెంకయ్, నెంజిలె తుమ్ కి ఇసి మొర గెతె.

4 “నెంజిలె, అచ్చె యెరూసలేమ్తె సీలోయిమ్ పక్కచి గోపురుమ్ నేడ గలి పొది జాచి తెడి తిలె, అట్టర జన్ మాన్యుల్ తెడి తా మొర్లిన్క ఉచర్లె, అన్నె యెరూసలేమ్తె తిలె మాన్యుల్చి కంట, జేమ్ అన్నె పాపుమ్చి జా తిలె మెన తుమ్ ఉచర్తసు గె?

5 దస్సి నాయ్ మెన అచ్ నంగితసి గని, తుమ్క ముక్కిమ్క అచ్ కిచ్చి నంగితసి మెలె, తుమ్చి పాపుమ్ ఇండుక ములె దెంకయ్, నెంజిలె తుమ్ కి ఇసి మొర గెతె” మెన యేసు నంగిలన్.

పలితుమ్ నే దిలి అంజారుమ్ రూక్చి టాలి

6 తెదోడి యేసు ఈంజ టాలి నంగిలన్: “ఎక్కిలాక ఏక అంజారుమ్ రూకు అస్సె. తిన్నె వెర్పుల్ జలి జో రూకు జోచి ద్రాచ తోటతె రోవ అస్సె. జలె, జో ఎజోమాని ‘జా రూక్తె పండ్లు అస్సి కిచ్చిగె. దొన్ని కోడిందె’ మెన రూక్తె అయిలె, ఎక్కి పండు కి నాయ్.

7 తెదోడి జా తోటక దెకితో గొత్తి సుదొక ఎజోమాని, ఈందె, పండ్లు చజ కోడుక మెన †తిన్నె వెర్పుల్ జలి అచ్ జెతసి, గని కేన్ పండు కి దెరె నాయ్. ఈంజో రూకు కండ గెలు. ఆరి ఈంజ టాన్క పొడ కెర్లయ్” మెలన్.

8 జో ఎజోమాని దస్సి నంగితకయ్, జా తోట రకితోసా, “బాబు, ఏనుమ్ జవున్ దెకుమ. రూకుక మట్టి వెగవ కెరె, సాపుసు సువ దెకిన్దె, † పొరుమ్క పండ్లు దెర్లె రూకు తవున్, నే దెర్లె, కండ గెలుమ” మెలన్.

సాగ టీవ్క నెత్తి తేరబోదక చిప్రాంతి దీసి యేసు చెంగిల్ కెర్లెసి

10 జలె, ఏక సెలవ కడల్ల దీసి, యేసు నజగిల్ బోదన కెర్లె తతికయ్,

11 బూతుమ్ చి రిసాచి జబ్బు తిలి తేరబోద ఒత్త తిలన్. జా తేరబోదక జా జబ్బు జా అట్టర వెర్పుల్ జా తిలె. జా కుట్టి జా, వంపా జా ఎడ్లరె టీవ్క నెత్తి.

12 జలె, యేసు జాక దెక కెరె, “పాసి జె” మెన జాక బుకారా కెరె, “అమ్మ, తుచి జబ్బు తెంతో చెంగిల్ జా అస్సిన్” మెన నంగ,

13 జేషవ్ చడిల్ బేగి సోగ జా టీవెలన్, అన్నె దేముడుచి గురుమ సంగిలన్.

14 గని సెలవ కడన్సి దీని జా తేరబోదక చెంగిల్ కెర్లి రిసా జేషవ్ యూదుల్చి జో నబగేర్చో అదికారి కోపుమ జా, ప్రజల్క, “నత్తరెక్క మాన్సుల్ కామ్ కెర్లి రిసా సొప్పు పొదుల్ అన్సి. తుమ్మక జోర్లొల్ గట్ట తిల, సెలవ కడన్సి దీని నాయ్, గని తిల సొప్పు పొదుల్తె జా” మెన సంగిలన్.

15 దన్సి సంగితికయ్, యేసు జోవయింక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “తుమ్ ఉప్రమెన్సుచ, సెలవ దీన్ కామ్ కెరుక నెంజి మెంతసు, గని సెలవ కడన్సి దీని కి తుమ్మచ బెయిలల్ కి గాడ్డల్ కి కిచ్చొ సొమ్మల్ జలెకి యిప జేషవ్ పాని పింక మెన గడ్డ ఉడడ నెను నాయ్ గె? దన్సి కెర్లసు, గెద.

16 జలె, ఈంజ తేరబోద, అమ్ యూదుల్చి అబ్రాహామ్చి సెకుమ్చి తేరబోదక సయితాన్ బంద, అట్టర వెర్నల్ జా అన్సి. జలె, తుమ్మచ సొమ్మల్క సెలవ కడన్సి దీని యిపుక జతయ్ జలె, సెలవ కడన్సి దీని జలెకి ఈంజ తేరబోదక బందిలన్ తెంతో అన్సిక యిప, విడ్డల్ కెరుక అన్నె ముక్కిమ్ నాయ్ గె?” మెన యేసు సంగితికయ్,

17 జోక ‘తప్పు కెర్లయ్’ మెన ఉచర్లన ఎత్తిజన్ ‘అమ్చి తప్పు’ మెన లాజ్ జల చి, జోచి అత్తి జర్లు జల వెల్లెల కమ్మ ఎత్తిచి రిసా ప్రజల్ ఎత్తి, సర్లసంతోసుమ్ జా గెల.

దేముడుచి రాజిమ్క చి సార్లు గిడ్డక సంగిలి టాలి
(మత్త 13:31-33; మార్కు 4:30-32)

18 జో జర్లు కెర్లిన్క ప్రజల్ దన్సి సర్లసంతోసుమ్ జతికయ్, యేసు, “దేముడుచి రాజిమ్ కీని జతయ్ గే ఉచరుమ్. జాక కిచ్చొ టాలి ఉచరుమ్?

19 ఈందె, సార్లు గిడ్డక జలిన్చి రితి జతయ్. ఏక్ మాన్సు సార్లు గిడ్డ అన, జోచి పట్టుం రోవిలన్, చి మొక్కు వడ్డ రూకు జా గెలన్, చి జేషవ్ కొమ్మల్తె పిట్టల్ గూడల్ బంద జలె” మెన కీటాలి బెదవ సంగిలన్.

పులయతి పీట్చి రిసాచి టాలి
(మత్త 7:13-14, 21-23)

20 ఒత్త తెంతో యేసు అన్నెక్ కోడు పున *కిచ్చొ టాలి సంగిలన్ మెలె, “దేముడుచి రాజిమ్క కిచ్చొ అన్నెక్ టాలి ఉచరుమ్?

21 ‘పోడియె కెర్లి పీట్ ఎత్తి. పొంగుప జా పులున్’ మెన, ఏక్ తేరబోద తీనడి పీట్తె పులయతి పీట్ గలిలి. గల జా పాకుమ్ పులితి రితి తియ్ దిలి, చి జా పులయతి పీట్ ఇదిదిలె జలెకి. జా కలయెలి పాకుమ్ తిరిమ్ తిరిమ్ పుల, ఒగ్గర్ జా గెలి” మెన సంగిలన్.

పరలోకుమతె పెనితి గుమ్ముమచి రిసాచి బోదన

§ 13:19 13:19 ఈంజ టాలిచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి రాజిమ్ మొదొల్క తొక్కిజన్ మాన్సుల్ తిలక, జా రాజిమ్ వడ్డె, చి ఆకర్క ఒగ్గర్జన్ జేషవ్ బెద తపుల, చి పిట్టల్ రూత్ గూడల్ బందిలన్ అమ్ ఉచర్లె, జా రాజిమ్తె బెదిల మాన్సుల్క జా రాజిమ్ నీడ, చెంగిల్ తతి టాన్, దిలి రితి జయెది.

* 13:20 13:20 ఈంజ టాలిచి దన్సి ఉచరుక జయెది. తెంతో తొక్కిజన్ జా రాజిమ్తె తిల కి, వడ్డె తిరిమ్ తిరిమ్ ఒగ్గర్జన్ జా రాజిమ్తె బెదిలన్ ఉచరుక జయెది. వడ్డె జా ఒప్పు కీని జా కలయెలి పిట్టచి రూపుమ్ జేషవ్ వానెన గత్తక మార్పున కెరెద గే, దన్సి ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి రాజిమ్ ఒగ్గర్జన్క మార్పున కెరెద, చి జోవయిం బుద్ధిక మార్పున కెర చెంగిల్ కెరెద. † 13:22 13:22 9:51, 53 దెక. ‡ 13:24 13:24 టారికల్ 4:12, 16:31, యోహాను 3:15, 16 చి లూకా 10:25-28.

§ 13:25 13:25 జాన్. జేషవ్ యూదుల్ జపుల చి “అమ్కయ్ రచ్చన దొర్లు జయెది. అమ్ పరలోకుమతె గెచ్చుమదే” మెన జేషవ్ ఉచర్లె కి జేషవ్ నంపంజలి రిసా దన్సి సంగితియ్. * 13:30 13:30 జా కాలమ్క అగ్గెన బూలోకుమ్ గెచ్చన గెల కెర, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు నెచి బూలోకుమ్ జర్లు కెరెద, చి రచ్చంనుప జల పరలోకుమచి రాజిమ్తె బెదిల జోచయ్ జల మాన్సుల్ తెన్ జయెది, దీనయెలిన్ 21:1-8, చి జోవయింక బెద విలువ కెరుల, లూకా 22:29-30. † 13:32 13:32 ‘నక్కొ రితి మాన్సు’ మెలె, జోక తెల్లెచ మోసమ్ కెర్ల ఉత్తెనుమలు తపుల, వడ్డె యూదుల్ తెన్ ఇదిల్ దకిలో రితి నిస్సారుమ్ జలో మాన్సుక దన్సి మెనుల. జెత. జో హేరోదు అదికారి జయెది, గని జోచి బుద్ధికయ్ యేసు దన్సి సంగితియ్.

22 జేషవ్ పొదులె యేసు *యెరూసలేమ్తె గెచ్చుక మెన ప్రయానుమ్ గెత తిలన్. జలె, వడ్డె అన్నె ఒగ్గర్ పట్టులె గెచ్చులె గెలన్.

23 జేషవ్ పొదులె కో గే జోక కిచ్చొ మెన పునిలన్ మెలె, “ప్రబు, పొపుమ్ తెంతో రచ్చించుప జా పరలోకుమతె గతన తొక్కిజన్ జపుల గె?” మెన పునిలన్, చి యేసు ఒత్త తిలనక,

24 “పరలోకుమచి గుమ్ముమ్ ఇర్దు. జయెది. జా ఇర్దు. గుమ్ముమ్ తుమ్ పెనితి రితి †దొర్లు. జలిన్ కెరనుక దెకన్. కిచ్చొక మెలె, జా గుమ్ముమ్ పెనుక మెన ఒగ్గర్జన్ ఉచర్లె కి, జోవయింత ఒగ్గర్జన్ నెత్తిర్.”

25 “పరలోకుమ్క ‘గేరు’ మెనుమ్. జో గేరోచ్ ఎజోమాని ఉట్ట తెదెడక కెప్పి డంక దెయెది, చి తెదెడక తుమ్ జా కెప్పి ఇత్తల్తో బయిలె బీష ఉంక్రవుక దెర, ‘ప్రబుప, అమ్క కెప్పి ఉగ్గ దె’ మెంతె, చి జో తుమ్క కిచ్చొ జబాబ్ దెయెది మెలె, ‘తుమ్ కేనె తెంతోచ గే నేని’ మెనెది. §

26 తెదెడక తుమ్ కిచ్చొ మెంతె మెలె, ‘తుచి తెన్ బెద అన్సిమ్ కయెలమ్ పిలమ్, చి అమ్చి వీదులె తుయ్ బోదన కెర్లె’ మెంతె,

27 గని జో తుమ్క కిచ్చొ మెనెద మెలె, ‘నాయ్, తుమ్ కేనె తెంతో జెతసు గే నేని. తుమ్క కచితుమ్ నేని. తుమ్ గార్ కమ్మ కెర్లసా అంచె తెంతో దూరి ఉట్ట గెచ్చు’ మెనెది.

28 జలె, అమ్చ వూర్లల్ అబ్రాహామ్, ఇస్సాకు, యాకోబు తెన్ దేముడుచ కబుర్లు సంగిల పూర్లుమచ జోచి రాజిమ్తె పరలోకుమతె తిలిన్ తుమ్ తెదెడక దెకితె, గని తుమ్ ఒత్త పెనుక సెలవ తయ్ నాయ్ చి రిసా ఏడుకుడు జన్సి, దంతో చష్టన్తె నెత్తి.

29 తుమ్ నంప నెంజిలన్ ఒత్త పెనున్ నాయ్, గని తూర్పు పక్క తెంతో, పడమర పక్క తెంతో, ఉత్తర పక్క తెంతో చి దచ్చెన పక్క తెంతో యూదుల్ నెంజిల ఒగ్గర్జన్ మాన్సుల్ జా కెర, దేముడుచి పరలోకుమచి రాజిమ్తె మెన, జో తెన్ అన్సిమ్ కపుల.

30 అన్నె, అప్ప వడ్డె జలన జా అగ్గె జపుల, చి అగ్గె జలన *వడ్డె జపుల” మెన యేసు సంగిలన్.

యేసుక పరిసయ్యుల్ బియడ ఉడడుక ఉచర్లెన్సి
(మత్త 23:37-39)

31 జయె గడియయ్ పరిసయ్యుల్ సగుమ్జన్ యేసుతె జా కెర జోక కిచ్చొ మెలె మెలె, “తుయ్ కేనెగ వేరతె గే. హేరోదు అదికారి తుక మారుక ఉచర్లయ్” మెలె.

32 జేషవ్ దన్సి మెంతికయ్, యేసు జోవయింక, “తుమ్ గెచ్చు, జో †నక్కొ రితి మాన్సుక కిచ్చొ మెన మెలె, ‘ఈందె, అజి చి కలిక అన్వి బాతల్క ఉడడ్డన్ చి, జబ్బుల్ తిల మాన్సుల్క చెంగిల్ కెర్లె చి, పేర్క అంచె కామ్ పూర్తి జయెది.

33 జలెకి, అజి కలికచి పేర్క అన్వి అంచె ప్రయానుమ్ గెచ్చు గెచ్చు యెరూసలేమ్తె పాపుక అన్సి. మెలె, దేముడుచ

కబుర్లు సంగితో మాన్పు యెరూసలేముక వేర టాన్తె మొరుక బెదె నాయ్' మెన జోక తుమ్ సంగ" మెన పరిసయ్యుల్త యేసు సంగిలన్.

34 తెదొడి యేసు కిసి జలన్ మెలె, "ఓ యెరూసలేముచ, అమ్చి యెరూసలేముచ మాన్పులే! అమ్ తెర్తయల కబుర్ అన్లసక చి బోదన కెర్లసక పత్తల్ గల మార్దసు! కిచ్చొ ప్రమాదుమ్ తుమ్క నే లయితి రితి కుడిది జాచ పిల్లల్త రెప్పల్ తెడి కిసి ముద్దొ కెరన తయెదె గే, దస్సి, అమ్ తుమ్క కెత్తిగే సుట్టు ముద్దొ కెరంతి రితి తుమ్క చెంగిల్ కెర్తయ్, గని తుమ్ నెసిలదు.

35 ఈందె, తుమ్చి గేర కో నెంజెతి రితి తుమ్క తామి ముల దెన్తె. అన్నె అప్పె తంతొ మొదల్ కెర *ప్రబుచి నావ్ తెన్ జెతోసొక జెయ్య! జెయ్య!" మెన తుమ్ కేక గల్లి దిసి ఎద అంక అన్నె దెకున్ నాయ్ మెన తుమ్క అమ్ కచితుమ్ సంగితన్." మెన యేసు సంగిలన్.

14

విస్తాంతి దిసి అత్తో చట్టొ పుల తిలో మాన్పుక యేసు చెంగిల్ కెర్లెసి

1-2 అన్నె కిచ్చొ జర్గు జలి మెలె, నెలవ్ *కడ దిసి, అన్నిమ్క మెన యేసు పరిసయ్యుల్త అదికారి ఎక్కిలోచి గెరి గెచ్చ తతికయ్, అత్తో చట్టొ పుల తిలో మాన్పు ఎక్కిలో యేసుచి మొత్తి తిలన్, చి "యేసు కిచ్చొ కెరెదె గే దెకుమ్" మెన ఒత్త తిల మోన్ తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ సెకడ్తన చి పరిసయ్యుల్త చెంగిల్ దెకెత తిల.

3 జలి, జేవ్ పరిసయ్యుల్తచి మోన్ తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ సెకడ్తనచి మెన్పుతె తిలి జోవయిచి ఉప్పిరచి కుస్సిదుమ్ యేసు జాన కెర, జోవయింక, "నెలవ్ కడన్ల దిసి జబ్బు తిలనక చెంగిల్ కెరుక అమ్చి మోసేచి అత్తి దేముడు దిలి అగ్గుల్ తెన్ బెదితయ్ గే నాయ్? గె? తుమ్ సంగ" మెన పుసిల్.

4 గని జేవ్ ఎత్తిజన్ తుక్తె తిల. తెదొడి జో అత్తో చట్టొ పుల తిలో మాన్పుక యేసు పాసి బుకారా కెర జోక చెంగిల్ కెర "గో" మెలన్.

5 తెదొడి యేసు జేవ్ పండితుల్త అన్నె కిచ్చొ పుసిలన్ మెలె, "తుమ్చి తెన్ ఎక్కిలోక పుత్తన్ జలికు, బెయిలు జలికు తిలి, జో పుత్తన్ జలికు బెయిలు జలికు నెలవ్ కడన్ల దిసి కుండితె సేడ తిలి, జయ్యి దిసి, నెలవ్ కడన్ల దిసి జలికి, బేగి జోక జా కుండితె తెంతొ కడె నాయ్ గె? కడెదె, గెద" మెలన్.

6 "జో సంగిలిసి సత్తిమ్" మెన జేవ్ కిచ్చొ జబాబ్ దెంక నెతిర్ల.

గప్పురుమ్ నే ఉచరంతెన్చి రిసాచి కోడు

7 జలి, జా అన్నిమ్క జో పరిసయ్యుడు బుకార్లసతె సగుమ్జెన్ వెసుక మెన గప్పురుమ్చ టాన్సు నిసాన, యేసు జోవయింక ఇసి మెన ఏక టాలి సంగిలన్.

8 "కో జలికు తుమ్చితె కక్క జలికు పెండ్లి విందుతె బుకార్లగిన, విందుతె అయిలోసా తుయి గప్పురుమ్చి టాన్తె

వెసు నాయ్, నెంజెలి తుచి కంట వెల్లొ మాన్పుక జో బుకారా తిలి,

9 జో వెల్లొ మాన్పు అయిలె, తుచి జోక బుకార్లొసా తుచితె జా కెర 'ఈంజొ మాన్పుక జా టాన్ దేసు', మెన సంగిలె, తుయి లాజొ జా ఎత్తిచి కంట తొక్కి గప్పురుమ్చి టాన్తె తుయి తిరిమ్ గెచ్చ వెన్సి.

10 తుక కో జలికు బుకార్లె, ఎత్తిచి కంట తొక్కి గప్పురుమ్చి సాడిచి టాన్తె గెచ్చ వెసు, చి తుక బుకార్లొసా అయిలె తుక 'మిత, అన్నె చెంగిల్త వెసు', మెన సంగిలెగిన, జా విందుక తుచి తెన్ వెన తిల ఎత్తిజన్చి మొత్తి తుయి గప్పురుమ్ జన్సు.

11 కిచ్చొక మెలె, కో జోవయింక జొయ్యి గప్పురుమ్ కెరనెదె గే, దేముడు జోవయింక దాక కెరెదె, గని కో జోవయింక జొయ్యి దాక కెరనెదె గే, దేముడు జోవయింక వెల్లొ కెరెదె" మెన యేసు సంగిలన్.

విందుల్తె ముక్కిమ్క కక్క బుకారుక గే యేసు సంగిలిసి

12 తెదొడి జా అన్నిమ్క బుకార్లొ పరిసయ్యుడుక యేసు, "తుయి మెద్దెన్చి జప్పన్ నంజెచి జప్పన్ అన్నిమ్క మాన్పుల్త బుకారుక ఉచర్లె, ముక్కిమ్క మితర్లల్త జప్పన్, బావొదెసింక జప్పన్, తుమ్చ బందుగుల్త జప్పన్, నెంజెలి అన్నె సామ్మార్లక జప్పన్ బుకారా నాయ్. కిచ్చొక మెలె, 'జేవ్ జోవయింక అన్నిమ్తె తుమ్క అన్నె బుకారుక జోవయింక నెక్తి అన్నె, చి తుమ్క జేవ్ బుకార్లె, ఈంజయి లోకుమ్తె తుమ్చి బప్పమానుమ్ సంగుక తన్నె.

13 తుమ్ *అన్నిమ్క మాన్పుల్త బుకారుక మెలె, కక్క బుకారా మెలె, బీద సుదల్త, ముండివొ మాన్పుల్త, సొట్ట మాన్పుల్త, గుడ్డి మాన్పుల్త, చి

14 జేవ్ తుమ్క అన్నె బుకారుక నెతిర్తన్చి రిసా తుమ్క చెంగిల్ జయెదె. కిచ్చొక మెలె, సత్తిమ్ ఇండిలచి అన్నె జేవ్ జా ఉట్టితె పాదిక తుమ్క ఎత్తి, అదికారుమ్ తిలో దేముడు బప్పమానుమ్ దెయెదె" మెన యేసు సంగిలన్.

వెల్లి విందుచి టాలి

(మత్త 22:1-10)

15 జా అన్నిమ్క యేసు తెన్ వెన తిలో మాన్పు ఎక్కిలో జోచి జా కోడు సూన కెర, "దేముడుచి రాజిమితె, కో జో తెన్ బెదె అన్నిమ్క కప్పల గే, జోక ఒగ్గర్ చెంగిలి!" మెలన్.

16 యేసు టాలిక కిచ్చొ మెలన్ మెలె, "ఏక మాన్పు వెల్లి విందు తెయార కెర, ఒగ్గర్జెన్క బుకార్లన్.

17 జలి, విందు వంటితి సమయమ్ జా అయిలి పాది, 'తుమ్ జా, విందు తెయార జా అన్నె' మెన బుకార్ల సుదల్త సంగు మెన ఎజొమాని జోచొ గొత్తి సుదాక తెర్తయలన్.

18 గని జేవ్ బుకార్లన్ ఎత్తిజన్ ఎక్కి బుద్ది జా, జోవయింక ఎత్తి మాన్పు జెంక నెతిరి మెలె. జోవయింకె తొలితోచె జో ఎజొమాని తెర్తయలో గొత్తి సుదాక, 'అమ్ బుయి గెన అన్నె, చి జా దెకుక మెన గెచ్చుక అన్నె. దయ కెర, అమ్ నే జెతిసి చెమించువ కెర" మెలన్.

* 13:35 13:35 ఈంజ కోడు ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు తెర్తయతో రచ్చించువ కెర్లొక సంగితి కోడు.

† 14:12 14:12 అన్నెక అర్దుమ్ కి ఇన్నె ఉచరంక జయెదె. కిచ్చొ మెలె, తుమ్క అన్నె బుకారుక నెక్తి తిలనక బుకార్ల గని నెంజెలి మాన్పుల్త నాయ్ మెలెగిన, జా కిచ్చొ ఒగ్గర్ ప్రేమ? మత్తయి 5:46, 6:2-4, 16-18 దెక. ‡ 14:13 14:13 నెంజెలి 'విందుతె'.

19 వడ్డో అన్నెక్టో, 'అవ్ పావ్ జతల్ బెయిలల్ గెన అన్నె చి, జేవ్ చెంగిల్ కామ్ కెరుల గె నాయ్ మెన దెకుక గెతసి. దయ కెర, అవ్ నే జెతసి చెమిండువ కెరు' మెలన్.

20 వడ్డో అన్నెక్టో, 'అవ్ అప్పె పెండ్లి జలయ్ చి, జాకయ్ అవ్ జెంక నెతిరి' మెలన్.

21 "జాకయ్ జో గొత్తి సుదో ఎజోమానితె అన్నె ఉట్ట జా కెర, జేవ్ మాన్సుల్ నంగిలసి ఎత్తి జో ఎజోమానిక నంగిలన్, చి జో ఎజోమాని ఒగ్గర కోపుమ్ జా, జోచో గొత్తి సుదోక, 'తుయి బేగి గో, చి పట్టుమ్చి వీదులె వట్టెల కో బీద సుదల్, మొండెవ్ మాన్సుల్, గుడ్డి మాన్సుల్చి సొట్ట మాన్సుల్ తప్పల గే, జోవయింక అంచి విందుతె కడ ఆను' మెన నంగిలన్.

22 నంగితకయ్, జో దన్నె గెచ్చు దన్నె కెర, అన్నె జా కెర ఎజోమానిక బాబు, తుయి నంగిల్ రితి కెర అన్నె, గని విందుతె అన్నె టాన్ అన్నె, మెలన్,

23 జో గొత్తి సుదోక ఎజోమాని అన్నె, జలె, పట్టుమ్ ఒత్తల్తెచి బయిలె తుయి గెచ్చు ఒత్తచ వట్టెల కో తిలె, ఏడెల్చి తెడి కో బిచ్చిమ్ నజీతన జపున్ వెన తిలె, జేవ్ ఎత్తిజన్క బలవంతుమ్ కెర కడ ఆను. అంచో గేరు టెరుకయ్ మెలన్.

24 జలె, తుమ్క అవ్ కిచ్చి మెంతసి మెలె, జేవ్ తొలితో బుకార్లనచ రిత జల మాన్సుల్తె కో కి * అంచి విందు కంక అవ్ నెలవ్ దెయి నాయ్." మెన యేసు నంగిలన్.

యేసు సిన్సుడు జంక కో ఉచర్లె, చెంగిల్ ఉచరుక
(మత్త 10:37-38)

25 జలె, యేసు యెరూలేముతె గెతి రిసా వట్టె గెతె తతికయ్, ఒగ్గరజిన్ జనాబ్ జో తెన్ బెద గెతె తిలె. తతికయ్, యేసు వసుల జోవయింక,

26 "అంచో సిన్సుడు జంక మెన కో అంచితె జెయెదె గే, అంక ప్రేమ కెర్తి కంబ అబ్సెన్క, అయ్యెన్క, తేర్తిక, జోవయింక బోదల్క, అప్పింసిక, అప్పింసిక చి జోకయ్ తొక్కి ప్రేమ నే కెర్తె, నెజె.

27 జోచి సొంత * సిలువ వయన, కో అంచి వట్టె జెయి నాయ్ గే, జో, అంచో సిన్సుడు జంక నెత్తె.

28 "తుమ్చితె కో జలెకు ఉప్పిర్ గేరీ బందుక ఉచర తిలె, జా హూర్తి బందితి రిసా డబ్బుల్ సరిపుచువ జయెదె గే నాయ్ గే దెకుక మెన, లెక్క కెరుక మెన వెనెదె.

29 జో తొలితో జా లెక్క నే కెర్తె జా ఉప్పిర్ గేరీచి పునాది గెలిలె వడ్డో డబ్బుల్ సరిపుచువ నే జెతించి రుజ్జు వడ్డో దెక హూర్తి బందుక నెత్త ముల దిలె, దెకితన ఎత్తిజిన్ జోక ఆనులె.

30 "ఈంజో మాన్సు ఉప్పిర్ గేరీ బందుక మొదల్ కెర్లె, గని హూర్తి బందుక నెత్త మెన ఆనులె.*

31 "అన్నె, ఏక రానో అన్నెక్టో రానోచి ఉప్పిరి యుద్దుమ్ కెరుక ఉచర్లయ్. ఈంజో రానోక దెన్ను వెయిల్జిన్ నయన్యుమ్ సుదల్ తిలె, గని జో అన్నెక్టో రానోక విన్నెక్ వెయిల్జిన్ నయన్యుమ్ సుదల్ తిలె, ఈంజో తొక్కి

నయన్యుమ్ తిలెసా తొలితో వెన, 'జో అన్నెక్టోచి ఉప్పిరి జినుక నెక్తి అన్నె గే, నాయ్ గే' మెన ఉచరెదె.

32 "జినుక నెక్తి నాయ్" మెన డీసిలె, ఈంజేవ్ జోక దూరి తా పాసి నే జెతె అగ్గె, 'అమ్ కట్టు జమ. తుమ్క అమ్ కిచ్చి దెంక గే తుమ్ సంగ' మెన ఈంజో రానో జో అన్నెక్టో రానోక కబుర్ తెర్తయెదె.*

33 "దన్నె, తుమ్చితె కో జోక తిలసి ఎత్తి ములె నాయ్ గే, అంచో సిన్సుడు జంక నెత్తె" మెన యేసు నంగిలన్.

కామక నెంజిలి లోన్చి కోడు
(మత్త 5:13; మార్కు 9:50)

34 "లోన్ చెంగిల్ అన్నె, గని లోన్చిచి కారు గెలిగిన, జా లోన్ కిసి అన్నె కారు జయెదె? జయె నాయ్. అన్నె

35 జా కారు గెలి లోన్క 'ఎరు' మెన బుయ్యె సుపుక కి కామక నెంజి. ఆరి వెంట గెలుక జయెదె. సూన్త కండ్లి కక్క తిలె, సూన్తు!"

15

నెన గెలి మెండపిల్లచి టాలి
(మత్త 18:12-14)

1 ఏక సుట్టు * సిన్సు నజీత సుంకర్ల చి 'పాపుమ్ సుదల్' మెన యూదుల్ నిస్కారుమ్ దెకిత అన్నె ఒగ్గరజిన్ యేసుచి బోదన సూనుక మెన పాసి జెతె తిలె, చి

2 పరిసయ్యుల్ చి మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్నల్ సికడ్డన దెక కెర, "ఈంజో మాన్సు పాపుమ్ సుదల్ బెదవన జోవయింతెన్ అన్నెమ్ కతయ్" మెలె.

3 జాకయ్ జోవయింక ఈంజ టాలి యేసు నంగిలన్. ఇసి జతయ్:

4 "తుమ్తె, మెనుమ, ఎక్కిలోక పుంజెక్ మెండల్ తిలె, చి జోవయింతె ఏక నెన తిలె, జేవ్ తిలి బయిలె తిల ఏక తకు పుంజెక్ మెండల్క ములె దా కెర, జో నెన తిలో మెండపిల్ల చజనుక గెచ్చెదె.

5 గెచ్చు చజ, డీసిల్ బేగి నర్దసంతోసుమ్ జా కందిగోడె కెరన

6 గెరి దెరన జెయెదె, అన్నె, గేతుసుదల్క చి పాసి గెరల్చ మాన్సుల్క బుకారా కెర, 'అంచి సంతోసుమ్తె తుమ్ బెద. కిచ్చక మెలె, నెన తిలి అంచి మెండపిల్ల అన్నె దొర్కు జా అన్నె' మెనెదె.

7 దన్నె తుమ్క అవ్ కిచ్చి మెంతసి మెలె, తుమ్చి తెన్ పుంజెక్ మెండల్తె ఏక నెన తిలె, జా ఏక అన్నె దొర్కు జలె కిసి నర్దసంతోసుమ్ జన్నె గే, దన్నె, పుంజెక్ జిన్ మాన్సుల్తె ఏక తకు పుంజెక్జిన్ 'పాపుమ్ సుదల్ నెంజమ్' మెన ఉచరల్లన తిలె, గని అన్నెక్టో జో కెర్లె పాచల్ చినన దుకుమ్ జా పాపుమ్ ములె దిలె, జేవ్ ఏక తకు పుంజెక్జిన్చి రిసాచి కంట జోవయించి పాపుమ్ ములె మార్పువ జలెసాచి రిసా పరలోకుమ్తె ఒగ్గర నర్దసంతోసుమ్ జప్పలె.

నెన గెలి వెండి కానుచి టాలి

§ 14:23 14:23 నెంజిలి బెరుక. 24. తుక అవ్ కిచ్చి మెంతసి మెలె, జేవ్ అవ్ తొలితో బుకార్ల మాన్సుల్తె కో కి అంచి విందు కంక అవ్ నెలవ్ దెయి నాయ్ మెన జో ఎజోమాని నంగిలో మెన యేసు టాలి నంగిలన్. * 14:24 14:24 యేసు దెతి విందు కిచ్చి మెలె, పరలోకుమ్తెచి విందు మెలి రితి మెలి, పరలోకుమ్తె గెచ్చు తెరుక తెరుక ఎత్తి అదికాయ్ తిలో దేముడు తెన్ యేసు తెన్ జెతసి. † 14:27 14:27 లూకా 9:23 దెక, అన్నె జా 9:23 కోడుచి ఎట్టచి కోడు దెక.

‡ 14:30 14:30 ఈంజ టాలిచి అర్దుమ్ కిచ్చి మెలె, 'అంచో సిన్సుడు జంక ఉచర్లె, ఆకర్ ఎద అంచి కామ్ కెర కేడపుక తుమ్క నెక్తి అన్నె గే నాయ్ గే తుమ్ చెంగిల్ ఉచర' మెన యేసు నంగితయ్. § 14:32 14:32 ఈంజ టాలిచి అర్దుమ్ కిచ్చి మెలె, 'అంక దొర్కు జలె నెన నే కెర్తె ఒడువ జన్నె గే నాయ్ గే తుమ్ చెంగిల్ ఉచర' మెన యేసు నంగిల్ రితి జతయ్. * 15:1 15:1 'సిన్సు నంగిత సుంకర్ల' చి 'పాపుమ్ సుదల్' మెలిన్చి అర్దుమ్క 5:30చి ఎట్టచి జాచి కచ కొడ్తె దెక.

† 15:8 15:8 జా దేసిమ్ ఏక వెండి కాను కెడ్డి విలువ జయెదె మెలె, ఏక దీసిచి కూలిచి ఎదిలి డబ్బుల్.

8 “అన్నెక్ టాలి ఉచరుమ. ఏక్ తేరబోడక దెన్ను +వెండి కాసుల్ తిల, జోపయింతె ఏక్ సేడ గెల, జా కిచ్చొ కెరెద? దివు లంబడ, గేరు వడ్డవ, జా డిస్సె ఎడక సరిగా చజెడ, గెద!

9 జలె, జా డిసిలె, బేగి జేవ్ వ గోతుసుదల్త చి జేవ్ చి గేరక పాసి తిల గెరల్ వ మాన్సుల్క బుకారా కెర, ‘అంచి సంతోసుమతె తుమ్ బెద. కిచ్చొక మెలె, నెన తిలి అంచి వెండి కాసు అన్నె డిస అన్నె’ మెనెద.

10 దస్సి, తుమ్క అవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, కో జలెకు ఎక్కిలో కి జో కెర్ల పాపల్ చినన దుకుమ్ జా పాపుమ్ బుద్ది ముల దిలె, పరలోకుమతె దేముడుచ దూతల్ సర్దసంతోసుమ్ జవుల” మెన యేసు సంగిలన్.

నెన గెలో పుత్తునచి రిసాచి టాలి

11 తెదోడి యేసు అన్నె, “ఏక్ మాన్సుక దొగుల పుత్తర్లు తిల.

12 జేవ్ పుత్తర్లుల్తె దకిలో పుత్తుసి అబ్బొన్క ఇసి మెన సంగిలో. ‘ఓ బ, తుచి అస్తితె అంక జెతి వాట అప్పె ద’ మెలన్. జలె, జో అబ్బొసి జోచి అస్తిక దొన్నె వాటల్ కెర, జేవ్ దొగుల ఎక్కిళ్లక జెత వాటల్ జోపయింక వంబ దిలన్.

13 “జలె, ఒగ్గర్ దీసల్ నే గెతె అగ్గె, జో దకిలో పుత్తుసి జోచి వాట సామస్సు ఎత్తి కి *బెదవన కెర, ఏక్ దూరి దేసిమి గెచ్చుక మెన బార్ జలన్. జా దూరి దేసిమి గెచ్చు తా, ఈంజో కిచ్చొ కెర్లన్? బుద్ది నెంజల కమెతె జోక దిలిసి ఎత్తి పాడ కెర గెల్న్.

14 జా పూర్తి కెడ్డికయ, జా దేసిమి వెల్లి గార్ జా గెలి, చి జంక అల్లర్ జలన్.

15 జంక అల్లర్ జా, జా దేసిమిచో మాన్సు ఎక్కిలోతె కామ్ నజనుక గెలో, చి ‘అంచ అంధుల్ కతినె గెచ్చు జేవ్ కర్కు’ మెన కామ్ దిలన్, చి యూదుల్ తెన్ జా కామ్ నిస్కారుమచి జలెకి, కెర్లన్. §

16 జలె చూ బమ్మక జో ఉబెడో కిసి జలె మెలె, జేవ్ అంధుల్ *కతినె జో కి సర్ద తెన్ కతో, గని జోక కో దెతి నాయ్.

17 “దస్సి, జోక కోవెన్ నాయ్, తోడు నాయ్ చి రిసా సగుమ్ దీసల్ గెతికయ, జోక బుద్ది అయిలి, చి కిచ్చొ మెన ఉచరన్సన్ మెలె, ‘అబ్బొచ గొతిమాన్సుల్క సరిపుచువ జతి అన్నిమ్ అన్నె, గని అవ్ పుత్తుసి ఇన్నె చుక ముర గెతసి. ఈంజ అల్లర్ అవ్ కిచ్చొక సేడుక?

18 అబ్బొతె గెచ్చొదె, చి ఓ బ, దేముడుచి అన్నె తుక విరోదుమ్ జలి రితి, అవ్ పాపుమ్ కెర అన్నె.’

19 ‘అంచొ పుత్తు’ మెన తుయి అంక సంగుక జలె, అంక విలువ నాయ్, గని అంక ‘అంచొ గొతిమాన్సు’ మెన తుయి అంక తియన కామ్ దె” మెన సంగిందె మెన జో ఉబెడో ఉచరన్,

20 ఉట్ట, అబ్బొనెతె అన్నె గెచ్చుక బార్ జలె. జలె, అబ్బొనెచో గేరుక అన్నె దూరి తిలి పొది, అబ్బొసి జోపయింక దెక కెర, జో బుద్ది నెంజ తిలో గని అప్పె ఇదిల్ బుద్ది జలె పుత్తునచి ఉప్పరి కన్కారుమ్ జా నిగ జా కెర, జోక అమడ చుంబిలన్.

21 “తెదోడి జో పుత్తుసి జోక ‘ఓ బ, దేముడుచి ఉప్పరి, అన్నె తుచి ఉప్పరి విరోదుమ్ జలి రితి, అవ్ పాపుమ్ కెర అన్నె. అంచొ పుత్తు మెన తుయి అంక సంగుక అంక విలువ నాయ్,’ మెలన్.

22 గని అబ్బొసి జోపయించ గొత్తి సుదల్క బుకారా కెర, ‘అమచ పాలల్ ఎత్తితె చెంగిల్చి బే బేగి ఆన ఇన్నెక గల దాన, చి ఇన్నెచి ఉంబితె ఉంగారుమ్ చి చట్టెల్ జోడ్లు గల దాన.

23 దస్సి కెర్లమ మెలె, అమ్ బల్లువ జలె పోతుసిల్ల తుమ్ ఆన కుడ, చి ఈంజో గెరి ఉట్ట అయిలె సర్దక విందు కెరుమ్.

24 కిచ్చొక మెలె, ఈంజో అంచొ పుత్తు ముర గెచ్చు అన్నె జియ అన్నె. నెన తిలో, చి అన్నె దొర్కు జలె” మెన అబ్బొసి సంగిలో, అన్నె, ఎత్తి. తెయార్ జతికయ, సర్ద కెరనుక దెర్ల.

25 “జలె, ఈంజో గెరి ఉట్ట అయిలో ఉబెడోచో అన్నెసి జోపయించి బుయింతె కామ్ కెర్ల తిలో, చి గెరి అన్నె ఉట్ట జెతె తిలి పొది పాసి అయిలె, బాజె నచితి అవాడ సూన్సన్.

26 సూన కెర, గొత్తి సుదో ఎక్కిలోక బుకారా కెర, ‘కిచ్చొక బజయితతి, సర్ద కెరంతతి?’ మెన పుసిలన్.

27 చి గొత్తి సుదో జోక, ‘బావొది గెరి అయిలన్ చి జో జీవ్ తా గెరి ఉట్ట జా అన్నెచి రిసా అబ్బొది బేడు తిలో పోతుసిల్ల కండయిలన్.’

28 “జలె, జో మాన్సుచో ఈంజో వెల్లో పుత్తునక కోపుమ్ అయిలె, చి గెరి పెనుక కి జోక ఇస్టుమ్ నాయ్. జాకయ అబ్బొసి బార్ జా, తెడి జె మెన బతిమాల్లు జా సంగిలన్, గని

29 అబ్బొన్క జో, ‘ఈందె, ఎత్తి వెర్చుల్ తుచి సేవ కెర్లయ, తుయి సంగిలిసి నిదాసుమ్ కెర, కెయ్య కి పిట్టచి నాయ్. జలెకి, అంచ గోతుసుదల్ తెన్ అవ్ సర్ద తెన్ విందు కెరంతి రితి కెయ్య కి ఏక్ ఇదిలిసి గొర్తె కి దెస్సి నాయ్.

30 గని సానివో తెన్ బెద తుచి ‘అస్తి పాడ కెర్ల ఈంజో పుత్తుది గెరి జెతికయ, తుయి బేడు తిలో పోతు కండయిలె! కిచ్చొ సత్తిమ్, జా!’ మెన జో వెల్లో పుత్తుసి సంగిలన్, చి

31 అబ్బొసి జోక, ‘ఓ పుత్త, తుయి కెయ్యక కి అంచి తెన్ అన్నెసి, చి అంచి అస్తి ఎత్తి తుచి.

32 జలెకి, ఈంజో తుచో బావొది ముర గెచ్చు అన్నె జీవ్ జలన్. నెన తిలన్, గని అన్నె దొర్కు జలెచి రిసా ఇసి విందు దా సర్ద కెరనుక చెంగిలి” మెన సంగిలన్, మెన సిస్సు సంగిత సుంకర్లుక చి ‘పాపుమ్ సుదల్’ మెన అన్నె మాన్సుల్ నిస్కారుమ్ సంగిలన్ జోపయింక నంచ కెర్లచి రిసా యేసు పండితుల్క టాలి సంగ జేవ్ పండితుల్చి తప్పచి రిసా ఉచరయిలన్.”

16

తెల్వి తిల గొత్తి సుదోచి టాలి

1 తెదోడి యేసు జోవ సిస్సుల్క, “సామ్మారి ఎక్కిలో తిలన్. జోచి గెరిచి కామ్ ఎత్తి దెకు చి జోచి అస్తి ఎత్తి దెకు జోతె ఏక్ మాన్సు తిలో. జలె, ‘తుచి అస్తి దెకితోసా జా అస్తి పాడ కెర్లయ’ మెన జో ఎజొమానిక కబుర్ అయిలె.

2 జో జీవ్ అస్తి దెకితోసాక బుకారా కెర, ‘తుచి రిసా అవ్ సూన్సన్ కిచ్చొక? అప్పె తెంతో తుక ఇన్నె నాయ్. తుచి అత్తి అవ్ సార్పు కెర్లినక కిచ్చొ కెర అస్సన్ గే కక్క కెర్ల దా అస్సన్ గే లెక్కల్ కెర రెగుడ అంక దెకవు’ మెన ఎజొమాని సంగిలో.

3 “జలె, ఎజొమానిచి అస్తి దెకితో ఈంజో మాన్సు కిచ్చొ తెలిచి ఉచరన్సన్ మెలె, అంచొ ఎజొమాని అంక కడ గెలిదె జలె, అవ్ కిచ్చొ కెర్ల జయెదె? కాలి కామ్ కెరుక అంక సత్తు

† 15:13 15:13 నెంజలి ‘ఏక కెర, డబ్బుల్ దెరన,....’ § 15:15 15:15 యూదుల్ అంధు మమ్మక్క కతి నాయ్.

కాయల్, బెర్తె, అంధుల్క ఒత్తవ కవడల. † 15:30 15:30 నెంజలి ‘డబ్బుల్’.

* 15:16 15:16 ఏక్ రగుమ్ రూకచ

నాయ్, అచే నెతిరి. బిచ్చిమ్ నజుక లాజా, మెన ఉచర అస్సి.

4 ఎజోమాని అంక కడ గెరి పొది మాన్సుల్ అంక సిసేతుమ్ జా తా జోవయింద గెరిలె బుకార్లె బాద తయె నాయ్ మెన ఉచరన కెర,

5 ఎక్కిలోకి పడ్డో అన్యెక్కిలోక వర్స తెన్ జోచో ఎజోమానితె రునుమ్ జల ఎత్తిజినీక బుకారా కెర, తోలితోచోక అంచో ఎజోమానిక తుయ కెద్ది బాకి జా అస్సిన్? మెన పునిలన్.

6 జో రునుమ్ జలోసా చెత్తర వెయిల్ కాయల్ తెలు మెలన్, చి ఈంజో జలె తుచి బాకి నజ తిలి పున్తకుమ్ బేగి చజన వెన 'దొన్ని వెయిలు' మెన రెగ్గుడు మెలన్.

7 "తెదొడి ఎజోమానిచి గేరొ దెకితోసా అన్యెక్కోక బుకారా కెర, 'తుయ కెద్ది బాకి జా అస్సిన్', మెన పునిలన్, చి జో 'వెయి నాడివో గోదుమ్' మెంతికయ్, 'దస్సి జలె, తుచి బాకి కాన్దుమ్ మెలట అట్టు పుంజో' మెన రెగ్గుడు మెలన్.

8 "జలె, జోచి అస్సిక దెకితో జో అబద్దుమ్ కెల్లొ మాన్సుచి తెలిచి దెక, తెలిచి కామ్ కెర్లద మెన జో ఎజోమాని సంగిలో. ఈందె, దేముడుచి ఉజడ బుద్ది జలనచి కంట ఈంజ లోకుమచి బుద్ది తిలన జోవయింద ఈంజ కాయుమచ మాన్సుల్ తెన్ బలె తెలిచి దెకనతతి.

9 "జలె, తుమ్క అచే కిచ్చి మెంతసి? *ఈంజ లోకుమచి దనుమ్ తెన్ తుమ్క నేస్సమ్ కెరన, చి జా డబ్బుల్ కెడ్లి పరలోకుమతె ఎల్లకాయుమ్ జయతస్సితె తుమ్క *బెదవనుల.†

10 ఈందె, కో జలెకు ఇదిలన్ కామతె నిదానుమ్ కెరదె గే, వెల్లి కామతె కి నిదానుమ్ కెరదె. గని కో జలెకు ఇదిలన్ కామతె అబద్దుమ్ కెరదె గే, వెల్లి కామతె కి అబద్దుమ్మి కెరదె.

11 జాకయ్, మాములుమ్ ఈంజ లోకుమచి డబ్బుల్ వాడిక కెర్లెనతె తుమ్ నిదానుమ్ నే కెర తిలిగిన, పరలోకుమచి దనుమ్ తెన్ తుమ్ కామ్ కెర్లి రితి దేముడు కిసి తుమ్చి అత్తి జా సార్కు కెర దెయిదె! తుమ్క జో కిసి నంప కెరుక జయిదె!

12 అన్యె, జోవయించి అస్సిక తుమ్ దెకుక మెన అన్యెక్కో తుమ్చి అత్తి సార్కు కెర తిలె, గని తుమ్ జా అస్సిక నిదానుమ్ నే కెర్లె, తుమ్క జెతికయ్ తుమ్చి సొంత అస్సి కో తుమ్క దెపుల! దిలె, పాడె కెరుల మెనుల.

13 కేన్ గొతిమాన్సు ఎక్కి దడి దొగుల ఎజోమాన్సుచి సేవ కెరుక నెత్తి. కిచ్చిక మెలి, ఎక్కిలోక విరోదుమ్ కెర, అన్యెక్కోక ప్రేమ్ కెరదె. నంజలి జో అన్యెక్కోక నిదానుమ్ కెర, తోలితోచోక నిస్సారుమ్ దెకెదె. జలె, దేముడుచి చి ఈంజ లోకుమచి దనుమ్క ఎక్కి దడి సేవ కెరుక నెతుర్కు" మెన యేసు జోచ మాన్సుల్క సంగిలన్.

యేసు సంగిల దొన్ని కోడొ
(మత్త 11:12-13)

14 ఈంజ లోకుమచి దనుమ్చి రిసా యేసు తెదొడి సిన్సుల్లక సంగిలిసి పరిసయ్యుల్ సూన కెర జోక కొకడ్ల.

* 16:9 16:9 ఎజోమాని మెలి, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక టాలె జతయ్. † 16:9 16:9 నంజలి, ఎజోమాని, మెలి ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు

బెదవనెదె. ‡ 16:9 16:9 నంజలి గ్రీకు తెన్ చి ఈంజ 9 నంబర కోడు తోలితో రెగిడ్లెనె అద్దుమ్ కిచ్చి మెన అన్యె సగుమ్జన్ ఉచరతి మెలి, 9. జలె, తుమ్క అచే కిచ్చి మెంతసి మెలి, ఈంజ లోకుమచి డబ్బుల్ పాపుమచి జెతిక, తుమ్ బుద్ది తెన్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి సేవ కెర్లి రితి జా డబ్బుల్ వాడిక కెరన నేస్సమ్ కెరన, చి జా కెడ్లి తుమ్ మొర గెలి, పరలోకుమతె తుమ్క బెదవనుల నంజలి ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు బెదవనెదె. గ్రీకు బాన తెన్ తిలిసి కిసి జతయ్ మెలి, 'పాపుమచి డబ్బుల్ నేస్సమ్ కెరన, చి జా డబ్బుల్ కెడ్లి, పరలోకుమతె తుమ్క బెదవనుల. గని ఉప్పిరి జా మత్తెలి రెగిడ్లెనె రెగిడ్లి రితి అద్దుమ్ అన్యె సంగితయ్' మెన ఉచరనుమ్. § 16:25 16:25 నంజలి 'తుచి వాట పూర్తి'.

కిచ్చిక మెలి దేముడుచి సేవ కెర్లనుమ్ మెనన్లె కి, డబ్బుల్క జోవయింక ఒగ్గర ప్రేమ్.

15 యేసు జోవయింక, "మాన్సుల్చి మొక్కి పున్సిమ్ తిలి రితి డీసుక అన జతన తుమ్. గని తుమ్చి పెట్టి కిచ్చి బుద్ది అన్యె గే దేముడు జానె. జలె, ఈంజ లోకుమచ మాన్సుల్ కిచ్చిచి రిసా 'ముక్కిమచి' మెనుల గే, దస్సిచిక దేముడు వెట్కారుమచి మెనెదె.

16 "బాప్తిసుమ్ దెతె తిలో యోహాను బార జలి ఎదక మోసే పూర్గుమచొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయల ఆగ్గుల్, అన్యె పూర్గుల్చి అత్తి సంగిల దేముడుచ కబుర్లు రెగిడ్లిసి ముక్కిమ్ జా తిల. గని యోహాను అయిల్ తెంతో, దేముడుచి రాజియ పాచ జా అయిల్చిచి రిసాచి, సుబుమ్ కబుర్ సూనయి జతయ్, జో సూనయిలో, అచే సూనయితసి, చి పాచ జా అయిల్ ఈంజ రాజిమతె బెదితన ఎత్తిజిన బెదుక మెన బమ్మ జతతి.

17 మోసే పూర్గుమచొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయల ఆగ్గుల్చి ఎక్కి అప్రుమచి విలువ గెచ్చెనాయ్, జెతె కేన్ అప్రుమ్ కామక నంజలి రితి జతి కంట, పరలోకుమ్ బూలోకుమ్ కేడ గెచ్చుక నుల్లు.

18 "కో జలెకు జో జోచి తేర్లిక ముల దా అన్యెక్కిక పెండ్లి కెరన్లె, లంజి వంసుమచొ జతయ్, చి జాకయ్ పెండ్లి ముల దిలి కేన్ తేర్లిదొడక కో పెండ్లి జయిదె గే, జో కి లంజి వంసుమచొ జతయ్.

లాజర్ మెలో బీద సుదొ చి సామ్మారుమ్ తిలొనచి రిసా టాలె

19 "సామ్మారి ఎక్కిలో తిలన్. జో రోజుక చెంగిల చెంగిల సామ్మార్లు గలంతి ఊద రంగుచ ఒగ్గర కరిదచ పాలల్ గలనెదె, చి రోజుక ఇన్సుమ్ అయిల్ సర్ల కెరన సుక్కుమ్ తెన్ జతె తిలో.

20 జలె, జో సామ్మారొచి మేడచి గుమ్ముమె లాజర్ మెలో బీద సుదొ ఎంర్ల తయెదె. జోచి అగ్గి బెర్లు గావ్సో తిల.

21 జో సామ్మారొ అన్సిమ్ కెర్లి బల్లయ్ తెంతో సీడ్ల చింబో గిడ్డల్ జో బీద సుదొక దొర్కు జలె, సర్ల తెన్ కతో, తెద్ది మాలజ్ జా తెద్ది చూ జా తిలో, అన్యె సూనర్లు జోచ గావ్సో లేంపెతి తిల.

22 "జలె, ఏక్ దిసి జో బీద మాన్సు మొర గెలో, చి పరలోకుమతె అబ్రాహామ్ పూర్గుడు తెన్ తతి రితి దూతల్ జో బీద జలె లాజర్క వయ కడ నిల. జలె, జో సామ్మారొ కి మొర గెలన్, చి జోక మాన్సుల్ రోవ గెల.

23 అన్యె జో వెల్లి అగ్గి లగితి గొయిత ఒగ్గర సిచ్చల్ జతె తా, ఉప్పిరి దెకిరి, దూరిక అబ్రాహామక చి జోచి పాసి వెన తిలో లాజర్క దెకిలన్.

24 దెక కెర, 'ఓ అమచొ అబ్రాహామ్ తాతొ, అంచి ఉప్పిరి కన్యారుమ్ త్రి, చి జోచి ఊంటి పానితె బుడ్డవ అంచి జిబుతె ఇదిల్ లయడ తిమ్మి రిసా జో లాజర్క అంచితె తెర్లపు. ఈంజ అగి అంక ఒగ్గర నొప్పి దెతయచి రిసా' మెన సామ్మారొ బతిమాల్య జా సంగిలన్.

25 గని అబ్రాహామ్ జోక, 'పుత్త, తుయ బూలోకుమతె జతె తిలి పొది కీతుక ఇన్సుమ్ అయిల్చి దొర్కు కెరన సుక్కుమ్

తెన్ జితె తిలది. గని లాజర్ కన్నల్ సేడ్తె తిలన్. గని అమ్మె జో ఇన్నె సుక్కుమ్ జా అన్నె, చి తుయి ఒత్త సిచ్చల్ సేడ్తె తత్తసి.

26 అన్నె కిచ్చొ మెలి, తుమ్మక అమ్మక మదెనె వెల్లి గొయి అడ్డు అన్నె. ఏక్ వేల ఇన్నె తెంతో సగుమ్జన్ ఒత్త గెచ్చుక ఉచర్తె అడ్డు తవుసు. నెతుర్పు” చి ‘ఒత్త తిలన్ కో కి ఇన్నె డేడు జెతు నాయ్ మెన జా గొయి అడ్డు అన్నె’ మెన

27 అబ్రాహామ్ సంగితికయ్, సామ్మారొ అన్నె, దస్సి జలి, తాతో, అంచి ఏక్ మనవి సంగిమదె. దయ కెర, అంచో అబ్బొచి గెరి జో లాజర్ క తెద్రవు.

28 అంక పాంచజన్ బావుడ్డు అన్నె, చి జేదే కి ఈంజ సిచ్చ జతి లోకుమతె నే ఉత్త, సేడ్తి రితి జోవయింక బుద్ది సికడ్డు మెలన్.

29 గని అబ్రాహామ్ జోక అన్నె, ‘మోసేచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచి అగ్గల్, అన్నె దేముడుచ కబుర్లు సంగిల పూర్గుల్ రెగిడ్లి పుస్తకల్ ఎత్తి, జోవయింక అన్నె. ఒత్త తిలిసి సరిగా సూనెతు, చి జేవ్ బుద్ది జంక జయెదె’ మెన అబ్రాహామ్ సంగిలన్.

30 గని జో అన్నె అబ్రాహామ్ తెన్, ‘నాయ్, ఒత్త తిలిసి సూన్లె కి కెర్రి నాయ్, గని మొర గెలోనా కో జలికు జేవ్తె గెచ్చ బుద్ది సంగిలె, జేవ్ కెర్ల పావల్ చినన దుకుమ్ జా పాపుమ్బుద్ది ముల మార్పున జవుల’ మెలన్.

31 చి ఆకర్క అబ్రాహామ్ జోక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలి, ‘మోసేచి అత్తి దేముడుచి అగ్గల్ రెగిడ్లి కొడొ కి, దేముడుచ కబుర్లు సంగిల పూర్గుల్ రెగిడ్లి కొడొ సూన నంప నే కెర్లె, జో జవున్ మొర్లొ మాన్సు అన్నె జేవ్ జా ఉట్టికి నంప కెర్రి నాయ్.’”, మెన పరిసయ్యుల్క యేసు సంగిలన్.

17

పాపుమ్ కెరయ్తినచి రిసాచి కోడు
(మత్త 18:6-7, 21-22; మార్కు 9:42)

1 తెదొడి యేసు జోవయింప సిస్సుల్క, “*పాపుమ్ కెరయ్తె అల్లర్ కచితుమ్ జెయెదె, గని కచి అత్తి దన అల్లర్ జెవుల మెలి, అయ్యె, జోవయింక సిచ్చొ పిట్టి నాయ్!

2 అంక నంపజల ఇన బాలబోదల్ జలనతె ఎక్కిలోక కి, కో †పాపుమ్ కెరయెదె గే, జోచి బోట్రయ్ తిర్వేలి పత్తురు. ఒడొవ దా జోవయింక సముర్తుమతె బుడ్డవ గెలుక చెంగిలి.

3 తూమ్ జాగర్ల తా. తుమ్చితె కో గే మెనుమ. తుచో కేన్ జవున్ బాచో పాపుమ్ కెర్లెగిన, జోవయింక బుద్ది సంగు, చి జోవయించి తప్పుక దుకుమ్ జా బుద్ది జలిగిన, జోవయింక చెమించుప కెరు.

4 అన్నె, రోజుక సత్తు సుట్టు కి తుక పాపుమ్ కెర జేవ్ సత్తు సుట్టు తుచి పక్క పనుల ‘అంచి తప్పు. చెమించుప కెరు’ మెన జో సంగిలెగిన, తుయి జోక చెమించుప కెరుక అన్నె” మెన యేసు జోచ సిస్సుల్క బుద్ది సంగిలన్.

నముకుమ్చి రిసాచి కోడు

5 తెదొడి యేసుచ జేవ్ బారజన్ †బారికుల్ యేసుప్రబుక కిచ్చొ మెలన్ మెలి, “అమ్మక అన్నె బగ్గర్ నముకుమ్ దె” మెల చి,

6 యేసు జోవయింక, “సార్పుగిడ్చి ఎదిలి నముకుమ్ తుమ్క తిలి, ఈంజో కివారోడు రూకుక ‘ఉట్టి, జా సముర్తుమతె గెచ్చ రేచి జా’ మెలి, తుమ్ సంగిలి, జా కోడు సూన్లె జా దస్సి జయెదె.”

సేవ నిదానుమ్ కెరుక తిలిన్చి కోడు

7 “తుమ్చితె ఎక్కిలోక గొత్తి సుదో తయెదె మెనుమ, చి జో గొత్తి సుదో కేన్నాతో జవున్, మెండల్ రక తా జవున్ గెరి అన్నె అయ్లె, ‘తుయి బేగి గెచ్చ అన్నిమ్ కెరు’ మెన ఎజోమాని సంగెదె గె?

8 నాయ్, గెద. ‘తోలితో అంచి రిసా అన్నిమ్ తెయారొ కెర తుచో పాలుమ్ కుంచన అంక జోగుడ దె, చి అమ్ అన్నిమ్ కెర పాని పీలి పడ్డో తుయి కా, పి’ మెన ఎజోమాని సంగెదె.

9 అన్నె, జో గొత్తి సుదో జోక దిలి కామ్ కెర జోచి పూచి తిలిసి కెర్లె రిసా జో ఎజోమాని జోక ‘తుయి దయ కెర్లెదె’ మెనెదె గె? నాయ్, గెద.

10 జలి, తుమ్చి పూచి తెన్ కి దస్సి, దేముడు తుమ్క సంగిలి ఎత్తి కెర తుమ్చి పూచి కెర తిలి, తుమ్ కిచ్చొ మెన మెలి, ‘అమ్ రితయ్ గొత్తి సుదల్. అమ్ గవురుమ్క విలవ నాయ్. అమ్క పూచి తిలిసి కెర అన్నుమ్. తెడ్లిలి’ మెన తుమ్” మెన యేసు సిస్సుల్క సంగిలన్.

వెల్లి రోగుమ్ దెర్ల దెస్సుజన్క యేసు చెంగిల్ కెర్రిసి

11 ఒత్త తెంతో అన్నె కిచ్చొ జర్లు జలి మెలి, యేసు యెరూసలేమ్ పట్టుమతె గెచ్చుక మెన సమరయ ప్రదేసిమ్క చి గలిలయ ప్రాంతమ్క మదెనె గతి వట్టి గెతె తా,

12 ఏక్ గావ్క పాని అయ్లె, వెల్లి రోగుమ్ దెర్ల దెస్సుజన్ మాన్సుల్ జోక దస్సుల్ జంక మెన అయ్లె, అన్నె, ఇదిల్ దూరి తా

13 కేక్ గల. కిచ్చొ మెన కేక్ గల మెలి, “యేసుప్రబు, బాబు, అమ్చి ఉప్పిరి కన్యారుమ్ తి” మెన కేక్ గల.

14 జలి, యేసు జోవయింక దెక కెర “దేముడుచి గుడితె తుమ్ గెచ్చ, ఒత్తవ *పూజర్లు దెకవన” మెన సంగిలన్, చి ఒత్త యెరూసలేమ్తె గెచ్చుక మెన వట్టి గెలి కిచ్చొ జర్లు జలి మెలి, జోవయించి అగ్గె చెంగిల్ జా సుద్ది జలె.

15 జలి, జోవయింతె ఎక్కిలో జో చెంగిల్ జలిసి దెకన, గట్టిజ అవాడ్ కెరన దేముడుచి గవురుమ్ సంగ సంగ, యేసు తిలిన్తె ఉట్ట అయ్లన్.

16 ఉట్ట జా, “అంక రచ్చించుప కెర దయ కెర్లెదె” మెన యేసుక జోచి సర్ల సంగ యేసుచి వట్టి సర్పు సేడ్డె. జో మాన్సు †నమరయ సుదో.

17 జలి, యేసు తెదొడి, “దెస్సుజన్క చెంగిల్ కెర్లయ్, గెద. జేవ్ అన్నెక్ నెచ్చుజన్ కేతె?

18 ఈంజో యూదుడు నెంజిలోసాక పిట్టవ, జేవ్ అమ్చ యూదుల్తె అన్నె కో జోవయించి సర్ల సంగుక జెతి నాయ్ గె?” మెన పున కెర,

19 జో చెంగిల్ జలోసాక అన్నె, “తుయి ఉట్ట, గెరి గో. అంచి ఉప్పిరి తుయి నముకుమ్ తిలి రిసా †చెంగిల్ జా అస్సిసి” మెన యేసు జో మాన్సుక సంగిలన్.

దేముడుచి రాజిమ్చి రిసాచి కోడె

(మత్త 24:23-28, 37-41)

* 17:1 17:1 నెంజిలి, ‘నముకుమ్ పిట్టయత...’ † 17:2 17:2 నెంజిలి, ‘జోవయించి నముకుమ్ పిట్టయెదె గె...’ ‡ 17:5 17:5 6:13 దెక. జోవయింప బారజన్ సిస్సుల్ బారజన్ బారికుల్ ఎక్కి. § 17:6 17:6 ఏక్ రగుమ్ పండ్లు దెరెదె. * 17:14 17:14 యూదుల్ తెన్ వెల్లి రోగుమ్ ఏక్ మాన్సుక ముల తిలి, జో మాన్సుక ‘చెంగిల్, సుద్ది జలి’ మెన రుజ్జా సంగుక ఎక్కి పూజర్లుక అదికారుమ్, 5:12 చి ఎడ్డెల్ కొడు దెక. † 17:16 17:16 సమరయ సుదల్క యూదుల్ సిస్సారుమ్ దెకుల, గని జేవ్ యూదుల్ ఇన్నె బుద్ది ఉచర్తి నాయ్. ఎక్కి సమరయ సుదో బుద్ది ఉచర్తి. ‡ 17:19 17:19 నెంజిలి ‘రచ్చించుప జా అస్సిసి’.

20 జలె, “దేముడుచి రాజిమ్ కెయిడ జెయెదె?” మెన నగుముజిన్ పరిసయ్యుల్ యేసుక పునిల చి, జో, “దేముడుచి రాజిమ్ డిస్తిన నెంజె. కెయిడ గి డీన జెయెదె మెన నాయ్.

21 ‘ఈందె, ఇన్నె అన్నె’ జలెకు, ‘ఓదె, ఒత్త అన్నె’ జలెకు మెనుక బెదె నాయ్. కిచ్చొ మెలె, దేముడుచి రాజిమ్ అప్పెయి కి కీ తుమచి నెడిమి అన్నె” మెన సంగిలన్.

యేసు ఎదార్దుమ్ ఏలువ కెరుక మెన అన్నె జెతిన్చి రిసాచి కోడు

22 జోవ సొంత సిస్సుల్త యేసు, అడ్ మొన్ను జా జెర్మన్ అయ్లోసాక “ఏక్ దీని గడియ జవున్ డిసున్” మెన తుమ్ ఒగ్గర్ ఆన జత దీనల్ జెపుల, గని జా మదెనె అంక దెకుక నెతుర్పు.

23 అన్నె, “ఓదె, ఒత్త అన్నె. ఓదె, ఒత్తయ్ అన్నె” మెన నగుముజిన్ తుమ్క సంగుల, గని జోవయిచి వట్టి తుమ్ గెచ్చు నాయ్.

24 కిచ్చొక మెలె, బిజలి మెల్లిలె, కీని ఆగాసుమ్ పూర్తి ఏక్ పక్కు తెంతో అన్నెక్ పక్కు ఎద ఉజడి దెయెదె, దస్సి, అడ్ మొన్ను జా జెర్మన్ అయ్లోసా “ఏలువ కెరుక మెన ఉత్త జెతి దీనిక కీన్ పక్కు కి డీసిందె.

25 గని జా నే జతె అగ్గె తొలితో అడ్ ఒగ్గర్ బాదల్ సైమల్ నేడుక అన్నె, ఈంజ కాలుమచి ‘మాన్సుల్ అంక “అమ్క నాయ్. మొర్పు!” మెనుక అన్నె.

26 నోవహా పూర్దుమచొచి కాలుమ్ మాన్సుల్ కీన్ జతె తిల గే, దస్సి, అడ్ మొన్ను జా జెర్మన్ అయ్లోసా అన్నె నే జతె అగ్గెచి మదెనె అడ్ జతె ఎదక మాన్సుల్ దస్సి జతె తవుల.

27 మెలె, “జోవయిచి పొమ్మచి రిసాచి సిచ్చుక” మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు వెల్లి వర్తల్చి పాని గెడ్డుప కెరయ్లి గడియ ఎద, నోవహా జోచి కుటుంబుమ్ తెన్ జా వెల్లి ఓడతె పెన కెప్పి డంకిల్ ఎద, నే నంప కెర్తె మాన్సుల్ కతె తా, పితె తా, పెండ్లివో కెర్తె తా, పెండ్లివో జతె తా జతె తిల, చి జోజె ఎత్తిజిన్క వర్తల్చి పాని గీడ గెలి.

28 వట్టి లోతు పూర్దుమచొచి కాలుమ్ కి జో జతె తిలి సాదొమ్ వట్టుమచి దస్సి జతె తిల. ప్రజల్ కతె తా, పితె తా, బియ్యారి కెర్తె తా, పంట్లో పికయ్తె తా, గెరల్ బందితె తిల.

29 గని కీలోతు జా సాదొమ్ వట్టుమ్ తెంతో బార్ జా ముల దిలి దీని, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు వరలోకుమ్ తెంతో జా వట్టుమచి ఉప్పిరి అగిచి ఎడ్డి రితి ఇంగుడు సువ దిలన్, చి జా వట్టుమచి ఎత్తిజిన్ ముర గెలి.

30 అన్నె, అడ్ మొన్ను జా జెర్మన్ అయ్లోసా ఏలువ కెరుక మెన అన్నె ఉత్త జా డిస్టి దీని జెతి ఎద దస్సి మాన్సుల్ అంక నే ఉచర్తె, బుద్ది నే ఉచర్తె ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి జతె తవుల, చి తెదొడెక్ “తిర్పు జా సిచ్చ జవుల.

31 “జా దీనిక జోచి గేరుచి ఒర్నె కో తవుల గే, జోచి సామన్ గెరి తిల కి, జా వెంట నెంక మెన ఉత్తుతు నాయ్, అన్నె కో

జోచి బట్టి జవున్ తిలె, కిచ్చొ వెంటుక వసుల్తా నాయ్, †గని బే బేగి ఉట్ట గెతు.

32 లోతుచి తేర్ని జా సాదొమ్ వట్టుమ్క ఇదెల్ ఇస్టుమ్ జా జాక దెకుక మెన వసుల లోనెచి †వత్తురు మర్దు జా గెలి, గెద. జలె, జాక దస్సి జగ్గు జలిని తుమ్ వచ్చు నాయ్.

33 కిచ్చొక మెలె, సొంత ప్రాసుమ్ రచ్చించువ కెరనుక కో ఉచరుల గే, జోవయిచి ప్రాసుమ్ పాడ్ జా గెచ్చెదె, గని దేముడు దిలి వాటు ఎక్కి నత్తిమ్ ఇండుక మెన జోవయిచి ప్రాసుమ్ కో దెవుల గే, జోవయిచి ప్రాసుమ్ రచ్చించువ జయెదె.

34 “జా రాతిక దొగుల ఎక్కితె నిజ తిలె, ఎక్కిలోక ముల దా, అన్నెక్ కడ నెవుల.

35 దస్సి, దొగుల తేర్బోదల్ రోడ్డె తిలె ఎక్కిక ముల దా, అన్నెక్ కడ నెవుల,

36 కీ అన్నె, దొగుల మున్నుబోదల్ బట్టి తిలె, ఎక్కిలోక ముల దా, అన్నెక్ కడ నెవుల” మెన యేసు సంగిలన్.

37 దస్సి సంగితికయ్, “కేనె కడ నెవుల, ప్రబు?” మెన సిస్సుల్ పునిల, చి జోవయింక, “పీనుమ్ కేనె తయెదె గే, ఒత్త గెడ్డుల్ బెరుల.” మెన సంగిలన్.

18

తిర్పు కెర్తె టాన్తె తోడు సంగితో ఎక్కిలోచి టాలి

1 తెదొడి యేసు జేడ్ సిస్సుల్త ఈంజ టాలి సంగిలన్.

కిచ్చొక మెలె, “జో తీర్పు కెర ఏలువ కెరుక మెన అన్నె జతె ఎదకచి మదెనె జేడ్ బర్దుకుమ్ గే అన్యానుమ్ గే నే జతె ప్రార్తన కెర్తె తంక మెన జోవయింక సికడ్డి రిసా సంగిలన్.

2 ఇని జతయ్ “ఏక్ వట్టుమ్తె తీర్పు కెర్తె టాన్తె తీర్పు దెతోసా ఎక్కిలో తిలో. జో అన్నె మాన్సుల్క బియె నాయ్, దేముడుక బియె నాయ్.

3 వట్టి, జయి వట్టుమ్తె రండెల్ మాన్సు ఎక్కి తిలి. ఈంజ జలె, రోజుక జో తీర్పు దెతోసాతె గచ్చు కెర, “విరోదుమ్ నుదొ ఎక్కిలో అంచి ఉప్పిరి దావ దా అరిచ్చె. అంచి సంగిలీన్ నూన్లె జో మాన్సు సంగిలి నిందక అరిచి మెన రుజ్జు దెకుయ్తినెత్తె అంక తోడు తా” మెన పునితె తిలన్.

4 ఒగ్గర్ దీనల్ జో ఒప్పునె నాయ్, గని వట్టి కిచ్చొ బుద్ది జోక అయ్లి మెలె, అడ్ దేముడుక బితోసా, మాన్సుక బితోసా నెంజి, గని

5 ఈంజ రండెలి అంక అల్లర్ దా పుసుక ములె నాయ్ చి రిసా, జాచి సంగిలీన్ నూన్తినె తోడు సంగిమచె. నెంజెలి, జా రోజుక జెతె తతీన్క అంక పూర్తి అల్పు కెరెదె మెలన్” మెన యేసుప్రబు టాలి సంగిలన్.

6 కిచ్చొ అద్దుమ్ సంగిలన్ మెలె, “ఆదె, జో బుద్ది నెంజెలో తీర్పు దెతోసా కీన్ సంగిలో!

7 జలె, రాతి మెద్దెనె జాక జాచి బాదల్ కస్తల్ సంగిత జో నిస్సాన్ల జోచయ్ జల మాన్సుల్చ ప్రార్థనల్ దేముడు నూనె నాయ్ గె? జోవయింక తోడు జెయె నాయ్ గె? కచితుమ్

§ 17:21 17:21 కిచ్చొక దస్సి మెన్తయ్ మెలె, జో యేసు అయ్లిన్ తెన్ జా రాజిమ్ అయ్లి, చి ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తి జోవయిచి అత్తి, ఇన్నె జోవయిచి సిస్సుల్చి అత్తి జా రాజిమ్చి రచ్చించువ కెర్తె ఇమ్ జో కెర్తయ్. ‘తుమ్చి నెడిమి అన్నె’ మెలి కోడుక నగుముజిన్ ‘తుమ్చి పెట్టి అన్నె’ మెన రెగ్గె అన్నె, గని నంపతిలసచి పెట్టి జా రాజిమ్ తయెదె, గని నంపనెంజిలసచి పెట్టి నాయ్. జేడ్ పరిసయ్యుల్త ఒగ్గర్ జిన్ యేసుక నంప కెర్తె నాయ్. * 17:24 17:24 లూకా 1:32-33, డీనయ్లిని 5:10, చి 20:4-6 దెక. † 17:25 17:25 లూకా 9:22 దెక. ‡ 17:27 17:27 అదికారుమ్ 7 అద్దయ్యమ్. § 17:29 17:29 అదికారుమ్ 18:16-19:29. * 17:30 17:30 లూకా 21:24-36 దెక. † 17:31 17:31 వత్తు 24:15-18. ‡ 17:32 17:32 అదికారుమ్ 19:26. § 17:36 17:36 ఈంజ మత్తెలి తొలితో రెగ్గె నగుమ్ పుస్తకల్తె 36 నంబర్ చి కోడు తయె నాయ్. * 18:1 18:1 లూకా 21:5-36.

† 18:8 18:8 నెంజెలి, ‘నిదాసుమ్ ప్రార్థన కెర్తె నముకుమ్ తెన్ తవుల గే నాయ్ గె?’

నూనెది, తోడు జెయెదె. అన్నె జా తోడు జెంక అల్నిమ్ కెరెదె గె? నాయ్ గెద.

⁸ బే బేగి తోడు జెయెదె. గని, జాగర్ల, అవ్ మాన్సు జా జెర్ను అయ్లోనా ఈంజ లోకుమతె అన్నె ఉత్త జెతి పొదిక మాన్సుల్ 'నిదానుమ్ నముకుమ్ తవుల గే నాయ్ గె?' మెన యేసు సంగిలన్.

పరిసయ్యుడుచి సుంకరోచి రిసా సంగిలి టాలి

⁹ పడ్డె 'అమ్క పున్నిమ్' మెనన అన్నె మాన్సుల్క నిస్కారుమ్ ఉపర్ల మాన్సుల్క 'నూన్తు' మెన యేసు అన్నెక్ టాలి సంగిలన్.

¹⁰ "ప్రార్లన కెరుక మెన దొగు మాన్సుల్ అమ్చి దేముడుచి గుడితె గెల. జోవయింతె ఎక్కిలో పరిసయ్యుడు, ఎక్కిలో సిస్టు నజీతో సుంకరో.

¹¹ జలె, పరిసయ్యుడు పురెతో టీచ, జోచి పెట్టి ఉచరన ఇసి ప్రార్లన కెర్లన్, 'ఓ అమ్చో దేముడు, అవ్ జేవ్ అన్నె మాన్సుల్చి రితి నెంజల్ రిసా తుక అంచి సర్ల అవ్ సంగితన్. జేవ్, జలె, మాన్సుల్క బియడ, జోవయించి అన్సి దొర్కు కెరంతతి, కిచ్చో కిచ్చో నాయమ్ నెంజల కము కర్తతి, లంజెకము కర్తతి, చి నగుమ్జన్ కి జో ఒత్తల్తోచో సిస్టు నజీతోసాచి రితి జతతి.

¹² గని అవ్ సత్తరెక్క తివ్వెరి చువ్వె తత్తన్, చి అంక దొర్కు జతన్ ఎత్తితె దెస్సు వాటల్తె ఏక్ వాట తుక దెతన్' మెన దేముడుక ప్రార్లన కెర్లన్.

¹³ "గని, జో సిస్టు నజీతోసా, ఇదిల్ దూరి టీచ తా, మాములమ్ జేవ్ యూదుల్ కెర్రి రితి నే కెర్రి, ఉప్పిరి నే దెకితె, లాజుక మొకోమ్ లుంకడ గుండెతె పెటన 'ఓ దేముడు, అవ్ పాపుమ్చో మాన్సు. అంచి ఉప్పిరి కన్యారుమ్ జా అంచ పాపల్ చెమించుప కెరె!' మెన ప్రార్లన కెర్లన్.

¹⁴ జలె, జేవ్ దొగులతె కక్క, 'సత్తిమ్ జలె' మెన దేముడు దెకిలన్? జో గవురుమ్ ఉచరల్లొసాక, నాయ్, గని పాపుమ్ ఒప్పుల్లో ఈంజో సుంకరోయ్, మెన తుమ్క అవ్ సంగితన్. జోచి పాపుమ్ చెమించుప జా గెరి ఉట్టు గెలన్. కిచ్చొక మెలి, కోజోక జొయ్యి గవురుమ్ కెరనెదె గే, జోక దేముడు దాక కెరెదె, గని కోజోక జొయ్యి దాక కెరనెదె గే జోక దేముడు వెల్లొ కెరెదె" మెన సంగిలన్.

బాలబోదల్క యేసు చడ వరుమ్ దిలిసి
(మత్త 19:13-15; మార్కు 10:13-16)

¹⁵ జలె, జా దీసి 'యేసు జోవయింక చడ చెంగిల్ పరుమ్ దెవుసు' మెన, సగుమ్జన్ ప్రెజల్ జోవయించ బాలబోదల్క జోతె కడ అన్తె తిల. గని జేవ్ జెతె తిలిసి యేసుచ సిస్సుల్ దెక కెర, జేవ్ బోదల్క కడ అన్ మాన్సుల్క "పోన" మెన గోల కెర్ల.

¹⁶ గని యేసు జా దెక కెర, జోవయింక పాసి బుకారా కెర, "బోదల్ అంచితె జెతు. జోవయింక అటంకుమ్ కెర నాయ్. కిచ్చొక మెలి, దేముడుచి రాజిమ్ ఇన బాలబోదల్ జల సుదల్చియి.

¹⁷ తుమ్క అవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితన్ మెలి, మాన్సు గవురుమ్ నే ఉచరంతె బాలబోదల్చి రితిచి నముకుమ్ తన్ దేముడుచి రాజిమ్తె బెదితి వరుమ్ నజ్జెకయ్, పరలోకుమతె గెచ్చుక జయెదె" మెన యేసు సంగిలన్.

సామ్మారుమ్ తిలో ఉబెడొ ఎక్కిలో దేముడుచి రాజిమ్చి రిసా యేసుక పునీతికయ్
(మత్త 19:16-30; మార్కు 10:17-31)

¹⁸ యూదుల్చో అదికారి ఎక్కిలో యేసుతె జా కెర, "చెంగిల్ తిలో గురుబాబు, పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె అవ్ కెయడ తెయడ జెతి వాట అంక దొర్కు, జంక మెలి, అవ్ కిచ్చొ కామ్ కెర్ల జయెదె?" మెన పునీలన్.

¹⁹ పునీతికయ్ యేసు, " 'చెంగిల్ తిలోసా' మెన అంక కిచ్చొక సంగిలది? చెంగిలోసా దేముడు ఎక్కిలోయి, గని అన్నె కో కి చెంగిలోన నెంజతి.

²⁰ జో దిల ఆగ్గుల్ మెలి తుయి జాన్సు.

లంజెకము కెరుక జయె నాయ్,

నరు అత్త్య కెరుక జయె నాయ్,

చోరుక జయె నాయ్,

అబద్దుమ్ సాచి సంగుక జయె నాయ్,

అయ్యడిఅబ్బొద్క గవురుమ్ దెకితె తంక అన్సు.

దనచయ్" మెన జోక యేసు సంగిలన్.

²¹ సంగితికయ్ జో మాన్సు, "బాల తతె తెంతో ఈంజేవ్ ఆగ్గుల్ రితి అవ్ నిదానుమ్ కెర దెకన్తన్" మెన జబాబ్ దిలన్.

²² జా కోడు సూన కెర యేసు, జోక, "అప్పొక తుక ఎక్కి పిట్ట అన్సు. తుచి అన్సి ఎత్తి. తుయి విక కెర, జా వికిలి డబ్బుల్ బీద సుదల్క దేసు, దస్సి కెర్లెగి న పరలోకుమతె తుక అన్సి కలుగు జెయెదె. అన్నె అంచి తన్ బెద అంచి పట్టి జె!" మెన సంగిలన్.

²³ గని ఈంజ కోడు సూన కెర, జోక ఒగ్గర్ సామ్మారుమ్ తిలిచి రిసా జో మాన్సు ఒగ్గర్ విసారుమ్ జలీసి దెక కెర యేసు, "సామ్మార్లు దేముడుచి రాజిమ్తె గెచ్చుక జలె, కెర్లె గే కన్సుమ్ జలెకయ్ జయెదె.

²⁴ తెదెడి, జో మాన్సు దస్సి విసారుమ్ జలీసి దెక కెర యేసు, "సామ్మార్లు దేముడుచి రాజిమ్తె గెచ్చుక జలె, కెర్లె గే కన్సుమ్ జలెకయ్ జయెదె.

²⁵ కిచ్చొక మెలి, ఇన సామ్మార్లు దేముడుచి రాజిమ్తె బెదితి కంఠ, నూజిబోరో వాల్ ఒంటి గెచ్చుక సుల్లు!" మెన సంగిలన్.

²⁶ జలె, జా కోడు సూన్స "దస్సి జలె, కో కచ్చించుప జంక జయెదె?" మెన బమ్మ జలె.

²⁷ గని యేసు, "మాన్సు కెర్కు నెత్తిర్లిసి కి, దేముడు జర్గు కెరుక తెరె" మెలన్.

²⁸ తెదెడి యేసుచ బారజన్ బారికుల్తె తిలో పేతురు మెలో సిస్సుడు "ఈందె, అమ్చ గెరల్ ఎత్తి. ముల దా అమ్

తుచి పట్టి బులితనుమ్" మెలన్.

²⁹ యేసు జేవ్ బారికుల్క, సిజిమి, అన్నె తుమ్క అవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ మెంతన్ మెలి, దేముడుచి రాజిమ్చి కామ్ కెర్లె రిసా గేరు జలెకు, తేర్లిక జలెకు, అన్సొబావొక జలెకు, అయ్యన్అబ్బొన్క జలెకు, బోదల్క జలెకు కో ముల తవుల గే,

³⁰ అప్పొ ఈంజ లోకుమతె ఈంజ కాలుమ్తె కి జోక దనచ అన్నె ఒగ్గర్ వంతుల్ రితి దొర్కు జయెదె, అన్సొ జెతి కాలుమ్తె, కెయడ తెయడ పరలోకుమతె జెతి వాట జోక దొర్కు జయెదె.

జో మురుక తిలిచి రిసా యేసు అన్నెక్ సుట్టు సంగిలిసి

³¹ తెదెడి జేవ్ యెరూసలేమ్తె గెతె తిలి పట్టి యేసు జోచ బారజన్ సిస్సుల్క పక్క కడన ఇసి మెలన్. "ఈందె, అమ్ యెరూసలేమ్తె గెతెనుమ్, చి అవ్ మాన్సు జా జెర్నున్

అయిలోనాచి రిసా దేముడుచ కబుర్లు సంగిలన రెగిడ్డిసి ఎత్తి కచితుమ్ పూర్తి జర్గు జయిదె.

³² కిచ్చొక మెలె, యూదుల్ నెంజిలసచి అత్తి అంక సార్పు కెర దెవుల, చి అంక కొంకడుల, అంచి మరియూద కడుల, చి అంక తుంక దెవుల.

³³ అంక కొర్లల్ తెన్ పెటుల, చి అంక మారుల, తిర్రతక అన్నె జీవ జా ఉట్టిందె” మెలన్.

³⁴ గని ఇన్నచి కిచ్చొ అర్దుమ్ కి కెరంతి నాయ్. జా అర్దుమ్ లుంకిల్ రితి తిలి, చి జో కిచ్చొచి రిసా సంగిలో గే నేన్.

గుడ్డి జల్ మాన్సుక యేసు చెంగిల్ కెర్రిసి
(మత్త 20:29-34; మార్కు 10:46-52)

³⁵ యెరూసలేముతె గెచ్చుక మెన యేసు వట్టి గెతె తా యెరికో పట్టుమ్క పాసి అయిల్ పొది, గుడ్డి జల్ మాన్సు ఎక్కిలో వాట్ సాడి వెన తా, బిచ్చిమ్ నజీతె తిల్.

³⁶ ఒగ్గరజన్ మాన్సుల్ జా వాట్ గెతె తిలిన్చి అవాడ్ నూన కెర, “కిచ్చొక ఒగ్గర జనాల్ ఈంజ వాట్ గెతె?” మెన పుసిల్.

³⁷ పుసిల్, జేవ్ “నజరేతు గచ్చివో యేసు ఈంజ వాట్ గెతయ్” మెన జోక సంగిల,

³⁸ చి నూన, జో “ఓ యేసుప్రబు, దావీదు రాన్చి నెకుమ్తె జెర్మిల్ రచ్చిండువ కెర్తెసా, అంచి ఉప్పిరి కన్యారుమ్ తియ, అంచ చెంగిల్ కెరు!” మెన కేకే గలన్.

³⁹ తెదొడి పుర్రెతో ఇండితె తిలన సగుమ్జిన్ జో గుడ్డి మాన్సుక “తుకై తా” మెన గేల కెర్. గని జో అన్నె, “దావీదు రాన్చి నెకుమ్తె జెర్మిల్ రచ్చిండువ కెర్తెసా, అంచి ఉప్పిరి కన్యారుమ్ తియ చెంగిల్ కెరు!” మెన అగ్గెచి కంట గట్టిజ కేకల్ గల్.

⁴⁰ ఇసి జతికయ్, యేసు టీచ కెర, “జోక ఇత్తల్ కడ ఆన” మెన ఆడ్రి దిలన్, చి జోక జోచిత కడ ఆన్లన పాసి జెతికయ్,

⁴¹ “అవ్ తుక కిచ్చొ కెరుక మెన తుయ కోరెన జతసి?” మెన పుసితికయ్, జో గుడ్డి మాన్సు, “ప్రబు, అవ్ దెకిత్ రితి కెరు” మెలన్.

⁴² యేసు జోక, “ఈందె తుచ అంకివో డీస్సు. అంచి ఉప్పిరి తుయ నముకుమ్ తిలి రిసా తుయ కి చెంగిల్ జా అస్సిసి” మెన సంగితికయ్,

⁴³ బేగి జో మాన్సుచ అంకివో డీసిల చి, దేముడుచి గవురుమ్ సంగ యేసుచి పట్టి గెలన్. అన్నె, ప్రెజల్ ఈంజ ఎత్తి దెక తా, జేవ్ కి దేముడుచి గవురుమ్ సంగిల.

19

జక్కయ్య మెలో సిస్టు నజీతో సుంకర్

¹ జలె, యేసు యెరికో పట్టుమ్ పెన జా పట్టుమ్ వాట్ గెచ్చ ముల్చి పొది,

² ఒత్త జక్కయ్య మెలో మాన్సు తిలన్. జో సిస్టు నజీతె సుంకర్లువో అదికారి, చి జో ఒగ్గర సాహ్సారుమ్ తిల్.

³ జలె, “యేసు కిసాచొగ్ దెకిన్ద” మెన ఇష్టుమ్ జలన్, గని జో పాట్టి మాన్సు, చి యేసుచి నుట్టునంత బెర్త జనాల్ అడ్డు జా అన్నె.

⁴ జాకయ్ జో కిచ్చొ కెర్లన్ మెలె, యేసు జా వాట్ గెచ్చెదె, చి జో పుర్రెతో నిగ గెచ్చ, ఏకే బొడ్డు రూకెతె వెగిలన్.

⁵ జలె, యేసు ఒత్త పాచ కెర, ఉప్పిరి రూకెతె దెక, “జక్కయ్య, బే బేగి ఉత్తు. ఆజి అవ్ తుచి గెరి తంక అన్నె” మెలన్.

⁶ దస్సి మెంతికయ్, జక్కయ్య బమ్మ తెన్ జా రూకెతె తెంతో ఉత్త జా, సర్ద తెన్ యేసుక గెరి కడన్, మరియూద ఎత్తి కెర్లన్.

⁷ ఇసి జర్గు జలిసి దెక కెర ప్రెజల్ ఎత్తి కునుమ్కనుమ్ లట్టుల్లు. “పాపుమ్ నుదెచి గెరి జో గోత్ గెచ్చుక కిచ్చొ?” మెల.

⁸ జలె, యేసు ఒత్త తిలి పొది, జక్కయ్య పుర్రె జా టీచ ప్రబుక కిచ్చొ కోడు సంగిలన్ మెలె, “ఈందె, ప్రబు, అంచి అస్సెతెచి ఏకే వంతు బీద నుదల్క దా గెలిందె. అన్నె, డబ్బుల్క అవ్ కక్క మోసిమ్ కెర తిలి, జోవయింక అవ్ మోసిమ్ కెర నజీలి కంట అన్నె అన్నె చెత్తర్ వాటల్ జోవయింక అన్నె దియిందె” మెన ఒప్పన్.

⁹ దస్సి జతికయ్, యేసు జోక, “దేముడు పాపల్ చెమిండువ కెర్తె రచ్చన ఆజి ఈంజ గెరి పాచ అన్నె. పాపుమ్ ఇండితె తిలి కి ఈంజో కి * అబ్రాహామ్ చి నెకుమ్చొ, గెద.

¹⁰ మెల, అత్తక నెన గెలనకయ్ చజన జోవయింప పాపల్ తెంతో రచ్చిండువ కెరుక మెనయ్ అవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయిలోనా ఈంజ లోకుమ్తె అయిలయ్”.

బజర్చ కాసుల్చి టాలి
(మత్త 25:14-30)

¹¹ యేసు సంగిలి కోడు ప్రెజల్ నూనెతె తిలి పొది, యెరూసలేముక పాసి జెతె తిల, చి ప్రెజల్ జేవ్చి పెట్టి కిచ్చొ మెన ఉచర్త తిల మెలె, “యేసు అమ్చి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె పాచిలి, దేముడుచి రాజిమ్ ఎదార్దుమ్ విలువ కెరుక మెదొల్ జయిదె.” మెన ఉచర్త తిల.

¹² జాకయ్ యేసు జోవయింక ఏకే టాలి సంగిలన్. “వెల్లో మాన్సు ఎక్కిలో తిల్. ఈంజ దేసిమ్క రాన్ జంక మెన, రానల్క టీచవొసా తిలి దూరి దేసిమి ఉట్టు గెచ్చ జెంక మెన, ఈంజో బార్ జల్.

¹³ గని, నే గెతె అగ్గె, జోచ దెస్సుజన్ గొత్తి సుదల్క బుకారా కెర, జోవయింక ఎక్కిక్ ఎక్కిక్ † బజర్చ కాసుల్ దా కెర, ‘అవ్ జెతె ఎదక ఇన్నెతెన్ బియ్యారి కెర్తె తా’ మెలన్.

¹⁴ గని జోవయింప ప్రెజల్ జోక ఒగ్గర విరోదుమ్ జా అన్నె, చి ‘ఈంజో మాన్సు అమ్చి ఉప్పిరి విలువ కెరుక మెలె, అమ్క ఎద్దర ఇష్టుమ్ నాయ్’, మెన జో మాన్సుచి పట్టి కబుర్ తెదయిలన్.

¹⁵ “గని, జో మాన్సు రాన్ జా బుల అయిలన్, చి జో డబ్బుల్ దా తిల గొత్తి సుదల్ బియ్యారి కెర కెర్తె లాబుమ్ కెర అస్సి నూసుక మెన జేవ్క బుకార్లన్.

¹⁶ తొలితోవ జా కెర, రాన్చి పుర్రెతో టీచిలన్ అన్నె, ‘బాబు, తుయ దిలి బజార్ కాసుక అన్నె దెస్సు బజార్ కాసుల్ లాబుమ్ దొర్కు జా అన్నె’ మెలన్, చి

¹⁷ ‘బొల్లాయ్ కెర్లదె, తుయ చెంగిల్ గొత్తి నుదొ. ‡ ఇదిలిసి కామ్ దెతికయ్ తుయ నిదానుమ్ కెర్లదె, చి తుయ దెస్సు పట్టుల్చి ఉప్పిరి విలువ కెరుక మెన తుక అవ్ అదికారుమ్ దెత్సి’ మెన రాన్ సంగిలన్.

¹⁸ తెదొడి అన్నెక్తో గొత్తి నుదొ అయిల్, అన్నె, ‘బాబు, తుయ దిలి బజార్ కాసుక అన్నె పాచ బజార్ కాసుల్ లాబుమ్ దొర్కు జా అన్నె’ మెలన్, చి

§ 18:42 18:42 నెంజిలి ‘రచ్చిండువ జా అస్సిసి’. * 19:9 19:9 యూదుల్క అబ్రాహామ్ ముక్కిమ్చొ పూర్వుమ్చొ జా తిల్. † 19:13 19:13 ఏకే బజార్ కాసుచి విలువ కెర్తె మెలె, పుంజెక పొదుల్చి కూలి డబ్బుల్చి ఎదిలి. ‡ 19:17 19:17 లూకా 16:10 దెక.

19 'బొట్టోయ్ కెర్తది, తుయి చెంగిలో గొత్తి నుదో, పావ్ పట్టుల్చి ఉప్పరి ఏలువ కెరుక మెన తుక ఆవ్ అదికారుమ్ దెతసి' మెన రానో సంగిలన్.

20 "తెదొడి అన్నెక్ గొత్తి నుదో అయ్లో అన్నె, 'బాబు, ఉంద, తుచి బజారొ కాను. ఇన్నెక మూటో బంద తియ దిలయ'.

21 కిచ్చొక మెలె, తుయ్ 'కన్యారుమ్ నెంజిలోసా' మెన బిలయ్. తుయి కామ్ నే కెర్లిసి నజన్తసి, తుయి నే ఉంపిలిసి లాయిత్సి మెలన్.

22 జలె, జోక జో రానో కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, 'తుయి గర్చొ గొత్తి నుదో! తుయి సొంత సంగిలిసి తుకయ్ నేరిమ్ వయడ్తయ్. అంక కన్యారుమ్ నెంజిలోసా, సొంత కామ్ నే కెర్లిసి నజేతోసా, సొంత నే ఉంపిలిసి లాయిత్సా' మెన తుయి జాన్చి.

23 జలె, 'అచి డబ్బుల్ కిచ్చొక సాపుకరేత జపున్ తిసి నాయ్? సాపుకరేత జపున్ తితది జలె, ఆవ్ బుల అయ్లి పొది సర్త తెన్ వడ్డి నజన్తయ్' మెన జో గర్చొ గొత్తి నుదొక సంగి కెరె,

24 పాసి టీచ తిల మాన్సుల్క, జా బజారొ కాను జోతె నజన్, దెన్ను బజారొ కానుల్ తిలో జో అన్నెక్ గొత్తి నుదొక దాన్, మెలన్.

25 జో దన్నె మెంతికయ్, జేవ్ తిల గొత్తి నుదల్ గోస జా, గని బాబు, జోక దెన్ను బజారొ కానుల్ అన్నె! జోక అన్నె కానుల్ కిచ్చొక దెంక! మెల.

26 గని జో రానో కిచ్చొ సంగిలన్ మెలె, 'తుమ్క కిచ్చొ మెంతసి మెలె, కిక్క తిలె, జోక అన్నె దెంక జయెదె. కక్క నెంజిలె, జోక తిలిసి కి జోతె తెంతి అన్నె కద గెలుక జయెదె.

27 జలె, అంక అమ్చి ఉప్పరి జో ఏలువ కెరుక మెలె, అమ్క ఎడ్డెర ఇస్టుమ్ నాయ్' మెల అంచ విరోదుమ్ నుదల్క కిచ్చొ కెరుక? జోక ఇన్నె కడ ఆన్, చి అంచి మొక్క కండ గెల మెన రానో సంగిలన్' మెన యేసు *టాలి సంగిలన్.

యేసు గాడ్ పిల్లత వెగ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్క అయ్లిసి

(మత్త 21:1-11; మార్కు 11:1-11; యోహా 12:12-19)

28 యేసు ఈంజ టాలి సంగి కేడవ కెరె, యెరూసలేమ్తె గెచ్చుక మెన జోచ సిస్సుల్చి పులె గెలన్.

29 జలె, బేత్సగి చి బేతనియ్ మెల గవ్వొక పాసిచి *ఒలివ మెంతి మెట్టయ్ పావెలి పొది, యేసు జోచ సిస్సుల్తె దొగులక పాసి బుకారా కెరె,

30 "తుమ్చి మొక్క తిలి గవ్వొ తుమ్ పెన్, చి గవ్వొ పెసిలెదు మెలె, బంద తిలి ఏక గాడ్ పిల్ల జేగి తుమ్క డీసిదె. జాచి ఉప్పరి అప్పె ఎద కో కి వెగుక నేతయ్. జాక యివ కెర ఉదడ ఆన్.

31 అన్నె, 'కిచ్చొక యిపితయ్?' మెన తుమ్క కో జపున్ పుసిలె, తుమ్ కిచ్చొ మెన మెలె, 'ఇన్నెతన్ ప్రబుక కామ్ అన్నె' " మెన సంగి, మెన యేసు జేవ్ దొగుల సిస్సుల్క సంగి జా గవ్వొ తెర్తయ్లన్.

§ 19:26 19:26 మత్తయి 25:29 దెక. ఇన్నెచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె 'ఇదిల్ జపున్ బుద్ది తిలోసాక అన్నె బుద్ది సికడుక జయెదె, గని బుద్ది నెంజిలోసాతె తెంతి జో సిక తిలిన్ కి కడ గెలుక జయెదె'. * 19:27 19:27 ఈంజ టాలితె రానో కో మెలె, యేసు. జోచయింద విరోదుమ్ నుదల్ కో మెలె, యూదుల్చ వల్లెల మాన్సుల్. గొత్తి నుదల్ మెలె, జోక నంబలం. డబ్బుల్ వాడిక కెర్లిసి మెలె, జో దిలి కామ్. డబ్బుల్ మెలె, జో దిల నిక్కివో. † 19:29 19:29 'ఒలివ మెట్ట' మెన కిచ్చొక నాన్

తియ అన్నె మెలె, ఒత్త ఒలివ పండ్లు రూకుల్ తిల. ‡ 19:36 19:36 మత్తయి 21:8, చి మార్కు 11:8 దెక. § 19:44 19:44 యేసు జెర్చొ ముప్పుయ్ తిన్నె వెర్చుల్క మొర అన్నె జిలన్, చి యేసు జెర్చొ డబ్బుయ్ వెర్చుల్క రోమ్ దేసిమ్చ నయ్సుమ్ నుదల్ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్క, దేముడుచి గుడిక పాడిక కెర్త. జా పట్టుమ్ దన్నె జా జా పట్టుమ్చ మాన్సుల్ జా సిన్చి జపుల మెంతి గుర్తుక యేసు ఇన్ సంగిలన్. * 19:45 19:45 మత్తయి 21:12-13, చి మార్కు 11:15-17 చి యోహాను 12:12-19 దెక.

32 జలె, జో తెర్తయ్ల దొగుల గెచ్చొ కెరె, యేసు సంగిల్ రితి జలి మెన దెకిల.

33 జేవ్ జా గాడ్ పిల్లక యిపుక దెర్తికయ్, "గాడ్ పిల్లక కిచ్చొక యిపితయ్?" మెన జేవ్చ సాపుక్కు పుసిలె.

34 పుసితికయ్, "ఇన్నెతన్ ప్రబుక కామ్ అన్నె" మెలె.

35 జలె, జేవ్ సిస్సుల్ జా గాడ్ పిల్లక యేసుతె ఉదడ ఆన్ కెరె, జోచయింద దుప్పట్లు గాడ్చి ఉప్పరి గల దా, యేసుక వెగడ్త.

36 అన్నె, యెరూసలేమ్తె జో గెత తతికయ్, జో గెతి వట్టి *జనాబ్ జోచయింద పాలల్ అంతిర్.

37 అన్నె, యేసు జాఒలివ మెట్టచి కొన్న జిన్ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ పక్క ఉత్త పాసి పావెలి పొది, జోక నంబలం ప్రజల్ ఎత్తిజిన్ సర్తసంతోసుమ్ జా గట్టిజ అవాడ్ కెరన్,

38 "దేముడుచి నాన్ తెన్ జెతో రానోక జోఒర, జోఒర! పరలోకుమ్తె సేంతుమ్, చి ఎత్తిచి ఉప్పిర్ టాన్తె తిలోసాక జోఒర!" మెన కేతుల్ గల, యేసుచి అత్తి కెర్త జేవ్ దెకిల కమెచి రిసా దేముడుచి గెచ్చురుమ్ సంగితె తిల.

39 తెదొడి జేవ్ జనాబ్తె బెద తిల నగమ్జిన్ పరిసయ్యుల్ యేసుక "గురుబాబు, తుచ సిస్సుల్ తత్తె తతి రితి సంగి" మెలె,

40 గని యేసు జేవ్క కిచ్చొ సంగిలన్ మెలె, "తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, ఈంజేవ్ తుక్తె తత్తె జలె, ఈంజేవ్ పత్తల్ కేక గలుల" మెలన్.

యెరూసలేమ్ పట్టుమ్క జెంక తిల అల్లెర్చి రిసా యేసు ఏడ్డిసి

41 యేసు యెరూసలేమ్ పట్టుమ్క అన్నె పాసి జా జాక దెక కెరె, జాచి రిసా ఏడ్డన్.

42 కిచ్చొ మెన ఏడ్డన్ మెలె, "ఓ యెరూసలేమ్, దేముడు తెన్ కిసి సేంతుమ్ జంక తుయి ఆజి జాన్తతి జలె, చెంగిల్ తత్తి! గని నాయ్, అప్పె జా అర్దుమ్ ఎత్తి. తుమ్క లుంకిల్ రితి అన్నె.

43 ఓ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్, తుయి ఒగ్గర్ సైమల్ సేడ్డి ఏక కాలుమ్ జెతయ్. జేవ్ దీసల్క తుక కిచ్చొ జయెదె మెలె, తుచ విరోదుమ్ నుదల్ తుచి నుట్టునంత మత్తి డిబ్బుల్ వెగడ, తుచి నుట్టునంత బెర జా, ఎత్తి పక్కల్ తెంతి వెల జెవుల.

44 తుచ కోటల్, తుచ గెరల్ పూర్తి సేడవ గెల కెరె, తుచి తెడ్డి తిల మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్ జేవ్ మారుల, చి తుచిదె పత్తుర్చి ఉప్పరి పత్తురు తతి రితి ములితి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, దేముడు తుక రచ్చించువ కెర్తి వాటు ఆవ్ దెకయ్లయ్, గని చినున్ నాయ్" మెన యేసు కియెరూసలేమ్చి రిసా ఏడ గెలన్.

వెల్లెల మాన్సుల్ యేసుక మారుక మెన రకితె తిలిసి (మత్త 21:12-17; మార్కు 11:15-19; యోహా 2:13-22)

45 యేసు పట్టుమ్తె పాచ కెరె, దేముడుచి గుడితె పెన్ కెరె, ఒత్త *సానున్ వికితనక ఉదడ గెలుక దెరె,

46 జోవయింక, “అంది గేరు ప్రార్థన కెర్లి గేరు, జా దన్నీ తప్పన్ మెన దేముడుది కొడతె రెగ్గవ అన్న, గని తూమ్ చర్ల జితే రితో గని జతి రితి జాక మార్పున కెర అన్నన్.” మెన నంగిలన్.

47 జలి, జా దొరతి యేసు రోజుక దేముడుది గుడితె బోదన కెర్ల తిలన్, అన్నె వెల్లెల పూజర్లు, మోసే తేన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ నీకడ్డన చి, యూదుల్ చ వెల్లెల మాన్సుల్ జోక మారుక వాట్ చజితె తిల, గని

48 ప్రజల్ ఎత్తి రోజుక జితె తా జోవయింక కొడో ఒగ్గర్ నర్ల తేన్ సూన్తె తిల, చి నెత్తిర్.

20

వెల్లెల నుదల్ యేసుక పరిచ్చ కెర్లిసి
(మత్త 21:23-27; మార్కు 11:27-33)

1 తెదొడి ఏక్ దీసి, యేసు దేముడుది గుడితె ప్రజల్క బోదన కెర్ల తా సుబుమ్ కబుర్ నంగిత తతికయ్, వెల్లెల పూజర్లు, మోసే తేన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ నీకడ్డన చి అన్నె నగుమ్జన్ వెల్లెల మాన్సుల్ జోతె జాకెర,

2 “తుయి కెర్ల కమె కెరుక, తుయి బోదన కెరుక, తుక కిచ్చి అదికారుమ్ అన్న? కొన్నో తుక అదికారుమ్ దిలన్?” మెన జోక గోల కెర్ల.

3 యేసు జోవయింక కిచ్చి జబాబ్ దిలన్ మెలి, “అవ్ కి తుమ్కయ్ ఏక్ కోడు పుసిందె. జలి, అంక తుమ్ నంగ.

4 యోహాను బాప్తిస్మమ్ దెతె తిలిన్చి అదికారుమ్ కేనె తెంతో చి? పరలోకుమ్ తెంతో చి గే, మాన్సు తెంతో చి గే, తుమ్ నంగ” మెన వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు పుసిలన్.

5 దన్నె పుసితికయ్, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ కీసి జల మెలి, ఎక్కిలో తేన్ ఎక్కిలో బమ్మ తేన్ లట్టబన, ఇసి మెంతె తిల, “పరలోకుమ్ తెంతో చి మెన అమ్ నంగిలెగిన, ‘దన్నె జలి, తుమ్ కిచ్చొక జోక నంప కెర్పు నాయ్?’ మెన ఈంజో అమ్క నంగెదె.

6 గని, ‘మాన్సు తెంతో చి’ మెన నంగిలి, జనాబ్ అమ్క పత్తల్ తెన్ పెట మారుల. యోహానుక ‘అమ్చో దేముడుచ కబుర్లు నంగితోనా కచితుమ్ తిల’ మెన జేవ్ జనాబ్క నముకుమ్.”

7 జాకయ్ జేవ్ యేసుక కిచ్చి జబాబ్ దిలి మెలి, “జా అదికారుమ్ కేనె తెంతో గే నేనుమ్” మెల.

8 జేవ్ దన్నె నంగితికయ్, యేసు జోవయింక, “దన్నె జలి, కేన్ అదికారుమ్క అవ్ అంప కమె కెర్లన్ గే, అవ్ తుమ్క నంగి నాయ్” మెన నంగ జేవ్క ముద్దొ కెర్లన్.

ద్రాచ తోటచో ఎజోమానిచో పుత్తునక మార్లిన్చి టాలి యేసు నంగిలిసి

(మత్త 21:33-46; మార్కు 12:1-12)

9 తెదొడి యేసు ప్రజల్క ఈంజ ఏక్ *టాలి నంగుక దెర్లన్. “ఏక్ మాన్సు ద్రాచ తోట రోపడ కెర, రకితనక నిసాన, జేవ్క జా తోట గుత్త దా, ఇదిల్ ఒగ్గర్ దీనల్ వేర దేసిమి గెచ్చ తంక మెన, ఉట్ట గెలన్.

* 20:9 20:9 ఈంజ టాలితె, ‘గుత్త నెజ తోట రకితన్’ కొన్న మెలి, ముక్కిమ్క యూదుల్క ఎత్తి అదికారుమ్ తిల దేముడు దెయ్లి వాట్ నీకడ్ వెల్లెల మాన్సుల్, మోసే తేన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ నీకడ్డన, పరిసయ్యల్, పూజర్లు. ‘ఎజోమాని’ మెలి, ఎత్తి అదికారుమ్ తిల దేముడు. ‘ఎజోమాని తెద్యయల గొత్తి సుదల్’ మెలి, జోవయింక కబుర్లు నంగిలన్. ‘ఎజోమానిచో పుత్తున్’ మెలి, యేసు. ‘ద్రాచ తోట’ మెలి, యూదుల్, చి ఎత్తి అదికారుమ్ తిల దేముడుచి బక్తి కెర్ల అన్న మాన్సుల్.

† 20:15 20:15 యేసుక కి పడ్డో యోహానల్ దేవ పట్టుమ్ తెంతో బయిలి కడన మార్గ; నిలువతె. లూకా 23:26-33. ‡ 20:18 20:18 ఈంజ టాలితె ‘దేముడుచి గుడి’ మెలి, ఎత్తి అదికారుమ్ తిల దేముడుచి రాజుమ్, యేసుక నంపజా జోవయింక నిదానుమ్ జలన మొత్తుమ్ జన్. బోడిపత్తుర్ మెలి, యేసు. ‘బోడిపత్తుర్ నేసిలన్’ మెలి, ముక్కిమ్క యూదుల్క వెల్లెల మాన్సుల్. ‘పత్తుర్ జోవయింక ఉప్పరి సేడ బీడయెత్తిన్’ మెలి, జేవ్ పూర్ నంపనెజలిన్ నేసిలిన్చి సిచ్చ.

10 జలి, పంటో పికిలి పొది, ‘సమయుమ్ జా అయేలి’ మెన, జేవ్ గుత్త నజీలనతె జా తోటచి పంటో ఏక్ వాట నజ అన్తి రిసా, గొత్తి సుదో ఎక్కిలోక ఎజోమాని తెద్యయలన్. గని జో గొత్తి సుదో ఒత్త పాదితికయ్, గుత్త నజీల జేవ్ రకిత మాన్సుల్ జోక పెట గెల కెర, కిచ్చి నే దెతె ఉదడ్డ.

11 “ఒత్త తెంతో, అన్నెగ్గో గొత్తి సుదోక జో ఎజోమాని తెద్యయలన్, గని జేవ్ రకితన జోక కి పెట కెర జోచి మరియాద కడ, జోక కి కిచ్చి నే దెతె ఉదడ గెల.

12 ఒత్త తెంతో అన్నెగ్గో గొత్తి సుదోక ఎజోమాని తెద్యయలన్ చి, ఇన్నెక కి బల్ అల్లర్ కెర గంటివో గాయమ్లు కెర చా ఉదడ గెల.

13 “తెదొడి జా ద్రాచ తోటచో ఎజోమాని, ‘అవ్ కిచ్చి కెర్ల జయెదె? నాయ్, గెద, ఇసి కెరిందె. అంచో ప్రేమ తిలొ పుత్తుక తెద్యయందె. జోకయ్ మరియాద దెకుల, కిచ్చిగె’ మెన ఆకర్క జోకయ్ తెద్యయలన్.

14 జేవ్ తోట గుత్త నజీలన జోక దెక కెర, ‘ఇన్నెకయ్ అబ్బొన్చి దనుమ్ కలుగు జయెదె. అల్లె, ఇన్నెక మారుమ్, చి ఇన్నెక కలుగు జతి వాట అమ్కయ్ దొర్లు జయెదె’ మెన జోవయింక జెయ్యి లట్టబన,

15 జో ఎజోమానిచో పుత్తునక దెర కెర, జోక తోట తెంతో పెలవ న కెర, ‘బయిలి మార గెల. జలి, జేవ్ ఎజోమానిచో పుత్తునక దన్నె కెర్లి రిసా, జా తోటచో ఎజోమాని జోవయింక కిచ్చి కెరెదె?

16 కిచ్చి కెరెదె మెలి, జాకెర, జేవ్ గుత్త నజీలనక మొరవ కెర, జా తోట వేర మాన్సుల్క గుత్త దెయెదె” మెన యేసు నంగిలన్. ప్రజల్ జాక సూన కెర, దన్నె కెయక జర్లు జంక జయె నాయ్! మెల.

17 గని యేసు జోవయింక పక్క పనుల దెక, “జలి, దేముడు దేముడుచ కొడతె రెగ్గయేలి ఏక్ కోడు నంగిందె, జాచి అర్దుమ్ కిచ్చి గే తుమ్ ఉచర.

‘కామ్క నెంజె’ మెన గేరు బందిలన జా ఏక్ పత్తురు పిట్టపుక మెన ఉచర్లె కి, జయ్యి పత్తురు గేరుక బోడిపత్తుర్ జలన్. మెన రెగిడ్లి కోడు.

18 ఈంజ పత్తుర్చి ఉప్పరి కో నేడుల గే, జేవ్ బద్దల్ జా గెచ్చుల, గని కచి ఉప్పరి ఈంజ పత్తుర్ నీడెదె గే, జోక బీడవ గెలిదె.” మెన యేసు[‡] నంగిలన్.

19 పంటో నబుక గెలనక మార్గ నంగిలన మెన అమ్చి రిసా యేసు నంగితయ్ మెన మోసే తేన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ నీకడ్డన చి వెల్లెల పూజర్లు చినన కోపుమ్ జా, జోక జయ్యి గడియయ్ దెరుక ఉచర్ల, గని ‘ప్రజల్ కోపుమ్ జా అల్లర్ కెరుల’ మెన, జోవయింక బియి కెర, తుక్ల తిల.

సిస్టు డబ్బుల్ దెత్తినచి రిసా యేసుక పరిచ్చ కెరయేలిసి
(మత్త 22:15-22; మార్కు 12:13-17)

20 జలి, ‘వాట్ అయేలి యేసుక దెరుమ్దె’ మెన మోసే తేన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ నీకడ్డన చి వెల్లెల పూజర్లు దెకితె తిల చి, నగుమ్జన్క లంచుమ్ దా కెర, “తుమ్ నత్తిమ్క పుసిల్ రితి డీన” మెన, జేవ్ మాన్సుల్ యేసుక ఏక్ కోడు

పునితి రితి తెద్రయల. జోవయించి ఉద్దెనుమ్ కిచ్చొ మెలి, 'యేసు కిచ్చొ జప్పు నంగిలి, జోక దెర, రోమ్ దేనిమచొ అదికారితె సార్పు కెర దెంక జయెదె చి, యేసుచి రిసా సూన, సిచ్చ దెయెదె' మెన కోరవ జతతి.

21 జలి, జేవ్ మాన్సుల యేసుతె జా కెర, "గురుబాబు, తుయి సత్తిమ్ లట్టబ, సత్తిమ్ బోదన కెర్తసి మెన. తుయి మొకమాటుమ్ నే దెకితె, వెల్లెల మాన్సుల కిచ్చొ ఉచరుల గే నే బితె, దేముడు దెకయేల వాబ్చి రిసా సత్తిమ్ తెన్ బోదన కెర్తసి మెన జానుమ్" మెన పులయేతి రితి సంగ,

22 అన్సె, "రోమ్ దేనిమచొ ప్రబుతుమ్చొ కైసర్ రానొక అమ్ సిచ్చ దెంక నాయుమ్ గే నాయ్ గి?" మెన పునిల.

23 గని యేసు జోవయించి కిఉచరన్, జోవయించి ఉప్రమెన్సు చిన కెర,

24 "ఏక్ వెండి *కాసు అంక దెకవ" మెలన్, చి జేవ్ అన దెకయేతికయ్, "ఇన్నెతె కచి బొమ్మ కడ అన్సి? కచి నావ్ డిస్తయ్?" మెన పునిలన్ చి, "కైసర్ రానొచి" మెన జనాబ్ నంగిల.

25 యేసు జోవయంక, "దస్సి జలి, కైసర్ దెతిసి కైసర్ క, దేముడు దెతిసి దేముడుకయ్ తుమ్ దాన." మెన, జోవయంక జబాబ్ దిలన్.

26 దస్సి, జో నంగిలిన్ తె తప్పు నాయ్ చి, ప్రజలచి మొక్కె జో కిచ్చొ తప్పు నంగిలిన్ చి రుజ్జు దెకపుక నెత్తిర్, చి దెరుక నెత్తిర్. గని జో దిలి జబాబ్చి తెత్తిక ఆచారిమ్ జా, తుక్కె జల.

సద్దాకయ్యలు మెల పండితుల యేసుచి తెలివి పరిచ్చ కేరుక
(మత్త 22:23-33; మార్కు 12:18-27)

27 పట్టె, 'మొర గెలిగిన అన్నె జీవ్ జంక నెంజె, అన్నెక్ లోకుమతె గెచ్చుక నెంజె' మెన ప్రజలక సికయత సద్దాకయ్యలు నగుమజిన్ యేసుతె జా కెర,

28 "గురుబాబు, ఈందె, 'ఎక్కిలోచొ' అన్నెసి పెండ్లి జా బోదల్ నెంతె మొర గెలిగిన, జో బావోస్ అన్నెన్చి తెర్రిక ఆనన, అన్నెన్చి నావ్ తెన్ బోదల్ పాయిక అన్నె' మెన, మోసి పూర్ణుమచొ అమ్ యూదులచి రిసా రెగ్గ అన్నె.

29 జలి, సత్తుజన్ బాపడ్లు తిల. జోవయంతె తొల్పుర్ తెర్రి ఆనన, బోదల్ నెంతె మొర గెలన్.

30 జో మాన్సుచి పట్టి జెర్రిలోసా కి జాక ఆనన, బోదల్ నెంతె మొర గెలన్.

31 జోచి పట్టిచొ, జోచి పట్టిచొ, దస్సి వర్చ తెన్ సత్తుజన్ మొత్తుమ్ జా తెన్ పెండ్లి జా సంతానుమ్ నెంతె మొర గెల.

32 ఆకరక జా తేర్బోద కి మొర గెలి.

33 జాకయ్, మొర గెలన అన్నె జీవ్ జతి పొదిక, జా తేర్బోద జోవయంతె కక్క తెర్రి జా తయెదె? జేవ్ సత్తుజన్ వర్చ తెన్ జా తెన్ పెండ్లి జల, గెద" మెన యేసుక పునిల.

34 ఇసి జతికయ్, యేసు జేవ్ సద్దాకయ్యలక, "ఈంజయ్ కాలుమచొ మాన్సుల పెండ్లి జా పుత్తర్చులక పెండ్లిచొ కెర్తెతి,

35 గని 'అన్నె జీవ్ జా వరలోకుమతె జా కాలుమక జతు' మెన కక్క దేముడు చిలువ దెకెదె గి, ఒత్త పెండ్లిచొ నెంతె దస్సి తప్పల.

36 కిచ్చొక మెలి, ఒత్త గెలి దూతల్ కిసి మొర్చి నాయ్ గి, దస్సి, ఈంజేవ్ కి కెయెక కి అన్నె మొర్చి నాయ్. అన్నె, జేవ్ మొర గెచ్చొ అన్నె జీవ్ జలి రిసా, జేవ్ దేముడుచొ పుత్తర్లు జా అన్సి.

37 "జలి, 'మొర గెలన అన్నె జీవ్ జప్పల' మెన 'రుకు తెడి జా ఆగి లగితె తిలిన్చి రిసా జో రెగిడ్డినతె అమ్చొ మోసి పూర్ణుమచొ కి దెకయతయ్. కేన్ కోడుతె మెలి, దేముడుచి రిసా 'అబ్రాహామచొ' దేముడు, ఇస్సాకుచొ దేముడు, చి యాకోబుచొ దేముడు' మెన ఏకతె సంగితయ్, గెద.

38 జలి జేవ్ మొర్చి పూర్ణులక మోసిచి కాలుమ్ ఎద కి జో దేముడు తా కామక అయిల్చి తెన్ జేవ్ అన్నెక్ లోకుమతె గెచ్చొ జప్పి అన్సి మెన రుజ్జు జతయ్. రితి మొర గెలనక నాయ్, గని జీవ్ తిలనకయ్ జో దేముడు తయెదె. కో దేముడుచి రిసా జయ మొర అన్సి గే, జోవయించి రిసా జతతి" మెన యేసు నంగిలన్.

39 జలి, మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్చన కి ఒత్త తిల. జేవ్, జలి, పరిసయ్యల తెన్ బెదితన జప్పల చి, మొర్చి జీవ్ జంక జయెదె, అన్నెక్ లోకుమతె గెచ్చుక జయెదె మెన నంప కెర్తెతిచి రిసా "గురుబాబు, తుయి చెంగిల్ జబాబ్ దిలది!" మెన నంగిల.

40 ఒత్త తెంతె జోవయంతె అన్నెకో కి యేసుక కిచ్చొ పునుక కి దయిమ్ జతి నాయ్.

దేముడు తెద్రయలో క్రీస్తు
(మత్త 22:41-46; మార్కు 12:35-37)

41 తెదెడి యేసు జోవయంక ఇసి మెలన్. " 'దేముడు తెద్రయలో రచ్చించువ కెర్తెసా జతో క్రీస్తు అమ్చొ దావీదు రానొచి నెకుమతె జెర్చి జోక పుత్తుసి జయెదె' మెన కిసి సంగుక జతయ్?" మెన, అన్నె,

42-43 కీర్తనలతె దావీదు,

† "తువ విరోదుమ్ నుదల్ తయె నుదితి పొద్రొ జతి రితి అవ్ కెర్తె ఎద ఎద

తుయి అంచి ఉజెతో పక్కయ వెన తా

అంచి తెన్ ఏలువ కెరు, మెన

ప్రబు అంచొ ప్రబుక సంగిలన్

మెన రెగిడ్చన్.

44 దస్సి, దావీదు రానొ క్రీస్తుక 'ప్రబు' మెన సంగితయ్ జలి, జో క్రీస్తు కిసి జోక కిపుత్తుసి జయెదె? తుమ్ ఉచర" మెన ఒత్త తిలనక యేసు నంగిలన్.

దేముడుచి కొడె సికడ్చచి రిసా ప్రజలక యేసు జాగర్త సంగిలిన్

(మత్త 23:1-36; మార్కు 12:38-40; లూకా 11:37-54)

45 ప్రజల్ ఎత్తి. నూన్తె తతికయ్, యేసు జోచ సిస్సులక ఇసి మెలన్.

46 "దిలిల నూట్చ పాలల్ గలన బులిత గప్పురుమ్ ఉచరంత అమ్చొ మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్చచి

§ 20:23 20:23 జోవయించి కిచ్చొ ఉచర్త మెలి, 'అమ్క ఆత్మమించువ కెర్తె రోమ్ దేనిమచొ ప్రబుతుమ్క సిస్సు దెంక నెంజె' మెన ఏక్ వెల జో నంగిలి, జా ప్రబుతుమ్చి మొక్కె జోవయంక నేరిమ్ వయడ సిచ్చ కెరపుక జయెదె. గని 'జా సిస్సు దెంక చెంగిల్' మెన జో నంగిలి మాములుమ్ ప్రజల్ కోపుమ్ జప్పల. మెలి, జా వేర దేనిమచొ ప్రబుతుమ్క సిస్సు దెంక ఆగ్గు తిలి కి, జేవ్ యూదుల్ నెసితి. * 20:24 20:24 యెరూసలేమ్చె దెన్నె రగల్ కానల్ తప్పల. ఏక్ రగుమ్ దేముడుచి గుడితె దెతిసి, ఏక్ రగుమ్ ప్రబుతుమ్క దెతిసి, మాములుమ్ బియ్యర్ల వాడిక కెర్తెసి. † 20:37 20:37 సిల్లమకాండుమ్ 3:1-6. ‡ 20:42-43 20:42-43 కీర్తన 110:1. § 20:44 20:44 కిసి మెలి, యేసు ఎత్తి. అదికారుమ్ తిలో దేముడుచొ పుత్తుసి జయె దేముడి జతయ్, గని మాన్సు జా దావీదు రానొచి నెకుమతె జెర్చి జోవయంక పుత్తుసి రితో జతయ్. సగుమ్జన్ ప్రజల్ జా కోడు ఒప్పున్; సత్తయి 9:27, 21:9. 'మాన్సు జా జెర్చన్ అయిలోసా' మెలి జో యేసు నంగిల్ నావ్తె కి జా అర్దుమ్ ఇదిల్ బులిత రితి అన్సి.

రిసా తుమ్ జాగర్త తెన్ తా. జేవ్ సంతపీదులె టీవ్ మాన్సుల్ ఎత్తి అమ్మక జొక్కర్త మెన కోర్ప జతతి. సబ గెరలె ముక్కిమచ టాన్సుతె, విందులెతె ముక్కిమచ టాన్సుతె వెనుక కోర్ప జతతి.

47 జేవ్ మోనిమలు కెర రండెల్ మాన్సుల్చ గెరల్ విక కతతి, అన్నె ఉప్రమెన్సుక దిగిల ప్రార్థనల్ కెర్తతి. దస్సి, జోవయిచి పాపుమ్ ఒగ్గరి, చి వెల్లి సిచ్చ సేడుల" మెన యేసు సంగిలన్.

21

బీద జలి రండెల్ మాన్సు ఎక్కి జొక కలుగు జలిసి ఎత్తి దేముడుక దిలిసి
(మార్కు 12:41-44)

1 దేముడుచి గుడితె డబ్బుల్ దెతి కానుక పెట్టె ఏక్ తయెదె. దేముడుచి కామక మెన మాన్సుల్ ఒత్త డబ్బుల్ గలుల. జలె, యేసు జొ వక్క అంకి గల, సామ్మార్లు జోవయిచి డబ్బుల్ జొ పెట్టెతె గల్లె తిలిసి దెకిలన్.

2 తెదొడి ఎద్దెరె నెంజలి రండెల్ మాన్సు జొ డబ్బుల్ దెతి కానుక పెట్టెతె దొన్ని ఇరుల రాగి కానుల్ గలిలిసి యేసు దెకిలన్.

3 జొ దెక కెర, యేసు, "నిజమి తుమ్క అవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, జేవ్ సామ్మార్లు ఎత్తిజన్ మొత్తుమ్ దిలిన్చి కంటి ఈంజ ఎద్దెరె నెంజలి రండెల్ మాన్సు ఒగ్గరి దా అన్నె.

4 జోవయిచి ఎదివాల్ సామ్మార్లుమ్ తెంతో సేసిలిసి జేవ్ దా అన్నె. ఇన్నెక, మాత్తుమ్, కిచ్చొ నెంజలి కి, కలుగు జలిసి ఎత్తి దాయు గెల అన్నె" మెన యేసు సంగిలో.

దేముడుచి గుడి పాడ్ జంక తిలిన్చి రిసా సంగిలిసి

5 దేముడుచి గుడి "చెంగిల్ పత్తల్ తెన్ కెర్తి సూట్ తయార్ కెర అన్నె, "కెర్తి తమ్మన వస్తువల్క సూట్ కెర అన్నె!" మెన సేన్సుల్ యేసుక దెకయెల.

6 యేసు, "తుమ్ దెకితినె ఎత్తి జలె, సగుమ్ దీసల్ గెలె కీసి జయెదె మెలె, అప్పె పత్తర్చి ఉప్పిరి పత్తర్చి దొత్తల్ తిలె కి, ఎక్కి జలెకు నే టీవెతె గలి జతి 'దీసి జెయెదె' మెన సంగిలన్.

ఉగుమ్ మార్పున జతినచి రిసా యేసు సంగిలిసి

7 తెదొడి యేసుక, జోవ బారజన్ సిన్సుల్ "గురుబాబు, తుయ సంగిలిసి కెయెక జగ్గ జయెదె? ఈంజ జగ్గ జతి పొది అయెలి మెలె, అమ్ చినిలి రిసా కిచ్చొ గుర్తు తయెదె?" మెన పుసిల.

8 జో జోవయింక, "కొన్సొ జలెకు తుమ్క అంచి రిసా మోనిమ నె కెర్తి రితి తుమ్ జాగర్త దెకన్. కిచ్చొక మెలె, 'అవ్వె క్రిస్టు' మెనన జలెకు. క్రిస్టు జతి సమయమ్ జొ అయెలి మెన జలెకు, కో కో మాన్సుల్ బార్ జవుల. జోవయిచి వట్టి తుమ్ గెచ్చ నాయ్.

9 అన్నె, దేసిమచి ఉప్పిరి దేసిమ్ యుద్దుమ్ కెర్చిన్చి రిసా జలెకు, ఏక్ దేసిమ్చ జోవయిచి ఉప్పిరి జెవ్వె యుద్దుమ్ కెర్చిన్చి రిసా జలెకు తుమ్ సూన్లె, తుమ్ బమ్మ జొ నాయ్. దనచ ఎత్తి జగ్గ జంక అన్నె, గని ఈంజ ఉగుమ్ తెర్ది బేగి పూర్తి జయె నాయ్" మెన సంగ కెర

* 21:5 21:5 ఇస్రూమ్ తిల సామ్మార్లు బజార్ వస్తువల్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక దెతికయ్, దనచక దేముడుచి గుడి సూట్ కెర తిల. † 21:5 21:5

మార్కు 13:1, మత్తయి 24:1 దెక. ‡ 21:6 21:6 యేసు జెర్మ డబ్బయ్ వెర్చల్ గెతికయ్, లోమ్ దేసిమ్చ సయ్యమ్మమ్ పాడ్ కెర్త. § 21:18 21:18 నెంజలి, 'ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో' దేముడుచి నెలవ నెంతె తుమ్చ సెండివాడల్తె ఎత్తి కి నానుమ్ జొ గెచ్చె నాయ్'.

10 జోవయింక అన్నె, దేసిమచి ఉప్పిరి దేసిమ్, రాజిమచి ఉప్పిరి రాజిమ్ యుద్దుమ్క టీవెల.

11 వేర వేరతె బూకంపల్ కరువుల్ చి, కిచ్చొ కిచ్చొ కర్తల్ నస్తల్ జగ్గ జవుల చి, అగానుమ్ తెంతో జెత ఒగ్గరి బయమ్ దెత్తె వెల్లి గుర్తులు జెవుల.

12 "గని ఈంజ ఎత్తి జగ్గ నే జతె అగ్గె, మాన్సుల్ తుమ్క దెర, జోవయిచి కోపుమ్క తుమ్క కిచ్చొ కిచ్చొ అల్లెర కెర, 'అదికారుల్ జోవయింక సిచ్చ కెర్త' మెన అమ్క యూదుల్చ సబ గెరలె జోవయిచి అత్తి సార్లు కెర దెవుల, చి తుమ్క జెల్తె గల దెవుల. అంచి సేవ తుమ్ కెర్తనుచి రిసా, రాసల్చి మొక్కి అదికారుచి మొక్కి తుమ్ తీర్పు జతి రిసా సిచ్చల్ జతి రిసా తుమ్క టీవెడుల.

13 జేవ్ దస్సి కెర్తి పొదిక, అంచి రిసా తుమ్ సాచి సంగితె.

14 తుమ్ అప్పె మెన్సుతె కిచ్చొ బుద్ది దెరన మెలె, మాన్సుల్చి మొక్కి తుమ్ పరిచ్చ జంక జలె, జొ నే జతె అగ్గె, జేవ్ పరిచ్చ కెర్తి కిచ్చొ జబాబుల్ దెమదె?, మెన తుమ్ ఉచరంతె తా నాయ్.

15 కిచ్చొక మెలె, తుమ్క చోడి దెయిందె, తుమ్క దొర్లు జలి బుద్ది గ్యానుమ్ దెయిందె. తుమ్చ జబాబుల్చి తెల్విచి ఉప్పిరి జేవ్ అల్లెర కెర్తనతె వెల్లెల మాన్సుల్తె కో జీసుక నెత్తిర్, తుమ్క కిచ్చొ జబాబ్ సంగుక నెత్తిర్.

16 "అదికారుచి అత్తి తుమ్క సార్లు కెర దెత్తనతె సగుమ్జన్ కొన్న జవుల మెలె, తుమ్చ అయ్యెదెసి, అన్సొబాబెదెసి, తుమ్చ బందుగులు, తుమ్చ సిసేతులు. అన్నె, తుమ్తె సగుమ్జన్క మాన్సుల్ మారుల.

17 అన్నె, తుమ్ అంచి నావ్ తెన్ బులితె తత్తెచి రిసా, ఎతివాట్జెన్ తుమ్క విరోదుమ్ జవుల.

18 గని, సేవలోకుమ్తె తుమ్ జెతినక ఉచర్లె, తుమ్చ సెండివాడల్తె ఎక్కి కి నానుమ్ జొ గెచ్చె నాయ్, ఈంజ లోకుమ్తె ఈంజ అగ్గెక మార్తి కి, తుమ్ పరలోకుమ్తె గెతినె అడ్డు కెరక నెత్తిర్.

19 తుమ్ ఎక్కి నిదానుమ్ ఒర్పున జొ, చి పరలోకుమ్తె గెతి రితి తుమ్చి జిచ్చ దొర్లు కెరన తా.

యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ పాడ్ జంక తిలిన్చి రిసా యేసు సంగిలిసి

(మత్త 24:15-21; మార్కు 13:14-19)

20 "గని యెరూసలేమ్ పట్టుమ్క సయ్యమ్మమ్ ఒండి నుట్టునంత బెర తతినె తుమ్ కెయెక దెకితె గే, 'పట్టుమ్ పాడ్ జంక తిలి సమయమ్ పాచ జొ అన్నె' మెన చినితె.

21 జొ గుర్తు దెకిలె, తుమ్చితె కో ఈంజ యూదుయ ప్రదేసిమ తవుల గే, చట్టున డొంగ్రెల ఉట్ట నిగుతు చి, పట్టుమ్చి తెడ్డి తిలన బార్ జొ ఉట్ట గెతు, చి పట్టుమ్ ఒత్తల్తోచి బయిలె గెవ్వెలె జవున్ కో తవుల గే, పట్టుమ్తె అన్నె పెనుత్ నాయ్.

22 కిచ్చొక మెలె, జోవయింక పచ్చెల్ రితి ఇండిల జోవయింక అమ్చ యూదుల్క దేముడు సిచ్చ దెత్త దీసల్ జవుల, జేవ్. జో అగ్గె రెగిడ్జిన్ దస్సి జగ్గ జొ పూర్తి జంక అన్నె.

23 “అయ్యో! జేవ్ దీనల్ క వయ తిల తేరబోదల్, బోదల్ వడ్డివో ఉట్ట నిగుక నెత్త బగ్గర్ స్రెమల్ జవుల! ఈంజ దేసిమి బగ్గర్ కళ్లల్ సిచ్చల్ జవుల!

24 అమవ యూదుల్ తె సగుమ్ జినక కండ గెలుల, సగుమ్ జినక దెర వేర దేసిమలుత కడ నెవుల. అన్నె యూదుల్ నెంజెలన ఈంజ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చి ఉప్పిరి, ఈంజ దేముడుచి గుడిచి ఉప్పిరి ఏలువ కెర్తె కాలమ్ కెడ్డె ఎదక జేవ్ ఈంజ ఎత్తి సుంద గెలుల.

దేముడుచి రాజిమ్ ఎదార్దుమ్ ఏలువ కెరుక దెర్తిసి చి రిసా యేసు సంగిలినీ
(మత్త 24:29-35; మార్కు 13:24-31)

25 “పడ్డక, పొడ్డుతె, జోనుతె, చి నక్కల్ తె కిచ్చో కిచ్చో గుర్తుల్ డీసుల చి, తుపాన్ కెర్తె సముర్దుమ్చి కెర్తల్ ఎదిలి డోక్ క జా, బుయ్యో ఉట్ట జా గెరల్ గుడ్డ దెర గెలె, జా అల్లర్ జా అవాడి కీన్ తయెదె గే, దస్సి జయెదె చి, దనచచి రిసా ఒండి లోకుమతె వేర వేర దేసిమలుచ మూస్సల్ స్రెమల్ సేడుల చి, కిచ్చో ఉచరుక గే నేన గెచ్చుల.

26 ఈంజ లోకుమతె జెంక తిల అల్లర్చి రిసాచి జోవయిం చి బయిమ్క మూస్సల్చి మొకోమ్ గుంజ సేడుల. కిచ్చోక మెలె, ఆగాసుమ్ తె నక్తి తిలిని ఎత్తి అధుర్ జా గెచ్చెదె.

27 తెదొడ్క, ఎదివాట్ అదికారుమ్ తెన్, పరలోకుమచి ఉజడి తెన్ అవ్ మాన్సు జా జెర్నూ అయోలొసా మబ్బుతె పరలోకుమ్ తెంతో ఉత్త జెతిసి *ఎత్తిజన్ దెకుల.

28 “జలె, ఈంజ ఎత్తి జర్గు జంక దెర్తె పొది, అమచి రచ్చన పాసి జా జెతయ్ మెనన, తుమ్ సోగ టీచ దయిరేమ్క ఉప్పిరి దెక, సర్దనంతోనుమ్ జా” మెన యేసు సంగిలన్.

29 తెదొడ్కి యేసు జోవయింక అన్నె కిచ్చో టాలి సంగిలన్ మెలె, “అంజూరుమ్ రూకుక చి అన్నె రగల్ రూకుల్ క ఉచరుమ్.

30 జేవ్ పలోయిల బేగి, ‘వేసగు అప్పె పాచ జెయెదె’ మెన తుమ్ చినితను, జాన్సు.

31 దస్సి, అవ్ సంగిల గుర్తుల్ జర్గు జతిసి తుమ్ దెకిలె, † ‘దేముడుచి రాజిమ్ పాచ జా అన్నె చి జెయెదె’ మెన జాన్ తె.

32 “తుమ్క అవ్ కిచ్చో కచితుమ్ సంగితసి మెలె, అవ్ సంగిల స్రెమల్ గుర్తుల్ పూర్తి జర్గు జతి ఎద ఈంజ ఉగుమ్ అంతుమ్ జయె నాయ్.

33 ఆగాసుమ్ బుయి నానెనుమ్ జా గెచ్చుల, గని అంచ కొడె ‡ ఎద్దర్ పిట్టితి నాయ్.

‘తెలిచి తా పాపుమతె దెర్దు నే సేడ్డి రిసా ప్రార్దన కెర్తె తా’

34 “తుమ్ మెన్సుతె కిచ్చో బుద్ది ఇండితె గే తుమ్ జాగర్ దెకన! నెంజెలి, తుమ్ ఓడువ జతి రితి బగ్గర్ సూరు పియ మచ్చితిన్ గట్ట, దస్సి మచ్చితిన్క వొరె రితి ఇండితిన్ గట్ట చి, ఈంజ లోకుమచ రోజుకవ బాదల్ చి రిసా ఉచర్తిసి తుమ్క వెల గెలెదె. తుమ్ దనచతె అలవాట్ జా తిలె, ఈంజ ఉగుమ్చి జా అకర్ దీసి అయోలె, బోనుక ‘అన్నె’ మెన జంతు నేన్ కీన్ చట్టున దెర్దు సేడుక జయెదె గే, దస్సి తుమ్ చట్టున లాజ్ బెట్టుక జయెదె.

35 కిచ్చోక మెలె, బూలోకుమ్ తిలన ఎత్తిజన్క జా దీసి లయెదె.

36 ఈంజేవ్ స్రెమల్ తె జా దీసి జెతికయ్ గుర్దువ అల్లర్ ఎత్తితె తుమ్ ఓర్పువ జా జీన్తి రితిచి, జీన్ అవ్ మాన్సు జా జెర్నూ అయోలొసా ఏలువ కెరుక మెన అన్నె జెతి పొదిక అంచి మొత్త తుమ్ టీవేతి రితి, తుమ్ జాగర్ దెకన, జా ఎత్తిక దొర్కు జలి నెక్తి తుమ్క తవున్ మెన తుమ్ ప్రార్దన కెర్తె తా” మెన యేసు సన్సుల్క సంగిలన్.

37 జలె, జా దొర్తి యేసు రోజుక మెద్దెన్ పొది దేముడుచి గుడితె గెచ్చ బోదన కెర్తె తయెదె చి, రోజుక సంజె చట్టుమ్ తెంతో బార్ జా కీబలివ మెట్టయ్ నిర్త తయెదె.

38 రోజుక వెందల్ పొది ప్రెజల్ ఎత్తి బే బేగి బార్ జా జోచి బోదన సూనుక మెన దేముడుచి గుడితె గెచ్చుల.

22

జా దేసిమచ వెల్లెల మాన్సుల్ యేసుక దెర మారుక మెన కుట్టె రెర్తిసి

(మత్త 26:1-5, 14-16; మార్కు 14:1-2, 10-11; యోహా 11:45-53)

1 * పన్నా వండుగు, జలె నే పులయేల పోడియె కతి పండుగు పాసి జా అయోలె.

2 తెదొడ్కి “కెయక కీన్ ప్రెజల్క బమ్మ నే కెర్తె యేసుక మారుమ్?” మెన వెల్లెల పూజర్లు చి మోసే తెన్ దేముడు చిలి అగ్నల్ నీకడ్డన కుట్ట ఉచర్తె తిల. కిచ్చోక మెలె, ప్రెజల్క † బితె తిల.

యూదా యేసుక దెర దెంక బమ్మన్సి

3 తెదొడ్కి, యేసుచ బారజన్ సిన్సుల్ తె తిలొ ‡ ఇస్కరియోతు మెలొ యూదాక నయోతాన్ దెర్దన్.

4 యూదా వెల్లెల పూజర్లు తె దేముడుచి గుడిచ జమాన్సు సుదల్చ అదికారుల్ తె గెచ్చ కెర, “యేసుక తుమ్చి అత్తి అవ్ దెర దెయిందె. కీన్ కెరుమ్?” మెన జోవయింతెన్ లట్టెల్లె.

5 జేవ్ సర్ద జా “తుక డబ్బుల్ దెమ్మ” మెన బమ్మన్.

6 జో కి బమ్మన్చి, జనాబ్ నెంజెలిన్ తె యేసుక దెర దెంక మెన వాట్ చజెతి తిలొ.

* 21:27 21:27 మత్తయి 24:30. † 21:31 21:31 మత్తయి 24:33 అన్నె మార్కు 13:29 తె యేసు అన్నె ఉత్త జెతిన్చి రిసాచి కోడు అన్నె. మెలె, జో అన్నె ఉత్త జెతిసి తెన్నె ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి రాజిమ్ ఎదార్దుమ్ ఏలువ కెరుక దెరెదె. జా రాజిమ్ ఏలువ కెర్తిన్ తె యేసుయి రాో జయెదె, చి ఎత్తి ఉప్పిరి జిన్తో మెలె, దేముడు అబ్బిన్చి అత్తి జో ఎత్తి సార్కు కెర దెయెదె, చి అబ్బిసి కెయక తెయక ఎత్తిచి ఉప్పిరి పూర్తి ఏలువ కెరెదె. ఇన్నెక కొందియిల్క వపులు రెడ్డి ఏక సంజె ఉత్తయ్ 15:24-28 నడు కెర. యేసు ఏలువ కెర్తె పొదిక, జోవయిం తెడి జోవయింక సంజా జోవయించయ్ జల మాన్సుల్ కి ఏలువ కెరుల. ఇన్నెక డీనయేలిసి 5:10 నడు కెర. ‡ 21:33 21:33 నెంజెలి ‘నెరవెర్పువ జంక ఎద్దర్ పిట్టితి నాయ్’.

§ 21:37 21:37 మార్కు 11:11-12, చి 19-20 తె దెకిలె, ‘ఒలివ మెట్టయ్’ మెన నాయ్, గని ‘బేతనయ గవ్వె’. బేతనయ గావ్ ఒలివ మెట్టయ్ పాసి తయెదె. * 22:1 22:1 ‘ఇన్ దస్సి వండుగు కెర’ మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు సంగిలినీ కేన నడు కెరుక జయెదె మెలె, నిర్దమకాండుమ్ 12 అద్యయిమ్ తె. † 22:2 22:2 ‘ప్రెజల్క బితె తిలె’ మెలె, దొన్నచి రిసా ఉచరుక జయెదె. యోహాను 11:48 తె దెకిలె, ‘యేసుక కిచ్చో నే కెర్తె దస్సి బోదన కెర్తె తయెదె, చి ప్రెజల్ పూర్తి జోవయింక సంజా గెచ్చుల, చి రోమ్ దేసిమచ నయోనమ్మ అమచి దేముడుచి గుడి పాడ్ కెరుల, అమచి అదికారుమ్ కుడ్తె గెచ్చవుల’, మెన బితె తిల. జా ఏవ్, గని అన్నె కిచ్చో మెలె, మత్తయి 26:5 చి మార్కు 14:2 తె దెకిలె, వండుగు పొది జోవయింక మారుక పొని, నెంజెలి వండుగక జెర అయేల ప్రెజల్ అల్లర్ దెవుల మెన జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ బితె తా అల్లర్ జెలిన్చి రిసా సంగితయ్. ‡ 22:3 22:3 జోవయింక ‘ఇస్కరియోతు’ మెన కిచ్చోక జోవయింక నావ్ తిలె మెలె, జో ఇస్కరియోతు గవ్వెవో మాన్సు జయెదె.

పన్నా వండుగిది అన్నిమ యేసుచ సస్సుల్ తెయార్ కెర్లసి

(మత్త 26:17-25; మార్కు 14:12-21; యోహా 13:21-30)

7 తెదొడి నే పులయల పొడియె కతి దీసి అయిలె. జా దీసి పన్నా వండుగిది రిసాచి కీమండపిల్ల కండ అర్పితుమ్ దెప్పలె.

8 జాకయ్ యేసు పేతురుక చి యోహానుక “తుమ్ గెచ్చు, చి పన్నా వండుగు అన్నిమ్ అమ్ కతి రిసా దొర్కు జలిసి తెయార్ కెర్” మెలన్.

9 “అమ్ కేన తెయార్ కెరుక తుచి ఆన?” మెన జేవ్ పున్లె.

10 జోవయింక, “ఈందె, పట్టుమచి తెడి పెసిలయ మెలె, పాని వయితోసా ఎక్కిలో తుమ్క దస్సుల్ జయెదె. జోచి పట్టి తుమ్ గెచ్చు చి, కేన్ గెరి జో పెనెదె గే,

11 జో గెర్చొ యెజోహానిక తుమ్ కిప్పి మెన మెలె, ‘అంచ సస్సుల్ తెన్ ఆవ్ పన్నా అన్నిమ్ కతి గది కేన్ మెన అమ్చొ గురుబాబు సంగితయ్’ మెన తుమ్ సంగె,

12 సామన్ తెయార్ కెర్లె వెల్లి అంతస్తు గది ఏక్ తుమ్క జా దెకయెదె. ఒత్తయ్ అమ్చి రిసా పన్నా అన్నిమ్ తుమ్ తెయార్ కెర్ తా” మెన యేసు సంగెలన్.

13 జేవ్ గెచ్చు కెర్, ‘జో సంగెలి రితి ఎత్తి జల్గు జా అస్సె’ మెన దెక కెర్, జా పన్నా అన్నిమ్క దొర్కు జలిసి ఎత్తి తెయార్ కెర్లె.

యేసు సస్సుల్ తెన్ వండుగి అన్నిమ్ కంక
(మత్త 26:16-30; మార్కు 14:22-26; 1 కొరి 11:23-25)

14 వండుగి అన్నిమ్ కెర్లె సమయమ్ పాచ జెతికయ్, యేసు సస్సుల్ తెన్ జా అన్నిమ్ కంక మెన వెసిలె.

15 తెదొడి యేసు జోవయింక, ఆవ్ సేడుక తిల సైమల్ నే జతె అగ్గి తుమ్చి తెన్ ఈంజ పన్నా అన్నిమ్ కంక మెన ఆవ్ ఒగ్గెర్ ఆన జలయ్.

16 కిచ్చొక మెలె, దేముడు ఎదార్దుమ్ ఏలువ కెరుక అయిలె పొదిక, జోచి రాజమతె ఈంజ పన్నా వండుగు *గుర్పు జతి రచ్చనచి ముక్కిమ్చి అర్దుమ్చి కామ్ పూర్తి జల్గు కెర్లె ఎదక ఈంజ మదెన, ఈంజ వండుగి అన్నిమ్ ఆవ్ అస్సె కయి నాయ్ మెన తుమ్క ఆవ్ సంగెతన్.

17 జా వండుగి అన్నిమ్ పితి డొప్పె ద్రాచ రస్సుమ్ యేసు తెదొడి దెర కెర్, ‘ఈంజ తుయి దా దయ కెర్లె’ మెన దేముడు అబ్బొనక సంగ కెర్, సస్సుల్క “ఈంద, ఇస్సె తిలిసి తుమ్ వర్చ తెన్ పియి వంటన.

18 కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి రాజమ్ ఎదార్దుమ్ ఏలువ కెర్లె రితి జెతె ఎదక ఈంజ మదెన ఆవ్ ద్రాచ రస్సుమ్ పియి నాయ్ మెన తుమ్క ఆవ్ సంగెతన్” మెన యేసు సంగ కెర్,

§ 22:7 22:7 యేసు కి జయి వండుగు కెర్లె పొది అర్పితుమ్ జలన్. జో, జలె, కెయింక తెయింక సరిపువన జలి అర్పితుమ్ జలన్. జొయ్య అర్పితుమ్ జలిసి తెంతో అస్సె అర్పితల్ నాయ్. ఎల్లియల్ 9:28, 10:10. * 22:16 22:16 జా పన్నా వండుగు మెన మాములుమ్ యాదుల్ కిచ్చొక కెరుల మెలె, పూర్గుమ్ పొది జేవ్ జుప్పె దేసిమ్ తా గెతిమాన్సల్ జలిసి తెంతో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు జోవయింక రచ్చయవ కెర్లెసి ఏద కెరుక. నిర్వహకాడుమ్ 3 అద్దయమ్ తెంతో యెహోసవ ఎద ఈంజ మత్తెలి పూర్తి తయెదె. ముక్కిమ్క అస్సె నిర్వహకాడుమ్ 12, 13 అద్దయల్ దెతిలె సగుమ్ అర్దుమ్ జెయెదె. గని ‘పన్నా వండుగిచి గుర్పు జతి ముక్కిమ్చి రచ్చన’ మెలె, పాపుమ్ తెంతో, పాపుమ్చి ఉగుమ్ తెంతో, పాపుమ్చి లోకుమ్ తెంతో మాన్సల్ రచ్చయవ జా పరలోకుమ్చి రాజమతె జెదితెసి, పరలోకుమ్చె గెతిసి. † 22:19 22:19 ఈంజ ఎత్తి తిలితె రెగిడ్ల సగుమ్ పుస్తకతె ‘తుమ్చి’ తెంతో 20 నెంబెరి కిడ్ల పూర్తి తెన్ చ కొడె తయి నాయ్.

‡ 22:20 22:20 దస వండుగి అన్నిమ్తె టెర్రి, చెత్తెర్ సుట్టా ద్రాచ రస్సుమ్ పిప్పలె. § 22:22 22:22 మెలె, ‘మెరుక అస్సె’. * 22:23 22:23 ఒత్త తెంతో యేసుక దెర దెంతో యూదా బాన్ జా అదికారుల్తె గెలో. యోహాను 13:30. † 22:27 22:27 యోహాను 13:2-16. ‡ 22:28 22:28 యూదా జోవయింక నాయ్. 23నెంబెర్ కోడుచి ఎట్టెచి కోడు దెక. § 22:30 22:30 ‘తుమ్ బారజన్’ మెలె, జో యూదా వెట్టో, గెద-యేసుక విరోదుమ్ సుదల్చి అత్తి సార్కు కెర్ దెతిలె రిసా. గని యేసు జేవ్ జా పరలోకుమ్తె వెగ గెలి పట్టె, తిల సస్సుల్ ప్రార్థన కెర్ అస్సెక్లె, మెలె మత్తియ మెలోసాక సినానె దెదవన్, చి అస్సె బారజన్ జా గెలె. బారికుల్ 1:15-26.

19 పొడి వెంట ‘తుయి ఈంజ దయ కెర్లె’ మెన దేముడు అబ్బొనక సంగ కెర్, జా పొడి మోడ కెర్, సస్సుల్క దా “ఈంద, ఈంజ అంచ ఆగ్. ‘అంక తుమ్ ఏద కెర్లె గుర్తుక తుమ్ ఇసి కంక అలవాటో జా. ఈంద కా,’ మెన దిలన్.

20 దస్సి, జా అన్నిమ్ కా కేడయిలి పొది *గలన్ అస్సె దెర, “ఈంజ గలన్ ద్రాచ రస్సుమ్, ఆవ్ దెతి నొచి ప్రమానుమ్. తుమ్చి పాపుమ్ గెచ్చయితి రిసా సువ దెతి అంక లోయి. జా లోయిచి గుర్పు ఈంజ ద్రాచ రస్సుమ్.

21 “ఈందె, అంక దెర, సార్కు కెర్ దెంతోసా ఈంజ బల్లతె వెన అంచ తెన్ అన్నిమ్ కెర్లయ్. జోచి అతు అంచ అతు తెన్ ఈంజ బల్లచి ఉప్పిరి అస్సె.

22 కిచ్చొక మెలె, ‘జర్పు జంక అస్సె’ మెన దేముడు అగ్గె తెంతో రెగిడ్లి రితి ఆవ్ మాన్సు జా జెర్కున్ అయిలోసా కిగెచ్చుక అస్సె, గని అయ్యె! కేన్ మాన్సు అంక దెర విరోదుమ్ సుదల్చి అత్తి సార్కు కెర్ దెయెదె గే, జో మాన్సు జతి సిచ్చి కెర్లె!” మెన సంగెలన్.

23 జో దస్సి సంగెతికయ్, ‘ఆవ్ గె? ఆవ్ గె?’ మెన ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో లట్టబుక దెర్ల.*

ఎక్కిలోక ఎక్కిలో సేవ కెర్లె బుద్ది తెన్ తతిసి చి కోడు

24 జలె, జోవయింతె కొస్సె వెల్లి జయెదె గే సస్సుల్ లట్టబుక దెర్ల.

25 జేవ్ దస్సి జతికయ్, యేసు జోవయింక, “యూదుల్ నెంజిల వేర రాసల్ సొంత గవరుమ్ ఉచరన ప్రజల్క జాడ్లు వయడ్తె తిలి రిత జోవయింక పొడి తెన్ ఏలువ కెర్లెతి, అస్సె ప్రజల్చి ఉప్పిర్చి అదికారుల్ ‘దర్దుమ్ కెర్లెన్’ మెనంతతి.

26 గని తుమ్చి తెన్ దస్సి తంక జయె నాయ్. తుమ్చి తెన్ వెల్లి జతోసా ఎత్తిచి కంట దక్కిలో రితో జుప్పన్ చి, తుమ్క ఏలువ కెర్లెసా సేవ కెర్లెసా రితో జుప్పన్.

27 మాములుమ్ ఈంజ లోకుమ్చి రగుమ్ ఉచర్లె, కొస్సె వెల్లి జయెదె? అన్నిమ్క బల్లతె వెసితోసా గే జోవయించి అన్నిమ్ వంట దెంతో గొత్తి సుదో గె? బల్లతె వెసితోసా వెల్లి జయెదె, గెద. జలె, ఆవ్ తుమ్చి నెడిమి తా వంట దెంతో ‘గొత్తి సుదో’ రితో జతన్. ఈంజ అర్దుమ్ కిప్పి జయెదె గే తుమ్ ఉచర.

28 “తుమ్ అంచ సస్సుల్ ఆవ్ సేడ్ల బాదల్ ఎత్తితె జెద నిదానుమ్ తా అస్సున్,

29 అస్సె, జోచి రాజమచి ఉప్పిరి ఆవ్ ఏలువ కెర్లె రిసా కిసి అంచో దేముడు అబ్బొ అంక అదికారుమ్ దా అస్సె గే, దస్సి

30 తుమ్ అంచ రాజమతె అంచ బల్లతె వెన కంక పింక చి, కితుమ్ బారజన్ బార నిజానసల్తె వెన, ఇస్సెయిలల్చ బార సెకుమలుచక అంచ తెడి ఏలువ కెరుక మెన తుమ్క ఆవ్ నిసాన అస్సె” మెన యేసు జోచి సస్సుల్క సంగెలన్.

పేతురుక “ ‘జోక నేని’ మెన అంచి రిసా తుయి తివ్వెరి సంగితె”

(మత్త 26:31-35; మార్కు 14:27-31; యోహా 13:36-38)

³¹ పడ్డో పేతురుచి అగ్గెచి నాన్ దెర, “సీమోసు, సీమోసు, ఈందె, తేబోద కీసి తందుడు పూన నినిదె గే, దస్సి తుమ్మక నీసితి రితి అల్లెరిచి పరిచ్చ కెరుక మెన సయితాన్ సెలవ్ నజన అన్నె.

³² గని తుచి నముకుమ్ పాడ్ జా గెన్ను నాయ్ మెన అడే ప్రార్దన కెర అన్నె. అన్నె, తుమ్ అన్నె బుద్ది జా అంచి పచ్చెన అన్నె జెతి రితి తుమ్ మార్పువ జలదు మెలె, తుమ్మచ బాపుడ్లు జల అంక సంబజల అన్నె మాన్యులచి నముకుమ్ తుమ్ డిట్టుమ్ కెర” మెన యేసు పేతురుక చి, అన్నె సిస్సులక నంగిలన్.

³³ తెదొడి పేతురు “ప్రబు, తుయి జేతె జేలి తంక జలెకి, మొరుక జలెకి, తుచి తెన్ బెద జేలి జయిందె జవున్, మొరిందె జవున్, అంక బి నాయ్” మెలన్.

³⁴ జలె, పేతురు దస్సి నంగితికయ్, యేసు జోక, “ఓ పేతురు, తుక అడే కిచ్చో మెంతసి మెలె, జోక అడే నేని మెన, తుయి తివ్వెరి అంచి రిసా సంగితె ఎదక కుకుడో పాస్ నాయ్”.

డబ్బుల్, సామన్చి కథ్థుమ్చి రిసా యేసు నంగిలిసి

³⁵ తెదొడి యేసు సిస్సులక అన్నె, “జా నుట్టు దేముడుచి రాజమ్ పాసి జా అయేలినచి రిసాచి నుబుమ్ కబుర్ నంగ సంగ మాన్యులక చెంగిల్ కెర కెర తుమ్ బుల” మెన తుమ్మక అడే తెర్రయేలి పొది “నెంచె నెంతె, డబ్బుల్ నెంచె నెంతె, చి జోడ్లు నెంతె గెచ్చ మెన *నంగిలయ్ గెద. జలె, దనచ నెంతె గెతికయ్, తుమ్మక కిచ్చో జలెకు కొత్తు తిలి గె?” మెన పుసిలన్, చి “కిచ్చోయ్ కొత్తు నాయ్” మెల.

³⁶ †దస్సి జబాబ్ దెతికయ్, జోవయింక అన్నె, “అప్పె జలె, కక్క నెంచె గే డబ్బుల్ నెంచె గే అన్నె గే, దెర తంక, చి కక్క కండా తయే నాయ్ గే, జోవయించి కోటు వెక కండా గెనసుక.

³⁷ కిచ్చోక మెలె, తుమ్మక అడే కిచ్చో నంగితసి మెలె,

‡క కి “నేరిమ్ కెల్లెసా” మెన తీర్పు కెరు మెన దేముడుచి కొడెతె రెగ్గయేలి కోడు అంచితె పూర్తి జర్గు జంక అన్నె. కిచ్చోక మెలె, అంచి రిసా రెగిడ్లిసి ఎత్తి కచితుమ్ జర్గు జయెదె” మెలన్.

³⁸ కితెదొడి సిస్సుల్, “ఈందె, ప్రబు, అమచితె దొన్నె కథ్థుమ్లు అస్త” మెల, చి “నాలు” మెలన్.

యేసు మొరుక తిలిన్చి రిసా జో ప్రార్దన కెల్లెసి

(మత్త 26:36-46; మార్కు 14:32-42)

³⁹ యేసు బలీచ మెట్టయ్ గెచ్చుక అలవాట్ తిలి చి, తెదొడి బార్ జా ఒత్తయ్ గెల్లన్. జోచ సిస్సులక కి జో తెన్ బెద గెల.

⁴⁰ జలె, ‘గెత్తేమనే’ మెంతి జో గెతి ఒత్తచి తోటతె పాచ కెర, సిస్సులక యేసు, “అప్పె జెతె అల్లెరి తుమ్మక ఏక పరిచ్చ

రితి జయెదె. ఈంజ ఎత్తితె తుమ్ పాపుమ్ నే కెర్తె రిసా ప్రార్దన కెర్తె తా” మెన యేసు సంగ కెర,

⁴¹ పత్తురు గల్లి ఎదిలి దూరి గెచ్చ కెర, మొగ్రల్ టెక,

⁴² “ఓ బ, తుక ఇస్టుమ్ తిలె, ఈంజ గిన్నెచి అడే నే పీతి రితి అంక పిట్టచ్చ, గని అంచి ఇస్టుమ్ పోసి. తుచి ఇస్టుమ్ జర్గు జవున్” మెన దేముడు అబ్బొనక ప్రార్దన కెల్లన్.

⁴³ *పరలోకుమ్ తెంతో దూత ఎక్కిలో డీన జోక డిట్టుమ్ కెల్లన్.

⁴⁴ †తెదొడి జోచి పెట్టి ఒగ్గర్ బాద దుకుమ్ సేడ, అన్నె ఒగ్గర్ ఆన తెన్ ప్రార్దన కెల్లన్ చి, జోచి గాము కీసి పుట్టిలి మెలె, సుక్కల్ లోయి జా బుయ్యె సేడ గెల్లన్.

⁴⁵ జలె, యేసు ప్రార్దన కెరుక ముల ఉడ్డు కెర సిస్సుల్ తిలిన్తె అయేలి, జేవ్ ఒగ్గర్ దుకుమ్క అల్పు జా నిజ గెల అన్నె.

⁴⁶ అన్నె, జోవయింక “తుమ్ కిచ్చోక నిజా? ఉడ్డు, చి ఈంజ జెతి అల్లెరిచి పరిచ్చతె తుమ్ పాపుమ్ నే కెర్తె రితి ప్రార్దన కెర్తె తా” మెలన్.

యేసుక దెరుక మెన యూదా చి జనాబ్ జట్టు తెన్ అయేలిసి

(మత్త 26:47-56; మార్కు 14:43-50; యోహా 18:3-11)

⁴⁷ యేసు జా కోడు సంగితె తతికయ్, ఒగ్గర్ జెన్ జనాబ్ మాన్యుల్ జట్టు తెన్ అయేల, చి కో జోక పుర్తి గెచ్చ వాట్ దెకయ్తె తిలన్ మెలె, యేసుచ బారజెన్ సిస్సులకె తిలో ఇన్నెరియోతు యూదా. జో యూదా, జలె, యేసుక చుంబుక మెన జోచి పాసి అయేలన్,

⁴⁸ గని యేసు జోక, “ఓ యూదా, అడే మాన్యు జా జెర్చున్ అయేలోనాక దెర దెతి పొది ఉప్రమెన్నుక చుంబ దెతె గె?” మెన జోక పుసిలన్.

⁴⁹ జలె, “జోక దెరుల” మెన యేసు తెన్ తిల జోచ సిస్సుల్ దెక కెర, “ప్రబు, అమచ కథ్థుమ్లు తెన్ జోవయింక కండుమ్ గె?” మెన పుసిల.

⁵⁰ జోవయింక *ఎక్కిలో కిచ్చో కెల్లె మెలె, కి ఎత్తిక వెల్లొ పూజరిచి గొత్తి నుదొక కండుక గెచ్చ, జోచ ఉజెలో కంగ్గె సింద గెల్లన్.

⁵¹ జలె యేసు “అన్నె దన కమె పోన” మెన సంగ కెర, జో గొత్తి నుదొచ కంగ్గె చెంగిల్ కెల్లన్.

⁵² తెదొడి జోక దెరుక మెన బార్ జా అయేల వెల్లెల పూజర్లుక, దేముడుచి గుడిచ సయ్యమ్ నుదల్చ అదికారల్చి తె వెల్లెల నుదల్చ యేసు, “అడే కిచ్చో చొర్లయ్ గే, చి కత్తులు *డండల్ దెరన తుమ్ అయేలయ్?

⁵³ అడే రోజుక దేముడుచి గుడితె గెతె తిలి కి, తెదొడి తుమ్ అంక దెర్లద నాయ్. గని తుమ్చి కామ్ తుమ్ జర్గు కెర్తి గడియ ఈంజ, అందర్ లోకుమ్చి నెక్తి విలువ కెర్తి గడియ ఈంజ” మెన సంగిలన్.

* 22:35 22:35 లూకా 10:4, 9:3. † 22:36 22:36 ఈంజ 36నంబర్చి కోడు కిచ్చోక సంగితయ్, బెర్తి, ‘అల్లెరి జెప్పల చి తుమ్ డిట్టుమ్ తతి రిసా తెయార్ జా’ మెలి అర్థమ్చయ్. గని ‘మాములుమ్ అయేదల్క యుద్దుమ్ కెరుక తెయార్ జా’ మెలి అర్థమ్చ యేసు సంగ నాయ్. పడ్డో పేతురు జో మాన్యుచి కంగ్గె కండా తెన్ సిందితికయ్ యేసు గేల కెల్లన్. మత్తయ 26:52, యోహాను 18:11, లూకా 22:51. ‡ 22:37 22:37 యెసయా 53:12. § 22:38 22:38 నెంజెలి కథ్థుమ్లుచి రిసాచి బాలి సిస్సుల్ అర్థమ్ నే కెర్తె రిసా “ఈందె ప్రబు, అమచితె దొన్నె కథ్థుమ్లు అస్త” మెల, చి “నాలు, అన్నె దస్సి లబ్బా నాయ్” మెలన్.

* 22:43 22:43 ఈంజ ఎత్తి రెగిడ్ల సగమ్ పున్సకతె 43 చి 44నంబర్లుచి కొడె తయే నాయ్. † 22:44 22:44 ఈంజ ఎత్తి రెగిడ్ల సగమ్ పున్సకతె 43 చి 44నంబర్లుచి కొడె తయే నాయ్. ‡ 22:50 22:50 కొన్నె మెలె, పేతురు. యోహాను 18:10 దెక. § 22:50 22:50 ‘ఎత్తిక వెల్లొ పూజరి’ మెలి, మొత్తుమ్ వెల్లెల పూజర్లుచి ఎక్కిలో ‘ఎత్తిక వెల్లొ పూజరి’ జయెదె. దేముడుచి గుడిచ సగమ్ కమె జో ఎక్కిలోయ కెరెదె. జేవ్ ఎత్తిక జో వెల్లొ జయెదె. * 22:52 22:52 నెంజెలి ‘బెడ్డిచో’.

యేసును రిసా 'జోక నేని' మెన పేతురు తివ్వెరి సంగిలిన

(మత్త 26:57-58,69-75; మార్కు 14:53-54,66-72; యోహా 18:12-18,25-27)

⁵⁴ తెదొడి యేసుక దెర ఎత్తిక వెల్లో పూజరిచి మేడతె కడ నిల. కడ నెతె తిలి పొది పేతురు, జలె, దూరి దూరి యేసుచి పట్టి గెతె తిలన్, అన్నె,

⁵⁵ ఎత్తిక వెల్లో పూజరిచి మేడచి వీదిచి నెడిమి నగుమజన్ చల్లిక ఆగి లాప తప్పక మెన వెన తతికయ్, పేతురు జోవయ్యంతెన్ వెసిలన్.

⁵⁶ పేతురు దన్నె ఆగిచి ఉజడతె వెన తతికయ్, తేర్బోడ గొత్తి సుదో వీజీ జోక దెక కెర, చెంగిల్ దెక కెర, "ఈంజో మాన్సు యేసు తెన్ బుల్లె తిలన్" మెలి.

⁵⁷ గని పేతురు "అమ్మ, జోక అడ నేని" మెన సంగిలన్.

⁵⁸ పడ్డె అన్నె గడియ గెతికయ్, అన్నెక్తో పేతురుక దెక కెర, "తుయి కి జో తెన్ తిలన్" మెలన్, గని "బాబు, అడ నెజు" మెన పేతురు సంగిలన్.

⁵⁹ అన్నెక్ గంట గెతికయ్, అన్నె అన్నెక్తో పేతురుచి రిసా "నిజుచి, ఈంజో మాన్సు కదితుమ్ జో యేసు తెన్ తిలన్. ఈంజో కి 'గలిలయ్య సుదో గెద!' మెలన్.

⁶⁰ పేతురు "బాబు, తుయి సంగితిన్చి అర్దుమ్ అడ నేని" మెలన్, జో అన్నె లట్టలై తతికయ్, బేగి కుకుడో వాసెలన్.

⁶¹ తెదొడి యేసుప్రబు పసలు పేతురుక చెంగిల్ దెకిలన్ చి, "కుకుడో అజి నే వాసెతె అగ్గె తుయి తివ్వెరి అంచి రిసా 'జోక నేని' మెంతె" మెన యేసుప్రబు సంగిలిన్ పేతురు ఏదన్ల కెర్తను, చి

⁶² జా వీద తెంతో బార్ జా బయిలె గెచ్చు కొక్క కొక్క ఏడ్లన్.

యేసుక రకితె తిలన్ జోక కొకడ పెట్టిన

(మత్త 26:59-68; మార్కు 14:55-65; యోహా 18:19-24)

⁶³ తెదొడి యేసుక రకితె తిల మాన్సుల్ యేసుక కొకడ కెర దెబ్బల్ పెట్ట చి,

⁶⁴ జోచ అంకివొతె కన్నెల్ బంద కెర, "తుక కో పెట్ట గే తుయే క్రిస్తు గద, అమక సంగు!" మెల, అన్నె

⁶⁵ జోక దూసుప కెర్తె అన్నె ఒగ్గర్ కొడో సంగిల.

⁶⁶ రాత్ పాయితికయ్, యూదుల్చ వెల్లెల సుదల్, జోవయ్యంచ వెల్లెల పూజర్లు చి, మోసా తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గల్ సెకడ్లన్ తగు కెరుక మెన వెసిల చి, జా తగు కెర్తెన్తె యేసుక కడ అన్.

⁶⁷ "తెద్రయందె" మెన దేముడు సంగిలో క్రిస్తు రచ్చించుప కెర్తెనా తుయి గే?" మెన అగ్గెతె వెసిలన్ పుసిల. యేసు కిచ్చి సంగిలన్ మెలి, "అడ తుమక సంగిలె, అంక నంప కెర్తు నాయ్,

⁶⁸ అన్నె, తుమక అడ ఏక కోడు పుసిలె, అంక జబాబ్ దేసు నాయ్,

⁶⁹ గని ఇన్నెచి పడ్డో అడ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసా ఎత్తి నక్తి అదికారుమ్ తిలన్ అమవో దేముడుచి ఉజెతో పక్క వెన తతిన్ దెకితె" మెలన్.

⁷⁰ "దన్నె జలె, అమవో దేముడుచో పుత్తుని తుయి గే?" మెన పుసిల, చి జో జోవయ్యం "తుమ్ సొంత సంగిల్ రెతి ఉయ్యి అడ" మెలన్.

⁷¹ యేసు దన్నె సంగితికయ్, 'దేముడుచో పుత్తుని అడ' మెన యేసు ఒప్పున్చి జో దేముడు తెన్ సమ్మందుమ్ సంగన్చి రెతి జతయ్. జా తప్పు మెన ఉచర, "అమక అన్నె సాచి అవసరుమ్ నాయ్. జో సొంత సంగితికయ్ సూన్లమ్."

23

పిలాతు అదికారిచి మొక్క యేసుక నింద సంగిలిన

(మత్త 27:1-2,11-14; మార్కు 15:1-5; యోహా 18:28-38)

¹ తెదొడి తగుతె వెసిల వెల్లెల సుదల్ ఎత్తి ఉట్ట యేసుక పిలాతు * అదికారికె కడ నిల చి,

² జోచి మొక్క జోక బీడడ కెర, కిచ్చి నేరిమ్ సంగిల మెలి, "క్రైస్తర్ రానోచి అమక ఏలుప కెర్తె ప్రబుతుమ్క సిస్తు దాన నాయ్" మెన. "అడ క్రిస్తు, అడ రానో మెనన, ఈంజో మాన్సు అమచ ప్రజెల్క వెర్రి సెకడ్లయ్".

³ పిలాతు అదికారి యేసుక కిచ్చి పుసిలన్ మెలి, "తుయి యూదుల్చో రానె గే?". "తుయి సంగిల్ రెతి మెన", యేసు జబాబ్ దిలన్.

⁴ తెదొడి వెల్లెల పూజర్లు చి జనాబ్క "ఈంజో మాన్సు కిచ్చి నేరిమ్ నే కెర్రి రెతి అంక డిస్తయ్" మెన పిలాతు అదికారి తిర్చు సంగిలన్.

⁵ జేవ్ కిచ్చి మెల మెలి, గలిలయతె మొదోల్ కెర ఈంజి యెరూసలేమ్ ఎద కి "అమచ యూదుల్ జతిన్ ఎత్తితె, ఈంజో కిచ్చి కిచ్చి సెకడ, ప్రబుతుమ్చి ఉప్పిర్ ప్రజెల్చి నెంతుమ్ పిట్టయతయ్" మెన యేసుచి రిసా పిలాతుక బియడకు ఉచర అబద్ధమ్ సంగిల.

హేరోదుతె పిలాతు యేసుక తెద్రయలిన్

⁶ గలిలయచి కోడు పిలాతు అదికారి సూన కెర, యేసుచి రిసా "దన్నె జలె, ఈంజో మాన్సు గలిలయ్యుడు గే?" మెన పుసిలన్

⁷ హేరోదు ఏలుప కెర్రి గలిలయతె తెంతో యేసు బార్ జలన్ మెన సూన కెర, జోక జో హేరోదు రానోతె తెద్రయలన్. జా పొది హేరోదు యెరూసలేమ్తె జా తిలన్.

⁸ జలె, హేరోదు యేసుక దెక కెర, నర్లసంతోసుమ్ జలన్. కిచ్చుక మెలి, జోచి రిసా అగ్గయ్ తెంతో సూన తిలన్ చి, 'జో కెర్రి కిచ్చి జప్పన్ వెల్లె కామ్ దెకిన్దె' మెన హేరోదు జోక దెకుక ఒగ్గర్ ఆన జా తిలన్.

⁹ జాకయ్, యేసుక జేవ్ మాన్సుల్ ఒత్త కడ నెతికయ్, హేరోదు ఒగ్గర్ కొడోల్ జోక పుసిలన్, గని యేసు ఎక్కి కోడు కి జబాబ్ దియ నాయ్.

¹⁰ తెదొడి వెల్లెల పూజర్లు చి మోసా తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గల్ సెకడ్లన్ పుర్రి బీడ కెర, ఒగ్గర్ విస్సుమ్ తెన్ యేసుచి ఉప్పిరి నేరిమ్లు వయడక దెర్.

¹¹ అన్నె హేరోదు అదికారి జోచి సయ్యమ్ తెన్ జోక నిస్సారుమ్ దెకితె రెతి మార్పుప జా, కొకడ్ల చి, చెంగిల పాలల్ జోక గల దా, పిలాతుతె అన్నె తెద్రయలన్.

¹² చి హేరోదు చి పిలాతు అగ్గె తెంతో ఎక్కిలోక ఎక్కిలో విరోదుమ్ జా తిలె కి, జయ్యి దిన్ తెంతో సిన్తుమ్ బందిల.

† 22:59 22:59 యేసు యూదయ ప్రదేసిమ్చి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె జెర్రిలెకి గలిలయ ప్రాంతమ్తె వడ్డెలన్. ‡ 22:64 22:64 మత్తయ 26:68 దెక.

* 23:1 23:1 పిలాతు అదికారి రోమ్ దేసిమ్చి నావ్ తెన్ యూదయ ప్రదేసిమ్చి ఉప్పిరి చి సమరయ ప్రదేసిమ్చి ఉప్పిరి ఏలుప కెర్రి తిలన్. † 23:2 23:2 క్రైస్తర్ రానో రోమ్ దేసిమ్చి ఉప్పిరి జేవ్ ఆక్రమించుప కెర్రి దేసిమ్లుచి ఉప్పిరి వెల్లో రానో జా తిలన్.

పిలాతు యేసుక జోవయించి అత్తి సార్పు కెర్చిసి
(మత్త 27:15-26; మార్కు 15:6-15; యోహా 18:39-19:16)

13 తెదొడి పిలాతు వెల్లెల పూజర్లుక చి యూదుల్చ అదికారుల్ ఎత్తిక బుకారా కెర,

14 జోవయింక, “ప్రజల్ ప్రబుతుమ్చి తెడి సేంతుమ్ నే తతి రితి ఈంజో సీకడ్చయ్” మెన నంగ తుమ్ ఈంజో మాన్సుక అంచితె కడ అన్దు, అన్నె, తుమ్చి మొక్క అచే పరిచ్చ కెర్లె, ఈందె, ఇన్నెక ఉప్పిరి తుమ్ నంగిల నేరిములత కేన్ కి ‘కెల్ల’ మెన రుజ్జు డీసె నాయ్.

15 హేరోడు కి పరిచ్చ కెర్లె చి, జోక అమతె అన్నె తెద్రయల్, గెద. ఈందె, మొర్చి సిచ్చ జతి కిచ్చి నేరిము కి కెరె నాయ్.

16 జాకయ్, ఇన్నెక ఇదెల్ బుద్ది సీకడ్చి రితి అంచ నయ్యుముల కొర్తల్ తెన్ పెటుతు చి, ఇన్నెక విడ్డల్ కెరిందె” మెలన్.

17 కిచ్చొక మెలె, యూదుల్క నర్త కెర్చి రితి వెర్చి వెర్చి జా వండుగు పొది జేలి జలో కేన్ జవున్ మాన్సుక విడ్డల్ కెరుక జో అదికారిక అలవాల్.

18 గని “జో మాన్సుక పొని. జోక మారు చి, బరబ్బుక ములు. జోకయ్ అమక కావలె” మెన ఎక్కి జట్టు జా కేక్ గల.

19 బరబ్బు, జలె, కొన్న మెలె, యెరూసలేమ్ పట్టుమతె ప్రబుతుమ్చి ఉప్పిరి ప్రజల్ విరోదుమ్ కెర్చి రితి జో అల్లర్ కెర తిలి రిసాచి, నరు అత్య జో కెర తిలి రిసా జోక జేలి కెర జేల్తె గల తిల.

20 తెదొడి కిచ్చి జలి మెలె, యేసుక విడ్డల్ కెరుక మెన తెదొడి ఎద పిలాతుక ఇస్టుమ్ తిలి రిసా, దన్నె మెన కేక్ గల బెర తిలనక అన్నెక్ సుట్టు నంగుక దెర్తెయ్,

21 జేవ్ ఎత్తిజన్ “జోక కిసెలువతె గల బీచడ మొర్చి సిచ్చ కెరు! మొర్చి సిచ్చ కెరు!” మెన కేక్ గల.

22 తెదొడి అన్నెక్ సుట్టు, ఇన్నెతెన్ మొత్తుమ్ తివ్వోర్ జలి, పిలాతు “కిచ్చొక? ఈంజో కిచ్చి నేరిమ్ కెర అన్నె? మొర్చి సిచ్చ జతి ఎదిలి కేన్ నేరిమ్ ఈంజో కెర్చిన్చి రుజ్జు అంక డీసె నాయ్. జాకయ్ ఇన్నెక కొర్తల్ తెన్ పెటు బుద్ది సీకడ్చ చి, విడ్డల్ కెరిందె” మెలన్.

23 గని బెర తిల జనాబ్ “జోక సెలువ గలు! మొర్చు!” మెన కేకుల్ గల గల, బలవంతుమ్ కెర జిన్.

24 జాకయ్ “జేవ్ బలవంతుమ్ కెర నంగిలి రితి జర్గు జవున్” మెన పిలాతు తీర్పు దిలన్,

25 అన్నె, ప్రబుతుమ్చి ఉప్పిరి ప్రజల్క విరోదుమ్ సీకడ్చ నరు అత్య కెర తిలో బరబ్బుకయ్ ముల దిలన్; బెర తిల జనాబ్ బలవంతుమ్ కెర తిలి రిసాచి “యేసుక కిచ్చి కెర్లె గే కెర తుమ్చి ఇస్టుమ్ తుమ్చి పూచి” మెన, జోవయించి అత్తి జోక సార్పు కెర దిలన్.

యేసుక సెలువతె బీచడుక మెన కడ నిలిసి
(మత్త 27:32-44; మార్కు 15:21-32; యోహా 19:17-19)

† 23:17 23:17 ఈంజ ఎత్తి రెగిడ్ తొలితొవ నగుమ్ పుస్తకల్తె 17 నంబర్ కిడు తయ నాయ్. S 23:21 23:21 “సెలువ” మెలె, ఏక్ బీచేతి చి ఏక్ అడ్డుమ్ జతి దొన్నె డండల్ బెదపయ్. జా సిచ్చ జతో మాన్సుక జా సెలువతె ఎగ్దవ కెర, జోవయించ అత్త చట్టో చంపా కెరవ, అత్తచట్టోతె మెకుల్ పెట, సెలువ బుయ్యో బీచ రోవ కెర, దన్నె ములుల. జో సిచ్చ జతో మాన్సుక దన్నె బడాయ్ జా మెరిదె. రోమ్ దేసిమ్చి అలవాల్ తెన్ చి సిచ్చ, జా. *

† 23:34 23:34 ఈంజ ఎత్తి తొలితొ రెగిడ్ గ్రీకు బావన నగుమ్ పుస్తకల్తె ఈంజ ‘అన్నె’ తెంతో ‘ప్రార్థన కెర్లె’ ఎదచి కిడు తయ నాయ్. † 23:34 23:34 యోహాను 19:23. S 23:36 23:36 రానల్, సామన్య నెంజెల మాములుమ్ మాన్సుల్ పతి రగమ్ అమడి తిలి ద్రావ రన్నుమ్ * 23:38 23:38 యోహాను 19:20 తె దెకిరి, పిలాతు అదికారి జా దార్ గండ సొంత కెర్లె తిలన్. తిన్నె బానల్ తెన్ రెగ్గ తిల; గ్రీకు బాన తెన్, రోమ్ దేసిమ్చి లాటిన్ బాన తెన్, చి జేవ్ యూదుల్చి సొంత ఎత్తి బాన తెన్.

26 జలె, యేసుక పట్టుమ్ ఒత్తల్తొచి బయిల్ కడ నెతె తా, ‘యేసుక బీచడ్చి సెలువ వయన జోవయించి వట్టి ఇండున్’ మెన, కేన్ గి బయిలు దేసిమ్ తెంతో జా వాల్ జెతె తిలో సీమాను మెలో కురేనియ ప్రాంతుమ్చో మాన్సుక దెర కెర, జోక జా సెలువ వయడ్.

27 అన్నె, యేసుచి వట్టి ఒగ్గర్జన్ జనాబ్ జెతె తిల, అన్నె జోవయింతెన్ ఒగ్గర్జన్ తేరబోదల్ గుండెతె పెటన ఏడుకుడు జెతె తిల.

28 గని యేసు పనుల జోవయింక, “ఓ యెరూసలేమ్చ తెరబోదలు, అంక జెతి బాద చి రిసా తుమ్ ఏడ నాయ్, గని తుమ్ కిచ్చిచి రిసా ఏడుక మెలె, తుమ్చి చి తుమ్చి బోదల్క రిసాయ్ ఏడ.

29 మెలె, ఈందె, ‘గొడ్డు జలనక, బోదల్ నే పాయిలనక, దూద్ నే సేయడ్లనక చెంగిలి!’ మెన తుమ్ నంగిత దీనల్ జెప్పుల.

30 కిచ్చొక మెలె, జేవ్ దీనల్కవ సిచ్చల్ దెక కెర, ‘అమ్చి ఉప్పిరి సేడ అమక డంక గెల’ మెన డొంగ్రల్క చి మెట్టల్క నంగిల్.

31 “అచ్చె తిలి మెట్టుక మాన్సుల్ ఇసి కెర్లె, సుకా గెలి మెట్టుక కిచ్చి కెరులగే?” మెన జేవ్క నంగిలన్.

32 యేసు తెన్ మొర్చి సిచ్చ జతి రిసా అన్నె దొంగలక కి ఒత్త కడ నిల. జేవ్ నిజామి నేరిముల కెర్లెన.

యేసుక సెలువతె బీచడ్చిసి

33 జలె, ‘గిడ్డి రితి పొలిచచి మెట్ట’ మెలిన్తె జేవ్ ఎత్తిజన్ గెచ్చ పావ కెర, యేసుక జోచి సెలువతె బీచడ్చ చి, జో డెబ్బి వక్క ఎక్కిలోక చి ఉజెతో వక్క ఎక్కిలోక జేవ్ దొంగల నేరిమ్ కెర్లెనక కి ఎక్కిలోక సెలువతె బీచడ్చ.

34 “అన్నె, జోక దన్నె కెర్లెనచి రిసా యేసు “ఓ బ, ఇన్నెక చెమించువ కెరు. కిచ్చి కెర్తతి గే నేన్తి” మెన దేముడు అబ్బొనక ప్రార్థన కెర్లెన్.

జోక సెలువతె బీచడ్చ †జమాన్లు నుదల్ జోచ పాలల్ వంటునుక మెన చీటి గలిల.

35 ప్రజల్ పాసి బీచ తా దెకితె తిల, “జో అన్నె మాన్సుల్క రచ్చించువ కెర్లె, గెద. దేముడు ‘తెద్రయిందె’ మెన నంగ తిలో రచ్చించువ కెర్లెసా క్రిస్తు జయిదె జలె, జొయ్యి నిసాల్లొసా జయిదె జలె, జోక జొయ్యి రచ్చించువ కెరన్ను!” మెన యూదుల్చ అదికారుల్ జోక అసెల.

36 జమాన్లు నుదల్ కి జోక కొకడ్చ. జేవ్ పాసి జా కెర, కి అమ్మడి తిలి ద్రావ రన్నుమ్ చంపా కెర దా,

37 “తుయ యూదుల్చో రానో జలె, తుకయ్ తుయ రచ్చించువ కెరన్ను!” మెన కొకడ్చ తిల.

38 వడ్డె అన్నె కిచ్చి కెర్లె మెలె, “యూదుల్చో రానో ఈంజో” మెన రెగిడ్ దొంగండ యేసుచి బోడిచి ఉప్పిరి ఒడాయ్ల.

యేసు తెన్ సెలువతె ఒడాయ్ జా తిల దొంగల చొర్లె

³⁹ ఒత్త అన్నె నీలువలతె ఒడొయ్ జా తిల నేరిమ్ కెర్ల దొగులతె ఎక్కిలో, జలె, “ ‘తెర్రయిందె’ మెన దేముడు సంగిలో క్రిస్తు రచ్చించువ కెర్తెసా నెంజినె గె? జలె, తుకయ్ తుయ రచ్చించువ కెరసు చి అమక కి రచ్చించువ కెరు!” మెన యేసుక దూసువ కెర సంగిలన్.

⁴⁰ జలె, జో ఎక్కిలో దన్నె లట్టబ్బికయ్, అన్నెజో జోక “ఇన్నెతెన్ తుయ ఎక్కి రితి నీచ్చ జలెకి, దేముడుక బిన్నె నాయ్ గె?

⁴¹ అమ్ జలె, అమ్ నేరిమ్లు కెర్ల రిసాయి నాయమ్ తెన్ అమక సిచ్చ కెర అన్నె, అమ్ కెర్ల కముక జెతి నీచ్చతె అమక గల అన్నె. గని ఈంజో మాన్సు కిచ్చి ఇదిలిన తప్పు కి కెర నాయ్” మెన ఈంజో అన్నెజో [†]చొరు తొల్లితొచొక గల కెర.

⁴² జో యేసుక, “ఓ యేసుప్రబు, తుయి రాన్ జా ఏలువ కెర్ల తుచి అదికారుమ్ తెన్ అన్నె జెతి పొదిక అంక ఉచర దయ్ దెకు” మెన సంగిలన్.

⁴³ యేసు జోక, “తుక అడె కచితుమ్ సంగితసి మెలె, అజ కి చెంగిల్ తోట రితి [‡]పరదైసుతె అంచి తెన్ తన్నె” మెన సంగిలన్.

యేసు మొర గెలిసి
(మత్త 27:45-56; మార్కు 15:33-41; యోహా 19:28-30)

⁴⁴ మెడ్డెన, బార గంటల్ జలి పొది తెంతో, జలె, తిన్నె గంటల్ ఎద, పొడ్డు అందర్ జా గెలి చి, కిజా దేసిమి ఒండి అందర్ జా గెలి.

⁴⁵ అన్నె కిచ్చి జల్లు జలి మెలె, దేముడుచి గుడితె ఒడొవ తిలి ^{*}తెర ఉప్పిర్ తెంతో ఎట్టో ఎద చిరి జా దొన్నె గండల్ జా గెలి.

⁴⁶ తెదొడి యేసు గట్టిజ అవాడ్ కెరన్ “ఓ బ, తుచి అత్తి అంచి జీవు అడె సార్లు కెర దెతన్” మెన సంగ ప్రాసుమ్ ముల దిలన్.

⁴⁷ జలె, యేసుక దెకితె తిలో [†]పుంజెక్జీన్ జమాన్సుక వెల్లో, జల్లు జలిసి ఎత్తి, దెక కెర, దేముడుక గవురుమ్ కెర్లొ చి, “ఈంజో మాన్సు కచితుమ్ పున్నుమచొ!” మెన సంగిలన్.

⁴⁸ అన్నె, కిచ్చి జల్లు జయెది గె దెకుమ మెన ఒత్త గెచ్చ తిల మాన్సుల్ ఎత్తిజని, జల్లు జలిసి దెక కెర, గుండెతె పెటన్ గెరి ఉట్ట గెల.

⁴⁹ అన్నె యేసుచ గేతుసుదల్, చి గలిలయ ప్రాంతుమ్ తెంతో జోచి పట్టి జా [‡]సవైచన కెర తిల తేరబోదల్ కి నీలువల్క ఇదిల్ దూరి టీచ తా జల్లు జలిసి ఎత్తి దెకితె తిల.

యేసుచి పీసుమ్ ఎంగ్లవ దిలిసి
(మత్త 27:57-61; మార్కు 15:42-47; యోహా 19:38-42)

⁵⁰ అరిమతయ్ మెంతి ఏక్ గవ్వెచొ యోసిపు మెలో ఎక్కిలో తిలో. యూదుల్చి వెల్లె తగతె వెసితోసా జయెదె, జో, చెంగిలో నత్తిమచొ మాన్సు జయెదె.

⁵¹ జేవ్ అన్నె వెల్లెల సుదల్ యేసుచి ఉప్పిరి కుత్త కెర్లినతె జో బెది నాయ్, జోక ఇస్టుమ్ నాయ్ చి, ‘ఎత్తి అదికారుమ్

తిలో దేముడుచి రాజమ్ కెయక ఎద్రాగుమ్ డీసిదె, జా రాజమ్చొ క్రిస్తు రాన్ ఏలువ కెరదె?’ మెన జో రకితె తిలన్.

⁵² ఈంజో మాన్సు, జలె, పిలాతు అదికారితె గెచ్చ కెర, “యేసుచి పీసుమ్ అంక దె” మెన జా ఉత్తవ వెంట గెల్లి రిసా నెలవ్ నజీలన్,

⁵³ అన్నె, ఉత్తవ కెర, జోచి ఉప్పిరి చెంగిల్ ఏలువ కిబట్ట గండ పంగ్లవ కెర, కక్క అగ్గ నే రోవ తిలి సాప్రయ్ డొల్లి కెర్లి మెన్సునతె రోవ దిలన్.

⁵⁴ ^{*}కేన్ దీసి దన్నె కెర్లన్ మెలె, యూదుల్చి నెలవ్ కడన్ దీసిక బోగి జయెదె.

⁵⁵ యేసుక [‡]సవైచన కెరుక మెన అగ్గ గలిలయ ప్రాంతుమ్ తెంతో జో తెన్ బెద జా తిల తేరబోదల్ జలె, [‡]యోసిపుచి పట్టి జా తిల, మెన్సున్ దెక, యేసుచి పీసుమ్ కిసి ఎంగ్లవ దిల గె దెకిల.

⁵⁶ దెక కెర, జేవ్ తతా గెరల్ గెచ్చ కెర, జోక పడ్డె గానుక మెన చెంగిల వాసిన తేల్లు తెయారొ కెర్ల. అన్నె దేముడు మోసే తెన్ దిలి అగ్గుల్తె రెగిడ్లి రితి నెలవ్ కడన్ దీసి తుక్కు తిల.

24

యేసుక ‘జీవ్ జా అన్నె’ మెన రుజ్జు అయిలెసి
(మత్త 28:1-10; మార్కు 16:1-8; యోహా 20:1-10)

¹ నెలవ్ కడన్ దీసి రాత్ పాయతె తతికయ్, జేవ్ తేరబోదల్ జేవ్ తెయారొ కెర్ల వాసిన తేల్లు దెరన్ మెన్నె గెల.

² జలె, ఒత్త పాచెలె, కిచ్చి దెకిల మెలె, జా సాప్రయ్ డొల్లి కెర్లి మెన్సున్ వెసితి బాల్క డంక తిలో వెల్లొ పత్తురు ఒన్సుల్ జా అన్నె మెన దెకిల,

³ వెసిలె, యేసుచి పీసుమ్ జేవ్ క డీసి నాయ్.

⁴ జలె, యేసుచి పీసుమ్ అన్నె నెంజిలిన్చి రిసా కిచ్చి ఉచరుక గె జేవ్ నేన తతికయ్, ఈందె, దగదగాల్లు మెర్లువ జల పాలల్ గలన్ల దొగుల ఉబెడల్ రిత దూతల్ జోవయిచి పాసి టీచెల.

⁵ ఈంజేవ్ తేరబోదల్ బియ్యం గెచ్చ బుయి పక్క దెకితె తతికయ్, జేవ్ దూతల్ జోవయింక కిచ్చి మెల మెలె, “జీవు తిలోసాక కిచ్చెక్ మెన్నె చజతను? జో ఇన్నె నాయ్. జో జీవ్ జా ఉట్ట అన్నె.

⁶ ఈందె, జో తెదొడి గలిలయతె తా ఒత్త తెంతో నే బార జతె అగ్గ తుమక సంగిలిసి తుమ్ ఏద కెర.”

⁷ కిచ్చి మెలె, ^{*}“అడె మాన్సు జా జెర్మన్ అయిలోసాక విరోదుమ్ సుదల్ అన్నె పాపుమ్ సుదల్చి అత్తి సార్లు కెర దెంక అన్నె చి, జేవ్ అంక నీలువతె టీచడ మారుక అన్నె, చి తిర్పితక అడె అన్నె జీవ్ జా ఉట్టుక అన్నె, మెన సంగిలన్, గెద” మెన దూతల్ సంగిల.

⁸ జేవ్ తేరబోదల్ యేసుచ తెదొడెవ కొడొ ఏదన్ల కెర్ల,

⁹ అన్నె, మెన్నె తెంతో వసుల ఉట్ట గెచ్చ, [‡]ఎగరజన్ యేసుచ సిన్సుల్క చి జోవయింక నంపజల అన్నె ఎత్తిజాన్క జా కబుర్ సంగిల.

[†] 23:41 23:41 మత్తయి 27:44. [‡] 23:43 23:43 నెంజిలి “పరలోకముతె”. [§] 23:44 23:44 నెంజిలి “ఒండి బూలోకుమతె”. ^{*} 23:45 23:45

ఎక్కి ఎత్తిక వెల్లొ పూజె వెర్సిక ఎక్కి, సుట్టు వెన అల్లితుమ్ దెతి గదిక అడ్డు కెర్లి తెర, జా. జా చిరి జా దొన్నె గండల్ జలిన్చి అల్లమ్ కిచ్చి మెలె, యేసు మెర్లిన తెన్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక చి మాన్సుల్క అడ్డు తిల పాపుమ్ జో యేసు గెచ్చయిలెన్చి అల్లమ్. ఏల్లియలుక రెగిడ్లి ఉత్తమ్ 10:19, 20. [†] 23:47

23:47 జో రోముడు జయెదె జలికి. [‡] 23:49 23:49 లూకా 8:1-3 దెక. [§] 23:53 23:53 యూదుల్ తెన్ బట్టక దిగిల గండల్ కెర గుడియపుల,

పీసుమక. ^{*} 23:54 23:54 ‘సాంత్ జలె అన్నెక్ దీసి మొదల్ జా తయెదె-నెలవ్ దీసి; చి రిసా, తెదొడె వెంట గెలుక నెంజి’ మెన జేవ్ యూదుల్చి రితి ఉచర, సాంత్ నెరిగా నే జతె అగ్గ వెంట గెల. [†] 23:55 23:55 లూకా 8:1-3 దెక. [‡] 23:55 23:55 యోసిపు తెన్ నీకోదేము మెలో బెద వెంట గెల. యోహాను

19:39-40. ^{*} 24:7 24:7 లూకా 9:22, 24. [‡] 24:9 24:9 యేసుక విరోదుమ్ సుదల్చి అత్తి దెర దిలో యూదా మదెనె అత్తి కెరన్ తిలో. మత్తయి 27:5, బారికల్ 1:18.

10 జేడ్ ఎగరజన్ యేసుచ [†]బారికుల్ జో జీవ్ జా ఉట్టినచి రుజ్జు సంగిల జేడ్ తేరబోదల్ కొన్న మెలె, మగ్దల గవ్వెచి మరెయ, యోహాన్న, కియాకోబుచి అయ్యసి మరెయ, చి జోవయింతెన తిల ^{*} అన్నె తేరబోదల్.

11 జేడ్ సంగిలినక 'వెర్రి కోడు' మెన ఈంజేడ్ ఎగరజన్ ఉచర నంప కెర్రి నాయ్.

12 [†]గని పేతురు ఉట్ట కెర, మెన్నునె నిగ గెలో, అన్నె ఒత్త పాచ వంపా జా తెడి దెకిలె, యేసుచి పినుముక అగ్గె పంగ్రవ తిలి బట్టయ్, గని పినుమ్ నాయ్, కిచ్చొ నాయ్. జలె, జగ్గు జలిన్క ఆచారిమ్ జా ఉచరన ఉచరన, గెరి ఉట్ట గెలన్.

ఎమ్మాయు గవ్వె దొగుల సిస్సుల్క యేసు దన్నుల్ జా బెద గెలిసి

(మార్కు 16:12-13)

13 జయ్యి దీసి, యేసుచ సిస్సుల్ జల దొగుల ఎమ్మాయు మెంతి గవ్వె గెతె తిల. జా గాడ్ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్క ఎగర కిలోమిట్ట దూరి తయెదె.

14 జగ్గు జలిన్ ఎత్తిచి రిసా జేడ్ దొగుల లట్టబై తిల,

15 జలె, జేడ్ దన్నె లట్టబై తతికయ్, యేసు సొంత జా వాల్ జా జోవయింతె పాచ కెర, జోవయింతెన బెద ఇండుక దెగ్గన్.

16 జలె, జోక దెకిలెకి, జోక జేడ్ చినుక [†]అడ్డు కెరై తిలన్, చి చినితి నాయ్.

17 తెదొడి యేసు జోవయింక "తుమ్ ఇండ ఇండ, కిచ్చొచి రిసా ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో లట్టబై అప్పున్?" మెన పుసిలన్ చి, జేడ్ ముసుర్గు జా ఇదిలన్ మొక్కొమ్ కెరన అన్నె.

18 జోవయింతె ఎక్కిలో క్షయిపా మెలోసా. జో, జలె, "ఈంజ మదెనె యెరూసలేమ్కె జగ్గు జలిన్ ఒత్త అయిలన ఎత్తిజన్ జాన్తి. ఎక్కి తుయి నేన్నె గె?" మెన జోచి ఆచారిమ్ సంగిలో.

19 యేసు జోవయింక "కిచ్చొ జగ్గు జలిన్?" మెలన్, చి జేడ్ జోక నజరేతు గవ్వెచొ యేసుచి రిసా జగ్గు జలిన్. జో దేముడుచ కబుర్లు సంగిలోసా జా తిలో. జో కెర్రి బోదన, జో కెర్రి వెల్లెల కము, దేముడు దిలన చి, జోచి బోదన జోచ కముక ఎత్తిజన్ ప్రజల్ నంప కెర తిల.

20 గని అమ్చ వెల్లెల పూజగ్గు చి అమ్చ అదికారుల్ 'జో మొర్రి సిచ్చ జపున్ తుమ్ మొర్రి సిచ్చ తియ' రోమ్ దేనిమ్చ అదికారుల్చి అత్తి సార్కు కెర దిల చి, నిలువతె బీచడ మార్గ.

21 అమ్, జలె, జోక "అమ్చ ఇస్రాయేలుల్క కిరచ్చింయచ కెరుక తిలోసా జొయ్య" మెన ఆన జా తిలమ్. అన్నె, అమ్ సంగిలిన జగ్గు జలి తెంతొ, జో మొర్రి తెంతొ, అప్పె తిర్రతి జా అన్నె.

22 అన్నె కిచ్చొ మెలె, అమ్చ తెన్ బెదిత సగుమ్జన్ తేరబోదల్ ఆజి అమ్క ఆచారిమ్చి కోడు సంగిల. రాత్ పాయిత తతికయ్. జేడ్ మెన్నె గెల చి,

23 ఒత్త యేసుచి పినుమ్ డీసె నాయ్, చి అమ్తె జా కెర అన్నె కిచ్చొ మెల మెలె, దూతల్ అమ్క డీసన్ సేడ్ల చి, యేసుక 'జీవ్ జా ఉట్ట అన్నె' మెన అమ్క సంగిల మెల.

24 అమ్చి తెత్తె తిలన సగుమ్జన్ మెన్నె గెచ్చ దెకిల చి, జేడ్ తేరబోదల్ సంగిల్ రితి తిలి. గని యేసుక, దెకితి నాయ్" మెన జేడ్ దొగుల సంగిల.

25 యేసు జోవయింక, "కిచ్చొ గ్యానుమ్ నెంజిలన, తుమ్! దేముడుచ కబుర్లు సంగిల పూర్తుల్చ కొడొ అర్దుమ్ కెరనుక నంప కెరుక అల్లిమ్ కెర్తెను, కిచ్చొక?

26 క్రిస్తు రచ్చింయచ కెర్తొసా దన బాదల్ నేడ జో గవ్వరుమ్ జతినెతె గచ్చుక దొర్కు జలి, గెద" మెన,

27 మోసి చి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ అగ్గల్, అన్నె దేముడుచ కబుర్లు సంగిల పూర్తుల్చి అత్తి రెగిడ్లి, జోచి రిసాచ దేముడుచ కొడెతె రెగిడ్లి ఎత్తిచి అర్దుమ్ యేసు సంగిలన్.

28 జలె, జేడ్ గెతి గాడ్ పాసి జా జెతికయ్, యేసు అన్నె దూరి గెచ్చుక మెలి రితి జలో,

29 గని, "సాంజ్ జలి. సార్దు గెతయ్. అమ్చి తెన్ ఇన్నె తుయి నిర్త సా" మెన జోక బతివాల్య జా సంగిల, చి జేడ్ తతినెతె బెద గెలన్.

30 జలె, జోవయింతెన అన్నెమ్ కంక మెన వెనిలో, అన్నె, ఏక్ పొడి అత్తి దెరన 'ఈంజ తుయి దా దయ కెర్లది' మెన దేముడు అబ్బొన్క జోబర సంగ కెర, జా పొడి మోడ కెర, జోవయింక వంట దిలన్.

31 దన్నె కెర్రికయ్, జోవయింక అంకివో బేంట జల చి, అర్దుమ్ అయిలి చి జోక చినిల. చినిలి బేగి, యేసు మాయ జా ఉట్ట గెలో.

32 దన్నె జగ్గు జతికయ్. "నిజామి, అమ్ వట్టి జో తెన్ జెతె తిలి పొది, దేముడుచ కొడెచి అర్దుమ్ అమ్క జో దెకయ్తె తిలి పొది అమ్చి వెట్టి డడ్డెల్ రితి సర్ల తిలి, గెద" మెన లట్టబప్ప.

33 జోవయించి ఒగ్గర్ సర్లక బేగి ఉట్ట జయ్యి గడియయ్ బార్ జా యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె అన్నె గెల. ఒత్త పాచ కెర, ఎగరజన్ యేసుచ సిస్సుల్క చి జోవయింతెన తిలనక చజల చి,

34 జేడ్ ఈంజేడ్ దొగులక కిచ్చొ మెల మెలె, "ప్రబు నిజామి జీవ్ జా ఉట్ట అన్నె. ^{*}సిహెనుక డీసిలన్!" మెన జేడ్ సంగితికయ్,

35 యేసు ఎమ్మాయునెతె గెతి వట్టి దన్నుల్ జలిన్ అన్నె పొడి మోడెక్యయ్ ఈంజేడ్ జోక చినిలిసి ఈంజేడ్ జోవయింక సంగిల.

జోచ ఎగరజన్ సిస్సుల్క యేసు డీసిలిసి
(మత్త 28:16-20; మార్కు 16:14-18; యోహా 20:19-23; బారి కమ్మె 1:6-8)

[†] 24:10 24:10 ఒగ్గరెత 'సిస్సుల్' మెన అన్నె 'బారికుల్' మెలి పుస్తకుమతె పూర్తి 'బారికుల్' మెంతె తయెదె. [§] 24:10 24:10 ఈంజ మరెయ యేసుచి అయ్యసి జయెదె; మార్కు 6:3. ^{*} 24:10 24:10 జోవయింతె ఎక్కి 'సలోమె' మెలిన్; మార్కు 15:40. [†] 24:12 24:12 ఈంజ ఎత్తి తిలోతె రెగిడ్లి సగుమ్ పుస్తకతె 12 నంబర్చి కోడు తయె నాయ్. [§] 24:16 24:16 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి నిలవకయ్ జా అడ్డు తయెదె. మార్కు 16:12 తెకిలె, యేసుచి పొలిక ఇదిల్ మార్కున జా తిలి. [§] 24:21 24:21 నెంజిలి 'అన్నె గెనన విడ్డత కెరుక తిలోసా'. మాములుమ్ యూదుల్ జోవయింక ఈంజ లోకుమ్చ బాదల్ తెంతొ వడ్డె జోవయింక ఆక్రమించువ కెర్రి రోమ్ దేనిమ్చి ప్రబుతుమ్ తెంతొ చి రచ్చనక ఉచర్తె తిల. బారికుల్ 1:6-8 కె దెక. ఈంజేడ్ సిస్సుల్ కి జా రగుమ్ రచ్చనచి రిసా ఉచర్తె తిల, కిచ్చొగి. అప్పెచి మట్టుక ముక్కిమ్క పాపుమ్ తెంతొ చి రచ్చన దొర్కు కెరుక యేసు అయిలో, చి జాచి రిసా దొర్కు జలి అర్పితుమ్ జలో. లూకా 5:24 యోహాను 3:16-18 దెక. ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు ఆకరకయ్ అగానుమ్ బూలోకుమ్ మార్కున కెరెదె, చి తెదెడెకయ్ యేసు ఎదార్దుమ్ విలువ కెరెదె, చి ఈంజ లోకుమ్చ బాదల్ పూర్తి గెచ్చుల. డీసయిల్ 21:3-5, కొరిందీల్క రెగిడ్లి ఏక్ నంబర్ ఉత్తుమ్ 15:24-28. ^{*} 24:34 24:34 'సిహెను' మెలి, పేతురు. [†] 24:36 24:36 "తుమ్క" తెంతొ 36నంబర్ కోడుచి ఆకర కోడు 'మెలన్' ఎదచి కోడు ఈంజ ఎత్తి తిలోతె రెగిడ్లి సగుమ్ పుస్తకతె తయె నాయ్.

36 జేవ్ దస్సి లట్టబంతె తతికయ్, యేను డీన జోవయించి నెడిమి టీవెలన్, అన్న, †“తుమ్మక నీంతుమ్ తప్పన్. తుమ్ బమ్మ జా నాయ్. ఆవ్వి, గెద” మెలన్.

37 గని జేవ్ బియ్యం గెచ్చ బమ్మ జల. జోక ‘డుంబో’ మెన ఉచర్ల.

38 జో, జలె, జోవయింక “తుమ్ కిచ్చొక బమ్మ జతను? తుమ్చి పెట్టి కిచ్చొక అన్యాయమ్ జతను?

39 అంక సిలువతె గలిలి పొది జేవ్ అంచ అత్తిలె చట్టెలె పెట్ట మేకుల్చ మచ్చల్ దెక అంక తుమ్ చిన. ఆవ్వి గెద. అంక చడ దెక. డుంబోక ఆగ్ తయె నాయ్ అడ్డో తయె నాయ్, గెద, గని అంక అన్న.

40 ‡మెన జోవ అత్తో చట్టో జోవయింక దెకయ్లన్.

41 జలె, జోవయించి నర్తనంతోసుమ్, జోవయించి ఆచారిమ్క జేవ్ తెదొడి ఎద నంప కెరుక ఇదిల్ అల్లర్ జలి రిసా, “ఇన్నె కిచ్చొ జలెకు కతిసి అన్న గె?” మెన పుసిలన్.

42 మొస్సా గండ దిల,

43 జో డుంబో నెంజిలిన్చి రుజ్జుక జో నజన జోవయించి మొచ్చొ కయ్లన్.

44 తెదొడి జోవయింక, “అవ్ తుమ్చి తెన్ తిలి పొది, ‘మోసే పూర్ముచొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్ల కీఆగ్గల్తె అంచి రిసా మోసే పూర్ముచొచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ ఆగ్గల్, దేముడుచ కబుర్లు నంగిల పూర్ముచచి కోడు, చి *కిర్నల్తె †రెగిడ్లిసి ఎత్తి, కచితుమ్ పూర్ జగ్గ జంక అన్న’ మెన నంగిలయ్, గెద” మెన నంగ కెర,

45 దేముడుచ కొడెత తిలిసి జేవ్ అర్దుమ్ కెరంతి రితి ‡అర్దుమ్ దెకయ్లన్.

46 జోవయింక కిచ్చొ మెలన్ మెలె, “దేముడుచి కోడుతె రెగ్గయ్లీసి కిచ్చొ మెలె, ‘దొర్కు జలొ క్రీస్తు రచ్చించువ కెల్లొసా ఒగ్గర్ బాదల్ నీడ మొర తిర్రతక అన్నె జీవ్ జా ఉట్టుక అన్న’ మెన సీఅన్న. అన్నె, ‘కచితుమ్ జగ్గ జయెదె’ మెన దేముడుచి అప్పెచి నెలన్ కిచ్చొ మెలె,

47 మాన్సుల్ జేవ్ కెర్ల పాపల్ చినన జేవ్ పాపల్క దుకుమ్ జా ఒప్పున ములిలె, క్రీస్తు దొర్కు జలి అర్చితుమ్ జలిన్చి రిసా అప్పె జేవ్ కెర్ల పాపల్ చెమించువ జతి వాటు దొర్కు జా అన్నె మెన ఆవ్ క్రీస్తుచి నావ్ తెన్ తొలితో యెరూసలేమ్తె పడ్డో బండ్ లోకుమ్చ పైజల్ ఎత్తిచ మాన్సుల్తె తుమ్ బోదన కెరుక అన్నె.

48 ఈంజ ఎత్తిచి రిసా సాచుల్ జా అన్నెన్, చి తుమ్ బుల సాచి నంగుక అన్నె.

49 ఈందె, అంచ దేముడు అబ్బొ ‘జోవయించి పెట్టి *తెద్రయిందె’ మెన నంగ తిలి జోచి పరలోకుమ్చి దేముడుచి నుద్ది తిలి ఆత్మ తుమ్చి పెట్టి తెద్రయిందె, గని పరలోకుమ్ తెంతో చి జా ఆత్మనెక్తి తుమ్చి పెట్టి జా తుమ్క తెయార్ కెర్తె ఎదక, ఈంజ మదెన్ ఈంజ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె తుమ్

రకితె తా” మెన యేను జేవ్ ఎగరజన్క చి ఒత్త తిల జోక నంపజల అన్నె మాన్సుల్క నంగిలన్.

యేను పరలోకుమ్తె వెగ గెలిసి (మార్కు 16:19-20; బారె కమ్మ 1:9-11)

50 తెదొడి యేను జోవయించి సిన్సుల్క కడన, †బేతసియ గావ్ వక్క గెల చి, అత్తో ఉక్కుల జోవయింక దీవెన దిలన్.

51 జో దస్సి జా దీవెన దెతె తా, జోవయించి నెడిమి తెంతో ముల ఉక్కిల్ జా పరలోకుమ్తె ఉట్ట గెలన్.

52 తెదొడి జేవ్ సెర్కు నీడ జోక బక్తి కెర తా ఒగ్గర్ నర్తనంతోసుమ్ తెన్ యెరూసలేమ్తె అన్నె గెల.

53 రోజుక దేముడుచి గుడితె గెచ్చ, యేనుచి రిసా జో దేముడుచి గప్పరుమ్ నంగితె తిల.

‡ 24:40 24:40 ఈంజ ఎత్తి తొలితో రెగిడ్లి నగమ్ పుస్తకతె 40నంబర్ కోడు తయె నాయ్. § 24:44 24:44 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసాచి అత్తి దేముడు రగ్గయ్ల అగ్గల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడె ఎత్తి బైబిల్తె అగేచి పావ్ పుస్తకమ్తె రెగ్గయ్ జా అన్నె. ఈంజ దెకప్పక మెన కుమియ బానతె నెయి ప్రమానుమ్తె మోసే పూర్ముచొచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ అగ్గల్ మెన రగ్గచ అన్నె. * 24:44 24:44 జేవ్ కిర్నల్తె దావీదు రానో జలొ పూర్ముచొ ఒగ్గర్ రెగిడ్లిన్.

† 24:44 24:44 లూకా 18:31, 22:37, కిర్నలు 20:42. ‡ 24:45 24:45 నెంజిలె ‘నెక్తి తిలన్’. § 24:46 24:46 యెసయా 53:1-9 ఎద జో బాదల్ నీడ మొర్చిన్చి రిసాచి టాలి అన్నె, చి దెస్సా నంబర్ తెంతో బాక నంబర్ ఎద జో అన్నె గప్పరుమ్ జతిన్చి రిసాచి కేడు అన్నె. జో తిర్రతకయ్ అన్నె జీవ్ జా ఉట్టిన్చి రిసా జా నే జతె అగ్గె అన్నె పూర్ముచి వాట్ దేముడుచి కొడెత, ‘జా జగ్గ జయెదె’ మెన కేనె టాలి డీప్య మెలె, యోనా పుస్తకమ్తె. యోనాక వెట్లో మొస్సా గీడ తిర్రతక జోవయింక ఒక్క పేర్తల్ కెర్తెన్. యేను మొర తిర్రతక అన్నె జీవ్ జంక తిలిన్చి రిసాచి టాలి జా. * 24:49 24:49 యోనేలు 2:28, 29 దెక. † 24:50 24:50 బేతసియ గావ్ బలిచ మెట్టుమ్ అన్నె, ఎట్టో వక్కయ్. బారికల్ 1:6-12 చి దెకిలె, జో పరలోకుమ్తె వెగ గెలిన్చి రిసా ఒత్తయి కి అన్నె.

యోహాను సుబుమ్ కబుర్ యోహాను రెగిడ్లి సుబుమ్ కబుర్

యేసుక్రీస్తు కొన్నె

1 * మొదలెంతో కి దేముడుచి 'కోడు తిల'. కిచ్చొ జెర్నన్ నెంజలి పొది తెంతో కి జా కోడు దేముడు తెన్ తిల. జా కోడుయి దేముడు జా తిల. ‡

2 జొయ్యికిచ్చొ నెంజలి జా పొది దేముడు తెన్ తిల. ఎత్తి జోచి అత్తి కర్లుప జలి.

3 తిలీసి ఎత్తి జో నెంజితె జెర్నన్ జయె నాయ్.

4 జోచితె జిప్ప తిల, జా జిప్ప మాన్యులక ఉజడి జా అన్సె.

5 జా ఉజడి అందరెతె ఉజడి దెతె అన్సె గని అందర జా ఉజడిక చిన్నక నెత్తయ్ కి.

6 దేముడు తెర్తయ్ తికయ్, ఏక మాన్సు బార్ జలన్. జోవయించి నావ్ యోహాను.

7 జో సాచి సంగుక అయిలన్. ఎత్తిజన్ క్రీస్తుక సంపజా పాపుమ్ తెంతో రచ్చింపచ జతు మెన, 'దొర్కు జలి * ఉజడి యేసుక్రీస్తుయి' మెన సాచి సంగుక అయిలన్.

8 యోహాను, జలి, జా ఉజడి నెంజె, గని 'క్రీస్తుయి దొర్కు జలి జా ఉజడి' మెన సాచి సంగుక అయిలన్.

9 ఈంజ లోకుమతె జెర్నన్ ఎత్తి, మాన్సుక ఉజడి దెతి నిజామ్ జలి ఉజడి ఈంజ లోకుమతె జెతె అన్సె.

10 జలి, ఈంజ లోకుమతె జో తిల. ఈంజ లోకుమ్ జోచి అత్తి జెర్నన్ జలి, గని ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల జోక చినితి నాయ్.

11 జోచి సొంత గేరీచి మాన్సులెతె జో అయిలన్, గని జోచి సొంత మాన్సుల జోక ఒప్పునీతి నాయ్, సంపజతి నాయ్.

12 దన్నీ జలి పొది సగుమజన్ జోక ఒప్పున బెదవన సంపజా గెల. జోవయింకయి, జలి, 'తెదోడి తెంతో' దేముడుచ బోదల్ తుమ్ జలదు' మెన నెలమ్ దిలన్.

13 జోచ బోదల్ జతి జెర్నన్, జలి, కేన్ నెకుమతె జెర్నలి రిసా జల్లు జలిసి నెంజె, కేన్ తేర్న మున్సుని ఆగేక అనచి రిసా జెర్నన్ జలిసి నెంజె. ఈంజ దేముడుచి దయచి రిసా జోచి అత్తిన్ కి దిలి రిసాచి జెర్నలన్.

14 జలి, దేముడుచి కోడు ఈంజ లోకుమతె మాన్సు జా జెర్నన్ జా అమ్ మాన్సుల తెన్ బెద జలన్. పూర్తి దయ, పూర్తి సత్తిమ్ తా అమ్చి తెన్ జలన్, చి జోచి పరలోకుమ్చి ఉజడి దెకిల్ రితి జలమ్, చి 'దేముడు తెంతో' అయిలో దేముడుచొ ఎక్కి పుత్తన్ ఈంజయి' మెన అమ్క నిజామి రుజ్జా అయిల.

15 జోచి రిసా " అంచి కంట వడ్డో జెతోసా అంచి కంట వెల్లో. కిచ్చొక మెలె, అంచి కంట జో అగ్గెయ్ తిలొసా' మెన

ఇన్నెచి రిసాయి సంగిలయ్" మెన యోహాను సాచి జా కేక గల సాట్సు కెర్తె తిలొ.

16 జోచి ఎదిరాబ్ బెర్తతె తిలి దయ తెంతో అమ్ ఎత్తిజన్ దయ వడ్డో దయ పాయ్ అన్సుమ్.

17 మోసి పూర్ణమచొచి అత్తి దేముడుచ అగ్గెల్ అగ్గె తెంతో అమ్క దా అన్సె, గని దేముడుచి దయ, నిజామ్ యేసుక్రీస్తుచి అత్తి దొర్కు జలి.

18 కేన్ మాన్సుకి కెయ్య కి దేముడుక దెకిత నాయ్. మాన్సు జోక దన్నీ దెకుక నెంజితయ్. జాకయ్, జోచి వక్రయ్ తిలొ దేముడుచొ ఎక్కి పుత్తన్, ఈంజ లోకుమతె జెర్న అమ్చి తెన్ జయె, అబ్బొసి కీసాచొ గే అమ్క దెకవ అన్సె, చి అబ్బొసిక దెకిల్ రితి జా అన్సుమ్.

బాప్తిసుమ్ దెతె తిలొ యోహానుక పరిచ్చ కెర్లిసి

(మత్త 3:1-12; మార్కు 1:1-8; లూకా 3:1-9, 15-17)

19 'యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చ 'యూదులచ వెల్లెల మాన్సుల 'తుయి కో' మెన పునీతి రిసా, జోవయింప పూజల్లు చి దేముడుచి గుడిచి సేవ కెర్తె లేచి పూర్ణమచొచి నెకుమ్చ మాన్సుల సగుమజన్క బాప్తిసుమ్ దెతె తిలొ యోహానుతె తెర్తయిల.

20 జేవ్ జోక 'తుయి కో' మెన పునీతికయ్, జో అబ్బుమ్ జయె నాయ్. జో కీసి సాచి జలి మెలె, "అవ్ క్రీస్తు నెంజ" మెన సత్తిమ్ ఒప్పున్.

21 దన్నీ ఒప్పునీతికయ్, "దన్నీ జలి, దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో ఏలియా పూర్ణమచొ ఏక వేల జన్మ గే?" మెన పునెల. పునెల, "నెంజ" మెన సంగిలన్, చి "దన్నీ జలి, దేముడుచ కబుర్లు సంగుక జెంక తిలొ అన్సె జన్మ గే?" మెన పునెల, గని అన్న "నెంజ" మెన యోహాను సంగిలన్.

22 జోక జేవ్ అన్సె, "దన్నీ జలి, తుయి కొన్నె? అమ్క తెర్తయిల వెల్లెల మాన్సులక అమ్ సంగుక అన్సె. కొన్నె మెన తుయి సంగితన్?" మెన జో తెన్ పునెల.

23 జో జోవయింక, "యెనయా పూర్ణమచొచి అత్తి దేముడు రెర్తయిల

'ప్రబు జెంక వాట్ నోగ కెర!' మెన బయిలె ప్రదేసిమి కేక గల ప్రబుచి అవాడ్ అవ్.

మెన రెర్త అన్సె, గెద. అవ్ ఎక్కి జో" మెన యోహాను సంగిలన్.

24 పిమ్మట్ యోహానుక జేవ్ పరిచ్చ కెర్లన్, జలి, కిపరిసయ్యలె తెంతో జా అన్సె,

25 "తుయి క్రీస్తు నెంజలి, ఏలియా నెంజలి, దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో అన్సె కి నెంజలి, తుక కిచ్చొ అదికారుమ్ తయెద, చి * బాప్తిసుమ్ దెతన్?" మెన జేవ్ పునెల.

* 1:1 1:1 సముద్రమ్ బయిలె లోకుముల్ కిచ్చొయ్ నెంజలి పొది † 1:1 1:1 మెలె, ఎక్కిలో పెల్లి తిలీసి జోవయింప కోడుతె కీసి చినుక జయెదె గే, దన్నీ, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు కీసా అన్సె గే చినుక జలి, యేసుక్రీస్తుక దెకుక. వడ్డో, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి పెల్లి తిలీసి యేసుక్రీస్తుచి అత్తి జల్లు జయెదె.

‡ 1:1 1:1 'ప్రబు' మెలె కిచ్చొ అర్థమ్ తయెదె మెలె, ఎత్తిక చిలువ కెర్తె దేముడు, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు. దేముడు అబ్బొసిక కి దేముడు పుత్తన్క కి 'ప్రబు' మెనల. బయిలెచి ఈంజ వాటతె ముక్కిమ్క క్రీస్తుకయ్ 'ప్రబు' మెనల. § 1:5 1:5 ఈంజ లోకుమ్చి పాపుమ్ అమ్న అందర రితి జలిక, ఉజడిక అందర కీసి

విజపుక నెత్తి గే, క్రీస్తుచి సత్తిమ్చి ఉప్పరి పాపుమ్ జనుక నెత్తి. * 1:7 1:7 సత్తిమ్, సక్తి † 1:19 1:19 యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చె ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి ఎక్కి దేముడుచి గుడి తయెదె. యూదులక జయె పట్టుమ్ ముక్కిమ్ జయెదె. ‡ 1:19 1:19 'యూదుల' మెలె, 'అంచయ్ మాన్సుల జా అంచయ్ జోకర్లు' మెన పూర్ణమ్ తెంతో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి నిసాన్లె ప్రజలె.

§ 1:24 1:24 వరిసయ్యలె మెలె వండితుల్, సద్దాకయ్యలె మెలె వండితుల్, మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గెల్ నెకర్తన్ చి వెల్లెల పూజల్లు యూదులచి వెల్లి సబతె మెనల. * 1:25 1:25 'బాప్తిసుమ్' మెలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు మాన్సుచి పాపుమ్ చెమింప కెర్తె గర్లక కెర్లిసి. కీసి ఎక్కిలో బాప్తిసుమ్ నెజనుక మెలె, "అవ్ పాపుమ్ నుడో" మెన జో మాన్సు ఒప్పున, పాపుమ్ దోయ జా గతి గర్లక పానితె డుజ తా, అన్సె బార్ జంక. ఉపదేసిమ్ దెతోసా బాప్తిసుమ్ దెంక.

26 యోహాను, జలె, “అవ్ జలె, మాన్సుల్క పానితె బాప్తిసుమ్ దెతసి, గని తుమ్చి నెడిమి తుమ్ నేన్లో ఎక్కిలో టీచ అన్సి.

27 జో అంచి కంట పడ్డో జెంక తిలొసా. జో అంచి పడ్డో అయలె కి, జో కెడ్డి ముక్కిమ్చొ మెలె, జోవ జోడ్డుచ వాలివో యిప్పుక అంక విలుచ నాయ్!” మెన జేవ్క ఇని నంగిలన్.

28 ఈంజ ఎత్తి యోర్దాను గాడుక తూర్పు పక్కచి ఒడ్డుతెచి బేతనియ మెలి ఏక టాన్తె జగ్గు జలి.

ప్రజలచి మొక్కి క్రీస్తుచి రిసా యోహాను నంగిలసి

29 అన్వెక్ దీసి, యేసు పాసి తతికయ్, యోహాను జోక దెక, “ఈంజ లోకుమ్చ చి పాపుమ్ వయ్ గెచ్చయ్తో అమ్చొ దేముడు దిలో మెండపిల్ల జలిసా ఓదె!” మెన నంగిలో. అన్సి.

30 “ఇన్నెచి రిసాయి అవ్ నంగిలి, ‘జో అంచి పడ్డో జెర్మిలెకి, అంచి కంట అగ్గయ్ తెంతో తిలొసా, చి రిసా అంచి కంట వెల్లో జయెదె’ మెలయ్.

31 ఈంజో కొన్స గే అవ్ కి అగ్గ నేన్లయ్, గని అవ్ అయలెసి జోచి రిసాయి. † ఇస్రాయేలులు ఇన్సక్ ‘అమ్చొ రచ్చిండుచ కెర్తొసా’ మెన చినుతు మెన, పాపుమ్ జో గెచ్చయ్తె రిసా పానితె మాన్సుల్క బాప్తిసుమ్ దెతసి.”

32 తెదోడి యోహాను అన్వె కిచ్చొ సాచి నంగిలన్ మెలె, † “దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్త పార్గు పిట్టచి రితి జా, ఆగానుమ్ తెంతో ఉత్త జా, జోచి ఉప్పిర్ బీదెలిసి అవ్ దెకిలయ్.

33 అవ్ జోక ‘జోయ్య’ మెన నేన్లయ్. నేన్తయ్, గని పానితెచి బాప్తిసుమ్ అవ్ దెంక మెన అంక తెర్తయ్లో జో అమ్చొ దేముడు కిచ్చొ గుర్తు నంగ తిలో మెలె, ‘అంచి అత్త ఉత్త జా ఎక్కిలోచి ఉప్పిర్ బీదెదె, కచి ఉప్పిరి ఉత్త జా బీదెదె గే, అంచి పరలోకుమ్చి నుద్ది తిలి అత్తక జోక నంపజలనక జోయ్య బాప్తిసుమ్ దా కెరెదె.’

34 జలె, జోక ‘దేముడుచొ పుత్తుసి ఈంజోయ్’ మెన అవ్ రుజ్జు దెక అన్సి, సాచి జా అన్సి” మెన ఒత్త తిలనక యోహాను సాచి నంగిలన్.

యోహానుచ సిన్సుల్తె దొగుల యేసుచి పట్టి గెలిసి

35 అన్వెక్ దీసి, యోహాను జోచి దొగుల సిన్సుల్తె తెన్ టీచ తతికయ్,

36 యేసు జా వాట్ ఇంక గెతె తతికయ్, యోహాను జోక దెక, “పాపుమ్ గెచ్చయ్తో దొర్కు జలి దేముడుచి మెండపిల్ల, ఓదె!” మెన నంగిలన్.

37 యోహానుచ జేవ్ దొగుల సిన్సుల్, జలె, నూన కెర, యేసుచి పట్టి గెచ్చక దర్ల.

38 జలె, యేసు పన్ల, జేవ్ పట్టి జెతె తిలిసి దెక కెర, జోవయంక “కిచ్చొ చజతను?” మెన పునిలన్, చి జేవ్ ‘గురుబాబు’ మెలి అర్దుమ్ తెన్ జోవయంచి అరమయ్ బాన తెన్ “రట్టి” మెన నంగ, “కేనె బన జా అన్సిని?” మెన జోక పునిల.

† 1:31 1:31 ‘ఇస్రాయేలులు’ మెలె, యూదుల్క అన్వెక్ నాన్ జయెదె.

‡ 1:32 1:32 ఎత్తి అదిశారుమ్ తిలో దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తక తెలుగు తెన్

నగుమ్తె ‘పరిశుద్ధాత్మ’ మెంతతి నెజలె ‘చెంగిల్ అత్త’ మెంతతి. § 1:41 1:41 ‘క్రీస్తు’ మెలె, మెన్సుయ్ మెలె, ‘దొర్కు జలి’ రచ్చిండుచ కెర్తొసాక తెర్తయిందె మెన ఎత్తి అదిశారుమ్ తిలో దేముడు పూర్దుమ్ తెంతో నంగ తిలొసా. అన్వె కిచ్చొ అర్దుమ్ తయెదె మెలె, ‘రానో’, ఎత్తి అదిశారుమ్ తిలో దేముడు విలుచ కెరయ్లోసా’ మెలి అర్దుమ్.

* 1:42 1:42 ‘కేపా’ మెలె, ‘పేతురు’ మెలె, ‘పత్తున్’ మెలి అర్దుమ్ తయెదె. † 1:45 1:45 తెలుగు బైబిల్తె దర్భాస్రమ్ మెలె, మోనచి అత్తి దేముడు రర్తయ్లో అగ్గల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడో ఎత్తి బైబిల్తె అగేచి పావ్ పున్కుమతె రర్తయ్ జా అన్సి. ఈంజ దెకప్పక మెన కుమియ్ బానతె నెయ్ ప్రమానుమతె మోన పూర్దుమ్చొచి అత్తి రెడ్డి దేముడుచ అగ్గల్ మెన రర్తచ అన్సి.

‡ 1:45 1:45 ‘ఎత్తి అదిశారుమ్ తిలో దేముడుచ కబుర్లు నంగిల పూర్దుమ్చొ’ మెలె, ఎత్తి అదిశారుమ్ తిలో దేముడు నగుమ్జెనచి పట్టి జోచి అత్త దా జోచ కబుర్లు నంగయ్లో, చి రెర్తయ్లో. మెలె, జోచి అత్త జోవయంచి చోడి పుట్టచ జోచ కబుర్లు లక్ష్మజ్జో, చి జోవయంచి మెన్సుతె సింకయ్తెకయ్ రెడ్డ.

39 జో “జొమ్మ. జా, దెక” మెన నంగిలన్, చి జేవ్ జో తెన్ గెచ్చ, జో బన జలి టాన్ దెకిల. జలె, పాసి పాసి చెత్తర్ గంటల్ నంజె జలి రిసా, జా దీసి జేవ్ దొగుల యేసుతె తా గెల.

అంద్రెయ్ పేతురు మెలో అన్వెనక యేసుతె బుకారా ఆన్సిసి

40 యోహానుచి జా కోడు నూన యేసుచి పట్టి గెల జేవ్ దొగులతె ఎక్కిలో అంద్రెయ్ మెలోసా జయెదె. జో కొన్స మెలె, సిమోను పేతురుచొ బావొసి.

41 జో జలె, అన్వెక్ దీసి పెందలె కిచ్చొ తొలితో కెర్లన్ మెలె, సిమోను మెలో జోచొ అన్వెనక చజ కెర, “మెన్సుయ్క జలె క్రీస్తుక చజ దెక అన్సుమ్!” మెన నంగిలన్. ‘కి’మెన్సుయ్’ మెన జా బాన తెన్ నంగిలె, గ్రీకు బాన తెన్ ‘క్రీస్తు’ మెలి అర్దుమ్ తయెదె.

42 దన్సి నంగ, సిమోనుక అంద్రెయ్ యేసుతె కడ అన్వె. కడ ఆన్తికయ్, యేసు సిమోనుక చెంగిల్ దెక, “యోహాను మెలో ఎక్కిలోచొ సిమోను మెలో పుత్తుసి, తుయ్. జలె, అమ్మ తెంతో తుక ‘కేపా’ మెన నాన్ తితసి” మెన నంగిలన్. * ‘కేపా’ మెన అరమయ్ బాన తెన్ నంగిలె, గ్రీకు బాన తెన్ ‘పేతురు’ జయెదె.

అన్నె దొగులక యేసు సిన్సుల్ కెరెన్సి

43 అన్వెక్ దీసి, గలిలయ ప్రాంతుమతె ఉట్ట గెచ్చిందె మెన యేసు ఉట్ట గెలన్. ఒత్త పావ కెర, పిలిప్ మెలో ఎక్కిలోక చజ కెర, “అంచి పట్టి జా అంచొ సిన్సుడు జా” మెన, యేసు జోక బుకార్లన్.

44 పిలిప్ బేత్సయ్దా పట్టుమ్చొ. అంద్రెయ్ పేతురు కి జయ్య పట్టుమ్చొ.

45 జలె, నతనియేలు మెలో ఎక్కిలోక పిలిప్ చజ కెర, “అమ్చొ, మోన పూర్దుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెర్తయ్లి † అగ్గల్తె, క్రీస్తుచి రిసా రెగిడ్ల, గెద. ‡ అమ్చొ దేముడుచ కబుర్లు నంగిల పూర్దుమ్చొ కి జోవయంచి రిసా రెగిడ్ల, గెద. జలె, జో క్రీస్తుక అమ్ చజ అన్సుమ్. జో కొన్స మెలె, నజరేతు గవ్వెచొ యోసేపుచొ యేసు మెలో పుత్తుసి. జోయ్య” మెన నతనియేలుక నంగిలన్.

46 నంగిలె నతనియేలు అన్వెనుమ్ జా “నజరేతు గవ్వె తెంతో కిచ్చొ జలెకు చెంగిల్ తిలిసి బార్ జయెదె గే?” మెన పునిలన్, గని పిలిప్ జోక “తుయ్ జా కెర, సొంత దెకు!” మెన జోక యేసుతె కడ అన్వె.

47 జలె, నతనియేలు పాసి జెతె తతికయ్, యేసు జోక దెక జోచి రిసా “ఈందె, సత్తిమ్ తిలో ఇస్రాయేలుడు, ఈంజో. ఇనాచితె కిచ్చొ ఉత్తమెన్సు నాయ్!” మెన నంగిలన్.

48 దన్సి నంగితికయ్, నతనియేలు అచారిమ్ జా “తుయ్ కిసా మాన్సుచి అంచి బుద్ది చినిది?” మెన యేసుక పునిలన్, చి యేసు జోక “పిలిప్ తుక నే బుకార్తె అగ్గ, తుయ్ జో రూక్ మెదొరె వెన తిలి పొది తుక ఇన్నె తెంతో దెకిలయ్” మెన జబాబ్ దిలన్, చి

49 నతనియేలు జోక “గురుబాబు, దేముడుచి పెట్టిచొ దేముడు పుత్తుని, తుయి! అమచ ఇసాయేలులుచొ రానో, తుయి!” మెన సంగిలన్.

50 యేసు జోక “ ‘అదే తుక రూక మొదొలి దెకిలయ్’ మెన సంగిలి రిసా తుయి అంక నంప కెర్లది, గెద. ఇన్నెచి కంట అన్నె వెల్లెల కము దెకితె” మెన సంగ యేసు అన్నె.

51 “జలె, అదే తుక కిచ్చొ నిజమి కచితుమ సంగితని మెలె, పరలోకుమ ఉగ్గి జతిన, చి అదే సీమాన్సు జా జెర్మన్ అయిలోసాచి ఉప్పిరి దేముడుచి దూతల్ పరలోకుమతె వెగితిన చి పరలోకుమ తెంతో ఉత్త జెతిన దెకితె” మెన యేసు సంగిలన్.

2

పానిక యేసు ద్రాచ రస్సుమ్ కెర్తిన

1 దొరతి గెతికయ్, గలిలయ ప్రాంతముతెచి కానా మెంతి గచ్చె ఏక పెండ్లి జలి. యేసుచి అయ్యసి ఒత్త జా పెండ్లితె అన్నె.

2 యేసుక, జోచ సిన్పుల్ కి పెండ్లితె బుకారా అన్నె.

3 జలె, పెండ్లి విందుతె అయిలన్ పితి * ద్రాచ రస్సుమ్ ఎత్తి కేడ గెలి. యేసుచి అయ్యసి జోత జా కెర, “విందుక అన్నె ద్రాచ రస్సుమ్ నాయ్” మెన సంగిలి.

4 యేసు జాక “అంచి తెన్ తుక కిచ్చొ కామ్, అయ? అంచి నమయ్యమ అప్పక కి జెంక నేతయ్” మెన అయ్యసినక సంగిలన్.

5 తెదొడి అయ్యసి, జా గెరచ గొత్త సుదల్ కి “తుమ్ కెరుక మెన ఈంజో కిచ్చొ నంగెద గే, జయ్య కెర” మెన సంగిలి.

6 జలె, ఒత్త పాని దెర్ల పత్తుర్ బానల్ సావ్య అన్నె. ఏక బానో, జలె, పుంజెక నెంజెలి పుంజెక యాబయ్ కాయల్ పాని దెరెదె. ఇన బానల్ తె పాని కిచ్చొ ఒత్త తయెదె మెలె, యూదుల్ సుద్ది కెరంత అలవాట్లు చి రిసా.

7 యేసు, జలె, కిచ్చొ కెర్లన్ మెలె, “తుమ్ ఈంజేవ్ బానల్ తె బెర్ల పాని సుడ” మెన, కామ్ కెర్లనక సంగిలన్. సంగితికయ్, జేవ్ బానల్ తె పాని బెరయెల.

8 తెదొడి జో “అప్పె, బానల్ తె తిలిన తుమ్ డుంబ కెర, విందు వంటితో మాన్పుతె నా దాస” మెన సంగిలన్, చి జోక నా దిలె.

9 జలె, జా పాని ద్రాచ రస్సుమ్ మార్పుచ జా అన్నె. ద్రాచ రస్సుమ్ మార్పుచ జలి జా పానిచి రుసి జో విందు వంటితో మాన్పు చక దెకిలన్. జా ద్రాచ రస్సుమ్ కేన తెంతో అయిలి గే పాని డుంబిలనక ఎర్కె, గని విందు వంటితో మాన్పుక ఎర్కె నాయ్. తెదొడి జో, ఆచారిమ్ జా, † పెండ్లిబూలోక బుకారా కెర, జోక

10 “అమచి తెన్ ఇన విందుల్ తె కో కి చెంగిలి రస్సుమ్ తొలితో వంట దెవుల. మాన్పుల్ ఒగ్గి పిలి పడ్డె, గర్చి రస్సుమ్ బార్ కెరుల. గని చెంగిలిచి ఆకరక పితి రితి తుమ్ తియ తిలదు. కిసి?” మెన పునిలన్.

11 గలిలయ ప్రాంతముతెచి కానా మెంతి గచ్చె, యేసు ఈంజ వెల్లి కామ్ జగ్గు కెర్లె. జోవయించి అదికారుమ్

దెకయ్ తె వెల్లెల కము ఎత్తితె ఈంజయి తొలితో చి. జోచ సిన్పుల్ జోచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తిల.

12 ఒత్త తెంతో యేసు, జోచ అయ్యసి, జోచ బావప్పలు, సిన్పుల్, ఇదిల్ ఉత్తర పక్కచి కపర్నహూమ్ పట్టుమతె ఉట్ట గెచ్చు, ఒత్త సగము దీసల్ తా గెల.

దేముడుచి గుడితె సామన్ వికితనక యేసు ఉదడ్తిన
(మత్త 21:12-13; మార్కు 11:15-17; లూకా 19:45-46)

13 యూదుల్చి ‡ పన్నా వండుగు పాని అయిలి. ఈంజ వండుగచి రిసా యెరూసలేమ్ పట్టుమతె యేసు ఉట్ట గెలన్.

14 జలె, దేముడుచి గుడితె వెన కిచ్చొ దెకిలన్ మెలె, ‘అర్చితల్ క’ మెన, బెయిలల్, గొర్లెలు, పార్వ పిట్టల్, దనచ వికుక బెర తిల మాన్పుల్ క దెకిలన్. † డబ్బుల్ పల్లయతనచి కామ్ కి దెకిలన్.

15 తెదొడి, వాలివో తెన్ కొర్తె తయార కెర, జేవ్ ఎత్తిజన్క, సామ్మల్క, గొర్లెల్, ఎత్తి, దేముడుచి గుడి తెంతో ఉదడ గెలన్, అన్నె డబ్బుల్ పల్లయతనచి డబ్బుల్ ఎత్తి వించ గెల కెర, జోవయించ బల్లల్ నేడవ దిలన్.

16 దన్ను కెర, పార్వ పిట్టల్ వికితనక ఇని మెన సంగిలన్: “ఈంజేవ్ ఎత్తి బయిలె దెర గెచ్చు! అంచో దేముడు అబ్బొచో గేరక బియ్యార్ కెర్తె నంత రితి కెరుక జయె నాయ్!” మెన గోల కెర్లన్.

17 జో దన్ను కెర్తెకయ్, దేముడు పూర్గుమ్ రెగ్గయిలి ఏక కోడు యేసుచ సిన్పుల్ ఏదన్ కెర్ల.

“తుచో గేరు జతి దేముడుచి గుడి సుద్ది తా తుకయ్ తవుసు మెన అంచి జీవ్ డడ్తెదె” మెన దేముడు రెగ్గి కోడు.

18 తెదొడి, దేముడుచి గుడిచ అదికారుల్ జల యూదుల్చ వెల్లెల మాన్పుల్ యేసుతె జా కెర, “తుయి అప్పె కెర్లి రితి కెరుక తుక కిచ్చొ అదికారుమ్? తుక అదికారుమ్ తిలె, అమక రుజ్జు దెకయిలి రిసా కిచ్చొ వెల్లి కామ్ కెర్ల?” మెన కొప్పుమ్ తెన్ సంగిల.

19 యేసు, జలె, జోవయంక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “ఈంజ దేముడుచి గుడి తుమ్ నేడవ గెల, చి తిర్తితె తెడి అదే అన్నె బందిందె” మెన సంగిలన్.

20 యూదుల్చ జేవ్ వెల్లెల మాన్పుల్ “అప్పక ఈంజ దేముడుచి గుడి బందుక దొన్నె చిసా సావ్య వెర్పుల్ దెర అన్నె. నేడయిలెగిన, తుయి తిర్తితె బందుక కిసి? నెతిర్లి!” మెన ఆనీల.

21 గని, “దేముడుచి గుడి” మెన జో కిచ్చొ అర్దుమ్ తెన్ సంగిలన్ గే, జేవ్ వెల్లెల మాన్పుల్ నేన్. జోచ సొంత ఆగచి రిసా సంగ తిలో.

22 జలె, పడ్డె, మెలె జో ముర గెచ్చు తిర్తితె తెడి అన్నె జీవ్ జలి పడ్డె, జో ఇని సంగ తిలో మెన జోచ సిన్పుల్ ఉచార కెరుల. ఉచార కెర్లె, క్రీస్తు “ముర అన్నె జీవ్ జా ఉడ్తెదె” మెన

§ 1:51 1:51 ‘మాన్పు జా జెర్మన్ అయిలోసా’ మెన బయిలెతె రెగ్గ తిలె, జేవ్ చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో’ దేముడు తెర్తయలో క్రీస్తు రచ్చించుచ కెర్తెసా.’ పూర్గుమ్ తెంతో దన్ను మెన జోవయించి రిసా ప్రబుచ కబుర్లు సంగిలన్ రెగ్గినతె ‘మాన్పు జా జెర్మన్ జెంక తిలోసా’ మెన రెగ్గ తిలినచి అర్దుమ్ ఒగ్గి నదు కెర్ల యూదుల్ అర్దుమ్ కెరసుల, ఇస్టుమ్ తిలె. * 2:3 2:3 మాములుమ్ ద్రాచ రస్సుమ్ మెలె, ఒప్పు నే గలిలి ద్రాచ రస్సుమ్ జిగ్గ సూరుచి రితి తియన తయెదె. ఒగ్గిర పితికయ్ మచ్చుక జయెదె. పెండ్లితె యూదుల్ దన్నుచి పిప్పల. † 2:9 2:9 పెండ్లి ఉజెడో ‡ 2:13 2:13 పూర్గుమ్ పాచి యూదుల్ బగ్గు దేనిమ్

తా గొతిమాన్పు జలిన్ తెంతో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు రచ్చించుచ కెర్తెసి విద కెర్ల వండుగు, ఈంజ.

§ 2:14 2:14 జోవయంక ఆక్రమించుచ కెర్లి రోమ్ దేనిమ్చి ప్రబుతుమ్చి డబ్బుల్ దేముడుచి గుడితె దెంక నెంజె. జేక, జోవయించి డబ్బుల్ దేముడుచి గుడితె కామక జెతికయ్ రగమ్ డబ్బుల్చె పల్లమన్, వేర వేర తెంతో అయిల బల్లల్ అర్చితుమ్ దెత గొర్లె పిట్టల్ గట్ట గెనసుల, నెంజెలి దేముడుచి గుడిక డబ్బుల్ దెవుల. జేవ్ డబ్బుల్ పల్లయతన నాయమ్ నెంజెలి విదిలి లాబుమ్ కి కెరసుల.

దేముడు పూర్ణమే రెద్దయేలీ కోడు, చి క్రీస్తు అప్పె సంగిలీ కోడు సంప కెరుల.

23 జా పసా, పండుగు పొది, యేసు యెరూసలేమితే తా, కిచ్చొ కిచ్చొ వెల్లెల కము కెర్తె తిలన్, చి జేవ్ కము దకితే తా, జోవయింక 'క్రీస్తు జా తయెద' మెన ఒగ్గరజన్ మాన్పుల్ సంప కెర్తె.

24-25 గని మాన్పుచి పెట్టి తిలి ఉప్రమెన్నుక యేసు జానె. మాన్పుచి బుద్ధి కీసి గే కో జోక సాచి సంగుక నాయ్, జానెచి రిసా, జోవయింక సంప కెరె నాయ్.

3

సికోదేము యేసుతే అందరె అయేలినీ

1 యూదులవో అదికారి ఎక్కిలో, జో పరిసయ్యుల్ మెంత పండితులేతె ఎక్కిలో, జోచి నాన్ సికోదేము.

2 జో ఏక్ దీసి అందరె యేసుతే అయేలన్, అన్నె, "గురుబాబు తుయ బోదస కెర్తె రిసా అమ్చో దేముడు తుక తెద్రవ అన్నె మెన జానుమ్. కిచ్చొక మెలె, దేముడు తోడు నెజెలె, తుయ కెర్తె వెల్లెల కము కెరుక కో కి నెత్తిర్" మెన యేసుక సంగిలన్.

3 యేసు జెలె, జోక, "తుక అవ్ కిచ్చొ నిజమి కచితుమ్ సంగితినీ మెలె, *నోవర్ నే జెర్మిల్ దేముడుచి రాజమి దెకుక నెత్తిర్." మెన సంగిలన్.

4 ఇని సంగితయ్, సికోదేము జోక "మంత్రో జలో మాన్పు అన్నెక దప్ప జెర్మిల్ కీసి? అన్నెక నుట్టు అయ్యోచి పెట్టి పెన గెచ్చ జెర్మిల్ జయెదె గె? నెంజె!" మెన సంగిలన్.

5 యేసు జోక, "దేముడుచి రాజమితే మాన్పు బెదుక జెలె, †పానిక చి దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తుకచి జెర్మిన్ జంకయ్. ఈంజ అత్తుతె జెర్మిన్ కో జతి నాయ్ గే, దేముడుచి రాజమితే జో బెదుక నెంజె.

6 ఈంజ లోకుమితే ఆగేత జెర్మిన్ జెలె, ఆగేచి జెర్మిన్ జయెదె. †దేముడుచి రాజమితే బెదుక జెలె, దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తుతె జెర్మిన్ జంక అన్నె.

7 "ఇని కిసెవర్ జెర్మిల్ అన్నె" మెన తుక అవ్ సంగిలి రిసా తుయ బమ్మ జా నాయ్.

8 ఇనిచి రిసా వాదుక చి దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తుక టాలి కెరుమ్. వాదు, జెలె, ఇన్సుమ్ అయేలి పక్కి వీర్తి రితి జతయ్. వీరితి నప్పుడు మాన్పు నూల్లె కి, కేనె తెంతో జతయ్ గే, కేనె గెతయ్ గే, మాన్పుల్ నేనీతి. జెలె, కేనీ మాన్పు దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తుచి జెర్మిన్ జెలె, దన్నె. జా కీసి జగ్గు జతయ్ గే కో నేనీతి, గని జగ్గు జా అన్నె మెన జో మాన్పుచ కొడెతె కమితె రుజ్జు జతయ్."

9 సికోదేము, జెలె, యేసుక అన్నె "తుయ సంగిలి జెర్మిన్ కీసి జగ్గు జంక జయెదె?" మెన పునీలన్.

* 3:3 3:3 నెంజెలి, 'ఉప్పర్ తెంతో చి జెర్మిన్ జెలెకయ్'. † 3:5 3:5 1. 'పానిక' మెలె, బాప్తుసుమ్చి కోడు మెన సగముజన్ ఉపరతి. పరిసయ్యుల్ యోహాను దెతె తిలి, కెర్తె పాపల్ బమ్మన చెమెంచుప జతి గుర్తుచి బాప్తుసుమ్ నజనుక ఎడ్డరె నేసిల. పానికచి బాప్తుసుమ్ జెలె, నుద్ది జతిన్చి గుర్తుయ జయెదె. అత్తుచి కామ్ జెలె, నుద్ది జతిన్ జయెదె. 2. 'పానిక' మెలె అన్నె సగముజన్ కిచ్చొ అర్దుమ్ ఉపరతి మెలె, మాన్పు మాములుమ్ అయ్యోచి పెట్టి జెర్మిన్ జతిన్చి రిసా సంగితయ్ మెన ఉపరతి. ఈంజ అర్దుమ్ ఉపరతి, దొన్రగల్ జెర్మిన్ కావల్సుమచి కోడు జయెదె; మెలె, ఆగుకచి కి అత్తుకచి కి. † 3:6 3:6 మత్తయ్ మెలె సొన్నుడు రెగిడ్లి నుబుమ్ కలురతి ఎల్లి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి రాజమి 'పరలోకుమచి రాజమి' మెనెదె; మత్తయ్ 3:2, 13:24. ఎక్కిలో పరలోకుమచి రాజమితే నెదితమి కెయక మెలె, జో మాన్పు సంపజా ప్రబుచి అత్తుక నెవర్ జెర్మిన్ జతి గడియ తెంతో. § 3:7 3:7 నెంజెలి, 'ఉప్పర్ తెంతో చి జెర్మిన్ జంక అన్నె'. * 3:14 3:14 ప్రెజల్ ఒగ్గర పాపుమ్ కెర్తె రిసా, ఏక్ సిచ్చక ప్రబు ఒగ్గర అయ్యో తెద్రయలన్. చదితి, మెరుక జయెదె, గని "అచి కోడు సంప కెర్తెన రచ్చించుప జత" మెన "మానీ తెయార్ కెర్తె కంచుచి అయింక కో దెకుల గె రచ్చించుప జా జెప్పల" మెన ప్రబు సంగిలన్, చి జాక దెకిలన చెంగిల్ జా జెల. † 3:14 3:14 యేసుక కీసి టీచడుక మెలె, జోవయింక సిలువతె గల టీచడుక. కో జోవయింక సంపజెలి, జోవయించి పాపుమ్ గెచ్చయేతి రిసా. † 3:15 3:15 ఎక్కిలో ఎల్లి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి రాజమితే బెదితినీ కెయక మెలె, జో మాన్పు సంపజా ప్రబుచి అత్తుక నెవర్ జెర్మిన్ జతి గడియ తెంతో.

10 యేసు జోక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, "ఇస్రాయేలులక తుయ సికడ్జానా జెలిక, ఇన్నెచి అర్దుమ్ కెర్తెన్చి నాయ్ గె?

11 తుక అవ్ కిచ్చొ నిజమి కచితుమ్ సంగితినీ మెలె, అమ్ జానీతినీ తుమ్క సంగితసుమ్, అమ్ దకిలినీ తుమ్క సాచి సంగితసుమ్, గని అమ్చి సాచి తుమ్ వెల్లెల మాన్పుల్ సంప కెర్తెన్చి నాయ్.

12 మాములుమ్ ఈంజ లోకుమితే జగ్గు జతిన్క తుమ్క సంగిలే కి తుమ్ సంప నే కెర్తె జెలె, దన్నె, పరలోకుమచి రిసాచి తుమ్క సంగిలే కి, కీసి సంప కెర్తె!

13 కో మాన్పుయ పరలోకుమితే వెగ గెతి నాయ్, చి తుమ్క సికడుక నెత్తిర్, గని అవ్ మాన్పు జా జెర్మిన్ అయేలీసా ఒత్త తెంతో ఉత్త జా అన్నె, చి ఒత్తయ్ అన్నె వెగ గెచ్చిందె.

14 నూసు, పూర్ణమ 'అయివో చడితినీ తెంతో ప్రెజల్ రచ్చించుప జా జతి' మెన జా బయిలు దేసిమి మోసి కంచుక తెయార్ కెర్తె * అయిచి బొమ్మక కీసి ఉక్కుల టీచడ్లన్ గే, దన్నె అవ్ మాన్పు జా జెర్మిన్ అయేలీసాక ఉక్కుల † టీచడుక అన్నె.

15 కిచ్చొక మెలె, అచి ఉప్పిరికో, జోచి నముకుమ్ తివుల గే, *పరలోకుమచి రాజమితే బెదె, మొర్తె పరలోకుమితే గెచ్చ కెయక తెయక జెప్పల" మెన జోక యేసు సంగిలన్.

16 జెలె, దేముడు ఈంజ లోకుమచక ఎదివాల్ ప్రేమి కెర్తె రిసా, జోచో సొంత ఎక్కి పుత్తునీ ఈంజ లోకుమచ చి పాపుమ్ వయితి రితి జోవయింక తెద్రవ దిలన్. కిచ్చొక మెలె, కోయి జోక సంపజా గెచ్చుల గే, ఎత్తిక నానెనుమ్ నే జతె, సిచ్చతె నే గెతె పరలోకుమితే గెచ్చ కెయక తెయక చెంగిల్ తా జెప్పల.

17 దేముడు జోచో సొంత పుత్తునీ ఈంజ లోకుమితే తెద్రయలినీ కిచ్చొక మెలె, లోకుమచక పాపుమ్ వయడ సిచ్చతె తెద్రయ నాయ్, గని జోచి ఎత్తి పాపుమ్ తెంతో జోవయింక రచ్చించుప కెర్తె రిసా తెద్రయలో.

18 కో జోక సంపజా గెచ్చుల గే, జోవయించి పాపుమ్ జేవ్ వయింక నాయ్. గని కో జోవయింక సంపజతి నాయ్ గే, జోవయించి పాపుమ్ అన్నె కి వయ అన్నె, చి దేముడుచో సొంత ఎక్కి దేముడు పుత్తునీక సంపజతి నాయ్ చి రిసాయి సిచ్చ జతి మొర్తుతె గెచ్చుల.

19 జేవ్ కిచ్చొక జోవయించి పాపుమ్ వయ సిచ్చతె గెచ్చుక మెలె, ఉజడి ఈంజ లోకుమితే అయేలి కి, గర్గు కము కెరుక ఒగ్గరజన్ అలవాల్ జా అన్నెచి రిసా, అందరె రితి పాపుమితే ఇండుక అన జా, జా ఉజడి నేసితి.

20 పాపుమ్ కెరుక ఓజ జల మాన్పుల్, జెలె, జా ఉజడి ఎడ్డరె నెన కెర, జోవయించి కము బయిల్ దెకవనుక నెన కెర బియ, జా ఉజడిజె జెతి నాయ్.

21 గని కో సత్తిమ్ ఇండుల గే, జా ఉజడిక బింక నాయ్, చి జేవ్ కెర్తె కముక 'దేముడుచ కము, జోచి అత్తునెక్కిక సత్తిమ్క

కెర్ర కమొ' మెన రుజ్జు జతి రితి, దయిరిమ్ తెన్ జోచి జా ఉజడితె జెవుల.

క్రీస్తు వెల్లో జతిని యోహాను దాక్ జతిన్చి కోడు

22 ఒత్త తెంతో, యేసు జోచ సిన్పుల్ తెన్ బార్ జా, యూదయ ప్రదేసిమ్చి బయిలె ఉట్ట గెల. జా పొది యేసు జోచ సిన్పుల్ తెన్ తా, జోవయింబి అత్తి మాన్పుల్క బాప్తిసుమ్ దెతె తిలొ,

23 అన్చె, ఒత్త తెంతో ఇదిల్ దూరిక, నలీము మెలి గవ్విచి పాసి తిలి అయేనోసు మెలి టాన్తె ఒగ్గర్ పాసి తతికయ్, యోహాను కి బాప్తిసుమ్ దెతె తతికయ్, మాన్పుల్ జోతె జా కెర బాప్తిసుమ్ నజన్తె తిల.

24 జా పొది యోహానుక హేలోడు రాసో జేలి కెరుక నేతయ్.

25 జలె, యోహానుచ సిన్పుల్ నగుమజన్, నుద్ది కెరంత అలవాట్టు చి రిసా యూదుల్చొ వెల్లో మాన్పు ఎక్కిలో తెన్ లట్టబుక దెర్ల.

26 తెదొడి జేవ్ యోహానుతె జా కెర, జోవయింక "గురుబాబు, ఈంజ యోర్దాను గాడు ఒత్తల్తో జా పొది తుచి తెన్ తిలొసా, తుయి సాచి సంగిలోసా, జో కి ఇన్నె తుచి రితి బాప్తిసుమ్ దెతయ్, చి ఎత్తిజన్ జోతె గెతతి" మెన సంగిల.

27 యోహాను జోవయింక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, "వరలోకుమ్చొ దేముడు జా దిలెకయ్ మాన్పుక జా అదికారుమ్ తయెదె. జో కెర్రిన్ తప్ప నంజె.

28 తుమ్క అగ్గె సంగిలయ్, గెద. 'క్రీస్తు నెంజ, గని అవ్ జోచొ బారికి జా జో జెతిసి సాట్ట కెరుక మెన దేముడు అంక జోచి పుర్రెతో తెద్రవ అన్చె' మెన తుమ్క అవ్ తెదొడి సంగిలయ్. అవ్ దస్సి సంగిలిన్క తుమ్ సాచి జా అన్చున్.

29 జలె, కేన్ జలెకు పెండ్లితె, పెండ్లిబూలి పెండ్లిబూలోకయ్ గెచ్చెది, గెద. బూలోచొ మింతుని జోచి వచ్చెన జా అయిలె కి, జో ఒత్త టీడ, బూలోక దెక, జోచి అవాడ్ సూన, సర్దసంతోసుమ్ జయెదె. జలె, పెండ్లితె బూలోయి కిసి ముక్కిమ్ జయెదె గే, దస్సి, క్రీస్తు ముక్కిమ్ జా అన్చె, చి అంక సర్దసంతోసుమ్.

30 జో వెల్లో జంక, అవ్ దాక్ జంక" మెన యోహాను సంగిలన్.

క్రీస్తుచి అదికారుమ్చి రిసా సంగిలిసి

31 వరలోకుమ్ తెంతో అయిలోసా ఎత్తిచి కంబ వెల్లో. మాములుమ్ ఈంజ లోకుమ్చ మాన్పుల్, జలె, మాములుమ్ ఈంజ లోకుమ్చి రగుమ్ తా, మాములుమ్ ఈంజ లోకుమ్తె తిలిన్చి రిసా లట్టబుల. గని యేసుక్రీస్తు వరలోకుమ్ తెంతో అయిలోచి రిసా, జో ఎత్తిచి కంబ వెల్లో.

32 ఒత్త దేముడు అబ్బొన్తె సొంత దెకిలిసి సొంత సూన్చిని రిసా జో సాచి సంగిలే కి, మాములుమ్ ఈంజ లోకుమ్చి బుద్ది తిల మాన్పుల్ కోయి జోచి సాచి సంప కెర్రి నాయ్.

33 గని, జోచి సాచి కో సూన సంప కెర్రిగే గే, 'దేముడు సత్తిమ్చొ' మెన పూర్తి దయిరిమ్ జా జోచి సాచి దెతతి.

34 దేముడు తెద్రయలోసా జా, జో దేముడుచ కబుర్లు నిదానుమ్ తెన్ సంగితయ్, అన్చె జోచి పెట్టి దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్త అదివాట్ దెతయ్.

35 జలె, దేముడు అబ్బొసి దేముడు పుత్తున్క పూర్తి ప్రేమ అన్చె, చి అదికారుమ్ ఎత్తి జోచి అత్తి సార్పు కెర దాయి గెల అన్చె.

36 దేముడు పుత్తున్క కో సంపజా గెచ్చుల గే, వరలోకుమ్చి రాజిమతె కచితుమ్ బెద, మొర్లె ఒత్త గెచ్చు కెయ్తె తెయ్తె జివుల. గని, దేముడు పుత్తున్చి కొడొ రితి కో కెర్రి నాయ్ గే, జోచి జా పాప్తుమ్ వయ్ అన్చె, చి దేముడు దిలి సిచ్చ జోవయింక కెయ్తె కి పిట్టె నాయ్.

4

సమరయ ప్రదేసిమ్చి తేరబోడక యేసు బోడన కెర్రిసి

1 యోహానుచి కంబ యేసు అన్చె ఒగ్గర్ సిన్పుల్ కెరన బాప్తిసుమ్ దెతయ్ మెన పరిసయ్యల్ సూన్.

2 యేసు మాత్తుమ్ సొంత బాప్తిసుమ్ దెయి నాయ్, గని జోచి సిన్పుల్చి అత్తి దెతె తిలన్,

3 జలె, "బాప్తిసుమ్క ఎత్తిజన్ అంచితె జెతిన్చి రిసా వరిసయ్యల్ సూన అన్చె" మెన యేసు చిన కెర, "జోవయింబి కోపుమ్చి రిసా అప్పెచి మట్టుక ఇన్నె తంక బెదె నాయ్" మెన, యూదయ ప్రదేసిమ్ ముల దా, జో వడ్డిలి గలిలయ ప్రాంతమతె గెచ్చుక మెన అన్చె బార్ జలన్.

4 అప్పె యేసుక సమరయ ప్రదేసిమ్చి వాట్ గెచ్చుక జంకయ్.

5 జలె, సిన్పుల్ తెన్ బార్ జా సమరయ ప్రదేసిమ్చి సుకారు మెంతి ఏక్ గావ్ సాడి అయిల. జా గావ్ కేనె మెలె, యాకోబు మెలో పూర్తుమ్చొ జోచొ యోసేపు మెలో పుత్తున్క దిలి బుయి పాసి అన్చె.

6 ఊంబక యాకోబు కూనయిల కుండి ఒత్త అన్చె. జలె, యేసు ప్రయానుమ్చి రిసా అల్పు జా, జా కుండి సాడి వెసిలన్. పాసి పాసి మెద్దెన్ జా అన్చె.

7 తెదొడి, అన్చెమ్ గెన అనతి రిసా యేసుచ సిన్పుల్ జా గవ్వి విన గెల. యేసు ఎక్కిలో ఒత్త వేన అన్చె

8 జా సమరయ ప్రదేసిమ్చి తేరబోడ ఎక్కి పాసి కడన్తి రిసా అయిలి. యేసు జాక "పాని దె, పియిందె" మెన సంగిలన్.

9 జలె, యూదుల్ సమరయ సుదల్ తెన్ బెదితి నాయ్ చి రిసా, జా తేరబోడ అచారిమ్ జా, "అవ్ ఈంజ సమరయతెచి తేరబోడ, తుయి యూదుడు. జలె, 'పాని దే' మెన కిచ్చొక అంచి అత్తి తుయి సంగితసి?" మెన యేసుక సంగిలి.

10 యేసు జాక, "మాన్పుల్క దేముడు దిలి వరుమ్ తుయి చిన్తది జలె, అన్చె, 'పాని దే, పియిందె' మెన తుక సంగితోసా కొన్నె జయిందె గే తుయి చిన్తది జలె, 'జీవ్ దెతో పాని అంక దే' మెన తుయి అంకయ్ సంగితది," మెన యేసు జాక జబాబ్ దిలన్.

11 జలె, జా తేరబోడ అర్దుమ్ కెరన నాయ్ చి రిసా, "బాబు, ఈంజ కుండి దీగ్ అన్చె. పాని కడన్తి సామన్ కిచ్చె నాయ్, తుక. జీవ్ దెతో జో పాని కేనె తెంతో తుక దొర్కు జయెదె?

12 అమ్చొ యాకోబు పూర్తుమ్చొ, జోచ పుత్తర్లు, జోచ సామ్మల్ ఎత్తి ఈంజయ్ ఊంబచి పాని పితె తిల. జొయ్య అమ్క ఈంజ కుండి దిలన్. తుయి అమ్చొ యాకోబు పూర్తుమ్చొచి కంబ వెల్లో గే?" మెన సంగిలి.

13 జా తేరబోడ దస్సి సంగితకయ్, యేసు జాక, "ఈంబ, ఈంజ పాని కేన్ మాన్పు పిలెకి, జోక అన్చె తాన్ కెరెదె.

* 4:14 4:14 ఇన్నె 'పాని' మెలె, జా టాలిచి అర్దుమ్ కిచ్చె మెలె, వరలోకుమ్చి రాజిమతె బెదితి అత్తెతె జెయ్యన్ దెతి జోవయింబి నుద్ది తిలి అత్తె.

14 గని ఆచే దెలిసి *‘పాని’ కో పివుల గే, జోక కెయింక కి అన్నె తానె కెరె నాయ్. అచే దెతో పాని జోచి పెట్టి ఊంట పుట్టి రితి జతె తయెదె, చి కెయింక తెయింక చెంగిల్ తతి జివుమ్ జోక దొర్పు జయెదె.”

15 జలె, జా తేరబోడ అర్దుమ్ కెరసుక నేతయేచి రిసా, “అప్పె తెంతో అంక తానె నే కెర్తి రితి, పానిక అచే అన్నె ఇన్నె నే జెతె తతి రిసా, తుయి సంగిలో పాని అంక దె” మెలి.

16 యేసు జాక, “తుయి గెచ్చ, తుచో మున్నుదక కడ అను” మెన సంగిలన్.

17 జా తేరబోడ జోక “అంక మున్ను నాయ్” మెన సంగిలి, చి యేసు జాక “అంక మున్ను నాయ్” మెన తుయి సంగిలి కోడు సత్తిమ్.

18 తుక అప్పె ఎద పాచేజన్ మున్నుర్లు అస్సి, చి అప్పె తిలోసా తుచో మున్నుది నెంజె. సత్తిమ్ సంగిలది” మెన యేసు సంగిలన్.

19 యేసు ఇని సంగితికయ్, జా తేరబోడ, “బాబు, దేముడు తుక కిచ్చి కిచ్చి దెకయతయ్ మెన అప్పె అచే చినితని. జొయ్యి తెద్రయలో మాన్పు, తుయి.

20 అమెచ పూర్దుమచ తెంతో అమ్ సమరయ సుదల్ ఈంజ అమెచి మొక్క తిలి డొంగురెత దేముడుక బక్తి కెర్లనుమ్, గని ‘యెరూసలేమ్తె దేముడుచి గుడితె జోక బక్తి కెరుక అస్సి’ మెన తుమ్ యూదుల్ సంగితను” మెన జా సంగిలి.

21 యేసు జాక, “అమ్మ, ఇదిల్ పడ్డొక, ‘దేముడు అబ్బొక బక్తి కెర్తి రిసా ఈంజ డొంగురె జవున్, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ జవున్ ముక్కిమ్ మెనుక నాయ్’ మెన మాన్పుల్క అర్దుమ్ జయెదె.

22 తుమ్ సమరయ సుదల్, దేముడుక బక్తి కెర్లె కి, జోవయింక అప్పెక కిదూరి అస్సున్. అమ్ యూదుల్క మాత్తుమ్, జో నిసాన అస్సి. మాన్పుల్క దొర్పు జలో రచ్చించువ కెర్తొసా అమ్ యూదుల్తె జెర్కుక జోచి నెలవన్.

23 జలె, ఇదిల్ పడ్డొక, అప్పె రితి కి, జో దేముడు అబ్బొక నిజామి నంపజల మాన్పుల్ కో జవుల గే, జోవయించి అత్తుతె నిదానుమ్ జా జోవయింక సత్తిమ్ తిలి బక్తి కెరుల. దేముడు అబ్బొన్ దస్సి మాన్పుది రిసా రకితయ్.

24 దేముడు డిస్తాసా నెంజె, గెద. అత్తుయి, జో. జాకయ్, కో జోక బక్తి కెరుక ఉచరుల గే, జోవయించి అత్తుయి నిదానుమ్ తెన్ జోక సత్తిమ్ తిలి బక్తి కెరుక అస్సి” మెన యేసు జా తేరబోడక సంగిలన్.

25 జో ఇని సంగితికయ్, జా తేరబోడ, “దేముడు తెద్రయదె” మెన సంగిలిలో *‘మెన్నుయ మెలో రచ్చించువ కెర్తొసా జయెదె’ మెన జాని. జో అయేలి పొది, జొయ్యి అమక ఎత్తి దెకయెదె” మెన సంగిలి.”

26 జలె, జా దస్సి సంగితికయ్, యేసు జాక “అచే తుచి తెన్ లట్టబ్బొసా జొయ్యి” మెన సంగిలన్.

27 యేసు ఇని సంగిలి బేగి, జోచ సిస్సుల్ జా గవ్వె తెంతో బుల అయిల. తేరబోడ తెన్ యేసు లట్టబతయ్ మెన దెక ఆచారమ్ జలె, గని ‘తుక కిచ్చి కావలె?’ జలెకు, ‘జాచి తెన్ కిచ్చొక లట్టబ్బసె?’ జలెకు మెన కో పునితి నాయ్.

† 4:14 4:14 “కెయింక తెయింక చెంగిల్ తతి జివుమ్” మెలి, పరలోకుమచి రాజమతె బెదితి, మొర్లె బత్త గెచ్చ జతి, సక్తి. ‡ 4:19 4:19 నెంజెలి, “తుక ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో’ దేముడుచ కబుర్లు సంగితోసా ఎక్కిల్” మెన అచే అప్పె చినితని.” § 4:22 4:22 నెంజెలి, “నేన్ను. అమ్ యూదుల్ మాత్తుమ్, జోవయింక జానుమ్.”

* 4:25 4:25 ‘మెన్నుయ’ మెలి, ‘క్రీస్తు’ మెలి, అన్నె కిచ్చి అర్దుమ్ తయెదె మెలి, ‘రానె’, ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో’ దేముడు విలువ కెరయలోసా’ మెలి అర్దుమ్. † 4:25 4:25 అరమయ్ బాన తెన్ ‘మెన్నుయ’ మెలి, గ్రీకు బాన తెన్ ‘క్రీస్తు’ జయెదె.

28 తెదోడి జా తేరబోడ, జాచి గేడి ముల దా నిగ గెచ్చ, జా గాచే తెడి పెన,

29 “తుమ్ బేగి జా ఎక్కిలోక దెక! ఈంజో మాన్పు కక్కు నే పునితె, అచే అగ్గె కెర్తిని ఎత్తి అంక సంగ దిలో. ఈంజొయి క్రీస్తు జయెదె, కిచ్చొగె” మెన ప్రజల్క బుక్కార్,

30 చి జా తెన్ ఒగ్గరెజన్ యేసుతె జెంక బార్ జలె.

31 జా తేరబోడ గవ్వె పెన ప్రజల్క బుక్కార్ మెద్దెనె, యేసుచ సిస్సుల్ జోక “గురుబాబు, అన్నిమ్ కెరు!” మెన బలవంతుమ్ కెర్లె.

32 గని జో “తుమ్ నేన్లి ఏక రగుమ్ అన్నిమ్ అంక అస్సి” మెన జబాబ్ దిలన్.

33 జో ఇని సంగిలి రిసా, జోచ సిస్సుల్ “ఇన్నెకో జలెకు కిచ్చొ జవున్ అన్నిమ్ ఆన దా అస్తి గే?” మెన ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో లట్టబుక దెర్లె.

34 జేచే దస్సి జతికయ్, యేసు జోవయింక, “అంచి అన్నిమ్ కిచ్చొ మెలి, అంక తెద్రయలోసాచి ఇన్నుమ్ రితి కెరుకయ్. జోచి కామ్ పూర్తి జర్గు కెరుకయ్.

35 “ఈందె, ‘అన్నె చెత్తర జొన్నె గెలెకయ్ వంటో’ లాయ్ అనుక జయెదె” మెన మొక్కల్ రోచితి పొది సంగితను. జలె, అచే తుమ్క కిచ్చొ మెంతసి మెలి, అదె! అంకివో ఉగుడ దెక! బట్టిలె పంటో అప్పె పిక తెయార జా రితి, అంక నంపజంక ఎతివాట్జన్ మాన్పుల్ తెయార జలి రితి సమయమ్ జా అస్సి.

36 ప్రజల్క దేముడుచి రాజమతె బెదయతి ఈంజ అత్తుపంటో లాయితితె కో లాయ్ ఆన్తన జవుల గే, జోవయింక అత్తుజితుమ్ దొర్పు జయెదె. జాచి రిసా, అంచి నబుమ్ కబుర్ తిలి బి గలిలన్ కి, జా అత్తుపంటో లాయ్ ఆన్తన కి, సర్లనంతోనుమ్ జవుల.

37 అంచి అత్తుపంటోచి కామ్తె, జలె, ‘ఎక్కిలో బి గెలిదె, అన్నె పంటో లాయ్ ఆనెదె’ మెలి కోడు సత్తిమ్ జయెదె.

38 అల్లె, తుమ్ మొదోల్ నే కెర్తి ఈంజ కామ్తె బెదుక తుమ్క అచే తెద్రవ అస్సి. కో కో క్కస్సుమ్ జా అగ్గె తెంతో ఈంజ కామ్ కెర తతికయ్, తూమ్ కి అప్పె ఈంజ కామ్తె బెద అస్సున్” మెన యేసు జోచ సిస్సుల్క సికయిలన్.

సమరయచ మాన్పుల్ ఒగ్గరెజన్ యేసుక నంపజలిసి

39 జలె, ‘అచే కెర్తిని ఎత్తి అంక సంగ దిలో’ మెన యేసుచి రిసా జా తేరబోడ సంగిలి సాచి నూన కెర, జా గవ్వెచ సమరయ సుదల్ ఒగ్గరెజన్ యేసుక నంపజలె.

40 జాకయ్, యేసుతె జా కెర, “అమెచి గవ్వె జా తా” మెన జేచే సమరయ సుదల్ బతిమాల్పా జా సంగిల, చి దెరతి తా గెలన్.

41 జో సొంత బోదన కెర్తికయ్, అన్నె ఒగ్గరెజన్ జోక నంపజలె,

42 చి జా తేరబోడతె జా కెర, “తుక ‘జయ్యి సంగిలి రిసా నంపజలమ్’ మెన అప్పె తెంతో సంగుమ్ నాయ్. కిచ్చొక మెలి, అమ్ అప్పె జోచి కొడొ సొంత నూన్లి రిసా, ‘ఈంజ లోకుమచ ఎత్తిక దొర్పు జలో రచ్చించువ కెర్తొసా ఈంజొయి’ మెన పూర్తి దయింమ్ జా అస్సుమ్” మెన సంగిలె.

గలిలయను మాన్యుల్ యేసుకు మరియూద దెకిలిసి
(మత్త 8:5-13; లూకా 7:1-10)

⁴³ జా దొరగెలి తి పడ్డె, యేసు జీవ సిన్సుల్ తెన్ ఒత్త బార్
జా గెచ్చ, గలిలయ ప్రాంతముత పాచెల.

⁴⁴ దేముడుచ కబుర్లు సంగితోసా కో జలెకు సొంత టాన్తె
తిలి, సొంత టాన్తె మాన్యుల్ జోక గపురుమ్ దెకితి నాయ్
మెన జాన కెర, యేసు సొంత సంగిత తిలన్. జాకయ్
యూదయ ప్రదేసిమ్ ముల తిలన్.

⁴⁵ గలిలయ ప్రాంతముచ ప్రజల్ ఒగ్గరజన్, జలె,
యెరూసలేమ్ పట్టుమత పండుగక జేవ్ కి గెచ్చ తా అన్నె
ఉట్ట జా అన్నె. జేవ్ యెరూసలేమ్తె తిలి పొది, యేసు కెర్ల
కము ఎత్తి. దెక తిల. జేవ్, జలె, జేవ్ గలిలయులు, సర్ల
తెన్ జోక మరియూద కెర్ల.

⁴⁶ జలె, జా గలిలయ ప్రాంతముతెచి కానా మెంతి గెచ్చి
యేసు అన్నె ఉట్ట అయెలన్. జా సుట్టు, ఒత్తయ్ పానిక
ద్రాచ రన్నుమ్ మార్పుప కెర తిలన్. జలె, యేసు అప్పె కానాతె
తతికయ్, ఇదిల్ దూరి తిలి కెప్పెరూమ్ మెంతి గెచ్చి
హేరోదు రానెచె వెల్లొ అదికారి ఎక్కిలొచె పుత్తుసి జొల్లొ సేడ
అన్నె.

⁴⁷ యేసు యూదయ ప్రదేసిమ్ ముల దా గలిలయ
ప్రాంతముత జా అన్నె మెన జో వెల్లొ మాన్యు సూన్ల బేగి,
బార్ జా, యేసుతె అయెలన్. జోచె పుత్తుసి మొర గెచ్చెదె గే
జయెదె దీ, దన్నె జా అన్నెచి రిసా, “బేగి జా అమ్మచె పుత్తుక
చెంగిల్ కెరు” మెన యేసుక బతిమాల్చు జా సంగిలన్.

⁴⁸ జలె, యేసు జోక, “దేముడు దిలి అదికారుమ్క రుజ్జు
దెకయత కము నే దెకిలె, తుమ్ నంప కెర్చు నాయ్” మెన
సంగిలన్.

⁴⁹ యేసు ఇసి సంగితికయ్, జో “బాబు, అమ్మచె బోబో నే
మొర్రి తిలి బేగి జె” మెన జో అన్నె బతిమాల్చు జా సంగిలన్.

⁵⁰ తెదొడియేసు జోక, “గో, తుచె పుత్తుది జయెదె!” మెన
సంగిలన్. యేసు సంగిలి కోడు జో మాన్యు నంప కెర, గెరి
గెచ్చుక బార్ జలన్.

⁵¹ జో వట్టె గెత తతికయ్, జోచె గొత్తి సుదల్ జో తెన్
దన్నుల్ జల. “తుచె పుత్తుది జలె!” మెన జోక సంగిల.

⁵² “కెత్తి గంటల్క చెంగిల్ జలె?” మెన జో పుసిలన్, చి
జేవ్ జోక “కాలి ఒంటి గంటక జొల్లొ గెలి!” మెన సంగిల.

⁵³ జలె, “తుచె పుత్తుది జయెదె” మెన యేసు సంగిలి
గడియ జయ్యు మెన జొల్లొ సేడ్లొ నాడుచె అబ్బిసి చిసన్లొ.
జాకయ్, జోచె గెరచ మాన్యుల్ ఎత్తిజన్ యేసుక నంపజా
గెల.

⁵⁴ యూదయ ప్రదేసిమ్ ముల గలిలయ ప్రాంతముతె
తోలితో ఉట్ట అయెలి జా సుట్టు తెంతో, ఈంజొ నాడుక చెంగిల్
కెర్లిసి తెన్ జోచి అదికారుమ్క రుజ్జు దెకయత కము దొన్నె
జల.

5

యేసు యెరూసలేమ్ పట్టుమత ఉట్ట గెలిసి

¹ ఈంజ జగ్గు జలి పడ్డె, యూదుల్చి పండుగు అన్నెక్
అయెలిచి రిసా దేముడుచి దేవులుమ్ తిలి యెరూసలేమ్
పట్టుమతె యేసు ఉట్ట గెలన్.

² జలె, జా పట్టుమతె ‘మెండల్ వీది’ మెన ఏక్ టాన్ అన్నె.
ఒత్త ఏక్ వెల్లొ కుండి అన్నె. ఎల్లి బాన తెన్ జా కుండిచి నాన్
‘జేతెస్త’. జా కుండిచి సుట్టునంత, పాచ్ గుమ్మల్ తిలి టాన్
ఏక్ అన్నె.

³ ఒత్త రగరగాల్ రోగల్చ బెర అన్నె, గుడ్డి మాన్యుల్, సొట్ట
మాన్యుల్, అత్తె చట్టొ లంబ గెల మాన్యుల్, దనచ అన్నె.

⁴ *కిచ్చొక ఒత్త అన్నె మెలె, గడియ గడియక ఏక్ దూత
జా గడ్డె ఉత్త జా కెర, పాని కదుల్ కెరెదె, చి జో పాని కదుల్
జలి బేగి కో జలెకు రోగి తోలితో పానితె ఉత్తెదె గే, జోవయించి
జబ్బు గెచ్చ, చెంగిల్ జయెదె.

⁵ జలె, ముప్పుయ్ అట్టు వెర్చుల్చి జబ్బు తిలొ ఏక్ మాన్యు
ఒత్త అన్నె.

⁶ యేసు జా వెల్లి కుండి తిలిన్తె గెచ్చ, జో రోగిక దెక, ‘ఒత్త
ఎత్తివాడ దీసల్ తెంతో జోచి అంతుల్నె తెనిజ తా మాలజ్ జా
అన్నె’ మెన చిస కెర, “తుక నిజమి చెంగిల్ జంక ఇష్టుమ్
అన్నె గే?” మెన జోక పుసిలన్.

⁷ జో రోగి “బాబు, పాని కదుల్ జలి బేగి అంక పానితె
ఉత్తయతోసా కో నాయ్, చి అచె ఉత్తిర్లె ఎద అన్నె కో గే అంచి
కంట అగ్గె ఉత్తెదె” మెన సంగిలన్.

⁸ యేసు జోక “తుమ్ ఉట్ట, తుచి అంతుల్నె వయన
ఇండు!” మెన సంగిలన్.

⁹ సంగిలి బేగి, జో మాన్యు చెంగిల్ జా జోచి అంతుల్నె
వయన ఇండిలన్.

¹⁰ జా దీసి, యూదుల్చి బక్కి కెర్లి సెలవ్ కడ్డన్లె దీసి. జలె,
యూదుల్చె వెల్లెల మాన్యుల్ సగుమ్జన్ చెంగిల్ జలొ జో
మాన్యుక దెకిల. దెక, “ఈంజ సెలవ్ కడ్డన్లె దీసి. తుచి
అంతుల్నె వయన ఇండు గాయ్!” మెన సంగిల.

¹¹ దన్నె సంగితికయ్, చెంగిల్ జలొ జో మాన్యు “తుచి
అంతుల్నె వయన ఇండు” మెన, అంక చెంగిల్ కెర్లొసా
సంగిలన్, చి వయన ఇండిలయ్” మెన జోవయంక జబాబ్
దిలన్.

¹² “తుచి అంతుల్నె వయన ఇండు” మెలొసా కో? మెన
జేవ్ వెల్లెల మాన్యుల్ పుసిల.

¹³ జో కొన్నె జయెదె గే చెంగిల్ జలొ జో మాన్యు నేన్.
కిచ్చొక మెలె, ఒత్త ఒగ్గరజన్ జనాబ్ తతికయ్, యేసు, కో నే
దెకితె, ఉట్ట గెచ్చ తిలొ.

యేసు జో మాన్యు తెన్ అన్నె దన్నుల్ జా జాగర్త
సంగిలిసి

¹⁴ పడ్డె, చెంగిల్ జలొసాక యేసు దేముడుచి గుడితె చజ
కెర, జోక “ఈంజ, అప్పె తుమ్ చెంగిల్ అన్నెసి. అన్నె కిచ్చొ
జపున్ వెల్లి బాద నే నేడ్లి రిసా అన్నె పాపుమ్ కెరు నాయ్”
మెన జాగర్త సంగిలన్.

¹⁵ జో మాన్యు ఒత్త తెంతో గెచ్చ, “అంక చెంగిల్ కెర్లొసా
యేసుయ్” మెన యూదుల్చె వెల్లెల మాన్యుల్క సంగిలన్.

¹⁶ జలె, సెలవ్ కడ్డన్లె దీసి యేసు ఈంజ కామ్ కెర్లి రిసా,
యూదుల్చె వెల్లెల మాన్యుల్ జోక అల్లర్ కెరుక దెర్ల.

¹⁷ దన్నె జతికయ్, యేసు జోవయంక, “అగ్గె తెంతో ఎద కి
అంచొ దేముడు అబ్బొ కామ్ కెర్తె తత్తయ్. అచె కి జోచి కామ్
కెర్తె అన్నె” మెన సంగిలన్.

¹⁸ జలె, ‘సెలవ్ కడ్డన్లె దీసి పిట్టవన కామ్ కెర్తయ్’ మెన,
అన్నె, దేముడు తెన్ సమ్మందుమ్ మెనల్లొ జోక ‘అబ్బొ’ మెన
యేసు సంగిలిచి రిసా, యేసుక మారుక మెన అన్నె ఒగ్గర్
ఉచర జల.

యేసుచి అదికారుమ్ కేనె తెంతో జెత్తయ్

¹⁹ జలె, కోపుమ్ జల జేవ్ వెల్లెల మాన్యుల్క యేసు ఇసి
మెన సంగిలన్. “అచె తుమ్క కిచ్చొ నిజమి కచితుమ్

* 5:4 5:4 గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ తోలితో కెగిడ్ల సగుమ్ పుస్తకతె 4 నంబర్చి కోడు తయె నాయ్.

సంగీతని మెలె, దేముడు అబ్బొ కెర్రిసి కేన్ జలెకి ఆవ్ పుత్తుసి దెకిలె, జయ్యి దస్సి కెర్రి తయిందె, వేరచి కిచ్చొ కెరుక నెంజె. అబ్బొ కిచ్చొ కెర్రి, ఆవ్ పుత్తుసి జయ్యి కెర్రిసి.

20 ఆవ్ పుత్తునక దేముడు అబ్బొ ప్రేమ కెర్తయ్. దేముడు అబ్బొ కెర్రినె ఎత్తి, ఆవ్ జోచొ పుత్తునక దెకయ్తె తత్తయ్. తుమ్ దెకిలె ఈంజేవ్ కమెచి కంట అన్నె జిన్ కమె ఆవ్ పుత్తునక దేముడు అబ్బొ దెకయెదె. తుమ్ ఆచారిమ్ జన్తె.

21 కిన్ కమె మెలె, మొర గెలసక ఉట్టవ దేముడు అబ్బొ జోవయింక కిసి అన్నె జయ్యిదయ్ గే, దస్సి, కక్క జయ్యిడుక సర్ల జయిందె గే, జోవయింక జయ్యడ చెంగిల్ కెరిందె.

22 వడ్డె, దేముడు అబ్బొ కక్క సొంత తీర్పు కెరె నాయ్. తీర్పు కెర్రి అదికారుమ్ ఆవ్ జోచొ పుత్తునక సార్చ కెరె దా అన్నె.

23 దేముడు అబ్బొక మాన్యుల్ కిసి గవురుమ్ కెర్తతి గే, దస్సి ఎత్తిజన్ ఆవ్ జోచొ పుత్తునక కి గవురుమ్ కెర్త మెన, జో నెలవ్ దా అన్నె. ఆవ్ పుత్తునక కో గవురుమ్ కెర్రి నాయ్ గే, అంక తెర్తయ్లో దేముడు అబ్బొక కి గవురుమ్ కెర్రి నాయ్.

24 “తుమ్క కిచ్చొ నిజమి కచితుమ్ ఆవ్ సంగీతసి మెలె, అంక తెర్తయ్లోసొక నంప కెరె కో అంచి కోడు సూన కెరుల గే, పరలోకుమ్చి రాజిమతె బెదితి వరుమ్ జోవయింక దొర్పు జా అన్నె. పాపుమ్చి రిసా జేవ్ మొర గెల రిత జా తిలి కి, జేవ్ కెర్రి పాపల్ చెమించువ జా సిచ్చతె గెతి నాయ్, గని జిచ్చి జా అన్నె.

25 “తుమ్క నిజమి కచితుమ్ ఆవ్ కిచ్చొ సంగీతసి మెలె, మొర గెలస ఆవ్ దేముడు పుత్తునిచి అవాడ్ సూనతి సమయమ్ జెతయ్, అన్నె కి జా అన్నె, కో సూన నంపజవుల గే, నొవర జలి రితి జా, దేముడుచి రాజిమతె బెదుల.

26 జేవ్ కెర్రి సక్తి జో అబ్బొసి జలో దేముడుచి అత్తి అన్నె, జలె, దొర్పు జలి జయ్యి సక్తి ఆవ్ జోచొ అబ్బొ జలో దేముడు పుత్తునక దా అన్నె.

27 అన్నె, ఆవ్ మాన్యు జా జెర్యున్ అన్నెచి రిసా అంక మాన్యుల్ తీర్పు కెరె సిచ్చ కెరుక, చెమించువ కెరుక, అదికారుమ్ దా అన్నె.

28 ఇన్నెచి రిసా తుమ్ కిచ్చొ ఆచారిమ్ సేడ నాయ్, కిచ్చొక మెలె, మొర గెల మాన్యుల్, మెన్సునీలతె తిలస ఎత్తి, అంచి అవాడ్ సూన బార్ జతి సమయమ్ జెయెదె.

29 తెదొడక జేవ్ బార్ జా, సత్తిమ్ కెర్లస అన్నె జేవ్ జా ఉట్ట పరలోకుమ్తె గెచ్చ చెంగిల్ జెత తవుల, సత్తిమ్ నే కెర్లస ఉట్ట, సిచ్చతె గెచ్చుల.

30 “జలె, కిచ్చొ అచ్చి కెరుక అంక అదికారుమ్ నాయ్, దేముడు అబ్బొతె ఆవ్ సూన్సి రితి ఆవ్ తీర్పు కెర్రినె ఆవ్ కెర్రి తీర్పుతె కిచ్చొ తప్పు నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ కిచ్చొ వేర ఉచరె నాయ్, గని అంక ఎక్కి ఆస. కిచ్చొ మెలె, అంక తెర్తయ్లోసొచి ఇష్టుమ్ తిలిసి పూడ్ జగ్గు కెరుక.

యేసుచి రిసా సాచి

31 “అంచి రిసా ఆవ్ ఎక్కిలో సాచి సంగిల్లె, అంచి సాచి సత్తిమ్చి గే అబద్ధమ్చి గే రుజ్జు నాయ్.

32 అంచి రిసా సాచి సంగిత్సొ అన్నెజ్జొ అన్నె. జో అంచి రిసా సాచి సంగిలిసి సత్తిమ్ మెన జాని.

33 మెలె, యోహానుక ‘కిచ్చొ సాచి సంగెదె?’ మెన సూనతి రిసా తుమ్ జా సుట్టు సగుమ్జిచి అత్తి కబుర్ తెర్తయ్లెదు, చి అవ్ కొన్న గే జో సాచి సంగిలన్.

34 అంచి రిసాచి ముక్కిమ్ జలి సాచి మాన్యు సంగిలిసి నెంజె, గని తుమ్క ‘నంపజా రచ్చించువ జతు’ మెన, యోహానుచి సాచిచి రిసా తుమ్క ఆవ్ ఉచరయ్తసి.

35 దొర్పు జలిసి మాన్యు చినితి రిసా దీవు లగితె తిలె కిసి తమ్మన ఉజిడ్ దెతయ్ గే, దస్సి, ఉజిడ్ రితో జా, అంచి రిసా యోహాను సాచి సంగితె తిలె. జో సంగిలి సాచి సూన, తూమ్ కి గడియయ్ సర్ల తెన్ తిలెదు.

36 “గని, యోహానుచి సాచిచి కంట అంక జిన్సి సాచి అన్నె. ఆవ్ కెరుక మెన దేముడు అబ్బొ దిల కమె, ఈంజేవ్ ఆవ్ కెర్రి కమెయి దెకిలె, జొయ్యి అంక తెర్తయ్లో మెన ఈంజేవ్ కమెయి అంచి రిసా సాచి సంగితె.

37 “పడ్డె, అంక తెర్తయ్లో అబ్బొయ్ అంచి రిసా సొంత సాచి సంగిలన్. తూమ్ కెయ్ జోచి అవాడ్ సూన్సు నాయ్, జోచి రూపుమ్ తుమ్ కెయ్ దెకున్ నాయ్.

38 జోచి కోడు తుమ్చి పెట్టి నాయ్ మెన కిచ్చొ రుజ్జు తత్తయ్ మెలె, జో తెర్తయ్లోసొక తుమ్ నంప కెర్పు నాయ్.

39 దేముడుచి రాజిమతె బెద పరలోకుమ్తె గెతి రిసా దొర్పు జలి గ్యానుమ్ పున్నిమి దెతిసి దేముడుచి కొడతె తయెదె మెన దేముడుచి కొడ తుమ్ రోజుక దెకితను. జలె, జిచ్చి అంచి రిసా సాచి సంగితె.

40 జేవ్ కొడె అంచి రిసా సాచి సంగిల్ కి, అంచితె దొర్పు జతి పరలోకుమ్చి జేవ్ సంగిలి రిసా తుమ్ అంచితె జెంక ఎడ్డరె నెనును. అంక నంపజలి, తుమ్క దొర్పు జతి.

41 “మాన్యు దెతి గవురుమ్ అంక నాయ్.

42 గని దేముడుచి ప్రేమబుద్ధి తుమ్చి పెట్టి నాయ్ మెన జాని.

43 అంచె అబ్బొసి జలో దేముడుచి నావ్ తెన్ ఈంజ లోకుమ్తె ఆవ్ జా అన్నె, గని తుమ్ అంక నంప కెర్పు నాయ్. గని, కో జలెకు వేర మాన్యు అచ్చి కెరె అయ్లె, జోకయ్ నంప కెర్రి.

44 మాన్యు సంగితి గవురుమ్ ఎక్కిలోతె ఎక్కిలో తుమ్ సంగితను, గని ఎక్కిలో దేముడు దెతి గవురుమ్క తుమ్ కోర్ప జను నాయ్. జాకయ్ తుమ్ కిసి నంప జన్తె, నెతుర్పు.

45 “జలె, అబ్బొసి జలో దేముడుచి మొక్కె తుమ్క నేరిమ్ వయడ్తెసా ఆవ్ మెన తుమ్ ఉచరె నాయ్. ‘మోసచి అత్తి ప్రబు రెగిడ్లి అగ్గల్ నంపజలెమ్, చి జాకయ్ రచ్చించువ జుమ్దె.’ మెన, తుమ్క తుమ్ ఉచర్తను. గని జయ్ బోడన తుమ్క నేరిమ్ వయడ్తె అన్నె.

46 మోసే పూర్ణమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగిడ్లిసి కోడు తుమ్ నంప కెర్తదు జలె, అంకయ్ నంప కెర్తదు! కిచ్చొక మెలె, అంచి రిసాయి జో రెగిడ్లి.

47 గని మోసే రెగిడ్లిసి తుమ్ నంప నే కెర్రి, ఆవ్ సంగిత కొడె కిసి నంప కెర్రి!” మెన జేవ్ వెల్లెల మాన్యుల్క యేసు సంగిలన్.

6

పావ్ వెయిల్ జిన్క యేసు అన్నిమ్ దిలిసి

(మత్త 14:13-21; మార్కు 6:30-44; లూకా 9:10-17)

1 ఇన్నెచి పడ్డె యేసు గలిలయ ప్రాంతమ్తె అన్నె గెచ్చ, జా గలిలయచి సమద్రుమ్ గాడు జిన్ ఒత్తల్తో గెలన్. జా గాడుక ‘తిబెరియ గాడు’ కి మెనుల.

2 జలె, జబ్బుల్క జో యేసు చెంగిల్ కెర్రి దేముడు అబ్బొసి దిలి అదికారుమ్క రుజ్జు దెకయ్తె కమె జేవ్ దెక తిలి రిసా, ఒగ్గరజిన్ జనాబ్ గాడుచి ఒడ్డువాట్ ఇందె యేసుచి పట్టి గెచ్చుక బార్ జలె.

³ జలె, యేసు జోవ సిస్సుల్ తెన్ ఏక్ మెట్టుయె వెగ, వెన అన్సి.

⁴ యూదులచి *పస్కా మెంతి పండుగు అన్నైక్ సుట్టు పాసి జెతయె.

⁵ యేసు దకిల్ పొది, ప్రజల్ జట్టు జట్టు తెన్ జోతె జెతిసి దెక, పిలివ్ మెలో సిస్సుల్డుక “ఈంజేవ్ ప్రజల్ కతి రిసా అమ్ కిసి అన్నిమ్ గెనుక?” మెన పుసిలన్.

⁶ కిచ్చొ కెరుక గే యేసు జానె, గని, జోచి రిసా పిలివ్ కెద్ది దయిరిమ్ తెన్ నంవజతయె గే దకితి రిసా దస్సి మెన యేసు పుసిలన్.

⁷ జలె, పిలివ్ జోక, “ఈంజేవ్ మాన్సుల్ ఎత్తిజెనక ఇదిల్ ఇదిల్ జపున్ దెంక జలె, ‘వెయి వెండ్లుచ పోడియె జలెకు నే బెరె” మెన సంగిలన్.

⁸ గని సిమోను పేతురు మెలో సిస్సుల్డుచో అంద్రెయ మెలో బావోని జేవ్ సిస్సుల్ తె అన్సి.

⁹ ఈంజో, జలె యేసుక “ఒది, ఇన్నె తిలో ఇదిలోసా నాడు ఎక్కిలోక పాచే పోడియె చి దొన్సి ఇదుల్ల మొన్న అన్సి, గని ఎత్తిజెనక తెద్దిలి కిసి వంట దెంక జయెదె!” మెన సంగిలన్.

¹⁰ యేసు “ఎత్తిజెనక వెనవ దాన” మెన సిస్సుల్క సంగిలన్. జలె, ఒత్త చెంగిలి వెసితి రితి గర్చి చివర్ల తిలి టాన్ ఒగ్గర్ అన్సి, చి ఎత్తిజెన ప్రజల్ వెసిల. ఎక్కి మున్నబోదల్క లెక్క కెల్లె, జేవ్ మొత్తుమ్ పాసి పాసి పాచే మొలజిన్ జలె.

¹¹ జలె, యేసు జేవ్ పోడియె నజన, “తూయి ఈంజ అన్నిమ్ దా దయె కెద్ది” మెన దేముడు అబ్బొన్క ఉచర, వెన తిలన ఎత్తిజెనక పాచెతి రితి వంట దిలన్. మొన్నతెన్ కి దస్సి కెర, జేవ్ పేట్ బెర్తు కతి రితి వంట దిలన్.

¹² ఎత్తిజెన పేట్ బెర్తు కయిలి పడ్డ, “అరి పాడె జపున్ నాయ్ మెన, సేసిలి గండల్ గుడ్డ అన” మెన సిస్సుల్క యేసు సంగిలన్.

¹³ జలె, ఎత్తిజెన కయిలి జేవ్ పాచే పోడియెచ సేసిలి గండల్ సిస్సుల్ గుడ్డిల. గుడ్డిలె, బార గంవల్ బెర్తు జలె.

¹⁴ జలె, దేముడు అబ్బొని దిలి అదికారుమ్క రుజ్జు దెకయిలి ఈంజ కామ్ ప్రజల్ దెక కెర, “ఒచో, ‘అంచి కబుర్ నూనయెతోసొక బూలోకుమెత బారె కెరిందె” మెన దేముడు సంగిలోసా ఈంజోయ” మెన సంగితిలె.

¹⁵ తెదొడి, జోక రాసొ కెర్లి రిసా దెరుక మెన ప్రజల్ కోర్ప జలె, గని జోవయింది ఉడ్డెనుమ్ చిన కెర, యేసు జోవయింక ముల దా, ఎక్కిలో గెచ్చు, మెట్టుయె అన్నె గెలన్.

యేసు పాసిచి ఉప్పిరి ఇండితయె
(మత్త 14:22-27; మార్కు 6:45-52)

¹⁶ సాంజ్ జతికయె, అందర్ జంక దెర తిలి, చి యేసు జోవయింతె అన్సి ఉత్త జెంక నేతయెచి రిసా సిస్సుల్ “గెరి గెచ్చుమ!” మెన గడ్డి గెచ్చు,

¹⁷ జోవయింది దోనితె వెగ, గాడు ఒత్తలతో తిలి కపెర్నహూమ్ పట్టుమెత గెచ్చుక మెన, దోని జిన్పుక దెర్ల.

¹⁸ ఇదిల్ దూరి జిన్యలి పొది, వాడు ఒగ్గర్ కెర్లి, చి వెల్లెల కెర్లల్ కెరుక దెర్లి.

¹⁹ దన వెల్లెల కెర్లల్ కెర్లెన్తె జేవ్ పాసి పాసి దొన్సి కోనుల్ దూరిక దోని ఇండయెతికయె, యేసు పాసిచి ఉప్పిరి ఇండ

జా, దోనిక పాసి పాచెలన్. జో దస్సి పాసి ఇండ జెతె తతికయె, సిస్సుల్ దెక, “డుంబొ, కిచ్చొ గే!” మెన, బియె గెలె.

²⁰ యేసు జోవయింక “తుమ్ బియె నాయ్. అవ్వె జెతసి” మెన దయిరిమ్ సంగిలన్.

²¹ తెదొడి నర్తు తెన్ జోకయి దోనితె వెగయెల, చి బేగి జేవ్ గెతి ఒడ్డుతె దోని పాచె గెలి.

ప్రజల్ యేసుక చజలిసి

²² జలె, జా గెలి దీసి పోడియె మొన్న కయెల ప్రజల్ నగుమ్జెన్, అన్నెక్ దీసి ఎద గాడు ఒత్తలతో రకితె అన్సి. ‘గెలి దీసి ఎక్కి దోని తిలి’ మెన, ‘యేసు జోవ సిస్సుల్ తెన్ దోనితె వెగె నాయ్, చి జో నెంతె సిస్సుల్ ఉట్ట గెచ్చు తిల’ మెన, జేవ్ ప్రజల్ ఉచార కెర అన్సి. జాకయె, యేసుచి రిసా ‘మెట్టుయె తెంతో ఉత్త జెంక నేతయె. కిచ్చొగే’ మెన రకితె అన్సి.

²³ రకితె తిలె, తిబెరియ పట్టుమ్ తెంతో, వేర దోనివో అయెల. గెలి దీసి యేసు దేముడు అబ్బొన్క ఉచర వంట దిల పోడియె కయెల జేవ్ ప్రజల్ తిలిన్తె, జలె, జేవ్ దోనివో అయెల.

²⁴ జెతికయె, జోవ సిస్సుల్ కి యేసు కి ఇన్నె నాయ్ మెన ప్రజల్ దెక, జేవ్ అప్పె అయెల దోనివోతె వెగ, యేసుక చజాక మెన, కపెర్నహూమ్ పట్టుమెతె గెచ్చు పాచెలె.

పరలోకుమెత బెదితి నెక్కి దెతి పోడియె

²⁵ ప్రజల్ గాడు జీన, యేసుక చజ, జో తిలిసి జానన “గురుబాబు, కెయె ఉట్ట అయెలది?” మెన పుసిలె.

²⁶ యేసు జోవయింక, “తుమ్ అచే నిజామి కచితుమ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, తుమ్ ఒత్త పేట్ బెర్తు పోడియె కా కెర సుకుమ్ జలి రిసా అంక చజాక అయెలదు, గని అంచి అదికారుమ్క రుజ్జు దెకయిలి జా కామచి గుర్తు అర్దుమ్ కెరెన్లి రిసా నాయ్.

²⁷ అగ్గెనుకుమ్ కెర్లి అన్నిమ్ గల్లెచి రిసా తుమ్ ఉచర్ల తా నాయ్. జా ఎత్తి పాడె జెతిసి. అన్నిమ్, మెన పరలోకుమెత బెదితి నెక్కి దెతిన్క టాలె కెర్లె, జయ్యె అన్నిమ్క కోర్ప జా. జయ్యె అన్నిమ్, జలె, కెయెక తెయెక తా గెతిసి. జయ్యె అన్నిమ్, జలె, అచే మాన్సు జా జెర్నన్ అయెలోసా తుమ్క దెయిందె. జయ్యె తుమ్క ముక్కిమ్. జా దెంక అంక అదికారుమ్ కిసి తంక మెలె, దేముడు అబ్బొ, దేముడు, అంచి అదికారుమ్చి రిసా సాచి సంగ జోచి ముద్ద దా అన్సి,” మెన ప్రజల్క యేసు సంగిలన్.

²⁸ తెదొడి జేవ్ ప్రజల్ జోక “దేముడుచ కమె అమ్ కెరుక మెలె, అమ్ కిచ్చొ కెర్లె జయెదె?” మెన పుసిలె.

²⁹ యేసు జోవయింక “దేముడు తుమ్క కిచ్చొ పూచి తియార్చయె మెలె, అచే జో తెద్రయెలోసా తుమ్ పూర్తి నంవజంకయె” మెన సంగిలన్.

³⁰ సంగితికయె, జేవ్ జోక “జలె, ‘జో తెద్రయెలో రచ్చిందుచ కెర్లెసా తుయి’ మెన అమ్ దయిరిమ్ తెన్ నంవజంక రిసా తుచి అదికారుమ్క కిచ్చొ గుర్తు అమ్క దెకయెతె? కిచ్చొ వెల్లి కామ్ కెర అమ్క రుజ్జు దెకయెతె?

³¹ అమ్చ పూర్ణమచ వెల్లి బయిలె బుల్లి తిలి పొది, ‘మన్నా’ మెలి పోడియె రితిసి కతె తిల. జాకయె, పరలోకుమెత తెంతో చి పోడియె రితిసి జోవయింక జో దిలో

* **6:4 6:4** పూర్ణమ పొది యూదుల్ ఇగుప్పు దేసిమ తా గెతిమాన్సుల్ జలిన్ తెంతో ప్రబు రచ్చిందుచ కెర్లిసి దెర కెర్లె పండుగు, ఈంజ. కా పండుగే నే పులయెల పోడియె రితె పోడియె కప్పల. † **6:7 6:7** నెజెలి, దోని పుంజోజిన్ మాన్సుల్క ఏక్ దీన్చి చూలి ఉబ్బుల్ దెతి ఎదిలి ఉబ్బుల్. ‡ **6:31 6:31** జా బయిలె దేసిమ బుల్లి తిలి పొది కిచ్చొ కతిసి యూదుల్క నాయ్, చి ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు రోజాక అగ్గయెమ్ తెంతో జా ‘మన్నా’ మెలిసి సుచితె తిలన్. ఏక్ రగుమ్ పిట్టల్ కి నేడయెతె తిలన్; ‘పోడ కతు’ మెన. నిర్ణమాకాదుమ్ 16:1-36.

మెన దేముడుచ కొడతె రెగ్గ అన్న, గెద" మెన నంగిల.

³² ప్రజల్ యేసుక దస్సి నంగితికయ్, జో జోవయింక, "తుమ్క కిచ్చి నిజమి కచితుమ్ అవ్ నంగితసి మెలె, తుమ్చ పూర్గుల్క పరలోకుమ్ తెంతో చి పోడియె మోసి దిలిసి నెంజె. దేముడు అబ్బొయి దిలిసి. జలె, తుమ్క నిజమ్ జలి పోడి రితి, నిజమ్ జలి పోడి దేముడు అబ్బొ అప్పె పరలోకుమ్ తెంతో తెద్రవ దా తుమ్క దెతయ్.

³³ దేముడు అబ్బొ దిలి జయ్యి పోడియె, కిచ్చి జయెదె మెలె, పరలోకుమ్ తెంతో అప్పె రితి ఉత్ర అయిలెసి. జయ్యి పోడి ఒండి లోకుమ్చక సరి జతి జీవ్ దెతిసి" మెన యేసు నంగిలన్.

³⁴ యేసు దస్సి నంగితికయ్, "బాబు, జయ్యి పోడి అమ్క దెతె తా" మెన ప్రజల్ నంగిల.

³⁵ జలె, యేసు జోవయింక, "సరి జతి జీవ్ దెతి జా పోడి అచ్చె. కో అంక పూర్తి నంపజా కి అంచితె జెవుల గే, జోవయింక చూ, తాన్ కెయింక అన్నె కెరె నాయ్.

³⁶ గని, 'అంక దెకిలెకి తుమ్ నంప కెర్చు నాయ్' మెన తుమ్క అగ్గె తెంతో నంగితసి.

³⁷ "నంపజా రచ్చించువ జతు" మెన కక్క దేముడు అబ్బొ అంచితె తెద్రయెదె గే, జెవుల, చి కో అంక నంపజా జెవుల గే, జోవయింక కెయింక కి 'తుమ్క నెసి' మెన ఉదడి నాయ్.

³⁸ అవ్ పరలోకుమ్ తెంతో అయిలెసి కిచ్చెక మెలె, అంచి సొంత ఇస్టుమ్ అయిలె రితి కెరుక నాయ్, గని, అంక తెద్రయెలోసా నంగిలిసి నెరవెర్చువ కెరుకయ్.

³⁹ అంక నంపజతి రిసా కక్క జో అంచితె తెద్రయెదె గే, జోవయింతె కక్క నే పిట్టయెతె, వెల్లి తీర్చు కెర్తి జా ఆకర్ దీసిక, జోవయింక జయడ పరలోకుమ్తె బెదవుక అన్నె.

⁴⁰ మెలె, అంచి అబ్బొసి జలె దేముడుచి ఇస్టుమ్ కిచ్చి మెలె, 'దేముడు ప్రబుదో ఎక్కి పుత్తుసి ఈజీయి', మెన 'ఈజీయి అమ్క దేర్చు జలె రచ్చించువ కెర్తెసా' మెన, కో అంక చిన పూర్తి నంపజవుల గే, పరలోకుమ్తె బెదితి జీవ్ జోవయింక దొర్చు జయెదె, చి వెల్లి తీర్చు కెర్తి జా ఆకర్ దీసిక జోవయింక జయడ పరలోకుమ్తె బెదయిందె. ఈంజయ్ అబ్బొసి జలె దేముడుచి ఇస్టుమ్" మెన యేసు నంగిలన్.

యేసుచి రిసా యూదుల్ అన్యాయమ్ జలిసి

⁴¹ 'పరలోకుమ్ తెంతో ఉత్ర అయిలె పోడి అచ్చె' మెన యేసు నంగిలి రిసా, ఒత్త తిల జేవ్ యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ జోచి రిసా కోపుమ్ జా,

⁴² ఇసి మెన లట్టబయ్. "ఈంజో యేసు యోసిపుచొ పుత్తుసి, గెద. జోచె అయ్యెన్ అబ్బొన్క జానమ్, గెద. దస్సి జలె, 'పరలోకుమ్ తెంతో ఉత్ర అయిలయ్' మెన కిచ్చెక నంగితయ్?" మెన ఆసిలె.

⁴³ జేవ్ దస్సి జతికయ్, యేసు జోవయింక కిచ్చి జబాబ్ దిలన్ మెలె, "అవ్ నంగిలిన్చి రిసా అన్యాయమ్ జా లట్టబన నాయ్.

⁴⁴ అంక తెద్రయెలో దేముడు అబ్బొ మాన్సుచి పెట్టి జోవయింక సికడ బుకారెకయ్ జేవ్ అంక నంపజా జెవుల. అయిలె, వెల్లి తీర్చు కెర్తి జా ఆకర్ దీసిక జోవయింక జయడ పరలోకుమ్తె బెదయిందె.

⁴⁵ పూర్గుల్చి అత్తి నంగిల దేముడుచ కబుర్లుచ కొడతె రెగ్గ అన్నె.

దేముడు జేవ్ ఎత్తిజన్క సొంత సికడెదె"

మెన రెగ్గి కోడు. దేముడు అబ్బొ జోవయింక నంగిలిసి కో నూన సికుల గే, అంక నంపజా జెవుల.

⁴⁶ "జోతె తెంతో అయిలోసొక పిట్టవ, కోయి దేముడు అబ్బొక కెయె దెకితి నాయ్. ఎక్కిలోయ జోక దెక అన్నె.

⁴⁷ జలె, అవ్ తుమ్క కిచ్చి నిజమి కచితుమ్ నంగితసి మెలె, అంక కో నత్తిమ్ తెన్ నంపజవుల గే, జేవ్ నంపజలి తెంతో, పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెదయ్ అన్నె.

⁴⁸ సరి జతి జీవ్ దెతి పోడి, అచ్చె.

⁴⁹ "తుమ్చ పూర్గుమ్చ జా వెల్లి బయిలె బుల్లె తిలి పొది 'మన్నా' మెలి జా పోడి కయిలెకి, మాములుమ్ మొర్తి నమయిమ్ జా అయిలె పొది, మెర గెల.

⁵⁰ అవ్ అప్పె నంగిలిసి, జలె, పరలోకుమ్ తెంతో దొర్చు జతి ఈంజయ్ పోడి, జలె, కిచ్చెక ఉత్ర జా అన్నె మెలె, ఈంజయ్ పోడి, కో కవుల గే, మొర్తి పొది సిచ్చ తిలి మొర్తుతె గెతి నాయ్.

⁵¹ పరలోకుమ్ తెంతో ఉత్ర అయిలె జీవ్ దెతి పోడి అచ్చె. ఈంజయ్ పోడి కో కవుల గే, పరలోకుమ్తె గెచ్చ కెయింక తెయడ చెంగిల్ జవుల. జలె, 'జోవయించి పాపుమ్చి సిచ్చ జతి మొర్తుతె గెతు నాయ్, గని అంచి వరుమ్ నజ రచ్చించువ జతు" మెన అవ్ కిచ్చి పోడి దెయిందె మెలె, అంచి *ఆగ్" మెన నంగిలన్.

⁵² యేసు జా నంగితికయ్, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ బమ్మ జా, "అమ్ కతి రిసా ఈంజో మాన్సు జోచి ఆగ్ అమ్క కిసి దెంక జయెదె?" మెన ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో లట్టబై తిల.

⁵³ జాకయ్ యేసు జోవయింక, "తుమ్క అవ్ నిజమి కచితుమ్ కిచ్చి నంగితసి మెలె, అవ్ మాన్సు జా జెర్చున్ అయిలోసాచి ఆగ్ తుమ్ నే కయిలె, అంచి లోయి తుమ్ నే పిట్ట, తుమ్చి పెట్టి కిచ్చి జీవ్ తయ్ నాయ్.

⁵⁴ అంచి ఆగ్ కో కవుల గే, అంచి లోయి కో పివుల గే, దేముడుచి రాజిమ్తె బెదితి జీవ్ జోవయింక దొర్చు జా అన్నె, చి వెల్లి తీర్చు కెర్తి జా ఆకర్ దీసిక, జోవయింక జయడ, పరలోకుమ్తె బెదయిందె.

⁵⁵ జాకయ్, అంచి ఆగ్ ముక్కిమ్ జలి అన్నెమ్, అంచి లోయి ముక్కిమ్ జలి పిత్తిసి జయెదె.

⁵⁶ కో అంచి ఆగ్ కతి రితి అంచి లోయి పిత్తి రితి జతతి గే, జో అంచి పెట్టి తత్తతి, చి అవ్ జోచి పెట్టి తయిందె.

⁵⁷ "జీవ్ తిల" దేముడు అబ్బొ అంక ఈంజ లోకుమ్తె తెద్రయెలో. జోచి జీవ్ అంచి పెట్టి అన్నె, చి జోచి జీవ్కయ్ అవ్ జతసి. దస్సి అంకయ్ కో కయిలె రితి జా అంక జోచి పెట్టి తియసుల గే, అంచి జీవ్చి రిసా జేవ్ కి జెవుల.

⁵⁸ పరలోకుమ్ తెంతో ఉత్ర అయిలె పోడి ఈంజయ్. తుమ్చ పూర్గుమ్చ కయిలె రగుమ్ నెంజె. గని, ఈంజయ్ పోడియె కో కవుల గే, పరలోకుమ్తె గెచ్చ కెయింక తెయడ జెవుల" మెన యేసు సికడ్లన్.

⁵⁹ యేసు కవెర్చుసామ్ పట్టుమ్చి జేవ్ యూదుల్చి నబు గెరి ఇసి మెన సికడ్లన్.

యేసు నంగిలి బోదనచి రిసా జో తెన్ బులుక ములిలిసి

⁶⁰ యేసుక ఇదెల్ నంపజా సిన్సుల్ జంక దెర్చ మాన్సు, జలె, జో నంగిలిసి నూన కెరె, జోవయింతె నగుమ్జన్ బమ్మ జా, "జా కోడు అల్లెదె! జా కోడు కో నూసులె!" మెన నంగిల.

§ 6:35 6:35 మెలె 'అంచి తెన్ బెదుల, అంచి రాజిమ్తె బెదుల'.

రిసా 'అంచి ఆగ్ దెయిందె' మెన యేసు టాలి నంగితయ్.

* 6:51 6:51 ఈంజ లోకుమ్చి పాపుమ్ గెచ్చయెత్తి రిసా జో అత్తుమ్ జంక తిలిచి

61 జో నిసాన్ల సిస్సుల్ కి అన్యాయమ్ లట్టబతతి మెన యేసు పెట్టి జానిలన్, చి “అవ్ అప్పె సంగిలిన్ చి రిసా తుమ్ అన్యాయమ్ జతసు గే?”

62 జలె, అవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా అవ్ అగ్గె తిలిన్తె అన్నె వెగ గెతిసి తుమ్ దకిలె, కీన్ జన్మ!

63 జీవ్ తిలకయ్ మాన్సు జయెదె. జీవ్ నెంజిలె, అగ్గె కామక నెంజె. ముక్కిమ్ జలి అవ్ సంగిలి జీవ్ కిచ్చితె మెలె, అవ్ తుమ్క సంగిల కొడెతయ్ అన్నె.

64 గని తుమ్చితె సగుమ్జన్ నంపజతి నాయ్” మెన జోవయింక సంగిలన్. జోవయింతె కో నంపజతి నాయ్ గే, అన్నె పడ్డక జోక మార్దసచి అత్తి కో దెర దెయెదె గే, యేసు అగ్గె తెంతో జానె.

65 తెదొడి అన్నె, “జాకయ్ ‘దేముడు అబ్బి జా సెక్తి దిలెకయ్, నెంజిలె కో కి అంక నంపజంక, అంచితె జెంక సెత్తి’ మెన తెదొడి సంగిలయ్” మెన సంగిలన్.

66 జలె, జా దీసి జో సంగిలిన్ ఓర్పువ జంక నెత్త కెర, జోవయింక పట్టి గెతె తిలనతె ఒగ్గెరజన్ సిస్సుల్ అన్యాయమ్ జా, ఒత్త తెంతో జో తెన్ బుల్లి నాయ్.

67 జీవ్ దస్సి జతికయ్, జో నిసాన్ల బారజన్ సిస్సుల్క యేసు, “తుమ్ కి అంక ముల దా ఉట్ట గెతె గే?” మెన పునిలన్.

68 “ప్రబు, అమ్ అన్నె కత్తయ్ గెప్పుమదే? దేముడుచి రాజమ్తె బెదుకకీసి గే తుచయ్ కొడెత నూనక జతయ్, గని అన్నె కత్తయ్ నాయ్.

69 జాకయ్ ‘దేముడుచి సుద్ది తిలోసా’ క్రిస్తు తుయ్” మెన తుకయ్ అమ్ నంపజా అన్యాయ్, కచితుమ్ జానుమ్” మెన సీమాను పేతురు దయిరిమ్ తెన్ సంగిలన్.

70 తెదొడి యేసు జీవ్ బారజన్క కిచ్చి జాగర్ల సంగిలన్ మెలె, “తుమ్ బారజన్ ఎత్తిక అవ్ నిసాన్లయ్, గెద. గని, తుమ్చితె కి సయ్తాన్చో సేవ కెర్తెసా ఎక్కిలో అన్నె” మెన సంగిలన్.

71 కచి రిసా దస్సి సంగిలో మెలె, సీమాను ఇస్కరియోతు మెలో ఎక్కిలోచో యూదా మెలో పుత్తుచి రిసా. కిచ్చిక మెలె, పడ్డె, జీవ్ జోక మార్ద రిసా, విరోదుమ్ సుదలచి అత్తి యూదా యేసుక దెర దెయెదె మెన తెదొడి కి యేసు జానె.

3

1 జా మదెనె, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ జోక మారుక కోర్వ జా అన్నె మెన యేసు జానెచి రిసా జోవయింక ముక్కిమ్ తిలి యూదయ ప్రదేసిమ్తె గెప్పు నాయ్, గని గలిలయ ప్రాంతమ్తె బుల్లి తిలో.

2 జలె, యూదుల్చి అన్నెక్ పండుగు పాసి జా అయ్లి. జాక ‘కుడియల్ పండుగు’ మెనల.

3 జలె, యేసుచ బాపుడ్చివో జోక కిచ్చి మెల మెలె, “ఒత్త తిల తుచ సిస్సుల్ జల మాన్సుల్ దెకితి రిసా, ఈంజ డొంగుర్ దేసిమ్ ముల దా, *యూదయ ప్రదేసిమ్తె గెచ్చ, తుచ వెల్లెల కమె ఒత్తయ్ కెరు.

4 మెలె, ‘అంచి అదికారుమ్ మాన్సుల్ చినుతు’ మెన ఎక్కిలోచి ఆన జలె, జోవ కమె కో నెంజెల్తె కెరె నాయ్. ఒగ్గెరజన్ తిలిన్తె కెరెదె. తుయి వెల్లెల కమె కెర్తెన్ జలె, ఎత్తిజన్ దకితి రితి ఒత్త కెరు” మెన సికడుక దర్ల.

5 జోచి అయ్యున్చి పెట్టి జెర్మిల ఈంజీవ్ బాపుడ్చివో కి జోక ‘దేముడు తెద్రయ్లో క్రిస్తు రచ్చించువ కెర్తెసా’ మెన నంప కెర్తి నాయ్.

యేసు దిలి జబాబ్
6 జీవ్ దస్సి సంగితికయ్, యేసు జోవయింక, “అవ్ గప్పురుమ్ జతి సమయమ్ జెంక నేతయ్. తూమ్, మాత్తుమ్, కెడ్డెడ్ తెదొడ్ గప్పురుమ్ జంక జతయ్.

7 జీవ్ కెర్తి రితి తూమ్ కి కెర్తసుచి రిసా, ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్ తుమ్క విరోదుమ్ దెకుక నెత్తి, గని జోవయింక కమెక ‘గర్బ’ మెన అవ్ తీర్పు సంగితసిచి రిసా అంక విరోదుమ్ దెకితయ్.

8 తుమ్ ఒత్త గెచ్చ పండుగు కెర. అవ్ అప్పెచి మట్టుక ఈంజ పండుగ గెచ్చి నాయ్. అవ్ గెతి సమయమ్ మార్తి జెంక నేతయ్” మెన సంగ,

9 యేసు గలిలయతె తా గెలో.

కుడియల్ పండుగు కెర్తెన్తె యేసు గెలిసి

10 జలె, జోవయింక బాపుడ్చివో పండుగతె ఉట్ట గెలి ఇదిల్ పడ్డె, యేసు కి గెలన్. ఎత్తిజన్ దెకిత్ రితి నాయ్, గని కీ నేన్సి రితి గెలన్.

11 జా మదెనె, పండుగతె గెల యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ‘యేసు కెతె?’ మెన జోక చజితె తిల.

12 ప్రజల్ కి జోచి రిసా జోవయింతెన్ ఇనయింతెన్ లట్టబ్బి తిల. “జో చెంగిలో మాన్సు” మెన సగుమ్జన్ సంగితె తిలె, “నాయ్, ప్రజల్క మోసిమ్ కెర్తయ్” మెన అన్నె సగుమ్జన్ సంగితె తిల.

13 గని వెల్లెల మాన్సుల్క బియ: కెర, జోచి రిసా కో ఎదార్లుమ్ లట్టబ్బి నాయ్.

దేముడుచి గుడితె యేసు బోదన కెర్తిసి

14 జలె, సగుమ్ పండుగ క్రిడ్లి పొది, యేసు దేముడుచి గుడితె గెచ్చ, తెడి మెన, బోదన కెరుక దెర్లన్.

15 జోచి బోదన నూన కెర, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ “అమ్చి తెన్ ఈంజో మాన్సు కెయ్ నే నదు కెర్తి కి, బల్ తెలిచి తెన్ బోదన కెర్తయ్, కిసి?” మెన ఆచారిమ్ తెన్ లట్టబ్బన్.

16 జాచి రిసా యేసు జోవయింక కిచ్చి జబాబ్ దిలన్ మెలె, “అవ్ కెర్తి బోదన అవ్ ఉచర్లసి నెంజె. ఈంజ అంక తెద్రయ్లోసాచి బోదన.

17 అంక తెద్రయ్లోసాచి ఇస్టుమ్ రితి కెరుక కో కోర్వ జవుల గే, జెచ్చి అంచి బోదన నూన్, జీవ్ ‘దేముడు సికడ్చి జయెదె గే, నాయ్ మెలె, అవ్ ఉచర్లసి జయెదె గే’ జోవయింకి పెట్టి చినుల.

18 గప్పురుమ్ ఆనసుక ఆన జలన్, జలె, జీవ్ జీవ్చి ఉచర్లసి సికడుల. గని, జోక తెద్రయ్లోసాచి గప్పురుమ్ దెకపుక ఆన జలోసా జలె, సత్తిమ్చో జయెదె, జోతె కిచ్చి అబద్ధమ్ తయ్ నాయ్.

19 “మోసా పూర్ణమ్చో దేముడుచ అగ్గల్ తుమ్చి రిసా దేముడుచ అగ్గల్ రెర్లె దిలన్. గని ఒత్త తిల అగ్గల్ రితి తుమ్చితె కో కి నిదానుమ్ కెర్తు నాయ్. నెంజిలె, కిచ్చిక అంక మారుక కోర్వ జతసు?” మెన సంగిలన్.

20 యేసు దస్సి సంగితికయ్, ప్రజల్ తుక “బూతుమ్ దెర అన్నె, కిచ్చిగె, చి దస్సి సంగితసి! కో తుక మారుక కోర్వ జతతి?” మెన సంగిల.

† 6:69 6:69 దేముడు తెద్రయ్లో రచ్చించువ కెర్తెసా జలోసా, * 7:3 7:3 ‘యూదయ ప్రదేసిమ్తె గే’ మెన కిచ్చిక సికడ్చితె మెలె, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ చి దేముడుచి గుడి జయె ప్రదేసిమ్ తవుల, చి పండుగక మాన్సుల్ ఒత్తయ్ బెర తవుల.

21 జరి, యేసు జోవయింక, “అవ్ జా నెలవ్ కడన్ల దీసి జో రోగిక చెంగిలి కెర్లి కామ్ కెర్తయ్, చి ‘కామ్ కెర నెలవ్ కడన్ల దీసి చి అగ్గు పిట్టయిలో’ మెన తుమ్ ఎత్తిజిన్ అంచి రిసా బమ్మ జత్తును.

22 తుమ్ ఉచర. ‘తుమ్ యూదుల్క మున్నుబోద జెర్లి, జోవయింక దేముడుచో మాన్సు జవున్’ మెన సున్నతి కెరనుక, జో బోదక ఇదిలిన సుద్ది కెర’ మెన మోసా పూర్ణమచో రెగ్గె, గెద. జా కారిమ్, జరి, మోసా తెన్ మొదోల జలిసి నెంజె. జోచి కంబ అగ్గెచ పూర్లుల్ కి దస్సి కెర్తె తిల. గని సున్నతి కెర మెన అగ్గెల్తె రెగ్గెన్. జాకయ్, ఏక్ నాడు జెర్ల అట్టు పొదుల్ జలిసి నెలవ్ కడన్ల దీసి నీన్లె, జా అగ్గు పిట్టన్ నాయ్ మెన, జయ్యి దీసి, నెలవ్ కడన్ల దీసి జరికి, జా కామ్ కెర్తను.

23 జరి, ‘మోసా రెగ్గె దేముడుచి అగ్గెల్ తెన్, ఈంజ ఏక్ అగ్గు పిట్టన్ నాయ్’ మెన నెలవ్ కడన్ల దీసి కి ఏక్ మాన్సుకి సున్నతి కెరుక జయెద జరి, నెలవ్ కడన్ల దీసి కి ఏక్ ఒండెయి మాన్సుచి అగ్గె చెంగిల్ కెరుక నెంజె గె?

24 జరి, కిచ్చి జవున్ జర్గు జా తిరి, ఇని గే దస్సి గే డీసిలి రిసా ‘అగ్గు పిట్టే’ జవున్, నాయ్ మెలి, ‘అగ్గు పిట్టే నాయ్’ రిత అగ్గెల్క సంజా అస్సున్. దస్సి, అర్దుమ్ నెంతె, కన్యారుమ్ నెంతె తీర్పు కెరుక పోన్. అగ్గుచి అర్దుమ్, జర్గు జలిన్చి అర్దుమ్, సరిగా ఉచర తీర్పు కెర’ మెన జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు సంగిలన్.

యేసుచి రిసా ఈంజోయి క్రిస్టు గే

25 యేసు దస్సి బోదన కెర్తయ్, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చ మాన్సుల్ సగుమ్జిన్ “జోక్ మారుమ్’ మెన వెల్లెల మాన్సుల్ కోరప జలిసా ఈంజోయి, కిచ్చిగె.

26 గని, ఈందె, జోవయించి మొక్కె దయిరిమ్ తెన్ బోదన కెర్తయ్, గని జోక్ ‘పోని’ కి మెంతి నాయ్. జరి, జోక్ ‘తెర్తయిందె’ మెన దేముడు సంగిలో ‘దొర్పు జలో రచ్చింపుచ కెర్తెసా జతో క్రిస్టు ఈంజోయి’ మెన ఏక్ వేల అదికారుల్క రుజ్జు జా అస్సె గె?

27 నాయ్, కిచ్చిగె. మెలి, ఈంజో మాన్సు కేన తెంతో అయ్లో గే? జానుమ్. గని క్రిస్టు అయ్లెగిన, కేన తెంతో జితయ్ గే కక్క నేన్తె జయె నాయ్’ మెన ఉచర లట్టబన్.

28 జేవ్ ఉచర్చిన యేసు జాన్లి రిసా, దేముడుచి గుడితె బోదన కెర్తె తిలి పొది, ఇని మెన కేక్ గలన్. “జోక్ జానుమ్! జో కేన తెంతో అయ్లో గే అమ్ జానుమ్!’ మెన, అంచి రిసా తుమ్ ఉచర్చు జరి. గని నేన్సు. అవ్ అవ్వె జెంక నాయ్. అంక తెర్తయిలోసా సత్తిమ్ తిలిసా. జోక్ తుమ్ నేన్సు.

29 అవ్ మాత్తుమ్, జోక్ జాని. కీసి మెలి, అవ్ జోతె తెంతో ఉత్త అయ్లయ్. జొయ్యి అంక తెర్తయ్లన్’ మెన సంగిలన్.

30 యేసు దస్సి సంగితికయ్, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ “జోక్ జేలి కెరుమ్!’ మెన ఉచర్చ, గని జోక్ కో దర్తి నాయ్. కిచ్చిక మెలి, అబ్బిన్తె జో గెతి సమయమ్ తెదోడి జెంక నేతయ్.

31 యేసుక వెల్లెల మాన్సుల్ దస్సి విరోదుమ్ జరికి, మాములామ్ ప్రెజల్, జరి, ఒగ్గరెజన్ జోక్ సంపజల. “ఈంజో మాన్సు ఒగ్గరె ఒగ్గరె వెల్లెల కమ్మ కెర్తయ్. క్రిస్టు మెలో

అమ్చో రచ్చింపుచ కెర్తెసా అయ్లె ఇని తయెదె. అన్నె వెల్లెల కమ్మ కెరుక కో తెరితి గే? ఈంజో జొయ్యి, కిచ్చిగె” మెన సంపజల.

32 ప్రెజల్ యేసుక సంపజలి రితి జా ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో ఇని తిరిమ్ లట్టబంతిన్ పరిసయ్యుల్ సూన్చి రిసా “జోక్ జేలి కెరుక దెర జా!” మెన దేముడుచి గుడితెచ జమాన్సుక వెల్లెల పూజర్గు చి పరిసయ్యుల్ తెర్తయ్ల.

33 జరి, జా మదెన్ యేసు అన్నె బోదన కెర్తె తా, “అన్నె సగుమ్ దీసల్ తుమ్చి తెన్ తయిందె, చి తెదోడ్క అంక తెర్తయ్లోసాతె అన్నె ఉట్ట గెచ్చిందె.

34 అవ్ ఉట్ట గెలి పడ్డ తుమ్ అంక చజెతి, గని అంచితె పాపుక నెతుర్పు. అవ్ కేన తయిందె గే, తుమ్ ఒత్త జెంక నెతుర్పు” మెన సంగిలన్.

35 జాకయ్ యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో “అమ్ నే పాచెతి రితి ఈంజో కేన గెచ్చెదె? గ్రీకు దేసిమి తిల చెదుర్పు జల అమ్చు యూదుల్తె గెచ్చ, గ్రీకు దేసుమ్చ సుదల్క బోదన కెరెదె గే?

36 నాయ్ మెలి, ‘తుమ్ అంక చజెతి కి అంచితె పాపుక నెతుర్పు’ మెన ‘కేన తయిందె గే, తుమ్ ఒత్త జెంక నెతుర్పు’ మెన కిచ్చిక సంగిలన్?” మెన లట్టబనుక దెర్చ.

37 జా పండుగచి అకర దీసి అయ్లి. జాక్ ‘వెల్లొ దీసి’ మెనుల. జా దీసి, ఎత్తిజిన్ బెర తిలిన్తె యేసు టీచ జా, ఇని మెన కేక్ గలన్. “కక్క జరికు తాన్ కెర్లె, అంచితె జా పివును.

38 కో అంక పూర్తి సంపజుల గే, దేముడుచి కొడెతె రెర్తయ్లి రితి, జోచి పెట్టి తెడి ఊంబ పుట్టి రితి జా, జీవ్ దెతో పాని జోచి అత్తు చెంగిల్ కెర్తె తయెదె”

మెన, ఎత్తిజిన్ సూన్తి రితి యేసు సంగిలన్.

39 ‘జీవ్ దెతో పాని’ మెన కిచ్చిచి గుర్తుక సంగిలన్ మెలి, దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తుచి గుర్తుకయ్. యేసు మొర దేముడు అబ్బిన్తె అన్నె గెలి, జోక్ కో సంపజా తవుల గే, జోచి జా అత్తు జోవయించి పెట్టి జయెదె. జరి, యేసు తెదోడి అబ్బిన్తె అన్నె గచ్చుక, గవురుమ్ జంక, నేతయ్చి రిసా, జో సంగిలి జా అత్తు తిలిన్ తెదోడి జర్గు జంక నేతయ్.

40 యేసు దస్సి బోదన కెర్తయ్, సూన కెర జోచి రిసా ప్రెజల్ సగుమ్జిన్ కిచ్చి మెల మెలి, “తెర్తయిందె’ మెన దేముడు సంగిలో జోచ కబుర్లు సంగుక జెంక తిలిసా ఈంజో నిజమ్ జా తయెదె” మెన సంగిల.

41 గని అన్నె సగుమ్జిన్ “తెర్తయిందె మెన దేముడు సంగిలో క్రిస్టు రచ్చింపుచ కెర్తెసా జా తయెదె” మెలి, గని “నెంజె. ఈంజో గెలిలయ్ ప్రాతుమ్చో మాన్సు. క్రిస్టు, జరి, గెలిలయ్తె జెర్తుక నెంజె.

42 ఈందె, దేముడుచి కొడెతె రెగ్గె రితి, అమ్చో రాన్ జలో దావీదు పూర్ణమచోచె సెకుమ్తె క్రిస్టు జెర్తిందె. దావీదుచి గావ్ బెత్తెహోమ్. ఒత్తయ్ జో జెర్తుక అస్సె. దస్సి జరి ఈంజో క్రిస్టు జయె సీనాయ్” మెన సంగిల.

43 దస్సి జతికయ్, జోచి రిసా ప్రెజల్ దొన్సు మెన్సు జల.

44 జోవయింతెన్ సగుమ్జిన్ “జోక్ జేలి కెర్తె!” మెన కోరప జల. గని జోక్ దెరుక మెన కో చడితి కి * నాయ్.

† 7:22 7:22 సున్నతి ‡ 7:27 7:27 “సబరెత గవ్వె తెంతో అయ్లో” మెన ఉచర్తతి. నేన కెర ‘జానుమ్’ మెంతెతె గని పరలోకుమ్ తెంతో అయ్లో గెద.

§ 7:42 7:42 నిజమ్ బెత్తెహోమ్తె, దావీదు రాచె సెకుమ్తె జెర్తిలన్; మత్తయి 1:1, 2:1; గని నేన కెర దస్సి మెల. * 7:44 7:44 జో అబ్బిన్తె అన్నె గెతి సమయమ్ జంక నేతయ్చి రిసా దెరుక నెత్తిర్. అన్నె సగుమ్ సట్టు కి వెల్లెల మాన్సుల్ అల్లర కెరుక ఉచర్చె కి, నెత్తిర్; లూకా 4:29-30, యోహాను 7:30, 8:20. జోవయించి సమయమ్ జా అయ్లి పొది జేవ్ దెరుక జో ఒప్పన్; మత్తయి 26:53-54, మార్కు 14:41, యోహాను 18:4, 6.

దేముడుచి గుడిచ అదికారుల్ కోపుమ్ జలిసి

45 తెదొడి, జోక దెర్రి రిసా గెచ్చు తిల జమాన్లు వెల్లెల పూజల్లు చి పరిసయ్యుల్ తిలిన్తె అన్న అయిల. జెతికయ్, జేవ్ పరిసయ్యుల్, పూజల్లు, “కిచ్చొక జోక దెర అన్న నాయ్?” మెన గోల కెర్త.

46 గోల కెర్తెకయ్, జేవ్ జమాన్లు, “కేన్ మాన్సు కెయ్ తెద్ది చెంగిలచి బోదన సంగి నాయ్” మెన సాచి సంగిల.

47 పరిసయ్యుల్ కోపుమ్ జా జోవయింక కిచ్చొ జబాబ్ దిల మెలె, “తూమ్ కి జోచ కొడొక మోసిమ్ జలదు గే?”

48 అమ్ పరిసయ్యుల్తె జవున్, అమచ అదికారుల్తె జవున్ కో జలెకు జోక నంపజా అన్నుమ్ గే? నాయ్, గెద. దస్సి జలె, తూమ్ కిచ్చొక జోక నంప కెరుక?

49 మాములుమ్ ఈజేవ్ ప్రజల్ నంప కెర అస్సి, గని మోసి తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ నేన్తి జేవ్ కిచ్చొ పున్సుమ్ నాయ్, దేముడుక నేన్తి” మెన ప్రజల్ నంపజలిన్క వెల్లెల మాన్సుల్ నిస్కారుమ్ సంగిల.

50 యేసుతె అగ్గె రాతి లుంకచోరు కిచ్చొగె పుసుక గెచ్చు తిలొ నీకొదేమె మెలొ పరిసయ్యుడు, జలె, జో వెల్లెల మాన్సుల్తె అస్సి.

51 అన్నె తిల జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క జో, జలె, “కేన్ జలెకు మాన్సుక నేరిమ్ వయడ తిలె, దేముడు మోసి తెన్ దిలి అగ్గుల్తె రెగ్గయిలె రితి జో మాన్సు సంగన్తి సాచి నే సూన్తి అగ్గె, జో కిచ్చొ కెర్తె గే నాయ్ గే, రుజ్జు నే దెకయ్తె అగ్గె జోక తీర్పు కెర సిచ్చ కెరుక అమచ తెన్ నాయుమ్ గే? నాయ్, గెద” మెన జాగర్త సంగిలన్.

52 జేవ్ అన్నె పండితుల్ నీకొదేమొక కిచ్చొ జబాబ్ దిల మెలె, “తూయి కి గలిలయచొ గే, చి జోచి పచ్చెనచి కోడు తుయి సంగితన్? దేముడుచి కొడొ సరిగా నదు కెరు, చి దేముడుచ కబుల్లు సంగితన్ కో కి గలిలయతె జెర్తితి నాయ్ మెన దెకితె” మెన సంగిల.

53 తెదొడి ఎత్తిజన్ జోవయింప గెరెల్ ఉట్ట గెల.

8

వెల్లెల మాన్సుల్ తేరిబోదక దెర యేసుతె కడ అస్సి

1* యేసు, దేముడుచి గుడి తెంతో బారె జా, జేవ్చి మొక్కె తిలి బేలివ మెట్టయ ఎక్కిలొ గెలన్.

2 చి రాత్ పాయితికయ్, దేముడుచి గుడితె అన్నె ఉట్ట అయిలొ. అయిలె, ఒగ్గరజన్ జనాబ్ అయిలె, చి జో వేస కెర, జోవయింక బోదన కెరుక దెర్లన్.

3 యేసు బోదన కెర్తె తతికయ్, మోసి తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ నెకడ్డన్, పరిసయ్యుల్, బెద జా, ఏక తేరిబోదక కడ అస్సె. జా తేరిబోద లంజె జతె తతికయ్, దెర తిల. జలె, బెర తిల మాన్సుల్చి నెడిమి జాక టీవడ్డ.

4 యేసుక కిచ్చొ మెల మెలె, “గురుబాబు ఈంజ తేరిబోద లంజె జతె తతికయ్, దెర్ల.

5 ‘ఇన లంజె జలెనక పత్తల్ తెన్ పెట మారుక అస్సి’ మెన అమచొ మోసి పూర్గుమచొచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచి అగ్గుల్తె అమక అగ్గు దిలన్. జలె, ఈంజ తేరిబోదచి రిసా తూయి కిచ్చొ తీర్పు సంగిత?” మెన యేసుక పున్సి.

6 కిచ్చొక దస్సి పున్సిల మెలె, జో కిచ్చొ జవున్ తప్పు సంగిలె, నేరిమ్ వయడుమ! మెన దస్సి కెర్తె. యేసు మాత్రుమ్, వంపా జా, బుయ్యె ఈంటి తెన్ కిచ్చొగె రెగిడ్లన్.

7 జేవ్ జోక పుసుక ములితి నాయ్ చి రిసా యేసు టీచ, జోవయింక, “తూమ్చితె కో కిచ్చొ పాపుమ్ నే కెర తయెదె గే, జొయ్యె తొలితొ చి పత్తురు జాక గలుక జయెదె” మెన సంగిలన్.

8 చి అన్నె వంపా జా, బుయ్యె అన్నె కిచ్చొగె రెగిడ్లన్.

9 జలె, జో సంగిలిసి ఎత్తిజన్ సూన అర్దుమ్ కెరన్, తొలితొ వెల్లెల మాన్సుల్, పడ్డొ ఎత్తిజన్ ఎక్కిలొచి పట్టి ఎక్కిలొ వర్తె తెన్ బారె జా, ఉట్ట గెల, చి టీచ తిలి జా తేరిబోదక పెట్టమ, యేసు ఎక్కిలొ ఒత్త తిలొ.

10 జలె, యేసు అన్నె ఉప్పిరి దెక, జా తేరిబోదక, “అమ్మ, కేతె జేవ్ ఎత్తిజన్? కో తుక నేరిమ్ వయడ్డి నాయ్?” మెన సంగితికయ్,

11 జా తేరిబోద యేసుక, “బాబు, కోయి నాయ్!” మెన సంగిలె. తెదొడి యేసు జాక, “అవ్ కి తుక నేరిమ్ వయడి నాయ్. తుయి గే, చి అమ్మె తెంతొ పాపుమ్ నే కెర్తె జి!” మెన సంగ తెర్తవ దిలన్.

“ఈంజ లోకుమచక దొర్ను జలి ఉజడి అవ్వె”

12 అన్నెక్ సుట్టు యేసు బోదన కెర్తె తతికయ్ కిచ్చొ మెన సంగిలన్ మెలె, “ఈంజ లోకుమచక దొర్ను జలి ఉజడి అవ్వె. కో అంచి పట్టి ఇండుల గే, అందరతె తిలి రితి అందరబుద్ది ఇండితి నాయ్, గని జేవ్ దెతి ఉజడి జోవయింక దొర్ను జా జోవయించి పెట్టి తయెదె” మెన సంగిలన్.

13 జో దస్సి సంగితికయ్, పరిసయ్యుల్ జోక, “తుచి రిసా తుయి సాచి సంగితన్; తుచి సాచి సత్తిమచి నెంజె” మెన సంగిలె.

14 జలె, యేసు జోవయింక, “అవ్ సొంత సాచి సంగిలె కి, అంచి సాచి సత్తిమి. కిచ్చొక మెలె, అవ్ కేనె తెంతొ అయిలయ్ గే, కేనె అన్నె గెతన్ గే, అవ్ జాని గని కేనె తెంతొ అవ్ అయిలయ్ గే, కేనె గెతన్ గే, తూమ్ నేన్సు.

15 తూమ్ అవ్వె కెర మాన్సు ఉచర్తె రగుమ్ తీర్పు కెర్తెను, గని అవ్ అచ్చుచి మట్టుక కక్క తీర్పు కెర నాయ్.

16 గని అవ్ తీర్పు కెరుక జలె, అంచి తీర్పు సత్తిమ్ జయెదె. కిచ్చొక మెలె, అవ్ అవ్వె కెర కి ఎక్కిలొ కి తీర్పు కెర నాయ్. అవ్, అంక తెర్తయ్లొనా తెన్సి తీర్పు కెరుమ్దె.

17 “కో దొగుల ఎత్తి రితి సాచి సంగుల గే, జా సాచి సత్తిమచి జయెదె” మెన తుమ్చి మోసి పూర్గుమచొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయిలె అగ్గుల్తె రెగ్గ అస్సి.

18 జలె, అవ్ సొంత సాచి సంగితన్, చి అంక తెర్తయ్లొ అబ్బొ కి అంచి రితి ఎక్కి రితి సాచి సంగితయ్” మెన వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు జబాబ్ దిలన్.

19 జేవ్ జోక, “అబ్బొ ది కేతె?” మెన పున్సిల. పున్తికయ్, యేసు జోవయింక, “తుమ్ అంక నేన్సు. అంచొ అబ్బొక కి నేన్సు. అంకయ్ జాన్తయ్ జలె, అబ్బొక కి జాన్తయ్” మెన సంగిలన్.

20 బోదన కెర కెర ఇన్ సంగిలి పొచి యేసు కేనె తిలన్ మెలె, దేముడుచి గుడితెచి డబ్బుల్ పెట్టల్ తిలి గదితె తిలన్. గని

† 7:52 7:52 గని గలిలయతె జెర్తి నాయ్, యూదయ ప్రదేసిమ్చి బెత్తెపామ్ పట్టుమతె జెర్తిలన్, గెద.

* 8:1 8:1 యోహానుచి సాచి రెగిడ్ల గ్రీకు బాన్ తెన్

తొలితొ రెగిడ్ల సగుమ్ పున్కల్తె ఈంజ మత్తెలి తమె నాయ్. నెంజెలి, నేరతె తయెదె. సగుమ్తె యోహాను 2:25చి పడ్డొ తయెదె. † 8:1 8:1 ఒత్త ఒలివ మండ్లు రూకుల్ తప్పల, చి ఇన్ నాన్ తయెదె. ‡ 8:17 8:17 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసిచి అత్తి దేముడు రెగ్గయిలె అగ్గుల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడొ ఎత్తి బైబిల్తె అగేచి పాచి పున్కుమతె రెగ్గయ్ జా అస్సి. ఈంజ దెకపుక మెన కుపియ బాన్తె నెయ ప్రమానుమతె మోసి పూర్గుమచొచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ అగ్గుల్ మెన ర్దువ అస్సి.

జోక జేలి కెర్తి నాయ్. కిచ్చొక మెలి, జో దేముడు అబ్బొన్తె గెలి ననుయుమ్ జంక నేతున్.

21 జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు అన్నె, “అవ్ ఉట్ట గెచ్చిందె. ఉట్ట గెలి, తుమ్ అంక చజలి కి, తుమ్ పాపల్ తెన్ని మొర గెతె. మొర గెలి, అవ్ గెతినతె తుమ్ జంక నెతుర్పు” మెన సంగిలన్.

22 యూదుల్చ జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో కిచ్చొ మెల మెలి, “అవ్ గెతినతె తుమ్ జంక నెతుర్పు” మెన జో సంగిలిన్ కిచ్చొక? జో అత్త కెరన ఎట్టో గెచ్చిందె గే” మెన లట్టబ్బ.

23 జలి, యేసు జోవయింక, “తుమ్ ఎట్టోచ మాన్సుల్, అవ్ ఉప్పిర తెంతోచ మాన్సు. తుమ్ ఈజ లోకుమ్చ కము కెర్తన, అవ్ ఈజ లోకుమ్చో మాన్సు నెజె.

24 “తుమ్చ పాపల్ తెన్ని మొర గెతె” మెలయ్. కిచ్చొక మెలి ‘దేముడు తెర్తయ్లో’ క్రిస్టు, రచ్చించుచ కెర్తొసా, ఈజ్యో” మెన అంక తుమ్ నే నంపజలి, నిజుమ్ తుమ్చ పాపల్ తెన్ మొర గెతె, పాపుమ్తె గెతె” మెన సంగిలన్.

25 జోక, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ యేసుక “తుమ్ కొన్సో?” మెన పునిల. యేసు జోవయింక, “అవ్ కొన్సో జయిందె గే అవ్ తుమ్క అగ్గె తెంతో సంగితసి గెద, జోయ్యి అవ్.

26 తుమ్చ రిసా, తుమ్ కెర్త కముచి రిసా అవ్ ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ తీర్పు సంగుక జయెదె. గని అంక తెర్తయ్లోసా సత్తిమ్చో, చి లోకుమ్చక అవ్ నూనయ్తిన కిచ్చొ మెలి, అంక తెర్తయ్లోసాతెయ్ అవ్ నూన్సి” మెన సంగిలన్.

27 గని, ‘తెర్తయ్లోసా’ మెన దేముడు అబ్బొన్చి రిసా సంగితయ్ మెన వెల్లెల మాన్సుల్ అర్దుమ్ కెరంతి నాయ్, చి రిసా

28 యేసు అన్నె, “అవ్ మాన్సు జా జెర్దున్ అయ్లోసాక తుమ్ బీచడ్తె. బీచడ్తె, అంక ‘జోయ్య’ మెన వడ్డొక చినితె. తెదొడక అంక ‘జో అవ్వొ కెర్తిన కిచ్చొయ్ నాయ్, గని దేముడు అబ్బొన్ సికడ్లి రితి కెర్తె తత్తయ్” మెన అంచి రిసా అర్దుమ్ కెరంతె.

29 అంక తెర్తయ్లోసా అంక తోడు అన్నె, అంచి తెన్ అన్నె. జో కెయ్ అంక ములి నాయ్. కిచ్చొక మెలి, అవ్ కెయ్క తెయ్క జోచి ఇస్టుమ్ రితి కెర్తన” మెన సంగిలన్.

30 జో దన్ను సంగిత తతికయ్, ఒత్త తిలసతె ఒగ్గర్జన్ జోవయింక నంపజా గెల.

జోక నంప కెరుక దెర్తనక యేసు బోదన కెర్తిన

31 జోక నంపజంక దెర్త వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు తెదొడి, “అవ్ సంగిలి రితి ఇండితె తన్నె జలి, నిజుమ్ అంచ సిన్సుల్ జన్నె.

32 చి సత్తిమ్ జానతె, చి జా సత్తిమ్ తుమ్క విడ్డల్ కెరెదె” మెన సంగిలన్.

33 గని, విడ్డల్ జతినిక మాములుమ్ ఈజ లోకుమ్తె జతిన్చి అర్దుమ్ జేవ్ కెరన, జోక “అమ్ అబ్రాహామ్ పూర్ముచోచ సేకుమ్తెచ మాన్సుల్చి రిసా, కక్క కి కెయ్ కి గొతిమాన్సుల్ జము నాయ్. జాకయ్ ‘విడ్డల్ జన్నె’ మెన తుమ్ కిచ్చొక అమ్క సంగిలదె?” మెన బమ్మ జా పునిల.

34 యేసు జోవయింక, “తుమ్క అవ్ నిజుమ్ కచితుమ్ కిచ్చొ సంగితసి మెలి, కో కిచ్చొ పాపుమ్ కెరుల గే, పాపుమ్క గొతిమాన్సుల్ జా అన్నె.

35 గొతిమాన్సుల్, జలి, సాపుకరిచో గేరు కెయ్క తెయ్క తంక జోవయింక సెలవ్ నాయ్. గని, సాపుకరిచో సొంత పుత్తుని జలి, కెయ్క తెయ్క అబ్బొన్చి గెరి తయెదె.

36 తుమ్ కెర్త పాపల్క తుమ్ దెర్పు సేడ్తిన తెంతో దేముడుచో పుత్తుని తుమ్క విడ్డల్ కెర్తెగిన, నిజుమ్ విడ్డల్ జన్నె.

37 “అబ్రాహామ్ పూర్ముచోచ సేకుమ్తె తుమ్ జెర్దు అన్నున్ మెన జాని, గని జోచి సేకుమ్తె తుమ్ జెర్దులెకి, అంచి కొడో తుమ్చి పెట్టి తియసుక నెనున్చి రిసా, అంక మారుక కోరప జా అన్నున్.

38 అంచో అబ్బొతె అవ్ దెకిలెన్క అవ్ సాచి సంగితసి. తుమ్ మాత్రుమ్, తుమ్చోయ్ అబ్బొది సంగిలిన్ కెర్తను” మెన వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు సంగిలన్.

39 యేసు ఇన్ సంగితికయ్, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ జోక, “అబ్రాహామ్ అమ్చో అబ్బొ!” మెన సంగిలచి రిసా యేసు జోవయింక అన్నె, “తుమ్ అబ్రాహామ్చ బోదల్ జతదు జలి, అబ్రాహామ్ కెర్ల కము తుమ్ కి కెర్తదు.

40 దేముడుతె అవ్ నూన్ల సత్తిమ్ తుమ్క అవ్ సంగ అన్నె, గని అన్నె అంక మారుక తుమ్ కోరప జా అన్నున్. అబ్రాహామ్ దన్ను కెరి నాయ్.

41 గని తుమ్చో సొంత అబ్బొది కెర్ల కము తుమ్ కెర్తను” మెన సంగిలన్. జేవ్ జోక “అమ్ లంజెపెట్టి జెర్దులన నెంజుమ్. అమ్క ఎక్కిలో అబ్బొ జయెదె, మెలి, దేముడు” మెన సంగిల.

42 యేసు జోవయింక, “దేముడు తుమ్చో అబ్బొది జతె జలి, తుమ్ అంకయ్ ప్రేమ కెర్తదు. కిచ్చొక మెలి, అవ్ జోచి పెట్టి తా జోతె తెంతో బార్ జా ఉట్ట అయ్లయ్. అవ్ అవ్వొ జెంక నాయ్, జోయ్య అంక తెర్తయ్లో.

43 అవ్ సంగిలిన్ తుమ్ కిచ్చొక అర్దుమ్ కెరన్ను నాయ్? కిచ్చొక మెలి, అంచ కొడోతెచి సత్తిమ్ తుమ్క అల్లర్ల కెర్తయ్, చి నూనుక ఓర్పుప జంక నెతుర్పు.

44 తుమ్చో అబ్బొది నయ్తాన్. తుమ్ జోచ మాన్సుల్ జా, జో కిసాచో గే, తుమ్ కి దన్నుచ. తుమ్చో అబ్బొద్చ ఆసల్ తీర్పుప కెరుక తుమ్ కోరప జా అన్నున్. మొదల్ తెంతో జో కూని కెర్తొసా. సత్తిమ్, జోతె, ఎదిలి కి బెదితి నాయ్. జోతె కిచ్చొ సత్తిమ్ కి నాయ్. జో అబద్దుమ్ సంగుక, జోచి సొంత అబద్దుమ్ జోయ్య లట్టబెదె. జో పూర్తి అబద్దుమ్చో. జో అబ్బుదల్క అబ్బొన్.

45 జాకయ్, అవ్ సత్తిమ్ సంగితసిచి రిసా, అవ్ సంగితిన్ తుమ్ నంప కెర్పు నాయ్.

46 అవ్ కెయ్య కేన్ పాపుమ్ కెర్తయ్ గే, చి తుమ్తె కో అంక ‘అబద్దుమ్చో’ మెన సాచి సంగుక జయెదె? కెయ్ కేన్ పాపుమ్ కెరి నాయ్, చి కో కి దన్ను సాచి సంగుక నెతుర్పు. జలి, అవ్ సత్తిమ్ సంగితసి జలి, తుమ్ అంక కిచ్చొక నంప కెర్పు నాయ్? తుమ్ ఉచర.

47 దేముడుచ మాన్సుల్ కో జపుల గే, జో దేముడుచ కొడో నూనుల. తుమ్ కిచ్చొక జోవయింక కొడో నూన్సు నాయ్ మెలి. తుమ్ జోవయింక మాన్సుల్ నెంజును” మెన వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు సంగిలన్.

వెల్లెల మాన్సుల్ యేసుక పత్తల్ గల మారుక ఉచర్తిన

48 యూదులచ జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్, జలె, జోక “సీసమరయ నుదొ జన్మె, చి తుక బూతుమ్ దెర అన్మె మెన అమ్ ఉచర్చిసి సత్తిమ్, కిచ్చిగె” మెన సంగిల.

49 జేవ్ దస్సి సంగితకయ్, యేసు జోవయింక కిచ్చె జబాబ్ దిలన్ మెలె, “అంక బూతుమ్ దెర నాయ్. అవ్, మాత్రుమ్, దేముడు అబ్బిక గప్పురుమ్ కెర్తసి, గని తూమ్ అంకయ్ గప్పురుమ్ కెర్చు నాయ్.

50 అంచి రిసా అంక గప్పురుమ్ నాయ్. గని అంక గప్పురుమ్ కెర్తొ ఎక్కిల్ అన్మె. జొయ్యి అంచి రిసా తుమ్చి రిసా తీర్పు కెర సత్తిమ్క రుజు దకయదె.

51 “జలె, తుమ్క అవ్ నిజమి కచితుమ్ కిచ్చె సంగితసి మెలె, అంచ కొడొ కో నిదానుమ్ కెరుల గే, కెయడ కి *మొర్తి నాయ్” మెన సంగిలన్.

52 దస్సి సంగితకయ్, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ జోక కిచ్చె మెల మెలె, “అప్పు రుజు అయిలె. నిజమి తుక బూతుమ్ దెర అన్మె. అబ్రాహామ్ మొర గెలన్. దేముడుచ కబుర్లు సంగిల పూర్పుంచ కి మొర గెల, గని ‘అంచ కొడొ కో నిదానుమ్ కెరుల గే, కెయడ *మొర్తి నాయ్’ మెన తుయి సంగితసి!

53 అమ్చొ పూర్పుంచొ అబ్రాహామ్చి కంబ తుయి వెల్లొ గే? జో మొర గెలె. దేముడుచ కబుర్లు సంగిలన్ కి మొర గెల. తుయి కొన్మె మెన సంగితసి? సంగు!” మెన యేసుక పునిల.

54 జలె, యేసు జోవయింక, “అవ్ సొంత గప్పురుమ్ సంగిలన్, అంచి గప్పురుమ్ ఆరిచి. జలె, ‘అమ్చొ దేముడు’ మెన అంచొ అబ్బిచి రిసా తుమ్ సంగితను. జొయ్యి అంక గప్పురుమ్ కెర్తయ్.

55 గని జోక తుమ్ అగ్గె తెంతో నేన్సు. అవ్, మాత్రుమ్, జోక జాని. ‘జోక నేని’ మెన అవ్ ఏక్ వేల సంగితయ్ జలె, తుమ్చి రితి అబద్ధుమ్చొ జతయ్. గని, నిజమి జోక జాని, చి జోచ కొడు నిదానుమ్ కెర్తసి.

56 అవ్ ఈజి లోకుముతె జెర్పు తతి దీసి దెకుక మెన తుమ్చొ పూర్పుంచొ అబ్రాహామ్, జలె, ఆన తెన్ తిలన్. జలె, అబ్బిసి జలె దేముడుచి నెలవ్ తెన్ దెకిలన్, చి సర్వసంతోసుమ్ జలన్” మెన యేసు సంగిలన్.

57 యూదులచ జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ జోక, “తుక యాబయ్ వెర్చుల్ జంక నేతయ్. దస్సి జలె, తుయి పూర్పుంచొ అబ్రాహామ్ కిసి దెక తన్మె! కిసెంజెలి జో తుక దెక తయదె గే? బెదె నాయ్!” మెన సంగిల,

58 చి యేసు, “తుమ్క అవ్ కిచ్చె నిజమి కచితుమ్ సంగితసి మెలె, అబ్రాహామ్ నే జెర్పితె అగ్గె తెంతో అవ్వి తిలయ్, అన్మె” మెన సంగిలన్.

59 జో దస్సి సంగితకయ్, ‘దేముడు తెన్ సమ్మందుమ్ సంగితయ్, జా వెల్లి పాపుమ్’ మెన ఉచర, యేసుక పత్రల్ తెన్ పెట మారుక మెన, వెల్లెల మాన్సుల్ పత్రల్ వెంట్ల, గని యేసు నే దెకయ్ జతె, దేముడుచి గుడ్ తెంతో బార్ జా, ఉట్ట గెలన్.

9

గుడ్డి జా జెర్పిలోసాక యేసు చెంగిల్ కెర్చిసి

1 వడ్డె యేసు జోచ సిస్సుల్ తెన్ వట్టి గెతె తిలి పొది, జెర్చున్ తెన్ గుడ్డి మాన్సు ఎక్కిలోక దెకిల.

2 జోక దెక కెర, యేసుచ సిస్సుల్ కిచ్చె పునిల మెలె, “గురుబాబు, ఈంజొ మాన్సు గుడ్డి జెర్పిలెసి జోచి పాపుమ్చి రిసా గే, అయ్యసాబ్బిన్చి పాపుమ్చి రిసా గే?” మెన పునిల.

3 యేసు జోవయింక, “ఈంజొ పాపుమ్ కెర్చిసి నెంజె, అయ్యసాబ్బిన్ పాపుమ్ కెర్చిసి కి నెంజె. జలె, ఇన్నెక చెంగిల్ కెర్చిన్ తెన్ దేముడుచి గప్పురుమ్ జోచితె దెకయ్ జతి రిసాయ దస్సి జెర్పిలన్.

4 మెద్దెన్ తిలి రితి మదెనె, అంక తెద్రయలోసాచ కమ్మె అమ్ కెర్తె తంకయ్. కిచ్చెక ‘మెద్దెన్’ మెలయ్ మెలె, అందర్ అయిలె, కో కి కామ్ కెరుక నెజె.

5 అవ్ ఈజి లోకుముతె ఇని బుల్లి తిలి మదెనె ఈంజి లోకుముచ దొర్పు జలి ఉజిడి అవ్వి జతసి” మెన యేసు బోదన కెర్చన్.

6 యేసు దస్సి సంగితె తా కిచ్చె గుర్తు కెర్చన్ మెలె, బుయ్యె తుంక బుర్ల కెర, జా బుర్ల జో మాన్సుచ అంకివొతె గాన దా,

7 జోక “తుయి గెచ్చు సిలోయమ్ మెంతి వెల్లొ కుండితె దోవను” మెన సంగిలన్. జా సిలోయమ్ మెంతి నావ్చి అర్దుమ్ కిచ్చె మెలె, ‘తెద్రయలెసి’. జలె, యేసు సంగిలి రితి జో మాన్సు ఒత్త గెచ్చ, దోవన కెర, అంకివొ దెకయ్ జా, ఉట్ట అయిలన్.

8 జో దస్సి చెంగిల్ జా ఉట్ట జెతికయ్, జోచి గెవ్విచ మాన్సుల్, జో అగ్గె బిచ్చిమ్ నజెతె తిలిసి దెక తిల అన్మె సగుమ్జెన్ కిచ్చె మెన అట్టబన్ మెలె, “ఈంజొయి అగ్గె బిచ్చిమ్ నజ నజ రోజుక వట్టి వెన తిలొసా, కిచ్చిగె” మెన లట్టబంతె తిల.

9 సగుమ్జెన్ “జొయ్యి” మెన సంగిల. అన్మె సగుమ్జెన్ “నెంజె, గని జోచి పొలికచొ మాన్సు” మెన సంగిల. గని జో “అవ్ జొయ్యి!” మెన సంగిలన్.

10 జేవ్ ప్రజెల్, జలె, జో మాన్సుక, “జలె, కిసి జా అప్పె దెకితసి?” మెన అచారిమ్ జా పునిల.

11 జో మాన్సు జోవయింక, “యేసు మెంతో జో మాన్సు బుర్ల కెర అంచ అంకివొతె గాన దా, తుయి గెచ్చు సిలోయమ్ వెల్లొ కుండితె దోవను! మెన అంక సంగిలన్. అవ్ గెచ్చు దోవన్యయ్, చి అంకివొ డిసిలె!” మెన సాచి సంగిలె.

12 “జో అప్పె కితె?” మెన జేవ్ జోక పునిల, చి “అవ్ నేని” మెన జో సంగిలన్.

వండితుల్ గుడ్డి మాన్సుక పరిచ్చ కెర్చిసి

13 జో గుడ్డి జా జెర్పిలోసాక ప్రజెల్ పరిసయ్యుల్తెకడ నెల.

14 జలె, యేసు బుర్ల కెర జోవ అంకివొతె గాన చెంగిల్ కెర్చి దీసి కేన్ దీసి మెలె, జోవయించి బక్తి కెర్చి నెలవ్ కడన్ దీసి.

15 జాకయ్, పరిసయ్యుల్ కి “తుక అంకివొ డిసయిలెసి కిసి జర్చు జలి?” మెన పరిచ్చ కెర్. చి జో మాన్సు జోవయింక, “జో బుర్ల అంచ అంకివొతె గానెలన్, చి అవ్ దోవన్యయ్, చి అప్పె దెకితసి” మెన సంగిలన్.

16 పరిసయ్యుల్తె సగుమ్జెన్ “జో మాన్సు దేముడుతె తెంతో అయిలోసా నెంజె. కిచ్చెక మెలె, నెలవ్ కడన్ దీసి పెట్టపన్తయ్” మెన యేసుచి రిసా తీర్పు సంగిల. గని అన్మె సగుమ్జెన్ “పాపుమ్ కెర్తొ మాన్సు, జలె, దేముడుచి అదికారుమ్ దెకయతె గుర్తుల్ కెరుక నెతిర్తొ” మెల, చి దొన్న జటుల్ జలె.

* 8:51 8:51 నెంజెలి ‘మొర్తి దెకితి నాయ్’. † 8:52 8:52 నెంజెలి ‘మొర్తి చకితి నాయ్’. ‡ 8:56 8:56 ఎత్తి, అదికారుమ్ తిలె దేముడు దెకయిలె సిన్చితె దెకిలె, కిచ్చిగె. § 8:57 8:57 ఈంజి ముత్తెలి గ్రీకు బాస తెన్ తొలితొ రెగడ్డ సగుమ్ పున్కల్తె ‘నెంజెలి’ తెంతో ‘తయదె గే’ ఎచిచ కొడు తయ నాయ్.

17 జాకాయ్, జో గుడ్డి మాన్యుక కిచ్చొ మెన అన్నె పరిచ్చ కెర్ల మెలె, “జో తుక అంకివో డీసయిలె రిసా, తుయి జోచి రిసా కిచ్చొ ఉపర్లసె?” మెన పునెల. జో జోపయింక “దేముడుచ కబుర్లు సంగితో ఎక్కిలె జయెదె” మెన జబాబ్ దిలన్.

18 జో “నిజమి అగ్గ గుడ్డి తిలె, చి చెంగిల్ జలె” మెన, యూదుల్చ జేవ్ వెల్లెల మాన్యుల్ మొదొల్క నంప కెర్తె నాయ్ చి రిసా జోచ అయ్యసె అబ్బొనక బుకార్ల.

19 బుకారా కెర, జోపయింక “ఈంజొ తుమచొ పుత్తుది గే? జెర్మిల్ తెంతో గుడ్డి తిలె గే? దస్సి జలె, కిసి జా అప్పె దెకితయ్?” మెన పునెల.

20 అయ్యసె అబ్బొన కిచ్చొ జబాబ్ దిల మెలె, “ఈంజొ అమచొ పుత్తు” మెన, “ఈంజొ గుడ్డి జా జెర్మిల్” మెన జానుమ్.

21 గని అంకివో అప్పె డీసలిసి కిసి జర్లు జలి గే, జో జోచ అంకివో చెంగిల్ కెర్లన్ గే, నేనుమ్. జోక తుమ్ పున దెక. జో ఉబెడొబ్బద గెద? జొయ్య సంగిదె” మెన జబాబ్ దిల.

22 అయ్యసె అబ్బొన కిచ్చొ దస్సి మెల మెలె, వెల్లొ మాన్యుక బితె తిల. కిచ్చొక మెలె, యేసుక “దేముడు తెద్రయిలొ క్రిస్తి రచ్చించుచ కెర్లసా” మెన కో జెలెకు బప్పనె, జోపయింక సబగెర్ తెంతో ఉదడ గెలుక అస్సి, చి అన్నె కెయిడ కి పెనడుక జయె నాయ్ మెన వెల్లెల మాన్యుల్ అగ్గ తెంతో ఉచర అస్సి.

23 జాకాయ్, “జో ఉబెడొబ్బద. జోకయ్ పున!” మెన అయ్యసె అబ్బొన సంగ తిల.

24 జాకాయ్ తెదొడి, గుడ్డి జా జెర్మి తిలె జో మాన్యుక జేవ్ వెల్లెల మాన్యుల్ అన్నెక్ సుట్టు బుకారా కెర జోక కిచ్చొ మెల మెలె, “జో యేసు పాపుమ్ కెర్లసా మెన ఆమ్ జానుమ్. జాకాయ్, తుయి చెంగిల్ జలిన్చి రిసా దేముడుక గప్పరుమ్ కెర్, గని జో యేసుక పొసె” మెన ఆటంకుమ్ కెర్ల.

25 గని జేవ్ దస్సి సంగిల్ కి, జో జోపయింక, “జో పాపుమ్ కెర్లసా గే నెంజె గే అవ్ నేని, గని కిచ్చొ కచితుమ్ జాని మెలె, అవ్ అగ్గ గుడ్డి జా తిలె కి, అప్పె దెకితసి” మెన సాచి సంగిలన్.

26 దస్సి సంగితికయ్, జేవ్ జోక “తుక జో కెర్లసి కిచ్చొ? తుచ అంకివో కిసి చెంగిల్ కెర్లన్?” మెన అన్నెక్ సుట్టు పునెల.

27 చి జో అన్నె జోపయింక, “అవ్ తెదొడి సంగిలయ్, గని తుమ్ సూనిసు నాయ్. కిచ్చొక అన్నెక్ సుట్టు సూనుక కోర్ప జతసు? తామ్ కి ఏక వేల జోచ సిన్సుల్ జంక కోర్ప జతసు గే?” మెన పునెలన్.

28 జో దస్సి పునెతికయ్, జేవ్ “తుయి జోచ సిన్సుడు. తుచి ఇస్టుమ్! ఆమ్, మాత్రుమ్, మోసి పూర్లుమ్ చొచ సిన్సుల్!

29 మోసిచి అత్తి ఎత్తి అదికారుమ్ తిలె దేముడు జోచ కబుర్లు సంగ అన్నె మెన జానుమ్. జో యేసు జలె, కేనె తెంతో అయిలొ గే, నేనుమ్” మెన సంగిల.

30 జాకాయ్, చెంగిల్ జలె జో మాన్యు జోపయింక అన్నె కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “అబ్బవోమ్మ! అంచ అంకివో జో అన్నె డీసయిలె, కేనె తెంతో అయిలొ గే తుమ్ నేన్సు గే?

31 “కో పాపుమ్ కెర్లసా జప్పల గే, దేముడు జోక దెకె నాయ్ గని, కో జెలెకు జోపయింక సత్తిమ్ కెరెదె గే, జోకయ్ జో ప్రబు దెకెదె” మెన ఎత్తిజిన్ జానుమ్.

32 లోకుమ్ జెర్మయిలె తెంతో, కేనె జెర్మన్ గుడ్డి జా తిలె మాన్యుక కో చెంగిల్ కెర్లసి కో సూనుక నాయ్.

33 దేముడు తెంతో ఈంజొ మాన్యు జెత్తె నాయ్ జలె, అంచి బాద గెచ్చొపుక ఎగ్గరె నెత్తిర్తొ” మెన వెల్లెల మాన్యుల్క బుద్ధి సంగిలన్.

34 జో దస్సి సంగితికయ్, జేవ్ వెల్లెల మాన్యుల్ జోక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “నిజమి రితి పాపుమ్ తెన్ జెర్మిలొసా, తుయి అమ్క నెకడుక జయె నాయ్” మెన, జో కెయిడ కి అన్నె నే జెతి రితి సబగెర్ తెంతో జోక ఉదడ గెల.

చెంగిల్ జలె మాన్యుక యేసు దయిరిమ్ కెర్లసి

35 జో మాన్యుక వెల్లెల మాన్యుల్ ఉదడ్డి సిచ్చ కెర్లెన్చి రిసా యేసు సూన కెర, జోక చజ దెక, “మాన్యు జా జెర్మన్ అయిలొసాక తుయి నంపజా అస్సి గే?” మెన పునెలన్.

36 జో మాన్యు యేసుక “బాబు, అవ్ జోక నంపజంక ఇస్టుమ్ జా అస్సి. జో కేతె?” మెన పునెలన్, చి

37 యేసు జోక, “తుయి జోక దెక అస్సి. తుచి తెన్ అప్పె లట్టజ్జొసా జొయ్య.” మెలన్.

38 జో మాన్యు “ప్రబు, అవ్ నంపజతసి” మెన జోకర బక్తి కెర్లె.

39 తెదొడి యేసు ఒత్త తిల మాన్యుల్క, “అవ్ ఈంజ లోకుమ్తె అయిలెసి లోకుమ్చక తీర్పు కెర్తె రితి జతయ్. కిచ్చొక మెలె, అవ్ జెతికయ్, గుడ్డి జల మాన్యుల్ దెకితతి, చి గుడ్డి నెంజల మాన్యుల్ గుడ్డి రితి జతతి” మెన సంగిలన్.

40 జలె, జోచి పాసి తిల పరిసయ్యుల్ సగుమ్జిన్ ఈంజ కోడు సూన కెర “అమ్క కి ‘గుడ్డి మాన్యుల్’ మెన తుయి సంగితసి గే?” మెన యేసుక పునెల.

41 యేసు జోపయింక, “తుమ్ నిజమి గుడ్డి జా తత్తరు జలె, తుమ్క కిచ్చొ పాపుమ్ తత్తి నాయ్. గని ‘అమ్ దెకితసుమ్’ మెన తుమ్ సంగితసుచి రిసా తుమ్చి పాపుమ్ గెచ్చొ నాయ్.

10

మెండల్సాడు అన్నె గొప్పుడు రకితిసి

1 “తుమ్క కచితుమ్ నిజమి అవ్ కిచ్చొ సంగితసి మెలె, మెండల్సాడు ఏక తిలె, ఎక్కిలొ జా కెర గుమ్ముమ్ వాల్ నే గెతె, కూడ్ డేచ పెనెలె, జో చోరు జయెదె.

2 గని గుమ్ముమ్ వాల్ కో పెనెదె దే, జొయ్య గొప్పుడు జయెదె.

3 జా సాడుక గుమ్ముమ్ రకితోసా ఎక్కిలొ తిలె, గొప్పుడుక వాల్ తయెదె. జో గొప్పుడుచి అవాడ్ జో రకిత మెండల్ కి చిసుల, చి జో రకిత మెండల్క జో నవ్వొ తియ తయెదె, చి జోపయింక జో రోజుక బారె కెరెదె.

4 జొయ్య సొంత రకిత మెండల్క బారె కెర్లె, జో కేనె ఉదడెదె గే, జేవ్ గెచ్చులె. కిచ్చొక మెలె, జేవ్ నంపజల్ గొప్పుడుచి అవాడ్ జేవ్ చినితతి.

5 వేర మాన్యు అయిలె, జోపయించి అవాడ్ నేనెతి, చి నంపజతి నాయ్, చి ఉట్ట నిగుల” మెన యేసు సంగిలన్.

6 *జలె, యేసు జా సంగిల్ కి, జేవ్ వెల్లెల మాన్యుల్ అర్దుమ్ కెరెతి నాయ్.

పరలోకుమ్చి రాజిమ్క దొర్లు జలి గుమ్ముమ్ అవ్

* 10:6 10:6 జేవ్ వెల్లొ మాన్యుల్కయ్ ‘చొట్ట’ ‘వేర మాన్యుల్’ మెనతయ్. జోకయ్ ‘గొప్పుడు’ మెనతయ్.

7 జాకాయ్ యేసు జేవీక అన్నె, “అదే తుమ్మక నిజమి కచితము కిచ్చొ సంగతినీ మెలె, అదే సంగిలి మెండల్సాడె పెసితి గుమ్ముమ్ అద్యె.

8 అంచి కంట అగ్గి అయ్యల గొప్పుడు ఎత్తిజన్ చొర్లు, చొర్లన జలె. మెండల్ జోవయింక అవాడ్ సూనతి నాయ్.

9 దొర్లు జలి గుమ్ముమ్ అద్యె. అదే తిలి గుమ్ముమ్ వాల్ కో మెసుల గే, రచ్చించువ జవుల, చి జా సాడు జోవయించి సొంత టాన్ జయెదె, చి మెసుక బార్ జంక జతె తవుల, చి చెంగిల్ అన్నిమ్ జోవయింక దొర్లు జతె తయెదె.

10 చొరు, జలె, అరి మెండల్ చొరుక, కండ గెలుక, పాడ్ కెరుక జెయెదె. అదే, మాత్తుమ్, కిచ్చొక అయ్యలయ్ మెలె, అంచ మెండల్ జలె మాన్సుల్క ‘జతు, ఎదిలి చెంగిల్ ‘జీవ్ జోవయింక దొర్లు జవున్’ మెనయ్ అయ్యలయ్.

11 “అద్యె చెంగిల్ గొప్పుడు జయిందె. గొప్పుడు చెంగిల్చొ జలె, మెండల్ కిచ్చొ ప్రమాదుమ్ జతి రితి జలె, జోవయింక ‘మొర్తు నాయ్. జతు’ మెన జొయ్యి అడ్డు జా, జోవయింక రచ్చించువ కెర్తె రిసా జోచి జీవ్ దా మొరెదె. అదే కి దస్సి జయిందె.

12 ఎక్కిలో జవున్ నిజమ్ తిలో గొప్పుడు నెంజతె, అరి డబ్బుల్క జవున్ మంద రకిలె, జేవ్ మెండల్ జోచ సొంత మెండల్ నెంజలి రిసా, మెండల్క మారితో కిచ్చొ జవున్ జంతు అయ్యలె, కూలిక రకితో జో మాన్సు ఉట్ట నిగ, మెండల్ నస్టుమ్ జతి రితి ముల దెయెదె. ఉట్ట నిగెలి, జో జంతు కేన్ మెండక దెర, తిల మెండల్క చెదుర్చు కెరెదె.

13 జో వేర మాన్సు కిచ్చొక దస్సి ఉట్ట నిగ మెండల్క మాలజ్ కెర ములెదె మెలె, అరి డబ్బుల్కయ్ రకితయ్చి రిసా. జోచ సొంత మెండల్ నెంజతి, చి మొర్లె కి జలి కి, జోక బాద నాయ్.

14 “అదే జలె, చెంగిల్ గొప్పుడు.

15 అంచొ అబ్బొ అంక జానె, ప్రేమ కెర్తయ్. అదే కి అబ్బొక జాని ప్రేమ కెర్తసి. దస్సి, అంచ మెండల్క అదే జాని, ప్రేమ కెర్తసి. జేవ్ కి అంక జానతి, ప్రేమ కెర్తె. అన్నె, జేవ్ అంచ మెండల్ జలె మాన్సుల్క ‘మొర్తు నాయ్, గని జతు’ మెన అదే మొరె గెచ్చిందె.

16 “అన్నె వేర దేసిమ్లువ వేర ప్రజలవ మాన్సుల్ అంక నంజా అంచ మెండల్ జవుల. జోవయింక కి అంచి మందయ్ బెదనసుక అన్నె. జేవ్ కి అమచి అవాడ్ సూన జివుల. అయ్యలె, జేవ్ కి ఈంజేవ్ కి ఎక్కి మంద జవుల, చి జేవ్ ఎత్తిక అదే ఎక్కిలో గొప్పుడు జయిందె.

17 జలె, అంచ మెండల్ జలెనక రచ్చించువ కెర్తె రిసా మొర గెచ్చిందె చి రిసా అబ్బొ అంక ఒగ్గర్ ప్రేమ దెకితయ్, చి మొర గెలి కి, అన్నె జీవ్ జా ఉట్టిందె.

18 మాన్సుల్ అంక మార గెలి కి, అదే నే ఒప్పిలె నెతిర్తి. గని, అంచి ఇస్టుమ్కయ్ మొరిందె. అంచి ఇస్టుమ్క మొరుక అదికారుమ్ అన్నె, అన్నె, అన్నె జీవ్ జా ఉట్టుక కి అంక అదికారుమ్ అన్నె. జా ఎత్తి, అదే నెరవెర్చువ కెరుక మెన అంచొ అబ్బొ తియ్యలి కామ్” మెన యేసు బోదన కెర్లన్.

యేసుచి రిసా వెల్లెల మాన్సుల్ అన్నె దొన్ని జుట్లు జలిసి

19 యేసుచి ఈంజేవ్ కొడెచి రిసా యూదుల్వ ఒత్తవ వెల్లెల మాన్సుల్ అన్నె దొన్ని జుట్లు జలె.

20 జోవయింతె ఒగ్గర్ జన్, “జోక బూతుమ్ దెర్లి రిసా వెర్లి జా అన్నె. జోవ కొడె అమ్ కిచ్చొక సూనుక?” మెన సంగిల.

21 అన్నె సగుమ్ జన్ “ఇన్ కొడె బూతుమ్ దెర్ల కొడె నెంజతి. అన్నె, గుడ్డ జలె మాన్సుల్క చెంగిల్ కెరుక బూతల్ దెర్లనక నెక్తి తయెదె గే? నాయ్, గెద?” మెన సంగిల.

22 ఇదిల్ పడ్డె, అన్నెక్ వండుగు అయ్యలి. ‘ఎక్కి దేముడుకయ్ తవున్’ మెన పూర్గుమ్ పొది దేముడుచి గుడి నుడ్లి కెర్తె ఏక్ కామ్చి గుర్తుచి వండుగు, జా.

23 చల్లి పొది జా, జలె, దేముడుచి గుడితెచి రానొ జలొ సాలొమాను పూర్గుమ్చొచి నావ్ తిలి వెల్లి పేడితె యేసు బుల్లె తతికయ్,

24 యూదుల్వ వెల్లెల మాన్సుల్ జోచి నుట్టునంత బెర జా, జోక అన్నె పరిచ్చొ కెరుక దెర్ల. కిచ్చొ మెన పునెల మెలె, “అన్నె కెత్తి దీనల్ అమ్ నేన తతి రితి కెర్తె? తుయి రచ్చించువ కెర్తొసా జతో క్రిస్తు జలె, అమ్క సొట్టుమ్ నంగు!” మెన సంగిల.

25 జలె, యేసు జోవయింక, “తుమ్క అగ్గ సంగిలయ్, గని తుమ్ నంచ కెర్చు నాయ్. అబ్బొని జలొ దేముడుచి నావ్ తెన్ అదే కెర్తె కమ్మ కి అంచి రిసా ‘జొయ్యి’ మెన సాచి సంగితతి.

26 గని, అంచి మెండల్ మందతెవ తుమ్ నెంజనిచి రిసా తుమ్ నంచజంక నెతుర్చు.

27 అంచ మెండల్ జలె, అంచి అవాడ్ సూనతతి. అదే జోవయింక జాని, స్రెమ కెర్తసి, చి అంచి పడ్డె జెతతి.

28 దేముడుచి రాజెమతె బెదితి, మొర్లె పరలోకుమతె గెచ్చ కెయ్యక తెయ్యక జతి వరుమ్ జోవయింక అదే దెతనిచి రిసా, జేవ్ కెయ్యక కి సిచ్చ జతి మొర్లుతె గెలి నాయ్, అన్నె, కో కి జోవయింక అంచి అత్తి తెంతో ఉర్లక నెతిర్తి.

29 అంచొ దేముడు అబ్బొ జోవయింక అంచి అత్తి సార్చు కెర దిలన్. జొయ్యి ఎత్తిచి కంట వెల్లొచి రిసా, జో అంచొ అబ్బొని జలొ దేముడుచి అత్తి తెంతో జోవయింక కో కి ఉర్లక నెతిర్తి.

30 అదే అంచొ అబ్బొ ఎక్కి” మెన యేసు వెల్లెల మాన్సుల్క సంగిలన్.

31 యేసు ఇన్ సంగితికయ్, ‘జోక పత్తల్ తెన్ పెట మార గెలుమ్’ మెన, జా దీన్చి రితి వెల్లెల మాన్సుల్ పత్తల్ వెంట్ట.

32 యేసు జోవయింక, “దేముడు అబ్బొ కెరయల చెంగిల్ కమ్మ ఒగ్గర్ తుమ్క దెకవ అన్నె. జేవ్ కమ్మతె కేన్ కామ్క ‘గర్చి’ మెన తుమ్ అంక పత్తల్ గల మారుక ఉచర్చయ్?” మెన పునెలన్, చి

33 వెల్లెల మాన్సుల్ జోక, “కిచ్చొ చెంగిల్ కామ్ కెర్తె రిసా పత్తల్ గల మారుమ్ నాయ్, గని తుమ్ రితొయ్ మాన్సు దేముడు తెన్ నమ్మందుమ్ సంగుక, జోచి విలువ కడ్లి రిసాయ్, జా వెల్లి తవుకయ్” మెన సంగిల.

34-35 జాకాయ్ యేసు జోవయింక ఇన్ మెన జబాబ్ సంగిలన్,

“తుమ్క ‘దేముడ్లు జన్’ మెన సంగిలయ్

మెన జోవయింక కబుర్లు సూన నెక్త మాన్సుల్చి రిసా తుమ్చి *యోనె పూర్గుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయల ఆగ్గల్తె రెగ్గయలొ, గెద? జో దేముడు రెగ్గయలెన్ కో మాన్సు పిట్టపుక నెతిర్తి, గెద.

36 జలె, జో దేముడు అబ్బొ అంక జోవయింక కామ్కయ్ నిసాన అదికారుమ్ దా అంక ఈంజ లొకుమతె తెర్తయలొ. తెర్తయలొ జలె, ‘అదే దేముడుచొ పుత్తున్’ మెన అదే

† 10:10 10:10 ‘చెంగిల్ జీవ్’ మెలె, పరలోకుమతె బెదితి జివు. యోహాను 3:15.

* 10:34-35 10:34-35 తెలుగు బైబిల్ తె తెర్తయలొ మెలె, మోనెచి అత్తి దేముడు రెగ్గయలొ ఆగ్గల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడె ఎత్తి బైబిల్తె అగ్చి పాచి పుస్తకమతె రెగ్గయ్ జా అన్నె. ఈంజ దెకవక మెన కుమియ జానెతె నొయ ప్రమానుమతె మోనె పూర్గుమ్చొచి అత్తి రెగ్గి దేముడుచి ఆగ్గల్ మెన రెగ్గవ అన్నె.

నంగిలి రిసా 'జోచి విలువ కడ్డయ్' మెన తుమ్ కిసి సంగుక జయెదె!

37 అడ దేముడు అబ్బొచ కమె కెర్తసి నాయ్ జలె, అంక నంపజంక పోన.

38 గని దేముడు అబ్బొచ కమె అడ కెర్తసి జలె, అంకయ్ తుమ్ నే నంప కెర్తె కి, జేవ్ కమె దెక జేవ్ కమెకయ్ నంపజా. జేవ్ కమెక నంపజలె, దేముడు అబ్బొ అంచి పెట్టి తిలసి, అడ జో అబ్బొచి పెట్టి తిలసి చినితె, చి తుమ్క అర్దుమ్ జెయెదె" మెన యేసు సంగిలన్.

39 యేసు దస్సి సంగితికయ్, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ జోక దెరుక దెకిల, గని జోవయించి అత్తి దెర్పు నే నీడ్తె బార జా ఉట్ట గెలన్.

40 యేసు ఉట్ట గెచ్చ, యోర్దాను గాడు ఒత్తల్తో గెచ్చ, అగ్గె యోహాను బాప్తిసము దెత తిలన్తె టాన్తె నగమ్ దీనల్ ఒత్త తిలన్.

41 ఒత్త తతికయ్, మాన్సుల్ ఒగ్గరజన్ జోతె జా కెర, కిచ్చి మెన సంగితె తిల మెలె, "దేముడుచి అదికారుమ్క గుర్తు దెకయ్త కమె కేన్ కి యోహాను కెరె నాయ్, గని ఈంజో యేసుచి రిసా జో సంగిలిసి ఎత్తి సత్తిమ్!"

42 ఒత్త తిలన బలెగ జిన యేసుక ఒత్త తెన్ నంపజల.

11

లాజర్ మెలో మాన్సు మొర గెలిసి

1 లాజర్ మెలో ఎక్కిలో జొర్జో సేడ్తన్. జో కేన్ గవ్వెవో మెలె, మరియ మార్త మెల దొగుల బేన్సివో చి బేతనియ గవ్వెవో.

2 పడ్తా తేరబదె ఎక్కి యేసుక తేల్ గాన, జాచి సెండి తెన్ జోచ చట్టో పుంచెదె. జయ్య ఈంజ మరియ జయెదె. జోర్జో సేడ్తాసా జేవ్చో అన్నోని జయెదె.

3 జలె, లాజర్చ బేన్సివో "ప్రబువ, తుము ప్రేమ కెర్తాసా జబ్బు సేడ అన్న" మెన యేసుతె కబుర్ తెర్తయల.

4 గని యేసు ఈంజ కబుర్ నూన, "ఈంజ జబ్బు సేడ్తసి జో మొర్రి రిసాయి నాయ్, గని దేముడుచి నావ్ గప్పరుమ్ జతి రిసాయి, అడ జోచో పుత్తనచి అదికారుమ్ దెకయ్తి రిసాయి" మెన, సిస్సుల్క సంగిలన్.

5 మార్తక, జాచి బేన్సిక, లాజర్క, యేసు బలె ప్రేమ తిలో,

6 గని లాజర్ 'జబ్బు తెన్ అన్న' మెన నూన్లె కి, జో తిలి టాన్తె యేసు అన్నె దొరతి తా గెలో.

7 జా దొరతి గెతికయ్, జోచ సిస్సుల్క, "యూదయ ప్రదేసిమి అన్నె గెచ్చుము!" మెన యేసు సంగిలన్.

8 జేవ్ సిస్సుల్ జోవయంక "గురుబాబు, ఈంజ మదెనె యూదుల్తె వెల్లెల మాన్సుల్ తుక పత్తల్ గల మారుక ఉచర్తె తిలె కి, తుము అన్న 'ఒత్త గెచ్చెదె' మెన ఉచర్తసి గే?" మెన బియ: గెచ్చ జోక సంగిల.

9 యేసు జోవయంక, "ఒండి మొడెనె పాసి పాసి బార గంటల్చి ఉజడి తయెదె, గెద? దస్సి జలె, జా బార గంటల్చి ఉజడి తిలె పొది మాన్సు ఇండిలె, ఈంజ లోకుమచి ఉజడిచి రిసా జోక వాట్ డీస్తయ్, చి సేడ నాయ్.

10 గని, జేవ్ అందర ఇండిలె, ఉజడి నెంజిలి రిసా జేవ్ సేడుల" మెన సంగిలన్.

11 యేసు జోవయంక దస్సి సంగ అన్నె, "అడ ప్రేమ కెర్తా లాజర్ నిజ అన్నె, గని జోవయంక ఉట్టపుక గెతసి" మెలన్, చి

12 సిస్సుల్ "దస్సి జలె, ప్రబు, జో నిజ తిలెగిన, చెంగిల్ జయెదె. కిచ్చో బాద నాయ్" మెలె.

13 జలె, 'నిజ అన్నె' మెన జో మొర్రిచి రిసా యేసు సంగ తిలన్. గని, 'మాములుమ్ నిజ తతినచి రిసా సంగితయ్' మెన సిస్సుల్ ఉచర్తతి.

14 తెదెడి "లాజర్ మొర గెచ్చ అన్న" మెన యేసు జోవయంక సాస్సుమ్ సంగ,

15 అన్నె, "జో మొర గెలి పొది అడ ఒత్త నెంజిలిసి చెంగిలి. కిచ్చుక మెలె, తుమ్చి రిసాయి. మెలె, అంచి రిసా తుమ్ దయిరిమ్ తెన్ నంపజతి రిసా ఈంజ ఎత్తి జర్పు జతయ్. అల్లె, జోతె గెచ్చుము!" మెన సంగిలన్.

16 'కల్సుల్ జెర్మిలోసా' మెలి అసిమ్ నావ్ తిలో తోమా మెలో సిస్సుడు, జలె, తిల సిస్సుల్క, "జొప్ప, అమ్ ఇన్నెతెన్ మొర గెచ్చుక గెచ్చుము!" మెన సంగిలన్, చి జేవ్ బార జల.

యేసు లాజర్చ బేన్సివో తెన్ సంగిలిసి

17 జేవ్ బేతనియ గవ్వె పాసి అయ్లె, యేసు కిచ్చి కబుర్ నూన్లె మెలె, 'లాజర్క మెన్నె రోప చెత్తర్ పొదుల్ జా అన్న' మెన నూన్లెన్.

18 జలె, జా గావ్ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తెంతో పాసి పాసి ఎక్కి దొన్సి ముయిలు దూరి అన్నె. ఒగ్గర్ దూరి నాయ్,

19 చి జేవ్చి అన్నోని మొర్రి రిసా మార్తక చి మరియక బురియపుక మెన, యెరూసలేమ్చ యూదుల్ ఒగ్గరజన్ జా అన్సి.

20 జలె, యేసు జెతయ్ మెన మార్త నూన కెర, జోక దస్సుల్ జంక మెన వాట్ ఎదక అయ్లి, గని మరియ గెరి తా గెలి.

21 మార్త జోక దస్సుల్ జా జోకర, యేసుక, "ప్రబు, తుము ఇన్నె తత్తది జలె, అంచో అన్నె మొర్తె నాయ్.

22 గని అన్నె కి తుము దేముడుతె కిచ్చి సంగిలె కి తుక దెయెదె మెన జాని" మెన సంగిలి.

23 యేసు జాక, "తువో అన్నెచి అన్నె జేవ్ జా ఉట్టెదె" మెలన్.

24 మార్త జలె, జోక "ఈంజ లోకుమ్ ఇని తతినచి అకర్ దీనిక, ఈంజ లోకుమచ మాన్సుల్ ఎత్తిజన్ అన్నె జేవ్ జా ఉట్టితె దీనిక, అన్నె అన్నె ఉట్టెదె మెన జాని" మెన సంగిలి.

25 చి యేసు జాక, "మొర గెలనక ఉట్టుయ్లోసా, దొర్కు జలి జేవ్ దెతోసా అవ్వె. అంక కో నంపజా గెచ్చుల గే జోవయించి అగ్గె మొర గెలి కి, జిచ్చుల.

26 చి, కో అంక నంప తెన్ జతతి గే, సిచ్చ జతి మొర్కుతె కెయక కి గెలి నాయ్. అమ్మ, ఈంజ కోడు తుము నంపజతసి గే?" మెన పుసిలన్.

27 మార్త యేసుక "నంపజా అన్నె ప్రబు. ఈంజ లోకుమతె జెంక తిలో రచ్చించుచ కెర్తాసా జతో క్రీస్తు తుము మెన, దేముడుచో పుత్తసి తుము మెన నంప తెన్ అన్నె" మెన ఒప్పున సంగిలి.

28 జలె, మార్త ఇని సంగిలి బేగి, యేసుక ఒత్త ముల దా గెరి గెచ్చ, "గురుబాబు జా అన్నె. తుక బుకార్తయ్" మెన బేన్సి జలి మరియక తిరిమ్ సంగిలన్.

29 మరియ ఈంజ కోడు నూన, చట్టున ఉట్ట, యేసుతె గెచ్చుక బార జలి.

30 ఈంజ మదెనె, యేసు కేనె అన్నె మెలె, మార్త జోక దస్సుల్ జా ముల దిలి టాన్తె రక అన్నె. గవ్వె జెంక నేతయ్.

31 మరియ చట్టున బార జతికయ్, జాతె జా తా జాక బురియయ్తె తిల యూదుల్ దెక, "మెన్నె ఏడుక గెతయ్, కిచ్చెగె" మెన ఉచర, జాచి పట్టి గెలె.

32 జలె, యేసు తిలినతె మరియు పాచె కెర, జోక దెక జోచి చట్టె నెర్పు నేడ, “ప్రబు, తుయి ఇన్నె తత్తడి జలె, అంచో అన్నె మొర గెతో నాయ్” మెన సంగిలి.

33 జా ఏడ్డిసి, జేవ్ తెన్ అయిల యూదుల్ ఏడ్డిసి దెక, యేసు కన్నారుమ్ జా జోచి అత్తతె బాద నేడ,

34 “జోక కేనె రోవెలదు?” మెన పుసిలన్, చి జేవ్ జోక “జా దెకు, ప్రబు!” మెన సంగిల.

35 యేసు అనుమ్ గేడవ ఏడ్డన్.

36 జో ఏడ్డిసి దెక, ఒత్త తిల యూదుల్ సగుమ్జన్ “అదె, జోవయింక కెడ్డి ప్రేమ తిల్, ఈంజో!” మెన దెకయిల.

37 జోవయింతె అన్నె సగుమ్జన్, మాత్తమ, “జో గుడ్డి మాన్పుచ అంకివో డీసయిలో, గెద. జలె, లాజర్ నే మొర్తి రితి కెర్తొ జలె”, మెన సంగిల.

యేసు లాజర్ క జయడ్డిసి

38 తెదోడి యేసు జోచి అత్తతె అన్నె ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ కన్నారుమ్ జా, మెన్నె పాచిలన్. ఈంజె మెన్నున్ కీసిచి మెలె, మెట్టయ్ తిలి సాప్రయ్ డోల్మి కెర్ల గది. జా డోల్మి కెర్లన్ క డంక తిలిసి వెల్తో పత్తురు.

39 యేసు, “పత్తురు కడ గెల!” మెలన్. దన్నె మెంతికయ్, మొర కెర్సాచి మార్త మెలి బేన్నె జోక “ప్రబు, జో మొర గెచ్చె చెత్తర్ పొదుల్ జలి! పీసుమ్ వాసిన పెట్టె తయెదె!” మెన సంగిలి.

40 యేసు జాక “అవ్ తుక కిచ్చో సంగిలయ్ గే, తుయి నంప తెన్ తిలిగిన, దేముడుచి గవురుమ్ సెక్తిచి రుజ్జా దెకితె.” మెన ఇదిల్ గోల కెర్లన్.

41 జలె, పత్తురు కడ గెల, చి యేసు ఆగాసుమ్ పక్క దెక “ఓ బ, తుయి అంచి ఆస నూన్దది మెన అంక సర్త.

42 తుచి తెన్ అవ్ లట్టబ్బిసి తుయి కెయెక తెయెక సూనెతసి మెన అవ్ వూర్తి జాని, గని తుయి అంక తెద్రయిలించి రుజ్జా దెక నంపజతు మెన, ఇన్నె టీవ తిల ప్రజల్చి రిసా ఇసి చోడి పుట్టవ సంగితన్” మెన సంగ, గట్టిజ ఒర్చి,

43 “లాజర్, బార్ జా!” మెన బుకార్లన్.

44 చి జో మొర గెలోసా, జోచ అత్తె చట్టో బందున్ తెన్ తతె, జోచి మొక్కె తువ్వల్ గుడియవ తతె, బార్ జా అయిలో, చి తిల మాన్పుల్చి యేసు “కట్టు యివ, జోక విడ్డల్ కెర!” మెన సంగిలన్.

యేసుక మారుక మెన యూదుల్ అన్నె కుట్ట కెర్లిసి
(మత్త 26:1-5; మార్కు 14:1-2; లూకా 22:1-2)

45 మరియు తెన్ జా తిల యూదుల్చె ఒగ్గర్జన్ జలె, యేసు కెర్లిసి దెక, జోక నంపజల.

46 గని జోవయింతె అన్నె సగుమ్జన్, పరిసయ్యుల్తె గెచ్చె, యేసు కెర్లిసి జోవయింక సంగిల.

47 వెల్లెల పూజుల్ల పరిసయ్యుల్ నబ కెర్తవ మెనవ దా, “అమ్ కిచ్చో కెర్ల జయెదె? ఈంజో మాన్పు ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ వెల్లెల కమొ కెర్తయ్, చి

48 అమ్ జోక నే ములయిలె, ప్రజల్ ఎత్తిజన్ జోక నంపజా గెచ్చుల. చి రోమ్ దేసిమ్చ నయన్యుమ్ జా కెర, అమ్చి దేముడుచి గుడి కి అమ్చి బండి దేసిమ్ కి పాడె కెరల” మెన సంగిల.

49 జలె, జేవ్ వెల్లెల మాన్పుల్తె కయవ మెలో ఎక్కిలో తిలో. జా వెర్ని జొయ్యి ఎత్తిక వెల్లొ పూజరి జా తిలో. నబతె

తిలనక జో కిచ్చో మెన సంగిలన్ మెలె, “తుమ్ కిచ్చోయ్ నేన్ను.

50 ఏక్ కోడు తుమ్ ఉచర. అమ్చ యూదుల్ అమ్చి దేసిమ్ పాడె నేజిరితి ఎక్కిలో మొర్లె తుమ్క చెంగిలి” మెన సంగిలో.

51 జలె, జోక జొయ్యి ఈంజ కోడు సంగె నాయ్. గని జా వెర్ని జో ఎత్తిక వెల్లొ పూజరి జా తిలి రిసా, దేముడు జోచి చోడి పుట్టవ సంగయిలో. జా కబుర్చి అర్దుమ్ కిచ్చో మెలె, యూదుల్తెచ మాన్పుల్క పాపుమ్ తెంతో రచ్చించువ కెర్తి రిసా యేసు మొరుక తిలి.

52 ఎక్కి యూదుల్తెచ మాన్పుల్క నాయ్. గని జోవయింక బోదల్ జల జోక నంపజల మాన్పుల్ ఎత్తిక, జేవ్ కేన్ దేసిమ్చ జలెకి, జేవ్క ఎక్కితె జోవయించి బెదవంతి రిసాయి మొరుక తిలి.

53 జలె జా దీసి తెంతో, ‘యేసుక కీసి మారుమ్’ మెన, వెల్లెల మాన్పుల్ కుట్ట ఉచర్తె తిల.

54 జలె, జో మొర్తి సమయమ్ జెంక నేతయిచి రిసా యేసు, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్పుల్ తిలినతె నే బుల్లె, ఒత్త తెంతో వెల్లె బయిలు పక్క, ఎప్తాయిమ్ మెంతి గవ్వె ఉట్ట గెచ్చె, జా మదెన జోవయింప సిన్పుల్ తెన్ ఒత్త తా గెల.

55 యూదుల్చి జా వెర్నిచి *పస్కా పండుగు పాసి జా అయిలి. జా పండుగు నే జెతె అగ్గె, నుద్ది కెరకుక మెన, యూదుల్ ఎత్తిజన్ జోవయింప జోవయింప గవ్వెలె తెంతో యెదానలేమ్తె జా అన్సి.

56 దేముడుచి గుడితె గెలన యేసుక రకితె అన్సి. ఒత్త రకితె తా కిచ్చో మెన లట్టబంతె అన్సి మెలె, “తుమ్ కిచ్చో ఉచర్చు? ఏక్ వేల పండుగక జెయె నాయ్ గే?” మెన లట్టబంతె అన్సి.

57 కిచ్చొక మెలె, జా మదెన వెల్లెల పూజుల్ల చి పరిసయ్యుల్ జోక జేలి కెరుక మెన ఉచర “జో కేనె తయెదె గే కో జాన్సె, అమ్క సంగ!” మెన ప్రజల్క ఆడ్ర దా అన్సి.

12

యేసుక వాసెన తేల్ గానె దిలిసి
(మత్త 26:6-13; మార్కు 14:3-9)

1 *పస్కా పండుగక సాప్య పొదుల్ అగ్గె, యేసు బేతనయ గవ్వె అన్నె ఉట్ట అయిలన్. జా గవ్వె యేసు జయన్లొ లాజర్ అన్నె.

2 జలె, యేసు ఒత్త తతికయ్, జోచి రిసా విందు దిల. మార్త జోగ్గి, చి యేసు తెన్ అన్నెమ్ కయిలనతె లాజర్ తిలన్.

3 జేవ్ ఎత్తిజన్ వెన తిలినతె, జలె, మరియు ఒగ్గర్ విలువ తిలి ఏక్ ఎదిలి చెంగిల్ వాసెన తేల్ అనెలి. ఆన, యేసుచ చట్టతె గాన, జాచి నండి తెన్ పుంచెలి, చి బండి గెరి జా తేలిచి వాసెన బెర్తి.

4 జలె, ఇస్సరియోతు యూదా మెలో యేసుచ సిన్పుల్తె తా, జో కి ఒత్త అన్నె. కొన్నె మెలె, జో పట్టె విరోయమ్ సుదల్తె యేసుక దెర దెయెదె. జలె, యేసుక మరియు జా తేల్ గాన్కికయ్, జో యూదా జాక,

5 “ఈంజ తేల్ సాప్య పుంజో వెండ్లక ఏక గెల్చి జలె, బీద సుదల్క జా డబ్బుల్ దర్దుమ్ దెంక జెలి!” మెన గోల కెర్లన్.

6 గని ఆరిక సంగిలో, బీద సుదల్చి ఉప్పిర్చి కన్నారుమ్క నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జో చోరు. సిన్పుల్చి డబ్బుల్ వెట్టె జోచి అత్తి తిలి, చి జా డబ్బుల్ జో చోర కంక అలవాట్ జా తిలో.

* 11:55 11:55 పస్కా పండుగచి రిసా 2:13చి ఎట్టెచి కోడు దెక.

* 12:1 12:1 పస్కా పండుగచి రిసా 2:13చి ఎట్టెచి కోడు దెక.

7 జలె, యూదా జా కోడు సంగితికయ్, యేసు జోక, “జాక గేల కెరు నాయ్. అంక ‘రె’వితీ దీసికచి కామక ఈంజ గుర్తు తతి రితి జా, జా తేల్ తియ దా తిలి. తవును.

8 బీద నుదల్ కెయక తెయక తుమచి తెన్ తవుల చి రిసా ఇస్సుమ్ అయిలి పొది జోవయింక దర్దుమ్ దెంక జయెదె. అవ్, మాత్తుమ్, కెయక తెయక తుమచి తెన్ ఇసి తయె నాయ్” మెన సంగిలన్.

9 యెరూసలేమ్తె *పండుగక బెర తిల యూదుల్, జలె, యేసుచి రిసా, జో “బేతనితె లాజరితె అస్సె” మెన సూన కెర, యేసుక దెకు మెన, చి జో జయెడ్లె లాజరిక దెకు మెన ఒత్త ఉల్ల అయిలె.

10-11 జాకయ్, ‘లాజరిక జయెడ్లెసిచి రుజ్జు దెక ఒగ్గరజన్ అమచి అచారిమ్ ముల దా యేసుక నంపజతతి’ మెన వెల్లెల పూజర్లు బియె కెర, లాజరిక కి మారుక ఉచర్ల.

యేసు యెరూసలేమ్తె ఉల్ల అయిలె
(మత్త 21:1-11; మార్కు 11:1-11; లూకా 19:28-40)

12 ‘యేసు యెరూసలేమ్తె జెతయ్’ మెన పండుగక బెర తిల మాన్సుల్ అన్నెక దీసి సూన కెర,

13 ‘జో తెన్ దన్నుల్ జమదె’ మెన, పట్టుమ్ తెంతో బార్ జా కజారుమ్ రూకుల్చ మట్టల్ మోడ దెరన వట్టె జా తా, యేసు పాసి అయిలి పొది “అమ్చో ప్రబుచి నావ్ తెన్ జెతో రచ్చింమువ కెర్తెసాక జోబర, జోబర! అమచి ఇస్రాయేల్చ ప్రజల్చో రాకొక ఓనన్న, ఓనన్న!” మెన జోచి రిసా కేకుల్ గల్తె తిల.

14-15 జలె, ‘జగ్గు జయెదె’ మెన దేముడుచి కొడొతె పూర్తుమ్ దేముడు రెగ్గయిలి తిలిసి జగ్గు జలి. కిసి మెలె, యేసు ఏక గాడ్డె పిల్ల దొర్లు కెరన, వెగ, పట్టుమ్తె అయిలె.

“ఓ కిసిమానుచి దుమిసి, తుయ అన్నె బి నాయ్!

గాడ్డె పిల్లతె వెగ, తుమచో రాన్ జెతయ్!”

మెన రెగిడ్లీ కోడు.

16 ఈంజ ఎత్తి, జగ్గు జతె తిలి పొది యేసుచ నీస్సుల్ కి అర్దుమ్ కెరంతి నాయ్. గని యేసు దేముడు అబ్బొనతె అన్నె వెగ గలి పడ్లె, యేసుక ఇసి జలి, చి జోచి రిసా దేముడు అబ్బొసి జా కోడు రెగ్గవ తిలన్ మెన ఉచార్ కెర్ల.

17 జలె, యేసు జో లాజరిక మెన్సున్ తెంతో బుకారా జయడ తిలిన్తె బెర తిల మాన్సుల్ జేడ్ జా ఇసి సొంత దెకిలిన్క అప్పె సాచి సంగితె తిల.

18 యెరూసలేమ్తెవ ప్రజల్ కిచ్చిక యేసు తెన్ దన్నుల్ జంక బార్ జా తిల మెలె, లాజరిక యేసు జయడ జోచి అదికారుమ్క రుజ్జు దెయిలిన్చి రిసా సూన తిల.

19 ప్రజల్ యేసుక నంపజతతి మెన పరిసయ్యల్ దెక, “అయ్యె, జోవయింక పిట్టయితిసి అమ్ అన్నె కిచ్చి కెరుక కామక నెంజె. అదె, లోకుమ్ ఎత్తిచ మాన్సుల్ జోచి పట్టి గెచ్చు అస్సె” మెన ఎక్కిలొ తెన్ ఎక్కిలొ లట్టబన్న.

20 పండుగు పొది బక్తి కెరుక అయిలన్తె సగమ్జెన్ గ్రిసు దేసిమచ మాన్సుల్ ఒత్త అయిలె.

21 జేడ్ జలె, గలిలయతె తిలి బేత్సయిదా గవ్వెచో పిలివ్ మెంతో యేసుచో సిస్సుడు ఎక్కిలొక చజ కెర జోక “బాబు, యేసు తెన్ లట్టబుక మెన అయిలమ్” మెన సంగిలె.

22 చి పిలివ్ అంద్రెయ మెలొ సిస్సుడుక సంగ, జేవ్ దొగుల యేసుతె జా, జోక సంగిలె.

యేసు మొర గెచ్చుక తిలిన్చి రిసా సంగిలిసి

23 యేసుక జేడ్ దొగుల సిస్సుల్ జా కబుర్ సంగితికయ్, జో జోవయింక, “అవ్ మాన్సు జా జెర్బున్ అయిలొసా గవురుమ్ జతి నమయ్యమ్ జా అస్సె.

24 తుమక అవ్ కిచ్చి నిజమి కచితుమ్ సంగితసి మెలె, గోదుమ్ గిడ్డ జప్పన్ పంట్ దెరుక జలె, బుయ్యె నీడ చొప్పా కుసుడ గెలెకయ్ జయెదె. దస్సి తొలితో మొర్రి రితి నే జలిగిన, ఎక్కి గిడ్డయ్ తా గెచ్చెదె. గని దస్సి మొర్రి రితి జలె, ఒగ్గర్ పంట్ దెరెదె.

25 “జోచి జిప్పక జో కో ప్రేమ కెర రచ్చింమువ కెరనుక ఉచరుల గే, జోచి ప్రాసుమ్ పాడ్ జా గెచ్చెదె, గని ఈంజ లోకుమ్తె కో జోచి సొంత జిప్పక చిలువ నే దెకితె దేముడుక నిదాసుమ్ కెరుల గే, జోచి జిప్ప జోక దొర్లు. జా, పరలోకుమ్తె గెచ్చు కెయక తెయక ఒత్త జిప్పలె.

26 అంచి సేవ కెరుల గే, అంచి పట్టి అయిలి రితి అవ్ కెర్రి రితి కెరుక, చి అవ్ కేన తయిందె, అంచె సేవ కెర్తెసా ఒత్తయ్ తంక. కో అంచి సేవ కెరుల గే, జోక కచితుమ్ దేముడు అబ్బొ గవురుమ్ కెరెదె.

27 “ఓ బ, అప్పె అంచి పెట్టి ఒగ్గర్ బాద జతసి. అవ్ తుక కిచ్చి సంగుక? ‘ఓ బ, ఈంజ నమయ్యమ్చి కామ్ అంక పిట్టపు’ మెన సంగుక గే? నాయ్, నెంజె. ఈంజ కామచి రిసాయి, నమయ్యమ్చి రిసాయి ఈంజ లోకుమ్తె అవ్ అయిలయ్, గెద?

28 ఓ బ, తుచి నావ్క గవురుమ్ కెరను” మెన దేముడు అబ్బొనక ప్రార్థన కెర్లన్, చి బేగి, అగాసుమ్ తెంతో జో దేముడు జోచి అవాడ్ సూనయిలన్. కిచ్చి మెన సూనయిలన్ మెలె, “అంచి నావ్క గవురుమ్ కెర అస్సె, చి అన్నె గవురుమ్ కెరనిందె” మెన సంగిలన్.

29 పాసి టీచ తిల జనాబ్ నూన్, చి “ఉర్బుల్ కెర్రి” మెన జోవయింతె సగమ్జెన్ సంగిలె. అన్నె సగమ్జెన్, మాత్తుమ్, “దేముడుచి దూత ఎక్కిలొ జో తెన్ లట్టబ్బన్” మెన సంగిలె.

30 యేసు జోవయింక, “ఈంజ అవాడ్ సూనయిలిసి అంక దయిరిమ్ కెర్రి రిసా నాయ్, అంక దయిరిమ్ అస్సె. గని తుమకయ్ ‘నంపజతు’ మెన సూనయిలన్.

31 కిచ్చిక మెలె, అప్పె జగ్గు జంక తిలిన్చి రిసా ఈంజ లోకుమ్చ తీర్పు జప్పలె. అప్పె జగ్గు జంక తిలిన్చి రిసా, ఈంజ లోకుమ్క అప్పెచి మట్టుక చిలువ కెర్తె నయతానుక బార్ కెర వెలచ దయెదె.

32 అన్నె, మాన్సుల్ అంక బుయి తెంతో ఉక్కుల టీచడ్లె పొదిక దేసిమిలు ఎత్తి తెంతోచ మాన్సుల్క అంచితె బుకారా అనిందె” మెన ఒత్త తిలనక యేసు సంగిలన్.

33 ‘ఉక్కుల టీచడ్లె పొదిక’ మెలి కోడుతె కిచ్చి అర్దుమ్ మెలె, ఏక్ *సిలువతె మాన్సుల్ యేసుక టీచడ్లె, మొరెదె. జో సంగిలిన్తె జయ్య అర్దుమ్.

34 జలె, యేసు జా కోడు సంగితికయ్, జనాబ్తెచ మాన్సుల్ అచారిమ్ జా కిచ్చి మెల మెలె, “‘రచ్చింమువ కెర్తెసా జతో క్రిస్స నే మొర్రి కెయక తెయక తా గెచ్చెదె’

† 12:7 12:7 పస్కా పండుగక కిసి మెడపిల్లక అర్చితుమ్ దెవుల గే, దస్సి, ఈంజ జెతె తిలి పస్కా పండుగక యేసుయి పావెల్ గవుయిలి అర్చితుమ్ జయెదె.

‡ 12:9 12:9 2:13 చి ఎత్తెచ కోడుక దెక. § 12:14-15 12:14-15 ‘సియోనుచి దుమిసి’ మెలె, యూదుల్ మొత్తమ్క బాలె జయెదె. * 12:33 12:33 ‘సిలువ’ కిసి తయెదె మెలె, ఏక్ టీచెతి చి ఏక్ అర్దుమ్ జతి దొన్చి డేడివో రిత డండల్ బెదప్పలె జా సిచ్చ జతో మాన్సుక జా సిలువతె ఎంగ్లె కెర, జోవయింక అత్తో వట్టె చచా కెరచ, అత్తెవట్టెతె మెకుర పెట, నెంజెలి వాలెచో తెన్ బుద దా, సిలువ బుయ్యె టీచ రొవ కెర దస్సి ములలె. జో సిచ్చ జతోసా దస్సి ఒడయె జా మొరెదె. రోమ్ దేసిమచి అలవాట్ తెన్ చి దస్సి, జా.

మెన 'మోసా' పూర్ణమచొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయల అగ్గల్తె తిలిసి సూన అన్నుమ్. గని తూయి జలె, 'అవ్ మాన్పు జా జెర్నూన అయిలోసాక ఉక్కుల టీవడుక అన్న' మెన తుయి నంగితసి. దస్సి జలె మాన్పు జా జెర్నూన అయిలోసా క్రీస్తు జయెదె గే, నెంజె గే?" మెన అన్నానుమ్ జలె.

³⁵ జేవ్ దస్సి జతికయ్, యేసు జోపయింక, "అన్నె నగుమ్ దీసల్ అంచి ఉజడి తుమచి తెన్ తయెదె. తుమ్ అందరబుద్దిక దెర్న నే సిడ్డి రిసా, ఈంజ ఉజడి తతె తుమ్ ఈంజ ఉజడెతె ఇండ. కిచ్చొక మెలె, అందరతె కో ఇండుల గే, కేనె గతతి గే నేనీతి.

³⁶ తుమ్ ఉజడెచ పుత్తర్లు జతి రిసా, ఈంజ ఉజడి తుమతె తతె ఎద ఈంజ ఉజడెక పూర్తి నంపజంక దెర" మెన బోదన కెర్లన్. యేసు ఇసి నంగ కేడయిల్ పడ్డొ, బత్త తంతో బారీ జా, యూదుల్ నే చజతి రితి లుంకిల్ రితి తిలో.

యూదుల్ నే నంపజలిన్చి రిసాచి కోడు

³⁷ యేసు జోపయింది మొక్క జోచి అదికారుమ్క రుజ్జు దెకయిత ఎత్తివాల్ కమె కెర తిలె కి, జోక జేవ్ నంపజతి నాయ్.

³⁸ జేవ్ నే నంపజతిసి కిచ్చొక మెలె, యెసయా పూర్ణమచొచి అత్తి దేముడు రెగిడ్డి కోడు నెరవెర్చుప జతి రిసాయ్.

"ఓ ప్రబువ, అమ్ నంగిలి తుచి కబుర్ సూన్లె కి, కో నంపజా అన్సి? కోయి నాయ్. తుచి అదికారుమ్క రుజ్జు దెకయిత కమె దెకిలెకి, జోపయింది జా నెక్తి కో చిన అన్సి? కోయి నాయ్"

మెన రెగిడ్డి కోడు.

³⁹ జాకయ్ యేసుక నంపజంక నెతిర్ల

⁴⁰ పడ్డొ జోపయించి సిచ్చిచి రిసా యెసయా పూర్ణమచొచి అత్తి జో ప్రబు రెగియలిసి అన్నకెత కి జయ్యి అర్దుమ్.

"జోపయించ అంకివో గుడ్డి కెర్లి రితి కెర, జోపయించి పెట్టి బేడు బందిలి రితి దేముడు కెర అన్నె.

* జోపయించ అంకివో దెకుత నాయ్, జోపయించి పెట్టి అర్దుమ్ కెరంతు నాయ్, అవ్ దెతి వరుమ్ నజనుక బుల జెతు నాయ్" మెన అంచి సెలవ్

మెన ప్రబు రెగ్గయిల్ కోడు.

⁴¹ యెసయా పూర్ణమచొచి కిసి ఇసి మెలన్ మెలె, దేముడు దెకయిల్ సిచ్చతె యేసుచి గప్పరుమచి గుర్తు దెక తిలో, చి జోచి రిసా రెగిడ్డన్.

⁴² యూదుల్తె ఒగ్గరజన్ యేసుక నే నంపజలెకి, జోపయితె ఒగ్గరజన్ వెల్లెల మాన్పుల్ కి నంపజలె. గని మాన్పుల్చి మొక్క ఒప్పనీతి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, 'పరిసయ్యల్ సూన్లె, అమక నబ గెరెలె అన్నె పెసయితి నాయ్" మెన బిలె.

⁴³ కిచ్చొక దస్సి బిలె మెలె, దేముడు దెతి గప్పరుమచి కంటు, మాన్పు దెతి గప్పరుమకయ్ ఆస జా తిలె.

⁴⁴ జలె, ఎత్తిజన్ సూనీతి రితి కేక గల యేసు కిచ్చొ మెన బోదన కెర్లన్ మెలె, "కో అంకయ్ నంపజతతి గే, ఎక్కి అంకయ్ నాయ్, గని అంక తెద్రయిలోసాక నంపజతతి.

⁴⁵ అంకయ్ కో దెకితతి గే, అంక తెద్రయిలోసాక దెకితతి.

⁴⁶ "ఈంజ లోకుమతె కిచ్చొక అయిలయ్ మెలె, అందరబుద్ది ఇండిత ఈంజ లోకుమచ మాన్పుల్క 'దస్సి తత్తు నాయ్, గని అంక నంపజా రచ్చింపుప జతు" మెన దెర్నూ జలి ఉజడి తా ఈంజ లోకుమతె అయిలయ్.

⁴⁷ అంచ కొడొ కో సూనతతి గని కెర్లి నాయ్ గే, జోపయింక అవ్ తీర్పు కెరి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, అవ్ ఈంజ లోకుమతె అయిలిసి ఈంజ లోకుమచక తీర్పు కెర సిచ్చ కెర్లి రిసా నాయ్, గని జోపయింక రచ్చింపుప కెర్లి రిసాయ్ అయిలయ్.

⁴⁸ "గని జాగర్ల తా. కిచ్చొక మెలె, కో అంక నంప కెర్లి నాయ్, చి అంచ కొడొ సూన కెరుక నెనీతి గే, జోపయింక తీర్పు కెర సిచ్చతె తెద్రయితిసి అన్నె. మెలె, ఈంజ లోకుమచక తీర్పు కెర్లి జా ఆకర్ దీసిక, అవ్ అప్పె నంగిల కొడొ జోపయింక కచితుమ్ తీర్పు కెర సిచ్చతె తెద్రపులె.

⁴⁹ కిచ్చొక మెలె, అచ్చి కెర అవ్ కిచ్చొ నంగి నాయ్. అవ్ కిచ్చొ మెన లట్టుబుక గే, కిచ్చొ నంగుక గే, అంక తెద్రయిలో దేముడు అబ్బొయి అంక ఆద్ర దా అన్నె.

⁵⁰ అన్నె కేనె నాయ్, గని జోచి కోడు కెర్లితెయ్ పరలోకుమతె బెదితి కెయక తెయక చెంగిల్ తతి నెక్తి అన్నె మెన కచితుమ్ జాని. జాకయ్ అవ్ కిచ్చొ నంగితసి గే, దేముడు అబ్బొయి నంగిల్ రితి అవ్ నంగితసి."

13

యేసు జోచ సిన్పుల్క చట్టో దోచిలిసి

¹ ఈంజ లోకుమ్ ముల దా దేముడు అబ్బొనీతె అన్నె ఉట్ట గెతి నమయిమ్ అయిలి మెన యేసు జానె. జో ఈంజ లోకుమతె నిస్సాబ బారజన్ సిన్పుల్క అగ్గె తెంతో ప్రేమ కెర్తయ్, గని అప్పె, *వస్సా, పండుగక ఏక దీసి అగ్గె, ఆకర్ ఎదచి జోచి ఎదివాల్ ప్రేమ సొస్టుమ్ దెకయిలో.

² జా నంజె, యేసు జోపయించ బారజన్ సిన్పుల్ తెన్ ఎక్కితె అన్నుమ్ కెర్లన్. ఇన్పురియోతు సిమోనుచో యూదా మెలో పుత్తసి జోపయితె అన్నె. జలె, యేసుక విరోదుమ్ సుదల్చి అత్తి దెర దెంక మెన నయ్తాన్ యూదాక సికడ అన్నె.

³ గని, 'దేముడు అబ్బొ అంచి అత్తి ఎత్తి, సార్చ కెర దా అన్నె, చి దేముడు అబ్బొ తెంతో ఉత్త అయిలయ్, చి దేముడు అబ్బొతయ్ అవ్ అన్నె ఉట్ట గెతన్" మెన యేసు జానె.

⁴ జలె, అన్నుమ్ కెర్లె తిలి పొది యేసు ఉట్ట, జో గలన తిలి దిగిల్ సార్చ రితిసి తియ దా, జోపయించ సిన్పుల్క, జో గొత్తి సుదొ జతి రితి గుర్తుక, ఏక తువ్వల్ కెరంట బందన్లన్.

⁵ తెదొడి తప్పలయ్ పాని సుప కెర, సిన్పుల్చి చట్టో దోప జో బందన్ల తువ్వల్ తెన్ పుండుక దెర్లన్. నగుమజన్చి చట్టో దోప పుంచ తా.

⁶ సిమోను పేతురుచ చట్టో దోవుక మెన జోతె పాచిలన్. గని పేతురు జోక, "ప్రబు, తుయ్ అంచ చట్టో దోవుక గే? పోని!" మెన బమ్మ తెన్ నంగిలన్.

⁷ పోని" మెన నంగితకయ్, యేసు జోక "అవ్ అప్పె కెర్లిసి తుక అప్పె అర్దుమ్ నాయ్. గని పడ్డొక అర్దుమ్ కెరంతె" మెన నంగిలన్.

† 12:34 12:34 తెలుగు బైబిల్తె దధర్వాక్కుమ్ మెలె, మోసాచి అత్తి దేముడు రెగ్గయల్ అగ్గల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడొ ఎత్తి బైబిల్తె అగేచి పావ్ పుస్తకుమతె రెగ్గయ్ జా అన్నె. ఈంజ దెకప్పక మెన కుమయ్ బాసతె నాయ్ ప్రమానుమతె మోసా పూర్ణమచొచి అత్తి రెగిడ్డి దేముడుచ అగ్గల్ మెన ర్గప అన్నె.

నెంజిలె. "నెంజిలె జోపయించ అంకివో దెకిత, జోపయించి పెట్టి అర్దుమ్ కెరంత, చి అవ్ చెంగిల్ కెర్లె వరుమ్ నజనుక వసుల జెత".

* 12:40 12:40 పండుగక కేసి మెండపిల్లక అర్దుతుమ్ దెప్పల గే, దస్సి, ఈంజయ్ పండుగు దీసి యేసుయ్ పాచి రెగ్గయిల్ అర్దుతుమ్ జయెదె.

8 పేతురు జోక అన్నె, “ప్రబు, తుయి అంచయ్ చట్టో కెయడ కి దోవుక ఆదే ఒప్పి నాయ్” మెన ఒగ్గర జా నంగిలన్. యేసు జోక, “ఆదే తుక సుబ్రుమ్ నే కెర్తె, అంచి రాజుమితే తుక కిచ్చొ వాట తయె నాయ్” మెన నంగిలన్.

9 పేతురు జోక, “ప్రబు, దస్సి జలె, అంచ చట్టో అత్తో బోడి కి, ఎత్తి దోవ గెలు!” మెన నంగిలన్.

10 తెదోడి యేసు జోక, “కో పాని నాయ తవుల గే, జోచ చట్టోక పిట్టవ, పూర్తి సుబ్రుమ్ జా తవుల. దస్సి, ఎక్కిలోక పిట్టవ, తుమ్ ఎత్తిజన్ సుబ్రుమ్ జా అన్నున్” మెలన్.

11 యేసు కిచ్చొక దస్సి మెలన్ మెలె, కో జోక విరోదుమ్ సుదల్తె దెర దెయెది గే జో జానె. జాకయ్ ‘ఎక్కిలోక పిట్టవ తుమ్ ఎత్తిజన్ సుబ్రుమ్ జా అన్నున్’ మెన నంగి తిలె.

12 సిస్సుల్తవ చట్టో దోవ కేడయేలి వడ్డె, జోచ పాలల్ అన్నె గలన, అన్నె అన్నిమితె వెన, యేసు జోచయింక, “ఆదే తుమ్క కెర్లి గుర్తుది రిసా తుమ్క అర్దుమ్ జలి గే నాయ్ గే?

13 అల్లె, అంక ‘గురు’, ‘ప్రబు’ మెన తుమ్ నంగితను. బాద నాయ్. ఆదే నిజమి తుమ్చో గురు, తుమ్చో ప్రబు.

14 ఆదే జలె, తుమ్చో ప్రబు తుమ్చో గురు జలికి, తుమ్క సేవ కెర్లి ఏక్ గుర్తుక తుమ్చవ చట్టో దోవతన్ జలె, తూమ్ జా గుర్తుది అర్దుమ్ కెరన తూమ్ కి ఎక్కిలోచ చట్టో ఎక్కిలో దోవలి రితి జా, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో సేవ కెర్తె తంక.

15 ఆదే అప్పె కెర్లిని జా గుర్తుకయ్, తుమ్క ఆదే కెర్లి రితి తుమ్ ఎక్కిలోక ప్రేమ కెర్తె తంకయ్.

16 తుమ్క నిజమి కచితుమ్ ఆదే కిచ్చొ నంగితన్ మెలె, సేవ కెర్తెసా జోచో ఎజోమానిచి కంట వెల్లో నెంజె. దస్సి, తెర్దుం జలెసా, జలె, జోక తెర్దుయేలోసాచి కంట వెల్లో నెంజె.

17 జలె, ఈంజ ఎత్తిచి అర్దుమ్ కెరన్దరు మెలె, జా బుద్ది ఇండితె తిలె తుమ్క చంగిలి.

విరోదుమ్ సుదల్తె దెర దెయెది

(మత్త 26:20-25; మార్కు 14:17-21; లూకా 22:21-23)

18 “గని, ఆదే అప్పె నంగిలి బుద్ది తుమ్ ఎత్తిజన్ జను నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ఆదే నిసాన్దనచి బుద్ది ఆదే జాని. అప్పె జర్గు జతిసి కిచ్చొక జయెది మెలె, అంచి తెన్ అన్నిమ్ కెర్లొ ఎక్కిలో అంక తాన్ దిలి రితి కెరెదె మెన రెగిడ్డి కోడు అప్పె నెరవెర్చువ ఇంకయ్.

19 ఈంజ ఎత్తి జర్గు నే జతె అగ్గి ఆదే తుమ్క కిచ్చొక నంగితన్ మెలె, జా జర్గు జలి మెలె, జా రుజ్జు దెక, ‘నిజమి దేముడు తెర్దుయేలో క్రీస్తు రచ్చించువ కెర్తెసా’ మెన అంచి రిసా తుమ్ పూర్తి దయిరిమ్ తెన్ నంప జన్సె.

20 తుమ్క అన్నె కిచ్చొ నిజమి కచితుమ్ ఆదే నంగితన్ మెలె, ఆదే తెర్దుయేత మాన్సుల్క కో నంపజా మరియాద కెరుల గే, అంకయ్ నంపజా మరియాద కెర్లి రితి జయెది. అంకయ్ నంపజా కో మరియాద కెరుల గే, అంక తెర్దుయేలోసా నంపజా మరియాద కెర్లి రితి జయెది” మెన నంగిలన్.

21 ఈంజేవ్ కొడె నంగి కెర, యేసు జోచి మెన్సుతె బాద సేడ, సిస్సుల్త కిచ్చొ సాచి నంగిలన్ మెలె, “తుమ్క కిచ్చొ నిజమి కచితుమ్ ఆదే నంగితన్ మెలె, తుమ్చితె ఎక్కిలో అంక విరోదుమ్ సుదల్తెచి అత్తి సార్చ కెర దెయెది” మెన నంగిలన్.

22 జలె, కిచ్చొ రిసా నంగితయ్ గే నేనతి, చి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో అన్నానుమ్ తెన్ దెక దుకుమ్ జలె.

23 గని యేసు ఒగ్గర ప్రేమ కెర్లొ సిస్సుడు ఎక్కిలో యేసుచి గుండెచి ఉప్పిరి వెల వెన అన్నె.

24 జాకయ్, సీమాను పేతురు జో సిస్సుడుక నయన కెర, “కచి రిసా నంగితయ్ గే, నూన అమ్క నంగు” మెన నంగిలన్.

25 జాకయ్, యేసుచి గుండెచి ఉప్పిరి వెల తిలె జో సిస్సుడు “ప్రబు, కచి రిసా దస్సి నంగిలది?” మెన పునిలన్, చి

26 యేసు పోడి గండ దెర, “ఈంజ పోడి గండ రోనెతె బుడ్డవ కక్క దెయెది గే, జొయ్య” మెన నంగిలన్. నంగ, జా గండ బుడ్డవ కెర, ఇన్సరియోతు సీమానుచొ పుత్తున్ జలె యూదాక దిలె.

27 యూదా జా గండ నజన్ బేగి, నయతాన్ జోక దెర్దన్. యేసు జానె, చి “తుయి కెరుక తిలిసి బే బేగి జర్గు కెరు!” మెన యూదాక నంగిలన్.

28 యేసు యూదాక కిచ్చొక దస్సి నంగిలన్ గే జా అన్నిమ్ కెర్తె తిలనతె కొయి నేనతి.

29 గని జోచి డబ్బుల్ పెటె యూదాచి అత్తి తిలి, చి ‘పండుగు అన్నిమ్క దొర్లు జలిసి గెన ఆను’ జలెకు, ‘బీద సుదల్తె కిచ్చొ జవున్ దర్దుమ్ దేను’ మెన యేసు జా కోడు నంగ తయెది మెన నంగుమ్జన్ ఉచర్ల.

30 జలె, జా గండ నజన, యూదా చమ్మన బార్ జా ఉట్టు గెలన్. తెదోడి అందర్ జా తిలి.

ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెర్తె తా

31 యూదా బార్ జతికయ్, తిల సిస్సుల్త యేసు, “అప్పెయి జర్గు జతిసి తెన్ ఆదే మాన్సు జా జెర్దున్ అయేలోసాచి గవురుమ్ డీనెది, చి అంక జర్గు జతిసిచి రిసా దేముడు ప్రబుచి గవురుమ్ డీనెది.

32 అంచితె జర్గు జతిసితె దేముడుక గవురుమ్ జెయెది, చి జా కామితె అంక కి జో గవురుమ్ కెరెది. బేగి గవురుమ్ కెరెది.

33 “ఓ పుత్తర్లు, అప్పె ఏక్ గడియయ్ తుమ్చి తెన్ ఇసి తయెది, చి ఉట్టు గెచ్చింది. ఆదే గెలె, అంక చజతె, గని యూదుల్క ఆదే నంగిలి రితి, ఆదే కేనె గెచ్చింది గే, తుమ్ అప్పె ఒత్త జెంక నెతుర్చు.

34 “జలె, తుమ్క ఏక్ నావి అగ్గు దెతన్. కిచ్చొ అగ్గు మెలె, తుమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెర్తె తా. ఆదే తుమ్క కెర్లి ప్రేమ దెకవ అన్ని గే, దస్సి తూమ్ కి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెర్తె తంక.

35 తుమ్చితె ఎక్కిలోక ఎక్కిలో దస్సి ప్రేమ కెర్తె తిలె, తుమ్క ‘అమచ సిస్సుల్’ మెన ప్రజల్తె ఎత్తి చినుల. జయ్య జోవయింక రుజ్జు తయెది” మెన బోదన కెర్లన్.

36 తెదోడి సీమాను పేతురు “ప్రబు, కేనె గతి రిసా తుయి నంగితన్?” మెన యేసుక పునిలన్, చి యేసు జోక, “ఆదే కేనె గతన్ గే, తుయి అప్పె అంచి పట్టి జెంక నెత్తిర్చి, గని పట్టిక జెన్సె” మెన నంగిలన్.

37 జాకయ్ పేతురు జోక, “ప్రబు, ఆదే కిచ్చొక అప్పె తుచి పట్టి జెంక నెత్తిర్చి? తుచి రిసా ఆదే మొర కి గెచ్చింది!” మెన నంగిలన్.

38 యేసు జోక, “అంచి రిసా తుయి మొర గెచ్చుక దయిరిమ్ గే? తుక కిచ్చొ నిజమి కచితుమ్ ఆదే నంగితన్

† 13:8 13:8 13:11 ఎట్టచి కోడు దెక. ‡ 13:23 13:23 జోవయింక విందుల్ రిత అన్నిమితె బల్లచి నుట్టునంత బెంచెవో చి ఉప్పిరి ఇదెల్ ఎంగ్గ తిలి రితి ఒగ్గు జా అన్నిమ్ కెరుల.

మెలె. ఆజి రాతిక, కుకుడో నే వాస్త్ర అగ్గె, 'జోక నేని' మెన తుయి తివ్వెరి అంచి రిసా సంగితె" మెన సంగిలన్.

14

యేసు సిస్సుల్క దయిరిమి సంగిలిసి

¹ తెదొడి యేసు సిస్సుల్క, "అవ్ ఉట్ట గెలె, తుమచ పెట్టి చింత గలన నాయ్. దేముడుక నంపజా దయిరిమి తెన్ తా. అంక కి నంప తెన్ తా.

² జో అంచొ అబ్బిసి జలో దేముడుచి గెరి ఒగ్గర్ గదివొ అస్తి. తుమక కి ఒత్త టాన్ అస్సె. నెంజిలె తుమక సంగితయ్. తుమక జా టాన్ తెయార్ కెరుకయ్ అవ్ గతసి.

³ అవ్ గెచ్చు తుమ తతి టాన్ తెయార్ కెర్తయ్ మెలె, తూమ కి అంచి తెన్ తంక మెన, అంచితె కడ నెతి రిసా అస్సె జెయిందె.

⁴ అవ్ గతి టాన్చి వాల్ తుమ్ జాన్సు" మెన సంగిలన్.

⁵ జాకయ్ తోవా మెలో సిస్సుడు జోక, "ప్రబు, తుయి కేనె గతసి గే నేనుమ్. జా వాల్ అమ్ కిసి జానుక జయెదె?" మెన పునిలన్,

⁶ చి యేసు జోవయింక, "ఒత్త గెతి వాల్ అవ్వి. ఒత్త గెతి రిసా దొర్కు జలి సత్తిమ్ అవ్వి. ఒత్త గెతి రిసా దొర్కు జలి జీవు అవ్వి. అంక నంపజలెకయ్ మాన్సు దేముడు అబ్బితె జెంక జయెదె. నెంజిలె కో జెంక నెతిర్. కేన్ వేర వాల్ నాయ్.

⁷ అంక తుమ్ నిజమి జాన్తను జలె, అంచొ దేముడు అబ్బికయ్ జాన్తను. అప్ప తెంతో తుమ్ జోక జాన్సు, జోక దెక అన్సున్" మెన సంగిలన్.

⁸ జలె, పిలివ్క అర్దుమ్ నాయ్ చి రిసా, "ప్రబు, దేముడు అబ్బిదక అమక దెకపు, చి అమక అస్సె కిచ్చి నాయ్" మెన సంగిలన్.

⁹ యేసు జోక, "ఓ పిలివ్, తుమచి తెన్ అవ్ ఎత్తి దీసల్ తిలె కి, అప్పక అంక చినిన్ నాయ్ గే? కో అంకయ్ దెక అస్సి గే, దేముడు అబ్బిన్క కి దెక అస్సి. జాకయ్, దేముడు అబ్బిదక అమక దెకపు మెన తుయి కిచ్చిక పునుక?

¹⁰ అవ్, అబ్బిసి జలో దేముడుచి పెట్టి తిలిసి, దేముడు అబ్బి అంచి పెట్టి తిలిసి, తుయి నంప కెర్చి నాయ్ గే? తుమక అవ్ సంగిలిసి సికడ్చిసి అవ్ అవ్వి ఉచర్చిసి నెంజె. అంచి పెట్టి తిలె దేముడు అబ్బి అంచి అత్తి జోచ కము కెర్తయ్.

¹¹ అవ్ అబ్బిసి జలో దేముడుచి పెట్టి అస్సి, దేముడు అబ్బి అంచి పెట్టి అస్సె. ఈంజ కోడు నంప కెరు. నెంజిలె, అవ్ సంగిలి రిసా నే నంప కెర్లె. అంచి అత్తి జల్గు జత కమెక ఉచర్ నంప కెరు.

¹² తుమక నిజమి కచితుమ్ అవ్ కిచ్చి సంగితసి మెలె, అంక కో నంపజవుల గే, అవ్ కెర్త కము జేవ కి కెరుల. అవ్ కెర్తనచి కంల జిన్సన కెరుల. కిచ్చిక మెలె, అవ్ దేముడు అబ్బితె ఉట్ట గెతసి.

¹³ అంచి నావ్ తెన్ తుమ్ కిచ్చి నజేత గే, అవ్ పుత్తుసి కెర్తెనతె అబ్బిసి జలో దేముడుచి గవురుమ్ దీసున్ మెనయ్, జయి అవ్ జల్గు కెరిందె.

¹⁴ అంచి నావ్ తెన్ తుమ్ కిచ్చి జలెకి నజిలె కి, జల్గు కెర దెయిందె.

దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్త తెద్రపుక తిలిన్చి యేసు సంగిలిసి

¹⁵ "తుమ్ అంచి ఉప్పిరి ప్రేమ తెన్ తిలె, అంచ *కొడొ రితి ఇండితె తస్సె.

¹⁶ తుమ్ దస్సి జలె, దేముడు అబ్బిన్క సంగిమ్దె, చి అన్వెట్టో తోడు కెర్తొసాక తుమతె తెద్రయెదె. జో తుమచి పెట్టి తా, కెయడ తెయడ తుమక తోడు తయెదె.

¹⁷ జో కొన్సొ మెలె, పరలోకుమచి సత్తిమ్ తిలి సత్తిమ్ దెకయ్తి అత్తె. ఈంజ లోకుమచి బుద్ది తిల మాన్సుల్ జోక నంపజంక నెతిర్. కిచ్చిక మెలె, జో డీస్టాసా నెంజె, చి జోక చినితి నాయ్, నేనెతి. తూమ్ మాత్తమ్, జోక జాన్సు. కిచ్చిక మెలె, జో తుమచి తెన్ తత్తయ్, 'చి వడ్డెక తుమచి పెట్టి తయెదె.

¹⁸ "తుమక ములిలె, తుమ్ పొరబోదల్ తతి రితి కెరి నాయ్. తుమతె జెయిందె.

¹⁹ గడియయ్ తిలె, మాములమ్ ఈంజ లోకుమచ మాన్సుల్ అంక అస్సె దెకితి నాయ్, గని తూమ్ అంక అస్సె దెకితె. మెలె, అవ్ జతసిచి రిసా తూమ్ కి జస్సె.

²⁰ అవ్ అబ్బిసి జలో దేముడుచి పెట్టి తిలిసి, తూమ్ అంచి పెట్టి తిలిసి, చి అవ్ తుమచి పెట్టి తిలిసి, తెదొడెకయ్ తుమక అర్దుమ్ జెయిందె.

²¹ అంచ *కొడొ కో సూన కెరుల గే, జెవ్వి అంక ప్రేమ కెర్తనయ్. కో అంకయ్ ప్రేమ కెర్తెత్తి గే, అంచొ దేముడు అబ్బి జోవయింకయ్ ప్రేమ కెరెదె. అవ్ కి జోక ప్రేమ కెరె, అంచి సత్తిమ్చి రిసా జోక రుజ్జుల్ దెకయిందె, జోక అవ్ సొస్సుమ్ సొంత డిసిలి రితి" మెన యేసు సంగిలన్.

²² తెదొడి యూదా మెలో ఎక్కిలో, ఇన్సరియోతు యూదా నెంజె, వేరవో జో, జలె, యేసుక "కిచ్చిక ఈంజ లోకుమచ మాములమ్ మాన్సుల్క నాయ్, గని ఎక్కి అమకయ్ డిస్సె, తుచ రుజ్జుల్ దెకయ్తె?" మెన పునిలో.

²³ పునిలె యేసు జోక, "అంచి ఉప్పిరి కో ప్రేమ తెన్ తవుల గే, అంచి కొడొ రితి కెరుల, దస్సి జలనకయ్ దేముడు అబ్బి ప్రేమ కెరెదె. దస్సి జలనకయ్ దేముడు అబ్బి అవ్ జెమదె, చి జోచి తెన్ బన జా జో తెన్ తా గెచ్చుమ్దె.

²⁴ అంచి ఉప్పిరి కో ప్రేమ తెన్ తతి నాయ్ గే, జెవ్వి అంచ కొడొ రితి కెర్చి నాయ్. తుమ్ సూనెతి ఈంజ కోడు, జలె, కచి మెలె, అవ్ అవ్వి ఉచర్చిసి నెంజె. అంక తెద్రయ్లో అబ్బిసి జలో దేముడుచి కొడు.

²⁵ "జలె, అవ్ తుమచి తెన్ ఈంజ లోకుమతె తతె, అవ్వి ఈంజ బోదన ఎత్తి తుమక సూనచ అస్సి.

²⁶ గని, అవ్ దేముడు అబ్బితె గెలె, దేముడు అబ్బి అంచి నావ్ తెన్ తుమక తోడు తతొసాక తెద్రయెదె. జో తోడు తతొసా కొన్సొ మెలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి అబ్బిసి జలో దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తయ్. జో అమ్చి అత్తయి తతొసా తుమక ఎత్తి సికడెదె. అవ్ తుమక సంగిలిసి ఎత్తి తుమక ఉచార్ కెరయెదె.

²⁷ "జలె, అవ్ తుమక సేంతుమ్ దా కెర ఉట్ట గెతసి. అంచి సేంతుమ్ తుమక దెతసి. ఈంజ లోకుమచ దెతి రగమ్చి నెంజె. జాకయ్ కిచ్చి బాదల్ అల్లర్ అయిలె కి, తుమచ పెట్టి చింత గలన నాయ్, బయిమ్ తియన నాయ్.

²⁸ 'అవ్ ఉట్ట గెలె కి, తుమతె అస్సె జెయిందె' మెన సంగిలిసి సూన్సు. తుమ్ అంచి ఉప్పిరి పూర్తి ప్రేమ తత్తదు జలె, అవ్ దేముడు అబ్బితె గెతినచి రిసా సర్ల జతదు. కిచ్చిక మెలె, దేముడు అబ్బి అంచి కంల వెల్లొ. ఒత్త గెలె, ఇన్సె తతి కంల అంక చెంగిలి, తుమక చెంగిలి.

* 14:15 14:15 నెంజిలె, 'అంచ అగ్గెల్ రితి ఇండితె తస్సె'. † 14:17 14:17 నెంజిలె, "చి తుమచి పెట్టి అస్సి". ‡ 14:21 14:21 నెంజిలె 'అగ్గెల్'.

29 జలె, జా ఎత్తి జర్గు నే జతె అగ్గి తుమ్మక కిచ్చొక నంగితని మెలె, తుమ్మక 'జా జర్గు జతి పొదిక, పూర్తి నంప తెనీ తా, బమ్మ నెంతె దయిరిమ్ తత్తు' మెనయ్ అంది ఆస.

30 "తుమ్మచి తెనీ అన్నె ఒగ్గర లక్ష్మణుక సమయుమ్ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ఈంజ లోకుమ్ ఈంజ మదినె ఎలువ కెర్తెసా, నయ్తాన జెతయ్. అంది ఉప్పిరి జోక కిచ్చొ అదికారుమ్ నాయ్,

31 గని దేముడు అబ్బొ అంక తియార్లొ కామ్ ఆవ్ కెరుక అన్నె. జో నంగిలి రితి ఆవ్ కెర్తె, అంక 'నిజమి, దేముడు అబ్బొనక ప్రేమ కెర్తయ్' మెన లోకుమ్ ఎత్తిచ చినుల. అల్లె, జొమ్మ, గెచ్చుమ!" మెన నంగిలన.

15

ద్రాచ రూకచి టాలి

1 తెదొడి యేసు ఇని మెన టాలి నంగిలన. "ఆవ్ నిజమ్ జలె" ద్రాచ రూకు జయింది. అంచో దేముడు అబ్బొ రూకుక పొస్తాసా జయింది.

2 జలె, అంచ కొన్నలతె కేనీ కొన్నతె పంటో దెరె నాయ్ గే, ఈంజో రూకు పొస్తా దేముడు అబ్బొ జా కొన్న గెచ్చువ గెలిదె. గని కేనీ కొన్నతె పంటో దెరెదె గే, 'అన్నె ఒగ్గర పంటో దెర్గు' మెన, కొన్నల కుట్టవ గెలిదె.

3 "తుమ్మక ఆవ్ సూనయ్లి కొడొ నూన్లదుచి రిసా, తుమ్మ నుద్ది జా అన్నున.

4 జలె, అత్తక అంచి తెనీ బెద తా అంచి తెడి తుమ్ జయ్ అంచి నెక్కిక ఇండ, అంచి పెట్టి తా. ఆవ్ కి తుమ్మచి పెట్టి తయింది. తీగెచి కొన్న అజ జలె, ఒత్త కిచ్చొ పంటో దెరుక నెత్తె. తీగె తెనీ ఎక్కి తిలకయ్ ఒత్త పంటో దెరెదె. దస్సి, తుమ్మ అత్తక అంక ముల అజ జలె, తుమ్మతె కిచ్చొ 'పంటో దెర్రి రితి జంక నెతుర్గు. అంచి తెనీ ఎక్కి తిలకయ్ 'పంటో తుమ్మతె దెరెదె.

5 "ద్రాచ రూకు అచ్చొ, రూకచి జీవు అంచి పెట్టి అన్నె. తుమ్మ అంచ కొన్నల. అత్తక అంచి తెనీ బెద తా అంచి తెడి జయ్ అంచి నెక్కిక కో ఇండ అంచి పెట్టి తవుల గే, జోచి పెట్టి ఆవ్ తయింది, చి జో తెనీ ఒగ్గర 'పంటో దెర్రి తయింది. ఆవ్ నెంజలె, తుమ్మ కిచ్చొ కెరుక నెతుర్గు.

6 కో అత్తక అంచి తెనీ బెద నే తతె అంచి తెడి నే తతె అంచి నెక్కిక నే ఇండితె అంచి పెట్టి తతి నాయ్ గే, కామ్క నెంజలి కొన్న కుట్టవ వెంట గెలి రితి జయెదె, కొన్న జా మొర గెచ్చెదె. కొన్నల దస్సి జలె, జోవయింక గుడ్డ కెర ఆగితె గల డయిలు. కో అత్తక అంచి తెనీ బెద నే తతె అంచి తెడి నే తతె అంచి నెక్కిక నే ఇండితె అంచి పెట్టి తతి నాయ్ గే, దస్సి జవుల.

7 గని అత్తక అంచి తెనీ బెద తా అంచి తెడి జయ్ అంచి నెక్కిక తుమ్ ఇండ అంచి పెట్టి తా అంచి కోడు రితి తుమ్ కెర్తె తిలె, తుమ్మ అంచితె కిచ్చొ నజీతె గే, తుమ్మచి రిసా జర్గు జయెదె.

8 తుమ్మ దస్సి జా చెంగిల్ కిపంటో ఒగ్గర తుమ్మతె దెర్రి, చి దేముడు అంచో అబ్బొనక మాన్యుల్ గపురుమ్ కెరుల. జయ్యి పంటో జోవయింక గపురుమ్ ఆనెదె, అంచ సిస్సుల్ తుమ్ కచితుమ్ జలిన్క రుజ్జా డీనెదె.

9 "దేముడు అంచో అబ్బొ అంకయ్ కిసి ప్రేమ కెర్తయ్ గే, ఆవ్ కి తుమ్మక దస్సి ప్రేమ కెర అన్నె. అంచి ప్రేమ తెడి తుమ్ తా.

10 దేముడు అంచో అబ్బొచ *కొడొ ఆవ్ కెర్తె తా జోచి ప్రేమచి తెడి తా జోచి ప్రేమ తెనీ ఇండితని. దస్సి, అంచయ్ కొడొ తుమ్ కెర్తె తిలె, అంచి ప్రేమచి తెడి తుమ్ తా అంచి ప్రేమ ఇండితె.

11 'అంచి నంతోసుమ్ తుమ్మచి పెట్టి తవున' మెన, తుమ్మక 'పూర్తి నంతోసుమ్ జా తత్తు' మెనయ్, ఈంజేవ్ కొడొ ఎత్తి ఆవ్ నంగ అన్నె.

12 "ఆవ్ తుమ్మకయ్ కిసి ప్రేమ కెర అన్నె గే, తుమ్మ కి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెర్తె తా, మెన తుమ్మక ఆవ్ నంగితని. ఈంజయ్ తుమ్మక అగ్గు జా అన్నె.

13 'జతు' మెన, జోవయింప మింతర్పుల్చి రిసా కో జలెకు మొర్రి కంట, కిచ్చొ జిన్ని ప్రేమ నాయ్.

14 ఆవ్ తుమ్మక నంగిల్ రితి తుమ్ కెర్తె, అంచ గోతుసుదల్ జా తన్నె.

15 తుమ్మక 'గొత్తి సుదల్' రితి అప్పె తెంతో దెకి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జోవయించో ఎజోమాని కిచ్చొ కెర్తె తయెదె గే గొత్తి సుదల్ నేనీతి. ఆవ్, మాత్తుమ్, అంచో అబ్బొనతె న్నాన్సిని ఎత్తి తుమ్మక నంగ అన్నె. జాచి రిసా తుమ్మక 'గోతుసుదల్' రితి దెకితని.

16 "తుమ్మ అంకయ్ నిసాన్సు నాయ్. ఆవ్ తుమ్మకయ్ నిసాన్లయ్. ఆవ్ తుమ్మక కిచ్చొక నిసాన అంచి కామ్ తియార్ అన్నె మెలె, తుమ్ ఈంజ లోకుమ్తె బార్ జతు, చి అంచి అత్తుపంటో జోవయింతె దెర్రి తవున మెన 'జోవయింతె దెర్రి ఈంజ పంటో కెయ్క తెయ్క చెంగిల్ తా కామ్క జెతె తవున'. తుమ్ అంక నిదానుమ్ తిలెగిన, అంచి నావ్ తెనీ దేముడు అంచో అబ్బొతె తుమ్ కిచ్చొ నజీలె కి, తుమ్మక దయెదె.

17 తుమ్మక కిచ్చొ అగ్గు దెతని మెలె, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో తుమ్ ప్రేమ కెర్తె తంకయ్.

నంపజలక ఈంజ లోకుమ్ విరోదుమ్ జవుల

18 "ఈంజ లోకుమ్చ వాన్యుల్ తుమ్మక విరోదుమ్ జతతి జలె, అంక కి అగ్గి తెంతో విరోదుమ్ జా అన్నె.

19 ఈంజ లోకుమ్చ కమ్మ కెర్తన తుమ్ జతరు జలె, ఈంజ లోకుమ్చ వాన్యుల్ తుమ్మక ప్రేమ కెర్తె. గని, ఈంజ లోకుమ్చ తెంతో తుమ్మక ఆవ్ నిసాన్లయ్, చి ఈంజ లోకుమ్చ కమ్మ తుమ్ కెర్తన నాయ్ చి రిసా ఈంజ లోకుమ్చ తుమ్మక విరోదుమ్ జా అన్నె.

20 "జలె, ఆవ్ తుమ్మక నంగిల్ కోడు తుమ్ పచ్చ నాయ్. కేనీ కోడు మెలె, 'సేవ కెర్తెసా జోచో ఎజోమానిచి కంట వల్లొ నెంజె' మెలిసి. ఈంజ లోకుమ్చ వాన్యుల్ అంకయ్ అల్లర్ కెర అన్నె జలె, తుమ్మక కి అల్లర్ కెరుల. జేవ్ అంచయ్ కొడొ రితి కెర్తతి జలె, తుమ్మచయ్ కొడొ నూన కెరుల.

21 అంచి రిసాయి తుమ్మక అల్లర్ కెరుల మెలె, కిచ్చొక మెలె అంక తెర్తయ్లో దేముడుక జేవ్ నేనీతి.

22 "ఆవ్ జెతయ్ నాయ్ జలె, జోవయింక నుబుమ్ కబుర్ నంగితయ్ నాయ్ జలె, జా పాపుమ్ జేవ్ వయత నాయ్. గని, అయ్లయ్, నంగిలయ్, చి అప్పె, 'నేన కెర దస్సి కెర్లమ్' మెన జేవ్ నంగుక నెత్తిర్రి. జా పాపుమ్ వయ అన్నె.

23 మెలె అంకయ్ కో విరోదుమ్ జవుల గే, దేముడు అబ్బొనక విరోదుమ్ జా అన్నె.

* 15:4 15:4 'పంటో' నెంజలి 'అత్తుపంటో'. † 15:4 15:4 'పంటో' నెంజలి 'అత్తుపంటో'. ‡ 15:5 15:5 'పంటో' నెంజలి 'అత్తుపంటో'. § 15:8

15:8 'పంటో' నెంజలి 'అత్తుపంటో'. * 15:10 15:10 నెంజలి 'అగ్గుల్' నెంజలి 'అత్తల్'.

24 అన్నె, కేన్ మాన్సుకి కెయ కి నే కెర్త కము ఆవ్ జోపయించి మొక్కి కెర్తయ నాయ జలె, జా పాపుమ్ వయత నాయ. గని అంక దెకయ అంక విరోదుమ్ జా అస్సి. జేవ్ అంకయ దెక విరోదుమ్ జలిసి జలె, అబ్బొక దెక విరోదుమ్ జలిసి జయెదె. దస్సి జా, అబ్బొనక కి విరోదుమ్ జా అస్సి.

25 జోపయించి 'మోసి పూర్ముచొది అత్తి దేముడు రెగ్గయల ఆగ్గలతె పూర్ము దేముడు అబ్బొ రెగ్గయలిసి నెరవెర్చున జంకయ ఇసి జా అస్సి. కేన్ కోడు మెలె, 'అరిక అంక విరోదుమ్ జలె.'

26 "దేముడు అంచొ అబ్బొతె తెంతో ఆవ్ సంగిలో తోడ్ కెర్తొసాక తుమ్ సిస్సులతె తెర్తయందె. జో అబ్బొచి పెట్టి తెంతో బారి జా జెతోసా. నిజమ్ జలి అత్త, జో. జో తుమ్తె జా కెర, అంచి రిసాయి సాచి సంగిదె.

27 తూమ్ కి అంచి రిసా సాచుల జా అస్సున్. కిచ్చొక మెలె, అంచ కము ముదొల కెర్లి తెంతో అంచి తెన్ని అస్సున్."

16

1 "ఆవ్ కిచ్చొక తుమ్క ఈంజ ఎత్తి సంగ అస్సి మెలె, తుమ్క 'తెదొడ్ క బమ్మ జా అన్యాయమ్ జతు నాయ' మెన జేవ్ అల్లెర నే జతె అగ్గ తుమ్క ఆవ్ సంగితన్.

2 జేవ్ దీసల్క తుమ్క జోపయించ సబ గెరల్ తెంతో ఉదడ అన్నె పెసయతి నాయ. అన్నె, 'ఇన్నెక మార్లె చెంగిలి, మార్లె దేముడుచి సేవ కెర తమదె' మెన సగుమ్జన్ ఉచర తుమ్క మారుల.

3 కిచ్చొక దస్సి కెరుల మెలె, జేవ్ అంక నేనీతి.

4 జా నే జతె అగ్గ తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొక సంగ అస్సి మెలె, జా సమయమ్ జా అయిలె, 'ఇసి జయెదె మెన సంగిలో' మెన తుమ్ ఉచార కెర్తె. జలె, తుమ్ అంచ సిస్సుల జలి మొదొల తెంతోయ ఈంజ ఎత్తి. తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొక సంగుక నాయ మెలె, తుమ్చి తెన్ తిలయ, చి సంగుక నాయ.

తుమ్క తోడ్ తతి రిసా అమచి అత్త తుమ్చితె తెర్తయందె

5 "అప్పె, అంక తెర్తయలోసాతె ఆవ్ అన్నె గతన్. గని 'కేనె గతన్?' మెన అప్పె తుమ్చితె కో అంక పుసున్ నాయ.

6 ఆవ్ ఈంజ ఎత్తి, తుమ్క సంగిలి రిసా దుకుమ్ జా అస్సున్.

7 జలెకి, తుమ్క కిచ్చొ సత్తిమ్ సంగితసి మెలె, ఆవ్ గెలెకయ తుమ్క చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ నే గెలె, అమచి అత్త జతె ఆవ్ సంగిలో తోడ్ కెర్తొసా తుమ్క తోడ్ జెయ నాయ. గని ఆవ్ గెలె, తుమ్తె జోక తెర్తయందె.

8 "జో అయిలో మెలె, పాపుమ్చి రిసా, సత్తిమ్చి రిసా, తీర్పు కెర్లిసి రిసా ఈంజ లోకుమచ మాన్సులక రుజ్జుల దెకయదె.

9 లోకుమ్ అంక సంపజయె నాయ చి రిసా పాపుమ్ వయ అస్సి మెన అంక సంపనెంజిలసక రుజ్జు దెకయదె.

10 అంచొ దేముడు అబ్బొనతె ఆవ్ ఉట్ట గచ్చొందె, అంక అన్నె తూమ్ ఇసి దెకున్ నాయ. అంచి పున్సిమ్చి రిసా ఈంజ లోకుమచ జో రుజ్జు దెకయదె.

11 జాచి రిసా ఈంజ లోకుమక అప్పెచి మట్టుక ఏలువ కెర్తొ సయతాన్ తీర్పు జా, జోచి పాపుమ్ వయ సిచ్చతె గచ్చుక అస్సి మెన రుజ్జు దెకయదె.

12 "ఆవ్ తుమ్క సంగితిసి కెత్తిగే అన్నె. గని, అప్పె సంగిల తుమ్ ఓర్చున జంక నెతుర్పు.

13 జలె జో, సత్తిమ్ జలి అత్త జలొసా తుమ్చి పెట్టి అయిలె, జోయ్య సత్తిమ్తె తుమ్క ఇండయెదె. జోక, జోయ్య కిచ్చొ సంగి నాయ. జో ఒత్త అమతె కిచ్చొ నూనెదె గే, జయ్య తుమ్క సంగెదె.

14 జో అంచితె తిలిసియ కడన తుమ్క నూనెదె. జాచి రిసాయి అంక గచ్చురుమ్ కెరెదె.

15 అబ్బొసి జలొ దేముడుచి ఎత్తి, అంచి, జాకయ 'జో తుమ్క సంగితిసి ఎత్తి, అంచి' మెన తుమ్క సంగిలయ.

షడ్డొక తుమ్క సంతోసుమ్ జెయెదె

16 "ఇదెల్ కాలమ్ గెలి షడ్డొ అంక తుమ్ దెకుక నెతుర్పు, అన్నె, ఇదెల్ కాలమ్తె అంక దెకితె మెన సంగిలన్.

17 జోచి సిస్సులతె సగుమ్జన్ ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో లట్టబ, గడియ గెలి, అంక దెకున్ నాయ. ఒత్త తెంతో అన్నె గడియ గెలి, అంక అన్నె దెకితె మెన కిచ్చొక సంగిలన్. ఆవ్ 'దేముడు అబ్బొతె ఉట్ట గచ్చొందె' మెన కిచ్చొక సంగిలన్?" మెన సంగితె తిలె.

18 "గడియ గెలి మెన కిచ్చొ అర్దుమ్ తెన్ సంగితయ? జో కిచ్చొచి రిసా సంగితయ గే నేనుమ్" మెన లట్టబన్.

19 జేవ్ జోయ్య పునితతి మెన, నా యెసు జానయ జేవ్చి తెన్ ఇసి సంగిలో. అన్నె గడియ గెలి, తుమ్ అంక దెకున్ నాయ. ఒత్త తెంతో. అన్నె గడియ గెలి, తుమ్ అంక అన్నె దెకితె మెన ఆవ్ సంగిలయ, గెద. ఇన్నెచి రిసా ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో లట్టబన్, నాయ గే?

20 తూమ్ దుకుమ్ జా ఏడ్డె. గని, లోకుమచ సర్ల జవుల తుమ్చి దుకుమ్ సర్లతెను తయెదె మెన తుమ్క కచితుమ్ సంగితన్.

21 లడెన్ జతి తేరబోద, జలె, జాచి కంట్టు పాచ జా అయిలి మెలె, ఏడెదె, గెద. గని, లడెన్ జలి మెలె, ఈంజ లోకుమతె ఏక 'బోడ జెర్లిలో' మెన జాచి సర్లక బేగి దుకుమ్ ఎత్తి, వచ్చు గెలెదె.

22 దస్సి, ఆవ్ అప్పె గెలి, తుమ్క గడియ దుకుమ్ తయెదె. గని, ఆవ్ తుమ్చి తెన్ అన్నె దన్నుల జయిందె, చి తుమ్చి పెట్టి సంతోసుమ్ జా గెతె, చి కో కి తుమ్చితె తిలి సంతోసుమ్ కడుక నెత్తిర్.

23 జేవ్ దీసల్క అంక తుమ్ కిచ్చొ కి పునితిసి నాయ. తుమ్ దేముడు అబ్బొతె కిచ్చొ సంగిలి కి, అంచి నావ్ తెన్ దొర్పు జయెదె మెన తుమ్క కచితుమ్ సంగితన్.

24 అప్పె ఎదె అంచి నావ్ తెన్ తుమ్ కిచ్చొ నజుక నాయ. తుమ్చి సంతోసుమ్ పూర్తి జలి లెక నజ, దొర్పు జయెదె.

25 "ఈంజ సంగతి ఒండె కి అర్దుమ్ లుంకయ జలి రితి సంగ అస్సి. జలె ఆవ్ కెయ్యక జలెకి అర్దుమ్ లుంకయ జలి రితి తుమ్చి తెన్ నే లట్టబ్బె, అబ్బొనచి రిసా తుమ్క సొమ్ముగ నూనయతి గడియ జెతయ.

26 జా దీసల్ అయిలి పొచి అంచి నావ్ తెన్, తుమ్ సజితె. గని, దేముడు తుమ్చి తెన్ ఆవ్ నెడిమి జా ప్రార్దన కెర్లిసి నెంజి మెన సంగుక నాయ.

27 కిచ్చొక మెలె అబ్బొ తుమ్క ప్రేమించున కెర్తయ. తూమ్ అంక ప్రేమించున కెర, అంక అబ్బొ జలొ దేముడు తెంతో బార జా అయిలన్ మెన సంపజలయ.

† 15:25 15:25 తెలుగు బైబిల్ తె భర్తాశాస్త్రమే మెలె, మోసిచి అత్తి దేముడు రెగ్గయలి ఆగ్గల మెన అమ్ జానమ్. ఈంజ కొడొ ఎత్తి బైబిల్ తె ఆగేచి పావ్ పుస్తకమ్తె రెగ్గయ జా అన్నె. ఈంజ దెకపక మెన కుమయ జానతె నాయ ప్రమానుమతె మోసి పూర్ముచొది అత్తి రెగ్గె దేముడుచి ఆగ్గల మెన రచ్చ అన్నె.

28 దేముడు అబ్బొ తెంతో ఆవ్ బార్ జా ఈంజ లోకుమతె అయలయ్. అన్నె, అప్పె ఈంజ లోకుమ ముల దా, ఒత్త జోతె అన్నె గెతసి” మెన సంగిలన్.

29 జోచ సిస్సుల్, జలె, “ఈంజె, అద్దుమ్ లుంకయ్ జలి రితి కిప్పొ కి నే సంగితె సొమ్మగ లట్టబ్బసి.

30 తుయి ఎత్తి జాన్సి, చి అమ్ నే పుసిలెకి, అమ్చి మెన్సు తిలిసి తుయి జాన్సి మెన అప్పె జానుమ్. దేముడుతె తెంతో తూయి బార్ జా అయలయ్ మెన నంపజా సంగితి కాయ్.

31 యేసు జోవయింక దెక, అప్పె తూమ్ నంపజతను గే?

32 ఈంజె తుమ్చితె ఒండిజన్క కి కచి గెరి జొయ్య సెదురవ జా అంక ఎక్కిలోకయ్ ముల దెతి గడియ జెతయ్, జా అన్నె, జలె అబ్బొ అంచితె అన్నె చి రిసా ఆవ్ ఎక్కిలోయి నెంజి.

33 “ఈంజ ఎత్తి కిచ్చొక తుమ్క సంగ అన్నె మెలె, ‘అంచి తెడి తుమ్క సేంతుమ్ తప్పన్’ మెనయ్. కిచ్చొక మెలె, ఈంజ లోకుమతె అల్లర్ నేడ్జె, గని దయిరిమ్ తెన్ తా. ఈంజ లోకుమతెచ అల్లర్చి ఉప్పిరి ఆవ్ జీన అన్నె” మెన సంగిలన్.

17

యేసు ప్రార్థన కెర్తసి

1 యేసు ఈంజ ఎత్తి, సంగ కేడవ, అగానుమ్ పక్క దెక, పరలోకుమ్ తిలొ దేముడు అబ్బొన్క ప్రార్థన కెర్తన్.

“ఓ బ, అంచి నమయమ్ జా అయిలొ మెన జాని. ఆవ్ తుచి పుత్తుది తుచి గపురుమ్ దెకయ్తె రితి, ఆవ్ పుత్తున్ తా గపురుమ్ కెరు.

2 ఈంజ లోకుమ్ ఎత్తిచ మాన్సుల్చి ఉప్పిరి ఆవ్ పుత్తుక తుయి అదికారుమ్ దా అన్నెన్. కో అంక నంపజంక తుయి నెలవ్ దా అన్నెన్ గే, జెడ్వొ తుచి రాజీమతె బెదితి, మొర్లె పరలోకుమతె గెప్పు కెయ్క తెయ్క జితి రితి ఆవ్ దెంక మెన, తుయి అంచి అత్తి సార్పు కెర దా అన్నెన్.

3 తుయి ఎక్కిలోయి నిజామ్ జలొ దేముడు తుక, తుయి తెద్దయ్లో అంక, జేవ్ నంపజిసి, అమ్క జేవ్ జాన్తిసి, ఆవ్ యేసు తుయి తెద్దయ్లో రచ్చిండువ కెర్తొనా జొత్ కీస్సు.

4 తుయి అంక తియార్లొ కామ్ ఆవ్ పూర్తి నెరవెర్చువ కెర, ఈంజ లోకుమతె తుక గపురుమ్ ఆన అన్నె.

5 ఓ బ, ఈంజ లోకుమ్ నే జెర్చున్ జెతె అగ్గె తెంతో తుచి తెన్ ఆవ్ ఒత్త తతె అంక కీసి గపురుమ్ తిలి గే, అప్పె తుచితె పరలోకుమతె అన్నె దస్సి గపురుమ్ జతి రితి కెరు.

6 “అంచ సిస్సుల్ జతి రితి, ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్తె సగుమ్జన్క తుయి నిసాన, అంచి అత్తి సార్పు కెర దా అన్నెన్. తుయి కీసాచి గే ఈంజేవ్ దెకితె రితి ఆవ్ ఈంజ లోకుమతె జయ్ అన్నె. తుచయ్ మాన్సుల్ ఈంజేవ్, చి ఇన్నెక అంచి అత్తి తుయి సార్పు కెర దెలది, చి తుచి కోడు రితి ఈంజేవ్ నిదానుమ్ ఇండ అన్నె.

7 తుయి అంక దిలిసి ఎత్తిచి రిసా ‘వేరచి నెంజె, గని తుయి దిలిసి’ మెన అప్పె జాన్తి. అంక తుయి తెద్దయ్లోసా నిజామ్ మెన చినిలె.

8 ‘సంగు’ మెన తుయి సంగిలి కొడొ ఎత్తి ఇన్నెయింక ఆవ్ సంగ అన్నె, చి ఈంజేవ్ నూన, నంపజా, ఆవ్ తుచితె తెంతో

ఉట్ట అయిలన్క ‘నిజామ్’ మెన జాన్తి. తుయి అంక తెద్దవ అన్నెన్ మెన నంపజా అన్నె.

9 “ఇన్నెచి రిసాయ్ ఆవ్ అప్పె ప్రార్థన కెర్తసి. ఈంజ లోకుమ్చ ఎత్తిజన్చి రిసా ఇసి మెన ప్రార్థన కెరి నాయ్, గని ఈంజేవ్ తుయి అంచి అత్తి సార్పు కెర దెలయ్చి రిసా ప్రార్థన కెర్తసి. ఈంజేవ్ తుచయ్ మాన్సుల్.

10 అంచి ఒండి తుచయ్, తుచి ఒండి అంచయ్, చి ఈంజేవ్ నిదానుమ్ జలిన్ తెన్ అంక గపురుమ్ జెతయ్.

11 “ఆవ్ తుచితె అప్పె అన్నె జెతసి చి అప్పె తెంతో ఆవ్ ఈంజ లోకుమతె తయ్ నాయ్. గని ఈంజేవ్, మాత్తుమ్ తప్పల. సుద్ది తిలొ ఓ బ, ఈంజేవ్ చెంగిల్ తతి రితి, *తుయి అంక దిలి తుచి నాచి నెక్కి ఇన్నెక రక్క, చి ఆవ్ తుయి కీసి †ఎక్కి జా అన్నెమ్ గే ఈంజేవ్ కి ఎక్కి జా తంక తుచి నాచి తెన్ ఇనయింక దెకు.

12 ‡ఆవ్ ఇనయింతెన్ బుట్టి తిలి పొది, తుయి అంక దిలి తుచి నాచి తెన్ ఇన్నెక రకితె తిలయ్. ఆవ్ జేవ్క జాగరిత తెన్ రకిలయ్ చి, ఇనయంతె కో నానుమ్ జతి నాయ్. నానుమ్తె గెత్ జో ఎక్కిలో పిట్టవ, జలె, తుయి పూర్పుమ్ రెగ్గయ్లి రితి నానుమ్ జా అన్నె, దేముడుచి కొడొతె తిలి జా కోడు అప్పె నెరవెర్చువ జతి రిసా.

13 “అప్పె, జలె, ఆవ్ తుచితె జెతసిచి రిసా, ‘అంచి సంతోసుమ్ ఇన్నెచి పెట్టి నెరవెర్చువ జా కామ్ కెర్చు’ మెన ఈంజ ఎత్తి, అప్పె ఈంజ లోకుమతె ఆవ్ తతె, ఇన్నెచి మొక్కు తుక నూనయ్తసి.

14 “‘సంగు’ మెన తుయి సంగిలిసి ఎత్తి ఇన్నెయింక ఆవ్ సంగ అన్నె. ఆవ్ ఈంజ లోకుమ్చొ నెంజె, చి అంచ సిస్సుల్ ఈంజేవ్ జలి తెంతో, ఈంజేవ్ కి ఈంజ లోకుమ్చ నెంజెతిచి రిసా, ఈంజ లోకుమ్చ పైజల్ ఇన్నెయింక విరోదుమ్ దెకితె.

15 జలె, తుక ‘ఈంజ లోకుమతె తెంతో ఇన్నెయింక కడ నెప్పు’ మెన అంచి ఆన నాయ్, గని ‘ఈంజ లోకుమతె ఈంజేవ్ తా గెలె, సయ్తాన్క, జోచి నేవక, ఈంజేవ్ దెర్చు నే సేడ్డి రితి రక్క’ మెన తుక ప్రార్థన కెర్తసి.

16 “ఆవ్ కీసి ఈంజ లోకుమ్చొ నెంజె గే, అంక నంపజలి తెంతో ఈంజేవ్ కి ఈంజ లోకుమ్చ నెంజెతి.

17 ఈంజేవ్ పూర్తి తుచయ్ జా తుచి సేవ నిదానుమ్ కెర్తె తతి రితి, తుచి నెత్తిమతె ఇన్నెక సుద్ది కెరు. తుచి కోడు సత్తిమ్.

18 తుయి కీసి అంకయ్ ఈంజ లోకుమతె తెద్దయ్చి గే, మాన్సుల్క ఈంజేవ్ సత్తిమ్ వాట్ దెకయ్తె రితి, ఆవ్ ఇన్నెక తెద్దవ దా అన్నె.

19 ఈంజేవ్ కి తుచి సత్తిమతె తుచయ్ జా, తుచి సుద్ది జా తుక నిదానుమ్ తత్తు మెనయ్, అంచి జేవ్ తుచి అత్తి ఆవ్ సార్పు కెర దెతసి.

20 “ఎక్కి ఈంజేవ్ అంచ సిస్సుల్చి రిసా ఇసి ప్రార్థన కెరి నాయ్. ఈంజేవ్ అంచి రిసా సాచి సంగిలె, ఇన్నెయించి కోడు నూన అన్నె కో అంక నంపజా గెప్పులె గే, జోవయించి రిసా కి ఆవ్ ప్రార్థన కెర్తసి.

21 ఓ బ, తుయి కీసి అంచి పెట్టి అన్నెన్ గే, చి ఆవ్ కీసి తుచి పెట్టి అన్నె గే, దస్సి ఈంజేవ్ కి, జేవ్ కి, అమ్చి పెట్టి తా ‡ఎక్కి జతు, చి దస్సి ఎక్కి జలె మెలె, ఈంజ లోకుమ్చ

* 17:11 17:11 నెంజెలి, ‘తుయి అంచి అత్తి సార్పు కెర దెల ఈంజేవ్ సిస్సుల్క తుచి నాచి నెక్కి రక్క’. † 17:11 17:11 నెంజెలి, ‘ఎక్కి ప్రేమయ్ అన్నెమ్ గే, ఈంజేవ్ కి ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో ఎక్కి ప్రేమయ్ తెన్ తప్పల’. ‡ 17:12 17:12 నెంజెలి, తుయి అంచి అత్తి సార్పు కెర దెల ఈంజేవ్ సిస్సుల్ తెన్ ఆవ్ బుట్టి తిలి పొది తుచి నాచి తెన్ ఇన్నెక రకితె తిలయ్.... § 17:21 17:21 ఎక్కి ఉద్దెనుమ్ ఎక్కి ప్రేమచి కోడు. 11 నంబర్ కోడుచి ఎట్టెచి కోడు దెక.

అన్నె మాస్సుల దెకిలె, తుయి అంక తెద్రయేలిసి జేవ్ కి నంబజవుల.

22 తుచి గప్పురుమతె అంక కిసి తుయి బీవడ అస్సిన గే, అంచి గప్పురుమతె అవ్ ఇన్నెయింక బీవడ అస్సి, చి అవ్, తూయి, కిసి ఎక్కి జా అస్సుమ్ గే, ఈంజేవ్ కి * ఎక్కి జతు మెనయ్ అంచి అన.

23 దస్సి, అవ్ ఇన్నెయింది పెట్టి, తుయి అంచి పెట్టి తమదె, చి ఈంజేవ్ పూర్తి * ఎక్కి జవుల. దస్సి జలె, ఈంజ లోకుమచ మాస్సుల కిచ్చి దొన్ను చినుల మెలె, అంక తెద్రయేలోనా తుయి మెన చినుల, చి తుయి అంకయ్ కెద్ది ప్రేమ కెర అస్సిన గే, ఇన్నెయింక కి తుయి తెద్ది ప్రేమ కెర్తసి మెన చినుల.

24 “ఈంజ లోకుమ నే జెర్మన్ కెర్తె అగ్గి తెంతో అంచి ఉప్పిరచి తుచి ఎదివాల్ ప్రేమక అంక ఒగ్గర గప్పురుమ్ దా అస్సిన. జలె, ఓ బ, తుయి అంక దిల సిస్సుల కి * అవ్ తిలింతె అంచి తెన్ తత్తు, చి తుయి అంక దిలి గప్పురుమ్ దెకుతు, మెన అంచి అన.

25 పున్సిమ్ తిలో ఓ బ, ఈంజ లోకుమచ తుక నేన తిలె కి, అవ్ తుక జాని, చి కచితుమ్ తుయి అంక తెద్రయేలిసి ఈంజేవ్ సిస్సుల జానితి.

26 తుయి అంక ప్రేమ కెర్లి ప్రేమ ఇన్నెయింది పెట్టి తవున్ మెన, అవ్ ఇన్నెయింది పెట్టి తంక మెన, తుయి క్షిసాచో జా అస్సిన గే, ఇన్నెయింక అవ్ దెక్తవ అస్సి, దెక్తయేత తయిందె” మెన దేముడు అబ్బినక యేసు ప్రార్దన కెర్లెన్.

18

యేసుక విరోదుమ్ సుదల్ దెర్లిసి
(మత్త 26:47-56; మార్కు 14:43-50; లూకా 22:47-53)

1 యేసు ఈంజేవ్ కొడ నంగ కేడవ, జోచ సిస్సుల తెన్ బార్ జా, కెర్తెను మెంతి లోయ ఒత్తల్తోచి ఒడ్డుతె జీన గెచ్చు, సిస్సుల తెన్ ఒత్త తిలి తోటతె వెసిల.

2 పుండితి రిసా యేసు జోచ సిస్సుల తెన్ ఒత్త గెచ్చుక అలవాటేచి రిసా, అప్పె ఒత్త గెచ్చు తవుల మెన, జోక విరోదుమ్ సుదల్తె దెర దెంక గెలో యాదాక అజ్జ.

3 జో యూదా జలె, వెల్లెల పూజర్లుతె చి పరిసయ్యుల్తె గెచ్చు, జోచ జమాస్సు నగుమ్జీనక, నయ్యెమ్ సుదల్ నగుమ్జీనక కడ అన, జేవ్, లాంతెర్లు దివ్వొ, అయ్దల్ దెరన, యేసు తిలింతె ఉట్ట అయేల.

4 జోక జర్గు జంక తిలిసి ఎత్తి యేసు జానె చి, జేవ్ దెర్తన ఒత్త పాచ జెతికయ్, జో పుర్రెతో జా, “కక్క చజితను?” మెన జోవయింక పుసిలన్.

5 జేవ్ జోక, “నజరేతు గవ్వెచో యేసుక చజితనుమ్” మెన జబాబ్ దిల, చి యేసు జోవయింక “అవ్వె జో!” మెలన్. జోవయింది అత్తి జోవయింక దెర దెంక ఒప్పుణ్ణో యూదా జోవయింతెన్ ఒత్త బీవ అస్సి.

6 జలె, “అవ్వె జో” మెన యేసు సంగతికయ్, జోక దెరుక మెన అయేల జనాబ్ పడ్డె గుంచ బుయ్యె సిడ గెల.

7 పడ్డె, “కక్క చజితను?” మెన యేసు జోవయింక అన్నెక్ సుట్టు పుసిలన్, చి “నజరేతు గవ్వెచో యేసుక” మెన అన్నెక్ సుట్టు సంగిల.

8 సంగిలె, యేసు జోవయింక “ ‘అవ్వె జో’ మెన తుమ్క సంగిలయ్, గెద. అంకయ్ చజితను జలె, అంకయ్ దెర, గని అంచి తెన్ తిలసక పోన” మెన జబాబ్ దిలన్.

9 చి యేసు అగ్గి సంగ తిలి ఏక కోడు ఇన్నెయింతెన్ * ఏక రగుమ్క నెరవెర్చువ జలె.

“తుయి అంచి అత్తి సార్పు కెర దిలనతె కో నాసెనుమ్ జతి నాయ్”

మెన దేముడు అబ్బినక తెదెడి సంగ తిలి కోడు.

10 జలె, సీమోను పేతురుక ఏక కండా తిలి. జో పేతురు జా కండా కడన, ఎత్తిక వెల్లో పూజరిచో గొతిమాస్సు ఎక్కిలోక కుంద, జోచి ఉజిల్ కంట్టో సింద గెలన్. జో గొతిమాస్సుచి నావ్ ‘మల్లు’.

11 పేతురు దస్సి కెర్తెయ్, “కండా తియ దేన్! దేముడు అబ్బొ అంక తియార్లి కామ్ దుకుమ్ సైమల్ జతిసి జలెకి, అవ్ జా కామ్ కెర్తెయ్, జా దుకుమ్, జా సైమ ఓర్చువ జంకయ్” మెన పేతురుక యేసు సంగిలన్.

12 జలె, జేవ్ జమాస్సు, జోవయించో అదికారి చి దేముడుచి గుడిచ నయ్యెమ్ సుదల్ యేసుక దెర, బంద గెల.

13 తొలితో * అన్నా మెలోనాతె కడ నిల. జో కొన్సో మెలె, కయవ మెలో జా వెర్చిచో ఎత్తిక వెల్లో పూజరిచో మామెసి.

‡

14 ‘అమ్చ యూదుల్ నస్టుమ్ నే జతి రిసా ఎక్కిలో మొర్లె చెంగిలి’ మెన యూదుల్చ వెల్లెల మాస్సుల్క, ఎత్తిక వెల్లో పూజరి కి అగ్గి సంగ తిలో. ఈంజో కయవ జో ఎత్తిక వెల్లో పూజరి.

జోచో సిస్సుడు నెంజి మెన పేతురు సంగిలిసి
(మత్త 26:69-70; మార్కు 14:66-68; లూకా 22:55-57)

15 యేసుక జేవ్ మాస్సుల్ దెర ఎత్తిక వెల్లో పూజరితె కడ నెతె తిలి పొది, సీమోను పేతురు, అన్నెక్లో సిస్సుడు, దొగుల, జేవ్ దెర్తనచి పట్టి గెల. ఎత్తిక వెల్లో పూజరి జో అన్నెక్లో సిస్సుడుక జానె, చి జో సిస్సుడు కి యేసు తెన్ ఎత్తిక వెల్లో పూజరిచి గెరి తెడి వెసిలన్.

16 గని, పేతురు గుమ్ముమ్ పాసి, బయిలె టీవ జా తిలో. జలె, ఎత్తిక వెల్లో పూజరి జాన్తో జో అన్నెక్ సిస్సుడు అన్నె బార్ జా, గుమ్ముమె రకితి తేరబోద గొత్తి సుదొక సంగ, పేతురుక తెడి కడ అస్సన్.

17 జా తేరబోద గొత్తి సుదొ పేతురుక దెక, “తుయి కి జో మాస్సుచో సిస్సుడు, కిచ్చెగె” మెలన్, గని “నెంజి” మెన పేతురు సంగిలన్.

18 జలె, ‘చల్లె’ మెన, ఎత్తిక వెల్లో పూజరిచ గొత్తి సుదల్ దేముడుచి గుడిచ నయ్యెమ్ సుదల్ తెన్ మెసి బొగుల్చి అగి లాచ తమతె తిల. పేతురు కి, తవుక మెన గెచ్చు, ఒత్త జోవయింతెన్ అస్సి.

* 17:22 17:22 ఎక్కి ఉడ్డెనుమ్ ఎక్కి ప్రేమచి కోడు. 11 నంబర కోడుచి ఎట్టచి కోడు దెక. † 17:23 17:23 ఎక్కి ఉడ్డెనుమ్ ఎక్కి ప్రేమచి కోడు. 11 నంబర కోడుచి ఎట్టచి కోడు దెక. ‡ 17:24 17:24 నెంజిలె ‘అవ్ గెతింతె జా, అంచి తెన్ తత్తు’. * 18:9 18:9 17:12 చి కోడు దెక. అన్నె కిచ్చె రగుమ్క నానినుమ్ జతి నాయ్ మెలె, జేవ్ మొర్లె ఎదక యేసుక నిదానుమ్ తా: గెల. † 18:13 18:13 ‘అన్నా’ అగ్గి ఎత్తిక వెల్లో పూజరి జా తిలో. ‡ 18:13 18:13 13-14 ఈంజ మత్తెలి తొలితో రెగిడ్ పుస్తకల్తె ఏక పుస్తకుమతె 13 నంబర చి కోడు కేడ్లి బేగి 24 నంబర చి కోడు గెల అస్సి; 14 నంబర చి కోడుచి కంఠ అగ్గె. § 18:14 18:14 11:50 చి కోడు దెక.

ఎత్తిక వెళ్లొ పూజరి యేసుక పరిచ్ఛ కెల్లినీ
(మత్త 26:59-66; మార్కు 14:55-64; లూకా 22:66-71)

19 మదెనె ఎత్తిక వెళ్లొ పూజరి యేసుక పరిచ్ఛ కెల్లినీ. జోచ న్నిస్సుల్చి రిసా, జోచి బోదనచి రిసా పరిచ్ఛ కెల్లినీ.

20 యేసు జోక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “అంచి బోదన, జలె, ఈంజ లోకుమచి ఎత్తిజన్ నూనతి రితి ఎదార్దుమ్ నంగ అస్సి. అమచి యూదుల్చి నబ గెరలె బోదన కెరె తిలయ్, చి దూరి పాసి తెంతొ ఎత్తిజన్ యూదుల్ బెర జెతికయ్ అమచి దేముడుచి గుడితె కి బోదన కెరె తిలయ్. అవ్ కెయ్య కి, కిచ్చొ కి లుంకచోరు నంగ నాయ్.

21 జాకయ్, కిచ్చొక అంకయ్ పునుక? కిచ్చొ కిచ్చొ నంగ అస్సి గే, అంక నూన్లనకయ్ పున” మెన యేసు జబాబ్ దిలన్.

22 యేసు దస్సి నంగితికయ్, పాసి టీడ తిలొ నయ్యమ్ సుదొ ఎక్కిల్” యేసుక పెటె, “ఎత్తిక వెళ్లొ పూజరిక తుయి దస్సి జబాబ్ దెంక బెదెదె గే? పోని!” మెన గోల కెల్లన్.

23 యేసు జోక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “అవ్ నంగిలిసి తప్పు తిరిగిన్, రుజ్జు దెకప సాచి నంగ, గని, అవ్ నంగిలిసి సత్తిమ్ జతయ్. జాక, కిచ్చొక అంక పెటుక?” మెన నంగిలన్.

24 *తెదొడి అన్నా, యేసుక బందున్ తెన్ ఎత్తిక వెళ్లొ పూజరి జలొ కయవతె తెర్తయలన్.

యేసుచొ సిస్సుడు నెంజి మెన పేతురు అస్సి నంగిలిసి
(మత్త 26:71-75; మార్కు 14:69-72; లూకా 22:58-62)

25 సిమాను పేతురు ఒత్త ఆగి తపెతె అస్సి, జలె, ఒత్త తిల మాన్సుల్ జోక “తుయి కి యేసుచొ సిస్సుడు, నెంజిన్ గే?” మెంతికయ్, జో “అవ్ నెంజి” మెలన్.

26 గని ఎత్తిక వెళ్లొ పూజరిచొ గొతిమాన్సుచి కుడొ పేతురు అగ్గె నెంద తిలొ. జలె, జో మాన్సుచొ సొంత మాన్సు ఎక్కిల్ ఒత్త తిలొ. జో, జలె, పేతురుక “అప్పు తూయి జోవయింతెన్ తోటె తిలది. తుక దెకిలయ్, గద?” మెలన్.

27 గని, “నాయ్, జో మాన్సుక నేని!” మెన పేతురు నంగిలన్, చి జో నంగిల్ బేగి కుకుడొ వానిలన్.

రోమ్ అధికారి యేసుక పరిచ్ఛ కెల్లినీ
(మత్త 27:1-2, 11-31; మార్కు 15:1-20; లూకా 23:1-25)

28 తెదొడి, యేసుక కయవ మెలొ జో ఎత్తిక వెళ్లొ పూజరి పున కెర కేడయెతికయ్, జా రోమ్ దేసిమ్ తెంతొచొ అధికారిచి మేడతె జోక వెల్లెల మాన్సుల్ కడ నిల. గని, జోక కడ నిలన జా మేడ తెడి పెసితి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జేవ్ యూదుల్ జవుల, చి వస్సా మెలి జోవయించి పండుగు తిలి, చి ‘యూదుల్ నెంజిల మాన్సుల్చి గెరలె పెసిల్ గార్ జమ్దె, చి గార్ జలె పండుగ్ అన్నిమ్ కంక గారు. పండుగు పెట్టెదె’ మెంతతి.

29 జాకయ్, పిలాతు మెలొ జో అధికారి బార్ జా, జోవయింతెన్ జా కెర “కిచ్చొ నేరిమ్ కెల్లె మెన ఈంజో

మాన్సుచి రిసా తుమ్ నంగితను?” మెన యూదుల్చి జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్చి పుసిలన్.

30 జేవ్ జోక “ఈంజో నేరిమ్ కెల్లె నాయ్ జలె, ఇన్నెక తుచితె సార్పు కెరుక మెన కడ అన్తమ్ గే? నాయ్” మెన జబాబ్ దిల.

31 దస్సి నంగితికయ్, పిలాతు జోవయింక, “తుమ్ ఇన్నెక కడన, తుమి, దేముడు మోసి తెన్ దిలి తుమ్చి సొంత ఆగ్గుల్ రితి ఇన్నెక తీర్పు కెర!” మెలన్. దస్సి మెంతికయ్ జేవ్ జోక “అవ్ కెరె రితి పత్తల్ గల మార్చి సిచ్చ కెరుక జలె, ‘నాయ్ నాయ్’ మెన, తుమ్ రోమియులు ఒప్పున్ నాయ్” మెన జబాబ్ దిల.

32 జేవ్ దస్సి జబాబ్ దిలి తెంతొ “సిలువతె మొర గెచ్చుందె” మెలి అర్దుమ్ తెన్, జో మొర్చిసి కిచ్చొ రగమ్ జగ్గు జతిన్ చి రిసా యేసు అగ్గె నంగ తిలి కోడు నెరవెర్చున జలి.

33 పడ్డొ పిలాతు, మేడచి తెడి అన్నె పెన, యేసుక బుకార్చన్. యేసుచి రిసాచ కొడొ నూన తిలొ, చి “తుయి యూదుల్చొ రాన్ గే?” మెన జోక పుసిలన్.

34 ఇసి పున పరిచ్ఛ కెర్తెకయ్, యేసు జోక, “తుయి అజ్జ కెర అంక దస్సి నంగితన్ గే? నాయ్ మెలె, కో జలెకు వేర మాన్సు తుక *దస్సి మెన అంచి రిసా నంగ అస్సి గే?” మెన పుసిలన్.

35 జాచి రిసా, పిలాతు జోక “అవ్ యూదుడు గే, చి దస్సి మెనిందె? నెంజి, తుచ సొంత యూదుల్చి వెల్లెల మాన్సుల్, వెల్లెల పూజర్లు, తుక అంచితె సార్పు కెర అస్సి. కిచ్చొ కెర అస్సిన్, చి తుక దస్సి కెర్తె?” మెన పిలాతు పుసిలన్.

36 యేసు, జలె, కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “అంచి రాజమ్ ఈంజ లోకుమచి నెంజె. అంచి రాజమ్ ఈంజ లోకుమచి జతి జలె, యూదుల్చి వెల్లెల మాన్సుల్చి అత్తి అవ్ దెర్పు నే సేడ్డి రితి అంచ గొత్తి సుదల్ యుద్దుమ్ కెరె. గని అంచి రాజమ్ ఈంజ లోకుమచి నెంజె” మెన జబాబ్ దిలన్.

37 యేసు దస్సి నంగితికయ్, పిలాతు జోక “దస్సి జలె, ‘రాన్’ మెన తుయి నిజమ్ నంగితన్ గే?” మెన అన్నె పరిచ్ఛ కెల్లన్, చి యేసు జోక, “‘రాన్’ మెన తుయి అంక నంగితన్. అవ్ కిచ్చొక జెర్తయ్, కిచ్చొక ఈంజ లోకుమచి అయలయ్ మెలె, సత్తిమ్ దెకవుక, సత్తిమ్చి రిసా సాచి నంగుక అయలయ్. జయ్యి అంచి కామ్. కో సత్తిమ్తె బెదితన జవుల గే, అంక నంవజవుల” మెన నంగిలన్.

38 యేసు దస్సి నంగితికయ్, పిలాతు మెలొ జో అధికారి, “కేతె, సత్తిమ్?” మెన నంగిలొ.

పిలాతు దస్సి నంగిరె, మేడ తెంతొ బార్ జా, యూదుల్చి వెల్లెల మాన్సుల్ తిలిసితె అన్నె గెచ్చొ, “ఈంజో కిచ్చొ నేరిమ్ నే కెరె రితి అంక డీస్తయ్.

39 తుమ్చి కి పసన్న. పండుగ్ మాత్రమ్, జేలెతె తిలొ కేన్ జవున్ జేలి జలొసాక తుమ్చి రిసా అవ్ విడ్డల్ కెరుక అంక అలవాల్. జలె, కక్క అవ్ ముల దెంక? తుమ్చి యూదుల్చొ ఈంజో రానొక ముల దెంక?” మెన పిలాతు పుసిలన్.

* 18:24 18:24 13 నంబరిచి కోడచి ఎట్టెచి కోడక దెక. † 18:32 18:32 12:32, 33క దెక. ‘సిలువ’ కిసి తయెదె మెలె, ఏక టీవ్చి ఏక అర్దుమ్ జతి దొన్న డేడతె రిత డండల్ బెదవుల. జా సిచ్చ జతో మాన్సుక జా సిలువతె ఎంపొవ కెర, జోవయింక అత్తొ చట్టొ చంపొ కెరచ, అత్తొచట్టొతె మేకుల్ పెటె, నెంజరి వాలెన్ తెన్ బందా, సిలువ యయ్యె టీడ రోప కెర, దస్సి ములుల. జో సిచ్చ జతోనా దస్సి ఒడయె జా మొరెదె. రోమ్ దేసిమ్చి అలవాల్ తెన్ చి సిచ్చ, జా. ‡ 18:34 18:34 యూదుల్చొ రాన్ మెనసతయ్ మెన యేసుచి రిసా పిలాతుక నంగిలె, అంచి రోమ్ దేసిమ్చి అధికారుమ్ యేసు పిట్టవుక ఉచర్తయ్ మెన పిలాతు కోవుమ్ జా మొర్చి సిచ్చ దెమిదె మెన యూదుల్చి వెల్లెల మాన్సుల్ కుట్ట కెర తిల. లూకా 23:2. § 18:39 18:39 పూర్వమ్ పాచి యూదుల్ బగన్లు దేసిమ్ తా గెతిమాన్సుల్ జలెన్ తెంతొ ఎత్తి అధికారుమ్ తిలొ దేముడు విడ్డల్ కెల్లినీ ఏద కెరె రిసా యూదుల్ ఈంజ పస్సా పండుగు కెరెల. ఈంజయి వెర్చొ యేసు పాపల్ తెంతొ విడ్డల్ కెల్లొసా జయెదె మెన నేనీతి.

40 గని జేవ్ కిసి జల మెలె, “ఈంజో మాన్సుక పోని! బరబ్బుక ములు!” మెన ఒర్చ దిల. బరబ్బు, జలె, మాన్సుక మెరయ్తెసా.

19

యేసుక సిలువ గల్లి రిసా సిచ్చ కెర్లిసి

1 జలె, పిలాతు తెదొడి కిచ్చొ కెర్లిసి మెలె, “పెట్టె సాలు కిచ్చొగె” మెన ఉచర, కొర్ల తేన పెటయిలన్.

2 ఒత్త తెంతో, సయన్సుమ్ సుదల్ సగుమ్జన్, యేసుక మేడవి తెడి కడ నా కెర, అరి కొండ్లి రితి ‘రానో’ మెన కంటకంవల్ తెన్ ఏక్ కిరిటుమ్ గంప, జోచి బోడితె గల, ఊడ రంగుచొ పాలుమ్ జోక గల దా తెయార కెర,

3 పాసి జా జోకర, “యూదుల్చొ రానో, తుక జెయ్యి!” మెన మొక్కె పెట్టె.

4 తెదొడి, యూదుల్చొ వెల్లెల మాన్సుల్ తిలినతె పిలాతు అన్నె బారో జా, జోవయిక “ఒదె, జో కిచ్చొ నేరిమ్ నే కెర్లి రితి అంక డిన్యమ్, చి జయి గుర్తుక, తుమ్క రుజ్జు దెకయ్తి రితి, తుమ్ తిలినతె అవ్ జోక బారో కెర్లిసి” మెన సంగితికయ్,

5 కంట కంపల్చి కిరిటుమ్ జోచి బోడి తతె, ఎరన పాలుమ్ జో గలన తతె, యేసుక బారో కెర్లి, చి “ఈండె జో మాన్సు!” మెన, పిలాతు దెకయ్లన్.

6 యేసుక దెకిల్ బేగి, వెల్లెల పూజ్జు చి దేముడు చి గుడిచ సయన్సుమ్ సుదల్ కిసి జల మెలె, “జోక సిలువతె గల మొర్చి సిచ్చ కెరు! సిలువతె గలు!” మెన ఒర్చిల. జేవ్ దన్నె జతికయ్, “తుమి కడన సిలువతె గల! ఈంజో కిచ్చొ నేరిమ్ నే కెర్లి రితి అంక డిన్యమ్. జా వూచి నెసి!” మెన పిలాతు సంగిలన్.

7 యూదుల్చొ వెల్లెల మాన్సుల్ జోక కిచ్చొ జబాబ్ దిల మెలె, “అమ్క దేముడు మోసి తెన్ దిలి ఆగ్నల్ అన్నె. జా ఆగ్ని కిసిచి మెలె, అమ్చొ దేముడు తెన్ కో జలెకు సమ్మందుమ్ సంగన్నె, ‘వెల్లి పాపుమ్ కెర అన్నె’ మెన, జో మాన్సు మొర్చి సిచ్చ జంక అన్నె. ఈంజో, జలె, ‘దేముడుచొ పుత్తుసి అవ్’ మెనన, జయ్యి పాపుమ్ కెర అన్నె, చి మొర్చి సిచ్చ జో జంక అన్నె!” మెన వెల్లెల మాన్సుల్ సంగిల.

పిలాతు యేసుక అన్నె పరిచ్చ కెర్లిసి

8 పిలాతు, జలె, జేవ్ కొడో నూన, బల్ కిబియ: గెచ్చు, యేసుక అన్నె కడన,

9 జా మేడచి తెడి అన్నె పెన, జోక, “తుయి కేన తెంతో అయ్లది?” మెన పుసిలన్. గని యేసు తుక్తె తా జబాబ్ దెయ్ నాయ్.

10 తుక్తె తతికయ్, పిలాతు జోక, “తుయి కిచ్చొక అంచి తెన్ లట్టొ నాయ్? తుక విడ్డల్ కెరుక జవున్, నెంజెలి మొర్చి సిచ్చ దా సిలువతె గలుక జవున్, అంక అదికారుమ్ అన్నె మెన తుయి నేన్సి గే?” మెన సంగిలన్.

11 జో దన్నె సంగితికయ్, యేసు జోక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “జా అదికారుమ్, జలె, దేముడు తుక దెతో నాయ్, జలె, అంచి ఉప్పిరి తుక కిచ్చొ అదికారుమ్ తత్తి నాయ్.

గని, తుయి ఇన్నె ఏలువ కెరుక నాయ్. జాకయ్, తూయి అన్నె కెర్లిచి పాపుమ్ తోక్తి. తుచి అత్తి అంక సార్చ కెర్లిచి పాపుమ్ ఒగ్గరి!” మెన పిలాతుక యేసు సంగిలన్.

యూదుల్చొ అత్తి పిలాతు యేసుక సార్చ కెర్లిసి

12 తెదొడి, యేసుక విడ్డల్ కెరుక మెన పిలాతు ఇస్సుమ్ జా, యూదుల్చొ వెల్లెల మాన్సుల్ తిలినతె అన్నె బారో జా, జోవయిక సంగిలన్, గని జేవ్ పిలాతుక కిచ్చొ మెన బియడ్ల మెలె, “ఎక్కిలో ‘రానో’ మెనన్నె, జో తుచొ అదికారో జలె రోమ్ దేసిమ్చొ కైసర్ రానోక యుద్దుమ్ కెర్లి రితి జయెదె, చి దసా మాన్సుక తుయి విడ్డల్ కెర్లి, కైసర్క విరోదుమ్ జలె” మెన తుచి రిసా కి నేరిమ్ వయడుక జయెదె” మెన పిలాతుక బియడ్ల.

13 జేవ్ కొడో సంగ పిలాతుక దన్నె బియడ్లికయ్, ఒత్త జేవ్ తిలినతె పిలాతు యేసుక అన్నె బారో కెరవ, మేడచి పురెచి సదై తిలి తీర్చు కెర్లి టాన్తె వెసిలన్. సద్దురక ‘గబ్బతా’ మెన యూదుల్చొ ఎల్లి బాన తెన్ సంగుల.

14 ఈంజె కెయ్ జర్జు జలి మెలె, యూదుల్చొ పస్కా పండుగిచి నెలవ్ కడన్ తెయార కెర్లి అగ్గి దీసి, పాసి పాసి మెడ్డెన. పిలాతు, జలె, యేసుక అన్నె దికవ, “అల్లె, తుమ్చొ రానో, ఈంజో!” మెన యూదుల్చొ వెల్లెల మాన్సుల్క సంగిలన్.

15 జేవ్, “జోక అమ్చొ రానో మెంతసి గె? జో గెన్సు! మొర్చు! సిలువతె గలు!” మెన ఒర్చిల. జేవ్ దన్నె జతికయ్, పిలాతు జోవయిక అన్నె, “తుమ్చొ రానోక అవ్ సిలువతె గల మారుక గే?” మెన జోవయిక కొంకడ్లన్. చి వెల్లెల పూజ్జు కిచ్చొ మెల మెలె, “ఎక్కి కైసర్ అమ్క రానో. అన్నె కో నాయ్!” మెన సంగిల.

16 జేవ్ దన్నె సంగితికయ్, యేసుక సిలువతె గల మొర్చి సిచ్చ కెర్లి నెలవ్ దా, జోక జోవయిచి అత్తి పిలాతు సార్చ కెర దిలన్. తెదొడి జమాన్లు యేసుక దెర నిల.

యేసుక సిలువతె గల మొర్చిసి

(మత్త 27:32-44; మార్కు 15:21-32; లూకా 23:26-43)

17 తెదొడి, సిలువతె గల మారుక మెన, యేసుక దెర్ల, చి జోక గల్లి సిలువ జొయ్యి వయన బారో జా, ‘గొల్గొతా’ మెలి మెట్టుయ్ ఉట్ట గెల. ఎల్లి బాన తెన్ జా నాచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, ‘గిడ్లి పోలికచి టాన్’.

18 ఒత్త, జా ‘సిలువతె జోక గల, జోచి అత్తివట్టొ మేకుల్ పెట, సిలువతె టేదడ రోచిల. యేసుచి సిలువ నెడిమి రోప, జోచి డెల్లి పక్కు ఎక్కిలోక, ఉజెతో పక్కు అన్నెకోక, దొగుల చొప్పుక కి దన ఎక్కిన్ సిలువల్తె గల, దన్నె టేదడ్ల.

19 ‘యేసుచి సిలువచి బోడి గల’ మెన పిలాతు ఏక్ దాగ్గిరండతె రెగ్గయిలన్. కిచ్చొ రెగ్గయిలన్ మెలె, “నజరేతు గ:వ్చొయ్ యేసు, ఈంజో యూదుల్చొ రానో జయెదె” మెన రెగ్గయిలన్.

* 19:1 19:1 లూకా 23:16, 22క దెక. † 19:2 19:2 మత్తయి 27:27, మార్కు 15:16. ‡ 19:2 19:2 ఎరన చి నెలిమ్ రంగు బెదయ్తె, ఊడ రంగు జయెదె. సార్ రంగు, § 19:8 19:8 పిలాతుచొ అదికారో జలె రోమ్ దేసిమ్చొ కైసర్ రానో, జలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక సమ్మందుమ్ సంగితయ్ కి, చి

‘జేక అమ్చి రోమ్చి అదికారుమ్చి ఉప్పిరి అన్నె విరోదుమ్ దెకపుల’ మెన, ‘అంక కి జా విరోదుమ్ దెకపుల’ మెన జో పిలాతు బియ: తయెదె. * 19:12 19:12 ‘కైసర్’ నెంజెలి ‘వెల్లి రానో’ మెనుల. ‘సిజదు’ మెలె, ఇంగ్లీస్ తెన్ బెదితి కోడు, ‘కైసర్’ మెలె, గ్రీకు బాన తెన్ బెదితి కోడు, ‘వెల్లి రానో’ మెలె, తెలుగు తెన్ బెదితి కోడు.

† 19:18 19:18 ‘సిలువ’ కిసి తయెదె మెలె, ఏక్ టేదెచి ది ఏక్ అర్దుమ్ జతి దొన్నె డేదెచొ రెంకండల్ బెదపుల. జా సిచ్చ జతో మాన్సుక జా సిలువతె ఎంపర్ల కెర, జోవయిచి అత్తి చట్టో చంపా కెరవ అత్తివట్టొ మేకుల్ పెట, నెంజెలి వాలిచొ తెన్ బంద, సిలువ ఐయ్యె టేవ రోప కెర, దన్నె ములుల. జో సిచ్చ జతోసా దన్నె ఒడెయ్ జా మొరెదె. ‡ 19:18 19:18 యోహాను 20:20, 25. లూకా 24:39.

20 యేసుకు నిలువతె గలిలి టాన్, జలె, యేరూసలేమ్ పట్టునుచి పాసిచి రిసా, యూదుల్ ఒగ్గరజన్ జా వాట్ గెచ్చుక జెంక జతె తిల, చి జా దార్నిగండతె కొడె నదు కెర్త. తిన్ని బానల్ తెన్ కి పిలాతు జా దార్నిగండతె రెడ్డవ తిల్, జోవయించి సొంత ఎల్లి బాన తెన్ కి, రోమ దేసిమ్చి లాటిన్ బాన తెన్ కి, పడ్డ ఒగ్గర బియ్యారి కెర్త గ్రీకు దేసిమ్చి గ్రీకు బాన తెన్ కి, రెడ్డవ తిలన్. దస్సి తిల, కో అయిల్ కి అడ్డుమ్ కెరనుల, గెద,

21 చి 'జా దార్నిగండ దెకితన అమ్క ఆనుల' మెన యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్క లాజు, కోపుమ్, చి రిసా, జోవయించ వెల్లెల పూజల్లు పిలాతుతె గెచ్చ, " 'యూదుల్చొ రానో జయెద' మెన రెగుడుక చిచ్చె? జా పోని, గని 'యూదుల్చొ రానో ఆవ్ మెన ఈజో మాన్సు నంగల్లో' మెన రెగుడు! " మెన పిలాతుక నంగిల.

22 గని పిలాతు, "అవ్ రెగ్డయిలిసి ఆవ్ రెడ్డవ అస్సి. దస్సి తవును" మెన, మార్పువ కెరె నాయ్.

యేసుచ పాలల్ నయన్యుమ్ సుదల్ వంటున్సి

23 నయన్యుమ్ సుదల్, జలె, యేసుక నిలువతె గల టీవడ్డి పడ్డె, జోచ పాలల్క చెత్తర్ వాటల్ కెర, చంటన్. జోచి దిగల్ సాక్క కి తిలి, గని కుటు నెంతె వీండ్లో పాలుమ్ జా, చి దస్సి వంటుకు నెంజిలి.

24 జాక, "జా పాలుమ్ చిరుక పోని. చీటి గలుమ, చి కక్క నేడెద గే, దెకుమ్" మెన చీటి గలిల. కిచ్చొక ఇసి జర్గు జలి మెల, దేముడు పూర్దుమ్ రెగ్డయిల్ కోడు నెరవెర్పువ జంకయ్ ఇసి జలి. "అంచ పాలల్ వంటనుల, చి అంచొ ఏక్ పాలుమ్క చీటి గలుల" మెన రెగిడ్డి కోడు.

25 నయన్యుమ్ సుదల్, జలె, యేసుచ పాలల్క ఆన జా దస్సి కెర్త. గని యేసుచి అయ్యసి, పడ్డె క్షోవ మెలొ ఎక్కిలొచి తేర్పి మరెయ, యేసుచి అయ్యసిచి అప్పసి జయెద, యేసుక పెడ్డయసి జయెద, పడ్డె మగ్గల పట్టుమ్చి మరెయ కి, జేవ్ తేరేబోదల్ యేసుచి నిలువచి పాసి బీవడ అస్సి.

26 జలె, యేసు అయ్యస్క దెకిలన్, చి జో ఒగ్గర్ ప్రేమ కెర్లొ సిస్సుడు కి ఒత్త టీవ అస్సి మెన దెకిలన్, చి జో సిస్సుడుక దెవ అయ్యస్క "ఒదె, తుచొ వుత్తుది!" మెన నంగ,

27 అయ్యస్క దెకవ, జో సిస్సుడుక "ఈందె, తుచి అయ్యది!" మెన నంగిలన్. జాక జయి గడియ తెంతో జో సిస్సుడు దెకిత తంక మెన, సార్పు కెర దిల్, చి జయి గడియ తెంతో జో సిస్సుడు జాక గెరి కడన, 'అయ్య' మెన జాక పోసిల్.

యేసు మొర గెలిసి

(మత్త 27:45-56; మార్కు 15:33-41; లూకా 23:44-49)

28 తెదెద 'అంచి కామ్ ఎమ్మి కేడ గెలి' మెన యేసు జానన, "అలక తాన్ కెర్తయ్" మెన నంగిలన్. ఇన్నెతన్ కి, దేముడు పూర్దుమ్ రెగ్డయిల్ కోడు నెరవెర్పువ జలి.

29 జలె, ఒత్త ఏక్ తప్పెలయ్ అమ్మడి ద్రాచ రన్నుమ్ తిలి, చి ఏక్ బూంజ రితిసి జా రన్నుమ్తె బుడ్డవ కెర, ఏక్ రివ్వతె దెరవ కెర, యేసు చుపిర్తి రితి ఒత్తచ నయన్యుమ్ సుదల్ చంపొ కెర్త.

30 జలె, యేసు జా రన్నుమ్ చుప్త కెర, "కిఅంచి కామ్ పూర్తి జలి" మెన నంగ, బోడి వంపొ కెర, జోచి ప్రానుమ్ దేముడు అబ్బొనెచి అత్తి సార్పు కెర దా, మొర గెలన్.

31 జా దీసి తెయార్ జతి దీసి. అన్నెక్ దీసి, సెలవ్ కడన్సి దీసి, 'మొర్త పీనుమ్లు నిలువతె తా గెలి గారు' మెన, 'బేగి మొర్తి చి అగ్గెయ్ ఉత్తవ వెంట గిలుక జయెద' మెన, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ పిలాతుతె గెచ్చ కెర, "నిలువతె గలిలనచ చట్టో బగయ్తు, చి పీనుమ్తె ఉత్తవ దా బేగి వెంట గిల్లు" మెన సెలవ్ నజెల, చి పిలాతు సెలవ్ దిలన్.

32 జాకయ్, నయన్యుమ్ సుదల్ గెచ్చ కెర, తొలితొ ఎక్కిలొచ పడ్డె అస్సిక్లవ, యేసు తెన్ బెద నిలువతె గలిల దొగుల చొర్లచ చట్టో బగవ గెల.

33 గని, యేసుతె అయిల్, 'నాయ్, అగ్గెయి మొర గెచ్చ అస్సి' మెన దెక, జోక చట్టో బగయితి నాయ్.

34 గని, జోవయితె ఎక్కిలొ యేసుక ఈంటె తెన్ పక్కయ్ బూసిలన్. బూసిల్ బేగి, లొయి కి పాని కి నూయి జలి.

35 తుమ్ ఈంజ నదు కెర్తన కి నూన్తన కి, తుమ్క 'జేవ్ కి పూర్తి నంపజతు' మెనయ్ జా ఎమ్మి, *దెకిలొనా జోచి సాచి నంగ అస్సి. జో నంగిలి సాచి నత్తిమ్, చి 'నత్తిమ్' మెన జో కచితుమ్ జాన్.

36 ఈంజ కిచ్చొక ఇసి జర్గు జలి మెల, ఇన్నెతన్ దేముడు పూర్దుమ్ రెగ్డయిల్ కోడు నెరవెర్పువ జలి.

"జో అర్పితుమ్ జలొసాతె కేన్ ఆడు కి బగయితి నాయ్" మెన రెగిడ్డి కోడు, చి

37 "జేవ్ బూసిలొసాక జేవ్ దెక ఉచరుల" మెన అన్నెక్ కోడు అస్సి.

యేసుచి పీనుమ్ మెన్సునతె ఎంగ్లవ దిలిసి

38 యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్తె ఎక్కిలొ, అరిమతయ్ మెలి గెచ్చొచొ యోసేపు మెలొసా, జో, జలె, యేసుచ సిస్సుడు, గని అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్క బియ్ కెర, ఎదార్దుమ్ ఒప్పనె నాయ్. లుంకచొయ్ యేసుక సిస్సుడె రితో జా అస్సి. జో, జలె, అప్పె పుర్తి జా పిలాతుతె గెచ్చ కెర, "యేసుచి పీనుమ్ కావలె. దెర గెచ్చుమ్దే" మెన సంగతికయ్, పిలాతు సెలవ్ దిల్, చి పీనుమ్ దెర గెచ్చుక మెన, నిలువ తిలిన్తె అయిల్.

39 అన్నెక్ కి అయిల్. కొన్నె మెలె, సికోదేము మెలొ పరిసయ్యుడు. యేసుచి బోదన నూనుక మెన, ఒగ్గర్ అగ్గెయ్ రాతి, లుంకచొయ్ యేసుతె జా తిలొనా జొయ్యి. జో, జలె, అప్పె ఒగ్గర్ విలువ తిలి వాసెన సామన్ దెరన అయిల్. జా వాసెన సామన్ కెర్తి జాడుచి మెలె, పాసి పాసి యాబయ్ కేజల్ చి జాడు.

40 జేవ్ దొగుల, జలె, యూదుల్ కెర్తె అలవాట్ కెర, వెల్లొ గండల్ విలువ బట్టు తెన్ జా వాసెన సామన్ బెదవ బెదవ, పీనుమ్క గుడియవ బందిల. పీనుమ్క దస్సి తెయార్ కెర మెన్సె వయ్ నిల.

41 యేసుక నిలువతె గలిలి టాన్చి పాసి, జలె, ఏక్ తొట అస్సి. జా తొటతె సార్పుయ్ డొల్లి కెర్త గెద తిలి రితి నెచి మెన్సున్ అస్సి. కక్క నే రోవిలిసి.

§ 19:30 19:30 జో ఈంజ లోకుమ్తె బుల బుల దేముడు అబ్బొనెచి ప్రేమ అదికారుమ్ దెకయిలన్చి కామ్ ఇన్నెతన్ కేడ్డి, గని అన్నెక్ కిచ్చొ ముక్కిమ్చి జోవయించి కామ్ ఇన్నెతన్ కేడ్డి మెలె, జో పాచల్ గెచ్చయిల్ దొర్పు జలి అర్పితుమ్ జలిసి, వస్యో వంటగచొ వెండపెల్ల జలిసి. * 19:35 19:35 'జా ఎమ్మి దెకిలొనా' మెన ఏక్ వేల ఈంజ పున్సుకుమ్ రెగిడ్డి యోహాను సొంతచి రిసా నంగిలయ్.

42 నెలవ్ కడన్చి దీనిక చి వండుగు దీనిక జా దీని తెయార్ జతి దీని రిసా 'దూరి వయ్యు గారు' మెన యూదుల్ సంగులచి రిసా, జా మెస్సన్ పాసి తతికయ్, యేసుచి పీనుమ్ ఒత్తయ్ తెడి ఎంగ్లవ దిల.

20

మెస్సన్ డంపితి పత్తురు ఒన్పుల్ జా తిలిసి
(మత్త 28:1-10; మార్కు 16:1-8; లూకా 24:1-12)

1 యేసుక విరోధుమ్ సుదల్ మూర తిర్రత్తక, *అయ్తర్ దీని పెందలి, మగ్గల పట్టుమచి మరియ మెస్సె అయిలి. అయిలి, కిచ్చొ దెకిలి మెలి, సాప్రయ్ డొల్లి కెర్ల మెస్సన్ కడంక తిలొ పత్తురు కీసి గే ఒన్పుల్ జా అన్చె.

2 ఇని జా అన్చె మెన దెక, బమ్మ జా, సీమోను పేతురు చి యేసు ఒగ్గర్ ప్రేమ కెర్ల జో అన్చెన్చె సిన్పుడు దొగుల ఎక్కితె తిలిన్తె మరియ నిగ గెచ్చ, "యేసు ప్రబుచో పీనుమ్ మెస్సన్ తెంతో ఉక్లన అన్చె, చి జోక కేనె అన్చె ముల దా అన్చె గే నేనుమ్" మెన జోవయింక సంగిలి.

యేసు జీవ్ జా ఉట్టెన్చి రుజ్జు అయిలిసి

3 జా మరియ దస్సి సంగితికయ్, పేతురు, జో అన్చెన్చె సిన్పుడు మెస్సె గెచ్చుక మెన బారె జల.

4 జీవ్ దొగుల నిగ గెలి, జో అన్చెన్చె సిన్పుడు బేగి నిగ, పేతురుచి కంట తొలితో మెస్సె పావెలన్.

5 ఈంజో తొలితో పాచ, పంపా జా తెడి ఒయర దెకిలి, రితయ్ బట్ట గండల్ ఒత్త నేడ అన్చె మెన దెకిలన్, గని తెడి వెన నాయ్.

6 తెదొడి, జోవయించి పడ్డ సీమోను పేతురు నిగ జా పావెలన్, చి మెస్సన్ తెడిక వెనెలన్. రితయ్ బట్ట గండల్ ఒత్త నేడ అన్చె.

7 చి జీవ్ గండల్ క ఇదన్ దూరిక, యేసుచి బోడి బంద తిలి బట్ట గండ, గుడియయ్ జలి రితి జా, అజ నేడ అన్చె.

8 తెదొడి, జో అన్చెన్చె సిన్పుడు కి, మెలి, మెస్సె తొలితో పావెలన్, మెస్సన్ తెడి వెన దెక, యేసుక 'జీవ్ జా ఉట్ట అన్చె' మెన, నంపజలన్.

9 యేసుక "మొర జీవ్ జా ఉట్టుక అన్చె" మెన అగ్గయ్ తెంతో దేముడు రెగ్గవ తిలిసి సిన్పుల్ తెదొడి ఉచార అర్దుమ్ కెరసుక నేతయ్.

10 జలి, దెక కెర, యేసుక 'జీవ్ జా ఉట్ట అన్చె' మెన నంపజా, జీవ్ దొగుల సిన్పుల్ జోవయింక గెరలి ఉట్ట గెల.

మగ్గల పట్టుమచి మరియక యేసు డీనిలిసి
(మార్కు 16:9-11)

11 మదెన మగ్గల పట్టుమచి మరియ, ఏడ ఏడ మెస్సెచి బయిలి బీవ అన్చె. తెదొడి, ఏడ ఏడ, మెస్సెచి తెడి ఒయర్ రిసా వంపా జలి.

12 ఒయర్, కిచ్చొ దెకిలి మెలి, చొక్కిల పాలల్ గలన తిల దొగుల దూతల్ యేసుచి పీనుమ్ అగ్గె ఎంగ్ల తిలిన్తె దెకిలి. యేసుచి బోడి అగ్గె తిలిన్తె ఎక్కిలో, పట్టో అగ్గె తిలిన్తె ఎక్కిలో వెన అన్చె.

13 ఈంజీవ్ జాక "అమ్మ, కిచ్చొక ఏడ్చెసి?" మెన సంగిల. చి జా జోవయింక "అంచో ప్రబుక దెర గెచ్చ అన్చె, చి జోక కేనె అన్చె ముల దా అన్చె గే నేని" మెన సంగిలి.

14 దస్సి మెన సంగ, కిసిగ పడ్డ వనిలి, చి యేసు ఒత్తయ్ బీవ తిలిసి దెకిలి. గని 'జొయ్య' మెన చినుక నెత్త గెలి.

15 యేసు జలి, జాక "అమ్మ, కిచ్చొక ఏడ్చెసి? కక్క చజితసి?" మెన సంగిలన్. జా, జోక 'తోట రూకుల్ పొస్తానా' మెన ఉచర, జోక "బాబు, తూయి జలికు జోక ఉక్కుల వేరతె నిలిద జలి, జోక కేనె ముల దా అన్చె గే, అంక సంగు, చి అచ్ జోచి పీనుమ్ దెర గెచ్చ రోవెందె" మెన సంగిలి. సంగితికయ్,

16 యేసు జాక "మరియ!" మెన, ఎక్కి జాచి నావ్ సంగిలన్. సంగిల్ బేగి జా, జోక చిన వసుల, "రబ్బోనీ!" మెన సంగిలి. అరమయ్ బానతె 'రబ్బోనీ' మెలి, 'గురు' మెలి అర్దుమ్ తయెదె.

17 యేసు, జలి, జాక, "అంక చడు నాయ్. అచ్ అన్చె దేముడు అబ్బొతె వెగ గెచ్చుక నేతయ్. గని, తుయి కిచ్చొ కెరుక జయెదె మెలి, అంచ బాప్తూ జల అంచ సిన్పుల్తె గే, చి పరలోకుమ్ తిలొ తుమ్చో దేముడు తుమ్చో అబ్బొది జలి" అంచో దేముడు అంచో అబ్బొతె అచ్ ఉట్ట గెతసి మెన యేసుప్రబు సంగిలన్ మెన సంగు" మెన, జాచి అత్తి జోచ సిన్పుల్క కబుర తెద్రయెలన్.

18 జాకయ్, మగ్గల పట్టుమచి జా మరియ, యేసుచ సిన్పుల్తె గెచ్చ, "యేసుప్రబుక దెక అన్చె!" మెన సంగ, జో సంగిలి కబుర ఎత్తి జోవయింక సంగిలి.

యేసు జోచ సిన్పుల్క డీనిలిసి

19 జా దీని సంజె, సత్తరెక్కి తొలి దీని, మెలి యేసు జీవ్ జలి జా 'అయ్తర్ దీని సంజె, సిన్పుల్ ఎక్కితె బెర తిల. గని యూదుల్ చ వల్లెల మాన్పుల్క బియ్ కెర, కెప్టెవో డంపన లుంకిల్ రితి తిల. జీవ్ దస్సి బిలి రితి జా ఒత్త కెప్టెవో డంపన తతికయ్, యేసు జా కెర, జోవయించి నెడిమి బీవ, "తుమ్క నేంతుమ్ తప్పును!" మెన ఉక్తయెలన్.

20 దస్సి ఉంక్రవ కెర, 'అచ్చె' మెన దెకయ్ తి రిసా, సిలువతె గెలిలి పొది మేకుల్ అత్తితె పెట్టెన్చి మచ్చల్, పక్కయ్ బూనిలిన్చి మచ్చ, జోవయింక దెకయెలన్, చి జీవ్, "యేసుప్రబు" మెన జోక చిన, సర్వసంతోషమ్ జల.

21 యేసు, జలి, జోవయింక అన్చె, "అంచి నేంతుమ్ తుమ్చి పెట్టి తప్పును. పరలోకుమ్ తిలొ దేముడు అబ్బొ ఈంజె లోకుమ్తె అంక కీసి తెద్రయెలన్ గే, దస్సి ఈంజె లోకుమ్చ మాన్పుల్తె తుమ్క అచ్ తెద్రయెతసి" మెన సంగిలన్.

22 ఇని సంగ కెర, జోవయించి ఉప్పిరి పుజ దా, "దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్త తుమ్క అచ్ దెతసి. నజనా.

23 కచ పావల్ తుమ్ చెమించువ కెర్ల గే, చెమించువ జా అన్చె. కచ పావల్ చెమించువ నే జతి రితి తుమ్ కెర్ల గే, జా పాపుమ్ జోవయింక తయెదె" మెన సంగ యేసు ఉట్ట గెలన్.

24 యేసు జా నుట్టు సిన్పుల్క డీనిలిసి, జలి, 'కల్వరెతె జెర్లొనా' మెన అనిమ్ నావ్ తిలొ తోమా మెలొనా ఒత్త నాయ్.

25 చి జోతెన్ దస్సుల్ జలి పొది "యేసుప్రబుక దెకిలమ్!" మెన తిల సిన్పుల్ సంగిల. గని, తోమా జోవయింక, "జో జీవ్ జా తిలి, అంక రుజ్జు దెకాయతు. జోచ అత్తెతె దెకిలి, ఒత్త మేకుల్ పెట్ట మచ్చల్ తిలికయ్, జీవ్ మచ్చల్ అచ్ చడ దెకిలెకయ్, పడ్డో జీవ్ జోక పక్కయ్ బూనిలిన్ తెడి అచ్ సొంత అతు గుర దెకిలెకయ్, 'జొయ్య' మెన నంపజయెందె" మెలన్.

* 20:1 20:1 సత్తు పాదుల్తె అగేచి దీని † 20:19 20:19 సత్తు పాదుల్తె అగేచి దీని

26 జలె, ఒడ్డు తెంతో అన్నె అట్టు పొదుల్ గెతికయ్, యేసుచ సిస్సుల్ జా గెరి అన్నె అస్తి. గని, ఈంజనుటు తోమా కి జోవయ్యుతెన్ అస్సె. జా నుట్టుచి రితి జేవ్ కెప్పివో డంపన తిరి కి, యేసు జా జోవయ్యుచి నెడిమి బీవ, జోవయ్యంక “తుమ్మక సేంతుమ్ తప్పసు!” మెన ఉంక్రయ్యలన్.

27 తెదొడి, తోమాక దెక, “తుచి ఊంబీ చంప కెర, అంచ అత్తో చడ దెకు! తుచి అతు చంప కెర, అంచి పక్కయ్ బూసిలిన్చి తెడి గల దెకు! అన్యాయమ్ జా నాయ్. నంపజా దయిరిమ్ జా!” మెన, యేసు జోక నంగిలన్.

28 తోమా నర్తనంతోనుమ్ జా, “అంచొ ప్రబు, అంచొ దేముడు!” మెన పూర్తి నముకుమ్ జా నంగిలన్.

29 జాకయ్ యేసు జోక, “అంక దెకిలి రిసా తుయి నంపజలది. అంక నే దెకిలికి కో అంక నంపజవుల గే, జోక చెంగిలి!” మెన నంగిలన్.

30 ఇన్నె రిగ్గినచి కంట, జోచి అదికారుమ్ దెకయ్త వెల్లెల కమె ఒగ్గరి యేసు జోచ సిస్సుల్చి మొక్కి కెర్లన్, గని మొత్తుమేతె ఎత్తయి రెగ్గ అస్సి.

31 ఈంజేవ్, జలె, కిచ్చొక రెగ్గ అస్సి మెలె, యేసుక ‘నిజమి దేముడు తెర్తయ్లో రచ్చించుప కెర్తొసా క్రీస్తు జో’ మెన తుమ్మక ‘నంపజతు’ మెనయ్ రెగ్గ అస్సి. తామకి నదు కెర్తన సూనితన నంపజలె, తామకి కి యేసుప్రబుచి దయచి రిసా జోచి జీవ్క జాయ, పరలోకుమచి రాజుమతె బిదితె.

21

యేసు సిస్సుల్క అన్నె డీసిలిసి

1 యేసు సిస్సుల్క డీస అన్నె నగుమ్ దీసల్ గెలి వడ్డో, తిబెరియ నముద్దుమేతె, మెలె గలిలయతెచి నముద్దుమ్ రితి గడ్డె, జోచ సిస్సుల్ నగుమ్జన్ తతికయ్, యేసు జోవయ్యంక అన్నె డీస జో జీవ్ జలిన్క జోచి అదికారుమ్క రుజ్జు దెకయ్లన్. ఇసి జగ్గు జలి.

2 ఏక దీసి, సీమోను పేతురు, ‘కల్వల్తె జెర్మిలోసా’ మెన అసిమ్ నావ్ తిలో తోమా, జా గలిలయ ప్రాంతమచి కానా గచ్చెనో నతనియేలు, జెబెదయ మెలోసాచ దొంగల పుత్తర్లుల్, చి అన్నె దొంగల సిస్సుల్, మొత్తుమ్ నత్తుజన్, ఎక్కితె తిల, చి

3 “ఆవ్ మొన్న దెరుక గెతసి” మెన సీమోను పేతురు నంగ బార్ జంక దెర్తికయ్, తిల సిస్సుల్ “ఆమ్ కి బెద జెమ్దె!” మెన నంగిల. జేవ్ ఎత్తిజన్ బార్ జా, జోవయ్యుచి దోనితె వెగ, మొన్న దెరుక గెల. గని జయి రాతి ఎక్కి మొస్సా కి దెర్తి నాయ్.

4 గని, రాత్ వయతె తతికయ్, ఒడ్డు ఒడ్డుతె యేసు బీవ అస్సి. గని ‘యేసు’ మెన సిస్సుల్ చినితి నాయ్.

5 జో, జలె, జోవయ్యంక కేక గల, “ఓ గేతునుదల్, మొన్న దెర అస్సున్ గే?” మెన పుసిలన్. చి “నాయ్, బాబు, కిచ్చొయ్ నాయ్!” మెన జబాబ్ దా కేక గల.

6 యేసు, జలె, జోవయ్యంక కిచ్చొ నంగిలన్ మెలె, “దోనిచి ఉజెతె పక్కయ్ వల గల, చి దొర్బు. జవుల!” మెన కేక గలన్, చి జో సిస్సుల్ రితి జయ్యి పక్క వల గలిల. గలిలె, ఎత్తివాట్ మొన్న బెర తిలి రిసా వల కడుక నెత్తి.

7 దస్సి జతికయ్, యేసు ఒగ్గర్ ప్రేమ కెర్లె సిస్సుడు జోక చిన కెర, “అమ్చొ యేసుప్రబు, జో!” మెన పేతురుక నంగిలన్. జోక ‘అమ్చొ యేసుప్రబు’ మెన సీమోను పేతురు

నూన్సి బేగి, కామ్చి రిసా జో కడ తిలి సొక్క అన్నె గలన, నముద్దుమేతె డేవ, యేసుతె గెలన్.

8 గని, తిల సిస్సుల్ దోనితె తా, మొన్న బెర తిలి వల ఒగ్గడ అన, వడ్డో అయ్ల. ఒగ్గర్ దూరి జెంక నాయ్. ఒడ్డు తెంతో పాసి పాసి ఎక్కి పుంజెక గజాలు దూరి తిల.

9 జలె, ఒడ్డుతె అయ్లె కిచ్చొ దెకిల మెలె, ఒడ్డు మెసి బొగుల్చి అగి తిలి, చి అగితె మొన్న సిజతె తిల. పోడియె కి తిల.

10 తెదొడి యేసు జోవయ్యంక “తుమ్ అప్పె దెర్ల మొన్న నగుమ్ అన” మెలన్,

11 చి సీమోను పేతురు దోనితె అన్నె వెగ, వల ఒడ్డుతె ఒగ్గడ అస్సన్. అన్నె వెల్లెల మొన్న బెరయ్ అస్తి. కెత్తి మెలె, పుంజెక యాబయ్ తిన్ని వెల్లెల మొన్న. గని, ఎత్తివాట్ తిలి కి, వల చిరి జయ్ నాయ్.

12 “అల్లె, కంక జా,” మెన యేసు సిస్సుల్క బుకార్లన్. జేవ్ సిస్సుల్తె జలె, “తుయి కో?” మెన కో కి జోక పుసుక దయిరిమ్ నాయ్. జోక ‘యేసుప్రబు’ మెన జాన్తి.

13 జేవ్ దస్సి ఇదిల్ బితె తతికయ్, యేసు పురె జా, పోడియె వెంట, వంట దిలన్. దస్సి మొన్న కి వెంట, వంట దిలన్.

14 యేసు ముర జీవ్ జా ఉట్టు సిస్సుల్క డీసిలిసి ఇన్నెతెన్ తివ్వెర్ జలి.

పేతురుక యేసు చెమించుప కెర్లెసి

15 జేవ్ * అన్నిమ్ కెర కేడయ్లె వడ్డో, సీమోను పేతురుక యేసు బుకారా, ఇదిల్ దూరి కడన్, జోక ఇసి మెలన్. “ఓ సీమోను, యోహానుచొ పుత్తుసి, ఇన్నెచి కంట అంక తుయి ఒగ్గర్ ప్రేమ కెర్తసి గే?” మెన పుసిలన్. పుసిలె, పేతురు “ఒయ్యి, ప్రబు, ఆవ్ తుక ప్రేమ కెర్తసి తుయి జాన్సి” మెలన్. యేసు జోక “దస్సి జలె, విలువ జల మెండల్ పిల్లల్క చెంగిల్ అన్నిమ్ గొప్పడు దొర్బు కెర్లె తతి రితి తా!” మెన నంగిలన్.

16 వడ్డో అన్నెక్ నుట్టు, “ఓ సీమోను, యోహానుచొ పుత్తుసి, అంక ప్రేమ కెర్తసి గే?” మెన పుసిలన్. పుసిలె, పేతురు జోక అన్నె, “ఒయ్యి, ప్రబు, ఆవ్ తుక ప్రేమ కెర్తసి తుయి జాన్సి” మెన నంగిలన్. యేసు జోక అన్నె, “దస్సి జలె, విలువ జల మెండల్క చెంగిల్ రకితే రితి తుయి దెకితె తా!” మెన నంగిలన్.

17 తెదొడి అన్నెక్ నుట్టు కి, పేతురుక యేసు పుసిలన్. “ఓ సీమోను, యోహానుచొ పుత్తుసి, అంక ప్రేమ కెర్తసి గే?” మెన అన్నె పుసితికయ్, ‘అంక ప్రేమ కెర్తసి గే?’ మెన యేసు పుసిలిసి అప్పె తివ్వెర్ జలి రిసా, పేతురు మెన్న ఒగ్గర్ దుకుమ్ జలన్, చి “ప్రబు, తుయి ఎత్తి జాన్సి. ఆవ్ తుక ప్రేమ కెర్తసి తుయి దెకితె!” మెన అన్నె నంగిలన్, చి యేసు జోక “విలువ జల మెండల్క సరి జతి అన్నిమ్ దొర్బు కెర్లె రితి తుయి తా.”

18 “తుక ఆవ్ అన్నె కిచ్చొ కచితుమ్ నంగితసి మెలె, తుయి ఉబెడోద తిలి పొది, తుకయ్ తుయి తెయార్ కెరన, ఇస్టుమ్ అయ్లె రితి బుల్లి తిలది, గని తుయి మంత్రో జలె పొది కీసి జెన్న మెలె, తుచ అత్తో చంపొ కెర్లె, చి వేర నుదొ తుక తెయార్ కెరెదె. చి తుయి ఇస్టుమ్ నెంజలిన్తె తుక వయ నెయదె” మెన పేతురుక యేసు నంగిలన్.

19 కిచ్చొక దస్సి నంగిలన్ మెలె, పేతురు మంత్రో జలె పొది, విరోదుమ్ నుదల్ జోక † మారుల. దస్సి జయెదె మెలి

* 21:15 21:15 యూదుల్ చింతో కలి నాయ్. ముక్కిమ్క పోడియె కవుల.

† 21:19 21:19 వేర పుస్తకల్తె కిచ్చొ అన్నె మెలె, వడ్డో పేతురుక కీసి మార్గ మెలె, జోవయ్యంక బోడి ఎత్తో చట్టో ఉప్పిరి ఒడొచి నిలువతె మార్గ.

‡ 21:19 21:19 క్రీస్తుచి రితి నిదానుమ్ ఇందితినచి కోడు, వడ్డో నిలువతె జో కి మొర్చినచి అర్థుమ్ కి ఇన్నె తయెదె.

గుర్తుకయ్ యేసు దస్సి మెలన్. జలె, ఒత్త తెంతో యేసు పేతురుక, †“అంచి పట్టి జే!” మెలన్.

²⁰ తెదొడి పేతురు పస్త, యేసు ఒగ్గర్ ప్రేమ కెల్లో సిస్సుడు జోచి పట్టి జెతిసి దెకిలన్. కక్క మెలె, యేసు సిస్సుల్ తెన్ ఆకర్ అన్సిమ్ కెర్లి పొది, యేసుచి గుండెతె మెల వెన తిలో సిస్సుడు. జొయ్యి, జా నుట్టు ‘తుక విరోదుమ్ నుదల్తె దెర దెతోసా కొన్సా?’ మెన యేసుక పున దిలన్.

²¹ పేతురు, జలె, జో సిస్సుడుక దెక కెర, “ప్రబు, ఈంజో మాన్సుక కిచ్చో జయెదె?” మెన పుసిలన్.

²² పుసితికయ్, యేసు జోక, “ఆవ్ దేముడు అబ్బొతె పరలోకుమ్తె గెచ్చ ఈంజ లోకుమ్తె అన్నెజెతె ఎదక ఈంజో తాఁ గెచ్చుక అంచి ఇస్టుమ్ జలె, తుక కిచ్చో బాద? అంచి పూచి, జా. తుచి పూచి కిచ్చో మెలె, ఆవ్ తియార్లి కామ్ కెరుక. అంచి పట్టి జే!” మెలన్.

²³ జో అన్నెళ్లో సిస్సుడుచి రిసా యేసు సంగిలి జా కోడుచి రిసా సగుమ్జిన్ వడ్డో కిచ్చో సంగితె తిల మెలె, ‘ఈంజో అన్నెళ్లో సిస్సుడు మొరె నాయ్’ మెంతె తిల. గని జో ‘మొరె నాయ్’ మెన యేసు సంగె నాయ్. ఎక్కి “ఆవ్ అన్నె జెతె ఎదక ఈంజో తా గెచ్చుక అంచి ఇస్టుమ్ జలె, తుకయ్ కిచ్చో బాద?” మెనయ్ సంగ తిలో.

²⁴ ఈంజ ఎత్కిచి రిసా సాచి జలోసా, ఈంజ ఎత్కిచి రిసా రెగిడ్లొసా కొన్సా మెలె, జొయ్యి సిస్సుడు. యేసు ఒగ్గర్ ప్రేమ కెల్లోసా. జోచి సాచి సత్తిమ్ మెన జానుమ్.

²⁵ యేసు కెర్ల కమొ అన్నె ఒగ్గర్ అస్తి. జేవ్ కమొ ఎత్కిచి రిసా రెగుడుక జలె, జేవ్ కమొ ఎత్తివాట్ జపులచి రిసా జోవయించి రిసా రెగిడ్ల పుస్తకల్ ఈంజ బూలోకుమ్ దెరుక నెత్తె. తెద్దిలి.

బారికుల్ కెర్ల కమె యేసుక్రీస్తుచ బారికుల్ కెర్ల కమె

యేసు నుద్ది తిలి అత్తు దెతి రిసా సంగిలీసి

1 ఓ దెయొపిలా, అవ్ తొలితో రెగిడ్డి * పుస్తకుమేతె కిచ్చొది రిసా రెగిడ్డయ్ గే జాన్సి. యేసు కెర్ల కమె, యేసు కెర సీకడ్లిసి రిసా రెగిడ్లిసి.

2 ముదొరే తెంతో, యేసు పరలోకుమేతె తిలొ దేముడు జలొ అబ్బొనెతె అన్నె వెగ గెలి ఎడకచి రిసా ఎత్తి జా పుస్తకుమేతె రెగిడ్డయ్. పడ్డొ, జో దేముడు అబ్బొనెతె అన్నె వెగ నే గెతె అగ్గె, దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తు తెన్, జో అగ్గె నిసాన్ల సిస్సుల్క అడ్డ దా, జోచి † సుబుమ్ కబుర్ కామ్ జేవ్ కెర్లి రిసా, జో అగ్గ దా తిలొ.

3 జో ముర గచ్చ అన్నె జీవ్ జలి పడ్డొ, జా అన్నెక్ దొన్ని విసా పొదులచి తెడి, జో జోవయింక నగుమ్ నుట్టు డీనయ్ జా, జో అన్నె జీవ్ జలిన్క జోవయింక ఒగ్గర్ రుజ్జుల్ దెకవ, †దేముడుచి రాజిమచి రిసా జోవయింక అన్నె సీకడ్లి తిలొ.

4 జేవ్ దొన్ని విసా పొదులచి తెడి ఏక్ నుట్టు, జోవయింతెన్ అన్నిమ్ కత్తె తా, జేవ్క కిచ్చొ అడ్డ దిలన్ మెలె, “తుమ్ కిచ్చొక రకుకమెలె, తుమ్ ఈంజ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తెంతో నే గెతె, ఇన్నె తా. అంచి రిసా నూన్లిసి, అబ్బొ జలొ దేముడు తుమ్క దెయొందె మెన అగ్గె తెంతో కోడు దిలిసి దొర్లు జతి ఎద రకెతె తా.

5 యోహాను జలి, అగ్గె పానితె మాన్సుల్క బాప్తిసము దెతె తిలొ, గని తుమ్క అప్పె కిచ్చొ జర్గు జయెదె మెలె, అన్నె ఒగ్గర్ దీనల్ నే గెతె అగ్గె, జా అమచి దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తుతె తుమ్క బాప్తిసము దొర్లు జయెదె” మెన యేసు కిజోస సిస్సుల్క సంగిలన్.

6 యేసు సిస్సుల్ తెన్ బెద తిలి పొది, జేవ్ జోక, “*ప్రబువ, అప్పె జలె, తుచి తెడి అమ్క ఆమి ఏలువ కెరంతి రితి కెర, అమ్చి ఇస్రాయేల్ దేసిమ్క జోవయింక అన్నె దెన్సిగ? మెన పుసిల.

7 పుసితికయ్, జోక సిస్సుల్క, “కేన్ కాలుమ్క, కేన్ నమయమ్క, కిచ్చొ జర్గు జంక అన్నె గే, మెన ఎత్తిచి ఉప్పిరి తిలొ దేముడు అబ్బొక అదికారుమేతె తియ అన్నె.

8 దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తు తుమ్చి పెట్టి అయ్యలి మెలె, తుమ్ నెక్కి జన్మ, అంచి రిసా సాచి జతి రితి, తుమ్ యెరూసలేమ్ పట్టుమేతె, ఈంజ ఒండి యూదయ ప్రదేసిమేతె, పడ్డొ సమరయ ప్రదేసిమేతె, పడ్డొ ఒండి లోకుమచ దూరి దేసిమ్లతె కి సాచి దెకయేతె” మెన సంగిలన్.

యేసు పరలోకుమేతె వెగ గెలిసి

9 యేసు ఇసి సంగ కేడయలి పడ్డొ, జేవ్ సిస్సుల్ దెకితె తతికయ్, జో పరలోకుమేతె అన్నె గెచ్చుక మెన ఉప్పిల్ జలొ. జో వెగ గెతె తతికయ్, ఏక్ మబ్బు జోక లుంకడ్లి, చి సిస్సుల్ జోక అన్నె దెకుక నెత్తిర్.

10 జో పరలోకుమేతె వెగ గెతె తతికయ్, సిస్సుల్ ఆగాసుమ్ పక్క ఆచారిమ్ తెన్ దెకితె తతికయ్, అదె, చొక్కిల పాలల్ గలన తిల దేముడుచ దూతల్ దొగుల జోవయించి నెడిమి ఉత్త జా టీవోజ జలె,

11 “ఓ గలిలయ ప్రాంతమచ మాన్సుల్, కిచ్చొక దన్నె ఆగాసుమ్ పక్క దెక దెక టీవోజ జా అన్నెన్? తుమ్చి నెడిమి తెంతో ఉప్పిల్ జా పరలోకుమేతె వెగ గెలొ ఈంజో యేసు, పడ్డొక అన్నె ఉత్త జెయెదె. జో కిసి పరలోకుమేతె వెగ గెలొ గే దెకిల్ రితి, దన్నెయి అన్నె ఉత్త జెయెదె” మెన జేవ్క సంగిల.

సిస్సుల్ యెరూసలేమ్ ప్రార్థన కెర్లిసి

12 తెదొడి జేవ్ జా † ఒలివ మెట్టు తెంతో ఉత్త జా, యేసుచ సిస్సుల్ యెరూసలేమ్ పట్టుమేతె ఉట్ట అయ్యల. మెట్టక పట్టుమ్ పాసి తయెదె. కెర్లి దూరి మెలె, †సెలమ్ కడ్డన్ దిసి యూదుల్ ఇండితి ఎదిలి దూరి.

13 పట్టుమేతె పావ కేన్ గెల మెలె, జేవ్ సంగ తిలొ ఒత్తచొ గేరుచి అంతస్తుమేతెచి గెదెతె గెల. కొన్న మెలె, పేతురు, యోహాను, యాకోబు, అంద్రెయ, పిలిప్, తోమా, బర్తోలోమయి, మత్తయ, అల్ఫయచొ యాకోబు మెలొ పుత్తున్, పడ్డొ సొంత దేసిమ్ ఏలువ కెరంతి అన తిలి మందతె తిలొ సిమోను, పడ్డొ యాకోబు మెలొ ఎక్కిలొచొ పుత్తున్ మెలొ యూదా; మొత్తుమ్ ఎగరజన్ సిస్సుల్.

14 జో గెరి తా కిచ్చొ ఎక్కి నిదాసుమ్ కెర్లి తిల మెలె, ప్రార్థన కెర్లి తిల. ప్రార్థన కెరక మెన జోవయింతెన్ అన్నె కోకో జేవ్ పొదులె బెదితె తిల మెలె, యేసుచి అయ్యగి మరియ తెన్, జోక బాపుడ్లిచొ, జోవయింక అన్నె నంపజలె తేరబోదల్ తిల.

15 జేవ్ దన్నె ప్రార్థన కెర్లి తిల పొదులె, ఏక్ దిసి, రమారమి కిసాపు విస్సాజన్ మాన్సుల్ ఒత్త బెర తతికయ్, జేవ్ ప్రబుక నంపజలెచి నెడిమి పేతురు టీవోజ జా, ఇసి మెన సంగిలన్.

16 “ఓ బాపుడ్లు, అమ్చొ యేసుక జేలి కెర్లి దెరవ దిలొ యూదాచి రిసా. దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తు నెయ్యతికయ్, దాచీదు మెలొ పూర్ణమచొచి అత్తి సంగిలీసి కోడు జా, కచితుమ్ నెరవెర్చువ జంక అన్నె. జాకయ్, యూదాచి రిసా సంగిల్ రితి నెరవెర్చువ జలి.

17 మెలె, యూదా అమ్చి తెన్ యేసు నిసాన్లసా జలొ, చి అమ్ కెర్లి సేవతె జో బెదుక ప్రబు సెలమ్ దా తిలొ.”

18 మదెనె యూదాక కిచ్చొ జర్గు జలి మెలె, జో యేసుక ఏక పాపుమ్ కెర్లి దెబ్బల్ తెన్ బుయి గెల్లొ. జా బుయి తిలిన్తె నేడ గెలన్, చి వెట్టి బద్దల్ జతికయ్, వెట్టిచి అంతయి ఎత్తి నూయి జా గెలి.

* 1:1 1:1 ‘లాకా’, మెలి యేసుక్రీస్తుచి రిసా లాకా రెగిడ్లి సాచిచి పుస్తకుమ్. † 1:2 1:2 ‘సుబుమ్ కబుర్’ మెలి, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు దొర్లు కెర్లి రచ్చుచి కోడు. జో పాపల్ చెమించువ కెర్లిచి రిసాచి కబుర్. యేసుయ దొర్లు జలొ రచ్చించువ కెర్లిసా జలిన్చి కబుర్. జో అర్చితుమ్ జా పాపల్ గచ్చయలి రిసా మాన్సుల్ పరలోకుమచి రాజిమేతె బెదితి అవకాసుమ్ దొర్లు జలిన్చి కబుర్. ‘సుబుమ్ కబుర్ కామ్’ మెలి, ఈంజ సుబుమ్ కబుర్ ఎత్తిచి రిసా సాచి జా జా బుల్లిసి, నెంజెరి సొంత భాన్తె కి సాచి సంగితె తతిన్. † 1:3 1:3 ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ’ దేముడుచి రాజిమ్’ మెలి, 1 జోవయింక నంపజలె మాన్సుల్చి పెట్టి జో ఏలువ కెర్లిసి, 2 జోవయించి అత్తునెక్కి ఈంజ లోకుమేతె కామ్ కెర్లిసి, 3 ఈంజ ఉగమ్ మార్చువ జలి జో ఏదార్చుమ్ ఈంజ లోకుమేతె ఏలువ కెర్లిసి, చి 4 పరలోకుమేతె జో ఏలువ కెర్లిసి. § 1:5 1:5 యూదా అత్తు కెరన ముర తిలన్ గెద. * 1:6 1:6 ‘ప్రబు’ మెలి కిచ్చొ అర్చుమ్ తయెదె మెలె, ఎత్తిచి కంబ వెట్టి తిలొసా, ఎత్తిక ఏలువ కెర్లిసా. ఒగ్గర్ నుట్టు యేసుకయ ‘ప్రబు’ మెనుల, గని ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు అబ్బొనెక కి ‘ప్రబు’ మెనుల. † 1:12 1:12 ‘ఒలివ మెట్ట’ మెలె, ఒలివ మెట్ట రూకుల్ జా మెట్టయ తప్పుల చి జా నాన్ తయెదె. † 1:12 1:12 రమారమి తిన్నె పాన్ కిలొమట్ట దూరి జయెదె § 1:15 1:15 జలి పుంజెక్ విస్సెజెన్

19 యెరూసలేమ్ పట్టుమచ మాన్యుల్ ఎత్తిజని జాన్ని దీని తంతో, జా బుయిక 'అకెల్దామ్' మెన జోవయించి అరముయ బాన తెన్ సంగితతి. జా నావచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, 'లోయ నూయ జా తిలి బుయి*'.
 20 జాకయ్ యూదాక జర్గు జలిన్ తెన్, కీర్తన పుస్తకుమతె రెగిడ్డి కోడు నెరవెర్చున జలి.

“జోవయించి టాన్ పాడ్ జలి బుయిలు రితి జవున్, చి ఒత్త తెంతో కో ఒత్త జతు నాయ్”
 మెన రెగ్గ అస్సె. అన్నెక్ కోడు కి రెగ్గ అస్సె. కేన్ కోడు మెలె, “జోవయిక దా తిలి టాన్ జోవయిక పిట్టున్, చి వేర మాన్యుక దొర్పు జవున్.”
 మెన రెగిడ్డిన్ మెన, బెర తిలనక పేతురు సంగిలన్.

21-22 అన్నె కిచ్చొ మెలన్ మెలె, “జా కోడుచి రిసా, యేసుప్రబు అన్నె జీవ జా ఉట్టిన్క అమచి తెన్ సాచి జా జోచి గవరుమ్ దెకుయి రిసా, అన్నెక్ అమచి తెన్ బెదుక అస్సె. కొన్సొ మెలె, యోహాను బాప్తిస్మమ్ దెతె తిలి, యేసుప్రబు అమచి తెన్ ఈంజ లోకుమతె బుల్లె తిలి మొదల్ తెంతో, యేసు పరలోకుమతె వెగ గెలి ఎదక అమచి తెన్ బుల్లె తిలిసా ఎక్కిలో అమచి తెన్ బెదుక అస్సె” మెన పేతురు సంగిలన్.

23 సంగతికయ్, జేవ్తె తిల దొగులక టీవోజ కెల. జేవ్ దొగుల కొన్సొ మెలె, ‘బర్దుబా’ మెన ఆనిమ్ నావ్ తిలి యోసేపు మెలె యూషు మెలె ఎక్కిలో, చి మత్తయి మెలె అన్నెక్.

24 జేవ్ దొగులతె ప్రబు కక్క నిసానదె గే, జానుక జతి రిసా, సిన్సుల్ ప్రార్తన కెర్. “ఓ ప్రబు, మాన్సుచి పెట్టి తిలి బుద్ది ఎత్తి తుయ్ జాన్సొ.”

25 తుయ దిలి సేవ, తుచొ బారికి జతి తుయ దిలి టాన్, యూదా నిస్కారుమ్ కెర్రి రితి జా నెన కెర, జోచి టాన్తె జో గెచ్చు అస్సె. జోక తుయ దా తిలి కామ్ కెర్రి రిసా, ఈంజేవ్ దొగులతె కక్క నిసాన అస్సెన్ గే, దయ కెర అమక రుజ్జు దెకచ్చు” మెన ప్రార్తన కెర్.

26 ప్రార్తన కెర, బీటి గల్లిక మత్తయిచి నావ్ సేడ్లి. జా రుజ్జు జతికయ్, ‘అమచి తెన్ ప్రబుచొ బారికి జవున్’ మెన, ప్రబుచి నుబుమ్ కబుర్ సూనయతె ఎగరజన్ †బారికుల్ జో మత్తయిక బెదవన్, చి బారజన్ అన్నె జా గెల.

2

సంపజలనచి పెట్టి దేముడు జోచొ అత్త దిలిన్

1 యేసు మొర అన్నె జీవ జా ఉట్ట నత్తు సంతల్ గెతికయ్, ‘వెంతెకొన్సు’ మెన యూదుల్చి చండుగు దీని, యేసుక సంపజలన ఎత్తిజన్ ఎక్కితె బెద అయిల.

2 జేవ్ ఒత్త ఎక్కితె బెద తతికయ్, ఆగానుమ్ పక్క తెంతో, వెల్లొ వాదు గట్టిజ వీర్తి రితి వెల్లె అవాడ్ అయిలి, చి గెర్ బండి జా అవాడ్ నప్పుడు బెర్రి.

3 తెదోడి, కిచ్చొ దెకిల మెలె, ఆగి లగితి రితిన్ డీన ఉత్త జా చెదుర్చు జా, జోవయిక ఎక్కిత్త బోడివోచి ఉప్పిరి ఆగివో లగెల్ రితి జలి. జోవయితె కక్క నే పిట్టి దన్నె జలి.

4 దన్నె జతికయ్, కక్క నే పిట్టి, దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తున్కి జోవయించి పెట్టి బెర అయిలి, చి జోవయించి

అత్తుచి నెక్కి తెన్ దొర్పు జలి ఎదిలి, వేర వేర అగ్గ నేన్ బానల్ తెన్ జేవ్ లట్టబుక దెర్.

5 జేవ్ పొదులె, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ దేసిమలత చెదుర్చు జా తిల దేముడుక నిదానుమ్ తెన్ జోకర్త యూదుల్ అన్నె ఉట్ట జా *యెరూసలేమ్ పట్టుమతె జతె తిల.

6 జేవ్, యేసుక సంపజలనచి పెట్టి అబ్బొన్చి జోచి అత్త బెర్రి జా అవాడ్ నూన, కేనె కేనె తెంతో నిగ జా, ఒగ్గర్జన్ జేవ్ యూదుల్ జా గెరి అయిల. అయిలె, ఆచారిమ్ జల. కిచ్చొక మెలె, జోవయించ సొంత వేర వేర బానల్ తెన్ యేసుచ సిన్సుల్ లట్టబ్బె తిల; జేవ్ బానల్ కెయ నే సిక తిలి కి,

7 ఆచారిమ్ జా ఎక్కిలోక ఎక్కిలో, “వేర వేర అమచ సొంత బానల్ తెన్ ఈంజేవ్ లట్టబ్బన గలియలు జవుల గెద?

8 అమచ, యేసుక బానల్ నేనెత్తి దన్నె జలి, కీని జా అమచ బానల్ తెన్ లట్టబ్బతె” మెన జేవ్ ఆచారిమ్ సంగితె తిల.

9 “అమ్ పార్లి దేసిమచ, మాదీయులు, ఏలామియల్, పడ్డొ మోసాఫాతమీయ తెంతో చి, యూదయ తెంతోచ, కచ్చొదోకయ తెంతోచ, పొంతు తెంతోచ, ఆసియా తెంతోచ,

10 పుగ్రియ తెంతోచ, పంపూలియా తెంతోచ, బగుప్పు దేసిమచ, పడ్డొ కురిరియ పట్టుమచి నుట్టునంత తిలి లిదియ దేసిమ్ తెంతోచ. పడ్డొ అన్నె కి అమతె సగుమ్జన్ రోమ్ దేసిమ్ తెంతో ఆజి కాలి ఉట్ట జా అస్సె. జోవయితె సగుమ్జన్ యూదుల్ జెర్రిలన. సగుమ్జన్ అగ్గె యూదుల్ నెంజిలి కి, దేముడుక సంపజా మార్పున కెరన్లన కి అస్సె.

11 పడ్డొ, క్రేతు దేసిమచ, అరెబియ దేసిమచ కి ఇన్నె అస్సె. అమ్ ఎత్తివాల్ దేసిమల తెంతో ఉట్ట అయిలి కి, అమచ సొంత బానల్ తెన్ ఈంజేవ్ లట్టబ, ఈంజెవు దేముడుచ ఆచారిమ్చ కమె అమక సూనయతెతి!”

12 జోవయించి ఆచారిమ్చి రిసా అన్నె కిచ్చొ మెన ఎక్కిలోక ఎక్కిలో సంగితె తిల మెలె, “అప్పె జర్గు జలిన్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ?” మెన పుసుక దెర్.

13 గని ఒత్త బెర అయిలనతె అన్యానుమ్ జల మాన్యుల్ సగుమ్జన్ కి తిల, జేవ్ కిచ్చొ మెల మెలె, “ఈంజేవ్ మచ్చ అస్సి” మెన జేవ్చి రిసా అన్నె తిల.

పేతురు లట్టబ్బిన్

14 జలి తెదోడి పేతురు, ఎగరజన్ సిన్సుల్చి నెడిమి టీవోజ జా, బెద తిల మాన్యుల్క సూన్తు మెన, గట్టిజ అవాడ్ కెరన, సంగుక దెర్లన్. జో ఇని మెన సంగిలన్, “ఓ అమచ యూదుల్, ఈంజ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తిలన ఎత్తిజని, అవ్ అప్పె సంగితిన్ సరిగా నూన, అర్దుమ్ కెరన.

15 ఈంజేవ్ తుమ్ దెకిల మాన్యుల్క ‘మచ్చ అస్సి’ మెన తుమ్ మెన్సుత ఉచ్చర్ రిసా మచ్చితి నాయ్. అప్పె పెందలె నొప్పు గంటల్ జా అస్సె!”

16 అప్పె జర్గు జలిన్చి రిసా దేముడు పూర్ణమ్ †జోచ కబుర్లు సంగిల్ యోవేలు మెలోసాచి అత్తి సంగిలన్.

17 దేముడు కిచ్చొ సంగితయ్ మెలె, ‘అకర్ దీనల్క దేసిమలు ఎత్తితె తిల మాన్యుల్చి పెట్టి అంచ అత్త నువ దెయిందె. తుమ్చ పుత్తర్లు, దువిడ్లుచి అత్తి అంచ కబుర్లు సంగిమ్దె. పడ్డొ తుమ్చ ఉబెడ్లు,

* 1:19 1:19 నెంజిలి ‘లోయచి బాబీ’. † 1:26 1:26 మత్తయి, మార్కు, లూకా, యోహాను రెగిడ్డ అగ్గెన పుస్తకతె జేవ్ బారజన్ ‘సిన్సుల్’ మెన రెగ్గ తిల,

గని యేసు జోవయించి అత్తున్కి దా అదికారుమ్ దిలి తెంతో జోవయించి రిసా రెగిడ్డన ‘బారికుల్’ మెంతెతి. * 2:5 2:5 ఒండి లోకుమక ఎక్కి జా యెరూసలేమ్ పట్టుమతె ఎత్తి అదికారుమ్ తిలి దేముడుచి గుడి తిలిచి రిసా ఒత్త గెచ్చు తిల. † 2:16 2:16 పూర్ణమ్ పొది ఎత్తి అదికారుమ్ తిలి దేముడు కక్క గే నిసాన,

“ఈంజ జా కబుర్ సంగ” మెన జోవయించి అత్తున్కి జో మాన్సుచి పెట్టి దా లట్టబడెది.

జలె, ఆవ్ దెకయ్త సివ్వుల్ దెకుల, తుమ్చ మంత్రమాన్సుల్ కి ఆవ్ దెకయ్త సివ్వుల్ దెకుల.

18 కచితమ్, మున్సుబోదల్ జలెకి, తేరబోదల్ జలెకి, అంచ సేవ కెర్తన ఎత్తిజనీచి పెట్టి అంచి అత్త నువ దెయిందె, చి అంచ కబుర్లు సంగిత తప్పల.

19 అగానుమతె కి, బూలోకుమతె కి, వెల్లెల వెల్లెల కమె కెర, అంచి అదికారుమక రుజ్జుల్ దెకయిందె. లోయి నూయి జతిసి, అగి లగితిసి, చి దుమ్మె జతిసి.

20 ప్రబు అన్నె ఉత్త జతి జా వెల్లి దీసి నే జెతి అగ్గె పొడ్డు అందర జయిదె, జోను లోయి రంగు జయిదె.

21 గని, తూను నిజామ్ *పరలోకుమచో దేముడు, తుక నంపజతసి, అంక రచ్చించువ కెర! మెన జోవయింది పెట్టికో అంక ఎక్కి నిదానుమ నంపజవుల గే, జోవయింది పాపుమ్ చెమించువ కెర, జోవయింక రచ్చించువ కెరిందె.”

22 “దస్సి ఉవర కెర, ఒత్త బెద తిల యూదుల్క పేతురు అన్నె కిచ్చి మెలన్ మెలె, ఓ ఇస్రాయేలులు మెంత అమ్చ యూదుల్, ఏకే కోడు తుమ్ నూన. నజరేతు గవ్వోచో యేసు కిసి తిలో గే, తుమ్ జాన్సు. ‘జోక దేముడు దిలె అదికారుమ్ రుజ్జు జవున్’ మెన, దేముడు జోచి అత్తి తుమ్చి మొక్కె వెల్లెల వెల్లెల కమె కెరవ, రుజ్జుల్ డీనయేలో.”

23 జలె, ‘జర్లు జతిన్, జర్లు జవున్’ మెన దేముడు అగ్గయి తెంత రెగ్గి రితి, జో యేసుక మూర్కుడ్తుచి అత్తి తుమ్ సార్లు కెర దా, కిసిలువతె గలవ మార్లడు.

24 జోక తుమ్ మార్లె కి, జో మొర్ను తెంతో విడ్డల్ జా, దేముడు జోక అన్నె జయిడ్జో, యేసుచి ఉప్పిరి మొర్నుక అదికారుమ్ నాయ్.

25 “యేసు అగ్గ తెంతో జాన్సిన కిచ్చి మెలె అమ్చో దావీదు పూర్నుమచోచి అత్తి దేముడు రెగ్గయేలో మెలె;

*దేముడు కెడ్డెడి తెదెడి అంక తోడు అన్నె మెన దెకిలయ్.

కిచ్చి కి అంక బమ్మ నే కెర్తె, జో అంచి ఉజెతి వక్క తా తోడు తత్తయ్ మెన దెకిలయ్ చి ఆవ్ కదుల్ నే జయి.

26 జాక, నర్తనంతోనుమ్ జలయ్, చి జో ప్రబుచి గవురుమచి రిసా గనుమ్ గాయతోన్ జలయ్. జాకయ్, అన్నె, కిచ్చి జర్లు జలెకి, అంచి పెట్టి అంచి అగి కి అన తెన్ తయెదె.

27 ఆవ్ మొర్లె కి, ఆవ్ మొర్నుతె గెలి కి, జో అంచి ఒత్త ములె నాయ్, తుచి నుద్ది తిలనచి అగ్ కువితి రితి నే ఒప్పనతె.

28 జతి నెక్కి అంక దా అస్సిన, చి తుచితె పరలోకుమతె తియ తా, తుచితె ఆవ్ తతినక అంక పూర్తి నర్తనంతోనుమ్ కెర్తె.”† పేతురు జేవ్ బెర తిల యూదుల్క ఏద కెరవ, అన్నె కిచ్చి మెన బోదన కెర్లన్ మెలె,

29 “ఓ బావడ్లు, అమ్చో దావీదు పూర్నుమచోచి రిసా కిచ్చి మెన కచితమ్ ఆవ్ నంగితసి మెలె, జో మాములుమ్ మాన్సు జా ముర గెలన్, చి జోక మెన్నె లోవ చి అప్పెక మెన్సున్ దస్సి అన్నె.

30 గని మాములుమ్ మాన్సు జలెకి, దేముడు ఒట్టు గలన్ కిచ్చి మెన నే పిట్టి కచితమ్ కోడు పూర్లుక నూనయేలెసి కబుర్లు జో జాన్ అన్నె. దేముడు జోవయింక కిచ్చి నంగిలన్ మెలె;

తుమ్చి వమ్నుమచో ఎక్కిలోక తుచి సింగాసనుమతె వెనడిందె”

31 జాకయ్, జో దేముడు సికయ్తికయ్, కిచ్చి అగ్గ తెంతో దెకిలి రితి జా దావీదు రెగ్గ అన్నె మెలె;

“క్రీస్తు మొర్లె కి, మొర్నుతె నే తయెదె, జోచి అగ్ నే కుచితె, అన్నె జేవ్ జా ఉట్టెదె.”

32 “జలె, ఈంజో యేసుకయ్ దేముడు అన్నె జయిడ్జో మెన అమ్ ఇన్నె బెర్దన ఎత్తిజన్ సాచి జా అన్నెమ్.

33 జో, జలె, అన్నె జేవ్ జా ఉట్ట దేముడు అబ్బొన్తె పరలోకుమతె వెగ గెచ్చ గవురుమ్ జా, జోచి ఉజెతి వక్క వెన అన్నె. చి జో దేముడు అబ్బొన్ అగ్గ నంగ తిలి రితి, జోచి నుద్ది తిలి అత్త వంట దెతిసి, పూర్తి జో తుమ్ అప్పె దెకిలిసి నూన్సిసి జర్లు కెర అన్నె.

34 “దావీదు, జలె, పరలోకుమతె వెగ గెచ్చె నాయ్, గని జో ఇసి నంగిలన్.

దేముడు ప్రబు అంచో ప్రబుక నంగిలన్.

35 “తుక విరోదుమ్ జలన తుచి చాటు నుదెతి పొర్తి జతి రితి కెర్తె ఏదక, తుయి అంచి ఉజెతి వక్క వెన తా.”

36 “జాకయ్, తుమ్ ఇస్రాయేలులు మెల అమ్చ యూదుల్ ఎత్తిజన్ ఆవ్ కిచ్చి కచితమ్ నంగితసి మెలె, తుమ్ సిలువ గల మార్లె యేసు అమ్క దొర్లు జలో రచ్చించువ కెర్తెసా జతో క్రీస్తు జా, ఎత్తిక ఏలువ కెర్తె ప్రబు జవున్” ఇసి పేతురు రుజ్జు కెర్లన్.

37 ఈంజ ఎత్తి నూన కెర, ఒత్త బెర తిల యూదుల్, “నిజామి దేముడుచో పుత్తనక మార పాపుమ్ కెర్లమ్ మెన జోవయింది పెట్టి దుకుమ్ తెన్ ఒప్పన, బియ్యం గచ్చ, ఓ బావడ్లు, అమ్చి పాపుమ్ గెన్ను మెన అమ్ అప్పె కిచ్చి కెర్తె జయెదె?” మెన పేతురు చి జోవయితెన్ తిల యేసుచ అన్నె బారికుల్క పుసిల.

38 జేవ్క, పేతురు, “తుమ్ కెర్తె పావల్చి రిసా దుకుమ్ జా పాపుమ్ ముల్లి బుద్ది జా యేసుక్రీస్తుక నంపజా, తుమ్చి పాపుమ్ గెచ్చయేతి గుర్తుక జోచి నాన్ తెన్ బాప్తిసుమ్ కడన్సు. దస్సి కెర్లదు మెలె, దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్త తుమ్క దొర్లు జయెదె.

39 జోచి కక్క ప్రబు జలో అమ్చో దేముడు నిసాన్దె గే, ‘జోవయింది పెట్టి అమ్చి నుద్ది తిలి అత్త దెయెదె’ మెన, తుమ్చి రిసా కి, తుమ్చ బోదల్చి రిసా కి, పడ్డెవ మాన్సుల్క కి, పడ్డో దూరి దేసిమ్లువ మాన్సుల్చి రిసా కి నంగ అన్నె” ఇసి పేతురు జేవ్క నంగిలన్.

40 పడ్డో అన్నె సాచుల్ రుజ్జుల్ బెదవ, జోవయింక కిచ్చి మెన బతిమాల్లు జా నంగిలన్ మెలె, “పాపుమ్బుద్ది తిల ఈంజ ఉగుమ్చ మాన్సుల్చి బుద్ది ములె, విడ్డల్ కెరన, రచ్చించువ జా” మెన నంగిలన్.

41 జోచి కోడు నూన నంపజలన, జలె, బాప్తిసుమ్ నజప్. చి జా దీసి రమారమె తిన్నె వెయిల్జెన్ మాన్సుల్ అగ్గ నంపజల సిన్సుల్ తెన్ బెదిల.

42 జా దీసి తెంతో, నిదానుమ్ తెన్ యేసుచ బారికుల్చి బోదన నూన్తె తా, సిన్సుల్ తెన్ నర్త తెన్ బెద, మాన్సుల్చి పాపుమ్ గెచ్చయేతినక యేసు బలి జలోచి జా గుర్తు

‡ 2:21 2:21 “పరలోకుమచో దేముడు” మెన ఇన్నె రెగ్గిన్క గ్రీకు జానతె తోలిత రెగ్గ పుస్తకతె “ప్రబు” మెలె అర్థమచి కోడు అన్నె. “ప్రబు” మెలె, యేసుచ రిసా ఒగ్గర నంగితె, గని దేముడు అబ్బొన్క కి “ప్రబు” మెన నంగుల జా అర్థమ కిచ్చి మెలె ఎత్తి. ఏలువ కెర్తెసా జో దేముడు అబ్బొన్చి నాన్ “యెహోవ” జయెదె, గని జా నాన్ దెరుక యూదుల్ తియ కెర “ప్రబు” మెనలె. § 2:23 2:23 మార్కు 15:24చి ఎట్టెచి కోడు దెక. * 2:25 2:25 నెంజెలి “ప్రబు”. † 2:28 2:28 యేసుచ దేముడు అబ్బొన్ అన్నె జయెదె మెలెచి రిసాచి కోడు ఈంజ. యేసు దేముడు అబ్బొన్ తెన్ లట్టెల్లి రితి కోడు.

దెకయేతి పొడియె, ద్రాచ రన్నుమ్ కంక పింక అలవాట్ జల, జోవయింతెన్ నిదానుమ్ తెన్ ప్రార్దన కెర్తె తిల.

43 ఎత్తిజన్ ఉచర ఉచర ఆచారిమ్ తెన్ తిల, చి జేవ్ బారికుల్ చి అత్తి ప్రబు ఒగ్గర్ వెల్లెల కమె జగ్గు జలి.

44 వట్టె, సంజలన ఎత్తిజన్ సర్ద తెన్ ఎక్కి మెన్ను తెన్ తిల, చి బీద నుదల్, సామ్మార్లు, కోయి మున్న నే జతె, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో తోడు దెతె తిల.

45 అస్సి తిల మాన్సుల్ జోవయించి వికన, నెంజల మాన్సుల్ తోడు దెతె తిల. ఎక్కిలోక కొత్తు తిలెగిన, అన్నెక్కో జోక తోడు దెంక.

46 దేముడుచి గుడితె బెద, ప్రబుక ఉచరుక మెన రోజుక గెతె తిల, చి జోవయించి గెరెత, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో అన్నిమ్క బుకా, జా పొడియె కా, జా ద్రాచ రన్నుమ్ పియె, సర్దనతోనుమ్ తెన్ కట్టు తెన్ తిల.

47 దేముడుచి గపురుమ్ సంగితె తిల, చి ఎత్తిజన్ జోవయింక మెన్సిల్ తిల, చి ప్రబు రోజుక కక్క కక్క నొవ మాన్సుల్క నిసాన రచ్చించువ కెర సంజలన మెత్తుమచి సంగుమతె బెదయేతె తిలన్.

3

జెర్మిల్ తెంతో సొట్టో జలోసా చెంగిల్ జలిసి

1 ఏక్ దీసి, ప్రార్దన కెరుక బెదుక మెన, పేతురు చి యోహాను దేముడుచి గుడితె గెతె తిల. తెదేడి తిన్ని గుంటల్ జా తిల.

2 దేముడుచి గుడిక పాసి అయిలె పొది, జెర్మిల్ తెంతో సొట్టో జలో ఎక్కిలోక మాన్సుల్ వయ నెతె తిల. రోజుక జోక వయన దేముడుచి గుడిచి కోటచి “నూటి” మెన నావ్ తిలి గమ్ముమ్ సొడి వెసగ్గు, గమ్ముమ్ పెసిత తతె జో మాన్సు దర్ముమ్ నజేతె తిల.

3 పేతురు చి యోహాను దేముడుచి గుడి తెడి పెసుక దెర్రిసి, జో దెక, “డబ్బుల్ దా” మెన, దెక నే దెకిల్ రితి జా సంగిలన్.

4 సంగిలె, పేతురు యోహాను జోక చెంగిల్ దెకిల. అన్నె పేతురు జోక, “అమ్క సరిగా దెకు” మెలన్.

5 దన్నె మెంతియ, “కిచ్చో జవున్ దెవుల” మెన ఉచర, జో మాన్సు జోవయింక సరిగా దెకిలన్.

6 గని పేతురు జోక, “అమ్క వెండ్ కాసుల్ నాయ్, బజార్ కాసుల్ నాయ్, గని అంక తిలిసి తుక దెయిందె. నజరేతుచో యేసుక్రీస్తుచి నావ్ తెన్ ఉట్ట ఇండు” మెన సంగిలన్.

7 సంగ, జోచి ఉజల్ అతు పేతురు దెర, జోక ఉట్టవ టీవొ కెలన్. బేగి, జోచ వట్టో, ఆగ్ అడ్డో డిట్టుమ్ జల.

8 డిట్టుమ్ జతికయ్, జో చట్టున ఉట్ట అద్దుర నెంతె టీవొ ఇండుక దెర, సర్దక నచ్చ నచ్చ, దేముడుచి గపురుమ్ సంగ సంగ, దేముడుచి గుడితె పెసిలో.

పేతురు యూదుల్క బోదన కెర్రిసి

9 జో మాన్సు ఇండితె తిలిసి, దేముడుచి గపురుమ్ సర్ద తెన్ సంగితె తిలిసి ఒత్త బెర్ల ప్రజల్ అత్తి దెక కెర,

10 “ఒరె, ఈంజోయి రోజుక దేముడుచి గుడిచి గుమ్ముమ్ దర్ముమ్ నజ వెన తతోసా, గని చెంగిల్ జా ఇండితయ్” మెన, బమ్మ జా ఆచారిమ్ తెన్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో సంగితె తిల.

11 జో మాన్సు, జలె, పేతురుక చి యోహానుక ములుక నెత్తిర్రిసి జా జనాబ్ దెక, ఆచారిమ్ జా, జేవ్ తిగ్గ దేముడుచి గుడిచి వెల్లి పేడి గెచ్చ తతికయ్, ఈంజెచ్చ జనాబ్ బెద నిగ గెచ్చ, సొలోమాను రానెచి నావ్ తిలి పేడిక జోచి నుట్టునంత బెర గెల.

12 జేవ్ జనాబ్ దన్నె బెర అయిలిసి దెక, పేతురు జోవయింక ఇసి మెన బోదన కెరుక దెర్లన్. “ఒ ఇస్రాయేలులు మెల అమచ యూదుల్, ఈంజో మాన్సుచి రిసా తుమ్ కిచ్చోక ఆచారిమ్ జతన? అమ్క కిచ్చోక దన్నె ఆచారిమ్ తెన్ దెకితన? అమచి సొంత నెక్కి తెన్, సొంత పున్నిమచి రిసా జోక చెంగిల్ కెర ఇండయెల మెన తుమ్ ఉచర్లన గె?

13 “అమచ పూర్లల్ జల అబ్రాహామ్క, ఇస్సాకుక చి యాకోబుక దేముడు, జోచో సేవ కెర్తెసా యేసుకయ్ అన్నె జయడ గపురుమ్ కెర దా అన్నె. తుమ్ యేసుక దెర పిలాతు అదికారిచి అత్తి సార్లు దెలదు, చి జో పిలాతు ‘జోక విడ్డల్ కెరిందె, జో కేన్ తప్పు కెర నాయ్’ మెన తిర్పు సంగిల్ కి, తుమ్ నే ఒప్పనెతె యేసుచి విలువ కడ్డదు.

14 తుమ్ దన్నె కెర, సుద్ది చి పున్నిమ్ తిలొ క్రీస్తు రచ్చించువ కెర్తెసాచి మరియదా కడ్డదు. అత్త కెర్లొ బరబ్బుక విడ్డల్ కెరు, జోకయ్ కావలె మెన, తుమ్ కోర్వ జా పిలాతుక సంగ.

15 ఎత్తి జివుల్క జివు దెతోసా, ఎత్తిక ఆచారుమ్ జలో యేసుక తుమ్ మార గెలదు. గని దేముడు జలో అబ్బిసి జోక అన్నె జయడ్లొ మెన అమ్ దెక, సాచి జా అన్నుమ్.

16 జోచి అదికారుమ్చి రిసా జోయ్యి ఈంజో సొట్టో మెన తుమ్ అగ్గ తెంతో జాన్లొ మాన్సుక చెంగిల్ కెర అన్నె. యేసుకయ్ సంవజా జోచి నావ్ తెన్, ఉట్ట ఇండు మెన ఇన్నెక అమ్ సంగతికయ్, యేసుయ ఇన్నెక చెంగిల్ కెర్లన్. తుమ్చి మొక్క ఈంజో మాన్సు పూర్లొ చెంగిల్ జలిసి కీసి జగ్గు జలి మెలె, యేసుకయ్ దయిరిమ్ కెర, సంవ కెరవ, చెంగిల్ కెర్లన్.

17 “జలె, అమచ బావుడ్లు, ఉచర, తుమ్, తుమ్చ అదికారుల్, నేన కెర దన్నె కెర్లదు మెన జాని.

18 గని, దేముడు పూర్లమ్ జో కబుర్ తెద్రయెలన చి అత్తి సంగ తెద్రయెలిసి, జో ఏలువ కెరయ్తొ క్రీస్తు సేడుక తిల సైమల్ ఎత్తిచి రిసా పూర్లమ్ కబుర్ సంగ తెద్రయెలిసి. యేసుక తుమ్ మార్గిసి తెన్ జో దేముడు నెరవెర్చువ కెర అన్నె.

19 జలె, అమ్ కెర్ల పావల్ వుచి జతు మెన తుమ్ కోర్వ జలె, తుమ్ కెర్ల పావల్ చి రిసా పెట్టి పూర్లొ దుకుమ్ జా, ఆజి తెంతో ప్రబుచి ఇస్టుమ్ రితి కెరుక పూర్లొ కోర్వ జా మార్చువ జా, చి దేముడు తుమ్క పాసి కెరన, తుమ్క సెలమ్ కడ్డన్ల పొది దిలి రితి, తుమ్చి అత్తల్క చెంగిల్ కెరిందె,

20 చి తుమ్క పూర్లమ్ తెంతో సంగ తిలొ రచ్చించువ కెర్తెసా జో క్రీస్తుక తుమ్తె తెద్రయెదె. క్రీస్తు కొన్నె మెలె, యేసు.

21 జో క్రీస్తుయ పరలోకుమతె తంక. కెయ్య ఎద జో ఒత్త తంక అన్నె మెలె, పూర్లమ్ దేముడుచి కబుర్ సంగిలనచి అత్తి సంగిలిసి ఎత్తి నెరవెర్చువ జతె ఎద.

22 “మోసి పూర్లమ్చోచి అత్తి దేముడు రెడ్డయెల్ కోడు ఏక్ కిచ్చో మెలె;

అంచ కబుర్లు సంగు మెన పరలోకుమచో ప్రబు జలో దేముడు అంకయ్ కీసి తెద్రయెల్ గే, దన్నె, తుమ్ యూదుల్తె జెర్మిల్ ఎక్కిలోక కబుర్ తెద్రయెదె.

తుమ్క జో కిచ్చో అడ్డ దెయెదె గే, జయ్య తుమ్ కెర్లె.

23 జో కబుర్ జెతోసాక కో సూనెతి నాయ్ గె. ‘అడ నిసాన్ల ప్రజల్తె తుమ్ బెదుక విలువ నాయ్’ మెన జోవయింక దేముడు నానుమ్ కెరిందె.

24 వట్టె, సమూయేలు పూర్లమ్చో తెంతో అప్పచి కాలుమ్ ఎద దేముడు కబుర్ తెద్రయెలనతె కక్క నే పిట్టి, జేవ్

ఎత్తిజన్ ఈంజ కాలుమ్ జర్గు జతినీ, ఆజ జర్గు జతినీచి రిసా అగ్గి తేంతో సంగ అస్సి.

25 జలె, దేముడుచి కబుర్ సంగ తిల జేవే పూర్గులచ పుత్తర్గులు తూమ్. వడ్డో తుమ్చి సెకుమతె వడ్డోక ఎక్కిలో జెర్పాదె. జోచి రిసా ఈంజ లోకుమ్చ కుటుంబల్ ఎత్తిక దీవెన దొర్పు జయెదె. జోచి అత్తి అంచి వరుమ్ దెయిందె మెన దేముడు తుమ్చో అబ్రాహామ్ పూర్గుమ్చాచి అత్తి తుమ్చ పూర్గులక నే పిట్టి ప్రమానుమ్ కెర సంగిలన్. జా కోడుచి రిసాచి పుత్తర్గు కి తూమ్ జస్సె.

26 జలె, 'దొర్పు జలె' రచ్చించువ కెర్తొసా' మెన ప్రబు జోచో సేన కెర్తొసా జలె' యేసుక టీవడ. జో మొర్రికయ్ అస్సె జయడ, కత్త తొలితో తెద్రవ అస్సె మెలె, తూమ్ యూదులతెయి. కిచ్చిక మెలె, తుమ్క 'తుమ్చి పాపుమ్బుద్ది ముల చెంగిల్ జతు' మెన తుమ్కయ్ తొలితో చి తెద్రవ అస్సె' మెన పేతురు ప్రజల్క బోదన కెర్లన్.

4

పేతురుక యోహానులక జేలితె గలిలిసి

1 పేతురు చి యోహాను ప్రజల్క దస్సి బోదన కెర్తె తతికయ్, యూదులచ పూజర్గు, దేముడుచి గుడిచో ఎజోమాని, వడ్డో నర్హకయ్యలు మెన పండితుల్ జోవయింతె ఉట్ట అయిల.

2 యేసు 'మెర అస్సె జీవ్ జలె' మెన ప్రజల్క పేతురు చి యోహాను సెకయ్తె తిలి రిసా, జేవే వెల్లె' సుదల్ కోపుమ్ జా అస్సి.

3 జోవయింక దెర్ల, గని సాంజ్ జలి రిసా 'కలిక తీర్పు కెరము' మెన దస్సి జేలితె గలిలె.

4 జేవే వెల్లె' సుదల్ దస్సి కెర్ల కి, జేవే దొగుల కెర్ల బోదన సూన్సన ఒగ్గరిజినీ యేసుక సంవజయి గెల. ఇన్నెతెన్, సంవజలన కెత్తిజిన జల మెలె, తేరబోదల్, బాలబోదల్క పిట్టవ, రహారమి పావే వెయిలజినీ మున్నుబోదల్ తిల.

పేతురుక యోహానులక పరిచ్చ కెర్లినీ

5 అన్నెక్ దీసి కిచ్చో జర్గు జలి మెలె, సబ కెరుక మెన యూదులచ అదికారుల్, వెల్లెల మాన్సుల్, మోసే తెన్ దేముడు దిలి అగ్గల్ సెకడ్తన ఎత్తిజిన యెరూసలేమ్ పట్టుమతె బెర జా అస్సి.

6 జోవయింతె కో కో ముక్కిమ్ జా సబ కెర్ల రిసా జా అస్సి మెలె, అగ్గి ఎత్తిక వెల్లె' పూజరి జా తిలో అస్సోన్చి జావోసి జలె తెదొడిచో ఎత్తిక వెల్లె' పూజరి కయవ, ఎత్తిక వెల్లెల పూజర్గు జతనచ కుటుంబల్చ మున్నుబోదల్ ఎత్తిజినీ. ఇనయింతె దొగుల కొన్న మెలె, యోహానున అలిక్కుంద్ర.

7 సబ కెరుక దెర్ల పొది, యోహానుక చి పేతురుక కడ ఆన నడిమి టీవే కెర, జేవే చెంగిల్ కెర్లె అగ్గి సాట్టో జా తిలో మాన్సుక కి టీవే కెర, జేవే దొగులక పరిచ్చ కెరుక దెర్ల. "ఈంజో మాన్సుక కిసి ఇందయిలదు? తుమ్చి సొంత సెక్కిక నెతుర్పు? కచి సెక్కి, కచి నావ్ తెన్ ఈంజ కామ్ కెర్లదు?" మెన కోపుమ్ తెన్ పరిచ్చ కెర్ల.

పేతురు జబాబ్ దిలిసి

8 తెదొడి పేతురు దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తసెక్కి జోచి పెట్టి బెర సెక్కి దెతికయ్, దయిరిమ్ జా, జేవే వెల్లెల మాన్సుల్క ఇసి మెన జబాబ్ దిలన్; "యూదులచ అదికారుల్, వెల్లెల మాన్సుల్, తుమ్క అమ్ కిచ్చో సంగుక?

9 అమ్ సాట్టో మాన్సు ఎక్కిలోక చెంగిల్ కెర్ల రిసా ఆజ తుమ్ అమ్క పరిచ్చ కెర్తన జలె,

10 నజరేతు గవ్యోచో యేసుక్రీస్తుచి నావ్ తెన్నె తుమ్చి నెడిమి టీవే జలె ఈంజో మాన్సు చెంగిల్ జా అస్సె. జో యేసుక్రీస్తు తుమ్ సీలవ గల మార్గదు, గని దేముడు జోక అస్సె జయడ్లన్, చి జోయ్య ఈంజో మాన్సుక చెంగిల్ కెర అస్సె మెన తుమ్క చి అమ్చి ఇస్రాయేలులు ఎత్తిజినక అవ్ కచితుమ్ సంగితినీ.

11 "గేరు బంద మాన్సుల్ నెన కెర ములెల పత్తుర్, గేర్ బందత బోడిపత్తుర్ జయెదె. తుమ్ జోక నెసెలి కి, పరలోకుమ్చి రాజమ్క జోయ్య వెల్లె' జా అస్సె.

12 పాపుమ్ తెంతో విడ్డల్ జా పరలోకుమ్తె గతి రచ్చున కచితె దొర్పు జతయ్ మెలె, యేసుతెయి అస్సె కత్తయ్ నాయ్. కిచ్చిక మెలె, ఈంజ ఒండి లోకుమ్తె అస్సె కచి నావ్ తెన్ రచ్చించువ జంక కో కి నెత్తి" మెన పేతురు సంగిలన్.

13 పేతురుక చి యోహానుక, "ఈంజేవ్ ఒగ్గర్ నదు కెర్ల మాన్సుల్ నెంజతి రిత జాలర్గు ఈంజేవ్, వెల్లెల మాన్సుల్ నెంజతి, గని తెద్ది దయిరిమ్ తెన్ అమ్క బుద్ది సంగితతి" మెన, జేవే వెల్లెల మాన్సుల్ ఆచారిమ్ జల. అస్సె, యేసు తెన్ జేవే బుల్లె తిలి రిసాయ్ ఇసి తెలిచి తెన్ దయిరిమ్ జా అస్సి మెన వెల్లెల మాన్సుల్ చినిల.

14 వడ్డో, అగ్గి సాట్టో జా తిలో మాన్సు అప్పె చెంగిల్ జా జోవయించి నెడిమి టీవేజ అస్సె మెన దెక కెర, జేవే అస్సె కిచ్చి నింద సంగుక నెత్తి.

15 అస్సె కిచ్చి సంగుక నెత్త కెర, యోహానుక చి పేతురుక సబ తెంతో బార్ కెర, వెల్లెల మాన్సుల్ లెట్టబన్.

16 "ఈంజేవ్ దొగుల మాన్సుల్చి రిసా అమ్ కిచ్చి కెర్లె జయెదె? కిచ్చి సిచ్చ కెరుక నెత్తుమ్, కిచ్చిగె. కిచ్చిక మెలె, తెద్ది వెల్లె కామ్ ఇన్నెచి అత్తి జర్గు జా అస్సె మెన ఈంజ యెరూసలేమ్తెచ మాన్సుల్ ఎత్తిజినీ జానతి. అమ్ కి దెక అగుమ్, చి కిచ్చి వేర సంగుక నెత్తి.

17 గని, ఈంజ ఎత్తిచి రిసా అస్సెకో సూనత నాయ్ మెన, ఈంజేవ్ దొగుల జోచి నావ్ తెన్ అస్సె కక్క కిచ్చి నే సంగిత రితి బియడ ఆడ్ర దెమ" మెన తీర్పు సంగిల.

18 తెదొడి, జేవే దొగులక అస్సె బుకారా కెర, "తుమ్ జో యేసుచి నావ్ దెరుక నాయ్. జోచి నావ్ తెన్ అస్సె కక్క బోదన కెరుక నాయ్" మెన పేతురుకచి యోహానులక ఆడ్ర దిల.

పేతురు చి యోహానుల దిలి జబాబ్

19 జేవే వెల్లెల మాన్సుల్ దస్సి సంగిలక, పేతురు, యోహాను, నే బితె దయిరిమ్ తెన్ కిచ్చి సంగిల మెలె, "దేముడు సంగిలి కోడు అమ్ కెర్ల చెంగిల్ గే, తుమ్ మాన్సుల్ సంగిలి కోడు అమ్ కెర్ల చెంగిల్ గే, తూమ్ సరిగా ఉచర. జేవే దొన్నెచి రిసా జో దేముడు సొంత కిచ్చి మెనెదె గి ఉచర.

20 అమ్ దెకిలిసి సూన్సిసి, అమ్ మాన్సుల్క నే సంగితె తంక నెత్తుమ్, నేన" మెన జేవే దొగుల యేసుచ బారికుల్ సంగిల.

21 "యేసుచి అదికారుమ్చి తెడి జో సాట్టో మాన్సు చెంగిల్ జలె" మెన ప్రజల్ ఎత్తిజిన దేముడుచి గపురుమ్ సంగితె తిల. జేవేచి రిసా, 'జేవే దొగులక అమ్ సిచ్చ కెర్లె ప్రజల్ అమ్క అల్లర్ కెరుల' మెన కిచ్చి సిచ్చ కెరుక నెత్త కెర, ఎక్కి కోడ్కయ్ జోవయింక అస్సె బియడ కెర, వెల్లెల మాన్సుల్ జోవయింక విడ్డల్ కెర్ల.

22 ప్రజల్ కిచ్చిక దేముడుచి గపురుమ్ ఒగ్గర్ నముకుమ్ తెన్ సంగితె తిల మెలె, జోవయించి గపురుమ్క రుజ్జు

దెకయిలి జా వెల్లి కామ్ జర్గు కెర్రిసి కక్క, చెంగిల్ కెర్రిసి జయిదె మెలె, దొన్ని చినా వెర్గుల్ జలో సాట్టో జెర్రిలో మాన్సుక.

²³ పేతురుక యాహనుక వెల్లెల మాన్సుల్ ముల్లికయ్, జోవయింక గేతుసుదల్తె జేవ్ దొగుల గెచ్చ, ఎత్తిక వెల్లెల పూజర్లు చి వెల్లెల మాన్సుల్ జోవయింక సంగిలిసి ఎత్తి సంగ దిల.

²⁴ జేవ్ నూన కెర, జేవ్ ఎత్తిజిన్ ఎక్కి మెన్సు తెన్ బెద దేముడుక ఇని మెన గట్టిజ అవాడ్ తెన్ ప్రార్థన కెరుక దెర్ల: “ఎత్తి చి కంట వెల్లి తిలో అమ్మచో దేముడు ప్రబువ, వరలోకుమ్ బులోకుమ్, సముద్రుమ్, జేవ్ ఎత్తితె తతిసి కిచ్చో నే పిట్టి జెర్రియలోనా తూయ.

²⁵ తుమ్చి సుద్ది తిలి అత్తు లట్టబ్బికయ్, తుచో సేవ కెర్రిసా జలో అమ్మచో పూర్గుమ్చో దావీదు చి చొడివాట్ తూయ సంగిలిసి కిచ్చో మెలె,

దేముడుక నేన్ దేసిమలుచ మాన్సుల్ కిచ్చొక జోవయింక నిస్కారుమ్ ఉచర వెల్లెల మాన్సుల్ మెన్సు? అమ్చయ్ ప్రజల్ కి జోవయింక నేన్ రిత జా, కిచ్చొక కామక నెంజిల కుట్రల్ జోవయింకి రిసా ఉచర్ల?

²⁶ ఒండ్ లోకుమ్చ రానలు, అధికారుల్, కుట్ర కెర్రి రితి ఎత్తితె బెద, దేముడుక కి, జో ఏలువ కెరయ్తో క్రీస్తుక కి యుద్దుమ్ కెర్రి రితి జల

మెన దావీదుచి అత్తి రెగ్గ అన్సు.

²⁷ నిజామి, ఈంజయి పట్టుమెత్ హేరేదు రానో, పొంతి పిలాతు అధికారి, యూదుల్ నెంజిలన ఇస్రాయేలులు మెల అమ్చ యూదుల్, ఎత్తిజిని, దేముడుచి సుద్ది తిలో తూయ ఏలువ కెరయ్లో సేవ కెర్రిసా జలో యేసుక కుట్ర కెర, జోవయింకి ఉప్పిరి యుద్దుమ్ కెర్రి రితి జల.

²⁸ ‘జర్గు జపున్’ మెన తూయ అగ్గె తెంతో తుచి అధికారుమ్క నెలవ్ దా తిలిసి ఎత్తి, జోవయింకి పెట్టిచి విన్సుమ్క జేవ్ జర్గు కెర్ల.

²⁹ అప్పె కి, ప్రబువ, ఈంజేవ్ తుచ సేవ కెర్రినక బియడ్తతి. గని ఇన్నెక కన్యారుమ్ దెక,

³⁰ జొర్జో తిల మాన్సుల్క ఇన్నెచి అత్తి చెంగిల్ కెర్రి తా, సుద్ది తిలో తుచో సేవ కెర్రిసా యేసుచి నావ్ తెన్ జోచి అధికారుమ్క గుర్గు జత వెల్లి కమె కెరవ కెరవ, ఈంజేవ్ పూర్తి దయిరిమ్ తెన్ తుచి సుబుమ్ కబుర్ సంగితి రితి ఇన్నెక తోడు తా, మెన ప్రార్థన కెర్రిసుమ్” మెన, బెర తిలన ఎత్తిజిన్ ఎక్కి మెన్సు తెన్ ప్రార్థన కెర్ల.

³¹ దన్సి ప్రార్థన కెర కేడయిలి బేగి, కిచ్చో జర్గు జలి మెలె, జేవ్ నబ కెర్రి తిలి గేరు కదుల్ జంక దెర్రి, చి దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు జోవయింకి పెట్టి బెర పూర్తి నెక్కి దెతికయ్, పూర్తి దయిరిమ్ తెన్ దేముడు దిలి బోచన కెర్రిసి ఎత్తి సంగుక దెర్ల.

యేసుక నంబలన కట్టు తెన్ తిలిసి

³² జేవ్ పొదులె, యేసుప్రబుక నంబతిలన ఎత్తిజిని, ఎక్కి అత్తు, మెన్సు, ప్రేమ తెన్ తిల. “అంచయ్” మెన, జోవయింక కలుగు జల ఆస్సుల్చి రిసా జోవయింతె కో కి పోటి సంగితి నాయ్, గని జోవయింక కలుగు జలిన్క ‘అమ్ ఎత్తిజిన్చి’ మెన, సర్గ తెన్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో తోడు కెర్రి తిల.

³³ పట్టి, దేముడు యేసుచి అత్తునెక్కి జోవయింకి పెట్టి తిలి రిసా, జేవ్ బారజన్ జోవయింక బారికుల్ పూర్తి దయిరిమ్ తెన్ యేసుప్రబు మొర అన్నె జలిచి రిసా సాచి సంగితి తెల. జో ప్రబుచి దయిచి ప్రేమ జేవ్ నంబలన ఎత్తిజిన్చి పెట్టి బెర కామ్ కెర్రి తిలి.

³⁴ జోవయింతె కక్క, కి కొత్తు, నాయ్. కిచ్చొక మెలె. జోవయింతె కక్క ఒగ్గర్ బుయి గే గెరల్ గే తయెద గే, జో ఏక గెరెద, చి జా వికిలి డబ్బుల్ అన కెర,

³⁵ యేసుచ బారికుల్చి చట్ట తిప్పల. ‘నెంజిలనక దొర్కు, జపున్’ మెన, నెంజిలనక వంట దెవుల. జాచి రిసా కక్క, కి కొత్తు, జయి నాయ్.

సత్తిమ్ జలో బర్బజా

³⁶ యాసేపు మెలో ఎక్కిలో జోవయింతె తిలో. ‘దయిరిమ్ కెర్రిసా’ మెలి అర్దుమ్ తెన్ జోక ‘బర్బజా’ మెన, బారజన్ బారికుల్ అసిమ్ నావ్ తియ తిల. జో, యూదుడు జలో లేచి మెలో పూర్గుమ్చోచి సెకుమ్చో జయెదె. జో జెర్రిలి దేసిమ్ కేన్ మెలె, కుప్త మెలి దీచి దేసిమ్.

³⁷ జో కిచ్చో కెర్రి మెలె, జోక కలుగు జలి ఏక బాటి జో ఏక కెర, జా వికిలి డబ్బుల్ దెరన, జేవ్ బారజన్ బారికుల్క చటి తిలన్.

5

అననీయని సప్పీరా

¹ అననీయ మెలో ఎక్కిలో, మాన్సు, సప్పీరా మెలి తేర్చి తెన్, దొగుల బెద జోవయింకి బుయి ఏక ఏక కెర,

² తేర్చి కి జాన్తె, జా బుయి వికిలి డబ్బుల్ సగుమ్ తియన కెర, ఎక్కి వాట యేసుచ బారికుల్తె అననీయ అన దిలన్.

³ అనతికయ్, పేతురు జోక, “నయ్తాన్ తుచి పెట్టి సికడ అన్సు, చి దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తుచి మొక్క తుయి అబద్దుమ్ జా, జా బుయి వికిలి డబ్బుల్చి ఏక వాట తియన కెర, కిచ్చొక నయ్తానుక నూన జా పాపుమ్ కెర్రిద?

⁴ జా బుయి నే వికితె అగ్గె, జా పూర్తి తుచి అన్నె జా తిలి. జా వికిలి వడ్డో కి, జా డబ్బుల్క సత్తిమ్ కెరుక పూర్తి తుచి పూచి. తుయి అప్పె ఉచర్ల మోసిమ్ కిచ్చొక? తుయి కెర్రిన్చి అర్దుమ్ పూర్తి ఉచరు. తుయి కెర్రిసి మాన్సుక అబద్దుమ్ సంగిలిసి, గని అన్నె ముక్కిమ్క కిచ్చో పాపుమ్ జలది మెలె, తుయి దన్సి కెర, దేముడుకయ్ అబద్దుమ్ సంగ అన్నీసి” మెన, అననీయక పేతురు తీర్పు సంగిలన్.

⁵ ఈంజేవ్ కొడో నూన్ బేగి, అననీయ బుయ్యో సేడ మొర గెలన్. జో తప్పక కెర మొర్రిన్చి రిసా నూన్లన ఎత్తిజిన్ బియ్ గెల.

⁶ తెదోడి ఒత్త తిల ఉబెడల్ బట్ట తెన్ జోచి పీసుమ్ డంక, ఉక్కుల వయన, మెన్నె రోవ గెల.

⁷ రమారమి తిన్నె గంటల్ గెతికయ్, అననీయచి తేర్చి జేవ్ బారికుల్ తిలిన్తె అయిలి. మున్సున్క జర్గు జలిసి జా నేనె.

⁸ జెతికయ్, పేతురు జాక పసుల, జా బుయి వికిలి డబ్బుల్చి రిసా జాక పుసిలన్. అననీయ దిలి ఎదిలి డబ్బుల్చి రిసా సంగ, “తెద్దిలియ జా బుయి వికిలయ గె?” మెన పుసితికయ్, జా “తెద్దిలియ” మెన సంగిలి.

⁹ పేతురు జాక, “తుమ్ దొగతెర కుట్ర కెర అబద్దుమ్ సంగిలిసి, ప్రబుచి అత్తుక కొకడ్లి రితి జతయ్ మెన బిన్సు నాయ్ గె? అదె! నూను! తుచో మున్సుద్క రోచిలన అన్నె ఉట్ట జెతికయ్ అవాడ్ జెతయ్. అయిలె, తుచి పీసుమ్ ఉక్కుల వయన తుక కి మెన్నె రోచ్చుల గెచ్చుల” మెన సంగిలన్.

10 సంగిల్ బేగి, జా కి జోచి చట్ట నీడ మొర గెలి. ఉబెడల్ గేరీ తెడి జా కెర, జాక, 'జా కి మొర అన్న' మెన దెక కెర, జాక ఉక్కుల వయస మెన్న గెచ్చ, మున్నునది సాడి జాక రోవెల.

11 జా దీని జగ్గు జలిన్ది రిసా, యేనుక సంపజలనచి సంగుమచ ఎత్తిజని, సూన్ల అన్న మాన్సుల్ ఎత్తిజని, దేముడు యేనుచి అత్తనెక్కిది రిసా బియ్యం గెల.

12 జేవ్ బారజన్ జోచ బారికుల్చి అత్తి ప్రబు ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ వెల్లెల కమె జగ్గు కెరయెలన్. జేవ్ పొదులె, జేవ్ రోజాక దేముడుచి గుడితె పూర్గుమచోది సొలోమాను నాన్ తిలి పేడె నబ కెరుక అలవాట్ జా తిల.

13 వేర మాన్సుల్ జోవయింతెన్ ఒత్త బెదుక బియ్యం గెల, గని ప్రజల్ ఎత్తిజని జోవయింక ఒగ్గర్ గవురుమ్ దెకితే తిల.

14 అగ్గెచి కంట, అన్న మున్నుబోదల్ ఒగ్గర్జన్, తేరబోదల్ ఒగ్గర్జన్, ఒగ్గర్జన్ మాన్సుల్ ప్రబుక పూర్తి సంపజా గెల.

15 ప్రజల్ అన్న కిచ్చొ కెర్ల మెలి, పేతురు జోవయింది వాటు జవున్ అయెలె, "ఎక్కి జోవయింది నీడ అమ్మక సగుమ్జినక లయ్యన్, జవున్" మెన, జొర్లొ తిల జోవయింద మాన్సుల్క వయస, మంచల్తె జవున్, అంతుర్నొతె జవున్, వాటులె నిజమ దిల.

16 యెరూసలేమ్ పట్టుమచి సుట్టునంతవ గెవ్వెల్లె తెంతో కి ఒగ్గర్జన్ జా కెర, జోవయింద జొర్లొ తిల మాన్సుల్క, బూతుమ్ దెర్ల మాన్సుల్క, కడ అన్న, చి జేవ్ ఎత్తిజన్ కి చెంగిల్ జల.

బారికుల్క దెర జేల్తె గలిసి

17 ఎత్తిక వెల్లొ పూజరి, మాతుమ్, జోవయింతెన్ తిలస ఎత్తిజని, సద్దాకయ్యలు మెల పండితుల్; యేనుచ బారికుల్చి ఉప్పిరి పూర్తి గోస జా బార్ జా,

18 జోవయింక దెర, మాములుమ్ జేల్తె గలిల.

19 గని, జా రాతి, ప్రబుచో దూత ఎక్కిలో జేల్తెచ కెప్పివో ఉగుడ కెర, బారికుల్క విడ్డల్ కెర బార్ కెర్లన్. చి జోవయింక,

20 "తుమ్ దేముడుచి గుడితె గెచ్చ పెన, నెడిమి టీవోజ, ప్రబుత దెర్లు జతి పరలోకుమతె బెదితి అత్తొతె జెర్లున్ జా జతి రెచ్చునది రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ ప్రజల్క పూర్తి బోదన కెర" మెన, దేముడుచ దూత అడ్డ దా సంగిలన్.

21 దూతచి కోడు నూన కెర, జేవ్ పెందలె ఉజడి జలి పొది, దేముడుచి గుడితె పెన, బోదన కెరుక దెర్ల. దేముడుచి గుడితె బారికుల్ పెన బోదన కెర్ల తిలి మదెన్, ఎత్తిక వెల్లొ పూజరి, జోవయింతెన్ బెదిలె, జోవయింక 'విడ్డల్ జా అన్న' మెన నేన కెర, 'నబ కెర్లమ్' మెన ఇస్రాయేలుల నబతె వెనెతన ఎత్తిజన్క బుకారా కెర, బారికుల్క కడ ఆనెతి రిసా, జోవయింద జమాన్సుక జేల్తె తెద్రయెల.

22 జేవ్ జేల్తె పాచెలి, కెప్పివో ఉగిడ్లె, జేవ్ బారికుల్ ఒత్త నాయ్, చి వెల్లెల మాన్సుల్తె అన్నె బుల జా సంగిల.

23 "అమ్ జేల్తె గెలమ్, చి ఒత్త పాచెలి, జేల్తెచ కెప్పివో సొజె తెంతో డిట్టమ్ డంక అన్న. చి అమ్చ జమాన్సు కెప్పివో సరిగా రకితె తిల, గని అమ్ కెప్పివో ఉగిడ్లె, తెడికొయ నాయ్" మెన సంగిల.

24 సంగిలె, దేముడుచి గుడిచో ఎజోమానిచి వెల్లెల పూజర్లు నూన, పూర్తి ఆచారిమ్ జా, "ఇన్నెచి అర్దుమ్ కిచ్చొ? అప్పె అన్న కిచ్చొ జగ్గు జయెదె?" మెన, బమ్మ జల.

25 తెదెడికో గో జేవ్ వెల్లొ మాన్సుల్తె జా కెర, "తుమ్ జేల్తె గలిలన దేముడుచి గుడితె టీవోజ ప్రజల్క సికడ్తె" మెన సంగిల.

26 సంగితికయ్, దేముడుచి గుడిచ జమాన్సుచ ఎజోమాని, జోవయింద జమాన్సు తెన్ గెచ్చ, బారికుల్క దేముడుచి గుడి తెంతో జాక కెర్ల. గని జోవయింక కిచ్చొ దెబ్బల్ పెట్టి నాయ్, అల్లర్ కెరుక మెన చడితే కి నాయ్. కిచ్చొక మెలి, 'జోవయింక అల్లర్ కెర్లె ప్రజల్ అమ్క పత్తల్ గల మార గెలుల' మెన బియ్యం గెల.

27 జలి, బారికుల్క దేముడుచి గుడి తెంతో బార్ కెర, జోవయింది నబ కెర్ల గేరీతె కడన, నబ కెర్లనచి మొక్క టీవో కెలచి ఎత్తిక వెల్లొ పూజరి జేవ్క పరిచ్చొ కెర్లె.

28 "ఈంజ జోచి నాన్ తెన్ తుమ్ ప్రజల్క సికడుక జయె నాయ్, మెన తుమ్క అడ్డ దిలమ్, గని ఒండి ఈంజ యెరూసలేమ్తెచ మాన్సుల్ ఎత్తిజన్క తుమ్ సికడ అన్నన్. అన్న, అమ్క, 'తుమ్ జోవయింక మార్లదు' మెన, జో మాన్సుచి రిసా అమ్కయె నింద కెర, అమ్కయ జా పాపుమ్ వయడుక ఉచర్లమ్" మెన బారికుల్క తీర్పు సంగిల.

29 పేతురు, బారికుల్ ఎత్తిచి రిసా కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలి, అమ్ కచి కోడు ముక్కిమ్క నూన కెరుక మెలి, మాన్సుచి కోడు నాయ్, గని దేముడుచి కోడు.

30 తూమ్ యేనుక సిలువతె టీడడ మార్లదు, గని అమ్చ పూర్తులె దేముడు ప్రబు జోక అన్న జయెడ్లె.

31 "జలి, యేనుక అన్న జయెడ్లె, అమ్చో దేముడు కిచ్చొ కెర్ల మెలి, జోక జోచి ఉజెత్తో వక్క వెనడ, ఇస్రాయేలుల్ మెల యూదుల్క, 'జేవ్ కెర్ల పావల్క పెట్టి దుకుమ్ జా ముల జోక సంపజా, జోవయింది పాపుమ్ పుంచి జవున్' మెన, యేనుక, రచ్చెంచువ కెర్లెసా, ఏలువ కెర్లు మెన, జోక గవురుమ్ కెర అన్నె.

32 ఈంజ ఎత్తిచి రిసా అమ్ సాచుల్ జా అన్నమ్. జోచి కోడు రితి కెర్లనక దేముడు దిలి జోచి సుద్ది తిలి అత్తొ కి సాచి జతయ్.", మెన పేతురు సంగిలన్.

33 జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ నూన ఒగ్గర్ కోపుమ్ జా, జేవ్ బారికుల్క మారుక కోర్చ జల.

గమలీయేల్ సంగిలి కొడె

34 గమలీయేల్ మెలో పరియ్యుడు ఎక్కిలో ఒత్త జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్తె తిల. జోమాని తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్నల్ సికడ్లెసా జయెదె. జోక ఎత్తిజని, 'చెంగిల్ మాన్సు' మెన గవురుమ్ కెరుల. జో మాన్సు టీచ, దేముడుచి గుడిచ జమాన్సుక, 'ఈంజేవ్ మాన్సుల్క గడియ బార్ కెర తా' మెన అడ్డ దిలన్.

35 బారికుల్క బార్ కెరవ, బెర తిల వెల్లెల మాన్సుల్క గమలీయేల్ ఇని మెన సంగిలన్: "అమ్చ ఇస్రాయేలులుచ ఓ తుమ్ వెల్లెల మాన్సుల్, జేవ్ మాన్సుల్క తుమ్ కిచ్చొ కెరుక ఉచర్లె గే, జాగర్ల తా.

36 జా సుట్టు జగ్గు జలిన్చి రిసా ఏద కెర. జేవ్ పొదులె దూదా మెలో ఎక్కిలో 'అమ్ వెల్లె' మెన సొంత గవురుమ్ సంగుక బెట్లె తిల, చి రమారమి చెత్తర్లె పుంజేజన్ మాన్సుల్ జోవయింతెన్ బెదిలె. గని మాన్సు జోక మార్కియ, జోచ సిస్సుల్ చెదుర్లు జల, చి జా ఎత్తిక ఆరి పాడి జా గలి.

37 జాచి పడ్డె, ప్రజల్ లెక్క కెర్ల తిల పొదులె, గలిలయ ప్రాంతమ్చో యూదా మెలో ఎక్కిలో కి వెల్లొ మెనన, సగుమ్జినక సికడ సిస్సుల్ కెరల్లె. గని జో కి మొర గెలో, చి జోచ సిస్సుల్ కి చెదుర్లు జా గెల.

38 "జాకయ, తుమ్ అప్పె దెర్ల మాన్సుల్చ రిసా అమ్ కిచ్చొ మెంతని మెలి, ఈంజేవ్ మాన్సుల్క ముల. తుక్లె తా, కిచ్చొక

మెలె, ఈంజేవ్ కెర్రిసి, మాన్సుల్ ఉపర్రిసి రిత జలె, జాచి ఇన్సుమక పాడ్ జయెదె, చి అమ్ పిట్టపుక మెన కిచ్చొ కెరుక నాయ్.

³⁹ గని ఏక్ వేల ఈంజేవ్ కెర్రిసి, దేముడు తియార్రిసి జలె, తుమ్ కెర్రి సిచ్చ కెర్రి కి, పిట్టపుక నెతుర్పు. జాగర్ల తా. ఈంజేవ్ కెర్రిసి దేముడు తియార్రిసి జలె, తుమ్ అల్లర్ కెర్రి, జో దేముడుక విరోదుమ్ సుదల్ కి జస్తె” మెన, జాగర్ల సంగిలన్.

సిన్సుల్ విడ్డల్ జలిసి

⁴⁰ జో గమలియేల్ దస్సి సంగితికయ్, వెల్లెల మాన్సుల్ సూన్, చి బారికుల్క అన్సి బుకారా కెర, కొర్లల్ తెన్ పెట, “తుమ్ యేసుచి నావ్ తెన్ కళ్ళ కిచ్చొ సికడుక జయె నాయ్” మెన అత్ర దా, విడ్డల్ కెర్రి.

⁴¹ బారికుల్, జలె, కిచ్చొ బుద్ది తెన్ జా నబ కెర్రిన్ తెంతో బార్ జల మెలె, ‘యేసుప్రబుచి నావ్ గమరుమ్ కెర్రి రిసా జోచి గమరుమ్ దెకయ్లి రిసా, అమ్ నిస్కారుమ్ జంకజలెకి, జొయ్యి అమ్క నిసాన విలువ రితి దెక అన్సి మెన అమ్క పూర్తి సర్ల’ మెన, సర్ల సెంతుమ్ తెన్ తిల.

⁴² అన్సి, దేముడుచి గుడితె కి, గెరి కి, యేసుక, ‘జొయ్యి దొర్పు జలొ క్రీస్తు రచ్చించువ కెర్రిసా’ మెన, ప్రజల్క రోజుక సికడుక ములితి నాయ్.

6

నిసాన్ సత్తుజిన్ సత్తిమ్ తిల మాన్సుల్

¹ జా పొదులె, ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్ యేసుక నంపజా, జోచి సిన్సుల్ జా గెతె తిల. జోవయింతె తిల బీద సుదల్ ఎత్తిజిన్క అన్సిమ్, కిచ్చొ కిచ్చొ తోడు దెంక ఇన్సుమ్ జలెకి, ఎత్తివాట్జిన్ జా తిల, చి దొర్పు జలిసి ఎత్తిజిన్క వంటుక నెత్తిర్ల. చి “ఎత్రి బాన లట్టబై రండెల్ మాన్సుల్క సరిపుచువ జతిసి దెతతి గని అమ్చక నాయ్” మెన, గ్రెజు బాన లట్టబ్బన గోన కెర్రి.

² జాకయ్, తెదొడి జేవ్ బార్జిన్ యేసుచ బారికుల్ కిచ్చొ కెర్రి మెలె, యేసుక నిదానుమ్ నంపజలన ఎత్తిజిన్క బుకారా కెర, “అము కెర్రిడి తెదొడి బీద సుదల్క అన్సిమ్ వంటితె తంక జలె, *ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర్రిసి పిట్ట గెచ్చెదె. పిట్ట చెంగిల్ నాయ్.

³ జాక కిచ్చొ కెరుక మెలె, ‘బీద సుదల్క దెకుత్’ మెన, తుమ్చి తెంతో సత్తుజిన్క నిసాన, కీన మాన్సుల్ జేవ్ సత్తుజిన్ తంక మెలె, ‘సరిగా మాన్సుల్ జేవ్’ మెన, ఎత్తిజిన్క జాన్సన జా తంక, చి ప్రబుచి అత్తు జోవయిచి పెట్టి జేవ్చి కామ్ పూర్తి కెర్రి బుద్ది తిలన జేవ్ తంక; బుద్ది సుదల్ జేవ్ తంక. దస్సు మాన్సుల్క తుమ్ నిసాన, చి జా నీవచి రిసా అమ్ జోవయింక అదికారుమ్ దెమ్దె.

⁴ “అమ్, కిచ్చొ కెరుక అన్సి మెలె, అము ప్రార్థన కెర్రి తంక, ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర్రి తంక” మెన బార్జిన్ సంగితికయ్,

⁵ మొత్తుమ్ నంపజల మాన్సుల్ జా కోడక సర్ల జలె, చి బీద సుదల్క దెకుక మెన కళ్ళ నిసాన్ మెలె, సైపను మెలొ ఎక్కిలొక; జో బలె నముకుమ్చొ, జోచి పెట్టి దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు పూర్తి కామ్ కెర్రి బుద్ది జోక తయెదె. అన్సి దన

మాన్సుల్తె కళ్ళ నిసాన్ మెలె, పిలివ్, ప్రొకొరుక, నీకానోరుక, తిమోనుక, పర్తొనాన్క, నీకానోరు, జలె, జెర్మన్క యూదుడు నెంజె, గని దేముడుక నంపజా, యూదుల్చి అలవాల్తె బెద మార్పువ కెరన్ తిల”. జో దూరి తిలి అంతియొకయ పట్టుమ్చొ మాన్సు.

⁶ ప్రజల్ జేవ్ సత్తుజిన్క నిసాన బారికుల్తె కడ అన్తికయ్, జేవ్ ప్రార్థన కెర జోవయింక బోడివొ చడ అదికారుమ్ దిల.

స్రెపనుక విరోదుమ్ సుదల్ గోన కెర్రిసి

⁷ జేవ్ పొదులె, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్ దేముడు దిలి యేసుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ సూన నంపజల. జా యెహూసలీమ్ పట్టుమితె ప్రజల్ ఒగ్గర్జిన్ నంపజల, చి దేముడుచ పూజ్కు కి ఒగ్గర్జిన్ నంపజా నిదానుమ్ జలె.

⁸ పడ్డి స్రెపను, ప్రబుచి అత్తు జోచి పెట్టి తిలి ఒగ్గర్ ప్రేమ సెక్కిచి రిసా, ప్రజల్ తిలిన్తె యేసుచి అదికారుమ్ దెకయ్తి గుర్తుచ ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ వెల్లొ కమె కెర్రిన్.

⁹ గని యూదుల్తెచ నగమజిన్ ‘విడ్డల్ జలన’ మెన నావ్ తియన్లి గుంపుచ జవుల. జోవయింక సొంత నబగేర్ తయెదె. జేవ్, పడ్డి లిబియ దేసిమ్చి కురేనియ పట్టుమ్చ, బగుప్తు దేసిమ్చి అలెక్సంద్రియ పట్టుమ్చ, కిలికియ ప్రదేసిమ్చ, ఆసియా ప్రదేసిమ్చ తెన్, కోపుమ్ జా, “తుచి బోదన తప్పుచి కిచ్చొగె” మెన, స్రెపనుక ఆరి నింద కెర్రి.

¹⁰ గని ప్రబుచి అత్తు స్రెపనుచి పెట్టి సికడ్కికయ్, జో బోదన కెర్రిన్తె బుద్ది గ్యానుమ్ ఒగ్గర్. చి జేవ్ కోపుమ్ జలన జినుక నెత్త లాజీ జలె.

¹¹ జాకయ్ జేవ్ జోవయిచి లాజీచి రిసాచి గోనక గుట్టు తెన్ కిచ్చొ కెర్రి మెలె, వేర మాన్సుల్క తోడు దెరన, “ ‘మోసే పూర్తుమ్చొచి అత్తి దేముడు దిలి ఆగ్గల్చి రిసా, చి దేముడుచి రిసా ప్రజల్క కిచ్చొ కిచ్చొ సికడ్, ఈంజొ స్రెపను మోసేక, దేముడుక, దూసువ కెర అన్సి. అమ్ సొంత సూన్సుమ్’ మెన తుమ్ నంగ’ మెన జేవ్ తోడు దెరన్ల మాన్సుల్క అబద్దుమ్ సాచి సికడ్ల.

¹² జేవ్ కోపుమ్చ మాన్సుల్ దస్సి ప్రజల్క, వెల్లెల మాన్సుల్క, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గల్ సికడ్లొసా సికడ్లన, సికడ్కికయ్, జేవ్ స్రెపనుకె జా కెర, జోక దెర, నబ వెన్తెనెతె కడ అన,

¹³ అబద్దుమ్ సాచి సంగితనక టీవొ కెల. “ఈంజొ మాన్సు కెర్రిడి తెదొడి ఈంజ దేముడుచి గుడిచి రిసా, మోసే పూర్తుమ్చొ రెగిడ్డి ఆగ్గల్చి రిసా, అబద్దుమ్ సికడ్లె తత్తయ్.

¹⁴ ఈంజొ సంగిలిన్ కిచ్చొ అవ్ సూన అన్సుమ్ మెలె, ‘నబరెతు గెచ్చొవొ యేసు, ఈంజ దేముడుచి గుడిక పాడ్ కెర, మోసేచి అత్తి దిల అమ్చ అలవాట్లు మార్పువ కెరు’ మెన ఈంజొ సంగితె తత్తయ్” మెన జేవ్ మాన్సుల్ అబద్దుమ్ సాచి సంగిలె.

¹⁵ గని ఒత్త సెబతె వెసిలన ఎత్తిజిన్ స్రెపనుక చెంగిల్ దెకిలె, జోచి నముక్కి కిసి జా అన్సి మెలె, పరలోకుమ్చొ దూతచి మొకోమ్చి రితి డిసిలి.

7

స్రెపను సంగిలి బోదన

* **6:2 6:2** నెంజెలి ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు దిలి సుబుమ్ కబుర్’. ‘సుబుమ్ కబుర్’ మెలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు దొర్పు కెర్రి రచ్చనచి కోడు. జో పావల్ దెమొంచువ కెర్రిన్చి రిసాచి కబుర్. యేసు దొర్పు జలొ రచ్చించువ కెర్రిసా జలిన్చి కబుర్. జో అత్తుకుమ్ జా పావల్ గెచ్చయిలె రిసా మాన్సుల్ పరలోకుమ్చి రాజ్మితె బిదితి అవకాసుమ్ దొర్పు జలిన్చి కబుర్.

1 తెదొడి, “జేవ్ నంగిలి సాచి నత్తిమ్ గె?” మెన ఎత్తిక వల్లొ పూజరి నైవనుక పునిలన్.

2 నైవను కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “ఓ బాపుడ్లు, ఓ వెల్లెల మాన్సుల్, అంచి సాచి తుమ్ నూన. పూర్ణమ్, అమ్మచొ అబ్రాహామ్ పూర్ణమ్చొ హారానతె నే ఉట్ట గెతె అగ్గె, జో మెసాపాతమియతె జితె తిలి పొది, గవరుమ్ తిలొ అమ్మచొ దేముడు జోక డీన కెర,

3 ‘తుయి ఈంజ తుచి దేసిమ్ ముల, తుమ్చ మసాంత మాన్సుల్క ముల, వేర దేసిమ్ ఉట్ట గే. *జా దేసిమ్ పాచితె ఎదక వాటు దెకయతె తయిందె’ మెన నంగిలికయ,

4 అమ్మచొ అబ్రాహామ్ మెసాపాతమియ తిలి జా కల్లియుచి దేసిమ్ ముల దా ఉట్ట గెచ్చ, హారాన దేసిమ్ గెచ్చ జితె తిలొ. జో అబ్రాహామ్చొ అబ్బిసి ముర గెతికయ, దేముడు జోక ఒత్త తెంతొ తెద్రయతికయ, తుమ్ అచ్చ జతి దేసిమ్ ఉట్ట అయ్లొ.†

5 గని జో ఇన్నె జితె తిలి పొది, ఏక్ అడుగుచి ఎదిలి టాన్క సొంత మెనంతి రితి, జోక ప్రబు నెలన్ దెయ నాయ్. గని, అబ్రాహామ్క *సంతానుమ్ తెదొడి నెంజలి కి, దేముడు జోక, పడ్డొక ఈంజ దేసిమ్చి బుయి తుచి సొంత అస్తి తుకయ దా గెలిందె. తుకయ, చి తుచి పట్టి జెర్రితనక; తుచి నెకుమచక; కెయక తెయక తతి రితి దా గెలిందె మెన జో ప్రబు నంగిలన్.

6 “దేముడు జోవయింక అన్నె కిచ్చొ నంగిలన్ మెలె, తుమ్చి నెకుమతె పడ్డొక జెర్రితన ఏక్ కాలముక, చెత్తర్ పుంజొ వెర్గులు వేరి దేసిమ్ సైమ తెన్ జితె తవుల, ఒత్త గెతిమాన్సుల్ జా జవుల.

7 గని జా కాలముక జేవ్క ఏలువ కెర్రి దేసిమ్చక అవ్ సిచ్చ కెరిందె. చి సిచ్చ కెర్రి, తుమ్చి నెకుమచక ఒత్త తెంతొ విడ్డల్ జా, బార్ జా ఇత్తల్ ఉట్ట జా, జియ అంక బక్తి కెర్రి తవుల మెన ప్రబు వరుమ్ దా,§

8 అబ్రాహామ్చి నెకుమచ మున్సుబోదల్ ఎత్తిజన్ జో దేముడుచ మాన్సుల్ జతి గుర్చిచి నున్నతి కెరనుక మెన అన్నెక్ *ప్రమానుమ్ దిలొ.† జాకయ, అబ్రాహామ్ ఇన్నాకు జెర్రి అట్టు పొదుల్క జా గుర్చి కెర్రి నున్నతి కెర దిలొ. పడ్డొ ఇన్నాకు యాకోబుక *పాయిలన్, చి యాకోబు కిచ్చుత్తర్పుల్క పాయిలన్. జేవ్ బారజన్ జలె, అమ్మచి నెకుమక తొలితొచ వెల్లెల మాన్సుల్ జలె.

నైవను నంగిలి యోసేపుచి కత

9 “జలె, జేవ్ బారజన్తె దెన్నుజన్ అన్నెసిని యోసేపు మెలొ జోవయించొ బావొనక గోన జా, జా వాట్ అయిలచి ఐగుప్తు దేసిమ్చొ మాన్సు ఎక్కిలొతో *ఏక గెల. గని దేముడు జోక తేడు తా,

10 జో సోడ్ల సైమల్ ఎత్తి తెంతొ రచ్చించువ కెర్లన్. చి ఐగుప్తు దేసిమ్చొ పరో రాసె, యోసేపుక దెక, చెంగిలొ మాన్సు, బుద్ది తిలొసా ఈంజొ” మెన, జోక మెన్సిలన్, చి జోచి గెరెత్తె ఎత్తిచి ఉప్పిరి, ఒండి రాజమచి ఉప్పిరి కి, ‘ఏలువ కెర్పు’ మెన జోక వెల్లొ కెర్లొ. ఒత్త రానొక పిట్టవ యోసేపుక కో వెల్లొ జతి నాయ్.

11 “జలె, †యోసేపు ఒత్త ఏలువ కెర్రి తతికయ, ఒండి ఐగుప్తు దేసిమ్, జోచ అన్నెసిని తిలి కనాను దేసిమ్ కి కరు అయిలె. చి ఎత్తిజన్ గొప్ప సైమల్ జలె, చి అమ్చ మాన్సుల్క కతిసి కేన్ కి దొర్పు జయ నాయ్.

12 గని, ‘ఒత్త ఐగుప్తు దేసిమ్ దాన్ తియ అస్తి’ మెన అమ్చొ యాకోబు పూర్ణమ్చొ నూన తా, దాన్ గెన్న అనతు మెన, పుత్తర్లు జలె అమ్చ మాన్సుల్క ఒత్త తెద్రయిలన్.

13 దొయ్యరి తెద్రయతికయ, అవ్ తుమ్చొ బావొది మెన యోసేపు జోవయింక నంగిలన్. చి జా దీసి తెంతొ యోసేపుచి కుటుంబుమ్చ మాన్సుల్ రాసె జలొ పరో రాసె తెన్ అలవాట్ జలె,

14 చి అబ్బిసి జలొ యాకోబుక, జోచి కుటుంబుమ్చ ఎత్తిక, గెరచ ఎత్తిక, ‘ఇత్తల్ జా కతు. జతు!’ మెన, యోసేపు నంగ తెద్రయిలన్. యాకోబుచి కుటుంబుమ్చ, గెరచ, కెత్తిజన్ జవుల మెలె, డబ్బయ్ పాచజన్.

15 జలె, *యాకోబు జోచ మాన్సుల్ ఎత్తిజన్ తెన్ ఐగుప్తు దేసిమ్ ఉట్ట గెల. యాకోబు ఒత్త జయ, ఒత్త మొర్లన్. జోచ పుత్తర్లు కి ఒత్త జయ మొర్ల, చి

16 జోవయింకొ మొర్లె, కనాను దేసిమ్చి ‘నెకము’ మెలి జేవ్ అగ్గె జితె తిలి బయిలు దేసిమ్తె పినుమ్ వయన, రోచిల. కేన్ మెన్నె రోచిల మెలె, జా నుట్టు వెండి కానుల్క ‘హమారు’ మెలొ ఒత్తచొ మాన్సుల్ అబ్రాహామ్ మెన్సున్ గెన తిలొ. జయ్యి మెన్నె రోచిల.

మోసేచి మత్తెలి నైవను నంగిలిసి

17 “జలె, జేవ్ ఐగుప్తు దేసిమ్ బన జా రవారమి చెత్తర్ పుంజొ వెర్గుల్ జలి పొది, ‘ఐగుప్తుతె జేవ్ నే ఉట్ట గెతె అగ్గె అబ్రాహామ్క నంగ తిలి దేసిమ్ అన్నె ఉట్ట గెతి నమయుమ్ జా అన్నె’ మెన దేముడు దెకిలన్. జా నమయుమ్ జా అయిలె పొది, అమ్చి నెకుమచ జేవ్ బారజన్ పుత్తర్పుల్చ మాన్సుల్ కెత్తిజన్ జా తిల మెలె, ఒగ్గరజన్ జా జెర్రి అస్తి.

18 జేవ్ దస్సి ఒగ్గర ఒగ్గరజన్ గెతికయ, అగ్గెచ పరో మెల రానల్ మొర్రికయ, నొవ పరో ఏలువ కెర్లయ. జో యోసేపుక నేల్లొసా, జోచ మాన్సుల్క విరోదుమ్ జలొసా.

19 జో అమ్చ మాన్సుల్క మోసేమి కెర్లన్. కిసి మెలె, ‘జేవ్ జలె ఒగ్గరజన్ జా అమ్క జినుల’ మెన, ఎత్తిక మారుక మెన, జోవయించ నొవర జెర్రిల బోదల్క ‘దెర్ను నేడ్డు’ మెన, అబ్బిదినిచి అత్తి పరో సైమ కెర దిలన్.

20 “జేవ్ పొదుల్ *మోసె జెర్రిలన్. దేముడు జోక ఒగ్గర సైమ దెకిలన్, చి తిన్నె జొన్నొ ఎద జోవయించ అబ్బిదిని కిసి గె గెరి లుంకడ పోసిల.

21 గని పడ్డొ, జోక అన్నె లుంకడుక నెత్త కెర, అబ్బిదిని బార్ కెర్రికయ, పరోచి దువిసి జోక ఉక్కుల గెరి నా, ‘సొంత పూతు’ మెలి రితి దెక, జోక పోసిల.

22 జా పోన, ఐగుప్తు దేసిమ్చ గ్యానుమ్ ఎత్తి, పండితుల్చి అత్తి నెకడ్లి, చి పడ్డెలె, జో ఒగ్గర తెలిచి తెన్ లట్టబెది, కేన్ కామ్ కెర్లె కి, తెలిచి నిదానుమ్ కెరెది.

†మోసె తప్పెర కెర బయిలు దేసిమ్ ఉట్ట నిగిలిసి

* 7:3 7:3 ఆదికాండుమ్ 11:31, 12:1-3. † 7:4 7:4 ఆదికాండుమ్ 12:4-8. ‡ 7:5 7:5 ఆదికాండుమ్ 15:5, 7, 18, 17:8, 16-19. § 7:7 7:7 ఆదికాండుమ్ 15:13-14. * 7:8 7:8 అత్త † 7:8 7:8 ఆదికాండుమ్ 17:10-14. ‡ 7:8 7:8 ఆదికాండుమ్ 25:26. § 7:8 7:8 ఆదికాండుమ్ 35:22-26. * 7:9 7:9 ఆదికాండుమ్ 37 అద్యయుమ్. † 7:11 7:11 ఆదికాండుమ్ 41-50 అద్యయల్. ‡ 7:15 7:15 ఆదికాండుమ్ 46 అద్యయుమ్. § 7:17 7:17 17చి ఉప్పిరచి తత్తి టాన్: నిర్లమకాండుమ్, లేదీయకాండుమ్ సంక్యాకాండుమ్, ద్వితియోపదేశ కాండుమ్ (నిర్ల 1). * 7:20 7:20 నిర్లమకాండుమ్ 2:1-10. † 7:22 7:23 23చి ఉప్పిరచి తత్తి టాన్: నిర్లమకాండుమ్ 2:11-22.

23 “జలె, మోసేక దొన్నె విసా వెర్పుల్ జలి పొది, ‘అంచ బాపుడ్లు జల అమచ ఇస్రాయేలులతె గెచ్చె దెకినదె’ మెన ఉచర్లన్.

24 జో గెలన్, అన్నె, జోవయింతె ఎక్కిలొక ఐగుప్తు దేసిమచ ఎక్కిలొ పెట్టిన్ దెకిలన్. దెక, జో దెబ్బల్ కయేలోసాక తోడు గెచ్చె, దెబ్బల్ పెట్టోసాక పెట మార్లన్.

25 దన్నె కెర కిచ్చె ఉచర్లొ మెలె, అంక లోకుమ్ కెర్లొ అమచొ దేముడు జోచి అత్తి అమక రచ్చించువ కెరెదె” మెన అమచ ఇస్రాయేలులు అర్దుమ్ కెరనుల, మెన ఉచర్లొ, గని దన్నె ఉచర్లొ నాయ్.

26 అన్నెక్ దీసి, మోసె జా వాటు అయిలె, ఇస్రాయేలులు దొగుల పెట్టుపుట్టె జా అన్తి మెన దెక కెర, “సెంతుమ్ కెరయిందె” మెన ఉచర పాసి జా, కిచ్చె మెలొ మెలె, “బాపుడ్లు, తుమ్ ఎక్కి సెకుమ్చ మాన్పుల్, తుమ్ కిచ్చెక ఎక్కిలొ తెన్ ఎక్కిలొ జట్టి జా అప్పున్?” మెన పుసిలన్.

27 పుసితికయ్, తప్పొ కెర్లొసా మోసేక సాడి వలచ దా కిచ్చె మెలన్ మెలె, తుయ కొన్సొ? అమచి ఉప్పొరి తుక అదికారుమ్ నాయ్, అమక తీర్పు కెరుక తుక సెక్తి నాయ్.

28 కాలి జో ఐగుప్తుచొ మాన్పుక తుయ వెట మార్ల దెబ్బల్ అంకయ్ ఆజి పెట్టె గె? మెన గర్లొల్ జలొ.

29 దన్నె సంగితికయ్, ‘అంక మారుల’ మెన, జా ఐగుప్తు దేసిమి తంక బియె కెర, మోసె ఉట్ట నిగ, దూరి తిలి బయిలు తిలి మిద్దాగు మెలి దేసిమి ఉట్ట గెచ్చె, ఒత్త జెతె తిలన్. ఒత్త తా, వెండ్లి జా దొగుల పుత్తర్పులక పాయిలన్.

‡దేముడు మోసేక డీసిలిసి

30 “అన్నెక్ దొన్నె విసా వెర్పుల్ గెతికయ్, ఏక్ దీసి, మోసె జా బయిలు టాన్చి సీనాయ్ డొంగె తతికయ్, ఒత్త మాములుమ్ కంబొ రూకు అన్నె, రుక్కి ఆగి లగుక దెర్లి. ఆగి లగితొ జా రూకు తెడి, దేముడుచ దూత రితొ జా మోసేక డీసిలన్.

31 మోసె దెక, ఆచారిమ్ జలొ. సరిగా దెకుక మెన ఇదిల్ పాసి గచ్చుక దెర్లి. కిచ్చె సూన్లొ మెలె,

32 ‘అచే తుచ పూర్పులచొ దేముడు. అచే, అబ్రాహామచి, ఇస్సాకుచి, వడ్డొ యాకోబుచి, దేముడు.’ మెన సంగ, దేముడుచి అవాడ్ అయిలె. దన్నె జతికయ్, మోసె బియె, అర్దురి జా, దెకుక దయిరిమ్ జలొ నాయ్.

33 తెదొడి, ప్రబు జోక, ‘తుచ జోడ్లు కడను. తుయ టీవొ జలి టాన్ ఒగ్గర్ సుద్ది అన్నె.

34 జేవే ఐగుప్తు దేసిమచ అంచ ప్రజెలక కెర్లొ అల్లర్ సైమల్ అచే దెక అన్నె. జేవే ఏడ్డిసి నూన అన్నె, చి జోవయింక విడ్డల్ కెర బార్ కెరయిందె మెన, అచే ఉత్త జా అన్నె. అప్పొ, జే! జా కామచి రిసా ఐగుప్తు దేసిమి తుక అన్నె తెర్తయిందె.’ మెన ప్రబు జలొ దేముడు మోసేక సంగిలన్.

35 “జో సీమోసేక జోవయింక మాన్పుల్, ‘అమచి ఉప్పొరి తుక అదికారుమ్ నాయ్. అమక తీర్పు కెరుక తుక సెక్తి నాయ్’ మెన అగ్గె సంగ తిల, గెద. గని జోవయింక ఏలువ కెరుక కి, జోవయింక విడ్డల్ కెర బార్ కెరుక కి మెన, రూక్తె డీసిలొ దూత పోలిక జలొసాచి అత్తి దేముడు జోకయ్ అడ్డ దా తెర్తయిలొ.

36 ప్రబుచి అదికారుమ్ తెడి జోవయింక విడ్డల్ కెర, బార్ కెర, వాల్ దెకయ్తె తిలి పొది, ప్రబుచి సెక్తి తెన్ ప్రబు సంగిల కిచ్చె కిచ్చె వెల్లొ కమె మోసె కెర్లన్. ఐగుప్తు దేసిమక నే ముల్లె అగ్గె కి, వడ్డొ ‘ఎరన’ సముద్రమతె, వడ్డొ జేవే ప్రజెల్ ఎత్తిజెన్ తెన్ జేవే దొన్నె విసా వెర్పుల్ జా బయిలు దేసిమి బుల్లె తిలి పొది కి.

37 “జలె, దేముడు అంకయ్ కిసి తెర్తయిలన్ గే, జోచ కబుర్లు నూనయ్తె రిసా, జోచి కామ్ జర్లు కెర్లి రిసా, తుమ్చ ఇస్రాయేలులతెచొ అన్నెజ్జొక వడ్డొక తెర్తవ టీవొ కెరెదె” మెన అమచ పూర్పులక సంగ తిలొసా జో మోసెయి.

38 అమచ పూర్పుల్ జల ప్రజెల్ ఎత్తి. జట్టు తెన్ జా బయిలు దేసిమి బుల్లె తిలి పొది, దేముడుచొ దూత *సీనాయ్ డొంగె అన్నె డీసె, మోసె తెన్ లట్టెజ్జన్. చి దూతక చి అమచ పూర్పులక జో మోసె మదెనె జా, అమక దెంక మెన దేముడు సాంత రెగిడ్ల ఆగ్నల్, జేవే దెత ఆగ్నల్, జోతె నజ్జన్.

39 “గని అమచ పూర్పుమచ, జో సంగిలి కోడు నూనుక సెన కెర, జోక దూరి కెర్లి రెతి జా, జేవే ముల దిలి ‘ఐగుప్తు దేసిమి తిలిన్క అన్నె కోరవ జల,

40 అన్నె, మోసె డొంగె తెంతొ నే ఉత్త జెతె అగ్గె, అహారోను మెలొ మోసెచొ అన్నెనెతె గెచ్చె కెర, అమక దేముడ్లు జా అమచి పుర్తెత్తొ గెచ్చె అమక వాటు దెకయ్తె రిసా, అమక బొమ్మల్ తెయార్ కెరు. అమక ఐగుప్తు తెంతొ కడ అన్నె జో మోసె కేన ఉట్ట గెచ్చె అన్నె గే, అమ్ నేనుమ్ మెన ప్రజెల్ సంగిల.

41 జేవే పొదులె కిచ్చె కెర్లొ మెలె, వసొన్ పిల్లచి రెతిచి బొమ్మ ఏక్ తెయార్ కెర, జా బొమ్మక జోకర బలి దిల, చి జేవే కెర్లెన్చి రిసా సర్ల కెరన్.

42 జాచి రిసా, జేవే పొద్దుక, జోనుక, సుక్కల్క జోకర్లి ఇస్టుమ్ తిలి, దన్నుచక జోకర్లు! మెన దేముడు జోవయింక ముల, సిచ్చె దిలన్. దన్నె జలిన్చి రిసా, జోవయింక కబుర్లు రెగిడ్లి దేముడుచి కొడెతె రెర్లెవ అన్నె.

‡ఇస్రాయేలుచి సెకుమ్చ, తుమ్ బయిలు దేసిమి బుల్లె తిలి పొది, అంకయ్ గొర్లెల్ గర్లు కండ బలి దెతె తిలదు గె?

43 నాయ్. ‘దేముడ్లు’ మెన వేరచక జోకరుక కోరవ జా, ‘మొల్లొక’ దేముడు మెన, గుడి బంధ జోకర్లదు. సుక్కి గుర్తు తిలొ రొంపాయను మెలొసాక దేముడు మెన జోకర్లదు. దన్నుచచ బొమ్మల్ కెర జోకర్లదు. తుమ్ దన్నె కెర్లి రిసా, బబులొను దేసిమి ఒత్తల్తొ తుమ్ సర్ల సెంతె తతి రెతి, తుమ్చ ఒత్తచ మాన్పుల్ ఏలువ కెర్లొ మెన, జేవే కడ నెత్తు, మెన సిచ్చె దొయిందె” మెన దేముడు రెర్లె సిచ్చె దిలన్.

44 “జలె, జా బయిలు దేసిమి అమచ పూర్పుమచ బుల్లె తిలి పొది ఇదిలిన్ దేముడుచి గుడి తిలి రెతి, టంబుగుడ్డక తెయార్ కెర్లొ దేముడుచి ‡గుడి ముక్కిమ్క జోవయింతెన్ తిలి. ఇన్ తెయార్ కెర” మెన దేముడు మోసేక కిచ్చె సంగిలన్ గే, జో సంగిలి పోలిక, జో సంగిల సామన్లుక తెయార్ కెర్లొ.

45 ఒత్త తెంతొ, మోసె సీమొర యెహోసువ మెలొసా వెల్లొ జలి పొది, అమచ పూర్పుమచ బయిలు దేసిమక జీన ఈంజ

‡ 7:29 7:30 30చి ఉప్పొరిచ తత్తి టాన్: నిర్దుమకాడుమ్ 2:23, 3 అద్యయమ్ ఎద. § 7:35 7:35 నిర్దుమకాడుమ్ 5-14 అద్యయల్. * 7:38 7:38 నిర్దుమకాడుమ్ 19, 20 అద్యయల్, 24:12, 31:18. † 7:39 7:39 నిర్దుమకాడుమ్ 32 అద్యయమ్. ‡ 7:44 7:44 నిర్దుమకాడుమ్ 24:10-31 అద్యయమ్ ఎద. § 7:45 7:45 ద్వితియోచదేశ 34 అద్యయమ్. * 7:45 7:45 యెహోసువ 1-6 అద్యయల్.

దేసిమి ఉట్ట అయిల. *దేముడు తోడు తతికయ్, ఒత్త జితె తిల వేర వేర నకుమలుచ మాన్పుల్క అమచ పూర్గుమచ యుద్దుమ కెర ఉడడ గెల. తెదొడి కి, అమచ పూర్గుమచ జా గుడి వయ అన్. †ఒత్త తెంతో, అమచ పూర్గుమచ దావీదు రానో తిలి ఎడక కి జయ్యి గుడితె దేముడుక బక్తి కెర్తె తిల.

46 జో దావీదుక దేముడు ప్రబు ప్రేమ తిలో, చి యాకోబు బక్తి కెర్తె తిలో దేముడు ప్రబు కెయిడ తెయిడ తతి రితి దేముడుచి గుడి అడ జపున్ బందిదె మెన దావీదు అన జా ఉచర తిలో.

47 దసాచో బందుక మెన జో ప్రబు నెలవ దెయె నాయ్, చి దావీదుచో పుత్తుసి †సాలోమోను రానో జలి పొది, జొయ్యి బందిలో.

48 “గని, ఎత్తిచి కంట వెల్లో తిలో అమచో దేముడు ప్రబు కేన జితయ్ మెలె, మాన్పు తెయోర్ కెర్తె గుడితె తయె నాయ్. జోచి కబుర్లు సంగిలో పూర్గుమచోచి అత్తి రెగిడ్డి రితి;

49 పరలోకుమ అంచి సిజాననుమ్. బూలోకుమ అంచ చట్టో నుదితి పొద్దో. జాకయ్, అంచి విలువచి దేముడుచి గుడి తూమ్ కిసి బందితె? అంచి రిసా గేర్ బందిలె, ఎక్కి ఒత్త తయిందె గె?

50 పరలోకుమ బూలోకుమ ఎత్తి అవ్వి జెర్తయిలయ్, మెన, ఎత్తిచి కంట వెల్లో తిలో అమచో ప్రబు రెడ్ల అన్పు.” మెన జోవయింక పరిచ్చ కెర్తె వెల్లెల మాన్పుల్క సైపను బుద్ది సంగిలన్.

51 “పడ్డో జోక పరిచ్చ కెర్తె జేవ్ వెల్లెల మాన్పుల్క సైపను, తుమ్ రాడ్ జేవ్ మాన్పుల్, దేముడు సంగిలి నుద్ది గుర్తుచి సున్నతి అమ కెరన అన్పుమ్ మెన తుమ్ సంగితను, గని జా ఎత్తి తుమ్క కామ్క నంజె. కిచ్చొక మెలె, తుమ్చి పెట్టి నుద్ది జను నాయ్, తుమ్చ కానో నూనుక నెసితి, చి దేముడుచి నుద్ది తిలి ఆత్మ సికడ్డిసి తుమ్ బచ్చున్ నాయ్. తుమ్చ పూర్గుమచ కిసి పాపుమ్ కెర్తె గే, తూమ్ కి దస్సి.

52 జేవ్ పొదులె, దేముడు కచి కచి అత్తి కబుర్లు తెర్తయిలె, తుమ్చ పూర్గుమచ జోవయింక అల్లర్ కెరుక, జో తెర్తయిలెనతె కక్క నే పిట్టె. పడ్డో, “పరలోకుమచి పున్నిమ తిలో క్రీస్తు రచ్చుంచుప కెర్తెసా జింక అన్పు” మెన జోవయింతె కో సంగిల గే, జేవ్ తుమ్చ పూర్గుమచ జోక మారుక. దస్సి కి, జో క్రీస్తు జెతికయ్, తుమ్ జోక నెన, గేన కెర, జోక మారు గెలదు.

53 ‘ప్రజల్క సికడ్డు’ మెన దేముడు దూతల్చి అత్తి తుమ్కయ్ జోచ ఆగ్నల్ దిలన్, గని జోచ ఆగ్నల్ రితి తుమ్ ఇండుక నెన, దస్సి కెర్లదు” మెన అన్నె సంగిలన్.

స్రెపనుక పత్తల్ గల మార్సిసి

54 జేవ్ వెల్లెల మాన్పుల్ కంజేవ్ కొడో నూన, సైపనుచి ఉప్పిర్చి జేవ్చి కోపుమ్క రకుక నెత్త కెర, దంతో చట్టన్.

55 జో, మాత్తుమ్, జోచి పెట్టి దేముడుచి నుద్ది తిలి ఆత్మ బెర తతికయ్, ఆగానుమ్ పక్క, చెంగిల్ దేక, కిచ్చొ దకిలన్ మెలె, దేముడుచి ఉజడి దకిలన్, చి జో దేముడుచి ఉజెతో పక్క యేను టీవోజ దకిలన్.

56 జా దెక సైపను, “అదె, పరలోకుమ ఉగ్గి జలి రితి దకితసి మెలె, మాన్పు జా జెర్పున్ అయిలో క్రీస్తు రచ్చుంచుప కెర్తెసా దేముడుచి ఉజెతో పక్క టీవోజ అన్పు.” మెన సంగిలన్.

57 జో దస్సి సంగితకయ్, జోవయింకి కోపుమ్చి ఒర్పు దా, జేవ్చి కంట్టో డంకన, జట్టు తెన్ జోచి ఉప్పిర్ నిగ జా జోక దెర్ల.

58 జోక పట్టుమ్ తెంతో వెలవ దా బార్ కెర, జోక పత్తల్ గల మారుక దెర్ల. సాచి సంగ తిలన జోక పత్తల్ గలిలిన్తె బెదిల. పత్తల్ గలుక మెన, జేవ్చ ఉప్పిర్చ పాలల్ కడన కెర, సాపులు మెలో ఉజెడో ఎక్కిలోచి చట్ట తిల.

59 జేవ్ మాన్పుల్ పత్తల్ గల మార్తె తతికయ్, సైపను ఇసి మెన ప్రార్తన కెర్లన్. “ప్రబు జలో ఓ యేను, అంచి జేవు తూయి తుచితె కడ నే” మెన కెర,

60 మొగ్గల్ టొక, గట్టిజ అవాడ్ తెన్ ఒర్పు దా అన్నె, “ప్రబుచ, ఈంజేవ్ అప్పొ కెర్తి పాపుమ్ ఇన్నెయింక చెమించుప కెర్తు!” మెన ప్రార్తన కెర మొర గెలన్.

8

1 సైపను మొర్లిన్తె సాపులు తిలన్. ‘మొర్పు’ మెన జో కి ఒప్పన్ తిలో.

నంపజలన చెదుర్పు జా వేరతె ఉట్ట గెలిసి

జలి, జా దీసి తెంతో, యెరూసలేమ్ పట్టుమతె యేసుక నంపజలన మొత్తుమ్క నంపనెజల యూదుల్ ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ అల్లర్ కెరుక దెర్ల. అల్లర్ కెర జోవయింక ఉడడ్డికయ్, నంపజలనతె ఒగ్గర్జిన్ చెదుర్పు జల. చెదుర్పు జా ఒండి యూదయ ప్రదేసిమి చి సమరయ ప్రదేసిమి గెల. యేసుచ బారికుల్, మాత్తుమ్, యెరూసలేమ్తె తా గెల.

2 జా మదెన, ప్రబుక నత్తిమ్ తిల యూదుల్ సగుమ్జిన్ సైపనుక రోచిల, ఏడుకులు జా ఒగ్గర్ దుకుమ్ తెన్ రోచిల.

నంపజలనక సాపులు ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ అల్లర్ కెర్తె తిలిసి

3 సాపులు, మాత్తుమ్, యెరూసలేమ్తె క్రీస్తుక నంపజలనచి సంగుమ్క పాడ్ కెరుక ఉచర, జోవయింక ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ అల్లర్ కెరుక దెర్లన్. జోవయింక గెరల్ ఎత్తికె గెచ్చొ, వెన, జోవయింక మున్నబోదల్క తేరబోదల్క, ఎత్తిక దెర, జేతెత గలయిలన్.

4 చెదుర్పు జల యేసుప్రబుక నంపజలన, జలి, కిచ్చొ కెర్తె తిల మెలె, జోచి రిసాచి నుబుమ్ కబుర్ నూనయ్తె తా బుల్తె తిల.

5 తెదొడి బారజన్ బారికుల్తె తిలో పిలివ్ మెలోసా, సమరయ ప్రదేసిమిచి పట్టుమ్ ఏకతె గెచ్చొ, యేసుక్రీస్తు, ‘దొర్పు జలో రచ్చుంచుప కెర్తెసా జొయ్యి’ మెన ప్రజల్క బోదన కెర్తె తిలన్.

6 ఒత్తచ ప్రజల్ జోచి బోదన నూన్, అన్నె, జోచి అత్తి జర్గు జల యేసుప్రబుచి నావ్ తెన్ వెల్లో కమె దెక, ఒగ్గర్జిన్ ప్రజల్ ఎక్కి ప్రేమ జా, జో సంగిలి బోదనక నంప కెర, యేసుక నంపజా గెల.

7 కీస కమె పిలివ్చి అత్తి జర్గు జల మెలె, బూతల్క ప్రబుచి నావ్ తెన్ ఉడడ్డె, జేవ్ బూతల్ ఒర్పుప జంక నెత్త కెర, గట్టిజ ఒర్పు దా, పూర్తి ఉట్ట గెల. పడ్డో ఉట్టుక నెతిర్ల మాన్పుల్, సొట్ట మాన్పుల్, చెంగిల్ జల.

8 జాకయ్ జా ఒండి పట్టుమ్తె మొన్పున్ సర్ల జల.

9 ఏక పట్టుమ్తె సిమాను నావ్ తిలో మాన్పు జా. జో అగ్గె, జా పట్టుమ్తె, మంత్రుమ్ కెర్తన కిచ్చొ కిచ్చొ మాయచ గారిడ్లు కెర్తె తిలన్. కిచ్చొ కిచ్చొ వెల్లో కమె కెర, ‘అడె వెల్లో’ మెనన, సమరయ ప్రదేసిమిచి ఎత్తిజిన్క అచారిమ్ కెరెదె.

10 జోచ కమె దెక, “దేముడుచి వెల్లి నెక్కి తిలొసా ఈంజొ” మెన, బాల వెల్లి జా ప్రాంతుమచ ఎత్తిజన్ జోక సంపజా తిల.

11 కిచ్చొక జోక దస్సి సంపజా మోసిమ్ జా తిల మెలె, జో బగ్గర్ వెర్లులు సయతానచ దస కమె కెర కెర జోపయింక ఆచారిమ్ కెర్త తిలన్.

12 గని, దేముడుచి *రాజమచి రిసా, యేసుక్రీస్తుచి అదికారుమచి రిసా, పిలివ్ ప్రజల్క బోదన కెర్త తతికయ్, జోచ కొడొక సంపజా గెచ్చ కెర, తేరీబోదల్ కి మున్నుబోదల్ కి, బాప్తిసుమ్ నజన్.

13 సయతానచ కమె కెర్త జో సీమోను కి సంపజా, బాప్తిసుమ్ నజన్, పిలివ్చి పట్టి బులుక దెర్లన్, అన్నె, యేసుప్రబుచి అదికారుమ్ తెన్ కెర్ల వెల్లి కమె, జొర్జొల్ బాదల్ జల మాన్యుల్ చెంగిల్ జలిసి దెక దెక, జో కి బల్ ఆచారిమ్ జల్.

పేతురు యోహానులుక సమరయతె తెర్తయిలెసి

14 జలె, సమరయచ మాన్యుల్ దేముడు దిలి యేసుప్రబుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ సూన సంపజా అస్సి మెన యేరూసలేమ్తచ బారజన్ బారికుల్ సూన కెర, ‘జోపయింతె గెచ్చ దెకుత్’ మెన, పేతురుక చి యోహానుక తెర్తయిల.

15 జేవ్ దొగుల ఒత్త పాచ కెర, సంపజలనక ‘దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్త జేవ్చి పెట్టి దొర్లు జవున్’ మెన ప్రార్థన కెర్ల.

16 కిచ్చొక మెలె, తెదొడి ఎద ఎక్కి యేసుప్రబుచి నావ్ తెన్ పానితె బాప్తిసుమ్ నజన్ తిల. జోచి అత్తచి నావ్ తెన్ నేతయ్, చి అత్తనెక్కి జేవ్చ దొర్లు జంక నేతయ్.

17 జలె, తెదొడి పేతురు చి యోహాను జేవ్ సంపజల ప్రజల్ ఎత్తిజన్ ఎక్కెక్ల బోడి చడిల, చి దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తనెక్కి జోపయింక దొర్లు జలి.

18 జలె, ‘యేసుచ బారికుల్ బోడి చడ్డెగని, సంపజల మాన్యుల్ దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్త దొర్లు జతయ్’ మెన మంత్రమ్ కెర్త తిలొ సీమోను దెక కెర,

19 “అంక కి జా నెక్కి దా, డబ్బుల్ దెయిందె. అవ్ కి కక్క బోడి చడిందె గే, జోక కి దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తనెక్కి దొర్లు జలి రితి, జా నెక్కి అంక దా” మెన పేతురుక చి యోహానుక సీమోను సంగిలన్.

20 సంగితికయ్, పేతురు, జోక “ ‘డబ్బుల్ దిలి దేముడు దెతి జోచి సుద్ది తిలి అత్తనెక్కి వరుమ్ గెనుక జయెదె’ మెన తుయి ఉచర్ల రిసా, తుచి డబ్బుల్ తుచి తెన్ నానెనుమతె గెన్ను!

21 తుచి పెట్టి దేముడు తెన్ సత్తిమ్ జంక నాయ్, చి జోచి ఈంజా కామతె తుయి బెదుక జయె నాయ్.

22 తుయి ఉచర్ల వెల్లి ఈంజ పాపుమ్ చెమించుచ జంక తుయి కోర్చ జతసి జలె, జోచి దయ తిల తుక రచ్చించుచ కెర్లు మెన, తుయి కెర్ల గార్ కామ్ ముల దా, పెట్టి పూర్తి దుకుమ్ జా జోక ప్రార్థన కెర సంగు. జో కిచ్చొ కెరెదె గే జోచి దయ.

23 సయతానచ పాపుమ్బుద్ది అప్పెక తుచి పెట్టి ఏలుచ కెర్తయ్, అప్పెక తుచి పెట్టి అనల్ గోనల్ అస్సి మెన అవ్ దెకితన్” మెన పేతురు సీమోనుక సంగిలన్.

24 జలె, సీమోను బియఁ గెచ్చ కిచ్చొ మెన బతిమాల్లు జా సంగిలన్ మెలె, “తుయి సంగిలి సిచ్చ అంచి ఉప్పీర్ నే జెతు మెన తుమి ప్రబుక ప్రార్థన కెర.” మెన సంగిలన్.

25 పేతురు, యోహాను, జలె, యేసుప్రబుచి రిసా సాచి సంగ, జోచి సుబుమ్ కబుర్ సూనచ కెర, ఒత్త తెంతొ అన్నె బార్ జా, సమరయచ ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ గవ్వెలి గెచ్చ, బుల బుల, ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ సంగ బోదన కెర్త తా, యేరూసలేమ్తె అన్నె పాచ అయిల.

పిలివ్ ఐతియోపీయు దేసిమ్చొ మాన్యుక బోదన కెర్లెసి

26 మదెన, ప్రబుచొ దూత ఎక్కిలొ పిలివెతె జా కెర, “తుయి ఉట్టు ఇన్నె తెంతొ బార్ జా, దచ్చెన పక్కచి వట్టి, మెలె యేరూసలేమ్ తెంతొ గాజా పట్టుమ్ ఎద పాచెతి వట్టి గో” మెన సంగిలన్.

27 పిలివ్ సూన, బార్ జా, జా వట్టి గెలన్. జా వట్టి గెతె తతికయ్, ఐతియోపీయు దేసిమ్చొ ఆండెర్ జా వాట్ జెతె అన్నె. జో ఐతియోపీయు దేసిమ్చి ‘కందాకె’ మెలి రానిచొ అదికారి, డబ్బుల్ దెకితో అదికారి జా అన్నె. దేముడుక బక్తి కెరుక మెన, జో యేరూసలేమ్తె జా తిలొ.

28 అన్నె అన్నె జోచి సొంత దేసిమ్ ఉట్టు గెతె అన్నె. జోచి రదుమ్తె వెన తా, దేముడుచ కబుర్లు సంగిలొ యెనయా పూర్లుమచొచి అత్తి రెగిడ్లి పుస్తకుమ్ నదు కెర్త అన్నె.

29 జలె, ప్రబుచి అత్త పిలివ్చి అత్తతె, “తుయి దెకితి రదుమ్క పాసి గెచ్చ దెకు” మెన సంగితికయ్,

30 పిలివ్ జా రదుమ్తెచొ నిగ గెచ్చ, యెనయా పూర్లుమచొచి అత్తి రెగిడ్లి పుస్తకుమ్ జో నదు కెర్లెసి సూన కెర, జోక, “తుయి నదు కెర్లెసి తుక అర్దుమ్ జెతయ్ గె?” మెన పునిలన్.

31 “కో జవున్ అంక అర్దుమ్ సంగిలికయ్ అంక కీన్ అర్దుమ్ జయెదె?” మెన జో సంగిలన్, చి ‘అర్దుమ్ సంగున్’ మెన, రదుమ్తె పిలివ్క వెగడ వెనడ్డన్.

32 దేముడుచి కేన్ కోడు జో నదు కెర్త తిలొ మెలె, “మెండక కండ బలి కెర్ల రిసా ఉదడ నెత్తి రితి జోక అస్స, నెంజెలి రోమల్ కత్తయితి మెక్కె మెండపిల్ల కీసి జమన్ తయెదె గె దస్సి ఈంజొ కి చొడి డంకన తుక్లె తయెదె.

33 ఇన్నెచి విలుచ కడ్ల, చి ఇన్నెచి రిసా సరిగా తీర్పు జతి రితి ఒప్పితి నాయ్. ఇన్నెక ‘బోదల్ పాంయల్’ మెన కీసి సంగుక జయెదె? ఇన్నెక ఈంజ బూలోకుమతె జేవ్ మార్ల!”

34 జో ఆండెర్, పిలివ్క కిచ్చొ మెన పునిలన్ మెలె, “దేముడు ప్రబుచ కబుర్లు సంగితొ జో పూర్లుమచొ కచి రిసా ఇసి సంగితయ్? జోచి సొంతచి రిసా గే, కేన్ జవున్ వేర మాన్యుచి రిసా గె?” మెన పునితికయ్,

35 పిలివ్ చొడి పట్టుచ, జో ఆండెర్ నదు కెర్త తిలి కోడుచి అర్దుమ్ తొలితో సంగ, యేసుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ ఎత్తి, జోక బోదన కెర్లన్.

ఆండెర్ బాప్తిసుమ్ నజన్సి

36 తెదొడి, జేవ్ దొగుల వట్టి గెతె తా పాని గాడు ఏక్ దెకిల. దెక, “అదె, పాని! అవ్ బాప్తిసుమ్ నజనుక కిచ్చొ అడ్డు కిచ్చొగి, నాయ్ గద?” మెన జో ఆండెర్ సర్ల జా సంగిలన్.

* 8:12:8:12 ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ’ దేముడుచి రాజమ్ మెలె, 1 జోపయింక సంపజల మాన్యుల్చి పెట్టి ఏలుచ కెర్లెసి, 2 జోపయింక అత్తనెక్కి ఈంజ లోకుమతె కామ్ కెర్లెసి, 3 ఈంజ ఉగుమ్ మార్లుచ జతి జో ఏదార్దుమ్ ఈంజ లోకుమతె ఏలుచ కెర్లెసి, చి 4 పరలోకుమతె జో ఏలుచ కెర్లెసి.

† 8:37 8:37 గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ మత్తెలి తొలితో రెగిడ్ల సగుమ్ పుస్తకతె 37 నంబర్చి కోడు తయె నాయ్.

† 8:12 8:12 నెంజెలి ‘నావ్’.

37 పిలివ్ జోక “తుయి యేసుప్రబుక పెట్టి వూర్తి నంపజలం మెలె, బాప్తిసుమ్ నజనుక జయెదె.” మెన సంగితకయ్, “యేసుక్రీస్తు దేముడు ప్రబుచో పుత్తుని, కీజలో దొర్కు జలో రచ్చించువ కెర్తెనా జయెదె మెన ఆవ్ నంపజతసి.” మెన ఆండెరో సంగిలన్.

38 తెదొడి రదుమ్క జో టీవె కెర, పిలివ్ ఆండెరో దొగుల ఉత్త పానితె ఉత్తెర్, చి జో ఆండెరోక పిలివ్ బాప్తిసుమ్ దిలన్.

39 తెదొడి, జేవ్ పానితె తెంతో అన్నె బార్ జతకయ్, *ప్రబుచి అత్త పిలివ్క దెర నిలన్, చి ఆండెరో జోక అన్నె నే దెకిలన్. జో ఒగ్గర్ నర్తనంతోసుమ్ తెన్ సొంత దేనిమి ఉట్ట గెలన్.

40 పిలివ్ ఒత్త తెంతో అజోతు మెలి పట్టుమతె డీసిలన్. ఒత్త డీన కెర బార్ జా, ఉత్తర పక్క గెతి వట్టె గెచ్చ గెచ్చ, ఎత్తి పట్టులె గెచ్చెలె ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ సూనవ సూనవ, క్షేరియ పట్టుమతె పాచెలన్.

9

యేసుక నంపజలనక సాపులు అల్లర్ కెర్తె తిలిసి

1 నైవసుక మార్గింతె తెదొడి బెద తిలో సాపులు, ఈంజ మదెనె కిచ్చొ కెర్తె తిలో మెలె, యేసుప్రబుక నంపజా జోవయించ *సిన్పుల్ జలనక *మారిందె మెన బియడ్తె తిలో. జలె, కిచ్చొ కెర్తె మెలె, యెరూసలేమతె ఎత్తిక వెల్లో పూజరితె గెచ్చ కెర,

2 “దమన్ను పట్టుమతెవ అమవ యూదుల్చ నబ గెరల్చ అదికారుల్చ ఆవ్ దెకయ్తె రిసా అంక ఉత్తల్ దె, చి ఆవ్ ఒత్త గెచ్చ, ‘రచ్చన వాటు యేసుయి’ మెన జోవయింక నంపజలనక చజలె, జేవ్ తేర్బిదల్ జలెకి, మున్నుబోదల్ జలెకి, జోవయింక దెర బంద, ఇత్తల్ అమచి యెరూసలేమతె సిచ్చ కెరక మెన కడ అనిందె” మెన నిలన్ సంగిలన్.

3 జలె, సాపులు ప్రయాసుమ్ గెతె తా దమన్ను పట్టుమ్క పాసి అయిలె పొది, ఓదె, ఆగాసుమ్ తెంతో అంకి అందర్ కెర ఉజెడి జోచి నుట్టునంత జా అడ్డు కెర్తె.

4 చి జో బుయ్యె నీడ నిజ తిలి పొది ఏక్ అవాడ్, “ఓ సాపులు, సాపులు, అంక కిచ్చొక సిచ్చల్ అల్లర్ కెర్తెన్?” మెన సంగిలెసి నూన్లన్.

5 బియగెచ్చ, “తుయి కో, ప్రబు?” మెన జో పునిలన్, చి “తుయి గోన కెర్తె యేసు, ఆవ్.

6 అల్లె, తుయ్ ఉట్ట ఈంజ పట్టుమతె గెచ్చ పెను, చి ఒత్త తెంతో తుయి కిచ్చొ కెరక అన్నె గే, తుక సూనయిందె” మెన యేసు సంగిలన్.

7 సాపుల్ తెన్ బెద ప్రయాసుమ్ కెర్తె తిల మాన్పుల్, జలె, జా అవాడ్ నూన్, గని కక్క, నే దెక, కిచ్చొ మెనుక నెత్త కెర, టక్కున జా తిల.

8 సాపులు, మాత్రమ్, బుయి తెంతో ఉట్ట, టీవెజ, అంకివో ఉడ్గె, కిచ్చొ దెకుక నెతిల్లె. జాకయ్ జేవ్ జోక అతు దెర, దమన్ను పట్టుమ్ తెడి ఇండవ నిల.

9 ఒత్త తిర్తె, కిచ్చొ నే కతె, కిచ్చొ నే పిత చువ్వె తా గుడ్డి జా తిలో.

అననీయక ప్రబు సాపుల్తె తెద్రయిలెసి

§ 8:37 8:37 జలె...రచ్చించువ కెర్తెనా చి కోడు దన్ను తయి నాయ్, గని జా అర్దుమ్ ఒత్త తయెదె. *

8:39 8:39 ప్రబుచి అత్త పిలివ్క దెర నిలన్ నెంజెలి జో

మంత్రిచి పెట్టి ప్రబుచి అత్త బెర్తెయ్, జో దెతి నెక్కివరుమ్ జోవయింక దొర్కు జలె, చి ప్రబుచి దూత పిలివ్క కడ నిలన్, చి.... *

9:19 9:1 మత్తుల, మార్కు, లూకా

చి యెహోసూతె ‘సిన్పుల్’ మెన ఒగ్గర్ నుట్టు సంగిలి యేసువ బారజన్ సినులకయి సంగితతి, గని ఈంజ కోడుతెచి రెతి, కో జోవయింక నంపజా జోవయింక నిదానుమ్ ఇండుల గే, జేవ్ ఎత్తిజినక ‘జోవయింక సిన్పుల్’ మెనుక జయెదె.

10 జలె, జా దమన్ను పట్టుమ్తె యేసుక నంపజలో నిదానుమ్ తిలో సిన్పుడు ఎక్కిలో తిలో. జోచి నావ్ అననీయ. జలె, యేసు సిన్పుతె జోక డీన కెర, జోచి నావ్ దెర్తికయ్, జో “అన్నె ప్రబు” మెన జబాబ్ దిలన్,

11 ప్రబు జోక, “తుయి ఉట్ట, సోగ మెలి వీది గో, చి యూదా మెలో ఎక్కిలోచి గెరి గెచ్చ, ‘తార్కు పట్టుమ్తె జెర్తిలో సాపులు మెలోసా తెన్ దన్నుల్ జయిందె’ మెన సంగు. జో జా గెరి తా ప్రార్దన కెర్తె అన్నె.

12 జో ప్రార్దన కెర్తె తతకయ్, జోక కిచ్చొ సిచ్చ దెకవ అన్నె మెలె, అననీయ మెలో ఎక్కిలో జో సాపులు తిలి గెరి జా కెర, పెన, జోక ‘అన్నె దెకున్’ మెన జోచి బోడి చడెదె మెన, ఆవ్ సాపుల్క సిచ్చ దెకవ అన్నె” మెన ప్రబు జో అననీయక సంగిలన్.

13 గని అననీయ బియగెచ్చ, “జో మాన్పుచి రిసా ఒగ్గర్జన్ సంగ అన్నె, యెరూసలేమతె తిల తుచయ్ నుద్ది తిల మాన్పుల్క జో ఎదివాబ్ అల్లర్ కెర అన్నె.

14 జో ఇత్తల్ అయిలె, తుచి నావ్ దెర్తన ఎత్తిక దెర, బందుక మెన ఎత్తిక వెల్లెలె పూజర్లు జోక నిలవ్ దా అన్నె” మెన సంగిలన్.

15 గని ప్రబు జోక, “ఒత్త గే, ‘యూదుల్ నెంజెల వేర దేసిమచ మాన్పుల్క, రానల్క, ఇస్రాయేలుల్క కి, అంచి నావ్ తెన్ అంచి రిసా సాచి జప్పన్’ మెన ఆవ్ జోక రిసాన అన్నె.

16 జో కి అంచి నావ్ అంచి కామచి రిసా ఎత్తివాబ్ అల్లర్ బాదల్ నేడెదె. జోక జా ఎత్తి దెకయిందె” మెన ప్రబు జబాబ్ దిలన్.

17 ప్రబు దన్ను సంగితకయ్, అననీయ బార్ జా గెచ్చ, ప్రబు సంగిలో గెరి పెన, సాపుల్క బోడి చడ, “ఓ సాపులు బావో, తుయి వట్టె జెతె తతకయ్ తుక డీసిలో యేసు తుక ‘దెకున్’ మెన, దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్త తుచి పెట్టి తతి వరుమ్ తుక దొర్కు జప్పన్ మెన అంక ఇన్నె తెద్రవ అన్నె” మెన అననీయ సంగిలన్.

18 సంగిల్ బేగి, సాపుల్చ అంకివో తెంతో పొరల్ రితన కుసిడ్ల, చి జేవ్ అంకివో అన్నె డీనల. తెదొడి జో ఉట్ట, బాప్తిసుమ్ నజన,

19 అన్నెమ్ కెర, అన్నె నత్తు జలో.

ఒత్త తెంతో, సాపులు జా దమన్ను పట్టుమ్తె యేసుక నంపజల సిన్పుల్ తెన్ నగమ్ దీనల్ తా గెలో,

20 చి బేగి జోవయించ నబ గెరల్ యేసుచి రిసా కిచ్చొ సాచి సంగితె తిలన్ మెలె, “నిజమి, అమచో దేముడుచో ఎక్కిలో పుత్తున్ దొర్కు జలో రచ్చించువ కెర్తెనా, జో” మెన సాచి సంగితె తిలన్.

21 సాపులుక, ‘జో ఇసి సాచి సంగితయ్’ మెన సూన, ఎత్తిజన్ ఆచారిమ్ జా, “యెరూసలేమ పట్టుమ్తె ప్రబుచి నావ్ దెర్తన ఎత్తిజన్క అగ్గె అల్లర్ కెర్తె తిలోసా ఈంజో, నెంజె గే? ఇన్నెవ నంపజలనక ఎత్తిక వెల్లెలె పూజర్లుచి తీర్పు కెర సిచ్చ కెరప్పక మెన దెర బందుక ఉచర, ఇత్తల్ అయిలో” మెన కిచ్చొ ఉచరుక గే నేన గెల.

22 జలె, సాపుల్క రోజుక ప్రబు అన్నె నెక్కి దిలో, చి దమన్నుతె జెతె తిల యూదుల్చ నబతె జో బోదన కెర కెర, యేసుక, ‘నిజమి దొర్కు జలో క్రిస్తు రచ్చించువ కెర్తెనా జో

మన తెలివి తెన్ రుజ్జుల్ బెదయ్తె తిలొ, చి నంపనెంజల యూదుల్ కిచ్చొ జబాబ్ దెంక గే నేన గెల.

సాపుల్ మారుక మెన యూదుల్ కుట్ట ఉచ్చర్

23 ఒగ్గర్ దీనల్ గెతికయ్, సాపుల్ మారుక మెన యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ కుట్ట ఉచ్చర్,

24 గని జేవ్ కుట్ట ఉచ్చర్లినె రిసా సాపులు నూన్లొ. జోక మారుక మెన రోజుక అందరె మెద్దెనె పట్టుమచ గుమ్మలె మాన్సుల్ రకితె తప్పల, చి రిసా,

25 జోచ సిన్సుల్ కిచ్చొ కెర్త మెలె, ఏక్ దీసి అందరె జోక బోడెవ దా, పట్టుమచి డోకి తిలి కోటెచి గదితె వెగడ దా, ఏక్ గంపత వెనడ దా, కిట్టివాబ్ వాలివొ తెన్ కోటె ఒత్తలతో ఉత్తప దిల, చి ఉట్ట నిగిల్.

26 జలె, సాపుల, యెరూసలేమ్ పట్టుమతె పావ జా, ప్రబుచ ఒత్తప సిన్సుల్ తెన్ బెదుక ఉచ్చర్లొ, గని జోవయింక “నిజమి, మార్పువ జా ప్రబుచ సిన్సుడు జా అన్సు” మెన నంప కెర్త నాయ్, చి బియ్ గెల.

27 గని బర్బజా మెలొసా సాపుల్ తోడు జా, బారికుల్తె కడ అన కెర్, సాపులు వట్ట గెతె తిలి పొది ప్రబుక దెకిలిసి, ప్రబు జో తెన్ లట్టబిసి, పట్టె దమన్సుతె సాపులు దయిరిమ్ తెన్ యేసుచి నావ్ తెన్ బోదన కెర్లినె ఎత్తిచి రిసా బర్బజా బారికుల్తె సాచి సంగిలన్.

28 జాకయ్ జా దీసి తెంతొ యెరూసలేమ్తెవ ప్రబుచ జేవ్ బారికుల్ జోక నర్త తెన్ బెదవన్లు, చి జోవయింతెన్ తా, రోజుక ప్రబుచి నావ్ తెన్ దయిరిమ్ తెన్ బోదన కెర్తె తిలన్. పట్టె, యేసుక నే నంపజల గ్రీకు బాస లట్టబై యూదుల్క ప్రబుచి సాచి సాపులు సంగితె తిలన్. రుజ్జుల్ బెదయ్తె తిలన్, గని జేవ్ జోక మారుక కోరవ జా తిల.

30 జోక జేవ్ మారుక కోరవ జలినచి రిసా సిన్సుల్ మెన కెర్, జోక కైసరియ పట్టుమ ఏదక బోడెవ దా కెర్, ఓడతె వెగడ, జో జెర్మిలి తార్పు పట్టుమతె తెర్తప దిల.

31 జలె, సాపులు నంపజా మార్పువ జలినచి రిసా, జేవ్ పొదుల, ఒండి యూదయ ప్రదేసిమి, గలిలయ ప్రాంతమతె చి సమరయ ప్రదేసిమతె యేసుక నంపజలనక కో అల్లర కెర్తె నాయ్, చి అన్సె డిట్టుమ్ జల. ప్రబుక బియ్ సత్తిమ్ ఇండితె తిల, చి దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్త జోవయింక దయిరిమ్ కెర్తె తిలి, చి అన్సె ఒగ్గర్జిన నంపజా, జోవయింతెన్ బెదిల.

32 జేవ్ పొదులె, పేతురు ఒండి బుల్తె తా, నంపజలన ఎత్తిజినక దెకితె తిలొ, చి లుద్ద మెలి ఏక్ పట్టుమతె ప్రబుచయ్ జల మాన్సుల్ జెతె తిలినతె జో తెన్ అయ్లొ.

33 ఐనయ మెలొ ఎక్కిలొ అన్సె. జో ఉట్టల, కదుల్ జంక నెత్త కెర్, అట్టు వెర్నల్ అంతుర్నొతె ఎంగ్లె అన్సె.

34 పేతురు, జలె, జోక దెక, “ఓ ఐనయ, యేసుక్రీస్తు తుక చెంగిల్ కెర్తయ్. ఉట్ట, తుచి అంతుర్నొ చెంగిల్ కెర్తయ్” మెన సంగిలన్. సంగిలి బేగి, జో చెంగిల్ జా ఉట్టొ.

35 జో చెంగిల్ జలిసి, లుద్ద పట్టుమచ జా సారోసు ప్రాంతమచ ఎత్తిజిన దెక, జోవయింక ఒగ్గర్జిన ప్రబుక నంపజా మార్పువ జల.

36 జలె, యెప్పే మెలి పట్టుమతె తబితా, నెంజలె దొర్కా మెలి నావ్చి తేరబోద యేసుక సిన్సుడ్చి జా అన్సె. జా కీసి మాన్సు మెలె, మాన్సుల్క ఒగ్గర్ ప్రేమ దెకితె తయెదె, బీద సుదల్క ఒగ్గర్ తోడ కెర్తె తయెదె.

37 ఏక్ దీసి, జొర్జొ నేడ మొర గెలి. జాక దోవ కెర సుబ్బుమ్ కెర, గెర్చి అంతస్తుమ్చి గదితె పీనుమ్ నిజడ దిల.

38 యెప్పే మెలి జా మాన్సు మొర్లి పట్టుమక పేతురు తిలి లుద్ద పట్టుమ దూరి నాయ్, చి పేతురుక “ఒత్త అన్సె” మెన సిన్సుల్ నూన తా, “బే బేగి జె” మెన దొగులచి అత్తి సంగ తెర్తయ్లె.

39 పేతురు బేగి ఉట్ట, జోవయింతెన్ గెలన్. జా గెరి జో పావెలె, జోక జా ఉప్పరిచి గదితె బోడెవ దిల. ఒత్త జా పట్టుమచ రండెల్ మాన్సుల్ బెర అన్సె. జేవ్ పేతురుచి సుట్టునంత బీడ ఏడ ఏడ, జా మొర గెలి దొర్కా చెంగిల్ తిలి పొది “బీద సుదల్” మెన, జోవయింక తున తిల పాలల్ ఎత్తి పేతురుక దెకయ్లె.

40 పేతురు, జలె, జేవ్ ఎత్తిజినక బార్ కెరవ దా, మొగ్రల్ టెక ప్రబుక ప్రార్థన కెర్లన్. తెదొడి, పీనుమ్క దెకితె తిల పనుల, “ఓ తబితా, ఉట్ట!” మెన జాక సంగిలన్. సంగితికయ్, అంకివొ ఉగిడ్చి, చి పేతురుక దెక, వెనెలి.

41 పేతురు జాక అతు దెర బీడన్లొ, చి రండెల్ మాన్సుల్క చి ప్రబుచయ్ జల ఒత్త తిల అన్సె మాన్సుల్క బుకారా కెర్, ‘జేవ్ జా అన్సె’ మెన దెకయ్లెన్.

42 జా ఒండి యెప్పే ప్రాంతమతెవ మాన్సుల్ జేవ్చి రిసా నూన్లొ, చి జోవయింతె ఒగ్గర్జిన ప్రబుక నంపజల.

43 పట్టె పేతురు ఒత్త చమె పిక్యంతొ సీమోసు మెలొ ఎక్కిలొచి గెరి ఒగ్గర్ దీనల్ తా గెలన్.

10

కొర్నేలిక ప్రబు సిన్పుతె కబుర్ తెర్తయ్లినె

1 కైసరియ పట్టుమతె కొర్నేలి మెలొ మాన్సు ఎక్కిలొ తిలొ. రోమ్ దేసిమ్చి జమాన్సుతెచి ఇటలీ మెలి జుబుచొ *పుంజెకిజిన జమాన్సుక వెల్లొ, జో.

2 కీసా మాన్సు మెలె, జో యూదుడు నెంజలె కి, దేముడుక బియ్, నిదానుమ్ తెన్ ఎక్కి జోకయ్ బక్తి కెర్తె తిలొ. జోకయ్ ప్రార్థన కెర్తె తిలొ చి యూదుల్చ బీద సుదల్క చెంగిల్ దెక దర్ముమ్ దెతె తయెదె. జోచి గెర్చ మాన్సుల్ ఎత్తిజిన కి దన్సె తిల.

3 ఏక్ దీసి, రమారమి తిన్సి గంటల్ మెద్దెనె, ప్రబు దెకయ్లె సిన్పు ఏక్ దెకిలన్. కిచ్చొ మెన జా సిన్పుతె సాన్సుమ్ దెకిలన్ మెలె, దేముడుచొ దూత ఎక్కిలొ జా గెరి వెన, జోక, “ఓ కొర్నేలి” మెన బుకార్తెకయ్,

4 కొర్నేలి అధుర్ జా దెక, “ప్రబుచ, ఈంజ కిచ్చొ?” మెన పునిలన్, చి దూత జోక “తుచ ప్రార్థనల్ నూన, బీద సుదల్క తుయ దర్ముమ్ దిలిన దేముడు దెక, నర్త జా అన్సె.

5 తుయ అప్పె కిచ్చొ కెరుక అన్సె మెలె, యెప్పే పట్టుమతె మాన్సుల్క కబుర్ తెర్తపు, చి పేతురు మెలొ సీమోసుక ఇత్తల్ కడ అన్సె.

6 జోక ఒత్త కేన చజుక మెలె, చమె పిక్యంతొ సీమోసు మెలొ ఎక్కిలొతె తయెదె. జోచొ గేరు సముద్రమ్ సాడి తయెదె” మెన దూత సంగ ఉట్ట గెలన్.

7 కబుర్ సంగిలొ జో దూత ఉట్ట గెతికయ్, కొర్నేలి దొగుల జోచ గోతు మాన్సుల్క, చి దేముడుక నిదానుమ్చొ జోచి తెడి తిలొ జమాను సుదొ ఎక్కిలొక బుకారా కెర్,

8 దూత డీసిలిసి సంగిలిసి ఎత్తి. జోవయింక సంగ కెర్, యెప్పేతె జోవయింక కబుర్ తెర్తయ్లెన్.

* 10:1 10:1 పుంజెకి నయ్సన్యమ్ మాన్సుల్క అదికారి

పేతురుక ప్రబు దెకయేలి సిప్ప

9 అన్నెక్ దీసి, జేవ్ మాన్సుల్ కొర్నేలి తెంతో ప్రయాసుమ్ జెతె తా యెప్పేక పాసి జా గెతికయ్, పేతురు ఒత్త గెరి తా, ప్రార్థన కెరుక మెన, రహరమి మెద్దెన ఒర్పు వెగిల్.

10 ఒత్త ప్రార్థన కెర్తె తిలె, జోక చూ కెర్తె. 'కిచ్చొగె కతసి కావలె' మెన కబుర్ తెద్రయేతికయ్, ఎట్టాచ మాన్సుల్ తెయార్ కెర్తె తతికయ్, ప్రబుతె పేతురుచి మెన్సు పూర్తి తా, ప్రబు దెకయేలి సిప్ప ఏక్ పేతురు దెకిలన్.

11 కిచ్చొ దెకిల్ మెలి, పరలోకుమ్ ఉగ్గి జలి, చి ఏక్ వెల్లి తెర జుచ చెత్తర్ కోసల్తె దెరయ్ జా, బుయ్యె ఉత్త జెతె అన్నె.

12 జా తెరచి ఉప్పిరి కిచ్చొ బెర అన్నె మెలి, బూలోకుమ్చ ఎత్తి రకల్ జంతువుల్, సొమ్మల్, అయివో, అగాసుమ్చ పిట్టలు.

13 అన్నె, "ఓ పేతురు, ఉట్ట, కండ, పోడు కా" మెన ఏక్ అవాడె అయేలిసి పేతురు సూగ్.

14 గని జో, "నాయ్, ప్రబు. నెంజె. అవ్ జెర్తిల్ తెంతో కిచ్చొ గారచి అవ్ కెయ్యె కయ్ నాయ్" మెన ప్రబుక సంగిలన్.

15 జలి, అన్నెక్ సుట్టు ప్రబుచి జా అవాడెచి జోచి తెన్ ఉంక్తయిలన్. కిచ్చొ మెన సంగిలన్ మెలి, "సుద్ది అన్నె. కుక జయెద" మెన కిచ్చొచి రిసా దేముడు సంగ అన్నె గే, జాక తాయ్ 'గారు' మెన సంగు నాయ్" మెన సంగిలన్.

16 తివ్వెరి ఇసి జలి, చి పరలోకుమ్తె జా ఎత్తి అన్నె ఉక్కిల్ జలి.

17 జలి, "అవ్ దెకిలి సిప్పచి అర్దుమ్ కిచ్చొ?" మెన, పేతురు కిచ్చొ. ఉచరుక గే నేన తతికయ్, ఏదె, కొర్నేలి తెద్రయేల మాన్సుల్, "సిమోనుచో గేరు కేన్ గేరు?" మెన పున సూన తా, ఒత్త గుమ్ముమ్ టీవోజ తిల.

18 "పేతురు మెలో సిమోను ఇన్నె జెతె అన్నె గె?" మెన కేక్ గెల.

19 పేతురు, జలి, 'సిప్పచి అర్దుమ్ కిచ్చొ?' మెన ఉచర్తె తతికయ్, ప్రబుచి అత్త జోక, "ఈందె, తీగ్ల మాన్సుల్ తుక చజితతి.

20 తుయ ఉట్ట ఉత్త గే, చి తుక కేనె కడ నెవుల గే, అన్యాయుమ్ నెంతె జోవయింతెన బెద గో. అచ్చె జోవయింక తెద్రవ అన్నె" మెన సంగిలన్.

21 జాకయ్ పేతురు జేవ్ మాన్సుల్తె ఉత్త జా, "తుమ్ చజెతెసా అచ్చె కిచ్చొక జా అన్నెన్?" మెన పుసిలన్.

22 జేవ్, "కొర్నేలి మెలో పుంజెక్జీన్ జమాన్సుక వెల్లి మాన్సు అమ్క తెద్రవ అన్నె. జో దేముడుక బితేసా, నత్తిమ్ తిలెసా. తుమ్చ యూదుల్ ఎత్తిజిన్ జోక, చెంగిలో మాన్సు జో, మెన సంగితతి. జోక, జలి, దేముడుచో దూత ఎక్కిల్ డీన కెర్, పేతురుక బుకారచన్, చి జో కిచ్చొ సంగెదె గే తుయ సూను, మెన సంగితకయ్, తుక కడ నెతి రిసా అమ్క జో తెద్రవ అన్నె" మెన జేవ్ తీగ్ల పేతురుక సంగిల. తెదెడి "అన్యాయ్ కా కెర్, అజక ఇన్నె నిద్ర తా" మెన పేతురు గెరి బుకారా, జేవ్క మరియాచ కెర్లన్.

పేతురు కొర్నేలితె గెలిసి

23 అన్నెక్ దీసి వెందలె ఉట్ట, పేతురు, జేవ్ తీగ్ల తెన్, చి యెప్పేతెచ ప్రబుక సంబజల అన్నె నాచ్చుజీన్ తెన్, కొర్నేలితె గెచ్చుక బార్ జల.

24 అన్నెక్ దీసి కైసరియ పట్టుమ్తె పాచ, పట్టుమ్తె వెసిలె, కొర్నేలి జోవయింక రకితె తా. 'పేతురు కిచ్చొ మెనెదె గే సూనితు' మెన, జోవయింక మాన్సుల్క, జోచ గోతుల్ ఎత్తిక బుకారా కెర్ తెయార్ జా అన్నె.

25 జలి, పేతురు జోచి గెరి పావెతికయ్, కొర్నేలి దన్నుల్ జా జోచి చట్టె నిర్దు సీడ జోకర్లన్.

26 గని పేతురు జోక ఉట్టవ కెర్, "తుయ టీవోజ, అవ్ కి తుచి రిజో మాన్సు" మెన, జో తెన్ అన్నె లట్టబై తా,

27 గేర్ తెడి వెసిలె, ఒగ్గర్జన్ జనాబ్ ఒత్త బెర అన్నె.

28 జలి, పేతురు జోవయింక తెదెడి, "అమ్ యూదుల్, జలి, యూదుల్ నెంజలసచ గెరిలె వెనుక జలి, యూదుల్ నెంజలస తెన్ బెదుక జలి, అమ్క గారు మెన తుమ్ జాన్సు. గని, అవ్ కిచ్చొ గారు మెనుక జయె నాయ్, కక్కు నిస్కారుమ్ దెకుక జయె నాయ్, మెన దేముడు అంక అప్పె దెకవ అన్నె.

29 జాక, తుమ్ సంగ తెద్రయేతికయ్, కిచ్చొ అన్యాయుమ్ నెంతె అయేలయ్. జలి, కిచ్చొచి రిసా అంక బుకారా అన్నెన్?" మెన పుసిలన్.

30 కొర్నేలి కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలి, "ఎదిలి వేలయ్, అప్పెక చెత్తర్ పొదుల్ జయెదె, అవ్ తిన్నె గంటల్ మెద్దెనె గెరి ప్రార్థన కెర్తె తతికయ్, చొక్కిల ఉజ్జె తిల పాలల్ గలన తిలో ఎక్కిల్ అంచి పుర్తె టీవోజ, అంక,

31 'ఓ కొర్నేలి, తుయ ప్రార్థన కెర్తె తతిసి దేముడు సూన అన్నె. తుయ బీద సుదల్క దర్బుమ్ దెతె తతిసి దెక అన్నె.

32 జాకయ్, యెప్పే పట్టుమ్తె, చము పిక్యతో సిమోను మెలో ఎక్కిల్ నమ్మద్రుమ్ సాడి జితయ్. జోచి గెరి గెచ్చ, ఒత్త తిలో పేతురు మెలో సిమోనుచి రిసా పునుతు మెన మాన్సుల్క కబుర్ తెద్రవ." మెన అంక జో దేముడుచో దూత సంగిలన్.

33 సంగిల్ బేగి, తుచితె కబుర్ తెద్రయేలయ్, చి తుయ తుచి దయక అయేలది. అట్టె, సంగు మెన ప్రబు తుక కిచ్చొ ఆద్ర దా అన్నె గే, జా సూనుక మెన అమ్ ఎత్తిజిన్ దేముడుచి నాన్ తెన్ బెర అన్నెన్."

34 పేతురు చోడి పుట్ట కిచ్చొ మెన తెదెడి బోచన్ కెర్లన్ మెలి, "దేముడు తేడల్ దెకె నాయ్ మెన అవ్ అప్పె నిక అన్నె.

35 కేన్ దేసిమి కో జోక బితతి, జోచి కోడ్ రితి కెర్తతి గే, జోవయింక తేడల్ నే దెకితె, జో 'అంచయ్ మాన్సుల్' మెన చెంగిల్ దెకితయ్ మెన అప్పె దెక అన్నె.

36 "జలి, ఇస్రాయేలులు మెల అమ్ యూదుల్తె దేముడు తెద్రయేలి కబుర్ తుమ్ జాన్సు. యేసుక్రీస్తుచి తెడి పాపుమ్ గెతి వాటు దొర్కు జలి, చి దేముడుక మాన్సుల్క అడ్డు నాయ్ గే, చి సింతుమ్ దొర్కు జలి మెలి కబుర్ జా, జో యేసుయి ఎత్తిక ప్రబుయి.

37 జలి, తుమ్ కెర్త పాపల్క పెట్టి దుకుమ్ జా బాప్సినుమ్ నజన, మెన యోహాను బోచన్ కెర్ కెర్ పాపుమ్ గెతి గుర్తుక బాప్సినుమ్ దెతె తిలి తెంతె, 'గెలిలయ ప్రాంతమ్తె మెదొల్ జా అమ్ యూదుల్చి ఒండి యూదయ ప్రదేసిమి జా సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్ జా అన్నె.

38 మెలి, నజరేతు గచ్చె వడ్డ తిలో యేసుక 'ఈంజోయి అమ్చో ప్రేమ తిలో పుత్తు, ఈంజోయి దొర్కు జలి రచ్చించువ కెర్తెసా' మెన దేముడు జోచి సుద్ది తిలి అత్తచి గుర్తు దెకవ నక్తి అదికారుమ్ దిలసి జాన్సు. పడ్డో, దేముడు జోవయింక పెట్టి తిలి రిసా, మాన్సుల్క చెంగిల్ దెకితె తా, సయ్తాన్ అల్లర్

కెర్తన ఎత్తిజనక చెంగిల్ కెర్తె తా యేసు బుల్తె తిలిసి తుమ్ జాన్సు.

39 “అమ్ యూదుల్చి ఒండి దేసిమ్ కి, అమ్చి యెరూసలేమ్ పట్టుమతే కి, జో యేసు కెర్లిసి ఎత్తిక అమ్ సాచి జా అన్నుమ్. గని జోక నిలువతే బీడే కెర మార్గ.

40 దేముడు అబ్బిసి తిరతక జోక అన్నె జయడ, జో అన్నె జలిన్క మాన్సుల్ రుజ్జు దెకిత్ రితి డీసయలన్.

41 కక్క డీసిలో మెలె, ఎత్తిజన ప్రజల్క నాయ్, గని జో దేముడు నిసాన్ల అమ్ కి సాచుల్కయ డీసిలన్. జో జిమ్ జా ఉట్టి వడ్డె, జో తెన్ సగుమ్ సుట్టు అన్నుమ్ కయలమ్.

42 జలె, అమ్క డీస కెర, ప్రజల్ ఎత్తిక అంచి రిసా బోదన కెర, జతనక మొర్తనక ఆకర్ దీసిక అవ్వె తిర్పు కెరుక మెన దేముడు అబ్బె అదికారుమ్ దా అన్నె. సంగ మెన, జోచి రిసా అమ్ సాచి జంక మెన, జో యేసుయ అమ్క ఆడ్ర దా అన్నె.

43 జోచి రిసా కో జోక నంపజపుల గే, జోచి నావ్ తెన్ జోవయించ పావల్ కచితుమ్ చెమించువ జవుల మెన కబుర్ తెద్రయలన ఎత్తిజన సాచి జతతి” మెన పేతురు బోదన కెర్తన్.

44 పేతురు దస్సి బోదన కెర్తె తతికయ్, దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్త జా కోడు సూన్లన ఎత్తిజనచి పెట్టి బెర్లి.

45 వడ్డె యూదుల్చి గుర్తు తిలి సున్నతి కెరంతి అగ్గు నంప కెర్త, పేతురు తెన్ జా తిల, ప్రబుక నంపజల మాన్సుల్ అచారిమ్ జల. యూదుల్ నెంజల జేవ్ అన్నె మాన్సుల్చి పెట్టి కి దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్త ప్రబు సువ దిలిచి రిసా.

46 జా సువ దిలిన్క కిచ్చో గుర్తు దెకిల మెలె, జేవ్ మాన్సుల్ జేవ్ నే సికిల బానల్ తెన్ లట్టుబ, దేముడుచి గవురుమ్ సంగిత తిల. దస్సి జతికయ్, పేతురు,

47 “అమ్క జా సుట్టు జర్గు జలి రితి, ఇన్నెచి పెట్టి కి దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్త దొర్పు జా అన్నె. జాకయ్ ఇన్నెక అమ్ బాప్తిసుమ్ దెంక కిచ్చో అడ్డు నాయ్. కో ‘పోని’ మెనుక బెదె నాయ్” మెన సంగ,

48 “జేవ్ ఎత్తిజన యేసుక్రీస్తుచి నావ్ తెన్ బాప్తిసుమ్ నజన్తు” మెన ఆడ్ర దిలన్.

ఒత్త తెంతో “సగుమ్ దీసల్ ఇన్నె తా” మెన పేతురుక బతిమాలా జా సంగిల.

11

యూదుల్ నెంజల సుదల్ రచ్చించువ జలిన్

1 యూదుల్ నెంజల మాన్సుల్ కి *యేసుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ సూన నంపజా మార్పువ జా అస్సి మెన, సిస్సుల్ తెన్ యూదయ ప్రదీసిమచి నంపజలన ఎత్తిజన సూన్.

2 జలె, సగుమ్ దీసల్ గెతికయ్, పేతురు యెరూసలేమ్తే ఉట్ట అయలన్. యేసుక నంపజల ఒత్తవ మాన్సుల్, యూదుల్ పేతురుక జేవ్ గేల కెర్.

3 “అమ్ యూదుల్చి గుర్తుచి సున్నతి నే కెరన్లన గెరలె కిచ్చోక గెలది? జోవయింతెన్ కిచ్చోక అన్నిమ్ కయలది?” మెన గేల కెర్.

4 గేల కెర్తయ్, జర్గు జలిసి ఎత్తి వర్గు తెన్ పేతురు సంగిలన్.

5 “అవ్ యొప్పే పట్టుమతే తా ప్రార్థన కెర్తె తిలయ్. ప్రార్థన కెర్తె తా, ప్రబుతే అంచి మెన్సు పూర్తి తతికయ్, ప్రబు దెకయ్చి సిప్పు ఏక్ దెకిలయ్. జా సిప్పుతే, వెల్లి తెర రితిసి జేవ్చ చత్తర్ కోసల్తే దెరయ్ జా, పరలోకుమ్ తెంతో ఉత్త జెతె అన్నె. అంచి పాసి ఉత్త అయ్చి.

6 అవ్ సంగి దెకిలయ్, పోన్ మంద, డొంగుర్చ జంతువుల్, అయివో గట్ట, అగాసుమ్చ పేట్టల్ జా తెరచి ఉప్పిరి అన్నె.

7 “వడ్డె ఏక్ అవాడ్ సంగిలిసి సూన్లయ్, ‘ఓ పేతురు, ఉట్ట, కండ పోడ కా.’ మెన సంగిలిసి సూన్లయ్.

8 గని, ‘నెంజ, ప్రబు. అవ్ జెర్లితే తెంతో కిచ్చో గారచి అవ్ కెయ్య కయ నాయ్” మెన సంగిలయ్.

9 సంగితికయ్, పరలోకుమ్ తెంతో జా అవాడ్ అన్నెక్ సుట్టు లట్టుబ, కిచ్చో మెన జబాబ్ దిలన్ మెలె, ‘సుద్ది అన్నె. కంక జయెదె’ మెన, కిచ్చోచి రిసా దేముడు సంగెదె గే, జాక తూయ గారు మెనుక జయె నాయ్ మెన సంగిలన్.

10 తిన్నెర్ ఇసి జలి, చి పరలోకుమ్తే జా ఎత్తి అన్నె ఉక్కిల్ జలి.

11 ఉక్కిల్ జలి బేగి, కైసరియ పట్టుమ్ తెంతో అయల మున్సుబోదల్ తిగ్గి అమ్ తిలి గెరి పాచ అయల.

12 “జోవయింతెన్ బెద గో మెన ప్రబుచి అత్త అంక ఆడ్ర దెతికయ్, జోవయింక తేడ నే దెకిత, బెద గెలయ్. అమ్చి తెన్ బెద అయల సావ్యజిన్ ప్రబుక నంపజలన కి, అంచి తెన్ గెల, చి యూదుడు నెంజలో జో కొర్నేలీచో గెరి పేసిలయ్.

13 ప్రబువో దూత జా దీసి జోచి గెరి టీవ సంగ తిలిసి అమ్క కొర్నేలీ సంగిలన్. దూత సంగ తిలిసి కిచ్చో మెలె, ‘జెవుసు’ మెన సీమోసు పేతురుక కబుర్ తెద్రవు. జో యొప్పేతే అన్నె.

14 జో అయ్చి, అంచి ఏక్ కబుర్ తుమ్క సూనవెదె. జా కోడు సూన నంపజల, తూయ, తుమ్చి గేరెవ మాన్సుల్, సేవ కెర్తన, ఎత్తిజన, పాపుమ్ తెంతో రచ్చించువ జస్తి, మెన జోక దూత సంగ తిలన్.

15 “ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ అవ్ సంగుక దెర్తికయ్, అమ్ సిస్సుల్చి చి అమ్చి తెన్ నంపజల యూదుల్క జా సుట్టు జర్గు జలి రితి, జా గేరెచక కి జర్గు జలి. దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్త జోవయించి పెట్టి అయ్చి.

16 దస్సి జర్గు జతికయ్, ప్రబు అగ్గ సంగ తిలి ఏక్ కోడు ఏదన్ల కెర్తయ్. ‘యోహాను, పాని తెన్ బాప్తిసుమ్ దెతి తిలో, గని వడ్డెక దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్త తెన్ తుమ్క బాప్తిసుమ్ దెమెదె’ ‘మెన యేసు సంగిలిసి ఏద కెర, ‘ఒహో, ఇన్నెతెన్ నెరవెర్పువ జలి’ మెన చినిలయ్.

17 “జలె, అమ్ యేసు క్రీస్తు ప్రబుక నంపజతికయ్ దేముడు అమ్చి పెట్టి జోచి అత్త తతి వరుమ్ కీసి దిలన్ గే, జో అప్పె జేవ్ యూదుల్ నెంజలనక కి దస్సి వరుమ్ దిలన్ మెలె, అవ్ మాన్సు, ప్రబుక, తుచి ఇన్నెమ్ పోని మెనుక బెదెదె గే? బెదె నాయ్!” మెన పేతురు సాచి సంగిలన్.

18 ఈజిప్త సాచి సూన తా జేవ్ గేల కెర తిల బారికుల్, చి ప్రబుక అన్నె నంపజలన, అన్యాయమ్ తంక నెతిర్ల, చి “దస్సి జలె, యూదుల్ నెంజల మాన్సుల్ కి పాపుమ్బుద్ది ముల దా ప్రబుక నంపజలె, జేవ్ కి జోచి నావ్ తెన్ రచ్చించువ జవుల” మెన స్ద్ర తెన్ దేముడుక గవురుమ్ కెర్.

* 10:39 10:39 మత్తయి 27:32.

† 10:41 10:41 మత్తయి 28, మార్కు 16, లూకా 24, యోహాను 20, 21 అధ్యాయల్. * 11:1 11:1 మెలె, ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో’ దేముడు దిలి సుబుమ్ కబుర్. 6:7, 8:14 దెక. † 11:16 11:16 యోహాను 1:5. ‡ 11:17 11:17 ‘క్రీస్తు’ మెలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు పూర్గుమ్ తెంతో ‘తెద్రయిందె’ మెన టీవడ్డె దొర్పు జలె రచ్చించువ కెర్తెసా.

యూదుల్ నెంజల మాన్సుల్ ప్రబుక సంపజా మార్పువ జలిసి

19 స్తవసు బోదన కెర్తె తిలి తెంతో గోన జల మాన్సుల్ అల్లర్ కెర్తి రిసా చెదుర్చ జా తిల యేసుక సంపజలన, ఈంజ మదెనె, ఉత్తర పక్క గెచ్చ, సముద్రుమచి పాసి తిలి పేసికే ప్రాంతుమ ఎద పడ్డా సముద్రుమ ఒత్తల్తోచి కుప్ప, డిబ్బ దేసిమ ఎద, పడ్డా సిరియ ప్రదేసిమచి అంతియొకయ పట్టుమ పక్క బుల బుల, తెదోడి ఎద ఎక్కి యూదుల్కయ ప్రబుచి కీసుబుమ కబుర్ సికడ్త తిల.

20 గని అన్నె సగుమ్జన్, కుప్ప డిబ్బ దేసిమచ, అన్నె జాక దచ్చెన పక్క తిలి సముద్రుమ ఒత్తల్తో తిలి కురేనియ పట్టుమచ, జా అంతియొకయ పట్టుమతె జా కెర, గ్రీకు బాన లట్టట్టె యూదుల్ నెంజలనక కి యేసుప్రబుచి రిసాచి సుబుమ కబుర్ బోదన కెర్తె.

21 జేవ్ బోదన కెర్తెనక ప్రబు తోడు తతికయ, జేవ్ గ్రీసు దేసిమచ సుదతె ఒగ్గరజన్ ప్రబుక సంపజా మార్పువ జల.

బర్బుజాక అంతియొకయతె తెద్రయలిసి

22 'ఒత్తచ యూదుల్ నెంజలన కి ప్రబుక సంపజా మార్పువ జా అస్తి' మెన యెరూసలేమ్ పట్టుమచి సంగుమచ సంపజల యూదుల్ సూన కెర, బర్బుజాక ఒత్త జా సిరియ ప్రదేసిమచి అంతియొకయతె తెద్రయలి.

23 జోవ్ పాచ కెర, 'జేచి దయచి రిసా దేముడు జేవ్ యూదుల్ నెంజలనక వరుమ్ దా ఈంజ ఎత్తి జర్గు కెర అస్తి' మెన రుజ్జుల్ దెక, సర్త జల్, అన్నె, "తుమ్ ప్రబుక ఏక్ మెన్సు నిదానుమ్ తా" మెన జోవయింక దయింమి సంగ బోదన కెర్తెన.

24 జో బర్బుజా చెంగిలో మాన్సు. జోచి పెట్టి దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్త పూర్తి కామ్ కెర్తి బుద్ది, ప్రబుచి ఉప్పిర్చి సముకుమ్, బెర తిలి. బర్బుజా సగుమ్ దీసల్ ఒత్త తా బోదన కెర్తెకయ, అన్నె ఒగ్గరజన్ మాన్సుల్ ప్రబుక సంపజా మార్పువ జల.

బర్బుజా సాపుల్క ఒత్త కడ నిలిసి

25 'తోడు జెవున్' మెన సాపుల్క సంగుక మెన, బర్బుజా తార్పు పట్టుమతె ఉట్ట గెలన్.

26 జోక అంతియొకయ పట్టుమతె కడ అస్సన్, చి వెర్నెక్ పూర్తి ఒత్త తా, ప్రబుక సంపజలనచి ఒత్తచి సంగుమతె బెదితె తా, ఒగ్గర్ ఒగ్గరజన్ మాన్సుల్క సరిగా బోదన కెర్తె. ఒత్త, యేసుక సంపజా సిన్సుల్ జలనక తిలితో అంతియొకయతెయ 'సంపజలన్' మెన సంగయ జల.

27 జేవ్ పాదులె, అన్నె కిచ్చి జర్గు జలి మెలె, *ప్రబుచ 'కబుర్లు సంగిత సంపజలన సగుమ్జన్ అంతియొకయతె అయెల.

28 జోవయింతె ఎక్కిలో, అగబు. జో జలె, సబతె టీవ, ప్రబుచి నెక్తిచి రిసా ప్రబుచి కిచ్చి కబుర్ సంగిలన్ మెలె, 'పలాన్ సమయిమ్మ ఒండి లోకుమతె ఒగ్గర్ కరుపు జెయదె' మెన కబుర్ సంగిలన్. కేన్ కాలుమ్ జో సంగిలి కరుపు జర్గు జలి మెలె, క్లెదియ రాన్ విలుప కెర్తె తిల పాదులె జర్గు జలి.

§ 11:19 11:19 'సుబుమ్ కబుర్' మెలె, ఎత్తి ఆదికారుమ్ తిలో దేముడు దొర్లు కెర్తి రచ్చనచి కోడు. జో పావల్ చెమెంచువ కెర్తెనచి రిసాచి కబుర్. యేసుయ దొర్లు జలో రచ్చెంచువ కెర్తెసా జలిన్చి కబుర్. జో అర్బుతుమ్ జా పావల్ గెచ్చయలి రిసా మాన్సుల్ వరల్కుమ్చి రాజుమతె బెదితి అవకాసుమ్ దొర్లు జలిన్చి కబుర్.

* 11:27 11:27 యేసుప్రబు దేముడు అబ్బొనచి ఉజెతో పక్క వెన జోవయింతెన్ విలువ కెర్తెయ; ఎట్టియల్ 1:13. జాచి రిసా 'ప్రబుచ కబుర్లు' మెలె, అబ్బొనచ యేసుచ కి జెప్పల. † 11:27 11:27 'ప్రబుచ కబుర్లు సంగితన్' మెలె, జోచి అత్త జోవయించి చోడి వట్టయలె, జోవ కబుర్లు జేవ్ సంగల. ‡ 11:29

11:29 బారికుల్ 9:1 చి ఎట్టియ కోడు దెక.

* 12:1 12:1 హేరోడు రాన్ రోమ్ దేసిమచి ప్రబుతుమ్చి తెడి విలువ కెర్తి తిలన్.

29 అంతియొకయతె తిల ప్రబుచ †సిన్సుల్, జలె, జా కరుచి రిసా సూన కెర, సబ కెర కిచ్చి ఉచర్ల మెలె, "కచి నెక్తి తిలి ఎది, జేవ్ డబ్బుల్ ఉక్కుల్వ, చి యూదయ ప్రదేసిమ తిల అమచ సంపజలన బాపుడ్డుక తోడు తెద్రవుమచి" మెన,

30 డబ్బుల్ ఉక్కుల, యెరూసలేమ్చి సంగుమచ వెల్లెల మాన్సుల్క అంటె దెతు మెన, బర్బుజా చి సాపుల్చి అత్తి ఒత్త యెరూసలేమ్తె తెద్రయెల.

12

హేరోడు రాన్ సంపజలనక అల్లర్ కెరుక

1 జా కరుపు నే జతె అగ్గె, *హేరోడు రాన్ యెరూసలేమ్ పట్టుమచి సంగుమచ సంపజలన సగుమ్జన్క అల్లర్ కెరుక దెర్తెన్.

2 జోవయింతె ఏక్ దీసి జేవ్ యేసుచ బారికుల్తె ఎక్కిలోక కండ మార్తన్. యోహానుచో యాకోబు మెలె అన్నెన్క.

3 'యాకోబుక మార్గి రిసా మాములుమ్ యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ సర్త జల' మెన రాన్ దెక, "పేతురుక కి మారిందె" మెన ఉచర, జోక కి జేలి కెర్తె. గని, నే పులయల పోడియె కతి యూదుల్చి పస్సా, పండుగు జా తిలి రిసా 'అప్పె మారుచ నెంజె' మెన,

4 పేతురుక దెర జేలి కెర, 'పండుగు కేడ్త, ప్రెజల్ సాచి జతి రితి సబ కెర మారిందె' మెన, ఉచర, 'ఎక్కి దడి చెత్తరజన్ జమాన్సు జోక రకుతో' మెన సోడ జన్ జమాన్సుక నిస్సన్. చెత్తరజన్ సాప్పు గంటల్ రకెలి అన్నెక చెత్తరజని సాప్పు గంటల్ రకుక.

5 దస్సి పేతురుక జేల్తె రకెతె తిల, గని జా యెరూసలేమ్తెచి సంగుమ్ సుదల్ పేతురుచి రిసా దేముడుక ప్రార్థన కెరుక ములితి నాయ్. జేవ్ దస్సి ప్రార్థన కెర్తి తతికయ,

6 కలిక జోవయింక బార్ కెర తీర్పు కెర మారిందె, మెన పండుగు కేడ్తెకయ హేరోడు ఉచర్తెన్. మదెనె పేతురుక కిసి అన్నె మెలె, జా రాతి, జోక ఏక్ పక్కయ ఎక్కిలోక, అన్నెక పక్కయ ఎక్కిలోక తా, దస్సి దొగుల జమాన్సుచి నెడిమి జో నిజయి అన్నె. పేతురుచ అత్తిలి గొల్లల్ అందయ తిల. పడ్డా జేల్ చి కెడ్తె తెగెగుల జమాన్సు రకెతె అస్తి.

7 జలె, పేతురు దస్సి జేల్తె తతికయ, ప్రబుచో దూత ఎక్కిలో జాక కెర. జోచి పాసి టీవో జలన్, చి జా ఒండి గదితె వెల్లి ఉజడి లగిలి. తెదోడి పేతురుక పక్కయ పెట, ఉట్టవ, "బేగి ఉట్టు" మెన సంగిలన్. బేగి, జోచ అత్తిచ గొల్లల్ కుప్ప గెల.

8 పడ్డా, "తెయార జా జోడ్డు గలన" మెన దూత సంగిలన్. జో సంగిలి రితి పేతురు కెర్తెన్, చి "తుచి డుప్పటి వంగుర్చి అంచి వట్టి జె" మెన దూత సంగితికయ, సంగిల్ రితి పేతురు కెర్తెన్.

9 దూతచి పట్టి ఇండ బార్ జా గెలన్, గని దూతచి అత్తి జర్గు జలిన్క 'నిజాచి జర్గు జతయ' మెన నేనె. 'ఈంజ నిచ్చ దెకితన్' మెన జో ఉచర్తయె.

10 జలె, రకితోసా ఎక్కిలోక ఒత్తల్తో జీన, అన్నెక్కోక ఒత్తల్తో కి జీన, పట్టుమిత ఉత్తిర్ గుమ్ముమచి ఇనుముచి టట్టతె పాచ అయిలె, కిచ్చొ జర్గు జలి మెలి, జాచి ఇస్టుమక జా ఇనుము టట్ట ఉగ్గి జలి, చి పేతురు దూతతెన బారె జా ఏక వీది జిన్నె, బేగి దూత జోక ములిలన్.

11 “సిప్ప నెంజె, నిజామి జర్గు జలి” మెన పేతురు అప్పె పూర్తి అర్దుమ్ కెరన్, చి “హేరోడు జేలి కెర్లిన్ తెంతో, గోస జల యూదుల్ ఉచర్లిసి ఎత్తి తెంతో, అచే విడ్డల్ జతి రిసా ప్రబు జోచొ దూతక తెర్తయిలో మెన, అప్పె కచితుమ్ జాని” మెన వెంగిల్ ఉచర.

12 ఉచర, వట్టి గెచ్చ, మార్పు మెన అన్నెక్ నావ్ తిలొ యోహాను మెలోసాచి అయ్యని మరియచి గెరి పాచిలన్. ఒత్త బగ్గర్జిన్ మాన్సుల్ బెర, జోచి రిసా ప్రార్దన కెర్తె అన్సి.

13 గుమ్ముమచి కెర్లితె జో పెట అవాడ్ కెర్తె, రోడే మెలి తేరబోడ దాక్ నాడి కెర్లి ఉగుడుక అయిలె.

14 పేతురుచి అవాడ్ నూన, జాచి బగ్గర్ సర్ద సంతోసుమ్క ఉగుడుక పచ్చ కెర, గెరి నిగ గెచ్చ, పేతురు కెర్లి పాసి టీచిలెసి మెన సంగిలి.

15 “తుయ వెర్తి జా అస్సిన” మెన, ఎత్తిజిన్ జాక సంగిల. గని, “నాయ్, నిజామి, జో జా అస్సా” మెన, జా దయిరిమ్ తెన్ సంగితికయ్, “జోచొ ‘దూత కిచ్చొగె జా తయెదె” మెల.

16 గని పేతురు కెవ్డిక పెట అవాడ్ కెరక ములి నాయ్, చి నూన, ఉగుడు, జోక దెక అచాదమ్ జల.

17 జో, జలి, ‘తుక్తె తా’ మెల నయగ కెర, జో జేలితె తిలె, జేలితె తెంతో ప్రబు విడ్డల్ కెర్లిసి ఎత్తి కీసి జర్గు జలి గే పూర్తి సంగ కెర, “యేసుచొ బాచొసి జలొ యాకోబుక చి బాపుడ్లు జల నంపజలన ఎత్తిక ఈజ ఎత్తి తుమ్ నూనవ” మెన సంగ, పేతురు వేరతె ఉట్ట గెలన్.

అదికారుల్ పేతురుక నే డీసిలి రిసా జర్గు జలిసి

18 పెందలి, పేతురుక ‘విడ్డల్ జా అస్సా’ మెన జాన్తికయ్, జమాన్సు బమ్మ జా బగ్గర్ అల్లర్ జల.

19 “పేతురుక జేలితె తెంతో బారె కెర అన్తు” మెన హేరోడు అత్తచిలన్, గని ‘డీని నాయ్’ మెన నూన, రకితనక పరిచ్చ కెర, జోవయింక మొర్తి సిచ్చ దా, జా యూదయ ప్రదేసిమ్చి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ ముల దా సముద్రుమ్ పక్కచి జా ప్రదేసిమ్చి కైసరియ పట్టుమ్తె గెచ్చ, ఒత్త తెంతో ఏలుచ కెర్తె తిలొ.

20 ఉత్తర పక్కచ తూరు పట్టుమ్చ, సిదోను పట్టుమ్చచి రిసా హేరోడు బగ్గర్ పెట్టపెట్టి జలొ. జాకయ్ జేవ్ పట్టుమ్చ బగ్గర్జిన్ బెద జా, హేరోడుచి మేడతె జా కెర, రానొచొ గేరక దెకితె ముత్తి జలొ జ్జాన్సు మెలోసా తెన్ సినేతుమ్ కెరన, “రానొ అముక సేతుమ్ దెకున్” మెన జోవయించి అత్తి సంగ తెర్తయిలె. జోవయించి పేసికే ప్రాంతుమ్తె కరువు తతికయ్, జోరానొ ఏలుచ కెర్తె గలిలయ ప్రాంతుమ్తెచ దాన్ జేవ్ కా కా జితతి. జేవ్ జా కంక జో రానొ నే ఒప్పెలిగిన, చూక మొరుల.

21 జాకయ్, జో సంగిలి ఏక డీసి, హేరోడు, రానొ జలి గుర్తు దెకయత జోవయించ చెంగిల పాలల్ ఎత్తి గలన, సింగాసముతె వెన, జోవయింక జొయ్యి గవురుమ్ అసనితి రితి, బెర తిల జేవ్ మాన్సుల్క తెలిచి తెన్ బోదన కెర్తెన్.

22 దస్సి జతికయ్, ప్రెజల్, “ఇన్నెక మాన్సు మెలమ్, గని మాన్సు నెంజె. ఈజొ లట్టట్టె, దేముడు లట్టట్టి రితి జతయ్!” మెన కేకుల్ గెల పులయిలె.

23 “దేముడు” మెన పులయిలె, జో ‘నెంజె’ మెన్ నాయ్, ‘జొయ్యి దేముడు’ మెన దేముడుక గవురుమ్ కెరె నాయ్, చి బేగి, దేముడుదూత ఎక్కిలోచి అత్తి జోక మొర్తి సిచ్చ దిలన్, చి జో జితె తన్సి, కిచ్చొ జోచి అగ్గ కా గెల, చి మొర గెలన్.

24 గని ప్రబుచ సిస్సుల్ జోచి సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర్తె తిల, చి అన్నె బగ్గర్జిన్ ప్రబుక నంపజా మార్పుచ జల.

25 హేరోడు రానొ మొర గెచ్చ సగుమ్ దీసల్ గెలి వడ్డె, క్లోపదియ రానొ ఏలుచ కెర్తె తిల పొదులి, బర్బా సాపులు యెరూసలేమ్తె గెచ్చ, ‘కరువుక అల్లర్ జల మాన్సుల్క దెంక’ మెన, అతియింకయతెచ నంపజలొన్ ఉక్కిలి డబ్బుల్ న దా జోవయించి కామ్ కేడవ కెర, బర్బాచొ సట్లొన్ జలొ మార్పు మెలో యోహానుక దెరన, యెరూసలేమ్ తెంతో ఉట్ట అయిలె.

13

ప్రబు బర్బాక చి సాపుల్క తెర్తయిలిసి

1 అతియింకయతెచ నంగుమ్తె ప్రబుచ కబుర్లు సంగితన సగుమ్జిన్చి, ప్రబుచి రిసా బోదన కెర్తెన సగుమ్జిన్ తిల. జోవయింతె, బర్బా, వడ్డె ‘సిడ్లె’ మెలో సుమెయోను, వడ్డె కురేనియ పట్టుమ్చొ లూకియ, చెత్తర్ ప్రాంతుములు ఏలుచ కెర్తె హేరోడు మెలో రానొచి జతతె వడ్డెలో మనయెను, వడ్డె సాపులు.

2 ఏక డీసి జేవ్ ఎత్తిజిన్ ఎక్కితె తా చమ్మె తా ప్రబుక ప్రార్దన కెర్తె తతికయ్, జోవయింక దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్త ఇసి సంగిలన్, “అంచి ఏక వెల్లి కామ్ కెర్తె” మెన, బర్బాక చి సాపుల్క అచే నిసాన అస్సి, జా కామ్చి రిసా అంచి అత్తి ఇన్నెక తుమ్ సార్పు కెర దెతి గుర్తు కెర” మెన సంగిలన్, చి

3 అన్నె చమ్మె తా ప్రార్దన కెర జేవ్ దొగులక బోడి చడ తెర్తవ దిల.

4 దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్త దస్సి తెర్తయితికయ్, బర్బా చి సాపులు, సముద్రుమ్చి ఒడ్డుతెచి నెలకాయ పట్టుమ్తె ఉట్ట గెచ్చ, ఒడతె వెగ, సముద్రుమ్ జీన, సయప్రన్ కుప్త దేసిమి ఉట్ట అయిలె.

5 తొలితో జా దేసిమ్చి సలమీ పట్టుమ్తె గెచ్చ, యూదుల్చ నబ గెరలె *యేసుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ నూనవ, సాచి సంగిల. మార్పు మెలో యోహాను జోవయింతెన్ తోడు అయిలొ.

6 ఒత్త తెంతో జా సయప్రన్ దేసిమ్చి ఒత్తల్తో పక్కచి పాపు మెలి వెల్లి పట్టుమ్తె గెలి, దీసరి జా గారడేల్ మాయల్ కెర్తె ఎక్కిలొ అస్సి. “యేసుచొ పుత్తున్” మెలి అర్దుమ్ తెన్, ‘బర్యేను’ మెలి నావ జో తియన అస్సి. జో యూదుడు జెర్లిలోసా, గని ఆరిక, ‘దేముడుచి కబుర్ ఈంజ’ మెన, సయతాన్ సిక్కి కోడు జో సంగెదె.

7 జా దేసిమి ఏలుచ కెర్తె అదికారితె తయెదె. జో అదికారిచి నావ్ కిచ్చొ మెలి, ‘సిర్తి పవులు’. జో తెలిచి మాన్సు జయెదె. జో కిచ్చొ కెర్తె మెలి, దేముడు దిలి †సుబుమ్ కబుర్ నూనుక ఇస్టుమ్ జా, బర్బాక చి సాపుల్క బుకార్తెన్.

8 జలె, ఎలుమ మెన నావ్ తియన్లొ దీసరిక సంగుల. జా నావ్చి అర్దుమ్, దీసరి, జో అప్పె, ‘అదికారి క్రీస్తుక నంపజా

† 12:15 12:15 యూదుల్ తెన్ సగుమ్జిన్ కిచ్చొ ఉచర్ల మెలి, ఎత్తి మాన్సుక పరలోకుమ్తె ఏక దూత తయెదె. తిలొ దేముడు దిలి సుబుమ్ కబుర్. † 13:7 13:7 యేసుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్.

* 13:5 13:5 మెలి, ‘ఎత్తి అదికారుమ్

మార్పున జవున నాయ్ మెన, సావుల్ క చి బర్నబాక అడ్డు కెరుక గెల్.

9 రోమ్ దేనిమచి బాన తెన్ 'పవులు' మెన అన్సెక్ నాన్ తిలో జో సావులు, దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తచి సెక్తి జోవయింది పెట్టి బెర్రికయ్, జో ఎలుముక చెంగెల్ దెక,

10 "నయ్తాన్చో పుత్తుని జన్మ, తుయి. తుచి పెట్టి మాయబుడ్డి, ఒగ్గర్ గార్చి, పాపుమ్ తెన్ అస్సిన. సత్తిమ్ ఎత్తిక విరోదుమ్ జన్మ, తుయి, సోగ తిల ప్రబుచ వట్టో వంకడ కెర్ల మాయల్ కెయిడ ములితె?

11 ఈంది, ప్రబు తుక అప్పె సిచ్చ దెతయ్. తుయి గుడ్డి జా అప్పెచి మట్టుక పొడుక కి దెకిన్ నాయ్" పవులు సంగిలన్. సంగెల్ బేగి, జో మాన్సుక అంకివొతె గాండు డంకిలి రితి జా, పూర్తి గుడ్డి జలో, చి జోక ఎత్తి, అందర్ జలి. ఒత్త తెంతో, అంక ఆతు దెర్ కో జలెకు అంక వాటు దెయ్తు ఎక్కిలో ఇండుక నెత్త కెర్ బతిమాల్లా జా పడ్డె తిలన్.

12 అదికారి, మాత్రమ్, జర్గు జలిన్ దెక కెర్, ప్రబుచి చి సెక్తిచి రిసా జలి ఆచారిమ్ జా ప్రబుక నంపజలన్.

పవులు పిసిదియ ప్రాంతుమచి అంతియియకయత బోదన కెర్చిన్

13 తెదోడి పవులు, జోవయింతెన్ తిలన, పాపు పట్టుమ్ ముల దా, ఒడతె వెగ సముద్రమ్ జీన, అన్నె ఇండ గెచ్చ, వంపూలియా ప్రదేనిమచి పెగ్గ పట్టుమ్తె అయిల. జేవ్ ఒత్త తిలి పొది, మార్కు మెలో యోహాను జోవయింక ముల దా, యెరూసలేమ్తె అన్నె ఉట్టు గెలన్.

14 పాపులింసి, మాత్రమ్, ఇండ గెచ్చ పెగ్గ జీన, గలతియ ప్రదేనిమచి పిసిదియ ప్రాంతుమచి అంతియియకయ మెలి పట్టుమ్తె పావెల. బక్తి కెర్చి నెలవ్ కడన్చి దీసి, యూదుల్ చి నబగెరి పెన, వెనెల.

15 మోసో పూర్తుమచిచి అత్తి దేముడు రెగ్గయిల ఆగ్నల్ జలెకు, పూర్తుల్ చి అత్తి సంగిల దేముడుచ కబుర్లుచి ఏక్ వాట కో గే వెల్లో మాన్సు నదు కెర్రికయ్, "ఒ బాపడ్లు, ప్రజల్ కిచ్చి బోదన సంగిత గే సంగ" మెన పాపులింసిక జా నబగెర్చి అదికారుల్ పుర్ బుకార్.

16 జాకయ్, పవులు ఉట్టు, ప్రజల్ క 'నూన్తు' మెలి గుర్తుక ఆతు తెన్ నయ్న కెర్, "ఒ ఇస్రాయేలులు మెల అమ్చి యూదుల్, పడ్డె అమ్చి దేముడుక బిత తుమ్ యూదుల్ నెంజిలన, నూన.

17 ఇస్రాయేలులు మెల అమ్చి పూర్తుల్ 'అంచయి మాన్సుల్ జతు' మెన పరలోకుమ్ తిలో అమ్చి దేముడు సినిసాన్. సగుమ్ దీనల్ గెతికయ్, జేవ్ * ఇగుప్తు దేనిమ ఉట్టు గెచ్చ ఒత్త అల్లె తెన్ తతికయ్, జోవయింక చెంగెల్ దెక, జో ప్రబు, జోవయింది సెక్తిక, జోవయింక ఒత్త తెంతో 'విడ్డల్ కెర్ బార్ కెర్చిన్.

18 జేవ్ దొన్సి విసా వెర్గులు బయలు దేనిమ బుల్లె తిలి పొది, జోవయింక సిడ్డు ఒర్పున జా, జోవయింక నిదానుమ్ దెకితె తిలన్.

19 ఒత్త తెంతో, సీకనాను దేనిమతె సత్తు జాతివోచ మాన్సుల్క యుద్ధమతె అమ్చి పూర్తుమచ జీనెతి రితి జో జర్గు కెర్, 'ఈంజి దేనిమి ఈంజేవ్ జతు, ఇన్నెచి సొంత టాన్ జవున్' మెన జోవయింక దొర్కు కెర్చిన్.

20 "పడ్డె, రమారమి చెత్తర్ పుంజో యాబయ్ వెర్గుల్ గెతికయ్, జోవయింక కబుర్లు సంగితో సమూయేలు మెలో పూర్తుమచిచి కాలుమ్ ఎద, 'ఇన్నెక విలువ కెర్చి' మెన, నాయమ్ వాల్ దెకయ్త ఎక్కిలోచి పడ్డె అన్నెక్తో * తిర్పు కెర్చిన్ రితనక జో దేముడు అదికారుమ్ దిలన్.

21 "పడ్డె, 'అమ్క రాన్ కావలె' మెన అమ్చి పూర్తుమచ బతిమాల్లా జా సంగితకయ్, రాన్క జో ప్రబు బీచడ్డన్. కొన్నె తోలితో జోవయింక రాన్ జలో గే తుమ్ జాన్సు. బెనూమీసు చి వంసుమిచో కీపు మెలోసాచో సావులు మెలో పుత్తుని అమ్చో తోలితోచో రాన్ జలో. జో దొన్సి విసా వెర్గుల్ విలువ కెర్చిన్.

22 "పడ్డె సావుల్క దూర్ కెర్ కెర్, 'రాన్ జవున్' మెన దావిదుక నిసాన జో ప్రబు అదికారుమ్ దిలన్. జో దావిదుచి రిసా ఇని సంగిలన్ 'యెస్సుయిచో పుత్తున్ దావిదుక ఆవ్ నిసాన అస్సి. జోచి రిసా అంక నడ్డ, అంచి పెట్టిచి ఇస్టుమ్ రితి జో నిదానుమ్ కెరెదె.'

23 " 'అమ్చి ఇస్రాయేలులుతె జెర్పు పాపుమ్ గెచ్చయ్తో రచ్చించుప కెర్తెసా జవున్' మెన పూర్తుమ్ తెంతో ప్రమానుమ్ సంగెల్ రితి జర్గు కెర్, జో అమ్చి దేముడు ఈంజో దావిదుచి నెకుమతె యెసుకయ్ జెర్చుచ బీచడ్డ అస్సి.

24 జో నేబార్ జెత అగ్గె, అమ్చి ఒండ్ ఇస్రాయేలు ప్రజల్క, 'తుమ్ కెర్ పావల్క పడ్డె పూర్తి దుకుమ్ జా బుడ్డి జా, జా గుర్తుక బాప్తునుమ్ నజన్' మెన బోదన కెర్ యోహాను బుల్లె తిలన్.

25 యోహాను జోచి కామ్ కెర్ కేడయ్తె తిల పొదులె, జోక 'ఈంజోయి ఏక్ వేల అమ్చి దేముడు పూర్తుమ్ సంగ తిలో రచ్చించుప కెర్తెసా జయిదె' మెన సగుమ్జీన్ మాన్సుల్ ఉచర్రికయ్, అంక కో మెన ఉచర్చన్? దొర్కు జలో జో రచ్చించుప కెర్తెసా ఆవ్ నెంజి. గని అంచి పడ్డె ఎక్కిలో జెయిదె. జో గల్చ జోడ్డుచ వాలివో యిచ కడుక కి అంక విలువ నాయ్, మెన యేసుచి రిసా సీయోహాను సాచి సంగిలన్' మెన పవులు సంగిలన్.

26 పడ్డె పవులు అన్నె ఇని సంగిలన్, "ఒ అమ్చో పూర్తుమచో అబ్రాహామ్చి నెకుమచి అమ్చి బాపడ్డు, అమ్చో దేముడుక బిత తుమ్ అన్నె మాన్సుల్, ఈంజ రచ్చనచి రిసా 'దొర్కు జలి' మెన జో అమ్క కబుర్ తెర్చవ అస్సి.

27 యేసుక 'దేముడు తెద్రయలో రచ్చించుప కెర్తెసా జోయ్య' మెన యెరూసలేమ్తెచి యూదుల్, జోవయింక అదికారుల్ తెన్ చినితి నాయ్. జోవయింది రిసా పూర్తుమ్ దేముడు సంగ రెగ్గయిల కొడె అమ్చి యూదుల్ ఎత్తి నెలవ్ కడన్చి దీసి నదు కెర్చితి, గని అర్దుమ్ నే కెరన, 'జోక మొర్చి

* 13:15 13:15 తెలుగు బైబిల్ కెర్తె పుస్తకము మెలి, మోసోచి అత్తి దేముడు రెగ్గయిల ఆగ్నల్ మెన అమ్ జాన్సుమ్. ఈంజ కొడె ఎత్తి బైబిల్ కెర్తె అగేచి పావ్ పుస్తకముతె రెగ్గయ్ జా అస్సి. ఈంజ దెకపుక మెన కుపియ బానెత్ నాయ్ ప్రమానుమ్తె మోసో పూర్తుమచిచి అత్తి రెగ్గి దేముడుచి ఆగ్నల్ మెన రచ్చన అస్సి. S 13:17

13:17 అదికారుడు 12 అద్యయము తెంతో. * 13:17 13:17 అదికారుడు 46 అద్యయము. † 13:17 13:17 నిర్దుషకాండు 1 అద్యయము తెంతో.

* 13:18 13:18 నిర్దుషకాండు, లేబియకాండు, సంత్యాకాండు, ద్విత్వియోపదేశ కాండుము. S 13:19 13:19 యెహోనువ. * 13:20 13:20 న్యాయాచింతలు. † 13:21 13:21 సమూయేలు మొదోల్ పుస్తకము 8, 9 అద్యయల్ తెంతో. † 13:22 13:22 సమూయేలు మొదోల్ పుస్తకము 16 అద్యయము తెంతో. S 13:25 13:25 మత్తయి 3 అద్యయము. * 13:28 13:28 మత్తయి 27 అద్యయము.

సిచ్చ దెను' మెన తిర్పు కెర, జా దేముడుచ కొడొతె రెగిడ్డిసి నెరవెర్చున కెర్ల.

28 మొర్చి సిచ్చ జతి కేన్ తప్ప జో నే కెర తిలె కి, జోవయింక జేవ్ పాపుమ్ వయడుక నెత్తిరె కి, 'మొర్చు' మెన *పిలాతు అదికారిక బలవంతుమ్ కెర, మొరచ.

29 జోచి రిసా పూర్గుమ్ రెగిడ్డిసి ఎత్తి జేవ్ నెరవెర్చున కెర, సిలువ తంతో జోచి పినుమ్ ఉత్తవ కెర, మెన్ను ఎంగ్గవ దిల.

30 జేవ్ దస్సి మార్గె కి, అమ్చో దేముడు జోక అన్నె జయణ్ణో.

31 జలె, యేసు నే మొర్తె అగ్గె, గలిలయ ప్రాంతుమ్ తంతో యెహూసలేమ్ ఎద జోవ సిస్సులె జో తెన్ బెద జా తిల. జో 'జేమ్ జా ఉట్ట, ఒగ్గర్ దీసల్ జోక డీన్సి తిల'. జాకయ్ జేవ్ సిస్సులె జోచి రిసా ప్రెజల్ ఎత్తిక సూనయత సాచుల్ జా అస్తి.

32 అము కి, 'దేముడు అమ్చ వూర్తుల్క ప్రమానుమ్ సంగిలిసి జెయిమ్ జా అన్నె', సుబుమ్ కబుర్ సూనయతి రిసా ఇత్తల్ జా అన్నుమ్.

33 జో ప్రబు పూర్గుమ్ ప్రమానుమ్ సంగిలిసి అమ్చ వూర్తుల్క బోదల్ జల అమ్ యూదుల్క వరుమ్ దెతి రితి జో కిసి జర్గు కెర అన్నె మెలె, యేసుక అన్నె జయడ అన్నె. దొన్నీ కీర్తనుమేత అమ్చో జో ప్రబు కిచ్చో మెన యేసుచి రిసా రెగ్గయ్లో, 'తూయి అంచో పుత్తు, తుకయ్ ఆజి పాయిలయ్.', మెన రెగ్గయ్లన్.

34 'క్రీస్తుక మారుల, గని మొర్తుతె తయె నాయ్. జయడిందె. మొర్తుతె అన్నె గెచ్చె నాయ్' మెలి అర్దుమ్ తెన్ జో అన్నె కిచ్చో సంగ రెగ్గయ్లన్ మెలె, దావీదక అవ్ సజిలి రితి, తుక కచితుమ్ జేవ్ సుద్ది తిలి వరల్ దెయిందె" మెన సంగిలన్.

35 జాకయ్, అన్నెక్ కీర్తనుమేత రెగిడ్డి రితి, పరలోకుమచి సుద్ది తిలె అవ్ పుత్తుచి మొర్తుతె తతి రితి అంచి ఆగు కుప్పక తుయి ఒప్పసి నాయ్, మెన దావీదు రెగిడ్డన్.

36 "దావీదు, జలె, జోచి కాలమ్ దేముడు జోక దిలి కామ్ కెర కేడవ మొర్తికయ్, జోవ పూర్తుల్క రోవిలి రితి జోక కి రోవిల, చి మొర్తుతె తా గెలన్.

37 గని, దేముడు అన్నె జయణ్ణోసా, జలె, ఎగ్గరె నే కుచితె, మొర్తుతె తత్తి రితి గెచ్చె నాయ్.

38 "జాకయ్, బాపుడ్లు, తుమ్క కిచ్చో మెన అవ్ కచితుమ్ సూనయతసి మెలె, పాపుమ్ చెమించుప కెర్చి రచ్చున కత్తయ్ దొర్కు జతయ్ మెలె, మాన్సు జలె యేసుతెయ్.

39 అగ్గె తంతో అప్పె ఎద, 'అమ్చి పాపుమ్ గెన్ను' మెన, మోసి పూర్గుమ్చోచి అత్తి రెగిడ్డి దేముడుచ ఆగ్గల్ రితి కెర, జో సికడ్ల ఆగ్గల్ బియ్. అమ్చ యూదుల్ కెర్చి రితి తుమ్ కెర్చున్. గని కెర్చి కెర్చి కి, పాపుమ్ గెచ్చె నాయ్, గని యేసుక కో పూర్తి సంపజా తత్తితి గే, పాపుమ్ తంతో విడ్డల్ జతి వరుమ్ జోవయింకయ్ దొర్కు జా అన్నె.

40 జాకయ్, తుమ్ జాగర్ తా, నెంజిలె, పూర్తుల్చి అత్తి అమ్చో దేముడు సంగిలి కబుర్ తిలిసి తుమ్క లయెదె.

41 అదె, తుమ్ సంప నెంజి అచ్చన తా, తుమ్ దెక బమ్మ జా తుమ్చి పాపుమ్ తెన్నె మొర. తుమ్చి కాలమ్క ఏక్ వెల్లె కామ్ అవ్ జర్గు కెరిందె. కెర్ల కి, సాచుల్ తుమ్క జా సంగతి సూనయల్ కి, తుమ్ కెయ్చ

కి సంప కెర్చు నాయ్, మెన రెగిడ్డిసి" మెన పవులు బోదన కెర కేడయెలన్.

42 పవులుచి బర్బజా ఒత్త తంతో బార్ జతె తతికయ్, అన్నెక్ సెలవ్ కడ్డన్ దిసి అమ్క ఇసి బోదన సంగ మెన ప్రెజల్ బతిమాల్చు జా సంగిల.

43 జా సబ కుట్టితికయ్, ఒగ్గర్ జిన్ యూదుల్, పడ్డో దేముడుక సంపజా మార్పుప కెరన నిదానుమ్ తిల జోవయింక అన్నె బక్తుల్ కి, పవులుచి బర్బజాచి పట్టి గెల. జేవ్ దొగుల జలె, దేముడు కెర్చి దయచి తెడి తా, మెన బతిమాల్చు జా బోదన కెర్ల.

44 అన్నెక్ సెలవ్ కడ్డన్ దిసి అయిలి, జలె, †యేసుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ పాపులీసిచి అత్తి సూనుక మెన, ఒండి పట్టుమ్చ వనబతె బెర అయిల.

45 జలె ఒత్త బెర అయిల జనాబ్క దెక, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ఒగ్గర్ కోపుమ్ తెన్ గోస జా, పవులు సంగిలిన్ ఎత్తిక 'అబద్దుమ్' మెన వేర సంగ, జోక దూనుప కెర్ల.

46 తెడిడి పవులు బర్బజా తెన్ దయిరిమ్ తెన్ ఇసి సంగిలిన్. "దేముడు దిలి సుబుమ్ కబుర్ తుమ్ యూదుల్కయ్ తొల్లితో సూనప్పక తిలి, గని 'సత్తిమ్' మెన తుమ్ ఒప్పనుక నెన కెర వెంట గెలి రితి కెర 'దేముడుచి రాజిమేత బెద పరలోకుమేత గెతి జిన్ దెతి వరుమ్ అమ్ సజినుక విలువ నాయ్' మెలి రితి తుమ్ పిట్టవనతినక రుజ్జా జతయ్, చి రిసా యూదుల్ నెంజిలనక సుబుమ్ కబుర్ సూనప్పక దెర్చునుమ్.

47 ప్రబు అమ్క కిచ్చో మెన ఆర్త దా అన్నె మెలె, ఒండి లోకుమచక 'రచ్చించుప జతు' మెన, అమ్చి ఉజడి దెకయ్చి రితి జతి రితి, యూదుల్ నెంజిల మాన్సుల్క సుబుమ్ కబుర్ సూనయతి రిసా తుమ్క తెర్చువ అన్నె, మెన ప్రబు సంగ అన్నె".

48 యూదుల్ నెంజిలన, జలె, ఈంజ కోడు సూన, సర్ల జా, దేముడు దిలి జా సుబుమ్ కబుర్క గవరుమ్ కెర్ల, చి 'పరలోకుమచి రాజిమేత బెదంత' మెన జోవయింతె కక్క ప్రబు నిసాన తిలె గే, జెచ్చె సంపజల.

49 జా ఒండి ప్రాంతుమేత కి ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్ జలి.

50 యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్, పట్టుమ్చ వెల్లెల తెరబోదల్చె మున్నబోదల్చె గెచ్చ సికడ, జోవయించి అత్తి పవులుక చి బర్బజాక అల్లర్ కెర, జా పిసిదియ ప్రాంతుమ్ తంతో ఉడగ గెల.

51 జేవ్ దొగుల, 'ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ సూనుక, జేవ్ యూదుల్ అవ్కానుమ్ పిట్టవన అన్సి' మెలి గుర్తక, జేవ్చ చట్టతెచి దూడి వంప్త గెల కెర, ఒత్త తంతో తూర్పు పక్క తిలి ఈకొనియ పట్టుమ్చె ఉట్ట గెల.

52 జా అంతియొకయ్ పట్టుమ్చెవ ప్రబుక సంపజా జోవయింక సిస్సుల్ జలన మాలజ్ జతి నాయ్. దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్త జోవయించి పెట్టి బెర తతికయ్, సర్లసంతోనుమ్ జా, నిదానుమేత తిల.

14

పవులు బర్బజా ఈకొనియతె బోదన కెర్చెన్సి

1 ఈకొనియతె పవులు బర్బజా తా కెర, జా అన్నెక్ పట్టుమ్చె కెర్చి రితి, యూదుల్చి నబగెరి పెన, బోదన కెర్ల.

† 13:31 13:31 మత్తయ 28, లూకా 24, యోహాను 20, 21 అధ్యాయల్.

‡ 13:44 13:44 మెలె, 'ఎత్తి అదికారుమ్ తిలె' దేముడు దిలి సుబుమ్ కబుర్.

ప్రబుచి అత్తునెక్కి తెన్ బోదన కెర్తికయ్, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్, యూదుల్ కి, గ్రీసు దేసిమచ కి, నంపజల.

² గని నంప నే కెర్ల యూదుల్చ వెల్లెల మాన్పుల్, నంపజల బావుడ్లుచి రిసా యూదుల్ నెంజలనక గోన సేకడ అల్లర్ కెరయ్ల.

³ దస్స అల్లర్ తిలె కి, దయిరిమ్ తెన్ ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ సూనవ, పావులీని ఒగ్గర్ దీనల్ ఒత్త తా గెల, ప్రబు జేవ్చి అత్తి వెల్లెల అద్దుతుమ్ కమె కెర, జోచి దయచి రచ్చనచి రిసా సుబుమ్ కబుర్క 'సత్తిమ్' మెలి గుర్తుక రుజ్జుల్ దెకయలన్.

⁴ గని జా ఈకొనియ పట్టుమచ మాన్పుల్ దొన్న జట్టు జల. జోవయింతె సగుమ్జిన్ యూదుల్చ వెల్లొ మాన్పుల్చి వచ్చెన జల, సగుమ్జిన్ పవులుచి బర్బజాచి వచ్చెన జల.

⁵ యూదుల్ నెంజలన సగుమ్జిన్, యూదుల్ జలన సగుమ్జిన్, జోవయింతె వెల్లెల మాన్పుల్ కి, 'జోవయింక దెర, పత్తల్ గల మారుమ' మెన కుట్ట ఉచర్ల.

⁶ గని దస్సి కుట్ట ఉచర అస్సి మెన జేవ్ దొగుల జాన్లి పొదిక, బే బేగి ఉట్ట గెచ్చు లుకయినియ ప్రాంతుమ్చి లుస్త, వడ్డొ దెర్వొ మెంత పట్టలె, చి సుట్టునంతవ గెవ్విలె గెచ్చు,

⁷ ఒత్తయ్ సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తె తిల.

లుస్తతె ఎక్కిలోక చెంగిల్ కెర్లెసి

⁸ జలె, పవులు లుస్తతె ఏక్ సుట్టు బోదన కెర్తె తతికయ్, చట్టో కదుల్ కెరుక నెత్తిల్లొ మాన్పు ఎక్కిలో వెన తిలొ. జెర్మిల్ తెంతొ సొట్టొ జా అస్సి. చట్టొ లంబ అస్సి.

⁹ పవులు బోదన కెర్లెసి జో సూనతె తతికయ్, పవులు జోక చెంగిల్ దెక, 'చెంగిల్ జతి నముకుమ్ జోక అస్సి' మెన చిన కెర,

¹⁰ అవాడె కెరన, "తుయి ఉట్ట సోగ జా టీవోజ" మెన సంగితికయ్, చట్టున ఉట్ట ఇండుక దెల్లొ.

¹¹ పవులుచి అత్తి కెర్లెసి జనాబ్ దెక కెర, జా లుకయినియ ప్రాంతుమ్చి బాన తెన్, "దేముడ్లు మాన్పుల్చి రితి జా అమ్తె ఉత్త జా అస్సి" మెన కేకుల్ గెల.

¹² బర్బజాక "దుగ్గపతి జయెదె" మెన సంగిల, అన్నె జేవ్ దొగులతె పవులు ఒగ్గర్ సంగితయచి రిసా, జోక "హెర్వొ జయెదె" మెన సంగిల.

¹³ దుగ్గపతి, జలె, పట్టుమ్చి పుర్తె గుడి తయెదె. జో పూజిరి, జలె, పోతుల్క ఉడడ అన, పుల్లొ బంతివొ దెరన, పట్టుమ్చి గుమ్ముమె జా కెర, ప్రెజల్ తెన్ జేవ్ దొగులక బలి దెంక ఉచర్ల.

¹⁴ దస్సి ఉచర అస్సి మెన ప్రబుచ బారికుల్ జల బర్బజా చి పవులు సూన కెర, దుకుమక సొక్కల్ చిరన, జనాబ్ తిలీనతె నిగ జా,

¹⁵ "తుమ్ మాన్పుల్ కిచ్చొక ఇని జతను? అమ్ కి తుమ్చ రితయ్ మాన్పులి. తుమ్క 'ఇన వెర్రి కమె ముల పరలోకుమ్ బులోకుమ్ నముద్దుమ్, జాతె తిలీని ఎత్తి జెర్మయిల్, జీవ్ తిలొ దేముడుకయ్ నంపజా చెంగిల్ జతు' మెనయ్, సుబుమ్ కబుర్ సూనపుక అయిలమ్" మెన పవులుచి బర్బజా కేక గెల.

¹⁶ "అగ్గెన ఉగుమ్తె తిల మాన్పుల్ ఇష్టుమ్ అయిల రితి కెర జంక జో పరలోకుమ్చొ ప్రబు సెలవ్ దా తిలె కి,

¹⁷ జోచి అదికారుమచ, జోచి ప్రేమచ గుర్తుల దెకవుక జో ములె నాయ్. మెలె, చెంగిల కమె కెర్తె తిలన్, కెర్తె తత్తయ్. కీనచ మెలె, తుమ్క 'సరిపుచుచ జతి అన్నిమ్ దొర్పు జపున్,

తుమ్క పెట్టెతె సర్త తెన్ జతు కతు' మెన, అగాసుమ్ తెంతొ పాని పెటవ, బుయిచి పలితుమ్ దెరయ్తయ్" మెన సేకడ్ల.

¹⁸ గని ఇని బోదన కెర్తె కి, జేవ్ మాన్పుల్ బలి దెంక ఉచర్చిని కస్సనె పిట్టయల.

ప్రెజల్ పవులుక పత్తల్ గల మార్కె దెకిల

¹⁹ తెదొడి పిసిదియ ప్రాంతుమ్చ అంతియొకయ చి ఈకొనియ పట్టల్ తెంతొ యూదుల్ సగుమ్జిన్ జా కెర, ప్రెజల్క సేకడ్డికయ్, పవులుక పత్తల్ గల మార్గ మొర గెలన్ మెన కెర, జోక 'మొరయ అస్సి' మెన ఉచర, పట్టుమ్ తెంతొ ఒగ్గొడ నా ములిల.

²⁰ గని ప్రబుచ సిన్పుల్ జలన *అయిల అస్సి, జోచి సుట్టునంత బెర్రికయ్, జో చెంగిల్ జా ఉట్ట పట్టుమ్ తెడి అస్సి పేసిలన్. అన్నెక్ దీని బర్బజా తెన్ బార జా, దెర్వొ పట్టుమ్తె ఉట్ట గెల.

²¹ జా పట్టుమ్తె గెచ్చు సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తికయ్, ఒగ్గర్జిన్ మాన్పుల్ నంపజా ప్రబుచ సిన్పుల్ జల, చి ఈంజేవ్ దొగుల బుల జా లుస్తతె, ఈకొనియతె, చి అంతియొకయతె

²² అన్నె బోదన కెర, "తుమ్ నిదాసుమ్ తా. దేముడుచి రాజుమ్తె బెదితి వరుమ్ ప్రబు తుమ్క అమ్క దెలికి, కస్తల్ నెంతె పావుమ్ నాయ్. కస్తల్ సేడ్డె తమెదె, గని దయిరిమ్ తెన్ తా" మెన, ప్రబుక నంపజల సిన్పుల్ జలనచి అత్తు డిట్టుమ్ కెర్ల.

²³ వడ్డొ చువ్వె తా ప్రార్దన కెర, సేకడ్డె తత్తు మెన, ఎత్తి సంగుమ్క దెకితె వెల్లెల మాన్పుల్ జతు మెన మాన్పుల్క నిసాన, జేవ్ నంపజలొ యేసుప్రబుచి కామ్ జేవ్ కెర్రి రితి జేవ్చి అత్తి సార్పు కెర్ల.

²⁴ అన్నె ఒత్త తెంతొ పావులీని పిసిదియ ప్రదేసిమ్ వాట్ గెచ్చు, పంపూలియా ప్రదేసిమ్తె జా కెర,

²⁵ పెర్లొ పట్టుమ్తె సుబుమ్ కబుర్ సూనవ, అత్తాలియ పట్టుమ్తె పావ కెర,

²⁶ ఒత్త తెంతొ ఒడతె వెగ, నముద్దుమ్ జీన, సిరియ ప్రదేసిమ్చి అంతియొకయతె అయిల. ఒత్త అగ్గి, చువ్వె తా ప్రార్దన కెర, ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ కామ్ ఈంజేవ్ దొగుల కెర్రి రిసా ఇన్నెక దేముడుచి అత్తి సార్పు కెర దా బార కెర తిల. జా కామ్ అప్పె జెయిమ్ జా అస్సి మెన రుజ్జు దెకయ్తె రిసా,

²⁷ అన్నె ఉట్ట జా ఒత్త పావ కెర, ఎత్తిజిన్క ఎక్కితె బుకారా కెర, దేముడు జోవయిచి అత్తి జర్గు కెర్లెసి ఎత్తిచి రిసా, వడ్డొ యూదుల్ నెంజలన కి నంపజా రచ్చించుచ జతి కోడు ప్రబు దిలీనచి రిసా సాచి సంగిల.

²⁸ ఒత్త తెంతొ, ప్రబుచ ఒత్తచ సిన్పుల్ తెన్ ఒగ్గర్ దీనల్ తా గెల.

15

¹ పవులు బర్బజా దస్సి సిరియ ప్రదేసిమ్చి అంతియొకయతె తిలి పొది, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తిలి యూదయ ప్రదేసిమ్ తెంతొ సగుమ్జిన్ నంపజల యూదుల్ జా కెర, యూదుల్ నెంజలసా, "అమ్చొ మోసె పూర్ముచొచి అలవాట్ కెర యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి కెరన్లకయ్ పరలోకుమ్తె గెతి రచ్చన తుమ్క దొర్పు జయెదె" మెన సేకడ్ల.

² "జేవ్ నంపజలి పొది కీని జా సున్నతి నెంతె తిల, దస్సి తత్తు జా సున్నతి నెంతె కి రచ్చించుచ జవుల" మెన,

వపులుచి బర్బబా జేవ్ మాన్సుల్క జబాబ్ దిల. జేవ్ మాన్సుల్క నీకడ్లిసి రిసా సగుమ్ దీనల్ బాద సేడ లట్టట్టె తిల కి, జా తగు కుట్టె నాయ్. ప్రబుక నంపజలన “బారికుల్తె చి ఒత్తచి అమచి నంగుమ్చ అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్తె గెచ్చు, ఈంజ తగుచి రిసా పున నూనెతు” మెన, వపులుక చి బర్బబాక చి జేవ్ నిసాన అన్నె సగుమ్జెన్క యెరూసలేమితె తెర్దయల.

3 జా కామచి రిసా జా అంతియొకయ పట్టుమ్చి నంగుమ్తెచ మాన్సుల్ పాపులీసిక ప్రబుచి అత్తి సార్పు కెర దా తెర్దయొకయ, పేనేకీ ప్రదేసిమ్ వాట్ చి నమరయ ప్రదేసిమ్ వాట్ గెచ్చు గెచ్చు, యూదుల్ నెంజలన యేసుక నంపజా మార్పున జలిసిచి రిసా సూనయొతె తిల చి, ఒత్తచ నంపజలన ఎత్తిజన్ ఒగ్గర్ నర్తనంతోనుమ్ జల.

యెరూసలేమితె అగ్గ నబ కెర్లిసి

4 జేవ్ యెరూసలేమితె ఉట్ట జా పావెలి పొది, ఎత్తిజన్ జోవయించ వెల్లెల మాన్సుల్ తెన్ చి, బారికుల్ తెన్, దస్సుల్ జా జోవయించ మరియోద కెల చి, దేముడు జోవయించి అత్తి జర్పు కెర్లిసి, జోవయించ తేడ దిలిసి ఎత్తి నంగిలిసి.

5 గని యేసుప్రబుక నంపజల ఒత్తచ మాన్సుల్ సగుమ్జెన్, అగ్గ తెంతో పరిసయ్యల్ మెంత వండితుల్చి జట్టతె అస్సి, “యూదుల్ నెంజల జేవ్ మాన్సుల్క అమచి గుర్చుచి సున్నుతి కెరుక అస్సి చి, అమచో మోసి పూర్గుమ్చోచి అత్తి దేముడు దిల ఆగ్గుల్ రితి జేవ్ కెరుక అస్సి” మెన, బలవంతుమ్ కెర్.

6 ఈంజ తగుచి రిసా సరిగా లట్టబ తీర్పు కెరుక మెన, బారికుల్, వెల్లెల మాన్సుల్ తెన్ వెసిల.

7 జా తగు సరిగా సూన ఉచర కేడయెలి పొది, పేతురు టీవోజ, ఇసి మెన జోవయించ నంగిలన్. “ఓ బాపుట్ట, అమక ప్రబు జోచి అత్తనెక్కి దిలి తొలిచి దొరతి, ‘యూదుల్ నెంజలన కి సుబుమ్ కబుర్ సూన నంపజతు’ మెన, అంచి అత్తి సూనయొతి రిసా తుమ్ అమచో దేముడు అంకయి నిసాన్సన్, మెన తుమ్ జాన్సు.

8 జలె, మాన్సుచి వెట్టి తిలిసి జాన్సో దేముడు మెన. నిజామి, జేవ్ కి నంపజా రచ్చించుచ జా అస్సి మెన సాచి జా రుజ్జు దెకవ అస్సి. అమచి పెట్టి దిలి రితి, జోవయించి పెట్టి కి జోచి సుద్ది తిలి అత్తు దిలన్.

9 అమక జోవయించ తేడ నే దెకితె, జోవయించి నముకుమ్చి రిసా, జోవయించి పెట్టి జోవయించ కి సుద్ది కెర్లన్.

10 జలె, దేముడుక సికడుక ఉచర్చుమ్ గే, జోచ సిస్సుల్ రిత జల జేవ్ యూదుల్ నెంజల మాన్సుల్క దస్సి జాడు వయడుక మెన కిచ్చొక ఉచర్చుమ్? జేవ్ ఆగ్గుల్ వయతి పూచి అమచ పూర్పుల్ కి, ఆమ్ కి, ఓర్పువ జంక, నెరవెర్పువ కెరుక, నెతిర్లమ్.

11 ‘ఎక్కి అమచో ప్రబు యేసుచి దయచి రిసా జేవ్ కి అమ కి రచ్చించుచ జా పరలోకుమితె గెచ్చుమ్దే’ మెన అమ్ నంపజా దయిరిమ్ జా అస్సుమ్” మెన, పేతురు నంగిలన్.

12 పేతురు దస్సి సంగితికయ, బెర తిల ప్రెజల్ తుక్తె తా, యూదుల్ నెంజలనతె పాపులీసి గెతికయ జేవ్ యూదుల్ నెంజలనచి రిసా ప్రబు జోవయించి అత్తి కెర్ల వెల్లెల అద్దుతుమ్ కమె గుర్తుల ఎత్తిచి రిసా బర్బబా చి వపులు సాచి నంగిలిసి సూన్.

13 జేవ్ సాచి సంగ కేడయెలి వడ్డో, యాకోబు, జేవ్ నబ వెన ఉచర్లిసి బెదవ తీర్పు నంగిలన్. “ఓ బాపుట్ట, సూన,

14 దేముడు యూదుల్ నెంజలనక ప్రేమ దెక ‘అంచి నాచిచి గప్పరుమ్ దెకయొతి రితి, అమచ ప్రెజల్ జేవ్ కి జతు’ మెన జేవ్చి తెంతో సగుమ్జెన్క నిసానుక దెర్లిసిచి రిసా, సీమోను పేతురు సాచి సంగ అస్సి.

15 దేముడు ప్రబువ కబుర్లు పూర్గుమ్ రెగిడ్లనక కొడో కి జా సాచి తెన్ బెదితయ్.

16 ‘పడ్డొక అవ్ అస్సి జియించి, చి దాచీదు పూర్గుమ్చోచి సేడ తిలి టంబుగేర అస్సి బందించి. జా పాడ్ జలిసి అస్సి నోవర్ కెర బందించె.

17 లోకుమ్చ అస్సి మాన్సుల్, అస్సి, యూదుల్ నెంజలనతె కో అంచి నావ్ తెడి తవుల గే, ప్రబుక చజ నంపజతు’ మెన, 18 పూర్గుమ్ తెంతో ఈంజ కబుర్ సూనయొల్’ దేముడు సంగ అస్సి”

19 జాకయ్ అవ్ కిచ్చొ తీర్పు సంగితసి మెలె, దేముడుక నంపజా మార్పున జల, అమచ యూదుల్ నెంజలనక అమ్ బాద సేడవుక బెదె నాయ్.

20 గని అమ్ కిచ్చొ కెర్లె చెంగిల్ మెన అవ్ ఉచర్చుసి మెలె, ‘దేముడ్లు’ మెన బొమ్మల్ గల్తక దిలిసి కతు నాయ్, లంజెకమె కెర్పు నాయ్, బొట్టో మోడ మార్చి స్త్ర కతు నాయ్, లోయిం కతు నాయ్ మెన ఉత్తమ్ రెగ్లవ తెర్దవుమ్.

21 కేన్ పట్టుమ్తె కి, అగ్గయ తెంతో మోసి పూర్గుమ్చోచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ అగ్గుల్ సూనయొతెతి, ఎత్తి సెలవ్ కడల్లి దీసి అమచ నబ గెరలె నదు కెర్తతి, చి ఈంజేవ్ ఆగ్గుల్చి రిసా సూన తవుల.

ఉత్తమ్ రెగ్లె అంతియొకయతె తెర్దయెలిసి

22 తెదెడి, బారికుల్క చి యెరూసలేమ పట్టుమ్చ నంగుమ్చ అస్సి వెల్లెల మాన్సుల్క, జా నంగుమ్చ మొత్తమ్క కిచ్చొ అజ్జ అయెలి మెలె, ‘వపులు చి బర్బబా తెన్ అమతె సగుమ్జెన్ అంతియొకయతె గెలి చెంగిల్’ మెన, బర్బబా మెల్’ యూదాక చి సీలయొక నిసాన. ఒత్తచ నంపజల సుదల్తె ఈంజెచ్చ ముక్కిమ్ మాన్సుల్ జవుల.

23 ఇన్నెచి అత్తి తెర్దయెతి ఉత్తమ్తె ఇసి రెగిడ్.

“అంతియొకయతె, జా ఒండ్ సిరియ ప్రదేసిమి, చి కిలికియ ప్రదేసిమితె తిల యూదుల్ నెంజల నంపజలన్క, బారికుల్, యెరూసలేమచి నంగుమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్ జల తుమ్చ బాపుట్ట రెగిడ్లి ఉత్తమ్. తుమ్క ‘చెంగిల్ తంక’ మెన ప్రబుక రోజాక ఉచర్చుమ్.

24 కిచ్చొచి రిసా ఈంజ ఉత్తమ్ రెగిడ్లనుమ్ మెలె, అమచితె తెంతో సగుమ్జెన్ బార్ జా తుమ్తె గెచ్చొ కొడో సంగ తుమ్క మెన్సుతె బాద సేడవ, సిక్కు కెర అస్సి మెన సూన అస్సుమ్, అమచి సెలవ్ నంతె దస్సి కెర అస్సి.

25 జాకయ్ అమ్ నబ కెర్లమ్, అస్సి ఎక్కి కట్టు తెన్ ఉచర్లె, ‘చెంగిల్’ మెన అమ్క కిచ్చొ అజ్జ అయెలి మెలె, ‘అమచ ప్రేమ తిల బర్బబాచి వపులు తెన్ కబుర్ గెతు’ మెన సగుమ్జెన్క నిసాన తుమ్తె తెర్దయెతి చెంగిలి మెన అజ్జ అయెలి.

26 యేసుక్రీస్తు ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ సూనయొతి రిసా ఈంజేవ్ దొగుల ఎదివాట్ సైముల్ సేడ అస్సి.

27 యూదాక చి సీలయొక ఇనయింతెన్ తెర్దవ అస్సుమ్. ఇన్నె రెగిడ్లి రితి జేవ్ సొంత సంగుల.

28 “దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు అమ్క కిచ్చొ బుద్ది సంగితయ్ మెలె, అమ్క కి కిచ్చొ చెంగిల్ డీస్యమ్ మెలె, తుమ్క, ‘కిచ్చొ కిచ్చొ అమచ అగ్గుల్ అలవాట్ కెర్పు’ మెన

అమ్మ జాడు పయస్థి రితి కెరుక బెదె నాయ్. 'ఎక్కి ముక్కిమక కెర్త' మెన తుమ్క ఉచర్చునుమ్.

²⁹ బొమ్మల్త గట్ట దిలిసి కా నాయ్, లోయి కా నాయ్, బొత్త మోడ లోయి నే గచ్చయలి సిర్త కా నాయ్, చి లంజెకము కెర నాయ్. ఈంజేవ్ అలవాట్ కెర్తడు మెలి, తుమ్క చెంగిలి. చెంగిల్ తెన్ తా", మెన రెళ్ళ తెర్తయిల.

³⁰ జేవ్ తెర్తయితికయ్, జేవ్ అంతియిక్యతె ఉట్ట గెల, ఒత్త పాచ కెర, నంపజలన్క ఎక్కితె బుకారా కెర, జా ఉత్తుమ్ దిల.

³¹ జేవ్ యూదుల్ నెంజలన నదు కెర, బుద్ది సంగతి దయిరిమ్ కెర్తె జా కబురచి రిసా నర్తనంతోనుమ్ జల.

³² యూదా చి సీలయు, జలి, ప్రబుచి అత్త సీకయ్త కబుర్లు సంగితన జవుల, చి ఒత్తచ నంపజలన్క ఒగ్గర బోదన కెర, బుద్ది సంగ, దయిరిమ్ కెర్తె.

³³ సగుమ్ దీనల్ ఒత్త తా, ప్రబుచ కొడ్డ సంగ సంగ, దయిరిమ్ కెర కెర, జోపయింబి ఒత్తచి కామ్ కేడయ్తికయ్, 'జోపయింక తెర్తయిలనతె అన్నె ఉట్ట గెతు' మెన, జా పట్టుమచ జోపయింక 'సీంతుమ్ తెన్ గెచ్చ' మెన, సర్త తెన్ యూదానలేమతె అన్నె తెర్తయిల.

³⁴ *సీలయు మాత్రమ్, ఒత్త తంక చెంగిల్ మెన ఉచర్చె.

³⁵ మదెన, పవులు చి బర్బజా అంతియిక్యతె తా, అన్నె ఒగ్గరజన్ తెన్ కి, ప్రబుచి నుబుమ్ కబుర నూనయ్తె తిల.

బర్బజా, పవులు వేర వేరతె ఉట్ట గెలిసి

³⁶ సగుమ్ దీనల్ గెలి పడ్డె, "జొచ్చు, ప్రబుచి నుబుమ్ కబుర సంగ అమ్ అగ్గె బోదన కెర్త ఎక్కి పట్టెలె అన్నె గెచ్చ, నంపజలన్క గెచ్చ, జోపయింక 'కిసి అన్సి గే' దెకుమ" మెన, పవులు బర్బజాక సంగిలన్.

³⁷ బర్బజా, మాత్రమ్, "మార్పు మెల్ యోహానుక జేవ్చి తెన్ కడ నెమ్" మెన ఇస్టుమ్ జలన్.

³⁸ గసి, జా అగ్గెచి సుట్టు మార్పు జేవ్చి తెన్ బార్ జా తిల కి, జా కామ్తె సరిగా నే బెదితె, జోక †ముల దా అన్నె ఉట్ట గెచ్చ తిలన్, చి 'అప్పె కడ నిలె, దస్సి అన్నె ములె దిలె కిసి' మెన, పవులు సంగిల్.

³⁹ జాచి రిసా దొగుల దొన్న మెన్పుల్ జా జట్టి జల చి, దొగుల దొన్న పక్కలె ఉట్ట గెల. బర్బజా మార్పుక కడన, ఒడతె వెగ, నముద్రుమ్ జీన, కుప్ర, డిబ్బ దేసిమి ఉట్ట గెల.

⁴⁰ గసి 'అంచి తెన్ ఈంజో జెవున్' మెన, పవులు సీలక నిసార్సన్. అన్నె, ఒత్తచ నంపజలన ప్రార్థన కెర, చి కామ్చి రిసా జోపయింక ప్రబుచి అత్తి సార్ప కెర దెతికయ్, జేవ్ ఉట్ట గెల.

⁴¹ ఒండి సిరియ ప్రదేసిమి, చి ఒండి కిలికియ ప్రదేసిమత గెచ్చ కేన నంపజలనచ సంగములతె గెచ్చ బోదన కెర డిట్టుమ్ కెర్తె తిల.

16

తిమోతి పవులు బోదన కెర్తెసి

¹ ఒత్త తెంతో, గలతీయ ప్రదేసిమచ లున్చి దెద్దే మెల పట్టుములతె పవులు చి సీలయు గెల. తిమోతి మెల్ సిస్సుడు తిలన్. జో యూదుడుయ జలి అయ్యన్ తెన్, జోచి పట్టుముతె పవులు అగ్గె జా తిలిసి తెంతో ప్రబుక నంపజా

అన్సి. తిమోతిచో అబ్బొసి, మాత్రమ్, యూదుడు నెంజె, గ్రీకు దేసిమచో, జో.

² జో తిమోతి చి రిసా, "నిదానుమ్ తిలోసా" మెన లున్చి చి ఈకీనియ పట్టల్తెచ బాప్తుష్టు ఎక్కిజన్ సంగితె తిల.

³ జాకయ్, "జో కి అమ్చి తెన్ చి కామ్తె బెదున్" మెన పవులు సంగిల్. జో నాడుచో అబ్బొసి 'యూదుడు నెంజె! గ్రీకు దేసిమచో మాన్సు జయిదె' మెన, జో 'పుత్తున్క యూదుల్చి గుర్తుచి సున్పుతి కెర తయ నాయ్' మెన, ఎక్కిజన్ జాన్తి రిసా 'జా సున్పుతి తిమోతి నే కెరన తిలె, అమ్ గెతిన్తెచ యూదుల్ నిస్సార్దుమ్ దెకుల' మెన, జోక పవులు జా సున్పుతి కెర దిలన్.

⁴ జలి, ఒత్తచ పట్టల్ ఎక్కితె గెచ్చ గెచ్చ, యెరూసలేముతెచ బారికుల్చి ఒత్తచి సంగుమ్చ వెల్లెల మాన్పుల్ ఎక్కి సంగిలి తిర్పు నెరవెర్చుచ కెర, మెన జేవ్ తిర్గ నూనయ్ల.

⁵ జా ఒండి ప్రాంతుముతెచ సంగుములుచ సుదల్ జలి, ప్రబుచి ఉప్పిరచి నముకుమ్క అన్నె డిట్టుమ్ జల, చి రోజుక అన్నె మాన్పుల్ ప్రబుక నంపజా మార్పుచ జా జోపయింతెన్ బెదిల.

పవులు మాసిదోనియ ప్రదేసిమతె తెర్తయిలిసి

⁶ ఒత్త తెంతో పవులు సీలయు చి తిమోతి, గలతీయ ప్రదేసిమ వాల్ చి పుగియ ప్రాంతుమ్ వాల్ గెల. "అనియా ప్రదేసిమతె నుబుమ్ కబుర నూనపుక పోన" మెన దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్త సంగ తిలన్,

⁷ చి ఉత్తర పక్కచి వాటు గెచ్చ, మునియ ప్రాంతుముతె పాచెలె, బితునియ ప్రదేసిమి గెచ్చుక ఉచర్చె, గసి జేవ్ ఒత్త గెచ్చుక కి యేనుచి అత్త ఒప్పె నాయ్.

⁸ జాకయ్, మునియ ప్రాంతుమ్ జీన, నముద్రుమ్ సాడిచి త్రోయ పట్టుముతె అయిల.

⁹ జేవ్ త్రోయతె నిర్త తిలె, అందరె, ప్రబు దెకయిలి సిన్చి పవులు దెకిలన్. మాసిదోనియ ప్రదేసిమచో మాన్సు ఎక్కిల్ టీవోజ, "అమ్చి మాసిదోనియ దేసిమి ఉట్ట జే, చి అమ్క రచ్చుంచుచ కెర్" మెన బతిమాల్ప జా బుకార్సన్.

¹⁰ పవులు జా సిన్చి దెకిల్ బేగి, జేవ్తె జగ్గు జలిసి

* అమ్క సంగతికయ్, ఒత్తచ మాన్పుల్క నుబుమ్ కబుర నూనయ్తి రిసా ప్రబు అమ్క మాసిదోనియతె తెర్తయ్తయ్ మెన అమ్ చిన కెర, బేగి పెందలె మాసిదోనియతె గెచ్చుక బార్ జలమ్.

¹¹ జా పెందలె, త్రోయతె ఒడతె వెగ నముద్రుమ్ జీన, నమొత్తాకె మెలి డిబ్బ దేసిమి పాచ నిర్త తా, అన్నెక దీసి నముద్రుమ్ అన్నె జీన, మాసిదోనియ ప్రదేసిమచి నెయపాలి రేవుతె పాచ ఉత్తర్దుమ్.

¹² ఒత్త తెంతో మాసిదోనియక వెల్లి పట్టుమ్ జలి పిలిప్పితె ఇండ గెచ్చ, ఒత్త సగుమ్ దీనల్ తా గెలమ్. ముక్కిమ్క రోమ దేసిమచి ఒగ్గరజన్ తతె తిల.

¹³ జలి, †యూదుల్చి నిలవ్ కడన్చి దీసి, 'ఒత్త ప్రార్థన కెర్తె' మెన, పట్టుముచి గుమ్ముమ్ ఒత్తల్తో బార్ జా, గాడు సాడి తిలిన్తె గెలమ్. గెలె, ప్రార్థన కెరుక మెన, తేరబోదల్ సగుమ్జీన జా అన్సి. జేవ్ తిలిన్తె వెన, బోదన కెరుక దెర్లమ్.

* 15:34 15:34 గ్రీకు బాన తెన్ ఈంజ మత్తెలి తోతితో రెగ్గె సగుమ్ పున్కతెత 34 నంబరచి కోడు తయ నాయ్. † 15:38 15:38 బారికుల్ 13:13.

* 16:10 16:10 ఇన్నె తెంతో లూకా మెల్ ఈంజ 'బారికుల్' చి పున్కుమ్ రెగ్గెసా పాపులిన్ తెన్ సగుమ్ నుట్టు బులితె తిల. † 16:13 16:13 ఈంజ పున్కుమ్ రెగ్గె లూకా యూదుడు నెంజె.

లూదియ మెలి తేరబోద ప్రబుక నంపజా మార్పుప జలిసి

14 ప్రార్థన కెరుక గెల జేవ్ తేరబోదతె లూదియ మెలి ఎక్కి తిలి. జా నుది బట్టల్ గట్టుది రిసాచి ఊడ రంగుచి బియ్యారి కెరెది. ఆసియా ప్రదేసిమచి తుయత్తెర పట్టుమచి తేరబోద, జా. జా అగ్గి తెంతో దేముడుక నిదానుమ్ జా జోక బక్తి కెర్తిసి. సూనీతి బుద్ధి తిలినచి పట్టి ప్రబు దెతికయ్, పవులు సంగిలి బోదన సూన, జా నంపజలి.

15 నంపజా, జేవ్చి గెరచ ఎత్తిజన్ తెన్ బాప్తిసుమ్ నజన్. “అంక ప్రబుక నిజామ నిదానుమ్ జా అస్సె” తుమక రుజ్జా అయిలి జలి, ఇన్నె బోదన కెర్తె తిలి ఎదిలి సేంపుక అమతె తా” మెన అమక బలంతుమ్ కెర్తి.

గుర్తయిని జలి రితి తేరబోద ఎక్కిది రిసా జర్గు జలిసి

16 జలి, ఏక దీసి, ప్రార్థన కెర్తిసితె అమ్ గెతె తతికయ్, గొతిమాన్సు జతి ఉబెడి ఎక్కి దస్సల్ జలి. జా గుర్తయిని జా సివ్వల్ జంక అలవాల్ జలిన్. జాచి జా బుద్ధిది రిసా, జాచ ఎజిమాన్సుక బగ్గర్ డబ్బల్ రాబుమ్ దొర్కు జతె తయెది.

17 జా పవులీనిచి పట్టి జెంక దెర, కిచ్చో మెన కేకుల్ గల, జా తేరబోద కిచ్చో మెన సంగిలి మెలె, “ఈంజేవ్, ఎత్తిచి కంట పెళ్ళో దేముడుచ సేవ కెర్తన. వరలోకుమతె గెతి రచ్చన దొర్కు జతి వాట్చి రిసా తుమక సూనపుక జా అస్సి” మెన కేకుల్ గెత్తి తిలి.

18 ఒగ్గర్ దీసల్ దస్సి పట్టి జా కేకుల్ గెత్తి తతికయ్, పవులు, జోచి పెళ్ళి ఒగ్గర్ దుకుమ్ జా, జాచి పక్క పనుల, జాక దెర్రి బూతుమ్ తెన్, “ఇన్నెచి పెళ్ళి తెంతో బారీ జా, ఇన్నెక ములు, యేసుక్రీస్తుచి నావ్ తెన్ తుక సంగితసి” మెన పవులు జా బూతుమక ఉడడ గెలన్. చి జయ్య తెదొడి బూతుమ్ బారీ జా ముల దా గెలన్.

పవులుక చి సీలయక జేలతె గలిలిసి

19 ‘జా తేరబోద గుర్తయిని జతి తిలి పొది అమ్ దొర్కు కెరంతి డబ్బల్ రాబుమ్ అప్పె తెంతో నాయ్’ మెన జాచి ఎజిమాన్సు దెక కెర, పవులుక చి సీలక దెర, నంతవిది వెసిత పట్టుమచి అదికారులతె ఒగ్గడ నిల.

20 “ఈంజేవ్ మాన్సుల్, యూదుల్, అమ్చి పట్టుమతె జా కెర ఒగ్గర్ అల్లర్ కెర్తెతి.

21 అమ్ రోమియల్ జా అలవాట్ కెరుక కమె నాయిమ్ నాయ్ మెలె కి, జోవయంచ రితిచ అలవాట్ నీకడ్తతి” మెన ఆరిచి నింద గలిల.

22 జనాబ్ ఎత్తి పవులీనిచి ఉప్పిరి కోపుమ్ జలి, చి అదికారుల్ జేవ్ దొగులచ పాలల్ దెర కడ, జమాన్సు సుదల్ జోవయంక డండల్ తెన్ పెటుక మెన ఆడ్త దిల.

23 జోవయంక దస్సి ఒగ్గర్ దెబ్బల్ పెట్టికయ్, అదికారుల్ జేలతె గల, “జేవ్క జాగర్త దెక” మెన, రకతనక ఆడ్త దిల.

24 రకతన జోవయంక తెడిచి గదితె గల కెర, జేవ్ నే విడ్డల్ జతి రితి, జోవయంచ చట్టక జాడు తిల బల్లల్క బెదితె డిట్టుమ్ బందిల.

25 జలి నెడుమ్ అందరె, పవులు చి సీలయ ప్రార్థన కెర కెర, దేముడుక గనుమ్ గాయతె తతికయ్, అన్నె జేలి జలన ఎత్తిజన్ సూనతె తిల.

26 తెదొడి బుయి కదుల్ జలి, చి వుదాని తెంతో ఒండి జేల కదుల్ జలి. బేగి కెప్టివో ఎత్తి ఉగ్గి జలి, చి జేలి తిలన ఎత్తిజనీక బందిల గొల్సుల్ యిసి జలి.

27 రకితోసా, జలి, చెట్టోయ్ జా, కెప్టివో ఉగ్గి జలిసి దెక కెర, ‘జేలి జలన ఎత్తిజన్ ఉట్టు నిగ గెచ్చ తవుల’ మెన బియ: కెర, జోచి కత్తి కడన, జోక జొయ్యి అత్త కెరనక తయార జలి.

28 గని “తుయ తుక కిచ్చో అల్లర్ కెరను నాయ్. అమ్ ఎత్తిజన్ ఇన్నె అస్సుమ్” మెన, పవులు కేక గల్లికయ్,

29 జో రకితోసా, దివ్వో లంబడ అన కెర, బమ్మ తెన్ జేవ్ తిలి గదితె మెన, బియ: అడ్డర్ జా, పవులుచి సీలచి చట్టె సెర్కు నీడ, జోకర,

30 తిల జేలి తిలనక అన్నె డిట్టుమ్ బంద, పవులుక చి సీలక బారీ కెర, “బాబు ఇసి, అవ్ రచ్చించుచ జా జతి రిసా అవ్ కిచ్చో కెరుక?” మెన బతిమాల్సా జా పునిలన్.

31 తెదొడి పావులీని, “ప్రబు జలి యేసుక్రీస్తుచి ఉప్పిరి తూయ నముకుమ్ తియ, తుయ తుచి గెరచ ఎత్తిజని, రచ్చించుచ జన్నె” మెన,

32 ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ జోవయంక బోదన కెర్తె. జోవయంక, పడ్డ ఒండి జోవయంచి గేరచక సంగిలన్.

33 జేవ్ దొగులక జయ తెదొడి కడన, దెబ్బల్ పెళ్ళినచ గావ్వో ఎత్తి దోవ సుబ్రుమ్ కెర్తి బేగి, జో, జోచి గేరచ ఎత్తిజన్ బాప్తిసుమ్ నజన్.

34 జోచి గెరి కడన, జోవయంక అన్నెమ్ దా కెర, జేవ్ ఎత్తిజని, దేముడుచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తిల చి ఒగ్గర్ నర్తనంతోనుమ్ జలి.

పవులు చి సీలయ విడ్డల్ జా పట్టుమ్ ములిలిసి

35 అన్నెక దీసి పెందలె, “జేవ్ మాన్సుల్క విడ్డల్ కెర” మెన, దెబ్బల్ పెళ్ళ జమాన్సుక సంగ, అదికారుల్ జేలతె తెద్రయిల.

36 అదికారుల్ సంగిలిసి సూన, “తుమక ‘విడ్డల్ జా గెతు’ మెన అదికారుల్ సంగ తెద్రవ అస్సి. జాకయ్, బారీ జా, అల్లర్ నెంతె సేంతుమ్ తెన్ గెచ్చ”, రకితోసా పవులుక సంగిలన్.

37 గని పవులు జమాన్సుక, “ఎత్తిజన్చి మొక్కె, రుజ్జాల్ నే సూనతె, తిర్పు నే సంగితె, అమక పెట, జేలతె గల అస్సి. అమ్ కి రోమియల్ జా అస్సుమచి రిసా అమక దస్సి, తిర్పు నే కెర్తె, సిచ్చ కెరుక నాయిమ్ నాయ్. అప్పె, కోయ సాచి నే జతె అమక విడ్డల్ కెరుక ఉచర్తన, నెంజె. జేవ్ అదికారుల్ పూచి తెన్ సొంత జా కెర విడ్డల్ కెర బారీ కెర్తె” మెన, పవులు జబాబ్ దిలన్.

38 జమాన్సు, జలి, అదికారులతె అన్నె గెచ్చ, ఈంజేవ్ కొడె ఎత్తి సంగ దిల, చి జేవ్ దొగులక, ‘జేవ్ కి రోమియల్ జవుల’ మెన సూన కెర, “తప్పు కెర్తమ్” మెన బియ: గెచ్చ,

39 అదికారుల్ జేలతె జా కెర, తప్పు బప్పున, జోవయంక బారీ కెర, “అమ్చి పట్టుమ్ ముల ఉట్ట గెచ్చ” మెన బతిమాల్సా జా సంగిల.

40 జేవ్ పవులుచి సీలయ, జలి, జేల తెంతో బారీ జా, లూదియచి గెరి గెచ్చ, బెర తిల బావుడ్డుక దస్సల్ జా, బుద్ధిచి దయిరిమ్ సంగ కెర, ఉట్ట గెల.

17

పవులు చి సీలయ దెస్సలోనీక పట్టుమ్తె గలిసి

1 పవులు, సీలయ, అంపిపాలి పట్టుమ్ వాట్ గెచ్చ, అపొల్లోనియ పట్టుమ్తె గెచ్చ, అన్నె బారీ జా, ఒండి మానిదోనియ ప్రదేసిమక వెళ్ళి జలి దెస్సలోనీక పట్టుమ్తె ఉట్ట అయిల. ఒత్త, యూదులచి నబగెరు ఏక అస్సి.

² పవులు, కేన్ పట్టుమీతె అయిలె, యూదుల్చి నబగేరి గెచ్చుక అలవాట్ కెరన అన్నె, చి ఒత్త కి, తిన్ని నెలవ్ కడన్చి దీనల్ పర్చు తెన్ నబతె గెచ్చు, దేముడుచి కొడతె తిలిసి రుజువు దెకవ దెకవ బోదన కెర్లన్.

³ కిచ్చి ముక్కిమీక బెదయిలన్ మెలి, “దొర్పు జుల్ రచ్చించువ కెర్లొనా జుల్ క్రిస్తుక దేముడు తెర్చయెదె. తెర్చయెల్, జో మొర అన్నె జుక అన్నె” దేముడుచి కొడతె పూర్ణుమ్ రెగ్గిలిసి నంగ, “యేసుయి, దేముడు నంగిల్ క్రిస్తు మెన్ తుముక అచే నంగితన్” మెన పవులు నంగిలన్.

⁴ నగుమజన్ నంపజా, పవులు చి సీలయు తెన్ బెదిల. దేముడుక నంపజా నిదానుమ్ తిల గ్రీసు దేసుమచ ఒగ్గరజన్, పట్టె ఒత్తవ వెల్లొ నుదల్ తేరబోదల్ కి ఒగ్గరజన్ నంపజల.

⁵ యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్, మాత్రుమ్, గోన జా, పట్టుమచ మూర్పుడ్లు నగుమజన్ దెర, జనాబ్ ఒగ్గరజన్ కి నికడ, జా ఒండి పట్టుమతె గగ్గల్ కెరయల. పాపులీంసి కచితె జతె తిల మెలి, యాసోను మెల్ ఎక్కిలొతె. తెదొడి, “పాపులీంసి దెర బారె కెర ఎత్తిజన్చి మొక్కె తిర్చు కెరమ” మెన, జేవ్ వెల్లొ నుదల్, జనాబ్, జోచి గెరి గెచ్చు, అల్లర కెర్ల.

⁶ గని పపులీంసి దీన్చి నాయ్, చి యాసోనుక చి అన్నె బాపుడ్లు నగుమజన్ దెర, పట్టుమచ అదికారుల్తె ఒగ్గడ నిల. “ఒండి బూలోకుమక మార్పువ కెర్ల జేవ్ దొగుల ఇన్నె కి జా కెర్ల, అమకయ్ కి మార్పువ కెరక ఉచర్తతి.

⁷ ఈజిప్తొ యాసోను జోవయితె బెద, జోవయిక టాన్ దా అన్నె. ‘అన్నె’ రాన్ జా అన్నె, ‘యేసు జో’ మెన ప్రజల్ క నికడ, అమచ *క్రెనర్ రాన్చి విలువ కడ, క్రెనర్ నంగిల అగ్గల్ క నే బెదిత రకుమిలు నికడతె” మెన, కేకుల్ గల.

⁸ ప్రజల్ ఎత్తి, పట్టుమచ అదికారుల్ కి, జా కొడె నూన, బుప్పు జా,

⁹ “జేవ్ దొగుల అన్నె అల్లర నే కెర్లి రితి తుయి పూచి జా,” మెన, యాసోనుక బలవంతుమ్ కెర, విడ్డల్ కెర్ల.

బెరయ పట్టుమీతె పవులు సీలయు బోదన కెర్లన్

¹⁰ తెదొడి, అందర జెతికయ్ బాపుడ్లు బేగి పవులుక చి సీలయుక ఒత్త తెంతో ఇదిల్ దచ్చెన పక్కచి బెరయ పట్టుమీతె పట్టె తెర్చయెల్. జేవ్ ఒత్త పాచ, యూదుల్చి నబగేరి గెరి.

¹¹ ఒత్తవ యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్, జులి, దెస్సలొనికతె యూదుల్చి కంట అమ్మయిలన్ మాన్సుల్ జుల్చి. చి నర్ల తెన్ నుబుమ్ కబుర నూన, రోజుక, సత్తిమబుద్ది తెన్, “పాపులీంసి నంగితిన్ దేముడుచి కొడతె తిలిన్ తెన్ దస్సె అన్నె గే నాయ్ గె?” మెన, రుజ్జు కెరంతి రిసా, దేముడుచి కొడు నిదానుమ్ పరిచ్చ కెర్ల తిల.

¹² దస్సె కెర, ‘నిజుమ్’ మెన, జోవయితె ఒగ్గరజన్ యూదులు యేసుక నంపజల. నంపజలన గ్రీకుదేసిమచ వెల్లెల నుదల్ చి తేరబోదల్ నగుమజన్, చి మున్నబోదల్ కి ఒగ్గరజన్ నంపజల.

¹³ గని, దెస్సలొనిక మెలి పపులీంసి అగ్గి గెచ్చ తిలి పట్టుమచ కొప్పుమ్ జల యూదుల్, పవులుక, ఒత్త బెరయ పట్టుమీతె కి †నుబుమ్ కబుర నూనయతయ్” మెన నూన

తా, బెరయతె ఉట్ట జా, జోవయించి సొంత పట్టుమీతె కెర్లి రితి, ప్రజల్చి జనాబ్ కి కడ అల్లర కెరవుక ములితి నాయ్.

¹⁴ “అల్లర నేడ్చు నాయ్” మెన, “నముద్రుమ్ పక్క ఉట్ట గో” మెన పవులుక బాపుడ్లు తెర్చయెల్. సీలయు, తిమోతి తెన్ జా పట్టుమీతె తా గెల్.

¹⁵ మదెన్, పవులుక బోడెవ దెతన జోవయిక నముద్రుమ్ సాడిచి ఏదెన్ను మెలి పట్టుమ్ ఎద కడ నిల, చి ఒత్త పాచ, “బే బేగి అంచితె ఉట్ట జా” మెన, పవులు సీలయుక చి తిమోతిక కబుర రెగ్గిడికయ్, “న దేమదె” మెన జోవయిక బోడెవ దా తిలన జా ఉత్తమ్ నజ, జోవయించి దెస్సలొనిక పట్టుమీతె బుల గెల.

ఏదెన్ను పట్టుమీతె పవులు కెర్లి బోదన

¹⁶ పవులు ఏదెన్ను తా, సీలయుక చి తిమోతిక రకితె తా, “దేముడ్లుచ బొమ్మల్ ఇన్నె ఒగ్గల్ అన్నె” మెన దెక తా, “తప్ప కెర్తతి” మెన, వెల్లొ ఒగ్గల్ దుకుమ్ జా,

¹⁷ యూదుల్చి ఎత్తి నబగేరి గెచ్చ యూదుల్ తెన్ చి దేముడుక నిదానుమ్ తిల వేర మాన్సుల్ తెన్ లట్టబ లట్టబ బోదన కెర్ల తా. అయతర తెంతో సుక్ర ఎద, రోజుక పట్టుమచి నంతవీద గెచ్చ, ఒత్త దస్సెల్ జల నుదల్ తెన్ లట్టబ లట్టబ బోదన కెర్ల తిలన్.

¹⁸ ఒత్త నంతవీద ఏక దీసి, ఎపికూరియు చి స్ట్రాయ్ మెల అలవాట్చ పండితుల్ నగుమజన్ జో తెన్ దస్సెల్ జల. జోవయితె నగుమజన్ కిచ్చి మెల మెలి “ఈంజొ బుల్లొసా కిచ్చి తెల్చిచి నంగిదె గే నాయ్ గే దెకుమ్” మెన ఉచర్ల. అన్నె నగుమజన్, “వేర దేసిమచ దేముడ్లు చి రిసా నికడయ్” మెల. జేవ్ కిచ్చిక ఇన్ మెల మెలి, పవులు యేసుచి రిసా, జో మొర అన్నె జేవ్ జలిచి రిసా నికడ తిల్.

¹⁹ తెదొడి పవులుక దెర, ‘అరేయొపాగు’ మెలి జోవయించి నబ కెర్లి టాన్తె జోవయిక కడన కెర, “తుయి కెర్లి బోదనచి రిసా అమక పూర్తి అర్దుమ్ నంగు.

²⁰ అమ్ నేన్ కొడె అమక నూనయతయ్, చి జా అర్దుమ్ నూనుక ఇస్టుమ్ జతనుమ్” మెన నంగిల.

²¹ జా ఏదెన్ను పట్టుమచ, చి ఒత్త గోతు జెతనచి అలవాట్ కిచ్చి మెలి, నొవ కొడె, నొవ కబుర్లు నంగుక జుప్పన్, నూనెత తంక జుప్పన్, జోవయిక ఆన. ఎత్తి ములుల, గని జయ్య అలవాట్ జోవయిక ముక్కిమె.

‘అరేయొపాగు’ నబతె పవులు కెర్లి బోదన

²² పవులు ‘అరేయొపాగు’ మెలి కెర్లి టాన్తె నెడిమి టేవొజ, “ఓ ఏదెన్ను పట్టుమచ మాన్సుల్, దేముడ్లు మెలనచి రిసా తుమ్ ఒగ్గర ఉచర్లను మెన, అచే దెకితన్.

²³ అచే జెతికయ్ పట్టి తుమ్ జోకర్ల గుడివొ గర్ల దెకిలయ్. ఎత్తివాట్ అన్నె. జేవ్ గుడివొ మొత్తుమీతె కేన్ దేముడుక పూజ కెర్లి టాన్ తిలిసి ఏక దెకిలయ్ మెలి, ‘అమ్ నేన్లొ దేముడుచి పూజ కెర్లి టాన్ ఈంజ’ మెన ఏకతె రెగ్గ అన్నెన్. తుమ్ అర్దుమ్ నేన్తె జోకర్లొ జో దేముడుచి రిసా తుమ్క నూనయిదె.

²⁴ “జో దేముడు కేన్ దేముడు మెలి, ఈంజ లోకుమ్ జెర్లవ కెర, లోకుమ్తె తిలిసి ఎత్తి కి జెర్లయిలొసా. జో పరలోకుమక బూలోకుమక వెల్లొ, ప్రబు, చి మాన్సుల్ తెయార కెర్ల గుడివొతె జో తయ్ నాయ్.

* 17:7 17:7 క్రెనర్ రాన్ ‘నిజరు రాన్’ కి ‘వెల్లొ రాన్’ కి మెనుల; క్రెనర్ మెలి గ్రీకు బాన తెన్ బెదితయ్, ‘నిజరు’ మెలి ఇంగ్లీస్ తెన్ బెదితయ్, ‘వెల్లొ రాన్’ మెలి తెలుగు తెన్ బెదితయ్. † 17:13 17:13 నెజెలి ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిల్’ దేముడు దిలి నుబుమ్ కబుర.

25 అమ్ మాన్సుల్ జోక్ కిచ్చొ తెయార్ కెర్లె జోక్ లాబుమ్ నాయ్. జోక్ కిచ్చొ కొత్తు నాయ్. ఎత్తిక జీవ్ దెతోసా, ఎత్తిక జయడ్తసా జో, దొర్లు జతిసి ఎత్తి దొర్లు కెర్లెసా జొయ్యి.

26 ఎత్తి దేసిమలుచ మాన్సుల్క ఎక్కి రితి, ఎక్కి మొదోల్ తెంతో జో జెర్లప అన్నె. జో ఉచర, వేర వేర కాలుమలు దా, 'ఈంజేవ్ మాన్సుల్ ఇన్నె జతు, జేవ్ మాన్సుల్ ఒత్త జతు' మెన, ఈంజ బూలోకుమేతె ఎత్తిజినక జతి టాన్, జొయ్యి దా అన్నె.

27 ఎత్తిజినక 'అంక ఆన జా చజుతు, అంది తెన్ బెదుతు' మెన జో పరలోకుమేచొ ఎత్తి జెర్లయిల్ దేముడు అవ్కానుమ దా అన్నె. గని ఎత్తి మాన్సుక జో పాసి అన్నె, జేవ్ నేన్ల కి, జాన్లె కి.

28 అమ్ జతి సెక్కి, అమ్ ఇండితి సెక్కి, అమ్ జెర్లితి సెక్కి, కచితె మెలె, జో తెయ్.

'అమ్ నిజుమి జోవయింద బోదల్' మెన తుమ్చ సొంత పండితుల్ సగుమ్జిన కి రెగ్లె అన్నె.

29 "పరలోకుమేచొ ఎత్తి జెర్లయిల్ దేముడుచ బోదల్ జమ్దె జతి, జో కిసి బజార్ పోలిక గే, వెండి పోలిక గే, పత్తురు పోలిక గే, మాన్సు కెర్లె కేన్ పోలిక గే, మాన్సు తెయార్ కెర్లె కేన్ పోలిక గే, జయ్దె? జయ్ నాయ్.

30 "అగ్గె మాన్సు నేన్ల పొది దన తప్పల్ కెర్లెన్చి పాపుమ్ జో దేముడు వయ్దె నాయ్. గని 'ఒండి లోకుమచ మాన్సుల్ అప్పె జోవయించి పాపుమ్ ఒప్పన, జేవ్ కెర్లె పాపల్క పెట్టి దుకుమ్ జా మార్చుప జతు' మెన జో అత్త దా అన్నె.

31 కిచ్చొక మెలె దేముడు బీచొ కెర్లె మాన్సుచి అత్తి ఒండి లోకుమచ ఎత్తిక 'సత్తిమ్ జా అస్సి గే పాపుమ్ తెన్నె అస్సి గే' మెన జో సత్తిమ్ తెన్ తీర్పు కెరుక ఏక్ దీన్క నిసాన అన్నె. మొర్ల మాన్సు తెంతో జోక్ ఉట్టయిల్ రిసా జా నంపజంక మెన అమ్క రుజువు దా అన్నె."

32 ఎక్కిలోక 'మొర్లె కి అన్నె జయ్ అన్నె' మెన సూన, సగుమ్జిన అసేల. గని అన్నె సగుమ్జిన, "అన్నెక్ సుట్టు ఇన్నెచి రిసా అమ్క బోదన కెర్లె జతి, నూనుమదె" మెలె.

33 తెదోడి పవులు జేవ్చి నెడమె తెంతో ఉట్ట గెలన్.

34 గని సగుమ్జిన జోచి పట్టి గెచ్చొ ప్రబుక నంపజల. జోవయితె అరేయెపాగిగు మెలి ఒత్తచి నబత వెసితో దియెనూనయ్య, పడ్డా, నంపజలి ఎక్కి కొన్నె మెలె, దామరి మెలిసి. జోవయితెన్ అన్నె సగుమ్జిన కి నంపజల.

18

కొరింద్ పట్టుమేతె పవులు కెర్లె బోదన

1 ఒత్త తెంతో ఏదెన్ను పట్టుమ్ తెంతో బార్ జా, పవులు కొరింద్ పట్టుమ్తె అన్నె ఉట్ట గెలన్.

2 ఒత్త పాడ, అకుల మెలొ యూదుడు ఎక్కిలో తెన్ దన్నుల్ జిల్. జో పొంతు ప్రదేసిమి జెర్లిలోసా. జో, ప్రిస్కిల్ల మెలి తేర్ని తెన్, దొగుతెర జా దొరతి ఇటల్ దేసిమచి రోమ పట్టుమ్ తెంతో ఉట్ట జా అన్నె. యూదుల్ ఎత్తిజిన అమ్చి రోమ పట్టుమ్ ముల ఉట్ట గెతు, ఒత్త ఏలుచ కెర్లె క్షోదియ రానొ అత్త దా అన్నె. పవులు జేవ్ దొగుతెరచి గెరి గెలన్, చి జోవయితెన్ లట్టబ్బన్.

3 పవులు, అకుల ఎక్కి కామ్ కెర్లన జవుల, చి రిసా, పవులు జోవయితెన్ బన జిల్, చి జేవ్ దెన్ కామ్ కెర్లె తిల. జేవ్ టంబుగుడ్డల్ తున తెయార్ కెర్లెసి.

4 జా పొదుల్, ఎత్తి సెలవ్ కడన్ల దీసి, పవులు యూదుల్చి నబగెరి గెచ్చొ, దేముడుచి కొడెతె తిలిసి రుజా దెకవ యెనుక్కిస్తుచి రిసా యూదుల్క కి గ్రీసు దేసుమచ నుదల్క కి బోదన కెర్లె తిల్.

5 సీలయ చి తిమోతి మాసిదోనియ తెంతో ఉట్ట అయిల్ పొది, పవులు కిచ్చొ కెర్లె తిల్ మెలి, "దేముడు 'తెర్లయిందె' మెన నంగిలో రచ్చొంచుచ కెర్లెసా జిత్ క్రీస్తు, యేసుయ్." మెన సాచి జా రుజుల్ బెదవ దన్నె యూదుల్క బోదన కెర్లె తిల్.

6 యూదుల్, మాత్తమ్, జా బోదన సూసుక నెన కెర, ఒప్పితి నాయ్, చి జోక్ దూసుచ కెర్లె. జేవ్ దన్నె జతికయ్, "తుమ్ సానసుమేతె గెలి తుమ్చి పూచి. తుమ్క సుబుమ్ కబుర్ సూనపుక అంచి పూచి, కుట్టవన అన్నె అంచి పూచి నాయ్. అప్పె తెంతో యూదుల్ నెజిలనతె గెచ్చొ సుబుమ్ కబుర్ సూనయిందె" మెన, "ఇన్నెచి దూడి కి లంబున్ నాయ్" మెలి గుర్తుక, జోచ పాలల్ పంపు కెర,

7 నబగెర్ ముల బార్ జా "ఇన్నెయి బోదన కెర్లె తయిందె" మెన, నబగెర్ సాడిచి గెరి గెలన్. జా గేర్, తీతియ యూస్టు మెలొ యూదుడు నెజిల్ రోమెయిడుచొ గేరు. గని దేముడుక జో నంపజా జోకయ్ బక్కి కెర్లయ్.

8 జా పొదుల్, యూదుల్చి నబగెర్చొ ఎజోమాని జిల్ క్రీస్తు యేసుప్రబుక నంపజిల్. జో, జోవయించి గెర్చ ఎత్తిజిన, ప్రబుక నంపజల జా కొరింద్ పట్టుమ్చ యూదుల్ నెజిల మాన్సుల్ ఒగ్గరిజిన కి, నంపజా, బాప్తిసుమ్ నజన్.

9 ఏక్ రాతి, ప్రబు నిప్ప తెన్ పవులుక, "తుయి ని నాయ్. అంచి సుబుమ్ కబుర్ తుయ సూనయ్తె తా. తున్లె తంక నాయ్.

10 అవ్ తుక తోడె అన్నె, చి కొ తుక కిచ్చొ ప్రమాదుమ్ కెర్లె నాయ్. ఈంజ పట్టుమ్చ మాన్సుల్ ఒగ్గరిజిన అంచి రిసా సూన నంపజంక అన్నె" పవులుక ప్రబు సంగిలన్.

11 ఒత్త తెంతో వెర్గెక్ అదు ఎద పవులు జా కొరింద్ పట్టుమ్తె తా, దేముడు దిలి యేసుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ తిలిసి ఎత్తి ప్రజిలక నీకయ్తె తిలన్.

12 జా ఒండి అకయ ప్రదేసిమ్క గల్లియోను మెలొసా అదికారి జా తతికయ్. యూదుల్ ఎక్కి గోనతెన్ పవులుక దెర, అదికారిచి గెరి ఆన,

13 "అమ్చొ దేముడు మోసి తెన్ దిలి అగ్గల్తె తిలి రితి దేముడుక బక్కి కెర్లెన్తె నాయిమి నెజిలి అలవాట్ బెదయ్తె ప్రజిల్క ఈంజో నీకయ్తెయ్" మెన, నింద కెర్లె.

14 పవులు జబాబ్ దెంక ఉచర్లొ, గని బేగి గల్లియోను యూదుల్క, "ఈంజో మాన్సు కిచ్చొ జవున్ నేరిమ్ కెర్లె జతి, తుమ్ యూదుల్ నంగితి తీర్పు సూసుక బెదితి,

15 గని, ఈంజో కిచ్చొ నేరిమ్చి నెజె. తుమ్ యూదుల్చొ దేముడుక జోక్రె అలవాట్చి రిసాచి తగు ఈంజ, రిత కొడెచ అర్లల్చి తగు. ఇన తగుల్ అవ్ సూసుక నెన్" మెన,

16 తీర్పు కెర్లె టాన్ తెంతో జోవయింక ఉదడ్లన్.

17 ఒత్త బెర తిల జనాబ్ యూదుల్చి నబక అదికారి జిల్ సొస్సేనీసుక దెర, తీర్పు కెర్లె టాన్చి పుర్తె జోక్ దెబ్బల్ పెట్ట. గని గల్లియోను అదికారి తున్లె తిల్.

ప్రిస్కిల్ల చి అకుల తెన్ పవులు ఎమెను పట్టుమ్ ఎద గెలిసి

18 పవులు అన్నె ఒగ్గర్ దీనల్ ఒత్త తా, బాపుడ్తుతె సెలవ్ నజన, సిరియ ప్రదేసిమి గెచ్చుక మెన బార్ జిల్. జో తెన్ ప్రిస్కిల్ల చి అకుల, దొగుతెర, గెల. పట్టి గెచ్చొ, కెంక్రియ

పట్టుమీత పప్పులు నెండి ఉత్తవన్నో, దేముడుక అతు ఉక్కుల గడియ నెండి ముల తిలనీచి రిసా.

19 జలె, కెక్రెయితే ఓడతే వెగ, సముద్రుమ్ జీన, ఎపెనుచి రేవుతే పాచ, ప్రిన్సిబ్లక చి అకులక ముల దిలన్. జో యూదుల్చి నబ గెరి గెచ్చ, యూదుల్ తేన్ లట్టబ యేసుచి రిసా 'జోయ్య దేముడు తెద్రయోలో క్రీస్తు రచ్చించువ కెర్తెసా' మెన రుజ్జుల్ దెకవ సికడ్డ.

20 "అన్నె నగుమ్ దీనల్ అమీచి తెన్ తా", మెన, జోక బలవంతుమ్ కెర్ల గని "దన్నె నే జయె." మెలన్.

21 గని, బార్ జలి పొది, "దేముడుచి నెలవ్ తిలె, కెయ్యక జప్పన్ తుమ్తె అన్నె జెయెదె" మెన సంగ, ఓడతే అన్నె వెగ, ఎపెను పట్టుమ్ ముల ఉట్ట గెల్.

22 వెల్లె సముద్రుమ్ జీన, యూదుల్ ప్రదేసిమ్చి కైసరియ రేవుతే బుల జా, ఓడ తంతో ఉత్త జా యెరూసలేమ్ పట్టుమీత ఇండ గెచ్చ, ఒత్తచ బాపుట్ట తేన్ దన్నుల్ జా, బుల జా, ఓడతే అన్నె వెగ, సిరియ ప్రదేసిమ్చి అంయెయకయ పట్టుమీత ఉట్ట గెల్.

23 ఒత్త నగుమ్ దీనల్ తా, అన్నె బార్ జా, దూరి దూరి బుల వేర వేర పట్టుమీలుతే గెచ్చ, జో అగ్గె గెచ్చ తిలి గలతీయ ప్రదేసిమ్ చి పుగియ ప్రాతుమీలుతే గెచ్చ, సిన్పుల్క అన్నె సికడ సికడ బోదన కెర్తెయ, జేవ్ అన్నె నిదానుమ్ దయిరిమ్ జల.

అపొల్లో ఎపెనుతే బోదన కెర్తెసి

24 మదెన, ఐగుప్తు దేసిమ్చి అలెక్సంద్రియ పట్టుమ్చో అపొల్లో మెలో యూదుడు ఎక్కిలో, ఆసియా ప్రదేసిమ్చి ఎపెను పట్టుమీత ఉట్ట జా అన్నె. బోదన కెరుక, జలె, కొడో చెంగిల్ బెదవదె, చి దేముడుచి కొడతే తిలిసి చెంగిల్ జానె.

25 అగ్గె తంతో, యేసు ప్రబుత రచ్చన జుతీనీచి బోదన నూన నంపజా అన్నె, చి 'వేర మాన్పుల్క నూనయిందె' మెన, ఒగ్గర్ ఆన జా అన్నె. యేసుచి రిసా దేముడుచి కొడతే సంగిలిసి చెంగిలి సరిగా బోదన కెరెదె. గని బాప్తిసుమ్చి కోడు, జలె, ఎక్కి యూహూను పానిత బాప్తిసుమ్ దెతే తిలి అలవాట్ జో జానె, గని యేసుక్రీస్తుచి నావ్ తెన్ చి జోచి అత్త తేన్ చి బాప్తిసుమ్చి రిసా, కో జోవయింక సంగుక నేతయ.

26 జో, యూదుల్చి నబగెరి దయిరిమ్ తెన్, యేసుచి రిసా 'దొర్కు జలె' రచ్చించువ కెర్తెసా జలె' క్రీస్తు జయెదె' మెన బోదన కెరుక దెర్లన్. గని ప్రిన్సిబ్ల చి అకుల నూన కెర, జోవయింక గెరి కడన కెర దేముడు దొర్కు కెర్ల రచ్చన వాబుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్తే జో నేన్సి ఎత్తి. సొప్టుమ్గ సికడ్డ.

27 జో అకయ ప్రదేసిమ్తే గచ్చుక ఇస్టుమ్ జలన్, చి 'చెంగిలి' మెన, ఎపెనుచ బాపుట్ట బప్పన, "గే" మెన సంగ, "ఇన్సెక బెదవన" మెన అకయతచ సిన్పుల్క ఉత్తమ్ రెర్ల, జోచి అత్తి తెద్రయెల. పడ్డె, జో సముద్రుమ్ జీన ఒత్త పాచ, దేముడుచి దయచి రిసా యేసుక నంపజలనక జో ఒగ్గర్ తోడు కెర్లన్.

28 యూదుల్ వేర సంగిల్ కి, ఎత్తిజన్ నూనతి రితి, దేముడుచి కొడతేచ తిలిసి కొడో వెంట కెర, "యేసుయ దేముడు తెద్రయోలో దొర్కు జలె' రచ్చించువ కెర్తెసా" మెన రుజ్జుల్ దెకయెల్.

19

పప్పులు ఎపెనుతే ఉట్ట అయేలిసి

1 అపొల్లో ఒత్త అకయ ప్రదేసిమ్చి కొరింది పట్టుమీతే తతికయ పప్పులు, డొంగర్ దేసిమ్ వాల్ ఉట్ట జా, ఎపెను పట్టుమీతే అయెలన్. సగుమ్జీన్ సిన్పుల్ తెన్ పప్పులు దన్నుల్ జలన్,

2 అన్నె, జోవయింక, "తుమ్ నంపజలి పొది, దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్త తుమ్చి పెట్టి జెతికయ నజన్నదు గె?" మెన పుసిలన్. జేవ్, "నాయ. జో అత్త 'అన్నె, మాన్పుక దొర్కు జయెదె' మెన ఆమ్ కెయ్య నూనుమ్ నాయ" మెన సంగిల.

3 జలె పప్పులు, "దన్నె జలె, కేన్ బాప్తిసుమ్ నజన్నదు?" మెన పుసిలన్.

4 "యూహూను బోదన కెర్ల బాప్తిసుమ్" మెన, జబాబ్ దిల. జాకయ, పప్పులు జోవయింక, "యూహూను బాప్తిసుమ్ కెర్లెసి కిచ్చుచి రిసా మెలె, తుమ్ కెర్ల పావల్చి రిసా పెట్టి దుకుమ్ జా, అంచి పడ్డె జెతొసాక నంపజా బోదన కెర్లె తిలన్. జా బుద్ది మార్పున జతి గుర్తుకయ బాప్తిసుమ్ దెతే తిలన్. కచి రిసా 'అంచి పడ్డె జెతొసా' సంగితే తిలె' మెలె, యేసుచి రిసాయ" మెన పప్పులు సంగిలన్.

5 జేవ్ సిన్పుల్ నూన, యేసుప్రబుచి నావ్ తెన్ బాప్తిసుమ్ నజన్.

6 పడ్డె పప్పులు జోవయింక ఎక్కిక్లక బోడి చడ ప్రార్థన కెర్లన్, చి దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్త జోవయించి పెట్టి అయేలిచి రిసా, జేవ్ అగ్గె నేన్ వేర వేర బానల్ తెన్ లట్టబ్ల, చి చోడి పుట్టవ, ప్రబుచి అత్త సికడ్డ కబుర్లు సంగుక దెర్ల.

7 జేవ్ రమారమ్ బారజన్ తిల.

8 పడ్డె పప్పులు యూదుల్చి నబగెరి గెచ్చుక దెర, తిన్ జొన్సొ ఎద దేముడుచి రాజమీత బెదితీచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ల నబతే బోదన కెర కెర, దేముడుచి కొడతేచ కొడో రుజ్జుల్క బెదవ, దయిరిమ్ తెన్ బోదన కెర్లె తిలన్.

9 యూదుల్తే సగుమ్జీన్ రాడ్ జీవ్ తిల, చి నత్తిమ్ నూనుక నెన కెర, పట్టుమీచ ప్రజలీచి మొక్కి 'యేసుక్రీస్తు దొర్కు జలి రచ్చన వాల్ జలె' మెన ఒప్పన్తి చి రిసా 'అబద్ధమ్' మెన, సికడ్డే తిల. జాకయ యూదుల్క సికడుక ముల దా, యేసుక నంపజతే సిన్పుల్క అజయ కడన, తూరన్న మెలో ఎక్కిలోచి వెల్లె గేరుత రోజా గెచ్చ, దేముడుచి కోడు బెదవ బెదవ, పప్పులు బోదన కెర్లె తిలన్.

10 దొన్సి వెర్పుల్ ఎద, పప్పులు ఒత్త ఎపెనుతే సికడ్డే తిలె, చి జా ఒండి ఆసియా ప్రదేసిమ్చ మాన్పుల్, ఇస్టుమ్ తిల యూదుల్ కి, గ్రీసు దేసిమ్చక కి, ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ నూన్.

11 పడ్డె, పప్పులుచి అత్తి దేముడు అడ్డుతుమ్చ వెల్లెల కమ్మ జర్లు కెర్లె తిలన్.

12 మాన్పుక జొర్లె తిలె, కో గే పప్పులు దెర తిల రుమాలు జలెకు, కచ్చెలివో జలెకు, జేవ్ జొర్లె తిల మాన్పుల్క నా దిలె, జొర్లె తిలె గెచ్చెదె, బూతుమ్ దెర తిలె, ములెదె.

13 జా పొదొలె బుల బుల, బూతల్ ఉడడ్డ యూదుల్ సగుమ్జీన్ అచ్చె కెర యేసుప్రబుచి నావ్ దెరుక దెర, "పప్పులు బోదన కెర్లె యేసుచి నావ్ తెన్ బార్ జా గే!" మెన బూతల్క ఉడడుక దెర్ల.

14 జోవయింతే సగుమ్జీన్, స్కెవ మెలో యూదుడు ఎక్కిలోచో నత్తుజన్ పుత్తర్పులు. స్కెవ, ఎత్తిక వెల్లె పూజరి జయెదె.

15 జేవ్ నత్తుజన్ జోవయించ పుత్తర్పులు, దన్నె యేసుచి నావ్ దెర ఏక్ బూతుమ్ ఉడడుక దెర్ల, బూతుమ్ జబాబ్

దా జోవయింక, “యేసుక జాని, పవులుక జాని గని తూమ్ కొన్న?” మెలన్.

16 చి బూతుమ్ దెర్ల జో మాన్సు జేవ్ ఉడుకు ఉచర్లనచి ఉప్పిరి నిగ జా, సేడవ, జిన్సన్, చి జేవ్ నత్తుజన్ దెబ్బల్క, జో గేర్ తెంతో డుమ్డయ్ నిగ గెల.

17 జా ఎవెసు పట్టుమీవ ఎత్తిజన్ యూదుల్క, గ్రిసు దేసిమీచక, జా జర్గు జలిన్ జాన్సి, చి “యేసుచి నావ్ వెల్లి, ఆరి దెరుక నెంజి” మెన చిన, బియ్యం గెల.

18 పడ్డె, జోవయింతె నెవర్ నంపజలన ఒగ్గరజన్ జా కెర, జేవ్ కెర్ల పావల్ ఎదార్తుమ్ బప్పున్.

19 జోవయింతె ఒగ్గరజన్ అగ్గె తెంతో నయ్తాన్చ మాయకమె కెర్తన జా తిల. జేవ్ అప్పె జోవయింప పుస్తకమీలు గల్త్ర ఆన కుడవన, ఎత్తిజన్చి మొక్కె డయ్ గెల. జేవ్ డయ్ గెల పుస్తకల్ మొత్తుమీచి విలువ లెక్క కెర్ల, కెర్తన జల మెలె, యాబయ్ వెయిలు వెండి బిల్లల్ చి విలువ జల.

20 దస్సి, ఒండి జా ప్రాంతుమె నుబుమ్ కబుర్ సూనయ్ జలి, చి ఒగ్గర్ ఒగ్గరజన్ మాన్సుల్ ప్రబుక నంపజా మార్పుప జల.

21 ఈంజ ఎత్తి జర్గు జలి పడ్డె, ప్రబుచి అత్త జోవయింపి వెట్టి సేకడ్డికయ్. “మాసిదోనియచి వాటు, పడ్డె అకయ వాటు గెచ్చె యెరూసలేమెతె గెచ్చిందె, చి ఒత్త గెలె, రోమెతె కి ఆవ్ గెచ్చుక అస్సె” మెన పవులు బప్పున్.

22 జా పొదులె, పవులుచి కామెతె బెదితె తిల తిమోతి చి ఎరస్సు జత మాన్సుల్క జోక అగ్గె మాసిదోనియతె తెర్తవ, పవులు ఆసియా ప్రదేసిమీచి జా ఎవెసు పట్టుమీతె అస్సె గడియ తా గెల్.

క్రీస్తుక నంపజతి రిసా అర్తెమి దేవిక జోకర్తన అల్లర్ జలిసి

23 జా పొదులె, యేసుక్రీస్తుక నంపజా రచ్చన జతి * వాటుచి రిసా తగ జలి.

24 కిచ్చొక మెలె, సరాబు జలో దేమేత్రి మెలోసా అర్తెమి దేవిక జోకర్ల బొమ్మల్ వెండి సామనక తెయార్ కెర్తయ్, చి జోవయింక, జోవయింపి కామెతె బెదితి సరాబుల్క లాబుమ్ ఒగ్గర్ దెర్లు జత తయెదె.

25 జో ఏక దీసి జోతె కామ్ కెర్తనక ఎక్కితె బుకారా కెర, అస్సె సరాబుల్క బుకారా, జోవయింక, “ఈంజ అమీచి కామ్చి రిసా అమీక లాబుమ్ చెంగిల్ దొర్లు జతయ్, చి చెంగిల్ జతనుమ్.

26 గని అమీచి ఎవెసుతె కి అమీచి ఒండి ఆసియా దేసిమి కి, మాన్సుల్ తెయార్ కెర్ల దేముడ్లు బొమ్మల్ దేముడ్లు నెంజితి, మెన, ఈంజో పవులు సేకడ అస్సె, చి అమీచి అలవాట్ ఒగ్గర్ ఒగ్గరజన్ ముల్లి రితి జో మార్పుప కెర అస్సె మెన తుమ్ దెకితను, నూనెతుమ్.

27 జలె, ఈంజ అల్లర్ నే పిట్టయెలె, అమీచి కామ్ నిస్టోరుమ్ జయెదె. జా, దస్సి అస్సె, అమీచి వెల్లి అర్తెమి దేవిక ఒండి ఈంజ ఆసియా దేసిమీచ, ఒండి లోకుమీచ జోకర్తతి. ఇన్నెచి గుడి ఆరి పాడ్ జలె, ఇన్నెచి విలువ గెచ్చెదె” మెన సేకడ్డన్.

28 జేవ్ సరాబుల్ నూన, ఒగ్గర్ కోపుమ్ జా, “అమీచి ఎవెసుచి వెల్లి అర్తెమి దేవిక జెయ్య, జెయ్య!” మెన, కేకుల్ గెలె.

29 దస్సి, ఒండి పట్టుమ్ గగ్గల్ జా గెలి. జా పట్టుమ్క నచ్చగావెతె టాన్ మెన, వెల్లి నబ తిలి. గాయయు చి

అరిస్తార్కుక మాసిదోనియచ మాన్సుల్, జలె, పవులు తెన్ ఉట్ట జా తిల. జలె, సరాబుల్చి పచ్చెన గెల జా పట్టుమ్చి జనాబ్ జేవ్క దెర, జా నచ్చగావెతె టాన్ తెడిక ఒగ్గడ నిల.

30 “జేవ్క తోడ్ గెచ్చిందె” మెన, పవులు నచ్చగావెతె టాన్ జనాబ్ తిలిసితె పెనుక ఉచర్లన్, గని ఒత్తవ సిస్సుల్ ఒప్పితి నాయ్.

31 పడ్డె, పవులుచి గోతుల్ జల జా ఆసియా ప్రదేసిమీచ అదికారుల్ సగుమ్జన్, “పోని, జా నచ్చగావెతె టాన్ తె పెను నాయ్, ప్రమాదుమ్” మెన, బతిమాల్లు జా కబుర్ తెర్తయెల.

32 జా ఒండి బెర తిల జనాబ్తెచ, జలె, సగుమ్జన్ ఏక కోడు, సగుమ్జన్ వేర కోడు, కేకుల్ గల్త్ర తిల. జోవయింక ఎక్కి ఉద్దెనుమ్ నాయ్, సిక్కు జా అస్సి. జేవ్ బెర అయ్లిసి కిచ్చొక గే, జోవయింతె ఒగ్గరజన్ నేనెతి.

33 యూదుల్ జలె, అలెక్సాండ్ర మెలో జోవయించో మాన్సు ఎక్కిలోక పుర్తె తెర్తయెల, చి జనాబ్తె అస్సె సగుమ్జన్ కి జోవయింక సేకడ్డికయ్, జో పుర్తె జా, ‘నూన’ మెన నయన కెర, దెర్లు సేడ్డె జేవ్ దొంగులచి పచ్చెనచి తీర్పు నంగితే.

34 గని “యూదుడుయ్ జో” మెన అర్తెమిక జోకర్తన చిన కెర, ఎక్కి అవాడ్ కెరన, దస్సి గుటల్ పూర్తి. “అమీచి వెల్లి దేవిక జెయ్య, జెయ్య!” మెన, కేక గలుక ములితి నాయ్.

35 పట్టుమ్క అదికారి, కస్సె జనాబ్క ముడ్డో కెర, “అమీచి ఎవెసు పట్టుమ్చి ప్రజల్, తూమ్ నూన. వెల్లి అర్తెమి దేవిచి గుడి అమీచి ఎవెసుతె అస్సె మెన ఒండి లోకుమీచ జాన్తి. పడ్డె, అగానుమ్ తెంతో నేడ్డి బొమ్మపత్తర్ ఇన్నెయ అస్సె మెన ఎత్తిజన్ జాన్తి. జేవ్ దొన్ని అమ్మి రకితనుమ్.

36 జలె, ఈంజ నత్తిమీక కో ‘అబద్దుమ్’ మెనుక నెతిర్చిచి రిసా తుమ్ కిచ్చొక గగ్గల్ జతను? బుద్ది నెంజితి కిచ్చొ బమ్మ కామ్ తుమ్ కెర నాయ్. సేంతుమ్ కెరన.

37 ఈంజ తుమ్ కడ అస్సె ఈంజేవ్ మాన్సుల్ అమీచి గుడిచి కిచ్చొ చడితి నాయ్, పాడ్ కెర్తె నాయ్, చి అమీచి దేవిక దూసుప కెర్తె నాయ్.

38 “జలె, కచి రిసా గే ఈంజో దేమేత్రి, జోవయింతెన్ తిల సరాబుల్ ‘దావ దెమదె’ మెన ఉచర్తతి, అదికారిచి నబతె సూనపుక జయెదె, అమీక తీర్పు కెర్తన అస్సి. ఎక్కిలోచి ఉప్పిరి ఎక్కిలో నాయుమ్ తెన్నె తగ కెర్తె, జలె,

39 గని, అస్సె వేర బాదల్ అస్సి మెలె, మాములుమ్ తీర్పు కెర్తనతెన్, అమీచి పట్టుమ్చి నబతె తగ నూనవయ్ తీర్పు కెరుక అస్సి.

40 “జాగర్! ఆజ జర్గు జలిన్చి రిసా, ఎవెసు పట్టుమ్చి ప్రజల్ ఇన్ గగ్గల్ జా ప్రబుతుమ్చి మరియార్ కడ్డ, మెన, తుమ్చి రిసా నేరిమ్ వయడుక జయెదె. అమీక విలువ కెర్తన అమీక పున్, ఆజచి తగ గుడి కిచ్చొ బెదితిన్ సంగుక నెత్తుమ్” మెన, పట్టుమ్చో అదికారి జనాబ్క నంగిలన్.

41 నంగ, బెర తిల జనాబ్ ఎత్తిక గెలి తెర్తయెలన్.

20

పవులు గ్రీకు దేసిమీతె కెర్లె ప్రబుచి కమె

1 జా పట్టుమ్చి గగ్గల్ కెడ్డికయ్, ఒత్తవ సిస్సుల్క బుకారా, జోవయింక “దయిరమ్ తా నిదానుమ్ తెన్ తా” మెన సంగ కెర, పవులు జోవయింతె నెలమ్ నజన, మాసిదోనియ ప్రదేసిమి గెచ్చుక, ఓడతె వెగిలన్.

* 19:23 19:23 మెలె యేసుక నంపజతికయ్ పరలోకుమీతె గెచ్చుక జయెదె మెలె బోవన.

2 నముద్రుమ్ జీన, మాసిదోనియత పాచ, జా ప్రదేసిమి బుల బుల, ఎత్తిజినక బోదన కెర, దయిరిమ్ నంగ, జా ప్రదేసిమ్ ఒత్తలతో జీన గ్రీకు మెన అన్నక్ నావ్ తిలి అకయ ప్రదేసిమి పాచెలన్.

3 ఒత్త తిన్ జొన్న తా కెర, “ఓడతె వెగ సిరియ ప్రదేసిమి అన్నె ఉట్ట గెచ్చిందె” మెన నంగిలె, యూదుల్ జోక్ అల్లర్ కెరుక కుట్ట కెర అన్సి మెన జో నూన తా, జా వాటు గెచ్చుక ముల, అన్నె మాసిదోనియ వాట్ బుల గెలన్.

4 జోచి తెన్ అన్నె బెరయ పట్టుమిచ్చో పురువో పుత్తుసి సోపత్తు, పడ్డో దెన్నెలోనిక పట్టుమచ, అరిస్తార్కుక, చి నెకుందు. పడ్డో గలతీయ ప్రదేసిమిచి దెన్నె పట్టుమచ, గాయియ చి తిమోతి, పడ్డో ఆనియా ప్రాంతుమచ తుకికు, చి త్రోమిమ్ ఈంజేవ్ కి గెల.

5 జేవ్, అమక అగ్గె గెచ్చ నముద్రుమ్ జీన, ఆనియా ప్రదేసిమిచి త్రోయ రేపుతె గెచ్చ, * అమచి రిసా రకితె తిల.

6 గని మాసిదోనియచి పిలిప్పి పట్టుమితె అమ్ పాచ, నే పులయల్ పోడియ కతి పండుగు కడ్డికయ, ఓడతె వెగ, పాచ పోదుల్ ప్రయానుమ్ కెర, త్రోయ రేపుతె ఉత్త, సత్తు పోదుల్ ఒత్త జా పట్టుమితె తా గెలమ్.

7 జా ‘అయితర్ దీసి, సంజె సంగుమ్ సుదల్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ తతి గుర్తుచి అన్నిమ్ బెద కా యేసుచి ఆగ్ బలి జలి గుర్తుచి పోడియె కా, జా రన్నుమ్ వీంక మెన, తిన్ని మెట్టుచి ఏకే గేరుచి ఉప్పించి మెట్టుచి గడితె బెద తిలమ్, చి ‘కలిక ఉట్ట గెచ్చిందె’ మెన తా, ఒత్త బెర తిలనక పవులు బోదన కెర కెర, సొక్కు ఎద నీకడ్డె తిలన్.

8 అమ్ బెర తిలి జా గదితె, ఒగ్గర్ దివ్వి లగితె తిల.

9 బతుకు మెలె ఉబెడె ఎక్కిలో కిట్టి ఉప్పిర్ వెన తిలన్. ఒత్త వెసిలె, పవులు అన్నె ఒగ్గర్ సేపు బోదన కెర తతికయ, జో ఉబెడె జుమ కెర, పూర్తి నిజ గెలన్. వెనుక నత్త కెర, జా ఉప్పిర్ తిలి మెట్టుచి కిట్టి పాట్ ఎట్టో సిడ్లన్, చి జోక ఉక్కుల్క గెలె, మెర గెచ్చ అన్నె.

10 పవులు, ఉత్త గెచ్చ, వంపా జా అత్తో తెన్ అమ్డ కెర ఉబెడె గుండెతె వెలన, తిల మాన్యుల్ దెక, “తుమ్ బియ-నాయ్. జోచి జీపు జోచి పెట్టి అన్నె” మెన దయిరిమ్ నంగిలన్.

11 తెదెడి పవులు, తిల మాన్యుల్ తెన్ జా గదితె అన్నె వెగ, జా పోడియె కా జా రన్నుమ్ పియ, జా ప్రేమ అన్నిమ్ కెర తా, కుకుడో వాసిన్ ఎద బోదన కెరన్, చి పెందలె ఉట్ట గెలన్.

12 జో ఉబెడె, మాత్తుమ్, చెంగిల్ జలన్, ‘మొర గెలోసా జివ్ జలన్’ మెన, ఒగ్గర్ సర్దసంతోసుమ్ తెన్ జోక గెరి నిల.

ఎవెసుతెచ సుదల్తె నెలవ కడ్డన్సి

13 అన్నె రేపు ఎద గెచ్చుక మెన, బార్ జలమ్. పవులు, మాత్తుమ్, “ఇండ్ గెచ్చిందె” మెంతికయ, ‘ఒత్త అన్నుతె ఓడతె వెగడుమదె’ మెన, అమ్ ఓడతె వెగెలమ్.

14 పవులు ఇండ జా అమచి తెన్ అన్నుతె దన్నుల్ జతికయ, జోవయింక ఓడతె వెగడ, మితులేన్ మెలి వెల్లి డిబ్బుతె అయిలమ్.

15 ఒత్త తెంతో ఓడతె అన్నె బార్ జా, అన్నె దీసి, కీయిసు మెలి డిబ్బు ఒత్తలతో పాచ, అన్నె దీసి ఆనియా ప్రదేసిమిచి మెలెతు రేపుతె ఉత్తిర్లమ్.

16 ఎవెసుతె గెచ్చుమ్ నాయ్, పవులు నెసిలన్. ఒత్త గెలె, జా ఆనియా ప్రదేసిమి నగుమ్ దీసల్ తంక జలె,

యెరూసలేమితె పాచుక వాయుద జయెదె. తెర్రె, పెంతెకొన్ను పండుగు దీసి యెరూసలేమితె పాచ తయిందె మెన, పవులు ఆన జా అన్నె.

17 జాకయ, మెలెతుతె తా, ‘ఎవెసు పట్టుమచ నంగుమచ వెల్లెల మాన్యుల్ ఇత్తల్ జెతు’ మెన, కబుర్ తెద్రయిలన్.

18 జేవ్ జోచి పురె జెతికయ పవులు జోవయింక ఇసి మెలన్. “అవ్ తోలితో ఆనియాతె ఉట్ట అయిలిసి తుమ్ ఏద కెర్రె. జా కెర, తుమ్చి తెన్ జెతె తా గెలయ్.

19 ఒత్త తా, కిచ్చో బడాయ్ నే ఉచరంతె, ‘ప్రబుక నంపజతు’ మెలి అనక ఏడ ఏడ, యూదుల్చ కుట్టచి రిసా సైముల్ సేడ సేడ ప్రబుచి సేవ కెర్రె తిలిసి తుమ్ జాన్ను.

20 గని దన బాదల్ సేడ్లె కి, కామక జెతికయ కిచ్చో జలెకి, నే ముల్లె నిదానుమ్ తెన్ తుమ్క నీకడ్డె తిలయ్, చి నబగెరి ఎదార్దుమ్ కి, గెరల్ గెరల్ బుల కి, బోదన కెర్రె తిలయ్.

21 దన్సి, యూదుల్ కి గ్రీసు దేసిమచ సుదల్క కి, ‘తుమ్ కెర్రె పాపల్చి రిసా అట్టె దుకుమ్ జా, దేముడుక నిదానుమ్ జంక, చి ప్రబు జలె యేసుక్రీస్తుక నంపజంక ముక్కిమ్’ సాచి సంగితె తిలయ్.

22 “అప్పె, ఒత్త కీసి జయిందె గే నేని, గని ప్రబుచి అత్తు అంక పెట్టి కచితుమ్ సంగిల్ రిసా, అవ్ యెరూసలేమితె ఉట్ట గెతసి.

23 గని కిచ్చో జాని మెలె, ఒత్త గెలె, జేలి జతిసి, సైముల్, అంక పిట్ట నాయ్ మెన, అవ్ కేన్ పట్టుమితె గెలె కి, దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు అంక నీకయతయ్.

24 గని, అవ్ జెలి కి ముర్రె కి బాద నాయ్. అంచి జీవుక విలువ దెకి నాయ్. ముక్కిమ్క అంక కిచ్చో ఆన మెలె, దేముడు కెర్రె దయచి రిసాచి చి సాచి సంగితె తా మెన” యేసుప్రబు అంక కామ్ దా అన్నె. జలె, కెల్క కెల్లినతె జీనుక మాన్యుక కీసి పూర్తి ఆన తయెదె గే, దన్సి జో ప్రబు దిలి కామ్ పూర్తి నిదానుమ్ కెర కేడవుక అంచి ఆన.

25 “పడ్డో, ఈందె, తుమ్ ఎత్తిజిన అవ్ పరలోకుమచి రాజుమచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ సూనయిలన అప్పె తెంతో అంక అన్నె దెకున్ నాయ్ మెన అవ్ జాని.

26 జాకయ, తుమ్ ఎత్తిజినచి ముక్కి, తుమ్ ఎత్తిజిన సాచి జతి రితి, తుమ్క అవ్ కిచ్చో మెన సాచి సంగితసి మెలె, తుమ్చి రచ్చనచి రిసా అంక అన్నె కిచ్చో పూచి నాయ్. అంచి జా పూచి కుట్టవన అన్సి.

27 దేముడు అంక నీకడ్డెసి ఎత్తి తుమ్క బోదన కెర అన్సి, కేన్ కి అవ్ లకడన్క నాయ్.

28 “తుమ్చి పూచి కిచ్చో మెలె, ప్రబుచి ఇర్దుమ్ తెన్ జాగర్ ఇండ, తుమ్ చెంగిల గొప్పడ్లు జా, జోచి మంద జల, యేసుక నంపజలన ఎత్తిజినక చెంగిల్ దెకితె తా, నీకడ్డె తంక. జోచో సొంత పుత్తునచి లోయ సుపడ, జోవయింక కి ప్రబు గెనన అన్నె. తామ్ జోక దెకితి రిసా, జోచి సుద్ది తిలి అత్తు తుమ్చి పెట్టి జో దా అన్నె.

29 అవ్ ఉట్ట గెలె, క్రూరుమ్చ డుల్కో. జత రిత మాయమాన్యుల్ తుమ్చి నెడమె జా కెర, ప్రబుచి మంద జల, జోక నిదానుమ్ తిలనక అల్లర్ కెరుక పిట్టి నాయ్.

30 “యేసుచ సిన్నల్ అమచి పట్టి జా జోవయింక పచ్చుత్ మెన, తుమ్చితె తెంతోచ నగుమ్జిన కి సత్తిమ్ మార్పువ కెర్రె కొడె సంగ సంగ నీకడ్డుల.

* 20:5 20:5 ‘అంక మెలి, ఈంజె ‘బారికుల్’ పుస్తకమ్ రెగెడ్లి లాకా. ఇన్నె తెంతో పవులు తెన్ జో అన్నె బులుక దెదెదె. † 20:7 20:7 సత్తు పోదుల్తె ఆగ్చి దీసి

31 జాకాయ్, జేవీవి రిసా తుమ్ జాగర్ తన్ తా. అన్నె కిసి జలయ్? కస్సుమ్ సీడ సీడ తిన్ని వెర్నల్ పూర్తి, రాతి మెడ్డెన్, రోజుక నే పిట్ట, తుమ్క జోవయింక నీకడ్డె తిలయ్. జా తుమ్ పచ్చ నాయ్.

32 అన్నె దేముడుచి అత్తి తుమ్క అవ్ సార్పు కెర దెతసి. జో దయ కెర్లిసి ఎత్తిచ కొడొ ఉచరుక ముల నాయ్. జయ్యి నిదానుమ్ పెట్టి తియన్లదు మెలె, తుమ్క అన్నె డిట్టుమ్ కెరెదె, చి జోవ సొంత మాన్సుల్ జంక జో నిసాన్లక దిలి పాటచ తుమ్క పిట్టె నాయ్.

33 “అవ్ ఇన్నె బుల్లి తిలి పొది, కచి వెండి కచి బజరి, కచి పాలల్క అన జయ నాయ్.

34 అవ్ అంచ సొంత అత్తి తన్ కామ్ కెర కెర, అంచి రిసా, అంచి తన్ కామ్ కెర్లనది రిసా కి సరిప్పుచువ జతిసి దొర్కు కెరన జత తిలయ్, మెన తుమ్ జాన్సు.

35 ‘సజీతి కంట, దెంక చెంగిలి’ మెన, యేనుప్రబు సంగిలి కోడు నే పచ్చితె, దస్సి, సొంత అత్తి తన్ కామ్ కెరయ్, నెత్తిల్లక తోడు కెర్తె తా, ‘దస్సి కెర్తె చెంగిలి’ తుమ్క వాట్ దెయిలయ్”, పవులు బోదన కెర్లన్.

36 ఇసి సంగ కెడవ, పవులు ముగ్రల్ టిక సెర్న సీడ, జేవ్ ఎత్తిజన్ తన్ ప్రార్లన కెర్లన్.

37 జేవ్ ఎత్తిజన్ దుకుమ్ జల. అంకివొత అనునొ నూయి జలి, చి జోవయింది గుండెతె ఎక్కిళ్ల పేలన గివెడె దెర అమడ చుంబ,

38 కిచ్చొక బగ్గర్ దుకుమ్ జల మెలె, “తుమ్ అంక అన్నె దెకున్ నాయ్” మెన జో తెదొడి సంగిలి కోడుచి రిసా, తెదొడి బార్ జా ఓడతె పావెతి ఎద, జోక వట్టె బొడవ దిల.

21

1 జేవ్ మాన్సుల్తె నెలవ్ నజన, ఓడతె వెగ, ఓడ సోగ జీనవ, కోసు మెలి డిబ్బతె పాచ నిర్త తా, అన్నె కిసి రోడెన్ డిబ్బతె పాచ, ఒత్త తంతో సమద్రుమ్ జీన, పతర రేపుతె పాచెలమ్.

2 ఒత్త పతరతె ఉత్త, పేసికే ప్రదేసిమ్తె గెతి ఓడ దొర్కు జతికయ్, వెగ బార్ జలమ్.

3 జా ఓడతె పాచ పొదుల్ గెచ్చ గెచ్చ, కుప్త డిబ్బ అమచి డెల్లి పక్కయ్ తతి రితి జీన, సిరియ ప్రదేసిమ్ పక్క పాచ, తూరు రేపుతె ఉత్తిల్లమ్. ఓడతె సాపుకల్లు దువార్ల సామన్ ఒత్త ఉత్తపుక తిలి.

4 ఒత్తచ నంబజల సిస్సుల్క చజ, సత్తరెక్ జోవయింతె తా గెలమ్. జేవ్, జగ్గు జంక తిలిసి ప్రబుచి అత్తినిక్కి చిన కెర, పవులుక, “యెరూసలేమ్తె గెతి తుక ప్రమాదుమ్, పొన్” మెన సంగిల.

5 జలి, సత్తు పొదుల్ గెతికయ్, అన్నె బార్ జంక దెర్లమ్. జా తూరు పట్టుమ్చ నంబజలన్ ఎత్తిజని, తేర్చివొతెన్ బోదల్ తన్, పట్టుమ్చ గుమ్మల్ ఇత్తల్తో అమక బొడోవ దా, సముద్రుమ్చి ఒడ్డుతె పాచడ్ల, చి అమ ఎత్తిజన్ ఒత్త ముగ్రల్ టిక సెర్న సీడ ప్రార్లన కెర, ఉట్ట, అమతె జోవయింతె నెలవ్ నజన,

6 అమ్ ఓడతె వెగెలమ్, జేవ్ గెరి ఉట్ట గెల.

కైసరియ పట్టుమ్తె పాచెలిసి

7 తూరు పట్టుమ్క ముల అన్నె ప్రయానుమ్ కెర, తొలిమాయి రేపుతె ఉత్త, ఒత్తచ బాపుడ్లు తన్ దస్సుల్ జా జోవయింతె ఎక్కి దీసి తా,

8 అన్నె కిసి ఓడతె గెచ్చ, యూదయ ప్రదేసిమ్చి కైసరియ పట్టుమ్చి రేపుతె ఉత్త, సుబుమ్ కబుర్ నూనయ్తే పిలివ్చి గెరి గెలమ్. “బీద సుదల్క దెకుతే” మెన అగ్గయి యెరూసలేమ్తెచ యేసుచ బారికుల్ సత్తుజన్క నిసాన తిల. పిలివ్, జేవ్ సత్తుజన్తె ఎక్కిల్. జోచి గెరి, సగుమ్ దీసల్ తా గెలమ్.

9 పిలిప్పుక చెత్తరజన్ పెండ్లి నే జల దుమిసివొ తిల. ప్రబుచి అత్త జోవయింది పెట్టి కిచ్చొ నీకడెదె గే, జా కోడు ఈజేవ్ ఉబెడివొ నంగుల.

10 పడ్డె, అమ్ ఒత్త తిల పొదుల్, ప్రబుచి అత్త నీకడ్డ కబుర్లు సంగితో అగబు మెలో యూదయచి అన్నెక్ పక్క తెంతో కైసరియ పట్టుమ్తె ఉట్ట అయిల్.

11 జో అమతె జా కెర, పవులుచి కెరాంటి బందంతి వాలి నజ, గుర్తుక జోవ సొంత అత్తి చట్టో బందన, “దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తి కిచ్చొ కోడు సంగితయ్ మెలె, అవ్ కిసి అన్నె బందన అస్సి గే, దస్సి, ఈంజ వాలిచొ మాన్సుక యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చ యూదుల్ బంద, యూదుల్ నెంజల అదికారుల్తె సార్పు కెర దెవుల” మెన ప్రబుచి కబుర్ సంగిలన్.

12 జా కోడు నూన, జా పట్టుమ్చ నంబజలన, అమ్ కి, “యెరూసలేమ్తెచయి, తుయి గో నాయ్!” మెన బతిమాల్పా జా నంగిలమ్.

13 జలి పవులు జోవయింక, “కిచ్చొక దస్సి ఏడ అంక పెట్టితె దుకుమ్ కెరయ్తను? అంక బందిలె బందుత్, జేలి కెర్తె, అన్నె, అవ్ మొర్లె యేనుప్రబుక గప్పురుమ్ జెయెదె మెలె, మురిందె కి” మెన సంగిలన్.

14 “అమ్ కెర్తె సంగిలె కి, జోక జయి మెన్సు” మెన, అమ్ చిన, “దస్సి జలి, ప్రబుచి ఇస్టుమ్ జగ్గు జప్పన్!” మెన, తుక్కె జలమ్.

యెరూసలేమ్తె ఉట్ట గెలిసి

15 జా పడ్డె, జేవ్ పొదుల్ గెతికయ్, అమ్చి సామన్ సర్దు కెర, దెర, యెరూసలేమ్తె గెచ్చుక బార్ జలమ్.

16 అమ్చి తన్, కైసరియ పట్టుమ్చ సిస్సుల్ జల నంబజలన సగుమ్జన్. అగ్గయి తెంతో సిస్సుడు జలి కుప్త డిబ్బ దేసిమ్చొ మ్మాసానుచి గెరి నిర్త తతి రిసా ఒత్త అమక కడన్ అమ్.

17 అమ్ యెరూసలేమ్తె పావెతికయ్, బాపుడ్లు సర్దు తన్ అమక బెదవచ్చ.

18 అన్నె కిసి, పవులు అమ్చి తన్ యాకోబుతె గెలమ్. ఒత్త సంగుమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ఎత్తిజన్ ఒత్త బెర తిల.

19 జోవయింతెన్ దస్సుల్ జా, యూదుల్ నెంజలనతె జో బుల్లి తిలి పొది జోవయింతెన్ దేముడు జోచి అత్తి జగ్గు కెర్లిసి ఎత్తి, వర్గు తన్, పవులు సాచి సంగిలన్.

20 జేవ్, నూన కెర సర్దు జా, “దేముడు జా ఎత్తి జగ్గు కెర అన్నె” మెన, జో దేముడుచి గప్పురుమ్ సంగిల, గని పవులు కిచ్చొ మెల మెలె, “ఓ, బావో, ఇన్నె, అమచి యూదుల్తెయి, లచ్చల్జీన్ ప్రబుక నంబజా అస్సి మెన తుయి దెకితసి. మోసిచి అత్తి పూర్లుమ్ దిల అగ్గుల్ రితి నిదానుమ్ కెర్తెతి.

21 తుచి రిసా కిచ్చొ మెన నూన అస్సి మెలె, తుయి యూదుల్ నెంజలనచ దేసిమలుతె గెచ్చ, ‘మోసి పూర్లుమ్చెచి అత్తి దేముడు దిలిసి అగ్గుల్ తుమ్ పచ్చ, తుమ్చ పుత్తల్లక అమ్చి గుర్తుచి సున్నతి కెరుక ముల, జా అలవాట్ ఏడ్డల్ ముల’, తుయి అమ్చి యూదుల్క నీకడ్డన్.

22 జాకర్యు, అమీక కిచ్చి బాద మెలె, తుక 'ఉట్టు జా అన్స' మెన కచితుమ్ నూనుల.

23 జాకర్యు, తుయి కిచ్చి కెల్లె వెంగిల్ మెన తుక అమీ కిచ్చి సంగితనుమ్ మెలె, అమీత చెత్తరజన్ 'సెండి ఉత్తపుమ్దె' మెన, దేముడుక అతు ఉక్కుల అస్సి.

24 జలె, జేవ్ చెత్తరజన్ తెన్ తుయి సుద్ది కెరన, దేముడుచి గుడిత గెచ్చు, జేవ్ సెండి ఉత్తయతి కర్పు ఎత్తి తూయి దేసు. తుయి దస్సి కెర్లది మెలె, తుచి రిసా జేవ్ సూన్సిన్క తప్పు మెన చిన, జో కి అమీచ ఆగ్నల్ రితి సత్తిమ్ ఇండితయ్ మెన సంపజలన అమీచ యూదుల్ ఎత్తిజన్ దెకుల.

25 గని, యేసుక సంపజల యూదుల్ నెంజలనక బాద నాయ్. జోవయింది రిసా జోవయింక కిచ్చి తీర్పు రెగ్గ తెర్తయిలమ్ మెలె, బొమ్మల్క దిలిసి తుమ్ కా నాయ్, లోయి కా నాయ్, బొమ్మ మోడ లోయి నే గెచ్చయిల్ సిద్ధ కా నాయ్, చి లంజెకమె కెర నాయ్, మెన, జా ఎక్కి అడ్డ దిలమ్" మెన పవులుక యెరూసలేమ్చ నంగుమ్ వెల్లెల మాన్సుల్ నంగిల.

26 జాకర్యు, అన్యెక్ దీసి, పవులు జేవ్ నంగిల చెత్తరజన్ తెన్ సుద్ది మెన యూదుల్ నంగిలి జా కామ్ కెరన, జోవయింక దేముడుచి గుడిత కడన, "సత్తు పొదుల్ గెలె, అమీచి సుద్ది జతి కామ్ కిల్లె, దొర్పు జలి అర్చితుమ్ దెమదె" మెన, ఒప్పున్.

27 జా కామ్చి జేవ్ ఒప్పున్ సత్తు పొదుల్ కట్టిసి పాసి జా, పూర్తి నే జతి అగ్గె, ఆసియా ప్రదేసిమ్చ యూదుల్చ వెల్లెల సుదల్ జా కెర, పవులుక దేవులుమ్తె తిలిసి దెక కెర, ప్రజల్ ఎత్తిక సికడ్ల, చి జోక దెర్ల.

28 "ఓ అమీచ ఇర్రాయేలుల్ ఎత్తిజని, తోడు జా, ఈంజో మాన్సు కెనె గెలె కి, అమీ యూదుల్చి రిసా, అమీచ ఆగ్నల్చి రితి, ఈంజ దేముడుచి గుడిచి రిసా, విరోదుమ్ సికడ్లయి. అన్యెక్ కిచ్చి తప్పు కెర అన్స మెలె, ఈంజ దేముడుచి గుడి తెడి గ్రీసు దేసిమ్చ సుదల్క కడ ఆన, ఈంజ సుద్ది తిలి టాన్ గార్ కెర అన్స" మెన ప్రజల్క సికడ్ల.

29 కిచ్చొక ఈంజ ఆకర్చి కోడు నంగిల మెలె, అగ్గె ఏక్ సుట్టు, ఎమెను పట్టుమ్చ యూదుడు నెంజిల్ త్రోపిము మెలోసా తెన్ పవులు పట్టుమ్తె బుల్లి తిలిసి దెక తిల, చి పవులుక, 'జోవయింక దేముడుచి గుడి తెడి కడ నిల్, కిచ్చొగె' మెన ఉచర తిల.

30 ఆసియా ప్రదేసిమ్చ యూదుల్చ జేవ్ వెల్లెల సుదల్, ప్రజల్క దస్సి సికడ్లికయ్, పట్టుమ్చ యూదుల్ ఎత్తిజన్ కోపుమ్ జా, నిగ జా, పవులుక దెర, దేముడుచి గుడి తెంతో ఒగ్గొడ నిల. చి బేగి అదికారుల్ దేముడుచి గుడిచి కెల్లెవో డంకిల.

31 పవులుక బార్ కెర, మార గెల్ల, గని ఏలుచ కెర్లె రోమ్ దేసిమ్చ జమాన్ సుదల్చి గెరి దేముడుచి గుడిక పాసి తిలి, చి 'ఒండి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చ జనాబ్ గగ్గల్ జతతి' మెన జమాన్చో అదికారి దెక కెర,

32 సగుమ్జన్ జమాన్సుక చి జోవయింక పుంజెక్ జిన్క వెల్లొక కడ ఆన, జేవ్ జనాబ్ బెర తిలిన్తె నిగ గెలె. జేవ్ జనాబ్, జమాన్సుక చి జోవయించో అదికారి దెక కెర, పవులుక వెంకుక ముల దిల.

33 తెదొడి జమాన్సుచో అదికారి పాసి జా, పవులుక దెర, దొన్ని గొల్లుల్ తెన్ జోక బందయలన్. "ఈంజో కొన్సో? కిచ్చొ కెర అన్స?" మెన పుసిలన్.

34 జనాబ్చ సగుమ్జన్ ఏక్ కోడు అన్స, సగుమ్జన్ వేర కోడు సంగ, కేకుల్ గల్లె తిల, చి జా గగ్గల్క జో అదికారి కిచ్చొ రుజ్జు సూసుక నెత్త కెర, "అమీచి గెరితె ఇన్యెక కడన" మెన జమాన్సుక అడ్డ దిలన్.

35 పవులుక దెరన జా గెరిచి మేడచి గుమ్ముమె పాచిత పినెల్తె జమాన్సు వెగుక దెర్లె, జనాబ్ బగ్గర్ కోపుమ్ జా, జోచి ఉప్పిరి వెలవెలి జతె తిల చి రిసా, జమాన్సు పవులుక ఉక్కుల ముల.

36 జనాబ్ బగ్గర్ కోపుమ్ తెన్ పట్టి జా, "జోక మొరచ, మొరచ" మెన కేకుల్ గల్లె తిల.

పవులు ప్రజల్ తెన్ కోడో జలిసి

37 పవులుక జమాన్సు జోవయింది మేడతె కడ నెతె తా, పినెల్ వెగ గుమ్ముమ్ పాసి పాచిలి పొది, "తుక అవ్ ఏక్ కోడు సంగుక నెలవ్ దెస్సె గే?" మెన గ్రీకు బాన తెన్ జోవయించో అదికారి పవులు పుసిలన్. "గ్రీకు బాన జాన్సి గే?"

38 జా పొదుల్, ఐగుప్తు దేసిమ్చో ఎక్కిల్ ఈంజ దేసిమి జా కెర, ఈంజ దేసిమ్చక ఆక్రమించుచ కెరుక ఉచర, చెత్తర వెయిల్జన్ కట్టివో దెరన్తె మాన్సుల్క ప్రలుతుమ్చి ఉప్పిరి విరోదుమ్ సికడ, బయిలు దేసిమి పట్టి కడన తిల, తూయి జో, కిచ్చొగె" మెన అదికారి నంగిలన్.

39 పవులు జోవయింక జబాబ్ దిలన్, "అవ్ యూదుడుయి, కిలికియ ప్రదేసిమ్చి తార్పు పట్టుమ్తె జెర్మిలయ్, చి నాయ్మక్ *వెల్లి పట్టుమ్చో జయిందె, అవ్ ప్రజల్క ఏక్ కోడు సంగుక దయ కెర అంక నెలవ్ దె" మెన అదికారిక నంగిలన్.

40 జో అదికారి నెలవ్ దిలన్, చి పవులు, పినెల్చి ఉప్పిరి టీవో జా కెర, ప్రజల్క నయన కెర్లన్. జేవ్ పూర్తి తుక్లె జతికయ్, జోవయింది ఎల్లి బాన తెన్ సంగుక దెర్లన్.

22

గగ్గల్ జల యూదుల్క పవులు నంగిలిసి

1 కిచ్చొ మెన యూదుల్చి ఎల్లి బాన తెన్ పవులు యూదుల్క నంగిలన్ మెలె, "బాపుడ్లు, వెల్లొ సుదల్, తుమ్ కెర్లి నిందక జబాబ్ నంగిందె. నూన్" మెన,

2 ఎల్లి బాన తెన్ నంగిలన్. 'అమ్ యూదుల్చి బాన' మెన నూన, అన్స తుక్లె జల. జాకర్యు జోచి జబాబ్ జో సంగుక దెర్లన్.

3 అవ్ యూదుడుయి, కిలికియ ప్రదేసిమ్చి తార్పు పట్టుమ్తె జెర్మిలయ్, గని, ఈంజయి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె వడ్ల, వెల్లొ జలో అమీచో గమలియేల్తె నదు కెర్లయ్. జో సికయ్తికయ్, అమీచ పూర్గుల్చ ఆగ్నల్ రితి నిదాసుమ్ సిక కెర్లె తిలయ్, చి తూమ్ అప్పెక కీసి అస్సున్ గే, అవ్ కి దేముడుచి సేవ నిదాసుమ్ తెన్ కెర్లె తిలయ్.

4 జాకర్యు, యేసుతె రచ్చన జతి ఈంజ వాట్క సంపజలనక పూర్తి విరోదుమ్ జా, దెర బంద, మున్సుబోదల్క, తేరబోదల్క జేల్తె గలయలయ్. సగుమ్జన్క *మార్షిన్తె బెదిలయ్.

5 జా కోడుక ఎత్తిక వెల్లొ పూజెరి కి, నబతె వెన్తె వెల్లెల మాన్సుల్ ఎత్తిజన్ కి సాచి జా అస్సి. 'యేసుక సంపజల ఒత్తచ మాన్సుల్క దెర, బంద, సిచ్చ కెరపుక' మెన నెలవ్

* 21:39 21:39 'వెల్లి పట్టుమ్' మెలె, రోమ్ పట్టుమ్క సంగ తయిదె.

* 22:4 22:4 బారికుల్ 8:1, 9 అధ్యాయం తెంతె.

నజన, దమస్కు, పట్టుమీతవ వెల్లెల మాన్యుల్క దెకయ్తి రిసా, ఇన్నెచ ఎత్తిక వెల్లొ పూజరిత ఉత్తల్ నజీలయ్.

6 “ప్రయోనమ్ గెతె తా, దమస్కుక పాసి అయ్లి పొది, రమారమి మెడ్డెన, పరలోకుమ్ తెంతో చి వెల్లి ఉజడి అంచి నుట్టునంత డీసిలి.

7 అవ్ బుయ్యో సెర్కు సేడ. ఏక్ అవాడ్ అంక సంగిలిసి అవ్ సూన్య, ‘సాపులు, సాపులు, అంక కిచ్చొక అల్లర్ కెర్తసి?’ మెన సంగిలన్.

8 ‘తుయ కొన్న, ప్రబు?’ మెన జబాబ్ దిలయ్, చి జో అంక, ‘తుయ అల్లర్ కెర్తొ నజరేతు గడ్చివో యేసు అవ్’, మెన అంక సంగిలన్.

9 “అంచి తెన్ తిలన, జెలి, జా ఉజడి దెకిల, గని అంచి తెన్ లట్టల్లొసాచి అవాడ్ సూన్తి నాయ్.

10 తెదొడి, ‘అవ్ కిచ్చొ కెరుక, ప్రబు?’ మెన, ప్రబుక పుసిలయ్, జో అంక, ‘తుయ ఉట్ట, దమస్కు పట్టుమీత గో, చి తుయ కిచ్చొ కెరుక అన్న గే తుక ఒత్త సూన్యందె’, మెన, అంక సంగిలన్.

11 జలి అంకి అందర్ ఉజడిచి రిసా, అవ్ గుడ్డి జతికయ్, అంచి తెన్ అయ్లన అంక అతు దెర, అంక వాల్ దెకయ్ల, చి దమస్కు పట్టుమీత పావలయ్.

12 “ఒత్త, అనసీయ మెలో ఎక్కిలో తిలో. కీసా మాన్యు మెలి, అమీవో దేముడుచ ఆగ్గల్ రితి నిదానుమ్ కెరెదె, ఒత్తచ యూదుల్ ఎత్తిజిన్ జోక ‘చెంగిల్ మాన్యు’ మెనుల.

13 జో, అందితె జా కెర, అంచి పాసి టీవోజ, ‘సాపులు, బావో, తుచ అంకివో డీసుల’ మెన సంగిలన్, తెదొడి అంకివో చెంగిల్ జా జోక దెకిలయ్.

14 తెదొడి, జో, ‘అంచి ఇస్టుమ్ జో సీకున్, పరలోకుమ్చి పున్మిమ్ తిలో క్రిస్టుక దెకున్, జోచి అవాడ్ సూన్యన్.’ మెన, అమచ పూర్గులవో దేముడు తుకయ్ నిసాన అన్నె.

15 చి తుయ దెకిలిన్, తుయ సూన్యన్చి రిసా, జోచి రిసా, ఎత్తిజిన్ మాన్యుల్క సాచి సంగిదె.

16 అల్లె, కిచ్చొక రకితన్? ఉట్ట జోచి నావ్ దెర బాప్తిసుమ్ నజన, తుయ కెర్ల పాపల్ దేయ్ జా గెతి రిసా, జోచి రచ్చన నజన.. మెన అనసీయ అంక సంగిలన్.

17 “అవ్ యెరూసలేమ్ తె అన్నె బుల అయ్లి పొది, ఏక్ డీసి, దేవులుమీత గెచ్చ ప్రార్థన కెర్తె తిలి, ప్రబుతె అంచి మెన్యు పూర్తి తా,

18 ‘బే బేగి యెరూసలేమ్ ముల ఉట్ట గో. ఇన్నె అంచి రిసాచి తుయ సంగితి సాచి సంప కెర్తె నాయ్.’, మెన ప్రబు అంక సంగిలన్.

19 అవ్ జోక, ప్రబువ, అవ్ అగ్గె అమచ యూదుల్చి కేన్ సబగిరి గెలి కి, తుక సంపజలనక చజ, జేలితె గలిలయ్, పెటయలయ్.

20 పడ్డో తుచి సాచి జలో సైపనుక మార్గన్తె అవ్ కి పాసి టీవోజ, ‘చెంగిల్’ మెంతె తిలయ్, జోక మార్గనచ సొక్కల్ గట్ట దెర తిలయ్. ఈంజ ఎత్తి, జేవ్ అదికారుల్ కి జాన్తి. అవ్ ఇన్నె తా గెలి చెంగిల్ కిచ్చొ మెన, ప్రబుక అవ్ సంగిలయ్.

21 జలి, అంక జో కిచ్చొ మెలన్, మెలి, ఉట్ట, గో. కిచ్చొక మెలి, తుయ దూరి గెచ్చ యూదుల్ నెంజిలనక నుబుమ్ కబుర్ సూనవుక మెన, అవ్ తెద్రయతసి మెన, ప్రబు అంక సంగిలన్.” మెన పవులు జేవ్ యూదుల్క సంగిలన్.

పవులు సంగితికయ్ జనాబ్ కోపుమ్ జలిసి

† 22:28 22:28 పవులు యూదుల్చి నీకుమీవో జలికి, అబ్బుదెసిచి కాలుమ్ తెంతో ‘రోమియులు ఈంజేవ్’ మెన నాయమ్ తెన్ రుజ్జల్ దెకయ్త కార్తల్ జోవయిచి కుటుంబుమచక తిల.

22 జా కోడు సంగితె ఎద తుక్తె తా, జోవయింక జేవ్ యూదుల్ సూన్తి తిల. గని, యూదుల్ నెంజిలనచి రిసాచి కోడు సూన, కోపుమక గట్టజ ఒర్గు, కిచ్చొ మెన కేకుల్ గల మెలి, “కీసా మాన్యు, ఈంజో! ఈంజ లోకుమ్తె ఈంజో కిచ్చొక జింక! ఇన్నెక మార గెలి!” మెన జేవ్ కేకుల్ గల.

23 జోవయిచి ఒగ్గర్ కోపుమక, జోవయిచ సొక్కల్ గట్ట కడన దెర పెట్టి రితి సయన్ కెర, మత్తి కి పెట కెర గల్తె తతికయ్,

24 జమాన్సువో అదికారి కిచ్చొ కెరుక నేన్ కెర, “జోక కమె కెర్తి గేర్తె కడన కొర్తల్ తెన్ పెట పరిచ్చ కెర, కిచ్చొ నేరిమ్ జోక పయడ్తె గే చి జోచి రిసా కిచ్చొక దస్సి మెన ఒర్గు దిల గే జానుక” మెన, జమాన్సుక ఆత్త దిలన్.

పవులు రోమియుడు మెన జాన్సువ జలిసి

25 గని జేవ్ జోవయింక కొర్తల్ తెన్ పెటుక మెన బందితికయ్, పాసి టీవోజ తిలో పుంజెక్జిన్ జమాన్సుక వెల్లొక పవులు ఏక్ కోడు సంగిలన్. “సాచి నే సూన్తి, నే తీర్పు జలో రోమియుడుక పెట్టి సిచ్చ దెంక నాయమ్ గే?” మెన పుసిలన్.

26 జా కోడు పుసితికయ్, జో పుంజెక్జిన్ జమాన్సుక వెల్లొ సూన, వెయ్ జమాన్సుక వెల్లొతె గెచ్చ, “అమ్ కిచ్చొ కెరుక గే? ఈంజో మాన్యు రోమియుడు” మెన సంగితికయ్,

27 జో అదికారి పవులుతె జా కెర, “తుయ రోమియుడు గే?” మెంతియ, “అవ్ రోమియుడు” మెన పవులు సంగిలన్.

28 జాకయ్, జో అదికారి, “రోమియుడు జతి రిసా అవ్ ఒగ్గర్ డబ్బుల్ దిలయ్” మెన పుంజెక్జిన్ జమాన్సుక వెల్లొ సంగిలన్. “గని అవ్ రోమియుడు జా ‘జెర్మిలయ్’ మెన, పవులు జబాబ్ సంగిలన్.

29 బేగి, జోవయింక పెట పరిచ్చ కెరుక ఉచర్లన బియ: కెర బారీ జల, చి పవులుక, జో రోమియుడు మెన, చి రుజ్జు నే సూన్తి రోమియుల్క సిచ్చ కెరుక, బందుక, నాయమ్ నాయ్ మెన, ‘తచ్చొ కెర్లయ్’ మెన పుంజెక్జిన్ జమాన్సుక వెల్లొ బియ: గెలన్.

యూదుల్చ అదికారుల్క సబ వెన్యలిసి

30 అన్నెక్ డీసి, పెందలె, “యూదుల్ కిచ్చొక జోక నింద కెర అస్తి గే సత్తిమ్ సూన్యందె” మెన, జోక బందల గొల్పుల్ యివ కెర, “వెల్లెల పూజర్లు, యూదుల్చి సబతె వెన్తన ఎత్తిజిన్ జెతు, చి సబ వెన్యందె” మెన పుంజెక్జిన్ జమాన్సుక వెల్లొ ఆత్త దిలన్. జేవ్ యూదుల్ జెతికయ్, పవులుక ఎట్టోతె జోవయింతె కడ ఆన, జోవయిచి మొక్కె టీవో కెలన్.

23

1 పవులు, జలి, నే బితె సబ వెన్లిసనక దెక, “ఒ బావుడ్లు, ఆజి ఎద అమీవో దేముడుక సత్తిమ్ అవ్ ఇండితన్.”, మెన, మొదొల్ సంగిలన్.

2 అనసీయ మెలో ఎత్తిక వెల్లొ పూజరి, “జోక చోడి పెట” మెన పవులుక పాసి తిలనక ఆత్త దిలన్.

3 తెదొడి, పవులు జోవయింక, “చున్ముమ్ దెరవ ముర్క్కి లుంకడ్లి కూడు జలో రితో తుయ మాయమాన్సుక దేముడు తుకయ్ పెటదె! దేముడు మోసి తెన్ దిలి ఆగ్గల్చి నాయమ్ తెన్ అంచి రిసాచ రుజ్జల్ సూన్తి రిసా సబతె వెన్ అన్నన్,

గని నాయుమ్ నెంత అంక పెటయ్తసి. తుక కిచ్చి నత్తిమ్?!" మెన, సంగిలన్.

4 పాసి తిలన, "దేముడుచో ఎత్తిక వెల్లో పూజరిక దస్సి దూసుప కెరుక జయె నాయ్." మెన సంగిల,

5 చి, "బాపుడ్లు, జోక 'ఎత్తిక వెల్లో పూజరి జయెద' మెన అచ్ నేని. జానీతయ్, జలె, దస్సి లట్టబీతయ్ నాయ్. 'తుమ్మద అదికారుల్క దూసుప కెరుక జయె నాయ్' మెన, దేముడుచి కొడొతె రెగ్గ అస్సె" మెన పవులు జబాబ్ దిలన్.

6 పడ్డె, 'సబ వెసితనతె సద్దాకయ్యలు చి పరిసయ్యల్ మెల పండితుల్ ఇన్నె అస్సి' మెన పవులు దెక కెర, సబతె కిచ్చి మెన కేక గలో మెలె, "ఓ బాపుడ్లు, అచ్ పరిసయ్యుడుయి. అంద పూర్తల్ కి పరిసయ్యల్, 'మొర్లె అన్నె జీవ్ జా ఉట్టుమదె' మెన అచ్ పరిసయ్యుడు దయిరిమ్ తెన్ అస్సిచి రిసా, అంక నింద కెర పరిచ్చ కెరుతతి.", మెన సంగిలన్.

7 జో దస్సి సంగిల్ రిసా, పరిసయ్యల్ చి *సద్దాకయ్యలు గగ్గల్ జలె.

8 మాన్సుల్ మొర్లె అన్నె జతి నాయ్, దూతల్ తతి నాయ్, అత్తల్ బూతల్ డుంబల్ గట్ట తతి నాయ్ మెన సద్దాకయ్యలు సికడ్తతి. పరిసయ్యల్, 'మొర్లె జిమ్మదె, దూతల్, అత్తల్ బూతల్, డుంబల్ గట్ట అస్సి' మెన బప్పునీతతి, చి రిసా, దొన్ని జట్టు జా ఒగ్గర్ గగ్గల్ జలె.

9 తెదొడి, పరిసయ్యల్ చి జట్టుతెచ సగుమ్జన్ మోసి తెన్ దేముడు దిలి అగ్గల్ సికడ్తన టీచ కెర, "ఈంజో మాన్సుతె కిచ్చి తప్పు డిసి నాయ్. ఏక వీలె కేన్ జవున్ అత్తు జవున్, దూత జవున్ ఇన్నెతన్ లట్టణ్" మెన సంగిల.

10 జా కోడు సూన కెర సద్దాకయ్యలు ఒగ్గర్ కోపుమ్ జలె, చి జేవోజ జట్టు జలెన అన్నె ఒగ్గర్ గగ్గల్ జతికయ్, జమాన్సుచో అదికారి, 'యూదుల్ పవులుక ఎక్కి దడి దొన్ని పక్కలె దెర చిర మారుల' మెన బియ్ కెర "తుమ్ జోవయితె ఉత్త గెచ్చ, జోక జోవయిచి నడిమి తెంతో ఉర్ల కడ దెర జా అమిచి జమాన్సు గెరిచి మేడతె ఆన జోక రక" మెన, జమాన్సుక ఆత్త దిలన్.

పవులుక ప్రబు దయిరిమ్ సంగిలిసి

11 జా రాతి, యేనుప్రబు పవులుచి పాసి టీవోజ కెర, "తుయి బి నాయ్. ఈంజ యెరూసలేమ్తె తుయి కిసి అంచి రిసా సాచి సంగ అస్సిన్ గే, దస్సి, తుమ్మక ఏలుప కెర్లె రోసు పట్టుమతె కి అంచి రిసా సాచి సంగితె" మెన ప్రబు జోక సంగిలన్.

పవులుక మారుక మెన యూదుల్ కుట్ట కెర్లిసి

12 అన్నెక్ దీసి పెందలి, యూదుల్ కుట్ట కెర, "పవులుక మార్లె ఎదక చువ్వె తన్నె తమ్మదె" మెన అతు ఉక్కిల.

13 కెత్తిజిన్ జా కుట్ట కెర్లె మెలె, దొన్ని విసాజిన్చి కంబ అన్నె ఒగ్గర్జిన్.

14 జేవ్ వెల్లెల పూజర్లు చి సబచ వెల్లెల మాన్సుల్తె గెచ్చ, ఇసి మెలె, "పవులుక అమ్మ మార్లె ఎదక చువ్వె తన్నె తమ్మదె" మెన అతు ఉక్కిల అన్నెమ్మ.

15 జాకయ్, తూమ్, సబ వెసితన ఎత్తిజన్ తెన్, రోచుచ జమాన్సుచో అదికారితె అప్పె గెచ్చ, 'పవులుక అన్నె సరిగా పరిచ్చ కెర తీర్పు సంగుమ్మదె. జోక కడ ఆసు' మెన జో

అదికారిక సంగ. జో కడ అన్నె, జో పవులు తీర్పు కెర్లె గెరి పాసి నే జెతె అగ్గె, మారుమ్మదె" మెన, కుట్ట కెర్లె.

16 జలె, పవులుక వట్టె దెర మార్లె కుట్టచి రిసా పవులుచి బేస్సిచో పుత్తుసి సూన తా, జమాన్సు తతిన్తె గెచ్చ, తెడి మెన, పవులుక సంగిలన్.

17 పవులు పుంజెక్జిన్ జమాన్సుక వెల్లో ఎక్కిలోక బుకారా కెర, "జమాన్సుచో అదికారితె ఈంజో నాడుక కడ నే. ఏక కబుర్ ఈంజో ఆన అస్సె" మెన సంగితికయ్,

18 అదికారితె కడన కెర, "జేలి జలో పవులు అంక బుకారా కెర, అదికారితె ఈంజో నాడుక కడ నే. జోక కబుర్ ఆన అస్సె, మెన తెర్తయలన్", మెన, పుంజెక్జిన్ జమాన్సుక వెల్లో సంగితికయ్,

19 అదికారి జో నాడుచి అతు దెర, జో తెన్ గెరిచి తెడి మెన గెచ్చ, కో నే సూనెతె, "అంక తుయి సంగితి కబుర్ కిచ్చి" మెన పుసిలన్.

20 "యూదుల్ కుట్ట కెర అస్సి. ఆరిక, పవులుక అన్నె సరిగా పరిచ్చ కెర తీర్పు కెర్లె రితి జా, తుక, 'కలిక సబతె కడ ఆన్సు' మెన తుక కబుర్ తెర్తయక ఉచర అస్సి.

21 గని పోసి. పవులుక వట్టె దెర మారుమ్ మెన, దొన్ని విసాజిన్చి కంబ అన్నె ఒగ్గర్జిన్ రతికతి. జోక మార్లె ఎదక చువ్వె తన్నె తమ్మదె మెన జేవ్ అతు ఉక్కిల అస్సి. తుక 'అమ్ ఉచర్లి ఆత్త దెవ్వు' మెన, రకితె అస్సి", పవులుచో బేస్సిచో పుత్తుసి జమాన్సుచో అదికారిక సంగిలన్.

22 జాక జో అదికారి, "అంక తుయి ఈంజ కబుర్ సంగిలిసి కక్కు సంగు నాయ్" మెన నాడుక ఆత్త దిలన్.

23 తెదొడి జమాన్సుచో అదికారి, దొంగుల పుంజెక్జిన్ జమాన్సుక వెల్లోక బుకారా కెర, "దొన్ పుంజోజన్ మాములుమ్ జమాన్సుక, గోడల్తె వెగిత డబ్బయ్జిన్ జమాన్సుక, దొన్ పుంజోజిన్ ఈంబిల్ దెర్ల జమాన్సుక ఆత్త దేసు. నొప్పు గంటల్ రాతిక తెయార జా తత్తు. కైసరియ పట్టుమ్ ఎదక జేవ్క తెర్తయిందె.

24 పడ్డె, పవులు వెగ గెలి రిసా, గోడలు దొర్లు కెరు. జో కిచ్చి ప్రమాదుమ్ నే జతె పేలిక్కితె తుమ్ జోక బోడెచ దాన" మెన, జేవ్ దొంగుల పుంజెక్జిన్ జమాన్సుక వెల్లోక ఆత్త దిలన్.

25 పేలిక్కిక దెతి ఉత్తుమ్ రెగిడ్డె.

26 "వెల్లో అదికారి జలో పేలిక్కిక అచ్ క్లెదియ లూసియ తెర్తయ్తె ఉత్తుమ్.

27 తుచితె అచ్ తెర్తయ్తె ఈంజో మాన్సుక యూదుల్ దెర, మారితె, గని అచ్, అంద జమాన్సు తెన్ జా కెర, దెక, జోక 'రోమియూడు' మెన సూన, రచ్చించుప కెర్లయ్.

28 జోక 'కిచ్చి నేరిమ్ వయడ్తతి గే సూనిందె' మెన, జోవయిచి సబతె టీవోకెలయ్,

29 'మొర్లి సిచ్చ జవున్, జేలెతె గల్లి సిచ్చ జవున్ ఆననీతి కిచ్చి నేరిమ్ కెరె నాయ్, గని ఎక్కి జోవయిచి దేముడుచి నముకుమ్క బెదెతిసి, మోసి తెన్ దేముడు దిలి అగ్గల్చి అలవాట్ పిట్టయ్తయ్ జోక నింద కెర్తతి' మెన, అంక రుజ్జు అయిలి.

30 తెదొడి, 'జోక మారుక కుట్ట కెర అస్సి' మెన, సూన్లయ్, బేగి తుచితె తెర్తయ్తె, జోక నింద కెర్లన, 'జేవ్ కి తుచి తీర్పు కెర్లె టాన్తె గెచ్చ, జేవ్ వయడ్త నేరిమ్చి రిసా తుచి మొక్కి జెవ్వి సాచి సంగుత్' మెన ఆత్త దా అస్సి" పేలిక్కి అదికారిక జమాన్సుచో అదికారి ఉత్తుమ్ రెగిడ్డెన్.

* 23:7 23:7 మాన్సుల్ మొర్లె అన్నె జతి నాయ్, దూతల్ తతి నాయ్, అత్తల్ బూతల్ డుంబల్ గట్ట తతి నాయ్ మెన సద్దాకయ్యలు సికడ్తతి

31 జాకాయ్, జమాన్సుచో అదికారి సంగిల్ రితి, జమాన్సు జా రాతి అంతిపత్రి మెలి పట్టుమ్ ఎద పవులుక బొడొవ దా కెర,
32 అన్నెక్ దీసి పెందల 'జోక కైసరియ పట్టుమ్ ఎద బొడొవ దెతు' ఎక్కి గోడల్తె వెగెల జమానుక ముల, తిల జమాన్సు యెరూసలేమ్తె అన్నె బుల గెల.

33 పవులుక బొడొవ దిలన, జోవయింతెన్ కైసరియతె పావ కెర, అదికారిక ఉత్తుమ్ దా కెర, పవులుక జోచి పురై టీవో కెలన్.

34 తెదొడి అదికారి, జా ఉత్తుమ్ నదు కెర, "తుయి కేన్ ప్రదేసిమచో మాన్సు?" మెన పవులుక పుసిలన్. "కిలికియ ప్రదేసిమచో అవ్" మెన పవులు జబాబ్ దిల.

35 "దస్సి జలి, తుక నింద కెర్లన ఇన్నె పావ అయిలె, తుచి తగు సూనిందె" మెన సంగ కెర, "హోలో రానొచి మేడతె ఇన్నెక కడన రకుత్" మెన పేలిక్స్ అదికారి ఆడ్ర దిలన్.

24

1 పావ్ పొదుల్ గెతికయ్, ఎత్తిక వెల్లో పూజరి అననీయ, నబతెచ వెల్లెల సుదల్ తెన్, పవులు కెర్రి నింద వయడ్కికయ్ తెర్తాల్లు మెలో ఎక్కిలో తెన్, ఉట్ట అయిల. అదికారిచి గెరితె జా కెర, పవులుచి రిసా జేవ్ సంగిలి నింద వయడ్.

2 తెదొడి, అదికారి పవులుక కడ అనయ్తికయ్, జో కెర్రి నిందచి తగు సంగుక మెన, తెర్తాల్లు సంగిలన్. "తూయి ఏలుప కెర్రికయ్, వెల్లో పేలిక్స్ అమచి ఒండి ప్రదేసిమక సేంతుమ్, చి తుచి దయచి రిసా, అమచి దేసిమచ కళ్ళల్ నస్టల్ మార్పుప జా అస్సి.

3 జాకాయ్, తుచి ఎదివాల్ తోడుచి రిసా, అమచి నర్సుంతోసుమ్ తుక సూసయితనుమ్.

4 తుక ఒగ్గర్ కామ్ తయెచి, తుక ఒగ్గర్ కొడొ సూసవ అల్లర్ కెరుక సెనుమ్, గని దయ కెర దొన్నె కొడొ జవున్ సూసు.

5 ఈంజో మాన్సు బల్ అల్లర్ కెర్లయ్. ఒండి లోకుమ్చ అమచి యూదుల్తె గెచ్చ, ప్రబుతుమ్చి ఉప్పిరి విరోదుమ్ కెర్రి రితి సికడ్తయ్. పడ్డో నజరేతు గవ్వెయ్ యేసుచి అలవాల్ కెర మార్పుప జలనచి జట్టుతె జో మాక్కిమ్.

6 ఈంజు నెంతె అన్నె అమచి దేముడుచి గుడిక గార్ కెరుక ఉచర్లొ, గని జోక దెర పిట్టయలమ్. * అమచి అగ్గుల్ రితిచి అలవాల్తె కెర్రి రితి జోక తీర్పు కెర్లమ్,

7 గని జమాన్సుచో అదికారి జలో లూనియ జా కెర, అమచి అత్తి తెంతో జోక ఉర్ల కడన కెర, నేరిమ్ వయడ్లన పేలిక్స్ అదికారిచి తీర్పు కెర్రి టాన్తె గెతు., మెన ఆడ్ర దిలన్.

8 తూయి సొంత జో మాన్సుక పరిచ్చ కెర్రి, అమ్ వయడ్డి నేరిమ్ ఎత్తిచి రిసా తూయి సూన, రుజ్జుల్ దెకితె".

9 యూదుల్ ఎత్తిజిన్ "సరిగా" మెన, జోచి సాచి బెదవ జేవ్ నేరిమ్లు వయడ్.

పవులు జబాబ్ దిలిసి

10 తెదొడి, 'తుయి జబాబ్ దేను' మెన, పవులుక అదికారి నయన కెర్లన్, పవులు సంగిలన్. "తుయి ఒగ్గర్ వెర్పులు ఈంజు దేసిమి ఏలుప కెర్రి అస్సినిచి రిసా దయిరమ్ తెన్ అవ్ జబాబ్ దెతసి.

11 అప్పొక బార పొదుల్ జంక నేతయ్, దేముడుచి గుడితె బక్తి కెరుక మెన, అవ్ యెరూసలేమ్తె గెలయ్. తుక రుజ్జు కావలె మెలి, సాచుల్ అస్సి.

12 "అవ్ ఒత్త తా, దేముడుచి గుడితె జవున్, నబ గెరలె జవున్, పట్టుమ్తె జవున్, అవ్ కిచ్చొ వేర కోడు సికడ్డిసి దెక అస్సి గే? అవ్ ప్రజల్తె అల్లర్ కమె సికడ్డిసి దెక అస్సి గే? నాయ్!

13 పడ్డో, అంచె రిసా జేవ్ అప్పొ నింద కెర్రిక కిచ్చొ రుజ్జు దెకపుక నెత్తి.

14 గని తుచి మొక్కె అవ్ కిచ్చొ ఒప్పునతసి మెలి, 'తప్పు' మెన జేవ్ సంగితి 'యేసుక్రీస్తు దొర్పు జలి రచ్చన వాల్' మెన ఒప్పునతి నాయ్. నుబుమ్ కబుర్క నంపజా అవ్ ఇండ, అమచి 'మోసి పూర్గుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయల అగ్గుల్ జలెకు, పూర్గుల్చి అత్తి సంగిల దేముడుచ కబుర్లుతె తిలిసి ఎత్తి, జో దేముడుచ కబుర్లు రెగ్గిసి ఎత్తి, అవ్ నంప కెర్రిసి.

15 ఈంజేవ్ ఒప్పునతసి అవ్ కి దయిరమ్ తెన్ పూర్రి నంప కెర్రిసి, సత్తిమ్ ఇండిలన అబద్దుమ్ ఇండిలనకి మొర్రి కి, జేవ్ జా ఉట్ట గెచ్చుల.

16 జాకాయ్, దేముడుక కి, మాన్సుల్తె కి కిచ్చొ పాపుమ్ నే కెర్రి రిసా, అవ్ జాగర్ల దెకనతసి.

17 "ఒగ్గర్ వెర్పుల్ గెతికయ్, యూదుల్చ బీద సుదల్తె తోడు దెంక మెన, ఒత్తచ మాన్సుల్ దిలి డబ్బుల్ దెరన అయిలయ్, చి అమ్చొ దేముడుక కానుక దెంక మెన, దేముడుచి గుడితె గెలయ్.

18 సుద్ది జతి కారిమ్ కెరన అవ్ దేముడుచి గుడితె దస్సి బక్తి కెర్రి తతికయ్, అసియా ప్రదేసిమచ అమచి యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ అంక దెకిల. గని కేన్ జూబ్ గగ్గల్ గుగ్గల్ జలిసి కిచ్చొయ్ నాయ్.

19 అంచె రిసా అసియాచ యూదుల్ కిచ్చొ నేరిమ్ వయడుక ఇన్సుమ్ జతతి, జెడ్వి అప్పొ ఇన్నె తుచి మొక్కె సాచి జంక జలి చెంగిల్ తత్తి.

20 గని జేవ్ నాయ్, చి ఈంజేవ్ యెరూసలేమ్చ మాన్సుల్ నబ కెర్రినతె అవ్ నింద జలి పొది, అవ్ కిచ్చొ తప్పు కెర్రిచి రుజ్జు దెకిల గే, సూన్ గే, సంగుతు.

21 ఎక్కి కోడుచి రిసా జేవ్ సంగుక జయెదె. జోవయించి నెడిమి అవ్ టీవేజ తా, 'మొర్రి కి జేవ్ జా ఉట్టుమ్చె' మెన అవ్ సంగితసిచి రిసా అంక అజి నింద కెర్రితె." దస్సి పవులు అదికారిక సంగిలన్.

పవులుక తీర్పు నే జత జేల్తె రకితె తిలిసి

22 అదికారి జలో పేలిక్స్, యేసుక నంపజతి చి రిసా ఇదిల్ ఒగ్గర్ జానె, చి తీర్పు వాయుద కెర్రి రితి, "జమాన్సుచో అదికారి జలో లూనియ ఇత్తల్ ఉట్ట అయిలె, తుక వయడ్డి నేరిమ్చి తగు సూనిందె" మెన, పవులుక సంగిలన్.

23 పడ్డో, ఒత్త తిలో పుంజెక్జిన్ జమాన్సుక వెల్లొక, "ఈంజో మాన్సుక జేలి కెర, గని బంద గట్ట నాయ్, గడితె డంక నాయ్, చి జోచ గోతుసుదల్తె కో గోత్ అయిలె కి, జోక దొర్పు జలిసి కిచ్చొ అస్సికె, అడ్డు కెర నాయ్" మెన పేలిక్స్ ఆడ్ర దిలన్.

24 ననుమ్ దీసల్ గెలి పడ్డో, పేలిక్స్ అదికారి యూదుడుయ జలి ద్రుసిల్ల మెలి తేర్నిక కడ అన, పవులు

* 24:6 24:6 గ్రీకు భాస తెన్ ఈంజు మత్తెలి తొలితో రెగ్గడ సగుమ్ పుస్తకల్తె 6 నంబర్చి ఆకర్ కోడుచి 7 నంబర్చి కోడు తయె నాయ్; మెలి, 'అమచి' తెంతో 'దిలన్' ఎద. † 24:14 24:14 తెలుగు బైబిల్తె దర్శనాత్మక మెలి, మోసిచి అత్తి దేముడు రర్మయల అగ్గుల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజు కొడొ ఎత్తి బైబిల్తె అగేచి పావ్ పుస్తకముతె రెగ్మయ్ జా అన్నె. ఈంజు దెకపుక మెన కుమియ భాసతె నెయ ప్రమానుమతె మోసి పూర్గుమ్చొచి అత్తి రెగ్గె దేముడుచ అగ్గుల్ మెన రర్మప అన్నె.

జేలి తిలినతె అయిల. పవులుక “జెవున్” మెన పేలిక్కి నంగ తెద్రయతెకయ, అయిల్. యేసుక్రీస్తుచి ఉప్పరి నముకుమ్ తిలినచి బోదన సూన్.

²⁵ పవులు బోదన కెర కెర, కిచ్చిది రిసా నంగుక దెర్లన్ మెలె, పున్నిమచి రిసా, అన కెరంతి రిసా, చి ఆకర్ దీసిక లోకుమ్చ మాన్సులక యేసుప్రబు పరిచ్చ కెర తీర్పు కెరుక తిలినచి రిసా సంగిలన్, చి పేలిక్కి, సొంత కెర్త తప్పులక ఉచర లాజ్ జా బియ: కెర, “అప్పెచి మట్టుక ఉట్ట గెచ్చ తా. అంక అవ్కానుమ్ తిలె, తుక కెయ:క గే అన్నె బుకారిందె” మెన జోక తెద్రయలన్.

²⁶ పడ్డె, పేలిక్కి అన్నె కిచ్చిచి రిసా ఉచర్తె తిల్ మెలె, ‘పడ్డె జతి రిసా ఏక్ వేల పవులు లంచుమ్ దెయిదె’ మెన అన జా తిల్. జాకయ ఒగ్గర్ సుట్టు జోక బుకారా బుకారా, జో తెన్ లట్టల్లో.

²⁷ గని పవులుక ఒత్త జేలి కెర దొన్ని వెర్పుల్ గెతికయ, పేలిక్కి అదికారి వేరతె మార్పున జల్, చి పొర్కియన్ పెన్సున్ అదికారి జల్. మార్పున జలి పొది, యూదులక పులవుక మెన పవులు జేలతె దస్సి తతి రితి పేలిక్కి ముల దిల్.

25

పవులుచి రిసా యూదుల్ అన్నె అల్లర్ ఉచర్లసి

¹ ఏలువ కెరుక మెన, పెన్సున్ యూదయ ప్రదేసిమి ఉట్ట జా తిర్తతి గెలి పడ్డె, జోవయిచి మేడ తిలె కైసరియ తెంతో బార్ జా, యెరూసలేమ్తె గెల్.

² వెల్లెల పూజర్లుచి యూదుల్చ అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్ జోతె జా కెర, పవులుచి రిసా సంగిల.

³ అన్నె, “దయ కెర పవులుక యెరూసలేమ్తె తెద్రపు” మెన, బతిమాల్పా జా సంగిల. జో అయిలె, పడ్డె లుంక దెర మారుక మెన ఉచర్తె.

⁴ పెన్సున్, “పవులు ఒత్త కైసరియతె జేలతె అన్నె, చి ఒగ్గర్ దీసన్ నే గెతె అడ్ ఒత్త అన్నె గిచ్చిందె” మెన నంగ.

⁵ “అడ్ ఒత్త గెచ్చుక బార్ జతి, తుమ్చ అదికారుల్ అంచి తెన్ బెద జతు, చి జో మాన్సు కిచ్చి నేరిమ్ కెర తిలె, రుజ్జు దెకవుతు!” మెన సంగిలన్.

పెన్సున్ పవులుచి తగు అన్నె సూన్సి

⁶ పెన్సున్ ఎక్కి అట్టు గే దెన్ను గే పొదుల్ ఒత్త యెరూసలేమ్తె తా కెర, కైసరియతె అన్నె ఉట్ట అయిలన్, చి అన్నెక్ దీసి పవులుచి తగుచ రుజ్జుల్ సూనుక వెన, పవులుక “జెవున్” మెన ఆడ్త దిల్.

⁷ పవులు యెరూసలేమ్ తెంతో అయిల. యూదుల్ జోవయిచి సుట్టునంత టీవోజ కెర, కిచ్చి కిచ్చి వెల్లెల నేరిమ్లు ఒగ్గర్ సంగిల, గని రుజ్జుల్ దెకవుక నెత్తెర్.

⁸ తెదెడి పవులు “యూదుల్చ ఆగ్గల్ రితి కెర్లన్చి అలవాట్ ఉచర్తె కి, కిచ్చి నేరిమ్ కెరి నాయ్, దేముడుచి గుడిచి రిసా కిచ్చి నేరిమ్ కెరి నాయ్, చి అమ్మక ఏలువ కెర్తొ” కైసరిచి రాజుమ్క కిచ్చియె ఇదిలసి నేరిమ్ కి కెరి నాయ్” మెన, జబాబ్ దిలన్.

⁹ పెన్సున్, మాత్రుమ్, యూదుల్క పులవుక మెన, పవులుక, “యెరూసలేమ్తె గెచ్చు ఈజీప్ అంక సూనయిల నేరిమ్లుచి రిసా తీర్పు కెరవనుక ఇస్టుమ్ జతసి గే?” మెన పునిలన్.

¹⁰ గని పవులు జబాబ్ దిలన్, “కైసరు వెల్తో రాన్ ఏలువ కెర్తె రితిచి గెతె తీర్పు జంక మెన ఇన్నె అడ్ టీవోజ అన్నె. ఇన్నెయి అంచి తగు తీర్పు సరిగా జంక. యూదుల్క అడ్ కిచ్చి తప్పు కెరి నాయ్. తుయి కి జా కోడు జాన్సి.

¹¹ అడ్ తప్పు కెర్తయ జతి, మొర్తి సిచ్చచి ఎదిలి నేరిమ్ కెర్తయ జతి, అడ్ మొర్తె కి బాద నాయ్. గని ఈజీప్ వయడ్త నేరిమ్లు ఆరిచ జతి, అంక యూదుల్చి రితి తీర్పు కెర సిచ్చ కెరుక మెన ఇన్నెచి అత్తి అంక కో సార్పు కెర దెంక నాయుమ్ నాయ్. కైసర్ వెల్తో రాన్ సొంత అంచి తగు సూన తీర్పు కెర్పు” మెన, సంగిలన్.

¹² తెదెడి, పెన్సున్, జోవయిచి సబచ అదికారుల్ తెన్ వెన లట్టల్లు, చి పవులు, “కైసరు సొంత అంచి తగు సూన తీర్పు కెర్పు” మెన ఇస్టుమ్ జలది. ఈంజ తగు జా సెలవ్ దెతయ. కైసరుచి గెరి గో” మెన తీర్పు సంగిలన్.

పెన్సున్ పవులుచి రిసా పెన్సున్ అగ్రిప్ప రానొక సంగిలిసి

¹³ సగుమ్ దీసల్ గెతికయ, ‘పెన్సున్ నొవర్ ఏలువ కెర్తయ’ మెన, ఇదిల్ ఉత్తర పక్కచ రాన్ జల్ అగ్రిప్ప, బేన్ని జతి బెర్లికే తెన్, కైసరియతె గోత అయిల.

¹⁴ ఒగ్గర్ దీసల్ ఒత్త తతికయ, పవులుచి తగుచి రిసా పెన్సున్ జో రానొక సంగిలన్. పేలిక్కి ఏలువ కెర్తె తెంతో జేలి జల్ ఎక్కిల్ ఇన్నె అన్నె.

¹⁵ జతి, అడ్ యెరూసలేమ్తె గెచ్చ తిలి పొది, ఇన దన నేరిమ్లు కెర అన్నె, మెన వెల్లెల పూజర్లు చి యూదుల్చ అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్ నంగ, తీర్పు కెర సిచ్చ కెరు మెన, అంక సంగిల.

¹⁶ “జేవ్ యూదుల్ దస్సి సంగితికయ. నేరిమ్ వయడ్తన నేరిమ్ వయిలోసా ఎక్కితె తీర్పు కెర్తె టాన్తె జా తగు సూనవుక నే టీవోజతె అగ్గె, నేరిమ్ వయిలోసా జేవ్ నింద కెర్లినక జబాబ్ నంగుక అవ్కానుమ్ నే దెతె అగ్గె, అమ్చ రోమియల్చి అలవాట్ తెన్ జోకచి అత్తి సార్పు దెంక జయె నాయ్, మెన, జబాబ్ దిలయ్.

¹⁷ జాకయ్, జేవ్ ఇత్తల్ ఉట్ట అయిల్ బేగి, వాయిద నే కెర్తె, అన్నెక్ దీసి తగు సూనవుక మెన తీర్పు కెర్లినతె వెన, జోక జెవున్ మెన, కడ ఆనయిలయ్.

¹⁸ నేరిమ్ వయడ్తన టీవో జతి పొది, కిచ్చి ఏలువచ నేరిమ్లు వయడ్తె నాయ్.

¹⁹ జేవ్ కిచ్చిచ నిందల్ జోక సంగితె తిల మెలె, జోవయిచి దేముడుచి అలవాట్చి కమెచి రిసా, పడ్డె యేసు మెల్ ఎక్కిలోక ‘మొర అన్నె జల్’ మెన పవులు సంగిలిన్క గగ్గల్ జతె తిల.

²⁰ జాకయ్, దస్సి తగులు తీర్పు కెరుక నేన కెర, ఈజీప్ సంగిత నిందల్చి రిసా యెరూసలేమ్తె గెచ్చ తగు సూనవ తీర్పు కెరవనుక ఇస్టుమ్ జతసి గే? మెన పునిలయ్.

²¹ గని, వెల్తో రాన్ జల్ కైసరు సొంత తీర్పు కెర్పు, మెన మదెన్ ఇన్నె జేలి తయిందె మెన పవులు ఇస్టుమ్ జతికయ, కైసర్తె అడ్ తెద్రయతి ఎదక జోక రకితె తత్తు మెన, జేలితె అన్నె గలిలయ్,” మెన పెన్సున్ సంగిలన్.

²² జాకయ్ అగ్రిప్ప రాన్, అడ్ సొంత జోచి తగు సూనుక అంక ఇస్టుమ్, మెన సంగిలన్, చి “దస్సి జతి, కలిక జోక సూనతె” మెన, పెన్సున్ సంగిలన్.

† 24:25 24:25 కిచ్చి తీర్పు మెలె, జోవయింక నంబజా సత్తిమ్ జలంక పరలోకుమ్తె కడ నెతిసి, గని నంబ నెంజ అబద్ధమ్తె తా: గెలంక సిచ్చతె గల్తెసి.

* 25:8 25:8 వెల్తో రాన్చి, రాన్చి. † 25:10 25:10 సీజరు వెల్తో రాన్, మెలి వెల్తో రాన్, రోమ్ పట్టుమ్తె తా: ఈంజ ‘బారికల్’ చి పున్దుమ్తె సంగిల ప్రదేసిమ్లు అప్పిచి ఉప్పరి ఏలువ కెర్తయ. రోమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్క వెల్తో, జో.

అర్చిపు రానో పవులుచి తగు నూన్సిని
23 జలె, అన్నెక్ దీని, అర్చిపు రానో, బెర్రిక్ మేలి బేన్సి తెన్
బారో జా, జమన్సుచ అదికారుల్ తెన్, చి పట్టుమచ వెల్లో
సుదల్ తెన్, గెరితె ఒగ్గెర పురుమ తెన్ జా కెర, వెసిల.
పవులుక కడ ఆన మెన పెన్సున ఆడ్ర దెతికయ్, కడ ఆన్స.

24 తెదోడి, బెర తిలనక పెన్సున్ “ఓ రానో జలొ అర్చిపు,
ఇన్నె అయిలన ఎత్తిజన, ఈంజో మాన్సుక తుమ్ దెకితను.
ఇన్నెచి రిసా జా నుట్టు యూదుల్ ఎత్తిజని, యెరూసలేమితె
కి ఇన్నె కి, అంక బలవంతుమ్ కెర, జో అన్నె జంక కిచ్చొక?
మెర్రు! మెన, కేకుల్ గల్తె తిల.

25 గని, ‘మెర్రి సిచ్చు జతి కేన్ నేరిమ్ కెర నాయ్’ మెన
అంక డీనిలి, చి ఈంజో, కైసరు వెల్లో రానో సొంత అంచి తగు,
సూన తీర్పు కెర్పు, మెన కోరవ జతికయ్, దన్సి జలె, జో తెయి
రోమితె తుక తెర్తయిందె మెన, ఇన్నెక ఒప్పున్నయ్.

26 గని, ఇన్నెచి రిసా అంవో కైసరు ప్రబుక దెతి రిసా కిచ్చొ
నేరిమ్ రెగుడుక నేన అన్సి; కిచ్చొ నేరిమ్ వయడ్తీని నాయ్
చి రిసా ఎత్తిచి మొక్కె, ముక్కిమక తుచి మొక్కె, ఓ అర్చిపు
రానో, జోక్ టీవో కెర అన్సి. కిచ్చొ మెన మెలె, ‘జేవ్ జోచి
కోడో నూన్సె, అమ్ ఇన్నెక పరిచ్చు కెర్రి, ఇన్నెచి రిసా కిచ్చొ జపున్
రుజ్జు అమ్చొ వెల్లో రానో కైసరుక రెగుడుక జయెద’.

27 జలె, జేలి జలొ కేన్ మాన్సుక ఆరి, కిచ్చొ నేరిమ్
వయడుక నేనతె తెర్తపుక బెదితయ్ నాయ్, మెన అవ్
ఉచర్తనీ’ మెన ఇని సంగిలన.

26

అర్చిపు రానోచి మొక్కె పవులు సాచి సంగిలిన

1 తెదోడి, అర్చిపు రానో పవులుక, “తుయి సొంత జబాబ్
దెంక తుక నెలవ్ దెతనీ’ మెలన్, చి పవులు అతు తెన్
నయన కెర, ఇని మెన జబాబ్ దిలన్.

2 “ఓ అర్చిపు రానో, యూదుల్ కెర్ల నిందల్ ఎత్తిచి రిసా
తుచి మొక్కె అవ్ జబాబ్ దెంక నెలవ్ దొర్పు జలిచి రిసా అంక
సర్.

3 యూదుల్ కెర్ల రకల్ ఎత్తి, యూదుల్చ తగుల్ ఎత్తి,
తుయి జాన్సి. జాకయ్, తుయి ‘బమ్మ నెంతె అంచి సాచి
సరిగా నూసుక’ మెన, అవ్ తుక జోక్తనీ.

4 అవ్ బాల తతె తెంతో, అమ్చ సొంత మాన్సుల్తె కి
ఈంజు యెరూసలేమ్ పట్టుమితె కి, అవ్ కీని జిలయ్ గే
యూదుల్ ఎత్తిజన జాన్తి.

5 అమ్చి మొత్తమచ అగ్గల్ ఎత్తిజనచి కంట నిదానుమ్
కెర్ల అమ్ పరిసయ్యుల్ బక్తి కెర్రి రితి అవ్ ఇండిలిని మెన జేవ్
అగ్గయ్ తెంతో జాన్తి. జేవ్ సత్తిమ్ సాచి సంగుక ఇష్టుమ్
ఒత్త జలె, ఇని సంగిత.

6 అప్పె, జలె, కిచ్చొక అంక తగు కెర అన్సి మెలె, అమ్చ
పూర్ణమచక అమ్చో దేముడు సంగిలి కోడు అవ్ నంపజా
దయిమ్ తెన్ తిలి రిసాయ్.

7 జా కోడు సంగిలినక ‘అమ్క ఇయిమ్ జపున్!’ మెన,
అమ్చ బార సెకుమలుచ యూదుల్ రోజాక అందరె మెర్రినె
నిదానుమ్ తెన్ బక్తి కెర్తతి. జేవ్ కోరవ జతినిచి ఆనచి రిసా
మెన అవ్ నంపజతనిచి రిసా, ఓ రానో, అంక నింద కెర్తతి.

8 ‘మెర్రిసక దేముడు జయడ్తయ్’ మెన సంగిలె, కిచ్చొక
తుమ్ ఎత్తిజన నంప కెరుక నెతిర్తన?

9 “అగ్గయ, జలె, నజరేతు గవ్వెచో యేసుక ‘జోయ్య
దొర్పు జలొ రచ్చించుచ కెర్తసా’ మెన మాన్సుల్ సంగిలె,

‘అబద్దుమ్’ మెన, మెన్సు నిదానుమ్ ఉచర, అవ్ అగ్గె
నంపజలనక జలె అల్లెర కెర్రి తిలయ్.

10 యెరూసలేమితె జోపయింక *అల్లెర కెర్తయ్. కీని
మెలె, వెల్లెల పూజర్లుచి నెలవ్ నజన, ప్రబుచయ్ జల
మాన్సుల్క జేలితె గలిలయ్, చి ‘మెర్రి సిచ్చు జతు’ మెన,
అవ్ ఒప్పున్నయ్.

11 ఎత్తి, నబగెరి గెచ్చు జోపయింక సిచ్చల్ కెర్రి తిలయ్,
చి ‘యేసుక రచ్చించుచ కెర్తసా జతో క్రిస్తు నెంజె మెన సంగ
జోపయింక దూసుచ కెర్పు’ మెన, జోపయింక అల్లెర కెర్తయ్.
జోపయించి రిసా అంక వెర్రి కోపుమచి రిసా, వేర దేసిమలుచ
పట్టుల్తె గెచ్చు కి, జోపయింక అల్లెర కెర్రి తిలయ్.

12 “దన్సి, ఏక్ నుట్టు, ‘నంపజలనక అల్లెర కెరిందె’ మెన,
వెల్లెల పూజర్లుచి నెలవ్ తెన్ జోపయించి అదికారుమ్ తెన్
ఏక్ దీని దమన్సు, పట్టుమితె గతి వట్టి గెతి తతికయ్,

13 ఓ రానో, మెర్రినె, పరలోకుమ్ తెంతో చి ఏక్ వెల్లి ఉజిడి
దెకిలయ్. పొద్దుచి ఉజిడిచి కంట వెల్లి ఉజిడి. అంచి
నుట్టునంత, అంచి తెన్ ప్రయూనుమ్ కెర్రి తిలచిచి నుట్టునంత
డిస లెగిలి.

14 జా దెక, అమ్ ఎత్తిజన ఎత్తో సేడ్తికయ్, అమ్చి
ఎల్లి బాన తెన్ ఏక్ అవాడ్ సంగిలిన నూన్తయ్, ‘సాపులు,
సాపులు, అంక కిచ్చొక అల్లెర కెర్లనీ? అవ్ నీకడ్తీని తుయి
నెన కెర, తుకయ తూయ నొక్కె కెరంతనీ?’, మెన సంగిలన్.

15 “తుయి కొన్నో, ప్రబు?” మెన పునిలయ్, ‘తుయి అల్లెర
కెర్తొ యేసు అవ్వె.

16 తుయి ఉట్ట, టీవోజ. కిచ్చొక తుక అప్పె డీన అన్సి
మెలె, అంచ కమె కిచ్చొ దెక అన్సిగే అన్నె కిచ్చొ అంచ కమె
తుయి దెకితె గి, జా ఎత్తిచి రిసా తుయి సాచి సంగుక మెన,
తుక అవ్ నిసాన తెర్తయతనీ.

17 యూదుల్చి అత్తి కి, యూదుల్ నెంజలనచి అత్తి
కి, తుయి అల్లెర సేడ్తి కి, అవ్ తుక రచ్చించుచ కెరిందె.
యూదుల్ నెంజలనతె తుక తెర్తయతనీ.

18 జేవ్ గుడ్డి జల రిత జా తిరి కి, దెక, అందరెబుద్ది ముల,
ఉజిడి బుద్ది జా, నయ్తానచి నేన కెరుక ముల, దేముడుచి
సేవ కెర్పు’ మెన, ‘జేవ్ కెర్ల పాపల్ పుంచి జతు చి అంక
నంపజా నుద్ది జల అన్నె మాన్సుల్ తెన్, జోపయింక కి టాన్
దొర్పు జపున్’ మెన తుక ‘జోయ్య అంచి సాచి సంగున్’
మెన, తుకయ్ అవ్ తెర్తయతనీ.’, మెన అంక ప్రబు తెదోడి
సంగిలన్.

19 “జాక, ఓ అర్చిపు రానో, పరలోకుమ్చో ప్రబు జా దీని
దెకయ్లినక నూనయ్లినక నీ పిట్టయ్తె నిదానుమ్ కెర,

20 తోలితో దమన్సుతె, వడ్డో యెరూసలేమితె, వడ్డో
ఒండి యూదయ్ ప్రదేసిమె, వడ్డో యూదుల్ నెంజలనచ
దేసిమలుతె గెచ్చు, ఒత్త కి, తుమ్ కెర్ల పాపల్చి రిసా వెట్టి
దుకుమ్ జా ముల, దేముడుక తుమ్ నంపజా మార్పుచ
జలిన్క రుజ్జు జతి రితి సత్తిమ్ ఇండ మెన, బోదన కెర్రి
తిలయ్.

21 జాకయ్, యూదుల్ దేముడుచి గుడితె అంక దెర, అంక
మారుక కుట్ల కెర్ల.

22 “అజ ఎదక కి, దేముడు అంక తోడు తత్తయ్చి రిసా,
బాల వెల్లో ఎత్తిజనచి మొక్కె ఈంజ సాచి అవ్ సంగితనీ.
‘జర్లు జయెదె’ మెన దేముడుచ కబుర్లు సంగిలన సంగిలిన
తెన్ మోస పూర్ణమచచి అత్తి దేముడు సంగిలినతెన్ బెదితి
సాచి అవ్ సంగితనీ. కిచ్చొ పేరచి నెంజె.

23 జేవ్ కిచ్చి నంగిలినది రిసా ఆవ్ నంగితసి మెలె, సైముల్ సేడ క్రిస్తు మొరుక అన్న, చి అన్నె జీవ్ జా ఉట్టితనక జో మొదల్ సుదో జయెదె, చి అమ్మద యూదులక కి, యూదుల్ నెంజలనక కి జోచి ఉజడి జో దెయెదె, మెన, పూర్లుల్ నంగిల్ కోడు" మెన పవులు సాచి నంగిలన్.

పెస్సున్, పవులు, అగ్రిపు లట్టుల్లిసి

24 పవులు దస్సి సాచి నంగిత తతికయ్, పెస్సున్ గట్టిజ అవాడి కెరన్, "పవులు, తుయి వెర్రి జా అస్సిన్. తుయి ఒగ్గర్ నదు కెర్రిసి తుక వెర్రి కెర మార్పువ కెర్తయ్" మెన నంగిలన్.

25 "తుక జోబర, వెల్లో పేస్తన్. ఆవ్ వెర్రి నెంజ! ఆవ్ నంగితసి సత్తిమ్.

26 రానొక పుసు. ఈంజ ఎత్తి, జోక ఎర్లె, చి దయిరిమ్ తెన్ జోవయించి మొక్కి ఆవ్ నంగితసి. ఈంజ ఎత్తి, కిచ్చి గుట్టుచి నెంజె. జో కి ఈంజ ఎత్తి, కచితుమ్ సూన తయెదె" మెన్, పవులు నంగ,

27 రానొచి పక్క పన్న, "రానొ జల్ ఓ అగ్రిపు, 'జర్లు జయెదె' మెన అమ్మదో దేముడుచి కబుర్లు నంగితన పూర్లుమ్ రెగ్గయల కొడో తుయి సంపజతసి గే? తుయి 'సంపజతయ్' మెన జాని" మెన, పవులు నంగిలన్.

28 అగ్రిపు పవులుక, "అంక బే బేగి మార్పువ జా సంప జప్పన్, మెన తుయి ఉచర్తసి గే?" మెన పుసీలన్,

29 పవులు, "బే బేగి జప్పన్, అల్లిమ్ జప్పన్, గని ఎక్కి తుకయి మెని నాయ్. అజి అంచి కోడు సూనతన ఎత్తిజిన్ కి 'ఈంజేవ్ గెల్లుల్ పిట్టవ, అంచి రితి జా మార్పువ జతు!' మెన ఆన తెన్ దేముడుక ఆవ్ ప్రార్థన కెర్తసి" మెన, పవులు రానొక నంగిలన్.

30 తెదొడి రాన్, పేలిక్, బెర్లిక్, చి జోవయంతెన్ వెన తిలన ఎత్తిజిన్ ఉట్ట, కెర,

31 బార్ జా, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో కిచ్చి మెల మెలె, "ఈంజో మాన్సు కిచ్చి మొర్రి సిచ్చుచి ఎదిలి తప్పు జప్పన్, జేలి జతిన్చి ఎదిలి తప్పు జప్పన్, కిచ్చయ్ కెరె నాయ్" మెన నంగిలె.

32 చి పెస్సున్క అగ్రిపు రాన్, "కైసరు వెల్లో రాన్ సొంత అంచి తగు సూన్సు మెన ఈంజో మాన్సు నంగితో నాయ్ జలె, ఇన్నెక విడ్డల్ కెరుక జతి!" మెన నంగిలన్.

27

రేమ్ పట్టుమతె పావులీసి ప్రయాసమ్ గెచ్చుక దెర్రిసి

1 అమ్ ఇటలీ దేసిమి ప్రయాసమ్ గెచ్చుక మెన అదికారుల్ నంగితకయ్, పవులుక చి అన్నె జేలి తిలనక, బెగున్సు వెల్లో రానొచి మెలి జమాన్లుతె, పుంజెక్జిన్ జమాన్లుక వెల్లో యూలి మెలి ఎక్కిలోచి అత్తి సార్పు కెర్ల.

2 తెదొడి, వేర దేసిమిచి అద్దముత్తయి పట్టుమచి ఓడ ఆసియా ప్రదేసిమచి రేపుల్ వాల్ గెచ్చెదె మెన, జా ఓడతె వేర బార్ జలమ్. అన్నె మాసిదోనియ ప్రదేసిమచి దెస్సలోనిక పట్టుమచి అరిస్తార్పు అమ్చి తెన్ తిల్.

3 ఉత్తర పక్క గెచ్చు గెచ్చు, అన్నెక్ దీసి సీదోసు రేపుతె ఉత్తిర్లమ్, చి యూలి, పవులుక చెంగిల్ దెక, జోవ ఒత్తచ గోతుసుదల్తె జో గోత్ గెచ్చు ఇదిల్ పుండ సుక్కుమ్ జంక మెన, నెలవ్ దిలన్.

4 పుండ, ఓడతె అన్నె వెగ, ఒత్త తెంతో అన్నె ఉత్తర పక్క గెచ్చు, తెదొడి వడమర పక్క గెచ్చు, కుప్ర డిబ్బుక జిస్సమ్. కుప్రక వేర పక్క గెత్తమ్, జలి, వాదు అల్లర్ కెర్రి.

5 ఒత్త తెంతో, కిలికియచి వంఘాలియా ప్రదేసిమల సాడి ఓడ తెన్ గెచ్చు గెచ్చు, లుకియ ప్రదేసిమచి మూర రేపుతె ఉత్తిర్లమ్.

6 ఇటలీతె గెతి అరిక్కుంద్రియ పట్టుమ్ తెంతో చి ఓడ ఒత్త తతికయ్, జా ఓడతె వెగ గెచ్చుక జయెదె మెన పుంజెక్జిన్ జమాన్లుక వెల్లో జాన కెర, అమ్మక వెగయిలన్.

7 సగుమ్ దీసల్ తిరిమ్ తిరిమ్ ఓడ తెన్ గెలమ్, గని తెదొడి వాదు అల్లర్ కెర్రి, చి క్షీరు రేపు పాసి అయిలి పొది, అన్నె వడమర పక్క గెచ్చుక ఉచర్లె వాదు పూర్తి అడ్డు కెర్రికయ్, దచ్చెన పక్క గెచ్చు, క్రేతు డిబ్బుచి సల్వోనే మెలి కొన్నక కస్సన్ జిన్,

8 క్రేతుచి లానియ పట్టుమ్చి పాసి తిలి 'సూటి రేపుల్' మెలి టాన్తె పావెలమ్.

వెల్లి వాదు అల్లర్ కెర్రిసి

9 ఒత్త సగుమ్ దీసల్ తిలమ్, చి చువ్వె తతి అమ్చి వండుగు కేడ్రికయ్, చల్లి పొది పాసి జెతయ్, చి జా పొదిచి వాదుక ఒత్త ఓడతె గెచ్చుక ప్రమాదుమ్చి రిసా,

10 "గోతుసుదల్, అమ్ అప్ప బార్ జలి, ఓడక, సామన్క, చి అమ్క ప్రమాదుమ్, ఒగ్గర్ నస్టుమ్ జుమ్దె మెన దెక్కిసి" మెన, పవులు జాగర్ల నంగిలన్.

11 గని పవులు నంగిలినక పుంజెక్జిన్ జమాన్లుక వెల్లో విలువ నే దెక్కి, ఓడ ఇండయ్తనచో ఎజోమాని, అన్నె ఓడచో ఎజోమాని దొంగలచి కోడు సూన్సన్, చి

12 "ఈంజ రేపుతె వాదు సరిగా అడ్డు జయె నాయ్ చి రిసా ప్రమాదుమ్" మెన ఓడతె తిల మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్ నంగ, "ఏక్ వేల క్రేతు డిబ్బుచి పీనిక్స్ మెలి అన్నెక్ రేపుతె పాచెలె, ఇదిల్ వేర దిక్కుక మొక్కి జతయ్ మెలె, నైరతి దిక్కుకచి వాయవ దిక్కుకచి చల్లి పొది ఒత్త రకిలి చెంగిల్ కిచ్చిగె" మెన నంగిలె.

13 తెదొడి, దచ్చెన పక్క తెంతో ఉల్లుపల్లుల్లు వాదు కెర్రికయ్, 'అప్ప బార్ జలి చెంగిల్ కిచ్చిగె' మెన, ఓడక టీడో కెర్రి లంగరు మెలి ఇసుము సామన్ సముద్రుమ్ తెంతో కడ కెర, ఇండవుక దెర, క్రేతు డిబ్బుచి గట్టుక పాసి గెచ్చు తా, ఇండయ్తె తిల.

14 గని ఈసాన్యమాల పక్క తెంతో జెతికయ్ వెల్లి వాదు బుయి పక్క తెంతో వీరుక దెర్రి,

15 చి జా వాదుక నెత్త కెర, ఓడ వసుల, వాదు గెతి దిక్కుతె వెల్లి జలి.

16 తెదొడి, కిసి గే, కొద మెలి ఇదిలిసి డిబ్బుచి గట్టుతె జా కెర, ఓడ వడ్డో కడ దోనిక కస్సన్ ఓడతె వెగడ్డమ్.

17 డిట్టుమ్ జప్పన్ మెన, డిట్టుమ్ వాలివో తెన్ ఒండి ఓడక బందిల. తెదొడి, సూర్తి మెలి ఇన్నె డిబ్బుతె ఓడ వెల్లి జలి టక్కున దెరన గెలిదె మెన బియె కెర, ఓడ తిరిమ్ ఉట్ట గెన్ను మెన, జేవ్చ వెల్లెల మాన్సుల్ తెరల్ గట్ట ఉత్తయిల.

18 గని, వాదు కెర్రిల్ ఒగ్గర్ కెర, ఓడక ఒగ్గర్ అల్లర్ కెర్రికయ్, అన్నెక్ దీసి, ఓడతె వాదుర్ తిలి సామన్ సముద్రుమ్తె గలుక దెర్ల, ఓడ సుల్కున జప్పన్ మెన.

19 గని వాదు తగువ జయె నాయ్, చి తిర్తతె ఎత్తిజిన్, బాల వెల్లో, సొంతయ్ బెద, ఓడ ఇండయ్తె సామన్ కి ఉక్కుల సముద్రుమ్తె గలిలమ్.

20 ఒత్త తెంతో, వాదు పాని గట్టిజ జతికయ్, ఒగ్గర్ దీసల్ జలి పొర్లు దీసి నాయ్, సుక్కుల్ దీసి నాయ్, చి రచ్చెంచువ జతి దయిరిమ్ ఎత్తిజిన్క పూర్తి గెలి.

21 జేవ్ మాన్సుల్ ఒగ్గర్ దీనల్ చువ్వె తతికయ్, పవులు జోపయించి నెడిమి పురె జా, “అవ్ తెదొడి సంగిలినీ నూనత్తద జలె, కైత్తు తెంతో బార్ జత్తద నాయ్, ఈంజ నన్దుమ్ కన్దుమ్ నేడ్తద నాయ్.

22 ఈంజ ఒడ పాడ జా గెచ్చెదె, గని కేన్ మాన్సు మొర్పు నాయ్, అప్పె తుమ్ దయిరిమ్ తెన్ తా మెన అవ్ తుమ్క సంగితనీ.

23 కీసి జాని మెలె, ఆజి రాతి, అవ్ నంపజల్ దేముడుచి దూత ఎక్కిల్ జా కెర, అంచి పాసి టీద,

24 అంక, ‘పవులు, తుయి బి నాయ్. తుయి కచితుమ్ *కైసర్చి పాసి టీద జా జోక తుచి తగు నూనయ్తె. పడ్డె, ఈందె తుచి తెన్ ఒడతె గెతన కి తుచి తెన్ రచ్చించుప జత్తు దేముడు తుక పరుమ్ దా అన్నె మెన,’ దూత అంక సంగిలన్.

25 జాకయ్, గోతుసుదల్, తుమ్ దయిరిమ్ తా. అంక కబుర్ సంగిల్ రితి కచితుమ్ జర్గు జయెదె మెన అవ్ నంపజతనీ.

26 గని మదెనె, కేన్ జవున్ డిబ్బుతె ఒడ పెల్లి జంక అన్నె” ఇనీ పవులు సంగిలన్.

ఒడ డిబ్బుచి గట్టుతె పెల్లి జలిసి

27 చొష్ట పొదుల్ గెతికయ్, అందరి, అద్రియ సముద్రుమ్తె అమచి ఒడ ఇంద నే ఇండిలి రితి జా తిరిమి గెతె తతికయ్, ‘అమ్ బుయింక పాసి జెతనుమ్ కిచ్చెగె’ మెన, ఇందయ్తనక అజ్జ అయ్లి.

28 చి ‘సముద్రుమ్ కెడ్లి దీగ్ అన్నె గే దెకుమ్’ మెన కొల్ల దెకిలె, పుంజెక్ విన్నెక్ అడుగుల్ దీగ్ అన్నె. అన్నె ఇదిల్ దూరి గెచ్చ కొల్ల దెకిలె, తొబయ్ అడుగుల్ దీగ్ జా అన్నె.

29 తెదొడి, “పత్తల్తె పెల్లి జలె అల్లర్ జమద” మెన బియ: కెర, ‘ఒడ టీదొ కెర’ మెన, ఒడచి పడ్డె పక్క తెంతో చెత్తల్ లంగర్లు సముద్రుమ్తె బుడ్డవ తా, “కెదొడ్క రాతి పాయెదె.” మెన ప్రార్థన కెరె తిల.

30 మదెనె, ‘ఒడక ముల దోనితె వెగ బయిలె బార్ జమ’ మెన ఒడ ఇందయ్తన, అరిక “ఒడచి పురెతోచ లంగర్లు బుడ్డయ్తనుమ్” మెన సంగ, లుంకచోరు ఒడచి దోని ఉత్తవ దిల.

31 జా పవులు దెక కెర, పుంజెక్జీన్ జమాన్సుక వెల్లొక చి జమాన్సుక, “ఈంజేవ్ మాన్సుల్ ఒడతె తిలెకయ్ రచ్చించుప జన్తె” మెన సంగిలన్.

32 చి దోనిచ వాలివో జమాన్సు సుదల్ సింద, దోని ములయ్లె.

33 కుకుడొ వా:సెనె, “అప్పె చొష్ట పొదుల్ జయెదె, తుమ్ ఎత్తిజిన్ బియ: తా చువ్వె అన్నెన్.

34 జాకయ్, అన్నిమ్ కా సత్తు జా. తుమ్ కిచ్చయ్ నన్దుమ్ నే జన్తె రచ్చించుప జన్తె, చి తుమ్క నెక్తి తయెదె. జేవ్క కి పవులు బలవంతుమ్ కెర,

35 పోడియె దెర, ఈంజ అన్నిమ్ దా దయ కెర్చచి” మెన, దేముడుక జోకర కెర, ఏక్ గండ మోడ కంక దెర్చన్.

36 జేవ్ దెక, దయిరిమ్ జా, జేవ్ కి కంక దెర్.

37 జా ఒడతె మొత్తుమ్ దోని పుంజొ డిబ్బుయ్ సాప్సు జిన తిల.

38 జలె, ఎత్తిజిన్ సరిపుచుప జలిసి కయ్లి పడ్డె, ఒడక ‘అన్నె సుల్కన జవున్’ మెన, సేనిలి గోదుమ్ ఎత్తి సముద్రుమ్తె గలిలె.

39 ‘పొడ్డు బార్ జతికయ్, ‘ఈంజ కేన్ దేసిమచి బుయి గె’ మెన చినితి నాయ్, గని ఏక్ రేపు తిలిచి ఇన్తె తిలి

సదూనుమ్చి ఒడ్డు దెకిలె, అన్నె, “ఒత్త పాచిలె, ఒడ ఒడ్డుతె ఒగ్గొడ నెంక జయెదె” మెన, ఉచర్.

40 జాకయ్, జేవ్ బుడ్డవ తిల లంగర్లుచ వాలివో యివ సముద్రుమ్తె ములె, దిక్కు దెకయ్త చట్టుచ వాలివో బొడుగ కెర, ఒడక పురె తతి ఇదిలినీ తెర వెగడ, ఒడ్డు పక్క గెచ్చుక దెర్చమ్.

41 సముద్రుమ్ తెడిచి ఏక్ డిబ్బుతె ఒడ పెల్లి జా, దెరన గెలి. పురెతో పక్క టక్కున డిబ్బుతె వెన గెలి, పడ్డె పక్క కెర్తల్ పెట్టికయ్, ఒడ బద్దల్ జా గెలి.

42 “ఏక్ వేల ఒడ్డుతె పుంగ్రి ఉట్ట నిగుల” మెన, జేలి తిలనచి రిసా జమాన్సు సుదల్ ఉచర, మారుక ఉచర్ల, గని,

43 ‘పవులుక మొరుక జయె నాయ్’ మెన, పుంజెక్జీన్ జమాన్సుక వెల్లొ అడ్డు కెర్లె. “పుంగ్రితన, సముద్రుమ్తె డేవ ఒడ్డుతె పుంగ్రి, చి

44 పుంగ్రిక నేన్సన ఒడచ డండల్ బల్లులు దెర, ఒడ్డుతె పాచ” మెన ఆడ్డ దిలన్, చి కో నే పిట్టి, ఎత్తిజిన్ ప్రమాదుమ్ తెంతో ఒడ్డుతె జీన్సమ్.

28

పవులుక అయి చడ్డెకి చెంగిల్ తిలిసి

1 అమ్ ఎత్తిజిన్ ప్రమాదుమ్ నెంత బుయ్యె పాచిలె, జా డిబ్బుక మెలితే డిబ్బు మెన చినిలమ్.

2 మెలితే డిబ్బుచ మాన్సుల్, జలె, అమ్క ఎత్తిజిన్క చెంగిల్ మరియద కెర, ‘పాని జా చల్లి కెర్తికయ్’, అమ్క ఆగి లాచ దిల.

3 జా ఆగిచి రిసా పవులు దొన్ని దారు కుడవ ఆగితె గల్లె తతికయ్, ఒగ్గర్ విన్నుమ్ దెతి అయి వేడిక బార్ జా, పవులుచి అత్తి చడ్డె టక్కున జలి.

4 జోచి అతు తెంతో అయి ఒడయ్ జా అన్నె మెన జేవ్ మెలితే డిబ్బుచ మాన్సుల్ దెక కెర, “ఒహ్”, ఈంజొ మాన్సు అత్త కెర్తెనా జా తయెదె. సముద్రుమ్తె నే మొర్లి కి, ఇన్నెచి పాపుమ్క మొరుక అన్నె, కిచ్చెగె” మెన సంగిలె.

5 పవులు, మాత్తుమ్, అతు వీర దెతికయ్, అయి ఆగితె నేడ్డి, చి పవులు కిచ్చె ప్రమాదుమ్ జయె నాయ్.

6 “ఈంజొ పుల గెచ్చ టక్కున జా సేడ మొర గెచ్చెదె” మెన ఉచర్ల, గని ఒగ్గర్ సింపు రకిలెకి, కిచ్చె జయె నాయ్ మెన దెక కెర, “ఒహ్”, ఈంజొ దేముడు జా తయెదె” మెన ఉచర్ల.

7 ఒత్త అమ్ తిలిన్క పాని, జా డిబ్బు దేసిమ్క వెల్లొ జలొ పొట్టి మెలోసాక బుయి తిలి. జో పొట్టి తెన్ దన్నుల్ జతికయ్, అమ్క తిర్తితి ఒగ్గర్ మరియద కెర్చన్.

8 జోచొ అబ్బొన్క జొడ్డొ, చి వెట్టి దెర తిలిచి రిసా పవులు జోతె గచ్చ ప్రార్థన కెర జోక బోడ చడితికయ్, జో చెంగిల్ జలన్.

9 దన్నె జర్గు జతికయ్, జా డిబ్బు దేసిమ్చ జొడ్డొ తిల మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్ పవులుతె జా కెర, చెంగిల్ జలె.

10 జాకయ్ అమ్క ఒగ్గర్ గపురుమ్ కెర్లె, చి తిన్నె జొన్నె గెలి, అమ్ అన్నె ఒడతె బార్ జంక దెర్లి పొచి, అమ్క దొర్కు జలిసి ఎత్తి ఒడతె బెరయ్లె.

రేమ్ పట్టుమ్తె పాపులినీ పాచిలినీ

11 జా తిన్నె జొన్నె తిలకయ్, ఒండి చల్లి పొచి జా డిబ్బుతె తిలి ఏక్ ఒడతె వెగ, బార్ జలమ్. జా ఒడ అలెక్కుంద్రియ

వట్టుమ్ చి. జా ఓడవి బోడితే 'కల్లల్ దేవతల్' మెన బొమ్మల్ తిల.

12 జలె, జా ఓడతె సురకూసు రేవు ఎద ఉత్త, తిర్రతి తిలమ్.

13 ఒత్త తెంతో ఇదిల్ వంకిడి వాటు బుల, రేగియు మెలి రేవుతె పాచిలమ్. ఏక్ దీన్ గెతికయ్, దచ్చెన పక్కి తెంతో చి వాడు కెర్తి, చి అన్నెక్ దీన్ పాతియెలి రేవుతె పాచిలమ్.

14 ఒత్త ఉత్తిరై, సంజల బావుడ్లు తిల, చి "నత్తు పొదుల్ అమ్చి తెన్ తా" మెన బుక్కార్ల. జా నత్తు పొదుల్ గెతికయ్, బార్ జా, రోమ్ పట్టుమ్తె గెలమ్.

15 ఒత్త రోమక పాన్ అయెలె, సంజల బావుడ్లు అమ్క "జా అన్సి" మెన సూన తా, దన్నుల్ జంక మెన, రోమక రమారమి దొన్ని విసా తిన్ని ములు దూరి తిలి అప్పియా మెలి ఏక్ సంతవీది ఎదక, నగుమ్జన్ అయెల. అన్నె నగుమ్జన్ తిన్ని నిజతి గేర్లు మెలి రోమక ముప్పుయ్ పాచి ములు దూరి తిలి గచ్చి ఎదక అయెల. జోవయింక దెక కెర, పవులు అమ్చో దేముడుక జోచి నర్త సంగిలన్, చి దయిరిమ్ జలన్.

16 తెదొడి, అమ్ రోమతె పాచిలి పొది, పవులుక జేల్తె గల్తి నాయ్, గని ఇస్టుమ్ అయెలిన్తె జో జంక నెలమ్ దా, జమాన్ ఎక్కిలోక రకయెల.

17 తిర్రతి గెతికయ్, పవులు ఒత్తవ యూదుల్చ వెల్లో సుదల్క, అదికారుల్క జోతె బుక్కార్ల. జేవ్ ఒత్త ఎక్కితె బెదితికయ్, పవులు జోవయింక, "ఓ బావుడ్లు, అమ్చవ యూదుల్క కిచ్చి అల్లర్ కెర నాయ్, అమ్చవ పూర్గుల్చ విదల్ పిట్టవుక మెన అచి కిచ్చి కెర నాయ్, గని యెరూసలేమ్తె అంక జేలి కెర, రోమియుల్చి అత్తి అంక సార్పు కెర దిల.

18 రోమియులు అంక పరిచ్చ కెర, అంచి తగు సూన, 'కిచ్చి మొర్తి సిచ్చ అనన్తి తప్పు కెర నాయ్' మెన, జోవయింక రుజ్జు అయెలిచి రిసా, అంక విడ్డల్ కెరుక ఇస్టుమ్ జల.

19 గని ఒత్తవ యూదుల్ ఒగ్గర్ జతికయ్, అంక అన్నె కిచ్చి వాటు నాయ్, చి కైసరు వెల్లో రాసొ సొంత అంచి తగు సూన తిర్పు కెర్పు మెన, అచి కోరవ జలయ్. గని అమ్చవ యూదుల్చి రిసా అంచి పెట్టి కిచ్చి విన్నుమ్ నాయ్.

20 "తుమ్క ఆజి కిచ్చిక ఇన్నె బుక్కార్లయ్ మెలె, తుమ్చి తెన్ దన్నుల్ జంక, చి ఈజేవ్ గొల్పుల్ తెన్ కిచ్చిక అంక బంద అన్సి మెలి, తెద్రయిందె మెన దేముడు అమ్ ఇస్రాయేలుల్క సంగిలో రచ్చింఛుప కెర్తొసాక, అచి సంజా జోవయించి రిసా సాచి సంగిల్, రిసాయి." మెన సంగిలన్.

21 జలె, జేవ్, "యూదయ్ తెంతో తుచి రిసా కేన్ ఉత్తల్ జెతి నాయ్, చి ఇత్తల్ అయెల అమ్చవ యూదుల్ కోయి కి, తుచి రిసా కిచ్చియ్ అల్లర్ సంగితి నాయ్,

22 గని, తుయి ఉచర్తిసి అమ్ సూనుక ఇస్టుమ్ జతసుమ్. తుయి బెదితి జట్టుచి రిసా ఎక్కిజన్ 'తప్పు' మెన సంగితతి" మెన, పవులుక ఒత్తవ యూదుల్చవ వెల్లో సుదల్ సంగిల.

23 జాకయ్, జేవ్ సంగిలి దీసి, జో తిలి గెరి ఒగ్గర్ జన్ యూదుల్ అయెల, చి పెందలె తెంతో సాంజ్ ఎద, దేముడుచి రాజిమ్తె మాన్పుల్ బెదుక అవ్కాసుమ్ దొర్పు జలి చి సాచి సంగ, *మోసి పూర్ముచోచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ

ఆగ్గుల్చ కొడో, వడ్డో మోసి పూర్ముచోచి అత్తి దేముడు రెగ్గయెల ఆగ్గుల్, అన్నె పూర్ముచోచి అత్తి సంగిల దేముడుచ కబుర్లుచ కొడో బెదవ, యేసుక 'జొయ్యి దేముడు సంగ తిలో రచ్చింఛుప కెర్తొసా' మెన, బోదన కెరై తిలన్.

24 జోవయింతె నగుమ్జన్ జో సంగిలిన్ నంప కెర్ల, నగుమ్జన్ నంప కెర్తి నాయ్.

25 జేవ్ దొన్ని జట్టు జా, ఎక్కి మెన్ను నే జత ఉట్టు గెల. గని నే గెతె అగ్గయి, పవులు ఇన్ సంగిలన్. "యెసయా పూర్ముచోచి అత్తి దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్త తుమ్చవ పూర్గుల్క సంగిలి కోడు సరిగా అన్నె.

26 'అమ్చవ యూదుల్తె గెచ్చ ఇన్ మెన సంగ. తుమ్ సూన్తె, గని కచితుమ్ అర్దుమ్ కెరన్ను నాయ్. తూమ్ దెకితె, గని కచితుమ్ నంప కెర్పు నాయ్! మెన సంగు.

27 ఈజేవ్ అమ్చవ మాన్పుల్చి పెట్టి బేడు బంద అన్నె, జోవయింక కంగ్గో బోయర్ జా అన్సి, జోవయింక అంకివో జేవ్ డంకన అన్సి. నెంజలె, అంకివో దెకిత, కంగ్గో సూన్త, పెట్టి అర్దుమ్ కెరంత, చి అచి జోవయింక చెంగిల్ కెర్తి రితి అంచితె జెత.' మెన సంగిలి కోడు.

28 "జాకయ్, తుమ్క, అమ్చో దేముడు దిలి రచ్చన యూదుల్ నెంజలనక జో దా అన్నె. జెచ్చి సూనుల" మెన, పవులు సంగిలన్.

29 పవులు ఇన్ సంగితికయ్, యూదుల్, ఎక్కి మెన్ను నే జతె, దొన్ని జట్టు జా, ఉట్టు గెల.

30 పవులు, సొంత గేరు నజన అద్దె దా దొన్ని వెర్పుల్ ఒత్త జితె తా, కో అయెలె కి మరియోద కెర,

31 దేముడుచి రాజిమ్చి రిసా, ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి రిసా, కో అడ్డు నే కెర్తె, ఎదార్దుమ్ సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర్తె తిలన్.

* 28:23 28:23 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసి అత్తి దేముడు రగ్గయెల ఆగ్గుల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడో ఎత్తి బైబిల్తె అగెచి పాచి పుస్తకమ్తె రెగ్గయ్ జా అన్నె. ఈంజ దెకవుక మెన కుమియ బాసతె నెయ ప్రమానుమ్తె మోసి పూర్ముచోచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ ఆగ్గుల్ మెన రగ్గవ అన్నె.

† 28:29 28:29 గ్రీకు బాస తెన్ 'బారికుల్' చి మత్తెలి తొలి రెగిడ్ల నగుమ్ పుస్తకతె 29 నంబరిచి కోడు తయి నాయ్.

రోమియుల్ క రెగిడ్లి ఉత్త్రుమ్. **బారిక్ జలో పవులు రోమ్ పట్టుమచ** **సంగుమ్చక రెగిడ్లి ఉత్త్రుమ్**

మొదొల్ కోడు

1 రోమ్ పట్టుమతచ దేముడు ప్రేమ కెర్ల జోచి సుద్ది జా జోచయ జంక మెన, జో నిసాన బుకార్ల మాన్సుల్క, యేసుక్రీస్తుక *గెత్తి సుదొ జలో పవులు రెగిడ్లి ఉత్త్రుమ్. దేముడు దిలి సుబుమ్ కబుర్ సూనయతి రిసా ఆవ్ జోచొ బారిక్ జంక మెన, యేసుక్రీస్తు అంక నిసాన బుకారా అస్సె. ఈంజయ కామ్ అంక సార్పు దా అస్సె.

2 ఈంజ సుబుమ్ కబుర్ తెర్పుక మెన అగ్గెయి తెంతో జోచ కబుర్లు సంగిలనచి అత్తి, జో రెగ్గయేలి జో దిలి దేముడుచి కొడొతె ప్రమానుమ్ సంగ తిలన్.

3 సుబుమ్ కబుర్ మెలి, జో దేముడుచొ ఎక్కి పుత్తున్చి రిసాచి కబుర్. జో పుత్తున్క 'మాన్సు' మెన దెకిలె, అమ్ యూదులొచొ దాచీదు పూర్ణుమచొచి సెకుమతె జెర్పిలన్.

4 అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తు, జో మొర గెచ్చ అస్సె జీవ్ జా ఉట్టిన్ రిసా దేముడుచి పూత్తు మెన దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తిచి ఒగ్గర్ సెక్కి తెన్ రుజు కెరన్.

5 జలె, ఎత్తి దేసిమ జోక సంపజా జోచి కోడు నిదానుమ్ కెర జోచి నావ్ గపురుమ్ కెర్త మెన మాన్సుల్క సుబుమ్ కబుర్ సూనయత జోచ బారికుల్ అమ్ జంక మెన, జో ప్రబు జోచి దయ అమ్క దా అస్సె.

6 యేసుక్రీస్తుచ సొంత మాన్సుల్ తూమ్ కి జంక మెన, జేవ్ తెన్ బెదుక మెన వేర వేర దేసిమలుతె తుమ్క కి దేముడు బుకారా అస్సె.

7 అమ్క అబ్బొ జలో దేముడుచి ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ సేంతుమ్ తుమ్చి ఉప్పిరి తప్పన్!

రోమియుల్ క దెకుక మెన పవులుచి ఆన

8 తొలితొ కిచ్చొ మెలి, తుమ్ ఎత్తిజన్చి రిసా యేసుక్రీస్తుచి నావ్ దెర అంచొ దేముడుక అంచి సర్ల ఆవ్ సంగితన్. ప్రబుచి ఉప్పిరి తుమ్ రోమియుల్ తుమ్చి నముకుమ్ తిలిన్చి రిసా ఒండ్ లోకుమ్చ మాన్సుల్ సూన అస్సె.

9 జోచొ పుత్తున్చి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ సూనవ సూనవ ఆవ్ సేవ కెర్తొ దేముడు అంచి రిసా సాచి జతయ. ఆవ్ ప్రార్దన కెర్తి పొది, కెయక తెయక సే పిట్ట తుమ్చి రిసా జోక ఆవ్ సంగితన్.

10 తుమ్చి రిసా ఆవ్ ప్రార్దన కెర్తినతె ఏక్ కిచ్చొ మెలి, జోచి దయ తిలె, కీసి గే తుమ్తె ఆవ్ అప్పె జెంక వాల్ దెప్పన్ మెనయ ఆవ్ ప్రార్దన కెర్తన్.

* 1:1 1:1 నెంజెలి 'గొతి జలో రిత్', నెంజెలి 'సేవ కెర్తొసా'. † 1:8 1:8 మెలి, యేసుక్రీస్తు జోవయింక సంపజలనచి పాపుమ్ వయ గెచ్చయేలి రిసా 'జొయ్య ముదె జెతికయ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో' దేముడు అబ్బొన అమ్చ ప్రార్దనల్ సూనెద' మెనయ, జయ దయింక యేసుక్రీస్తుచి నావ్ దెర పవులు దేముడుక ప్రార్దన కెర్తయ, అమ్ కి జోవయింక ప్రార్దన కెరుక జతయ. ‡ 1:14 1:14 గ్రీసు దేసిమచ మాన్సుల్క మెనక జతయ, గెన పవులు ఈంజ ఉత్త్రుమ్ రెగిడ్లి పొదులి, యూదుల్ నెంజెలి ఎత్తిజన్క కి 'గ్రీసు దేసిమచ' మెనక ఏక్ అలవాత్ తిలి. § 1:16 1:16 మెలి, క్రీస్తుకయ సంపజతొ ఎత్తి మాన్సు. యోహాను 1:12, 3:16, 18, 36.

* 1:16 1:16 తొలితొ యూదుల్క అవకాసుమ్ తలక చి పడ్డొచయ యూదుల్ నెంజెలిక అవకాసుమ్ తలక మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో' దేముడుచి నెలెవ్. లూకా 24:47, బారికుల్ 1:8, 13:46. † 1:17 1:17 జోచి సత్తిమ్ పున్సిమ్ జోవయింక సంపజలనక దొర్పు కెరన్తికయ అమ్క అస్సె బెదవంతయ. ‡ 1:17 1:17 నెంజెలి 'చి జా సత్తిమ్ పున్సిమ్ అమ్క దొర్పు జలె, అస్సె నముకుమ్ పలోయతయ'. § 1:17 1:17 నెంజెలి "ప్రబు దెలి పున్సిమ్ జలన జోవయించి ఉప్పిరిచి నముకుమ్కయ ఇండుక" పొబక్కాకు 2:4 దెక.

* 1:18 1:18 సెలవతె యేసు మాన్సుచి పాపుమ్ వయ గెచ్చయేలిన్క నయతానుక మొర్దుక జీన పొడి కెర అస్సె; ఎత్తియల్ 2:14. నయతానుక జీన పొడి కెర్తన్ తెన్ నయతాను చి సేవ కెర్తన్ ఎత్తిచి ఉప్పిరి కి యేసు జీన పొడి కెర అస్సె.

11 తుమ్చి అత్తుక డిట్టుమ్ కెర్తి రెతి తుమ్క కిచ్చొ జప్పన్ అత్తునెక్కి దొర్పు కెర్తి రెతి కిచ్చొ జప్పన్ కామ్క జెతిసి కెరుక మెన, తుమ్క దెకుక తుమ్తె గెచ్చుక అంక ఒగ్గర్ అన.

12 తుమ్చి అత్తుక డిట్టుమ్ కెరుక మెన సంగిలి, తూమ్ కి ఆవ్ కి, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో నముకుమ్ దెకిలె అస్సె సర్ల దయింమ్ జుమ్చె.

13 ఓ బాపర్లు, తుమ్ కిచ్చొ జానుక అంచి ఇస్టుమ్ మెలి, యూదుల్ నెంజెలి అస్సె ఒగ్గర్ జన్తె ఆవ్ కీసి గెచ్చ ప్రబు దిలి పంట్ జోవయింతె లాయ అస్సె గే, తుమ్తె గెచ్చ, తుమ్తె కి దస్సి పంట్ లాయ మెన ఆవ్ ఒగ్గర్ సుట్టు ఉచర అస్సె, గెన అప్పెక అంక వాట అడ్డు తా అస్సె.

14 *గ్రీసు దేసిమచక కి, గ్రీసు దేసిమచ నెంజెలిక కి, ఒగ్గర్ సదు కెర్తనక కి, సదు నేన్ మాన్సుల్క కి ఆవ్ సుబుమ్ కబుర్ సూనపుక మెన, ప్రబు అంక పూచి తియార అస్సె.

15 జాకయ, తుమ్ రోమ్ పట్టుమచక కి సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెరుక మెన అంక ఒగ్గర్ ఇస్టుమ్ అస్సె.

నముకుమ్ వాల్కయ రచ్చన దొర్పు జతయ

16 సుబుమ్ కబురిచి రిసా అంక కిచ్చొ లాజ్ నాయ. సుబుమ్ కబురిచి ఉప్పిరి అంక పూర్తి దయింమ్. కీసంపజతొ ఎత్తి మాన్సు పాపుమ్ తెంతొ రచ్చిండువ కెర్తి రిసా దేముడుచి సెక్కి సుబుమ్ కబుర్ తెయ అస్సె. జా రచ్చన క్రీస్తుక సంపజతన ఎత్తిజన్క, *తొలితొ యూదుల్క, పడ్డొ యూదుల్ నెంజెలికన.

17 దేముడుచి పున్సిమ్ సుబుమ్ కబుర్ తెయ డిస్యయ, దొర్పు జతయ†. జో దెలి జా పున్సిమ్, జా రచ్చన, అమ్క కీసి దొర్పు జతయ మెలి, ‡పూర్తి నముకుమ్ వాట. దేముడుచి కొడొతె జో సొంత రెగ్గయేలి రెతి, "ప్రబుచి ఉప్పిరిచి నముకుమ్క కో పున్సిమ్కి జవుల గే జెవ్వి జివుల".

దేముడుచి పున్సిమ్ నెనిలనచి రిసాచి తీర్పు

18 దేముడుక విరోదుమ్ జా మాన్సుల్క పాపుమ్ కెర కెర జోవయించి పెట్టిచి పాపుమ్తె సత్తిమక లంకడ్డొ, దస్సి ఎత్తి మాన్సుచి ఉప్పిరి జోచి కోపుమ్ జో దేముడు పరలోకుమ్ తెంతొ సుచ దా దెకయెదె, లయడెదె మెన రుజ్జు *డిన అస్సె.

19 దేముడుక జేవ్ విరోదుమ్ జలిసిచి అస్సె మాన్సుల్క జేవ్ కెర్ల పావల్క 'జోవయించి పాపుమ్' మెన కీసి సంగుక జయెదె మెలి, జో దేముడుచి రిసా జేవ్ జానుక జెతిసి ఎత్తి జోవయించి పెట్టి జాన్తి. కీసి మెలి, జొయ్య సొంత జోవయింక దెకవ అస్సె.

20 కీసి మెలి, జో నే డిస్టాసా కీసా అస్సె గే, మెలి జోవయింక 'కెయక తెయక తా' గెతి సెక్కి అదికారుమ్ జోయమ్ అస్సె. జొయ్య దేముడు' మెలి రుజ్జు లోకుమ్ జెర్పయేలి తెంతొ, జో తెయార కెర్తన్ ఎత్తితె సాన్సుమ్ డిస్యయ, చి తెదెడి తెంతొ

2

మాన్యుల పూర్తి చిన అస్తి. జాకాయ్, ప్రబుచి మొక్క “నేనుమ్” మెనుక నెతిరి.

21 దస్సి, జోవయింక ‘జోయ్య దేముడు’ మెన జేవ్ జాన్సె కి ఒప్పునతి నాయ్, జోక గపురుమ్ దెతికి నాయ్, జో దిలిన్క ‘తుయి దిలది’ మెన ఒప్పునతి నాయ్, జోక సర్ల సంగితి నాయ్, గని వెర్రి బుద్ది జల, చి బుద్ది నెంజల జోవయింక పెట్టి అందర్ జా గెల.

22 ‘జానీల మాన్యుల్ అమ్’ మెననయి జేవ్ బుద్ది నెంజలన జా గెల.

23 అన్నె, నే మొర్తొ కెయిడ తెయిడ జేవ్ తతో దేముడుక ముల దా, మాములుమ్ మొర్తొ మాన్యుల్చి రూపుమచ, పిట్టి రూపుమచ, జుంతువుల్ రూపుమచ, అయివో రూపుమచ బొమ్మల్ ఇస్టుమ్ జా, దనచకయ్ జోకరుక దెర్ల.

24 జాకాయ్ దేముడు జోవయింక కిచ్చొ సిచ్చ దిలన్ మెలి, “జోవయింకి పెట్టిచ అనల్ రితి ఇండ లంజి కమొతె పూర్తి గెచ్చ, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో” జోవయింక అగేగ నిస్కారుమ్ కెరన, జోవయింక జెయ్యి మరియోద కడన్ రితి సిచ్చ సెడ్డు, కతు” మెనయ్, దస్సి తెయ్ జో జోవయింక సార్పు కెర దిలన్.

25 దేముడుచి రిసాచి సత్తిమ్ గ్యానుమ్ జేవ్ నెన కెర అబద్ధమక ఇస్టుమ్ జల, చి జో ఎత్తి జెర్మయ్లోనిచి సేవ కెరుక ముల కెర, జో తెయ్ కెర్రిన్కయ్ జోకరుక దెర, దనచచి సేవ కెర్తితి. గని జెర్మయ్లోసాకయ్ కెయిడ కి జెయ్యి! అమేన్.

26 జలి, ‘జెర్మయ్లోసాక ముల కెర తయార్ జలిన్కయ్ జేవ్ కోరవ జలి రిసాయి, జోవయింకి అగేచి పాపుమచ అనల్క దెర్పు సేడయ్ తత్తు’ మెన, దనితె జో దేముడు సార్పు కెర దిలన్. దస్సి, మాములుమ్ తెర్చిమున్ను జెతిన్ ముల దా, జోవయింక తెర్బోదల్ తెన్ లంజె జంక దెర్ల.

27 జోవయింక మున్నుబోదల్ కి దస్సి, తెర్చి తెన్ చెంగిల్ జెతిసి ముల దా, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో” పూర్తి వెర్రి అన జా, ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో” లంజె వెట్కారుమ్ జా, జోవయింక అగేతె అత్తల్తె జోవయింకి జా పాపుమ్ కెలచి, పోడ జల.

28 అన్నె, దేముడుక ‘అన్నె. జోయ్య దేముడు’ మెన జేవ్ ఒప్పునుక నెన కెర జోక పచ్చిల్ రిసా, కామక నెంజలి బుద్దితె, పొరపాల్ ఇండితిన్తె జోవయింక జో సార్పు కెర దిలన్.

29 జోవయింకి పెట్టి కిచ్చొ బెర్రి మెలి, ఎత్తి, రగల్ పాపుమ్బుద్ది, పాపుమ్ కమొ, అన్నె మాన్యుల్చి అస్తిక అన జెతిసి. కుస్సిదుమ్ కి బెర్రి. జోవయింకి పెట్టి బెర్రి గోనల్, అత్తల్ కెర్తి బుద్ది, కొడో జాజవ జెట్టి జెతిసి, మోసిమ్ కెర్రిసి, కుస్సిదుమ్ ఉచర్చిసి, దన బుద్దుల్ జల. జేవ్ అన్నె కీనచక జల మెలి, సొండల్ జలన,

30 మాన్యుల్క అరిచ నిందల్ సంగ, జోవయింకి నావ్ పోడి కెర్తన, పరలోకుమ్చో దేముడుక విరోదుమ్ కెర్తన, అన్నె మాన్యుల్క నిస్కారుమ్ కెర్తన, గపురుమ్ ఉచరంతన, ‘అన్నె కిచ్చొ కిచ్చొ గర్పు కమొ కెరుమ్’ మెన ఉచర్చ కుట్టల్ కెర్తన, అయ్యన్ అబ్బొన్చి కోడు నే నూన్తన జల.

31 జేవ్ బుద్ది నెంజలన, జేవ్ ఒప్పున్ల కామ్ నే కెర్తన, ప్రేమ నేన్లన, కన్కారుమ్ నేన్లన.

32 “దన కమొ కెర్తన, మొర్తి సిచ్చక విలువ జతతి” మెన దేముడు తీర్పు కెర అన్నె మెన జేవ్ జాన్సె కి, దన కమొ ఇండితతి. చి దన కమొ అన్నె మాన్యుల్ ఇండిలి, మెన్పతతి, ‘చెంగిల్’ మెంతతి.

దేముడుచి పున్నుమ్చి తీర్పు

1 జాకాయ్, ఓ మాన్యు కొన్నె జలికి, తుమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ‘గర్పు’ మెన తీర్పు సంగిలి, తుమ్చ సొంత పాపల్చి రిసా తుమ్చ కి జా తీర్పు లయితయ్. మెలి, అన్నెకొక ‘గర్పు’ మెన తీర్పు సంగిలి, తుమ్చ తుమ్ పాపుమ్ వయడ్తను. తూమ్ తీర్పు సంగిలో మాన్యు కొన్నె జలికి, జో కెర్త తప్పుల్తె తూమ్ కి ఇండితను.

2 అవ్ అగ్గె రెగిడ్డి జాచిత తప్పు కమొ కో కెరుల గే, దేముడు జోవయింక తీర్పు కెర, సిచ్చ కెరుక ఒప్పున అన్నె మెన జానుమ్. అన్నె, జో సత్తిమ్చో జతయ్చి రిసా జో కెర్తి తీర్పు సరిగచి మెన జానుమ్.

3 ఓ మాన్యు కో జలికి, దన కమొ కెర్తనక జోవయింకి పాపుమ్చి తీర్పు తుమ్ సంగిలి, తూమ్ కి దన కమొ కెర్త, దేముడు దెతి సిచ్చ తుమ్చయ్ పిట్టిదె మెన ఏక వేల ఉచరంతను గే?

4 నెంజలి, ‘అమ్ కిచ్చొ కెర్తి కి జోచి ఎదివాల్ దయ అమ్చి ఉప్పిరి అన్నె, చి ఓర్పువ జా అమ్చ చెమించువ కెరదె’ మెన తుమ్చ తూమ్ ఉచరంతను గే? తుమ్చ ‘జోవయింక పాపల్ ఒప్పున ముల్తా’ మెనయ్ జో దేముడు జోచి దయ దెకయ్తయ్ మెన నేన్లు గే?

5 తుమ్చి రాడ్ జివుక తుమ్చ పాపల్ ములుక నెన కెర, జో దేముడు దెతి సిచ్చ తుమ్చ తుమ్ అనన్తను. జా సిచ్చ కెయిడ లయెదె మెలి, ఎత్తిజిన్క తీర్పు కెర సిచ్చ గే, బపుమానుమ్ గే దెతి జోచి సత్తిమ్చ రుజ్జు దెకయ్తి వెల్లి దిసికయ్.

6 జోవయింకి జివితుమ్క కేన్ మాన్యు కీన కమొ కెర్త తవుల గే, జయ్యి దీసిక దనచక సరిజెతిసి తీర్పుల్ జో జగ్గు కెరదె.

7 జా దీసి నే జతె అగ్గెచి మదెన సగుమ్జెన్ పరలోకుమ్చి ఉజడ్తె బెదితి, ప్రబు గపురుమ్ జెతిన్తె బెదితి అన జా, జో దెతి సత్తిమ్చ నిదానుమ్ ఇండుల. “జేవ్ పరలోకుమ్తె అంచి తెన్ కెయిడ తెయిడ జెతి జేవ్, జో దెయెదె.

8 గని సగుమ్జెన్ జోవయింకి ఇస్టుమ్ అయేలి రితి ఇండుక అన జా, సత్తిమ్, ఇండితిన్ ముల కెర, పాపుమ్ ఇండితతి. జోవయింకి ఉప్పిరి, జో దేముడుచి కోపుమ్ తయెదె, చి జో దెతి సిచ్చ కచితుమ్ జోవయింక లయెదె.

9 దేముడు జా సిచ్చ జగ్గు కెర్త, ముక్కిమ్క తోలితో యూదుల్తె, పడ్డో *గ్రీసు దేసిమ్చతె కి, పాపుమ్ ఇండితో ఎత్తి మాన్యుక బాదల్ దుకుమ్ పిట్టె నాయ్,

10 తోలితో యూదుల్తె, పడ్డో గ్రీసు దేసిమ్చ మాన్యుల్తె కి, సత్తిమ్ ఇండితో ఎత్తి మాన్యుక ‘బపుమానుమ్’ మెన దేముడు జోవయింక జోచి పరలోకుమ్చి ఉజడ్తె బెదవ గపురుమ్ దా, సెంతుమ్ దెయెదె.”

11 దేముడు తేడల్ దెకె నాయ్.

12 అమ్ యూదుల్క జో దిల అగ్గుల్ నేన్తె యూదుల్ నెంజలనతె కో పాపుమ్ కెర తవుల గే, జేవ్ అగ్గుల్ నెంతె తీర్పు జా నానినుమ్తె గెచ్చుల, అన్నె, అమ్ యూదుల్ జేవ్ అగ్గుల్ జానుమ్. జేవ్ అగ్గుల్ జానీల అమ్ యూదుల్తె కో పాపుమ్ కెర తవుల గే, అగ్గుల్చి తెడి అన్చి జేవ్ అగ్గుల్ జోవయింకి ఉప్పిరి సాచి జవుల, చి జోవయింకి పాపుమ్చి సిచ్చ జేవ్ వయల.

* 2:9 2:9 గ్రీసు దేసిమ్చ’ మెన ఇన్నె సంగిలి, యూదుల్ నెంజలనక సంగితయ్.

13 మోసేచి అత్తి దేముడు దిల అగ్గుల్ ఎక్కి సూనత్తనయ్ నాయ్, గని జేవ్ అగ్గుల్తె బెదితి బుద్ది ఇండితనయ్ కో జలె, జోవయింకయ్ దేముడు జోవయింక పాపుమ్ నే వయడ్డ జోవయింక దయకయ్ 'జోవయింక దొర్పు జలి పున్నుమ్ అస్సె' మెన దెకెదె. దెక జోవయింక సిచ్చ పెట్టయెదె.

14 వడ్డె, యూదుల్ నెంజలన, మోసే తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ నెంతె తిలె కి, ఒత్తవ అగ్గుల్ జేవ్ నేన తిలె కి, నేన జానెల రిత జా జేవ్ అగ్గుల్ తెన్ బెదితి బుద్ది జేవ్ ఇండిలె, జేవ్ అగ్గుల్ జేవ్ కెయ్ నే సూనె కి నదు నే కెర్లె కి, జేవ్ అగ్గుల్ జోవయింక పెట్టి కామ్ కెర్లి రితి జతయ్.

15 దొర్పు జలి ఇండిడి దెకయ్త అగ్గుల్ దేముడు కీసి మోసే తెన్ దిలి అగ్గుల్తె రెగ్గవ అస్సె గే, 'దస్సి ఇండుతు' మెన జేవ్ మాన్యుల్చి పెట్టి జో రెగ్గ అస్సె మెన రుజ్జు జతయ్, అస్సె, 'నత్తిమ్' మెన జేవ్ నత్తిమ్ చినితినె, 'పాపుమ్' మెన జేవ్ పాపుమ్ చినితినె కి రుజ్జు జతయ్. అస్సె, జోవయింక జెప్పి పరిచ్చ కెరన నింట్ వయడ్డ రితి, నెంజలి చెమెంచువ కెర్లె రితి, జోవయింక సొంత కమ్మ 'చెంగిల్' గే 'గార్' గే జెప్పి చినన ఒప్పునుల.

16 అమ్ సూనయ్లి నుబుమ్ కబురెత్ కిచ్చి ఏక బెదితయ్ మెలె, జేవ్ ఇనె తీర్పు కెరంతినె కెయ్త పూర్తి జర్గు జయెదె మెలె, క్రీస్తు జలో యేనుచి అత్తి దేముడు మాన్యుల్చి పెట్టిచ గుట్టుల్ తిలిసి ఎత్తి, తీర్పు కెర్లి జా వెల్లి దీసికయ్, తెదోడకయ్ పూర్తి రుజ్జు జయెదె.

యూదుల్క మోసే తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్

17 గని ఒత్తవ తుమ్ యూదుల్, 'యూదుల్ ఆము' మెనన, 'అగ్గుల్ రితి దేముడు అమ్కయ్ దా అస్సెచి రచ్చన జమ్దె' మెన అగ్గుల్కయ్ నంవ కెర్లెను జలె, 'అమ్ యూదుల్ దేముడు తెన్ బెద అస్సుమ్' మెన గప్పురుమ్ ఉచరంతను జలె,

18 మోసే తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్తె తిలిసి ఎత్తి వెల్లెల మాన్యుల్ తుమ్క సికడ అస్సిచి రిసా, దేముడుచి ఇస్సుమ్ కిచ్చి కిచ్చి జతయ్ గే తుమ్ జాన్సు. జలె, చెంగిల్ తిలిన్తె గార్ తిలిసి నిన చెంగిల్చి మెన్పితను జలె,

19 వడ్డె 'గుడ్డి జలనక వాణ్ దెకయ్తన ఆము' మెన, 'అందరెబుద్దితె తిలనక ఉజిడి దెకయ్తన ఆము' మెన,

20 'బుద్ది నెంజలనక సికడ్తన ఆము' మెన, 'బాలబోదల్క సికడ్తనా జలమ్ ఆము' మెన, 'గ్యాసుమ్ ఎత్తి. నత్తిమ్ ఎత్తి. మోసే తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్తె అమ్తెయ్, అమ్చ అగ్గుల్తెయ్ అస్సెచి దేముడు జా పూచి ఎత్తి అమ్కయ్ తియార అస్సె' మెన తుమ్ నిజుమి ఉచర్లె,

21 వేర మాన్యుల్క తుమ్ సికడ్తన తుమ్కయ్ తుమ్ కిచ్చిక సికడన్సు నాయ్! 'చోరుక నాయ్' మెన తుమ్ బోదన కెర్లె కి, చోర్పు నాయ్ గే?

22 'లంజెకమ్మ కెర నాయ్' మెన సంగిల్ కి లంజెకమ్మ కెర్లెను గే? 'బొమ్మల్క జోకరుక నాయ్, వెట్టారుమ్!' మెన ఒప్పునె కి, గుడివొతెచ బొమ్మల్ తుమ్ చోర దెర గెత్తను గే? తుమ్ ఉచర.

23 'దేముడు మోసేచి అత్తి అమ్ యూదుల్కయ్ జోచ అగ్గుల్ దా అస్సె' మెన తుమ్ గప్పురుమ్ ఉచరన్లెకి, అగ్గుల్క నిదానుమ్ నే కెర్లె దేముడుచి మెరయార కడ ఇండితను గే?

24 తుమ్ అమ్చ యూదుల్ కి దన పాపల్ కెర్లెను. దేముడుచి కొడొతె పూర్తుమ్ తెంతె రెగిడ్లి రితి, [†] 'తుమ్

యూదుల్చ కమ్మచి రిసా, యూదుల్ నెంజల మాన్యుల్ దేముడుచి నాన్ దూనువ కెర్లెత్'.

25 దేముడు దిల అగ్గుల్ రితి పూర్తి తప్పయ్ నెంతె ఇండిలెకయ్ తుమ్ యూదుల్ జోచయ్ మాన్యుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతిక విలువ తయెదె. గని జో దిల అగ్గుల్ ఇండితిసి తుమ్ పెట్టవనె, జోచయ్ మాన్యుల్ జతి గుర్తు దెకయ్తె జా సున్నతి తుమ్ కెరన తిలె కి, నే కెరన్లె రితి జయెదె.

26 జలె, జోచి అగి జా సున్నతి నే కెరన్లె మాన్యు కో జలెకు దేముడుచ అగ్గుల్ తెన్ బెదితి బుద్ది ఇండ అగ్గుల్తె సంగిలి దొర్పు జలి నత్తిమ్ నెరవెర్పువ కెర్లి రితి జలె, జో జా సున్నతి నే కెరన్లెకి, అత్తకయ్ జో జా సున్నతి కెరన్లె రితి జా అస్సె మెన జో దేముడు దెక నాయ్ గే? దెకెదె.

27 దస్సి జలె, యూదుల్ నెంజల మాన్యుల్ జోవయింక అగి జా సున్నతి నే కెరన్లెకి, జోవయింతె సగుమ్జిన దేముడుచ అగ్గుల్ తెన్ బెదితి బుద్ది ఇండితతి. అస్సె, తుమ్ యూదుల్క మోసే తెన్ జోచ అగ్గుల్ దా తిలె కి, తుమ్చితె సగుమ్జిన అగ్గుల్చి కోడు నే కెర్లె పెట్టయ్తను. జలె, లోకుమ్చ ఎత్తిజినక ప్రబు పరిచ్చ కెర్లి వెల్లి దీసి అయ్లె, ఈజుమదెన ప్రబుచి బుద్ది ఇండిలె జేవ్ యూదుల్ నెంజలన తుమ్క నేమి వయడ్డ సాచుల్ జప్పల. మెలె, జోవయింక తుమ్క ప్రబు తీర్పు కెర్లె, తుమ్ తీర్పు నేడ పాపుమ్ వయెతె.

28 మెలె, యూదుడు జెర్ల ఎక్కి అగి కెరన్లె గుర్తు తిలోసాక 'నిజుమ్చో యూదుడు' మెనుక నెంజె. వడ్డె ముక్కిమ్క కలుసువ జలి సున్నతి అగి కెరంతినె నెంజె.

29 దస్సి జలె "కో నిజుమ్చ యూదుల్ జప్పల?" మెన పుసిలె, అత్తకయ్ సుద్ది జలో ఎత్తి, మాన్యు. నత్తిమ్ దెతి సున్నతి కిచ్చి మెలె, రెగ్గయ్లి అగ్గుల్చి రిసా అగి కెరంతినె నెంజె, గని మాన్యుచి పెట్టి దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్త జర్గు కెర్లెసి. జోవయింక అత్తతె కో సుద్ది జా జోచయ్ మాన్యుల్ జా తప్పల గే, జెప్పి నిజుమ్చ యూదుల్ జప్పల. జోచయ్ జల మాన్యుల్క కిచ్చి ముక్కిమ్ మెలె, మాన్యుల్ దెతి గప్పురుమ్ నాయ్, గని దేముడు దెతి గప్పురుమ్.

3

దేముడుచి నత్తిమ్ గెచ్చె నాయ్

1 జలె, వేర మాన్యుల్క చి కంట అమ్ యూదుల్క కిచ్చి జిన్ని వరుమ్ అస్సె గే? నెంజలి అమ్ యూదుల్ జలి చినన్తి సున్నతి కెరంతినె కిచ్చి లాబుమ్, కిచ్చి విలువ అస్సె గే?

2 అమ్ యూదుల్క లాబుమి, దేముడు తోలి సంగిల ప్రమానల్ దేముడుచ కొడొ అమ్ యూదుల్చి అత్తి జో సార్పు కెర దా అస్సె, జాక అమ్ చెంగిల్ దెకు మెన, ఒత్త తిలిన్క అమ్ సాచి సూనవుక మెన.

3 దస్సి జలె, అమ్ యూదుల్తె సగుమ్జిన నముకుమ్ నెంజలి కిచ్చి జయెదె? జేవ్ నముకుమ్ నెంజలిన్చి రిసా జోవయించో అమ్చో దేముడుక 'నిదానుమ్చో నెంజె' మెనుక జయెదె గే?

4 ఎత్తి మాన్యు అబధుమ్ జలెకి, దేముడు నత్తిమ్ తయెదె. దేముడుచి కొడొతె పూర్తుమ్ జోవయింక రిసా జొయ్య రెగ్గయ్లి రితి;

* "తువ కొడొ నెరవెర్పువ జతిన్తె తుచి నత్తిమ్ రుజ్జు జయెదె,

చి మాన్యుల్ తుక పరిచ్చ కెర్లె తుయ్ జిన్తె".

[†] 2:24 2:24 యెనయా పుస్తకమ్ 52:5, యెషాకీలు 36:22.

* 3:4 3:4 కిర్తనలు 51:4

5 గని అమ్మ యూదులచి పాపుమచి రిసా అమ్మ వెట్యారుమ్ నిస్కారుమ్ జా అన్యుమ్. జో దేముడుచి సత్తిమ్, మాత్తుమ్, జోక గపురుమ్ అన్తయ్. జలె, అమ్మచి పాపుమక దెకిలె, జోచి సత్తిమక దెకిలె, జా తేడ డిస్సినెత జోకయ్ గపురుమ్ జెతయ్ జలె, అమ్మ కిచ్చి ఉచరుక? 'అమ్మ పాపుమ్ కెర్తిన చి జో సత్తిమ్ కెర్తినచి తేడ దెకిలె జోచి గపురుమ్ డిస్సయ్చి రిసా అమ్మచి పాపుమతె జోకయ్ లాబుమ్' మెన, జప్పన, 'అమ్మచి పాపుమచి రిసా జో అమ్మక సిచ్చ కెరుక బెదె నాయ్' మెన అమ్మ ఉచరుక గె? మాన్సులచి పాపుమ్ బుద్దికయ్ మాన్సు ఇసి ఉచరుక జయెదె.

6 దస్సి ఉచరుక నాయ్. 'ఒండి లోకుమచ మాన్సులక ఆకరక పరిచ్చ కెర తిర్పు కెర సిచ్చల దెయిందె, బవుమానల్ దెయిందె' మెన జో ఒప్పన అన్సు. జలె, అమ్మ యూదులచి పాపుమక 'కిచ్చి నెంజె' మెలి రితి జో దెకితో జలె, ఒండి లోకుమచ మాన్సులక కో కిసి సత్తిమచి తిర్పు కెరుక జయెదె! బెదె నాయ్.

7 'దస్సి మెన నాయ్' మెంతె. 'అంచి అబ్బుమచి రిసా దేముడుచి సత్తిమ్ సాప్తుమ్ డిన జోచి గపురుమ్ దెకయ్తయ్ జలె, అంచి పాపుమచి సిచ్చ అచె కిచ్చిక వయ్క?' మెంతె, ఒ మాన్సు.

8 'చెంగిలచి జర్గు జప్పన మెనయ్ పాపుమ్ కెరుమ్' మెంతె సగుమ్జన. అమ్మక 'జేవ్ కి దస్సి సంగితతి' మెన, అమ్మచి మెరియడ కడన్తె రితి సగుమ్ జసి అమ్మక నింద సంగితతి మెన తుమ్ జాన్సు. జలె, జేవ్ దస్సి సంగితన జోవయిందె జా పాపుమచి సిచ్చ కి కతి రితి దేముడు లయడెదె. జోచి తిర్పు సరిగా అన్సు.

లోకుమ్ ఎత్తిచ మాన్సుల్ పాపుమ్ కెర్లన

9 జలె, కిచ్చి ఉచరుక జయెదె? వేర మాన్సులచి కంట అమ్మ యూదులక దేముడుచి సిచ్చ పిట్టయ్తసి కిచ్చి జలెకు తయెదె గె? నాయ్, గెద! అచె జేవ్చి కంట గొప్పు నుదల్ గే, నెంజుమ్ గెద, అచె ఉప్పిరి రుజ్జు రెర్ల దెకయ్చి రితి, ఎత్తి, మాన్సు. యూదుల్ జలెకి, గ్రేసు దేసిమచ జలెకి, కో జలెకి, పాపుమక దెర్పు సేడ పాపుమ్ నుదల్ జా అన్యుమ్

10 దేముడుచి కొడెతె పూర్తుమ్ రెర్లవ తిలి రితి, 'సత్తిమచొ మాన్సు కేనె కి నాయ్. ఎక్కిలో కి నాయ్.

11 కోయ్ బుద్ది తతోసా నాయ్, జేవ్ తిలో దేముడుక చజెతోసా కోయ్ నాయ్.

12 ఎత్తి, మాన్సు సత్తిమ్ ముల, కామ్క నెంజెతినెత సేడ గెచ్చ అన్సు.

కోయ్ సత్తిమ్ కెర్తె నాయ్, ఎక్కిలో కి నాయ్."

13 *జోవయిందె డెంగి ఉగిడ్ల మెన్సన, జోవయిందె కొడె గని.

మోసిమ్ కెర్తె రిసాయి జిబు చొడి బులయ్ తతి.

అయివోచి విస్సుమ్ జోవయిందె ఒట్టోతయ్ అన్సు."

14 S "జోవయిందె చొడి బెర్పు సాపెనల్ మూర్కుమ్ విస్సుమ్ అన్సు.

15 *జోవయిందె చట్టో లోయ్ దెకుక మెన బే బేగి నిగుల.

16 నానినుమ్ కప్పుమ్ జోవయిందె ఇండితి వట్టి అన్సు.

17 సేంతుమ్ వాట్ ఇండుక ఎధరె నేన్తి.

18 †దేముడుక ఎదిరి కి బితి నాయ్."

19 మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్నల్తె కిచ్చి కోడు తిలి కి, కక్క సంగితయ్ మెలె, జా ఆగ్నల్చి రితి తెడిచ మాన్సులకయ్. కిచ్చిక మెలె, జోవయింతె కోయ్ దేముడుక జబాబ్ దెంక నెతిర్తి రితి ఎత్తి, చొడి ముద్దొ జంక, చి యూదుల్ కి నే సిట్టి, ఒండి లోకుమచ ఎత్తి, మాన్సు దేముడుచి సిచ్చక జలిలెక జప్పల, దేముడుచి పరిచ్చ జోవయిందె తిర్పు జంక.

20 మెలె, దేముడు మోసి తెన్ దిలి ఆగ్నల్చి రితి ఇండితి వాటు దేముడుచి మొక్కె ఈంజ లోకుమచొ కేన్ మాన్సుచి పాపుమ్ పుంచె నాయ్, చి ఆగ్నల్ రితి మాన్సులక తిర్పు కెర్తె, జోకక్కయ్ 'పున్సుమచొ' మెనుక బెదె నాయ్. ఆగ్నల్ అమ్మచి పాపుమ్ పుంచెతి నాయ్. అమ్మచి పాపుమ్ దెకయ్తతి. జేవ్ ఆగ్నల్తె తెలిన్చి రిసా అమ్మచి పాపుమ్ చినితనుమ్.

యేసుక్రీస్తుక నంపజలె పున్సుమ్

21 ఆగ్నల్తె నాయ్. గని వేరతయ్ దేముడు జోవయిందె పున్సుమ్ మాన్సులక దెర్పు కెర అన్సు. జాకయ్ *మోసి పూర్తుమచొచి అత్తి దేముడు రెర్లయల ఆగ్నల్, అన్సు పూర్తులచి అత్తి సంగిల దేముడుక కబుర్తు కి అగ్గె తెంతో జా రుజ్జు డిస్సయ్. జలె, జా పున్సుమ్ ఆగ్నల్ రితి నాయ్, గని వేరతయ్ దెర్పు జలిసి అప్పెయ్ మాన్సులక జానయ్ జా అన్సు.

22 జా పున్సుమ్ యేసుక్రీస్తుచి ఉప్పిరి కో జోచి నముకుమ్ తివుల గే, జేవ్ ఎత్తి, జనకయ్ 'పున్సుమ్' మెలి రితి దేముడు దెకెదె, జేవ్ కొన్న జలెకి జోచి పున్సుమతె జోవయింక వాటు దెయెదె.

మాన్సులతె జో తేడల్ దెకె నాయ్.

23 మెలె, కో కి పాపుమ్ కెర దేముడు దెకయ్చి సత్తిమ్ ఇండుక నెత్త కెర, జోచి మొక్కె ఓడువ జా అన్సు.

24 జాకయ్, జో కిచ్చి వాటు మాన్సులచి పాపుమ్ పుంచె అన్సు మెలె, జోచి దయకయ్ అరి అమ్మక నీతిసుదల్ కెర అన్సు. కిసి మెలె, క్రీస్తు జలో యేసు అమ్మచి పాపుమ్ వయిలినక జో దేముడు అమ్మక నయ్తానచి రాజుమ్ తెంతో నెత్తవ గెల అన్సు.

25 అమ్మ కెర్ల పాపల్క అమ్మ జెతికయ్ సిచ్చ పిట్టయ్త బలి జో జంక జోచి లోయ్ సూచుక మెన దేముడు అబ్బొసి జోవయింక బీదెడ్లన్. జా రచ్చన వరుమ్ అమ్మ మాన్సులక కి, క్రీస్తుచి ఉప్పిరి అమ్మచి నమకుమ్ తింక. జో అబ్బొసి జా బలి దిలిసి ఏక రుజ్జు దెకయ్తయ్. పాపుమక 'పాపుమ్. జా పాపుమ్ గెలికయ్ మాన్సులక అంచి తెన్ అన్సు బెదవనుక జయెదె' మెన జో సత్తిమచి తిర్పు కెర్తినచి రుజ్జు దెకయ్తయ్. కిచ్చిక మెలె, జోచి పరలోకుమచి కన్యారుమ్ బుద్దిక అమ్మచి అగ్గెచ పాపల్క సిచ్చ కెరుక వాయుద కెర తిలన్.

26 జో సత్తిమచ తిర్పుల్ కెర్తెసా జలిన్చి జా రుజ్జు ఈంజయ్ కాలుమక దెకపుక మెనయ్ వాయుద కెర్లన్. అన్సు కిచ్చిక మెలె, 'కో యేసుకయ్ నంపజప్పల గే, జోవయిందె పాపుమ్ పుంచె జయెదె, జోవయింకయ్ పున్సుమ్ దెకిన్చె' మెనయ్ రుజ్జు దెకయ్త రిసాయి వాయుద కెర్లన్.

27 జాకయ్, 'అమ్మ యూదులకయ్ దేముడు మోసి తెన్ దిలి ఆగ్నల్తె పున్సుమ్' మెన అమ్మ కిసి గపురుమ్ అన్సుక

† 3:10 3:10 10-12 క్రిస్తలు 14:2, 3 చి 53:3. ‡ 3:13 3:13 క్రిస్తలు 5:10, చి 139:4. § 3:14 3:14 క్రిస్తలు 10:7. * 3:15 3:15 15-17: యెనయ 59:7-8. † 3:18 3:18 క్రిస్తలు 36:2. ‡ 3:21 3:21 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసి అత్తి దేముడు రెర్లయ్ ఆగ్నల్ మెన అమ్మ జానుమ్. ఈంజ కొడె ఎత్తి, బైబిల్తె అగేచి పాప్ పుస్తకుమతె రెర్లయ్ జా అన్సు. ఈంజ దెకపుక మెన కుపెయ్ దానెత్ నేయ్ ప్రమానుమతె మోసి పూర్తుమచొచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచి ఆగ్నల్ మెన రచ్చవ అన్సు.

జయెదె! నెంజె. కిచ్చొవి రిసా, దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గులేది రితి అమ్ మాన్సుల్ కెర్ల కము కామక నెంజెలిన్చి రిసా నాయ్, కామక అయ్ల రిసా నాయ్, గని నముకుమ్ వాటు అమ్క రచ్చన దొర్కు జతయ్.

28 నిజమి, కిచ్చొ ఒప్పునతనుమ్ మెలె, కేన్ ఆగ్గులే రితి ఇండితిన్తె పున్సిమ్ నాయ్, జా నేన్సిన్చి రిసాయి కో నాననుమతె గతి నాయ్, గని, ప్రబుచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తిలకయ్ మాన్సుచి పాపుమ్ పుంచి జయెదె, చి దేముడు జో మాన్సుక పున్సిమ్ మెలి రితి దెకెదె మెన ఒప్పునతనుమ్. జా రచ్చన రితి నముకుమ్ వాటు దొర్కు జతిసి.

29 నెంజెలి, దేముడు ఎక్కి యూదుల్కయ్ దేముడు జయెదె మెంతె గే? యూదుల్ నెంజెలనక కి జో దేముడు జయె నాయ్ గే? నిజమి, యూదుల్ నెంజెలనక కి జోయ్యి దేముడు.

30 కిచ్చొక మెలె, ఎత్తిక జో దేముడు, జో ఎక్కిలా. ఎక్కిలాతె ఏక రగుమ్ అన్సెక్టె అన్సెక్ రగుమ్ జతోసా నెంజెచి రిసా వేర వేర రచ్చన కెరి నాయ్, గని యూదుల్ జతి గుర్చుచి సున్నతి కెరన్సక క్రిస్తక నంపజా గెలె, జేవ్ నంపజలి రిసాయి జోవయిచి పాపుమ్ జో పుంచెదె చి జోవయింక 'పున్సిమ్' మెలి రితి దెకెదె. అన్నె, జా సున్నతి నే కెరన్సన జోవయింక నంపజా గెలె, జోవయిచి నముకుమ్చి రిసాయి జోవయిచి పాపుమ్ కి, జో పుంచ జోక కి 'పున్సిమ్' మెలి రితి దెకెదె.

31 దస్సి జలె, ఎక్కి జోచి ఉప్పిర్చి అమ్చి నముకుమ్చి రిసాయి అమ్క 'పున్సిమ్ జలె' మెలి రితి జో దెకెదె మెలె, జో దిల ఆగ్గులే అమ్ వెంట గెలక గే? నెంజె. అమ్చి నముకుమ్చి రిసాయి జో దిల ఆగ్గులే తెన్ దెదితి నత్తిమ్ అమ్ ఇండుకయ్. దస్సి, జేవ్ ఆగ్గులేతె తిలిసి నెరవెర్చువ కెరుమ్దే.

4

నముకుమ్ వాట్, దేముడుచి దయ వాటు రచ్చన

1 జలె, అమ్ యూదుల్చొ పూర్గుమ్చొ అబ్రాహామ్చి రిసా కిచ్చొ మెనుమ? ఆగ్ గెరుమ్చి అమ్చి జెర్చున్చి రిసా ఉచర్లె, అమ్ యూదుల్చి నెకుమ్క జో అబ్బొ జయెదె.

2 జలె, ఏక వేల జోచ కముచి రిసాయి అబ్రాహామ్క పున్సిమ్ కలుగు జతి జలె, జో అబ్రాహామ్ గపురుమ్ ఉచరగుమ్ జతి, గని జోవయింక కముచి రిసాయి జోవయింక పున్సిమ్ మెన మాన్సుల్ ఉచర్లె కి, దేముడు దస్సి దెకె నాయ్.

3 * "అబ్రాహామ్ దేముడు సంగిలి కోడు నంప కెర్లి రిసాయి 'జోక పున్సిమ్' మెలి రితి జో ప్రబు దెకిలొ" మెన దేముడుచ కొడొతె రెర్ల అన్నె.

4 జలె, కో జెలకు కామ్ కెర్ల 'కామ్ కెర్లొ' మెన దెతి కూలి దానుమ్ నెంజె, జా, చి అబ్రాహామ్ "నంప కెర్లి రిసాయి 'జోక పున్సిమ్' మెలి రితి ప్రబు దెకిలొ" మెన దేముడుచి కోడు తెన్ రెర్లచె అన్నె.

5 దస్సి, అబ్రాహామ్ తెన్ కిసి జర్గు జలి గే, అన్నె మాన్సుల్ తెన్ కి దస్సి జయెదె. మెలె, కిచ్చొ కామ్క జెతికయ్ కామ్ జేవ్ నే కెర్లె కి, కిచ్చొ కామ్ కి కామ్క నెంజెలి కి, పాపుమ్ కెర్లనక జోచి దయకయ్, జోవయిచి పాపుమ్ పుంచితో దేముడుకయ్ కో నంప కెర్లె, జోవయిచి నముకుమ్చి రిసాయి 'అంచి పున్సిమ్ జోవయింక చా అస్సి' మెలి రితి జో పాపుమ్ పుంచితో దేముడు దెకెదె.

6 దస్సి, "జోవయింక కముచి రిసా నాయ్, గని జోచి దయచి రిసా దేముడు కక్క కక్క 'జోవయింక పున్సిమ్' మెలి రితి దెకెదె గే, జోవయింకయ్ చెంగిలి" మెన దావీదు పూర్గుమ్చొ ఏక కోడు రెర్ల అన్నె.

7 "కిచ్చొ తప్పల్ల చెమించువ జా అస్సి గే,

కవ పాపల్ పుంచి జా అస్సి గే,

జోవయింకయ్ చెంగిలి.

8 కేన్ మాన్సుచి పాపుమ్ ప్రబు జోవయింక వయడె నాయ్ గే, జోకయ్ చెంగిలి" మెన రెర్ల అన్నె.

9 జలె, ఈంజ చెంగిల్ వరుమ్ కక్క దొర్కు జతయ్? ఎక్కి యూదుల్ జతి గుర్చుచి సున్నతి కెరన్సనకయ్ దొర్కు జతయ్ గే జా సున్నతి నే కెరన్సక కి దొర్కు జతయ్ గే? అబ్రాహామ్ నంపజలిన్కయ్ 'జోక పున్సిమ్' మెలి రితి ప్రబు జోచి దయక దెకిలన్ మెంతనుమ్.

10 జలె, ప్రబు జోక 'జోవయింక పున్సిమ్' మెలి రితి దెకిలిన్ కెయ్ తెంతో? జా సున్నతి జో నే కెరంతె అగ్గె తెంతో గేర్ కెరన్ల పడ్డొ గే? పడ్డొ తెంతో నాయ్. అగ్గయ్ తెంతో.

11 జా సున్నతి నే కెరంతె అగ్గె తెంతో జో నంపజలిన్చి రుజ్జు దెకయ్త గుర్చుకయ్ పడ్డొ జో జా సున్నతి కెరన్లొ. దస్సి, జా సున్నతి నే కెరంతె కో నంపజా ప్రబు అరి దెతి పున్సిమ్ జా తవుల గే, జోవయింకయ్ అబ్రాహామ్ అబ్బొసి జయెదె. దస్సికయ్, జా సున్నతి నే కెరంతె అగ్గె కి ప్రబు 'జోవయింక పున్సిమ్' మెలి రితి అబ్రాహామ్క దెకిలొ.

12 అన్నె, దస్సి కి, కో జా సున్నతి కెరన తిలి కి, జా సున్నతి నే కెరంతె అగ్గె తెంతో దేముడుచి కోడు నంప కెర్లొ అబ్రాహామ్చి రితి జవుల గే, మెలె, జోచి రితి నంపజవుల గే, జోవయింకయ్ కి అబ్రాహామ్ అబ్బొసి జయెదె.

13 దస్సి, "ఈంజ లోకుమ్ ఏలువ కెర్లి వాటు తుమ్క దొర్కు కెరిందె" మెన అబ్రాహామ్క చి 'జోచి నెకుమ్తె పడ్డొ జెర్చుక తిలనక' మెలి కోడు, దేముడు సంగిలి ప్రమానుమ్ కేన్ వాట్ అయ్లె మెలె, ఆగ్గులే రితి వాట్ నాయ్, గని జో దేముడుచి కోడు జో నంపయ్ కెర్లన్చి రిసా 'జోవయింక పున్సిమ్' మెలి రితి జో దెకిలన్.

14 ఏక వేల దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గులే రితి కెర్లన, జేవ్ జా ఆగ్గులే రితి కెర్లె రిసాయి అబ్రాహామ్చ పుత్తర్లు జా ఏలువ కెరుక తతి జలె, దేముడు సంగిలి ప్రమానుమ్ కామ్క నెంజెలి, జా ప్రమానుమ్చి ఉప్పిర్చి నముకుమ్ కామ్క నెంజెలి.

15 అమ్ ఆగ్గులే తిలనచి ఉప్పిర్చి తిర్చు కిచ్చొ మెలె, 'పున్సిమ్ జా అస్సి' మెన కచి రిసా ఆగ్గులే సాచి జతి నాయ్. ఆగ్గులే తిలె, అమ్చ కముక 'పాపుమ్చయ్' మెన రుజ్జు దెకవయ్ అమ్చి పాపుమ్చి రిసాచి నచ్చ అన్తతి. అన్నెక్ కిచ్చొ మెలె, ఆగ్గులే నెంజెలిన్తె, ఆగ్గులే నేన్సనతె కో పాపుమ్ కెర అస్సి గే, నెంజెలి ఏక వేల పున్సిమ్ కెరుక జతి జలె 'పున్సిమ్ దెకె అస్సి' గే ఆగ్గులే వాట్ రుజ్జు కెరుక నెంజె.

16 జేవ్ దొన్సి అల్లర్చి రిసా మాన్సుచి రచ్చనక దేముడు కిచ్చొ దిలొ మెలె, జోయ్య అదారుమ్ కెర్లిసి కిచ్చొ మెలె, కము నెంజె, గని రితి నముకుమ్ తెన్. కిచ్చొక మెలె, కము నాయ్, గని నముకుమ్ అదారుమ్ జలె, జా ప్రమానుమ్ జెయమ్ జతిన్క దేముడుచి దయయ్ సాలు, అన్నె, జా ప్రమానుమ్ జోచి దయచి రిసా జెయమ్ జయెదె జలె, అబ్రాహామ్చ పుత్తర్లు జలన ఎత్తిజిన్కయ్ జా ప్రమానుమ్

జెయిమ్ జయెదె. అబ్రాహామీచ పుత్రులు యూదులి, అమీచి దేముడు మోసే తెనీ దిలి అగ్గల్ అమీచ తిలనయ్ గని అన్నె కోయి నాయ్ మెన నాయ్, పడ్డో 'అమీ యూదులి ఎత్తిజని' మెన నాయ్. గని అబ్రాహామీచ రితి దేముడుచి కోడు నంప కెర్తన ఎత్తిజని, జేడె యూదులి జలెకి నెంజెరి కి జోచ పుత్రుల్ల జవుల. జోచి రితి నముకుమ్ తిల ఎత్తిజనిక జో అబ్రాహామీ అబ్బొ జయెదె.

17 దేముడుచ కెర్తె తెర్తెయ్ రితి,
 8 "ఒగ్గర్ దేసిమలుచ నెకుమలుచ మాన్యుల్ తాయి అబ్బొసి జతి రితి అడే నంగ అన్నె."

మెన అబ్రాహామీక జో నంగలిన. దన్నె, మొర్లనక జయెడ్డె, అగ్గె నెంజెరిసక తిలిసి రిత బుకార్త దేముడుక అబ్రాహామీ నంప కెర్తె, దేముడుచి మొక్కె అమీ జో దేముడుచి కోడు నంప కెర్తన ఎత్తిజనిక అబ్రాహామీ అబ్బొ జా అన్నె.

18 ఒగ్గర్ దేసిమలుచ నెకుమలుచక జో అబ్బొ జతిసి జెయిమ్ జతిసి జో అబ్రాహామీక రుజ్జు నే డీసిలెకి, జో జా ఆన తెనీ తిలన, అన్నె.

* "అగానుమచ సుక్కల్ కీసి ఎత్తివాట్ అన్నె గే, దన్నె తుమచి నెకుమతె పడ్డె జెర్తితన ఎత్తివాట్ జెన్ జవుల" మెన జో దేముడు ప్రమానుమ్ నంగలిన జో నంప కెర్తెన.

19 అగ్గుక జో మంత్రో జా పుంజెక్ వెర్దుల్ జా తా మొర్తి వయసు జా తిలె కి, తెర్నె జలి సారా గొడ్డు జా తిలె కి, జో అన్యాయమ్ జయె నాయ్.

20 కేనీ సుట్టు జా ప్రమానుమచి ఉప్పిరి అన్యాయమ్ జయె నాయ్, గని దేముడుక 'జా జెయిమ్ కెరెదె' మెన నముకుమ్ తా జోక గప్పురుమ్ దెత తిలన, చి జోచి నముకుమ్ అన్నె డిట్టుమ్ జలి.

21 "జో నంగలి రితి దేముడు కెరుక తెరె" మెన పూర్తి నముకుమ్ తెనీ తిలె.

22 జాకయ్, 'జోచి నముకుమ్, జోక పున్నమ్ జలి రితి జతయ్' మెన దేముడు తీర్పు కెర్తె.

23 గని 'జోచి నముకుమ్, జోక పున్నమ్ జలి రితి జతయ్' మెలి కోడు ఎక్కి జోచి రిసా నాయ్,

24 గని అమీచి రిసా కి. అమీచో ప్రలు జలో యేసుక అన్నె జయెడ్డె దేముడు అబ్బొనచి ప్రమానుమ్ అమీ నంప కెర్తె, అన్నె మాన్యుల్ కి 'జోచి నముకుమ్ జోక పున్నమ్ మెలి రితి జతయ్' మెంతి తీర్పు జోచి దయక కెరెదె.

25 అమీచయ్ పాపల్ వయతి రిసా ప్రలు జలో యేసు అమీక జెతి సిచ్చ సెడ్డెన. జా సిచ్చ అమీక లయతిసి పిట్టపుక మెన. అన్నె, అమీచి పాపుమ్ దన్నె 'పుంచి జలిసి రుజ్జు జవున్ మెనయ్ దేముడు అబ్బొసి జోక అన్నె జయెడ్డెన.

5

యేసుక్రీస్తుచి అత్తి అమీక సేంతుమ్ జలిసి

1 జలె, నముకుమ్ వాట్ అమీచి పాపుమ్ పుంచి జా అన్నె. అమీచో ప్రలు జలో యేసు అమీచి పాపుమ్ పుంచిలి బలి జలి రిసా దేముడు తెనీ అమీక సేంతుమ్ జలి.

2 దేముడుచి దయచి రిసా నముకుమ్ తెనీ, జో అమీక రచ్చన దొర్పు కెర అన్నె. ఈంజ రచ్చన అమీక కేనీ వాట్ దొర్పు.

† 4:16 4:16 "అబ్రాహామీక ఎత్తి అదికారుమ్ తిల" దేముడు నంగలి కోడు" మెలి, జోవయిచి నెకుమతె పడ్డె జెర్తితన పడ్డెక విలువ కెర్తెన రిసాచి కోడు. జేడె పడ్డె విలువ కెర్తెన యేసుక్రీస్తు ముక్కిమీచో జయెదె, చి జోవయింతెన విలువ కెరెల. పడ్డె జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిల" దేముడుచి కెర్తె ఎత్తి. నంప కెరుక ముక్కిమ్, గని ముక్కిమ్ 'జోవయిచి కోడు' మెలి, యేసుయ; యోహాను 1:1-2, 14; చి యేసుచి రిసాచి నుబుమ్ కబుర్, జోవయిచి రిసా దేముడు మోసే తెనీ దిలి అగ్గల్ నంగలిన ఎత్తి. § 4:17 4:17 అదికారుమ్ 17:5. * 4:18 4:18 అదికారుమ్ 15:5. † 4:25 4:25 చి ఒత్త తెంతో అమీక జో 'పున్నమ్' మెలి రితి దెకిసి.

జా అన్నె మెలి, జో యేసుప్రలు అమీచి పాపుమ్ పుంచిలి బలి జలి వాటు, అన్నె జా రచ్చన అమీక దొర్పు. జలి తెంతో, దేముడుచి పరలోకుమచి ఉజెడతె అమీ బెదుమదె మెలి ఆన అమీక దొర్పు. జా అన్నె, చి అమీక ఒగ్గర్ సర్లనంతోనుమ్ జతనుమ్.

3 అన్నె కిచ్చో మెలి, నుబుమ్ కబుర్ నూనయ్తి ప్రలు అమీక దిలి కామచి రిసా, అమీ బాదల్ సేడ్డినచి రిసా కి అమీక సర్లనంతోనుమ్. బాదల్ సేడ్డె ఒర్పుప జా, నిదానుమ్ సికుక జయెదె.

4 జేడె బాదల్ సేడ్డిన అమీక ఏక వరిచ్చ కెర్తి రితి జయెదె, చి అమీ ఒర్పుప జా నిదానుమ్ సికిలె అమీక "పరిచ్చతె జేన్ల" మెన దేముడు జోచి సర్ల దెకప అమీచి పెట్టి అమీక అన్నె ఆన దెయెదె, అమీక అన్నె దిట్టుమ్ కెరెదె, చి

5 జా ఆనచి రిసా అమీ నంపజలిసి జెయిమ్ జయెదె, లాజా జము నాయ్. దేముడు అమీక దిలి దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్త తెనీ జోచి ప్రేమ్ అమీచి పెట్టి నువ బెరవయ్ దా అన్నె. జయి అమీక రుజ్జు.

6 అమీక కిచ్చో సెక్తి నెంజెలి పొది, 'చెంగిల్ నమయిమ్' మెన అమీ పాపుమ్ సుదల్ కె సయతానచి రాజమ్ తెంతో రచ్చించుప కెర్తి రిసాయ్ క్రీస్తు మొర అమీచి రిసాచి అర్పితుమ్ జలన.

7 జలె, పున్నమ్ డిస్తా కేనీ జవున్ మాన్యుక కిచ్చో జవున్ బాద తెంతో రచ్చించుప కెరుక మెన కో మాన్యుల్ సొంత జీవు దెవుల గే? దెతి నాయ్. కేనీ గే ఏక సుట్టు కో జవున్ చెంగిలో మాన్యుక రచ్చించుప కెరుక మెన కో జలెకు మాన్యు దయిరిమ్ జా మొరెదె.

8 గని, దేముడుచి ప్రేమ్ అమీక కిసి రుజ్జు జతయ్ మెలి, అమీ పాపుమ్ కెర్తన జా తతికయ్, అమీక రచ్చించుప కెర్తి రిసా క్రీస్తు జోచి జీవు దిలన.

9 జలె, దొర్పు జలి అర్పితుమ్ జో దిలిన్చి లోయిచి రిసా అమీచి పాపుమ్ అప్పె పుంచి జా అన్నెచి రిసా, అన్నె, దేముడు అమీక దెంక తిలి సిచ్చ అమీక నే లయతి రితి, జో యేసుయ్ పిట్టప అన్నె. జా సిచ్చ అమీ సేడుక నాయ్.

10 మెలి, దేముడుక అమీ విరోదుమ్ సుదల్ జా తిలి పొది, అమీచి పాపుమ్ గచ్చయ్తి రిసా జోచో పుత్తున మొర్తిన, అమీక జోతె అన్నె బెదవ దిలన. కెయ్ మెలి, జోక అమీ విరోదుమ్ జా తిలి పొది. జలె, అన్నె, అమీ అప్పె జో తెనీ అన్నె బెదయ్ అన్నుమ్ జలె, జో అన్నె జీవ్ జా, జీవ్ తతిన్చి రిసా నానుమతె నే గెతె, పరలోకుమతె జోతె గెతి రచ్చన కచితుమ్ జమీదె.

11 జో, పడ్డె అన్నె కిచ్చో మెలి, అమీచో ప్రలు జలో యేసుక్రీస్తు జుప్త కెర్తెనచి రిసా దేముడు అమీక అన్నె బెదవచ్చి రిసా, జో దేముడుచి తెడి అమీ అప్పె అన్నుమ్చి రిసా, జోచి ఉప్పిరి అమీక సర్లనంతోనుమ్ జతనుమ్.

అదామ్ తెంతో మొర్పు యేసు తెంతో జీవుమ్
 12 ఎక్కిలో మాన్యు, తోలితోచో మాన్యు జలో అదాము, పాపుమతె సేడ్డిన తెనీ ఒండి లోకుమతె పాపుమ్ అయ్తెలి, అన్నె పాపుమ్చి రిసా మొర్పు అయ్తెలి. జాకయ్ ఒత్త తెంతో ఎత్తి మాన్యు పాపుమ్ కెర అన్నె, కెర్తెతి, చి ఎత్తిజనిక మొర్పు అయ్తెలి.

13 దస్సి, కచితుమ్, దేముడు ఆగ్నల్ రితి నే దిలి అగ్గెయి తెంతో ఈంజ లోకుమతె పాపుమ్ అన్సి. 'గని ఆగ్నల్ రితి నెంజలింతె జా పాపుమచి రుజ్జు సరిగా డీస నాయ్, చి తీర్పు కెర సిచ్చ కెరుక నెంజె'.

14 జలెకి, ఆగ్నల్ దిలిన్క *మదనె జలో మోసే నే జెతె అగ్గె కి, తొలితోవో అదాము తెంతో కి మాన్సల్క మొర్పు ఏలుప కెర్తె తిలన్. †వేర పాపల్ జేవ్ కెర్తె కి, దేముడుచి కోడు పిట్టవ్లో అదాము కెర్తె రగమ పాపుమ్ నే కెర్లనచి ఉప్పిరి కి మొర్పుయి ఏలుప కెర్తె తిలన్. జలెకి, వడ్డో జెంక తిలో యేసుక ‡తోలితోవో అదాము అమక టాలి జతయ్. అదాము ఏక కాలమక మొదోల్చో, కిపాపుమచి మొర్పు ఏలుప కెర్తె కాలమ్. వడ్డో యేసు అన్యో కాలమక మొదోల్చో, పాపుమ్ గెచ్చుప వరలోకుమచి రాజిమ్ ఏలుప కెర్తె కాలమ్.

15 పాపుమతె సేడ్లన్క చి రచ్చన దిలిన్క తేడ. మెలె, ఎక్కిలో మాన్సు పాపుమ్ కెర్లన్చి రిసా ఒగ్గరజన్ మొర్లమ్. గని దేముడుచి దయచి రిసా జో అన్యో మాన్సు జలో యేసుక్రీస్తు జోచి ప్రేమక ఆరి దిలి రచ్చనచి ఒగ్గరజన్క జో దేముడు నెతోవ కెరయ్ అన్సి.

16 అన్యో, జోచి దయచి దేముడు దిలి వరుమక జర్గు జతినచి చి జో ఎక్కిలో కెర్తె పాపుమక జర్గు జలినక ఒగ్గర తేడ. జా ఎక్కి పాపుమచి రిసాచి తీర్పు కిచ్చో అనోలి మెలె, దేముడు దెతి సిచ్చ. గని, వడ్డో, అమ ఎక్కిజన్ మాన్సల్ ఒగ్గర పాపుమ్ కెర కెర అమ కెర్తె పాపల్ ఒగ్గర నిల్వ జా గెలి పాది, జో దేముడు జోచి దయక దిలి రచ్చన కిచ్చో అనోలి మెలె, అమచి పాపుమ్ వుంచ దిలిసి.

17 దేముడు సంగిలి *కోడు జో ఎక్కిలో పిట్టప పాపుమతె సేడ్లిసి తెంతో జా పాపుమచి సిచ్చ, మెలె మొర్పుయి, ఏలుప కెర్తయ్. జలెకి, అన్యో కిచ్చో ముక్కిమక జర్గు జయెదె మెలె, జో అన్యో జో యేసుక్రీస్తుచి అత్తి దేముడుచి దయచి రిసాచి, జో ఆరి దిలి పున్మిమ్ కక్క కక్క, దొర్పు జయెదె గే, జతినతె, మెలె వరలోకుమచి రాజిమ్తె, జేవ్ †ఏలుప కెరయ్.

18 దస్సి జలె, ఎక్కిలో పాపుమ్ కెర్లన్ కీసి ఎక్కిజన్క సిచ్చతె సేడయలి గే, దస్సి, జో అన్యో పున్మిమ్ కెర్లన్ ‡జోక నంజల ఎక్కిజన్చి పాపుమ్ వుంచ జోవయింక జయెడ్తయ్.

19 మెలె, ఎక్కిలో మాన్సు దేముడు సంగిలి కోడు నే కెర్లన్చి రిసా కిఎక్కిజన్ పాపుమ్ సుదల్ జా గెలమ్. దస్సి, జో అన్యో, దేముడు అబ్బోన్చి కోడు నూన కెర్లన్చి రిసా *ఒగ్గరజన్క 'జేవ్ పున్మిమ్ జల రిత జా అన్సి' మెన జో దేముడు కచితుమ్ దెకెదె.

20 ఆగ్నల్ రితి మదనె అయలి, గని కిచ్చొక మెలె, మాన్సల్ పాపుమ్ ఇండితినచి రుజ్జు సాస్టుమ్ డీసున్ మెనయ్ దేముడు జా ఆగ్నల్ రితి మదనె దిలన్. గని మాన్సల్ పాపుమ్ దస్సి సాస్టుమ్ రుజ్జు జలెకి, అమక కిచ్చో రుజ్జు అయలి మెలె, దేముడుచి దయ జా పాపుమచి జా ఆగ్నల్ రితి జీస అన్యాయ్ కామ్ కెర్తె.

21 మెలె, పాపుమ్ మొర్పు అన, జా పాపుమ్ మొర్పు వాట్

కీసి ఏలుప కెర్తె తిలి గే, దస్సి, అమచో ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తు మొర అమచి పాపుమ్ వుంచ, జోచి పున్మిమ్ అమక ఆరి దిలిన్కయ్ జోచి దయ ఏలుప కెర్పు మెనయ్, దేముడుచి దయయ్ జీస అన్సి. అమక 'వరలోకుమచి రాజిమ్తె బెద వరలోకుమచి జీవుక కెయక తెయక జయె ఆకర్కయ్ ఒత్తయ్ గెతు' మెనయ్ జా వరుమ్ దిలన్.

6

నంజా పాపుమ్ ముల సత్తిమ్ ఇండుక

1 జలె, కిచ్చో మెనమ? 'అమచి పాపుమ్ దేముడు చెమించుప కెర్లన్తె జోచి దయ ఒగ్గర డీసుక, ఒగ్గర అవకాసుమ్ దెమ్' మెన అమ పాపుమ్ ఇండితె తంక గే?

2 దస్సి ఉవరుక నాయ్. పాపుమ్ ముల అమచి సొంత అత్తుక మొర్ల రిత జలమ్ మెలె, పాపుమతె కీసి అన్సి ఇండుమదె?

3 యేసుక్రీస్తుచి నాన్ తెన్ బాప్తిసుమ్ జల అమ్ ఎక్కిజన్, జలె, జో మొర పాపుమ్ గెచ్చయలిన్చి గుర్పు జతి బాప్తిసుమ్ కడన్లన్తె జో మొర్లన్ తెన్ బెదెల్ రితి, జా మొర్ల రిత జలమ్ మెన నేన్సు గే?

4 జో యేసుచి ఆగ్ మొర్లన్తె అమ్ బెద, అమచి అత్తుక మొర జో తెన్ రోయి జలి గుర్తుకయ్ అమ్ బాప్తిసుమ్ నజన్మమ్. దస్సి, అబ్బోన్ జలో దేముడుచి సెక్తిక్ క్రీస్తు కీసి మొర్పు తెంతో అన్యో జీవ్ జా ఉట్టన్ గే, దస్సి, అమ్ ఈంజ బత్తుకయ్ నోవర్ జెర్మన్ జోచి అత్తుక జెర్మన్ జా సత్తిమ్ ఇండుకయ్ మెన, జో దేముడు అమక జయెడ్త అన్సి.

5 జలె, జో మొర్లన్తె అత్తుక బెద జో తెన్ అంటుప జలి రితి జలమ్ మెలె, జో అన్యో జీవ్ జా ఉట్టి జీవుక కచితుమ్ అమ్ కి జిమ్దె, చి మదనె ఆగ్ అమ్ మొర్లె, ఆకర్క జోచి రితి అమ్ కి జీవ్ జా ఉట్టమ్దె.

6 అమచి ఆగ్తె ఏలుప కెర్తె తిలి అగ్గెచి పాపుమ్బుద్ది పూర్తి గెన్సు మెనయ్, పాపుమచి సేవ అమ్ అప్పె తెంతో కెరుక నాయ్ మెనయ్, పాపుమ్ అమచి అగ్గెచి అత్తు జో తెన్ సిలువతె గలి జా మొర్ల మెన జాన్మమ్.

7 అమచి పాపుమచి అత్తు మొర తిలి, పాపుమ్ అమక ఏలుప కెర్లన్ తెంతో విడ్లల్ జా అన్సుమ్.

8 గని అన్యో, క్రీస్తు తెన్ మొర్లమ్ మెలె, 'జో తెన్ జిమ్దె' మెన కి అమక దయిరిమ్ అన్సి.

9 కిచ్చొక మెలె, క్రీస్తు మొర తా అబ్బోన్ అన్యో జయెడ్లసా జా కెయక అన్యో మొర నాయ్ మెన జాన్మమ్. అప్పె జోచి ఉప్పిరి మొర్లక కిచ్చోయ్ అదికారుమ్ నాయ్.

10 జో మొర్లన్, జలె, మాన్సల్చి పాపుమ్ గెచ్చయతి బలి జలిసి. జా కామ్, జలె, ఎక్కి సుట్టుక పూర్తి జయిమ్ జలిసి, కేడ్లిసి. గని జో అప్పె జతిసి, జలె, దేముడుచి గవురుమ్ కెయక తెయక దెకయతి రితి జో జతయ్. జో మొర్లన్ ఎక్కి సుట్టుచి కామ్, జోచో అబ్బోన్చి గవురుమ్ దెకయతిసి కెయక తెయక చి కామ్, కేడ్లిసి నెంజె.

11 జాకయ్ తూమ్ కి కీసి దెకనుక మెలె, 'అమచి పాపుమ్ గెలి. అమచి పాపుమచి అత్తు మొర్లె' మెనయ్, క్రీస్తు జలో

* 5:14 5:14 నిర్భవకాండుమ్ 19, 20 అధ్యాయల్. † 5:14 5:14 అదాము తెన్ ఎక్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సొంత లక్ష్మణ ఏక కోడు తిన్సగ్ సంగ తిలన్. తిన్సగ్ సంగిలి జా అత్త అదాము పిట్టయలన్. అదికాండుమ్ 2:15-17 చి 3 అధ్యాయమ్. ‡ 5:14 5:14 1 కొరింథె 15:22, 45 § 5:14 5:14 అదికాండుమ్ 3 అధ్యాయమ్.

* 5:17 5:17 1 నంబర్ కోడుచి ఎట్టోచి. 17 నంబర్? కోడు దెక. † 5:17 5:17 తిమోతొ రిగ్ 2 నంబర్ ఉత్తమ్ 2:12. డీసయలి 5:10, 20:4, 6 చి 22:5. ‡ 5:18 5:18 నెంజలి 'పాపుమ్ వుంచి జతి అవకాసుమ్, జోవయిం రాజిమ్తె జతి అవకాసుమ్, ఎక్కిజన్క దొర్పు కెర్తయ్'. గని దొర్పు కెర్తె కి, జా నజెలికయ్. కీసి నజువ మెలె, యేసుక్రీస్తుకయ్ నంబ కెరకయ్. యోహాను 3:18, 1:12. § 5:19 5:19 3:10-12, 23 దెక.

* 5:19 5:19 18 నంబర్ కోడు దెక.

యేసుచి జీవుకయ్ నొవర్ జయ అస్సుమ్, చి దేముడుచి గవురుమ్ దెకయ్తె రితి అమ్ ఇండితె తంకయ్ మెన అర్దుమ్ కెరన దస్సి ఇండుక.

12 జాకయ్, మొర్త తుమ్చ అగ్తె పాపుమ్ ఏలువ కెర్న నాయ్, నెంజెలి తుమ్చి అగ్చి అసల్ జర్గు కెర్, పొన.

13 పాపుమ్ కమె కెర్ అయ్దల్ జేవ్ జతి రితి, పాపుమ్తె తుమ్చ అగ్చి వాటల్ తుమ్ బెదవ నాయ్. గని, 'మొర్త తంతో' జో అమక నెతోవ కెర జో తెన్ బెదవన దేముడు అమక జయడయ్ అస్సె, అమక జివ్వి కెర అస్సె' మెనయ్, జోచి అత్తి తుమ్చి అత్తు సార్చ కెర దా, జోచి సత్తిమ్ దెకయ్తె కమెచి రిసాచ అయ్దల్ జేవ్ జతి రితి, తుమ్చ అగ్చి వాటల్ జోచి అత్తి సార్చ కెర దాన.

14 జోచి అత్తి సార్చ కెర దిలదు మెలె తుమ్చి ఉప్పిరి పాపుమ్ ఏలువ కెర నాయ్. కిచ్చొక మెలె, తుమ్ అగ్గల్చి రితి తెడి నాయ్, గని జో దేముడుచి దయచి తెడి అస్సెన్.

15 జలె, 'అప్పె అగ్గల్ రితి తెడి అమ్ నాయ్. జోవయించి దయక దేముడు అమక చెంగిల్ దెకితయ్, చి అమ్ పాపుమ్ కెర్ బాద నాయ్' మెంతసు గె? దస్సి ఉచరుక నాయ్.

16 జోచి సేవ కెరుక మెన కచి అత్తి తుమ్క తుమ్ ఒప్పున కెరన తస్సె గే, జోచయ్ గొతిమాన్చల్ జా అస్సెన్ మెన నేస్సు గే? పాపుమ్తె సార్చ కెర్నె, పాపుమ్చ గొతిమాన్చల్ జస్సె, చి మొర్తయ్ గెతె. దేముడుచి కోడు కెర్నెతె ఒప్పున కెరంతె జలె, జో దెతి పున్సుమ్ జస్సె.

17 దేముడుక జెయ్య! పాపుమ్చి సేవ కెర పాపుమ్చ గొతిమాన్చల్ తుమ్ అగ్గె జా తిలదు, గని తుమ్క అప్పె సేకడ్లి తుమ్క అప్పె దిలి కోడ్ రితి ఇండుక తుమ్చి పెట్టి కోర్వ జా అస్సెన్.

18 అస్సె, పాపుమ్ ఏలువ కెర్నె తంతో దేముడు తుమ్క విడ్డల్ కెర, సత్తిమ్ ఇండితెనక తుమ్ గొతిమాన్చల్ జతి రితి కెర అస్సె.

19 మాన్చల్ రోజాక అర్దల్ సంగితి రితి, టాలిక్య 'గొతిమాన్చల్' మెంతసి. కిచ్చొక మెలె, అత్తకమెచి రిసాచ కొజొ అర్దుమ్ కెరనుక తుమ్క ఇదిల్ బాద, చి 'అర్దుమ్ కెరంతు' మెనయ్ ఇసి టాలి తెన్ సంగితసి. జా అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, లంజె పెట్టారుమ్చ కమెతె, పాపుమ్చి ఉప్పిరి పాపుమ్చ కమెతె తుమ్చ అగ్చి వాటల్ అగ్గె బెదవంతె తిలదు, గని అప్పె తంతో తుమ్ కిచ్చొ కెరుక మెలె, దేముడు తుమ్క దిలి సుద్ది పూర్తి నెరవెర్చువయ్ జతి రితి, సత్తిమ్ కమెక ఇండితెనతయ్, తుమ్చ అగ్చి వాటల్ తుమ్ సార్చ కెర దాన.

20 పాపుమ్చి సేవ కెర్ పాపుమ్చ గొతిమాన్చల్ తుమ్ తిలి పొది సత్తిమ్ ఇండితె ముద్దెతెన నాయ్, 'అమ్ సత్తిమ్ ఇండుక నాయ్' మెన ఇస్సుమ్ అయ్లె రితి ఇండితె తిలదు.

21 గని జా పొదిచ తుమ్చ కమెచి రిసా అప్పె ఉచర్లె తుమ్క దాజ్. జేవ్ కమె తుమ్క కిచ్చొ లాబుమ్ అస్సె? కిచ్చొ పలితుమ్ ఒక్క? లాబుమ్ నాయ్, కిచ్చొ చెంగిల్ పలితుమ్ నాయ్. దస్సె కమె మాన్చుక కేనె నెతతి మెలె, నాసినుమ్తె, మొర్తయ్తెయ్.

22 గని, పాపుమ్ ఏలువ కెర్నె తంతో విడ్డల్ జా దేముడుచ గొతిమాన్చల్ తుమ్ జతి తంతో, అప్పె కిచ్చొ పలితుమ్ దెర్చయ్ మెలె, జో దెతి సుద్ది జా, తుమ్ సుద్ది రితి ఇండితెన, చి జో దెతి సుద్ది తుమ్క పరలోకుమతె బెదయ్తయ్, తుమ్క కెయ్చ తెయ్చ జయ్చయ్.

23 జలె, పాపుమ్ జేవ్చి సేవ కెర్నెనక బట్టాడి మొర్తయ్. గని, దేముడు జోవయించి సర్దక అమక అరి దిలి వరుమ్, అమ్చొ ప్రబు జలె యేసుక్రీస్తుచి తెడి పరలోకుమతె గచ్చ కెయ్చ తెయ్చ జతిసి.

7

అగ్గల్ తెంతో విడ్డల్ జా క్రీస్తుచి తెడి తిలిన్

1 జలె, దేముడు మోసి తెన్ దిలి అగ్గల్ జానల బాపుడ్లు, మాన్చ మొర తిలె నాయ్, గని జివ్వి తిలె పొదికయ్ జోచి ఉప్పిరి అగ్గల్చి అదికారుమ్ తయెదె మెన నేస్సు గే?

2 గని, కేన్ జివ్వి తెరబోదచొ మున్సుసి జివ్వి తిలి ఎదిలి, అగ్గల్చి రిసా జోచి తెడి జా తయెదె, జా అగ్గె పిట్టపుక నెంజె. గని మున్సుసి మొర గెలె, తెర్దిమున్చ చెంగిల్ తతి జా అగ్గె జేవ్చి ఉప్పిరి తయె నాయ్.

3 జాకయ్, మున్సుసి జేవ్ తిలి పొది జా తెరబోద అస్సెన్ గెలె, జాక 'లంజె' మెనుల, గని మున్సుసి మొర గెలె, జా అగ్గె ముద్దొ కెర్నె తంతో జా పిట్టవ జా అస్సె, చి అస్సెన్ పెండ్లి జలె లంజె నెంజె.

4 దస్సి, బాపుడ్లు, క్రీస్తుక సంచ కెర జో తెన్ తుమ్ బెదిలి రిసా, జో యేసుక్రీస్తుచి అగ్గె మొర్నె తెన్ తామ్ కి మొర అస్సెన్, చి రిసా తుమ్చి ఉప్పిరి అగ్గల్చి అదికారుమ్ నాయ్. దస్సి, తుమ్ అప్పె అగ్గల్చి తెడి నాయ్ చి రిసా తుమ్ అస్సెన్చి అదికారుమ్చి తెడి తంక వాల్ తప్పన్ మెనయ్ దేముడు ఇసి జర్గు కెర్నె. జో దేముడుచి గవురుమ్ దెకయ్తె రితి అమ్ అత్తవలితుమ్ దెరుక మెనయ్, మొర జేవ్ జా ఉట్టో జో క్రీస్తుచి తెడి అమ్ తంకయ్ మెనయ్ ఇసి జర్గు కెర్నె.

5 ఈంజ అగ్చి అమ్చి పాపుమ్చ అసల్చ అమ్ జతి తిలి పొది అగ్గల్ అమ్చి పెట్టచ అసల్చ 'పాపుమ్చయ్' మెన దెకయ్తె తిల, చి జేవ్ అగ్గల్ 'దన కమె పొన' మెన సంగితికయ్, జేవ్ పాపల్ కెర్నె అస ఒగ్గల్ జా గెలి. పాపుమ్ కెర్నె జా అస ఒగ్గల్ జా అమ్చి అగ్చి వాటల్చె బారె జా జేవ్చి కామ్ కెర్నె తా మొర్త అసత్తి పలితుమ్ దెర్చె తిలి.

6 గని అప్పె, క్రీస్తు తెన్ బెద అమ్ 'మొర్త' తంతో, అగ్గల్ తెంతో పిట్టవ జా అస్సుమ్. అమక దెర బంద తిలి జా అగ్గల్చి అమ్చి ఉప్పిరి అదికారుమ్ నాయ్ చి రిసా రెగిడ్ల అగ్గల్చి తెడి నాయ్ గని దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తకయ్ నొవర్ జెర్చుమ్ జా, జయ్యె సక్తికయ్ జోచి సేవ కెర్నెమ్.

అగ్గల్తె పాపుమ్ వాల్ చజ ఒగ్గల్ జా గెతిన్

7 జలె, కిచ్చొ మెనుమ్? 'అగ్గల్ పాపుమ్' మెనుక జయెదె గే? నెంజె. దస్సి మెనుక జయె నాయ్. గని అగ్గల్ తత్తనాయ్ జలె, 'అవ్' మెనుమ్, 'అవ్ పాపుమ్ కెర్నె' మెన అవ్ సరిగా చినంతయ్ నాయ్. 'అస్సె మాన్చల్చి అస్సిక అస జా నాయ్' మెన అగ్గల్చె తత్తి నాయ్ జలె, అస్సెన్చి అస్సిక అస జతిన్చ 'పాపుమ్' మెన నేన్తయ్, అవ్ కి దస్సి పాపుమ్ కెర్నె చినంతయ్ నాయ్.

8 గని, పాపుమ్బుద్ది అంచి పెట్టి అగ్గె తెంతో తిలన్, చి "అస్సె మాన్చల్చి అస్సిక అస జా నాయ్" మెన అగ్గల్తె తతికయ్, అంచి పెట్టిచి పాపుమ్ బుద్దికయ్ "దస్సి జలె, అస్సె మాన్చల్చి అస్సిక అస జయెందె" మెనయ్ అస జలయ్, చి అస్సె ఒగ్గల్ అసల్, కిచ్చొ కిచ్చొచ అసల్ ఎత్తి జలయ్. అగ్గల్ నేన్చె, అమ్చి పాపుమ్ నిజల్ రితి, జేవ్ నెంజెల్ రితి తా కామ్ కెర నాయ్.

9 'అవ్' మెనుమ, అగ్గెయి అగ్గుల్చి తెడి నే తన్నె, అంచి పాపుమక 'అస్సె' మెన నేన కెర, అంచి ఇస్టుమ్ అయిలి రితి సర్ద తెన్ జితె తిలయ్, గని జా అగ్గు సూన్లె తెంతో పాపుమ్ అంచి పెట్టి అన్నె జీవ్ జలన్, చి అవ్ మొర్లయ్.

10 దస్సె, 'జీవ్ దెతి వాట్ దెకయెదె' మెన అవ్ నంప కెర్లె అగ్గు అంక మొర్లి సిచ్చ అస్సన్.

11 కీసి మెలె, పాపుమ్ బుద్ది అంక మోసిమ్ కెర, 'చెంగిల్' మెన అవ్ నంప కెర్లె అగ్గు వాట్ బార్ జలన్.

12 మెలె, దేముడు మోసి తెన్ దిలి అగ్గుల్ సుద్ది అస్సి, ఒత్తచి ఎత్తి అగ్గు సుద్ది అస్సి, సత్తిమచ తీర్పుల్ దెకయ్తయ్, చెంగిల్ అస్సి.

13 దస్సె జలె, 'అవ్' మెనుమ, చెంగిల్చి అంక మార్దన్ గే? నాయ్. అగ్గుల్ చెంగిల, గని జా చెంగిల్ తిలిన్చి అగ్గు పిట్టవ పిట్టవ, పాపుమీ అంచి పెట్టి జీవ్చి కామ్ కెర కెరయ్ మార్లి. దేముడుచి సెలవ్ కిచ్చొ మెలె, అగ్గుల్ వాట్ పాపుమ్ జీవ్చి కామ్ కెర్లె తత్తినతెయ్ పాపుమక, పాపుమీ మెన మాన్సుల్ చినుత్ మెనయ్, పాపుమ్ అగ్గుల్ వాట్ పుల పుల కెర్లి మూర్కుమ్ జా గెతయ్ గే చినుక నెంజిలిన్చి జీవ్చి కామ్ పూర్లి డీసుకయ్ మెన, దేముడు సెలవ్ దిలన్.

14 జలె, దేముడు మోసి తెన్ దిలి అగ్గుల్ దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తకయ్ దిలన, జోచి అత్తతెయ్ బెదితన, మెన అమ్ జానుమ్, గని అవ్ మాన్సుక మాములుమ్ మాన్సుచి అగి, మాములుమ్ మాన్సుచి బుద్ది అస్సి, చి ఈంజ అగితె అవ్ తతి ఎదిలి సేంపు పాపుమ్ అంక న్నేలి రితి అస్సి. పాపుమచి గొతిమాన్సు అవ్.

15 అవ్ సొంత ఇండితినీ అవ్ అర్దుమ్ కెరనుక నెతిరిం, 'సత్తిమ్ కెరిందె' మెలె కి నెత్త తా, 'గర్చి' మెన అవ్ నెసితిని అవ్ జర్గు కెర గెల సిక్కు జా గెతసి.

16 జలె, 'పాపుమ్' మెన అవ్ నెసితిని అవ్ కెర్లె జలె, జా పాపుమ్ నెసిలిసి తెన్ 'దేముడు దిల అగ్గుల్ చెంగిలి' మెన ఒచ్చన్లి రితి జతయ్.

17 తెడిక తెడి దేముడుక ప్రేమ కెర్తొ అచ్చొ జా పాపుమ్ కెర్తొ సా నెంజి, గని అవ్ మాన్సుచి అగి తిలి పాపుమీ జా కామ్ కెర్తయ్.

18 మెలె, అంచి సొంత నెక్కిక, అంచి అగి, అంక కిచ్చొ సత్తిమ్ నాయ్ మెన జాని. 'చెంగిల్చి కెరిందె' మెన ఉచరెందె, గని మాన్సుచి అంచి నెక్కిక జర్గు కెరుక నెతిరి.

19 నెత్త, 'చెంగిల్' మెన అవ్ ఇస్టుమ్ జలిసి జర్గు నే కెర్తొ, నెసిలి పాపుమ్ జర్గు కెరయ్ గెల్లసి.

20 జలె, 'పాపుమ్' మెన అవ్ నెసితిని అవ్ కెర్లె జలె, దేముడుక ప్రేమ కెర్తొ అచ్చొ జర్గు కెర్లె సా నెంజి, గని అంచి అగి జీవ్చి ఇస్టుమ్ కెర, పాపుమీ జర్గు కెర్తయ్.

21 దస్సె, కిచ్చొ అగ్గు డీన్యయ్ మెలె, 'సత్తిమ్ కెరిందె' మెన అవ్ ఉచరె పొది, పాపుమ్ పాసి రకితె అస్సి.

22 మెలె, అంచి పేట్ తెడి దేముడు మోసి తెన్ దిలి అగ్గుల్ రిసా ఇస్టుమ్ కెరుక ప్రేమయ్ అస్సి.

23 గని అంచి అగి కిచ్చొ అగ్గు జర్గు జతిసి అవ్ చినితసి మెలె, అంచి మెన్సుతె తిలిన్చి ఉప్పిరి జా వేరచి యుద్దుమ్ కెర, అంచి అగిచ వాటల్ తెన్ నెరవెర్చువ జతి పాపుమతె అంక దెర్ను నీడయ్తయ్.

24 అయ్యో! కెర్లి బాద సేడ్చసి, జా ఎత్తి రిసా! మొర్చు అనీతి ఈంజ పాపుమచి అగ్గ తెంతో కో అంక రచ్చించువ కెరుల?

25 అమ్చొ ప్రబు జలె యేనుక్రీస్తుచి రిసా దేముడుక జోబర! జోయ్య రచ్చించువ కెరెదె! జోయ్య అమ్క జీనవ అస్సి! జలె, అచ్చుచి మట్టుక అంచి మెన్సుక, జో తిలి అత్తక, దేముడు మోసి తెన్ దిలి అగ్గుల్చి రిసా దేముడుచి సేవ అవ్ కెర్లె, గని అంచి అగ్గ పాపుమచి సేవ కెర్లె.

8

యేను అమ్క పాపుమ్ తెంతో మొర్చు తెంతో పిట్టవ కెర్లెసి

1 జలె, క్రీస్తు జలె యేనుచి తెడిచ మాన్సుల్క జో జోచి పాపుమ్ పుంచ అస్సిచి రిసా లోకుమచ ఎత్తిక జో తీర్పు కెర్లి పొది జీవ్క కిచ్చొ సిచ్చ జంక నాయ్. నానసుమతె జీవ్ గెచ్చుక నాయ్.

2 కిచ్చొక మెలె, అమ్క ఏలువ కెర్లె పాపుమ్ చి మొర్చుచి ప్రమానుమచి నెక్తి తెంతో జీవ్ దెతి దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తచి అగ్గుతె అమ్క పిట్టవ కెరయ్ అస్సి. జో యేనుచి అత్తి, యేనుతె జర్గు జలి కామ్ వాట్ ఏడ్తల్ కెరయ్ అస్సి.

3 మెలె, మాన్సుచి అగి పాపుమ్ ఏలువ కెర్తయ్. అమ్చి అగి ఏలువ కెర, అగ్గుల్ నెరవెర్చువ కెరుక తిలిసి పాపుమ్ పిట్టయిలి. జాకయ్ అగ్గుల్ అమ్చి పాపుమ్ గెచ్చుపుక అమ్క చెంగిల్ కెరుక నెతిర్లి. జలె, దేముడు అమ్చి పాపుమ్ గెచ్చువ అమ్క సుద్ది కెరుక మెన మాన్సుచి ఈంజ పాపుమచి అగ్గ రూపుమ్ జోచొ సొంత పుత్తునక ఈంజ లోకుమతె తెర్తయిలన్. దస్సె పాపుమ్ పుంచితి బలి జో జతి రిసా అమ్చి అగి కామ్ కెర్లి పాపుమ్ జాక జెతికయ్, జో యేనుచి అగ్గ వాట్ పాపుమక సిచ్చ కెర గెల తీర్పు కెర్లన్*.

4 కిచ్చొక పాపుమక తీర్పు కెర్లన్ మెలె, అగ్గుతె సంగిలి దొర్చు జలి పున్ముమ్ అమ్చితె నెరవెర్చువ జవున్ మెనయ్. కచితె మెలె, అమ్చి అగ్గచ అనల్క నాయ్ గని దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తచి నెక్కికయ్ కో ఇండుమచి గే, అమ్మి.

5 మాములుమ్ మాన్సుచి బుద్దిక, ఈంజ అగ్గచ అమ్చి పాపుమచి అనల్క కో జతతి గే, ఈంజయ్ లోకుమతె తిలిన్ ఎత్తిక, ఈంజ అగ్గచ అనల్ తిలిన్ ఎత్తికయ్ కోరవ జతతి, ఉచరె తత్తతి. గని దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తచి నెక్కిక కో జతతి గే, జా అత్తయ్ సిక్కినకయ్ కోరవ జతతి, ఉచరె తత్తతి.

6 ఈంజయ్ లోకుమచి, అమ్చి అగ్గచ అనల్ జర్గు కెర్లెనక కోరవ జతిసి మాన్సుక మొర్చుతె నెయెదె, గని దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తక కోరవ జతిసి అమ్క జీవు దెతిసి, నెంతుమ్ దెతిసి జా అస్సి.

7 మెలె, ఈంజ లోకుమచ, అమ్చి అగ్గచ అనల్ జర్గు కెర్లెనక కో కోరవ జతతి గే, జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుక విరోదుమ్ జా అస్సి, విరోదుమ్ కెర్తతి. దస్సె పాపుమచి అత్త తిలన దేముడుచి అగ్గుల్ సూనీతి నాయ్, కెర్లి నాయ్. నెతిర్లి.

8 మాములుమ్ మాన్సుచి జోచొ సొంత బుద్దిక, జోచొ అగ్గచ అనల్క ఇస్టుమ్ అయిలి రితి ఇండితన, దేముడుచి ఇస్టుమ్ కెరుక నెతిర్లి, జోక సర్ద కెరుక నెతిర్లి.

* 8:3 8:3 యోహాను 12:31-33 దెక, కోలోస్సయుల్ 2:15 దెక.

9 తుమ్, మాత్రమ్, మాములుమ్ మాన్సుచి పాపుమ్బుద్దిచ నెంజన్, ఈంజ ఆగ్చిచ ఆసల్క జితన నెంజన్, నాయ్ గెద? దేముడుచి నుద్ది తిలి ఆత్మ తుమ్చి పెట్టి అస్సె జలె, జోచి అత్తుకయ్ జితను. కేన్ మాన్సుచి పెట్టి క్రీస్తుచి ఈంజ అత్తు తయె నాయ్ గే, జో మాన్సు క్రీస్తుచో నెంజె.

10 తుమ్చి పాపుమ్చి రిసా తుమ్చ అగ్ మొర్త రిత జా అస్సి, గని క్రీస్తు తుమ్చి పెట్టి అస్సె జలె, క్రీస్తుచి పున్నిమ్చి రిసా జోచి అత్తుక తుమ్ జివ్వి అస్సున్.

11 జో యేసుక అస్సె జయ్జో దేముడు అబ్బొన్చి ఆత్మ తుమ్చి పెట్టి జితయ్ జలె, క్రీస్తు జలె జో యేసుక మొర్తు తెంతో విడ్డల్ కెర జయ్జో జో అబ్బొన్, మొర్త తుమ్చయ్ ఆగ్చి కి జయడెదె. తుమ్చి పెట్టి జితి జోచి అత్తునాబు, తుమ్చి పెట్టి జో దెతి జోచి అత్తుకయ్ జయడెదె.

యేసు తెన్ అమ్ అబ్బొన్చ పుత్తర్లు

12 జాకయ్, బాపుడ్లు, అమ్ పూచి జా అస్సుమ్. జా పూచి అమ్ కిసి కుట్టుక? మాములుమ్ మాన్సుచి బుద్దిక నాయ్, అమ్చి ఆగ్చిచ ఆసల్ జర్లు కెర్చిన్క నాయ్. జా ఎత్తి పోన్.

13 కిచ్చొక మెలె, మాములుమ్ మాన్సుచి బుద్దిక, తుమ్చి ఆగ్చిచ ఆసల్క, తుమ్ జితను జలె, అత్తుక మొర్తె. గని దేముడుచి నుద్ది తిలి ఆత్మచి సెక్తి ఈంజ ఆగ్చుచ కము గెచ్చవనయ్ గెల్లె జలె, మార్తె జలె, అత్తుక జస్సె.

14 కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి నుద్ది తిలి ఆత్మసెక్తిక ఇండితో ఎత్తి మాన్సు, జో దేముడుచి పుత్తర్లు జవుల.

15 మెలె, జోచి ఆత్మ తుమ్చి పెట్టి అయిలిన తుమ్క గెతిమాన్సుల్ కెర బియడ్డిన్ నెంజె. తుమ్చి అగ్చిచ బుద్దిచి రిసాచి బిడ్డి తెన్ తుమ్ అస్సె తంక నాయ్. జోచి ఆత్మ తుమ్చి పెట్టి అయిలిన తుమ్క జోపయింప పుత్తర్లులి కెర్చిన్. అస్సె “అంప పుత్తర్లు తుమ్” మెన్ జో అమ్క దెకితయ్, చి “ఓ బ, ఓ బ” మెన్ జోక అమ్ ఉంక్రయిలె, కిచ్చొ సెక్తిక ఉంక్రయితనుమ్ మెలె,

16 జోచ బోదల్ అమ్ జలిన్చి రిసా, జోచి సొంత ఆత్మ అమ్చి అత్తుతె జోచ బోదల్ మెన్ సాచి దెతయ్చి, దస్సి ఉంక్రయితనుమ్.

17 అస్సె, జోపయింప బోదల్ జలమ్ మెలె, జోచి పుత్తున్ జలొ క్రీస్తు తెన్ జో దేముడుక తిలిన్తె అమ్క వాబు జెయెదె. జా వాబు అమ్క కిసి నేడెదె మెలె, జో యేసు సేడ్ల బాదల్తె అమ్ బెద ఓర్పువ జా జస్సె, జోచి వరలోకుమతెచి ఉజడితె జో గపురుమ్ జతినతె కి బెదమదె.

18 జలె, బాదల్ సేడ్చిచి రిసా, చి యేసు తెన్ అమ్ గపురుమ్ జతినచి రిసా కిచ్చొ మెంతన్ మెలె, దేముడు జా ఆకర్ దీనిక అమ్క కెర్చి గపురుమ్చి రిసా ఉచర్లె, ఈంజ ఉగుమ్చ బాదల్ కెత్తి జలెకి కిచ్చొ నెంజె.

19 జో దేముడుచ పుత్తర్లు అమ్ జలిన్, జా దీనిక అమ్ గపురుమ్ జతినతె పూర్తి రుజ్జు జతె ఎదక జెర్మయిలన్ ఎత్తి, ఆస తెన్ రకితె అస్సె.

20 కిచ్చొక మెలె, తయార్ జలిన్ ఎత్తి అగ్గె తెంతో కిచ్చొ కిచ్చొ అల్లర్ సేడ సిక్కు జా అస్సె. జాచి ఇస్టుమ్క నాయ్, గని “కచితుమ్ నమయ్యమ్ జా అయిలె మెలె చెంగల్ కెరెందె” మెన్ దేముడుచి నెలమ్ నెరవెర్పువ జతినకయ్ “కచితుమ్ జర్లు జయెదె” మెలి రితి దయిరిమ్ తెన్ తిలి రితి రకితయ్.

21 మెలె, దేముడుచ బోదల్ పూర్తి విడ్డల్ జా గపురుమ్ జతి పాదక జెర్మయిలన్ ఎత్తి కి జా పాడె జతినతె నానెనుమ్ జతినతె సేడ్చిన్ తెంతో విడ్డల్ జయెదె.

22 తేరబోచ లెదెన్ జంక మెన్ కంట్టు పాచ జా అయిలి పాది కిసి కన్టల్ నొప్పుల్ జా టింకితయ్ గే, దస్సి, జెర్మన్ జలిన్ ఎత్తి, మొత్తుమ్ అస్సె ఎద కన్టల్ నొప్పుల్ తెన్ టింకయతయ్ మెన్ జానుమ్.

23 తెద్దిలి నాయ్ అమ్క జెతికయ్ దేముడుచి నుద్ది తిలి ఆత్మచి మొదోల్చి పంబో అమ్చి పెట్టి అస్సె. జలె, “అమ్చ ఆగ్చి, ఈంజ లోకుమ్చ బాదల్ ఎత్తి తెంతో, దేముడు అస్సె గెన్సిన, అమ్ జోచ పుత్తర్లు జలిన్, కెయ్యం పూర్తి దేసెదె? అమ్ అస్సె కెర్చి రకుక?” మెన్ అమ్ అమ్చి పెట్టి టింక టింకయ్ రకితనుమ్.

24 “అమ్చ ఆగ్చి మార్పువ కెర్చిన్ జో జర్లు కెర్చిన్కయ్ జో అమ్క రచ్చింపచ కెర అస్సె” మెన్య ఆస తెన్ రకితనుమ్. జలె, ఉచరుమ్, దెకిలిన్ జర్లు జలిన్కయ్ ‘అస తెన్ రకితనుమ్’ మెనుక బెద నాయ్. దెకిలిన్ జర్లు జలిన్కయ్ కో ఆస తెన్ రకితి నాయ్.

25 గని అస్సెక నే దెకిలిన్క ‘కచితుమ్ జర్లు జయెదె’ మెన్ అమ్క ఆస తిలి, నిదానుమ్ తెన్ రకుమదె.

అమ్చ ప్రార్దనల్తె కి దేముడుచి నుద్ది తిలి ఆత్మ అమ్క తోడ్ తతిన్

26 దేముడుచి నుద్ది తిలి ఆత్మ అమ్క సెక్తి నెంజలిన్ ఎత్తితె కి అమ్క తోడు తత్తయ్. ప్రార్దన కెరుక జలె, కిసి ప్రార్దన కెర్చొగే నేనుమ్, గని దేముడుచి నుద్ది తిలి ఆత్మ సొంత అమ్చి పెట్టి అమ్చ ప్రార్దనల్తె బెద అమ్ లట్టుబుక నేస్చిన్, నంగుక నెతిర్చిన్క తోడు తత్తయ్, అమ్క నెకడ్తయ్, చి అమ్ నంగుక నెతిర్చిన్క లట్టుబుక నేస్చిన్క అమ్చి పెట్టి అమ్ టింకితిన్చి అర్దుమ్ బెదయతయ్.

27 జలె, జోచి నుద్ది తిలి ఆత్మ అమ్ జోచయ్ జల అమ్చ ప్రార్దనల్తె తోడు తా, దేముడుచి ఇస్టుమ్ తిలిన్ ఒత్త బెదయతయ్. జోచి ఆత్మ కిచ్చొ అర్దుమ్ బెదయతయ్ గే జొయ్య జాన్. దస్సి, అమ్చి పెట్టి తిలిన్ ఎత్తి, వరిచ్చ కెర్చొసాచి ఆత్మ సొంతయ్ అమ్చ ప్రార్దనల్తె అమ్క తోడ్ తత్తయ్, బెదితయ్.

దేముడు అమ్క జిన్యతిన్ డిట్టుమ్ కెర్చిన్

28 అస్సె కిచ్చొ దయిరిమ్ జతనుమ్ మెలె, దేముడుక ప్రేమ కెర్చనక, మెలె జోచయ్ జంక మెన్ దేముడు జోచి ఇస్టుమ్క బుకార్లనక కిచ్చొ బాదల్ అయిలె కి, జేమ్ బాదల్తె కి చెంగల్ పలితుమ్ దర్చి రితి జా ఎత్తి, చెంగల్క బెదిత్ రితి జో నెరవెర్పువ కెర్చయ్ మెన్ జానుమ్.

29 కో యేసుక్రీస్తుక నంపజా జో దెతి రచ్చన నజనుక గే జో దేముడు అగ్గె తెంతో జాన్. జలె, జోచో సొంత పుత్తున్ యేసుచ రిత అమ్ జంక మెన్ అమ్కయ్ జో నిసాన్, జా జర్లు కెరుక ఒప్పున్. దస్సి, అమ్ ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ బాపుడ్డిన్ జలనక యేసు తొల్పర్ జలన్.

30 జలె, ‘యేసుచ రిత జతు’ మెన్ జో కక్కు కక్కు నిసాన్ గే, జోపయింక బుకార్లన్. కక్కు కక్కు బుకార్లన్ గే, జోపయింపి పాపుమ్ పుంప ‘అస్సె తెంతో పున్నిమ్ జా అస్సె’ మెలి రితి దెకిలిన్, చి కచి కచి పాపుమ్ పుంప ‘పున్నిమ్ జా అస్సె’ మెలి రితి దెకిలిన్ గే, “జోపయింక వరలోకుమతె కడ నెయిందె, అంచి ఉజడితె అంచి గపురుమ్తె బెదయిందె” మెన్య ఒప్పున్, చి జర్లు కెరెదె.

31 జలె, ఈంజ ఎత్తి బెదవ కిచ్చో మెనుమ? దేముడు అమక తేడు అన్నె జలె, కో అమక పాడె కెరుక తెరితి! నెత్తిరి!

32 జోహో సొంత పుత్తునక బాదల్ నే పిట్టయెతె, అమ్మ ఎత్తిజనక పాపుమ్ తెంతో రచ్చించువ కెర్తె రిసా జోక బలి కెర మొర్రుతె సార్చ కెర దిలో. అమ్మచి ఉప్పిరి జోపయింక తెద్ది ప్రేమ తిలి జలె, జో పుత్తునక దెలిసి ఎత్తితె అమక కి వాట దెయె నాయ గే? దెయెదె.

33 దేముడు నిసాన్లచి ఉప్పిరి కో కిచ్చోయ నెంద వయడుక తెరితి గే? కోయ నెత్తిరి! జో దేముడు సొంతయ అమ్మచి పాపుమ్ పుంచ అన్నె. అమ్మక 'పున్మిమ్' మెలి రెతి దెకితయె.

34 అమ్మ జో నిసాన్లనక కో తీర్పు కెర, నానెనుమతె తద్రపుక తెరితి గే? కో నెత్తిరి! మొర అన్నె ముక్కిమక అన్నె జీవ జా ఉట్టిలో క్రీస్తు జలో యేసు అబ్బిన దేముడుచి ఉజెతె పక్క వెన అన్నె. జోయ్య అమ్మక సిచ్చ దెయెదె గే? నాయ. జో సొంత అమ్మచి పచ్చెనచి తీర్పు సంగితయె.

35 జలె, క్రీస్తుచి ప్రేమ తెంతో కో జలెకి కిచ్చో జలెకి అమ్మక పిట్టవ కెరుక తెరితి గే? జోపయింక అమ్మక వీడువ కెరుక బాదల్ జవున తెరితి గే? ఇర్కుల్ జవున తెరితి గే? మాన్సుల్ కెర్తె గోనల్ అల్లర్ తెరితి గే? మువ్వె తతిసి జవున తెరె గే? పాలల్ నెంజలిన్ జవున తెరె గే? ప్రమాదల్ జవున తెరితి గే? మొర్రి సిచ్చ జవున తెరె గే? కిచ్చోయ అమ్మక జోక వీడువ కెరుక నెత్తిరి!

36 దేముడుచి కొడెతె పూర్ణమ్ రెగ్గయెలి రెతి,
 †“తుచి నాచిది రిసా ఒండి మెద్దెనె అమ్మక మార్తతి,
 ‘కండ కత మెండల్ జేవే’ మెలి రెతి అమ్మక దెకితతి”
 మెన రెగ్గ అన్నె.

37 జో అమ్మక ప్రేమ కెర అమ్మచి పాపుమ్ వయలొసాచి నెక్కిక ఇన బాదల్ ఎత్తితె అమ్మ పూర్తి జీన అన్నెమ్మ, జీనుమెదె.

38 అమ్మక కిచ్చో పూర్తి దయిరిమ్ మెలె, మొర్రు జవున, జీవ తతిసి జవున, కేన్ లోకుమచ దూతల్ జవున, బూతల్ జవున, అప్పె జర్గు జతిసి జవున, వడ్డొక జర్గు జతిసి జవున, కేన్ లోకుమచ నెక్కిక జవున,

39 ఈంజ లోకుమక ఉప్పిరి తిలిసి జవున ఎట్టో తిలిసి జవున, జెర్మన జలిసి అన్నె కిచ్చో జలెకి, అమ్మచో ప్రమె జలో క్రీస్తుయేసు అమ్మక దొర్కు కెర్తె దేముడుచి ప్రేమ తెంతో వీడువ కెరుక నెత్తె మెన అంక పూర్తి దయిరిమ్ అన్నె.

9

దేముడు పూర్ణమ్ నిసాన్ల యూదుల్

1-2 అంచి వెట్టి ఒగ్గర్ దుకుమ్ బాద కెడ్డొడ్ తెదొడ్ తా- గెతయె. నిజామ, క్రీస్తుచో మాన్సు అవే నెత్తిమ్ సంగితసి. జా దుకుమచి రిసా అంచి అత్తుతె దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు అంక సాచి జతయె.

† 8:36 8:36 క్రీస్తున 44:22. * 9:4 9:4 ‘ఇస్రాయేలులు’ మెలి, తోలితో యాకోబు పూర్ణమ్చె ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు జా నామ్ తిలో, అదికారుమ్ 32:28. వడ్డొ జోపయించి నెకుమ్ మొత్తుమ్క ‘ఇస్రాయేలులు’ మెన నాన్ తిలన్. † 9:4 9:4 నిర్ణయకాదుమ్ 33:18-23. ‡ 9:4 9:4 అదికారుమ్

15:18, 17:1-21, 28:13, నిర్ణయకాదుమ్ 2:24, 6:2-8, 19:5, 34:10-27, సమాయేలు దొన్చి పున్కుమ్ 23:5. § 9:4 9:4 నిర్ణయకాదుమ్ 20:1-17, ద్విత్వియోపదేశ కాదుమ్ 5:1-22, 10:1-5. * 9:4 9:4 నిర్ణయకాదుమ్ 25-31 అద్యయల్. † 9:4 9:4 యెనయా 53 అద్యయమ్, యర్దీయా 23:5-6.

‡ 9:5 9:5 నెంజలి, ‘ఎత్తిచి ఉప్పిరి అదికారుమ్ తిలో’ దేముడు జోయ్య. జోపయింక జెయ్యి... § 9:6 9:6 మెలి ‘యాకోబు’. * 9:7 9:7 యాకోబుక అబ్రాహమ్ మంత్రె అన్నె; అబ్బినచో అబ్బిన జయెదె. † 9:7 9:7 అదికారుమ్ 21:12. అబ్రాహమ్చి తేర్పె సారాక బోదల్ నెంజలికయె, ‘అంచి గెతిమాన్సు జలె పోగరు తెన్ అంచి నాన్ బోద పాయ’ మెన సారా సంగితకయె, అబ్రాహమ్ దస్సి కెర్తె, చి ‘ఇస్రాయేల్’ మెన పుత్తు పాయలెన్. అదికారుమ్ 16 అద్యయమ్.

‡ 9:8 9:8 తేర్పె సారాచి గెతిమాన్సు పోగరు తెన్ అబ్రాహమ్ పాయలో పుత్తున్ ఇస్రాయేల్ ఆగుతె జెయ్యెన్ జలోయె జయెదె. మాన్సుచి ఇస్రాయేల్ పాయలొసా జోచి రిసా మామలమ్ అబ్రాహమ్చి నెకుమతె జెర్మనక ఇస్రాయేల్చి పెట్టి జెర్మన, ఇస్రాయేల్చి నెకుమచి టాలె జయెదె. § 9:8 9:8 ఇస్రాయేల్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి ప్రమానుమకయె జెర్మనొసాచి రిసా ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి ప్రమానుమ్ నంవ కెర్తెనక, మెలి యేసుక్రీస్తుక నంవ కెర్తెనకయె ఇస్రాయేల్చి పెట్టి జెర్మనక ఇస్రాయేల్చి నెకుమచి టాలె జయెదె. * 9:9 9:9 అదికారుమ్ 17:19-21, 18:10, 14.

3 అంచి దుకుమ్ కిచ్చొక మెలె, జయ్యె నెకుమతె అవే జెర్మలి రిసా జేవే అంచ సొంత మాన్సుల్ అంచ బాపుడ్తు జవులె, చి జోపయింక ‘యేసుక్రీస్తుక నంవజతు’ మెన అంక కెర్తె అన మెలె, అవే క్రీస్తు తెంతో పిట్టవ జా నానెనుమతె గెలి జోచి రచ్చన జోపయింక దొర్కు జతి జలె, జోచి ఉప్పిరిచి అంచి ప్రేమక జోపయింక తెంతో విడ్డల్ జతయె.

4 జోపయించి రిసా కిచ్చొక అంక తెద్ది అన అన్నె మెలె, ‘అంచయె మాన్సుల్ జా అంకయె బక్తి కెర్తె, అంచి గప్పురుమ్ దెకయెతు’ మెన దేముడు పూర్ణమ్ నిసాన్ల * ఇస్రాయేలులు జోచి పుత్తర్పులు జతి జోచి † ఉజెడి, జోపయించి నెడిమి తతి వరుమ్ పూర్ణమ్ తెంతో దేముడు జోపయింక జోచి ‡ ప్రమానుమ్ కోడు దిలన్, జోచి § ఆగ్నల్ దిలన్, జోచి * బక్తి కెర్తె ఆగ్న దిలన్, † రచ్చించువ కెర్తెసా జెంక దిలిచి రిసాచ ప్రమానల్ దిలన్.

5 అబ్రాహమ్, ఇస్సాకు, యాకోబు జోపయించయె పూర్ణమ్చ. అన్నె, జో మాన్సు జలిన్చి జెర్మనక దెకిలె, జోపయించి నెకుమతె రచ్చించువ కెర్తెసా జలో క్రీస్తుయె జెర్మనల్. ‡ ఎత్తిచి ఉప్పిరి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక జోబర్! కెయెక తెయెక జోపయింక గప్పురుమ్ తవున్! అవేన్.

6 గని యూదుల్ ఒగ్గర్జీన్ అన్యాయమ్ జలిసి దెకిలె ‘దేముడు పూర్ణమ్ సంగిలి ప్రమానుమ్ కోడుక పిట్టి’ మెన తుమ్ ఉచర నాయ. పిట్టి నాయ. కిచ్చొక ఇన్ మెంతసి మెలె, § ఇస్రాయేలుచి నెకుమతె జెర్మనలతె సగుమ్జీన్క ‘ఇస్రాయేలులు’ మెనుక నెంజె.

7 * అబ్రాహమ్చి నెకుమతె జెర్మనల సగుమ్జీన్క ‘జోపయించ బోదల్ జవులె’ మెనుక నెంజె. అబ్రాహమ్చి పెట్టిచ సగుమ్జీన్ జోచి నిజామచ బోదల్ నెంజలిన్చి అర్థమ్ కిచ్చో మెలె, పూర్ణమ్ దేముడు అబ్రాహమ్క,

† “తుచి నెకుమచ ఎత్తితె ఎక్కి ఇస్సాకుచి తెడి జెర్మనలకయె ‘తుచయె’ మెనిందె”
 మెన ప్రమానుమ్ సంగిలన్.

8 ఈంజ టాలెచి అర్థమ్ కిచ్చో మెలె, మాములమ్ ‡ ఆగ్న జెర్మనక జోచి నెకుమతె జెర్మనల నాయ, గని దేముడుచి § ప్రమానుమ్కయె జెర్మనలక ‘అబ్రాహమ్చి నెకుమచ’ మెనుక జయెదె.

9 జా ప్రమానుమ్ సంగిలి పొది దేముడు అబ్రాహమ్క,
 * “సంగిలి సమయమ్ జా అయేలి మెలె, అవే అన్నె జెయెదె,

చి సారాక పుత్తుచి జెర్మెదె”

మెన ప్రమానుమ్ సంగిలన్.

10 జా ఏక్, అన్నె, అమ్మచో పూర్ణమ్చో ఇస్సాకుచి తేర్పె రిబ్బా జో ఎక్కి మున్సున్ తెన్ కల్వల్క అంగి జలి పొది,

11 జేవ్ కల్వల్ ఇన్నె నే జెర్మితె అగ్గె, జోవయింతె కో నత్తిమ్ కో పాపుమ్ కెరుక నేతయ్ జలెకి, 'కచ కమొచి రిసా నాయ్, గని కక్క నిసాన్ల అంచి ఇస్టుమ్ తయెదె గే, జోవయింకయ్ నిసాన్ మెన మాన్యుల్క నిసాన్ బుకార్తి జోచి ఇస్టుమ్ జెయిమ్ జంక మెనయ్,

12 రిబ్బాక దేముడు,
†“దకిలోచి సేవ వెల్లో కెరెదె”

మెన సంగిలన్.

13 అన్నె, అన్నెకతె జో,

‡“దకిలో జలో యాకోబుక ప్రేమ కెర్తయ్,
గని వెల్లో జలో ఏనాపుక విరోదుమ్ జలయ్”
మెన రెర్తయలన్.

14 జలె, అమ్ కిచ్చో మెనుక? ఎత్తి, అదికారుమ్ తిలో దేముడు కెర్తినక 'నాయమ్ నాయ్, నత్తిమ్ నాయ్' మెనుక జయెదె గే? జయె నాయ్. దస్సి మెనుక నాయ్.

15 కిచ్చొక మెలి, మోసక జో,
§“కచి ఉప్పిరి దయ తియిదె గే, తియిదె.
కక్క కనూరుమ్ దెకిన్దె గే, దెకిన్దె”
మెన సంగిలన్.

16 కేన్ మాన్యుచి ఇస్టుమ్తె నాయ్, కేన్ మాన్యుచి కమొతె నాయ్, గని దేముడుచి దయతె.
17 అన్నె, దేముడుచి కొడొతె రెగిడ్లి రితి, పడ్డో ఇస్రాయేలుల్క అల్లరి కెర్తె తిలో బగుప్తు దేనిమ్చో రాడ్ జివ్ తిలో పరో రానొక దేముడు,
*“ఒండి లోకుమ్తె అంచి నావ్ సాడువ జవున్ మెన, తుచితె జల్లు జతి కామ్తె అంచి సెక్తి దెకయతి రిసాయి తుక అవ్ బీచడ అస్సి”
మెన సంగ తెర్తయలన్.

18 కచి ఉప్పిరి జోచి దయ తియెదె గే, జోచి ఇస్టుమ్. కచి జివ్ రాడ్ కెరెదె గే, జోచి ఇస్టుమ్!

19 దస్సి సంగిలె, “దస్సి జలె, దేముడుచి ఇస్టుమ్క జో కెర్తిన జోచి పూచి. జాకయ్, జో కీసి కక్క పాపుమ్ వయడుక జయెదె! అమ్ రచ్చించువ జంక జోచి నెలమ్ నెంజెలి, కీసి అమ్చి పూచి జయెదె! జా పాపుమ్ వయుక కీసి అమ్చి పూచి జయెదె!” మెంతె,
20 గని, ఓ మాన్యు, తుయి కొన్నె, చి దేముడుచి కొడుక జబాబ్ అన్నె దెతె! మత్రిక తెయార కెర్తె గేడి జాక తెయార కెర్తె కుమ్మరొక †“కిచ్చొక ఈంజయి రూపుమ్ అంక దిలదె?”
మెన పునెదె గే?

21 నాయ్. జా మత్రిచి ఉప్పిరి కుమ్మరొక పూర్తి అదికారుమ్. జయ్యి మత్రిబెండక సూటిచి గవురుమ్చి కెరెదె గే, గవురుమ్ నెంజెలి కామ్చి రిసాచి కెరెదె గే, జోచి ఇస్టుమ్.
22-23 జలె, పాపుమ్చి ఉప్పిర్చి జోవయింబి కోపుమ్ దెవక మెన, జోచి సెక్తిచి రుజ్జు దెవక మెన దేముడుక ఇస్టుమ్ జలెకి, జోచి పరలోకుమ్చి ఉజడితె, గవురుమ్తె పడ్డొక బెదెదనుక మెన జో అగ్గె తెంతో నిసాన్ల గేడివొక జో కెర్తి ఎదివాట్ దయ జానతి ఎదర జోవయింబి సిచ్చ జత నాసెనుమ్తె గెత, గేడివో ఒండి పాపుమ్ జో మదెన ఒగ్గర్ సేంపు ఒర్పువ జా రకితె తిలె, జోచి దయ!

24 జో ఎదివాట్ దయ కెర్తె నిసాన్ల గేడివో కొన్నె మెలి, అమ్మ. అమ్ కొన్నె మెలి, యూదుల్ తెంతో అమ్ సగుమ్జినక జో బుకారా అన్నె, గని యూదుల్ నెంజెలన తెంతో కి అన్నె మాన్యుల్క బుకారా అన్నె.
25 జోచ కబుర్లు పూర్తుమ్ సంగితె తిలో హోసయ అత్తి దేముడుచి కొడొతె రెగిడ్లి రితి,
‡“‘అంచయ్ మాన్యుల్’ మెన అవ్ అగ్గె నే సంగిలనక తెదొడ్క ‘అంచయ్’ మెనిందె.
అవ్ అగ్గె ప్రేమ నెంజెలిన్క ‘అవ్ ప్రేమ కెర్తిన’ మెనిందె.”
26 §“అన్నె, ‘తూమ్ అంచ మాన్యుల్ నెంజును’ మెన అగ్గె జో సంగిలి టాన్తె తెదొడ్క ‘జివ్ తిలో, జివ్ దెతె’ దేముడుచి పుత్తర్లు జేవ్ మెన మాన్యుల్ సంగుల.”
27 అన్నె, ఇస్రాయేలులు మెలి అమ్చి యూదుల్చి రిసా దేముడుచి కబుర్లు సంగితె తిలో యెసయా పూర్గుమ్చో కిచ్చో నాడువ కెర్తె రితి జలన్ మెలి,
*“నముద్రుమ్చి ఒడ్డుచి ఇన్కుచి గడ్డల్ కెత్తి జవుల గే, ఇస్రాయేలుచి పుత్తర్లు జల యూదుల్ దస్సి ఎత్తివాట్ జన్ జవుల.
గని జోవయింతె సేసిల రిత ఎక్కి దొస్సి రిత రచ్చించువ జవుల.
28 కిచ్చొక మెలి, ఈంజ లోకుమ్చి మాన్యుల్చి ఉప్పిరి కిచ్చో సిచ్చుచి తిర్పు ప్రబు ఉచరెదె గే, నత్తు తెన్ తంద్రతెన్ జో జల్లు కెరెదె.”
మెన రెర్తె అన్నె.
29 అన్నె జా నే జతె అగ్గె తెంతో జో యెసయాచి అత్తి జో దేముడు ప్రబు రెర్తయలి రితి జల్లు జా అన్నె. కిచ్చో మెన మెలి,
†“అమ్క సిచ్చ నే జత బోదల్ సగుమ్జన్ సెక్తి రితి పరలోకుమ్చి ఎత్తి, అదికారుమ్ తిలో దేముడు ప్రబు నెలవ్ దెతో నాయ్ జలె,
‡సాదోమ అన్నె గొమెరా పట్టల్చి రితి సిచ్చ జా కుడ్డె నాసెనుమ్ జతమ్”
మెన రెగిడ్లి కోడు.
30 జలె, కిచ్చో మెనుక? ఈంజయి. నత్తిమ్ వాట్ నే చజల యూదుల్ నెంజెలన దేముడు దెతి పున్సిమ్ జా అస్సి. కీసి మెలి, నముకుమ్ వాట్. యేసుక్రీస్తుక నంపజలి వాటు.
31 గని అగ్గల్ వాట్ పున్సిమ్ జంక ఉచర్ల అమ్చి ఇస్రాయేలుల్ మెలి యూదుల్ అగ్గల్చి కమ్మెవాట్ పున్సిమ్ ఇండుక నెత్త అగ్గల్ తిలిసి నెరవెప్పువ నే కెర, ఒడువ జల.
32 నముకుమ్ వాట్ నాయ్ గని కమ్మ వాట్ రచ్చన దొర్కు కెరనుక ఉచర్ల. వట్టెచో పత్తె పిన్ సేడ్ల రిత జా ఒడువ జా అస్సి.
33 వట్టెచో పత్తురు మెలి, యేసుక్రీస్తు. యేసుక్రీస్తుచి ఉప్పిరి నంపజతిన్ నే జతిచి రిసా అన్నె కోడుతె తిలి రితి. కేన్ కోడు మెలి,
§“ఈందె, ‘సీయోను’ మెలి అమ్చి యూదుల్చి వట్టె ఏక్ పత్తురు అవ్ గల్తెన్.
జేవ్ నంప నెంజ జో పత్తె, జో సాప్రయ పిసిర సేడుల.

† 9:12 9:12 అదికారుమ్ 25:23. ‡ 9:13 9:13 మలాకి 1:2-3. § 9:15 9:15 నిర్గమకాండుమ్ 33:19. * 9:17 9:17 నిర్గమకాండుమ్ 9:13-16. † 9:20 9:20 యెసయా 29:16, 45:9. ‡ 9:25 9:25 హోసయ 2:23. § 9:26 9:26 హోసయ 1:10. * 9:27 9:27 యెసయా 10:22, 23. † 9:29 9:29 యెసయా 1:9. ‡ 9:29 9:29 అదికారుమ్ 13:13, 18:20, 19:24-25. § 9:33 9:33 యెసయా 8:14, 28:16, యోవేలు 2:32.

గని జోచి ఉప్పిరి కో జో నముకుమ్ తివుల గే,
జెచ్చి కచితుమ్ లాజ్ జతి నాయ్, ఓడువ జతి నాయ్”
మెన రెగ్గ అస్సె.

10

యేసుక్రీస్తుకయ్ నంపజలికయ్ రచ్చించువ జంక జతిన్
1 బాపుడ్లు, నంపనెజలి అమచ యూదుల్చి రిసా
“జేవ్ కి నంపజా రచ్చించువ జతు” మెన అంక జివు డడ్డ
దేముడుక అవ్ ప్రార్థన కెరె తత్తసి.

2 నిజమి దేముడుచి సేవ కెరుక యూదుల్ ఆన తెన్ అస్సి
మెన అవ్ సాచి జతసి, గని జో దెతి రచ్చన కీసిచి గే అర్దుమ్
నే కెరన పొరపాల్ జా గచ్చి అస్సి.

3 మెలె, దేముడు దెతి పున్నిమ్ కేన్ వాటు దొర్పు జతయ్
గే, అర్దుమ్ నే కెరంత జోవయిచి సొంత సెక్తిక పున్నిమ్ జంక
ఉచర. దేముడు పున్నిమ్ దెతి వరుమ్ నజనతి రితి దాక్
కెరంతి నాయ్.

4 మెలె, ఎక్కి క్రీస్తుచి, తెడి అగ్గల్ సీకడ్డి పున్నిమ్ దొర్పు
జతయ్, అగ్గల్తె కోర్వ జా జలిసి కుట్టయ్తోసా నెరవెర్పువ
కెర్రెసా జొయ్యి, చి జోచి ఉప్పిరి కో జోవయిచి నముకుమ్
తివుల గే, జోవయిచి పాపుమ్ జో వుంచెదె.

5 మోసేచి అత్తి రెగిడ్డిసి ఏక్ కిచ్చి అస్సె మెలె,

* “అగ్గల్తెచి పున్నిమ్ కో పూర్తి నిదానుమ్ ఇండుల గే,
జేవ్చి తెన్ జివుల”
మెన రెగ్గ అస్సె.

6 † గని నముకుమ్ వాట్ పున్నిమ్ జతినిచి రిసాచి ఏక్ కోడు
ఉచరుమ్. “పరలోకుమతె కో వెగ గెచ్చుల? ‘క్రీస్తుక ఉత్తవ
కడ అన్తి రిసా’ మెనుమ్.”

7 నెంజెలె, “బూలోకుమక ఎట్టో లోకుమతె కో ఉత్త గెచ్చుల?”;
‘క్రీస్తుక మొర్పు తెంతో వెగవ కడ ఆనుక’ మెనుమ్. నాయ్,
దస్సి మెన నాయ్.

8 నముకుమ్ వాట్ చి రచ్చనచి కోడు కేనె గెతిసి నెంజె, కిచ్చి
కామ్ కెర్రిసి నెంజె. రచ్చన దూరి నాయ్. రచ్చనచి కోడు పాసి
అస్సె. తుమ్చి చొడితె, తుమ్చి ఎట్టి అస్సె. మెలె, క్రీస్తుచి
ఉప్పిరిచి నముకుమ్చి రిసా అమ్ సుబుమ్ కబుర్ బోదన
కెర్తనుమ్. జయ్యి కోడు.

9 మెలె, యేసుక ‘పరలోకుమచొ ప్రబు జొయ్యి’ మెన
మాన్చుచి మొక్కె కో సంగ ఒప్పన, ‘మొర్పు తెంతో’ దేముడు
అబ్బిసి జోక విడ్డల్ కెర అస్సె జయడ్లన్ మెన పెట్టి నిదానుమ్
నంపజవుల గే, జెచ్చి రచ్చించువ జవుల.

10 కిచ్చిక మెలె, ‡ మాన్చు జోచి పెట్టి నంపజలి, జోచి పాపుమ్
వుంచి జయెదె. జోచి చొడి ఒప్పనై, జో రచ్చించువ జయెదె.

11 దేముడుచి కొడతె రెగ్గయ్లన్ ఉప్పిరి ఏక్ దెకిలమ్.
కిచ్చి మెలె,

§ “జోచి ఉప్పిరి జోచి నముకుమ్ తిలో కేన్ మాన్చుక్కి
కచితుమ్ లాజ్ జతి నాయ్ ఓడువ జతి నాయ్”
మెన రెగ్గ అస్సె.

12 కొన్చ మెలె, యూదుల్క గ్రిసు దేసిమ్చ సుదల్క కక్కుయ్
దేముడు తేడ దెకె నాయ్. జొయ్యి ప్రబు ఎత్తికయ్ ప్రబు, చి

జోక నంపజా, జో దెతి రచ్చన నజితో ఎత్తి, మాన్చుక జోచి
వరుమ్ జో దెయెదె.

13 దేముడుచి కొడతె రెగ్గయ్ల రితి;

* “ప్రబుచి రచ్చన నజనతో ఎత్తి, మాన్చు
తుచితెయి రచ్చన అస్సె మెన ఒప్పన
రచ్చించువ జయెదె”
మెన అస్సె.

సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తి వూచిచి రిసాచి కోడు
14 జలె, మాన్చుల్ క్రీస్తుక నంప నే జలె, జోవయిచి రచ్చన
కీసి నజుల! జోచి రిసా నే సూన తిలె, జోక కీసి నంపజవుల!
కో బోదన కెరుక నే గెలె, కీసి జోచి రిసా సూనుల!

15 అస్సి దేముడు నే తెర్తయ్లె, మాన్చుల్ కీసి జోచి బోదన
కెరుల! దేముడుచి కొడతె రెగ్గయ్ల రితి;

† “సుబుమ్ కబుర్ కో బోదన కెరుల గే,
జోవయిచి చట్టో కెర్రి సూటి!”
మెన అస్సె.

16 గని సూన్ల అమచ ఇస్రాయేలుల్ ఎత్తిజిన్ నంపజా అస్సి
మెన ఉచర నాయ్. యెనయాచి అత్తి దేముడు అస్సె
రెగ్గయ్ల రితి;

‡ “ప్రబు, అమ్ సూనయ్లిసి కో నంపజా అస్సి?”
మెన రెగిడ్డి కోడు.

17 జలె, కొడో సూనయ్లికయ్ మాన్చుల్ నంపజవుల.
జేవ్ కిచ్చి సూనుక మెలె, క్రీస్తుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్
సూనవ బోదన కెర్రిసి.

యూదుల్ ఒగ్గరజిన్ సూనుక నెసిలిన్

18 జలె, అమచ యూదుల్క ‘సుబుమ్ కబుర్ సూన తతి
నాయ్ గే?’ మెన అవ్ పునితసి. సూనయ్ అస్సి. జా
ఒండి లోకుమతె సూనయ్ జలిన్చి రిసా దేముడుచి కొడతె
రెగ్గయ్ల ఏక్ కోడు బెదితయ్.

§ “జోవయిచి అవాడి ఒండి లోకుమతె సూనయ్ జా అస్సె,
ఎత్తి దిక్కుతె కెర్రి దూరచి జలికి,
జోవయిచి కొడో సూనయ్ జా అస్సి”
మెన రెగ్గ అస్సె.

19 జలె, అవ్ అస్సి పునితసి; ‘ఇస్రాయేలు ప్రెజల్ అర్దుమ్
కెరంతి నాయ్ గే?’ మెన పునితసి జలె, మోసేచి అత్తి
దేముడు,

* “అంప యూదుల్ నెంజిలనక తుమ్ యూదుల్ గోన జతి
రితి కెరెదె,
బుద్ది నెంజిల దేసిమ్చచి ఉప్పిరి తుమ్క కోపుమ్ జెతి రితి
ఏక్ కామ్ జర్గు కెరెదె”

మెన యూదుల్ నెంజిలన నంపజలిన్చి రిసా యూదుల్ గోన
జతిన్చి రిసా రెగిడ్డి కోడు.

20 పడ్డె, యూదుల్ నెంజిలన క్రీస్తుక నంపజా దేముడు తెన్
బెదితిన్చి రిసా అస్సె సొమ్మచి కోడు దేముడు యెనయాచి
అత్తి రెగ్గ అస్సె.

† “అంక చజాక నే ఉచర్లన, అంక చజ అస్సి.
అంచి రిసా నే పునిలనక, అవ్ డీన అస్సి”
మెన రెగిడ్డి కోడు.

21 గని అమచ ఇస్రాయేలుల్చి రిసా జోచి అత్తి కిచ్చి రెగ్గ అస్సె
మెలె,

* 10:5 10:5 బేదియకాండుమ్ 18:5. † 10:6 10:6 6-7 ద్విత్వియాపదేశ కాండుమ్ 30:12-14చి కోడు పవులు ఇన్సె బెదయ్తయ్. ‡ 10:10 10:10
నెంజెలె, మాన్చు జోవయిచి పెట్టి నంపజా జోవయిచి చొడి ఒప్పనై, జోవయిచి పాపుమ్ వుంచి జయెదె, జో రచ్చించువ జయెదె. § 10:11 10:11 యోవేలు
2:32, రోమియల్ 9:33. * 10:13 10:13 యోవేలు 2:32. † 10:15 10:15 యెనయా 52:7. ‡ 10:16 10:16 యెనయా 53:1. § 10:18
10:18 క్రీస్తునలు 19:4. * 10:19 10:19 ద్విత్వియాపదేశ కాండుమ్ 32:21. † 10:20 10:20 యెనయా 65:1. ‡ 10:21 10:21 యెనయా 65:2.

“కోడు నే నూనత ఇస్టుమ్ అయిలి రితి బుల్ల ప్రజల్క
ఒండి మెద్దెన అత్తో చంపొ కెర బుకార్ల తిలయ్,
గని ఆవ్ దెతి వరుమ్ నెసిల్”
మెన రెగ్ల అస్సె.

11

యూదుల్క దేముడు పూర్తి నే ములిలిన్

1 అప్పె కిచ్చొ పునీతసి? జోవయించ యూదుల్క దేముడు
పూర్తి ముల అస్సె గే? నాయ్! ఆవ్ సొంత కి ఇస్రాయేలుడు,
అబ్రాహామచి సెకుమతె జెర్మిలోసా, బెన్యామీను చి తెగతె
జెర్మిలోసా.

2 జో దెతి రచ్చన తంక మెన జో అగ్గె తెంతో జాన్ల
నిసాన మాన్యుల్క దేముడు ములి నాయ్. జా పొదిచ
ఇస్రాయేలుల్క రిసా కిచ్చొ మెన దేముడుచి మొక్కె ఏలియా
పూర్మువో ఏడ తిర్పు సంగిలన్ గే దేముడుచి కొడెతె అస్సె.

3 “ప్రబు, తుచ కబుర్లు సంగితసక మార అస్సె.
తుచి నావ్ తెన్ బందిల గుడివో బొనుడవ అస్సె.
అప్పె ఆవ్ ఎక్కిలొయి తుచ కబుర్లు సంగితోసా అస్సె,
చి అంక కి మారుక కోర్వ జతతి”
మెన ఏలియా ఏడ్డన్.

4 గని దేముడు జోక
“బయలు దేముడు” మెలోసాక నే జోకరె అంకయ్
నిదానుమ్ తత్తు మెన సత్తు వెయిల్జన్ యూదుల్
జా పాపుమతె నే సీడ్లి రితి పిట్టవ అస్సె”
మెన సంగిలన్.

5 అప్పె కి దేముడుచి దయక జో నిసాన సేనిల యూదుల్
అస్సె.

6 గని జోవయించి రచ్చన కమ్మెవాట్ నాయ్, గని జోచి దయ
వాటు జోవయింక దొర్కు జా అస్సె. కమ్మెవాట్ నాయ్,
నెంజెలి దయ మెన సంగితిక, దయ జయ్ నాయ్.

7 జలె, కిచ్చొ రుజ్జు డిస్రయ్ మెలి, జేవ్ చజాక ఉచర్లసి
అమచ ఇస్రాయేలుల్క పిట్ట అస్సె. జోవయింతెక్క దేముడు
నిసాన్లన్ గే, జోవయింక దొర్కు జా అస్సె, గని తిలసక
జోవయించి జేవ్ రాడ్ జా గెచ్చ, జా రచ్చన జేవ్ నజనుక
నాయ్.

8 దేముడుచి కొడెతె రెగ్లయలి రితి;

“అప్పె ఎద కి ‘దెకుత్ నాయ్, నూనతు నాయ్’ మెనయ్,
జేవ్ గుడ్డి బేయ్లో తతి రితి, జుమితన తతి రితి,
దేముడు జర్గు కెర అస్సె”
మెన రెగిడ్లి కోడు.

9 వడ్డె, దావీదు పూర్ముచొచి అత్తి రెగిడ్లి రితి కి;

10 “జోవయించి విందు అన్మిమ్ జోవయింక బొను జలి రితి
జా,
జోవయింక దెర్పు సేడవ్ను, సిచ్చ అస్సె.

11 జేవ్ గుడ్డి జా దెకుత్ నాయ్, చి
జోవయించి పాటి కుట్టి జలి రితి జా,
జోవయించి పాపుమచి జాడు కెయిడ తెయిడ వయతు”
మెన రెగిడ్లి కోడు.

12 జలె, జేవ్ ఇస్రాయేలుల్ పిసిర్లసి జలె, ‘పూర్తి సేడయ్
గెతు’ మెలి ఉడ్డెనుమకయ్ దేముడు జర్గు కెర్లన్ గే? మెన
ఆవ్ పునీతసి. నాయ్! గని జేవ్ ఇస్రాయేలుల్ నంవ నెంజ
పొరపాట్ జతికయ్, రచ్చన దొర్కు జతి వాటు యూదుల్

నెంజలసక దొర్కు జా అస్సె. ‘జేవ్ యూదుల్ నెంజలస
రచ్చించువ జతిసి అమచ ఇస్రాయేలుల్ దెక గోన జా బుడ్డి
ఉచరంతు’ మెనయ్ దేముడు దస్సి జర్గు కెర అస్సె.

12 జలె, జేవ్ ఇస్రాయేలుల్ పొరపాట్ జలిసి ఒండి
లోకుమచక దేముడు దెతి సొమ్మారుమ్ దొర్కు కెర అస్సె
జలె, జేవ్ ఇస్రాయేలుల్ ఓడువ జలిసి యూదుల్ నెంజలసక
సొమ్మారుమ్ కెర అస్సె జలె, జేవ్ యూదుల్ జల
ఇస్రాయేలుల్ ఎత్తిజన్ వడ్డెక రచ్చించువ జలె, లోకుమక
అన్మె కెర్లి సొమ్మారుమ్ జయెదె!

13 అప్పె, జలె, ఒత్త తిల తుమ్ యూదుల్ నెంజలసక,
జలె, ఆవ్ కిచ్చొ సంగితసి మెలి, తుమ్కయ్ నుబుమ్ కబుర్
నూనవుక మెన ప్రబు అంక జోచొ బారికి కెర తెద్రవ అస్సె.
ఈంజ కామచి రిసా ఆవ్ ఒగ్గర్ సర్ల జతసి.

14 తామ్ రచ్చించువ జతిసి అమచ యూదుల్ దెకిలె,
ఇదిల్ జప్పన్ గోన జా, జోవయింతె నగుమ్జన్ ప్రబుచి
రిసాచి నుబుమ్ కబుర్క ఇస్టుమ్ జవుల, చి జో దొర్కు కెర్లి
రచ్చన నజనుల. దస్సి జలె, జేవ్ కి రచ్చించువ జతి కామతె
ఆవ్ ఇదిల్ బెద తయిందె.

15 ఈంజ కిచ్చొక అంచి ఆన మెలి, దేముడు అమచ
యూదుల్క గడియ ములయలి రిసా, ఒండి లోకుమచ అన్మె
మాన్యుల్ కి జోవయింతెన్ బెదుక వాటు అయిలి. దస్సి
కి దేముడు అమచ యూదుల్కయ్ అన్మె బెదవన్ల, మొర్పు
తెంతో పిట్టవ జా జేవ్ కి నెవర్ జవుల.

రూకత్ కొమ్మల్ అంటువ కెర్లన్

16 “నొవ్ మెన తొలితొ బలి దిలి పాకుమ్ దేముడుక దిలి
రిసా నుద్ది జా అస్సె జలె, జా ఒండి పాకుమ్ నుద్ది జలి రితి
జతయ్. అన్మె, రూకచి చేరు నుద్ది జలె, కొమ్మల్ కి నుద్ది
జవుల.

17 జలె, దేముడు నిసాన్ల ఇస్రాయేలుల్క ‘ఒలివ రూక’
మెనుము. తుమ్ యూదుల్ నెంజలసక ‘వెర్రి ఒలివ రూకవ
కొమ్మల్’ మెనుము. జలె, జో చెంగిలో ఒలివ చెట్టవ కొమ్మల్
నగుమ్ కండి జా సేడ అస్సి మెనుము, అన్మె జా రూకవ కొమ్మల్
గెలిన్తె తామ్ యూదుల్ నెంజల జా వెర్రి ఒలివ రూకవ
కొమ్మల్ అంటువ జలయ, జో చెంగిలో రూకచి చేరు దెతి సక్తి
బెద తుమ్ చెంగిల్ జతి రిసాయి, జేవ్చి జిచ్చు తుమ్ జతి
రిసాయి.

18 దస్సికయ్, ‘జో చెంగిలో రూకవ కొమ్మల్ జలమ్ ఆము’
మెన తుమ్ గవురుమ్ ఉచరన నాయ్. గవురుమ్ ఉచరనుక
దెర్లె, తుమ్ కిచ్చొ ఉచార కెర మెలి, తుమ్చి సెక్కి చేరు జయ్
నాయ్, గని చేరుచి సెక్కికయ్ తుమ్ జయ్ అస్సెన్.

19 తామ్ కిచ్చొ ఉచర్లె మెలి, “ఆము అంటువ జతి
రిసాయి ఎజొమాని కొమ్మల్ సేడయెలన్”.

20 జా కోడు కి నిజమ్, గని జేవ్ జోవయించి
అన్మానుమచి రిసా సేడయ్ జలె. గని తుమ్ నముకుమ్
వాటు అంచువ జా టీవెత్తిసి. జేవ్క ఉప్పిర్ తుమ్చి రిసా
తుమ్ గవురుమ్ ఉచరన నాయ్, గని దేముడుచి దయక
తుమ్ బియె.

21 కిచ్చొక మెలి, జో రూకవ సొంత కొమ్మల్ అన్మానుమ్
జలిసక జో జోవయింక సిచ్చతె గెలిలన్ మెలి, తామ్ దస్సి
అన్మానుమ్ జలె, తుమ్క కి కండ వెంబ గెలిదె.

22 దేముడుచి దయచి రిసా కి, జో దెతి సిచ్చచి సెక్కిచి రిసా
కి, తుమ్ చెంగిల్ ఉచర. పొరపాట్ జా సేడ్లసక జేవ్ విలువ

* 11:3 11:3 రానల్ మెదొల్ పుస్తకుమ్ 19:10, 14. † 11:4 11:4 రానల్ మెదొల్ పుస్తకుమ్ 19:18. ‡ 11:8 11:8 ద్విత్వియావదేశ కాండుము 29:4,
యెనయా 29:10. § 11:9 11:9 క్రిస్టనా 69:22, 23.

జలి సిచ్చ జో దెయెదె, గని జోచి దయచి తెడి తుమ్ తా నముకుమ్ వాట్ ఇండిత తిల, జోవయిచి దయ తుమ్చి ఉప్పెరి తయెదె. తుమ్ జా నముకుమ్ వాట్ నె ఇండిత, తుమ్క కి కండ వెంట గెలిదె.

²³ జేవ్ కి, జోవయిచి అన్యాయమ్ ములిలె, జా రూకతె అన్నె అంటుప జవుల. కిచ్చొక మెలె, జోవయిచి అన్నె అంటుప కెర్రి నెక్కి దేముడుచి అత్తి అన్నె.

²⁴ తుమ్ జలె, వెర్రి బలీవ రూకవ కొమ్మల్ కండి జా తుమ్ మాములుమ్ నే బెదితో తోట బలీవ రూకతె అంటుప జా అన్నె జలె, అన్నె సొంత జెర్మనీక తోట రూకతె తా కండి జా తిల కొమ్మల్క జో ఒత్త అన్నె అంటుప కెరుక జయెదె!

²⁵ తుమ్ సొంత గప్పురుమ్ నే ఉవరంతి రిసా, జో దేముడు బార్ కెర్రి ఈజు గట్టు సరిగా అర్దుమ్ కెరన, బాపుడ్లు. కిచ్చొ మెలె, 'నంపజంక' మెన జో కెత్తిజిన యూదుల్ నెంజిలనక నిసాన్ల గే, జేవ్ ఎత్తిజిన ప్రబుతె జెతె ఎదక, ఏక వెల్లె వాట ఇస్రాయేలుల్ రాడ్ జేవ్ జా అన్నె.

²⁶ గని యూదుల్ నెంజిలనకె కక్క కక్క జో నిసాన అన్నె గే, జేవ్ ఎత్తిజిన నంపజల మెలె, ఇస్రాయేలుల్ ఎత్తిజిన రచ్చించుప జవుల. దేముడుచి కొడతె,

* "సీయోనుతె రచ్చించుప కెర్రిసా జెర్మిదె.

'యాకోబు' మెన నావ్ తిల అమ్చ యూదుల్ తెంతో పాపుమ్బుద్ది జో ఉదడెదె" అన్నె.

²⁷ * "జోవయిచి పాపల్ అడ్ కెయెక గెచ్చువ గెలిందె గే, తెదొడ్క అంచి ఈజు నే ఏట్టి ప్రమానుమ్ కోడు నెరవెర్చువ జయెదె" మెన రెగ్ల అన్నె.

²⁸ తుమ్కయ్ 'నంపజా రచ్చించుప జతు' మెన, అప్పెచి మట్టుక సుబుమ్ కబుర్చి రిసా దేముడుక జేవ్ యూదుల్ విరోదుమ్ సుదల్ జా అన్నె. గని జో జోవయిచి నిసాన దెకిలె, జోవయిచి పూర్తుల్క జో సంగిలి ప్రమానుమ్ కోడుచి రిసా, జో జోవయిచి ప్రేమయ్ అన్నె.

²⁹ కిచ్చొక మెలె, దేముడు దెతి వరుమ్, జో కక్క కక్క నిసాన బుకార్చిసి, జో మార్చుప కెర నాయ్. జో దసాచో నెంజె.

³⁰ తుమ్ అగ్గె దేముడుచి కొడె నే సూనతె పాపుమ్ తెన్ తిలదు, గని జేవ్ యూదుల్ జోచి కోడు ములిలి రిసా, జో తుమ్చి ఉప్పెరి దయ తియ తుమ్చి పాపుమ్ పుంచ అన్నె.

³¹ దస్సి జేవ్ అప్పె జోచి కోడు నే సూనతె పాపుమ్ తెన్ అన్నె. కిచ్చొక మెలె, తుమ్క జో దేముడు రచ్చించుప కెర్రి వాట్కయ్ జేవ్ కి రచ్చించుప జతి రిసాయి.

³² యూదుడు జలెక, యూదుడు నెంజిలె కి, ఎత్తి మాన్సుక జోచి దయ దెకప్పుక మెనయ్, ఎత్తిజిన ఎక్కి రితి జోచి కోడు నే సూన్ల పాపుమతె దెర్న సేడుక మెనయ్ జో నెలవ్ దా అన్నె.

దేముడుచి గప్పురుమ్

³³ దేముడుచి దయచి సొమ్మారుమ్, జోచి బుద్ది, జోచి గ్యానుమ్ కెర్రి తమ్మనచి! జోచ తీర్పుల్ కెర్రి తెల్లెచ! కెర్రి తెలిచి మెలె, అమ్ మాన్సుల్ కోయ అర్దుమ్ కెరనుక నెత్తుమ్, మెనుక నెత్తుమ్! జోచ కమ్మ అమ్ కోయ పరిచ్చ కెరుక నెత్తుమ్!

³⁴ దేముడుచి కొడతె, సి "ప్రబుచి పెట్టి తిలిసి కో కెయ్ జాన అన్నె?

జోక కో బుద్ది సంగుక జయెదె? కోయ నాయ్" మెన అన్నె.

³⁵ * "జో రునుమ్ జతి రితి కో కెయ్ జోక కిచ్చొ దా అన్నె?

కోయ నాయ్, కెయ నాయ్, కిచ్చొయ నాయ్" మెన రెగ్ల అన్నె.

³⁶ కిచ్చొక మెలె, ఎత్తి జోతె తెంతో జెతయ్, జో జెర్మయ్లో. ఎత్తి జోచి తెడి అన్నె, చి జోచి గప్పురుమ్ దెకయ్తి రిసాయి అన్నె. కెయెక తెయెక జోవయిచి జోబర! అమేన్.

12

ప్రబుచి ఆత్మనెక్కిక జయ

¹ దేముడు దెతి రచ్చన జోచి దయకయ్ తుమ్క దొర్న జలి రిసా, బాపుడ్లు, అడ్ బతిమాల్లు జా తుమ్క కిచ్చొ సంగితసి మెలె, జేవ్ జోచయ్ తతి రితి, దేముడుక నర్త కెర్రి రితి, జోక తుమ్చ అగ్గె జేవ్ తిలి బలి దిలి రితి తుమ్ బుద్ది ఇండ. ఈజు సేవ తుమ్క సరి జలిసి.

² 'ఎత్తిజిన ఇన దన కమ్మ కెర్రితె, అమ్ కి కెరుమ్' మెలి రితి ఈజు కాలమ్చ కమ్మ రితి తుమ్ ఇండ నాయ్. తుమ్చి ఆత్మతె నొవ మాన్సుల్ జా, చి ప్రబుచి ఇస్టుమ్ కిచ్చొ కిచ్చొ గే పూర్తి అజ్జు జస్తె. జోచి ఇస్టుమ్ కిచ్చొ మెలె, చెంగిల్ తిలిసి ఎత్తి, జోక నర్త కెర్రిసి ఎత్తి, కిచ్చొ పొరహాట్ నెంజిలి ఎత్తి మెన పూర్తి తుమ్ అజ్జు జస్తె.

³ మెలె, దేముడు అంక దిలి దయ తెన్ తుమ్క అడ్ కిచ్చొ బతిమాల్లు జా సంగితసి మెలె, తుమ్ కో గప్పురుమ్ ఉవరన నాయ్, గని తుమ్ మాన్సు జాగర్త తెన్ సరిగా పరిచ్చ కెరన, నముకుమ్చి రిసా దేముడు కక్క కిచ్చొ నెక్కివరుమ్ దా అన్నె గే, తుమ్చితె ఎత్తి మాన్సు చినన, తుమ్క దిలి నెక్కి వాడిక కెర.

⁴ మెలె, ఎక్కి అగ్గె ఒగ్గర్ వాటల్ తవుల, అన్నె ఎత్తి వాటల్క ఎక్కి రితి కామ్ తయె నాయ్, గని ఏక వాటక ఏక కామ్, అన్నెక్ వాటక అన్నెక్ కామ్ తయెదె.

⁵ దస్సి, అమ్ ఒగ్గర్జిన జలెకి, క్రీస్తుచి తెడి ఎక్కి అగ్గె జా అన్నుమ్, చి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో అమ్ తోడు తంక అమ్చి పూచి,

⁶ జాకయ్, అమ్చితె కక్క ప్రబు కిచ్చొ నెక్కివరుమ్ దా అన్నె గే, అమ్ ఎత్తి మాన్సు బుద్ది తెన్ జా నెక్కి వాడిక కెరుక. ప్రబుచ కబుర్లు సంగితి నెక్కి తిలొసా జలె, ప్రబు దిలి నముకుమ్ తెన్ సంగున్.

⁷ ప్రబు దిలి కిచ్చొ సేవ కెర్రిసా జలె, జా సేవ కెర్న. ప్రబుచి బోదన కెర్రి నెక్కి తతోసా జలె, బోదన కెరుక.

⁸ ప్రబు దిలి నెక్కిక మాన్సుల్క జాగర్తల్ సంగితో దిట్టుమ్ దయిరిమ్ కెర్రిసా జలె, జాగర్తల్ సంగుక, దయిరిమ్ సంగుక. మాన్సుల్క తోడు దెంక నెక్కి తిలొసా జలె, దర్దుమ్ తెన్ దెవును. సంగుమ్క ఏలుప కెర్రి నెక్కి తిలొసా జలె, జోవయిచి జా కామ్ నిదానుమ్ దెకన్న. బాదల్ సేడ కన్యారుమ్ జలనక దెకితి నెక్కి తిలొసా జలె, నర్తబుద్ది తెన్ దెకున్.

నర్తబుద్ది ప్రేమబుద్ది తెన్ తా

⁹ ఎక్కి మెన్సు మాయ నెంతె మాన్సుల్క తుమ్ ప్రేమ దెకితె తా. గర్చి ఎత్తి దూరి కెర, చెంగిల్ తిలిసి దెరన.

¹⁰ బాబోనె దెకితి నెత్తిమ్ తెన్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ దెకితె తా. దాకు కెరన ఎక్కిలోక ఎక్కిలో వెల్లొ మెలి రితి దెక.

* 11:26 11:26 మెనయా 59:20, 21.

† 11:26 11:26 "సీయోనుతె" మెలె, యూదుల్తె, ఇస్రాయేలుల్తె.

‡ 11:27 11:27 యిర్మీయా 31:34,

మెనయా 27:9. § 11:34 11:34 మెనయా 40:13, యిర్మీయా 23:18.

* 11:35 11:35 యోబు 41:11.

11 కెయిక బద్ధుకుమ్ జా నాయ్, గని దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తు, తుమ్చి అత్తుత దీవు లగిల్ రిత తా, కెడ్డొడ కి ప్రబుచి నేవ కెర్తినత తుమ్చి అత్తు పూర్తి బెదవ.

12 పరలోకుమ్తె తుమ్ బెదితి రచ్చన కచితుమ్ నెరవెర్చువ జంక తిలిన్చి దయిరిముక నర్తనంతోసుమ్ తా, బాదల్ ఓర్పువ జా, ప్రార్తన కెర్తె తా,

13 అన్నె నంపజలనక కొత్తుల్ తిలి, తుమ్క తిలిన్క తోడు దాన, చి అన్నె మాన్సుల్క గెరి బుకారా మరియాద దెక.

14 “జోక చెంగిల్ దెకు” మెన, తుమ్క అల్లర్ కెర్తనచి రిసా ప్రబుక తుమ్ ప్రార్తన కెర. “జోక ప్రబు సిచ్చ కెర్చు” మెన తుమ్ ఉచర నాయ్. జా పోన, గని “జోక చెంగిల్ దెకున్” మెనయ్ తుమ్ కోరవ జా.

15 అన్నె, నర్త తెన్ తిలన తెన్ సంతోసుమ్ జా, ఏడ్తన తెన్ ఏడ్లి రితి తోడు తా.

16 ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో ఎక్కి, మెన్సు తెన్ జయ. *గవురుమ్ జతిన్క ఆన నే జతె, బడాయ్ నెంజలిన్తె బెద, కిచ్చో గవురుమ్ ఉచరన నాయ్. తుమ్క తుమ్ బుద్ది తిలన మెన ఉచర నాయ్.

17 కో తుమ్క కిచ్చో నస్టుమ్ కెర తిలి, జోక తుమ్ కిచ్చో నస్టుమ్ అన్నె కెర నాయ్. †గని కో తుమ్క నింద కెరుక నెతిరి రితి, ఎత్తిజన్ చినితి రితి సత్తిమ్ ఇండ.

18 ఎత్తిజన్ తెన్ సేంతుమ్ తెన్ తంక ఆన జా. దస్సి, ఎక్కి మెన్సు తెన్ తతిన్ తుమ్ పిట్టవ నాయ్. జేవ్ పిట్టయిలి, జోవయిచి హుచి, గని తూమ్ పిట్టవ నాయ్.

19 ప్రేమ తిల బాపుడ్లు, మాన్సుల్ తుమ్క అల్లర్ కెర్తె, జోవయింకయ్ తుమ్ అల్లర్ కెర నాయ్. పోన, దేముడు సిచ్చ కెర్తె, కెర్చు, గని తుమ్ తుక్తె తా. దేముడుచి కొడతె, ‡“సిచ్చ కెర్తె సెక్తి అంచి. ఏ జేవ్ అల్లర్ కెర్తనక అవ్వే సిచ్చ కెరింద మెన ప్రబు సంగితయ్” మెన రెగ్గ అన్నె.

20 §“తుమ్చో విరోదుమ్ నుదొక చూ తిలి, జోక అన్నిమ్ దాన.

జోక తాన్ తిలి, పితిసి దాన.

తుమ్ దస్సి కెర్తడు మెలి,

జోచి బోడ్ ఆగి నువ దిలి రితి జయెదె, చి

జో పూర్తి రాజ్ జా తన్ను చినంతిన్ జోవయింక నొప్పు దయెదె.”

మెన దేముడుచి కొడతె రెగ్గ అన్నె.

21 అన్నెక్తో తుమ్క కెర్లి గార్ తుమ్క జీన్తి రితి తుమ్ కోపుమ్ జా నాయ్, గని జో కెర్లి గార్ ఓడువ జా ప్రేమయ్ జీన్తి రితి, తుమ్చి విరోదుమ్ నుదల్క తుమ్ ప్రేమయ్ దెక.

13

అదికారుల్క బియ్ కెర ఇండ

1 దేనిమ్క ఏలువ కెర్త అదికారుల్క ఎత్తి, మాన్సు బితు. కిచ్చోక మెలి, దేముడు నెలవ్ దెతో నాయ్ జలి, అదికారుల్ జా తత్త నాయ్, అన్నె, తిల అదికారుల్ ఏలువ కెరుక జో దేముడుచి ఇస్టుమ్.

2 జాకయ్, అదికారుల్చి కోడుక కో విరోదుమ్ కెర్తతి గే, దేముడు దిలిన్చి ఉప్పిరి విరోదుమ్ కెర్తతి, అన్నె, కో జోచి నెలవ్చి ఉప్పిరి విరోదుమ్ కెర్తతి గే, జోవయింక జోయ్యు జెతి సిచ్చ కవుల.

3 అన్నెయ్ కిచ్చోక అదికారుల్క మరియాద దెకుక మెలి, చెంగిల్ బుద్ది ఇండితనక నాయ్, గని గర్చు కమె కెర్తనకయ్ సిచ్చ కెరుల. అదికారి జలో కేన్ మాన్సుక “సిచ్చ కెరెదె” మెలి బయిమ్ నెంత జంక ఇస్టుమ్ జతను జలి, సత్తిమ్ కెర, చి తుమ్క చెంగిల్ దెకెదె.

4 తుమ్క ‘చెంగిల్ తత్తు’ మెనయ్ దేముడు జోవయింక జా సేవ దా అన్నె. గని తుమ్ నేరిమెలు కెర్తె జలి, తుమ్ బియ్. కిచ్చోక మెలి, సిచ్చ కెరుక జోక అదికారుమ్ అన్నె. ‘నేరిమ్ కో కెరుల గే, సిచ్చ కెర్చు’ మెనయ్ దేముడు జోవయింక అదికారుమ్ జోవయింక దా అన్నె.

5 జాకయ్, సిచ్చ నే సిడ్లి రిసా కి, గని అన్నెయ్ ‘దేముడుచి మొక్కి అమ్ అదికారుల్క దస్సి దెకుక మెనయ్, అమ్చి పెట్టి సేంతుమ్ తంక జలి, దస్సి కెరుక అన్నె’ మెనయ్ కి, అదికారుల్చి కోడు అమ్ బింక అన్నె.

6 ఇన్నెచి రిసా కి సిస్టు గర్చు దెతను. కిచ్చోక మెలి, సిస్టు నజిత నుంకర్చు చి అన్నె అదికారుల్ ఏలువ కెర తుమ్క దెకుక మెన, జోవయింక కామ్ దేముడు జోవయింక దా అన్నె.

7 జేవ్ ఎత్తిజన్క దెతిన్ జోవయింక దాన. సిస్టు నజుక అదికారుమ్ తిలనక సిస్టుచి డబ్బుల్ దాన, ప్రబుతుమ్క దెతిన్ ప్రబుతుమ్క దాన. గవురుమ్క ఏలువ తిలనక గవురుమ్ దెక, చి మరియాదక ఏలువ తిలనక మరియాద దెక. దస్సి ఎత్తిజన్క జేవ్చి జేవ్చి మరియాద కెరుక.

ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెర్తె తతిన్

8 ప్రేమ కెరుకయ్, గని వేర రునుమ్ కత్తెయ్ జా నాయ్. కిచ్చోక మెలి, అన్నె మాన్సుల్క కో ప్రేమ ఇండితయ్ గే, ఆగ్నల్ ఎత్తితె దొర్చు, జలిన్ నెరవెర్చువ కెర్తయ్.

9*“లంజెకమె కెర నాయ్” మెలిన్ జలికు, ‘నరు అత్తు కెర నాయ్’ మెలిన్ జలికు, ‘చోర నాయ్’ మెలిన్ జలికు, ‘అన్నె మాన్సుల్చి అస్తిక ఆన జా నాయ్’ మెలిన్ జలికు, దేముడుచి ఆగ్నల్ ఎత్తితె తిలిన్ కి ఎక్కి ఒడుగుతె బెదితయ్. కేన్ ఒడుగుతె మెలి,

†“తుక తూయ కెర్తి ప్రేమ కెరంతిన్ గే,

తుచి పాసిచో మాన్సుక తెద్ది ప్రేమ తుయ కెరుక”

మెన దేముడుచి కొడతె రెగ్గవ అన్నె.

10 అమ్చి పెట్టి ప్రేమ తిలి, పాసిచో మాన్సుక కిచ్చో అల్లర్ కెరుక నెనుమ్. జాకయ్, ప్రేమతెయ్ ఆగ్నల్ ఎత్తి, నెరవెర్చువ జతయ్.

ప్రబు అన్నె ఉత్త జెతి వెల్లి దీని పాసి జెతయ్

11 అన్నె, ప్రబు సంగిలి నమయిమ్ పాసి జా అన్నె మెన జాన్సు. మెలి, అగ్గె నిజ తిలి, అప్ప ఉట్టతెలిచి జా తంకయ్ అన్నె. నమయిమ్ జా గెచ్చ అన్నె. అమ్ తోలితో నంపజలి కంట, అమ్చి రచ్చన పాసి జా అన్నె.

12 రాత్ పాయితి రితి, ఉజిడ్ జయెదె. జాకయ్ అందరబుద్దిచి కమె వెంట గెల కెర, ఉజిడ్ బుద్దిచి అయ్దల్ గలనుమ్.

13 మెద్దెనచి ఉజిడ్తె బెదిత కమెతె ఇండుమ్. మెలి, ‘నర్త కెర్తనుమ్’ మెన వెట్టారుమ్ జతిన్, మచ్చిత్తిన్ పోన. లంజెకమె, ఆగ్చి ఆన ముద్దో నే కెరంతిన్ పోన. కొడె జాజవ జట్టి జతిన్, గోనల్ కెర్తెన్, పోన.

* 12:16 12:16 సామెతల్ 3:7.

† 12:17 12:17 సామెతల్ 3:4.

‡ 12:19 12:19 ద్వితీయాపదేశ కాండుమ్ 32:35

§ 12:20 12:20

సామెతల్ 25:21, 22.

* 13:9 13:9 నిర్గమకాండుమ్ 20:13-15, 17.

ద్వితీయాపదేశ కాండుమ్ 5:17-19, 21.

† 13:9 13:9 లేవీయకాండుమ్

19:18.

14 గని ప్రబు జలో యేనుక్రీస్తుచి బుద్ధి గలన, మాన్సుచి అగేచ తుమ్చ అనల్ నెరవెర్చున నే కెరంతి రితి జాగర్త తా, దనచక కిచ్చో వాటు దాన నాయ్.

14

ఇని కెర్లె గారు దస్సి కెర్లె చెంగిలి

1 సంపజలన కీసి ఇండుక గే ఇదిల్ నేన్లొ కేన్ సంపజలనక బెదవన, గని ముక్కిమ్ నెంజెలిన్చి రిసా జోవయంతెన్ కామ్క నెంజల కొడె జాజవుక పోన.

2 ఏక్చి రిసా ఉచరుమ్. “కిచ్చో కి కంక జయెదె” మెన, దయిరిమ్ తిలోసా ఉచరెదె, గని “ఈంజ జా గారు” మెంతి అలవాల్ తెంతో పూర్తి ఏడ్వల్ నే జలోసా కో జెలకు ముక్కల్ గట్ట కయో నాయ్.

3 జలె, తుమ్చితె నే కతోసొక, కతోసా నిస్సారుమ్ దెకున్ నాయ్, చి కతోసొక, నే కతోసా నిస్సారుమ్ దెకున్ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, దేముడు ఇన్నెక కి జోవయంక కి బెదవన అస్సె.

4 అన్నెక్చో సేవ కెర్లెన్చి రిసా తుమ్చితె కో తీర్పు కెరుక కొన్న? జోవయంక ‘చెంగిల్’ మెనుక గే ‘గార్’ మెనుక గే కచి నక్తి మెలె, జోచో సొంత ఎజొమానిచి నక్తి, అన్నె కచి నాయ్. జో నిజామి సంపజలోన్ జలె, కో వేర ఉచర్లె కి, జో టీవెదె. కిచ్చొక మెలె, జోక టీవెడుక ప్రబుక నక్తి అస్సె.

5 పడ్డె, ఏక్ దీసిచి కంతు అన్నెక్ దీసిక ‘ఎల్లకాలుమ్చి రిసా ముక్కిమ్చి’ మెన ఎక్కిలో ఉచరెదె, గని అన్నెక్ జలె, ఎత్తి, దినాల్క ఎక్కి రితి దెకితయ్. ఎత్తి మాన్సు ఈంజేవ్ దొన్చితె కేన్ రగమ్ ఉచర్చున గే, సరిగా ఉచర తా. ఎత్తి మెన్సు నిదానుమ్ ఇండ.

6 దీసిక, “ప్రబుచి గపురుమ్ దెకయ్తి రిసా ఈంజ జా కామ్ పలాన దీసి కెర్లె చెంగిల్” మెన కో ఉచర్చయ్ గే, ప్రబుచి గపురుమ్ ఉచర్చయ్. దస్సి, ‘తుయి దిలిసి’ మెన దేముడుక ఉచరయ్ కో ముక్కల్ కతయ్ గే, ప్రబుక గపురుమ్ దెతయ్. దస్సి కి, ముక్కల్ నే కతోసా కో జలె, జోకతినక ‘తుయి దిలిసి’ మెన దేముడుక ఉచర్లె, జో కి ప్రబుక గపురుమ్ దెతయ్.

7 అమ్చి రిసా అమ్మి జము నాయ్, మెరుమ్ నాయ్.

8 అమ్ జలె, ప్రబుచి సేవచి రిసాయ్ జతనుమ్. అమ్ మెర్లె, జా కి జోచి సేవ. జాకయ్, అమ్ జలె కి మెర్లె కి, జోచయ్ మాన్సుల్ అమ్. జొయ్య అమ్చో ఎజొమాని.

9 ఇనకయ్ క్రీస్తు మెర్లెన్ చి అన్నె జలెన్. మెలె, మెర్లెన్ జీన కెర, మెర్లెన్ కి, జితనక కి జో ప్రబు జా, ఎజొమాని జా, ఏలువ కెరుకయ్.

10 తుమ్క బాపడ్డు జల అన్నె సంపజలన చి రిసా తుమ్ కిచ్చొక అల్లెచ తీర్పుల్ ఉచర్చున, నిస్సారుమ్ ఉచర్చున? లోకుమ్చక జొ పరిచ్చ కెర్లె వెల్లె దీసిక అమ్ ఎత్తిజిన్ ప్రబుచి మొక్కి టీచ, జోచి అత్తి తీర్పు జమెదె.

11 దేముడుచి కొడెతె, “అడ కచితుమ్ జిచ్చి అస్సి. దస్సి, కచితుమ్, అంచి చట్టె ఎత్తి మాన్సు మెర్లెల్ టిక సెర్పు సేడుల, చి ‘తుయి దేముడు. తీర్పు కెరుక తుచి అత్తి అస్సె’ మెన ఎత్తి చోడి ఒప్పునుల మెన ప్రబు సంగితయ్” మెన రెర్లె ప అస్సె.

12 జలె, ఈంజ లోకుమ్తె అమ్ ఇండిలి బుద్ధిచి రిసా దేముడు సొంతచి మొక్కి తెదొడక అమ్ ఎత్తి మాన్సు సాచి నజనుక తయెదె.

13 జాకయ్, అన్నె తెంతో ఎక్కిలోచి ఉప్పిరి ఎక్కిలో తీర్పుల్ కెరుమ్ నాయ్, గని కేన్ బాచో అత్తుక నే పిసిర్తి రితి, కేన్ పొరపాల్ నే జలి రితి, జో అత్తుక డిట్టుమ్ జతిని నే పిట్టి రితి, ఎక్కి మెన్సు తెన్ ఇండుక అమ్చి పెట్టి ఒప్పునుమ్.

14 ప్రబుచి తెడి తా కిచ్చో జాని, కిచ్చో పూర్తి దయిరిమ్ తెన్ అస్సి మెలె, జేవ్చి సొంత సెక్తిక కిచ్చో వస్తువచి రిసా ‘గార్’ మెనుక నెంజె. గని జాక ‘గార్’ మెన కో దెకితయ్ గే, జోకయ్ జా గారు జయెదె.

15 జాకయ్, తుమ్ కేన్ జపున్ రగమ్ కతిని అన్నెక్చి అత్తుక జోవయంక అల్లె కెరెదె మెన తుమ్ జాన జానయ్ కయ్లె, తుమ్ ప్రేమయ్ ఇండుక ముల తస్సె. తుమ్ కేన్ జపున్ రగమ్ కయ్లె ప్రబు మెర రచ్చించువ కెర్లె అన్నెక్చి అత్తుక జోక పాడ్ కెరెదె జలె, జా కంక పోన.

16 జాకయ్, ‘చెంగిల్’ మెన కేన్ అలవాల్చి రిసా తుమ్ జాన్సు జలికి, వేర మాన్సుల్చి మొక్కి జా కామ్చి రిసా ప్రబుచి నావ్ నిస్సారుమ్ జయెదె జలె, జా నే కయ్లె చెంగిలి.

17 కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి రాజిమ్తె బెదితినక కతిని పితిని ముక్కిమ్ నాయ్, గని దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తు దెతి సత్తిమ్ సేతుమ్ అన్నె సంతోసమ్, జేవ్ ముక్కిమ్.

18 ఈంజేవ్ చరుమ్ ఇండిలి రితి కో క్రీస్తుచి సేవ కెరుల గే, ‘చెంగిల్’ మెన దేముడు కి మాన్సుల్ కి దెకుల.

19 జాకయ్, ఎక్కి మెన్సు తెన్ తతినిచి రిసా, ప్రబుచి ఉప్పిర్చి అన్నె మాన్సుల్చి నముకుమ్ డిట్టుమ్ కెర్లెన్చి రిసా కిచ్చో కిచ్చో కామ్క జయెదె గే, జయ్య ముక్కిమ్ ఉచర్లె తమ.

20 ఎక్కి కతిని నే కతినిచి రిసా మాన్సుచి పెట్టి దేముడు కెర్లె కామ్ తుమ్ పాడ్ కెర నాయ్. నిజామి ఎత్తిక కి ‘కంక జయెదె’ మెనుక జయెదె, నుద్ది అస్సె, గని అమ్ కతినిచి రిసా, అన్నెక్ జోచి అత్తుకె తప్పు జలి రితి జయెదె జలె, అమ్చి తప్పు.

21 తుమ్ ముక్కల్ కతిని జపున్, కేన్ రగమ్ పితిని జపున్, కిచ్చో కామ్ కెర్లెన్ జపున్, తుమ్చో బాచో జతో కేన్ సంపజలనచి అత్తుకె జోవయంక పాడ్ కెరెదె జలె, జా కామ్ తుమ్ ములెలి చెంగిలి.

22 జలె, ‘ఇని దస్సి కెర్లె చెంగిల్’ మెన తుమ్చి పెట్టి కిచ్చో నముకుమ్ అస్సున్ గే, తుమ్చి పెట్టి దేముడుకయ్ ఒప్పున. ‘అడ కయ్లె తప్పు నెంజె’ మెన కక్క దయిరిమ్ తయెదె చి ‘అడ కయ్లె కచి అత్తుకె జోవయంక పాడ్ కెరె నాయ్’ మెన జో జాన్సె, జో మాన్సుక చెంగిలి.

23 గని ‘కయ్లె తప్పు’ మెన కో ఉచరయ్ కయ్లె, ప్రబుచి సిచ్చ అనన్తయ్. కిచ్చొక మెలె, జో కయ్లెన్ జోచి పెట్టి జో ఉచర్లెన్ తెన్, జోవయంచి నముకుమ్ తెన్, బెదె నాయ్. ‘పలాన కామ్ కెర్లె చెంగిల్’ మెలె దయిరిమ్ అమ్చి పెట్టి నెంజెలి, జా కామ్ అమ్ కెర్లె పాపుమ్ జతనుమ్.

15

దేముడుచి గపురుమ్ దెకవుక

1 అమ్ అత్తుక డిట్టుమ్ తిలన జలె, డిట్టుమ్ నెంజలనచి జాడు వయిలి రితి జోవయంచి అన్యాయ్ ఒప్పువ జా అమ్చి ఇస్టుమ్ గడియ్ ములెలి చెంగిలి.

2 అన్నె మాన్సుల్క ‘అత్తుక డిట్టుమ్ జా చెంగిల్ జతు’ మెన, జోవయంచి ఇస్టుమ్ తిలిన్క మరియోదె దెకుమ్.

3 కిచ్చొక మెలె, క్రీస్తు ఎక్కి, జోచి సొంతయ్ ఇస్టుమక కిచ్చొ కెరె నాయ్, గని దేముడుచి కొడతె రెగిడ్డిసి జొయ్యి సంగిలి

*“దేముడు ఒ బ, తుక మాన్పుల్ కెర్ల నెందల్ అంకయ్ లయ్ అస్తి”
మెన జో సంగిల్ రితి అస్సు.

4 జలె, పూర్ణుమ్ రెగిడ్డిసి కిచ్చొక రెర్ల అస్సు మెలె, అమ్మకయ్ ‘సిక్కుత్’ మెనయ్ రెర్ల అస్సు. దస్సి, దేముడుచి కొడతె రెర్లయ్లిసి అమ్మక నిదానుమ్ దయిరిమ్ సికడ్లె, అమ్మ దయిరిమ్ డిట్టుమ్ జమ్మదె.

5 యేసుయ్ జో ఇండిలిన్క తుమ్మక వాల్ దెకయ్లి రితి తుమ్ ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో దస్సి ఎక్కి మెన్సు తెన్ జతి రితి, నిదానుమ్ దెతో దయిరిమ్ దేముడు తుమ్మక సెక్కి దెవుసు,

6 చి తుమ్ ఎక్కి మెన్సు తెన్ ఎక్కి అవాడి రితి జా, అమ్మచొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచొ అబ్బొన్ జలో దేముడుచి గప్పురుమ్ దెకయ్తె తస్సె.

7 జాకయ్, క్రీస్తు తుమ్మకయ్ బెదవన్సి సర్ల తెన్, దేముడుచి గప్పురుమ్ దెకయ్తి రిసా తుమ్ కి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో బెదవన.

8 కిచ్చొక మెలె, తుమ్మక అవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, క్రీస్తు యూదుల్క సేవ కెర్తొనా రితో జలో. కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి సత్తిమ్ దెకపుక. కీసి మెలె, జోవయింద పూర్ణుల్క దేముడు దిల ప్రమానల్ నెరవెర్చువ కెర్లె రిసా.

9 అస్సె కిచ్చొచి రిసా మెలె, యూదుల్ నెంజిలనక కి జో దెతి రచ్చన జో దొర్కు కెర్లె, జోవయింది దయ్ కన్యారుమ్చి రిసా జేవ్ కి దేముడుక గప్పురుమ్ దెతు మెనయ్. దేముడుచి కొడతె దాచీదు పూర్ణుమ్చొ;

*“జేవ్ కి, యూదుల్ నెంజిలన తెన్ కి సర్ల జా, గాయ గాయ తుచి నావ్ గప్పురుమ్ కెరుమ్చొ”
మెన రెర్ల అస్సు.

10 పడ్డొ దేముడుచి కొడతె,

§“జోవయింద సొంత మాన్పుల్ తెన్ తూమ్ కి, యూదుల్ నెంజిలన, సర్లనంతోనుమ్ జా”

మెన మోసేచి అత్తి రెర్ల అస్సు.

11 పడ్డొ దాచీదుచి అత్తి అస్సె రెగిడ్డిసి,

*“యూదుల్ నెంజిల ఎత్తి దేసిమ్చ,

ఒండి లోకుమ్చ మాన్పుల్,

ప్రబుచి గప్పురుమ్ గాయ”

మెన రెర్ల అస్సు.

12 పడ్డొ అస్సె, యెనయాచి అత్తి దేముడుచి కొడతె,

†“యెన్సుయిచి సెకుమ్తె ఎక్కిలో జెర్లెదె.

జొయ్యి ఉట్టె, యూదుల్ నెంజిలనక ఏలువ కెరెదె, చి

జోచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తియ, జేవ్ యూదుల్ నెంజిలన రచ్చనచి దయిరిమ్ తెన్ తవుల”

మెన రెగిడ్డి కోడు.

13 జలె, రచ్చన జతి దయిరిమ్ దెతో దేముడు సొంత తుమ్చి పెట్టి జోచి నముకుమ్చి సర్ల సేంతుమ్ దెవుసు, చి దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తుచి సెక్కి తుమ్చి అత్తుతె తా, తుమ్చి అత్తు పూర్తి డిట్టుమ్ దయిరిమ్ జా గిచ్చెదె.

యూదుల్ నెంజిలనతె పవుల ప్రబుచి కామ్ కెర్లిసి

14 అవ్, బావ్పుడ్లు, తుమ్చి రిసా కిచ్చొ దయిరిమ్ తెన్ అస్సి మెలె, తుమ్చి పెట్టి ప్రబుచి సత్తిమ్ అస్సు. జో దెతి గ్యాసుమ్ అస్సు, చి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో బుద్ది సంగక తుమ్మక సెక్కి అస్సు. జా ఎత్తిచి రిసా అంక దయిరిమ్.

15 గని, సగుమ్ కమెచి రిసా తుమ్మక ఇదెల్ గట్టిజ సంగిల్ రితి రెర్ల అస్సు, తుమ్మక పచ్చుత్ నాయ్ మెన. దేముడు అంక దిలి అదికారుమ్ వరుమ్చి రిసా అవ్ జా రెగుడుక జయెదె.

16 జో దిలి అదికారుమ్ వరుమ్ మెలె, యేసుక్రీస్తుచి రిసాచి జోచి సుబుమ్ కబుర్ నూనవ నూనవ, జో దేముడుచి సేవ కెర్తొ పూజరి మెలి రితో అవ్ జంక మెన జో నిసాన కామ్ తియార్లి వరుమ్. మెలె, యూదుల్ నెంజిలనక క్రీస్తుక నంపజా దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తుచి సెక్కి జేవ్ జోచయ్ జా, సుద్ది జా దేముడుక సరి జలి బలి జతి రితి, జోచి అత్తి అవ్ సార్చు కెరె దెంక.

17 జలె, దేముడుచి సేవ అవ్ కెర్లిన్చి రిసా ‘చెంగిల్చి’ మెన క్రీస్తు జలో యేసుచి తెడి అంక దయిరిమ్.

18 మెలె, యూదుల్ నెంజిలన జోవయింది ఉప్పిరిచి నముకుమ్ ఇండితి రితి క్రీస్తుయ్ అంచి అత్తి జర్గు కెర్లిన్చి రిసాయి అవ్ నంగితసి. జో ప్రబు కీసి ఈంజ కామ్ అంచి అత్తి జర్గు కెర్లిన్ మెలె, అవ్ బోదన కెర్లిన్తె, అవ్ ఇండిలి బుద్దితె,

19 జో అంచి అత్తి కెర్ల జోచి గుర్తువ వెల్తో కమెతె, జో దిలి దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తుచి సెక్కియ్ జర్గు కెర్లన్. దస్సి, జోచి సెక్కియ్, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తెంతో తుమ్మక నముదుమ్ ఒత్తల్తోచి ఇల్లారెకు ప్రదేసిమ్చి ఎదిలి దూరిక క్రీస్తుచి సుబుమ్ కబుర్ జా ఎత్తితె అవ్ నూనవ అస్సి.

20 దస్సి, అంచి ఆన కిచ్చొ మెలె, వేర మాన్సు పునాది కెర్లి ఉప్పిరి బందుక నెన, క్రీస్తుక మాన్పుల్ నంపజా తిలిన్తె నాయ్, గని వేరతెయ్, మాన్పుల్ జోక నేన్లిన్తెయ్ సుబుమ్ కబుర్ నూనవుక అంచి ఆన.

21 దేముడుచి కొడతె;

†“జోచి రిసా కో అగ్గె నే నూనయ్లన నూన,

జేవ్ గుడ్డి మెలి రితి జలిసి గెచ్చ, దెకుల.

జోచి రిసా కెయ్క నే నూన్లన అర్దుమ్ కెరసుల”

మెన రెర్లయ్లి కోడు.

రోమ్ పట్టుమ్చ గెచ్చుక మెన పవుల ఉచర్లిసి

22 జలె, సుబుమ్ కబుర్ నే నూన్ల టాన్లుతె గెచ్చ నూనవుక అంచి కామ్ తిలి రిసా, అప్పొక తుమ్తె జెంక అంక వాటు తయె నాయ్.

23 గని అప్పొ, ఈంజేవ్ ప్రాంతుమ్లుతె అంక అస్సె కామ్ నాయ్ మెన, ఒగ్గెల్ వెర్పుల్ తెంతో తుమ్తె జెంక అంచి ఆనచి రిసా.

24 స్సాయిను దేసిమి అవ్ గెతి పొదిక, పడ్డి తుమ్తె గోత్ జా తుమ్మక దెకుక ఉచర్లసి. సర్ల తెన్ గడియ తుమ్చి తెన్ తా పుండిలయ్ మెలె, తుమ్చి అంక బార్ కెరె పట్టి తెర్లయ్తె.

25 గని అప్పొ యెరూసలేమ్తె ఉట్టె గెతసి; ఒత్తవ నంపజిలన్క తోడు న దెంక.

26 మాసిదోనియచ చి అకయచ నంపజిలన్క యెరూసలేమ్చ యూదుల్చ బీద జల నంపజిలన్క తోడు ఉక్కుల తెర్లవుక ఇస్టుమ్ జలె.

† 15:8 15:8 ఈంజ ఉత్తుమ్ తోలితో రెగిడ్ల కార్లతె కిచ్చొ అస్సె మెలె, ‘యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్దుతి కెర్లనక సేవ కెర్తొనా...’ ‡ 15:9 15:9 సమూయేలు

దొన్నాచి వచ్చుకుమ్ 22:50, కిర్లనల 18:49. § 15:10 15:10 ద్వితియాపదేశ కాండుము 32:43.

* 15:11 15:11 కిర్లనల 117:1. † 15:12 15:12 మెనయా 11:10. ‡ 15:21 15:21 మెనయా 52:15.

²⁷ ఈంజేవ్ ఇస్టుమ్ జల, గని అన్నె జేవ్ యెరూసలేమ్ చ నంపజలన్తె రునుమ్ జలి రితి జా అస్సి. మెలె, యూదుల్ కయ్ దేముడు దిల అత్తువరల్తె ఈంజేవ్ యూదుల్ నెంజలనక వాట అయ్లె రిసా రునుమ్ జలి రితి జా అస్సి, చి జేవ్ యూదుల్ కచ్చొ జవన్ ఈంజ లోకుమ్తె కామ్క జెతికయ్ తోడు ఈంజేవ్ యూదుల్ నెంజలన దిలె, చెంగిలి.

²⁸ జాకయ్, ఈంజేవ్ ఉక్కిలి తోడు నా దెతి కామ్ కుట్టయలయ్ మెలె, స్పెయిన్తె గెతి వట్టె తుమ్తె జెయిందె,

²⁹ చి తుమ్తె పావ్ అయ్లె, క్రీస్తు దెతి అత్తునెక్తి అంచి వెట్టి బెర తా జా నెక్తి తెన్ని జెయిందె మెన జాని.

రోమియుల్ పవులుచి రిసా ప్రార్థన కెరక

³⁰ బాపుడ్లు, 'అమ్చొ ప్రబు జలో' యేసుక్రీస్తుచి నావ్ తెన్ చి దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తుచి ప్రేమక, అంచి రిసా దేముడుక తుమ్ ప్రార్థన కెర కెర అంక తోడు తా' మెన తుమ్క అవ్ బతిమాల్పా జా నంగితని.

³¹ కిచ్చొచి రిసా మెలె, అవ్ అప్పె గెతి యూదయ ప్రదేసిమ్చి యేసుచి రిసా అన్యాయమ్ తిలనతె అవ్ దెర్పు నే సక్తి రిసా, పడ్డొ ఒత్తచి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చి నంపజలనచి రిసాచి అంచి సేవ జోవయింక చెంగిల్ సేడ్పు మెనయ్ తుమ్ ప్రార్థన కెర.

³² దస్సి జెయిమ్ జలి మెలె, సర్దనంతోనుమ్ తెన్ అవ్ తుమ్తె జెంక జయెదె, చి తుమ్చి తెన్ తా సర్ద తెన్ వుండుక జయెదె.

³³ సేంతుమ్ దెతో దేముడు సొంత తుమ్చి తెన్ తవున్! ఆమేన్.

16

సర్ద తెన్ సంగుమ్తె బెదవనుక

¹ క్రీస్తుచి తెడి అమ్క అప్ప జలి పీజీ, కెంక్రేయ పట్టుమ్చి సంగుమ్తె వెల్లో తేరిబోడ జా ప్రబుచి సేవ కెర్తయ్. జాక 'నత్తిమ్చి' మెన అవ్ సాచి జతని.

² తుమ్తె జా అయ్లె, ప్రబుచయ్ జల మాన్యుల్క దెకితి మరియూద తెన్ జాక బెదవన, చి కిచ్చొ కామ్తె జేవ్ కి తోడు కావలె మెలె, తోడు తా. కిచ్చొక మెలె, అగ్గె తెంతో ఒగ్గరజన్ నంపజలనక జా తోడు కెర అస్సి, అంక కి.

³ యేసుక్రీస్తుచి కామ్ అంచి తెన్ బెద కెర్ల ప్రిన్సిల్లక చి అకులక అంచి ప్రేమ సంగ.

⁴ అంక 'మొర్పు నాయ్' మెన జా నుట్టు జెవ్వి ప్రమాదుమ్ జల. ఎక్కి అవ్ మెన నాయ్, గని యూదుల్ నెంజల బాపుడ్లుచ సంగుమ్లు ఎత్తి జేవ్ దొగులచి కామ్చి రిసా అంచి తెన్ జోవయింది సర్ద కి సంగితనుమ్.

⁵ జోచి గెరి సబ కెర్లి సంగుమ్చి ఎత్తిజన్క అంచి ప్రేమ సంగ. ప్రేమ తిలో ఎత్తెనెటుక అంచి ప్రేమ సంగ. ఒండి అసియా ప్రదేసిమ్తె జ్యోయ్ తోలితో ప్రబుక నంపజా మార్పువ జలో.

⁶ తుమ్చి తెని నిదానుమ్ కామ్ కెర్లి మరియక కి సంగ,

⁷ పడ్డొ అంప బందుగుల్ జత అంద్రోనిక చి యూనియక కి. అంచి తెన్ జేవ్ జేలి జా తిల. ప్రబుచి నుబుమ్ కబుర్ సంగిత బారికుల్తె జోవయింక గవ్వయిమ్ దెకితతి, చి అంచి కంట అగ్గెయ్ క్రీస్తుచి మాన్యుల్ జల.

⁸ పడ్డొ, ప్రబుచి తెడి అవ్ ప్రేమ తిలో అంప్లియతునక అంచి ప్రేమ సంగ.

⁹ పడ్డొ క్రీస్తుచి కామ్తె అమ్చి తెన్ బెదిలో ఊర్పానుక, చి ప్రేమ తిలో స్థాకునక అంచి ప్రేమ సంగ.

¹⁰ క్రీస్తుక సత్తిమ్ తిలో అవెల్లెక చి అరిస్టాబూలుచి కుటుంబుమ్చి ఎత్తిజన్క సంగ.

¹¹ అన్నె, అంక బందుగుడు జతో హెలోదియోనుక చి నార్కిన్చు చి కుటుంబుమ్తె ప్రబుక నంపజలనక సంగ.

¹² పడ్డొ, ప్రబుచి కామ్ కెర్ల త్రుప్తెనా చి త్రుపోసా మెల తేరిబోడల్క జోబర సంగ. పడ్డొ ప్రబుచి కామ్ నిదానుమ్ కెర్లొ ప్రేమ తిలో పెర్లినుక జోబర సంగ.

¹³ పడ్డొ ప్రబుచి తెడి ఒగ్గర బుద్ది నుదొ జలో రూపుక చి అంక అయ్యో మెలి రితి జలి జోచి అయ్యోనక అంచి ముద్దుచి జోబర సంగ.

¹⁴ పడ్డొ అనుంక్తిక, ఫ్లెగోనుక, హెర్మేకుక, వత్తిబక, హెర్మాకుక చి జోవయింతెన్ తిల బాపుడ్లు ఎత్తిక అంచి ప్రేమ జోబర సంగ.

¹⁵ పడ్డొ పిల్లోలోగుక, యూలియాక, నేరియక, జోవయింబి బేనిక, ఒలుంపాకుక, చి జోవయింతెన్ తిల బాపుడ్లు ఎత్తిజన్క అంచి ప్రేమ సంగ.

¹⁶ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో తుమ్చి ప్రేమ దెకయ్లి రితి ప్రబుచి నావ్ తెన్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో నుద్ది తిలి ముద్దు తెన్ జోకర. ప్రబుచ సంగుమ్లు ఎత్తి తుమ్క జోవయింది ప్రేమ సంగ తెర్తయ్తతి.

¹⁷ జలె, బాపుడ్లు, తుమ్క కిచ్చొ బతిమాల్పా జా సంగితని మెలె, తుమ్క సెక్డ్లి బోదన నాయ్, గని వేరచి సెక్డ్ జట్టు కెర్ల అన్యాయ్ కెర్లన కొన్సగి చిన కెర, జోవయింక తుమ్ నూన నాయ్. దూరి కెర.

¹⁸ దన మాన్యుల్ అమ్చొ ప్రబు జలో క్రీస్తుక నాయ్, గని జోవయింక సొంత అనల్కయ్ సేవ కెర్తతి, అన్నె, తేలిక లట్టుబ మాన్యుల్క పులవ, ఒగ్గర తెలిచి నెంజల మాన్యుల్క మోసిమ్ కెర్తతి.

¹⁹ ప్రబుచి కోడు తుమ్ సొంత నిదానుమ్ కెర్లి ఎత్తిజన్ జాన్తి, చి తుమ్చి రిసా అంక సర్ద, గని తుమ్క 'చెంగిల్చితె తెలిచి తత్తు, గని గర్వి నేన్తు' మెనయ్, తుమ్చి రిసా అంక ఆన్.

²⁰ దస్సి జలదు మెలె, తుమ్చి చట్టో సయ్తాన్క నుద బీడవ జీన్తి రితి, సేంతుమ్ దెతో దేముడు జినెదె. అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ తుమ్చి తెన్ తవున్!

²¹ అంచి తెన్ ప్రబుచి కామ్ కెర్లొ తిమోతి తుమ్క జోచి ప్రేమ సంగ తెర్తయ్తయ్. దస్సి కి లూకియ, యాసోను చి సోసిపత్తు, అంప బందుగులు.

²² పవులు సంగితి ఈంజ ఉత్తుమ్ రెగిడ్డొ తెర్లియు మెలో అవ్ ప్రబుచి తెడి అంచి ప్రేమ సంగ తెర్తయ్తని.

²³ అవ్ ఈంజ ఉత్తుమ్ సంగ రెగ్గయ్తో పవులుక టాన్ దిలో, ఒండి సంగుమ్క టాన్ దెతో గాయయ తుమ్క జోవయింది ప్రేమ సంగ తెర్తయ్తయ్. దస్సి కి ఈంజ పట్టుమ్చి కముచి డబ్బుల్ దెకితో ఎరపును, చి అమ్చొ బావో జలో కర్పును జోవయింది ప్రేమ సంగ తెర్తయ్తయ్.

²⁴ 'అమ్చొ ప్రబు జలో' యేసుక్రీస్తుచి దయ తుమ్ ఎత్తిజన్ తెన్ తవున్! ఆమేన్.

²⁵ జలె, 'సూనవు' మెన అంక దిలి నుబుమ్ కబుర్ వాటు యేసుక్రీస్తుచి రిసా బోదన కెర్ల వాటు తుమ్క డిట్టుమ్ కెర్లొ దేముడుక జోబర! జా నుబుమ్ కబుర్తె బెదితి గుట్టు జో అప్పె బార కెర అస్సి. మదెనె, అగ్గె తెంతో లుంకడ తిలో.

* 16:24 16:24 ఈంజ ఉత్తుమ్ రెగిడ్డొ తోలితవ పుక్కుమ్ సంగుమ్తె 24నంబరచి కోడు తయ్ నాయ్.

²⁶జలె, యూదుల్ నెంజిలనకకి జోవయించి రచ్చన దొర్కు
జలి రిసాచి, ఈంజ గుట్టు జో అప్పె బార్ కెర అన్స, చి
జోవయించ కబుర్లు పూర్గుమ్ సంగిలన రెగిడ్డిసి సూనయ్
జతిన్తె ఒండి లోకుమతె ఎత్తి దేసిమచక జాన్సున్ మెన
కెయక తెయక తా గెతో దేముడుచి అడ్డ, ఒండి లోకుమతె
మాన్సుల్ సంపజా జోచి కోడ్ రితి ఇండుత్ మెనయ్.

²⁷జలె, యేసుక్రీస్తుచి అత్తి జర్గు జలి కామచి రిసా ఎత్తి
గ్యానుమ్ తిలో ఎక్కిలో దేముడుక కెయక తెయక జోఒర!

కొరింధీయులక రెగిడ్లి మొదొలచి ఉత్త్రమ్ బారిక్ జలో పవులు కొరింధీ పట్టుమచి సంగుమ్చక రెగిడ్లి మొదొలచి ఉత్త్రమ్

మొదొల కోడు

1 యేసుక్రీస్తుచి తెడి సుద్ది జా దేముడచయ్ మాన్యుల్ జల కొరింధి పట్టుమచి సంగుమ్ సుదల్క పాపులు అమచొ బాపుడు జలో సొన్దానేసు తెన్ రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్.

2 క్రీస్తు జలో యేసుచి రిసా సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తో జోచొ బారికి అచ్ జంక మెనయ్ దేముడు జోచి ఇస్టుమ్క అంక నిసాన అస్సె. అమచొ ప్రబు జోచొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుత 'తుచితయ్ రచ్చన అస్సె. తుయి ప్రబు' మెన జోచి నావ్ దెరన్తన ఎత్తిజన్ తెన్ తుమ్క కి 'అంచి సుద్ది జా అంచయ్ మాన్యుల్ జతు' మెనయ్, దేముడు బుకార అస్సె.

3 జలె, అమ్క తుమ్క అబ్బొ జలో దేముడుచి ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ సేంతుమ్ తుమ్చి ఉప్పిరి తవున్!

4 తుమ్చి రిసా ఎత్తి, అదికారుమ్ తిలో దేముడుక రోజుక ప్రార్దన కెర అంచి సర్ద జోక సూనయ్తసి. కిచ్చుచి రిసా మెలె, యేసుక్రీస్తుక తుమ్ నంపజా అప్పె జోచి తెడి తిలి రిసా జోచి దయక దేముడు తుమ్క దిలి రచ్చనచి రిసాయి.

5 మెలె, జా రచ్చన దిలి తెంతో క్రీస్తుచి తెడి గ్యాసుమ్ ఎత్తి, జా గ్యాసుమ్ బోదన కెర్రి నెక్తి ఎత్తి, తుమ్క కలుగు జలి రిసా పూర్తి ఎత్తి, సామూరుమ్ జా అస్సె.

6 దస్సి, క్రీస్తుచి రిసా అమ్ సంగిలి సాచి తుమ్చి పెట్టి రుజ్జు జా అస్సె.

7 జాకయ్, అమచొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తు జోచి గవరుమ్ తెన్ అస్సె ఉత్త్ర జెతినక తుమ్ రకితె ఎద, అమ్సరుమ్ జలి కిచ్చొ అత్తనెక్తి కి తుమ్క పిట్టె నాయ్.

8 అకర్ దీనల్క లోకుమ్చక ప్రబు జలో క్రీస్తు వెల్లి పరిచ్చ, వెల్లి తిర్పు కెర్రి ఎదక, తుమ్ పారపాల్ నే జతి రితి జొయ్యి తుమ్క జా నెక్తి దెత తయెద.

9 పుత్తున్ జలో అమచొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తు తెన్ తుమ్ బెదితి రిసా తుమ్క బుకార్లో దేముడు నిదాసుమ్చొ, జో సంగిల్ రితి కెరెద, జో సంగిలిన్ జర్గు కెరెద.

గోసల్ పొన మెన పాపులు గోల కెర్రిన్

10 ఓ బాపుడ్లు, అమచొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి నావ్ తెన్ కిచ్చొ మెన అచ్ తుమ్క బతిమాల్స జా సంగితసి మెలె, తుమ్ జట్టి నే జతి, ఎక్కి మెన్సు జా, ఎక్కి కట్టు జా, తుమ్ ఎక్కి బుద్ది ఎక్కి మెన్సు జా చెంగిల్ జా.

11 బాపుడ్లు, కిచ్చొక ఇన్ మెంతసి మెలె, తుమ్తె సంగుమ్జన్ జట్టి జా అస్సె మెన క్లోయెచ గెరచ సుదల్ అంక సంగ అస్సె.

12 మెలె, "అచ్ పాపుల్చొ సుదొ" జవున్, "అచ్ అపొల్చొ సుదొ" జవున్, "అచ్ కేపాచొ సుదొ" జవున్, నెంజెలి "అచ్ క్రీస్తుచొ సుదొ" జవున్ మెన తుమ్ ఎత్తిజన్ తేడల్ ఉచరన సంగనతను మెన అచ్ జాని.

13 క్రీస్తుచి అచ్ సింద వాటల్ కెర అస్సెన్ గే? తుమ్చి పాపుమ్ గెచ్చయ్తి రిసా అచ్ పాపులు సిలువతె మొద్యమ్ గే? అచ్ పాపులుచి నావ్ తెన్ బాప్తిసుమ్ సజన్లుమ్ గే?

14 నాయ్. క్రీస్తుక చి గాయయుక పిట్టె అచ్ కక్క బాప్తిసుమ్ నే దిలి రిసా అంక చెంగిలి.

15 కక్క కక్క బాప్తిసుమ్ దెతయ్ జలె, 'పాపుల్చి నావ్ తెన్ బాప్తిసుమ్ సంగిలమ్' మెన ఏక వేల తుమ్తె సంగుమ్జన్ సంగిత.

16 స్తపసుచి గేరచక బాప్తిసుమ్ దిలయ్, గని అస్సె కక్క బాప్తిసుమ్ దిలయ్ గే నాయ్ గే పచ్చ అస్సె. నాయ్, కిచ్చొగి.

17 క్రీస్తు అంక తెద్యయ్లిన్ బాప్తిసుమ్ దెతి రిసా నాయ్, గని సుబుమ్ కబుర్ సూనవ అచ్ బోదన కెర్రి రిసాయి. పడ్డె, ఒగ్గర్ తెద్యచ కొడెచ ఉప్పిరి కొడె బెదయ్తి రితి అచ్ బోదన కెర్రి రితి తెద్య నాయ్. దస్సి బోదన కెర్రియ్ జలె, క్రీస్తు సిలువతె మొర మాన్యుల్క పాపుమ్ తెంతో రచ్చించుప కెర్రిన్ ముక్కిమ్ జలిన్క లుంకడ్లి రితి జతి. రచ్చించుప కెర్రి నెక్తి జో మొర అర్చితుమ్ జలిన్తెయి అస్సె.

క్రీస్తు దేముడుచి నెక్తి గ్యాసుమ్

18 మొర పాపుమ్తె గెతన, జలె, ప్రబు సిలువతె మొర అర్చితుమ్ జలిన్చి కోడు సూన్, నానసుమ్ జతనక కి వెర్రి గని అమ్ రచ్చించుప జతనక, జలె, దేముడుచి నెక్తి మెన జానుమ్.

19 కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి కొడెతె,

* "పండితుల్చి గ్యాసుమ్క పాడ్ కెరెదె,

తెలిచి మాన్యుల్చి తెలిచి పిట్టయిందె"

మెన రెర్దవ అస్సె.

20 ఒగ్గర్ బుద్ది తిల సుదొ కేతె? మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్నల్ సెకడ్డన కేతె? ఈంజ ఉగుమ్తె తెలిచి తెన్ కొడె బెదవ రుజ్జుల్ దెకయ్తన కేతె? ఈంజ లోకుమ్చి గ్యాసుమ్క 'గ్యాసుమ్ నెంజె' మెన, దేముడు దెకవ అస్సె.

21 కీసి మెలె, కెర్రి గ్యాసుమ్ కలుగు జలెకి, ఈంజ లోకుమ్చ మాన్యుల్ దేముడుక నేన్. 'మాన్యుచి సొంత గ్యాసుమ్ జోవయిందె సొంత నెక్తి జేవ్ నెత్తిర్లయ్ చెంగిలి' మెన, జోచి పెట్టిచి గ్యాసుమ్క దేముడు జానయ్ దస్సి జర్గు కెర్రిన్. జాకయ్, అమ్ బోదన కెర్రి సుబుమ్ కబుర్ 'గ్యాసుమ్ నెంజె' మెన జోవయిందె సొంత నెక్తి మాన్యుల్ ఉచర్రి కి, జా సుబుమ్ కబుర్ తెయ్ మాన్యుల్క రచ్చించుప కెరక జో దేముడు సర్ద జలో. గని సుబుమ్ కబుర్ నంప కెర్రిన్క 'తెలిచి నాయ్' మెన మాన్యుల్ సంగితతి.

22 మెలె, 'జోచి సత్తిమ్క రుజ్జు దెకయ్త వెల్లిల కమొ దెకయ్లెకయ్ నంపజమెదె, నెంజెలి నాయ్' మెన యూదుల్ సంగిల. 'కొడె తెలిచి తెన్ బెదయ్లెకయ్ జా బోదనక విలువ దెకుక జయెదె' మెన గ్రీకుల్ సంగిల.

23 గని "క్రీస్తు సిలువతె మొర అర్చితుమ్ జలిన్తెయి మాన్యుచి రచ్చన" మెన అమ్ బోదన కెర్రిసుమ్. ఇన్ బోదనక అడ్డు మెన యూదుల్ సంగితతి, 'తెలిచి నాయ్' మెన యూదుల్ నెంజెలన సంగితతి.

24 గని దేముడు నిసాన బుకార్లనక, జేవ్ యూదుల్ జలెకి, గ్రీకుల్ జలెకి, జో దేముడుచి నెక్తి కి గ్యాసుమ్ కి క్రీస్తుతెయ్ అస్సె. క్రీస్తు దేముడుచి నెక్తి, జొయ్యి జోచి గ్యాసుమ్.

* 1:19 1:19 యెసయా 29:14. † 1:24 1:24 అస్సె 'గ్రీకుల్' మెలె, యూదుల్ నెంజెలన మొత్తమ్క సంగితయ్.

²⁵ దేముడు కెర్తినక 'బుద్ధివి నెంజె' మెన మాన్సుల్ ఉచర్లె కి, జా కేనీ మాన్సువి గ్యానుమవి కంట వెల్లి. జో దేముడువి అప్ప కేనీ మాన్సువి సెక్తివి కంట ఒగ్గర్ సెక్తివి.

²⁶ బాపుడ్లు, ప్రబు తుమ్మకయ్ నిసాన బుకార్లొ. జలె, తుమ్మతె తొక్కిజినక ఈంజ లోకుమవి గ్యానుమ్ ఒగ్గర్ కల్లవ జా అస్సె. తుమ్మతె తొక్కిజని వెల్లెల మాన్సుల్ జా అస్సె. తుమ్మతె తొక్కిజని వెల్లెల కుట్టుంబల్తె జెర్లెలదు.

²⁷ గని దేముడు, ఈంజ లోకుమతె తెలివి నెంజెలనకయ్ నిసాన్సన్. కిచ్చిక మెలె, తెలివి తిలనక కి లాజ్ కెరుక మెన. సెక్తి తిలనక కి లాజ్ కెరుక మెన ఈంజ లోకుమతె సెక్తి నెంజెలనక దేముడు నిసాన్సన్.

²⁸ పడ్డొ ఈంజ లోకుమతె విలువ జలిన్క 'కిచ్చి నెంజె' మెన రుజ్జు తంక ఈంజ లోకుమతె విలువ నెంజెలనక, నిస్సారుమ్ జలనక, కిచ్చి నెంజెలనక జో దేముడు నిసాన్సన్.

²⁹ కిచ్చిక మెలె, దేముడువి మొక్క కేనీ మాన్సు గవురుమ్ ఉచరనుక బెదె నాయ్ మెన రుజ్జు దెకవుక.

³⁰ యేసక్రీస్తువి తెడి తుమ్మక జయిడ్లొ దేముడు జోయ్య, అమవి గ్యానుమ్, అమవి పున్నిమ్, అమవి సుద్ది, అమవి రచ్చన క్రీస్తుతయ్ మెన దేముడు అబ్బొనీ జోకయ్ అమవి రిసా టీవొ కెలన్.

³¹ జాక దేముడువి కొడెతె, * "మాన్సుల్ గవురుమ్ నంగుక ఇస్సుమ్ జలె, కవి రిసా నంగుత్ మెలె, ప్రబువి రిసాయి" మెన రెగ్లవ అస్సె.

2

¹ ఒ బాపుడ్లు, అవ్ తుమ్మతె తెదెడి జా కెర దేముడువి చి సాచి నూనయ్లె పొది ఒగ్గర్ తెలివి గ్యానుమ్ కొడె బెదవయ్ బోదన కెరి నాయ్.

² అవ్, యేసక్రీస్తువి రిసాయి మెలె, నిలువతె మొరజర్లు కెర్లె యేసక్రీస్తువి రిసా నెంజెలె, అస్సె కిచ్చి కి తుమ్మచి మదెనె అస్సె కిచ్చి నేనీ మెన వేరచి బెదవుక నెంజె' మెనయ్ దస్సి కెర్లయ్.

³ పడ్డొ తుమ్మచితె తిలి పొది, 'సొంత సెక్తిక కిచ్చి కెరుక నెతిరి' మెన బయిమ్ తెన్ బల్తె అడ్డర్ తెన్ తిలయ్.

⁴ తుమ్మచి నమ్మకుమ్ మాన్సుల్వి గ్యానుమ్ తెన్ నీ జతె, గని దేముడువి సెక్తి తెన్ ఆదారుమ్ కెరన తంక మెన,

⁵ అవ్ లట్టబ్బె కి చి సాచి నూనయ్లె కి, తెలివి గ్యానుమ్చ తియాన కొడె నే బెదయ్తె, సుద్ది తిలి అత్తుచి దేముడువి సెక్తి దెకయ్తె రిసాయి మెన సంగితసి మెనయ్ ఇనీ జర్లు జంక మెన జోచి నెలవ్.

అత్తుతె వడ్డెలనక ప్రబువి గ్యానుమ్ సెక్తిసి

⁶ అత్తుతె వడ్డెలనక గ్యానుమ్ తెన్ సెక్తిజుమ్, జా గ్యానుమ్ కేడయ్ గెతి చి జా ఈంజ ఉగుమ్చి గ్యానుమ్ నెంజె, ఈంజ ఉగుమ్చె విలువ కెర్లనచి గ్యానుమ్ నెంజె.

⁷ అమ్ సెక్తి గ్యానుమ్ దేముడుచి గుట్టు తెన్ తిలి లుంకడ్లి గ్యానుమ్; ఈంజ గ్యానుమ్ గుట్టు తెన్ లుంకడ తయ్ నాయ్. ఉగల్ ఎత్తిచి కంట అగ్గయ్ దేముడు అమచి రిసా 'పరలోకుమచి ఉజడితె బెదుతు' మెన ఉచర జర్లు కెర్లె గ్యానుమ్.

⁸ ఈంజ ఉగుమ్చ అదికారుల్ కోయ్ ఈంజ గ్యానుమ్క అర్దుమ్ కెరంతి నాయ్; జా అర్దుమ్ జోక జతి జలె గొప్పు

ఉజడిచొ రుపుమ్చొ గవురుమ్ తిలొ ప్రబుక నిలువ గల మారిత నాయ్.

⁹ గని దేముడుచి కొడెతె, "ఇన్నెవి రిసా దేముడు తెయార్ కెర అస్సె"

జోక ప్రేమ కెర్లనక కిచ్చి దెంక మెన తెయార్ కెర్లసి

* "జా కేనీ అంకితె డీసె నాయ్,

కేనీ కంగ్గెతె సుని జయ్ నాయ్,

కేనీ మాన్సు జోచి పెట్టి ఉచరుక నెతిర్లసి"

మెన రెగ్లవ అస్సె.

¹⁰ అమ్క జలె దేముడు ఎత్తి, జోచి అత్తు తెర్లవ రుజ్జు దెకవ అస్సె; జా అత్తు ఒండిక, దేముడు గుట్టులచి రుజ్జుల్ కి జోచి అత్తు రుజ్జు దెకయెదె.

¹¹ ఏక్ మాన్సుచి ఉద్దెసుమ్ జోచితె తిలి మాన్సుచి సొంత అత్తుక పిట్టవ, జో మాన్సుచి పెట్టి తిలిసి కో జానీతి గే? దస్సి, దేముడుచి ఉద్దెసుమ్లు దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తుక ముల, జోచి ఉద్దెసుమ్ అస్సె కోయ్ నేనీతి.

¹² దేముడు అమ్క దిల అత్తు కీసిచి గే అమ్ అర్దుమ్ కెరనుక. అమ్ ఈంజ లోకుమచి అత్తు నెంజె, గని దేముడు తెంతి చి జతి సుద్ది తిలి అత్తుయ్ అమ్ పాయ్ అస్సె.

¹³ మాన్సుచి గ్యానుమ్ సెక్తి కొడె తెన్ నాయ్, అత్తు సమ్మందుమ్ జలి కారిమచి కామ్ అత్తు సమ్మందుమ్ జలి కారిమచి కామ్ సరి కెరన, అత్తు సెక్తి కొడె తెన్ ఈంజ సుద్ది తిలి అత్తు అమ్క సెక్తిసి, అమ్ సెక్తిజుమ్.

¹⁴ లోకుమ్చొ సమ్మందుమ్ జల మాన్సు దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తువ కబుర్లు నెనె, దనచ జోక వెర్రిలెక అస్సె, జో అర్దుమ్ కెరనుక నెత్తె. దనచక అత్తుతె జెర్లెన్ తిలెకయ్ అర్దుమ్ కెరనుక జయెదె గని జోవయింక జా అత్తు నాయ్ చి నెతిర్లె.

¹⁵ అత్తు సమ్మందుమ్ జలొసా మాన్సుల్క ఒండి అర్దుమ్ కెరనెదె, గని జోక కేనీ మాన్సు తీర్పు కెరుక నెతిర్లె.

¹⁶ † "ప్రబుచి పెట్టి తిలిసి జాన జోక సెక్తిక తెలిలన కో? అమ్క జలె క్రీస్తుచి మెన్సు అస్సె."

3

అత్తుక వడ్డెలన నెంజాన్

¹ బాపుడ్లు, తుమ్మచి తెన్ 'అత్తుక వడ్డెల మాన్సుల్ తెన్ కొడె జలి రితి అవ్ కొడె జంక నెతిర్లయ్. ఈంజ లోకుమ్చ ఆగేచ సమ్మందుమ్చ మాన్సుల్ మెనయ్, క్రీస్తుతె బాలబోదలి' మెన, తుమ్మచి తెన్ కొడె జంక తిలి.

² అగ్గె తుమ్మక సత్తు నాయ్ చి రిసా రితి దూదు పియడ్లయ్, చి పొనెలయ్ గని చింబొ కవడ తుమ్క పొనీ నాయ్. తుమ్ అప్పక కి ఆగేచ సమ్మందుమ్చ రిత జా అస్సెనచి రిసా అప్పక కి తుమ్ వడితన్ నాయ్.

³ తుమ్మచితె కునిదుమ్, గోనల్ తిలె, తుమ్ ఆగేచి సమ్మందుమ్చ మాన్సుల్చి రితి ఇండితన నెంజాన్ గే?

⁴ ఎక్కిలొ అవ్ పాపుల్చొ సుదె, అస్సె అవ్ అపొల్లోచొ సుదె, మెన సంగెలి పొది తుమ్ లోకుమ్చ సమ్మందుమ్ జల మాన్సుల్ నెంజాన్ గే?

⁵ అపొల్లో కొన్నొ? పవులు కొన్నొ? సేవ కెర్లనయ్ గెద. ఎక్కిళ్లక ప్రబు దిలిసి తెన్ జేవేచి తెంతయ్ తుమ్ నంవజలదు

6 అచే రోవలయ్, అపొల్లో పాని నువిలన్, జియడ వడ్డయలోసా దేముడి.

7 జాకయ్, జియడ వడ్డయలో దేముడుతెయి గని, రోవలొసాతె జలెకి, పాని నువిలొసాతె జలెకి కిచ్చి కి నాయ్.

8 రోవలొసాక పాని నూచెలొసాక ఎక్కి ఉడ్డెనుమ్. ఎత్తి జిన జేన్ కెర్రి కామచి కస్తుమకయ్ జితుమ్ నజనుల.

9 అమ్ దేముడు తెన్ బెద కామ్ కెర్తనుమ్; తుమ్ దేముడుచి పంటొ పికయ్లి బుయి, దేముడుచి గేరు జా అన్నున్.

ప్రబుచి అత్తుగేర్చి టాలి

10 దేముడుచి దయక జో అంక దిలి ఇదిలి సెక్కిక, గేర్ బందుక చెంగిల్ జాన్లొ బందితోసాచొ రిత్తొ జా, అచే పునాది తెయార్ కెర్తయ్, చి జేన్చి ఉప్పిరి అన్నెళ్లొ గేర్ బందితయ్. జా పునాదిచి ఉప్పిరి తుమ్ ఎత్తిజన్ తుమ్చి వాట కిసి బందితె గే జాగర్త తా.

11 ఎక్కి పునాదిచి ఉప్పిరి జా గేర్ బందిలెకయ్ జా గేర్ తయెద; మెలె, యేసుక్రీస్తు జలి పునాదిచి ఉప్పిరి బందిలెకయ్. వేర పునాది తెయార్ కెర్తక కో నెత్తిర్.

12 జలె, జా పునాదితె కో బజార్ తెన్, కో వెండి తెన్, కో వజ్రమానిక్యల్ తెన్, కో దారు తెన్, కో పెయ్యడి తెన్, కో పిరి తెన్ గేర్ బందిలె.

13 జేన్ ఎత్తిక్ల బందిలిన్క 'తయెద గే నాయ్ గే' ఆకరకయ్ డీనెద. ప్రబు సంగిలి వెల్లి డీసకయ్ డీనెద. కిసి మెలె, ఆగిచి పరిచ్చతె డీనెద. ఎత్తిక్లవ కమె కీసచగి ఆగితె పరిచ్చ జలి రితి జా డీనెద.

14 జో పునాది కెలొసాతె బందిలి కేన్ మాన్సుచి కామ్ జా పరిచ్చతె జిన్లె, జో మాన్సుక బపుమానుమ్ దొర్కు జయెద.

15 జో పునాదితె బందిలొ కేన్ మాన్సుచి కామ్ డడ్డ గెచ్చెదె గే, జోక నస్తుమ్ తయెద, గని జొయ్యి రచ్చించువ జయెద. గని ఆగి తెంతొ కిసి గే ఉర్లి జలి రితి జా జో రచ్చించువ జయెద.

సంవజలన ప్రబుచి దేముడుచి గుడి జవుల

16 దేముడుచి గుడి తుమ్ జన్తె మెన నేన్సు గే? జోచి అత్తు తుమ్చి వెట్టి అన్న మెన నేన్సు గే?

17 జలె, దేముడుచి గుడి కో పాడ్ కెరెద గే, జోక, జో దేముడుయి పాడ్ కెరెద. కిచ్చిక మెలె, దేముడుచి గుడి జోకయ్ నుద్ది తంక అన్నె. జా దేముడుచి గుడి తుమ్ జా అన్నున్.

18 తుమ్క తుమ్ మోసిమ్ కెర నాయ్. 'ఈంజ ఉగుమ్చి గ్యానుమ్క అచే తెలిచి' మెన కో ఉచరనెదె గే, పరలొకుమ్చి గ్యానుమ్ జో దొర్కు కెరంతి రితి ఈంజయి ఉగుమ్చి గ్యానుమ్క గపురుమ్ కెరక ముల న్నొ రిత్తొ జవున్.

19 కిచ్చిక మెలె, ఈంజయి లొకుమ్చి గ్యానుమ్ దేముడుచి మొక్కె గ్యానుమ్ నెంజె. జో రెగ్డయ్లి కేన్ కోడుతె ఈంజ నత్తిమ్ డీన్తయ్ మెలె,

*"తెలిచి తిల జోవయింవ మోసిమ్లుతెయి

దేముడు జేన్ తెలిచి మాన్సుల్క దెర

జేన్ ఉచర్చిసి పిట్టయతయ్"

మెన రెగిడ్లి కోడు.

20 జోచి అన్నెక్ దన్ని కోడు కిచ్చి మెలె,

†"ఈంజ లొకుమ్చి గ్యానుమ్క సంవజలనచి వెట్టి ఉచర్తనక కామ్క నే జయె మెన ప్రబు జానె"

మెన రెగిడ్లి కోడు.

21 జాకయ్, కేన్ మాన్సుక 'జొయ్యి వెల్లొ' మెలి రితి మాన్సుక గపురుమ్ కెర నాయ్. ఎత్తి తుమ్చి జా అన్నె.

22 పవులు కి, అపొల్లో కి, కేపా కి, అమ్ సెకడ్తన తుమ్ ఎత్తిజన్క దొర్కు జా అన్నుమ్. ఈంజ లొకుమ్ కి, జిప్ప కి, మొర్పు కి, ఈంజ ఉగుమ్ కి, జెతి ఉగుమ్ కి, ఎత్తి తుమ్చి జా అన్నె.

23 పడ్డొ, తుమ్ క్రిస్తుచి తెడి అన్నున్, తుమ్క జొయ్యి ఏలువ కెర్తయ్; చి క్రిస్తు దేముడు అబ్బొనచి తెడి అన్నె.

4

అపొల్లోక చి పవులుక కిసి దెకుక

1 తుమ్ అమ్క కిసి దెకుక మెలె, యేసుక్రీస్తుచి సేవ కెర్తన ఆము. తుమ్ 'పాడ్ జంక నాయ్' మెన దేముడుచి గుట్టుల్ రకితన ఆమ్. అమ్ దన్నె జలిన్క తుమ్ మరియద దెకుక తుమ్చి పూచి,

2 అన్నె, కేన్ జవున్ ఎజొమానిచి అన్కి రకితోసా, జలె, నిదానుమ్ తెన్ నముకుమ్ జతొసా తంక జోచి పూచి. జాక, అమ్ దన్నె నిదానుమ్ తెన్ నముకుమ్ జతన జంక అమ్చి పూచి.

3 గని తుమ్ జవున్, మాన్సుచి కేన్ తీర్పు కెర్రి గేర్ జవున్, అంక పరిచ్చ కెర తీర్పు కెర్రి, అంక బాద నాయ్. అచే కి సొంత తీర్పు కెరన్ నాయ్.

4 దేముడుచి మొక్కె పూచి తెన్ జోచి కామ్ అచే కెర అన్నె. జా కామ్ కెర్రినతె అచే కిచ్చి పొరపాట్ కెర్రిసి అచే నేని. గని అంక 'తన్ను జో నెంజె' మెన ఎక్కి అంచ సొంత కోడు రుజ్జా దెకవ నాయ్. జో ప్రబుయి అంక తీర్పు కెర్రిసా.

5 జాకయ్, జా సమయమ్ నే జతె అగ్గె, మెలె, ప్రబు అన్నె నే జతె అగ్గె, తుమ్ అంక తీర్పు కెర నాయ్. మాన్సుల్క దన్నె తీర్పు కెర్రిన తుమ్ ముల. అందరతె లుంకిల్ రితి తిలిసి ఎత్తి, మాన్సుచి పెట్టిచ ఉడ్డెనుమ్లు ఎత్తి, జొయ్యి జోచి ఉజడితె పరిచ్చ కెర తీర్పు కెరెద. తెదొడికయ్ దేముడు సొంత ఎత్తిజన్క జేన్చ కెర్ల కమె తీర్పుల్ సంగెద.

6 అంచి రిసాచి అపొల్లోచి రిసా అచే ఇన బాలివొ కిచ్చిక సంగ అన్నె మెలె, తుమ్చి రిసా, బాపుడ్లు, తుమ్క 'సిక్కుత్' మెనయ్, దేముడు రెగ్డయ్లిచి కంట కిచ్చి వేరచి అమ్ దొగుల కిచ్చి బెదవుమ్ నాయ్, దన్నె తుమ్ కి వేరచి జా బోదనతె బెదవ నాయ్. అచే అపొల్లో, జలె, అమ్ దొగుల నుబుమ్ కబురతె కిచ్చి వేరచి బెదవుమ్ నాయ్, చి అమ్తె కక్క 'వెల్లొ' మెన తుమ్ సంగుక నాయ్. 'అచే వెల్లొ' మెన జవున్ అచే సంగి నాయ్, జో సంగి నాయ్. దన్నె తుమ్చితె కో కిచ్చి వేరచి నే బెదయ్లె, తుమ్చితె కి 'అచే వెల్లొ, జో దాక్' మెన తేడల్ దెకన బులుక బెద నాయ్.

7 జలె, తుమ్క దెకిలె, కక్క 'వెల్లొ' కక్క 'దాకు' మెనుక జతయ్ గే? దేముడు దిలి కంట తుమ్క కిచ్చి అన్నె గే? దేముడు తెంతొ పయిలిసి జలె, జా జొయ్యి నీ దిలి రితి కిచ్చిక తుమ్ గపురుమ్ సంగితన!

8 'ఎత్తితె సామ్మారుమ్ జా అన్నుమ్' మెన తుమ్ ఉచరంతన. అమ్క పడ్డొ ముల తుమ్ రానల్ జా అన్నున్, జలె! తుమ్ నిజామి ఏలువ కెర్తయ్ జలె, అమ్ కి తుమ్చి తెన్ ఏలువ కెర్తక జతి! నర్ల జతమ్!

పావులీని నిస్కారుమ్ జలిన్

9 అమ్మ క్రీస్తుచి నుబుమ్ కబుర్ నూనయత బారికుల్క మాన్సుల్ ఎత్తిచి కంఠ అమి నిస్కారుమ్ డీస్తనుమ్, *మొర్రి సిచ్చ కలుగు జల మూర్కుట్ట రిత డీస్తనుమ్, మెన దేముడు నెలవ దిలి రిత అంక డీస్తయ. అన్నె మాన్సుల్ జోవయంక దెక ఆన్యత్ గే, అమ్మ యేసుచ బారికుల్క కి లోకుమ్ ఎత్తిచ, జేవ్ దూతల్ జలకి మాన్సుల్ జలకి, ఆనీల్ రిత జితతి.

10 'క్రీస్తుచి నుబుమ్ కబుర్ నూనపుక ముక్కిమ్' మెనయ, అమ్మ నేన్ల మాన్సుల్ రిత డీస్తనుమ్. తూమ్ మాత్తుమ్, క్రీస్తుచి తెడి బుద్ది నుదల్ జా అన్నె, కిచ్చ గే! తుమ్క 'దన్సి ఉచరంతతి' మెలి రిత డీస్తయ, అమ్మ, జలె, సెక్తి నెంజిల్ రిత డీస్తనుమ్. అమ్మకయ్ సెక్తి అన్నె మెన తుమ్క తుమ్ ఉచర్తను. నిజమి, మాన్సుల్ తుమ్కకయ్ గప్పురుమ్ దెకితతి, అమ్మకయ్ నిస్కారుమ్ దెకితతి.

11 అప్పె ఎద అమ్మ చువ్వె తన్నె అన్నుమ్. అమ్మక నరిపుచుచ జత పాలల్ నాయ్, మాన్సుల్ అమ్మక పెట్టి తతి, అమ్మక గెరల్ నాయ్.

12 సొంత అత్తె తెన్ కామ్ కెర జితనుమ్. మాన్సుల్ అమ్మక దూసుచ కర్తె, చెంగిల్ తత్తు మెన అమ్మ ప్రార్దన కర్తెనుమ్. జేవ్ అమ్మక అల్లర్ కర్తె, ఓర్పుచ జితనుమ్.

13 అమ్మచి నావ్ జేవ్ కడ్డె, సేంతుమ్ కర్తెనుమ్. మాన్సుచి మొక్కి ఒండి లోకుమ్చి తొక్కు ఉస్సా జా అన్నుమ్.

14 ఇసి మెన అడ్ తుమ్క కిచ్చక రెగిడ్జన్ మెలె, తుమ్క లాజ్ కర్తె రిసా నాయ్, గని తుమ్ అంచ బోదల్ రిత జత, చి తుమ్క 'బుద్ది తిలి' మెనయ ఇసి రెగిత్సన్.

15 కిచ్చక మెలె, క్రీస్తుచి తెడి తుమ్క సికడ్జన్ ఒగ్గరజన్ తిలి కి, జోవయించి తెడి ఒగ్గరజన్ 'అబ్బో' మెనుక నెతుర్పు. నుబుమ్ కబుర్ అద్వి తొత్తొ నూనయలి రిసా, క్రీస్తు జలొ యేసుచి తెడి అద్వి తుమ్క అబ్బొది జా అన్నె.

16 జాకయ్, 'అంకయ్ దెక సిక అంచి రిత ఇండ' మెన తుమ్క అడ్ బతిమాలై జతిన్.

17 జాకయ్ ప్రేమ తిలొ నిదానుమ్ తిలొ ప్రబుచి తెడి అంక పూత్తు జలొ తిమోతిక తుమ్క అడ్ తెద్రవ అన్నె. కిచ్చక మెలె, అడ్ క్రీస్తుచి తెడి కీసి ఇండితన్ గే, సంగుమ్ల ఎత్తితె కిచ్చ బోదన కర్తెన్ గే, తుమ్క జో ఉచార కెరయ్ తి రిసా, తుమ్క 'ఉచార కెర బుద్ది తత్తు' మెనయ.

18 అడ్ 'అమ్మతె అన్నె జయె నాయ్' మెన తుమ్చితె సగుమ్జన్ ఉచార పుల అన్నెన్.

19 గని ప్రబు నెలవ దిలి, తుమ్కతె బే బేగి జెయిందె, చి జేవ్ పులిల మాన్సుల్చ కొడెచి రిసా రుజ్జుల్ నూనుక నెసి, గని జోవయించి సెక్తిచ రుజ్జుల్ పరిచ్చ కెరిందె.

20 కిచ్చక మెలె, దేముడుచి రాజుమ్ మాన్సుచి పెట్టి తిలిన్ కిచ్చ రుజ్జు జయెదె మెలె, మాన్సుచ కొడె నాయ్, గని ప్రబుచి అత్తునిక్తి మాన్సు ఇండితి బుద్దితయి డీనిదె, జయ్య రుజ్జు జయెదె.

21 జలె, తుమ్చి ఇస్టుమ్ కిచ్చ అడ్ అయిలె, సిచ్చ కర్తె డండొ దెరన్సి రిత జెంక గే, ప్రేమ ముద్దు తెన్ జెంక గే? ప్రేమ ముద్దు తెన్ అడ్ అయిలె సర్ద జెన్, జలె, తుమ్ బుద్ది ఇండ.

5

లంజె జలొ ఎక్కిలొచి రిసా పపులు తీర్పు సంగిలిసి

* 4:9 4:9 మొర్రి సిచ్చ కలుగు జల మాన్సుల్ జోవయించి జా సిచ్చతె వట్టి గెతె తిలి పొది కీసి అన్నె మాన్సుల్ జోవయంక దెక ఆన్యత్ గే, అమ్మ యేసుచ బారికుల్క కి లోకుమ్ ఎత్తిచ, జేవ్ దూతల్ జలకి మాన్సుల్ జలకి, ఆనీల్ రిత జితతి. * 5:7 5:7 పస్కా పండుగు దీని యేసు అమ్మచి పాపుమ్ గెచ్చయ్ తి అర్పితుమ్ జలన్.

† 5:13 5:13 ద్వితియోపదేశ కాండుము 17:7, 19:19, 22:21, 24 చి 24:7.

1 తుమ్చితె ఎక్కిలొక, అన్నెజొచి ఉపిరి జలె, 'లంజె వంసుమ్చొ జా జితయ్' మెన సంగితతి. అన్నె, జొయ్య జతి రగుమ్, జలె, ప్రబుక నేన్ల మాన్సుల్ కి తెడ్ది పాపుమ్ తెన్ జతి నాయ్! కీసి లంజె జా అన్నె మెలె, అబ్బొచి తెన్ తొర్తి తెన్ లంజె జతయ్!

2 జలెకి, తుమ్ లాజు జను నాయ్, పుల అన్నెన్! కీసి! జా పాపుమ్చి రిసా తుమ్ చిసారుమ్ జతయ్ జలె, జతి! జా పాపుమ్ కెర్తొసొక తుమ్ దూరి కెర తుమ్చి తెన్ అన్నె బెదవన నాయ్.

3 ఆగుక, జలె, అడ్ తుమ్చి తెన్ నెంజిల్ కి, అత్తుక తుమ్చి తెన్ అన్నె. తుమ్చి తెన్ అడ్ పూర్తి తిలి రిత అన్నె.

4 జలె, దన్సి పాపుమ్ కెర్తొ జో మాన్సుచి రిసా అడ్ అప్పె కి తీర్పు ఉచర అన్నె. తుమ్ సంగుమ్తె బెదిలి పొది, అత్తుక అడ్ కి తుమ్చి తెన్ బెదిల్ రిత జయిందె, చి యేసుక్రీస్తుచి సెక్తి తుమ్చి తెన్ తా,

5 జో మాన్సుచి ఆగ్ పాడ్ జతి రిత జోక నయ్తాన్చి అత్తి తుమ్ సార్పు కెర దాన; సిచ్చ జో జలె, ప్రబు జలొ యేసు లోకుమ్చక తీర్పు కర్తె జా ఆకర్ దీసిక జో మాన్సుచి అత్తయి రచ్చంచుచ జతయ్.

అన్నె బుద్దుల్ చి రిసా తీర్పు సంగిలిసి

6 దన్సి పాపుమ్ కెర్తెచి రిసా 'అమ్మచి సెక్తి అమ్మ ఇండితనుమ్' మెన తుమ్ పులిలిసి చెంగిల్ నాయ్. పొడియె కర్తె పాకుమ్తె పులయ్ తి పీట్ ఇదిలిదిల్ తిలి కి, ఒండి పాకుమ్ పులెదె మెన నేన్ను గే?

7 అగ్గెచి పాపుమ్ కర్తె బుద్దిచి తుమ్ గెచ్చవన గెల; తుమ్ సుద్ది జతి రిసా, *పాపుమ్ గెచ్చయ్ గుర్తుచి పస్కా పండుగు మెండపిల్ల రిత, క్రీస్తు అమ్మచి పాపుమ్ గెచ్చయ్ తి అర్పితుమ్ జలి తెంతో తుమ్క 'సుద్ది జల' మెన దెకితయ్.

8 జాకయ్, జా పండుగు కర్తె రిత జా, జో అమ్మక సుద్ది కెర్తెచి రుజ్జు డీన్సి రిత ఇండుమ్. అమ్మచి అత్తుక పాడ్ కర్తె అగ్గెచి బుద్ది, మెలె మూర్కుమ్ బుద్ది, పాపుమ్బుద్ది, అమ్మక గార్ కెరెదె, చి జా పొన. జా పులయ్ తి పీట్ నెంజిలి పాకుమ్తె బెదిలి నిదానుమ్ సత్తిమ్ జా సుద్ది జమ.

9 'లంజెచ మాన్సుల్ తెన్ బెద నాయ్' మెన అగ్గెచి ఉత్తుమ్తె తుమ్క రెగిడ్జయ్.

10 మాములుమ్ ప్రబుక నేన్ల ఈంజ లోకుమ్చ లంజె జలన, అసల్ జలన, చోడ్లు, బొమ్మల్క జోకర్తనచి రిసా సంగి నాయ్. దన మాన్సుల్ తెన్ ఎడ్దె నే బెదుక జలె, ఈంజ లోకుమ్క పూర్తి ములయ్ తయెదె.

11 కిచ్చ అర్దుమ్ తెన్ దన్సి రెగిడ్జయ్ మెలె, కో జలెకు 'సంవజలన' మెనన్లొసా లంజె జతొసా, అసల్ జతొసా, బొమ్మల్క జోకర్తొసా జలె, మాన్సుక దూసినల్ కెర్తొసా జలె, మత్తిలొసా జలె, చోరు జలె, దనొచొ తుమ్ బెదవన నాయ్. జోవయంతెన్ అన్నెమ్ కి కెర నాయ్.

12 జలె, సంవజలన్ నెంజిలనక తీర్పు కెరుక అంచి కామ్ నెంజి. గని ప్రబుచి సంగుమ్తె బెదిలనకయ్ తీర్పు కెరుక, మాత్తుమ్, సంగుమ్చ తుమ్ సంవజలనచి పూచి.

13 సంగుమ్తె నే బెదిలనక తీర్పు కెర్తొసా దేముడు, గని 'తుమ్చి తెన్ బెదిలొ కొన్న జలెకు పాపుమ్ కెర్తొసా జలె, తుమ్తె తెంతో ఉదడ గెల'

మన ప్రభు జోచయ జల మాన్యులది రిసా పూర్ణమ రెద్దయలి తీర్పుకోడు అన్నె.

6

నంపజలన తీర్పు కెర్తె గేరీవ తగు కెరుక పోన

1 తుమ్మచితె ఎక్కిలోక ఎక్కిలోక జట్టి జా తిలె, నంపజలనచి ముక్కి నే గెతె, కిచ్చొక ప్రబుక నంప నెంజలనతె జోపయించి తీర్పు కెర్తె గేరీవ తగు కెర్తెను? జా తప్పు.

2 నంపజలన ఒండి లోకుమ్మచక తీర్పు కెరుల మెన నేన్ను గే? ఒండి లోకుమ్మచక తుమ్ తీర్పు కెరుక అన్నె జలె, ఇన ఇదుట్ల తగుల్ తుమ్ సంగుమ్మతె సూనుక నెతుర్పు గే?

3 దూతలక కి అమ్ తీర్పు కెరుక అన్నె మెన కి నేన్ను గే? దన్నె కెరుమ్మదే జలె, ఈంజయ లోకుమ్మచ తగుల్ సూనుక అమ్క అన్నెయ్ అదికారుమ్ అన్నె.

4 జలె, తుమ్మక ఈంజ లోకుమ్మతె తగుల్ తిలె, కిచ్చొక ప్రబుచి సంగుమ్మక కామ్క జెత మాన్యులది మొక్కి నే సూనయ్తె వేర మాన్యులద తగుల్తె కుట్టుయితను?

5 తుమ్మక లాజ్ నాయ్ గే? ప్రబుక నంపజల తుమ్ బాపుట్లతె కో బుద్ది మాన్యు తయె నాయ్ గే, చి జోచి మొక్కి సూనయ్తె జో తగు కుట్టుపుక నెంజె గే?

6 జలె, తుమ్ నంపజలన బావొక బావొ తగుల్ కెర్తెను, చి ప్రబుక నంపనెంజలనక వెనడ్డను!

7 అన్నె కిచ్చొ మెంతసి మెలె, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో తుమ్ తగు కెర్తె, నంపనెంజల మాన్యుల దెకిత తుమ్క ఆనుల. తుమ్ నంపజలనచి నావ్ దెకెదె. దన తగుల్ జతి కంట మాన్యుల్ తుమ్క కెర్తె తప్పుల్ ఓర్పువ జంక చెంగిలి, మోసిమ్ జంక చెంగిలి.

8 తుమ్చ సొంత బాపుట్లక కి తుమ్, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో పాపుమ్ కెర మోసిమ్ కెర్తెను.

సుద్ది నెంజలన దేముడుచి రాజిమ్మతె బెదుక నెంజె

9 సుద్ది నెంజల మాన్యుల్ దేముడుచి రాజిమ్మతె బెదుక నెంజె మెన నేన్ను గే? తుమ్ మోసిమ్ జా నాయ్. పెండ్లి నే జతన, జలన లంజెకమె కెర్తెన, బొమ్మలక జొకర్తెన జలెకు, మున్యుబోదల్ తెన్ మున్యుబోదల్, తేరీబోదల్ తెన్ తేరీబోదల్ లంజె జతన జలెకు,

10 చొర్ల జలెకు, డబ్బులక ఒగ్గర్ ఆన జతన జలెకు, మత్తాలల్ జలెకు, మాన్యులక దూసువ కెర్తెన జలెకు, మాన్యులక బియడ లాబుమ్ కెరంతన జలెకు, దేముడుచి రాజిమ్మతె బెదుక నెతిర్తి.

11 తుమ్ అగ్గయి దన మాన్యుల్ జా తిలెదు, గని ప్రబు జలె యేసుక్రీస్తుచి నావ్ తెన్, చి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మతె తుమ్ దోయ జా, ప్రబుచయ్ జా, పాపుమ్ నే కెర తిలి రితి సుద్ది జలెదు, చి తుమ్క 'పున్నమ్ జల' మాన్యుల్ జా అన్నెన్.

12 జలె, "అంక ఇస్టుమ్ జలిసి కేన్ కి కెరుక అంక అక్కు, అన్నె, గని సగుమ్ కమె కెర్తె చెంగిల్ నాయ్. అంక ఇస్టుమ్ జలిసి కేన్ కి కెరుక అంక అక్కు, అన్నె, గని కిచ్చొ అలవాట్క గెతిమాన్యు రివో అవ్ జా తయిందె.

13 "అన్నిమ్ మాన్యుచి పేట్కయ్, పేట్ అన్నిమ్కయ్" మెన నంగితనుమ్, చి ఆకరక దొన్నె కి ప్రబుయి గెచ్చువ గెలిదె.

గని, మాన్యుచి అగ్గ లంజె జతి రిసా నెంజె గని ప్రబుచి రిసాయి, దన్నె ప్రబు అగ్గచి రిసాయి.

14 అన్నె, యేసుప్రబుక దేముడు అబ్బొసి అన్నె జియడ్ల, చి జోచి నెక్తి అమ్క కి జయడెదె.

15 క్రీస్తుచి అగ్గక తుమ్చ అగ్గ వాటల్ జవుల మెన తుమ్ నేన్ను గే? జేవ్ దన్నె జలె, క్రీస్తుచ వాటల్ కడ గెల కెర సానిక బెదవుక బెదెదె గే? నెంజె!

16 సాని తెన్ కో బెదెదె గే, జా తెన్ ఎక్కి అగ్గ జతయ్ మెన నేన్ను గే? కిచ్చొక మెలె,

* "జేవ్ దొగుల ఎక్కి అగ్గ జా తవుల"

మెన దేముడుచి కొడొతె రెద్దయలయ్ అన్నె.

17 గని, ప్రబు తెన్ కో బెదె అన్నె గే, జో తెన్ ఎక్కి అత్తయి జా తవుల.

18 జాకయ్, లంజెకమె దూరి కెరన. దసితె ఎద్దరె బెదె నాయ్. మాన్యుల్ కెర్తె అన్నె ఎత్తి, పాపుమ్, జలె, జోచి అగ్గక దూరి అన్నె, జోచి అగ్గక బయలె అన్నె, గని కో లంజె జయెదె గే, జోచి సొంత అగ్గక పాపుమ్ కెర పాడ్ కెర్తెయ్.

19 తుమ్చి అగ్గ, తుమ్చి పెట్టి తిలి దేముడు దిలి జోచి సుద్ది తిలి ఆత్మక గుడి జా అన్నె మెన తుమ్ నేన్ను గే? తుమ్క తుమ్ ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి ఏలువ కెరనుక తుమ్క అదికారుమ్ నాయ్.

20 దేముడు ఒగ్గర్ కరిదీక తుమ్క గెన అన్నె. జాక, తుమ్చి అగ్గ తెన్ జోక గవురుమ్ కెర్తె రితి తుమ్ సుద్ది తెన్ ఇందె.

7

పెండ్లి జతిసి చి నే జతిసి

1 జలె, తుమ్ రెద్ద పుసిలిన్క జబాబుల్ రెగిడిందె. పెండ్లి నే జా తిలె మున్యుబోద, జలె, తేరీబోదక నే చడ్డె చెంగిలి.

2 గని జో మాన్యు పెండ్లి నే జా తిలె, సయ్తాన్ ఉచర్తిసి రితి లంజెకమె నే కెరవుక మెన, ఎత్తి మున్యుబోదక సొంత తెర్తి తిలె, ఎత్తి తేరీబోదక సొంత మున్యుసి తిలె చెంగిలి.

3 మున్యుసి తేర్తిక జోచి పూచి తిలిసి దెంక, తేర్తి మున్యున్క జేచిచి పూచి తిలిసి దెంక.

4 కిచ్చొక మెలె, జాచి సొంత అగ్గక ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి ఏలువ కెరుక తేర్తిక అదికారుమ్ నాయ్; మున్యుసి ఏలువ కెర్తెయ్. దన్నె, జోచి సొంత అగ్గక ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి ఏలువ కెరుక మున్యున్క అదికారుమ్ నాయ్; తేర్తి ఏలువ కెర్తెయ్.

5 తుమ్తె కేన్ జవున్ దొగుతెర ఎక్కి ఉద్దెనుమ్ ఉచర ప్రార్థన నిదానుమ్ కెర్తె రిసాయి గడియకయ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో దూర్ జా తంక జయెదె, నెంజెలి పోన. గని ప్రార్థన కెర్తె జా కామ్ కెర కేడయలెదు మెలె, అన్నె మాములుమ్ బెదె, నెంజెలి తుమ్ * అగ్గక ఆనక ముడ్లొ కెర నెతిర్తి, నయ్తాన్ తుమ్క పాపుమ్ కెరవుక ఉచరెదె.

6 ప్రార్థనల్చి రిసా గడియ అంక తంక జయెదె మెన కిచ్చొక నంగితసి మెలె, ఆడ్ర నెంజె, గని దన్నె కెరుక చెంగిల్ జయెదె.

7 అన్నె, తుమ్ ఎత్తిజిన్ అంచె రితి పెండ్లి నెంతె తత్తరు జలె, 'చెంగిలి' మెన్తయ్, గని ఎత్తి మాన్యుక దేముడు దిలి వరుమ్ జోకయ్ తయెదె; ఎక్కిలోక ఏక వరుమ్, అన్నెక్లొక అన్నెక్లొ వరుమ్ దా అన్నె.

* 6:16 6:26 అదికారుమ్ 2:24. † 6:20 6:20 మెలె, జోచయించి లోయ సువ జోచయించి పాపుమ్ పువ నయ్తాన్చి రాజిమ్ తెంతో జోచయంక నెత్తవన

అన్నె. * 7:5 7:5 అగ్గక ఆనక ఓర్పువ జంక నెతిర్తి

8 పెండ్లి నే జలనక చి రండెల్ మాన్యుల్క ఆవ్ కిచ్చి మెంతసి మెలె, 'అంది రితి జేవ్ దస్సి తిలె జోవయింక చెంగిలి'.

9 గని, జేవ్ ఓర్పువ జంక నెతిర్లె, పెండ్లి జతు. కిచ్చొక మెలె, ఒగ్గరి ఆగ్ ఆనక వడ్డితి కంబ పెండ్లి జంక చెంగిలి.

10 పెండ్లి జలనక కిచ్చి అడ్డ దెతసి మెలె; అవ్ నాయ్, గని ప్రబుచి అడ్డ ఈంజ; తేర్చి మున్సున్క ములుక నెంజె.

11 గని ఏక వేల ముల దిలె, దస్సి తవున్, నెంజెలె మున్సున్ తెన్ అన్నె బెదున్. పడ్డో మున్సుని తేర్చిక ములవుక పోన్.

12 తుమెతె అన్నె నగుమ్జెన్క కిచ్చి మెంతసి మెలె; ప్రబు సంగిలిసి నెంజె, గని అవ్వి సంగితసి. ప్రబుక నంపజలో కేన్ బావోచి తేర్చి ప్రబుక నంపనెంజెలిసి జయెది గే, జా 'జో తెన్ జయెంద' మెన్తయ్ జలె, జో జాక ములుక నెంజె.

13 దస్సి, కేన్ నంపజలి తేర్చిబోచో మున్సుని నంపనెంజెలోసా జలె, 'జా తెన్ జయెంద' మెన్ జో సంగిలె, జా కి జోక ములుక నెంజె.

14 కిచ్చొక మెలె, నంపజలి తేర్చిచి సుద్దిచి రిసా, నంపనెంజలో మున్సుని కి సుద్ది జయెది, చి నంపజలో మున్సునిచి సుద్దిచి రిసా నంపనెంజలి తేర్చి కి సుద్ది జయెది. నెంజెలె, తుమెచితె దస్సి జల కుటుంబులచ బోదల్ సుద్ది జత నాయ్. గని అన్నె సుద్ది జా అస్సి.

15 గని జేవ్ దొగుతెరతె నంపనెంజలో మున్సుని జలెకు నంపనెంజలి తేర్చి జలెకు ములుక కోర్వ జతయ్ జలె, ములుసు. దస్సి జా తిలె, నంపతిలోసా జవున్ నంపతిలిసి జవున్ మున్సున్ తెన్ గే తెర్చి తెన్ గే తంక పూచి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, 'సెంతుమ్ తెన్ జతు' మెన్య ప్రబు అమక బుకారా అన్నె.

16 నంపనెంజలో మున్సుని తుచి తెన్ తత్తొ జలె, మున్సుది ప్రబుక నంపజా రచ్చించువ జతి రితి తుయ్ జోక సేకడుక తెరితది గే నెతిర్తది గే నేస్సి. దస్సి, నంపనెంజలి తేర్చి, మున్సుబోద తుచి తెన్ తత్తి జలె, జా నంపజా రచ్చించువ జతి రితి సేకడుక తెరితది గే నెతిర్తది గే, నెన్. జాకయ్ తుమ్ సిచ్చ కెరన నాయ్.

ప్రబు బుకార్లి పొది కిసి తిలె, దస్సి తంక

17 ప్రబుచ సంగుమ్లు ఎత్తిచి రిసా కిచ్చి అడ్డ కెర అస్సి మెలె, కేన్ మాన్యుక ప్రబు కిచ్చి వరుమ్ దా అస్సి గే, జో మాన్యు జయ్యి వరుమ్ రితి జంక. కిసి జంక మెన్ దేముడు జోక బుకారా అస్సి గే, దస్సి జంక.

18 ప్రబు బుకార్లి పొది కో యూదుల్చి గుర్తుచి సున్నతి కెరన తిలె గే, జా గుర్తుచ మచ్చల్ గెచ్చువుక పోన. ప్రబు బుకార్లి పొది కో జా గుర్తు కెరన తతి నాయ్ గే, కెరనుక ఉచర్తు నాయ్.

19 కిచ్చొక మెలె, దేముడుచ కొడో రితి ఇండుకయ్ ముక్కిమ్.

20 ప్రబు బుకార్లి పొది కిసి తిలె గే, ఎత్తి మాన్యు దస్సి తంక.

21 ప్రబు బుకార్లి పొది గొతిమాన్యుల్ జా తిలదు గే, బాద నాయ్. విడ్డల్ జంక వాటు తిలె, విడ్డల్ జా. కిసి తిలె కి, బాద నాయ్.

22 కిచ్చొక మెలె, గొతిమాన్యు తిలి పొది ప్రబు బుకార్లిసా జలె, ప్రబుచి తెడి †విడ్డల్ జలోసా జతయ్. దస్సి కి, విడ్డల్

తిలి పొది కక్క ప్రబు బుకారా అస్సి గే, జో క్రిస్తుచో గొతిమాన్యు జతయ్.

23 క్రిస్తుచి లోయ తెన్ దేముడు ‡తుమ్క గెన అస్సి. జాక, మాన్యుచి ఇస్టుమ్ రితి తుమ్ ఇండుక నాయ్.

24 జాకయ్, బావడ్లు, ప్రబు బుకార్లి పొది కిసి ఎత్తి మాన్యు తిలదు గే, దేముడుచి తెడి దస్సి తత్తు.

పెండ్లి నే జలనచి జలనచి రిసా సంగిలిసి

25 పెండ్లి నే జలనచి రిసా, జలె, ప్రబు అంక కిచ్చి అడ్డ దెయ్ నాయ్, గని ప్రబు అంక నంప అస్సి, జోవయించి దయ అంచి ఉప్పరి అన్నెచి రిసా నిదాసుమ్ అస్సి, చి అవ్ ఉచర్చిసి అవ్ నంగిందె.

26 కిచ్చి అవ్ ఉచర్చిసి మెలె, అప్పె జెత అల్లర్చి రిసా దస్సి తంక చెంగిలి.

27 కేన్ మున్సుబోద తెర్చి ఆన తిలె, విడ్డల్ జంక ఉచర్చు నాయ్. తెర్చి నే ఆన తిలె, పెండ్లి జంక ఆన జవున్ నాయ్.

28 గని ఏక వేల పెండ్లి కెరన్ల పావుమ్ నెంజె. దస్సి తేర్చిబోద కి పెండ్లి కెరన్ల పావుమ్ నెంజె. గని పెండ్లి జలనక ఈంజ లోకుమ్చ బాదల్ తయెది. దస బాదల్ తుమ్ సేడుక అంక ఇస్టుమ్ నాయ్.

29 బావడ్లు, కిచ్చొక ఇసి మెన్ అవ్ సంగితసి మెలె, అప్పె తెంతో ఆకర్ దీసి ఎద తొక్కి, సమయమ్ అస్సి. జాకయ్, తెర్చి అన్లన అప్పె తెంతో తెర్చి నే ఆనలి రితి ప్రబుచి కామ్కయ్ నిదాసుమ్ జతు.

30 'కిచ్చొ జలెకి, ప్రబుచి కామ్ ముక్కిమ్' మెన్య, ఏడ్డన నే ఏడ్డిసి రితి జతు, సర్ల తెన్ తిలన సర్ల నెంజెలి రితి జతు. అస్సి గెన్లన కిసి జంక మెలె, కిచ్చి నెంజలి రితి జతు.

31 అన్నె, ఈంజ లోకుమ్తె తిలిసి నాడిక కెరన్ కిసి జంక మెలె, దస్సిచిక దెర్చు నే సేడ్డి రితి జతు. అప్పె సంగిలిసి ఎత్తి, కిచ్చొక మెలె, ఈంజ లోకుమ్చి రితి తిలిసి ఎత్తి, పూర్తి పాడ్ జా గెత్తిసి.

32 'తుమ్చి మెన్యుతె ఈంజ లోకుమ్చ బాదల్ తత్తు నాయ్' మెన్య తుమ్చి రిసా అంచి ఆన. పెండ్లి నే జలో మున్సుబోద, జలె, ప్రబుచ కమెచి రిసా మెన్యు దెతయ్, ప్రబుచ అసల్ కెరుక ఆన జతయ్.

33 పెండ్లి జలో మున్సుబోద ఈంజయ్ లోకుమ్చ కమెచి రిసాచి తేర్చిచ అసల్ జల్లు కెరుక అల్లర్ జతయ్.

34 చి జోవయింక దొన్ని మెన్యుల్ తత్తుయ్. దస్సి, పెండ్లి నే జలి తేర్చిబోద గే, ఉబెడి గే జలె, ప్రబుచ కమెచి రిసా మెన్యు దెతయ్, ఆగెక కి అత్తుక కి సుద్ది తంక, ప్రబుక ఎత్తి నిదాసుమ్ తంక ఆన జతయ్. గని పెండ్లి జలి తేర్చిబోద, జలె, ఈంజ లోకుమ్చ కమెచి రిసా కి, మున్సున్చ అసల్ జల్లు కెరుక కి అల్లర్ జతయ్.

35 ఈంజ ఎత్తి, తుమ్క కిచ్చొక అవ్ సంగితసి మెలె, తుమ్క 'చెంగిల్ తత్తు' మెన్య సంగితసి. తుమ్క జాడు వయడ్డి రిసా నాయ్, గని బుద్ధివాటు దెకయ్తి రిసాయి. తుమ్క 'ప్రబుక ఎత్తి మెన్యు నిదాసుమ్ జతు' మెన్ అంచి ఆన.

36 జోక దెంక సంగ తిలి నాడిక ఎక్కిలో నే అస్సి, ఆనక ఓర్పువ జంక నెతిర్లె, రకనుక నెతిర్లె, పెండ్లి జతి జోచి ఇస్టుమ్ కెరన్లు. పెండ్లి జంక పావుమ్ నెంజె.

† 7:22 7:22 సయతాన్చి రాజుమ్ తెంతో విడ్డల్ జలోసా. ‡ 7:23 7:23 నెంజెలె, 'సయతాన్చి రాజుమ్ తెంతో తుమ్క నెత్తపన అస్సి'.

³⁷ గని, కక్క మెన్ను డిట్టుమ్ తిలె, జో ఓర్పువ జంక తెర జోచి అన రకనుక తెర్లె, జా దుయినక మింతున జా, నే అనుక దయిరిమ్ తిలె, దస్సె తా గెలె, చెంగిలి.

³⁸ జాక, జో సంగ తిలె దుయినక కో పెండ్లి జలె చెంగిలి, గని కో పెండ్లి జయె నాయ్ గే, జోక ఒగ్గర్ చెంగిలి.

³⁹ మున్నుసి జివు తిలె ఎద, తేర్సి జోకయ్ తంక. గని మున్నుసి మొర గెలె, జా ఇస్టుమ్ జలొసొక పెండ్లి జంక జయెదె; గని ప్రబుచి నెలన్ రితి జలెకయ్.

⁴⁰ జా దస్సె తా గెలె, జాకయ్ చెంగిలి, మెన అచ్ ఉచర్తసి. దేముడుచి సుద్ది తిలె అత్తుకి దస్సె మెన అంచి పెట్టి సికడ్తయ్ మెన అచ్ ఉచర్తసి.

8

బొమ్మల్ క దిలిసి కతిన్ ది రిసాచి కోడు

¹ జలె, బొమ్మల్ క దిలి అన్నిమ్ ది రిసా ఉచరుమ్. తుమ్ తుమ్చి ఉత్తమతె రెగిడ్లి రితి 'అమ్ ఎత్తిజిన్ క గ్యాసుమ్ అస్సె' మెన జానుమ్. గని 'గ్యాసుమ్ మాన్సుక పులయ్తయ్' మెన కి జానుమ్. ప్రేమయ్, మాత్తుమ్, మాన్సుక డిట్టుమ్ కెర్తయ్.

² "అంక గ్యాసుమ్ అస్సె" మెన కో ఉచరంతయ్ గే, జో జానుక ముక్కిమ్ తిలిసి జో అప్పక నేనె.

³ గని, దేముడుక కో ప్రేమ కెర్తయ్ గే, జో దేముడు జోకయ్ జానె.

⁴ జాకయ్, బొమ్మల్ క అన్నిమ్ దిలిన్ ది రిసా ఉచర్లె. ఈంజ లోకుమ్చ 'బొమ్మల్ క కిచ్చి జివు నాయ్' మెన జానుమ్, అస్సె, 'జిమ్ తిలొ దేముడు ఎక్కిలొయి అస్సె. అస్సె కోయి నాయ్' మెన కి జానుమ్.

⁵ మెలె, అన్సెక్ లోకుమ్తె కి బూలోకుమ్తె కి ఒగ్గర్ వేర వేర వస్సువల్ క 'దేముడ్లు జతయ్' మెన మాన్సుల్ సంగితతి. నిజాచి మాన్సుల్ కిచ్చి కిచ్చి 'దేముడ్లు' 'ప్రబులు' ఒగ్గర్ జతతి.

⁶ మాన్సుల్ దస్సె సంగిలే కి, అమ్క ఎక్కిలొయి దేముడు. కొన్నె మెలె, ఎత్తికయ్ అబ్బి జలొ దేముడు. జో ఎత్తి జెర్లయిలొసొ, చి జోచి రిసాయి అమ్ ఎత్తిజిన్ జతసుమ్. పడ్డో అమ్క ఎక్కిలొ ప్రబు. కొన్నె మెలె, యెనుక్కిస్సు. *జోచి అత్తి ఎత్తి జెర్లయ్ జలె, జొయ్యి అంక జెర్లయిలన్ చి రిసా అమ్ జతసుమ్.

⁷ జలెకి, 'బొమ్మల్ క నక్కి నాయ్' మెన సగుమ్జిన్ అప్పక నేనెతి; జా గ్యాసుమ్ జేవక నాయ్. సగుమ్జిన్ అగ్గె తంతొ బొమ్మల్ క జోకరుక అలవాట్ జా తిలె, చి 'బొమ్మల్ క దిలిసి అమ్ నంపజలన కయిలె అమ్క పాడ్ కెరెదె' మెన బితతి, చి జోపయించి మెన్సుత బమ్మ జవుల. కయిలె, 'గార్ జలమ్, పొరపాట్ జలమ్' మెన 'మెన్సుక పాడ్ జలమ్' మెన నిసొరుమ్ దెకనలె.

⁸ అమ్ కతిసి, జలె, దేముడుక పాసి అనె నాయ్, దూరి కెరె నాయ్. నే కయిలె నస్సుమ్ నాయ్ కయిలె లాబుమ్ నాయ్.

⁹ గని, కిచ్చిచి రిసా తుమ్ జాగర్ తంక మెలె, 'కంక జయెదె' మెన తుమ్ ఇస్టుమ్ అయిలె రితి కెర్లె, ఏక వేల 'మెన్సు డిట్టుమ్ నెంజిలొ అన్సెక్ నంపజలన తుక దెక, జో కి

పడ్డో కయిలె, 'తమ్మ కెర్లయ్' మెన ఉచరన ఉన్నర్ జయెదె, చి జోచి మెన్సుత జో పొరపాట్ కెర్లె రితి జయెదె.

¹⁰ దస్సె తుమ్చితె కో జలెకు కేన్ జవున్ బొమ్మచి గుడితె వెన బలి దిలిసి కయిలె, అత్తుక డిట్టుమ్ నెంజిలొ నంపజలన కో జలెకు జోక ఒత్త దెకిలె, 'జో గ్యాసుమ్ తిలొసొ కతయ్, అచ్ కి కయిలె బాద నాయ్, కిచ్చొగే' మెన దయిరిమ్ నెంజి, దయిరిమ్ జా జో కి కయిలె, 'వేర దేముడ్లుక దిలిసి కయిలయ్. క్రీస్తుక ములిల్ రితి జతయ్' మెన జో పడ్డో బమ్మ జయెదె.

¹¹ దస్సె జలె, జో మాన్సుక 'పాపుమ్ తెంతొ రచ్చించువ జవున్' మెనయ్ క్రీస్తు మొర తిలె కి, తుమ్చి 'గ్యాసుమ్' చి రిసాయి అత్తుక డిట్టుమ్ నెంజిలొ జో మాన్సు జోచి అత్తుతె పాడ్ జలి రితి జయెదె.

¹² దస్సె, జేవ అత్తుక డిట్టుమ్ నెంజిలనచి అత్తు పాడ్ కెర తుమ్ పాపుమ్ కెర, క్రీస్తుక కి పాపుమ్ కెర్లె రితి జతసు.

¹³ జాకయ్, అచ్ ముక్కల్ జవున్ కతిసి జలెకు బావొ జలొ కేన్ జవున్ నంపజలనక *పాపుమ్ కెరయెదె జలె, అచ్ ముక్కల్ కయి నాయ్!

9

ప్రబు నిసాన్ లొచి రిసా పవులు రుజ్జు జలిన్

¹ అంక పరిచ్చ కెర్లయ్ జలె, క్రీస్తుచి తెడి అచ్ విడ్డల్ జలొసొ నెంజి గే? జోచి చి రిసా జోచొ బారికి అచ్ జయి నాయ్ గి? అమ్చొ ప్రబు జలొ యేసుక అచ్ సొంత దెకుక నాయ్ గే? తుమ్ ప్రబుచి తెడి అచ్ మార్పువ కెర్లనచి పలితుమ్ తుమ్ నెంజిన్ గే?

² అచ్, 'ప్రబుచొ బారికి నెంజి' మెన వేర మాన్సుల్ అంచి రిసా ఉచర్లె కి, దసాచొ అచ్ తిలిన్ క తుమ్ సాచుల్ జస్సె. ప్రబుచి బారికి కామ్క జో అంక నిసాన్సి. కిచ్చితె రుజ్జు జతయ్ మెలె, తుమ్ ప్రబుచి తెడి తిలిసి, అంచి అత్తి జోచి రిసా సూన నంపజలయ్, అంక జో దిలి కామ్ తుమ్చితయ్ జెయిమ్ జలి.

³ అంక పరిచ్చ కెర్లనక అంచి జబాబ్ ఈంజయి.

⁴ ప్రబుచి ఈంజ కామ్ కెర్లన, కంక పింక విలువ నాయ్ గే, నాయమ్ నాయ్ గే, బెదె నాయ్ గే?

⁵ ప్రబుచ బాపుడ్లిచొ చి *కేపా చి ప్రబుచ అస్సె బారికుల్చి రితి అమ్ తెర్ని అన అమ్చి పట్టి కడ నెంక అమ్క విలువ నాయ్ గే?

⁶ ప్రబుచ బారికుల్ మొత్తుమ్తె ఎక్కి బర్లబా చి అచ్, జలె, అత్తో తెన్ కామ్ కెర కెరయ్ జింక ములుక విలువ నాయ్ గే? ఎక్కి అమ్మి కామ్ కెర కెరయ్ జింక ములుక విలువ నాయ్ గే?

⁷ జమాను సుదొ సొంత గెర్చి డబ్బుల్ అనన జమాన్సుచ కామ్ కెరెదె గే? కో ద్రానతోట గల కెర ఒత్తచ కాయల్ జో కంక నెంజి గే? మంద రకితో గొవుడు మందచి దూదు నే పితె కో తవులె?

⁸ అచ్ మాన్సు అచ్చి కెరయ్ ఇసి సంగితసి గే? దేముడుచ *మోన్ పూర్ణుమ్చొచి అత్తి రెడ్డయిల దేముడుచ అగ్గల్ కి ఇసి సంగితతి.

⁹ *'గడ్డల్ కెర్లె సుదయ్తె పొచి సుదయ్తె బెయిలుచి మూంతి బందుక పొన' మెన మోన్ పూర్ణుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్లి

* 8:6 8:6 యోహాను 1:1-4 దెక. † 8:9 8:9 రోమయల్ 14 అధ్యాయమ్, ముక్కిమ్క 14:13-23 దెక. ‡ 8:13 8:13 8:9 దెక, చి రోమయల్ 14:23.

* 9:5 9:5 మెలె, 'పేతురు'. † 9:8 9:8 తెలుగు బైబిల్ తె దర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసిచి అత్తి దేముడు రర్లయిలె అగ్గల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడె ఎత్తి బైబిల్ తె అగ్గి పాచ్ పుస్తకమ్తె రెర్లయ్ జా అస్సె. ఈంజ దెకవుక మెన కునియ బాసతె నెయ్ ప్రమానుమ్తె మోసి పూర్ణుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ అగ్గల్ మెన రద్దవ అస్సె. ‡ 9:9 9:9 ద్వితీయాపదేశ కాండమ్ 25:4.

దేముడుచి అగ్గల్తె ఇని రెడ్డవ అస్సె. జలె, ఎక్కి బెయిలల్ చి రిసా జో ఉచర్తయ్ గే?

10 కచ్చితుమ్ అమచి రిసాయ్ ఈంజ కోడు సంగితయ్ మెన అచ్ నంపజతసి. కిచ్చొక మెలె, కేస్త్రాసా కేసిరె, పంబో లాయితోసా పంబో లాయిలె, జో కి ఈంజో కి 'పంబోచి వాట నజనుక జయదె' మెన ఆన తెన్ తప్పల, నజనుక విలువ జవుల.

11 అమ్, జలె, తుమచితె అత్తుచి బిఁ గల అన్నుమ్ మెలె, అమక తుమ్ కిచ్చొ జవున్ దెంక నెంజె గే? అమక కిచ్చొ జవున్ వాట జెంక బెదె నాయ్ గే?

12 ప్రబుచి కామ్ కెర్ల వేర మాన్సుల్ తుమచితె వాట నజనుక విలువ తిలె, అమ్ అన్నె విలువ జము నాయ్ గే? అమ్మి తొలితొ తుమక సుబుమ్ కబుర సూనయ్లమ్, గెద. జలె, జా నజనుక అమ్ విలువ జలెకి, జా అమ్ నజనుక నాయ్ తిలె కి, అమక జెతిసి నజనుమ్ నాయ్. ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర తుమ్ సూనతినక కిచ్చొ అడ్డు కెరుక నెన కెర, కిచ్చొ కన్దుమ్ కి ఓర్పువ జమదె.

13 దేముడుచి గుడిచి కామ్ కెర్ల సేవ కెర్తన, జలె, దేముడుచి గుడిచి జేవచి వాట నజ కతతి. బలచి కామ్ కెర్ల సేవ కెర్తన జా బలి దిలి టానతె దెతిసి జోవయించి వాట నజ కతతి మెన నేన్సు గే?

14 దస్సె, "సుబుమ్ కబుర సూనయ్తన జోవయించి జా కామ్చి రిసాచి వాటక జతు కతు" మెన ప్రబు అడ్డ దిలన్.

15 జలెకి దస్సె అచ్ కిచ్చొ జలెకి నజనుక నాయ్ తిలె కి, అచ్ నజనుక నాయ్. చి 'దస్సె తోడు దొర్కు కెరనుక ఉచరయ్ ఉత్తల్ రెగిడ్తయ్' మెన తుమ్ అంచి రిసా ఉచర నాయ్. కిచ్చొక మెలె, 'అచ్ నజే నాయ్' మెన అచ్ గవురుమ్ సంగితిన్క కో అడ్డు కెర్ల కంట మొరుక కి నల్ల జయదె.

16 సుబుమ్ కబుర సూనయ్తి రిసా కిచ్చొ గవురుమ్ నజనుక బెదె నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జా సుబుమ్ కబుర నే సూనయ్లె నెంజె, అయ్యో! అచ్ సుబుమ్ కబుర నే సూనయ్లె, అంక నస్టుమ్!

17 ఎక్కి అంచి సొంత ఇస్టుమ్కయ్ ఈంజ కామ్ కెర్తయ్ జలె, 'జో కెర్లె రిసా జోవయింక బవుమానుమ్ దెంక అస్సె' మెనుక జతి. గని అచ్ ఈంజ కామ్ కెర్లెని ఎక్కి అచ్ ఇస్టుమ్ జలిసి నెంజె. అచ్ ఈంజ కామ్ కెరుక మెన ప్రబు అంక పూచి కెర అస్సె. కిచ్చొ దొర్కు జలెకి, నే దొర్కు జలెకి, ఈంజ కామ్ కెరుకయ్ అంచి పూచి.

18 జలె, అంచి బవుమానుమ్ కిచ్చొ మెలె, సుబుమ్ కబుర సూనయ్తి రిసా అచ్ నజనుక విలువ తిలిన్క అచ్ ఆన నే జతె, 'తుమక అరి దొర్కు జవున్' మెనయ్ అచ్ కిచ్చొ నే నజేతె, తుమక జాడు వయడుక నెన కెర, డబ్బుల్ గట్ల నే నజేతె అం బోదన కెర్తసి.

అమ్మి రగల్ మాన్సుల్క సుబుమ్ కబుర సూనవుక

19 దస్సె, అచ్ కేన్ మాన్సుల్ గొతిమాన్సు నెంజెలె కి, ఒగ్గరజున్క 'ప్రబుక నంపజా రచ్చించువ జతు' మెనయ్ అంచి నర్తక ఎత్తిజున్క గొతిమాన్సు రిత్తొ జా అస్సె.

20 'యూదుల్ నంపజతు' మెన, యూదుడు రిత్తొ జలయ్. మెలె, పూర్ణమ్ మోసచి అత్తి దేముడు దిల అగ్గల్క బితసక 'నంపజతు' మెనయ్, దేముడు మోసె తెన్ దిలి అగ్గల్క బితోసా రిత్తొ జలయ్. అచ్ జా అలవాట్ తెంతొ అత్తక విడ్డల్ జా తిలె కి.

21 దేముడు మోసె తెన్ దిలి అగ్గల్ రితి కెర్తనక, మెలె యూదుల్ నెంజెలనక, జలె, 'జేవ్ కి ప్రబుక నంపజా రచ్చించువ జతు' మెనయ్, యూదుడు నెంజెల్ రిత్తొ జలయ్. మెలె, దేముడుక నిదానుమ్ తా, జోచి కోడ్ రితి నిదానుమ్ ఇండితె తిలయ్, గని క్రీస్తు సంగిలి అగ్గల్చి రితి, కి 'ప్రేమయ్ ముక్కిమ్' మెనయ్, జోచి ప్రేమ తెడి అమచ యూదుల్చ ముక్కిమ్ నెంజెల దేముడు మోసె తెన్ దిలి అగ్గల్చి జాడు యూదుల్ నెంజెలనక వయడి నాయ్.

22 అత్తక డిట్టుమ్ నెంజెలనక 'జేవ్ కి ప్రబుక నంపజా రచ్చించువ జతు' మెనయ్, 'బమ్మ కెర్ల అన్యాయమ్ జవుల' మెనయ్, జోవయింక బమ్మ నే కెర్లె రిసా జోవయించొ రిత్తొ జలయ్. 'కీసి జలె సగుమ్జున్కయ్ జవున్ రచ్చించువ కెరిందె' మెనయ్ జోవయింక విడ్డల్క, అత్తల్క నిన్కాయ్ నే దెకితె, ఎత్తిజున్క మరియోద దెక అస్సె.

23 'ఎత్తిజున్ సుబుమ్ కబుర సూనతు, నంపజా రచ్చించువ జతి అవ్కానుమ్ నజన్తు' మెనయ్, పడ్డొ, 'నంపజలన ఎత్తిజున్ తెన్ అచ్ కి సుబుమ్ కబుర తెవ వరల్తె బెదెందె' మెనయ్.

పరలోకుమచి బవుమానుమ్

24 కేన్ జవున్ నిగితి కేతెతె ఒగ్గర జని నిగుల, గని ఎత్తిచి కంట బే బేగి నిగితోసా ఎక్కిలో జీనెదె, చి జోకయ్ బవుమానుమ్ దొర్కు జయెదె మెన తుమ్ నెను గే. పరలోకుమచి బవుమానుమ్ దొర్కు కెరంతి రిసా తుమచితె ఎత్తి మాన్సుకి నిదానుమ్ నిగ జీన.

25 నిగిత కెర్తయ్తె బెదితన, జలె, జోవయించి అగ్గ డిట్టుమ్ జతి రితి, అగ్గుక ఎత్తి రగల్ కచితుమ్ ముడ్డొ కెరుక సికనుల. జేవ్ దస్సె సిచ్చ రితి కెరంతిసి కిచ్చొక మెలె, అరి పాడ్ జతి ఈంజయ్ లోకుమతె బెదితి బవుమానుమ్ దొర్కు కెరనుక. అమ్, మాత్తుమ్, కిచ్చొక కచితుమ్ ముడ్డొ కెరంతనుమ్ మెలె, పాడ్ నే జతి పరలోకుమచి బవుమానుమ్కయ్.

26 అచ్ కేనె గతసి గే పాచ్చెల్ రితి నిగి నాయ్. వాడు తెన్ పొరాటమ్ జలి రితి నే జయి, దెబ్బ కేనె నే లయితి రితి కెర్లె నాయ్.

27 అంచి అగ్గుక అచ్ ముడ్డొచి బుద్ది సికయ్తసి కెర్తసి, అంచ అనల్క ముడ్డొ కెరంతసి. నెంజెలె, తొలితొ వేర మాన్సుల్క బోద కెర సికడ తిలె కి, ఏక వేల అచ్చె ఓడువ జలె, కెర్లె తప్పు జయందె. అంక జెతికయ్ జా బవుమానుమ్ నజన్తి అవ్కానుమ్ అచ్చె పట్టువన్లె, కెర్లె పాపుమ్!

10

యూదుల్చి రితి పొరపాట్ జతినతె తుమ్ కెరుక నాయ్

1 తుమ్ కిచ్చొక జాగర్ల తెన్ తంక మెలె, బావుడ్లు, అమచ పూర్ణమ్చ కీసి జల గే, ఉచరయ్. తుమ్ పచ్చె నాయ్. ఉచర్లె, కామ్క జెయెదె. దేముడు జోవయించి పుర్లె ఇండయ్లి *మబ్బుచి ఎట్టొ జేవ్ ఎత్తిజున్ వెల్లె బయిలె బుల్లె తిల, †నమ్మదుమ్చి బుయి వాట్ జేవ్ ఎత్తిజున్ నమ్మదుమ్తె ఇండ గెల.

2 దస్సె, మబ్బుచి పట్టి ఇండ, నమ్మదుమ్ దస్సె డేచ, మోసె తెన్ బాప్తిసుమ్ నజ్జి రితి జల.

3 ఎత్తి ఎక్కి †అత్త అస్సిమ్ కయ్ల,

4 ఒండిజీన కీ అత్తు సమ్మందుమ్ జలి పాని పిల. అత్తు సమ్మందుమ్ జలి రంగ్ని తెంతో నుది జలిసి పాని జేడ్ పిల. జో అత్తు రెంగ్ని కొన్నె మెలె, *క్రీస్తు.

5 దన్నె జలెకి, జోవయింతె ఒగ్గరజీనచి ఇండిలిసి రిసా అమ్మో దేముడుక సర్త తయి నాయ్. అన్నె జా వెల్లి బయిలె జేడ్ పాపుమతె గెతికయ్, దేముడు సంగ తిలి దేసిమ్ జేడ్ నే పావితె మొరుక మెన జో సిచ్చ దిలన్.

6 జలె, జేడ్ అస జలి రితి అమ్ అస జంక నాయ్ మెల, అమ్మక బుద్ది సికితి రితి జా ఎత్తి, అమ్మక కిచ్చొ కామ్క జయెదె మెలె, అమ్మక జాగర్త దెకయతయ్.

7 † “ప్రజల్ కంక పింక వెన, నచుక ఉట్టెల”

మెన జేడ్ సగుమ్జీన పాపుమ్ జా బొమ్మక జొకర్తినచి రిసా దేముడుచి కొడెతె రెగ్గవ అన్నె. జా పాపుమ్ తుమ్ కెరుక పోస.

8 పడ్డె, జోవయింతె కీ ఒగ్గర జిని లంజె జా ఎత్తి దీని పిన్నెక్ తిన్ని మెయిల్ జిని మొర గెల. అమ్ నంపజలన్ జా పాపుమ్ కెరుక నాయ్.

9 పడ్డె, జోవయింతె సగుమ్జీన దేముడు ప్రబుక కొకడ్లి రితి పాపుమ్ కెర్త, చి జో అయివొ తెద్రయ్తికయ్, చడ్డె, చి జయ్యి సిచ్చ జల. ప్రబుక అమ్ నంపజలన్ పరిచ్చ కెర్లి రితి కెరకడుక నాయ్.

10 పడ్డె, జో దేముడు ప్రబు తోడు తిలి కి, జోవయించి రిసా కొప్పుమ్ జత తిల, చి మొరయ్తోనా దేముడుదూతచి అత్తి జేడ్ మొర గెల.

11 జోవయింతెచ మాన్సుల్క జేడ్ సిచ్చల్ కిచ్చొక కామ్క అయిల్ మెలె, జోవయింక ‘జాగర్త తెన్ తత్తు’ మెన రుజ్జుల్ దెకయిల్. పడ్డె, జో దేముడు కిచ్చొక జా ఎత్తిచి రిసా దేముడుచి కొడెతె రెగ్గయ్లో మెలె, అమ్ ఉగుమ్చి ఆకర్తె జత మాన్సుల్క ‘సిక్కుతు’ మెనయ్ రెగ్గవ అన్నె.

12 జాకయ్ కో ‘ఆదె చెంగిల్ అన్నె’ మెన ఉచరంతయ్ గే, పాపుమతె దెర్పు నే సిడ్డి రితి జాగర్త దెకన్నె.

13 తుమ్క దెరుక జెత పావల్ అగ్గయ్ తెంతో మాన్సుల్క దెర్తె, కిచ్చొ నొవచ నెంజతి, గని దసచతె తుమ్ దెర్పు నే సిడ్డి రితి తుమ్ కిచ్చొ దయిరిమ్ తంక జయెదె మెలె, దేముడు నిదానమ్ తతోనా, చి సత్తిమ్ ఇండుక తుమ్క ఇస్టుమ్ తిలె, సయ్తాన్ తుమ్క పాపుమ్ కెరయ్తి రితి దేముడు సెలవ్ దెయె నాయ్. తుమ్ జా పాపుమ్ నే కెర్లి రితి తుమ్క దొర్పు జలి సక్తి దెయెదె, కేన్ సమయ్ముక సయ్తాన్ దన్నె అల్లర్ కెరుక జయెదె గే, తుమ్ ఓర్పువ జా జినుక తెరితి రిసా విడ్డల్ జతి వాటు జో దేముడు దెకయెదె.

బొమ్మల్క జొకర్తినచి రిసా జాగర్త సంగిలిసి

14 ప్రేమ తిల బాపుడ్లు, బొమ్మల్క జొకర్తినక దూరి తా, దసితె బెద నాయ్.

15 తుమ్క ‘బుద్ది తిలస’ మెన ఆదె తుమ్క ఇసి సంగితన్. ఆదె అప్ప సంగితిన్చి రిసా తుమ్ సొంత చెంగిల్ ఉచర.

16 ‘తుయ్ దిలిసి ఈంజ’ మెన ప్రబుచి నావ్ తెన్ అమ్ జోబర కెర ద్రాచ రస్సుమ్ పిలె, జోచి సూయ్ జలి లోయిచి రిసా దొర్పు జలి రచ్చనతె అమ్ బెదిలిన్చి గుర్తు జయెదె. జోచి నావ్ తెన్ అమ్ పోడి గండల్ కెర కయ్లె, జోచి ఆగ్

మొర అమ్చి పాపుమ్ జో వయ్లిన్తె అమ్ బెదితి గుర్తు జతయ్.

17 జా ఎత్తి పోడి కతి ఎత్తి గుర్తు అమ్ ఎత్తిజీన్ నంపజలన్క తనుమ్చి రిసా, అమ్ ఒగ్గరజీన్ జలెకి, జా ఎత్తి పోడి కయ్లి రిసా, అమ్ క్రీస్తు తెన్, ఎత్తిలో తెన్ ఎత్తిలో ఎత్తి ఆగ్ జా అస్సుమ్.

18 పూర్వమచి రితి దేముడుక బలి దెత అమ్చ ఇస్టాయ్లల్చి రిసా ఉచర. జా బలి దిలిసి కయ్లె, జా కతన్ ఎత్తిజీన్ జా బలి దిలిన్తె బెదిలి గుర్తు జతయ్.

19 జలె, బొమ్మక దిలి కిచ్చొ బలిక కిచ్చొ సక్తి అన్నె గే? బొమ్మక కిచ్చొ సక్తి తయెదె గే? కిచ్చొ నాయ్.

20 కిచ్చొ మెంతసి మెలె, దేముడుక నేన్ల మాన్సుల్ బలి దెతిసి కక్కు దెతతి మెలె, దేముడుక నాయ్, గని బూతల్కయ్. తూమ్ బూతల్క జొకర, జోవయింతెన్ బెదుక అంక ఇస్టుమ్ నాయ్!

21 కిచ్చొక మెలె, ప్రబు తెన్ బెద పిలి పడ్డె, బూతల్ తెన్ బెద పింక ఎడ్గర్ బెదె నాయ్. ప్రబుచి అన్నెమ్ చి బూతల్చి అన్నెమ్ ఎత్తిలో మాన్సు కో జలెకు కంక బెదె నాయ్. దొన్నె బెదితి నాయ్.

22 దన్నె జలె, ప్రబుక అమ్ కొకడ కొప్పుమ్ కెరుక జయెదె గే? నెంజె, గెద. జోచి కంట అమ్క సక్తి గే? నాయ్ గెద.

సంపజలనక అక్కు.

23 జలె, “కిచ్చొచి రిసా కి ‘గార్’ మెనుక నెంజె” మెన సంగితనుమ్. జా నిజమ్, గని అమ్ సగుమ్ కమ్మ కెర్లె, అన్నె మాన్సుల్క చెంగిల్ తయె నాయ్. “కిచ్చొచి రిసా కి ‘గార్’ మెనుక నెంజె” మెన అమ్ నంపజలన్ సంగితనుమ్ గని సగుమ్ కమ్మ కెర్లె, మాన్సుచి సముకుమ్క చెంగిల్ కెర నాయ్.

24 కో నంపజలన్ సొంత లాబుమ్క అస జతు నాయ్, గని అన్నె మాన్సుల్కయ్ ‘చెంగిల్ జతు’ మెనయ్, అస తెన్ తంక.

25 తుమ్చి మెన్సు నే కెరతె, నే పునితె కటికి సుదేతెచి ముక్కల్ గెనుక జలె, ‘బలి దిలిసి జయెదె గే నెంజె గే?’ మెన నే బితె, లాజ్ నెంతె గెన్సు కంక జయెదె.

26 కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి కొడెతె రెగ్గయ్లి రితి, “లోకుమ్ కి, లోకుమతె తిలిసి కి, ఎత్తి ప్రబుచి” మెన రెగ్గెన్ సత్తిమ్.

27 పడ్డె, ప్రబుక సంపనెంజలో కేన్ మాన్సు తుమ్క అన్నెమ్క బుకార్లె, ఇస్టుమ్ తిలె, గెచ్చ, చి కిచ్చొ లాజ్ నెంతె కిచ్చొ నే పునితె, జో కిచ్చొ దెయెదె గే, కా.

28 గని “ఈంజ బొమ్మక బలి దిలిసి” మెన తుమ్క కో జాకు సంగిల్, ‘జేడ్ జా కయ్లె జోక పాపుమ్ కెరచ తయెదె చి అంక పాపుమ్ లయెదె’ మెనయ్ జో మాన్సు సత్తిమ్క తుమ్క జాగర్త సంగిలిన్చి, సత్తిమ్ జోక పిట్టన్ నాయ్ మెన, జో అన్యాయమ్ నే జతి రిసా జా కా నాయ్.

29 తుమ్చి పెడ్డిచి సత్తిమ్ తతి రిసా నాయ్, గని సత్తిమ్కయ్ జో మాన్సు తుమ్క సంగ తయెదె, చి జో అన్యాయమ్ నే జతి రిసాయ్ తుమ్ కా నాయ్. ‘కంక నెంజె’ మెన వేర మాన్సుల్చి మెన్సు తెన్ అంక కిచ్చొక తీర్పు జర్గు జయెదె.

30 ‘ప్రబు దిలొ’ మెన ఆదె సర్త తెన్ జా కయ్లె, కో మాన్సుల్ అంక నింద కెరుక తెరితి గే? నెత్తి. ప్రబుచి నావ్

§ 10:4 10:4 నిర్ణయకాండము 15:22-25, 17:5-6.

* 10:4 10:4 యోహాను 4:10-14.

† 10:5 10:5 నిర్ణయకాండము 14:20-24, 28-35,

ద్వితీయోపదేశ కాండము 1:34-40.

‡ 10:7 10:7 నిర్ణయకాండము 32 అధ్యాయము. ముక్తిముక్త 32:2-6.

§ 10:8 10:8 సంక్యాకాండము 25:1-9.

* 10:9 10:9 సంక్యాకాండము 21:4-9.

తెన జోబర సంగ కెర ఆవ కయలె, జాచి రిసా అంక కో నింద కెరుల?

³¹ గని కంక జలెకి, పింక జలెకి, కిచ్చొ కామ్ కెరుక జలెకి, దేముడుచి గవురుమ్ దెకయెతి రితి కెర.

³² యూదుల జవున్, గ్రీసు దేసిమచ జవున్, దేముడుచి అగ్గ జతి సంగుమ్ జత సంజలన్ పొరపాట్ నే జతి రితి తుమ్ కిచ్చొ అడ్డు కెర నాయ్.

³³ అంచి సొంత లాబుమ్ పొని, గని ఎత్తిజున్క 'జేవ్ రచ్చించువ జా చెంగిల్ జతు' మెనయ్, కిచ్చొ కామ్ తిలె కి అవ్ ఎత్తిజున్క మరయ్యాద కెర్త రితి ఇండితసి.

11

సంగుమ్లుతె కీన్ తంక గే

¹ అవ్ కీన్క దెక కీన్ ఇండితసి గే, తుమ్ కి అంక దెక దస్సి ఇండ.

² అంక తుమ్ కెడ్డడి తెడ్డి ఉచార కెర్తను, చి రిసా బాపుడ్లు, అవ్ సూనయెలి రితి, అమ్ సంజలనక దిలిసి తుమ్ కెర్తను, చి రిసా అంక సర్త.

³ అమ్చ మున్నబోదల్ ఎత్తిజున్క *బోడి కొన్న మెలె, క్రిస్తు. పడ్డె, ఎత్తి తేరబోదక బోడి కొన్న మెలె, మున్నసి. పడ్డె క్రిస్తుక బోడి కొన్న మెలె, దేముడు మెన తుమ్ జానసుక అస్సి.

⁴ కేన్ మున్నబోద బోడి డంకనయ్ ప్రార్తన కెర్త జవున్, దేముడుచ కబుర్లు సంగిలె జవున్, జోచి బోడిక నిస్కారుమ్ కెరంతయ్.

⁵ కేన్ తేరబోద బోడి నే డంకింతె ప్రార్తన కెర్త జవున్ దేముడుచ కబుర్లు సంగిలె జవున్, జాచి బోడి నిస్కారుమ్ కెరంతయ్; జాచి బోడి బోడ్లె రితి జతయ్.

⁶ కీన్ మెలె, తేరబోద బోడి డంకనుక నెసిలె, జాచి నెండి కత్తపన్లకయ్ చెంగిలి, గని నెండి బోడ్లెనుక జవున్ కత్తపనుక జవున్ నెంజె మెలె, బోడి డంకనయ్ తంక.

⁷ కిచ్చొక ఇన్ సంగితసి మెలె, మున్నబోదక జెర్తయెలి పొది, "అంచి పోలిక అంచి గవురుమ్ ఇన్నెత డీసున్" మెన, దేముడు జెర్తయెలన్. గని తేరబోద జలె మున్నబోదచి గవురుమ్ దెకయెతయ్.

⁸ కిచ్చొక మెలె, మొదొలక మున్నబోద తేరబోద తెంతో జెర్తయ్ జయె నాయ్. మున్నబోద తెంతో తేరబోద జెర్తయ్ జలి.

⁹ తేరబోదక తోడు తతి రిసా మున్నబోద జెర్తయ్ జయె నాయ్, గని మున్నబోదక తేరబోద తోడు తతి రిసాయి తేరబోదక జెర్తయ్ అస్సి.

¹⁰ జాకయ్, దూతల్ కి దెకితతి రిసా, తేరబోదచి ఉప్పిరచొ మున్నసిచి అదికారుమ్చి గుర్తు దెకయెతి రిసాయి జా తేరబోద బోడి డంకనుక అస్సి.

¹¹ జలె ప్రబుతె మున్నసిక అంగ తేరబోద నాయ్, తేరబోదక అంగ మున్నబోద నాయ్. క్రిస్తుచి తెడి తేర్చిక మున్నసి తోడు, మున్నసిక తేర్చి తోడు అస్సి.

¹² తొలితొ తేరబోద మున్నబోదచి తెంతో జెర్తయ్ జలెకి, అప్పె తేరబోదచి పెట్టి మున్నబోద జెర్తయ్. మున్నబోదల్ కి, తేరబోదల్ కి, ఈంజ లోకుమతె తిలిసి ఎత్తి కి దేముడు జెర్తయెల్. ఎత్తిచి మొదొల్ దేముడు.

¹³ తుమ్ సొంత తీర్పు ఉచర. బోడి నే డంకింతె తేరబోద దేముడుక ప్రార్తన కెరుక సూటి గే?

¹⁴ ఒండి లోకుమక దెకిలె, 'మున్నబోదచి నెండి దీగు జా తిలె సూటి నాయ్' మెన నేనుమ్ గే?

¹⁵ 'తేరబోదక నెండి దీగు తిలె జాక గవురుమ్' మెన నేనుమ్ గే? కిచ్చొక మెలె, జాక మరయ్యాద తెన డంకితయ్. దస్సికయ్ దేముడు జాక దిగిల్ నెండి చా అస్సి.

¹⁶ ఈంజ కొడుచి రిసా కో జలెకు వేర సికడుక ఉచర్తయ్ గే, తుమ్ కిచ్చొ జానుక మెలె, కిచ్చొ వేర రిత కెరుక నెంజె మెన ఒప్పన్, పడ్డె ప్రబుచ సంగుమ్లు ఎత్తితె ఇన్ కెర్తతి.

ప్రబుచి అగ్గచి లోయచి గుర్తు తిలె పోడి, ద్రాచ రస్సుమ్

¹⁷ వేరచి రిసా తుమ్క మెన్నుక జతయ్ జలెకి, ఏక కోడుచి రిసా అంచి విసారుమ్ అవ్ సంగుక అస్సి. కిచ్చొచి రిసా మెలె, ప్రబుచి నావ్ తెన తుమ్ సంగుమతె సబ కెరుక బెదిలె, కామక జెతికయ్ బుద్ది తెన్ నాయ్, గని కామక నెంజలి బుద్ది తెన్ బెదితను.

¹⁸ కిచ్చొ బుద్దిచి రిసా అవ్ సంగితసి మెలె, ఎక్కి, 'సంగుమ్' మెన తుమ్ బెదితి పొది ఎక్కి మెన్ను తెన్ నాయ్. జట్టు జలి రితి జతను, మెన తుమ్చి రిసా అవ్ సూన అస్సి. జా కోడు ఇదిల్ సంప కెరుక జతయ్.

¹⁹ తుమ్తె కో నత్తిమ్ అస్సి గే, కో నాయ్ గే చినితి రిసా దస జట్టు తంకయ్ మెన ఏక వేల తుమ్ ఉచర్తను గే? దస్సి ఉచరుక పిట్టి నాయ్.

²⁰ తుమ్ బెద సబ కెర్తె పొది పోడి చి ద్రాచ రస్సుమ్ కయెలె పిట్టె, 'యేనుప్రబు దిలి అన్నిమ్ ఈంజ' మెన తుమ్ సంగిలె కి, దస్సి మెనుక నెంజె.

²¹ కిచ్చొక మెలె, తుమ్ సొంత అస్సిన్ కక్కు నే దెతె, సొంత జాయి గెతను, చి సంగుమ్జున్క నెంజ తా జోచయింక పెట్టి బెరె నాయ్. చి సంగుమ్జున్ మచ్చ గెతతి!

²² అబ్బువోమ్మ! తుమ్క గెరల్ నాయ్ గే, చి నే జెతె అగ్గ చూ తాన్ గెచ్చువంతి రితి గెరి కంక పింక నెంజె గే? నెంజలి, ప్రబుచి సంగుమతె బెదిలనక నిస్కారుమ్ ఉచర, జోచయింతె నెంజలనక నిస్కారుమ్ కెరుకయ్ మెన దస్సి కెర్తను గే? తుమ్క అవ్ కిచ్చొ సంగిలె జయెద? దస్సి కామచి రిసా తుమ్క 'చెంగిల్ కెర్తతి' మెన అవ్ సంగుక బెదిదె గే? నాయ్, గెద, బెద నాయ్! నెంజె!

²³ ప్రబుతె అంక దొర్పు జలిన్చి రిసా, అవ్ తుమ్కయ్ సార్పు కెర దిలిసి కిచ్చొ మెలె, జోక విరోదుమ్ సుదల్చి అత్తి సార్పు కెర దిలి జా రాతి, యేనుప్రబు పోడి దెర,

²⁴ దేముడు అబ్బొన్క జోబర సంగ ప్రార్తన కెర, మోడ కెర, "ఈంజ, తుమ్చి రిసా †బలి జతి అంచి అగ్గుక గుర్తు. ఈంజ కెర అంక ఉచార కెర కెయెడ కంక, అంచి రిసాయి ఉచర్తె తా" మెన ప్రబు సెన్సుల్క దిలన్.

²⁵ జా అన్నిమ్ కయెలె పడ్డె, ద్రాచ రస్సుమ్చి గలన్ దెర ప్రార్తన కెర, "ఈంజ గలన్చి రస్సుమ్ కిచ్చొ గుర్తుచి రిసా మెలె, అంక సంజతచి పొపుమ్ పుంచితి అంచి లోయచి గుర్తు ఈంజ. ఈంజ, అంచి నోచ ప్రమానుమ్ జర్తు జతిన్చి గుర్తు. ఈంజ కెర అంక ఉచార కెర కెయెడ పిలికి, అంచి రిసాయి ఉచర్తె తా" మెన సంగ పియెడ్లన్.

²⁶ కిచ్చొక మెలె, జా పోడియె కెయెడ కయెలె, జా ద్రాచ రస్సుమ్ కెయెడ పిలి, ప్రబు మొర అర్చితుమ్ జలిన్చి గుర్తు దెకయెతను, సాడువ కెర్తి రితి జతను. జో ఈంజ లోకుమతె అన్నె జెతె ఎదక జయ్యె గుర్తు దెకయెత తా.

* 11:3 11:3 అపెను 1:22-23, 4:15-16, 5:23. కొల్స్సయెల్ 1:18, 2:10.

† 11:24 11:24 నెంజలి, 'గండల్ జలి' బలి జలి

27 జలె, కిచ్చొ వేర బుద్ది తెన కో జా పొడియొ కయలె, జా ద్రాచ రస్సుమ్ పిలె, ప్రబుది అగెకు జోచి లోయక దూసువ కెర్లి రెతి, విలువ నే దిలె రెతి, పాపుమ్ వయలె.

28 జాకయ, కేన మాన్సు జా పొడి కయెదె గే, జా లోయ పియెదె గే, తోలెతో జోక జోయ్య పరిచ్చ కెరన, సిలువతె ప్రబు జర్గు కెర్లి కామ్ ఉచరయ కప్పసి పిపుసు.

29 కిచ్చొక మెలె, 'ప్రబుది అగెచి గుర్తు, జోచి లోయచి గుర్తు ఈంజ' మెన సరిగా నే ఒప్పునతె కో ఈంజ కవుల గే, పిపుల గే, జో సిచ్చకయ జాక పియ జా పాపుమ్ వయసుల.

30 దస్సెకయ తుమ్చితె ఒగ్గరజిన చెంగిల్ నెంతె జబ్బుల్ జా అస్సన, చి నగుమ్జిన కి ముర గెచ్చ అస్సె.

31 అమ్ సొంత పరిచ్చ కెరన బుద్ది కెరంతె తత్తమ్ జలె, ఇన సిచ్చల్ జతె తత్తమ్ నాయ్.

32 గని ప్రబు అమ్క అప్ప సిచ్చ కెర్లి, కిచ్చొక జా సిచ్చ కెర్తయ మెలె, అమ్క "అప్ప సిచ్చుత్, చి ఈంజ లోకుమచి రెతి కెర్తనక లయతి జా ఆకర దీసిచి జా వెల్లి సిచ్చ జతు నాయ్." మెనయ, ప్రబు అమ్క రచ్చుంచువ కెర్తయ.

33 జాకయ, బాపుడ్లు, జా పొడి కంక, జా రస్సుమ్ పింక తుమ్ బెదిలె, బమ్మ నే జతె ఎక్కిలోక ఎక్కిలో రక.

34 నెంజెలి, కిచ్చొ ఆన బుద్ది తెన కయలె పిల్లె, తీర్పు జా ప్రబుచి సిచ్చ జస్సె. కక్క చూ తిలె, గెరి అన్సిమ్ కెర్పు. వేర ఇన ఆడ్రల్, జలె, తుమ్చితె అయలె సంగిమ్దె.

12

ప్రబు దెత సెక్తివరల్

1 అన్సి మాన్సులచి పెట్టి ప్రబు దిల జోచి అత్తు దా సెక్తి వరల్చి రిసా తుమ్ నేన తంక, అంక ఇస్టుమ్ నాయ్.

2 తుమ్ ప్రబుక నేన్సి పొది మోసిమ్ జా, నయతాన్ ఉదడ్లి రెతి ఇత్తల్ ఒత్తల్ గెతె తా, జీవ నెంజెలి బొమ్మల్క జోకర్లె తిలదు.

3 తుమ్ అన్సి దస్సి మోసిమ్ నే జతి రిసా తుమ్ కిచ్చొ అర్దుమ్ కెరనుక అంచి అన మెలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు కచి పెట్టి తిలె, జో మాన్సు యెనుక దూసువ కెరుక జోచి పెట్టి తయ నాయ్. జోక సాపెచి కోడు జో సంగుక నెత్తె, పడ్డె, జో ప్రబుచి అత్తు మాన్సుచి పెట్టి తిలెకయ "యేను దేముడు ప్రబుయ" మెన జో మాన్సు ఒప్పునుక తెరె.

4 దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు ఎక్కిలోయ, వేర వేర సెక్తివరల్ దెయెదె. వేర వేర సెక్తివరల్, వేర వేర మాన్సుల్క జో దిలెకి, జో ఎక్కిలోచి అత్తుయ జేవ్ ఎత్తి సెక్తివరల్ దెతోసా.

5 దేముడు జోచి అత్తువాటు వేర వేర సేవల్ వేర వేర మాన్సుల్క జో దెయెదె, గని జా సేవ ఎక్కిలో ప్రబుచి రిసాయి.

6 దేముడు రగల్ రగల్ కమె కెరెదె, ఎక్కిలో ఇని కెరెదె, అన్సి దస్సి కెరెదె, గని జేవ్ కమె కెర్ల సెక్తివరల్ ఎత్తి దెతోసా ఎక్కి దేముడు.

7 దేముడు ఎత్తి మాన్సుక జోచి అత్తుసెక్తి వరుమ్ దా అస్సె, ఈంజ అమ్ దెకితనుమ్, జోక నంపజల మాన్సుల్ మొత్తుమ్ 'చెంగిల్ తత్తు' మెన, ఎత్తి మాన్సుక అత్తుసెక్తి వరుమ్ దేముడు దెయెదె.

8 కిచ్చొ మెలె, సుద్ది తిలి జోచి అత్తు ఎక్కిలోచి పెట్టి తా, జో మాన్సు ఒగ్గర బుద్ది తెన ప్రబుచి బొదన కెరుక జో సెక్తి దెతయ. అన్సి దేవె ప్రబుచి జయ్య అత్తు తా, అత్తుతె గ్యానుమ్ జో మాన్సు సంగుక ప్రబు సెక్తివరుమ్ దెతయ.

9 అన్సి దేవె పెట్టి జయ్య అత్తు తా నముకుమ్, సెక్తివరుమ్ దెతయ. అన్సి దేవె వేర వేర జబ్బుల్ తిల మాన్సుల్క చెంగిల్ కమె జర్గు జతు మెన ఒగ్గర కెర్ల సెక్తివో జో దెతయ.

10 అన్సి దేవె జోచి అదెకాయచి దెకయత రకుమలు అద్దుతుమ్ కమె కెర్ల సెక్తి, అన్సి దేవె చోడి పుట్టన ప్రబు జోచ కబుర్లు సంగెదె, అన్సి దేవె వేర వేర బుద్దివో 'ప్రబు సిక్తన గే నెంజెలి గే' చినితి సెక్తివరుమ్ దెయెదె. అన్సి దేవె రగల్ జో అగ్గ నే సికిల బానల్ తెన లట్టుబుక సెక్తివరుమ్ దెతయ. అన్సి దేవె బానల్చి అర్దుమ్ సంగుక సెక్తివరుమ్ దా అస్సె.

11 ఈంజేవ్ సెక్తివరల్ ఎత్తి కేన తెంతో జెతయ మెలె, ప్రబుచి ఎక్కి అత్తుయ, జేవ్ ఎత్తిజినచి పెట్టి జేవ్ వేర వేర కమె కెర్తయ. కేన మాన్సుక కేన సెక్తివరుమ్ జో దెయెదె గే, జోచి ఇస్టుమ్.

ఎక్కి అగ్గ ఒగ్గర వాటల్

12 కేన జప్తున్ అగ్గెకి కిసి ఒగ్గర వాటల్ తవుల గే, జేవ్ వాటల్ ఒగ్గర జలెకి బెద ఎక్కి అగ్గ కిసి జయెదె గే, దస్సి, క్రిస్తుచి ఎక్కి అగ్గ జా నంపజలన మొత్తుమ్ బెదిలెసి.

13 అమ్ యూదుల్ జలెకి, *గ్రీసు దేసిమ్చ జలెకి, గొత్తి మాన్సుల్ జలెకి, గొత్తి మాన్సుల్ నెంజెలి కి, ఎక్కి అగ్గెతె ఎక్కి అత్తుతె అమ్ నంపజలన జా బాప్తుమ్మతె బెదిలెమ్; అమ్ ఎత్తిజినక ప్రబు జోచి ఎక్కి అత్తుతెయ పియడ్లన జలెమ్, అమ్క ఒండిక ఎక్కి అత్తుయ దా అస్సె.

14 అమ్చి అగ్గెకి ఎక్కి వాట తయె నాయ్. అమ్చి అగ్గెతె ఒగ్గర వాటల్ తవుల.

15 "ఏక వేల చాటు అవ్ అతు నెంజె, జలె అవ్ ఈంజ అగ్గెకి వాట నెంజె" మెన సంగిల్ కి, అగ్గెకి జా చాటు కచితుమ్ ఏక వాట జా తత్తుమ్.

16 "అవ్ అంకి నెంజెచి రిసా అగ్గెకి వాట నెంజె" మెన కండ్ల జప్తున్ ఏక వేల సంగిల్ కి, జా అగ్గెకి జా కండ్ల కచితుమ్ వాట జా తత్తుమ్.

17 జలె అగ్గ ఒండి అంకి జలె, కిసి సూసుక జతి? అగ్గ ఒండి కండ్ల జలె, కిసి జుంగుక జతి!

18 ప్రబు జాన జానయ అగ్గెతె కిచ్చొ కిచ్చొ వాటల్ జోక చర్లె రెతి బెదద అస్సె.

19 జేవ్ ఎత్తి ఎక్కి వాట జత జలె, అగ్గ ఒండి కేనె తత్తు?

20 నిజుచి అగ్గ ఒగ్గర వాటల్ తిలె కి ఎక్కి అగ్గ జతతి.

21 జాకయ, "తుయ తంక అంక నాయ్" మెన అతుక అంకి సంగుక బెదె నాయ్. "తుయ తంక అంక నాయ్" మెన చట్టోక బోడి సంగుక బెదె నాయ్.

22 జలె, నాయ్, అగ్గెతెచి అప్ప దీన్ వాటల్ నెంజెలి, జంక నెంజె,

23 చి అగ్గెతె గప్పరుమ్ నెంజెలి వాటల్క 'డిసిల్ లాజా' మెన, గప్పరుమ్ కెర్ల పాలల్ గలంతనుమ్. దెకుక సూటి నెంజెలి అమ్చి అగ్గెతె వాటల్ ఒగ్గర సూటి దెకయత.

24 'డినుక సూటి' మెన, తిల వాటల్క లుంకడుక నాయ్.

25 జలె దేముడు, ఒండి అగ్గ ఎక్కి నెంతుమ్ తతి రెతి, అగ్గెచి వాటల్ ఎత్తి అన్సి అగ్గ వాటల్క గప్పరుమ్ దెకిత రెతి, తోక్కి గప్పరుమ్చి అగ్గ వాటల్క ప్రబు ఒగ్గర గప్పరుమ్ దెతి రెతి బెదద అస్సె.

26 ఒండి అగ్గెచి ఏక వాటక నొప్పి అయలె, తిల వాటల్ ఎత్తిక బాద. ఒండి అగ్గెతెచి ఏక వాటక గప్పరుమ్ అయలె, తిలి ఎత్తి వాటల్క నడ్ల.

* 12:13 12:13 గ్రీసు దేసిమ్చ మాన్సుల్క సంగుల, గని ఇన్సి 'గ్రీసు దేసిమ్చ' మెన సంగిల్, యూదుల్ నెంజెలి నెంజెలి మొత్తుమ్చి సంగితయ.

27 జలె, తుమ్ జోక నంపజలన మొత్తుమ్ క్రిస్తుచి అఁగ జా అన్గున, చి తుమ్చితెచో ఎత్తి మాన్గు క్రిస్తుచి అఁగక వాట జయెదె.

28 వడ్డె, దేముడు మొత్తుమ్ సంగుమతె వేర కమొచి రిసా, ప్రబు వేర వేర మాన్గులక నిసాన అన్గు. తొలితొ జోచి నాన్ తెన్ బుల బుల నుబుమ్ కబుర్ సూనయత బారికుల్, వడ్డె జోచ కబుర్లు సంగితనక, వడ్డె బోదన కెర్తన, వడ్డె జోచి సెక్తి జోచి అదికారుమ్ దెకయత వెల్లెల కమొ కెర్తన, వడ్డె జబ్బు తెన్ తిల మాన్గులక చెంగిల్ కెర్తన, వడ్డె బాదల్ తిల మాన్గులక తోడు కెర్తన, వడ్డె సంగుమచ కిచ్చో కిచ్చో కమొక ఏలువ కెర్తన, వడ్డె వేర వేర బాసల్ తెన్ ప్రబువ కొడె సంగితనక తిలన్.

29 ఎత్తిజన్ ప్రబువ బారికుల్ జవుల గే? ఎత్తిజన్ జోచ కబుర్లు సంగితన జవుల గే? ఎత్తిజన్ బోదన కెర్తన జవుల గే? ఎత్తిజన్ వెల్లెల వెల్లెల కమొ కెర్తన జవుల గే?

30 ఒండి జబ్బుల్ తిల మాన్గులక చెంగిల్ కెర్తి సెక్తి ఎత్తిజన్క తయెదె గే? వేర వేర బాసల్ తెన్ ప్రబువ కొడె సంగితి వరుమ్ ఎత్తిజన్క తయెదె గే? జేవ్ వేర బాసల్ తెన్ కొడెచ అర్తల్ సంగుక ఎత్తిజన్క సెక్తి తయెదె గే?

31 జలె తుమ్చి పెట్టి ముక్కిమ్చయ్ అత్తవరల్క తుమ్ ఆన జా. ఈంజయ నెంజ, అన్నె చెంగిలి వాట దెకయెదె.

13

ఎత్తిచి కంట ప్రేమయ్ ముక్కిమ్

1 మాన్గుల్చ బాసల్ తెన్ కి, దూతల్చ బాసల్ తెన్ కి అవ్ లట్టట్టె కి, అంచి పెట్టి ప్రేమ నెంజెలి, రితి టమ్ము జవున్, కంచు గంట బజయిల్ అవాడ్ రితి జతయ్.

2 వడ్డె, ఏక వేల ప్రబువ కబుర్లు సంగుక అంక సెక్తి తిల కి, ప్రబువ గుట్టల్ ఎత్తి జోచి రిసాచి గ్యానుమ్ ఎత్తి అవ్ జాన్సె కి, డొంగ్రల్ ఉట్టవ్ ఎదిలి నముకుమ్ అంక తిల కి, అంచి పెట్టి ప్రేమ నెంజెలి, కామక నెంజెలిసా జయెదె.

3 అంక కలుగు జలిన్ ఎత్తి ఏక వేల బీద సుదల్క పూర్తి వంట దిలెకి, 'పున్నిమ్' మెన బలి జతి రితి అవ్ ఏక వేల అంచి అఁగి అగితె డయెడ్లెకి. అంచి పెట్టి ప్రేమ నెంజెలి, అంక ఎద్దర్ కామక నెంజె.

4 ప్రేమ, జలె, అమచి పెట్టి తిలె, బాదల్ ఓర్పువ జా జినుమదె. మెత్తన తా మాన్గులక కన్యాయమ్ దెకుమదె. ప్రేమ అమచి పెట్టి తిలె, గోసల్ జము నాయ్. అమచి సొంత గపురుమ్ సంగనుమ్ నాయ్. సొంత గపురుమ్ ఉచరనుమ్ నాయ్.

5 అన్నె మాన్గుల్చి మరియద కడుమ్ నాయ్. ప్రేమ అమచి పెట్టి తిలె, అమచి సొంత ఇస్టుమ్ జర్గువ కెరుక ఆన జము నాయ్. కోపుమ్ దెకవుమ్ నాయ్. పెట్టి కోపుమ్ తియనుమ్ నాయ్.

6 అమచి పెట్టి ప్రేమ తిలె, పాపుమ్ దెకిలె సర్ల జము నాయ్, గని సత్తిమ్ తిలె కిచ్చో జవున్ కామ్ దెకిలె, సర్లయ్ జమదె.

7 అమచి పెట్టి ప్రేమ తిలె, అన్నె మాన్గుల్చ తప్పుల్క ఓర్పువ జమదె. నముకుమ్ తెన్ తమదె. 'ఎత్తి చెంగిల్ జయెదె' మెన డయిరిమ్ తెన్ తమదె. ఎత్తి బాదల్ ఓర్పువ జా నిదానుమ్ తమదె.

8 ప్రేమ, జలె, కెయక కి కేడె నాయ్. గని ప్రబువ కబుర్లు సంగితి కాలుమ్, మాత్తుమ్, కేడెదె. వేర వేర బాసల్ తెన్ ప్రబువ కొడె లట్టట్టెని కి కేడెదె. గ్యానుమ్ సెక్తిని కేడెదె.

9 కిచ్చో మెలె, అప్ప అవ్ గ్యానుమ్ ఇదిలిన్ జానుమ్. ప్రబువ కబుర్లు సంగితిని కి ఇదిలిదిల్ సంగితనుమ్.

10 గని పూర్తి జతిన్చి కాలుమ్ అయ్లె, అమ్ ఇదిలిదిల్ జాన్సి కేడెదె.

11 అవ్ బాల తిలె పొది బాలబోదచి రితి లట్టట్టె తిలయ్, బాలబోదచి బుద్ది తెన్ తిలయ్, బాలబోదచి రితి ఉచర్లె తిలయ్. గని వడ్డెలి తెంతో, బాలబోదచి రితి ఇండుక ములయ్.

12 అప్పచి మట్టుక ప్రబుచి ఎత్తి కిసి చినితనుమ్ మెలె, గాండు డంకిల్ రితి సాస్టుమ్ డీసె నాయ్; అర్దుమతె దెకిలి రితి. గని తెదొడెకయ్, కిచ్చో అర్దు నెంతె, సాస్టుమ్ దెకుమదె, అర్దుమ్ కెరనుమదె. అవ్, జలె, అప్ప ఇదిలిదిల్ జాని. తెదొడెకయ్ పూర్తి అర్దుమ్ జయెదె. ప్రబు అప్పె కి అగ్గె తెంతో అంకయ్ కిసి పూర్తి జానె గే, దన్నె, తెదొడెకయ్ జోక అవ్ పూర్తి జానిందె, అంక పూర్తి అర్దుమ్ జయెదె.

13 జలె, తిన్ని పాడ్ నే జతె కెయక తెయక తాఁ గెప్పుల. కిచ్చో కిచ్చో మెలె, ప్రబుచి రిసాచి నముకుమ్, వడ్డె ప్రబుచి తెడిచి ఆన, వడ్డె ప్రబు దెతి ప్రేమయ్. గని, జేవ్ తిన్నితె ప్రబు దెతి ప్రేమయ్ గొప్పచి.

14

ఎత్తిజన్ జాన్సి బాస తెన్ ప్రబువ కబుర్లు సంగితిని

1 ప్రబుచి ప్రేమ తెన్ తంక తుమ్ ఆన జా, వడ్డె, జోవయిందె అత్తవ సెక్తివరల్క ఆన జా. జేవ్ వరల్తె ముక్కిమ్క దేముడుచ కబుర్లు సంగితి సెక్తివరుమ్కయ్ ఆన జా.

2 కిచ్చోక మెలె, కేన్ జవున్ వేర బాస తెన్ ఎక్కిల్ లట్టట్టె, ప్రబు తెన్ని లట్టబితయ్, గని మాన్గు తెన్ నాయ్. మెలె, దేముడుచి సుద్ది తిలె అత్తచి తెడి ప్రబువ గుట్టల్ జో మాన్గు సంగితయ్, గని సూన్తో కేన్ మాన్గుక అర్దుమ్ జయె నాయ్.

3 గని, తిలన ఎత్తిజన్ జాన్తి బాస తెన్ ప్రబువ కబుర్లు కో సంగిలె, సూన్తనక జోవయిందె అత్తతె డిట్టుమ్ కెరెదె. జేవ్ నేన్నిని జేవ్ సెకుక జయెదె, చి నెత్తిర్లెన్క డయిరిమ్ జంక జయెదె.

4 తిలన నేన్ని బాస తెన్ కో లట్టట్టె, జో లట్టట్టెసొకయ్ లాబుమ్, గని తిలన జాన్సి బాస తెన్ ప్రబువ కబుర్లు కో సంగిలె, నంపజల సంగుమ్ మొత్తుమ్కయ్ లాబుమ్.

5 జలె, తుమ్ ఎత్తిజన్ ప్రబు దెత వేర బాసల్ తెన్ లట్టట్టె అంక సర్ల, గని అన్నె కిచ్చో ఆన జతసి మెలె, తుమ్క 'మాన్గుల్ అర్దుమ్ కెరంతి రితి ప్రబువ కబుర్లు సంగుతు' మెనయ్ అంచి ఇస్టుమ్. సంగుమచ మాన్గుల్ అర్దుమ్ కెరంతి రితి సొంత బాస తెన్ కో జలెకు అర్దుమ్ సంగిలెకయ్, సూన్తనక లాబుమ్, అత్తతె వడ్డుల తిలన నేన్ని బాస తెన్ ప్రబుచి కిచ్చో జవున్ కోడు సంగితి కంట, తిలన జాన్సి బాస తెన్ ప్రబుచి కబుర్ సంగిలి చెంగిలి.

6 బాపుడ్లు, అవ్ తుమ్చితె జా కెర తుమ్ నేన్ని బాస తెన్ లట్టట్టె, తుమ్ అర్దుమ్ కెరంతి రితి ప్రబు దెకయ్లిని కిచ్చో జలెకు నే సంగిలి తుమ్క కిచ్చో లాబుమ్? అవ్ తుమ్చి పాని జా దేముడుచి సత్తిమ్ సూన్పుక నెంజెలి, దేముడుచి రిసా తుమ్క నొచి గ్యానుమ్చి సెక్తి జలెకు, జో సంగిలి కబుర్ నే సూనయ్లె జలెకు, జోచి బోద నే సంగిలి జలెకు, అవ్ దన్నె నే కెర్లె తుమ్క కిచ్చో లాబుమ్? కిచ్చో లాబుమ్ నాయ్.

7 మూరి జలెకు, చీన జలెకు జివ్ నెంజెలి రితయ్ బజంత్రలు, కి అవాడ్ జయెదె. బజెనక ఉచర్లె సాస్టుమ్ నే బజెలి, మాన్గుల్ రాగుమ్ కిసి చినుల?

8 వడ్డో, జమాన్సుచి నప్పిరముారి జవున్ సొమ్ము నే బజిలె, యుద్దుమ కెరుక మెన జేడ జమాన్సుత కో తెయార జవుల?

9 తుమ్చి తెన్ కి దస్సె, తుమ్ సొమ్ము అర్దుమ్ కెరంతి రితి తుమ్చి జిబ్ తెన్ నే లట్టల్లె, లట్టల్లి బాన తెన్ తుమ్ కిచ్చి సంగిలిసి కిసి జానసుమ్దె? తుమ్ మాన్సులేక నాయ్, గని ఆరి వాదు తెన్ లట్టల్లి రితి తస్సె.

10 నిజామి, ఈంజ లోకుమ్తె ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ బానల్ తవుల, చి జేడ బానల్ ఎత్తితె అర్దుమ్ నెంజిల కొడో తయ్ నాయ్.

11 గని, కేన్ బాన అవ్ నేన్సె, జా బాన తెన్ ఎక్కిలో లట్టల్లె, జో అంక వేరయ్ దేసిమ్చ మూన్సు జయిందె, అవ్ కి జోక వేరయ్ దేసిమ్చ మూన్సు జయిందె.

12 తుమ్చి తెన్ కి దస్సె, ప్రబుచ అత్తువరలేక తుమ్క అస అస్సెచి రిసా, ముక్కిమ్క సంపజలన మొత్తుమ్ అత్తుక వడ్డితి రితి ప్రబు దిల వరల్ బుద్ది తెన్, నిదానుమ్ తెన్ దెరసుక అస్సె.

వేర బాన తెన్ లట్టల్లె కిన్ తంక

13 ఎత్తిజన్క కామ్క జెతి, ప్రబుచి కోడు కో వేర బాన తెన్ లట్టల్లె, 'జా అర్దుమ్ సంగితి నెక్కి దొర్కు జవున్' మెనయ్ తుమ్ ప్రార్థన కెర.

14 అమ్ నేన్సి బాన తెన్ అవ్ జవున్ ప్రార్థన కెర్లె, అంచి అత్తుయి ప్రార్థన కెర్తయ్, గని అర్దుమ్ నెంజిలి రిసా అంచి బుద్దితె వలీతుమ్ దెరి నాయ్.

15 జాకయ్, అవ్ కిచ్చి కెరుక? అత్తు తెన్ కి ప్రార్థన కెరిందె, మెన్సు తెన్ కి ప్రార్థన కెరిందె. ప్రబుచ గనుముల అత్తు తెన్ గాయందె, చి మెన్సుతె అర్దుమ్ తెన్ కి గాయందె.

16 నెంజిలి, ఏక అత్తు తెన్సి తుమ్చితె ఎక్కిలో ప్రబుక కిచ్చి జవున్ నర్త తెన్ జోబర సంగిలి, జా నెక్కివరుమ్ నెంజిలన జో సంగిలిన్చి కోడుచి అర్దుమ్ నేన కెర, జో మాన్సుచి నర్తచి జా ప్రార్థనతె కిసి జోచి మెన్సు బెదవ *తెద్దిలి* మెన ఒప్పునుల? నేతొర్!

17 నిజామి జో మాన్సు జోచి నర్త సంగ తయెదె, గని సూన్తో మాన్సుక కిచ్చి లాబుమ్ నాయ్.

18 తుమ్ ఎత్తిజన్చి కంట అవ్ వేర బానల్ తెన్ ఒగ్గర్ లట్టల్లిచి రిసా ప్రబుక అంచి నర్త అవ్ సంగితన్.

19 గని, సంగుమ్తె అవ్ తిలి పొది అన్నెక్కో అర్దుమ్ నే కెరంతి, జేడ నేన్సి బాన తెన్ దెస్సు వెయిలు కొడో లట్టల్లి కంట, జేడ అర్దుమ్ కెరంత బానచ పావ్ కొడో జోవయింక బోదన కెర్రి రితి లట్టబుక అంక ఇస్టుమ్.

సంపజలన అత్తుక వడ్డిత రితి సంగుమ్తె కిచ్చి కెరుక

20 బావుడ్లు, బాలబోదల్చి బుద్ది తెన్ తుమ్ తా నాయ్. పావుమ్చి కామ్క జలి, నేన్సి బాలబోదల్ రిత తా, గని బుద్దిచి కామ్క జలి వడ్డిలి రిత జా.

21 *మోసే పూర్దుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయల అగ్నల్తె రెగ్గయలి కోడు కిచ్చి మెలి,
* "వేర బానల్ తెన్ వేర దేసిమ్లుచ మాన్సుల్చి చొడివాట్ ఈంజ దేసిమ్చక బోద కెరిందె.
కెర్రి కి, సూన్తి నాయ్" మెన ప్రబు సిచ్చుచి తిర్పు సంగితయ్."

22 జా కోడు నదు కెర్లె, సంపజిలనక నాయ్, గని సంపనెంజిలనకయ్ జేడక అన్యానుమచి పావుమ్ లయతి గుర్తుకయ్ జేడ నేన్ బానల్ తెన్ లట్టల్లిన్క ప్రబు సెలవ్ దెతయ్. జాన్సి బాన తెన్ ప్రబుచ కబుర్లు సంగితిసి, మాత్తుమ్, సంపనెంజిలనచి రిసా నాయ్, గని సంపజతనకయ్ 'అర్దుమ్ కెరంతు' మెనయ్ ప్రబు సెలవ్ దెతయ్.

23 జలి, సంపజలన మొత్తుమ్ సంగుమ్తె బెదితి పొది ఎత్తిజన్ జేడ వేర వేర బానల్ తెన్ లట్టల్లి తిలి, వేర మాన్సుల్ జలిక, ఎగ్గర్ సంప నెంజిలన జలిక తెడి అయిలి, తుమ్ ఎత్తిజన్క 'వెర్రి జా అస్సి' మెనుల.

24 జాన్సి బాన తెన్ ప్రబుచ కబుర్లు ఎత్తిజన్ సంగిలి, సంపనెంజిలోసా జవున్, వేర మాన్సు జవున్ తెడి అయిలి, ఎత్తిజన్ సంగితిసి సూన, జోవయిచి పావుమ్ చినన, జేడ ఎత్తిజన్చి అత్తి సంగిలిన్క జో మాన్సు పరిచ్చ జలి రితి జతయ్. దేముడు దెతి తిర్పుల్ సూన్తయ్, చి

25 జోవయిచి పెట్టి తిల గుట్టల్ జోవయింక సొమ్ము డీసుల, చి జోవయిచి మొక్కి నెర్పు నేడ, ప్రబుక బక్కి కెరిందె, చి దేముడు తుమ్చి తెన్ తిలిసి జో ఒప్పునెదె.

26 జలి, అస్సి కిచ్చి తుమ్క సంగుక, బావుడ్లు? తుమ్ సంగుమ్తె బెద వెన్తితి పొది తుమ్చితె ఎత్తి మాన్సుక కిచ్చి జవున్ అత్తున్క తయెదె. ఎక్కిలోక ఏక గనుమ్ గయిందె మెన తయెదె, అన్నెక్కో కిచ్చి జవున్ బోదన కెరుక మెన తయెదె, అన్నెక్కో ప్రబు కిచ్చి జవున్ దెకవ తిలిసి సంగుక మెన తయెదె, అన్నెక్కో కేన్ జవున్ అత్తుబాన తెన్ కిచ్చి జవున్ సంగెదె మెన తయెదె, అన్నెక్కో జా కోడుచి అర్దుమ్ సంగెదె మెన తయెదె. సంగుమ్తె కిచ్చి కెర్రి కి ఎత్తిజన్క కామ్క జెతి రితి తుమ్ కెర.

27 కో అత్తుబానల్ తెన్ లట్టల్లిన తిలి, ఎక్కి, దొగుల గే తిగ్గ వర్పు తెన్ జేడ బానల్ తెన్ లట్టల్లి, చి ఎక్కిలో జా అర్దుమ్ సంగును.

28 గని, అర్దుమ్ సంగితోసా ఒత్త నెంజిలి, వేర వేర బానల్ తెన్ లట్టల్లిసా సంగుమ్తె తుక్కుతా. జోక జొయ్యి బానల్ ప్రబు తెన్ లట్టబుక, గని కో సూన్తి రితి నాయ్.

29 వడ్డో, ప్రబుచ కబుర్లు సంగితన దొగుల తిగ్గ జోచ కబుర్లు సంగుతు, చి తిల మాన్సుల్ జేడ సంగితిన్చి అర్దుమ్ ఉచరంతు.

30 అన్నెక్కో ఒత్త వెన తిలోసాక ప్రబు కిచ్చి దెకయిలి, అగ్గెచో తుక్కుతంక.

31 కిచ్చిక మెలి, ఎత్తిజన్ వర్పు తెన్సి ఎక్కిలోచి వడ్డో అన్నెక్కో ప్రబుచ కబుర్లు సంగుక జయెదె. దస్సి వర్పు తెన్ లట్టల్లి, ఎత్తి మాన్సు కిచ్చి జవున్ సిక్కుక జయెదె, ఎత్తి మాన్సు కిచ్చి జవున్ అర్దుమ్ సూనుక జయెదె; జాగ్గ సంగితిన్ జలికి, దయిరిమ్ సంగితిన్ జలికి.

32 ప్రబుచి కబుర్ జో సంగితి నెక్కిక ముద్దొ కెర్రి నెక్కి జోచి అత్తి అస్సి. తుక్కుతంక సూబీ తిలి, తెరి.

33 దేముడు జోచి సంగుమ్తె సేంతుమ్ దెతోసా గని జో అల్లరిలు కెర్రిసా నెంజె.

34 ప్రబుచ మాన్సుల్చి సంగుమ్లు ఎత్తితె కెర్రి రితి, ఒత్తుచి సంగుమ్తె కి తేరిబోదల్ తుక్కుతంక. జేడ లట్టబుక

* 14:16 14:16 తెద్దిలి మెలి అవ్. † 14:21 14:21 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలి, మోసేచి అత్తి దేముడు రెగ్గయలి అగ్నల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడో ఎత్తి బైబిల్తె అగ్గెదె పావ్ పున్కుమ్తె రెగ్గయ జా అస్సి. ఈంజ దెకవక మెన కుమియ బానతె నాయ్ ప్రమానుమ్తె మోసే పూర్దుమ్చొచి అత్తి రెగ్గెదె దేముడుచ అగ్నల్ మెన ర్గవ అస్సి. ‡ 14:21 14:21 యెనయా 28:11-12, ద్వితియోవదేక కాడుము 28:49.

నెలవ్ నాయ్, దేముడు మోసే తెన్ దిలి అగ్గుతె రెగిడ్లి రితి మున్నుర్పుచి తెడి జేవ్ తంక.

³⁵ జేవ్ కిచ్చొ జప్పున్ పుసుక మెలె, మున్నుర్పుత గెరి పున తంక. తేరబోద నంగుమెతె లట్టబుక చెంగిల్ నాయ్.

³⁶ తుమ్ వేర ఉచర్చసు జలె, దేముడుచి కోడు తుమ్చితెయ్ మొదోల్ జలి గే? నెంజెలి, ఎక్కి తుమ్ నూన అన్నున్ గే?

³⁷ 'ప్రబుచ కబుర్లు సంగితోసా అవ్' మెన అన్నె కో ఉచర్చె, 'ప్రబుచి అత్తునెక్కి తతోసా అవ్' మెన అన్నె కో ఉచర్చె, అవ్ తుమ్క రెగిడ్లిన్క 'ప్రబుయి దిలిసి అడ్డ' మెన జో బప్పునుక.

³⁸ జో ఈంజ బప్పునె నాయ్ గే, జో మాన్సుక 'ప్రబుచి అత్తునెక్కి తిలోసా' మెన అవ్ బప్పునుమ్ నాయ్.

³⁹ జలె, బాపుడ్లు, ప్రబుచ కబుర్లు సంగిమిదె మెన తుమ్ ఆన జా, చి జోచి అత్తునెక్కి వేర బానల్ తెన్ లట్టబ్బినక అడ్డు కెర నాయ్,

⁴⁰ గని కిచ్చొ కెర్లె కి, బుద్ది తెన్ మరియూడె తెన్ సేంతుమ్ తెన్ కెరన.

15

యేనుక్రీస్తు మొర కచితమ్ అన్నె జీవ్ జలిన్

¹ జలె, అప్పె బాపుడ్లు, సుబుమ్ కబుర్ సంగితి రిసాచి తుమ్క ఉచార కెరయిందె. ఈంజ సుబుమ్ కబుర్ తుమ్క నూనయ్లె పొది కిచ్చొ కిచ్చొ సంగిలమ్ గే, తుమ్ ఉచర. జా ఎత్తి తుమ్ నూన నంపజలదు.

² అవ్ సంగితి సుబుమ్ కబురచి తుమ్ నే పచ్చెతె నిదానుమ్ జా అన్నున్ జలె, జాచి రిసా రచ్చించువ జతె అన్నున్. గని నంపజలన తెన్ తుమ్ బెదిలిసి ఆరిచి జలె, తుమ్క నముకుమ్ నాయ్.

³ జలె, అంక దిలిన్క 'ఎత్తిచి కంట ముక్కిమచి, జా' మెనయ్ తుమ్క అవ్ అన్నె తిలయ్. కిచ్చొ కోడు మెలె, 'జర్లు జయెద' మెన పూర్లుమ్ దేముడుచి కొడెతె రెగ్గయ్లి రితి, అమచ పావల్ గెచ్చయ్లి బలి జతి రిసా క్రీస్తు మొర,

⁴ రోయ్ జా, 'జర్లు జయెద' మెన దేముడుచి కొడెతె అగ్గె రెగిడ్లి రితి తిరతక అబ్బొసి జోక అన్నె జయెడ ఉట్టుయలన్.

⁵ *కిపాక, పడ్డె బారజన్ సిస్సుల్ మొత్తుమ్క డీసిలన్.

⁶ పడ్డె పావ్ పుంజొ జిన్చి కంట ఒగ్గరజన్ నంపజలనక ఎక్కి నుటు డీసిలన్. జోవయింతె అప్పెక ఒగ్గరజన్ జివ్వి అస్తి, గని నగుమ్జిన్ మొర గెల.

⁷ పడ్డె, యాకోబుక డీసిలన్. పడ్డె సుబుమ్ కబుర్ నూనపుక మెన జో నిసాన్ బారికుల్ ఎత్తిజిన్క డీసిలన్.

⁸ పడ్డె, అవ్ అగ్గె జోచొ సిస్సుడు నెంజె తా, అవ్ సరి జతి నమయిమ్క నే జెర్మిలోసా జలె కి, ఆకరక అంక కి డీసిలన్.

⁹ జోచొ బారికుల్ ఎత్తిచి కంట అవ్ దాన్ జయిందె. 'జోచొ బారికి' మెననుక అవ్ విలువ కి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జో దేముడుచ బక్తుల్ జల నంపజలన్క అవ్ అగ్గె †అల్లర్ కెర్తె తిలయ్.

¹⁰ గని జో దేముడుచి దయచి రిసా ‡రచ్చించువ జా జోచొ బారికి అవ్ జా అస్తి, చి అంక కెర్లె దయ ఆరిచి నెంజె. జేవ్ ఎత్తిజిన్చి కంట అవ్ ఒగ్గర్ కామ్ కెర అస్తి, జా అంచి

సొంత నెక్కి తెన్ నాయ్, గని అంచి పెట్టి తిలి దేముడుచి దయయ్ అన్నె ఈంజ కామ్ కెరన అస్తి.

¹¹ అవ్ సుబుమ్ కబుర్ నూనయ్లె కి, జేవ్ నూనయ్లె కి, అవ్ ఒండి ఈంజయ్ ఎక్కి సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర్తనుమచి, తుమ్ నంపజలదు.

క్రీస్తు అన్నె జీవ్ జా ఉట్టిసి మాన్సుల్ అన్నె జీవ్ జా ఉట్టుక

¹² జలె, క్రీస్తు 'మొర్చికయ్, దేముడు జోక అన్నె జయెడ ఉట్టుయలన్' మెన సుబుమ్ కబుర్ తిలె, 'మొర్చన అన్నె జీవ్ జా ఉట్టితి నాయ్' మెన తుమ్చితె నగుమ్జిన్ కిసి సంగుక జయెద?

¹³ మొర, అన్నె జీవ్ జా ఉట్టుక నెంజె మెలె, క్రీస్తు కి 'జీవ్ జా ఉట్టి నాయ్' మెనుక జయెదె.

¹⁴ క్రీస్తు అన్నె జీవ్ జా ఉట్టి నాయ్ జలె, అవ్ బోద కెర్తెసి, తుమ్చి నముకుమ్ ఎత్తి, ఆరి.

¹⁵ అన్నె దస్సి తిలె, దేముడుచి రిసాచి అమచి సాచి అబద్ధుమచి జా తయెదె. కిచ్చొక మెలె, జోక 'క్రీస్తుక అన్నె జీవ్ కెర ఉట్టుయలన్' మెన సాచి సంగిలమ్. గని 'మొర్చన జీవ్ జా ఉట్టితి నాయ్' మెలిన్ ఏక వేల నిజమ్ జలె, యేనుక కి జో దేముడు జయెడ ఉట్టువ తయె నాయ్.

¹⁶ కిచ్చొక మెలె, మొర్చన అన్నె జీవ్ జా ఉట్టితి నాయ్ మెలె, 'క్రీస్తు కి అన్నె జీవ్ జా ఉట్టి నాయ్.'

¹⁷ క్రీస్తు అన్నె జీవ్ జా ఉట్టి నాయ్ మెలె, తుమ్చి నముకుమ్ ఆరి అన్నె మెనుక జతి, చి అప్పెక తుమ్చ పావల్ తెన్వి అన్నున్ మెనుక జయెదె.

¹⁸ జా నిజమ్ జలె, క్రీస్తుక నంపజలన మొర్చన కి నానసుమెతె గెచ్చ తవుల.

¹⁹ ఎక్కి ఈంజ లోకుమెతెచి అమచి జిచితుమ్చి రిసా క్రీస్తు అమక కామ్క జయెదె మెన అమచి నముకుమ్ తిలె, ఈంజ లోకుమెతె మాన్సుల్ ఎత్తిచి కంట, అమ్మి నిస్సారుమ్ తిలన జయెదె.

²⁰ గని నిజామి క్రీస్తు మొర్చు తెంతో జీవ్ జా ఉట్టు కెర, మొర అన్నె జీవ్ జా ఉట్టుక తిలనకతె తొల్పుర్ జా అస్తి.

²¹ కితొత్తొ మాన్సు అదాము పాపుమ్ కెర్తెచి రిసా మొర్చు మొదోల్ జా అయ్లి. గని మొర్చు తెంతో అన్నె జీవ్ జా ఉట్టుక అన్నె మాన్సు తెంతో అయ్లి.

²² అదాముచి తెడి ఈంజ లోకుమచ ఎత్తిజిన్ మొర గెతతి, దస్సి క్రీస్తుచి తెడి తిలన ఎత్తిజిన్ అన్నె జీవ్ జా ఉట్టుల.

²³ గని ఎత్తిజిన్ సరిగా వర్చు తెన్ అన్నె జీవ్ జా ఉట్టుక అస్తి. తొత్తొ తొల్పుర్ జలొ క్రీస్తు అన్నె జీవ్ జా ఉట్టు అస్తి. పడ్డె, జో ఈంజ లోకుమెతె అన్నె ఉత్తె జతి దీసిక జోచయ్ జల మాన్సుల్ కి జీవ్ జా ఉట్టుల.

²⁴ జా జర్లు జలి పడ్డెక, ఆకరక, *అదికారుమ్ తిలిన్ ఎత్తిచి ఉప్పిరి, †అదికారుమ్ ఎత్తిచి ఉప్పిరి, ‡నక్కివొ ఎత్తిచి ఉప్పిరి జో జీన గెచ్చ కెర, యేను జోచి రాజమ్ దేముడు అబ్బొచి అత్తి అన్నె సార్చు కెర దెయెదె. తెదెడి ఆకర జయెదె.

* 15:5 15:5 మెలె 'పేతురుక'. † 15:9 15:9 బారికుల్ 9:1-3. ‡ 15:10 15:10 బారికుల్ 9:4-6. § 15:21 15:21 రోమయ్యల్ 5:14-21, అదికారుమ్ 3 అధ్యాయమ్. * 15:24 15:24 ఎవెను 1:21 దెక. జేవ్ పాదులె ఈంజేవ్ తిన్న కొడె సంగితి, దూతల్ బూతల్ గల్లచి రిసా సంగితె తిల. కొలోస్సయ్యల్ 1:16 కి దెక. † 15:24 15:24 ఎవెను 1:21 దెక. జేవ్ పాదులె ఈంజేవ్ తిన్న కొడె సంగితి, దూతల్ బూతల్ గల్లచి రిసా సంగితె తిల. కొలోస్సయ్యల్ 1:16 కి దెక. ‡ 15:24 15:24 ఎవెను 1:21 దెక. జేవ్ పాదులె ఈంజేవ్ తిన్న కొడె సంగితి, దూతల్ బూతల్ గల్లచి రిసా సంగితె తిల. కొలోస్సయ్యల్ 1:16 కి దెక.

25 మదనె, జోచ విరోధుమ్ సుదల్ ఎత్తిక, జో జన్తె ఎదక, క్రీస్తు సొంత విలువ కెరుక అన్నె.

26 జా ఆకరక నానసుమ్ జలి విరోధి, మొర్పు.

27 కి“జో ఏలువ కెర్తె రిసా, దేముడు ఎత్తి జోచి అత్తి సార్పు కెర దా అన్నె”

మెన రెగ్గ అన్నె మదనె క్రీస్తుచి అత్తి ఎత్తి సార్పు కెర దిలోసా అబ్బొసి. జో అబ్బొనకయ్ పిట్టవ, ఎత్తి క్రీస్తుచి అదికారుమ్ తెంతో అన్నె.

28 క్రీస్తు ఎత్తిక జిన కేడయల్, ఈంజ మదనె జోచి అత్తి జా ఎత్తి సార్పు కెర తిలో అబ్బొనచి అత్తి తెదెడకయ్ జొయ్యి అన్నె సార్పు కెర దా, జొయ్యి అబ్బొనచి తెడి కి తయెదె. దన్నె దేముడు అబ్బొసి ఎత్తిక పూర్తి సొంత విలువ కెరెదె.

అన్నె జీవ జా ఉట్టుమదెచి రిసా బుద్ది ఇండ

29 మొర్పన అన్నె జీవ జా ఉట్టితి నాయ్ మెలె, నగుమ్జన్ కిచ్చొక మొర్పనచి రిసా బాప్తిసుమ్ నజన్తతి? మొర్పన ఎద్దరె అన్నె జీవ జా ఉట్టితి నాయ్ జలె, జోవయించి రిసా నగుమ్జన్ కిచ్చొక బాప్తిసుమ్ నజన్తతి?

30 మొర్పన అన్నె జీవ జా ఉట్టితి నాయ్ జలె, ‘మొర్పిసి జీవ జా ఉట్టుల’ మెన అదే కిచ్చొక కెడ్డోడ తెదెడ మొర్తి ప్రమాదుమ్ అనయ్తసి? జీవ జా ఉట్టుక నెంజె మెలె, ఇసి జతె తత్తయ్ గే?”

31 నాయ్, బావుడ్లు, తుమ్ నంపజలి రిసా అదే ప్రబుచి తెడి కెర్తె గవురుమ్ ఉదరంతసి గే, తెర్తి కచితుమ్ అదే కిచ్చొ నంగితసి మెలె, రోజుక అదే మొర్పసి.

32 ఎపెను పట్టుమతె, జేవ్ కెరక కెర్తి రితి అదే జంతువుల్ తెన్ జాజ్జల్ రితి జలయ్. అదే దన్నె జతినెతె ఈంజయ్ లోకుమతె అంక కిచ్చొ లాబుమ్! కిచ్చొయ్ లాబుమ్ నాయ్. మొర్పన అన్నె జీవ జా ఉట్టితి నాయ్ జలె, ప్రబుచి రిసా కిచ్చొ అల్లర నిడ్డ కక్క లాబుమ్ నాయ్, చి

† “కలిక అదే మొరిందె చి రిసా

అజి కంక, పియ కెర, ఎదిల్ నర్త కెరుమ!”

మెనుక జతి

33 తుమ్ మోసిమ్ జా నాయ్! “పాపుమ్బుద్దిచ మాన్సుల్ తెన్ బెదిలె, చెంగిల్ బుద్ది తిలోసా కి పాడి జయెదె” మెన నంగితి కోడు నింగిమ్.

34 అల్లె, ఉట్టు! బుద్ది జా పాపుమ్ ముల! నగుమ్జన్ దేముడుక ఎద్దరె నేనీతి, చి జోవయించ రుజ్జుల్ దెకవుక అన్నె! తుమ్క ‘లాజ్ జా జతు’ మెనయ్ అదే ఇసి నంగితసి.

మొర, నొచి పొలిక జా పరలోకుమతె జెర్తియన్

35 గని తుమ్చితె కో గే కిచ్చొ పునెదె మెలె, “మొర గెలన కీసి జా అన్నె జీవ జా ఉట్టుల? ఉట్టి, కిచ్చొ రగుమ్ అగ్గ తెన్ తవుల?” మెన పునెదె.

36 ఓ బుద్ది నెంజిలోసా, తుక వెర్తి! కిచ్చొ జవున్ బి గలిలె, ఉప్పిరచి చామ్ మొర్తెకయ్ జయె మొక్క జయెదె!

37 బీ గలితోనా గోదుమ్ గే, కిచ్చొ జవున్ వేర గిడ్డల్ గే పంబో జంక జలి, జేవ్చి రూపుమ్ జా గలిలె బీక వేర జతయ్. జా గలిలె బి ఎత్తి గిడ్డయ్, జా ఉట్టితిసి మొక్కయ్.

38 గని జా బి జీవ జా ఉట్టు గజ్జల్ జంక జలి, జో నిసాన్సి రూపుమ్ దేముడు దయెదె. ఏక రగుమ్ గిడ్డల్చ మొక్కల్చ

ఏక రూపుమ్, అన్నె రగుమ్ గిడ్డల్చ మొక్కల్చ అన్నె రూపుమ్ జో దయెదె.

39 అగ్గ తిలసక జలి, వేర వేర రగల్ రూపుములు తవుల. మాన్సుల్చ ఏక రగుమ్, జంతువుల్చ అన్నె రగుమ్, పిట్టల్చ అన్నె రగుమ్, మొన్నక అన్నె రగుమ్.

40 పడ్డా వేర లోకుమ్చ జివుల్చ ఏక రగుమ్ రూపుములు తవుల, గని ఈంజ లోకుమ్చ జివుల్చ వేర రగుమ్ రూపుములు తవుల. వేర లోకుమతె తిలిన్చి ఉజడి ఏక రగుమ్ డీనెదె, ఈంజ లోకుమతె తిలిన్చి ఉజడి అన్నె రగుమ్ డీనెదె.

41 పొడ్డుక ఏక రగుమ్ ఉజడి తయెదె, నుక్కల్చ ఏక రగుమ్ ఉజడి తయెదె, జోనుక అన్నె రగుమ్ ఉజడి తయెదె. అన్నె ఏక నుక్కచి ఉజడి ఏక రగుమ్, అన్నె నుక్కచి ఉజడి అన్నె రగుమ్ తవుల.

42 మొర్పన అన్నె జీవ జా ఉట్టితిన్ తెన్ కి దన్నె. బి గలిలె ఈంజ అగ్గ జలి, మొర్పిసి. అన్నె జీవ జా ఉట్టితిసి, జలి, మొర్పిసి నెంజె.

43 బి గలిలె ఈంజ అగ్గ గవురుమ్ నాయ్. అన్నె జీవ జా ఉట్టి మాత్తుమ్, అమచి అగ్గ పరలోకుమచి ఉజడి తెన్ గవురుమ్ తెన్ తయెదె. బి గలిలె ఈంజ అగ్గ నెక్తి నాయ్, గని అన్నె జీవ జా ఉట్టి, అమచి అగ్గ పరలోకుమచి నెక్తి తెన్ తయెదె.

44 బి గలిలె ఈంజ అగ్గ ఈంజ లోకుమచి అగ్గచి జయెదె, గని అన్నె జీవ జా ఉట్టి, పరలోకుమచి అగ్గ రగుమ్ తయెదె. ఈంజ లోకుమచి అగ్గ రగుమ్చ అగ్గచి అన్నె జలి, పరలోకుమచి అగ్గచి రగుమ్చ అగ్గచి కి తవుల.

45 దేముడుచి కొడెతె రెగ్గయల్ రితి;

‡ “దేముడు తొలితె జెర్తియల్ మాన్సు అదాము జీవ తిలి ప్రానుమ్ జలన్”

క్రీస్తు జలో ఆకరచో అదాము, మాత్తుమ్, జీవ దెతో అత్తయి జలన్.

46 అత్తతె జెర్తన్ జలసి తొలితె జయె నాయ్. తొలితె అగ్గకయ్ జెర్తన్ జయెదె. పడ్డెకయ్ అత్తతె జెర్తన్ జయెదె.

47 తొలితెచో మాన్సు బుంయచి మత్తి తెంతె జెర్తిలోనా జలన్. పడ్డెచో మాన్సు, మాత్తుమ్, పరలోకుమ్ తెంతె జెర్తిలన్.

48 మత్తి తిలోనా కీసా తిలో గే, జోచి పడ్డె జెర్తిల మత్తి తెన్ తిలన ఎత్తిజన్ దన్నయ్. పరలోకుమ్ తిలోనా కీసా గే, పరలోకుమచి జెర్తన్ జలన ఎత్తిజన్ కి దన్నయ్ జవుల.

49 అప్ప మత్తితె తిలోనాచి పొలికతెన్ అన్నయ్. దన్నె, పరలోకుమ్ తిలోనాచి పొలిక కి జమెదె.

50 బావుడ్లు, మొక్కమ్క తుమ్క అమే కిచ్చొ నంగితసి మెలె, ఈంజ లోకుమచి అగ్గ ఈంజ లోకుమచి లోయ దేముడుచి రాజిమతె బెదుక నెత్తె. మొర్పిసి నే మొర్పిన్తె గెచ్చుక నెత్తె. మొర్పిన్క బత్తయ్ వాట తయె నాయ్. జాకయ్, బత్తయ్ గెచ్చుక జలి, మొర్పిన్ జతిక నే మొర్పిన్క పాయె నాయ్.

51 ఈంధె, దేముడు దెకయల్ గుట్టు తుమ్క నంగితసి. అమ్ ఎత్తిజన్ మొరుమ్ నాయ్, అమ్ నంపజలన ఎత్తిజన్ మార్పుచ జమెదె.

52 ఈంజ ఉగుమ్చి ఆకరక ప్రబు నెప్పిరమూరి పుజిలె, అంకి రెప్ప నే పెడ్డె బేగి మార్పు జమెదె. జో నెప్పిరమూరి పుజిలె, మొర్పన పరలోకుమతె బెదితి నే మొర్తి పొలిక జా

అన్న జీవ జా ఉట్టుల కి, జీవ తిలనయ్ కి దస్సి పోలిక జా మార్పున జప్పుల.

⁵³ కిచ్చొక మెలె, పాడ్ జతి ఈంజ ఆగ్ పాడ్ నే జతి రగుమ్ జా మార్పున జంక అన్నె. మొర్తి ఈంజ ఆగ్ నే మొర్తి రగుమ్ జా మార్పున జంక అన్నె.

⁵⁴ పాడ్ జతిని పాడ్ నే జతిని జా మార్పున జలి మెలె, దేముడుచి కొడొతె రెడ్డయ్లొ కొడు తెదొడకయ్ నెరవెర్పున జయెదె.

⁵ “మొర్తుక పాడ్ కెర గెల కెర, వరలోకుమచొ దేముడు జిన అన్నె” మెన ఏక్, పడ్డె,

⁵⁵ * “ఓ మొర్తు, కేతె జిస్సది?

ఓ మొర్తు, కేతె తుచి విస్సుమ్?”

మెన అన్నెకొ కొడు నెరవెర్పున జయెదె.

⁵⁶ జలె, మొర్తుచి విస్సుమ్ కేతె మెలె, పాపుమతె. †దేముడు తొలితొ దా తిలి ఆగ్గల్ పాపుమచి సెక్కి.

⁵⁷ గని, జో దేముడుక జెయ్యి! అమచొ ప్రబు జలొ యేసుక్రీస్తుచి అత్తి జో అమక జినవ అన్నె!

⁵⁸ జాకయ్, ప్రేమ తిల బాపుడ్లు, డిట్టుమ్ తా అన్యాయమ్ నే జతె, ప్రబుచి తెడి తుమ్ సైమ సేడ కెర్తి కామ్ ఆరి కామ్క నెంజిలిసి నెంజె మెన జానయ్, జోచి కామ్ తుమ్ నిదానుమ్ తెన్ కెర్తె తా.

16

బీదల్చి రిసా డబ్బుల్ ఉక్కుల్క

¹ జలె, యెరూసలేముతెవ యూదుల్తెవ బీద జల నంపజలనచి రిసా డబ్బుల్ ఉక్కుతిలిన్చి రిసా కిచ్చొ మెంతసి మెలె, గలతియ ప్రాంతుమచ నంగుమల్క ఆవ్ నంగిలి రితి, తుమ్కయ్ కి “దస్సి కెర” మెన ఆవ్ నంగితసి.

² మెలె, ఎత్తి, అయ్తరి తుమ్చితె ఎత్తి, మాన్సు, గలి నత్తరెక్క ప్రబు కెర్తి లాబుమ్ జోవయింక దొర్కు కెర తయెదె గే జేవ్ దెక, జాక ఏక్ వాట తియ తంక, చి నత్తరెక్క నత్తరెక్క సర్దు కెర్లె, ఒగ్గర్ జా తయెదె. చి ఆవ్ జెతి పొదిక ఉక్కుల్క తుమ్ బమ్మ జంక నాయ్.

³ పడ్డె, ఆవ్ అయ్లె, ‘నిదానుమ్ కెరలె’ మెన తుమ్ కక్క కక్క సిసానతె గే, జా గుర్తుక ఆవ్ ఉత్తల్ రెడ్డ దెయిందె, చి తుమ్ ఉక్కుల దెతి డబ్బుల్ యెరూసలేమ్ పట్టుమతె జోవయిందె అత్తి తెర్తయిందె.

⁴ ఆవ్ కి గెలె చెంగల్ మెన డీసిలె, అంచి తెన్ జేవ్ జెయ్లె.

కొరిందొల్తె పవులు గోత్ గచ్చుక ఉచర్లిన

⁵ ఆవ్ మాసిదోనియ వాల్ గచ్చుక ఉచర అన్నె, చి ఒత్త గెలయ్ మెలె, తుమ్తె గోత్ జెయిందె.

⁶ చి ఏక్ వేల ఇదిల్ ఒగ్గర్ సేంపు తుమ్చి తెన్ తయిందె, నెంజిలె ఒండి చల్లి పొది కి ఒత్త తంక జయెదె, చి ఒత్త తెంతొ ఆవ్ కేన్ ప్రయానుమ్ గెలి కి, తుమ్ అంక బార్ కెర తెర్తపుక జయెదె.

⁷ ఆవ్ అప్పె వాల్ గెతి పొది తుమ్క గడియ దెక ఉట్టు గెచ్చుక నెసి, గని ప్రబు సెలవ్ దిలె, పడ్డె గెలి, తుమ్చి తెన్ నగుమ్ సేంపు తా గెచ్చుక జయెదె. జయ్యి అంచి ఆన.

⁸ గని మదెనె, పెంతెక్స్టు పండుగు ఎద ఇన్నె ఎపెసుతె తయెదె.

⁹ కిచ్చొక మెలె, అప్పె ఇన్నె సుబుమ్ కబుర్ కామ్ ఒగ్గర్ కెరుక అంక వాటు దొర్కు జా అన్నె. గని విరోదుమ్ సుదల్ ఒగ్గర్జిన్ పిట్టపుక ఉచర అన్నె, చి ఆవ్ తిలకయ్ చెంగిలి.

తిమోతి కొరిందొత్తె గచ్చుక తిలిసి

¹⁰ తిమోతి తుమ్తె అయ్లె, తుమ్ సర్దు తెన్ బెదవన. ఆవ్ కెర్తి రితి, జో కి ప్రబుచి కామ్ కెర్తయ్.

¹¹ జాకయ్, జో దాకు జలెకి కో జోక నిస్కారుమ్ దెక నాయ్. జో అంచితె అన్నె ఉట్టు జెంక మెన బార్ జతి పొదిక సర్దు తెన్ తుమ్ జోక అన్నె తెర్తవ. ఆవ్ తెర్తయ్లె అన్నె బాపుడ్లు తెన్ జో ఉట్టు జెతినక ఆవ్ రకితసి.

¹² అన్నె బాపుడ్లు తెన్ తుమ్తె గోత్ గెస్సు మెన, అమచొ బావొ జలొ అపొల్లోక బలవంతుమ్ కెర్తయ్, గని అప్పె గచ్చుక జోక సెలవ్ నాయ్. జోక వాటు తిలె, పడ్డొకయ్ తుమ్తె జెయెదె.

¹³ తుమ్ తెలిచి తెన్ జాగర్ తెన్ తా, తుమ్చి నముకుమ్ డిట్టుమ్ దెరన, దయిరిమ్ తెన్ ఇండ, డిట్టుమ్ తా.

¹⁴ తుమ్ కిచ్చొ కెరుక జలెకి, ప్రేమయ్ తెన్ కెర.

¹⁵ జలె, బాపుడ్లు, ఒండి అకయ్ ప్రాంతుమతె సైపనుచి గెర్వ తొలితొ ప్రబుక నంపజల, చి ఎక్కి నిదానుమ్ తెన్ నంపజలనక దెక తోడు తా అన్నె.

¹⁶ దన మాన్సుల్క చి అమచి తెన్ సైమ సేడ ప్రబుచి కామ్ నిదానుమ్ కెర్తె ఎత్తిజిన్క తుమ్ మురియాద దెక.

¹⁷ సైపను, పొర్కూనాతు, చి అకయక ఇన్నె ఉట్టు అయ్లిన్చి రిసా అంక ఒగ్గర్ సర్దు. కిచ్చొక మెలె, తుమ్ ఇన్నె నెంజిలి కి, జేవ్ అయ్లిన్ తెన్ తుమ్ అంచి తెన్ తిలి రితి జతయ్.

¹⁸ తుమ్చి అత్తక జేవ్ కిసి అన్నె డిట్టుమ్ కెర్లె గే, దస్సి అంకయ్ కి సర్దు కెర అన్నె. దన మాన్సుల్క తుమ్ మురియాద దెక.

కచి కచి ముద్దు నంగ తెర్తయ్లిసి

¹⁹ ఆసియా ప్రదేసిమచ నంగుమలు ఎత్తి, తుమ్క జోవయిందె ప్రేమ నంగ తెర్తయ్తతి. పడ్డె అకుల స్క్రిస్ట్ల జోవయిందె గెరి నబ కెర్తి నంగుమచ ఎత్తిజిన్ తెన్ ప్రబుచి నావ్ తెన్ చి జోవయిందె ప్రేమ కి నంగ తెర్తయ్తతి.

²⁰ నంపజల ఇన్నెచ బాపుడ్లు ఎత్తిజిన్ జోవయిందె ప్రేమ నంగ తెర్తయ్తతి. ఎక్కిలోక ఎక్కిలో తుమ్చి ప్రేమ దెకయ్తి రితి ప్రబుచి నావ్ తెన్ సుద్ది తిలి ముద్దు తెన్ జోకర.

ఆకర్ కోడు

²¹ ఆవ్ పవులు సొంత అతు తెన్ ఈంజ ఆకర్ కోడు రెగిడ్లసి. ఆవ్ రెగ్గయ్లిసి తుమ్ జాన్సు.

²² తుమ్చితె కో ప్రబుక ప్రేమ కెరె నాయ్ గే, ప్రబు జోక సిచ్చతె తెర్తవన్. అమచొ ప్రబు, తుయ్ జె!

²³ ప్రబుచి దయ తుమ్చి తెన్ తవన్.

²⁴ యేసుక్రీస్తుచి తెడి అమచి ప్రేమ కి తుమ్చి తెన్ తవన్.

* తెద్దిలి.

కొరిందియులక రెగిడ్లి దొన్నిచి ఉత్తుమ్ బారిక్ జలో పపులు కొరిండ్ పట్టుమ్చ సంగుమ్చక రెగిడ్లి దొన్నిచి ఉత్తుమ్

మొదోల్ కోడు

1 దేముడుచి సెలవచి రిసా, క్రీస్తు జలో యేసుచి రిసా నుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తో జోచో బారికి జా అస్సి పపులు రెగిడ్లిసి. కొరిండ్ పట్టుమ్తెచి దేముడుచ నంగుమ్చక, చి ఒండె అకయ ప్రదేసిమ్తెచ జోచయ జల అన్నె మాన్సులక ఆదే పపులు తిమోతి తెన్ రెగిడ్లి ఉత్తుమ్.

2 అమ్క అబ్బొ జలో దేముడుచి ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ సెంతుమ్ తుమ్చి ఉప్పిరి తప్పన్.

3 ఎత్తి దయక అబ్బొ జలో, అమ్చి అత్తుతె అమ్క డిట్టుమ్ దయిర్మ్ కెర్తొ దేముడు జలో, అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుచొ దేముడు అబ్బొనకయ్ జోబర్.

4 అమ్చ బాదల్ ఎత్తితె జో అమ్క డిట్టుమ్ దయిర్మ్ కెర్తయ, చి జో అమ్కయ్ కెర్తొ డిట్టుమ్ దయిర్మ్చి రిసా, అన్నె కిస బాదల్ సేడ్లక అమ్ కి డిట్టుమ్ దయిర్మ్ కెరుక జతయ.

5 కిసి మెలి, క్రీస్తు సేడ్ల స్రుమల్తె అమ్ కిసి బెదితనుమ్ గే, దస్సి, జోచి తెడి తా, జో దెతి డిట్టుమ్తె దయిర్మ్తె కి అమ్ బెదితనుమ్.

6 తుమ్క 'డిట్టుమ్ దయిర్మ్ జతు, రచ్చించువ జతు' మెనయ్ అమ్ స్రెమల్ సేడ్లనుమ్. తుమ్కయ్ 'డిట్టుమ్ దయిర్మ్ జతు' మెనయ్ ప్రబుయి అమ్కయ్ డిట్టుమ్ దయిర్మ్ కెర్తయ. అమ్ సేడ్ల అల్లర్ తూమ్ కి సేడ బమ్మ నే జతె ఓర్పువ జలి, జోచి డిట్టుమ్ దయిర్మ్ తూమ్ కి జస్సి.

7 తుమ్చి రిసాచి అమ్చి నముకుమ్ పిట్టి నాయ్. కిచ్చొక మెలి, అమ్ సేడ్ల స్రుమల్ తూమ్ కి సేడ్లె, అమ్కయ్ దొర్కు జతి డిట్టుమ్ ఆన దయిర్మ్ తుమ్కయ్ కి దొర్కు జయెదె.

8 ఓ బాపుడ్లు, ఆసియా ప్రదేసిమ్తె అమ్ సేడ్లి బాద కెర్తి గే తుమ్ నే జాన్తి రితి జలి, చెంగిల్ నాయ్ మెన అమ్ ఉచర్తనుమ్. జా బాద కెర్తి మెలి, అమ్క కెర్తి వెల్లితె తిలి మెలి, 'ఓర్పువ జంక నెత్తుమ్ ఒగ్గర్ మొరుమ్దె గే కిచ్చొగ' మెలి రితి అన్యాయమ్ అమ్క పెలితె తిలి.

9 నిజమి, మొర్తి సిచ్చ అమ్ వయిలి రితి అమ్క పెట్టి డిసిలి; తెద్ది బాద తిలి. గని అమ్ తెద్ది బాద సేడుక ప్రబు కిచ్చొక సెలవ దిలన్ మెలి, అమ్చి సొంత సక్తిక అమ్ నే నంప కెర్తి, మొర్తక అన్నె జయిడ్లి దేముడుకయ్ అమ్ నంప కెరుకయ్ అన్నెచి రిసాయి జో జా సెలవ దిలన్. సొంత సక్తిక కిచ్చొ నెత్తుమ్.

10 తెద్ది ప్రమాదుమ్ తెంతో జో అమ్క రచ్చించువ కెర్తన్, చి అన్నె దస్సి అల్లర్ సేడ్లె, అన్నె అమ్క రచ్చించువ కెరెదె మెన అమ్క దయిర్మ్. 'జొయ్యి అమ్క అన్నె రచ్చించువ కెరెదె' మెన, జోచి ఉప్పిరి అమ్ పూర్తి నముకుమ్ తియ అస్సుమ్.

11 అమ్చి రిసా తూమ్ కి ప్రార్తన కెర కెర అమ్క తోడు తా, చి ఒగ్గర్జన్ ప్రార్తన కెర్తి రిసా ప్రబు అమ్క రచ్చించువ కెర్తొ మెనయ్, ఒగ్గర్జన్ జోచి సర్ల నంగుల.

కొరిందిలక పపులు నిదానుమ్ కెర్లిసి

12 జలి, సర్ల తెన్ కిచ్చొ సాచి సంగితనుమ్ మెలి, ప్రబుచి నుద్ది తెన్ జోచి ఎత్తి నిదానుమ్ తెన్ ఈంజ లోకుమ్తె, ముక్కిమ్క తుమ్చితెయ్ ఇండ అస్సుమ్; మాన్సుచి నెక్తి గ్యాసుమ్క నాయ్, గని దేముడుచి దయచి సక్తిక.

13 దస్సి, కిచ్చొ లుంకడ్లి రితి నాయ్, గని ఎత్తి తుమ్ సాస్సుమ్ అర్దుమ్ కెరంతి రితి జయ్యి అర్దుమ్ అమ్ రెగిత్తుమ్.

14 ప్రబు జలో యేసు ఈంజ లోకుమ్చక తీర్పు కెర్తి వెల్లి దీసిక 'చెంగిల్ అస్సి' మెన తుమ్చి రిసా అమ్ కిసి సర్ల జమ్దె గే, అమ్చి రిసా తుమ్క దస్సి సర్ల తంక జయెదె మెన తుమ్ అప్పె ఇదిల్ అర్దుమ్ కెరన అస్సున్. తుమ్క 'జా కోడు పూర్తి అర్దుమ్ కెరంతో' మెనయ్ అచి ఆన.

15 అంచి ఈంజ దయిర్మ్చి రిసా తుమ్తె తోలితో జెంక ఉచర తిలయ్. గెచ్చుక జతి జలి, తుమ్క దొవ్వెర్ దెకితయ్, తివ్వెర్ సర్ల జతయ్.

16 తోలితో మాసిదోనియ ప్రదేసిమి గెతె తిలి వట్టి తుమ్తె గోతె గెచ్చుక చి జా మాసిదోనియ ప్రదేసిమ్ తెంతో అన్నె వట్టి ఉట్ట అయిల్ పొది కి తుమ్తె జెంక ఉచర తిలయ్. దస్సి, ఆదే అన్నె యూదయ ప్రదేసిమ్తె గెచ్చుక బార్ జలి పొది తుమ్ అచ్చి బార్ కెర తెర్తయ్తయ్.

17 జలి, దొర్సి మెన్సుల్ తా 'జెయిందె' మెలయ్ గే? మాములుమ్ ఈంజ లోకుమ్చి బుద్ది తెన్ 'జెయిందె' జవున్ మెన దొన్ని మెన్సుల్ తా ఆరి సంగిమిదె గే? జెంక ఉద్దెనుమ్ నెంజలి 'జెయిందె' మెనిందె గే?

18 ఆదే దసా మాన్సు నెంజి. కచితుమ్ దేముడు నముకుమ్చొ, జాకయ్ అమ్ తుమ్క సంగితి దేముడుచి కొడె ఆరి నెంజి గని కెయ్యెక కి నిజమి.

19 దేముడుచొ పుత్తుసి జలో యేసుక్రీస్తు; *సిల్వాసు తిమోతి చి ఆదే తుమ్తె బోదన కెర్తొ క్రీస్తు; దసాచొ నెంజి. సంగిల్ రితి జోకెరెదె. అమ్ కి దస్సి.

20 దేముడు అబ్బొసి సంగ తిలి ఎత్తి కోడు, ఎత్తి ప్రమానుమ్ క్రీస్తుతెయ్ కచితుమ్ నెరవెర్పువ జతయ్. దస్సికయ్, క్రీస్తుచి నావ్ తెన్సి †తెద్దిలి మెన సంగితనుమ్. ఇసి ఒప్పున్, దేముడుక గవురుమ్ దెతనుమ్; 'క్రీస్తుతెయ్ ఎత్తి నెరవెర్పువ కెర్తయ' మెనయ్.

21 అన్నె, దేముడు అబ్బొసి సొంత అమ్క తుమ్క క్రీస్తుచి తెడి డిట్టుమ్ కెర్తయ, చి జోచి కామ్ కెరుక మెన అమ్క నిసాన అదికారుమ్ దా అన్నె.

22 జొయ్యి అమ్క 'అంచయ్ మాన్సుల్' మెన జోచి ముద్ద గల అన్నె, చి జోతె అమ్క దొర్కు జతి వాటక 'కచితుమ్ దెయిందె' మెన అమ్క అప్పె కి రుజ్జు తతి రిసా, అమ్చి పెట్టి జోచి అత్తు దా అన్నె.

కొరిందిలక పపులు దుకుమ్ కెరుక నెసిలిన్చి కోడు

23 గని దేముడు అంచి రిసా సాచి జవున్! తుమ్తె కొరిందితె ఆదే కిచ్చొక అన్నె జెంక నేతయ్ మెలి, తుమ్క సిచ్చ కెరుక నెసి.

24 తుమ్చి నముకుమ్చి ఉప్పిరి ముద్దొ కెరుక అమ్క అదికారుమ్ నాయ్, తుమ్క ఏలువ కెరుక అమ్క ఇస్సుమ్ నాయ్. నముకుమ్క జలి, డిట్టుమ్ అస్సున్. గని, తుమ్క 'సర్లనంతోనుమ్ తెన్ తత్తు' మెనయ్, తుమ్క తోడె తంకయ్ అమ్చి ఉద్దెనుమ్.

* 1:19 1:19 జోవయిచి అన్నె నావ్ సెలయ్. బారికుల్ 15:27. † 1:20 1:20 గ్రీకు జాన తెన్ 'అమెన్' మెనుల.

2

1 జాకయ్, జా సుట్టుచి రితి అదే తుమ్తె జా తుమ్క దుకుమ్ కెరుక నెసి.

2 అదే తుమ్క దుకుమ్ కెర్లె, తుమ్చి దుకుమ్క అదే దుకుమ్ జతిసి అన్నె కో అంక సర్ల కెర్లెనా తయెదె? తుమ్ కి దుకుమ్ జా తన్నె, అదే కి దుకుమ్ జా తయెదె.

3 జా ఉత్తమ్తె కిచ్చుక జా ఏక కోడు రెగిడ్లయ్ మెలె, అదే తుమ్తె దన్నె అయెలె తుమ్ అంక సర్ల తెన్ బెదవంతన అంక దుకుమ్ కెర్లెదు. జా ఓర్పువ జంక నెతిర్లయ్. అగ్గె తెంతో తుమ్క అదే నంప కెర తిలయ్, చి 'అంక సర్ల తిలె తుమ్కయ్ కి సర్ల తయెదె' మెన ఉచర తిలయ్.

4 జా సుట్టు తుమ్క ఉత్తమ్ రెగిడ్లిసి, జలె, తుమ్క దుకుమ్ కెరయ్తె ఇస్టుమ్ తెన్ రెగ్గె నాయ్, గని తుమ్క అంచి ఒగ్గర్ ప్రేమ దెకయ్తె రిసాయి దన్నె రెగిడ్లయ్. పెట్టి ఒగ్గర్ బాద సేడ ఏడ, ఏడయ్ రెగిడ్లయ్.

5 జో మాన్సు అంక దుకుమ్ కెరయ్లెసి, జలె, ఎక్కి అంకయ్ దుకుమ్ కెరయ్లెసి నెంజె. దన్నె కెర తుమ్ ఎత్తిజిన్ కి ఇదెల్ జవున్ దుకుమ్ కెర తయెదె. గని జోక జా హుచి ఒగ్గర్ వయడుక నెసి.

6 ఎత్తిజిన్ జోక సిచ్చ రితి కెర్లిసి సరి జలి.

7 జాకయ్, ఒగ్గర్ దుకుమ్క జో పాడె నే జతి రిసా తుమ్ అప్పె జోక చెమించువ కెర బెదవన డిట్టుమ్ దయ్రిమ్ కెర.

8 'జోచి రిసాచి తుమ్చి ప్రేమ జోక దెకవ' మెన అదే బతిమాల్సు జా సంగితసి.

9 అంచి కోడు నూన కెరుల గే నాయ్ గె మెన రుజ్జు దెకుక 'జోక తుమ్ సిచ్చ కెర' మెన జా తుమ్క ఉత్తమ్తె రెగిడ్లయ్.

10 తుమ్ కక్క చెమించువ కెర్లె, అదే కి జోక చెమించువ కెర్లెసి. అదే కిచ్చె చెమించువ కెరుక తిలి మెలె, తుమ్చి రిసాయి చెమించువ కెర్లయ్ మెలె, క్రీస్తుచి మొక్కి అదే సంగితసి.

11 కిచ్చుక మెలె, నయ్తాన్ అమ్చి ప్రేమ పిట్టపుక ఉచరెదె. జోచి కుత్తల్ జానుమ్చి రిసా 'జో అమ్చి ఉప్పిరి జినున్ నాయ్' మెనయ్ అదే ఇసి తీర్పు కెర అన్నె.

పవులు మాసిదోనియ్ ప్రదేసిమ్తె గెలిన్

12 జలె, క్రీస్తుచి సుబుమ్ కబుర్ కామ్చి రిసా అదే త్రోయ పట్టుమ్తె గెచ్చె పావెలయ్. సుబుమ్ కబుర్ అదే నూనయ్తె రిసా ప్రబు అగ్గెచి అవకాసుమ్ దిలన్.

13 గని, బావో జలొ తీతు తుమ్చి తెంతో బత్త బుల జెంక నేతయ్చి రిసా బాద సేడ జా పట్టుమ్చతె నెలమ్ నజన, అన్నె బార్ జా సముద్రమ్ జిన, మాసిదోనియ్ ప్రదేసిమి ఉట్ట గెలయ్.

సుబుమ్ కబుర్ కామ్చి రిసాచి సర్ల

14 గని దేముడుక జోబర, నయ్తాన్ అల్లర్ కెర్లె కి, క్రీస్తుచి తెడి జో దేముడు అమ్క జిన్యతయ్, చి జిన్ క్రీస్తుచి పట్టి అమ్ కేనె గెలి కి, కెయక తెయక జోక జాన్తినచి వాసిన అమ్చి అత్తి జో ఒండి దెకయ్తయ్.

15 కీసి మెలె, రచ్చన జతనక కి, నానుమ్ జతనక కి దేముడు అబ్బొన్క డయిలి దూపుమ్ వాసిన రిజో క్రీస్తుచి వాసిన అమ్.

16 జా వాసినక దెక, జలె, నానుమ్ జతనక కి అమ్ మొర్చుచి వాసిన, గని రచ్చించువ జతనక కి జీవుమ్చి

వాసిన జా అన్నుమ్. దన్నె జలె, ఇసి ప్రబుచి కామ్ కెరుక కేన్ మాన్సు విలువ జవుల?

17 అమ్, జలె, జేడె వేర మాన్సుల్చి రితి లాబుమ్క ప్రబుచి కోడు సికయ్తన నెంజుమ్. అమ్ విలువ నెంజెలి కి, ఎక్కి నిదాసుమ్ తెన్ తిలిసి తిలి రితి, నెంజెలిసి నే తిలి రితి దేముడుచి మొక్కిజేచి అదికారుమ్ తెన్ క్రీస్తుచి తెడి తా జోచి కోడు నూనయ్తనుమ్.

3

అమ్చి సత్తిమ్చి రుజ్జుక ప్రబు సాచి

1 అమ్ అన్నె అమ్చి సొంత గవురుమ్ నజనుక దెర అన్నుమ్ గె? నెంజెలి, అమ్చి సత్తిమ్చి రుజ్జుక తుమ్తె సాచి ఉత్తల్ నజనుమ్చి గె? సగుమ్జిన్క దన సాచి రుజ్జుల్ తంక, గని అమ్క నాయ్.

2 తుమ్కయ్ దెకిలె, అమ్చి సత్తిమ్క రుజ్జు దెకయ్తె ఉత్తమ్ రితి తుమ్ జతను; తుమ్చి పెట్టి రెగిడ్లి జా ఉత్తమ్ ఎత్తిజిన్ సదు కెర అర్దుమ్ కెరనుక జయెదె.

3 పడ్డె, అన్నె కిచ్చె సొమ్ముమ్ డీస్యమ్ మెలె, క్రీస్తు సొంత రెగిడ్లి అమ్చి అత్తి వేర మాన్సుల్తె తెర్లయ్లి ఉత్తమ్, తుమ్ జన్నె మెన డీస్యమ్. సిర్ల తెన్ రెగిడ్లిసి నెంజె, గని జీవ తిలా దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తయ్ రెగిడ్లిసి జా, పత్తె రెగిడ్లిసి నెంజె, గని మాన్సుచి పెట్టి రెగిడ్లిసి.

4 క్రీస్తుచి తెడి, దేముడు అబ్బొన్చి మొక్కి దన్నె మెన అమ్క దయ్రిమ్.

దేముడు దిలి అగ్గెచి ప్రమాసుమ్

5 అమ్చి సొంత సెక్తిక కిచ్చె కెరుక తెరుమ్ మెన ఉచరుమ్ నాయ్, నెత్తుమ్. అమ్చి సెక్తి కేనె తెంతో జెతయ్ మెలె, దేముడు తెంతయ్.

6 యేసుక నంపజత మాన్సుల్క జో దిలి నొవి ప్రమాసుమ్చి రిసా అమ్ నూనపుక మెన జొయ్య అమ్క సెక్తి దా అన్నె. ఈంజ నొవి ప్రమాసుమ్ తిలిసి కిచ్చె పత్తె గే, పున్కుమ్తె గే రెగిడ్లి కిచ్చె కిచ్చె అగ్గుల్చి నెంజె, గని జో దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్త మాన్సుచి పెట్టి రెగిల్చిసి. *పత్తెతె జవున్, కాగ్గల్తె జవున్, రెగిడ్లి అగ్గుల్ అమ్ మాన్సుల్చి పాపుమ్ దెకవయ్ అమ్క నింద కెర మార్త, గని మాన్సుచి పెట్టి దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్త రెగిడ్లిసి మాన్సుక †జయడ్లయ్.

7 జలె, పత్తె రెగిడ్లి అగ్గుల్చి మాన్సుల్క మార్తి సేవ దేముడు మోసే పూర్నుమ్చెచి అత్తి దిలి పొదె, జో దేముడుచి పరలోకుమ్చి ఒగ్గర్ ఉజిడి తెన్ గవురుమ్ తెన్ దొర్కు జలి. కెర్లె ఉజిడి కెర్లె గవురుమ్ మెలె, దేముడు తెన్ జో దన్నుల్ జా తిలిన్చి ఉజిడ్క గవురుమ్క ఇస్రాయేలు ప్రజల్ మోసేచి మొక్కి దెకుక నెతిర్ల. పూర్నుమ్చి జా అగ్గుల్ తెన్ చి ప్రమాసుమ్చి ఉజిడి గవురుమ్, మాత్తమ్, తొక్కి జా జా, కేడ గెలి.

8 దన్నె కేడయ్ గెతి గవురుమ్ ఉజిడిచి కంలె, దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తచి సెక్తిచి సేవచి గవురుమ్ ఉజిడి ఒగ్గర్ జయె నాయ్ గె? జయెదె.

9 కిచ్చుక మెలె, మాన్సుక నింద కెర్లె అగ్గుల్ సేవచి గవురుమ్ ఉజిడి ఒగ్గర్ తిలి, మాన్సుచి పాపుమ్ పుంచ జోవయింక పున్కుమ్ దెతి సేవక అన్నె ఒగ్గర్ గవురుమ్ ఒగ్గర్ విలువ తయెదె.

* 3:6 3:6 రోమియల్ 7:5, 8-11, నిర్గవకాడుమ్ 24:12, 31:18. † 3:6 3:6 రోమియల్ 6:6.

10 ఇన్నెచి రిసా కిచ్చొ మెనుక జయెదె మెలె, జాచి కంట జిచ్చి గవురుమ్ జిచ్చి విలువ తిలిసిచి రిసా, అగ్గెయ్ గవురుమ్చి విలువ తిలిసిన అప్పుయ కిచ్చొ గవురుమ్ కిచ్చొ విలువ నాయ్.

11 కేడయ్ గెలిసిన గవురుమ్ విలువ తిలి జలె, కెడ్డొడ తెదొడ తా గెలిసిన అన్న ఒగ్గర్ గవురుమ్ ఒగ్గర్ విలువ తయెదె.

12 ఇసి మెన అమక దయిరిమ్చి రిసా, దయిరిమ్ తెన్ ఈజ నొచి ప్రమానుమ్చి రిసాచి సత్తిమ్ నూనయ్తనుమ్.

13 మోసిచి రితి అమ్ జము నాయ్. జో, జలె, 'కేడ గెతి జా ఉజడికేడ గెతిసి ఇస్రాయేలుల్ మెల అమచ ప్రజల్ దెకుత్ నాయ్,' మెనయ్, దేముడుతె తెంతొ ఉట్ట అయిలి పొది లాజ్ జా మొక్కమ్ డంకల్లొ.

14 జలె, జేవ్ ఇస్రాయేలుల్ కీస జల మెలె, జోవయించి పెట్టి బేడు బందిల్ రితి జలె, చి అజి ఎద కి అగ్గెచి ప్రమానుమ్చి వాట జేవ్ నదు కెర్లె పొది, మొక్కమ్ డంకన తతి రితి పెట్టి సత్తిమ్ చినితి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, క్రీస్తుచి తెడి మాన్సు తిలెకయ్ జా డంకిలిసి దేముడు కడ వెంట గెలిదె.

15 నిజుమి, అజి ఎద మోసిచి అత్తి రెగిడ్డిసి దేముడుచ కొడొ జేవ్ కెయ్య నదు కెర్లె కి, జోవయించి పెట్టి యేసుక్రీస్తుచి రిసాచి సత్తిమ్ చినుక నెతిర్లి.

16 గని, మాన్సు మార్పువ జా ప్రబుతె అయిలె, జా డంక అడ్డు జలెసి కడి జతయ్, చి జో ప్రబుచి సత్తిమ్ చినుల.

17 అన్నె, ప్రబు అత్తుయ జయెదె, చి దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తు కేనె తయెదె గే, ఒత్తయ్ రచ్చన తయెదె. ప్రబుచి అత్తు అమచి పెట్టి తిలె, అగ్గెల్చి సేవచ గెతిమాన్సుల్ తము నాయ్, విడ్డల్ జా తమదె.

18 అన్నె, దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తుతె జెర్పున్ జల అమ్ ఎత్తిజిసి, కిచ్చొ డంకిలిసి అడ్డు నెంతె ప్రబుచి ఉజడి జోచి గవురుమ్ దెకితె తా, జోచి ఉజడితె గవురుమ్తె బెద, జోచి పొలిక జతి రితి తిరిమ్ తిరిమ్ మార్పువ జతె అన్నుమ్, చి జోచి ఉజడి జోచి గవురుమ్ తిరిమ్ తిరిమ్ అగ్గెచి కంట అమ్ ఇండితిసితె అన్నె డీస్తయ్. ఈజ ఉజడి ఈజ గవురుమ్ దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తుయ జలొ ప్రబు తెంతయ్ జతయ్. జొయ్య జా కామ్ జగ్గు కెర్తయ్.

4

నుబుమ్ కబుర్ కామ్ నిదానుమ్ తెన్ కెర

1 జలె, దేముడుచి దయక చి సేవ అమక జో సొంత తియార్ అన్నెచి రిసా, అమచి నిదానుమ్ దయిరిమ్ పిట్టె నాయ్.

2 కిచ్చొ పాపుమ్ తెన్ మాయ తెన్ బోదన కెరుక నెనిలమ్, నెనుమ్. కిచ్చొ మోసిమ్ కెరుమ్ నాయ్, ప్రబుచి నుబుమ్ కబుర్తె కిచ్చొ వేరచి బెదవుమ్ నాయ్, గని సొప్పమ్ సత్తిమ్ సంగితనుమ్. దన్నికయ్ కో నాన్లె కి 'సత్తిమ్' మెన అమచి రిసా ఒప్పునుక జయెదె. 'సత్తిమ్' మెన దేముడు కి ఒప్పనెదె.

3 అమ్ బోదన కెర్లిసి నుబుమ్ కబుర్చి అడ్డుమ్ ఇదిల్ లుంకిల్ రితి జలె, కక్కయ్ లుంక తయెదె మెలె, నానుమ్ జతనకయ్.

4 జోవయింకయ్, జలె, జేవ్ నంవ నే జతనకయ్, ఈంజి లోకుమ్క ఏలువ కెర్లొ నయ్తాన్; నానుమ్ జతన జోక 'దేముడు' మెనుల; జొయ్య జోవయించి మెన్సుక గుడ్డి కెర

అన్నె. కిచ్చొక మెలె, 'దేముడుచి పొలిక పూర్తి తిలొ క్రీస్తుచి గవురుమ్ దెకుత్తి నుబుమ్ కబుర్చి ఉజడి జతి సత్తిమ్ దెకుత్ నాయ్' మెనయ్ జేవ్ మాన్సుల్క జో నయ్తాన్ జోవయించి మెన్సుతె గుడ్డి కెర అన్నె.

5 అమ్ బోదన కెర్లిసి, జలె, అమచి రిసాచి నెంజె, గని యేసుక్రీస్తుక 'ఎత్తిక ఏలువ కెర్పు' మెన దేముడు అబ్బొసి జోక ప్రబు కెరుయ్ అన్నె మెనయ్ అమ్ బోదన కెర్తనుమ్. జో యేసుచి సేవ చి ప్రేమచి రిసా తుమ్చి *సేవ కెర్తన రిత జా అన్నుమ్.

6 కిచ్చొక మెలె,

†“అందర్ తెంతొ ఉజడి జప్పన్”

మెన సంగిలొ దేముడు అమచి పెట్టి జోచి ఉజడి దా అన్నె. కిచ్చొక మెలె, క్రీస్తుచి మొక్క డీస్రి అవ్ దేముడుచి గ్యానుమ్ ఉజడి మాన్సుల్ దెక చిన అంక జాన్తె అంచి ఉజడితె జెతు మెనయ్, జో దేముడు ఈంజి సేవతె అమక బెదవ అన్నె.

ప్రబుచ కామ్ జోచి అత్తి జో జోచి సెక్తి తెన్ కెర్తయ్

7 దేముడు జోచి ఈంజి ఉజడి సొమ్మారుమ్ రితయ్ గేడివొతె బెదవ అన్నె. కిచ్చొక మెలె, అమ్ గేడివొక సెక్తి నాయ్, విలువ నాయ్ చి రిసా అమ్ సెక్తి నెంజలనచి అత్తి జో జోచి కామ్ కెర్లొ, 'దేముడుచియ, మాన్సుచి నెంజ' మెన జా సెక్తిక మాన్సు చినుక జయెదె.

8 రగరగాల్చ బాదల్ అమక పెలిరికి, పెల్లి జా బీడ గెచ్చుమ్ నాయ్; జోచి సెక్తిచి రిసా, నగుమ్ బాదల్ కిచ్చొక సేడ్డునుమ్ గే అమ్ అడ్డుమ్ కెరనుక నెతిర్లి కి, జో దిలి కామ్చి రిసా అనె నెంజలన జము నాయ్.

9 విరోదుమ్ సుదల్చి అత్తి అమ్ అల్లర్ జలెక ప్రబు అమక ములె నాయ్. అమచి విరోదుమ్ సుదల్ అమక బూసిల్ రితి కెర్లె కి, మొరుమ్ నాయ్.

10 యేసు కీస మొర్లి రితి జతె తా బాదల్ సేడ్తె తిలన్ గే, అమ్ కి ఈంజి జిబితుమ్క మొర్లి తతి రితి అన్నుమ్. గని అమ్ మొర్లి రితి జా సెక్తి నెంజలిసితెయ్ యేసుచి సెక్తి డీస్తయ్. యేసు అన్నె జేవ్ జా వరలోకుమ్తె విలువ కెర్లె సెక్తి, అమ్ సెక్తి నెంజలన రచ్చన జతిసితె డీస్తయ్.

11 కిచ్చొక మెలె, యేసుచి జేవ్ అమచి మొర్లి అగ్గెతె డీసున్ మెనయ్, అమచి ఈంజి జిబితుమ్తె యేసుక్రీస్తుచి నావ్చి రిసా అమ్ మొర్లుక దెర్పు సేడ్డునుమ్.

12 జలె, అమ్ మొర్లునుమ్, తూమ్ జతను!

13 గని

‡“నంవ జలయ్ చి సంగిలయ్”

మెన పూర్లుమ్ సంగిలొ రితి అమ్ కి నంవజా అన్నుమ్చి రిసా అమ్ కి అమచి నముకుమ్ తిలిసి సంగితనుమ్.

14 ఇసి దయిరిమ్ తెన్ అమ్ నంవజలిసి కిచ్చొక సంగితె తత్తునుమ్ మెలె, ప్రబు జలొ యేసుక అన్నె జయెదె ఉట్టుయ్లోనా జోవయించి నావ్ తెన్ అమకయ్ కి అన్నె జయెదె ఉట్టువ, తుమ్క అమక జోతె కడ నెయెదె మెన జానుమ్.

15 కిచ్చొ కిచ్చొ బాదల్ కిచ్చొక ఓర్పువ జతనుమ్ మెలె, తుమ్చి రిసాయ్. మెలె, ప్రబుచి రచ్చన అన్నె ఒగ్గర్జినక పావెలి, ప్రబుచి దయచి రిసా అన్నె ఒగ్గర్జిన జోక జోచి నర్ల తెన్ జోబర సంగ జోక గవురుమ్ కెరుల.

16 జలె అమ్చి దయిరిమ్ పిట్టె నాయ్. అమచి ఈంజి లోకుమ్చి అగ్గె పాడ్ జతె తిలె కి కుచితె తిలె కి, రోజుక అమచి అత్తు అన్నె నొవర్ జెర్లిల్ రితి జా సెక్తి జతయ్.

* 4:5 4:5 నెంజె, 'గెతిమాన్సుల్, గెత్తి మాన్సుల్'. † 4:6 4:6 అదికాండుమ్ 1:3. ‡ 4:13 4:13 క్రిస్తయ 116:10.

17 ఈంజ మదనె చి ఇదిలిదిల్ అల్లర్ కిచ్చొ కామక జితయ్ మెలె, పరలోకుమతెచి నే కేడ్తి ఒగ్గర్ ఉజడతె గవురుమతె అమ్మ బెదితి రిసా అమక దొర్లు జయెదె.

18 అప్పు డీస్సినచి ఉప్పెరి నముకుమ్ తిము నాయ్; పరలోకుమతెచి నే డీస్సినకయ్ నంప కెర్తనుమ్. కిచ్చొక మెలె, డీస్సిన పాడ్ జతిసి, నే డీస్సిన పరలోకుమతెచి జలె, తాఁ గిచ్చెదె.

5

పరలోకుమతె అమ్ తతిసి

1 అన్నె కిచ్చొ జానుమ్ మెలె, ఈంజ లోకుమతె అమ్ జతి కుడియ జతి అమ్చి అగ్గి పాడ్ జలెకి, పరలోకుమతె అమ్క కెయడ తెయడ తాఁ గెలి గేర్ అమ్చొ దేముడు అమ్క దా అన్నె. కేన్ మాన్సు తెయార్ కెల్లిన నెంజె, దేముడు తెయార్ కెల్లిన, జా.

2 నిజుచి, ఈంజ లోకుమతె తిలె పొది దుకుమ్ జతనుమ్, చి పరలోకుమచి అమ్చి గేర్ నజనుక ఆన జతనుమ్.

3 జా గేర్ మెలిసి నజనె, పాలుమ్ గలన్లె రితి జయెదె, చి అమ్ డుమడి తయ్ నాయ్.

4 ఈంజ అప్పెచి కుడియతె అమ్ తతి పొది, అమ్చ బాదల్ చి రిసా దుకుమ్ తెన్ అన్నుమ్. ఈంజ కుడియ, ఈంజయ్ పాలుమ్, గెన్ను మేనుమ్ నాయ్, గని అన్నె చెంగిల్ గేర్ చెంగిల్ పాలుమ్ గలన్తి రిసా, పరలోకుమచి జా గేర్ జయి పాలుమ్ గలన్లమ్ మెలె, అమ్చి ఈంజ లోకుమచి మొర్లుక పరలోకుమచి నే కేడ్తి జిప్ప తతిసి జిన గిచ్చెదె.

5 పరలోకుమతె జతి రిసా అమ్క తెయార్ కెల్లెసా దేముడుయ, చి 'జగ్గు జయెదె' మెన అమ్క కిచ్చొ గుర్తు జో దా అన్నె మెలె, దేముడుచి నుద్ది తిలె అత్త అమ్చి పెట్టి జో దా అన్నె.

6 జాకయ్, కిచ్చొ జలెకి అమ్క దయిరిమ్. ఈంజయ్ అగ్గెతె, ఈంజయ్ లోకుమతె అమ్ జతి పొది, ప్రబుక దూరి అన్నుమ్ మెన జానుమ్.

7 పరలోకుమతెచి ప్రబు అమ్క దిలి అప్పె దన్నె డీని నాయ్, గని జాక 'అన్నె' మెలి నముకుమ్ తెన్నె ఇండితనుమ్.

8 'అమ్ పరలోకుమతె గెచ్చుమదే' మెన దయిరిమ్ తెన్ అన్నుమ్, చి 'ఈంజ అగ్గుక ముల ప్రబుతె గెచ్చొ జలి చెంగిలి' మెన జానుమ్.

ప్రబుచి ఇస్టుమ్ రితి కెర్తి ప్రేమ

9 జలె, ఇన్నె ఈంజ అగ్గి అమ్ జింక తిలె కి, ఒత్త పరలోకుమతె గెచ్చుక తిలె కి, అమ్చి ఆన కిచ్చొ మెలె, ప్రబుక నర్ల కెర జోచి ఇస్టుమ్ రితి కెరుకయ్.

10 ఈంజ లోకుమతె ఈంజ అగ్గి తిలె పొది అమ్చితె కో సత్తిమతె ఇండిల గే పాపుమతె ఇండిల గే, క్రీస్తుచి అత్తి అమ్ తీర్పు జంక, అమ్ జోచి మొక్క తీవో జతి జా దీసిక జలె, ఈంజ జిచితుమతె కో సత్తిమ్ ఇండ తవుల గే, జోక బుప్పమానుమ్, కో పాపుమతె ఇండ తవుల గే, జోవయింకయ్ సిచ్చ ప్రబు దయెదె.

11 ప్రబు లోకుమచక పరిచ్చ కెర తీర్పు కెరెదె మెన జానయ్, జా బయిమ్ తెన్ మాన్సులక సికడ్తునుమ్. అమ్చి సత్తిమ్ జో దేముడు జానె, చి తుమ్చి పెట్టి తామ్ కి చినితను, కిచ్చొగ్గి. తుమ్క 'చినుత్' మెనయ్ అమ్చి ఆన.

12 తుమ్తె అమ్క గవురుమ్ దొర్లు జయెదె మెన తుమ్ ఉచర నాయ్. గని, మాన్సుచి పెట్టి తిలిసి నే చినిత మాన్సు

ముక్కిమ్చొ రితో డీసిలెకయ్ గవురుమ్ కెర్తన నగమ్జన్ అమ్చి రిసా తుమ్క అన్యాయుమ్ సికడ్తు. తుమ్క 'జేవ్ అన్యాయుమ్ సికడ్తునక కీని జబాబ్ దెంక గే జానెతు' మెనయ్ అమ్ ఇని సొంతచి రిసాచి సాచి రెగిడ్తునుమ్. అమ్చి సత్తిమ్ జాన్లె, తుమ్ జబాబ్ దెంక జానెతె, జాకయ్ తుమ్క సంగితనుమ్. గవురుమ్ ఆననుక ఉచర కిచ్చొయ్ కెరుమ్ నాయ్.

13 జలె, అమ్క 'వెర్తి జలె' మెన తుమ్ తీర్పు ఉచర్లె జలె, 'అమ్ వెర్తి రితి డీస్సినతె దేముడుక లాబుమ్ తిలె దన్నె డీనుమ్' మెంతనుమ్. జోచి కామ్ కెర్తి ఆనకయ్ ఇని జతనుమ్. నాయ్ మెలె, 'బుద్ధికయ్ దన్నె సంగితతి' మెన అమ్చి రిసా తుమ్ ఒప్పన్లె, చెంగిలి. తుమ్కయ్ 'చెంగిల్ జతు' మెనయ్ ఇని జతనుమ్.

14 క్రీస్తు ప్రేమచి రిసా అమ్ తుక్లె తంక నెత్తుమ్. అమ్క జోచి ప్రేమ వెలయతయ్. క్రీస్తు ఎక్కిలో అమ్ ఎత్తిజిన్చి పాపుమ్ గెచ్చయ్తి రిసా మొర్లన్ మెన అమ్ దెకితనుమ్. జో మొర్లన్ తెన్ అమ్ ఎత్తిజిన్ మొర్లె రెత జా జోక నంపజలి తెంతో సొంత ఇస్టుమ్ జర్తు కెర్తి రితి ఇండుమ్ నాయ్.

15 కిచ్చొక మొర్లన్ మెలె, అమ్ జతన ఎత్తిజిన్క 'సొంత ఇస్టుమ్ అయిలి రితి నాయ్, గని జోచి రిసా మొర అన్నె జతోసాక గవురుమ్ కెర్తి రితి జతు' మెనయ్ జో మొర్లన్.

క్రీస్తుచి తెడి నొవ మాన్సుల్

16 అప్పె తెంతో మాములుమ్ జోచి ఈంజ లోకుమచి జెర్నున్క కక్కయ్ దెకుమ్ నాయ్. అగ్గయ్ క్రీస్తుచి మాములుమ్ ఈంజయ్ లోకుమచి జెర్నున్కయి కీని తిలో గే, దన్నె జోక దెకిత్ తిలమ్, గని అప్పయి జోక దన్నె దెకుమ్ నాయ్. జో దేముడు జలిన్ రుజ్జు జలిన్కయ్ జోక దెకితనుమ్.

17 గని, కో క్రీస్తుచి తెడి తవుల గే, జోచి అగ్గెచి జెర్నున్క మొర్లి రితి జా తా జోచి అత్తతె జెర్నున్ జా నొవర రగమ్ జా అన్నె. నొవర జెర్నున్ జలి రితి జా అన్నె. అగ్గెచి గెచ్చొ, నొచిచి బార్ జా అన్నె, చి నొచిచియ్ దెకితనుమ్.

18 మాన్సు నొవర జతి ఈంజ పరుమ్ కేనె తెంతో జితయ్ మెలె, దేముడు తెంతో. జో క్రీస్తుచి నావ్ తెన్ అమ్చి పాపుమ్ పుంప కెర అమ్క జోక అడ్డు తిలె పాపుమ్ గెచ్చువ గెల కెర అమ్క అన్నె బెదవన్లన్, చి 'వేర మాన్సుల్ కి అమ్చొ క్రీస్తుక నంపజలి జోవయింక కి దన్నె అన్నె బెదవనందె' మెనయ్ జోచి నుబుమ్ కబుర్ నూనయ్తి నేవ జో దేముడు అమ్క తియార్ అన్నె.

19 మెలె, క్రీస్తు బలి జలిన్ తెన్ జోవయించి పాపుమ్ పుంప నే వయడ్తె, దేముడు లోకుమచక బెదవంతె అన్నె, చి జో బెదవంతిన్చి కబుర్ నూనయ్తిని అమ్చి అత్తి జో సొర్పు కెర దా అన్నె.

20 జాకయ్, క్రీస్తుచి బారికుల్ జా అన్నుమ్. 'క్రీస్తుక నంపజతు' మెనయ్ దేముడు అబ్బిన్ అమ్చి అత్తి మాన్సులక బుకార్తయ్. జాకయ్, 'దేముడు తెన్ బెదితి వరుమ్ తుమ్ నజనా' మెనయ్, క్రీస్తుచి నావ్ తెన్ తుమ్క అమ్ బతిమాల్తా జా సంగితనుమ్.

21 అమ్క 'అంచి పున్నిమ్ జతు' మెనయ్ పాపుమ్ నెంజిలో పాపుమ్ నేన్లొ జోచొ పుత్తుని అమ్చి పాపుమ్ రితి దేముడు అబ్బిన్ జోక టీవడ్లె.

6

రచ్చన నజనీతి సమయుమ్ నిజమి జా అన్య

1 జలె, “దేముడుచి రచ్చన నజనా” మెన సంగితనుమ్, గని జోచి నాన్ తెన్ అన్యె కిచ్చొ మెంతనుమ్ మెలె, జోచి దయ అరి నజన తా నాయ్.

2 కిచ్చొక మెలె,

* “చెంగిల్ సమయుమ్క తుమ్చి ప్రార్థన నూన అన్య, చి అడ్ రచ్చన కెర్తె కాలుమ్క తుమ్క తోడు జా అన్య” మెన పూర్గుమ్ తెంతో దేముడుచి కొడెతె రెగ్గవ అన్య. అల్లె! ‘చెంగిల్’ మెలె జా సమయుమ్ అప్పెయి. రచ్చన జతి జా కాలుమ్ అప్పెయి.

నుబుమ్ కబుర్ రిసా పవులు అల్లర్ జలిసి

3 అమ్ ప్రబుచి సేవ కెర్తెనె తెన్ నెంద నే జితె, కో కిచ్చొ సంగుక నెత్తిరి రితి, కచి నముకుమ్ పిట్టుయెత్తి కిచ్చొయ్ అడ్డు కెరుమ్ నాయ్.

4 ప్రబుచి సేవ పూర్తి నిదానుమ్ కెర్తెనుమ్ మెన సాచి సంగనీతనుమ్. ఇన్నెచి రుజ్జు కిచ్చొ మెలె, కిచ్చొ కిచ్చొ ఒగ్గర్ అల్లర్ ఒర్పువ జా నిదానుమ్ తెన్ అన్నుమ్. కిచ్చొ అల్లర్ మెలె, బాదల్, సైముల్, కస్టల్, ఇర్దులు,

5 కొర్తల్వ దెబ్బలు, జేలి జలిసి, జట్టు తెన్ నిగ జా మాన్కల్ అమ్క అల్లర్ కెర్తెసి, ఒగ్గర్ కామ్ కెర టక్కిలిన్, గూన్ నెంజిలిసి అందర్లు, చువ్వె తిలిసి; దనచ ఎత్తి, నిదానుమ్ తెన్ ఒర్పువ జా అన్నుమ్.

6 పడ్డ జోచి సేవచి అమ్చి నిదానుమ్ అమ్ ఇండిలి బుద్ధితె కి డీన్యయ్. వేర బుద్ధుల్ అమ్ నే జలిన్తె, ప్రబుచి ఎత్తి అమ్ జాన్తినెతె, మాన్సుల్వ తప్పుల్ అమ్ ఒర్పువ జలిన్తె, మాన్సుల్ అమ్ మరియాద దెకితినెతె, దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్త అమ్చి పెట్టి తిలిన్తె, మాయ నెంజిలి అమ్చి ప్రేమతె.

7 సత్తిమచి బోదన అమ్ కెర్తెనెతె, దేముడుచి నెక్కి అమ్చ కమెతె డీన్యయ్, ఈంజ ఎత్తితె అమ్చి నిదానుమ్ డీన్యయ్. డెబ్బి పక్క కి, ఉజితో పక్క కి, కామ్క జితె పున్నుమచి అయదల్ వాడిక కెరన నిదానుమ్ తత్తనుమ్.

8 జాకయ్, గప్పురుమ్ జలికి, నిస్సారుమ్ జలికి, మాన్సుల్ అమ్క ‘చెంగిల్చ’ మెలె కి, ‘గార్బ’ మెలె కి, నిదానుమ్ తత్తనుమ్. సగుమ్జిన అమ్క ‘మాయచ’ మెంతతి, గని సత్తిమ్ కెర్తెనుమ్.

9 సగుమ్జిన అమ్క విలువ దెకిత్ నాయ్, గని సగుమ్జిన విలువ దెకితతి. ‘బే బేగి మొరుల’ మెన అమ్క సగుమ్జిన ఉచర్తతి, గని జతనుమ్. దెబ్బల్ కతనుమ్ గని మొరుమ్ నాయ్.

10 అమ్చ బాదల్క దుకుమ్ జంక జతయ్, గని సర్దనంతోనుమ్ తెన్ అన్నుమ్. ఈంజ లోకుమ్చి అస్సిక ఉచర్తె బిద అన్నుమ్, గని ఒగ్గర్జినక సామ్మారుమ్ కెర్తెనుమ్. అమ్క కిచ్చొ నెంజిలి కి, ఎత్తి, కలుగ జలి రితి జా అన్నుమ్.

అమ్క కి తుమ్ ఎదిలి ప్రేమ కెర

11 ఓ తుమ్ కొరిందిలు, కిచ్చొ నే లుంకడ్డ ఈంజ ఎత్తి. తుమ్క ఎదార్దుమ్ సొప్టుమ్ సంగ అన్నుమ్. అమ్చి పెట్టితె తుమ్క ఒగ్గర్ ప్రేమయ్ అన్నుమ్.

12 అమ్చి రిసాచి తుమ్చి ప్రేమక అమ్ కిచ్చొ ఇర్దు, కెరుమ్ నాయ్. తుమ్చి సొంత పెట్టి తుమ్ ఇర్దు కెరంతను.

13 అంచ బోదల్ జల రిత ఓ తుమ్ కొరిందిల్, తుమ్క అడ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, అమ్ తుమ్కయ్ కిసి ప్రేమ అన్నుమ్ గే, తుమ్ కి దస్సి అమ్కయ్ ప్రేమ కెర మెన అడ్ బతిమాల్చా జా సంగితసి.

14 ప్రబుక నంప నెంజిలన తెన్ తుమ్ లంకె జా నాయ్. పాపుమతె పున్నుమ్ తిలిసి కిసి బెదెదె?! నెంజిలి, అందర్బుద్ధి తెన్ ఉజడ బుద్ధి కిసి బెదెదె? బెదె నాయ్!

15 ‘బెలియాల్’ మెల్ సయతాన్ తెన్ క్రీస్తు కిసి బెదెదె? బెదె నాయ్! నంపనెంజిలోసా తెన్ నంపజిలోసా కిసి వాట తియదె? తయ నాయ్!

16 దేముడుచి గుడి, జలె, బొమ్మల్క జొకర్తెనె తెన్ కిసి బెదెదె? నెంజి! కిచ్చొక అడ్ ఇసి సంగితసి మెలె, జిమ్ తిల్ దేముడుచి గుడి అము. పూర్గుమ్ దేముడుచి కొడెతె రెగ్గయ్ రితి,

† “జోచి పెట్టి అడ్ జియిందె, జోచి తెన్ అడ్ బులిందె, అడ్ జోచియిందో దేముడు జియిందె. జెచ్చొ అంచ ప్రెజల్ జవుల” మెన అన్య,

17 ‡ “జాకయ్ ‘అంక నంప నెంజిలన తెంతో తుమ్ బార్ జా’ మెన

‘సుద్ది నెంజిలిసి తుమ్ చడ నాయ్. దస్సి ఎక్కి నిదానుమ్ జలరు మెలె, తుమ్క బెదవనిందె’ మెన ప్రబు సంగితయ్” మెన అన్య,

18 § “అంచ బోదల్ మెనయ్ తుమ్కయ్ అబ్బిందె జియిందె, చి అంక ‘అబ్బొ మెనయ్ అంచ పుత్తర్లు దువో జన్’ మెన ఎత్తి, నెక్కి అదికారుమ్ తిల్ ప్రబు సంగితయ్.” మెన రెగ్గ అన్య.

7

సుద్ది జతిన్

1 జాకయ్, ప్రేమ తిల బాపుడ్లు, దేముడు అమ్క ఈంజేవ్ ప్రమానల్ అమ్ అన్నెచి రిసా, అమ్చి ఆగేక, అమ్చి అత్తక కిచ్చొ గార్ కెరెదె గె, జా గిచ్చవన గెల కెరయ్, దేముడు ప్రబుక బియ: కెర, అమ్ సుద్ది జంక * దెర్రిసి పూర్తి జతి రితి జోచి సుద్ది ఆననుమ్.

2 అమ్క తుమ్చి పెట్టితె బెదవన. అమ్ కక్క తప్పు కెరుమ్ నాయ్, కక్కయ్ పాడె కెరుమ్ నాయ్, కక్కయ్ మోసిమ్ కెర లాబుమ్ కెరనుమ్ నాయ్.

3 తుమ్క నెంద కెర్తె రిసా ఇసి సంగి నాయ్, అగ్గె కిచ్చొ మెన రెగిడ్లయ్ మెలె, ‘అమ్చ జివుతె తుమ్చి రిసా ప్రేమయ్ అన్నుమ్’ బెద మొరుమ్చె, బెద జిమ్చె.

4 తుమ్చి రిసా అంక సముకుమ్ ఒగ్గర్ అన్య, తుమ్ అంచె అత్తి నూన నంపజలదు చి రిసా అడ్ గప్పురుమ్ సంగితసి, తుమ్చి రిసా అంచె పెట్టి పూర్తి దయిరిమ్ అన్య. అమ్చ బాదల్ ఒగ్గర్ జలికి, అంచె పెట్టి సంతోనుమ్ బెరయ్ అన్య.

5 † మానిదోనియ ప్రదేసిమ్ అమ్ ఉట్ట అయిల్ పొది అమ్చి ఆగేక నుక్కుమ్ నాయ్, గని ఎత్తి. రగల్ బాదల్

* 6:2 6:2 యెసయా 49:8. † 6:16 6:16 లేవీయకాండమ్ 26:12, యిర్మీయా 32:38, యెషాకీలు 37:27. ‡ 6:17 6:17 యెసయా 52:11, యెషాకీలు 20:34, 41. § 6:18 6:18 సమూయేలు దొన్నెచి పుస్తకుమ్ 7:14, 7:8. * 7:1 7:1 కొరిందిల్క రెగిడ్ దొన్నె నంబర్ ఉత్తమ్ 3:18, దెస్సాలోనికుల్ రెగిడ్లి పక్ నంబర్ ఉత్తమ్ 5:23. † 7:5 7:5 జేమ్ కొరిందిల్ తిలి అకయ్ ప్రదేసిమ్క మానిదోనియ ప్రదేసిమ్ ఉత్తర్ పక్క అన్య.

నేడ్డెయ్ తిలమ; విరోదుమ్ సుదల్ కెర్ల అల్లర్చి రిసా కి, అమ్మచి పెట్టిచి బయ్యమచి రిసా కి,

⁶ గని ముసర్లు జలసక డిట్టుమ్ దయిరిమ్ కెర్ల దేముడు, జలె, తీతుక అమ్మతె తెర్తవ అమ్మక దయిరిమ్ కెర్ల.

⁷ ఎక్కి తీతు అయిలిన తెన్ దయిరిమ్ జమ్మ నాయ్, గని తుమ్చి నిదానుమ్ దెక జొయ్యి దయిరిమ్ జలిన్క అమ్మకయ్ కి జో దయిరిమ్ కెర్ల. మెలె, అంక అన్నె దన్నుల్ జంక చి తుమ్చి అన, అంక తుమ్ దుకుమ్ కెర తిలిన్చి రిసాచి తుమ్చి దుకుమ్, అంచి రిసాచి తుమ్చి ప్రేమ నిదానుమ్చి రిసా అమ్మక సంగిలన్, చి అన్నె బగ్గర్ సర్ల జలయ్.

⁸ అంచి ఉత్తమ్మతె అవ్ రెగిడ్డిన్ తెన్ తుమ్క అవ్ దుకుమ్ కెర్లె కి, అవ్ ఉచరక నాయ్. విసారుమ్ జా తిలయ్, గని తప్పు కెర నాయ్ మెన జాని. జా ఉత్తమ్ తుమ్క దుకుమ్ కెర్లె, గని గడియకయ్ మెన అవ్ దెకితన్.

⁹ జలె, అంక సర్ల. తుమ్క దుకుమ్ కెర్లె రిసా నాయ్, గని తుమ్ దుకుమ్ జా తప్పు ఒప్పున చెంగల్ జలదు చి రిసాయి. మెలె, తుమ్చి దుకుమ్ ప్రబుచి నత్తిమ్ తుమ్క ఉచరవత్తిన్చి రిసాయి తుమ్క అమ్ కెర్లెని కిచ్చి సంతోసుమ్ కెర నాయ్.

¹⁰ కిచ్చొక మెలె, ప్రబు ఉచర్లెని దుకుమ్ అమ్ మాన్సుల్చి పెట్టి అయిల్, అమ్ కెర్లె పాపల్ ఒప్పున బుద్ది జంక ఇస్టుమ్ జమ్మచి, చి ప్రబుచి రచ్చున సజనుమ్చి. జా రచ్చునచి రిసా 'చెంగల్ జలమ్' మెనయ్, అన్నె దుకుమ్ తయ్ నాయ్. గని ఈంజయ్ లోకుమ్చి బుద్దిచి దుకుమ్ అమ్ పెట్టి తియనై, అమ్క మొర్లు జెయెదె.

¹¹ ఈందె, దేముడు తెర్తయిల్ దుకుమ్ తుమ్చి పెట్టి కెర్లె నిదానుమ్ ఉట్టవ అన్న! నిజమ్, తుమ్చి నత్తిమ్ దెకయ్తె అన ఉట్టవ అన్న! జా తప్పుచి రిసా లాజ్ జా తుమ్చి ఉప్పిరి తుమ్ కోపుమ్ జలదు, దేముడుచి తీర్పుక బిలదు, అమ్చి తెన్ అన్నె బెదుక అన జలదు, నత్తిమ్ జంక అన జలదు. జా తప్పుచి రిసా సరిగా తీర్పు కెర్లదు. జా ఎక్కితెయ్ తుమ్ అప్పు నత్తిమ్ జలిన్ డీన్యయ్.

¹² జాకయ్, అవ్ తుమ్క రెగిడ్డిని దుకుమ్చి తిలె కి, ఒత్త కిచ్చొ రెబుమ్మ మెలె, ముక్కిమ్క తప్పు కెర్లెసాక ఉచరి నాయ్, ముక్కిమ్క అల్లర్ సేడ్డిసాక ఉచరి నాయ్, గని జా ఉత్తమ్చి రిసా ముక్కిమ్క కిచ్చొచి రిసా ఉచర్లెని మెలె, అమ్చి రిసాచి తుమ్చి బగ్గర్ అన, ప్రబుచి మొక్కె తుమ్ అప్పు చినన అన్నున్.

¹³ తుమ్ చెంగల్ జలిన్చి రిసా అమ్క సర్ల, అమ్క అన్నె డిట్టుమ్ దయిరిమ్ కెర్లె. అమ్ సొంత సర్ల జలిన్చి కంట కిచ్చొక అన్నయ్ సంతోసుమ్ జా అన్నుమ్ మెలె, తీతు తుమ్తె జా దెకిలి తెంతో, తుమ్చి రిసాచి జోచి అగ్గచి అన్నాయ్ నాయ్, చి సర్లసంతోసుమ్ జో జా అన్ను.

¹⁴ తుమ్చి రిసా అంచి సర్ల, అవ్ గప్పురుమ్ ఉచరంతిని, జోక అగ్గ తెంతో సంగితె తిలయ్, చి జో తుమ్తె గెలి పొది జోచి మొక్కె కిచ్చొ తప్పుల్ కెర అంక లాజ్ కెరయ్సు నాయ్, అంచి మరియోద కడ్డు నాయ్. అమ్ తుమ్కయ్ సంగిలిని ఎత్తిచి నత్తిమ్ కీని రుజ్జు జలి గే, దన్నె తుమ్చి రిసా అమ్ తీతుక సంగిలిని నిజమ్ జలి.

¹⁵ అప్పు జో తుమ్క అగ్గచి కంట బగ్గర్ ప్రేమ ఉచర్తయ్. ప్రబుచి ఇస్టుమ్ తుమ్ ఎత్తిజన్ కెర్లెని రిసా కి, తుమ్

ఎత్తిజన్ బియ్య అద్దుర్ తెన్ జోక బెదవన్లెని రిసా కి జో ఉచార కెర్తయ్.

¹⁶ జలె, తుమ్చి రిసా అవ్ పూర్తి దయిరిమ్ జా అన్నెచి రిసా అంక బగ్గర్ సర్లసంతోసుమ్.

8

యెరూసలేమ్చి సంగుమ్చ తోడు దెతిన్చి రిసా

¹ అప్పె, బాపుడ్లు, తుమ్క కిచ్చొ సంగితనుమ్ మెలె, మాసిదోనియ ప్రదేసిమ్చ ప్రబుచ సంగుమ్లచ మాన్సుల్చి పెట్టి దేముడు ప్రేమ నికడ్డన్ రుజ్జు జా అన్నె.

² కీని మెలె, జోవయింది నిదానుమ్ పరిచ్చ జలి రితి జా జేవ్ బగ్గర్ కన్లల్ నీడ్డె తిలె కి, జేవ్ బగ్గర్ బీద జలెకి, ప్రబుచి, జోవయింది ఎదివాల్ సర్లచి రిసా బగ్గర్ దర్బుమ్ తెన్ అన్నె జేవ్క *తోడు దా అన్నె.

³ జేవ్చి రిసా అవ్ కిచ్చొ సాచి సంగితని మెలె, జోవయింది సెక్కి తిలి ఎదిలి, నాయ్, గని జోవయింది సొంత ఇస్టుమ్క తెర్లె ఎదిలి కంటయ్ అన్నె జేవ్ బగ్గర్ దా అన్నె.

⁴ 'యెరూసలేమ్చ సంతజలసక తోడ్ దెతిన్తె అమ్ కి బెదుమ్చి' మెనయ్ అమ్క బలవంతుమ్ కెర్ల.

⁵ 'ఇని దన్నె కెరల' మెన మాములుమ్ అమ్ ఉచర్లె రితి నాయ్, గని 'అమ్చి అత్తి ప్రబు జోవయింది ఇస్టుమ్ పూర్తి కెర్లు' మెన, తోలితో ప్రబుచి అత్తి జోవయింది జీమ్ సార్లు కెర, పడ్డె జోవయింది తెడి అమ్చి అత్తి దిల.

⁶ జాకయ్ తుమ్ కొరిందల్చి రిసా కి అమ్ ఉచర్లమ్, చి బీద సుదల్క దెతి దర్బుమ్ *తుమ్ ఉక్కిల్తెని, తీతు మొదొల్ కెర్లెనిక 'పూర్తి జర్లు జపున్' మెన, తీతుక బలవంతుమ్ కెర అన్నుమ్.

⁷ జలె, నముకుమ్క, ప్రబుచి గ్యానుమ్క, జోచి గ్యానుమ్ సొస్టుమ్ బోదన కెర్లెనిక, నిదానుమ్క, చి అమ్చి ఉప్పిర్చి తుమ్చి ప్రేమక, దన్నుచి ఎత్తిక తుమ్ కీని నిదానుమ్ జా అన్నున్ గే, దన్నె ఈంజ దర్బుమ్ దెతిన్క కి దయ్ బగ్గర్ జతి రితి తుమ్ దెకన.

⁸ అవ్ ఇని సంగితిని ఆడ్ర దెతిని నెంజె, గని మాసిదోనియ ప్రదేసిమ్చ జేవ్ అన్నె మాన్సుల్ తోడు దా నత్తిమ్ కెర్లెనిక తుమ్ దెక తుమ్ పరిచ్చ కెరన్లె, బీద సుదల్క తోడు కెర్లె తుమ్చి ఉద్దెనుమ్క 'నిజమ్చి' మెన తుమ్ రుజ్జు దెకయ్తె అవ్కానుమ్ తుమ్క దొర్లు జపున్ మెనయ్ అవ్ తుమ్క ఉచరయ్తెని.

⁹ ప్రబు జలొ యేనుక్కిస్టు సొంత కి జోచి దయక కిచ్చొ కెర్లెన్ గే జానుమ్. మెలె, పరలోకుమ్చి సొమ్మారుమ్ జోక తిలె కి, తుమ్చి రిసా బీద కెరన్లె; తుమ్క సొమ్మారుమ్ కెరక మెనయ్ జో బీద జలన్.

¹⁰ జలె, ఈంజ డబ్బుల్ ఉక్కిల్లి కామ్చి రిసా కిచ్చొ ఉచర తుమ్క అవ్ సంగితని మెలె, వెర్సెక్ అగ్గ తుమ్ ఇస్టుమ్ జా మొదొల్ కెర్లెని తుమ్ అప్పె పూర్తి జర్లు కెర్లె చెంగిలి.

¹¹ తుమ్క జా ఇస్టుమ్ అన్నె. జలె, జా జర్లు కెర్లెయ్ జా ఇస్టుమ్ నెరవెర్పున్ జయెదె. తుమ్ తెర్లె ఎదిలికయ్ జర్లు కెర.

¹² ఎక్కిలో దెంక మెన తెయార్ మెన్ను తెన్ తిలె, జాక సెక్కిక జిన్లెని నెంజె గని తిలిన్యయ్ సర్ల తెన్ దిలె ఇస్టుమ్ జయెదె. నెతిల్లెని నె కెర్లె, మాన్సుక నింద నాయ్.

* 8:2 8:2 రోమయల్ 15:25-27.

† 8:4 8:4 యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చి యూదయ ప్రదేసిమి కారు జా తతికయ్, వేర తెంతోచ సంతజలస తోడు తెర్తయెల.

బొరకుల్ 1:28-30. ‡ 8:6 8:6 కొరిందల్క రెగిడ్డి పేన్ సెంబర్ ఉత్తమ్ 16:1-4.

13 వేర మాన్యుల్క జేవేచి పూచి వయడ నాయ్, తుమకయ్ జా జాడు ఎత్తి వయతు మెని నాయ్,

14 గని, 'ఎత్తిక సమాసుమ్ జతిసి తప్పన్' మెన జోవయింక నెంజలిసి రిసా తుమచి సామ్మారుమ్క తుమ్ అప్పె దాస. ఏక్ వేల వడ్డొక తుమ్కయ్ కొత్తు తిలె, జేవ్ తుమ్కయ్ తోడు కెరుక జయెదె, చి ఎత్తిజిన్క సమాసుమ్ జతిసి తయెదె.

15 పూర్ణమ్ దేముడుచి కొడొతె రెగ్గయలి ఏక్ కోడుచి అర్థమ్ తుమ్ ఉచర.

కి "ఒగ్గర్ కుడవన్లసొక కిచ్చి సేసి నాయ్, గని తొక్కి కుడవన్లసొక కిచ్చి కొత్తు తయ నాయ్" మెన రెగిడ్డి కోడు.

తీతుక కొరింథ్ పట్టుమతె అన్నె తెద్రయలి

16 దేముడుక జోబర! తుమచి రిసా జో తీతుచి పెట్టి కి జోవయింకి ప్రేమ దా అన్నె.

17 "కొరింథ్తే ఈజ కామ్క గో" మెన అమ్ బతిమాల్ప జా సంగితకయ్, "గెచ్చిందె" మెలన్. గని ఎత్తి అమి సంగిల్ రిసా నాయ్, గని అన్నెయ్, తుమచి రిసాచి జోచి ప్రేమకయ్ జోచి సొంత ఇస్టుమ్కయ్ జెతయ్.

18 జో తెన్ అన్నె కక్క తెద్రయత్సనుమ్ మెలె, జో సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తనచి రిసా ఎత్తి సంగుమలతె, ఎత్తిజిన్ మెన్నెతో బావొక తెద్రయత్సనుమ్.

19 పడ్డె, 'ప్రబుచి గవరుమ్ దెకయ్తి అమచి ప్రేమ దెకయ్తి ఈజ తోడు దెతి కామ్తె అమచి తెన్ బులున్' మెనయ్ సంగుమలుచ జోక నిసాన్ అన్నె. జో, జెలె, తీతు తెన్ గతయ్.

20 అమ్ డబ్బుల్ ఉక్కుల వంట దెతి ఈజ దర్ముచి సేవచి రిసా కో అమ్క నింద నే కెర్తె రితి, ఈజ కామ్తె కిచ్చి పొరపాట్ బెదవుమ్ నాయ్, కిచ్చి పొరపాట్ బెదయ్లి రితి డీసుక కి నెనుమ్,

21 చి ప్రబుచి మొక్కి కి, మాన్సుచి మొక్కి కి, కిసి సత్తిమ్ కెరుక గే సరిగా ఉచర అన్నుమ్. జాకయ్, సంగుమలుచ నిసాన్ మాన్సుక కి అమచి తెన్ ఈజ తోడు దెతిన్ బెదవన్ అన్నుమ్.

22 అన్నె, జేవ్ దొగుల తెన్ అన్నెక్ బావొక తెద్రయత్సనుమ్. ఇన్నెక అగ్గె తెంతో కిచ్చి కిచ్చి కము దా అన్నుమ్ చి కిచ్చి కామ్తె కి నిదాసుమ్ కెర్తయ్ మెన రుజ్జుల్ దెక అన్నుమ్. తుమచి రిసాచి జోవయింకి ఒగ్గర్ నముకుమచి రిసా, వేర కముచి కంట తుమ్తెయ్ గెచ్చుక అన్నె ఒగ్గర్ ప్రేమ ఈజొ జా అన్నె.

23 తీతు, జెలె, తుమచి రిసాచి అంచి సేవతె జో అంచి తెన్ ఎత్తి రితి బెద అన్నె. జేవ్ అన్నె దొగుల బావుడ్లు, జెలె, సంగుమలుచి నావ్ తెన్ జోవయింక బారికుల్ జల రిత జా గెతతి, క్రిస్తుచి గవరుమ్ దెకయ్తతి.

24 జాకయ్, తుమచి ప్రేమక, చి ఈంజేవ్క అడ్ తుమచి రిసా నముకుమ్ సంగిలిన్క, 'నిజమి జో సంగిల్ రితి జా అన్నె' మెనయ్ సంగుమలు రుజ్జు దెకిత రితి కెర.

9

దర్ముమ్ ఉక్కుల దెతిన్చి రిసా అన్నె సంగిలిసి

1 జెలె, *యెరూసలేమ్తెచ నంపజలనక దెతి తుమ్ ఉక్కిల్లి డబ్బుల్చి రిసా అమ్ అన్నె రెగుడుక కిచ్చి?

2 జా ఉక్కుల దెంక తుమ్ కోర్వ జలిసి అడ్ జాని, చి మాసిదోనియ ప్రదేసిమ్చ నంపజలనక తుమ్చి రిసా అడ్ సంగితిసి. కిచ్చి సంగితసి మెలె, "అకయ ప్రదేసిమ్చ నంపజలన పూర్ణమ్ తెంతో జోవయింకి డబ్బుల్ దెంక తెయార్ జా అన్నె" మెన అడ్ సంగితసి. జా దర్ముమ్ ఉక్కుల దెతి తుమచి సర్వచి రిసా సూన్సి రిసాయి జేవ్ మాసిదోనియచ ఒగ్గర్ జిని జా కామ్తె బెదుక కోర్వ జా అన్నె.

3 జెలె, ఈంజేవ్ బావుడ్లుక కిచ్చి తుమ్తె తెద్రయత్సి మెలె, 'జా డబ్బుల్ ఉక్కుల తెయార్ జా అన్నె' మెన తుమచి రిసా అమ్ సర్వ సంగిలిసి అబద్ధమ్ నే జతి రితి తుమ్క 'నిజమి తెయార్ జా తత్తు' మెన 'తుమ్ దెక' మెనయ్ అడ్ జేవ్క తెద్రయత్సి.

4 నెంజెలె, పడ్డె అంచి తెన్ ఈంజ మాసిదోనియచ నంపజలన సగుమ్జిన్ తుమ్తె అయ్లె, తుమ్ తెయార్ నే జా తిలె, అమచి మరియద గెచ్చెదె; అమచి కి తుమ్చి కి. 'సత్తిమ్ కెరుల' మెన అమ్ దయ్రిమ్క సంగిలిసి పిట్ట తయెదె చి రిసా.

5 జాకయ్, 'అంచి కంట జేవ్ అగ్గె గెచ్చ తుమ్ సంగిలి దర్ముమ్ దెతిన్కయ్ తుమ్క తెయార్ కెర తత్తు' మెనయ్ జేవ్క బలవంతుమ్ కెర్తయ్. దన్నె, తుమ్ అగ్గెయ జా డబ్బుల్ తెయార్ కెర తిలె, సర్వ తెన్ దెతె, అరి ఇస్టుమ్ నెంజల్ రితి నాయ్.

మున్నె బుద్దిచి రిసాచి దర్ముమ్ బుద్దిచి రిసాచి కోడు

6 అడ్ కిచ్చి మెంతసి మెలె, కో మున్నె తెన్ బి గెలెదె గే, తొక్కి పలితుమ్చి పంట్ లాయెదె. కో దర్ముమ్ తెన్ బి గెలెదె గే, ఒగ్గర్ పంట్ లాయెదె.

7 ఎత్తి మాన్సు సరిగా ఉచర, 'దెంక చెంగిలి' మెన కెదిలిచి రిసా ఉచరై గే, తెద్దిలి దెంకయ్. గని కో బలవంతుమ్ కెర్తె రితి దుకుమ్ తెన్ పొన్, సర్వ తెన్నె. సర్వ తెన్ దెతోసొక దేముడు ప్రేమయ్ దెకెదె.

8 చెంగిల్ తిలిసి ఎత్తి దయ తుమ్క ముచ్చ తెన్ దెంక దేముడుచి అత్తి అన్నె, చి తుమ్క సరిపుచువ జతిసి కి, పడ్డె కిచ్చి కిచ్చి చెంగిల్ కెముక తుమ్ ముచ్చ తెన్ దెంక తెరితి రిసా కి, సరిపుచువ జతిసి తుమ్క దెంక జోచి ఇస్టుమ్.

9 దేముడుచ కొడొతె పూర్ణమ్ రెగ్గయలి అన్నె.

* "జోవయింక తిలిసి జో పంట దెతయ్, బీద సుదల్క జో దర్ముమ్ తెన్ దెతయ్, జోవయింకి జా సత్తిమ్ కెయ్క తెయ్క తా గెచ్చెదె."

10 తుమ్ బి గల్లి రిసా బి దెతో ప్రబు, తుమ్ కతి రిసా అన్నెమ్ దెతో ప్రబు, సరిపుచువ జతిసి తుమ్క దెయెదె, పలితుమ్ దెయెదె, చి తూమ్ దర్ముమ్ తెన్ బెదయ్తిన్ చి సత్తిమ్చి పలితుమ్ జో ఒగ్గర్ తయెదె.

11 తుమ్ దర్ముమ్ తెన్ దెతి రిసా ఎత్తి తె సామ్మారుమ్ రితి జన్నె. అమచి అత్తి తుమ్ జా దిలె, అమ్ బీద సుదల్క దెమెదె, చి దేముడుక జేవ్ అన్నె సర్వ దెకవ జోక గవరుమ్ కెరుల.

12 దన్నె, ఈంజ దర్ముమ్చి సేవ కెర్తె, బీద జల నంపజలనక కామ్క జెతిన్ దొర్కు జలిసి దా తన్నె, పడ్డె అన్నె, "దేముడు

దొర్లు, కెరయలో” మన జోక జొకర జేవ్ ఒగ్గర గప్పురుమ్ కెరుల.

13 ఈంజ కామ్ తుమ్క వేక్ పరిచ్చ రితి జయెదె. ఈంజ సేవ తుమ్ చెంగెల్ కెర్లె, తుమ్చి సత్తిమ్క రుజ్జు జయెదె. చి క్రీస్తుచి సుబుమ్ కబుర్ ఒప్పున జోక బియః తుమ్ ఈంజ సత్తిమ్ కెర్లెనీచి రిసా, దేముడుక గప్పురుమ్ జయెదె. వడ్డె, జేవ్ బీద జల నంపజలసక చి అన్నె బావుడ్లు ఎత్తిక తుమ్ కోడె దిలినీచి దర్ముమ్చి రిసా గే దేముడుక గప్పురుమ్ జయెదె.

14 అన్నె, తుమ్చి పెట్టి దేముడు జోచి దయక దర్ముమ్ బుద్ది దిలి రిసా జేవ్ మాన్సుల్ తుమ్క ఒగ్గర ప్రేమ జా, తుమ్క దెకుక మన అన తెన్, తుమ్చి రిసా కి జేవ్ ప్రార్థన కెరుల.

15 క్రీస్తుచి అత్తి దేముడు అమ్క దిలి వరుమ్ కెర్లి గే కో సంగుక నెత్తిర్. జోచి ఎదివాల్ దర్ముమ్చి రిసా జోక జోబర.

10

బుద్ది నే జా తిల సిచ్చ కెరుక తయెదె

1 క్రీస్తు కీసే మెత్తన తా మాన్సుల్క కన్యారుమ్ దెకితె తిలన్ గే తుమ్ జాన్సు. జలె, అవ్ వపులు, క్రీస్తుచి కన్యారుమ్ దెకితి దస్సి బుద్ది తెన్ సొంత తుమ్క బతిమాల్లా జుతిన. అమ్చి రిసా సగముజన్ మాన్సుల్ సంగితిన్ కిచ్చొ మెలె, తుమ్చి మొక్క మెత్తన అన్నె, గని ఉట్ట గెల్ వడ్డె దయిరిమ్ తెన్ అవ్ గేల కెర్తసి, బెర్ల!

2 జలె, కిచ్చొ అప్ప బతిమాల్లా జా అవ్ సంగితిన్ మెలె, అవ్ తుమ్తె అన్నె అయెల్ పొదిక అవ్ ఇనీ దయిరిమ్ తెన్ గేల కెరుక నెంజితి రితి, జేవ్ అల్లరచ మాన్సుల్ బుద్ది జా తత్తు, నెంజితి అప్ప కీసే డీస్తయ్ మెలె, అయెల్ కచితుమ్ జోవయింక గేల కెరుక తయెదె. అమ్క ‘మాములుమ్ ఈంజయ్ లోకుమ్చ అసల్ ఇండితతి’ మెన జేవ్ మాన్సుల్ అమ్క నింద కెర్తసి, గెద.

3 జలె, అమ్ ఈంజయ్ లోకుమ్తె జలె కి, అమ్ కెర్లి యుద్దుమ్ ఈంజయ్ లోకుమ్చి రగముచి యుద్దుమ్ నెంజె. అత్తయ్యుద్దుమ్ ఈంజ.

4 పాపుమ్చి ఉప్పిరి యుద్దుమ్ కెర్త అమ్చ అయెదల్ ఈంజయ్ లోకుమ్చ నెంజితి. అమ్చయ్ అయెదల్ దేముడుచి సెక్చిచ అయెదల్, చి నయ్తానిచి సెక్తి తిలిన్ ఎత్తిచి ఉప్పిరి; కేన్ ఒగ్గర సెక్చిచ జలెకి; ఈంజేవ్ అయెదల్ జినుల.

5 దేముడు దిల అత్తయెదల్ తెన్నె జోవయించి ఉప్పిరి విలోముమ్ జత కొడెచి ఉప్పిరి జున్తనుమ్, జోవయింక మాన్సుల్ జాన్తినక పిట్టయతి బడాయ్ తిల కొడె ఎత్తిచి ఉప్పిరి జున్తనుమ్, చి మాన్సుచి మెన్నె తిలి ఎత్తి ఉచరన మార్పున జా క్రీస్తుక బితి రితి, జోవయించ జేవ్ ఉచరన మార్పున కెర్తనుమ్.

6 అన్నె, దేముడుచి ఇన్సుమ్ రితి ఇండితి రితి తుమ్ కొరిందల్ బుద్ది జలదు మెలె, అమ్ అయెల్ కో సేంసెల మాన్సుల్ బుద్ది నే జా తిలె, జోవయించ తప్పుల్క ప్రబుచ అయెదల్ తెన్ సిచ్చ కెరుక బిమ్ నాయ్.

7 తుమ్చి మొక్క తిలికయ్ తుమ్ దెకితె తత్తున్. ‘క్రీస్తుచ అమ్’ మెన తుమ్చితె కో ఉచరంతతి గే, జేవ్ కీసే క్రీస్తుచ జా అన్సి గే, అమ్క ‘జేవ్ కి క్రీస్తుచ’ మెనయ్ ఒప్పనతు.

8 తుమ్క పాడ్ కెరుక నాయ్ గని క్రీస్తుచి తెడి డిట్టుమ్ కెరుకయ్ మెనయ్ జోవయించి కామ్చి రిసా ప్రబు అంక అదికారుమ్ దా అన్నె. జా అదికారుమ్చి రిసా అవ్ ఏక్ వేల ఇదిల్ ఒగ్గర సంగెల్ కి, అంచి మరియద గెచ్చుక జో నెలవ్ దెయె నాయ్.

9 అరి బియ్తె రిసా ఇన ఉత్తల్ రెగ్గి నాయ్. దస్సి ఉచర నాయ్.

10 “జోవయించ ఉత్తల్తె డిట్టుమ్ డీస్తయ్, గట్టిజ సంగితయ్, గని ఇన్నె తిల పొది జో బియః కెర జా కిచ్చొ గట్టిజ సంగి నాయ్” మెన అంచి ఉప్పిరి గోన జలన సంగితతి.

11 జలె, జేవ్ మాన్సుల్ కిచ్చొ అర్దుమ్ కెరంత మెలె, అమ్ నెంజిలె పొది ఉత్తమ్తె కిచ్చొ రెగ్గుడుమ్దె గే, అయెల్ పొది కచితుమ్ జర్గు కెరుమ్దె.

12 జోవయించి సొంత గప్పురుమ్ సంగితన్ జేవ్ సగుమ్జన్క దెకిలె, ‘జోవయింతెన్ సమ్మందుమ్ జలన అమ్’ మెనసుక నెనుమ్, జోవయింక దెక పరిచ్చ కెరనుక నెనుమ్. బెదె నాయ్. జేవ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో దెక దస తీర్పుల్ కెరంతిన్ వెల్లో మెనంతిన్ నూటి నాయ్. దస్సి జా జా, బుద్ది నెంజిలె రిత జతతి.

పాపులీన్ సొంత గప్పురుమ్ సంగెల్ రితి జలీన్

13 సత్తిమ్ జుతి కంట అన్నె గప్పురుమ్ సంగనుమ్ నాయ్. గని దేముడు అమ్క వంట దిలి ఎదిలి గప్పురుమ్ సంగనుమ్దె; సుబుమ్ కబుర్ తెన్ తుమ్చి ఎద అమ్ పాపుక మెన జో అమ్క దా అన్నె. చి జాచి రిసా సంగనుమ్దె.

14 తుమ్తయ్ గెతి రితి అమ్క దిలి సేవ పావెతి నాయ్ జలె, అమ్ తుమ్కయ్ కిచ్చొ సంగుక బెదితి నాయ్. గని దూరి జలెకి, క్రీస్తుచి సుబుమ్ కబుర్ నూనయతి రిసాయి ఎత్తిచి కంట అమి తోలితో తుమ్తె అయెలమ్.

15 సత్తిమ్చి కంట అన్నెయ్ గప్పురుమ్ సంగనుమ్ నాయ్. వేర మాన్సు సైమన్ నీడ కామ్ కెర్లెన్క ‘అమ్ కెర్లెమ్’ మేనుమ్ నాయ్. గని అయెల్ అన కిచ్చొ మెలె, తుమ్చి నముకుమ్ వడ్డిలె, తుమ్చి ప్రాతుమ్తె అన్నె ఒగ్గర గెవ్విలె ప్రబుచి కామ్ అమ్ కెర్లి వాల్ దొర్లు జయెదె,

16 చి తుమ్చి ఒత్తల్తోచ ప్రాతుములతె కి అమ్ సుబుమ్ కబుర్ నూనపుక జయెదె; వేర మాన్సుల్ కెర్లెన్క ‘అమ్ కెర్లెమ్’ మెన నే సంగెతె.

17 జలె,

*“కో కచి గప్పురుమ్ సంగుక జలె,

ప్రబుచి గప్పురుమ్ సంగుతు”

మెన దేముడుచి కొడెతె రెగ్గి అన్నె, గెద.

18 కిచ్చొక మెలె, సొంత గప్పురుమ్ సంగెల్ కిచ్చొ గప్పురుమ్ నెంజె, గని ప్రబు కక్కయ్ గప్పురుమ్ కెరెదె గే, జో మాన్సు నిజుమి గప్పురుమ్ జయెదె.

11

తప్పుచి బోద నూన మోసిమ్ జతు నాయ్

1 అవ్ అప్ప ఇదిల్ తెలిచి నెంజల్ రితి లట్టుల్లె, దయ కెర ఒర్పున జా! అంచి రిసా కీసే జలెకి తుమ్ దస్సి కెర్తను.

2 తుమ్క ‘ప్రబుతె హర్తి నిదానుమ్ జతు’ మెనయ్ అంక అన. ఎక్కి మున్నున్క నిదానుమ్ తిలి తేర్ని తుమ్ జుతి రితి, పెండ్లిక క్రీస్తుక తుమ్క నావ కెర సార్పు దిలయ్.

3 గని పూర్ణమే అయి రూపుమే జా తిలో నయతాన్ జోచి మాయక కీసి *హవ్యక మోసిమ్ కెర్తొ గే, దస్సి తుమ్మక 'క్రీస్తుక' ఎక్కి మెన్సు నిదానుమే తత్తు నాయ్' మెన, తుమ్మచి చెంగిల్ బుద్ది జో నయతాన్ మార్పుప కెరెదె మెన అమ్మక బయ్యుమ్.

4 అదే కిచ్చొక ఇసి ఉచర్తసి మెలె, కో జలెకు తుమ్మతె జా కెరె, యేనుచి రిసా అమ్మ బోదన కెర్తెసి నాయ్, గని వేరచి సికడ్జె, తుమ్మ బే బేగి జో మాన్యుక సంప కెర్తెను. నెంజెలె, తుమ్మక దిలి దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు నాయ్ గని వేరయ్ అత్తు తుమ్మక దొర్కు జలె, నెంజెలె తుమ్మ నంపజలి సుబుమ్ కబుర నాయ్ గని వేరయ్ కోడు సూన్జె, తుమ్మ జా వేరచిక నంపజా తుమ్మ బే బేగి మార్పుప జతను.

5 వేర సికడ్జ 'ఒగ్గర్ వెల్తో బారికుల్' మెన తుమ్మ సంగిత జేవ్ వేర మాన్యులచి కంట అదే ఎద్దికి దాక జయి నాయ్ మెన అదే జాసి.

6 లట్టబుక అదే తెలిచి నెంజెలె కి, ప్రబుచి గ్యానుమ్ అంక అస్సె. కెయక కి కీసి జలె కి ఈంజ గ్యానుమ్ తుమ్మక సాస్టుమ్ జానప అస్సె.

7 తుమ్మక 'చెంగిల్ జతు' మెన, తుమ్మతె కిచ్చొ తోడు నే నజేత దాక కెరెనయ దేముడుచి సుబుమ్ కబుర అదే సికడ్జిసి పాపుమ్ గి?

8 వేర సంగుమలుచి డబ్బుల్ అదే నజన చొర్లి రితి జా అస్సె. ప్రబుచి నావ్ తెన్ తుమ్మకయ్ సేప కెర్తి అంచి అసచి రిసా జా డబ్బుల్ జోపయ్యితె నజేలయ్.

9 పడ్జె, తుమ్మచి తెన్ అదే తిలి పొది అంక కొత్తు తిలె, తుమ్మచితె కక్కయ్ కి జా జాడు వయడి నాయ్. మాసిదొనియ ప్రదేసిమ్ తెంతో అయిల బాపుడ్లు అంక కొత్తు తిలిసి ఎత్తి దిల. జాకయ్ తెదొడి తుమ్మక జా జాడు వయడి నాయ్, చి అప్పె తెంతో కి కిచ్చొ జాడు కి తుమ్మక వయడుక నసి.

10 క్రీస్తుచి నత్తిమ్ అంచి పెట్టి కీసి అస్సె గే, ఈంజ ఒండి అకయ్ ప్రదేసిమ్తె అదే డబ్బుల్ గట్ట నే నజేతినచి రిసా కో వేరయ్ సంగుత నాయ్. జేవ్ వేర సంగుక వాటో దయి నాయ్. అదే అప్పక కెర్తి రితి దస్సి కెర్తి తయిందె.

11 కిచ్చొక? తుమ్మక ప్రేమ కెరి నాయ్ గే? తుమ్మక అదే ప్రేమ కెర్తెసి 'నిజామి' మెన దేముడు జాసి.

మోసిమ్ కెర్తె బారికుల్

12 'సుబుమ్ కబుర కామ్చి రిసా డబ్బుల్ నజనయ్ అమ్చి రితి జేవ్ కి కెర్తెత్' మెన, డబ్బుల్ అసక సుబుమ్ కబుర సూనయిత జేవ్ అన్నె మాన్యుల్ అమ్చి రిసా సంగితతి. ఈంజ కామ్ జేవ్ కెరుక అదికారుమ్ నాయ్. పడ్జె, జోపయ్యచి రితి అమ్మ నే కెర్తెసిక రుజ్జు తతి రితి, అదే అప్పె ఎద డబ్బుల్ గట్ట నే నజేతె సుబుమ్ కబుర కామ్ అరి కెర్తి తయిందె.

13 దస మాన్యుల్ అబద్దుమకయ్ "ప్రబు అమ్మక ఈంజ కామ్ తియార అస్సె. జోప బారికుల్ అమ్మ" మెనన అరి సంగితతి. మోసిమ్ కెర్తెన, జేవ్. అరిక క్రీస్తుచ బారికుల్ అమ్మ మెనంతతి.

14 దస్సి కెర్తెత్ మెన తుమ్మ ఆచారిమ్ జంక నాయ్. నయతాన్ కి మోసిమ్ కెర పరలోకుమచి ఉజ్జెడొచ దూత రితి డేనుక జాసి.

15 జాకయ్ జోప సేప కెర్తెన కి 'పరలోకుమచి నత్తిమ్చి సేప కెర్తెన అమ్మ' మెన అరి సంగుల ఆచారిమ్ నెంజె. గని జేవ్ కెర్తె కమ్మ కొల్లి అకరక సిచ్చయ జవుల.

16 జలె, అన్నెక్ సుట్టు అదే సంగితసి. కిచ్చొ మెలె, అంక వెర్తి మెన కో ఉచరె నాయ్. గని 'వెర్తి' మెన ఉచర్తె, అంక బెదవన జా, చి అంక ఇదిల్ జవున్ గవురుమ్ తయిందె.

17 అదే అప్పె సంగితసి ప్రబు సంగిలిసి మెన నెంజె, గని దయిరిమ్ తెన్ ఇసి గవురుమ్ సంగుక తెలిచి నెంజెల్ రితి జతసి.

18 ఒగ్గర్జెన్ ఈంజ లోకుమ్చ కమ్మచి రిసా గవురుమ్ సంగుల. అదే కి గవురుమ్ సంగనిందె.

19 తుమ్మక బుద్ది అస్సెచి రిసా బుద్ది నెంజెలసక సర్త తెన్ ఓర్పుప జతను!

20 మెలె, ఎక్కిలో తుమ్మక దెర్కు సేడయ్లె, నెంజెలె మోసిమ్ కెర తుమ్మచి అత్తి లాబుమ్ కెరన్జె, నెంజెలె బడాయ్ జా వెల్తో మెన్జె, నెంజెలె తుమ్మక మొక్కి పెట్టి, తుమ్మ ఓర్పుప జతను!

21 దస అల్లర్ కమ్మ కెరుక అమ్మ నెత్తిర్లమ్ మెన లాజ్ తెన్ అదే ఒప్పునుక, ఏక్! గని జోపయ్యితె కో కిచ్చొచి రిసా గవురుమ్ సంగన్జె; అదే అప్పె తెలిచి నెంజెల్ రితి లట్టబున్; అదే కి దస్సిచి రిసా గవురుమ్ నజనుక దయిరిమ్ అస్సె. అదే తెలిచి నెంజెల్ రితి కొడొ జతసి.

22 జేవ్ ఎత్తియిల్ జవుల గే? అదే కి ఎత్తియిడు! జేవ్ ఇస్రాయేలల్ జవుల గే? అదే కి ఇస్రాయేలుడు. జేవ్ అబ్రాహామచి సెకుమ్తె జెర్తిల గే? అదే కి జోచి సెకుమ్తె జెర్తిలయ్.

23 జేవ్ క్రీస్తుచ సేప కెర్తెన గే? జలె, జోపయ్యచి కంట అదే చెంగిల్చి. అదే అప్పె వెర్తి రితి లట్టబు తుమ్మ చెమించుప కెర. జోపయ్యచి కంట అదే కీసి చెంగిల్చి జోచో సేప కెర్తెన జయిందె మెలె, జోచి సుబుమ్ కబుర సూనయతి రిసా జోపయ్యచి కంట అదే అన్నె ఒగ్గర్ 'కామ్ కెర అస్సె, ఈంజ కామ్చి రిసా అన్నె ఒగ్గర్ సుట్టు జేలి జా అస్సె, ఒగ్గర్ సుట్టు దెబ్బల్క సిచ్చ జా అస్సె, ఒగ్గర్ సుట్టు ముర్తి రితి జా తిలయ్.

24 యూదుల్చ వెల్లిల మాన్యుల్ పావే సుట్టు కొర్తె తెన్ ముచ్చయ్ వోవ్వ దెబ్బల్చి సిచ్చ అంక పెట అస్సె.

25 తివ్వెరి డండల్ తెన్ అంక పెట అస్సె, ఏక్ సుట్టు పత్తల్ గల అంక మారిత, తివ్వెరి ఓడతె గెలి పొది ఓడ పత్తె లయితయ్ కయ్ డుజ గెతయ్, ఏక్ సుట్టు ఒండి మద్దెన ఒండి సరాతా సముద్దుమతె సేడ తిలయ్.

26 ఒగ్గర్ సుట్టు దూరి ప్రయానుమ్ గెచ్చ అస్సె. దసితె గడ్డొ జీనతి ప్రమాదుమ్, చొట్టచి రిసాచి ప్రమాదుమ్, అంచి సొంత దేసిమ్చ మాన్యులచి రిసాచి ప్రమాదుమ్, యూదుల్ నెంజెలసచి అత్తి ప్రమాదుమ్ కి జా అస్సె. పట్టల్తె, బయలు దేసిమ్లతె, సముద్దుమతె కి ప్రమాదల్ జా అస్సె. మోసిమ్క 'సంపజలె' అమ్మ మెన్జెనచి అత్తి కి ప్రమాదల్ జా అస్సె.

27 ఒగ్గర్ కామ్ కెర కెర సైమల్ సేడ అస్సె. ఒగ్గర్ రాతివో నిజె నాయ్, ఒగ్గర్ సుట్టు చువ్వె తన్నె తా అస్సె, ఒగ్గర్ సుట్టు అంక అస్సిమ్ దొర్కు జయి నాయ్, ఒగ్గర్ సుట్టు చల్లిక, పాలల్ నెంజెలిన్క బాద సేడ అస్సె.

28 జేవ్ అదే సిడ్ల బాదల్ ఎత్తిక పెట్టచ అన్నె కిచ్చొ మెలె, ప్రబుచ సంగుమలు ఎత్తిక 'చెంగిల్ తత్తు' మెనయ్ ఉచర్తె తతిసి అంక పెత్తితయ్, కామ్ రితి జతయ్.

29 కో డిట్టుమ్ నెంజెలె, అదే కి డిట్టుమ్ నెంజెలి రితి దుకుమ్ జతసి; జోపయ్యచి జాడు వయిలి రితి. కో పాపుమ్తె దెర్కు సిడ్జె, అంక ఒగ్గర్ దుకుమ్ తయె నాయ్ గే? ఒగ్గర్ దుకుమ్ జతసి.

30 జలె, ఆవ్ గవురుమ్ నజనుక జలె, కిచ్చొది రిసా గవురుమ్ సంగనిందె మెలె, ఆవ్ అప్పు తిలిన్చి రిసాయి గవురుమ్ సంగనిందె.

31 ఆవ్ సంగిలిన్ ఎత్తిక 'అబ్దుమ్ నెంజె' మెన ప్రబు జలో యేనుక అబ్బొన్ జలో కెయక తెయక మెచుప జతోసా మెన దేముడు జానె.

32 వడ్డొ, అన్నె ఏక బాద ఆవ్ సేడ్డిన్చి రిసా గవురుమ్ నజనుక వచ్చు గెలయ్. కిచ్చొది మెలె, దమున్ను పట్టుమెతె అంక 'దెర్దు' మెన జా సుట్టు అరెత రానెచి తెడివో అదికారి జా పట్టుమెచ సయ్యమ్మ సుదలెక రకడ్డన్,

33 గని నంపజలన అంక గంపత వెనడ పట్టుమెచి కోటచి ఉప్పిరచి గదిత వెగడ దా, కిట్టివాట్ వాలివో తెన్ కోటచి ఒత్తలెతో ఉత్తవ దిల, చి జో అదికారితె దెర్దు నే సేడ్డె ఉట్ట అయలయ్.

12

పవులు చి సేమ్మ

1 జలె, ఆవ్ గవురుమ్ నజనుక అన్నె. గవురుమ్ సంగన్నె అంక లాబుమ్ నాయ్, గని ప్రబు దెకయల సేమ్మలెచి రిసా, జో దెకయల రుజ్జులెచి రిసా ఆవ్ నజనుక అన్నె.

2 క్రీస్తుచో మాన్సు ఎక్కిలొక జానె. అప్పు చొప్ప వెర్పులె జలె, ఈంజో మాన్సు పరలోకుమెతె ప్రబు తిలిన్చె ఉక్కిల్ జలె. ఈంజో మాన్సు ఇన్నెచి అగ్గె తెన్నె ఒత్త ఉక్కిల్ జలె గే ఎక్కి ఇన్నెచి అత్తయ ఉక్కిల్ జలె గే నేని, దేముడు జానె.

3 గని పరలోకుమెచి ఒత్తచి పరదీసుతె నిజామ్ ఉక్కిల్ జలె మెన జానె. ఇన్నెచి అగ్గె తెన్నె ఒత్త ఉక్కిల్ జలె గే ఎక్కి ఇన్నెచి అత్తయ ఒత్త గెలి గే నేని, గని దేముడు జానె.

4 ఒత్త కిచ్చొ సొగ్గో గే కేన్ మాన్సుకి అన్నె సంగుక నెత్తె, సంగుక నెంజె.

5 ఈంజో మాన్సుచి రిసా ఆవ్ గవురుమ్ సంగిందె, గని అంచి నావ్ తెన్, జలె, ఎక్కి ఆవ్ అప్పు తిలిన్చి రిసాయి సంగినిందె. గని వేరచి రిసా, జలె, గవురుమ్ సంగి నాయ్.

6 ఆవ్ గవురుమ్ నజనుక ఉచర్లె, అంక వెర్రి మెనుక, బుద్ది నెంజలొసా మెనుక నెంజె. కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ సంగిలిన్ సత్తిమ్ గని అంచితె దెకితి కంట సూన్తి కంట కో అంక అన్నె గవురుమ్ ఉచరుక అంక ఆన నాయ్ చి రిసా తుక్తె తయిందె.

7 వడ్డొ, ప్రబు అంక ఒగ్గర్ రుజ్జులె దెకయలెచి రిసా ఆవ్ నే పులితి రితి, అంక ఏక బాద తంక జో నెలవ్ దా అన్నె. కిచ్చొ మెలె, సయ్తాన్ అంక అల్లర్ కెర్రి రితి అంచి అగి కంబో బూన్సి రితి ఏక బాద దా అన్నె; అంక 'పులున్ నాయ్' మెన.

8 జలె, 'ఈంజ బాద అంక ములున్' మెన, తివ్వెరి ప్రబుక బతిమాల్లు జా పొర్లన కెర్లయ్,

9 గని జో అంక, "అంచి దయ తుక సరిపుచుప జయిందె. తుయ అప్పు తిలి, తుచి అత్తి ఆవ్ కెర్రినెతె అంచి నెక్కి పూర్తి డీసెదె" మెనయ్, ప్రబు సంగిలన్. జాకయ్ ఆవ్ అప్పు తిలిన్చి అన్నె సర్ల తెన్ ఒప్పునిందె, చి క్రీస్తుచి నెక్కి అంచితె కామ్ కెర్రిందె.

10 జాకయ్, క్రీస్తు గవురుమ్ జతి రిసా ఆవ్ అప్పు తిలి, మాన్సులె అంక నిస్కారుమ్ కెర్లె, ఆవ్ సైమల్ సేడ్డె, విరోదుమ్ సుదలె అంక అల్లర్ కెర్లె. ఆవ్ కళ్లల్ సేడ్డె, అంక సర్ల. కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ అప్పు తిలి పొది, ఆవ్ అప్పు తిలిన్చె ప్రబుచి నెక్కి బార్ జా జోచి గవురుమ్ దెకయతయ్.

సత్తిమ్ నెంజల 'బారికుల్'

11 ఆవ్ ఈంజ ఎత్తి సంగిలిన్ తెలిచి నెంజల్ రితి, గని ఆవ్ సంగిత్ రితి తుమి వెలయలదు. తుమి అంచి రిసా 'సత్తిమ్చో' మెన సాచి సంగితదు జలె, జతి. కిచ్చొక మెలె, జేవ్ వేరయ్ మాన్సులె; 'ఒగ్గర్ వెల్లొ బారికుల్' మెన తూమ్ సంగితన; కిచ్చొ నెంజలె కి ఆవ్ జోవయింది కంట ఇద్దికి దాక్ నెంజె.

12 క్రీస్తుక సత్తిమ్చో బారికి ఆవ్ జలిన్క రుజ్జులె దెకయత కమ్మ తుమిచి మొక్కి జర్గు జలె. మెలె, ఒగ్గర్ బాదల్ సేంతుమ్ తెన్ ఒర్పుప జలయ్, చి ప్రబు జోవయించి సెక్కిచ రుజ్జులె దెకయలొ, ఈంజ లోకుమెతె నెంజల కమ్మ దెకయలొ, వెల్లెల వెల్లెల కమ్మ జర్గు కెర్లె.

13 జలె, ప్రబుచి అన్నె సంగుమెలుచి కంట తుమ్క కిచ్చొ పిట్టి? ఎక్కి పిట్టి మెలె, ఆవ్ జతి డబ్బులె తుమ్తె నజీ నాయ్. ఈంజ తప్పు అంక చెమించుప కెర, 'తప్పు' మెంతసు జలె!

అమ్తె లాబుమ్ కెరన్లది, అమ్క మోసిమ్ కెర్రిందె

14 ఈందె, అన్నెక సుట్టు తుమెతె జెంక తెయార్ జా అన్నె. ఇన్నెతెన్ ఆవ్ అయిలిన్ తివ్వెరి జయిందె. అయిలె, తుమ్క కిచ్చొ జాడు వయడి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, తుమిచి అన్నె ఆవ్ నేని, గని తుమిచి ప్రేమకయ్ అంచి ఆన. *అయ్యెన్క అబ్బొన్క పొన్సి రితి బోదలి కుడవక కెరనుక పూచి నాయ్, గని జోవయించ బోదలెక పొన్సి రిసా అయ్యెన్ అబ్బొన్ కుడవక కెర అన్నె.

15 తుమిచి అత్తలెక 'చెంగిల్ జతు' మెన ఆవ్ సర్ల తెన్ నస్టుమ్ జయిందె, అంచి జీవు దెయిందె. ఆవ్ తుమ్క ఒగ్గర్ ప్రేమ కెర్లె, తుమి అంక తోక్కి ప్రేమ కెర్లె చెంగిల్ గే? తుమ్ ఉచర.

16 నాయ్, ఆవ్ జతిన్చి జాడు తుమ్క వయడి నాయ్, గని 'జో మోసిమ్చో', తెలిచి తెన్ అమ్క మోసిమ్ కెర్లె మెన తుమ్ అంక సంగితను.

17 జలె, తుమ్తె ఆవ్ తెద్రయలన చి అత్తి తుమ్తె కెయ కిచ్చొ లాబుమ్ కెరన్లయ్ గే? నాయ్, గెద.

18 'గే' మెన తీతుక బలవంతుమ్ కెర్లయ్, చి జో తెన్ జో అన్నెక బాచొక తెద్రయలయ్. తీతు జప్పున్ తుమ్క మోసిమ్ కెర్లె గే? నాయ్, గెద. అమ్క కి జోచి బుద్ది తెన్ ఇండుమ్ నాయ్ గే? అమ్ కి జోచి రితి జమ్మ నాయ్ గే?

తుమ్తె జెతి పొదిక తుమ్ సత్తిమ్ జా తా

19 అమ్చి సత్తిమ్ సంగిలిన్క 'ఎక్కి జోవయించి సొంత నావ్ తతి రిసాయి అమ్చి మొక్కి సంగితతి' మెన ఉచరె తిలదు గే? నాయ్, అమ్చి ఉద్దెనుమ్ దస్సి నాయ్. క్రీస్తుచి తెడి దేముడుచి మొక్కి సంగిలమ్, సంగితనుమ్.

20 కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ తుమ్తె తిలి, తుమ్ వేర మార్పుప జా తన్నె మెన, వడ్డొ తుమ్ అంకయ్ దెకిలె, 'జో దస్సి అన్నె, చి అమ్క ఇప్పుమ్ నాయ్' మెన తుమ్ సంగిత మెనయ్ అంక బయిమ్. అన్నె కిచ్చొ మెలె, తుమ్ జల్లు తెన్, గోనల్ తెన్, కోపల్ తెన్, 'అన్నె మాన్సులె కీన్ జలె జతు గని అమ్మి చెంగిల్ కెరనుమ్' మెలి రితి బుద్ది తెన్ ఏక వేల తన్నె. ఎక్కిలొచి రిసా ఎక్కిలొ అరిచ నిందల్, సొండెల్ కోడె సంగిత తన్నె, పుల తన్నె, ముద్దొ నెంతె తన్నె మెన ఆవ్ బితని.

21 అన్నె కిచ్చొచి రిసా ఆవ్ బితని మెలె, ఆవ్ తుమ్తె అన్నె అయిలె, తుమిచి రిసా దేముడుచి మొక్కి లాజ్

* 11:33 11:33 బారికుల్ 9:23-25.

కబర్ సూనయ్, గెద.

* 12:14 12:14 పవులు జేవ్ కొరిందెలెక అయ్యెన్ అబ్బొన్ రితి జయిందె, గెద. జొయ్ జోవయించి తోలిత్ సుబుమ్

జయించి, చి తుమ్చి తెచ పాపుమ్ కెర అప్పక పాపుమ్ నే ఒప్పున్ననచి రిసా ఆవ్ ఏడుక తయెదె. కేన్ పాపల్ మెలె, లంజెబుద్ది, లంజెకము, అగేచ అసల్ ముద్దో నే కెరంతిసి, దనచ జేవ్ ఇండితిసి.

13

ప్రబుచి సెక్తి తెన్ తీర్పు కెరుక తయెదె

1 ఆవ్ తుమ్తె అన్నె అయ్లె ఇన్నెతెన్ తివ్వెరి జయెదె. అయ్లె, కక్క తీర్పు కెరుక జలె, దొగుల తీర్గ సాచుల్చి సాచి బెద, రుజ్జు జంక.

2 అగ్గె పాపుమ్ కెర్తనక చి జేవ్ అన్నె ఎత్తిజిన్క అగ్గె జాగర్ల సంగిలయ్; సిచ్చ కెరుక జయెదె, మెన. ఆవ్ అప్పె ఒత్త నెంజెలి కి, జా సుట్టు ఆవ్ ఒత్త గెచ్చ తిలి పొది; తెదొడి ఆవ్ తివ్వెరి తుమ్తె జా తిలయ్, గెద. జలె, తెదొడి సంగిలి రితి, అప్పె కి కిచ్చో సంగితసి మెలె, ఆవ్ అయ్లె పొది జేవ్ చెంగిల్ నే జా తిలె, కచితుమ్ తీర్పు కెర సిచ్చ దెయిందె.

3 “తుయి సంగితిన్క ‘క్రీస్తు సంగిలిసి’ మెన అమ్ చినితి రిసా రుజ్జు దెకపు” మెన అంక తుమ్ కొంకడ్తను. ఆవ్ అయ్లె, రుజ్జు దెకితె. తుమ్చి రిసా క్రీస్తు అప్పు జయె నాయ్. తుమ్తె జోచి సెక్తి దెకయ్తయ్!

4 నిజామి, జో మాన్సు జెర్మన్ జలిన్క అప్పు తతికయ్, సిలువతె జోక మాన్, గని దేముడుచి సెక్తిక జో జివ్ జా ఉట్ట జితయ్. అన్నె, జో తెన్ ఆమ్ కి అప్పు అస్సుమ్, గని తుమ్క ‘చెంగిల్ జతు’ మెనయ్ అమ్ తుమ్క బుద్ది సంగుక సిచ్చ కెరుక మెలె, యేసుక జయల్లో దేముడుచి సెక్తికయ్ జర్గు కెరుమ్దె. క్రీస్తు తెన్ జయి సెక్తిక జితనుమ్.

5 తుమ్, తుచి నముకుమ్తె నిదానుమ్ జా అస్సున్ గే నాయ్ గే, తుమ్క తుమి పరిచ్చ కెరన. రుజ్జుల్ దెకన. యేసుక్రీస్తు తుమ్చి పెట్టి అన్నె మెన తుమ్క తుమి నేన్ను గె? గని ఏక్ వేల జో తుమ్చి పెట్టి నాయ్ జలె, చి పరిచ్చతె తుమ్ ఓడువ జా అస్సున్.

6 జా పరిచ్చతె ఆమ్, జలె, ఓడువ నే జలిసి తుమ్క రుజ్జు డీసున్ మెన అంచి ఆస.

7 అమ్చి సత్తిమ్ రుజ్జు జతి రిసా నాయ్, గని ఆమ్ ఓడువ జలి రితి డీసిలెకి నే డీసిలెకి, ‘చెంగిల్ తిలిన్ కెర్త’ మెన, ‘పాపుమ్ కెర్త నాయ్’ మెన, తుమ్చి రిసా దేముడుక అమ్ ప్రార్తన కెర్తనుమ్.

8 సత్తిమ్ పిట్టపుక నెత్తుమ్, సత్తిమ్ పిట్టపుక అమ్క ఇష్టుమ్ నాయ్. సత్తిమ్ కెర్తి రిసాయి అమ్చి ఆస.

9 అమ్ అప్పు తిలె, తుమ్ డిట్టుమ్ తిలె, అమ్క సర్ల. అమ్ కిచ్చోచి రిసా ప్రార్తన కెర్తనుమ్ మెలె, తుమ్క ‘అప్పెచి కంట అత్తక అన్నె చెంగిల్ జతు’ మెనయ్ ప్రార్తన కెర్తనుమ్.

10 తుమ్క ఆవ్ దూరి తిలి పొది ఆవ్ కిచ్చోక ఇని రెగిడ్తసి మెలె, ఆవ్ అయ్లె పొదిక ప్రబు దిలి అంచి అదికారుమ్క తుమ్క సిచ్చ కెరుక నెంజెలి, అంక సర్లయ్ తయెదె. జా అదికారుమ్ ముక్కిమ్క అంక కిచ్చోక ప్రబు దా అన్నె మెలె, నంపజలసక పాడ్ కెరుక నాయ్, గని జోవయింది అత్తక డిట్టుమ్ కెరుకయ్ దా అన్నె.

ఆకర్ కొడు

11 జలె, బాపుడ్లు, తుమ్ చెంగిల్ తా, మూర్తి బుద్ది తెన్ ఇండుక ఆస జా మార్పువ కెరన మెన ఆవ్ బతిమాల్పా జా సంగిలిసి దెరన, ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో ప్రేమ తెన్ తా.

సేంతుమ్ తెన్ బెద కట్టు తెన్ జయె, చి ప్రేమ తిలో సేంతుమ్ తిలో దేముడు తుమ్చి తెన్ తయెదె.

12 ఎక్కిలోక ఎక్కిలో తుమ్చి ప్రేమ దెకయ్తి రితి ప్రబుచి నావ్ తెన్ సుద్ది తిలి ముద్దు తెన్ జొకర.

13 ఇన్నెచ నంపజల బాపుడ్లు ఎత్తిజిన్ తుమ్క జోవయింది ప్రేమ సంగ తెర్లయ్తతి.

14 ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ, దేముడుచి ప్రేమ, అన్నె జోచి సుద్ది తిలి అత్త దెతి కట్టు తుమ్ ఎత్తిజిన్చి పెట్టి తవున్, తుమ్చి నెడిమి తవున్.

గలతీయులక రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్ బారిక జలో పవులు గలతీయు పట్టుమచ సంగుమ్చక రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్

మొదోల కోడు

1-2 కేన్ మాన్సు నిసాన తెద్రయలిసి నెంజె, కేన్ మాన్సు తెంతో జలిసి నెంజె, యేసుక్రీస్తు, జోక అన్నె జయడ్తో దేముడు అబ్బోసి తెన్నె, సొంత అంక నిసాన 'అమ్మచో బారికి' మెన యేసుక్రీస్తుచి నుబుమ్ కబుర్ కామ్ కెర్రి రిసా జో దిలి అదికారుమ్ తెన్ బులితో జోక బారికి జలో పవులు, చి అంచి తెన్ తిల బాపుడ్లు, గలతీయ ప్రదేసిమ్చ నంగుమ్చలక రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్.

3 దేముడు అబ్బోసిచి అమ్మచో ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ నెంతుమ్ తుమ్చి ఉప్పిరి తప్పని!

4 అమ్మ పాపల్ వయన గచ్చయతి రిసా, ఈంజ పాపుమ్చి ఉగుమ్చి నయతానిచి తెంతో అమ్మ ములవుక మెన మెనయ, అమ్మచో అబ్బో జలో దేముడుచి ఇడ్టుమ్చ, జో క్రీస్తు జోచి సొంత జీవు దా మెలర గెలన్.

5 జా కామ్చి రిసా కెయక తెయక దేముడు అమ్మచో అబ్బొక జోబో! *అమ్మన్.

నత్రిమ్ బోడ సంగితనిచి రిసాచి కోడు

6 'అంచ మాన్సుల్ జతు' మెన క్రీస్తు కెర్లి దయ వాట్ తుమ్చ బుక్కాల్లో దేముడుక తుమ్ గడియ నంపజలిన్ తెంతో, తెద్ది బే బేగి ముల 'నుబుమ్ కబుర్' మెన వేర మాన్సుల్ సికడ్లి తుమ్ సూనతనుచి రిసా అంక ఆచారమ్!

7 జా వేర కోడుక 'నుబుమ్ కబుర్' మెనుక నెంజె, గని సగుమ్జన్ క్రీస్తుచి రిసాచి నుబుమ్ కబుర్ మాన్సుల్ కెరుక ఇడ్టుమ్ జా, తుమ్చ సిక్కు కెర్తెతి.

8 జలె, అమ్మ కి, పరలోకుమ్చో కేన్ జవున్ దూత కి, అమ్మ సూనయలి కంట వేరచి 'నుబుమ్ కబుర్' కో సికడ్లి, జోచి సిచ్చ వయన నానుమ్చె గెతు.

9 అమ్మ అగ్గ సంగిల్ రితి, అప్ప అమ్మ అన్నె దన్నె సంగితని. తుమ్ తెదోడి నంపజలి చి కంట 'నుబుమ్ కబుర్' మెన కో తుమ్చ కిచ్చి వేరచి సికడ్లి, దేముడు దెతి జోచి సిచ్చ వయన నానుమ్చె గెతు!

నుబుమ్ కబుర్ క్రీస్తుతెయ్ సికిలిసి

10 జలె, 'వేరచి పో'. అమ్మ సికడ్లిని దె' మెన, మాన్సుతె జవున్, దేముడుతె జవున్ గవురుమ్ ఆననితి రిసాయి అమ్మ సంగితని గి? మాన్సులక మెన్సు వడంతి రిసా ఇన్ జతని గి? నాయ్, మాన్సులక మెన్సు వడనుక అప్పక అంక ఆన తత్తి జలె, క్రీస్తుక గొత్తి నుదో రితో జతయ్ నాయ్.

11 ముక్కిమ్చ తుమ్ కిచ్చి జానుక అన్నె మెలె, అంచి అత్తి సికడ్లి నుబుమ్ కబుర్ మాన్సు అమ్మె ఉచర్లిసి నెంజె.

* 1:5 1:5 తెద్ది మెన అమ్మన్ † 1:7 1:7 బారికుల్ 15:1, 5, 24 'అమ్మచో మాన్సు పూర్టుమ్చోచి రితి కెర యాదుల్ జతి గుర్తుచి నున్నతి కెర్నకయ్ పరలోకుమ్చె గెతి రచ్చన తుమ్చ దెయ్. జయెద' మెన సిరియ ప్రదేసిమ్చి అంతియకయతె కిన్ సికడ్లి తిల గే గలతీయులక కి మాన్సుల్ దన్నె సికడ్లి తిల. † 1:10 1:10 నెంజెతి

'గెతిమాన్సు రితో' నెంజెతి 'గెతి జలి రితి'. § 1:13 1:13 బారికుల్ 9:1-2. * 1:16 1:16 దమున్సు. పట్టుమ్చె పవులు గెతి తిలి వడ్డ డిసయలన్. బారికుల్ 9:3-9. † 1:17 1:17 ఏక వేల ప్రార్థన కెరుక చి జో మాన్సు జలిన్చి రిసా చెంగిల్ ఉచరుక మెన ఒత్త గెలన్. 'బారికుల్' పున్సుమ్చె జో ఒత్త గెలిన్చి రిసా సంగి నాయ్. † 1:17 1:17 బారికుల్ 9:22, 23 మొదల్. § 1:18 1:18 నెంజెతి 'కేపా' మెన, పేతురుక ఆరముయ బాన తెన్ సంగెల. ఈంజ ఉత్త్రమ్

రెగిడ్లి తెలితెచ పున్సుమ్చ నగుమ్చె 'కేపా' మెన రెగ్గ అన్నె. * 1:18 1:18 బారికుల్ 9:26-29. † 1:21 1:21 తో తెద్దితి పట్టుమ్ తార్పు కిలికియ ప్రదేసిమి తిలి. తార్పుతె గెలిన్చ బారికుల్ 9:30 దెక. జా ప్రాంతమ్ జేమ్ అన్నె బారికుల్ తిలి యెరూసలేమ్క ఒగ్గర్ దూరి తయెదె. † 1:22 1:22 యెరూసలేమ్ యాదయ ప్రదేసిమ్చె అన్నె. * 2:1 2:1 బారికుల్ 15:1-4.

12 'అమ్మక దిలిసి' మెన కేన్ మాన్సు సంగిలి బోడన నూన్సి వాట్ నాయ్, కేన్ మాన్సు అంక సికడ్లి వాట్ నాయ్, గని నుబుమ్ కబుర్ అంక కేన్ వాట్ అయలి మెలె, యేసుక్రీస్తు సొంతయ్ అంక డీన్ దెకయలన్.

13 అమ్మచ యాదుల్చి రితి అమ్మ అగ్గ కెర్రి తిలిసి, సంగుమ్చు ఎత్తిక అమ్మ అగ్గ కిగట్టిజ సిచ్చల్ కెర్రి తిలిసి సూన అన్నున్. దేముడుచ జేమ్ సంగుమ్చు మొత్తుమ్చ పూర్తి పాడ్ కెరుక అమ్మ ఉచర్తె తిలయ్.

14 అన్నె, అమ్మచ పూర్టుమ్చ దిలి రితి నెరవెర్పుచ కెరుకయ్ మెన అంక ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ ఆన తిలి, చి అమ్మ యాదుల్చి గ్యాగుమ్చ అమ్మ యాదుల్చ అలవాట్క దెకిలె, అమ్మచ ప్రజలతెచ అంచి జతచ ఉదెడల్తె అమ్మె ఒగ్గర్ సిక తిలయ్.

15 గని కిచ్చి జలి మెలె, అమ్మ నే జిత్తితె అగ్గ తెంతో అంక నిసాన్లో జోచి దయక అంక బుక్కాల్లో దేముడు

16 అంక జోచో దేముడు పుత్తున్క * డిసయలన్; యాదుల్ నెంజెలనతె అమ్మ గెచ్చ జో యేసుచి రిసా సూనయతి రిసాయి మెన, జో అంక బుక్కార్చియ, మాన్సుక పున్సి నాయ్.

17 అన్నె, అంచి కంట అగ్గ యేసు ప్రబుచ బారికుల్ జలనక పున్సుక మెన యెరూసలేమ్చె గెచ్చి నాయ్, గని అరేబియ దేసిమ్చి బయలు దేసిమి 'ఉట్ట గెలయ, చి *పడ్డె దమున్సు. పట్టుమ్చె అన్నె ఉట్ట అయలయ్.

యెరూసలేమ్చె పవులు గెచ్చ తిలిన్

18 ఒత్త తెంతో, అగ్గ నాయ్, గని తిన్ని వెర్పుల్ గెతికయ, ప్రబుక బారికి జలో సిపేతురు తెన్ దన్నుల్ జంక మెన, *యెరూసలేమ్చె గెలయ, చి జో తెన్ వనర పొదుల్ తిలయ.

19 గని ఒత్త తిలి పొది ప్రబుక బావోన్ జలో యాకోబుక దెకిలయ, గని ప్రబుచ అన్నె బారికుల్ తెన్ తెదోడి దన్నుల్ జయ్యి నాయ్.

20 ఈంజేమ్ అమ్మ రెగిడ్లి కోడొక 'కిచ్చి అబద్ధమ్ నెంజెతి' మెన, దేముడు సాచి జతయ్.

21 ఒత్త తెంతో కేన్ గెలయ మెలె, సిరియ చి † కిలికియ ప్రాంతమ్చులతె గెలయ.

22 తెదోడి ఎద కి యెరూసలేమ్చె నాయ్, గని *యూదయ ప్రదేసిమ్చెచ అన్నె సంగుమ్చులచ నంపజలనక అంక దెకిలె, అంక 'జియ్య' మెన నేన్తె.

23 తెదోడి ఎద అంక జేమ్ దెకుక నేతయ్, గని 'అమ్మక అగ్గ అల్లర్ కెర్రి తిలొసా జో'. అగ్గ పాడ్ కెరుక జో ఆన తిలి ప్రబుచి ఉప్పిర్చి నముకుమ్ జొయ్యి ఆజి బోడన కెర్తయ్' మెన అంచి రిసా సూన్.

24 అన్నె, అంచి రిసా దేముడుక గవురుమ్ సంగితె తిల.

2

యాదుల్ జతి గుర్తుచి తగు

1 ఒత్త తెంతో అన్నక చొద్ద వెర్దుల్ గెతికయ్, అదే తీతుక కడన బర్దుబా తెన్ *యెరూసలేమ్తె అన్నె గెలమ్.

2 'గో' మెన ప్రబుయి అంక జోచి ఇష్టుమ్ దెకయ్తెకయ్ గెలయ్, చి 'సుబుమ్ కబుల్' మెన యూదుల్ నెంజలనతె అదే కిచ్చొ ఎత్తి బోదన కెర్తె తత్తసి గే, యెరూసలేమ్తెవ నగుమ్జని వెల్లో మాన్సుల్చి మొక్కే సాచి సంగెలయ్. కచి కచి మొక్కే మెలె, 'సత్తిమ్చ' మెన తుమ్ నంపజలన జాన్తనచి మొక్కే. కిచ్చొక జోవయించి మొక్కే సంగెలయ్ మెలె, అదే నూనయ్తి సుబుమ్ కబుల్ 'తప్పు నెంజ' మెన జేవ్ రుజ్జు సంగుత్ మెన. నెంజలి, జేవ్ రుజ్జు నే సంగెలె, సగుమ్జని ఏక వేల అన్నానుమ్ తెన్ తత్త, చి అంచి కామ్ పాడె కెరుక ఉచర్త.

3 జలి, అంచి తెన్ తీతు ఒత్త తిల్. గని, జో గ్రీసు దేసిమ్చో జలికి, యూదుడు జతి గుర్తుచి సున్నతి జో కెరసుక మెన జేవ్ సత్తిమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్ బలవంతుమ్ కెర్తె నాయ్.

4 సత్తిమ్ నెంజల నంపజలనక మాత్తుమ్, కో గే లుంకచోరు ఒత్త కడ అన తిల. జేవ్ కిచ్చొక ఒత్త పేసిల మెలె, అమ్చ యూదుల్చ పూర్తలచ అగ్గల్చి జా సున్నతి కెరంతి జాడు అమ్ నంపజలన నే వయితిన్ దెకిలె, జేవ్ జాడ్లు అమ్ వయితి రితి అమ్క సికడుక మెన ఉచర్ తిల. జెవ్వె అమ్క అల్లర్ కెర్తె.

5 గని, దేముడుచి దయచి రిసాచి క్రిస్టుచి తెడిచి రచ్చనచి రిసాచి సుబుమ్ కబుల్తె కిచ్చొ కారిమలు, యూదుల్చ అగ్గల్చి నే బెదయ్తె తుమ్క దస్సి దొర్లు జన్మ జప్తున్ మెనయ్, ఎక్కి నిమ్ముమ్ కి జేవ్ సంగెలె కోడుక బియ్, అమ్ సంగెలె సుబుమ్ కబుల్ మార్పున కెరుమ్ నాయ్.

6 పడ్డె 'వెల్లెల మాన్సుల్' మెన ఎత్తిజన్ సంగెతన కి అదే సంగెతి సుబుమ్ కబుల్తె కిచ్చొ వేరచి బెదయ్తె నాయ్. జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ జలికి నెంజలి కి అంక తేడ నాయ్; దేముడు తేడల్ దెకె నాయ్. జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ మెలనతె కిచ్చొ నోచిచి సిక్కి నాయ్.

7 యూదుల్తె జో గెచ్చుక సుబుమ్ కబుల్ సాట్టు కెరుక మెన ప్రబు పేతురుక కీసి అదికారుమ్ దా అన్నె గే, దస్సి, *యూదుల్ నెంజలనతె అదే గెచ్చుక మెనయ్, ప్రబు తెద్రవ అన్నె మెన జేవ్ యెరూసలేమ్తెవ వెల్లెల మాన్సుల్ దెక బచ్చన్.

8 యూదుల్ జలనతె పేతురుక తెద్రవ జోచి అత్తి కామ్ కెర్తె ప్రబు, అంచి అత్తి యూదుల్ నెంజలనతె కామ్ కెర్తెయ్.

9 జలి, జోచో బారికి కీసి ప్రబు అంక దిలి వరుమ్ జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ చిన కెర, యూదుల్చ నంపజలనక ముక్కిమ్ జలి యాకోబు, *పేతురు అన్నె యోహాన్ కిచ్చొ కెర్తె మెలె, సీబర్దుబాక చి అంక ప్రేమ్ తెన్ ఆతు దెర జొకర, యూదుల్ నెంజలనతె అమ్ గెచ్చుక మెన, *యూదుల్తె జేవ్ గెచ్చుక మెన, బచ్చన్.

10 అమ్క ఎక్కి కామ్చి రిసా బలవంతుమ్ కెర్తె. కిచ్చొ మెలె, యూదుల్తెవ బీద జల నంపజలనక ఆము చి

యూదుల్ నెంజల నంపజలనక నే పచ్చితె తోడు దెంక. జా కోడు, సర్త తెన్ ఒప్పున్యయ్, దస్సి కెర్తెనుమ్.

పేతురు తెన్ తేడల్ దెకిలిన్

11 గని *పేతురు జా సుట్టు అంతియ్కయ్తె ఉట్టు అయ్లి పొది, జోక అడ్డు నెంతె ఎదార్దుమ్ తీర్పు సంగెలయ్. కిచ్చొక మెలె, జో పొరపాదో జా తిలన్.

12 కీసి మెలె, 'సున్నతి కెరసుక ముక్కిమ్' మెంతన సగుమ్జని యాకోబు తెంతో నే ఉట్టు జెతె అగ్గె, యూదుల్ నెంజలనతె జో పేతురు కంక అలవాల్ జా తిలన్. గని జేవ్ జెతికయ్, 'యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి కెరన్లకయ్ రచ్చించువ జంక జయెద' మెంతి కోడు బియ్ కెర, గుంచ యూదుల్ నెంజలనతె కంక ములిలన్.

13 ఒత్తవ యూదుల్ జల నంపజల ఎత్తిజన్ కి జో తెన్ దస్సి గుంచ దొన్నె మెన్సుల్ ఇండిల, చి బర్దుబా కి జోవయించి ఉప్తమెన్సుతె ఇదిల్ బెదిల్ రితి జలి.

14 దస్సి కెర, 'దేముడుచి దయకయ్ యేసుక్రీస్తు పాపుమ్ గెచ్చయ్లిచి రిసాయ్ రచ్చించువ జమ్చ' మెన జోవయించి పెట్టి జాన్లె కి, 'యూదుల్చ అగ్గె కారిమలు ముక్కిమ్చ' రితి జేవ్ ఇండిల, సుబుమ్ కబుల్తె ముక్కిమ్ తిలిన్క అడ్డు కెర్తె రితి జతయ్. దస్సి జతతి మెన దెక కెర, జేవ్ ఎత్తిజన్చి మొక్కే *పేతురుక కిచ్చొ మెలయ్ మెలె, "తుయ్ యూదుడు జెర్లె యూదుడు నెంజలి" రితి జెయ్ ఎత్తిజన్ తెన్ బెదయ్తె జలి, యూదుల్ జతి రితి జేవ్ జంక మెన యూదుల్ నెంజలనక తుయ్ కిచ్చొక బలవంతుమ్ కెర్తెను!" మెన గేల కెర్తెయ్.

యేసుకయ్ నంపజలిన్తెయ్ అమ్చి రచ్చన

15 జెర్మన్తె యూదుల్ జల అమ్, అగ్గల్ నేన్ల పాపుమ్ కెర్తెన జల యూదుల్ నెంజలన నెంజలి కి,

16 యేసుక్రీస్తుక నంపజలికయ్ అమ్చి పాపుమ్ పుంచి 'జయెద' మెన జానుమ్. 'పున్నమ్ జా అన్సి' మెలి రితి ప్రబు దెకిలి వరుమ్ అగ్గల్ రితి ఇండితిన్తె కక్కయ్ దొర్లు జయె నాయ్ మెన అమ్ జాన, అగ్గల్చి ఉప్పెరి నముకుమ్ నే తితె, క్రీస్తుకయ్ అమ్ నంపజలి అమ్చి పాపుమ్ పుంచ అమ్క 'పున్నమ్ జా అన్సి' మెలి రితి దేముడు దెకెదె మెన జానయ్, అమ్ కి క్రీస్తు జలి యేసుక నంపజా అన్నుమ్.

17 యూదుల్ నెంజలనక 'అమ్చి అగ్గల్ రితి కెర్తె నాయ్ చి పాపుమ్ కెర్తెన, జేవ్' మెన అమ్చ యూదుల్ సంగెతతి, గెద. జలి, ఎక్కి క్రీస్తుకయ్ అమ్ నంపజలి అమ్చి పాపుమ్ పుంచ అమ్క 'పున్నమ్ జా అన్సి' మెలి రితి దేముడు దెకెదె, మెలె అమ్ యూదుల్చ నంపజలన అగ్గల్ రితి ములిలి రిసా యూదుల్ నెంజలన తెన్ అమ్ కి పాపుమ్ కెర్తెన జతనుమ్ మెనుక జలి, క్రీస్తుక 'జొయ్యి పాపుమ్ కెరయ్లో' మెనుక జతి. దస్సి మెన జోచి విలువ కడ్డిసి ఉచరుక పోన!

18 జలి, సేడ గెలిసి అన్నె అదే బందెలి అంక అదే పాపుమ్ కెర్తెనా జయెందె గెద?

† 2:2 2:2 బారికుల్ 15:4, 12. ముక్కిమ్క పేతురుచి మొక్కే చి యాకోబుచి మొక్కే సంగెలన్. బారికుల్ 15:7, 13. ‡ 2:4 2:4 యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతిచి రిసాచి కోడు. బారికుల్ 15:1, 5 దెక. జా సున్నతి కెరన్ల, యూదుల్చ అగ్గల్ ఎత్తి కి జేవ్ నిదానుమ్ కెరుక మెన బలవంతుమ్ కెరుక ఉచరుల. § 2:7 2:7 నెంజలి, 'యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి కెరన్లనతె'.

* 2:7 2:7 'యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి నే కెరన్లనతె'. † 2:8 2:8 నెంజలి, 'యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి కెరన్లనతె'. ‡ 2:9 2:9 సగుమ్తె 'కేపా' మెన అరముయ్ బాన తెన్ చి జోవయించి నాన్ రెగ్గె అన్సి. § 2:9 2:9 బారికుల్ 15:22-35. * 2:9

2:9 నెంజలి 'యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి కెరన్లనతె'. † 2:11 2:11 సగుమ్తె పేతురుక 'కేపా' మెన జోవయించి అన్నెక నాన్ రెగ్గె అన్సి. ‡ 2:14 2:14 సగుమ్తె పేతురుక 'కేపా' మెన జోచి అన్నెక నాన్ రెగ్గె అన్సి. § 2:20 2:20 నెంజలి, 'అప్పె అద్యె జయె నాయ్, గని క్రీస్తుయ్ అంచి పెట్టి జతయ్చి రిసా అదే జతన్', అన్నె...

19 కిచ్చొక మెలె, అవ్ అగ్గుల్ రితి అగ్గె ఇండ తా, 'రచ్చనక కామక నెంజె' మెన, అగ్గుల్క నంప కెర్తి రితిది తెడి జింక ములిలయ్.

20 క్రీస్తు నిలువతె మొర్లిన్తె అవ్ బెద మొర అస్సి. కీ అప్ప అంది సొంత జీవు జయి నాయ్. క్రీస్తుది రిసా అవ్ జతసి, అస్సె, ఈంజ అగి అవ్ అస్సె జతిసి కిచ్చొ సెక్తిది మెలె, అంక ప్రేమ కెర అంది రిసా జోక జొయ్యి అర్పితుమ్ జా జోచి జీవు దా రచ్చించుప కెర్ల దేముడు పుత్తునిచి ఉప్పిరిచి నముకుమయ్ అవ్ జతసి.

21 దేముడు దయ కెర్లిన్తె 'సరిపుచుప జయి నాయ్' మెలి రితి ఇండి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, అగ్గుల్ వాల్ తుమ్చి పాపుమ్ పుంచి జా పున్నిమ్ జంక జతి జలె, క్రీస్తు ఆరికయ్ మొర గెలన్.

3

యేసుక్రీస్తుచి ఉప్పిరిచి నముకుమ్ సాలు

1 బుద్ది పిట్టవన్న ఓ తుమ్ గలతియల్, తుమ్క కో ఇసి మోసిమ్ కెర అస్సి? యేసుక్రీస్తు నిలువతె మొర్లిసి తుమ్ సొంత దెకిల్ రితి జతి రితి తుమ్క సొస్టుమ్ దెకప తిలయ్. మదెన కీసి జా మోసిమ్ జలరు!

2 తుమ్క ఎక్కి పునిందె; దేముడుచి యేసుచి అత్త తుమ్చి పెట్టి అయిలసి కిచ్చొచి రిసా? అగ్గుల్చ కమ్మచి రిసా గే, యేసుక్రీస్తుచి రిసాచి నుబుమ్ కబుర్ నూన జోక నంపజలిన్చి రిసాయ్ గే? నుబుమ్ కబుర్ నూన నంపజలిన్చి రిసాయ్ గెద.

3 తుమ్క ఎదిలి బుద్ది కి నాయ్ గే? ప్రబుచి అత్తకయ్ చెంగిల్ జంక దెర, మాన్పుచి సెక్తిచ కమ్మ తెన్ పూర్తి కెరనుక ఉచర్చసు గే?

4 ప్రబు తుమ్చితె జర్గు కెర్లిసి ఎత్తి ఆరి గే? ఏక్ వేల జా ఆరి జర్గు జంక జతి జలె.

5 జోచి అత్త దా తుమ్తె జోచి అదికారుమ్ దెకయత వెల్లో కమ్మ కెర్లెసా, జలె, అగ్గుల్చి రిసా జెయిమ్ కెర్లయ్ గే, మాన్పుల్ జోవయింది నుబుమ్ కబుర్ నూన నంప కెర్లి రిసాయ్ జర్గు కెర్లయ్ గే, తుమ్ చెంగిల్ ఉచర. జోవయింది నుబుమ్ కబుర్ మాన్పు నూన నంప కెర్లి రిసాయ్.

నముకుమ్ తితనకయ్ దేముడు 'పున్నిమ్' మెన దెకితయ్

6 దస్సి అమ్చొ పూర్ముచొ అబ్రాహామ్చి రిసా రెడ్డ అస్సె. కిచ్చొ మెన మెలె, "దేముడు ప్రబుచి కోడు జో నంప కెర్లన్చి రిసా జోక 'పున్నిమ్ జా అస్సె' మెలి రితి జోచి దయచ జో దెకిలొ" మెన రెగిడ్లిసి.

7 జా కోడుతె కిచ్చొ రుజ్జు డిస్యయ్ మెలె, ప్రబుక నంపజతనయ్ అబ్రాహామ్చ పుత్తర్లు జవుల.

8 దస్సికయ్, జోవయింది నముకుమ్చి రిసా యూదుల్ నెంజలనక దేముడు జోక 'పున్నిమ్ జా అస్సె' మెలి రితి దెకిదె మెనయ్ *మోసి పూర్ముచొచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ అగ్గుల్తె అగ్గె తెంతో రెడ్డ అస్సె. అగ్గెయ్ తెంతో అబ్రాహామ్క నుబుమ్ కబుర్ సంగిలి కోడుతె,

* 3:8 3:8 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసిచి అత్తి దేముడు ర్గయిలి అగ్గుల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడె ఎత్తి బైబిల్తె అగ్గెచి పావ్ పున్ముతె రెడ్డయ్ జా అస్సె. ఈంజ దెకపర్ల మెన కుపియ బానతె నొయ ప్రమానుమతె మోసి పూర్ముచొచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ అగ్గుల్ మెన ర్గప అస్సె. † 3:8 3:8

అదికాడుమ్ 12:3, 18:18, 22:18. ‡ 3:10 3:10 ద్వితియాపదేశ కాండుము 27:26. § 3:11 3:11 హెబ్రెయ్ 2:4. * 3:11 3:11 ఈంజ కోడుచి అర్థమ్ దిగు తెన్ సంగిలి, ఇసి జయిందె: ప్రబుచి ఉప్పిరి కో నముకుమ్ తివుల గే, జోవయింది నముకుమ్చి రిసా జోవయింది పాపుమ్ పుంచ జోవయింతయ్ 'పున్నిమ్' మెలి రితి జో దెకిదె, చి రచ్చించుప జా జవుల. † 3:12 3:12 లేవీయకాండుమ్ 18:5. ‡ 3:13 3:13 ద్వితియాపదేశ కాండుము 21:23.

§ 3:15 3:15 అప్త

† "తుచి వంసుమ్ వాల్ దేసిమలు ఎత్తిక చెంగిల్ వరుమ్ దొర్కు కెరిందె"

మెన జో దేముడు రెగిడ్లి కోడు.

9 జలె, ఇస్సెతెన్ కిచ్చొ రుజ్జు జతయ్ మెలె, ప్రబుచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తితన కో జవుల గే, ప్రబుచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తిలొ అబ్రాహామ్ తెన్ జోవయింక కి ప్రబుచి దీవెన దొర్కు జతయ్.

క్రీస్తు జా సిచ్చ తెంతో అమ్క విడ్డల్ కెర అస్సె

10 'అగ్గుల్ రితితె అమ్చి రచ్చన' మెన ఉచరంతన జలె, నానుమ్ జతి, సిచ్చుచి సాపెనతె దెర్కు నెడ అస్సె. కిచ్చొక మెలె, మోసి పూర్ముచొచి అత్తి దేముడు రెడ్డయ్ల అగ్గుల్ రెగిడ్లి రితి,

‡ "మోసి పూర్ముచొచి అత్తి దేముడు రెడ్డయ్ల అగ్గుల్తె రెడ్డయిలి ఎత్తి అగ్గు కో పూర్తి నిదానుమ్ నే కెర్లె, నానుమ్ జతి అవ్ దిలి సిచ్చతె గెచ్చుల"

మెన సెలవ్ రెడ్డ అస్సె.

11 జలె, కిచ్చొ రుజ్జు డిస్యయ్ మెలె, అగ్గుల్ రితి కెర్లిసి జో దేముడుచి మొక్క కేన్ మాన్పుచి పాపుమ్ పుంచె నాయ్, జోవయింక పున్నిమ్ దెయ్ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి కొడెతె కీ అన్వెతె కిచ్చొ రెడ్డ అస్సె మెలె,

* "కో పున్నిమ్ మాన్పుల్ జవుల గే, జెవ్వి నముకుమ్ జా జవుల"

మెన రెడ్డ అస్సె.

12 దేముడు మోసి తెన్ దిలి అగ్గుల్ తెన్ తిలి నముకుమ్చి రిసా నాయ్, గని జా అగ్గుల్చి కో ఇండుల గే జేవ్ జవుల.

† "జా అగ్గుల్ రితి కో జలె పూర్తి నిదానుమ్ కెరుల గే, జెవ్వి జేవ్ అగ్గుల్చి సెక్తిక జవుల"

మెన రెడ్డ అస్సె. గని కోయ పూర్తి నిదానుమ్ కెరుక నెత్తి.

13 జలె, క్రీస్తు అమ్చి పాపుమ్చి రిసాచి సిచ్చ వయన, అగ్గుల్ రితిచి జా సిచ్చుచి సాపెన తెంతో అమ్క నెతోవ కెర విడ్డల్ కెర అస్సె. అమ్చి పాపుమ్ జో వయిలి కోడుక కిచ్చొ రుజ్జు మెలె,

‡ "నిలువతె ఒడెయ్ జా మొర్తి సిచ్చ జతో ఎత్తి మాన్పుచి సాపెన వయెదె"

మెన దేముడుచి కొడెతె రెడ్డ అస్సె.

14 జో అమ్చి పాపుమ్ కిచ్చొక వయలన్ మెలె, అమ్చొ అబ్రాహామ్ పూర్ముచొచి దిలి రచ్చన వరుమ్ జో క్రీస్తు జలొ యేసుచి తెడి నముకుమ్ తెన్ యూదుల్ నెంజలనక కి దొర్కు జవున్ మెన, దేముడు సంగిలి ప్రమానుమ్ నెరవెర్చుప జవున్ మెనయ్.

అగ్గుల్ వాల్ నాయ్, గని దేముడుచి ప్రమానుమ్ వాల్ రచ్చన

15 ఓ బాపుడ్లు, మాముల్ మాన్పుల్ తెన్ జర్గు జతిన్చి ఏక్ టాలి ఉచరుమ్. కేన్ జవున్ మాన్పుచి అత్తి దెతిసి కీప్రమానుమ్, సాచుల్చి మొక్క జలి పిమ్మట్టి, కోయ వేర మాన్పు జా మార్పువ కెరుక జయి నాయ్. 'కామక నెంజె' మెనుక జయి నాయ్, కిచ్చొ వేరచి బెదవుక జయి నాయ్.

16 జలె, అబ్రాహామిక చి జోచి నెకుమతె పడ్డో జెర్కుక తిలోసాకయ్ దేముడు ప్రమానుమ్ కెర సంగిలన్. ఒగ్గరజినక సంగితి రితి, “తుచి నెకుమతె జెర్కుక తిలనక” మెన జో రెగిడ్డినతె నాయ్. ఎక్కిలొయిచి రిసా సంగితి రితి; “తుచి నెకుమతె జెర్కుక తిలోసాక” మెన రెగ్గ అన్సె. కచి రిసా మెలె, క్రిస్తుచి రిసాయి.

17 జలె, అవ్ సంగితి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, అగ్గె అబ్రాహామిచి మొక్కె దేముడు జేవ్ ప్రమానలచి కోడు సంగ ముద్ద దిలన్. ఒత్తరె తెంతో, చెత్తరె పుంజో ముప్పుయ్ వెర్పుల్ గెలెకయ్ జో అగ్గుల్ రితి దిలన్. జో అగ్గె సంగ తిలి ప్రమానుమక, కామిక నెంజె రితి పడ్డో అయిలె అగ్గుల్ మార్పుప కెరుక నెత్తిర్తి.

18 జలె, దేముడు దెతి వాట దొర్కు జతి వరుమ్ అగ్గుల్ వాల్ జెతి జలె, జోచి ప్రమానుమ్ కామిక నెంజెతి, గని ప్రమానుమ్ వాట్కయ్ అబ్రాహామిక జోచి దయ తెన్ వరుమ్ దిలన్.

19 దస్సి జలె, అగ్గుల్ రితి కిచ్చొ కామిక జెతయ్? కిచ్చొ మెలె, రచ్చున వరుమ్చి దేముడు సంగిలి ప్రమానుమ్ నెరవెర్పువ కెర్లొ జెర్కుక తిలోసా నే అయిలె మదెనె కామిక అయిలె; మాన్పుల్చి బుద్ధిక ‘పాపుమచి’ మెన రుజ్జుల్ దెకయితె తతి రిసా అయిలె. పడ్డో, మదెనె జెతొ మాన్పు జలొ మోసిచి అత్తి దూతల్ జేవ్ అగ్గుల్ దిల.

20 జలె, అగ్గుల్ దిలింతె దూతల్, మోసే, మదెనె జలె, గని అగ్గె తెంతో చి ప్రమానుమ్ సంగిలిన్ జలె, దేముడు, సొంత, కోయ మదెనె నే జెతె జా ప్రమానుమ్ దిలొ, దేముడు ఎక్కిలొ.

21 జలె, దేముడుచ ప్రమానలక జో దిల జేవ్ అగ్గుల్ విరోధుమ్ అస్సి గే? నాయ్. *వరలోకుమతె అమ్ బెదితి రచ్చున దెతి నెక్కిచి అగ్గు జో దెతొ జలె, అమ్ పున్నిమ్ జతి రచ్చున నిజమి అగ్గుల్ వాట్ దొర్కు జతి.

22 గని దేముడుచి కొడ్డో నదు కెర్లొ కిచ్చొ రుజ్జు డిస్తయ్ మెలె, ఎత్తి కి పాపుమతె దెర్పు సేడయి అస్సి; జేలి జలి రితి; చి ఎత్తి జోవయిచి సిచ్చ వయక అస్సి. కో యేనుక్రిస్తుక నంపజపుల గే, జా పాపుమ్ జా సిచ్చ తెంతో జెచ్చొ రచ్చింపవ జా మెన దేముడు ప్రమానుమ్ సంగ తిలొ.

23 జలె, యేనుక నంపజతి వాటా నే జెతె అగ్గె, అగ్గుల్ అమ్క ముడ్డొ కెర్లొ తిల. యేనుక నంపజా రచ్చింపవ జతి జా వాట్ డిన్లె ఎదక అగ్గుల్ అమ్క జేలి కెర తిల.

24 దస్సి, క్రిస్తు అయిలె నమయమ్ ఎద అగ్గుల్ అమ్క ఇండయ్తోసా జలి రితి జా, అమ్క ముడ్డొ కెర్లొ తిల; జో అయిలె, జోచి ఉప్పిరి అమచి నముకుమ్ తిలె, దేముడుచి అసచి రిసా జా నముకుమ్ వాట్కయ్ అమ్క పున్నిమ్ దొర్కు జప్పన్.

25 గని, యేనుచి ఉప్పిరిచి నముకుమ్ వాటా దొర్కు జలి తెంతో, జా ఇండయ్తోసా జతి అగ్గుల్చి ముడ్డొతె అమ్ నాయ్.

26 కిచ్చొక మెలె, †క్రిస్తు జలొ యేనుచి ఉప్పిరిచి తుమచి నముకుమ్చి రిసాయి, జోవయిచి తెడి తుమ్ ఎత్తిజిన్ దేముడుచ పుత్తర్పుల జలదు.

27 మెలె, క్రిస్తుచ సొంత మాన్పుల్ జతి గుర్కుక తుమతె కో బాప్తినుమ్ నజన అన్సన్ గే, నొవ పాలల్ గల్పె రితి క్రిస్తుక గలన అన్సన్.

28 దస్సికయ్, తుమచితె ‘యూదుడు’ మెన, ‘గ్రిసుడు’ మెన, ‘గొతిమాన్సు’ మెన, ‘గొతి నెంజెలి’ మాన్సు’ మెన, ‘మున్సుబోద’ మెన, ‘తేరబోద’ మెన, తేడల్ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, తుమ్ ఎత్తిజిన్ క్రిస్తు జలొ యేనుచి తెడి ఎక్కి జా అన్సన్.

29 తుమ్ క్రిస్తుచ మాన్పుల్ జలదు మెలె, ‘ఒగ్గరజిన్ తుచ పుత్తర్లు రిత జపుల’ మెన దేముడు అబ్రాహామిక సంగిలన తుమ్ జా అన్సన్, జో అబ్రాహామిచి వాట తుమకయ్ కి సెడ్డయ్.

4

దేముడుచి దయచి రిసా జోచ పుత్తర్లు

1 జలె, అవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, ఎజొమానిచొ పుత్తుసి బాల తతె, గొతిమాన్సుచి రితి దాకు జా అబ్బొచిచి తెడి తయెదె; అబ్బొచిచి అస్సి ఎత్తి జోచి అస్సి జయెదె మెలె కి.

2 జా మదెనె, అబ్బొసి అగ్గె తెంతో రెగిడ్డి దీన్ ఎద, జో ఉబెడ్డో జోక దెకిత వెల్లెల మాన్పుల్చి, ఇండయ్తోసాచి, ముడ్డొచి తెడి తయెదె.

3 అమచి తెన్ కి దస్సి, ఆత్మక అమ్ బాలబోదల్ రిత తిలె పొది, మాములుమ్ ఈంజ లోకుమచి, బాలబోదల్ అర్దుమ్ కెరంతి ఎదిలి గ్యానుమ్క గొతిమాన్పుల్ రిత జా తిలమ్.

4 గని కాలుమ్ బెర్పు జా అయిలె పొది, దేముడు జోచొ సొంత పుత్తుసి తేరబోదచి పెట్టి జెర్పుయిలె రితి, అగ్గుల్ రిత యూదుల్తె జెర్పుయిలె రితి ఈంజ లోకుమతె తెర్పుయిలన్.

5 కిచ్చొక మెలె, అగ్గుల్చి తెడి అమ్ తిలనక జా అగ్గుల్ రితి పాపుమ్ వయడ్డిన్ తెంతో నెతోవ గెల ములయ్లో మెనయ్, అమ్ ఎత్తిజిన్ నంపజలనక ‘అంచ పుత్తర్లు జతు’ మెనయ్, జో దేముడు అబ్బొసి జోచొ పుత్తుసి తెర్పుయిలన్.

6 పడ్డో తుమ్క ‘జేవ్ కి నిజమి జోవయింప పుత్తర్లు జల’ మెన అమ్ జాన్సు రిసా, దేముడు జోచొ పుత్తుసిచి ఆత్మ అమచి పెట్టి తెర్వవ అన్సె, చి జా కోడు ఒప్పున్తి సర్లక ‘ఓ బ, ఓ బ’ మెన అమ్ జోక ఉంక్రయ్తనుమ్.

7 దస్సి, దేముడుచి దయచి రిసా, తుమ్ అప్పె తెంతో అగ్గెచి రితి గొతిమాన్పుల్ నెంజాను. జోచ పుత్తర్లు జా అన్సన్, చి జోచ పుత్తర్లు జలదు మెలె, జోచి రాజిమతె తుమ్క వాట అన్సె.

గలతియిల్క జాగ్గు సంగిలిన్

8 అగ్గెయ్, దేముడుక తుమ్ నేన్సి పొది, ‘దేముడ్లు’ మెన దేముడ్లు నెంజలనక గొతిమాన్పుల్ రిత జా తిలదు.

9 గని, అప్పె, తుమ్ దేముడు తెన్ బెదిలి తెంతో, మెలె, జో తుమ్క కి బెదవన్సి తెంతో, తుమ్ జోచ గొతిమాన్పుల్ రిత అన్సె జంక ఇస్టుమ్ జలి రితి జా, కిచ్చొక దన ఎగ్గరె నెక్కి నెంజల కమెతె అన్సె బెదిల్ రితి జంక దెర్తున్?

* 3:21 3:21 నెంజెలి జెప్ప దెతి నెక్కిచి అగ్గు... † 3:26 3:26 ‘క్రిస్తు’ మెలె, పూర్వమ్ తెంతో ‘తెర్పుయిందె’ మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు సంగిలొ దొర్కు జలొ రచ్చింపవ కెర్లొసా. * 4:10 4:10 జేవ్ యూదుల్ నెంజలనక సిస్టెల్త దన అగ్గుల్ తప్పలె, యూదుల్చి అలవాట్తె కి దన అగ్గుల్ తిల మెనక జయెదె. జేక, జేవ్ గలతియిల్చ నంపజలన యూదుల్ జతి గుర్కుచి నున్సుత్తి కెరంతిన్ గత్తవ అగ్గుల్క బిలె, జోవయిచి అగ్గెచి రితవ అగ్గుల్కె, మెలె, ఈంజ జా కెర్లొ గార్ మెంత ఈంజ జా కెర్లొ పున్నిమ్ మెంత అగ్గుల్తె అన్సె దెర్పు సెడ్డి రితి జతయ్.

31 జలె, బావుడ్లు, అమ్ యేనుచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తిలన గొతిమాన్సుల్చ బోదల్ నెంజుమ్. గొతి నెంజిలి మాన్సుల్చ అము.

5

యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి రిసా పపులు తీర్పు సంగిలిసి

1 అమక 'ఆగ్గుల్ ప్రమాసుమచి గతి సేవ తెంతో విడ్డల్ జలి రితి ఇండుత్' మెనయ్, క్రీస్తు అమక విడ్డల్ కెర అస్సె. జాకయ్, తుమ్ జోషయిచి తెడి డిట్టుమ్ తా, ఆగ్గుల్క గతిమాన్సుల్ రిత జతిన్తె అస్సె దెర్న నీడ నాయ్.

2 జలె, అచ్ వపులు తుమ్క కిచ్చొ మెంతసి మెలె, యూదుల్ జతి గుర్తుచి జా సున్నతి తుమ్ కెరన్, క్రీస్తుక విరోదుమ్ జలి రితి, చి క్రీస్తు అరి దొర్న కెర్ల రచ్చనక తుమ్ నే విలువ దిలి రితి జయెదె.

3 జా సున్నతి కెరనుక ఉచర్తొ ఎత్తి మాన్సుక అచ్ కిచ్చొ రుజ్జు సంగితసి మెలె, యూదుల్చి ఆగ్గుల్చి ఎత్తి కోడు జో మాన్సు నిదాసుమ్ కెరుక అస్సె, కెరుక ఒప్పున అస్సె.

4 'యూదుల్చి ఆగ్గుల్ వాట్ అమక పున్సిమ్ దొర్న జయెదె, అమచి పాపుమ్ గెచ్చెదె' మెన కో ఉచర్తను జలె, తుమ్ క్రీస్తుక విరోదుమ్ జలి రితి జా ముల అస్సెన్. మెలె, జోచి దయ వాటు దొర్న జలి రచ్చనచి తెడి తెంతో ఎజ్జొ సీడ అస్సెన్.

5 అమ్ ఎక్కి ప్రబుచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తియ, అమచి పెట్టి దిలి జోచి అత్త తెన్, జొయ్య అమచి పాపుమ్ పుంచ అస్సె, చి జోచి పున్సిమ్చి రిసా దయిరిమ్ తెన్ రకితసుమ్.

6 క్రీస్తుచి తెడి తిలె, యూదుల్చి గుర్తుచి సున్నతికెరన తిలె లాబుమ్ నాయ్, నే కెరన్ నస్టుమ్ నాయ్. జా కెరంతిన్తె నే కెరంతిన్తె కిచ్చొ నాయ్. గని కిచ్చొ కామక జెతయ్ మెలె, ఎక్కి క్రీస్తుకయ్ సంజతిసి, చి ప్రేమ ఇండితినె జా నముకుమ్ దెకయెతిసి.

7 తుమ్ అగ్గెయ నముకుమ్తె ఇండితె తిలదు. ప్రబుచి దయ వాటుచి రచ్చనచి నత్తిమ్ తెన్ బెదితి రితి తుమ్ ఇండితినె కో అడ్డు కెర్ల?

8 జా సున్నతి కెరంతి ఆగ్గుల్చి రితి అప్పె ఉచర్తి కామ్ తుమ్క బుకార్తొ క్రీస్తు సికట్టిసి నెంజె.

9 జాగర్త, పాకుమ్తె ఇదిలిదిల్ పులయెత్తి పీట్ నీడ తిలె, ఒండి పాకుమ్ పుల గెచ్చెదె, గెద.

10 జలె, తుమ్క 'అంచి కంట వేర ఉచర్తి నాయ్' మెన, ప్రబుచి తెడి అంక దయిరిమ్. అస్సె, తుమ్క సిక్కు కెర్తొసా, జో కొన్సా జలెకి, జోచి పాపుమ్చి సిచ్చ జో వయెదె.

11 బాపుడ్లు, అచ్ అప్పెక 'యూదుల్చి గుర్తుచి సున్నతితె, యూదుల్ జతిన్తె రచ్చన' మెన సికట్టసా అచ్ జతయ్ జలె, కిచ్చొ జేవ్ అంక అల్లర్ కెర్తె? అచ్ అప్పెక దస్సి సికట్టయ్ జలె, 'యేసు నిలువతె మొద్దిసి అమచి పాపుమ్ గెచ్చయెత్తినక సాల్' మెన అచ్ సంగుక నెంజితి, చి జోవయింక నొప్పి దెతయ్ నాయ్.

12 జలె, తుమ్క సిక్కు కెర్తన జోవయింక జెచ్చి ఒండి కుటవన గార్ కెరంత, మెన అచ్ ఉచర్తెసి!

యేసుక సంజలన ప్రబుచి అత్తక ప్రేమతె ఇండుక

13 'ఆగ్గుల్చి ప్రమాసుమ్క గతి సేవ తెంతో విడ్డల్ జలి రితి ఇండుత్' మెన ప్రబు తుమ్క బుకార్తెన్, బాపుడ్లు. గని 'ఆగ్గుల్చి గతిమాన్సుల్ నెంజుమ్, చి అగ్గెక ఇస్టుమ్ అయెలి రితి ఇండుక జయెదె' మెన తుమ్ ఉచర నాయ్, గని ప్రబుచి ప్రేమ తెన్ తా, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో సేవ కెర్తె తా.

14 కిచ్చొక మెలె, దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గుల్ ఎత్తి ఎక్కి ఈంజ కోడుతె బెదితయ్. కేన్ కోడుతె మెలె,

* "తుమ్కయ్ తామ్ కెర్తి ప్రేమ కెరంతను గీ, పక్కయెచ్చొ తుమ్ తెర్తి ప్రేమ కెరంతయ్" మెన రెగిడ్డి కోడు.

15 గని తుమ్ కున్సిదుమ్ తెన్ తా ఎక్కిలోక ఎక్కిలో చప్ల చుట్టి రితి జతను జలె, తుమ్ ఎత్తిజన్ ఎక్కిలోచి అత్తి ఎక్కిలో అత్తక నాసునుమ్ నే జతి రితి జాగర్త తెన్ తా.

16 జలె, అచ్ కిచ్చొ సంగితసి మెలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తచి నెక్కిక ఇండ, తుమ్చి అగ్గెచి అసల్ జల్ల కెర్తి రితి ఇండుక పోన.

17 కిచ్చొక మెలె, అమ్ మాన్సుల్చి అగ్గెచి అసల్, దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తక విరోదుమ్ జతయ్, అస్సె, మాన్సుచి అగ్గెచి అసల్క జోచి అత్తచి ఇస్టుమ్క విరోదుమ్ జతయ్, చి రిసా జేవ్ దొన్సి యుద్దుమ్ రితి కెరంతిన్తె తుమ్ నెడిమి నీడ, తుమ్ ఇస్టుమ్ జలిసి జల్ల కెరుక నెతుర్పు.

18 గని తుమ్ దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తచి నెక్కిక ఇండతను జలె, దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గుల్ తెడిచ మాన్సుల్ నెంజెన్.

19 జలె, మాన్సుచి అగ్గెచి అసల్ రితి ఇండితినె ఇనచ తయెదె మెన కిచ్చొ కిచ్చొచి రిసా ఎత్తిజన్ చినుక జయెదె మెలె, లంజెకము, లంజెబుద్ది, అగ్గెచి అస ముద్దో నే కెరంతిసి,

20 బొమ్మల్క జొకర్తసి. అస్సెక్ కిచ్చొ మెలె, మెంగిర్తిసి, దోసుమ్ గల్ల కెర్తిసి, గుర్తుమ్ గల్ల వెనెతిసి, దస్సిచి. వడ్డో, విరోదుమ్, కొడ జాజవ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో గగ్గల్ జతిసి, గోసబుద్ది, కోపుమ్, గార్ అసల్, జల్లు జతిసి, ఎక్కిలో ఉచర్తిచి ఉప్పిరి అన్సెక్సొ నిస్సారుమ్ ఉచర్తిసి,

21 గోసల్ కెర్తిసి, మచ్చితిసి, 'సర్ల కెర్తనుమ్' మెన వెటూరుమ్ జతిసి, దస్సు కము. దనచ పోన. అచ్ అగ్గె తెంతో జాగర్త సంగిల్ రితి, అప్పె కి తుమ్క కిచ్చొ జాగర్త సంగితసి మెలె, దన కము కెర్తన జలె, దేముడుచి రాజిమ్తె జోవయింక కిచ్చొ వాట తయె నాయ్.

ప్రబుచి అత్తపలితుమ్ దెర్ల కము

22 గని, దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్త అమచి పెట్టి తిలె, కిచ్చొ పలితుమ్ దెరెదె మెలె, ప్రేమ, సంతోసుమ్, సేతుమ్, ఒగ్గల్ సేతుమ్, దయ దర్పుమ్, చెంగిల్ బుద్ది, నముకుమ్, ఓర్పువ జా మెత్తన తతిబుద్ది, దర్పుమ్ నిదాసుమ్ బుద్ది,

23 గవురుమ్ నే దెకన్తె అస్సె మాన్సుల్క మరియోద దెకితిసి, ముద్దో కెరంతిసి. ఇనచక కేన్ ఆగ్గు కి పోన మెన నాయ్.

24 అస్సె, క్రీస్తు జలొ యేసుక సంజా సొంత జల మాన్సుల్, జోవయించ అగ్గెచి పాపుమ్చి బుద్దిచి సొంత అసల్ క్రీస్తు మొద్ది నిలువతె గల ముల దా అస్సి.

25 దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్త తెన్ జీవ్ జా అస్సుమ్ జలె, జోచి అత్తనెక్కిక దస్సి ఇండుమ్.

26 దస్సి, అమచి పెట్టి కిచ్చొ గవురుమ్ ఉచరనుక పోన. ఎక్కిలోక ఎక్కిలో కోవల్ కెరపుక పోన, ఎక్కిలోచి ఉప్పిరి ఎక్కిలో గోనల్ జంక పోన.

6

ఎత్తిక చెంగిల్ కెర్తిచి

¹ బాపుడ్లు, తుమ్తె కేన్ మాన్సు కిచ్చి పాపుమ్తె దెర్లు సేడ అన్సె జలె, జో అన్సె బుద్ది జతి రితి, తుమ్ అత్తు వడ్డెలన జోవయింక బమ్మ నే కెర్తె బుద్ది తెన్ జోవయింక చెంగిల్ వాటు దెకవ. పడ్డె, తుమ్ సొంత పాపుమ్ నే సేడ్తి రితి, జాగర్త దెకన.

² ఎక్కిలోచ జాడ్లు అన్సెక్టో వయితి రితి, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో తోడు తా. దస్సి కెర్తె, ప్రేమచి రిసాచి క్రీస్తు దిలి *ముక్కిమ్ అగ్గు నెరవెర్పువ కెర్తె.

³ కిచ్చిక మెలె, కో జలెకు అరిచో జా తా, జోక జోయ్య నిసాన్లో మాన్సు మెన ఉచరంతయ గే, జోక జోయ్య మోసిమ్ కెరంతయ.

⁴ జాకయ, ఎత్తి మాన్సు జోవయింక సొంత కామ్ పరిచ్చ కెరన్సు, చి అన్సె మాన్సుల్చ కమెచి రిసా తిర్పు నే కెర్తె, సొంతయ కామ్ దెకన జాక 'చెంగిల్' గే 'గార్' గే చిననుక జయెదె, చి 'చెంగిల్' మెలె, జో సర్త జంక జయెదె.

⁵ కిచ్చిక మెలె, సొంత కామ్చి రిసా ఎత్తి మాన్సుక జోచి పూచి.

⁶ ప్రబుచి కోడు సంగితోసాక సికితన, జోక తిలిన్ ఎత్తితె సికడ్డనక చెంగిల్ వాటు దెక అన్సె.

⁷ తుమ్ మోసిమ్ కెరన నాయ. దేముడుక కొకడ్డి రితి కెర్తె జినుక నెంజె. కిచ్చిక మెలె, ఎత్తి మాన్సు కిచ్చి రగమ్ బి గలెదె గే, దస్సిచి పంటో లాయెదె.

⁸ సొంత ఆగేద ఆనల్ జప్పు కెరంతి రితి బి కో గలుల గే, జా దెర్తి పంటో కిచ్చి లాయిల మెలె, జోవయింక సొంత నానెనుమ్. గని, దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తుక చి బి కో గలుల గే, జా దెర్తి పంటో కిచ్చి లాయిల మెలె, పరలోకుమ్తె బెద కెయక తెయక చెంగిల్ జితిసి.

⁹ అన్సె, చెంగిల్ కమె కెరుక బద్దుకుమ్ జమ నాయ. కిచ్చిక మెలె, చెంగిల్ కమె కెరుక మదెన్ అమ్చి మెన్సు నే బగిలె, జా చెంగిల్ పంటో లాయుమ్దె.

¹⁰ జాకయ, కేన్ వాటు అయెలె, ఎత్తిజిన్ మాన్సుల్క చెంగిల్చి కెరుమ, తోడు కెర్తె తమ; ముక్కిమ్క, ప్రబుచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తిలి రిసా జోవయింక కుటుంబుమ్ జలనకయ.

సున్నతిచి రిసా బలవంతుమ్ కెర్తెసిచి రిసా

¹¹ కెర్తె వెల్లో అలవాట్లు తెన్ ఆవ్ సొంత అతు తెన్ తుమ్క రెగిడ్డసి గే చిన.

¹² 'యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి తుమ్ కెరన' మెన తుమ్క బలవంతుమ్ కెర్తెన కిచ్చిక దస్సి జతతి మెలె, జోచి గపురుమ్కయ కెర్తె. 'ఎక్కి క్రీస్తు సిలువతె మొర్తినెయి అమ్చి రచ్చున' మెన ఒప్పునెగిన, అన్సె మాన్సుల్ జోచి అల్లర్ కెరుల మెనయ బియ కెర, జోవ్ దస్సి కెర్తె.

¹³ పడ్డె, జోవ్ జా సున్నతి కెర్తెనయ కి యూదుల్చ ఆగ్గల్క నిదానుమ్ కెర్తె నాయ, గని 'జోవయింక కి అమ్మి మార్పువ కెర్తెమ్' మెన గపురుమ్ అననుక ఉచరయ, తుమ్క 'సున్నతి కెరంతు' మెన బలవంతుమ్ కెర్తె.

¹⁴ ఆవ్, జలె, ఎక్కిక పిట్టవ, కిచ్చి వేరచిచి ఉప్పిరి గపురుమ్ ఉచరనుక నెసి. ఎక్కి అమ్చో ప్రబు జలో క్రీస్తు సిలువతె మొర్తినెయి గపురుమ్ ఉచర్తెసి. జో మొర అంక పాపుమ్ తెంతో రచ్చించువ కెర్తె రిసా, ఈంజ లోకుమ్తె తిలిసి ఎత్తి అంక మొర్లి రితి జా అన్సె. ఆవ్ కి ఈంజ లోకుమ్తె తిలిసెకయ సిలువ గెలన అన్సె, చి అంచి ఉప్పిరి జా ఎత్తిక కిచ్చి సెక్తి నాయ, దస్సిచి అంక ఆన నాయ.

¹⁵ యూదుల్చి గుర్తుచి సున్నతి కెరన తిలి కి లాబుమ్ నాయ. నే కెరన తిలి కి నస్టుమ్ నాయ. కిచ్చి ముక్కిమ్ మెలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు తెన్ నోవర్ జెర్తిసి.

¹⁶ యేసుక నంపజా నిజుమ్చ ఇస్రాయేలులు జల దేముడు నిసాన్ల జోచయ మాన్సుల్క, జోచి అత్తుక జెర్తి జోచి అత్తు నే సెక్తిక ఇండిత మాన్సుల్కయ జో సేంతుమ్, కన్యారుమ్ దెకున్.

¹⁷ జలె, ఈంజ తగుచి రిసా అమ్మె తెంతో అన్సె కో అంక అల్లర్ కెర్తె నాయ. అంచి సత్తిమ్క రుజ్జు కావలె మెలె, యేసుచి నావ్చి రిసా ఆవ్ సైమల్ సేడ్ల ముచ్చల్ అంచి అగి అన్సె.

¹⁸ తుమ్చి అత్తు తెన్ ప్రబు జలో అమ్చో యేసుక్రీస్తుచి దయ తా తుమ్క తోడు తవుసు, బాపుడ్లు. ఆమేన్[†].

* 6:2 6:2 మత్తయి 22:37-40, మార్కు 12:28-31. † 6:18 6:18 తెద్దిలి

ఎపెసియుల్ క రెగిడ్లి ఉత్త్రుమ్ బారిక్ జలో పవులు ఎపెసు పట్టుమ్చ సంగుమ్చక రెగిడ్లి ఉత్త్రుమ్.

మొదోల్ కోడు

1 దేముడుచి నెలవచి రిసా క్రీస్తు రచ్చించుప కెర్తొసా జలో యేసుచి నుబుమ్ కబుర్ కామ్ కెర్తి రిసా, జో దిలి అదికారుమ్ తెన్ జోక బారికి జలో అచే పవులు, *ఎపెసు పట్టుమ్చక 'క్రీస్తు జలో యేసుక సంతజా, నుద్ది జా జోచయ్ మాన్సుల్ జా, జోచి తెడి తా నిదానుమ్ జలనక, రెగిడ్లి ఉత్త్రుమ్.

అగ్గె తెంతో దేముడు ఉచర్లి రచ్చున

2 అమ్క అబ్బొ జలో దేముడుచి ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ, సేంతుమ్, తుమ్చి ఉప్పిరి తవున్!

3 అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుక దేముడు జలో అబ్బొన్ జలో దేముడుక జెయ్యి! క్రీస్తుచి అత్తి జో అమ్క దయ కెర, †జోచి రాజుమ్తె అమ్క బెదవ, ఆత్మవరల్ ఎత్తి అమ్క జో దా అన్నె.

4 దన్నె, అమ్క, 'క్రీస్తుచి తెడి జోచి పరలోకుమ్చి నుద్ది జా అంచి మొక్కె పున్నుమ్ జతు' మెన, లోకుమ్ నే జెర్తితె అగ్గె తెంతో జో అమ్క నిసార్లన్.

5 అగ్గె తెంతో, జోచి ప్రేమక ఉచర, జోచి సొంత ఇస్టుమ్క, 'అంచొ పుత్త జలో యేసుక్రీస్తుచి తెడి జేదే కి అంచ పుత్తర్లు జవుల' మెన, అమ్క వరుమ్ దిలన్.

6 పూర్తి ప్రేమ జలో పుత్తన్చి అత్తి గవురుమ్ జలి జోచి ఎదివాల్ కిదయ అమ్చి ఉప్పిరి జో తిలన్; జోచి నాన్ గవురుమ్ జవున్!

7 జో యేసుయి సిలువతె జోచి లోయి గేడవ అమ్చి పాపుమ్ పుంచ, అమ్ కెర్ల పాపల్ చెమించుప కెర, అమ్క *నెతోవ గెల అన్నె;

8 జోచి ఎదివాల్ దయ అమ్చి ఉప్పిరి దేముడు అబ్బొసి తిలి రిసా అమ్క †నెతోవ గెల అన్నె.

9 ఎత్తి అర్దుమ్ చినుత బుద్ది తెన్ జో దేముడు అబ్బొసి అగ్గె తెంతో ఉచర్లిన్ మదెన్ గుట్టు తిలి రితి జా తిలి కి, అమ్ నూన్తి రితి, జో అప్ప బార్ కెర అన్నె.

10 మెలె, క్రీస్తు జలో రచ్చించుప కెర్తొసాక తెర్తవుక మెన, దేముడు ఉచర్ల దీనల్ బెర్తి కాలామ్క జెయిమ్ కెరిందె మెన జో అగ్గె తెంతో ఉచర్లిన్. కిచ్చొక క్రీస్తు జలో రచ్చించుప కెర్తొసాక జో తెర్తవుక తిలి మెలె, పరలోకుమ్తె తిలిన్ ఎత్తి. కి, బులోకుమ్తె తిలిన్ ఎత్తి. కి ఎత్తి కి జో క్రీస్తుచి తెడి ఎక్కి కట్టు జతి రితి బెదవుక.

11 జోచి సొంత ఇస్టుమ్క ఎత్తి జర్లు కెర్తొ దేముడు 'చెంగిల్' మెన కిచ్చొ ఉచర్తుమ్ గే, జా ఎత్తి కచితుమ్ జర్లు

జయెదె. 'జర్లు జవున్' మెన అమ్చి రిసా జో ఉచర్లిన్ కి జో క్రీస్తుచి అత్తి జర్లు జలి.

12 కిచ్చొ మెలె, జో దేముడుచి గవురుమ్ ఈంజ లోకుమ్తె డిస్పి రితి అమ్ ఇండుక మెన, క్రీస్తుక సంపజా జోవయిచి తెడి దయిర్మ్ జలనక అగ్గెయి తెంతో జోవయిచి నెలవ, అగ్గెయి తెంతో జా వరుమ్ దా అమ్క జొయ్యి నిసాన అన్నె.

13 నత్తిమ్ తిలి †కోడు, మెలె తుమ్ యూదుల్ నెంజెలన్ కి రచ్చించుప జతి వరుమ్ దొర్లు జతి నుబుమ్ కబుర్ తూమ్ కి నూన సంపజా అయిల్ రిసా, 'జా వరుమ్ దిలి రుజుక అంచ మాన్సుల్చి పెట్టి అంచి ఆత్మ దెయిందె' మెన దేముడు ప్రమానుమ్ కెర తిలి జోచి నుద్ది తిలి ఆత్మ తుమ్చి పెట్టి కి దా తుమ్క 'అంచయ్' మెన జోచి ముద్ద దా అన్నె.

14 అమ్ సంజలనక కి నెతోవ గెల అన్నె, చి పరలోకుమ్తె బెదితి వాట తుమ్క కచితుమ్ దొర్లు కెర అన్నె మెనయ్ జో ప్రమానుమ్ కెర్లిన్ పూర్తి జర్లు జతె ఎదక ఈంజ బజాన్ జయెదె. ఈంజ ఎత్తిచి రిసా జోచి గవురుమ్ డిసిదె.

పవులు ప్రార్థన కెర్లిన్

15 ఈంజ తుమ్క జోచి నుద్ది తిలి ఆత్మ దిలి వరుమ్చి రిసా, ప్రబు జలో యేసుచి ఉప్పిరి తుమ్ నముకుమ్ తిలి రిసా, వడ్డొ జోచయ్ జల మాన్సుల్ ఎత్తి జిన్క తుమ్ ప్రేమ కెర్తొన్చి రిసా అమ్ నూన్లి రిసా,

16 అచే ప్రార్థన కెర్తొ పొది తుమ్చి రిసా అమ్చొ దేముడుక అంచి సర్ల సంగుక ములి నాయ్.

17 తుమ్చి రిసా అచే కిచ్చొ ఆన జా ప్రార్థన కెర్తొన్ మెలె, అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుక దేముడు జలో, పరలోకుమ్చి ఉజ్జె జలో అబ్బొన్ జలో, గవురుమ్ తిలో దేముడు, తుమ్చి పెట్టి జోచి ఆత్మ తా కామ్ కెర కెర, జోక తుమ్ పూర్తి జాన్తి రితి తుమ్క బుద్ది గ్యానుమ్ దెవును, దొర్లు జలిన్ దెకవును.

18 తుమ్చ ఆత్మ అంకివో దన్నె చెంగిల్ దెకిత్ రితి జలె, తుమ్ *కిచ్చొ దయిర్మ్ జతి రితి జో తుమ్క నిసాన, దేముడుక సంజలన తెన్ 'తుమ్క దెయిందె' మెన జో ప్రమానుమ్ కెర్లి పరలోకుమ్చి ఎదివాల్ సామ్మారుమ్ వాట కిసిచి గే, కెర్లి విలువచి గే,

19 వడ్డొ, అమ్ సంజలనచి పెట్టి జోచి కామ్ కెర్తి ఆత్మనెక్తి కెర్లి నెక్తి గే, జా ఎత్తి తుమ్ సీకితె, జయ్యి అంచి ఆన.

యేసుక దేముడు అబ్బొసి అదికారుమ్ దిలిన్

20 క్రీస్తుతయ్ జోచి జా ఎదివాల్ నెక్తి తిలిన్ ముక్కిమ్క కత్తె నెరవెర్లుప కెర్లన్. జోచి నెక్తిచి రిసాచి జా కామ్ ఎత్తి కిసి ముక్కిమ్క జెయిమ్ కెర్లన్ మెలె, క్రీస్తుక అన్నె జయిందె ఉట్టు, పరలోకుమ్తె కడ నా, ఒత్త జోచి సొంత ఉజల్ పక్కయ్ గవురుమ్ తెన్ వెనవాన అన్నె.

21 ఒత్త జోక అబ్బొసి కెర్లి గవురుమ్ దిలన్ మెలె, †కిచ్చొ అదికారుమ్ తిలిన్ ఎత్తిచి ఉప్పిరి, ఎత్తి †అదికారుల్చి

* 1:11:1 బయిల్ తోలి రెగిడ్లి సంగుమ్ పుత్తకతె ఈంజ కోడుతె ఎపెసు పట్టుమ్తెచి కోడు తయ్ నాయ్. † 1:11:1 'క్రీస్తు' మెలె 'తెర్తయిందె' మెన పూర్లుమ్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు యూదుల్ కెంగిల్ దొర్లు జలో రచ్చించుప కెర్తొసా. ‡ 1:3:1:3 పరలోకుమ్తె అమ్క బెదితి కోడు, ఈంజ. § 1:6:1:6

అమ్క ఎడ్లర్ పున్నుమ్ నెంజెలి కి జోచి ఎదివాల్ దయ, ఆరి, అమ్క దిలన్; * 1:7:1:7 నెంజెలి 'విడ్డల్ కెర అన్నె', నెంజెలి 'రచ్చించుప కెర అన్నె'. † 1:8:1:8 నెంజెలి 'విడ్డల్ కెర అన్నె', నెంజెలి 'రచ్చించుప కెర అన్నె'. ‡ 1:13:1:13 నెంజెలి 'కబుర్'. § 1:14:1:14 7 నెంజెలి 'విడ్డల్ కోడు దెక. * 1:18:1:18 రోమయలు 8:18-25, కొల్స్సయిల్ 1:5 దెక. † 1:21:1:21 జేదే పాదురె ఈంజేదె చెత్తర్ కోడె ఎత్తి సంగుమ్ నుట్టు దూతల్, బూతల్ ఆత్మల్ గట్టక సంగుల. ‡ 1:21:1:21 జేదే పాదురె ఈంజేదె చెత్తర్ కోడె ఎత్తి సంగుమ్ నుట్టు దూతల్, బూతల్ ఆత్మల్ గట్టక సంగుల. § 1:21:1:21 జేదే పాదురె ఈంజేదె చెత్తర్ కోడె ఎత్తి సంగుమ్ నుట్టు దూతల్, బూతల్ ఆత్మల్ గట్టక సంగుల. * 1:21:1:21 జేదే పాదురె ఈంజేదె చెత్తర్ కోడె ఎత్తి సంగుమ్ నుట్టు దూతల్, బూతల్ ఆత్మల్ గట్టక సంగుల.

ఉప్పిరి, కిన్కివోచి ఉప్పిరి, *ఏలువ కెర్రి ఎత్తి సెక్కి అదికారుమ్ తిలసచి ఉప్పిరి, జేద మారులోకుమచ జలెకి, కేన లోకుమచ జలెకి, కిచ్చ నావ తిలిసి నే పిట్ట ఎత్తిచి ఉప్పిరి, ఈంజ ఉగుమతె జర్గు జతిన్చి ఉప్పిరి కి, జెతి ఉగుమతె జర్గు జతిన్చి ఉప్పిరి కి, జోక అబ్బిసి ఎత్తిచి ఉప్పిరి వెల్లో కెర అన్న.

22 జెర్మయలి ఎత్తి క్రిస్తుచి చట్ట అబ్బిసి తియ, నంబజలసక కిచ్చ కామచి రిసా జలి కి, క్రిస్తు బోడి జతి రితి జో కెర అన్న.

23 నంబజలస మొత్తుమక 'క్రిస్తుచి ఆగ్' మెనుక జయెదె. జోచి ఆగ్ పూర్తి జంక ఎత్తి పూర్తి కెర్తొనా జొయ్య.

2

దేముడుచి దయకయ్ క్రిస్తు తెన్ ఏలువ కెర్రిసి

1 తుమ్ కెర్ల తప్పుల్ పావల్చి రిసా తుమ్ మొర తతికయ్, తుమ్క జో, క్రిస్తు తెన్ జిమ్ కెర దిలన్.

2 అగ్ పాపుమ్ ఇండితె తా, ఈంజ లోకుమచి బుద్దిచ, ఈంజ ఉగుమచ కమొతె తుమ్ గెతె తిలదు. పాడె జల ఆత్మల్ బూతల్ గట్ట ఎత్తిక ఏలువ కెర్ల నయతాన్చి చట్టి గెతె తిలదు. దేముడుచి కోడు కెరుక నెనత ఎత్తిజన్చి పెట్టి జో నయతాన్చి ఆత్మ జోపయిచి కామ్ కెర్లయ్.

3 దేముడుచి కోడు కెరుక నెనత ఎత్తిజన్చి రితి అమ్ కి అగ్ మొర తా, పాపుమ్చ అసల్ జెతె తా, అమ్చి ఆగ్చి అసల్, అమ్చ సొంత వేర వేర బుద్దుల్చ అసల్ రితి ఇండితె తిలమచి రిసా, లోకుమచ మూలుమమ్ ఎత్తిజన్చి కిసి సొంత సెక్కి దేముడు దెతి సిచ్చతె గెతి జెర్మన్ తెన్ అన్సి గే, అమ్ కి దన్న తిలమ్.

4 గని, దేముడు ఎదివాల్ కన్యారుమ్ దెకితోసాచి రిసా, జోచి ఎదివాల్ ప్రేమ అమ్చి ఉప్పిరి తియ,

5 అమ్ కెర్ల పావల్చి రిసా, అమ్ ఆత్మక మొర్లన జలెకి, క్రిస్తు అన్నె జిల్చి తెన్ అమ్క జయెడ్లన్. పూర్తి జోచి దయచి రిసా తుమ్ *రచ్చించువ జలదు.

6 జలె, దేముడు అబ్బిసి క్రిస్తు యేసుక జయెడ్లన్ తెన్ అమ్క జయెడ్ల, జోచి పరలోకుమచి రాజిమతె కిసి వెగడ ఒత్త వెనడ్లన్. అమ్ జోచయ్ జలి రిసా, అమ్క కి జా రాజిమతె వెగడ, అమ్క కి ఒత్త వెనడ్లి రితి కెర అన్న. మెలె, అమ్ కి జో తెన్ జోచి రాజిమతె ఏలువ కెర్లయ్.

7 జో దేముడు కిచ్చక అమ్క దన్న దయ కెర అన్న మెలె, యేసుక్రిస్తు కెర్రి ఎత్తి తెన్ జో అమ్క ఎదివాటు దయ కెర్రిసి. వడ్డె జెత ఉగల్తె పలితుమ్ దెర, జోపయిచి దయ కెర్రి మెచ్చచి గే రుజ్జు దెకయెదె. జోచి దయ కెర్రి గే కో మెనుక నెతిర్రి.

8 ముక్కిమక కిచ్చ అర్దుమ్ తుమ్ కెరన మెలె, తుమ్ నయతాన్చి రాజిమ్ తెంతో రచ్చించువ జలిసి తుమ్ కిచ్చి కెర్లన్చి రిసాచి నెంజె; పూర్తి దేముడుచి దయచి రిసాచి కామ్ జా. వడ్డె, జో దయ కెర్రిన్ తుమ్ నంబజా నజన్తికయ్, తుమ్క దొర్లు జలి.

9 కేన్ మాన్సు కెర్ల కిచ్చి కమొచి సెక్కి జో మాన్సు రచ్చించువ జంక నెత్త నెంజెలి, జోపయిచ సొంత కమొచి

సెక్కి రచ్చించువ జంక జతి జలి, మాన్సుల్ పులుక జతి. గని జోపయిచి సొంత సెక్కి కో నెతిర్రి, చి పులుక నెంజె.

10 అమ్ ఆత్మక జలిసి జొయ్య అమ్క నొవర్ జెర్మయలిసి. యేసుక్రిస్తుచి అత్తి దేముడు ఆత్మక అమ్క కిచ్చక నొవర్ జెర్మయల్ మెలె, అమ్క 'సత్తిమ్ ఇండుతు' మెన, జో అగ్ తెంతో ఉచర్ల కమొ అమ్ నిదానుమ్ కెరుకయ్ మెనయ్ దన్న కెర్ల.

యూదుల్ నెంజెలన అప్పె పాసి జా అన్సి

11 జాకయ్, తుమ్ వచ్చ నాయ్. కిచ్చి మెలె, ఆగ్క దెకితె తుమ్ యూదుల్ నెంజెలన జన్న. తుమ్ యూదుల్ నెంజెలనక యూదుల్ తిలన అగ్, 'దేముడు దిలి అమ్చి గుర్తుచి సున్నతి కెరంతి నాయ్, చి ఆత్మక సుద్ది జతి నాయ్' మెన, రితి ఆగ్ మాన్సులి కెర్రి జా గుర్తు కెర్లు నాయ్ చి రిసా తుమ్క నిన్కారుమ్ దెకితె తిల.

12 జలి, తుమ్ కిచ్చి వచ్చ నాయ్. మెలె, జా పొది క్రిస్తుక దూరి తిలదు, వడ్డె 'అమ్చి ఇస్రాయేల్చ ప్రజెల్' మెలి దేముడుచి రాజిమతె తుమ్ బెదుక నెంజెలిసి, అన్నె, జో దేముడు ప్రమానుమ్ కెర్ల తెదెడచ నే పెట్ట సరిగచి కోడచ వరల్తె తుమ్క వాట తిలి నాయ్, చి జోచి రచ్చన తుమ్క నే దొర్లు జలి రిసా, ఈంజ లోకుమతె దేముడు నెంజెలన జా తిల.

13 గని అప్పె, యేసుక్రిస్తు ఈంజ లోకుమచ చి పాపుమ్ వయ్ జోచి లోయ సువ దా జా పాపుమ్ పుంచెలిన్చి రిసా, తుమ్ అగ్ జోపయిచ దూరి తిలనక దేముడుక జో యేసు పాసి కెర అన్న.

యూదుల్క యూదుల్ నెంజెలనక కి ఎక్కి రాజిమతె బెదయ్లిసి

14 'అమ్ యూదులి' మెన, 'తుమ్ యూదుల్ నెంజెలన' మెన, అమ్ యూదుల్చి దేముడుచి గుడితె అమ్క తుమ్క *అడ్డు కెర్రి ఆగ్గల్ తయెదె. జలి, క్రిస్తుయ మొర అమ్ దొన్ని జట్టుచక మదెనె జా అమ్క దొర్లు జలి సేంతుమ్ జొయ్య జా, అమ్క తుమ్క అడ్డు తిలి విరోదుమ్ జొయ్య నెడచ అన్న. జలి, జో దన్న సేంతుమ్ కెరవ, అమ్ తుమ్ ఎక్కి జట్టుచ జతి రితి కెర అన్న.

15 కిసి మెలె, పూర్దుమచ ఆగ్గల్క ఆడల్క నంబ కెర్రి రితి పొన, అప్పె తెంతో కామ్క నెంజెలి, అగ్ దొన్ని జట్టు జలి అమ్ మాన్సుల్క సేంతుమ్ కెరయ్లి రితి, 'అంచ తెడి ఎక్కి జట్టు జతు' మెన, ఈంజ లోకుమచ చి పాపుమ్ జొయ్య జోచి అగ్ వయన, అగ్గితుమ్ జలన్.

16 'జేదె దొన్ని జట్టు తెంతోచ మాన్సుల్ అంక నంబజా ఎక్కి ఆగ్ జతి రితి దేముడు అబ్బి తెన్ అన్న బెదయ్ జతు' మెన యేసు సిలువతె మొర్లి కామ్ తెన్ అమ్చి తుమ్చి అగ్గెచి విరోదుమ్ గెచ్చవ గెలన్.

17 అన్న, తుమ్ దేముడుక దూరి తిలనక కి, దేముడుక పాసి రిత జలి అమ్ యూదుల్క కి, జో సేంతుమ్ దెతిన్చి రిసా బోదన కెరుక కి అయలన్.

18 మెలె, యేసుచి అత్తి తుమ్క కి అమ్క కి జోచి అబ్బిన్చి ఎక్కి ఆత్మ దొర్లు జా అన్నచి రిసా, తుమ్ కి అమ్ కి దేముడు అబ్బిన్ తెన్ బెద ఎక్కి జట్టు జంక వాల్ అయలి.

* 2:5 2:5 నెంజెలి, పాపుమ్ తెంతో, తుమ్చి పాపుమ్చి రిసాచి సిచ్చ తెంతో, ఆత్మమొర్లు తెంతో. † 2:6 2:6 ఆకర్క పరలోకుమతె జోపయిచెన్ ఏలువ కెర్లయెదె. పరలోకుమ్ జోపయిచి ఆత్మరాజిమ్, చి జా రాజిమతె అమ్ బెదయ్ జలి రితి జా బెద అన్నయ్, చి అప్పె తెంతో కి జోపయిచెన్ ఏలువ కెరుక దెర అన్నయ్ మెనుక జయెదె. దీనయ్లిసి 5:10, 20:6 కి దెక. ‡ 2:14 2:14 యూదుల్చి దేముడుచి గుడితె నిజమ్ దన్న అడ్డు కెర్రి కలి తిలి.

19 జలె, ఈంజ ఎత్తిచి రిసా తుమ్ అప్పె వేర మాన్సుల్ నెంజున్. తుమ్ కి దేముడుచి గేరెతె బెద, అమ్ నంపజలన్ తెన్ జోపయ్ మాన్సుల్ జా, తుమ్ కి దేముడుచి రాజుమచ జా అన్సున్.

20 జోచి గేరెక పుదాది కిచ్చొ జెయదె మెలె, సుబుమ్ కబుర్ నంగిత జోప బారికుల్, చి జోచి అత్తుసెక్తిక జోప కబుర్లు నంగితన. జా కెర ఎత్తిక బోడిపత్తుర్ కొన్సొ మెలె, యేసుక్రీస్తు.

21 జా గేరు మొత్తుమ్ జోచి సెక్తిక బెద, ప్రబు తెన్ టీద, దేముడుచి సుద్ది తిలి గుడి జతి రితి వడ్డితయ్.

22 దేముడు జతి జా దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు గుడి జతినెత తుమ్ కి క్రీస్తుచి తెడి తా వాటల్ జా బెద బందుక అన్సున్.

3

యూదుల్ నెంజలనతె సుబుమ్ కబుర్ సూనపుక ప్రబు పవులుక తెర్తయేలిన

1 జలె, తుమ్ యూదుల్ నెంజలనకయ్ సుబుమ్ కబుర్ అవ్ సూనపుక మెన యేసుక్రీస్తు అంక తెర్తయేల్. తుమ్క సూనయేల్ రిసా, అంక, అమ్చ యూదుల్ జోలి కెరన అన్సి.

2 తుమ్కయ్ 'సుబుమ్ కబుర్ సూన నంపజా అంచి అత్తుగేరెత జేవ్ కి బెదుత్' మెనయ్. దేముడు జోచి దయచి రిసా అంచి అత్తి జా సుబుమ్ కబుర్ సూనయేతి కామ్ సార్ప కెర్తినచి రిసా తుమ్ సూన అన్సున్.

3 పడ్డొ, జోచి జా గుట్టు జా తిలిసి ప్రబు సొంతయ్ అంక †దెకయేలన్ మెన కి, సూన అన్సున్. ‡ఈంజ గుట్టుచి రిసా ఇదిల్ కొట్టు నంగ ఈంజ ఉత్తుమతె అగ్గె రెర్ల అన్సి.

4 ఈంజ తుమ్ నదు కెర్లె, క్రీస్తుచి గుట్టు తిలిసిచి రిసా అవ్ జాన్సి తుమ్ అర్దుమ్ కెరంతె.

5 జా గుట్టు, జలె, అగ్గెచ ఉగల్తె ఈంజ లోకుమచ మాన్సుల్క జాన్తి నాయ్. గని జోచి సుద్ది తిలి అత్ తెన్ దేముడుచి సుద్ది జల కబుర్లు నంగితనక, జోచి రిసాచ బారికుల్క, క్రీస్తు జా గుట్టు అప్పె జానవ అన్సి.

6 జా గుట్టు కిచ్చొ మెలె, క్రీస్తుక నంపజల యూదుల్ నెంజలన కి అమ్చి తెన్ దేముడు దెతి రయన వాట నజనితి వాట అయేలన్. సుబుమ్ కబుర్ సూనయేతి తెంతొ, జేవ్ కి క్రీస్తుక నంపజా దేముడుచ పుత్తర్లు జా క్రీస్తుచి కిఆగ్ జతినెత బెద, క్రీస్తు జలొ యేసుచి తెడి జేవ్ తిలి రిసా, దేముడు ప్రమానుమ్ కెర్లెన్ ఎత్తితె జోపయింక కి వాట దొర్లు జా అన్సి.

7 అంచి పెట్టి కమ్మ కెర్లె జోచి అత్తుసెక్తిచి రిసా, దేముడు అంక దిలి జోచి దయక వరుమ్చి రిసా అవ్ ఈంజయ్ సుబుమ్ కబుర్ సూనయేత్ సేవ కెర్తొసా జలయ్.

8 జోచయ్ జల మాన్సుల్ మొత్తుమతె తొక్కి, విలువచచి కంట అవ్ అన్సి తొక్కి, విలువచ జలెకి, జోచి దయక జో అంకయ్ దిలన్. క్రీస్తుతె దొర్లు జతి పరలోకుమచ సాహ్యురుమ్ కెర్లె గే, కేన్ మాన్సు పూర్తి అర్దుమ్ జంక నెతిర్లె కి, తుమ్ యూదుల్ నెంజలనక అవ్ బోదన కెరయ్ మెనయ్, జో అంక నిసాన్సన్.

9 అన్సి, తుమ్ యూదుల్ నెంజలనక కి జో రచ్చన దొర్లు కెర్లెన్చి రిసాచి ఎత్తి జెర్తయేల్ దేముడు అగ్గెచ ఉగల్తె లుంకడ్లి గుట్టు ఈంజ లోకుమ్ ఎత్తిచ అర్దుమ్ కెరంతి రితి అవ్ సూనపుక నిసాన్సన్.

10 కేన్ లోకుమచ *అత్తుల్ దూతల్ బూతల్, ఎత్తి కి, యేసుప్రబుక నంపజలన్ బెదిలిసి మొత్తుమ్క దెకిలె, దేముడుచి ఎదివాల్ నత్తిమ్ కెర్లె గే, కీసి నెరవెర్లున జతయ్ గే, చినుతు మెనయ్, జోయ్య అంక ఈంజ కామ్ దా అన్సి.

11 తుమ్ యూదుల్ నెంజల నంపజలన కి జోచి అత్తుగేరెత బెదితినక 'జర్లు కెరిందె' మెన దేముడు అగ్గెయ్ తెంతొ ఉచర్లెన్ అమ్చొ ప్రబు జలొ యేసుక్రీస్తుచి అత్తి †జర్లు కెర్లె.

12 'ఈంజొ' యేసుక్రీస్తు అమ్చి పాపుమ్ గెచ్చయేతి అర్చితుమ్ జలి రిసా, అమ్ జోక నంపజలి రిసా, లాజ్ నెంజతె దేముడుతె గెచ్చుమదె' మెన అమ్క పూర్తి దయిరిమ్ అన్సి.

13 జాకయ్, తుమ్క అవ్ సుబుమ్ కబుర్ సూనయేలి రిసా అవ్ అప్పె జేలి జా సైమల్ సెడ్డిన్చి రిసా తుమ్ బమ్మ జా అన్సానుమ్ జా నాయ్. తుమ్ యూదుల్ నెంజలనకయ్ 'చెంగిల్ జతు' మెనయ్ ఇన్ జలయ్. జాకయ్ తుమ్ సర్ల తెన్ తా.

పవులు ప్రార్థన కెర్లెన్

14 జలె, పరలోకుమతె కి బూలోకుమతె కి కేన్ కుటుంబుమచ జలెకి, దేముడు అబ్బొన్చి రిసాయి జేవ్ ఎత్తిక నావ్ అన్సి.

15 ముగల్ తిక జోపయింక అవ్ కిచ్చొ మెన ప్రార్థన కెర్లెన్ మెలె,

16 జోచి †ఎదివాల్ నత్తిమ్క, తుమ్చ అత్తుల్తె జోచి అత్తు తా, తుమ్క పూర్తి డిట్టుమ్ కెర్లు మెన,

17 అన్సి, తుమ్చి నమ్మకుమ్ తెన్ చి జోచి అత్తు తెన్ తుమ్చి పెట్టి క్రీస్తు జప్తున్ మెన, అవ్ ప్రార్థన కెర్లెన్. దస్సి, జోచి ప్రేమతె చెర్లె గలిల్ రితి జస్సె, జోచి ప్రేమతె తుమ్ డిట్టుమ్ జస్సె,

18 చి ప్రబుచొ సుద్ది జలన ఎత్తిజన్ తెన్ తుమ్క కిచ్చొ సెక్తి జెయదె మెలె, జోచి ప్రేమ కెర్లె రూందు కెర్లె దిగు గే, తుమ్క అర్దుమ్ జెయదె.

19 జలె కో జానుక నెతిరి క్రీస్తుచి ఎదివాల్ ప్రేమ తుమ్ జాన్తె, చి దేముడు తుమ్చి పెట్టి బెర, తుమ్క పూర్తి కెరిదె. జయ్య ఎత్తి అంచి ఆన.

20 అప్పె, జలె, అమ్చొ దేముడుక ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ గప్పురుమ్ కలుగు జప్పున్! అమ్ నజీల్ కంట, అమ్ ఉచర్లె కంట, ఒగ్గర్ చెంగిల్ కెరయ్ తెరితోసా జో. కీసి మెలె, జోపయించి అత్తుసెక్తి అమ్చి పెట్టి కామ్ కెర కెరయ్ అమ్క చెంగిల్ కెరిదె!

21 జాక, ఉగుమ్చి ఉప్పెరి ఉగుమ్క, కెయింక తెయింక నే పెట్టి, కిక్రీస్తు జలొ యేసుతె, చి జోచి ఆగ్ జల జోక నంపజలన మొత్తుమ్ ఇందితినెత దేముడుచి గప్పురుమ్ డిస్సి తప్పున్! అమేన్.

* 3:1 3:1 రోమ్ పట్టుమతె జో జేలి జా తిలి పాది ఈంజ ఉత్తుమ్ పవులు రెగిడ్లె, మెన ఒగ్గర్జన్ ఉచర్లె. బారికుల్ 28:16, 30, 31 దెక. కైసరియతె కి జేలి జా తిలొ; బారికుల్ 23:25, పిల్లిపత్తి కి; బారికుల్ 16:23, చి యెరూసలేమ్తె కి; బారికుల్ 21:33 జేలి జా తిలొ. ఎవెస్తె కి మెన సగుమ్జన్ ఉచర్లె, గని రుక్కు నాయ్. పిల్లిపత్తి చి యెరూసలేమ్తె జేలి జేలిన్ తొక్కి దీనచేదె. † 3:3 3:3 బారికుల్ 9:3-6, 15, గంటియల్ 2:9 దెక. ‡ 3:3 3:3 1:9, 10 చి 2:11-22 దెక. § 3:6 3:6 రోమ్యల్ 12:4, 5, కొరింథి 1 నంబర్ ఉత్తుమ్ 12 అద్యయమ్, ముక్కిమక 12:12, చి ఎవెస్ 1:23 దెక. * 3:10 3:10 నెంజలె, 'అదికారుమ్ తిలన, అదికారుల్ ఎత్తి కి'. ఇన్సి 'అదికారుమ్ తిలన', 'అదికారుల్' మెలె, అత్తుల్ దూతల్ బూతల్చి అర్దుమ్ కెరనుక జెయదె. 1:21 దెక చి 1:21 చి ఎట్టొచి కోడు దెక. † 3:11 3:11 మెలె, యేసు అమ్చి పాపుమ్ పయ గెచ్చన జేమ్ జా జోపయించి అత్తు దొర్లు కెర్లెన్ తెన్సి జర్లు కెర్లె. ‡ 3:16 3:16 నెంజలె 'ఎదివాల్ సాహ్యురుమ్క'. § 3:21 3:21 1:1 చి ఎట్టొచి కోడు దెక.

26 తుమ్ కోపుమ్ జంక జలె, పాపుమ్ జతి రితి నెరవెర్పువ కెర నాయ్. కోపుమ్ జలె, పొద్దు నే గెతె సేంతుమ్ జా,

27 నెంజెలె తుమ్చి కోపుమ్ నెరవెర్పువ కెర తుమ్క పాపుమ్ కెరయ్తి రితి నయ్తానుక వాట్ దా తస్స, పోన.

28 అగ్గి చొర్తి తిలన అప్పై తెంతో చొర్తు నాయ్, గని బాద సేడ్తనక తోడు నెంజలనక తోడు దెతి రిసా, జోచ అత్తొ సత్తిమ్ కమొ కెర కెర, మాములుమ్ కామ్ కెర కెర జయ్ కతు.

29 తుమ్ లట్టబ్బిన్తె కిచ్చొ గర్బి బెదవ నాయ్, గని కిచ్చొ కామ్ తిలె, ఒత్త చొంగిల్ కామ్క జెతిసి కిచ్చొ జలె జయ్యి లట్టబ, చితుమ్ లట్టబ్బిన్ సూనతనత బుద్ది పలితుమ్ దెరెదె.

30 పడ్డొ 'సయ్తాన్చి రాజమ్ తెంతో తుమ్క ఆవ్ నెత్తొవ గెలిసి కచితుమ్ జెయ్చి జయ్దె' మెన జా రుజ్జుక దేముడు తుమ్చి పెట్టి జోచి నుద్ది తిలి అత్తొ దా జోవయిచి ముద్ద దా అస్సె. జాకయ్, జా ఆరి తిలి రితి దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తొక దుకుమ్ కెర నాయ్.

31 పెట్టి విస్సుమ్ తతిసి, కోపుమ్ దెకయ్తిసి, కోపుమ్ దెరన్తిసి, గగ్గెల్, దూనెనల్, కున్సిదుమ్ ఎత్తి తుమ్క దూరి కెర.

32 చి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో మెత్తన తా, కన్యారుమ్ దెక, యేసుక్రీస్తుచి అత్తి దేముడు అబ్బొసి తుమ్క కీసి చెమించువ కెర అస్సె గే, తుమ్ కి దస్సి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో చెమించువ కెర.

5

ప్రబుచి ప్రేమతె తుమ్ ఇండ

1 దేముడుచ ప్రేమ తిల బోదల్ తుమ్ అప్పై జలె రిసా, జో కీసి కెర్తయ్ గే దెక, తుమ్ కి దస్సి కెర,

2 చి క్రీస్తు కీసి అమ్క ప్రేమ తా దేముడు అబ్బొన్క దెతి దొర్కు జలె చెంగిల్ వానన తిలి అర్బితుమ్ జా, అమ్చి పాపుమ్ పుంచెతి రిసా జోచి నెంత జీవ్ దా మొర గెలన్ గే, తుమ్ కి దస్సి ప్రేమతె ఇండ.

3 లంజెకమొచి రిసాచ కొడొ జలెకు, లంజెబుద్దిచి రిసాచ కొడొ జలెకు, అన్నె మాన్సుల్చి అస్సెక ఆన జత కమొచి రిసాచ కొడొ జలెకు తుమ్ లట్టబా కి నాయ్. దనచచి రిసా ప్రబుచ నుద్ది జల మాన్సుల్ లట్టబుక కి బెదె నాయ్.

4 తుమ్ లట్టబ్బిన్తె వెట్కారుమ్చ కొడొ పోన, కామ్క నెంజత కొడొ పోన, వెర్రి కొడొ పోన; దనచ నూటి నాయ్. దనచ ఎత్తి పోన, గని దేముడు కెర్లి దయచి రిసా జోక తుమ్చి నర్త సంగిత కొడొయ్ లట్టబ.

5 కేన్ కోడు ఏక్ తుమ్ కచితుమ్ దెరన మెలె, కేన్ లంజె ఇండితోసా, లంజెబుద్ది నెక్తొసా, అన్నె మాన్సుల్చి అస్సిచి అనక జతోసా కో జలెకు, జోవయిచి అన జోవయింక దేముడు రితి జా, దేముడుక 'జో అమ్క నాయ్' మెలి రితి విరోదుమ్ కెర్లి రితి జతయ్, గో; కో దన బుద్దివోచ జలె, క్రీస్తుచి దేముడు అబ్బొన్చి రాజమ్తె జోవయింక కేన్ వాట కి దొర్కు జయ్ నాయ్.

ఉజ్జిడ్బుద్దితె తుమ్ ఇండ

6 కామ్క నెంజత కొడొ లట్టబ దన పాపుమ్ కమొచి రిసా కో తుమ్క మోసిమ్ కెర్లి రితి తుమ్ దెర్కు సేడ నాయ్. దన పాపల్చి రిసా జోచి నే సూనత మాన్సుల్క దేముడు జోచి కోపుమ్చి సిచ్చ దెయెదె.

7 జాకయ్ దన కమొతె తుమ్ బెదె నాయ్.

8 కిచ్చొక మెలె, తుమ్ అగ్గె అందర్బుద్దితె ఇండిలదు, గని అప్పై ప్రబుచి తెడి ఉజ్జిడ్ జా అస్సెన్. ఉజ్జిడ్చ బోదల్ రితి ఇండ.

9 కిచ్చొక మెలె, ఉజ్జిడ్చి పలితుమ్ దెర్రిసి కిచ్చొతె చినుక జయెదె మెలె, చెంగిల్ తిలిన్ ఎత్తితె, పొరపాట్ నెంతె తిలిన్ ఎత్తితె, సత్తిమ్ తిలిన్ ఎత్తితె.

10 పడ్డొ, కిచ్చొ ఎత్తిక చెంగిల్ మెన ప్రబు మెనెదె గే, తుమ్ అజ్జ కెరన.

11 అందర్బుద్దిచ కమొతె తుమ్ ఎర్గెర బెదె నాయ్. దస్సు కమొ కిచ్చొ చెంగిల్ పలితుమ్ దెర్రి నాయ్. అన్నె మాన్సుల్ దస్సుచతె దెర్కు నే సేడ్తి రితి, ఉజ్జిడ్చి పాసిక దస్సు కమొ అన, జోవయింక 'పాపుమ్చ' మెన రుజ్జుల్ దెకన.

12 జేవ్ మాన్సుల్ గుట్టు తెన్ కెర్తె కమొచి రిసా సంగుక కి లాజా.

13 గని, కిచ్చొ జలెకు అందర్ తిలిన్ ఉజ్జిడ్క పాసి అయ్లె, జాక 'జా పాపుమ్చి' మెన, రుజ్జు డీస్తయ్. కిచ్చొక మెలె, జా ఉజ్జిడ్ ఒత్తయ్ దెకయ్ జా దెకయ్తయ్.

14 అమ్ ఒప్పన్తి కొడు ఏక్ ఇన్నె బెదితయ్. కేన్ కోడు మెలె,

"ఓ నిజతోసా, తెలివి జా ఉట్టు!

మొర తిలోసా, జీవ్ జా ఉట్టు,

చి క్రీస్తు తుక జోచి ఉజ్జిడ్ దెకయెదె"

మెలిన్.

15 తుమ్ కీసి ఇండితె గే చెంగిల్ ఉచర, జాగర్ తెన్ తా. బుద్ది నెంజలనచి రితి తుమ్ ఇండ నాయ్, గని చెంగిల్ బుద్దితె ఇండ.

16 కిచ్చొ కిచ్చొ చెంగిల కమొ కెరక వాట్ అయ్లె, తెలివి తెన్, జా వాట్ అడ్డు నే కెర్లి రితి, నే పిట్టయ్తె, చెంగిల్ పలితుమ్ దెర్రి రితి జేవ్ కమొ తుమ్ కెర. కిచ్చొక మెలె, ఈంజ కాలమ్ ఒగ్గెర పాపుమ్చి, చి చెంగిల కమొక కెర్లి సమయమ్ తయెదె గే, నేనుమ్.

17 జాకయ్, బుద్ది నేన్ల మాన్సుల్ రిత తుమ్ జా నాయ్, గని కిచ్చొ బుద్ది తుమ్ ఇండుక ప్రబుచి ఇస్టుమ్ అస్సె గే, తుమ్ అర్దుమ్ కెరన.

18 తుమ్ సూరు పియ మచ్చ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జా చెంగిల్చిక పాడ్ కెర సానెనుమ్ కెర్రిసి. గని దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తొ తుమ్చి పెట్టి వేర జతయ్.

19 ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో ప్రబుచి గపురుమ్ సంగిత కిచ్చొ కిచ్చొ రగల్ గనుమ్లు గాయతె తా. జేవ్ గనుమ్లుతె కిచ్చొ ఏక్ రగనుమ్ తుమ్ గాయ మెలె, కీర్తనలు. తుమ్చి పెట్టి పూర్తి నర్త తెన్ ప్రబుచి గపురుమ్ సంగిత గనుమ్లు, బజెన్ తెన్ కి గాయతె తా.

20 కెయ్క కి, కిచ్చొ జలె కి, కిచ్చొచి రిసా కి 'జొయ్యిదిలో' మెన, అమ్చొ ప్రబు జలొ యేసుక్రీస్తుచి నావ్ తెన్ అబ్బొన్ జలొ దేముడుక తుమ్చి నర్త తుమ్ సంగితె తా.

తెర్రిమున్ను ప్రేమ దెకితిన్

21 క్రీస్తుక మరయ్యాద దెకితి రితి, తుమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో పోటి నే కెర్లి, ఎక్కిలోతె ఎక్కిలో దాక్ కెరన, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో సేవ కెర్తె తా.

22 తుమ్ తెరబోదల్ తుమ్చ మున్సర్లుచి తెడి తా, దాక్ కెరన జోవయిచి కోడు సూన, ప్రబుకయ్ గపురుమ్ కెర్లి రితి అంపొ జా తంక.

* 5:8 5:8 నెంజెలె ప్రబుచి తెడి అస్సెన్ చి జోవయిచి ఉజ్జిడ్ జా అస్సెన్.

† 5:23 5:23 1:23, 4:4 దెక.

23 కిచ్చొక మెలె, క్రీస్తుక నంపజలన మొత్తుమ్ జోచి [†]ఆగ్ జతనుమ్. జా ఆగ్ జో క్రీస్తు బోడి. జా ఆగ్ జో సొంత రచ్చొంబువ కెర్తొనా జయెదె. దస్సి కి, తేర్చిక మున్నుసి బోడి జయెదె.

24 జోచి ఆగ్ జత నంపజలన మొత్తుమ్ క్రీస్తుచి తెడి అన్నుమ్, గెద. దస్సి, ఎత్తిచి రిసా తేర్చి మున్నున్చి తెడి అన్నె, జోవయించి కోడు సూనుక అన్నె.

25 తుమ్ మున్నుబోదల్ తుమ్చ తెర్చివొక ప్రేమ కెర్తె తా. కిచ్చొక మెలె, క్రీస్తుచి ఆగ్ జత నంపజలన సంగుమ్క 'చెంగిల్ జతు' మెన, బోడి జలో క్రీస్తు జోచి జీవ్ దిలన్.

26 కిచ్చొక మెలె, [‡]పాని సువ సుద్ది కెర్తె రితి, జా ఆగ్ జోచి కోడు తెన్ దోవతి రితి కెర, జా ఆగ్ జోచి జా గెతి రితి, పూర్తి సుద్ది కెర్తె రిసా దస్సి కెర్తెన్.

27 కిచ్చొక మెలె, జోచి ఆగ్ జత అమ్, నంపజలన మొత్తుమ్ జోక పూర్తి సూటి తిలి తెర్చి జతి రితి, జొయ్యి గప్పురుమ్ తెన్ ఆనన్తి రిసా, జా పూర్తి సూటి జతిసి కిసి మెలె, కిచ్చొ అత్తు మచ్చల్ సర్దల్, దస్సచ కిచ్చొయ నెంతె, జా పూర్తి ప్రబుచి, పూర్తి పొరపాట్ నెంజ, సుద్ది సూటి జతిసి.

28 జలె, జోచి ఆగ్ జల నంపజలన సంగుమ్క ప్రబు కిసి ప్రేమ కెర సుద్ది కెర్తెయ గే, మున్నుసి కిసి జోవయించి ఆగ్ జొయ్యి కిసి ప్రేమ కెరదె గే, జో దస్సి జోవయించి తేర్చిక ప్రేమ దెకుకయ్. కో తేర్చిక ప్రేమ కెర్తెయ గే, జోకయ్ జొయ్యి ప్రేమ కెరన్ రితి జతయ్.

29 కేన్ మాన్యుల్ కి జోచి సొంత ఆగుక కెయ విరోదుమ్ జతి నాయ్. నాయ్, గెద. పోనసుల, చెంగిల్ దెకుసుల. దస్సి, క్రీస్తు జోచి ఆగ్ జత నంపజలన మొత్తుమ్ బెదిలిన్క పోస్యయ్, దెకితయ్.

30 అమ్ జోచి సొంత ఆగ్ జలి రిసా.

31 దేముడుచి కోడుతె రెగ్గయలిన్ కిసి అన్నె మెలె, [§]“జాకయ్, మున్నుబోద, అయ్యన్అబ్బొన్క ముల, తెర్చి అన, జా తెన్ ఎక్కి నిదానుమ్ జయెదె, చి జేవ్ దొగుతెర ఎక్కి ఆగ్ జా గచ్చుల” మెన రెగ్గ అన్నె.

32 క్రీస్తుక నంపజలన మొత్తుమ్ బెద జోచి ఆగ్ జతిన్క పెండ్లి జా చెంగిల్ దెకితి ఈంజ టాలిచి అర్దుమ్ వెల్లి.

33 గని మాములుమ్ తెర్చిమున్ను చి అర్దుమ్ కి ఉచరుక జయెదె. మెలె, తుమ్చి తెచ మున్నుబోదల్ కో జలికి, తేర్చివొక ప్రేమ దెకుత్. పడ్డె, తేర్చి మున్నున్క మరియద దెకుక అన్నె.

6

బోదల్ అయ్యన్ అబ్బొన్

1 తుమ్ బాలబోదలు, ^{*}ప్రబుచి తెడి అయ్యన్అబ్బొన్చి కోడు సూన. ఈంజ ప్రబుచి ఇన్నుమ్.

2 పూర్దుమ్ దేముడు రెగ్గయలి జా కోడు కిచ్చొ మెలె, [†]“అయ్యన్అబ్బొన్క గప్పురుమ్ కెర.

ప్రమానుమ్ తెన్ ఆగ్గల్క ఈంజ తొలితో చి.

3 మెలె, అయ్యన్అబ్బొన్క గప్పురుమ్ కెర్లె, తుమ్క చెంగిల్ తయెదె,

చి ఈంజ లోకుమ్తె ఒగ్గర్ దీనల్ జస్సె”

మెన రెగ్గ అన్నె.

4 తుమ్ అబ్బొదింసి, జలె, అరి తుమ్చ బోదల్క కోపుమ్ కెరవ నాయ్, గని ప్రబు దెతి బుద్ది తెన్ జోవయింక ముడ్డొ కెర, ప్రబుచి ఎత్తి, సికడ పోన.

సేవ కెర్తన ఎజోమాన్సు

5 కో గొతిమాన్యుల్ జలె, క్రీస్తుక గప్పురుమ్ కెర్తె రితి తుమ్చ పెట్టితె ఎజోమాన్సుక బియ, ఎక్కి నిదానుమ్ తా, జోవయించి కోడు రితి కెర.

6 మాములుమ్ మాన్యుల్చి గప్పురుమ్ ఆనన్తి బుద్ది తిలి రితి, అరి డీసుకయ్ నిదానుమ్ తిలి రితి తుమ్ జా నాయ్. గని దేముడుచి ఇన్నుమ్ రితి కెర్తె రిసాయి తుమ్ [‡]క్రీస్తుచ సేవ కెర్తన తిలి రిసా, తుమ్చి పెట్టిచి ప్రేమ తెన్ కెర.

7 మెలె, మాన్యుల్క మెన్చ వడంతి రిసా నాయ్, గని ప్రబుక సర్ద తెన్ సేవ కెర్తె రితి, తుమ్చ ఎజోమాన్సుచి సేవ తుమ్ సర్ద తెన్ కెర.

8 కేన్ మాన్సు, గొతిమాన్సు జలెకి నెంజలె కి, కిచ్చొ చెంగిలిచి కెర్తె కి, ప్రబు జోవయింక చెంగిల్ దెక బబుమానుమ్ దయెదె మెన జాన్సు.

9 తుమ్ ఎజోమాన్సు, తుమ్చ గొతిమాన్యుల్క దస్సి ప్రేమ దెక, జోవయింక బియడ నాయ్. జోవయింక తుమ్క ఎజోమాన్ జతో దేముడు పరలోకుమ్తె అన్నె, చి జో కక్క మొకమాటుమ్ దెక నాయ్.

సయ్తానుక జీన్తి రిసా అత్తు డిట్టుమ్ కెరనుక అన్నె

10 జలె, ఆకర్క కిచ్చొ మెన ఆవ్ రెగ్గెసి మెలె, ప్రబుచి తెడి డిట్టుమ్ తా, జోచి అత్తున్కి దెరన ఇండ.

11 సయ్తానుక తుమ్ జీన్తి రితి, దేముడు దెతి కిచ్చొ నే లయితి ఇనుము సొక్క తుమ్ గలన.

12 కిచ్చొక మెలె, మాన్యుల్క మాన్యుల్ కెర్తె యుద్దుమ్ నెంజె, ఈంజ, గని కో కో యుద్దుమ్ కెర్తనచి ఉప్పిరి అమ్ జీసుక అన్నె మెలె, కివిలువ కెర్త గర్చ అత్తుల్చి ఉప్పిరి, ^{*}జోవయించి తెడి విలువ కెర్త అత్తుల్చి ఉప్పిరి, ఈంజ ఉగుమ్చి అందర్ తిలి సయ్తాన్చి రాజుమ్తె విలువ కెర్త ఒగ్గర్ గారిచి నెక్కిచి ఉప్పిరి, మాన్యుల్క పొడ కెర్త బూతల్చి ఉప్పిరి, మాయలోకుమ్చ నెక్కివొ ఎత్తిచి ఉప్పిరి అమ్ జీసుక అన్నె.

13 జాకయ్, కేన్ సమయ్యుమ్క సయ్తాన్చ జేవ్ నెక్కివొ అల్లర్ కెరుక ఉచరుల గే, దేముడు జా యుద్దుమ్క దిలి కిచ్చొ నే లయితి ‘ఇనుము సొక్క’ మెన టాలిక సంగితిన్ ఎత్తి తుమ్ గలన తెయార్ జా తా, చి జా యుద్దుమ్క టీవ్క తుమ్క నెక్కి తయెదె, చి జీన్ బీవ్తె.

14 కిచ్చొ నే లయితి జా కిచ్చొ కిచ్చొ తుమ్ గలన మెలె, సత్తిమ్ తుమ్క పట్టి రితి జయెదె. ప్రబు దిలి పున్సిమ్ తుమ్క ఇనుము సొక్క జయెదె,

15 మాన్యుల్క దేముడు తెన్ బెదయ్తి నెంతుమ్ దెతిన్చి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తి రిసా తెయార్ జతిసి తుమ్క డిట్టుమ్చ జోడ్లు జయెదె.

[‡] 5:26 5:26 నెంజలె, ‘బాప్తీసుమ్క చి జోవయించి కోడుక జేవ్ పూర్తి సుద్ది కెర జా జోచి జా గెతి రితి కెర్తె రిసా’. § 5:31 5:31 అదికాదుమ్ 2:24. * 6:1

6:1 మెలె ‘ప్రబుచి తెడి అన్నున్చి జోవయించి ప్రేమబుద్ది తుమ్చి పెట్టి తిలి జోవయించి ప్రేమకయ్ అయ్యన్అబ్బొన్చి కోడు సూన్తె’. † 6:2 6:2 ద్వితీయావదేశ

కాదుము 5:16. ‡ 6:6 6:6 నెంజలె ‘క్రీస్తుక గొత్త మాన్యుల్ రెత తిలి రిసా’, నెంజలె ‘క్రీస్తుక గొతి రితి జలి రిసా’. § 6:12 6:12 నెంజలె, ‘అదికారుమ్

తిలిన్ ఎత్తిచ ఉప్పిరి’. * 6:12 6:12 నెంజలె, ‘అదికారుల్ ఎత్తిచ ఉప్పిరి’.

¹⁶ వడ్డో అన్నె, ప్రబుచి ఉప్పిర్చి నముకుమ్ తుమ్క డాలు జయెదె. జో గలనై, ఆగి లగిత నయ్తాన్ విందిత కండో నే లయితి రితి నెత్తవ విజయ్తె.

¹⁷ వడ్డో, ప్రబు దెతి రచ్చన తుమ్చి బోడిక ఇనుము బోపి జయెదె. వడ్డో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు రెగ్గయల కొడో జోచి ఆత్మచి కండా దస్సి తుమ్ గలన.

¹⁸ అన్నె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మనెక్కి తుమ్చి పెట్టి తోడు తా, కెట్టోడ్ కి ప్రార్థన కెర, ప్రబుచి తోడు నజన్తె తా. ప్రార్థన కెరై తతి రిసా తెలివి తెన్ తా, ఎక్కి నిదానుమ్ తా, దేముడుచి సుద్ది సుదల్ ఎత్తిచి రిసా 'చెంగిల్ తత్తు' మెన తుమ్ ప్రార్థన కెర.

¹⁹ వడ్డో, †చి గుట్టు ఆవ్ దయిరిమ్ తెన్ సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తి రితి ప్రబు అంక సెక్తి దెవున్ మెన, అంచి రిసా కి తుమ్ ప్రార్థన కెరై తా.

²⁰ జా సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్లి రిసా ప్రబుచి అదికారుమ్ తెన్ తిలో బారికి రిత్తొ జా ఆవ్ ఇసి జేల్తె తా గొల్పుల్ తెన్ బందయ్ జా అస్సి. జలెకి, ప్రబుచి ఇస్టుమ్ కిసి తిలె ఆవ్ దయిరిమ్ తెన్ ఈంజ సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తి రితి జో ప్రబు సెక్తి దెవున్ మెన, అంచి రిసా తుమ్ ప్రార్థన కెర.

²¹ జలె, ఆవ్ కిసి అస్సి గే కిచ్చొ కెర్తసి గే తుమ్ జాన్తి రిసా, ప్రేమ జలో అమ్క బావొ జత్తో, ప్రబుచి తెడి అంక తుమ్క సేవ నిదానుమ్ కెర్తొ తుకికు తుమ్క సంగెదె.

²² జాకయ్ జోక ఆవ్ తెర్తవ అస్సి. అమ్ కిసి సంతోసుమ్ గే తుమ్క జానవుక మెన, తుమ్చి పెట్టి తుమ్ దయిరిమ్ జతి రితి జో తుమ్క దయిరిమ్ సంగెదె.

ఆకర్ కోడు

²³ దేముడు అబ్బొసి దెతి ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తు దెతి సేంతుమ్, ప్రేమ, నముకుమ్ ప్రబుచి తెడి తిల ఒత్తచ బావుడ్లు ఎత్తిక కలుగు జవున్!

²⁴ అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుక కో పూర్తి నే మొర్తి ప్రేమ కెర్తసు గే, జోచి దయ తుమ్చి ఉప్పిరి తవును!

† 6:19 6:19 చి రిసాయి 'చి గుట్టు' మెన సంగితయ్, నెంజిలి, యూదుల్ నెంజిలన కి పాపుమ్ తెంతొ రచ్చించువ జతి, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు తెన్ జేవ్ బెదితి వాటు అయిలన్చి రిసా సంగితయ్. 1:9-10, 3:1-6.

పిలిప్పియుల్క రెగిడ్లి ఉత్త్రుమ్ బారిక్ జలో పవులు పిలిప్పి పట్టుమచ సంగుమ్చక రెగిడ్లి ఉత్త్రుమ్

మొదల్ కోడు

1 పిలిప్పి పట్టుమతచ *క్రీస్తు జలో యేసుక సంపజా జోచి నుద్ది జా జోచయ్ జా, జోచి తెడి తిల మాన్సుల్క, పడ్డో తుమ్చ సేవ కర్తానక చి జోచి తెడి సంగుమ్చి సేవ కర్త అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్క, యేసుక్రీస్తుచి సేవ కర్త జోచి †గొత్త మాన్సుల్ జల పవులు, అన్నె తిమోతి రెగిడ్లి ఉత్త్రుమ్.

2 అమక అబ్బో జలో దేముడు అన్నె ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ సేతుమ్ తుమ్చి ఉప్పిర తప్పన!

పిలిప్పియుల్చి రిసా పవులుచి నర్త

3 తుమ్చి రిసా అవ్ కెయిడ ఉచర్లె కి, తుమ్చి రిసా అంచి నర్త అవ్ దేముడుక సంగితసి.

4 తుమ్చి రిసాచి ఎత్తి అంచి ప్రార్తన పూర్తి నర్త తేన కర్తసి.

5 కిచ్చొక బగ్గర్ నర్త జతసి మెలె, తుమ్చి సంపజలి *మొదల్ తెంతో, అప్పె ఎద కి తుమ్చి అంచి తెన బెద, నుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తినెత అంక కీతోడు అప్పన.

6 దేముడు తుమ్చి పెట్టి మొదల్ కర్త చెంగిల్ కామ్, యేసుక్రీస్తు ఈంజ లోకుమత అన్నె ఉత్త్ర జెతి దీసి ఎదక, జో దేముడు అబ్బోసి జా కామ్ సొంత పూర్తి జగ్గు కెరెద మెన, అంక దయిరిమ్ అన్నె.

7 తుమ్చి ఎత్తిజినచి రిసా అవ్ ఇసి ఉచరుక చెంగిల్. కిచ్చొక మెలె, తుమ్చి రిసా అంక బగ్గర్ ప్రేమ, అంక దిలి దేముడుచి దయ తెన అంచి తెన తూమ్ బెద అప్పన. నుబుమ్ కబుర్చి రిసా అవ్ *జేలి జలి సైమత కి, చి రిసా జబాబుల్ దెతినెత కి, రుజ్జుల్ దెకయ్తినెత కి, తుమ్చి ఎత్తిజిన అత్తతె అంచి తెన బెద తోడు అప్పన.

8 క్రీస్తు జలో యేసు అమక కర్త ప్రేమ దెకితయ్ గే, దస్సి ప్రేమ తెన తుమ్చి అవ్ తెడ్లి ఉచర్లె తత్తసి మెన, దేముడు సాచి అన్నె.

9 తుమ్చి అప్పెచి ప్రేమ అన్నె బగ్గర్ జవున్ మెన అంచి ప్రార్తన. ప్రబుచి రిసాచి గ్యానుమ్చి కిచ్చొ కిచ్చొ ఎత్తి అత్త్రుమ్ కెరంతి కిచ్చొ కిచ్చొ ఎత్తి చినితి బుద్ది జా ప్రేమత బగ్గర్ జవున్ మెన ప్రార్తన కర్తసి.

10 అత్తక దస్సి వడ్డిలయ మెలె, చెంగిల్ తిలినక గార్ తిలినక నినుక జాన, చెంగిల్చి మెన ఇస్టుమ్ జస్సె, చి క్రీస్తు అన్నె ఉత్త్ర జా తీర్పు కర్తె జా వెల్లి దీసి ఎదక తుమ్చి ఎత్తిజిన ఎక్కి మన్ను నిదానుమ్ జస్సె, చి తుమ్చి 'పొరపాల్ జల' మెన కో సంగుక నెతిర్తి.

* 1:1 1:1 'క్రీస్తు' మెలె, 'తెద్రయింద' మెన పూర్ణుమ్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు యూదుల్క సంగ తిలో దొర్లు జలో రచ్చించువ కర్తెనా. † 1:1 1:1

నెంజెలి 'గొత్తమాన్సుల్ రిత'. ‡ 1:5 1:5 బారికుల్ 16:12-40. § 1:5 1:5 పిలిప్పియుల్ 1:19 ప్రార్తన కెర తిల. 2:25-30 ఎవప్రొదితక పవులుతె

తోడు తెద్రవ తిల, చి 4:10-11 చి 14-18 డబ్బుల్ తెద్రవ తిల. * 1:7 1:7 పవులు రోమ్తె జేలి జా పొది ఈంజ ఉత్త్రుమ్ రెగిడ్లి మెన బగ్గర్జిన ఉచర్లె. బారికుల్ 28:16, 30, 31 డక. పిలిప్పియుల్ 4:22 డక. కైసర్ రాన్ రోమ్ పట్టుమత తెయెద. పిలిప్పియుల్ 1:13 డక. ప్రేతొరయవ అదికాపు కి రోమ్తె తప్పల. కైసరియ పట్టుమత కి పవులు జేలి జా తిలో; బారికుల్ 23:23-24:27. పిలిప్పిత కి; బారికుల్ 16:23, అన్నె యెరూసలేమ్తె; బారికుల్ 21:33..., గని పిలిప్పిత చి యెరూసలేమ్తె బగ్గర్ దీసల్ జేలి తయె నాయ్. ఎమెనుతె కి జేలి జా తిలన్ మెన సంగుమ్జిన ఉచర్లె, గని రుజ్జా నాయ్. † 1:14 1:14 మెలె, 'పవులు జేలి జలికి ప్రబు జోవయింక తోడు అన్నె మెన రుజ్జుల్ దెక దయిరిమ్ జా....' ‡ 1:14 1:14 నెంజెలి 'నుబుమ్ కబుర్', నెంజెలి 'కబుర్'.

11 తుమ్చి దస్సి ప్రేమ, అత్తచి గ్యానుమ్ జలె, యేసుక్రీస్తుతె దొర్లు జతి పున్నుమ్చి పూర్తి పలితుమ్ తుమ్చి పెట్టి దెర్తె తయెద, చి దేముడుచి నాన్, జోచి గవురుమ్ టీవెదె.

పవులు జేలి జా చెంగిల్ పలితుమ్ దిలిసి

12 బాపుడ్లు, తుమ్చి కిచ్చొ జానసుక మెన అవ్ అన జతసి మెలె, అంక జగ్గు జలి క్షుమ్చి అరి తయె నాయ్, గని నుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తినెక కామ్క జా అన్నె.

13 కీసి మెలె, క్రీస్తుక అవ్ నిదానుమ్ తిలి రిసాయి అవ్ జేలి జలిసి మెన వెల్లి అదికారిచి గేర్ జలి అదికారుల్క, అన్నె ఎత్తిజిన జాన అన్నె.

14 పడ్డో అన్నె, అవ్ జేలి జలి తెంతో ఇన్నెచ నంపజలన †ప్రబుచి తెడి బగ్గర్ దయిరిమ్ జా, బయిమ్ నెంతె దేముడుచి ‡కోడు బగ్గర్ దయిరిమ్ తెన సూనయ్తె.

15 సంగుమ్జిన జోవయించి పెట్టిచి అంచి ఉప్పిరచి గోసక, కున్నుదుమ్ ఉచర నుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తె, గని అన్నె సంగుమ్జిన అమ్చి తెన నర్త తెన తా సూనయ్తె.

16 ఈంజేవ్ జలి, ప్రేమకయి సూనయ్తె. చి నత్తిమ్ అవ్ రుజ్జు దెకయ్తె రిసాయి అవ్ ఇన్నె జేలి తెన తంక దేముడుచి నెలవ మెన ఈంజేవ్ జానెతి.

17 జేవ్ గోసచ, జలి, వెల్లి కెరసుక ఉచర గార్ అన తెన నుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తె. జోవయించి పెట్టి నిదానుమ్ తతి నాయ్, గని అవ్ జేలి జలోసాక అంక నొప్పి దెంక ఉచరయ్ సూనయ్తె.

18 జలి, కిచ్చొ? జోవయించి పెట్టిచి బుద్ది మాయచి జలికి, నత్తిమ్చి జలికి, క్రీస్తుచి రిసాయి జేవ్ సాడువ కర్తె. జాచి రిసా అంక బగ్గర్ నర్త.

మొర్లె చెంగిల్ గే జలి చెంగిల్ గే

19 పడ్డో, అన్నె కిచ్చొ నర్త కచితుమ్ జయిందె మెలె, తుమ్చి ప్రార్తన కర్తె రిసా, యేసుక్రీస్తుచి అత్త అంక తోడు తిలి రిసా, ఈంజేవ్ బాదల్ ఎత్తితె రచ్చించువ జయిందె మెన జాని.

20 కీసి మెలె, అవ్ ఓడువ జయి నాయ్, గని అవ్ పూర్తి దయిరిమ్ తయిందె, చి అప్పె కి కెయిడక కి, అవ్ జలికి మొర్లె కి, అంచి అగి క్రీస్తుచి గవురుమ్ డీసెదె మెన అంచి అన, అంచి దయిరిమ్.

21 కిచ్చొక మెలె, ఈంజ అగి అవ్ జలి, క్రీస్తుచి రిసాయి జతసి, జోచి కామ్ కర్తె రిసాయి జతసి. అవ్ మొర్లె, జోతె గిచ్చొచె, చి అంకయ్ లాబుమ్.

22 అవ్ ఈంజయ్ అగి జంక జలి, క్రీస్తుచి కామ్క జెయిందె. గని జతినెత మొర్లెనెత కేన్ నిసానెదె గే, నేసి.

23 ఈంజేవ్ దొన్సి మెన్సుల్ తా అవ్ అల్లర్ జతసి. అంచి సొంత ఇస్టుమ్ కేన్ మెలె, మొర క్రీస్తుతయ్ గెచ్చుక; ఈంజ లోకుమతె అవ్ తతి కంట అంక జయియ్ లాబుమ్.

24 గని తుమ్చి రిసా అవ్ ఈంజ అగి జలి చెంగిలి. జాకయ్ జయియ్ ముక్కిమ్.

25 ఈంజ కోడు నిదానుమ్ మెనయ్, తుమ్చి అత్తక అన్నె వడ్డితి రితి క్రీస్తుచి తెడి నముకుమ్ తెన తుమ్

నర్థనంతోనుమ్ తతి రితి, ఇని తా తుమ్చి తెన్ తయిందె మెన అచ్ కచితుమ్ జాని.

²⁶ దస్సి, తుమ్చితె అచ్ అన్నె అయిలె, యేసుక్రీస్తుచి తెడి అంచి రిసా తుమ్క బగ్గర నర్థ జన్మ.

క్రీస్తుచి తెడి ఎక్కి నిదానుమ్ తా

²⁷ క్రీస్తుచి సుబుమ్ కబురక గపురుమ్ కెర్తె రితి ముక్కిమ్క బుద్ది ఇండ, చి తుమ్క సొంత దెకిత్ రితి అచ్ తుమ్తె అయిలె కి, నాయ్ మెలె నెత్త వేరతె తిలె కి, తుమ్క 'ఎక్కి ఆత్మ నిదానుమ్ తా డిట్టుమ్ టీచ, సుబుమ్ కబురచి సత్తిమ్ వేర మాన్సు నంప కెర్తె రితి ఎక్కి మెన్సు, ఎక్కి కట్టు తెన్ బెద,

²⁸ కిచ్చెచి రిసా కి చిరోదుమ్ సుదల్క నే బితె క్రీస్తుచి పచ్చెనచి కామ్ కెర్తెత్ మెన తుమ్చి రిసా సూనిందె. తుమ్చి నిదానుమ్ తుమ్చి విరోదుమ్ సుదల్క కిచ్చె రుజ్జు దెకయెదె మెలె, జేచ్ నానుసుమ్ జతిసి, అన్నె తుమ్ రచ్చన జతిసి. కిచ్చెక మెలె, దేముడు సొంత ఇని జర్లు కెర్తయె.

²⁹ మెలె, క్రీస్తుచి నావ్ గపురుమ్ జతి రిసా తుమ్ జోక నంప కెరుక మెన, గని అన్నె కిచ్చె మెలె, అల్లర నీడ ఒర్లుప జా జీసుక మెన, దేముడు తుమ్క వరుమ్ దా అన్నె.

³⁰ కిచ్చెక మెలె, తుమ్ అంచితె దెకిలి రితి, అంక తిలిసి మెన అన్నె తుమ్ సూన్లి రితి అల్లర తుమ్క కి అన్నె.

2

క్రీస్తుచి రితి, దాక్ కెరన

¹ జలె, క్రీస్తుతె తిలి పొది తుమ్క దయిరిమ్ దొర్లు జతయ్ మెలె, ప్రేమ తుమ్క పెల్లితయ్ మెలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తుమ్చి పెట్టి అన్నె మెలె, తుమ్చి పెట్టి ముద్దుచి కన్యారుమ్ అన్నె జలె,

² ఎక్కి ఉద్దెసుమ్ తెన్, ఎక్కి ప్రేమ తెన్, పూర్తి ఎక్కి కట్టు తెన్, ఎక్కి మెన్సు తా, చి అంక పూర్తి నర్థనంతోనుమ్ కెర్తె.

³ సొంత గార్ ఆనక, సొంత గపురుమ్క, తుమ్ కిచ్చె కెర నాయ్, గని దాక్ కెరన, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో జోచి కంటె వేర మాన్సుల్క గపురుమ్ దెకిత్ తా.

⁴ తుమ్తె ఎత్తి మాన్సు ఎక్కి సొంత దెకన నాయ్, గని, ఎక్కిలోచి రిసా ఎక్కిలో 'చెంగిల్ జతు' మెన తుమ్ వేర మాన్సుల్క కి చెంగిల్ దెక.

⁵ క్రీస్తుక తిలి జోచి తెడి దొర్లు జతి బుద్ది తుమ్చి పెట్టి తుమ్ తియన.

⁶ కిచ్చె నే జెర్తయిలి అగ్గె తెంతో కి

దేముడు తెన్ జో ఎక్కి జలెకి, 'దేముడు' మెనన గపురుమ్ ఆననుక ఉచరె నాయ్,

⁷ గని, జొయ్యి దాకు కెరన, మాన్సు జా జెర్తయ్ జా, గొత్తి సుదో రిత్ జలన్.

⁸ దస్సి, మాన్సు జా జెర్తయ్ జా జో జోకయి దాకు కెరన దేముడు అబ్బొన్చి సెలవ్ కోడు జర్లు కెర, మాన్సు నేడ్డి మెర్లుతె నేడ్డన్; సిలువతె మొర గెలో.

జలె,

⁹ దేముడు అబ్బొన్చి సెలవ్ కోడు జర్లు కెర జో మొర్లి రిసా, దేముడు అబ్బొన్ జోక ఎత్తిచి కంటె వెల్లో కెర జోక ఎత్తి నవ్వెచి కంటె వెల్లో నావ్ తియ అన్నె.

¹⁰ 'జో యేసుచి నావ్ సూన ఎత్తి మాన్సు

మొగ్గల్ బెక జోవయింక జోకర' మెనయ్.

జేచ్ పరలోకుమ్తె తిలె కి, బూలోకుమ్తె తిలె కి, పాతలలోకుమ్తె తిలె కి, కేనె తిలె కి

జోక జోకర్లు మెనయ్

దస్సి కెర అన్నె;

¹¹ చి 'యేసుక్రీస్తు ప్రబుయ్' మెన

ఎత్తి చోడి తెన్ ఒప్పునతు మెనయ్, చి

జోకయ్ గపురుమ్ జప్పున

దేముడు అబ్బొన్కయ్

గపురుమ్ జెయిందె, దస్సి కెర అన్నె.

బుద్ది ఇందెత్తినతె ప్రబుచి సత్తిమ్చి రుజ్జు తుమ్ దెకవ

¹² జలె, బాపుడ్లు, అగ్గె తెంతో అచ్ తుమ్చి తెన్ తిలి పొది అంచి కోడు సూన్లుద. దస్సి అన్నె, అచ్ నెంజలి పొది ఒగ్గర బియ్, దేముడు దిలి *రచ్చన తెన్ బెదితి బుద్ది తుమ్ ఇండెత్తె తా.

¹³ కిచ్చెక మెలె, జోచి ఇస్టుమ్ రితి కెర్తెనక తుమ్ ఏక ఇస్టుమి జతి రితి నాయ్, గని తుమ్ జర్లు కెరుకయ్ మెన, తుమ్చి పెట్టి జో కామ్ కెర తుమ్క దేముడు సెక్కి దెతయ్.

¹⁴ తుమ్ మూర్కుమ్ జల వండ్లో జల మాన్సుచి నెడ్మె పాపుమ్ నెంజలన రిత, మచ్చల్ నెంజలన, అన్నె నింద నే గల్లి రితి దేముడుచి పుత్తర్లు జతి రితి తంక, అగాసుమ్తె జోచి ఉజడి దెకయత సుక్కల్ రిత తుమ్ జన్మ.

¹⁵ కిచ్చె కామ్ తిలె కి, తెడి తెడి నే బాద నీడ, నే అన్యాయల్ జా ఎత్తి కమ్మ తుమ్ కెర.

¹⁶ వడ్డో, జీవు దెతి సుబుమ్ కబుర తుమ్ *డిట్టుమ్ దెరన, చి క్రీస్తు అన్నె ఉత్త జా ఈంజ లోకుమ్చక తిర్లు కెర్తె వెల్లి దీనిక, 'అంచి సైమ, అంచి కామ్ అరి కామ్క జెతిసి నెంజ' మెన దెక కెర, అచ్ నర్థ జయిందె.

¹⁷ తుమ్క క్రీస్తు ప్రబుక నంపజా నిదానుమ్ తెన్ జోచి సేవ కెర్తెచి ది రిసా అచ్ ఏక వేల సుచ దిలి బలి జతి రితి జంక జలెకి, తుమ్ ఎత్తిజన్చి నర్థతె అచ్ బెదితన్.

¹⁸ తుమ్ కి ఇని నర్థ తెన్ తా, అంచి నర్థతె బెద.

తిమోతిక జోవయింతె తెర్తవుక

¹⁹ తుమ్చి రిసాచి కబుర సూన్స నర్థ జయిందె మెన, ప్రబు జలో యేసు సెలవ్ దిలి తిమోతిక తుమ్తె బే బేగి తెర్తవుక మెన అచ్ ఆన జతన్.

²⁰ తిమోతిక ముల అన్నె కో దన మాన్సుల్ అంక తోడు నాయ్. తుమ్క చెంగిల్ జతు మెన జొయ్యి పూర్తి నిదానుమ్ తయెదె.

²¹ జేచ్ తిల మాన్సుల్ జలె, యేసుక్రీస్తుచి కామ్ కెరుక పచ్చెత్తె తా, ఎత్తిజన్ జోవయించి సొంతయ్ లాబుమ్ దెకనతతి.

²² గని తిమోతి చి నిదానుమ్ జాన్సు. అంక జో అబ్బొ మెన దెకిల్ రితి జా, పుత్తు రిత్ జా, సుబుమ్ కబురచి రిసా అంచి తెడి జో ప్రబుచి సేవ కెర్తెచి జాన్సు.

²³ జాకయ్, అచ్ కీసి *జయిందె గే తుమ్ సూన్స, బేగి జోక తుమ్తె తెర్తయిందె.

²⁴ అన్నె, క్రీప్రబుచి తెడి అంక కిచ్చె నముకుమ్ మెలె, జో సెలవ్ దిలి, అచ్ కి సొంత జెంక వాటో తయెదె మెన అచ్ ఉచర్తన్.

* 2:12 2:12 'రచ్చన', 'రచ్చిండుమ జతిసి' మెన ఇన్నెనంగిలి, పాపుమ్ తెంతో చి రచ్చనను గురించునుమ్. అమ్ కెర్తె పాపల్చి రిసా లయితి సిచ్చె తెంతో నయ్తాచిందె రాజుమ్ తెంతో అమ్క ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు యేసుచి అత్తి రచ్చిండుమ కెర్తెచి. † 2:16 2:16 నెంజలి 'సూనయ్తె తా'. ‡ 2:23 2:23 ఏక వేల జో జేలి జలిచిక రకుములు జతిచిక ఉచర్తయ్. § 2:24 2:24 మెలె 'ప్రబుచి తెడి అచ్ తిలి రిసా' అన్నె 'ప్రబుచి ఒగ్గర సెక్కిచి రిసా'.

ఎవప్రాదితుక జోతె తెద్రయలినది

25 ఎవప్రాదితుక తుమతె తెద్రయలె చెంగిలి మెన అచ తెద్రయతన. అంక జో బావో జా అన్సి, అంచి తెన బెద నుబుమ్ కబుర్ కామ్ కెర అన్సి, అంచి తెన జా కామ్చి రిసా బాదల్ ఓర్పున జా అన్సి, తుమ్ జోచి అత్తి అంక తోడు కెర్లి రితి, తుమ్చి తెంతో కబుర్ జా అంక తోడు కెర అన్సి.

26 కిచ్చొక జోపయింక తుమతె అన్సి తెద్రయతన మెలె, ఒగ్గర్ దీనల్ జలి తుమ్క దెకె నాయ్ చి ఒగ్గర్ ఉచర్తయ్. పడ్డో, జో జొర్నో సేడ్డినచి రిసా తుమ్ సూన్సిచి రిసా చింత గలన తవుల మెన జో దుకుమ్ సేడ అన్సి.

27 నిజుమి, జో మొర్లి రితి జలె, గని దేముడు జోక కన్యారుమ్ రచ్చించువ కెర్లన్. జోకయ్ నాయ్ అంక దుకుమ్చి ఉప్పిరి దుకుమ్ నే కలుగు జతి రితి కన్యారుమ్ దెకులొ.

28 జాకయ్, జోక అన్సి దెక తుమ్ సర్ల జతి రిసా, జోక తుమ్తె బే బేగి తెద్రపుక అచ అస జా అన్సి. దన్సి, గెలొ మెలె తుమ్చి రిసా అచ ఇని బాద సేడుక నాయ్.

29 జాకయ్, *ప్రబుచి తెడి ఒగ్గర్ సర్ల తెన జోక తుమ్ అన్సి బెదవన. అన్సి దస మాన్సల్ ఎత్తిజినక తుమ్ గవురుమ్ దెక.

30 కిచ్చొక మెలె, అంచి రిసా తుమ్ ఉచర కెరుక నెత్తిర్లి తోడు పూర్తి జర్లు కెరుకయ్ మెన, క్రీస్తుచి కామ్చి రిసా తెదెడి జో మొర గెతో.

3

ప్రబుచి తెడి సర్ల తతిన

1 అన్సి, ముక్కిమ్క బాపుడ్లు, *ప్రబుచి తెడి తుమ్ సర్లసంతోనుమ్ తా. తుమ్క ఈంజి ఎత్తి అన్సి రెగుడుక అంక బాద నాయ్, చి అత్తుక తుమ్క చెంగిల్ జర్లు జయెదె.

2 నూనర్లు రిత ప్రబుక విరోదుమ్ జలనచి, చెంగిల్ కెర్లనుమ్ మెన, గార్ కెర్లి రిసా తుమ్ జాగర్ల తెన తా. మాన్సుచి అగి చి జోపయించి గుర్తుచి †నున్నతిచి రిసా జేవ్ బలవంతుమ్ కెర్లనచి రిసా తుమ్ జాగర్ల తెన తా.

3 ముక్కిమ్క ప్రబుకయ్ కెర్లి సున్నతి కెర్లన కొన్న మెలె, ఆము. కీసి మెలె, దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తుచి నెక్కి జోచి సేవ కెర్తె తా, ఆగుక కమెచి నంవ నే కెర్తె, రచ్చించువ జంక జలి క్రీస్తుయ్ నాలు మెనయ్ అత్తి క్రీస్తు జలొ యేనుచి ఉప్పిరి అమ్చి నముకుమ్ తియ, జోచి రిసాయి దయిమ్ తెన సర్ల తెన అన్నుమ్.

4 ఆగుక నంవ కెర్లనచి రిసా ఉచర్లె జలి, దన్సిచి నంవ కెరుక కామ్క జతి జలె, అద్వి పవులు ఒగ్గర్ దయిమ్ తంక జతి. 'అగి జర్లు కెర్లనచి రిసా అంక చెంగిలి' మెన కో ఉచరంతతో గే, జోపయించి కంట అంకయ్ చెంగిల్ మెనుక జతి.

5 మెలె, యూదుల్చ అగ్గల్ రితికయ్, అచ జెర్ల అట్టు పొదుల్చ అంక జా గుర్తుచి సున్నతి కెర్ల. అచ *ఇస్రాయేలుడు, బెస్సామీను చి సెకుమ్తె జెర్లియ, సీఎల్లియల్తె జెర్ల ఎల్లియడు జా జియ అన్సి.

* 2:29 2:29 మెలె, 'ప్రబుచి తెడి తుమ్ తిలి రిసా, అన్సి ప్రబు సొంత జోపయింక బెదవన అన్నచి రిసా పూర్తి....' * 3:1 3:1 మెలె, 'తుమ్ జోపయించి తెడి అన్నుచి చి జో తెయ్ సర్లసంతోనుమ్ అన్నచి రిసా, సర్ల....' † 3:2 3:2 సగ్రుమ్జిన నంజలన జల యూదుల్, చి యూదుల్ నెంజల నంజలనతె గెతె తా, జోపయించి సున్నతిచి రిసా బలవంతుమ్ కెర్ల తిల; జా సున్నతి కెర్లనచి పాపుమ్ తెంతో రచ్చించువ జంక జయెదె, పరలోకుమ్తె గెచ్చుక జయెదె; మెన సేడ్డి రితి.

* 3:5 3:5 'ఇస్రాయేలుడు' మెలె, యూదుడు, 'ఎల్లియల్' మెలె 'యూదుల్'. † 3:5 3:5 'ఇస్రాయేలుడు' మెలె, యూదుడు, 'ఎల్లియల్' మెలె 'యూదుల్'.

* 3:5 3:5 'పరిసయ్యుడు' మెలె, యూదుల్తె పరిసయ్యుల్తయ్ ఒగ్గర్ గ్యానుమ్ తయెదె, యూదుల్చ అగ్గల్ జెడ్వి ఒగ్గర్ నిదానుమ్ కెరుల, జేవ్ అగ్గల్చి రిసా బలవంతుమ్ కెరుల, చి దూతల్, బూతల్, దుంబల్, అత్తుక 'అన్సి' మెన నంవ కెరుల, చి 'మొర్లి అన్సి' లోకుమ్తె గెచ్చుమ్దే' మెన నంవ కెరుల.

యూదుల్చ అగ్గల్ రితి కెర్లిన్క దెకిలె, *పరిసయ్యుడు జయెదె. అమ్ పరిసయ్యుల్ చి నిదానుమ్ రితి అచ కెర్ల తిలయ్.

6 జా రితి అంచి ఒగ్గర్ నిదానుమ్ అచ కీసి నెరవెర్లువ కెర్ల తిలయ్ మెలె, నంజలనక సేచ్చల్ కెర్ల తిలయ్. చి అమ్చ అగ్గల్చి పున్సిమ్చి రితి అచ కెర్ల తిలిన్క దెకిలె. పొరపాల్ నెంతె తిలయ్.

7 గని, జా ఎత్తితె అంక కిచ్చొ లాబుమ్ తిలి గే, క్రీస్తుకయ్ పూర్తి నిదానుమ్ జంక మెన, ఎక్కి జోచి ఉప్పిరి అంచి నముకుమ్ పూర్తి తింక మెనయ్, జా వేరచి ఎత్తిక 'సంతోనుమ్' మెన దెక, ముల అన్సి.

8 నిజుమి 'అంచొ ప్రబు జలొ రచ్చించువ కెర్లొసా జలొ క్రీస్తు జలొ' యేనుక జాన జో తెన ఇండితిన ఎత్తిచి కంట చెంగిలి' మెనయ్, వేరచి ఎత్తిక నన్లుమ్ మెన దెకితన, క్రీస్తుచి రిసాచి అంచి ప్రేమచి రిసా వేరచి ఎత్తి పిట్టవన అన్సి, వేరచి ఎత్తిక ఉస్టా మెన దెకితన. కిచ్చొక మెలె, ముక్కిమ్క క్రీస్తుయ్ అంక కావలె, జొయ్యి అంక లాబుమ్,

9 చి జోచి తెడి తా, అంచి సొంత నెక్కిచి పున్సిమ్, మెలె అగ్గల్ రితి కెర్ల పున్సిమ్ తెన తయె నాయ్; కక్క దన్సిచి పున్సిమ్ దయె నాయ్, గని అంక కిచ్చొ పున్సిమ్ తయెదె మెలె, క్రీస్తుక నంజలి వాల్క దొర్లు జతి పున్సిమ్. మెలె, జోక కో నంవజా గెలె, 'అంచొ క్రీస్తుచి పున్సిమ్ జోక' మెన దేముడు జోచి సర్లక అమ్క దెకితయ్.

10 వేరచి ఎత్తి ముల అచ అన్సి కిచ్చొ ఆన జతసి మెలె, జోపయింక జానయ్ జో అన్సి జేవ్ జలి నెక్కిచి పరుమ్ నజన, జా నెక్కి జోపయింతెన ఇండుక పూర్తి అలవాదో జా, జో సేడ్డి స్రెమల్తె బెద, జో మొర్లి పొది కీసి తిలొ గే, అచ కి దన్సి బుద్ది జంక,

11 చి దేముడు అబ్బొనచి దయ తిలె, అచ మొర్లి, పరలోకుమ్తె గెచ్చిందె.

ప్రబు దెతి బవుమానుమ్ నజనతి రితి నిదానుమ్ నిగుక మెలి టాలి

12 'ప్రబు దెతి బవుమానుమ్ నజనతి రితి జెస్సుయ్' మెని నాయ్, 'అచ పూర్తి పున్సిమ్ జా అన్సి' మెని నాయ్, గని జోచొ సొంత మాన్సు జంక మెన క్రీస్తుయేను అంక బెదవన అన్సి చి రిసా, జా బవుమానుమ్ నజనుక మెన అచ ఒగ్గర్ నెక్కి తెన నిగతన.

13 బాపుడ్లు, అంచి నెక్కియ జీన అన్సి మెని నాయ్, గని ఎక్కి కిచ్చొ కెర్లన మెలె, అగ్గచి ఎత్తి పచ్చ గెల కెర, పుర్తెతో తిలి గురితె దొర్లు జతసి నజనుక మెన ఎక్కి అస జా,

14 యేసుక్రీస్తుచి నావ్ తెన దేముడు దెతి బవుమానుమ్ నజనుక మెన, గురి దెక నిగతన.

15 అమ్తె అత్తుక కో వడ్డ అన్సి జలి, ఇని బుద్ది తెన తమ. 'పూర్తి పున్సిమ్ జలమ్' మెన జవున, 'జా గురితె నిగతి ఆన రితిని నాయ్' మెన జవున తుమ్చి తెతో కో ఏక్ వేల వేర ఉచర్లె, తుమ్క దేముడు దెకవ సేకడెదె.

16 గని ముక్కిమ్క అప్పొక కిచ్చొ బుద్ది జో అమ్క సేకడ అన్సి గే, జయ్యి నిదానుమ్ ఇండుమ్.

17 బాపుడ్లు, అవ్ కిసి ఇండితసి గే దెక తూమ్ కి ఇని ఇండ, చి అమ్ ఇండితి రితి కో ఇండితతి గే దెక.

18 కిచ్చొ జాగర్త అవ్ సంగితసి మెలె, అవ్ అగ్గె తెంతో తుమ్క సగుమ్జనచి రిసా ఒగ్గర్ సంగ అస్సి, చి అప్పె కి ఏడ ఏడయ్ సంగితసి. కిచ్చొక మెలె, 'పరలోకుమచి సుద్ది జా, జా సుద్ది రితి ఇండుతు' మెనయ్, క్రీస్తు నిలువతె మొర జోవయింక రచ్చించుప కెర్లన్, గని జాచి ఉప్పిరి విరోదుమ్ కెర్ల రితి జేవ్ ఒగ్గర్జన తప్పు బుద్ధితె ఇండితతి.

19 జేవ్ నానుమ్తె గెచ్చుల, జోవయించి పెట్టి జోవయింక దేముడు, జోవయించి పాపుమచి రిసా జోవయింక సర్వ, ఈంజయ్ లోకుమ్తె తతినె ఎత్తికయ్ జోవయింక ఆస.

20 గని, అమ్ జతి రాజమ్ పరలోకుమీ, చి ఒత్త తెంతో అన్నె జెత్త రచ్చించుప కెర్తసాక, ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుకయ్ అమ్ రకితసుమ్.

21 కిసి మెలె, ఎత్తి జోచి తెడి తియ్ విలువ కెర్ల జోచి నెక్కియ్ జో అమచి ఈంజ మాములుమ్ అగ్గె మార్పుప కెర, పరలోకుమచి ఉజ్జడ తెన్ చి జోచి అగ్గె ఈంజ జతి రితి తెదొడక మార్పుప కెరెదె.

4

ప్రబుచి తెడి తుమ్ డిట్టుమ్ టీచ

1 అంక, ప్రేమ తిల బాపుడ్లు, *ప్రబుచి తెడి తుమ్ డిట్టుమ్ టీచ. తుమ్క అవ్ ప్రేమ అస్సి, తుమ్తె గెచ్చుక ఒగ్గర్ ఇష్టుమ్ జా అస్సి. తుమ్ అంచి సర్వ, అంచి బపుమానుమ్.

2 తుమ్ జట్టి జలిసి ముల †ప్రబుచి తెడి ఎక్కి కట్టు తా మెన, యువోదియక చి సుంటుకెక అవ్ బతిమాలా జా మెన సంగితసి.

3 పడ్తొ తాయ్, అంచి తెన్ ప్రబుచి కామ్తె బెద అంక సత్తిమ్ కెర్ల బావో, ఈంజేవ్ తేరబోదల్క సేతుమ్ కెరవు. అగ్గె తెంతో అంచి తెన్ బెద ప్రబుచి సుబుమ్ కబురచి కామ్ కెరుక మెన సైమల్ నేడ అస్సి. అన్నె కచి తెన్ మెలె, కైమెంతు తెన్, చి 'పరలోకుమతె గెచ్చుల' మెన దేముడు కచ కచ నవ్వు రెగ్గి జోచి పున్నకుమతె నవ్వు తిల మాన్యుల్ ఎత్తిజన తెన్ కి తోడు కెరవు.

కెర్లడి కి సర్వసంతోసుమ్ తెన్ ప్రార్థన కెర

4 కెర్లడి తెదొడి *ప్రబుచి తెడి తుమ్ సర్వసంతోసుమ్ తా. అన్నె సంగితసి. 'సర్వసంతోసుమ్ తా' మెంతసి.

5 తుమ్ ఇని మెత్తన తతినె ఎత్తిజన దెక చినితి రితి తుమ్ ఇండ. ప్రబు †పాసి జా అస్సి.

6 కిచ్చొచి రిసా కి తుమ్ చింత గలన నాయ్, గని కిచ్చొచి రిసా కి ప్రార్థన కెర్ల తా తుమ్క కోరవ జలిసి సంగ, జో దిలిసి ఎత్తిచ రిసా తుమ్చి సర్వ సంగ, తుమ్చి ఆసల్ దేముడుకయ్ తుమ్ సంగ.

7 దస్సి, అమ్ మాన్యుల్ *మీనుక నెత్తిర్ల దేముడుచి ఎదిమాలో సేతుమ్, చి క్రీస్తు జలో యేసుచి తెడి తా, జా సేతుమ్ తుమ్చి పెట్టి తుమ్చి మెన్పుతె రకితె తయెదె.

* 4:1 4:1 మెలె, ప్రబుచి తెడి తా, జోచి డిట్టుమ్క తుమ్ డిట్టుమ్ టీచ. † 4:2 4:2 మెలె, 'జోవయించి తెడి అన్నె, చి జో కట్టు దెత్తొనా. జాచి రిసా తుమ్క కి జా కట్టు బుద్ధి తంకయ్'. ‡ 4:4 4:4 మెలె, ప్రబుచి తెడి అన్నె, జో సర్వసంతోసుమ్ దెత్తొనా. జేక, జోవయించి సర్వసంతోసుమ్ నజన జోవయించి సర్వసంతోసుమ్ తెంతో! జోవయించి తెడి తిల, దస్సి బుద్ధి తంక తయెదె. § 4:5 4:5 నెంజెలె, 'అన్నె జెత్తినె పాసి జా అన్నె'. * 4:7 4:7 నెంజెలె 'అర్దుమ్ కెరకునె నెత్తిర్ల...'

† 4:19 4:19 యేసుచి తెడి జేవ్ నంజలన అస్సిచి రిసా, చి జోవయింక పరల్ ఎత్తి యేసుచి అత్తి దెతయెదె రిసా 'యేసుచి తెడి' మెన కెర్ల అన్నె. ‡ 4:20 4:20 ఈంజేవ్ పున్నకుమ్ తొలితొ రెగ్గి గ్రీకు బాస తెన్ 'కెర్లెల' మెలిక 'అమెన్' మెనలె. § 4:22 4:22 నెంజెలె 'వెల్లో రానెతె'.

8 అకర్క, బాపుడ్లు, కిచ్చొ మెంతసి మెలె, సత్తిమ్ తిలిసి ఎత్తి, మరియద తిల కమ్మ ఎత్తి, నాయమ్ తిలిసి ఎత్తి, సుద్ది తిలిసి ఎత్తి, సూబో తిలిసి ఎత్తి, 'చెంగిల్' మెన ఎత్తిజన సర్వ జతినె ఎత్తి, కిచ్చొ జలకి చెంగిల్చి, 'చెంగిల్' మెన దేముడు ఒప్పనెత్తినె ఎత్తి, దసచయ్ ఎత్తిక ఉచర్తె తా, దస్సయ్ కమ్మ తుమ్ కెర్ల తా.

9 అంచితె తుమ్ నెక్కిలి, దెక్కిలి, సూన్సి, 'సత్తిమ్' మెన ఒప్పన్సి, జా ఎత్తి కెర, చి సేతుమ్ దెత్తి అమోవో దేముడు తుమ్చి తెన్ తయెదె.

తిలె కి నెంజెలె కి ప్రబు సేతుమ్ దెత్తినె

10 తుమ్ అన్నె అన్నెక సుట్టు అంచి రిసా ఉచర్తను మెన సూన తా ప్రబుచి తెడి ఒగ్గర్ సర్వ తెన్ అస్సి. అగ్గె తెంతో కి అంచి రిసా ఉచర్త తిలదు, గని అంక తోడు దెంక తుమ్క అగ్గె వాబు తయె నాయ్.

11 అంక నెంజెలెచి రిసా ఏడుక మెన సంగి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, అవ్ కిసి జలెకి, అంక కిచ్చొ జలెకి, చింత నె గలంతె సేతుమ్ తెన్ ఒర్పుప జంక మెన సెక అస్సి.

12 ఎక్కిక సుట్టు కొత్తుచి రిసా బాదల్ నేడ అస్సి, ఇదిల్ ఒగ్గర్ తిలిచి రిసా కి సర్వ జా అస్సి. దొన్ని కి జాని. కిచ్చొచి రిసా కి, కిచ్చొ జలెకి, తిలె కంక నెంజెలె చువ్వె తంక, సామ్మారుమ్ తిలె కి, కొత్తు తిలె కి, కిసి ఒర్పుప జంక గే అవ్ సెక అస్సి.

13 మెలె, క్రీస్తు అంక నెక్కి దెతె తత్తయెచి రిసా కిచ్చొ జలెకి కెరుక తెరి.

14 జలెకి, అంచి అప్పెచి బాదతె తుమ్ బెద తోడు దిలిసి చెంగిలి.

15 అవ్ సుబుమ్ కబుర సూనవుక దెర్ల మొదల్క, అవ్ తుమ్చి మోనదొనియ ప్రదెసిమ్ ములిలి పొది, ఎక్కి తుమ్ గని వేర సంగుమ్లుతె ఎక్కి కి తోడె దెత్తి నాయ్, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో తోడె దెత్తినె అమచి తెన్ ఎక్కి తుమ్ బెదిలదు.

16 అవ్ దెన్నోనిక పట్టుమ్తె తిలి పొది కి అన్నె అన్నె తోడు తెర్తయెలదు.

17 జలె, తోడుకయ్ అంక ఆస నాయ్, గని అంచి అస కిచ్చొ మెలె, కిచ్చొచి రిసా అవ్ సర్వ జతినె మెలె, తుమ్ తోడు దిలిసి తుమ్కయ్ లాబుమ్ దెతయ్.

18 నాయ్, గెద, అంక పూర్తి తోడు దా అన్నె. నాయ్, దొర్లు జలి కంట అన్నెయ్ తోడు ఈంజ. తుమ్ తెర్తయెలి తోడు ఎత్తి ఎవప్రాదితు అంక దా అన్నె. జా తోడు దిలిసి కిసి జయెదె మెలె, దేముడుక చెంగిల్ దూపుమ్ డయిలి రితి, బలి దిలి రితి, జోక సర్వ కెరెదె.

19 జలె, తుమ్క కిచ్చొ కొత్తు గే, బాద గే అయెలె కి, జోచి పరలోకుమచి సామ్మారుమ్క దేముడు కవలనుప జలిసి ఎత్తి క్రీస్తు జలో †యేసుచి తెడి తుమ్క దొర్లు కెరెదె.

20 ఉగుమ్చి ఉప్పిరి ఉగుమ్క అమోవో దేముడు అమోవో అబ్బొక జెయ్య! ‡అమేన్.

21 క్రీస్తు జలో యేసుచి తెడి తిల జోవయించి సుద్ది జలో ఒత్తవో ఎత్తి మాన్యుక తుమ్ అంచి ప్రేమ సంగ. అంచి తెన్ తిల బాపుడ్లు కి తుమ్క జోవయించి ప్రేమ సంగ తెర్తయెతతి.

²²జో ప్రబుచి నుద్ది జా జోచయ్ జల మాన్సుల్ ఎత్కి తుమ్ పిలిప్పి వట్టుమ్చక జోవయిచి ప్రేమ సంగ తెద్రయ్తతి. ముక్కిమ్క కొన్న్ మెలె, శిక్షెసర్ రానొతె కామ్ కెర్త నంపజలసక సంగ.

²³ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ తుమ్చి ఆత్మ తెన్ తచ్చన్.

కొలోస్సియులక రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్ బారిక్ జలో పవులు కొలోస్సి పట్టుమ్చ సంగుమ్చక పవులు రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్

మొదోల్ కోడు

1 కొలోస్సి పట్టుమ్తెచ క్రీస్తుక సంపజా జోచి నుద్ది జా జోచయ జల జోచి తెడి తా నిదానుమ్ జల బాపుడ్లక,

2 దేముడుచి నెలవచి రిసా *క్రీస్తు జలో యేసుచి రిసాచి నుబుమ్ కబుర్ కామ్ కెర్చి రిసా జో దిలి అధికారుమ్ తెన్ జోచో బారిక్ జలో ఆవ్ పవులు, బాచో జలో తిమోతి తెన్, రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్.

అమ్క అబ్బొ జలో దేముడుచి దయ సేంతుమ్ తుమ్చి ఉప్పిరి తవుసు!

జేవ్ కొలోస్సి పట్టుమ్చచి రిసా పవులు జోవయించి నర్త సంగ ప్రార్తన కెర్తె తిలిన్చి కోడు

3 తుమ్చి రిసా కెయ ప్రార్తన కెర్తె కి, అమ్చో ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచో అబ్బొన్ జలో దేముడుక తుమ్చి రిసా అమ్చి నర్త సంగితనుమ్.

4 కిచ్చొక మెలె, జో క్రీస్తు యేసుచి ఉప్పిరి తుమ్ సంపతిలిన్చి రిసా, వడ్డో జోచయ జల సంపజలన ఎత్తిజిన్త తుమ్ ప్రేమ కెర్తెన్చి రిసా, అమ్ సూన అన్నుమ్.

5 పరలోకుమతె తుమ్చి రిసా తియఁ తిలిసి అనతె దెకితె తిలి రిసా, తుమ్క పెట్టి తిలి నముకుమ్చి ప్రేమచి, రిసా తుమ్ ఇసి జా అన్నున్. జా అనతె దెకితె తిలిన్చి రిసా తుమ్ నత్తిమ్చి 'కబుర్తె, మెలె నుబుమ్ కబుర్తె, అగ్గ నూన్దరు.

6 నుబుమ్ కబుర్ తుమ్క దొర్పు, జా అయేలి తెంతో, ఎక్కి తుమ్కయ దొర్పు జలి మెన నాయ్. ఒండి లోకుమతె సూనయ జతయ, చి కేనె సూనయ జలెకి, అత్తపలితుమ్ జెతయ. దస్సి, తుమ్ తోలితో సూన ప్రబుచి దయచి వరుమ్చి రిసా పూర్తి అర్దుమ్ కెర్చి దిసి తెంతో, తుమ్తె కి నుబుమ్ కబుర్ అత్తపలితుమ్ జెతయ.

7 ప్రేమ జలో అమ్చి తెన్ ప్రబుచో సేవ కెర్తొసా జలో ఎవప్రా, జలి, ప్రబుచి ఈంజ నుబుమ్ కబుర్ సరిగా, కిచ్చొ వేరచి నే బెదయతె సికడ్లికయ, పూర్తి అర్దుమ్ కెర్చున్దరు. అమ్ ఒత్త గెచ్చుక నెత్తిరి రిసా జొయ్య అమ్చి నావ్ తెన్ మెలి రితి, క్రీస్తుక నిదానుమ్ తిలో సేవ కెర్తొసా జా ఒత్త తుమ్క నుబుమ్ కబుర్ సూనచ సికడ అన్న.

8 వడ్డో, ప్రబుచి అత్త తుమ్చి పెట్టి దెతి తుమ్చి ప్రేమచి రిసా జో ఎవప్రా అమ్క సంగ అన్న.

9 జాకయ, తుమ్చి నముకుమ్చి అన్నె నంపజలనక చి ఉప్పిర్చి తుమ్చి ప్రేమచి రిసా, అమ్ సూన్లి దిసి తెంతో, తుమ్చి రిసా ప్రార్తన కెర్చుక ములుమ్ నాయ్. అత్తచి బుద్ది, అత్తతె గ్యానుమ్ ఎత్తి దేముడు తుమ్చి పెట్టి బెరవును, చి అమ్ జోచ మాన్యుల్ జా ఇండుక మెన జోచి ఇస్టుమ్ కిచ్చొ

కిచ్చొ జతయ గే, తుమ్ పూర్తి జాన్తు మెనయ తుమ్చి రిసా ప్రార్తన కెర్చునుమ్.

10 జోచి ఇస్టుమ్ జాన్ల, జోచి బుద్ది గ్యానుమ్ తెన్ తిలి, ప్రబుచి ఏలువ దెకయతి రితి తుమ్ ఇండితె. దస్సి, చెంగిల్ కమొ ఎత్తితె ఇండ పలితుమ్ దెర దెర, అగ్గచి కంట దేముడుక రోజుక ఒగ్గర్ జాన జాన, జోచి ఇస్టుమ్ రితి ఇండ ఇండ, జోక పూర్తి నర్తసంతోసుమ్ కెర్తె.

11 అన్నె కిచ్చొ మెన అమ్ ప్రార్తన కెర్చునుమ్ మెలె, జోచి పరలోకుమచి నెక్తిక తుమ్చి పెట్టి జోచి నెక్తి బెరవ డిట్టుమ్ కెర్చు, చి తుమ్చి పెట్టి జో దెతి సంతోసుమ్క తుమ్ ఎత్తి బాదల్ సేంతుమ్ తెన్ ఒర్పువ జా నిదానుమ్ తా.

12 ఎత్తిక అబ్బొ జలో దేముడుక తుమ్చి నర్త సంగితె. కిచ్చొక మెలె, జోచయ నుద్ది జల మాన్యుల్ ఎత్తిజిన్ తెన్ జోచి ఉజ్జి రాజమతెచి సామ్యూరుమతె అమ్క వాట సేడ్తి రితి జోవయించి దయక అమ్క ఏలువ దెక అన్న.

13 మెలె, సయతాన్ ఏలువ కెర్తె అందర్ రాజమ్ తెంతో అమ్క విడ్డల్ కెర, ప్రేమ తిలో జోచో సొంత పుత్తున్చి రాజమతె అమ్క జో అబ్బొన్ బెదవ అన్న.

14 మెలె, జో పుత్తున్తెయ అమ్చి రచ్చన. †అమ్ కెర్ల పాపల్ జొయ్య చెమించువ కెర, నతోవ గెల అన్న.

ఎత్తిక ఆదారుమ్ జలోసా యేసుయ

15 యేసుతె అమ్, నే డిస్టా దేముడుచి పోలిక డిస్టయ. క్షిజెర్చున్ ఎత్తిక జో తొల్పర్, జో వెల్లో.

16 కిచ్చొక మెలె, ఎత్తి కి యేసు తెన్ జెర్చున్ జలి. కేనె తిలి కి, పరలోకుమతె తిలి కి, బూలోకుమతె తిలి కి, కేన్ లోకుమతె తిలి కి, నే డిస్సిని జలెకి, డిస్సిని జలెకి, కేన్ లోకుమచ నెజాననల్తె తిలన కి, ఏలువ కెర్తె నెక్తి ఆధికారుమ్ తిలన కి, అధికారుమ్ తిలిసి ఎత్తి, అధికారుల్ ఎత్తి, పరలోకుమచ జలెకి, బూలోకుమచ జలెకి, ఎత్తి కి జోచి అత్తి జెర్చుయ జలి. జోచి రిసాయి జెర్చుయ జలి.

17 *ఎత్తిచి కంట తోలితో తిలో సుదో జొయ్య, ఎత్తిక ఆదారుమ్ జలోసా జొయ్య. జో నెంజెలి, జేవ్ తత్త నాయ్.

18 వడ్డో, జోచి †అగ్గ జల నంపజలన బెదితిన్ మొత్తుమ్క జో బోడి, జో మొదల్. మొర్చుక జీన జతనక జో తొల్పర్. కిచ్చొక మెలె, కిచ్చొచి రిసా కి జో వెల్లో తంక.

19 క్రీస్తుచి పెట్టి పూర్తి తంక మెన, దేముడుచి ఇస్టుమ్ జలి.

20 వడ్డో యేసుక్రీస్తు నిలువతె అర్చితుమ్ జా జోచి లోయి నుచిలి వాట పాపుమ్ వుంచెతిన్చి నెక్తిక †బూలోకుమతె తిలిసి ఎత్తి, పరలోకుమతె తిలిసి ఎత్తి, కేన్ లోకుమతె తిలిసి ఎత్తి క్రీస్తుచి తెడి జేవ్ ఎత్తి జో తెన్ కిసేంతుమ్ జతి రితి అన్న బెదవనుక మెన దేముడుచి నర్త జలి.

యేసుచి అత్తి దేముడు బెదవన్నన

21 తుమ్ కొలోస్సియులకి అగ్గ జోక వేరయ మాన్యుల్ జా, తుమ్చి అత్తలతె జోక విరోదుమ్ జా తిలి రిసా వెర్చి వెర్చి కమొ కెర్తె తిలచ.

22 గన, జోచి అగ్గ మొర్చిన్ తెన్ తుమ్చి పాపుమ్ వయ తుమ్క కి జో బెదవన అన్న. కిచ్చొక మెలె, తుమ్ జోచి

* 1:2 1:2 'క్రీస్తు' మెలె, 'తెర్చయించి' మెన ఎత్తి ఆధికారుమ్ తిలో దేముడు పూర్ణమ్ సంగిల్ దొర్పు జలో రచ్చించువ కెర్తొసా. † 1:5 1:5 నెంజెలి 'కోడుతె'.

‡ 1:14 1:14 ఈంజ ఉత్త్రమ్ తోలితో రెగిడ్లి సంగుమ్ పున్తలతె కిచ్చొ అన్న మెలె, జోచి లోయి నుమ్, అమ్క నతోవ గెల అన్న, మెలె, అమ్చి పాపుమ్ చెమించువ కెర అన్న. § 1:15 1:15 నెంజెలి, 'జెర్చయలిన్ ఎత్తిక'. గన జెర్చయలిన్ జయ నాయ్, జో. దేముడి జా జో ఎత్తిచి కంట అగ్గయ తిలో. యోహాను 1:1-2, 14.

* 1:17 1:17 'తోలితో' మెలె, జో తోలితో తెంతో అన్న, చి జొయ్య ముక్కిమ్చో. † 1:18 1:18 ఎవెన 1:22-23, 4:16. ‡ 1:20 1:20 రోమియుల్ 8:20-23. § 1:20 1:20 ఎవెన 1:9-10.

నుద్ది జా, జోచయ్ జా, తప్పు నెంతె, కిచ్చొ గర్చికి నెంతె జా, దేముడు అబ్బొనచి మొక్క జో తుమ్మక టీవో కెరెదె.

²³ గని జా జర్ల జంక మెలె, తుమ్ అత్తుక డిట్టుమ్ జా జ్యియ్ పునాది జతినతె టీవ, *‘పరలోకుమతె గెతి వాటు అమ్మక దొర్పు. జలి’ మెంతి దయిరిమ్ దెతి తుమ్ సూన్సి సుబుమ్ కబుర్ నే ములై అన్యాయమ్ నే జతె, వేరతె నే గెతె, ప్రబుచి ఉప్పిరచి నముకుమ్ తుమ్ నిదానుమ్ తంక. జెర్మయిలిసి ఎత్తిక ఈంజ సుబుమ్ కబుర్ ఈంజ ఒండి లోకుమతె సూనయ్ జా అన్య. ఆవ్ పవులు కి ఈంజ సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్ తి రిసా, ప్రబుచా సేవ కెర్తొసా జా అన్య.

²⁴ ఆవ్ జలి, ‘తుమ్మక లాబుమ్ దొర్పు. జపున్’ మెన ఆవ్ †అల్లర్ సేడ్డి కి, అంక నర్ల. కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ ఇన అల్లర్ సేడ్డిసి కీసి జతయ్ మెలె, క్రీస్తు సేడ్డి అల్లరతె ఆవ్ బెద ఒత్త సేనిలిసి ఆవ్ ఓర్పున జా కుట్టయిలి రెతి జతయ్. కిచ్చొక మెలె, జోచి అగ్ జల జోచయ్ నంగుమ్క ‘జోచి కబుర్ సూనతు’ మెనయ్, ఆవ్ ఈంజివ్ సైమల్ సేడ్డిసి.

²⁵ జోచయ్ జల మాన్యుల్ మొత్తుమ్క ఆవ్ ఈంజ ‡సేవ కెర్తి రిసా ప్రబు అంక తెర్తవ అన్య. దస్సి, తుమ్చి రిసా కి, అంచి కోడు పూర్తి తుమ్ జానుక మెనయ్, జ్యియ్ అంక తెర్తవ అన్య.

²⁶ జా కోడు కిచ్చొ జయెదె మెలె, ఉగల్చి ఉప్పిరి ఉగల్చి మాన్యుల్ నే సూనతి రెతి జో †లొంకడ తిలి గుట్టు. జా అగ్గె లొంకడ తిలి కి, అప్పయి జోక నంపజల జోచయ్ జల మాన్యుల్ జో సూనవ అన్య.

²⁷ తుమ్తె తెర్తయిందె మెన యూదుల్క దేముడు నంగ తిలొ దొర్పు. జలొ రచ్చిందువ కెర్తొసా జలొ క్రీస్తు, ఉజిడ్ తిలి గవురుమచి అన తుమ్ యూదుల్ నెంజలనచి పెట్టి కి అన్య. పరలోకుమతె గెతి వరుమచి దయిరిమ్ తుమ్కయ్ కి దొర్పు కెర అన్య. జయ్యి కోడు జోచి గుట్టు జా తిలి. జా రచ్చన కెత్తిజిన్ యూదుల్ నెంజలనక కెడ్డి సాహ్సారుమ్ కెర్తయ్! కెడ్డి వెల్లి కోడు, ఈంజ. జయ్యి గుట్టు జోచయ్ జల మాన్యుల్కయ్ జో జానవుక ఇస్టుమ్ జలొ!

²⁸ జలి, ఆకర్క తీర్పు జంక మెన ఎత్తిజిన్ దేముడుచి మొక్క టీవో కెరుక మెన, క్రీస్తుక నంపజల మాన్యుల్ అత్తు తెన్ పూర్తి వడ్డిల మెలె, జోవయింతె ఎత్తి. మాన్యు పూర్తి జా జోవయిందె మొక్క టీవో జలి, అమ్ జోవయింక బవుమానుమ్ దిలి రెతి జయెదె. జాకయ్, *‘అత్తు తెన్ పూర్తి వడ్డుతు’ మెనయ్, క్రీస్తుచి రిసా బాల వెల్లి ఎత్తిజిన్క అమ్ సూనయ్తె తా, వేర బుద్ధివొచి రిసా జాగర్ల సంగతనుమ్, జోచి రిసాచి గ్యానుమ్ ఎత్తి. జోవయింక నీకడ్డనుమ్.

²⁹ జోక అత్తుక పూర్తి వడ్డుతు! మెనయ్, అంచి పెట్టి జో మొచ్చు తెన్ దెతి జోచి ఎదివాల్ నెక్తి ఎత్తి. తెన్యి, పూర్తి మెన్సు దా, జోచి కామ్ ఆవ్ కెర్తె తత్తసి.

2

¹ తుమ్చి రిసా కి, లవోదికయ్ పట్టుమ్చి నంపజలనచి రిసా కి, అన్య, అంక నే దెకిల అన్య నంపజలనక ఎత్తిజిన్చి

* 1:23 1:23 27వ కోడు, చి 1:5వ కోడు దెక. † 1:24 1:24 జో జేలి జా తిలన్. 4:3, 10 దెక. ‡ 1:25 1:25 ఎవెను 3:1-13. § 1:26 1:26 ఎవెను 1:9, 3:3-4. * 1:28 1:28 ఎవెను 4:12-14. * 2:7 2:7 ఎవెను 3:17 దెక. † 2:8 2:8 ఎవెను, ‘బాలబోరల్ అర్దుమ్ కెరంతి ఎదిలి గ్యానుమ్చి నెన్చెలు’. ‡ 2:10 2:10 అత్తుల్, దూతల్, బూతల్చి అర్దుమ్ కి ఈంజివ్ కొడొతె ఉచరుక జయెదె. కొలోస్సీయల్ క్రీస్తుక నే నంపజతె అగ్గె, అత్తుల్ దూతల్ బూతల్ ఎత్తిక బితె తిల. § 2:10 2:10 అత్తుల్, దూతల్, బూతల్చి అర్దుమ్ కి ఈంజివ్ కొడొతె ఉచరుక జయెదె. కొలోస్సీయల్ క్రీస్తుక నే నంపజతె అగ్గె, అత్తుల్ దూతల్ బూతల్ ఎత్తిక బితె తిల.

రిసా కి, ‘అత్తుతె వడ్డుతు’ మెన ఆవ్ కెడ్డి అన తెన్ ఉచర్చసి గే ప్రార్తన కెర్తసి గే తుమ్ జానుక మెన అంచి అన.

² తుమ్ జేవ్ ఎత్తిజిన్చి రిసా ఆవ్ కిచ్చొ మెన అన జతసి మెలె, జేవ్ ఎత్తిజిన్ మొత్తుమ్ ఎక్కి ప్రెమ్ ఎక్కి కట్టు జా జోవయిందె పెట్టి దయిరిమ్ డిట్టుమ్ జతు, చి జోవయింక పూర్తి అర్దుమ్ జయెదె, చి క్రీస్తుచి తెడి అన్యుమ్చి చెంగిల్ తమ్చి మెన పూర్తి దయిరిమ్ జవుల, చి దేముడుచి గుట్టు జానుల, మెలె క్రీస్తుకయ్ జానుల మెన తుమ్చి రిసా ఆవ్ అన జతసి.

³ జో క్రీస్తుచి పెట్టి బుద్ధి గ్యానుమ్చి సాహ్సారుమ్ ఎత్తి. ఒత్తయ్ లుంకిల్ రెతి అన్య.

⁴ తుమ్క కిచ్చొక ఆవ్ ఇని సంగతసి మెలె, సూటి డీన్స్ తెలిచి కొడొ తెన్ కా తుమ్క మోసిమ్ నే కెర్తి రెతి తుమ్ జాగర్ల తా.

⁵ అగ్గెక మెలె, ఆవ్ తుమ్క దూరి అన్య, గని అత్తుక తుమ్చి పాసి తా, తుమ్ అప్పె నుద్ది ఇండితిసి, క్రీస్తుచి ఉప్పిరచి తుమ్చి నముకుమ్ డిట్టుమ్ తిలిచి రిసా ఆవ్ సూన్సి రిసా, నర్ల తెన్ అన్య.

⁶ జలి, ప్రబు జలొ క్రీస్తు యేసుక తుమ్ నంపజా తిలదు.

⁷ జలి, జోచితె *చెర్లొ గల డిట్టుమ్ టీవో జా తిలి రెతి, చెంగిల్ గేర్ జా తంక మెన కీసి డిట్టుమ్ పునాదితె జా తంక ముక్కిమ్ మెలె, దస్సి, జో క్రీస్తు పునాది జతినచి ఉప్పిరి తుమ్ టీవో డిట్టుమ్ జా, చి జోచి తెడి అత్తుతె వడ్డు, క్రీస్తుచి ఉప్పిరచి నముకుమ్చి రిసా ఎవప్రా తుమ్క నీకడ్డిసి ఎత్తి. దెరన, అన్య డిట్టుమ్ జతె తా. జో ప్రబు కెర్తి దయ్ ఎత్తిచి రిసా జోక తుమ్చి నర్ల దెకయ్తె తా, జోచి తెడి జయ్ జో దెతి బుద్ధితె తుమ్ ఇండ.

⁸ తెలిచి తెన్ కొడొ బెదవ వేర బోదన కెర్తిసి తెన్ రెతయ్ కొడొ తెన్ మాన్యుల్ అవెన్య ఉచర్ల అలవాల్ కము, †ఆగ్నెల్క, అత్తుల్క, దూతల్క బూతల్క, బితె అలవాల్ కము మాన్యుల్ నీకడ తుమ్క మోసిమ్ కెరుక ఉచరుల. దసితె తుమ్ దెర్పు నే సేడ్డి రెతి తుమ్ జాగర్ల తా. జా క్రీస్తు నీకడ్డిసి నెంజె ఈంజ లోకుమతె బెదితిసి.

⁹ దేముడు కిచ్చొ నే పిట్ట, జ్యియ్ పూర్తి అగ్గె రూపుమ్ తెన్ క్రీస్తుచి పెట్టి జతయ్.

¹⁰ చి ‡అదికారుమ్ తిలిన్ ఎత్తిచి ఉప్పిరి, †అదికారుల్ ఎత్తిచి ఉప్పిరి తిలొ క్రీస్తుచి తెడి తుమ్ అత్తుక పూర్తి దా అన్యన్.

¹¹ పూర్గుమ్చి అలవాల్ తెన్ అమ్చి యూదుల్ ‘దేముడుచి మాన్యుల్ అము’ మెనన, జోచి నుద్ది కారిమచి సున్నతి కెరనుల. జా, జలి, ఎక్కి అగ్గె జర్ల జతసి. తామ్, మాత్తుమ్, అప్పె క్రీస్తుచి తెడి కీసి జా అన్యన్ మెలె, క్రీస్తుచి తెడి నుద్ది కెర్తి సున్నతి కెర్లె రెతి జా అన్యన్. మాన్యు అగ్గె కెర్లె సున్నతి నెంజె, గని ఈంజ అగ్గెచి అనల్ బుద్ధుల్ సీంద వెంట గెలిసి.

¹² క్రీస్తు మొర్రిన్ తెన్ తుమ్చి ఈంజ అగ్గెచి అనల్చి జేవ్ మొర గెలన్, ఈంజ అత్తుజేవ్ తుమ్క కీసి దొర్పు. జలి మెలె, క్రీస్తుక మొర్తన తెంతో జయిడ్డె దేముడుక నెక్తిక తుమ్

నంబజలదు. చి జో అన్నె జీవ్ జా ఉట్టన్ తెన్ జోచి అత్తుక తుమ్ అత్తుజీవ్ జా ఉట్టదు. ఇన్నెచి గుర్తుక బాప్తిసుమ్ నజన్దు.

13 పడ్డో, తుమ్ పాపుమ్ కెర్తె తా అగ్గె అత్తుక మొర్లనయ్ జా తిలదు, అగ్గెక యూదులచి నుద్ది నున్నతి నెంతె తిలదు, తుమ్ దస్సి మొర్లనయ్ జా తతికయ్, దేముడు అబ్బొసి క్రీస్తుక అన్నె జయడ్, జో తెన్ కి తుమ్క జయడ్జన్. కీసి మెలె, జోక నంబజల ఎత్తిజన్చ పాపల్ ఎత్తి అమక చెమించుప కెర్తన్.

14 మెలె, పూర్దుమ్ తెంతోచ అగ్గల్ అమచి ఉప్పిరి దాచ రెగ్గి రెతి జతయ్. గని, జా అగ్గల్చ నెందల్ ఎత్తి జో దేముడు అబ్బొసి పుంచ గెల్న్. కీసి మెలె, క్రీస్తు మొర్లి సిలువతె జా అగ్గల్క మేకుల్ తెన్ పెట ముల దిలి రెతి పుంచ గెల్న్.

15 దస్సి కెర, దస అగ్గల్చ నెందల్చ కోడ్లు వయడ్డ అమక పాపుమ్ నెకడ్డ అత్తుల్, దూతల్, బూతల్, గట్టచి నెక్తి పాడ్ కెర గెల కెర, ఎత్తిచి మొక్కె జోవయింక లాజ్ కెరవ, క్రీస్తు జోవయించి ఉప్పిరి జిన్చన్. అమ్ క్రీస్తుక నంబజలనచి ఉప్పిరి దసచక కి కిచ్చి నెక్తి నాయ్.

16 జాకయ్, కతినిచి రిసా పితినిచి రిసా 'ఈంజ గార్, జా గార్' మెన జవున్, నెంజలి, 'చండుగు దీసి, ఆమన్ దీన్చి రిసా, నెంజలి బక్తి కెర్తె నెలవ్ కడ్ల దీసి రిసా, కిచ్చి కిచ్చి కెర్తె గార్' మెన తుమ్క కో నంగుత్ అవకాసుమ్ దాస నాయ్, నెకడ్డ సూన నాయ్.

17 పడ్డో జర్గు జతిన్క దసచ ఎత్తి ఎక్కి నీడ. జా నీడ గల్తాసా క్రీస్తు.

18 జాకయ్, "చువ్వె తా దూతల్ గట్టక తుమ్ జోకర" మెన కో నెకడ్డ, తుమ్ దెర్పు నీడ నాయ్. "దసచక నే జోకరై కిచ్చిగె పిట్టెద" మెన బియడ్లనక తుమ్ బియ: నాయ్. దస కము నెకడ్డసా కో జలకు కిచ్చక నంబ కెర్తయ్ మెలె, రెత సిప్పల్క, దస్సి జోచి సొంత మెన్ను తిలిన్క 'వెల్చిచి' మెన పుల.

19 క్రీస్తుక, మెలె బోడిక, జో మాన్సు అజ జా ముల అన్నె. జో బోడి తెన్ బెద తిలెకయ్ అగ్గెక పున్సి తా, అత్తుల్ నరల్ ఎత్తి తమన్ కట్టు తెన్ తా, దేముడు దెతి జిపుకయ్ వడ్డతె తయదె.

20 క్రీస్తు తెన్ తుమ్ బెద, జో మొర్లిన్ తెన్ బెదిలి రెతి జా, తుమ్చి ఈంజ లోకుమ్చి పాపుమ్చి మొర్లి అత్తు మొర, *మాయలోకుమ్చ బూతల్, దూతల్, అత్తుల్, గట్టచి సేవ కెరుక ముల విడ్డల్ జలదు జలి, కిచ్చక జా పాపుమ్చి అత్తు తెన్ అప్పక తిలి రెతి ఇండితను?

21 మెలె, మాన్సుల్ వాడిక కెర కేడయ్త రెత అగ్గల్చి రిసా, అలవాట్చ కముచి రిసా 'దెరుక గారు, కంక గారు' నెంజలి, 'చడుక గారు' మెల వెర్రి అగ్గల్క కిచ్చక బితను?

22 దసచ ఒండి మాన్సుల్ అరి ఉచర నెకయ్లిసి.

23 మాన్సుల్ అచ్చి కెర్ల దస జాడ్లు రెత వయన్లె, సిచ్చల్ కెరన్లె, అగ్గెక సిచ్చల్ కెరన్లె, గ్యాసుమ్ రెతి పున్సిమ్ రెతి డీసెదె, గని అమచి పట్టిచి పాపుమ్బుద్దిచ అసల్క దస అగ్గల్ ముద్దో కెరుక నెతిరి, గెప్పుక నెతిర్తి.

3

వరలోకుమ్ తిలిన్క ఆస జంక

* 2:20 2:20 నెంజలి, 'బాలబోలచి ఎదిలి గ్యాసుమ్చి అలవాట్ ముల....' రెగ్గె నగుమ్ పుస్తకతె తయ నాయ్.

1 క్రీస్తు తెన్ తుమ్ బెద జో తెన్ జీవ్ జా ఉట్ట, జోచి అత్తుతె తుమ్ జీవ్ జలదు. జలి, జో జీవ్ జా ఉట్ట, ఉప్పిరి, దేముడు అబ్బొసిచ ఉజెత్తె వక్క వరలోకుమ్చె వెన అన్నె. జాకయ్, జో ఉప్పిరి వెన తిలిన్తెచి ఎత్తిక తుమ్ అస జా.

2 ఈంజ లోకుమ్చె తిలిన్క ఆస జా నాయ్. వరలోకుమ్చిక ఆస జా.

3 కిచ్చక మెలె, ఈంజ లోకుమ్చె తుమ్ మొరయ్ అన్నున్, చి దేముడుచి తెడి క్రీస్తుతయ్ తుమ్చి జిప్ప క్రీస్తుతె దేముడుచి తెడి లుంకడ అన్నె.

4 అమచి జిప్ప తిలో క్రీస్తు కెయ్ అన్నె ఉత్త జా డీసెదె గే, తుమ్ కి తెదెడ్క జో తెన్ వరలోకుమ్చి గపురుమ్ తెన్ జతిన్తె డీన్చె.

5 జాకయ్, తుమ్చి పెట్టి ఈంజ లోకుమ్చి బుద్దిచి కిచ్చ జలికు తయెదె గే, జాక తుమ్ గెచ్చువ గెల; జాక మార. కీస బుద్దివో మెలె, లంజెకమె, లంజెబుద్ది, అగ్గెచి ఆస ముద్దో నే కెరంతిసి, గార్చిచి ఉప్పిరిచి ఆస, పడ్డో అన్నె మాన్సుల్చి అన్సి దొర్పు కెరంతి ఆస; ఇనిచి జలి, నత్తిమ్ తిలో దేముడుక ముల వేర దేముడ్లు మెలోసాక ప్రేమ కెర్తె రెతి జతయ్, జాక 'దేముడు' మెలి రెతి కెర్తె బొమ్మక జొర కెర్తె రెతి జతయ్.

6 దస కముచి రిసా *జోచి కోడు రెతి కెరుక నెసిల మాన్సుల్క దేముడుచి కోపుమ్చి సిచ్చ లయదె.

7 అగ్గె తుమ్ జేవ్చి నెడెమె జతి పొది దసచ ఎత్తి కెర ఇండితె తిలదు.

8 గని అప్ప దసచ ఎత్తి కి తుమ్క దూరి కెర. కీసచ మెలె, కోపుమ్ దెకయ్తెసి, కోపుమ్ దెరన్తెసి, కున్సిదుమ్, దూనినల్, వెట్టారుమ్చ కొడె.

9 పడ్డో, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో అబద్ధమ్ సంగ నాయ్, కెర నాయ్. కిచ్చక మెలె ఈంజ లోకుమ్చి పాడ్ జలి అగ్గెచి జెర్పున్ ఇండితెసి కడ వెంట గెల కెర,

10 తుమ్ జేవ్క ముల, నొవి మాన్సుక గలన అన్నున్. ఈంజ గ్యాసుమ్ తెన్ జా జెర్పుయ్లో దేముడుచి రూపుమ్ తెన్ నొవి బుద్ది దెరన అన్నున్.

11 ఈంజ నొవి అత్తుతె జెర్పున్ జల మాన్సుల్తె కిచ్చి తేడల్ నాయ్. 'గ్రీసు దేసిమ్చ' మెన దేముడు సంగ నాయ్, 'యూదుల్' మెన నాయ్. 'యూదుల్చి గుర్తుచి నున్నతిచ' మెన నాయ్, 'జా నున్నతిచ గుర్తు నెంజలన' మెన నాయ్, 'నేన్ల మాన్సుల్' మెన నాయ్, 'డొంగుర దేసిమ్చ' మెన నాయ్, 'గొతిమాన్సుల్' మెన నాయ్, 'గొతి నెంజలన' మెన నాయ్. జోచి మొక్కె దస తేడల్ నాయ్, గని ఎత్తిజన్క క్రీస్టుయ్ ముక్కిమ్, అన్నె కేన్ రగుమ్చ మాన్సుల్ జలిక, జోచ మాన్సుల్ ఎత్తిజన్చి పెట్టి జో అన్నె.

12 జలి, దేముడు నిన్నా తుమ్ జోచయ్ నుద్ది జల జో ప్రేమ కెర్లన, తుమ్ ఎత్తిజన్ కిచ్చి కిచ్చి బుద్దివో గలన మెలె, కనార్దుమ్ దెకితెసి, మెత్తన తతిసి, గపురుమ్ నే ఉచరంతె, అన్నె మాన్సుల్క మరియోద దెకితెసి, సేంతుమ్ తెన్ బాదల్ ఓర్పువ జా

13 ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ఓర్పువ జతిసి. పడ్డో, కిచ్చ జవున్ తప్పుచి రిసా ఎక్కిలో అన్నెకోక నింద కెరుక జతి జలి, చెమించువ కెర. ప్రబు తుమ్క కీసి చెమించువ కెర అన్నె గే, తామ్ కి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో చెమించువ కెరుక అన్నె.

* 3:6 3:6 'జోవయించి' తెంత 'మాన్సుల్క' ఎదచి కోడు ఈంజ ఉత్తమ్ తొలితె

4

14 ఎత్తిచిచి కంటి ముక్కిమక తుమ్ కిచ్చి బుద్ధి గలన మెలె, ప్రేమయ్. కిచ్చిక మెలె, ఎత్తి ఎక్కి కట్టు తెన తతి రిసా ప్రేమ అదారుమ్ జతయ్, జయ్యి బెదవెదె.

15 పడ్డొ, క్రీస్తు దెత్తి సేంతుమ్ తుమ్చి పెట్టి లెలుప కెర్తె రిసా వాల్ దాన. ఎక్కిలో తెన ఎక్కిలో సేంతుమ్ తత్తి రిసాయి జోచి ఎక్కి అగేత తుమ్ బెదుక మెన జో బుకార్తన. పడ్డొ, జో కెర్తె దయచి రిసా జోక తుమ్చి సర్త తుమ్ దెకవన.

16 పడ్డొ, క్రీస్తుచ కొడొ తుమ్చి పెట్టి బన జా కామ్ కెర్తె తతి రితి తుమ్ టాన్ దాన, చి జో దెత్తి బుద్ధి తెన నిదానుమ్ తెన ఎక్కిలోక ఎక్కిలో జోచి సత్తిమ్ నీకడ్డె తా. తుమ్తె కో పొరపాల్ నే జతి రితి బుద్ధి సంగ జాగర్త సంగితె తా, చి దేముడు కెర్తె దయ ఎత్తిచి రిసా తుమ్చి సర్త జోక దెకయ్తి రితి, జోచి గపురుమ్ సంగిత గనుమలు గాయతె తా. జేవ్ గనుమలుతె కిచ్చి ఏక రగుమ్ తుమ్ గాయ మెలె, కిర్తనల్ గట్టె.

17 తుమ్ కిచ్చి లట్టబుక జలెకి, కిచ్చి కెరుక జలెకి, ప్రబు జలో యేసుచి నావ్ తెడి లట్టబ జవున్, జర్దు కెర జవున్, చి జోచి నావ్ తెన దేముడు జలో జోచొ అబ్బొనక తుమ్చి సర్త తుమ్ సంగ.

కేన్ గేరుచ జలెకి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో దెకితిసి

18 తేరబోదలు, జలె, తుమ్చి మున్నరలుచి తెడి దాక్ కెరన, జోవయిచి కోడు సూనె తా. ప్రబుచి తెడి అస్సునిచి ఇసి కెర్తె సూటి,†

19 మున్నర్యలు, జలె, తెర్తివొక ప్రేమ కెర, జోవయిచి కున్సిదుమ్ దెక నాయ్.

20 బోదల్ జలె, కేన్ కామ్చి రిసా జలెకి, అయ్యెనాబ్బొనచి కోడు సూన. †దస్సి కెర్లెకయ్ తుమ్చి చెంగిలి† మెన ప్రబుచి కోడు.

21 తుమ్ అబ్బొదిసి ఆరి తుమ్చి బోదల్క కోపుమ్ కెరవ నాయ్, నెంజిలె అన్యాయమ్ జా నీక్కు జవుల.

22 గొతిమాన్సుల్ జలె, కేన్ కామ్చి రిసా కి, ఈంజ లోకుమ్చి తుమ్చి ఎజొమాన్సుచి కోడు సూన, జేవ్ సంగిల్ రితి కెర. ఆరి డీసుక, మాన్సుల్క మెన్సు వడంతి రిసా నాయ్, గని ఎక్కి మెన్సు ప్రబుకయ్ గపురుమ్ కెర్తె రితి తుమ్చి ఎజొమాన్సుక నిదానుమ్ సేవ కెర.

23 కేన్ కామ్ కెరుక మెలె కి, ఎక్కి మాన్సుచి సేవ కెర్తె రితి పోన, గని ప్రబుచి సేవ కెర్తె బుద్ధి తెన్సి, సర్త తెన కెర.

24 కిచ్చిక మెలె, తుమ్ నిదానుమ్ కెర్తె రిసాచి బాపుమానుమ్క ప్రబు సొంత జోచి రాజిమతె వాటల్ తుమ్క దెయెదె మెన జాన్సు, గెద. దస్సి నిదానుమ్ కెర్తెసి జలె, ప్రబు జలో క్రీస్తుచి సేవ కెర్తెసి జయెదె.

25 కో పాపుమ్ కెర్తె, జోచి సిచ్చ జోక లయెదె. జో దాక్ జలెకి, వెల్లో జలెకి, అన్యె, సిచ్చ దెత్తినె తె కి దేముడు కక్క మొకమాటుమ్ దెక నాయ్, ఎజొమాన్సుక చి గొతిమాన్సుల్క జవున్ తేడల్ దెకె నాయ్.

† 3:18 3:18 మెలె, ప్రబుచి తెడి అస్సి, చి మున్నర్యల్క గపురుమ్ దెకిలె, ప్రబుక గపురుమ్ దెకిల్ రితి జయెదె. కొరిందల్క రెగిడ్లి ఏక నెంబర ఉత్తము 11:3, ఎవెసు 5:22-24.

* 4:3 4:3 'క్రీస్తుచి రిసాచి గట్టు' మెన సంగిల్, క్రీస్తు రచ్చయిచుప కెర్తెసా జలిన్చి రిసా సంగితయ్, కొలొస్సీయులు 2:2. నెంజిలె క్రీస్తుచి రచ్చన యూదుల్ నెంజలెక కి దొర్పు జలిన్చి రిసా సంగితయ్, కొలొస్సీయులు 1:26-27, ఎవెసు 3:3-6. నెంజిలె ఎత్తి కి క్రీస్తుచి తెడి ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు బెదవంతిచి రిసా, ఎవెసు 1:9-10. † 4:3 4:3 రోమ్ పట్టుమతె జో జేలి జా తిలి పాది ఈంజ ఉత్తము పప్పులు రెగిడ్లి మెన ఒగ్గరజెన్ ఉచర్రతి. బారికల్ 28:16, 30, 31 దె. కైసరయెతె కి జేలి జా తిలో; బారికల్ 23:25, పిలిప్పితె కి; బారికల్ 16:23, చి యెరూసలేమ్తె; బారికల్ 21:33. ఎవెసుతె కి మెన నగ్రుమ్జెన్ ఉచర్రతి, గని రుజ్జు నాయ్. పిలిప్పితె చి యెరూసలేమ్తె జేలి జలిన్ తిక్కొ దీసరెదె. † 4:10 4:10 జో అరిస్తార్కుక నెజుమ్ జేలి జా తిలో గే ఎక్కి జో పప్పులు తెన బెద జా బాద ఒడ్డున జలి రిసా దస్సి మెనతయ్ గే నేనుమ్.

§ 4:12 4:12 నెంజిలె 'యేసుక గొత్తి సుదో రితి జలె', నెంజిలె 'యేసుక గొత్తి రితి జలె'.

‘ప్రార్థన కెర్తె తా’

1 ఎజొమాన్సు, తుమ్చి గొతిమాన్సుల్క సరిగా చెంగిల్ దెకితె తా, జోవయిచి దెత్తిన దాన. తుమ్క కి పరలోకుమ్తె ఎజొమాని అస్సి.

2 నిదానుమ్ తెన బద్దుకుమ్ నే జత దేముడుచి దయ ఎత్తిచి రిసా జోవయిచి తుమ్చి సర్త సంగ ప్రార్థన కెర్తె తా.

3 అమ్చి రిసా కి ప్రార్థన కెర. కిచ్చిక మెలె, అమ్ కిసి గే జోవయిచి సుబుమ్ కబుర్ కోడు, మెలె క్రీస్తుచి రిసాచి *గుట్టు, అమ్ సూనయ్తె తతి రిసా, జో అమ్క వాల్ దెవుసు మెన ప్రార్థన కెర. జా సుబుమ్ కబుర్ జా గుట్టు అవ్ సూనయ్లి రిసా అవ్ జేలి జా అస్సి.

4 జా సుబుమ్ కబుర్ జా గుట్టు అస్సి సూనపుక అస్సి, చి అవ్ కిసి సంగిల్ సొన్సుమ్ జయెదె గే జో అంక నీకడ్డు మెన తుమ్ ప్రార్థన కెర.

మరియద తెన ఇండ, లట్టబా

5 తుమ్క దిలి సమయమ్ పాడ్ నే కెరంతి రితి, దేముడుచి క్రీస్తుచి గపురుమ్ దెకయ్తె అవ్కానుమ్ గెనన్లి రితి, వేర మాన్సుల్క తుమ్ మరియద దెకితె తా.

6 తుమ్ లట్టబ్బిన్ సూటి తవున్. బమ్మ తెన లట్టబా నాయ్, గని సరిగా ఉచర, చెంగిల్ బెదవ, కామ్క జెత్తినె లట్టబ, చి కక్క కిచ్చి జబాబ్ దెంక గే, అజ్జ తయెదె.

7 అవ్ ఇన్సె కేన్ అస్సి గే, తుక్కు తుమ్క జానయెదె. ప్రబుచి తెడి అమ్క జో ప్రేమ జలో బావో జయెదె, చి నిదానుమ్ సేవ కెర్తెసా జా, అమ్చి తెన ప్రబుచొ గొతిమాన్సు రితి జో జయెదె.

8 తుమ్తె అవ్ జోక కిచ్చిక తెర్తవ అస్సి మెలె, ఇన్సె అమ్ కిసి అస్సుమ్ గే తుమ్క జో ఒత్త సంగితి రిసా, చి తుమ్క మెన్సుతె జో దయిరిమ్ కెర్తె రిసా,

9 పడ్డొ, నిదానుమ్ తిలో ప్రేమ తిలో బావో జలో తుమ్చొ సొంత మాన్సు ఒనీసిముక కి తెర్తయ్తెన. ఇన్సె జర్దు జలిన్ ఎత్తి తుమ్క జేవ్ దొగుల సంగుల.

పప్పులు తెన తిలసచి ప్రేమ సంగ తెర్తయ్లిసి

10 ఇన్సె కో కో తుమ్క జోవయిచి ప్రేమ సంగ తెర్తయ్తతి మెలె, అంచె తెన †జేలితె తిలో అరిస్తార్కుక, పడ్డొ బర్దుబావో సల్లాని మార్పు ఇన్సెచి రిసా అగ్గె తుమ్క కబుర్ తెర్తవ అస్సి. జో తుమ్తె అయెలె, టాన్ దాన.

11 పడ్డొ యూన్సు మెన అన్సెక్ నావ్ తిలో యేసు మెలోసా కి జోచి ప్రేమ తుమ్క సంగ తెర్తయ్తయ్. దేముడుచి రాజిమచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ కామ్ అవ్ కెర్తెనె, ఎక్కి ఈంజేవ్ తిగ్గయ్ యూదుల్ బెద అస్సి. ఈంజేవ్ అంక ఒగ్గర తోడు జా అస్సి.

12 పడ్డొ, క్రీస్తు జలో కియేసుక సేవ కెర్తెసా జలో తుమ్చొ సొంత మాన్సు ఎవప్రా కి తుమ్క జోచి ప్రేమ సంగ తెర్తయ్తయ్. తుమ్క ‘అత్తక పూర్తి వడ్డ డిట్టుమ్ టీవ,

పూర్తి దయిరిమ్ తెన్ ప్రబుచి ఇస్టుమ్ రితి ఇండితె తత్తు' మెన, తుమ్చి రిసా కెద్దొడ్ తెదొడి జో ప్రార్దన కెర్తె తత్తయ్.

¹³ జోచి రిసా ఆచ్ కిచ్చొ సాచి సంగితసి మెలె, తుమ్చి రిసా కి, లవొదికయ పట్టుమ్చచి రిసా కి, చి హియోరాపొలి పట్టుమ్చచి రిసా కి, జో బగ్గర్ కామ్ కెర్తయ్.

¹⁴ పడ్డొ, ప్రేమ జలో డాక్టర్ జలో లూకా చి దేమా తుమ్క జోవయించి ప్రేమ సంగ తెద్రయతతి.

¹⁵ లవొదికయ పట్టుమ్తెచ బాపుడ్లు జల సంపజలనక చి నుమ్పాక, చి జేవచి గెరి సబ కెర్తి సంగుమ్చక అంచి ప్రేమ సంగ.

¹⁶ పడ్డొ, తుమ్తె ఈంజ ఉత్తమ్ నదు కెర సూనయ్లదు మెలె, లవొదికయ పట్టుమ్తెచ సంగుమ్తె కి నదు కెరప సూనవ. పడ్డొ, జా లవొదికయ పట్టుమ్తె సంగుమ్తె ఆచ్ తెద్రయలి ఉత్తమ్ తూమ్ కి నదు కెర.

¹⁷ పడ్డొ, 'ప్రబు తుక దిలి కామ్ తుయి నిదాసుమ్ తెన్ పూర్తి కెర కుట్టపు' మెన అర్కిప్పుక కి తుమ్ సంగ.

¹⁸ ఆచ్ పవులు సొంత ఆతు తెన్ ఈంజ ముద్దు సంగితి ఆకర్ కోడు రెడ్డితసి. ఆచ్ జేలి జలిన్చి రిసా తుమ్ ప్రార్దన కెరుక పచ్చ నాయ్. ప్రబుచి దయ తుమ్చి తెన్ తవును!

దెస్సలొనీయుల్క రెగిడ్లి మొదొల్చి ఉత్తమ్ బారిక్ జలో పపులు దెస్సలొనీక పట్టుమ్చ సంగుమ్చక రెగిడ్లి మొదొల్చి ఉత్తమ్

మొదొల్ కోడు

1 దేముడు అబ్బొనక చి ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుక సంపజా జోచి తెడి తిల దెస్సలొనీక పట్టుమ్చి సంగుమ్చక *నిల్వొనచి చి తిమోతి, పపులు రెగిడ్లి ఉత్తమ్.

†దేముడు అబ్బొనచి యేసుచి దయ సెంతుమ్ తుమ్చి ఉప్పిరి తప్పన.

జేమ్ దెస్సలొనీకుల్ చి రిసాచి సర్ద

2 అమ్ కెయ ప్రార్దన కెర్లె కి, కెయక తెయక దెస్సలొనీకచ తుమ్ ఎత్తిజనచి రిసా దేముడుక అమ్చి సర్ద అమ్ సంగితసుమ్.

3 జో అమ్క అబ్బొ జలో దేముడుక అమ్చి సర్ద సూనయ్త తత్తసుమ్. ప్రబు జలో అమ్చో యేసుక్రీస్తుచి ఉప్పిరిచి తుమ్చి నముకుమ్, తుమ్చి కమెతె బార్ జతయ్చి రిసా; నైమల్ సేడుక జలెకి, జోవయిచి ఉప్పిరిచి తుమ్చి ప్రేమచి రిసా తుమ్ ఒగ్గో కామ్ కెర్తను; పడ్డో, †జోవయిచి ఉప్పిరిచి తుమ్చి దయిరిమ్చి రిసా తుమ్ ఎత్తి బాదల్ ఒర్పున జా నిదాసుమ్ తత్తను. ఈంజేమ్ రిసా అమ్చి సర్ద జోవయిచి సంగితసుమ్.

దెస్సలొనీకచ దేముడు నిసాన్లినచి రుజ్జు

4 జలె, దేముడు ప్రేమ కెర్లె ఓ బాపుడ్లు, జోవయిచి సేవ తుమ్. కెర్లె రిసా తుమ్క జో నిసాన అన్న మెన జానుమ్.

5 అమ్చి అత్తి తుమ్తె అయ్లి సుబుమ్ కబుర్ రిత కొడాయ్ సూనయ్లిసి నెంజె. నాయ్, గెద, దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తచి నెక్కి జా సుబుమ్ కబుర్తె కితతికయ్, 'పలితుమ్ దెరెదె' మెన అమ్చి పెట్టి దయిరిమ్ తిలి, అన్నె ప్రబుచి జా అత్త తుమ్చి పెట్టి నీకడ్డికయ్ తుమ్చి పెట్టి ఈంజ చి సత్తిమ్ తుమ్ చిన, పూర్తి దయిరిమ్ జా నంపజలదు. తుమ్చి తెన్ అమ్ తిలి పొది, తుమ్క 'ప్రబుచి సత్తిమ్ దెకుత్' మెన కిచ్చొ బుద్ది ఇండితె తిలమ్ గే తుమ్ దెక అమ్చి సత్తిమ్ రుజ్జుల్ దెకిలదు గెద.

6 దస్సి, అమ్క దెక నీక తుమ్ అమ్చి రితి జలదు, ప్రబుచి బుద్ది దెరస్సదు. మెలె, సుబుమ్ కబుర్ తుమ్ సర్ద తెన్ సూనెతికయ్ మాన్యుల్ *పిట్టపుక ఉచర అల్లర కెర్లె కి, దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్త తుమ్చి పెట్టి నీకడ్డికయ్, జో దెతి సర్ద తెన్ తుమ్ నంపజలదు.

7 దస్సి, తామ్ నంపజలి సర్ద నిదాసుమ్ దెకయ్, తుమ్చి ఒండి *మానిదోనియ ప్రదేనిమ్తె కి, †అమ్ అప్పె తతి ఒండి అకయ్ ప్రదేనిమ్తె కి, ప్రబుక సంపజలన నీకితతి.

* 1:1 1:1 నెంజెలి, నిల్వొనక 'నిలయ' కి మెనయ్. † 1:1 1:1 'ఎత్తి...యేసుచి' ఎదచి కొడు ఒత్త తయ్ నాయ్, గెని జా అర్దుమ్ తయ్. ‡ 1:3 1:3

10 నంబరిచి కొడుతె దెకిలి, యేసుక్రీస్తు ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె ఉత్త జెయ్దె మెనయ్ దయిరిమ్ తెన్ అన్నె జోవయిచి రెకితతి. § 1:5 1:5 'ఓయెయ్' 1:1 6

దెక. * 1:6 1:6 బారికుల్ 17:1-8 దెక. † 1:7 1:7 అజ కాలి ఈంజేమ్ దెస్సె ప్రదేనిమ్ల మొత్తుమ్క 'గ్రీకు దేనిమ్' మెనయ్. ‡ 1:7 1:7 పాపులింసి

అకయ్ ప్రదేనిమ్చి కొరింద పట్టుమ్తె తిలి పొది దెర్ల ఈంజ ఉత్తమ్ రెగిడ్లి. * 2:2 2:2 సంగుమ్జెన్ విరోదుమ్ సుదల్ దెర్ల 'కిచ్చొగి మాయాయ్ బోదన కెర్తయ్' మెన గేన నీకడ తిల. † 2:2 2:2 బారికుల్ 7:1-8 దెక.

8 ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ మొదొల్క తుమ్తె, పడ్డో తుమ్చి ఒండి మానిదోనియతె కి ఈంజ ఒండి అకయ్తె కి సూనయ్ జా అన్నె, అన్నె దూరితె కి. గెని అన్నయ్ కిచ్చొ సర్ద జతసుమ్ మెలె, ప్రబుక తుమ్ సంపజలిసి కేన్ పక్క కి జాన్యున జా అన్నె, చి తుమ్క సంపజా అన్నె మెన అమ్ కక్కయ్ సాచి సంగుక నాయ్.

9 ఎత్తిజన రుజ్జుల్ దెక తా జెచ్చొ అమ్కయ్ సాచి సంగితతి. కిచ్చొ సాచి మెలె, అమ్ తుమ్తె గెలిసి తుమ్తె పలితుమ్ దెర్లిసి సంగితతి. మెలె, బోమ్మల్క జోకరుక ముల, నిజుమ్ తిలొ జేమ్ తిలొ దేముడుచి సేవ కెర్దుమ్చి మెన తుమ్ మార్పున జలదు.

10 జో దేముడుచో పుత్తసి యేసు అమ్ మాన్యుల్చి పాపుమ్ వయన సిలువతె మొర, అమ్చి పాపుమ్చి రిసా అమ్ ఆకర్ దీసి జంక తిలి నీచ్చ అమ్క పిట్టయలెన్. జో యేసుక దేముడు అబ్బొసి అన్నె జయిడ్లన్. చి జో పరలోకుమ్తె గెలిసి తెంతో బూలోకుమ్తె అన్నె ఉత్త జెంక అన్నె. జో అన్నె ఉత్త జెతిన్క తుమ్ దెస్సలొనీకుల్ నిదాసుమ్ తెన్ రెకితినచి రిసా కి జేమ్ ఎత్తిజన సాచి సంగితతి.

2

* 'అమ్ సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్లిసి కిచ్చొ వేర బుద్దిక కెర్లిసి నెంజె' మెన పపులు జబాబ్ దిలి రితి సంగిలిసి.

1 బాపుడ్లు, అమ్ తుమ్తె గెలిన్క 'అరిచి నెంజె' మెన తుమ్ సాంత కి జాన్యు.

2 అమ్ తుమ్చి దెస్సలొనీకతె నే గెతె అగ్గె పిలిప్పి పట్టుమ్తె ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ నెతికయ్. అమ్క ఒత్తచ మాన్యుల్ కెర్లె అల్లర కెర తిలి, కెర్లి నిస్సారుమ్ కెర తిల, తుమ్ జాన్యు. ఒత్త దన అల్లర జలెకి, 'దేముడు అమ్క తోడు తయ్దె' మెన దయిరిమ్ తా, తుమ్తె గెచ్చ జో తేర్తయ్లి సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్లయ్, ఒత్త కి † మాన్యుల్ పిట్టపుక ఉచర అల్లర కెర్లె కి.

3 అమ్ బోదన కెర్లిసి తప్పుచి నెంజె, కిచ్చొ లంజెబుద్ది ఉచర బోదన కెర్లిసి నెంజె, చి కక్క మోనిమ్ కెరుక ఉచర్లిన్ నెంజె.

4 దేముడు అమ్క సంప కెర, జోచి సుబుమ్ కబుర్ అమ్ జాన్యున కెర్లె రిసా అమ్క నిసాన బులయ్తయ్చి రిసా, 'నీకడ' మెన జో అమ్క కిచ్చొ నీకడదె, జయ్య అమ్ బోదన కెర్తసుమ్. మాన్యుల్క మెన్య వడసుక అమ్చి ఆన నాయ్. దేముడు సాంత తియార్లొ కామ్ కెరుకయ్ అమ్చి ఆన. అమ్చి పెట్టిచి బుద్ది జోకయ్ ఎర్లె.

5 కెయ కిచ్చొ పులయ్త కొడె లట్టబుమ్ నాయ్. పడ్డో డబ్బుల్ ఆనక కి, కిచ్చొయ్ ఆనక కి, కిచ్చొయ్ మాయ కెర్దుమ్ కి నాయ్, తుమ్ జాన్యు. దేముడు కి అమ్చి సత్తిమ్క సాచి జతయ్.

6 పడ్డో, తుమ్తె కి కత్తె కి మాన్యుల్తె గపురుమ్ ఆనసుక ఉచరుమ్ నాయ్. క్రీస్తుచ బారికుల్ జా అన్నుమ్చి రిసాచి అమ్చి అదికారుమ్చి రిసా తుమ్ అమ్క విలువ దెకుక కి బెదెదె, గెని అమ్క జా ఆన కి నాయ్.

తుమ్మక బాద నే నీడయ్తె రితి మెత్తన తా సొంత కామ్ కెర కెరయ్ జలమ్

7 తుమ్మతె గెచ్చు తా తుమ్మక మెత్తన తిలమ్, బోదల్క అయ్యనీ కిని ముద్దు కెరై తా పొనదె గే, అము తుమ్మకయ్ దస్సి దెకితె తిలమ్.

8 అన్నె, తుమ్మక దస్సి ముద్దు తా, 'జేవ్ కి దేముడుచి నుబుమ్ కబుర్ నూన *రచ్చించువ జతు' మెన అన జా నుబుమ్ కబుర్ నూనయ్లమ్. గని, తుమ్మక 'జతు' మెనయ్ అమచి జీవు కి దెతమ్; తుమ్మక తెడ్డి ప్రేమ జా తిలమ్.

9 అమ్ ఒత్త కప్పుమ్ నీడ నీడ కిబుబుగుడ్డల్ తెయార్ కెర కెరయ్ జతె తిలినీ తుమ్ ఏద కెరై. రాతి మెద్దెనె జా* కామ్ కెరై తిలమ్. కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి నుబుమ్ కబుర్ బోదన కెరై రిసా తుమ్మతె తిలి పొది అమ్మక పొన్చి రిసా కళ్ళ స్రెమ నీడవుక నెన కెర, దస్సి కామ్ కెర కెరయ్ జతె తిలమ్.

వవులిగి అబ్బుదింసి రిత జా బోదన కెరై తిలిచి

10 తుమ్మతె అమ్ సుద్ది ఇండిలిసి, నత్తిమ్ ఇండిలిసి, వేర వాల్ నెంతె సరిగా ఇండిలిసి తుమ్ ప్రబుక నంపజలన దెక సాచుల్ జా అన్నె. దేముడు కి సొంత సాచి అన్నె.

11 బోదల్క అబ్బొనీ కో జలికు దొర్పు జలిసి ఎత్తి కిని ప్రేమ తెనీ జోవయింక నీకడెదె, దస్సి తుమ్మక ఎత్తిళ్ళ కి కిని నిదానుమ్ ఇండుక గే నీకడ నీకడ దయిరిమ్ సంగితె తిలమ్.

12 అన్నె, జోవయింది సొంత రాజిమ్మతె తుమ్ బెదితి రితి జోవయింతెనీ తుమ్ గప్పురుమ్ జతి రితి జోవయింది దయక దేముడు తుమ్మక నిసాన అన్నె. 'జోవయింక గప్పురుమ్ కెరై రితి తుమ్ ఇండ' మెన బతిమాలూ జా సంగితె తిలమ్, తుమ్ జాన్సు.

నుబుమ్ కబుర్క దెస్సలొనీకుల్ నంపజలిన్చి

13 జలి, అన్నె కిచ్చొచి రిసా దేముడుక రోజుక అమ్చి నర్త సంగితనుమ్ మెలె, జోవయింది అమ్ నూనయ్లి నుబుమ్ కబుర్ తుమ్ నూన, జాక 'మాన్సు కచి ఉచర్చిసి నెంజె, గని దేముడు సొంతయ్చి కోడు ఈంజ' మెన తుమ్ నత్తిమ్ చిన నంపజలదు. జయ్య నుబుమ్ కబుర్ అప్పె తుమ్ నంపజలచి చి పెట్టి కామ్ కెరైయ్.

14 క్రీస్తు జలో యేసుక నంపజల దేముడుచి తెడిచ యూదయ్ ప్రదేసిమ్చ నంగుమేల్చక కిని జలి గే, తూమ్ కి, బావుడ్లు, దస్సి జలదు. మెలె, తూమ్ తుమ్చి దేసిమ్చచి అత్తి నీడ్ల అల్లర్లు జేవ్ కి జోవయింద సొంత యూదుల్చి అత్తి జేవ్ నీడ్ల.

15 జేవ్ యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ అన్నె అగ్గి ప్రబు జలో యేసుక మార్గ, చి అన్నె అగ్గి, దేముడు అబ్బొన్చ కబుర్లు సంగిల పూర్గుల్క కి మార్గ. అమ్మకయ్ కి జేవ్ అల్లర్ కెర 'ఉదడ్ల.

16 యూదుల్ నెంజిలనక 'ప్రబుక నంపజా *రచ్చించువ జతు' మెన అమ్ బోదన కెరయ్దె మెలె, జేవ్ అడ్డు కెరక ఉచర్చతి. దస్సి కెర, దేముడుక కి ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్ ఎత్తిక కి చివోరుమ్ నుదల్ రిత జతతి. దస్సి కెర, జోవయింది పాపుమ్ పూర్తి బెరవంతతి. గని దేముడు దెతి

సిచ్చ కచితుమ్ జోవయింక ఎదిలి కి పిట్టె నాయ్. మొదోల్ జా అన్నె.

దెస్సలొనీకతె గెచ్చుక పవులు ఆన జలిసి

17 బావుడ్లు, తుమ్చి తెనీ అమ్ అప్పె నగుమ్ దీనల్ నెంజిల్ రిసా, పొరబోదల్ రిత అమ్ జా అన్నుమ్. గని అప్పె దూరి జా తిలి కి, ఆత్మక పాసి అన్నుమ్ మెలె కోడు. తుమ్మతె అన్నె బే బేగి గెచ్చు తుమ్క సొంత అన్నె దెకుక జలి ఆన తెనీ అన్నుమ్.

18 గతమ్, అవ్ పవులు సర్త తెనీ 'బార్ జా గెచ్చొందె' మెన ఒగ్గర్ సుట్టు ఉచర్చయ్, గని నయ్తాన్ అమ్మక పిట్టయ్లో.

19 తుమ్ అన్యాయమ్ జా నాయ్. అమ్చి దయిరిమ్, అమ్చి నర్త, అమ్చి గప్పురుమ్ కిచ్చొ మెలె, ప్రబు జలో అమ్చో యేసు ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె ఉత్త జెతికయ్ దీనిక అమ్ జోవయింది మొక్క టీవెలె, తుమ్ కి అమ్చి తెనీ ఒత్త టీవెతె.

20 తుమ్ అమ్చి బవుమానుమ్ జలి రితి జా అన్నె, తుమ్ అమ్చి నర్త.

3

తిమోతిక దెస్సలొనీకతె తెర్తయ్లిన్చి

1 జలి, తుమ్మక అమ్ దూరి తిలిసి అమ్ అన్నె ఓర్పువ జంక నెత్త కెర, 'అమ్ *ఏదెన్నుతె మాలజ్ జా తంక జలి తమ, గని తిమోతిక జప్పన్ దెస్సలొనీకతెచ బావుడ్లుతె తెర్తవుమ్' మెన,

2 జోవయింక తుమ్తె తెర్తయ్లమ్. జో బావో కి క్రీస్తుచి రిసాచి నుబుమ్ కబుర్ నూనయ్లి రిసా దేముడుచో సేవ కెరైసా జా అన్నె, చి ప్రబుచి ఉప్పిర్చి తుమ్చి నముకుమ్ అన్నె డిట్టుమ్ కెర్పు, చి కిచ్చొయ్ అల్లర్ తుమ్తె కచి నిదానుమ్ పిట్టయ్తు నాయ్ మెన తుమ్మక బుద్ది దయిరిమ్ సంగున్ మెనయ్ తెర్తయ్లమ్.

3 తుమ్చి నముకుమ్చి రిసా కో కో తుమ్మక అల్లర్ కెరైతి. అమ్ ప్రబుక నంపజలన దన స్రెమల్ నీడుక అన్నె మెన తూమ్ కి జాన్సు.

4 తుమ్చి తెనీ అమ్ తిలి పొది కి "అమ్ ఇన స్రెమల్ నీడుక అన్నె" మెన సంగితె తిలమ్, దస్సి జల్ల జలి జాన్సు.

5 జలి, తుమ్మక అమ్ దూరి తిలి, తుమ్మక 'కిని జా అన్సి గె' నేన్చింకచి దుకుమ్ ఓర్పువ జంక నెత్తిర్తయ్చి రిసా 'ఏక్ వేల నయ్తాన్ కినిగ జోవయింక అల్లర్ కెర, జోవయింది నిదానుమ్ పిట్టవ తయ్దె. పిట్టవ తిలి, ఆరి ఒత్త స్రెమ నీడ తమ్చి' మెన, 'నంప తెనీ అన్సి గే నాయ్ గే నూనిందె' మెనయ్, తిమోతిక తుమ్తె తెర్తయ్లయ్.

తిమోతి అన్నె ఉట్టు జా సర్త కోడు సంగిలిసి

6 దస్సి అప్పె తుమ్తె తెంతో తిమోతి అమ్తె అన్నె ఉట్టు జా, ప్రబుచి ఉప్పిర్చి తుమ్చి నముకుమ్చి రిసా, తుమ్చి ప్రేమచి రిసా, నర్తచి కోడు అన అన్నె. వడ్డో, అప్పక అమ్మక తుమ్ స్రెమ తిలిసి, అమ్మక నే పచ్చ తిలిసి, అము తుమ్మకయ్ దెకుక కెరై ఆన తెనీ అన్నుమ్ గే తూమ్ అమ్మకయ్ దెకుక తెడ్డి ఆన తెనీ అన్నున్ మెనయ్ జో అప్పె అమ్మక సంగ అన్నె.

* 2:8 2:8 మెలె, పాపుమ్ తెంతో, నయ్తాన్చి రాజిమ్ తెంతో. † 2:15 2:15 బారికుల్ 17:1-13.

‡ 2:16 2:16 మెలె పాపుమ్ తెంతో, నయ్తాన్చి రాజిమ్ తెంతో.

* 3:1 3:1 పవులు ఎత్తిలో ఏదెన్నుతె గెలన్; బారికుల్ 17:14-15. గని ఒత్త తెంతో తిమోతి ఉట్టు అయ్లో కిచ్చొగి, చి ఒత్త తెంతో పవులు జోవయింక దెస్సలొనీకతె అన్నె తెర్తయ్లన్. ఒత్త తెంతో పవులు కొంద పట్టుమ్తె గెలన్; బారికుల్ 18:1. జో కొందతె తిలి పొది; బారికుల్ 18:5; తిమోతి ఉట్టు అయ్లన్, చి తెదెడి, జెతి, పవులు ఈంజ ఉత్తమ్ రిగిడ్లన్; తిమోతి చి సర్వానన్ తెన్.

7 బాపుడ్లు, ఈంజ మదెనె అమ్ ఒగ్గర్ సైమల్ బాదల్ సేడ్తె తిలె కి, తుమ్మక నిదానుమ అన్నె మెన తుమ్మచి నముకుమచి రిసాచి కోడు అమ్ సూన్సి రిసా, అన్నె దయిరిమ్ జా అన్నుమ్.

8 తుమ్ ప్రబుచి తెడి నిదానుమ తిలె, అమ్మక సరి జతయ్. జా కోడు సూన అన్నె జలి రితి జా అన్నుమ్.

9 తుమ్మచి రిసా దేముడు అమ్మచి పెట్టి దిలి సర్ద సంతోసుమ్చి రిసా; అమ్మచి సర్ద జోపయింక దెకయ్తి రిసా జోపయింక కిచ్చో దిలి జయెదె?

10 తుమ్మతె గెచ్చు తుమ్మక సొంత దెకుక కి, అన్నె, తుమ్ పూర్తి సికితినె కిచ్చో జలికు నముకుమతె ఇదిల్ పెట తిలె జా చెంగిల్ కెరుక కి, బలె ఆన జా అన్నుమ్ చి రాతి మెద్దెనె ప్రార్దన కెర్తె తత్తసుమ్.

దెస్సలోనికులక పవులు ప్రార్దన కెర్లెసి

11 అమ్ తుమ్మతె జెతికయ్ రితి అమ్మక అబ్బొ జలో అమ్మచో దేముడు సొంత, అన్నె పుత్తున జలో ప్రబు జలో అమ్మచో యేసు అమ్మక వాల్ దెకయ్ దె.

12 పడ్డో, అము తుమ్మకయ్ కిసి ప్రేమ అన్నుమ్ గే, దస్సి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో, అన్నె ఎత్తిజినక, తుమ్ రోజుక అన్నె ఒగ్గర్ ప్రేమ కెర్తె రితి తుమ్మచి పెట్టి ప్రబు సికడ్డు.

13 అన్నె, తుమ్మచి పెట్టి పూర్తి నిదానుమ్ దెవును, చి ప్రబు జలో అమ్మచో యేసు పరలోకుమ్ తెంతో జోపయించయ్ జలన ఎత్తిజిన తెన ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె ఉత్త జెతికయ్ దీసిక, తుమ్మక 'పొరపాల్ నెంతె పూర్తి సుద్ది జా, అంచయ్ జా అస్సి' మెన, అమ్మక అబ్బొ జలో అమ్మచో దేముడు ఒప్పునుక జయెదె.

4

తుమ్ దేముడుక సర్ద కెర్తె రితి ఇండ

1 జలె, తుమ్మక అన్నె కిచ్చో సంగుక మెలె, బాపుడ్లు, దేముడుక సర్ద కెర్తె రిసా కిచ్చో బుద్ది రితి ఇండుక గే అమ్మతె తుమ్ సికిలదు. దస్సి సత్తిమ్ ఇండుక దెర అన్నుచి రిసా అమ్మక సర్ద, జలె. "సత్తిమ్ ఇండుక అన్నె రోజుక సికితె తా" మెన అమ్మక ప్రబు జలో యేసు దిలి అదికారుమ్క అమ్ తుమ్మక ముక్కిమ్మక బతిమాల్లు జా సంగితసుమ్.

2 ప్రబు జలో యేసుచి నావ్ తెన తుమ్మక కిచ్చో కిచ్చో ఆడ్రల్ దిలమ గే జాన్సు, గెద.

3 దేముడుచి ఇప్పుమ్ ఏక్ కిచ్చో మెలె, తుమ్ అగ్గెచ బుద్దుల్ ముల, జోచి సుద్ది జా పూర్తి జోచయ్ మాన్సుల్ తుమ్ జా గిచ్చుక.

జలె, దస్సి పూర్తి చెంగిల్ సుదల్ జంకయ్ జా కెర, కిచ్చో మెలె, లంజె కమెతె నే కెర్తె, పూర్తి దన బుద్దుల్ ములుక ఈంజ దేముడచి ఉద్దెనుమ్.

4 లంజె పాపుమ్ నే జతి రితి, తుమ్ ఎత్తిజిన తుమ్మచి ఆగెచ అసల్ ముద్దో కెరన, సుద్ది తెన తా మరియాద తెన తా, చి పెండ్లి జలె, తెర్నిమున్ను జా సత్తిమ్ తా.

5 దేముడుక నేన్ మాన్సుల్, జలె, జోపయించి ఆగెచి అసల్ జోపయింక ఇండయెదె, తుమ్ దస్సి జా నాయ్.

6 తుమ్మచితె కో కి కక్క కి దస్సి పాపుమ్ కెర నాయ్, దస్సి మోసిమ్ తుమ్మచి బాపుడ్డి కి కెర నాయ్. దస్సి పాపుమ్ కెర్లదు మెలె, ప్రబు చచ్చు నాయ్. కచితుమ్ సిచ్చి దెయెదె. అగ్గె తుమ్మక గట్టిజ సంగిలమ్.

* 4:8 4:8 కొందిల్క రెగిడ్లి ఏక్ సంబర్ ఉత్తమ్ 6:15-20 దెక. అమ్మచి అగ్గె ప్రబుచి దేముడుచి గుడి. జోపయించి దేముడుచి గుడి లంజెతె బెదయ్తె, జోచి మరియాద కడ్లి జతయ్. † 4:13 4:13 'ప్రబు బే బేగి అన్నె ఉత్త జయెదె, చి అమ్మక జోతె కడ నయెదె' మెలి రితి సూన తిలె, కిచ్చోగి, చ మదెనె జోపయింతె తిలన సగుమ్జెన మూర తిల కిచ్చోగి, చి 'జేవ్ కిసి జవుల గే' మెన చియె తిలె. కిచ్చోగి.

7 దేముడు కిచ్చోచి రిసా అమ్మక సినాన అన్నె మెలె, అమ్మక 'లంజె జతు' మెన నాయ్, గని అమ్ జోపయించి పరలోకుమ్చి సుద్ది జా జోపయింక జతి రిసాయి.

8 దస్సి రిసా, లంజె నే జతిచి చి ఈంజ అగ్గె తుమ్మతె కో పిట్టయ్లె, మాన్సుచి మరియాద కడ్డయ్. గని అన్నె, ముక్కిమ్మక, దేముడుచి మరియాద కడ్డి రితి జతయ్. తుమ్మక 'సుద్ది జతు' మెనయ్ దేముడు జోచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తుమ్మచి పెట్టి దెతయ్.*

ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ దెకితెసి

9 ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెర్లెచి రిసా తుమ్ కో కిచ్చో కబుర్ రెగుడుక నాయ్. ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెర్లెచి దేముడు సొంతయ్ తుమ్మచి పెట్టి సికడ అన్నె.

10 అన్నె, 'ఒండి మాసిదోనియ ప్రదేసిమ్తెచ బాపుడ్లుక ప్రేమ కెర్తెతె' మెన, నిజుచి తుమ్మచి రిసా సంగుక జతయ్. గని, 'రోజుక అన్నెయ్ ప్రేమ కెరుక తుమ్ సిక్క, బాపుడ్లు' మెన, తుమ్మక బతిమాల్లు జా సంగితసుమ్.

11 పడ్డో బమ్మ నెంతె జంక ఆన జా, అన్నె మాన్సుల్క పోటి నే కెర్తె, సొంత కామ్ తుమ్ దెకనెతె తా, అన్నె, అమ్ అగ్గె ఆడ్ర దిలి రితి, బద్దుకుమ్ నే జతె తుమ్ జతి కామ్ నిదానుమ్ కెర కెర కతె జతె తా.

12 దస్సి సొంత కామ్ కెర కెర జతె తిలె, తుమ్ కత్తె కత్తె నజీత తంక నాయ్, చి అన్నె మాన్సుల్చి మెత్తి నిన్సారుమ్ జసు నాయ్, గని తుమ్మక 'సత్తిమ్ మాన్సుల్' మెన గవురుమ్ దెకుల.

ప్రబు ఉత్త జెతిసి

13 ప్రబుక సంపజా మొర గెలనచి రిసా, బాపుడ్లు, తుమ్ 'అన్నానుమ్ జా నాయ్. కిసి జవుల గే తుమ్ నేన తంక అమ్మక ఇప్పుమ్ నాయ్.

యేసుప్రబుక నేన్సనచ మాన్సుల్ కో జలె మొర్లె, ఒగ్గర్ దుకుమ్ జా ఏడుకుడు జవుల, 'యేసుప్రబుక సంపజలె పరలోకుమ్తె గెతి వాటా తయెదె' మెన నేనెతి చి రిసా జోపయించి ఉప్పిరచి నముకుమ్చి దయిరిమ్ జోపయింక నాయ్. జలె, తుమ్ దస్సి దుకుమ్ జంక నాయ్.

14 కిచ్చోక మెలె, యేసు మొర అన్నె జీవ్ జా ఉట్టన్ మెన అమ్ సంపజతసుమ్. దస్సి, యేసుక సంపజా మొర్ల మాన్సుల్ జోపయించి తెడి అన్నెచి రిసా, దేముడు యేసుక ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె తెర్లయ్తె పొదిక, జోపయింతెనె జోపయింకయ్ కి కడ అనెదె.

15 ప్రబు సొంత జాన కెర ఏక్ కోడు కిచ్చో మెన తుమ్మక అమ్ సంగితసుమ్ మెలె, యేసుప్రబు అన్నె ఉత్త జెతి ఎద ఈంజ లోకుమ్తె కో సంపజలన జతె తమ్మదె గే, సంపజా మొర్లనచి కంబ అగ్గె జము నాయ్, జోపయించి కంబ తోలితో జోపయింతెనె బెదమ నాయ్.

16 తెదొడ్డ కిచ్చో జర్గు జయెదె మెలె, పరలోకుమ్చ దూతల్తె వో, వెల్లో దూత ఎక్కిలో కేక్ గల సాడువ కెర్తె, పరలోకుమ్చి బజెన చి దేముడు బజెన సప్పిరమూరి అవాడె తెన, చి యేసుప్రబు అదికారుమ్ తెన పరలోకుమ్ తెంతో ఉత్త జయెదె. సంపజా మొర్లన తోలితో జీవ్ జా ఉట్టుల.

17 పడ్డో, ఆగానుమ్తె ప్రబు తెన దస్సుల్ జతి రిసాయి అమ్ ఈంజ లోకుమ్తె జతన కి, జేవ్ మొర జీవ్ జా అన్నె

ఉట్లన తెన మబ్బుతె ఎక్కితె ఉక్కీల్ జమదె. ఒత్త తెంతో కెయక తెయక జో తెన తమదె.

18 జాకయ, ప్రబుక సంపజా తుమచిత కచగి మాన్సుల్ మొర తిలె, తుమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ఈంజేవ్ కొడొ ఉచరపడ దయిరమ్ సంగితె తా.

5

ప్రబు కెయక అన్నె జెయెదె గే కో మాన్సు నేన్సిని

1 గని, బాపుడ్లు, ప్రబు కెయక కీసి కాలుమక అన్నె జెయెదె గే, జా, జాచి రిసా తుమక అమ్ కో అన్నె కిచ్చొ రెడ్ల సకడుక నాయ.

2 ప్రబు అన్నె ఉత్త జా ఈంజ లోకుమచక పరిచ్చ కెర తీర్పు కెర్తె జా వెల్లి దీసి చోరు అందరి అయిలి రితి జెయెదె. కో *నేన్ల పొది జెయెదె.

3 జేవ్ దినాల్క, ఈంజ లోకుమచ మాన్సుల్ కీసి జతె తవుల మెలె. “ఈంజ లోకుమక బాదల్ నాయ, సేంతుమ్ సుక్కుమ్ తెన అన్నుమ్” మెన జేవ్ ఉచరన ప్రబుక వచ్చె తిలె పొది జా దీసిచి జేవ్ నే ఉచర్లి వెల్లి సిచ్చ, నానినుమ్ జతిసి, జోవయింక చట్టున లయెదె. తెరబోదక కంట్టు పాచ అయిలె పొది జేవ్ నొప్పుల్ కీసి పిట్టవనుక నెంజి గే, దస్సి. జా సిచ్చ అయిలె, పిట్టవనుక నెతిరి.

ప్రబుక సంపజలనక దయిరమ్ జాగర్ల సంగ రెగిడ్లిసి

4 తూమ్, బాపుడ్లు, సంపజలన, అందరిబుద్దిచ సయతానచి రాజిమ్చ మాన్సుల్ నెంజునచి రిసా, జా దీసి కెయక జెయెదె గే అమ్ నేన్ల కి, అయిలె, చోరు అయిలి రితి తుమక జా బమ్మ కెరుక నాయ.

5 కిచ్చొక మెలె, తూమ్ అమ్మ ప్రబుక సంపజలన ఎత్తిజన్ జోచి ఉజడ్ తిలి అత్తక నొవర జెర్లలన జా, మెడ్లెచి తెలిచి తిలి రితి జోవయింక రకుక అన్నె. జోచి ఇన్నుమ్ రితి ఇండుక అన్నె. అందరిబుద్దిచ, సయతానచి రాజిమ్చ నెంజుమ్.

6 జాకయ, నిదానుమ్ నెంజల జుచు నిజల్ రిత జల జేవ్ వేర మాన్సుల్చ రిత అమ్ జంక పొని. అమ్మ, నే జుమిల రిత తా, నే మచ్చిల రిత తా, బుద్ది తంక.

7 కిచ్చొక మెలె, నిజతిసి, జలె, అందరితె బెదితిసి. మచ్చితిసి అందరితె బెదితిసి.

8 గని జోచి ఉజడ్చి అత్త తెన అమ్ జెర్ల అన్నుమ్చి రిసా అమ్చి అత్త నే మచ్చిల్ రితి తా అమ్ బుద్ది తంక అన్నె. ప్రబుచి ఉప్పిరి పూర్తి నముకుమ్ తియ, తుమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెర్తె తా. యుద్దుమతె గుండెచి పురైతో ఇనుము డాలు దెర తిలె కీసి ఈంట్ గెల్లె లయె నాయ, దస్సి ప్రబుచి ఉప్పిరిచి నముకుమ్చి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెర్తెసి అందరిబుద్దిచి ఉప్పిరిచి యుద్దుమతె అమ్క కామక జెయెదె. వడ్డొ, యేసుప్రబు తుమక తుమచి పాపుమ్చి సిచ్చ తెంతో రచ్చించువ కెర్తయచి రిసాచి దయిరమ్ తెన తా. అందరిబుద్దిచి ఉప్పిరిచి యుద్దుమతె అమ్క బోడి కిచ్చొ నే లయిలి రిసా గలంతి ఇనుము బోపిచి రితి జా దయిరమ్ జెయెదె.

9 కిచ్చొక మెలె, ప్రబుక సంపనెంజల మాన్సుల్ సిచ్చ జతిసి అమ్ సేడుక దేముడు నెలవ్ దెయె నాయ. గని ప్రబు జలె అమ్చో యేసుక్రీస్తుక అమ్ సంప కెర్తయ, అమ్చి పాపుమ్చి

రిసాచి సిచ్చ అమ్క నే లయిలి రితి జో యేసుచి అత్తి అమ్ రచ్చించువ జంక మెనయ్ జోచి నెలవ్.

10 జో యేసు అన్నె ఉత్త జెతికయ్ పొదిక, అమ్ జీవ్ తిలె కి మొర తిలె కి, జోవయింతెన అమ్ బెద జతి రిసాయి జో యేసు మొర అమ్చి పాపుమ్ గెచ్చయిలెసి.

11 ఈంజేవ్ కొడొచి రిసా తుమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో దయిరమ్ కెరంతను. అన్నె, తుమ్ ఎత్తిజన్ పూర్తి కిచ్చొయ్ అన్నానుమ్ నెంతె డిట్టుమ్ జతి రితి, ఈంజ ఎత్తిచి రిసా ఎక్కిలోక ఎక్కిలో దయిరమ్ కెర్తె తా.

బుద్ది ఇండితనచి రిసా ఆకర్ కొడొ

12 ఆకర్చి, బాపుడ్లు, తుమక అన్నె కిచ్చొ ముక్కిమ్క బతిమాలూ జా సంగితనుమ్ మెలె, ప్రబుచి కామ్ తుమ్తె కెర్తె తా జోచి అదికారుమ్చి తెడి తుమ్క దెకిత బుద్ది సకడ్లనక తుమ్ మరియోద దెకితె తా.

13 జోవయించి కామ్చి రిసా జోవయింక ఒగ్గర్ ప్రేమ గవురుమ్ దెకితె తా. వడ్డొ, ఎక్కిలో తెన ఎక్కిలో తుమ్ కట్టు తెన తా.

14 వడ్డొ అన్నె కిచ్చొ బుద్ది సంగితనుమ్ మెలె, బాపుడ్లు, బద్దుకుమ్ జలనక బుద్ది సకడ, దయిరమ్ నెంజలనక దయిరమ్ కెర, అత్తక తోక్కి నెక్తి తిలనక తోడు తా, చి జోవయింతె కళ్ళ జోవయింక తవుల్క కోపుమ్ నే దెకయెతె, జేవ్ సీకితిసి, డిట్టుమ్ జతిసి పాడే నే కెర్తె రితి ఒర్లువ జా.

15 కో తుమ్క అల్లరి కెర్తె, జోవయింక తుమ్ అల్లరి కెర నాయ. తుమ్ దస్సి తవున్ నే జతి రితి జాగర్ల దెకన. కెర్తెడి కి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో కామ్క జెతికయ్ రితి తోడు కెర్తె తంక ఆన జా. ఎక్కి ప్రబుక సంపజలనకయ్ మెన నాయ, కళ్ళయె కి.

16 కిచ్చొ జర్లు జలెకి, సర్ల తెన తా.

17 బద్దుకుమ్ నే జెతె ప్రార్లన కెర్తె తా.

18 కిచ్చొ జర్లు జలెకి ‘ఈంజ జర్లు జంక తుమ్ నెలవ్ దిలె’ మెన, దేముడుక సర్ల తెన్నె ఒప్పున, సర్ల తెన తా. క్రీస్తు జలె యేసుచి తెడి అన్నుచి రిసా కిచ్చొ జలెకి తుమ్ దస్సి బుద్ది తంక దేముడుచి ఇట్టుమ్.

19 దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్త జర్లు కెర్తెసి పిట్టవుక పొన.

20 మాన్సుచి అత్తి ప్రబుచ కబుర్లు సంగితిన్క నిస్కారుమ్ కెర నాయ.

21 గని, ‘ప్రబుచి కబుర్ ఈంజ’ మెన కో జవున్ కిచ్చొ జవున్ కోడు సంగిలె, ‘ప్రబు సకడ్లిన్ తెన బెదితయ్ గే నాయ్ గె’ మెన అజ్జ కెరంతి రిసా జా కోడు తుమ్ పరిచ్చ కెర. ప్రబు సకడ్లిన్ తెన బెదితయ్ మెలె, దెరన.

22 గని బెది నాయ జలె, ‘గర్లి’ మెన దూరి కెర, కిచ్చొ గర్లి కామ్ జలెకి.

23 తుమ్ జోవయ్ జా పూర్తి నుద్ది జతి రితి, మాన్సుల్క సేంతుమ్ ఆన్తో దేముడు సొంత తుమ్క మార్కువ కెర్తె తవున్, చి ప్రబు జలె అమ్చో యేసుక్రీస్తు ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె ఉత్త జెతికయ్ ఎద తుమ్ ఎత్తిజన్క తుమ్చి అత్త జివు అగ్ పూర్తి పొరపావో నెంతె తవున్.

24 తుమ్క బుకార్లొ కెర్లె అమ్చో దేముడు నముకుమ్ జలెసా. ఈంజ ఎత్తి జొయ్య జర్లు కెర్తె.

25 బాపుడ్లు, అమ్చి రిసా తుమ్ ప్రార్లన కెర్తె తా.

* 5:2 5:2 మత్తయ 24:42-44చి కొడొ దెకిలె, యేసు సొంత కి ఇని సంగిలె.

8:11-12. † 5:18 5:18 నెంజెలి, కిచ్చొ జలెకి తుమ్ దస్సి బుద్ది తంక మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి ఇట్టుమ్, క్రీస్తుచి అత్తి అమ్క జో దెకయిలి రితి.

²⁶ ప్రబుచి ప్రేమచి రిసొచి అమ్చి ముద్దు ఒత్త నంపజల
బాపుడ్లు ఎత్కిజిన్క దెకయలి రితి తుమ్ జోవయింక సుద్ది
తిలి ముద్దు తెన్ జొకర.

²⁷ ఒత్త నంపజలస ఎత్కిజిన్ సూన్తి రితి ఈంజ ఉత్తమ్
తుమ్ సదు కెర మెన ప్రబుచి నావ్ తెన్ తుమ్క ఆవ్
సంగితసి.

²⁸ ప్రబు జలో అమ్చొ యేనుచి దయ తుమ్చి తెన్
తప్పన్!

దెస్సలానీయుల్ క రెగిడ్లి దొన్నచి

ఉత్త్రమ్

బారిక్ జలో పవులు దెస్సలానీక పట్టుమచ నంగుమ్చక రెగిడ్లి దొన్నచి ఉత్త్రమ్

మొదోల్ కోడు

1 అమ్క అబ్బొ జలో దేముడుక చి ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుక సంపజా జోచి తెడి తిల దెస్సలానీక పట్టుమచ నంగుమ్చక *సిల్వానన్ చి తిమోతి, పవులు రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్.

2 దేముడు అబ్బొనచి ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ సేంతుమ్ తుమ్చి ఉప్పిరి తప్పన!

3 తుమ్చి నముకుమ్ అన్న ఒగ్గర్ జా గెతయ్, చి తుమ్ ఎత్తిజన్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో రోజుక అన్న ఒగ్గర్ ప్రేమ కెర్తసుచి రిసా, దేముడుక అమ్చి నర్త నే నంగిలి నెంజె. తుమ్చి రిసా రోజుక అమ్చి నర్త జోవయింక నంగితసుమ్.

4 అన్న ప్రబుక విరోదుమ్ జలన, తుమ్క ఒగ్గర్ అల్లర్ కెర్తె తిల కి, తుమ్ కిచ్చొ కిచ్చొ ఒగ్గర్ బాదల్ నీడ్తె తిల కి, తుమ్ నిదానుమ్ తా ఓర్పుప జతను, చి తుమ్చి నముకుమ్ పిట్టె నాయ్. జాకయ్ దేముడుచ కేన్ నంగుమ్లుతె గెలె జప్పన్, కబుర్ తెర్తయ్లె జప్పన్, తుమ్చి రిసాయి దయరిమ్ తెన్ అమ్చి నర్త అన్న సంపజలనక అమ్ నంగితసుమ్.

5 జోచి రాజిమతె తుమ్ బెదిల్ రిసా తుమ్ *అల్లర్ సేడుక మెన దేముడు తుమ్క విలువ మెలి రితి దెక అన్న. 'దస్సి తీర్పు కెర అన్న' మెన, అన్నె జా తీర్పుక 'సత్తిమచి' మెన కిచ్చొతె రుజ్జు జతయ్ మెలె, తుమ్ ఈంజేమ్ బాదల్ ఓర్పుప జా నిదానుమ్ తిలన్తెయ్ రుజ్జు జతయ్; *జోచి రాజిమతె తుమ్ బెదిల్ రిసా తుమ్ జేవ్ అల్లర్ సేడ్తను.

6 దేముడు సత్తిమ్ తీర్పు కెర్తొనా జలిన్చి రుజ్జు కిచ్చొతె డ్వియ్ మెలె, తుమ్క అల్లర్ కెర్తనక జో సిచ్చ కెరెదె.

7 చి జోచి కామక బాదల్ నీడ అమ్ ఎత్తిజన్క జో సుక్కుమ్ దెతి పొదిక తుమ్ కి దన బాదల్ సేడ్తనక కి జా సుక్కుమ్ దెయెదె. కెయ్క మెలె, ప్రబు జలో యేసు కిజోచి అదికారుమ్ దెకయ్త పరలోకుమ్చ దూతల్ తెన్, సుట్టునంత ఆగి లగితి రితి జా జో ఉత్త్ర జా జోవయించి గప్పురుమ్ రుజ్జు జతి పొదిక ఈంజ ఎత్తి జర్పు జయెదె.

8 చి దేముడుక నేన్తనక, ప్రబు జలో అమ్చో యేసుచి సుబుమ్ కబుర్ రితి నే కెర్తనక సిచ్చ కెరెదె.

9 జోవయించి సిచ్చ కిచ్చొ మెలె, *నానెనుమ్తె గిచ్చ నానెనుమ్తెయ్ కెయ్క తెయ్క తా: గెచ్చులె, చి ప్రబుతె జేవ్ గెచ్చుక నెత్తిరి, జోవయించి ఒగ్గర్ సెక్కిచి రిసాచి జోచి ఒగ్గర్ ఉజ్జెచి రిసా జేవ్ జోవయింక దెకుక నెత్తిరి.

10 జా కెయ్క జర్పు జయెదె మెలె, జో అన్న ఉత్త్ర జెతికయ్ దీనిక. జో జెతిని కిచ్చొచి రిసా మెలె, జోక సంపజా జోచి సుద్ది

జా జోచయ్ జలన జో తెన్ బెద గప్పురుమ్ జతిన్తె గప్పురుమ్ జతి రిసా, చి జేవ్ జోక దెక ఆచారిమ్ చి నర్త జతి రిసా. జోచి రిసా అమ్ తుమ్క నంగిలి సాచి తుమ్ నంపజలదు, చి తుమ్ కి ఒత్త బెదితె.

దెస్సలానీక పవులీని ప్రార్థన కెర్తెసి

11 జెంక తుమ్చి రిసా రోజుక ప్రార్థన కెర్తనము. కిచ్చొ మెన మెలె, తుమ్ జోచయ్ జా, జోచి పరలోకుమ్చి రాజిమతె తుమ్ బెదుక మెన దేముడు తుమ్క బుకార్ అన్న, చి జో తుమ్క బుకార్ కెర్తెనక తుమ్ విలువ జతి రితి కెర్తన్న. తుమ్ ఉచర్లి కేన్ చెంగిల్ కామ్ కి, తుమ్చి నముకుమ్చి రిసాచి ఎత్తి కామ్ కి జోవయించి ఆత్మన్కైక జయ్యించి కెర్తన్న.

12 తుమ్ ఇండితిన్తె అమ్చో ప్రబు జలో యేసుచి నాన్ గప్పురుమ్ జయెదె, జోవయించి తెడి తుమ్ కి గప్పురుమ్ జన్తె. దేముడుచి ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయయ్ ఈంజ ఎత్తి జర్పు జతి రిసా ప్రార్థన కెర్తనము.

2

1 బాపుడ్లు, అమ్చో ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తు అన్న ఉత్త్ర జెతిన్చి రిసా, జోక సంపజలన ఎత్తిజన్ జోతె గెచ్చ జో తెన్ ఎక్కితె బెదితిన్చి రిసా, తుమ్క అమ్ కిచ్చొ మెన అప్ప బతిమ్మా జా నంగితసి మెలె,

2 జా దీని నే జెతె అగ్గె, అబద్దుమ్క, "దీని పాచ అయ్లి గె. సిచ్చ దెకిలయ్, ప్రబుచి కోడు, ఈంజ" మెన కో జప్పన్ కిచ్చొ జప్పన్ ఆత్మచి సెక్కిక నంగిలి, నెంజెలి "దీని పాచ అయ్లి గె" మెన కేన్ జప్పన్ మాన్సు సొంత సెక్కిక ఉచర నంగిలి, నెంజెలి "దీని పాచ అయ్లి మెన అమ్చి తెన్ ఉత్త్రమతె అయ్లి" మెన కో జప్పన్ నంగిలి, తుమ్చి మెన్సు తుమ్ బమ్మ జా నాయ్, నంప కెర నాయ్.

3 కోయ్ దన కొడొ నంగిలి, తుమ్ మోసిమ్ నీడ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ప్రబు అన్నె జెతికయ్ జా దీని నే జతె అగ్గె, తోలితో, ఒండి లోకుమ్చ ఎతివాల్ జెన్ మాన్సుల్ దేముడుక విరోదుమ్ జతి వెల్లి బాద జర్పు జంక అన్న. దేముడు నంగిలిన్ ఎత్తిక విరోదుమ్ జలో *పూర్తి వెల్లి మూర్కుమ్ బుద్ది జలోనా ఈంజ లోకుమ్తె బార్ జంక అన్న, జో పూర్తి నానెనుమ్ జా గెతోనా.

4 జో వెల్లి మూర్కుడు కిసి జయెదె మెలె, కేన్ దేముడు మెలోనాక కి కేన్ జోకర్త వస్తువక కి జో విరోదుమ్ కెర, "అమ్ వెల్లి" మెనన, దేముడుచి గుడితెచి ముక్కుమ్ జలి టాన్తె వెన కెర, "అమ్ దేముడు" మెనన నంగెదె.

5 తుమ్చి తెన్ అమ్ తిలి పొది కి తుమ్క ఈంజ ఎత్తి నంగిలయ్. ఏద కెర్తన్న నాయ్ గె?

6 జలె, దేముడు సెలవ్ దిలి కాలమ్కయ్ జో మూర్కుడు బార్ జంక జయెదె. గని అప్పె నే బార్ జంక కిచ్చొ అడ్డు తయెదె గె తుమ్ జాన్సు.

7 మదెన జో మూర్కుడుచి బుద్ది ఈంజ లోకుమ్తె జేవ్చి పాపుమ్ లుంక, చోరు తిరిమ్ తిరిమ్ కెర్తయ్, గని జోక అడ్డు కెర్తొనా అడ్డు కెరుక ములిలెకయ్, జా బాద ఎదార్దుమ్ జా పూర్తి అల్లర్ కెరెదె.

* 1:1 1:1 నెంజెలి 'సింబు' బారికుల్ 15:22, 16:19, 17:4, పడ్డొ కొరిందీల్ కెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్త్రమ్ 1:19, చి పేతురు రెగిడ్లి 1 నంబర్ ఉత్త్రమ్ 5:12 దెక.

† 1:5 1:5 బారికుల్ 5:41క దెకిరి, జోవయించి నాన్ జోవయించి కామచి రిసా, అమ్ అల్లర్ బాదల్ సేడుక జో నెలవ్ దిలి కిచ్చొ రుజ్జు దెకయ్తయ్ మెలె, జోవయింతెన్ బెదుక జో అమ్క విలువ మెలి రితి దెకిరిన్. ‡ 1:5 1:5 నెంజెలి, 'అన్నె తుమ్ పరలోకుమ్తె గెతెచి రిసా మదెన ఈంజేమ్ బాదల్ వాల్ తుమ్క ఆత్మక డ్వియ్ మెలె కెర్తయ్.' యాకోబు 1:2-4 దెక. § 1:7 1:7 నెంజెలి 'జోవయించి ఒగ్గర్ సెక్కిచి పరలోకుమ్చ దూతల్ తెన్ ఉత్త్ర జా....' * 1:9 1:9

నెంజెలి, 'మొర్తుతె'. మెలె, ఆత్మమొర్తుతె, ఆకర్చి మొర్తుతె. డీనయ్లిని 2:11, 20:6, 20:14, 21:8. * 2:3 2:3 డీనయ్లినిచ్చి పున్తుమ్తె దనా మాన్సుచి రిసాచి కొడొతె 'జంతు' మెన టాలి తెన్ నంగితయ్. డీనయ్లిని 12:9, చి 13 అద్యయిమ్ తెంతె 17 అద్యయిమ్ ఎద, చి 19, 20 అద్యయిల్ దెక.

⁸ తెదొడెకయ్ జో మూర్కుడు బార్ జా జోవయిం చి కామ్ ఎదార్దుమ్ కెరెదె. గని ప్రబు జలో యేసు అన్నె ఉత్త్ర జా డీస్సినకయ్ జొయ్య జో మూర్కుడుచి నెక్తి గచ్చవయ్ గెరెదె. చి రితి జోచి చోడి తెంతో జెతికయ్ [†]వాదుకయ్ జోవయింక మారయ్ గెరెదె.

⁹ జో మూర్కుడు జలోసా కేనె తెంతో జా తయెదె మెలె, నయ్తానచి నెక్తి తెంతో బార్ జా తయెదె. అయ్లె, జో నయ్తానచి ఒగ్గరె నెక్తి తెనె అబద్దుమచ ^{*}మాయల్ జత వెల్లో కమె గట్టిజ కెరె కెరె,

¹⁰ నానుమతె గచ్చుక తిలసక మోసిమ్ కెరెదె. కిచ్చొక మెలె, సత్తిమ్ తిలిసి జేవ్ ప్రేమ కెరుక నెనిలచి రిసా రచ్చున జతి నాయ్.

¹¹ సత్తిమ్ జేవ్ నెనిలి రిసా, 'అబద్దుమ్, జలె, సంప కెర్త' మెన, 'జేవ్ అత్త గుడ్డి జతి రితి జా మోసిమ్తె దెర్నూ నెడ్డు' మెన దేముడు సార్తు కెరె తయెదె.

¹² దెస్స, కో సత్తిమ్ సంప కెర్త నాయ్, గని పాపుమక ఆన జవుల గె, నెచ్చుతె గెచ్చుల.

ప్రబుక సంపజలన రచ్చనతె గెతినచి

¹³ ప్రబు ప్రేమ కెర్త ఒ బాపుడ్లు, తుమ్చి రిసా దేముడుక అమ్చి నర్త నే సంగిలె నెంజె. రోజుక తుమ్చి రిసా జోవయింక అమ్చి నర్త సంగితనుమ్. కిచ్చొక మెలె, కితుమ్ ^{*}రచ్చించువ జంక మెన మొదొల్ తెంతో జో నిసార్లన్. కిసి రచ్చించువ జంక మెలె, తుమ్ జోవయించయ్ జతి రితి జోవయించి నుద్ది తిలి అత్త తుమ్క నుద్ది కెర్త వాటు, చి సత్తిమ్ తుమ్ సంప కెర్త వాటు.

¹⁴ ప్రబు జలో అమ్చొ యేసుచి గచ్చురుమతె తుమ్ బెదితి రిసా, తుమ్ ఇని నుద్ది జంక సత్తిమ్ సంప కెరుక మెన దేముడు తుమ్క బుకార్లన్. కేనె వాటు బుకార్లన్ మెలె, అమ్ నుబుమ్ కబుర్ నూనయ్లి వాటు.

¹⁵ జాకయ్, బాపుడ్లు, తుమ్ డిట్టుమ్ బీడ, చి అమ్చి అత్తి దిలిసి ఎత్తి, మెలె, అమ్ ఒత్త తిలి పొది నెక్కిసి కి ఇన్నె తెంతో ఉత్తమ్ రెర్త నెక్కిసి కి, తుమ్ డిట్టుమ్ దెరన, జయి రితి ఇండ.

దెస్సలొనీకవ రిసా పవులింసి ప్రార్దన

¹⁶ ప్రబు జలో అమ్చొ యేసుక్రీస్తు, అన్నె అమ్క అబ్బొ జలో దేముడు జోవయిం చి దయక అమ్క ప్రేమ తా, కెయ్క తెయ్క తిలి దయిరిమ్ దెతి పరలోకుమతె గచ్చ జతి దయిరిమ్ కి అమ్ ఎత్తిజిన్క దా అన్సి.

¹⁷ జలె, 'తుమ్చి వెట్టి తుమ్క జోవయిం చి అత్తకచి దయిరిమ్ కెర్త తా తుమ్ కెయ్క తెయ్క సత్తిమ్ ఇండితి రితి సత్తిమ్ లట్టట్టి రితి తుమ్క డిట్టుమ్ నిదానుమ్ కెర్త తత్తు' మెన అమ్ ప్రార్దన కెర్తనుమ్.

3

అమ్చి రిసా కి ప్రార్దన కెరె

¹ పడ్డొ అన్నె కిచ్చొ మెలె, బాపుడ్లు. ప్రబుచి నుబుమ్ కబుర్ తుమ్తె నూనయ్లికయ్ జా కిసి తుమ్తె పలితుమ్ దెర్తి గే,

[†] 2:8 2:8 నెంజెలి 'కోడుక'. డీనయ్లిన్ 19:21తె నయ్తానచి నెప కెర్త తిలసవ నయ్తయ్ములక ప్రబు జోవయిం చి చోడితెచి కళ్ళమ్క మారెదె. జా కండా జోవయిం చి కోడుకయ్ బాలి జతయ్. ఇన్నె కోడుచి అర్దుమ్ కి ఉచరక జయెదె. [‡] 2:9 2:9 డీనయ్లిన్ 12:9, చి 13 అద్దయ్ము దెక. 13:13తె మాయచ వెల్లో వెల్లో కమెచి కోడు అన్నె. § 2:13 2:13 నెంజెలి, ప్రబుక సంపజతన మొత్తుమతె తుమ్ నొవో జతి రితి తొలితొ సంపజతన మెనయ్ జో నిసార్ల మెన ఈంజ ఎత్తి.

తొలితొ రెగిడ్ల నగమ్ పుస్తకతె అన్నె. * 2:13 2:13 మెలె, పాపుమతె తెంతో, జేవ్ కెర్ల పాపల్చి నెచ్చు తెంతో, చి నయ్తానచి రాజమ్ తెంతో రచ్చించువ జంక.

* 3:8 3:8 పవులు టంబుగడ్డల్ తున తెయారె కెరెదె.

అమ్ ఇన్నె నుబుమ్ కబుర్ నూనయ్లిసి కి అడ్డు నెంతె జీన పలితుమ్ దెర్త తవున్ మెన అమ్చి రిసా తుమ్ ప్రార్దన కెరె.

² బుద్ది నెంజెల కున్సిరుమచ మాన్యుల్ కెర్త అల్లెరి తెంతో అమ్ రచ్చించువ జతి రితి తుమ్ ప్రార్దన కెరె. నగమ్జిన్ ప్రబుక సంప కెర్త నాయ్, గెద.

³ ప్రబు, నముకుమ్ జలోసా, చి తుమ్ అత్తక డిట్టుమ్ తతి రితి జో నెక్తి దెయెదె, చి నయ్తానచి కెరయ్త అల్లెరి తుమ్క నే లయితి రితి జొయ్య అడ్డు దెయెదె.

⁴ తుమ్చి రిసా 'అమ్ సంగిల్ రితి నిదానుమ్ కెర్తతి, నిదానుమ్ కెర్త తవుల' మెన ప్రబుచి తెడి దయిరిమ్ తెనె అస్సుమ్.

⁵ జోవయిం చి ఇన్సుమ్ రితి తుమ్ కెర్త రితి, దేముడుచి ప్రేమ క్రీస్తు పుత్తునచి నిదానుమ్, తుమ్చి పెట్టి ప్రబు దెచ్చున.

కామ్ కెరె కెరె జితిన్చి రిసా

⁶ బాపుడ్లు, ప్రబు జలో అమ్చొ యేసుక్రీస్తుచి నావ్ తెనె తుమ్క కిచ్చొ అడ్డ దెతనుమ్ మెలె, ప్రబుక సంపజలో కేనె బావొ కిచ్చొ కామ్ నే కెర్త బద్దుకుమ్ జా జతయ్ గే, 'నిదానుమ్ తెనె కామ్ కెరె కెరె జయ్' మెన అమ్ సంగిలిసి పిట్టవన్తయ్. దసొచొక తుమ్ దూరి తా.

⁷ అమ్ కెర్త రితి తుమ్ దెక నెక్తి చెంగిలి మెన తుమ్ సొంత జాన్సు. తుమ్చి తెనె అమ్ తిలి పొది బద్దుకుమ్ జమ్మ నాయ్.

⁸ చి డబ్బుల్ నే దెతె కచి అన్నమ్ కమె నాయ్, గని కక్క బోద నే కెర్త రిసా, సైమ నేడ నేడ రాతి మెద్దెనె ^{*}సొంత కామ్ కెరె కెరయ్ జతె తిలమె.

⁹ జితిసి గట్ట తుమ్తె ఆరి నబుక జతి, చి అమ్చి కామ్చి రిసా, గని అమ్క దెక జేవ్ కి బుద్ది నెక్కుతే మెన, దెస్స సొంత కామ్ కెరె కెరయ్ జలమె.

¹⁰ కిచ్చొక మెలె, "కో కామ్ కెరె నాయ్ గే, కవున్ కి నాయ్" మెన అడ్డ దిలమె.

¹¹ తుమ్క కిచ్చొక సంగితనుమ్ మెలె, తుమ్తె నగమ్జిన్ బద్దుకుమ్ జా కామ్ నే కెర్త, ఆరి బుల బుల వేరె మాన్యుల్చి కామ్ పిట్టయ్తతి మెన నూన అస్సుమ్.

¹² దస మాన్యుల్చి రిసా ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి నావ్ తెనె కిచ్చొ అడ్డ దెతనుమ్, కిచ్చొ బతిమాల్లా జా సంగితనుమ్ మెలె, "బమ్మ నెంతె పూచి తెనె తుమ్ సొంత కామ్ కెరెరయ్ జయ్" మెంతనుమ్.

¹³ బాపుడ్లు, చెంగిల్ కామ్క జితిసి ఎత్తి. కెరుక తుమ్ బద్దుకుమ్ జా నాయ్.

¹⁴ ఈంజ ఉత్తయ్తె అమ్ సంగిల్ రితి కో కెరె నాయ్ గే, 'జోవయింక బుద్ది జెతికయ్ రితి గడియ్ లాజ్ జవున్' మెన, జో కొన్సొ గే తుమ్ దెక చి జోవయింక జా మదెనె తుమ్తె బెదవన నాయ్.

¹⁵ జోవయింక విరోదుమ్ దెక నాయ్, గని జోవయింక 'క్రీస్తుచి తెడి బావొ జయెదె' మెన, జోవయింక బుద్ది జెతె ఎదక జోవయింక పూచి జో కెర్త రితి జోవయింక నెక్డ.

అకరెచి ప్రార్దన

¹⁶ సేంతుమ్ దెతో ప్రబు సొంత తుమ్చి పెట్టి జోవయించి సేంతుమ్ పూర్తి దెతె తవున్. తుమ్ ఎత్కిజిన్క ప్రబు తోడు తవున్.

¹⁷ ఆవ్ పవులు సొంత ఆతు తెన్ ఈంజ ఆకర్ కోడు రెగిడ్జసి. అంచి ఎత్కి ఉత్రుమ్క 'అంచి' మెన ఆవ్ ఇసి రెగిడ్జసి గుర్తు జవున్. అంచి రెగ్గుక ఇసి తయెదె.

¹⁸ అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ తుమ్క ఎత్కిజిన్ తెన్ తవున్!

తిమోతిక రెగిడ్లి మొదోలచి ఉత్తుమ్ బారిక్ జలో పవులు తిమోతిక రెగిడ్లి మొదోలచి ఉత్తుమ్

మొదోల కోడు

1-2 యేసుక్రీస్తుచి రిసా అంచితె సిక నంపజా నిదానుమ్ జా అంచో పుత్తు జలో రిటో ప్రేమ తిలో తిమోతిక జో *క్రీస్తు జలో యేసుచి రిసాచి నుబుమ్ కబుర్ కామ్ కెర్తి రిసా జోచో బారికి జలో అచే పవులు రెగిడ్లి ఉత్తుమ్.

†నుబుమ్ కబుర్ నూనయతి రిసా అచే బులుక మెన అమచో రచ్చించుప కెర్తొసా జలో ‡దేముడు, పరలోకుమతె అమ్ బెదితి దయిరిమ్ దిలో క్రీస్తు జలో యేసు ఆర్త దా అస్సి.

§అబ్బిన జలో దేముడుచి అమచో ప్రబు జలో క్రీస్తుచి దయ కన్నారుమ్ సేంతుమ్ తుమ్చి ఉప్పిరి తవున్!

నగుమ్జన్ వేర కోడు సికడ్లిని చిరిసా

3 అచే మాసిదోనియ ప్రదేసిమి గెతె తిలి పొది తుక అచే బలవంతుమ్ కెర్తిసి కిచ్చొగి జాన్సి. జా కోడు తుయి నిదానుమ్ కెరు. కిచ్చొమెలి, “ఒత్తచ అమచ నంపజలనతెచ జేవ్ నగుమ్జన్ వేర కోడు నే సికయతి రితి తుయి ఎమెసు పట్టుమతె తా జోపయింక ఆర్త దా కెరు” మెలయ్. అచే అస్సి దస్సి సంగితసి.

4 మాన్యుల్ కచి ఉచర్ల రితయ్ మత్తెలివో, ఉగల్చి ఉప్పిరి ఉగల్చ, పూర్లచ నెకుమెలతె జెర్లిలనచి రిసాచ మత్తెలివోచ, కొడెచ ఉప్పిరి కొడెచ తగులు ఉచర్ల తత్తతి. జా కామ్క నెంజె. దనచచి రిసా ఉచర్ల తిలి, ఆరి సత్త్రిమ్ నెంజిలన్ కి ఒత్త బెద తయెది, చి ఆరి లట్టబ్బె తవుల, చి ముక్కిమ్క దేముడు దిలి కామ్క అడ్డు కెరెది. జోపయించి కామ్ జర్గు కెర్తినక కిచ్చొ ముక్కిమ్ మెలి, యేసుక్రీస్తుచి ఉప్పిరిచి నముకుమ్.

5 ఈంజ ఆర్త అమ్ కిచ్చొక దెతనుమ్ మెలి, జేవ్ మాన్యుల్ కెర్తి రితి తగుల్ కెరయతి రితి నాయ్, గని తుమ్చి ఉప్పిరిచి ప్రేమయచి రిసా. ఈంజ అమచి ప్రేమ కిచ్చొ మాయచి నెంజె. అంచి పెట్టిచి సత్త్రిమ్కయ్, ‘సత్త్రిమ్ కెర్తనుమ్’ మెన జాన్తి దయిరిమ్ జయి, చి కిచ్చొ మాయ నెంజిలి అమచి నముకుమ్కయచి ప్రేమయ్ ఈంజ.

6 నగుమ్జన్ మాన్యుల్, వేర బుద్ధులతె బెదిత కామ్క నెంజిల కొడె లట్టబ్బినతె అలవాట్ జా దనెతి గెచ్చు మార్పుప జా అస్సి.

7 ‘దేముడుచ ఆగ్గుల్ సికడ్లన్ అమ్’ మెనంతతి, గని జేవ్ సొంత సంగితినిచి అర్దుమ్ నేనీతి, చి ‘ఈంజేవ్ జేవ్ కొడెచ ఆగ్గుల్చ అర్థల్ ఇసి దస్సి’ మెన జేవ్ సంగిలే కి, జేవ్ అర్థల్ జేవ్ కి నేనీతి.

8 దేముడు మోసి తెన్ దిలి ఆగ్గుల్చి అర్దుమ్ సరిగా నాయుమ్ తెన్ సికడ్లె తిలి చెంగిలి మెన అమ్ జానుమ్.

9 గని తుమ్ ముక్కిమ్క కిచ్చొ ఉచర మెలి, సత్త్రిమ్ ఇండిత మాన్యుల్చి రిసా నాయ్, గని దేముడు పూర్గుమ్ తెంతో

ఆగ్గుల్ దా అస్సి మెలి, ఆగ్గుల్ తెన్ బెదితి బుద్ధి నెంజిల చి సొంత ఇష్టుమ్ అయిలి రితి ఇండితనచి రిసా, దేముడుక విరోముమ్ జలి రితి ఇండితన చి పాపుమ్ సుదలచి రిసా, దేముడుచి సుద్ధి బుద్ధి నెంజిలన చి జోపయింక ఆర్తనచి రిసా ఆగ్గుల్ దా అస్సి. అస్సి కచి రిసా మెలి, అబ్బిదినీక జపున్, అయ్యఅబ్బి అత్త్య కెర్తనచి రిసా, కేన్ మాన్యుక జపున్ అత్త్య కెర్తనచి రిసా,

10 లంజెబుద్ధి ఇండితనచి రిసా, మున్యుబోదల్ తెన్ మున్యుబోదల్ లంజెకమె కెర్తనచి రిసా, మాన్యుల్క దెర లాబుమ్ కెరంతనచి రిసా కి, అబద్దుమ్బుద్ధి ఇండితన చి అబద్దుమ్ సాచి సంగితనచి రిసా కి, మెనయ్ దేముడు ఆగ్గుల్ దా అస్సి. అస్సి, జో దేముడు సికడ్లింతె కిచ్చొ బుద్ధి జలికి బెది నాయ్ గే, జా ఎత్తిలి రిసా జో ఆగ్గుల్ దా అస్సి.

11 దేముడు సికడ్లిన్ కేనె ముక్కిమ్క డీస్రయ్ మెలి, అంక ‘నూనపు’ మెన పరలోకుమచి సంతోసుమ్ తిలో దేముడుచి పరలోకుమచి ఉజ్జడి పరలోకుమచి గప్పురుమ్చి రిసాచి నుబుమ్ కబుర్ తెయ్ డీస్రయ్.

దేముడు పవులుక దయ కెర్తన్

12 ఈంజ నుబుమ్ కబుర్ కామ్తె అంక బుకార్తో అమచో ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుక అంచి సర్ల అచే సంగితసి. అంక ‘నిదానుమ్ కెరెది’ మెన అంక నంప కెర్తి రితి, అచే జోపయించి సేప కెరయ్ అచే విలుప తిలి రితి డిక్ దెక్, అంక నిసాన ఈంజ సేవక దొర్పు జలి సెక్కి ఎత్తి, జో దా అస్సి.

13 అగ్గే, జలి, జోపయింక ‘దేముడు నెంజె’ మెన అచే దూసుప కెర్తి తిలయ్, జోపయింక విరోదుమ్ జా జోపయించ మాన్యుల్క అల్లర్ కెర్తి తిలయ్, జోపయింక నిస్సారుమ్ దెకితె తిలయ్. గని అచే నేన కెర అన్యాయుమ్ జా దస్సి కెర్తయ్, చి జోపయించి దయక జో అంక చెమించుప కెర్తన్,

14 అస్సి, అమచో దేముడు ప్రబుచి ఎదివాల్ దయక యేసుక్రీస్తుక సంపజతనకయ్ దొర్పు, జతి నముకుమ్ ప్రేమయ్ అంచి పెట్టి జెర్తులన్.

15 కేన్ కోడుచి సత్త్రిమ్ కచితుమ్ జో దస్సి కెర్తిసి దెకయతయ్ మెలి, ‘పాపుమ్ సుదలతయ్ రచ్చించుప కెర్తి రిసాయి యేసుక్రీస్తు ఈంజ లోకుమతె బార్ జలన్’ మెలిసి. అచే కి పూర్తి పాపుమ్చో, ఎత్తిజనిచి కంట అచే ఒగ్గర్ పాపుమ్చో.

16 గని జో దేముడు కిచ్చొచి రిసా అంచి ఉప్పిరి జోపయించి దయ తిలన్ మెలి, అచే పూర్తి పాపుమ్చో కెర్ల అల్లర్ జో ఒర్పుప జా చెమించుప కెర్తన్ తెన్ జోపయించి ప్రేమ పూర్తి రుజ్జు జంకయ్. దస్సి, జో నిసాన్లనతె కో అంక దెకిలె, అమ్ కి రచ్చించుప జా పరలోకుమతె గప్పుమ్చే మెన దయిరిమ్ జా నంపజవుల.

17 ఎత్తి ఉగల్చ విలుప కెర్తొ రాన్ జలో నే మొర్తొ, నే డీస్ట్రా ఎక్కి, దేముడుక ఉగల్చి ఉప్పిరి ఉగల్చ పరలోకుమచి గప్పురుమ్, మరియోద కలుగు జపున్! అమేన్.

తిమోతిక పవులు దిలిన్ ఆర్త

18 తిమోతి, అంచో పుత్తున్, కిచ్చొ ఆర్త తుక దెతసి మెలి, కిచ్చొ కామ్ తుచి అత్తి సార్పు కెర దెతసి మెలి, తుక

* 1:1-2 1:1-2 ‘క్రీస్తు’ మెలి, ‘దొర్పు జలో రచ్చించుప కెర్తొసా తెర్తయింది చి అంచయ్ జల మాన్యుల్క జో విలుప కెరెది’ మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు పూర్గుమ్ తెంతో సంగ తిలో. జలి, యూదుల్ తెన్ ‘క్రీస్తు’ మెలి, జో రచ్చించుప కెర్తొసాచి అర్దుమ్ తయెది. † 1:1-2 1:1-2 ‘నుబుమ్ కబుర్’ మెలి, యేసుక్రీస్తు ఈంజ లోకుమతె జా అమచి పాపుమ్ పయ్ అమక సయ్తాన్చి రాజుమ్ తెంతో పెడ్లల్ కెర పరలోకుమచి రాజుమతె బెదయలెచిని రిసాచి కబుర్. ‡ 1:1-2 1:1-2 నెంజిలి, ‘దేముడు, పరలోకుమతె అమ్ బెదితి వాడు జలో క్రీస్తుయేను; యోహాను 14:4, 6; ఆర్త దా అస్సి. పరలోకుమతె అమ్ బెదితి వాడు క్రీస్తుచి రిసాచి ఉప్పిరి అమచి దయిరిమ్ అస్సి, జోయ్య అమక దొర్పు జలి దయిరిమ్.’ § 1:1-2 1:1-2 నెంజిలి ‘అమక అబ్బి జలో....’

‘అంచి నుబుమ్ కబుర్ కామ్చి రిసా బుల్లు’ మెన జా దీసి జోవయింక కబుర్లు సంగితనచి అత్తి దేముడు సంగిలిసి తుయి జర్గు కెరు. పాపుమచి ఉప్పిరచి అత్తయిద్దుమతె జా దీన్చ జోసంగిల కొడోతుక అత్తయిదల్ జతు; జోవయించి నుబుమ్ కబుర్ వేర బుల్లుచి చి ఉప్పిరి జీనతి రితి

19 చి సత్తిమక నిదానుమ్ తా, పాపుమ్ నే ఇండితె, ‘చెంగిల్’ మెన తుయి జాన్సిసి పూర్తి మెన్పు నిదానుమ్ కెరయ్ దయిరిమ్ తెన్ ప్రబుచి కామ్ కెరు. సగుమ్జన్, జలె, ‘చెంగిల్’ మెన జేవ్ జాన్సిసి నెన ముల కెర, జేవ్ అగ్గె ఒప్పున తిలి సముకుమ్ జెచ్చి పాడ్ కెరన గెల అస్సి.

20 జోవయింతె కొన్పు మెలె, హుమెన్యెను చి అలెక్కుండు. దస్సి కెర, దేముడుచి మరియద కడ అస్సి. ‘దస్సి పాపుమ్ ముల సిక్కుతు’ మెనయ్, జేవ్ సిచ్చ జతి రితి జోవయింక క్రీస్తుచి నావ్ తెన్ సయతానచి అత్తి ఆవ్ సార్పు కెర దా అస్సి.

2

దాకెవ్లో చి రిసా సంగుమ్చ ప్రార్థన కెర్తినచి రిసాచి కోడు

1 తొలితో తుక ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, తుమ్ ప్రార్థన కెర్తినచి రిసా కిచ్చొ ఏక కోడు ఆవ్ బతిమాల్లు జా సంగితసి మెలె, దాకువెల్లో ఎత్తిజన్చి రిసా, జోవయింక కామ్క జెతిసి దొర్పు జతి రితి తుమ్ ప్రార్థనల్ కెర. జోవయింక ప్రబు తోడు తతి రితి ప్రార్థనల్ కెర, చి ప్రబు కెర్ల దయ కముచి రిసా కి జోవయింక తుమ్చి సర్ద సంగ.

2 అన్య కిచ్చొ మెలె, దేసిమక ఏలుప కెర్ల అధికారుల్ ఎత్తిజన్చి రిసా అమక చెంగిల్ దెకుత మెనయ్ తుమ్ ప్రార్థన కెర. అమ్ ఎత్తిజన్చి అల్లర్ నెంతె సెంతుమ్ తెన్ జంక జయెదె, అడ్డు నెంతె ప్రబుక కెర్తెరుక జయెదె, చి మరియద తెన్ జేమదె.

ఎత్తిజన్ నంపజా రచ్చించుప జతు మెన ప్రబుచి ఉడ్డెనుమ్

3 దస్సి ప్రార్థన కెర్ల చెంగిలి, అన్య ‘చెంగిల్’ మెన అమ్చొ రచ్చించుప కెర్తొసా జల్ దేముడు ఒప్పునతయ్.

4 కిచ్చొక మెలె, ‘సత్తిమ్ జానతు! రచ్చించుప జతు’ మెనయ్ మాన్పుల్ ఎత్తిజన్చి రిసా జోవయించి ఉడ్డెనుమ్.

5 కిచ్చొ సత్తిమ్ జానతు మెన ఇస్టుమ్ జతయ్ మెలె, జో ఎక్కిలొయ్ దేముడు జలిసి, చి జోవయింక చి మాన్పుల్క మదెనె జతోసా ఎక్కిలొయ్ తిలిసి, మాన్పు జా జెర్మూన్ అయ్లో రచ్చించుప కెర్తొసా జల్ క్రీస్తు జల్ యేసుయి. అన్యయ్ కిచ్చొ సత్తిమ్ జేవ్ జానుక జోవయించి ఇస్టుమ్ మెలె,

6 జో కెర్లి ముక్కిమ్ కామ్. మెలె, ‘సయతానచి రాజమ్ తెంతొ రచ్చించుప జతి వరుమ్ ఒండి లోకుమ్చ మాన్పుల్ సంగితి అవ్కానుమ్ తప్పసి’ మెనయ్ జోవయించి సొంత జీవ్ దా మొర గెచ్చ, అమక సయతాన తెంతొ జో నెతోవ గెలిసి. ఈంజయ్ కోడుచి సత్తిమ్ సరిగా సమయమ్ దేముడు అమక రుజ్జు దెకయ్లో.

7 దస్సి, “తుయి అంచొ బారికి జా అంచి అధికారుమ్ తెన్ యూదుల్ నెంజల ఎత్తిజన్చిక, మాన్పుల్తె గో, చి జోవయింక నుబుమ్ కబుర్ సూనవ బోదన కెరు” మెనయ్

ప్రబు అధికారుమ్ దా అంక తెద్రవ అస్సి. కో జప్పన్ వేర సంగిలె, తుమ్ నంప కెర నాయ్. ఆవ్ సత్తిమ్ సంగితసి.

ప్రబుక కీసి మరియద దెంక గే

8 ప్రార్థనల్చి రిసా జలె, అంచి ఇస్టుమ్ కిచ్చొ మెలె, తుమ్ కేన్ బెద జెతి పొది మున్పుబోదలి ప్రార్థన కెర్తె. దేముడుక పూర్తి సత్తిమ్ తా, పెట్టి కిచ్చొ కోపుమ్ నెంతె, కిచ్చొ జట్టి జతిసి నెంతె. సుద్ది తిలి అత్తో ఉక్కుల ప్రార్థన కెర్తె.

9 దస్సి, కి, తేరబోదలు కక్కయ్ లాజ్ నే కెర్లి రితి, బుద్ది తెన్ బడాయ్ నెంతె, చెంగిల్ బందన తంక. నెండి తెన్ బడాయ్చి పొని. బజార్ గే వెండి గే ముత్తల్ గే తియనుక పొని. బడాయ్చి పాలల్ కి పొని. మరియద తెన్సి తంక.

10 దేముడుక బక్తి కెర్లి కేన్ తేరబోదక కి సూటి కెర్తిన కిచ్చొ ముక్కిమ్ మెలె, మాన్పుల్క కన్యాయ్ దెకిత జేవ్చ కము.

11 తేరబోదల్, జలె, ప్రార్థనక బెద జతన, తుక్ల తా వెన కిచ్చొ గప్పురుమ్ నే ఉచరంతె, సూన సూన సికిత తత్తు.

12 ప్రార్థనక బెద జతన కేన్ తేరబోద కి బోదన కెరుక ఆవ్ ఒప్పి నాయ్, మున్పుబోదల్చి ఉప్పిరి అధికారుమ్ జేవ్ ఆనసుక ఆవ్ ఒప్పి నాయ్, తుక్ల తంకయ్.

13 ఆదాము మెలొ మున్పుబోదక దేముడు తొలితో జెర్మయ్లన్. వడ్డొకయ్ తేర్చి జలి హవ్వక జెర్మయ్లన్.

14 వడ్డొ, సయతానచి అత్తి తొలితో మోసిమ్ జలొసా ఆదాము నెంజె, వాప్స మెలి జా తేరబోద సయతానచి కోడు సూన పూర్తి మోసిమ్ జా గెచ్చ, దేముడుచి నెలంకోడు పిట్టవ తొలితో పొరపాడె జలి.

15 ఒత్త తెంతొ, కస్తల్ నొప్పుల్ తెన్ తేరబోదల్, బోదల్ పాయిక మెన దేముడు దా అన్య. గని జేవ్ కస్తల్ జలెకి, కేన్ తేరబోద ప్రబుక నంపజా నిదానుమ్ తా ప్రేమ్ తెన్ ఇండ, వేర బుద్దుల్ నెంతె, ప్రబుచి సుద్ది తెన్ సత్తిమ్ తెన్ ఇండెదె, జయ్యి రచ్చించుప జయెదె.

3

కీసా మాన్పు సంగుమ్చొ పాస్టర్ జంక

1 ‘ప్రబుచి కోడు’ మెన ఏక కిచ్చొ కచితుమ్ తుమ్ దెరనుక మెలె, సంగుమ్క పాస్టర్ జంక కో ఉచరయ్, చెంగిల్ కామ్ ఉచరయ్.

2 జలె, పాస్టర్ జతోసా కీసా మాన్పు తంక మెలె, జోవయింక ‘సత్తిమ్చొ మాన్పు’ మెన ఎత్తిజన్ చినితి రితి జో తంక. జోవయింక ఎక్కిలి తేర్చి తంక, *కిచ్చొతె కి నిదానుమ్ బుద్ది ఇండెతోసా జో తంక, బుద్ది నుదొ జో జంక, ‘జో ఇండితెనిక వేర మాన్పుల్చి మరియద నే కడ్డెసా, వేర తెంతొ జెత మాన్పుల్క మరియద కెర్తొసా జా, జోవయింక అన్యమ్ గే టాన్ గే దెంక, చి తెలిచి తెన్ బోదన కెర్తొసా జో తంక.

3 సూర్ పితొసా, బేగి కొప్పమ్ జతోసా పొని, మెత్తన మాన్పు కావలె. గగ్గల్ జతోసా పొని, డబ్బుల్ ఆన జతోసా పొని.

4 జోవయించి సొంత గేరుక జో బుద్ది తెన్ ఏలుప కెరుక, చి జో సంగిలి కోడు జేవ్ సూనతి రితి, జోవయించి అన్య మాన్పుల్క జేవ్ మరియద దెకిత రితి, జోవయించి బోదల్క జో సికడుక.

5 కిచ్చొక మెలె, జోవయించి సొంత గేరక బుద్ది తెన్ ఏలుప కెరుక జో నేన్లె, దేముడుచి సంగుమ్చ మాన్పుల్క కీసి దెకెదె!

* 3:2 3:12 గ్రీకు బాన చి జా కోడుత సూరు గట్ట పిత్తెన్ ముడ్డె కెరంతెన్చి అర్దుమ్ కి, వేర కము ఎత్తితె ముడ్డె కెరంతెన్చి అర్దుమ్ కి, తరుదె.

† ప్రబుచి గప్పురుమ్ దెకయ్చి సుద్ది తెన్ తతోసా తంక.

† 3:2 3:2 నెంజలె

6 నొవరక నంపజలొనా పాస్టర్ జంక బెదె నాయ్. దస్సి అదికారుమ్ నొవరక నంపజలొనొక దిలి, గవరుమ్మక పులిదె. నొయతాన్ ముదొలక దస్సి పులిలన్, చి జో సచ్చ జంక అస్సె. జలి, జో మాన్సు దస్సి పులిలి, జో కి జా సచ్చ సిడుక జయెదె.

7 పాస్టర్ జతొనొక వేర మాన్సుల్ 'సత్తిమ్' మెన చినితి రితి జో ఇండుక. నెజిలె, కి జోవయింది మరియాద గెలి, 'జిస్యమ్' మెన నయతాన్ సర్ద జయెదె.

నంగుమచి వెల్లెల మాన్సుల్ కీన్ తంక

8 నంగుమచి సేవ కెర్త అన్సె వెల్లొ జతన కి దస్సి మరియాద ఆననీతి నుద్ది ఇండితన తంక. కిచ్చొ మాయబుద్ది నెజిలెన జేవ్ తంక. మాయకొడొ లట్టబ్బన పొని. నూర్ నే పితొనొ, డబ్బుల్ ఆన తిలన పొని.

9 జోవయింది వెల్లొ కిచ్చొ మాయ నెంతె ప్రబు సికడ్డిసి, చి ప్రబుక నంప కెర్త ఎత్తిజీనక రచ్చన దొర్సు. జతయేచి రిసాచి జో బార్ కెర్లి గుట్టు, పూర్తి నిదానుమ్ జేవ్ నంపజా తంక.

10 జా సేవక జోవయింక నే నిసాన్సె, జా కామ్ నే దెతె అగ్గె, జేవ్ నంపజా నిదానుమ్ తతిసి జేవ్ ఇండితీసి నరిగా పరిచ్చొ జా రుజ్జు డీసుక. జోవయింక 'నిజమి నంపజా సత్తిమ్ ఇండితతి' మెన రుజ్జు అయేలె, జా సేవతె బెదవుక జయెదె.

11 దస్సి కి, దస్సి కామ్తె బెదిత తేరబొదలు కి మరియాద ఆననీతి నుద్ది ఇండితన తంక. సొండెలివొ పొని. కిచ్చొతె కి నిదానుమ్ కెరన బుద్ది ఇండుతు. కిచ్చొ రగమ్ కామ్ జేవ్ కెర్లి కి, నముకుమ్ జల మాన్సుల్ జతు.

12 జలి, జా సేవ కెర్త మున్సుబొదల్ అన్సె కీన్ మాన్సుల్ తంక మెలి, ఎక్కి తెర్ని తెన్ తంక, వడ్డె జోవయింద బొదల్క జోవయింది గేరక చెంగిల్ విలువ కెర్తన జా తత్తు.

13 కిచ్చొక మెలి, కో దస్సి వెల్లెల మాన్సుల్ రిత జా నంగుమచి సేవ నముకుమ్ తెన్ నిదానుమ్ కెరుల గే, మాన్సుల్ జోవయింక గవరుమ్ దెకుల, అన్సె యేసుక్రీస్తుచి నుబుమ్ కబుర్ కామ్ జేవ్ లాజ్ నెంతె కెరుక ఒగ్గర్ దయిరిమ్ జవుల, అన్సె జా నుబుమ్ కబుర్క 'సత్తిమ్' మెన మాన్సుల్ దయిరిమ్ జవుల.

ప్రార్థనక బెద జెతి పొది కీన్ తంక

14-15 తుమ్చితె బే బేగి గెచ్చుక అంక ఇస్టుమ్, గని 'ఏక్ వేల అచ్ అల్లిమ్ జా గెలి, ప్రబుచి కుటుంబుమ్ జల రిత నంగుమచి కీన్ ఇండుక గే, నంగుమచి కీన్ నిదానుమ్ తెన్ తంక గే మదెనె సిక తత్తు' మెనయ్ ఈంజేవ్ కొడొ అచ్ రెగిడ్డిసి. ప్రబుక నంపజలన మొత్తుమ్ జీవ్ తిలొ ఎక్కిలొ దేముడుకయ్ కుటుంబుమ్ రితి గేర్ రితి జయెదె. జా కుటుంబుమ్క గేరక దెకిలె, దేముడుచి బొదనచి సత్తిమ్క డిట్టుమ్ టీచడ్డి స్తంబుమ్ రితి జయెదె.

16 దేముడుచి గుట్టు కో అగ్గె నేన్లె కి, అప్పె జానయ్ జా గుట్టు కెర్లి ముక్కిమచి మెలి, "జో ఈంజ లోకుమతె మాన్సు జా జెర్నున్ అయేలన్, చి జోవయింక 'అస్సె' మెన మాన్సుల్క రుజ్జు అయేలి. జోవయింది అత్తనిక్కి 'నిజమి దేముడుచొ' పుత్తుసి జయెదె' మెనయ్ రుజ్జు అయేలి.

పరలోకుమ్చ దూతల్ కి జోవయింక దెకితె తిల. ఒండి లోకుమ్చ దేసిమ్లెతు జోవయింది రిసా నూనయ్ జతయ్.

ఈంజ లోకుమతెచ మాన్సుల్ ఒగ్గర్జిన్ జోవయింక నంపజయి అస్సి.

ఉక్కిలె జా పరలోకుమతె వెగ గెచ్చొ గవరుమ్ జయి అస్సె" మెన ఒప్పున అన్సుమ్ గెద. జా నిజమ్.

4

తిమోతిక దెతి బొదన

1 దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తు కిచ్చొ ఏక్ కోడు కచితుమ్ సంగితయ్ మెలి, పడ్డొక నగుమ్జన్ క్రీస్తుచి ఉప్పిరచి నముకుమ్ పిట్టవన, మోసిమ్ కెర్త అత్తులక చి బూతల్ సికడ్డినక నూసుల.

2 కీన్ దస్సి మోసిమ్ జవుల మెలి, కిచ్చొ చెంగిల్ గే పాపుమ్ గే చినితి సెక్కి పిట్టవన్ మాన్సుల్ 'సత్తిమ్' మెన జోవయింక అబద్ధమ్ నంగుల.

3 'పెండ్లి జుంక గారు' మెనుల, అన్సె, కిచ్చొ కిచ్చొచి రిసా 'జా కంక గారు' మెన దన అబద్ధమ్చ మాన్సుల్ సికడుల; 'సర్ద తెన్ కతు' మెనయ్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు జెర్నవ జోవయింక నంపజా సత్తిమ్ జానతనక జేవ్ వస్సువల్ దా తిల కి.

4 నాయ్, గెద, దేముడు జెర్నయేలిసి ఎత్తి చెంగిలి, చి "తుయి దిలది" మెన సర్ద తెన్ జోవయింక ఒప్పన్సె, కిచ్చొయ్ కి కంక జయెదె.

5 కిచ్చొక మెలి, "కంక జయెదె" మెన దేముడు సంగిలి కోడుచి రిసా గే, పడ్డొ కతొనొ జోవయింక ప్రార్థన కెర్లి రిసా కి జా వస్సువ నుద్ది అస్సె.

6 జలి, ఒత్తువ నంపజలనక తుయి ఈంజ ఎత్తి సికడ్డె, క్రీస్తు జతో యేసుక చెంగిలొ సేవ కెర్లొనొ జన్సె. అన్సె, క్రీస్తుచి ఉప్పిరచి నముకుమ్చి బొదన, నరిగచి బొదన, తుయి అప్పెక నిదానుమ్ ఇండిలి సత్తిమ్ తుచి వెల్లి పలితుమ్ దెరిదె.

7 మాన్సుల్ అచ్చె ఉచ్చర్లి దేముడుక విలోరుమ్ జతిసి చి మంతిరివొవ వెర్లి వెర్లి కొడొ చి జోవయింద మత్తెలివొక తుక దూరి కెరు.

ప్రబుచి సేవ ఎక్కి నిదానుమ్ కెరుక పూచి తెన్ అలవాట్ కెరను.

8 కిచ్చొక మెలి, కామ్ కెర కెర అగ్గె డిట్టుమ్ కెరంతి అలవాట్ చెంగిలి, గని ప్రబుచి సేవ కెర్తినతె *అత్తుక నిదానుమ్ కెరన్సె, అత్తుకయ్ డిట్టుమ్ జలి, మాన్సుక ఒగ్గర్ చెంగిలి. కిచ్చొక మెలి, ఈంజ లోకుమతె కి కామ్క జెతయ్, పరలోకుమతె గెలి కి కామ్క జయెదె.

9 'ప్రబుచి కోడు, ఈంజ' మెన కచితుమ్ దెరను.

10 కిచ్చొక మెలి, అమ్ అత్తుక ప్రబుక పూర్తి నిదానుమ్ జా అత్తుక డిట్టుమ్ జతి రిసా కిచ్చొక బద్ధకుమ్ నే జెత సైమల్ కెరన్సి రితి ఒత్త అన్సుమ్ మెలి, జీవ్ తిలొ ఎక్కిలొ దేముడుచి ఉప్పిరి అమ్చి దయిరిమ్ తియ అన్సుమ్. జొయ్యి ఎత్తిజీనక రచ్చింపచ కెర్లొనొ, అన్సె ముక్కిమ్క జోవయింక నంపజలనకయ్.

11 ఈంజ బొదన ఎత్తివ కొడొ తుయి అదికారుమ్ తెన్ సికడ్డె తా.

12 తుయి ఉబెడె రితొ దాక్ జలికి, తుక జేవ్ నిస్కారుమ్ నే దెకితె తుక దెక సికిత్ రితి తుయి ప్రేమ తా, ప్రబుచి ఉప్పిరచి నముకుమ్క డిట్టుమ్ నిదానుమ్ తా, ప్రబుచి నుద్ది

† 3:6 3:6 తొలితొ నయతాన్ దూత జా తిలన్.

§ 3:7 3:7 అన్సె నంగుమచి మరియాద కి గెచ్చె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి మరియాద కి గెలి

రితి డీసె. * 4:8 4:8 కొరింథీక రెగిడ్డి ఏక్ నంబర్ ఉత్తుమ్ 9:24-27 దెక.

తా, చెంగిల్ లట్టబ్బ తా, నత్తిమ్ ఇండిత తా. తుయి దస్సి జలె, తుక దెక జేవ్ కి సికుల.

13 ఆవ్ జితె ఎదక నంగుమెత దేముడుచి కొడో సదు కెర్తె తా, బుద్ది సికడ్త తా, చి బోదన కెర్తె తా.

14 పడ్డె, జా సుట్టు, ప్రబుచి నంగుమచ వెల్లొ మాన్యులచి నబతె తిలన తుక 'బోడి చడ ప్రార్థన కెర్తెయ్, జోవయింప కబుర్లు సంగితో ఎక్కిలొచి అత్తి దేముడు తుచి రిసా కోడు సంగిలన్. జో దేముడు తెదొడి దిలి పరుమ్ తుయి పాడి కెరు నాయ్; నిదానుమ్ వాడిక కెర్తె తా.

15 జలె, తుచి హూచి తిలి ఈంజ ఎత్తి, తుయి ఎక్కి మెన్సు నిదానుమ్ కెర్తె తా, చి తుక 'అత్తుక పడ్డె అన్సి, డిట్టుమ్ అన్సి, జోవయింక నంప కెరుక జయెద' మెన ఎత్తిజన్ చినుల.

16 తుయి జాగర్త దెకును. తుయి కిచ్చొ సికడ్త గే సరిగా ఉచర, సిక్కుడు. జా బోదన సరిగా నిదానుమ్ సికడ్త తా. కిచ్చొక మెలి, జా సుబుమ్ కబుర్ తెయి తుచి రచ్చన కి, సూనతనచి రచ్చన కి.

5

వేర వేర మాన్యులక కిసి దెకుక గే సంగిలిసి

1 కేన్ జవున్ మంత్రొ మాన్యులక కిచ్చొ జవున్ కెర తిలి సరి కెర గని, జోవయింక గేల కెర నాయ్. గని అబ్బొదక కిసి మరియూద తెన్ సంగుక జయెద, ప్రేమ్ తెన్ జో మాన్యులక సంగు. ఉబెడెలక 'అన్సిబావో' మెలి రితి దెక.

2 మంత్రొవో తేరబోదలక 'అయ్య' మెలి రితి దెక, ఉబెడివోక 'బేని' మెలి రితి పూర్తి సుద్ది తిలి మెన్సు తెన్ దెక.

3 మాలజ్ జా నిజమ్ రండెల్ జల తేరబోదలక గపురుమ్ దెక తోడి కెర చెంగిల్ దెకిత తా.

4 గని, కేన్ రండెల్ మాన్యుక పుత్తర్లు జవున్, దువిసివో జవున్, నత్తుర్నివో జవున్, నత్తిన్సివో జవున్ అన్సి జలె, జెడ్వొ ముక్కిమక జోవయింప సొంత మాన్యులక దెకితి హూచి కెరసుక సిక్కుతు, అయ్యసిసి పాయిలి సైమ్ నెత్తొయిలి రితి. 'దస్సి కెరుక చెంగిల్' మెన దేముడు సంగితయ్.

5 గని కో నిజమ్ రండెల్ జా, జాక కోయ మాన్సు తోడు నెంజిలి, దేముడుక 'జొయ్యి రచ్చించుప కెర్చు' మెన, జా మాన్సు రాతి మెద్దెనె జోవయింక ప్రార్థన కెర్తె తయెద. జో తెన్ తోడ్ నజితె తయెద.

6 గని వేర బుద్ధుల్ చి జలె, జేవ్చి అనల్కయ్ నుకుమ్ తెన్ జిలి కి, దస్సి జలె జితె పొది అత్తుక మొర్లి రితి జా తయెద.

7 జలె, రండెల్ మాన్యులచి మరియూద నే గతి రితి జేవ్ జితె రిసా, ఇని ఆడ్త దేను.

8 కో జలెకు జోవయింప సొంత మాన్యులక, అన్సి ముక్కిమక సొంత కుటుంబుమక చెంగిల్ దెకె నాయ్ గే, పొన నాయ్ గే, జో మాన్సు ప్రబుక నే నంపజలి రితి జా, నంపనెంజిలొసొచి కంట పాపుమ్చో జయెద.

9 కేన్ రండెల్ మాన్యుచి వయసు అరవయ్ వెర్కులక తొక్కి నెంజిలి, జా ఎక్కిలొక పెండ్లి జా తిలిసి జలె, సంగుమచి సేప కెర్తెనతె జాక టీడుడుక జయెద.

10 గని జాక కిసి మాన్సు మెన ఎత్తిజన్ జానుక మెలి, కన్యారుమ్ దెకితి మాన్సు జా తంక, జేవ్చి బోదలక చెంగిల్ పొన తంక, వేర తెంతో అయిల మాన్యులక మరియూద కెర తతె తంక, గతే అయిల నముకుమ్ జల వెల్లెల మాన్యులక

చట్టో దోప తంక, బాదల్ తిలనక తోడు కెర తంక. కిచ్చొ జలెకి చెంగిల కమ్మ కెర్తె మాన్సు జా తంక.

11 గని తొక్కి వయసుచ రండెల్ మాన్యులక సంగుమచి సేపతె తుమ్ టీడుడ నాయ్. వేర అనల్ జా ప్రబుక పచ్చెల్ రితి జలె, అన్సి పెండ్లి జంక అన జవుల.

12 జేవ్ "ప్రబుచి సేప కెర్తె తయెద, అన్సి పెండ్లి జంక నెసి" మెన తొలితొ సంగ తా, జా సేపతె బెదిలి పడ్డె అన్సి పెండ్లి జా ములిలి, అబద్దుమ్ జలి నింద సేడుల.

13 పడ్డె, రండెల్ జల ఉబెడిజ రితనక ఎత్తి, తోడు దిలి, బద్దుకుమ్ జా పేడివో పేడిమ్ బుల బుల, సొండెల్ కొడో సికుల. వేర మాన్యులచి కామచి నెడిమి జా జోవయింపి కామ్ పిట్టవుల, నెంజిల కొడో లట్టబుల.

14 జాకయ్, తొక్కి వయసుచ రండెలివో అన్సి పెండ్లి బోదల్ పాయ్ జోవయింపి గేర తిలిసి ఎత్తి, చెంగిల్ దెకుత్, చి జోవయింపి రిసా అమ్ కో నయ్తానచ మాన్యుల్ అమ్క నింద కెరుక వాట్ తయె నాయ్.

15 రండెల్ జల ఉబెడిజ సంగుమ్జన్ ప్రబుచి సేప ముల దా నయ్తాన సెకడ్తి బుద్ధితె గెచ్చు అన్సి.

రండెల్ మాన్యులక కో దెకుక

16 జలె, ప్రబుక నంపజలి కేన్ మాన్యుచ మాన్యులతె రండెల్ మాన్యుల్ అన్సి జలె, జా నంపజలి మాన్సు జోవయింక దెకితె తవున్. జేవ్చయ్ రండెలివొక సంగుమ్ పొనుక పొని. చి ఎగ్గర తోడ్ నెంజిల రండెలివొక తోడు కెర్తె డబ్బుల్ నెంసడ జోవయింకయ్ తోడ్ దెతె.

17 ప్రబుచి సంగుమచి సేప కెర్తె వెల్లొ మాన్యుతె కో చెంగిల్ విలువ కెర్తెతి, ముక్కిమక జోవయింతె కో నిదానుమ్ బోదన కెర్తెతి బుద్ది సికడ్త, వేర వెల్లొ మాన్యులచి కంట జోవయింక ప్రెజల్ ఒగ్గర్ విలువ దెక అన్సియ్ తోడు దెతు.

18 కిచ్చొక మెలి, దేముడుచి కోడు మోసేచి అత్తి రెగిడ్లిన్తె కిచ్చొ మెన ఏక్ టాలి ఉచరుక జయెద మెలి,

* "కెల్లె గిడ్డల్ దాన్ సుడయ్తె పొది సుడయ్తె బెయిలల్క మూంతి బందుక నెంజె. పొన" పడ్డె, "కామ్ కెర్తెసా జోవయింపి జతమ్ నజనుక నాయుమ్" మెన సంగిలి కోడుచి అర్దుమ్ తుమ్ కెరన.

19 సంగుమచ వెల్లెల మాన్యులతె కక్కు జవున్ కో జలెకు కిచ్చొ జవున్ నింద కెర తిలి, దొగుల తీగ్గ సాచులచి సాచి సూన్కయ్, జా సాచి బెదిలెకయ్, జా నింద సూనతి రితి విలువ దెకు.

20 గని కో సంగుమచ వెల్లెల మాన్యుల్ పొరపాట్ జన్తె తత్తతి గే, సంగుమచ ఎత్తిజన్చి మొక్కి జోవయింక తీర్పు సంగు, చి దెక తా తిల మాన్యుల్ దన తప్పుల్ కెరుక బియిల.

21 దేముడుచి మొక్కి, యేసుక్రీస్తుచి మొక్కి, పరలోకుమ్చ దూతలచి మొక్కి, తుక అవ్ ముక్కిమక సంగితసి మెలి, రుజ్జుల్ సరిగా నే సూనత తీర్పుల్ కెరు నాయ్ అన్సి కక్కు మొకపాటుమ్ నే దెకితె తీర్పు కెరు.

22 పడ్డె, బమ్మ తెన్ కక్కు బోడి చడ ప్రబుచి కామ్క అదికారుమ్ దేను నాయ్. చెంగిల్ నెంజిలి మాన్యుక దస్సి అదికారుమ్ దిలి, జోవయింపి పాపుమతె తుయి బెదిల్ రితి జయెద. అన్సి మాన్యులచి పాపుమతె తుయి బెదు నాయ్. దసితె దెర్చు నే సిడ్డె, ప్రబుచి సుద్ది తెన్ తా.

²³ పడ్డో, నుద్ది కావలె మెన తుయి రితి పాని పితసి, కిచ్చొగె. గని అప్పె తెంతో తుచి పెట్టిచి బాద చి తుచి ఆగెచ అన్న బాదల్ చి రిసా ఓస్టు మెన ఇదిల్ ద్రాచ రస్సుమ్ పి.

²⁴ జలె, తిర్పు కెర్తెనచి రిసా అన్నె కిచ్చొ మెలె, బమ్మ తెన్ తిర్పు కెర్ నాయ్. నగుమ్జన్ పాపుమ్ కెర్తెన సాస్టుమ్ డిస్టయ్, చి రుజ్జు కెర్కు జతయ్. గని అన్నె నగుమ్జన్ కెర్తె పాపుమ్ లుంక తా, ఎక్కి పడ్డొకయ్ డిసినె.

²⁵ దస్సి కి, సత్తిమ్ కము సాస్టుమ్ డిసుల, గని మొదొల్కయ్ నే డిసిలెకి, ఎల్లకాలుమ్ లుంకడుక నెంజె.

6

ఎజొమాన్సుక గొతిమాన్సుల్, గొతిమాన్సుల్క ఎజొమాన్సు కిసి దెకుక గే నంగిలిసి

¹ కో నంపజల గొతిమాన్సుల్ జా అస్సి గే, జోవయింప ఎజొమాన్సుక గవురుమ్ దెకితె తత్తు, చి జేవ్ ఇండితి బుద్దిచి రిసా ప్రబుచి నావ్క జవున్ జోవయింప నుబుమ్ కబుర్ జవున్ కో నిస్సారుమ్ ఉచరుక నాయ్.

² జేవ్ గొతి మాన్సుల్తె కచ ఎజొమాన్సు నంపజల జవుల గే, * అమచ ఎజొమాన్సు అము ఎక్కి రిత జలమ్ గే మెన ఉచరుక జలెకి, జేవ్ గొతిమాన్సుల్ జోవయింప ఎజొమాన్సుక గవురుమ్ దెకుక ముల్లు నాయ్. 'జేవ్ ఎజొమాన్సు కి ప్రబుక నంపజలన' మెనయ్ జయ ప్రేమకయ్ అగ్గెచి కంట అన్నె నిదానుమ్ జోవయింప సేవ కెరుక. ఇన నిదానుమ్ బుద్దుల్ తుయి సికడు.

డబ్బుల్ అసక వేర బుద్దుల్ చి రిసా నంగిలిసి

³ జలె, ప్రబు జలొ యేనుక్రీస్తుచ చంగెల్ కెర్త బుద్ది కొడొక చి జోవయింతెన బెదితి నుద్దిబోదనక కో నెన కెర వేర సికడ్లె,

⁴ గవురుమ్క జాని మెనన్లె కి, జో కిచ్చొయ్ నేనె. ప్రబుచి నర్లబుద్ది జోవయింపి పెట్టి నెంజిలి రిసా, ఆరిచ కొడొచి ఉప్పిరి కొడొ తెలిచి తెన్ దెదప జజయ్తి అసయి తెన్ జో మాన్సు తయెదె. కొడొ తెన్ దస్సి జజయ్తిసి, చి దస్సిచిక జట్టు జతిసి, జలె, కిచ్చొ పలితుమ్ దెర్తయ్ మెలె, గోనల్, టంటల్లు, దూసెనల్, ఎక్కిలొచి ఉప్పిరి అన్నెల్ అన్యనల్ జతిసి,

⁵ నే కుట్టిత తగులు, దసయ్ బాదల్. దసయ్ బుద్దుల్ జత మాన్సుల్చ అత్తల్ పొడ్ జా అస్సి, జోవయింపి పెట్టి కిచ్చొయ్ సత్తిమ్ నాయ్. 'దేముడుచి కామ్ కెర్తె రితి అమ్ డిసిలె, డబ్బుల్ లాబుమ్ జయెదె' మెన ఉచర నాయ్ దేముడుచి రిసా దన తెలిచి కొడొ మాన్సుల్క సికడ్తె.

⁶ నిజుచి దేముడుచి కామ్ కెర్తె లాబుమ్ తయెదె. గని డబ్బుల్చి లాబుమ్ నెంజె, అన్నె 'జో దిలిసి సాల్' మెలి రితి సేంతుమ్ అమచి పెట్టి తిలెకయ్ అమక జా లాబుమ్, అత్తయి రగుమ్ లాబుమ్ తయెదె.

⁷ 'జో దిలిసి సాల్' మెలి బుద్ది తెన్ అమ్ కిచ్చొక తంక మెలె, అమ్ జెర్మ ఈంజ లోకుమ్తె కిచ్చొ అనుమ్ నాయ్, చి మొర్లె కచితుమ్ ఈంజ లోకుమ్ తెంతో కిచ్చొయ్ నెము నాయ్.

⁸ గని అమక కతిసి గలంతిసి తిలె, సాల్.

⁹ గని ఈంజ లోకుమ్చి సామ్మారుమ్ జంక ఆన జలన నయ్తానచ కము కెరయ్తింతె దెర్పు నీడ్తె, బోనుతె నీడ్లి రితి. దస్సి ఆన తిల మాన్సుల్ బుద్ది నెంజల పొడ్ కెర్త

ఆనల్తె దెర్పు నీడ్తె. దస ఆనల్ మాన్సుల్క పూర్తి పొడ్ కెర నానుమ్ కెర్తెతి.

¹⁰ కిచ్చొక మెలె, పాపల్ ఎత్తిక డబ్బుల్ ఆన చేరు రితి జా ఆదారుమ్ జయెదె. దస్సి ఆన జలి రిసా, నగుమ్జన్ నంపజల ప్రబుక ముల, ఒగ్గర్ బాదల్ జా జోవయింపి పాపుమ్ కతతి.

నిదానుమ్ తా మెన తిమోతాక పవులు రెగిడ్లిసి

¹¹ తుయి, మాత్తుమ్, దేముడుచొ మాన్సు. దస్సి పాపుమ్చి ఎత్తిక తుయి దూరి తా. కిచ్చొచి రిసా తుయి ఆన జంక మెలె, సత్తిమ్ ఇండితిసి, ప్రబుక పూర్తి నిదానుమ్ తతిసి. నముకుమ్ తతిసి, ప్రేమ, బాదల్ ఓర్పువ జతి నెక్కి, గగ్గల్ నే జతి సేంతుమ్ బుద్ది మెత్తన బుద్ది తతిసి, దసచకయ్ తుయి ఆన జా.

¹² తుచి నముకుమ్చి బవుమానుమ్ దొర్పు జతె ఎదక తుయి పూర్తి నిదానుమ్ ప్రబుచి కామ్ కెర్తె తా. ఒగ్గర్జన్ సాచుల్చి మొక్కి ప్రబుక తుయి నంపజలిసి తుయి ఒప్పున్ తెంతో, పరలోకుమ్తె గెచ్చు కెయ్క తెయ్క తా గెతి చి జోవయింతెన అప్పె ఇండితి వరుమ్ తుక ప్రబు దిలన్, గెద. జా వరుమ్ దెరసు.

¹³ యేనుక్రీస్తు పొతి పిలాతు అదికారిచి మొక్కి సాచి సంగ ఒప్పున్, గెద. జలె, ఎత్తిక జీవ్ దెతో జీవ్ తిలొ దేముడుచి మొక్కి పడ్డొ జో క్రీస్తుచి మొక్కి

¹⁴ తుక కిచ్చొ అడ్డ అవ్ దెతసి మెలె, ప్రబు జలొ అమ్చొ యేనుక్రీస్తు ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె ఉత్త జెతి ఎదక, ప్రబుచి నుద్దిచి రుజ్జు తతి రితి, జోవయింపి గవురుమ్ నే కడ్డ రిసా, ప్రబు తుక తియార్లొ కామ్ తుక దిల అడ్డల్ ఎత్తి. తుయి నిదానుమ్ కెర్తె తా.

¹⁵ యేనుప్రబు కెయ్క అన్నె ఉత్త జెయెదె మెలె, దేముడు అబ్బిసి కెయ్క జర్గు కెరెదె గే, తెదొడ్కయ్. జో దేముడు అబ్బిసి ఎత్తిచి కంట వెల్లొ తిలొ ఎక్కిలొ దేముడు, రానల్క రాన్ జలొ, ఎజొమాన్సుక ఎజొమాని జలొసా.

¹⁶ జో దేముడు అబ్బిసి ఎక్కిలొ నే మొర్తె ఎల్లకాలుమ్ తతోసా. జో జతి పరలోకుమ్చి ఉజడి కెర్తె మెలె, కోయి ఇదిల్ పాసి కి గెచ్చుక నెతిరి. కో మాన్సు కెయ్క కి జోవయంక దెకితి నాయ్, దెకుక నెతిర్తి. జోవయంక గవురుమ్ అదికారుమ్ కెయ్క తెయ్క తప్పన్! అమేన్.

సామ్మార్కుక నంగిలి కొడొ

¹⁷ జలె, ఈంజ లోకుమ్చి అస్సి కలుగు జల సామ్మార్కు జల నంపజలన్క తుయి కిచ్చొ అడ్డ దేను మెలె, గవురుమ్ ఉచరుంతు నాయ్, పడ్డొ, సామ్మారుమ్క నంప కెర్తె నాయ్. జా ఎత్తి పొడ్ జతిసి. గని దేముడుచి ఉప్పిరి జోవయింపి నముకుమ్ పూర్తి తిత్తు. అమ్ మాన్సుల్ నంతోనుమ్ తెన్ వాడిక కెర్తె రితి అమక దొర్పు. జలిసి ఎత్తి దెతోసా జొయ్య, గెద.

¹⁸ జేవ్ సామ్మార్కు, జలె, కిసి తంక మెలె, అన్నె మాన్సుల్క కన్యారుమ్ దెకిత ఒగ్గర్ కము కెర్తె. దస్సి తిలె, అత్తక సామ్మారుమ్ జవుల. జేవ్ మున్సు నే జతె, నెంజలనక నర్ల తెన్ దర్పుమ్ తిన్ దెతు.

¹⁹ దస్సి ఇండితి, జోవయంక కలుగు జతి అత్త సామ్మారుమ్ పడ్డొక కి జోవయంక కామ్క జెయెదె, మొర్తె పరలోకుమ్తె గెచ్చు కెయ్క తెయ్క చెంగెల్ జతి వరుమ్ ప్రబు దిలిసి జోవయంక జెయిమ్ జయెదె.

* 6:2 6:2 తిత్తు 2:9-10 డెక. † 6:13 6:13 మత్తయి 27:11, మార్కు 15:2, లూకా 23:3, యోహాను 18:33-37.

ఆకర్ కోడు

²⁰ ఓ తిమోతి, ప్రబు తుచి అత్తి సొర్పు కెర దిలి, జోషయించి కామ్ తుయి కెర్తి వరుమ్ దెర నాయ్, జోషయించి సత్తిమ్ సికడ్తె తా. సుద్ది నెంజిల ఆరిక ఆరిచ కొడొ, దేముడుక దన కొడొ విరోదుమ్ జతతి, గెద, దన కొడొక, చి 'గ్యానుమ్' మెన గ్యానుమ్ నెంజిలిన్క, చి మాన్సుల్ కొడొ జుజయ్తిన్క తుయి దూరి కెరు.

²¹ కిచ్చొక మెలె, 'గ్యానుమ్' మెన గ్యానుమ్ నెంజిలిన్క 'జయ్యి సత్తిమ్' మెన సగుమ్జిన్ సంగ సికడ్, నంవజల సుబుమ్ కబుర్తె ముక్కిమ్ తిలిసి పిట్టవన, పొరపాట్ జా అన్సి.

ప్రబుచి దయ తుమ్చి తెన్ తవున్.

తిమోతిక రెగిడ్లి దొన్నిచి ఉత్తమ్ బారిక్ జలో పవులు తిమోతిక రెగిడ్లి దొన్నిచి ఉత్తమ్

మొదోల్ కోడు

1-2 ప్రేమ తిలో అంక పుత్తు జలో రిత్ తిమోతిక, దేముడుచి నెలవచి రిసా యేసుక్రీస్తుచి రిసా సుబుమ్ కబుర్ కామ్ కెర్రి రిసా జోచో బారికి జలో అదే పవులు రెగిడ్లి ఉత్తమ్.

“అంచో పుత్తు జలో యేసుక్రీస్తుక కో నంపజవుల గే, జేవ్ పరలోకుమచి రాజుమత బెద, మొర్లె అంచి తెన్ జింక అదే వరుమ్ దెతసి” మెన ప్రమానుమ్ కెలో దేముడు అంక జోవయించి కామ్క నిసాన అదికారుమ్ దా అన్నె.

జలె, దేముడు అబ్బొన్చి అమ్క ప్రబు జలో క్రీస్తు జలో యేసుచి దయ కన్యారుమ్ సేంతుమ్ తుచి ఉప్పిరి తప్పన్!

తిమోతి చి నముకుమచి రిసా పవులు సర్ద జలిసి

3 దేముడుచి సేవ పొరపాట్ నెంత సత్తిమ్ తెన్ అదే కెర్లసి మెన అంక దయిరిమ్. అంచ పూర్గుమచ కి జోకయ్ జోకర్తె తిల. అదే కెయ్యె ప్రార్దన కెర్ల కి, తుక నే వచ్చెతె, తుచి రిసా జో దేముడుక అంచి సర్ద అదే నంగతసి.

4 తుక అన్నె దెకుక కోర్వ జా, రాతి మెద్దెన్ ఉచర్తె తత్తుసి. తుక అన్నె దెకిలె, పూర్తి సర్ద జయిందె. తుయి ఏడ్లిసి అదే విద కెర్లసి,

5 చి మాయ నెంజలి తుచి నిదానుమచి నముకుమచి రిసా ఉచర్తె, మంతిరఅప్పుది జలి లోయ చి అయ్యది జలి యునికే చి అగ్గి తెంతో చి నముకుమ్ తిలిసి అదే విద కెర్లసి. జోవయించి ఎదిలి నముకుమ్ తుచి పెట్టి కి తయిందె.

6 జాకయ్ తుక అదే అన్నె కిచ్చొ ఉచరవడ్లిసి మెలె, జా సుట్టు అదే తుక బోడి చడ ప్రార్దన కెర్లసి తెన్ దేముడు తుచి పెట్టి దిలి వరుమ్ అన్నె ఒగ్గర్ పలితుమ్ దెర్తి రితి తుయి నాడిక కెర్తె తా.

7 కిచ్చొక మెలె, జోవయించి అత్త అమ్చి పెట్టి దిలిసి అమ్క బియ్యారల్ తత్తు మెన నాయ్, గని “అంచి పరలోకుమచి అత్తనక్కి, అంచి ప్రేమ, అంచి తిరించి బుద్ధి జోవయించి పెట్టి కామ్ కెర్తె తా పలితుమ్ దెర్తు”.

8 జాకయ్, పూర్తి దయిరిమ్ తెన్ తా, అమ్చో యేసుప్రబుచి రిసాచి సాచి సంగుక తుయి లాజ్ జా నాయ్, గని తుచి పెట్టి తిలి దేముడుచి నెక్కి సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తి రిసాచి అల్లర్ తుయి కి ఓర్పువ జా. వడ్డొ, జోవయించి రిసా అదే జేలెత్తె తిలిన్క లాజ్ జా నాయ్.

9 ఈంజో దేముడు అమ్క నిసాన నయ్తాన్చి రాజుమ్ తెంతో రచ్చించువ కెర్, జోవయించి సుద్ది అమ్ ఇండిత్ రితి అమ్క బుకారా అన్నె. అమ్క కిచ్చొ పున్నుమ్ అమ్ కెర్లించి రిసా నాయ్, గని “క్రీస్తు రచ్చించువ కెర్లొనా జతో యేసుచి అత్తి జోవయించి ఉప్పిరి అంచి దయ్ తియిందె” మెనయ్, కిచ్చొనే జెర్మయేలి అగ్గి తెంతో సొంత * ఇస్టుమ్ జా అమ్క జా వరుమ్ దిలన్.

10 అమ్చో రచ్చించువ కెర్లొనా జలో యేసుక్రీస్తు ఈంజ లోకుమతె బార జలిసి తెన్ ఈంజ జో దిలి వరుమ్ రుజ్జు జా అన్నె. యేసుప్రబు మొర్పుచి ఉప్పిరి జీన పాడ్ కెర్ గెల కెర్,

పరలోకుమతె గెతి జీవ్, ‘పరలోకుమతె గెతి అమ్కానుమ్ దొర్పు జయెదె’, ‘నానసుమతె గెచ్చుక పిట్టుక జయెదె’ మెన రుజ్జు దెకవ, జా రుజ్జు జలిన్చి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ అమ్క దొర్పు కెర్ అన్నె.

11 జలె, ఈంజ సుబుమ్ కబుర్ అదే సూనవ బోదన కెర్రి రిసా జోవయించి బారికి జా బులుక మెన, ప్రబు అంక నిసాన అదికారుమ్ దిలన్.

12 ఈంజయి కామ్ అదే కెర్రి రిసా అదే ఇన స్రెమల్ సిడ్లిసి. గని అంక లాజ్ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, అదే నంపజలోసొక జాని, చి జోచి అత్తి అదే సార్పు కెర్లిసి కిచ్చొ పాడ్ నే జతి రితి, లోకుమచ మాన్యుల్క తీర్పు కెర్ విలువ కెర్కు మెన ప్రబు గప్పురుమ్ తెన్ అన్నె జతికయ్ జా వల్లి దీని ఎదక జో దెకుక జోక నెక్కి అన్నె మెన అంక పూర్తి దయిరిమ్ అన్నె.

13 జలె, అంచితె తుయి సూన్ బోదన కొడొ రితి యేసుక్రీస్తుచి తెడిచి నముకుమచి ప్రేమ తెన్ తుయి నంపజలన్క నెక్కుక ములు నాయ్.

14 దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్త అమ్చి పెట్టి నెక్కి ప్రబు తుచి అత్తి సార్పు కెర్ దిలి సత్తిమ్ కిచ్చొ పాడ్ నే జతి రితి తుయి జాగర్ల దెకితె తా.

15 ఆసియా ప్రదేసిమచ ఎత్తిజన్ అంక ములిల మెన జాన్సి. జోవయంతె పగ్గిల్లు చి హెగ్గెన్, గెద.

16 గని ఒనేసిపారుక, జలె, జోవయించి గెర్వ ఎత్తిజన్క ప్రబు కన్యారుమ్ దెకితె తప్పన్. జో ఒగ్గర్ సుట్టు అంక ప్రేమ దెకవయ్ దయిరిమ్ కెర్లన్. అదే జేలెత్తె తిలిన్చి రిసా జో లాజ్ జయె నాయ్.

17 జో ఇత్తల్ ఈంజ రోమ్ పట్టుమతె జా, సర్ద తెన్ అంక చజ జా తోడు దిలన్.

18 ‘యేసుప్రబు అన్నె ఉత్త జా లోకుమచక తీర్పు కెర్రి జా వల్లి దీనిక ఒనేసిపారుచి ఉప్పిరి జో కన్యారుమ్ తితి రితి దేముడు వరుమ్ దెప్పన్’ మెనయ్ అంచి ప్రార్దన ఎవెనుతె జో తోడ్ కెర్లన్ ఎత్తి తుయి పూర్తి జాన్సి.

2

తిమోతిక పవులు అన్నె నిదానుమ్ సంగలిసి

1 అంచో పుత్తు, క్రీస్తు జలో యేసుచి దయక తుక జో దిలి నెక్కి తుయి డిట్టుమ్ తా.

2 చి ఒగ్గర్ సాచుల్చి మొక్కె తుయి అంచితె సూన్సి ఎత్తి జేవ్ కి అన్నె మాన్యుల్క నెక్కి రితి, నిదానుమ్ తిల అన్నె మాన్యుల్క తుయి నెక్కు.

3 పడ్డొ, చెంగిలో తిలో కేన్ జమాను కిసి బాదల్ ఓర్పువ జా నిదానుమ్ కెరెదె గే, తుయి కి ప్రబుచి కామచి రిసా బాదల్ సిడ్లిసి తుయి కి ఓర్పువ జా నిదానుమ్ తా.

4 పడ్డొ, జమాన్యతె బెదితోనా చెంగిలోచో జలె, కామ్తె తిలె, వేర మాములుమ్ మాన్యుల్క కమెతె జో బెది నాయ్, నెంజలి వేరచితె బెదిలె, నిక్కు జా జోవయంక దిలి కామ్ పిట్టయెదె. జోచో ఎజోమాని మెన్సితి రితి జో తియార్లి కామ్ చెంగిల్ కుట్టువుక మెన మెన్ను దా ఎక్కి నిదానుమ్ కెరెదె.

5 పడ్డొ, నిగితి కెల్క జప్పన్ బెదితోనా జలె, జేవ్ కెర్లయచి బెదితి రితి కెల్లకయ్ జో జీన గురి నజనుక జయిందె.

6 పడ్డొ, వంటో యాలె హది, కో తోలితో జోవయించి హాట నజనుక విలువ మెలె, నిదానుమ్ కామ్ కెర్లొ తిలోనా విలువ, బద్దుకుమచో నాయ్, గని నిదానుమ్ కెర్లొనా.

* 1:9 1:9 రోమయిల్ 8:29-30, ఎవెను1:5. † 1:12 1:12 నెంజలి, ‘అంచి అత్తి జో సార్పు కెర్లిసి కిచ్చొ....’

7 అదే ఇన్నె రెగిడ్ల టాలివోచి రిసా చెంగిల్ ఉచరు. తుయి పూర్తి అర్దుమ్ కెరంతి రితి ప్రబు తుక సికడెదె.

చి సెక్కి

8 యేసుక్రీస్తు దావీదు పూర్దుమ్చొచి సెకుమతె జెర్మ మొర అన్నె జలిసి ముక్కిమ్మక తుయి ఉచార కెరంతె తా. జోచి రిసా ముక్కిమ్మక అదే సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెరుక మెన ప్రబు అంచి అత్తి కామ్ సార్పు కెర దా అన్నె, గెద.

9 జయ్యి సుబుమ్ కబుర్ అదే సూనయతె తిలి రిసా ఇన సైమల్ నీడ అన్నె, కిచ్చొ జవున్ నేరిమ్ కెర్లొసా మెన దెకిల్ రితి అంక ఈంజేదే గొల్లల్ బంద అన్తి. గని అంక కిచ్చొ దయిమ్ మెలె, దేముడుచి సుబుమ్ కబుర్ కోడు బందుక నెత్తి.

10 జాకయ్ దేముడు నిసాన్లనక 'సూన నంపజా క్రీస్తు జలో' యేసుచి నావ్ తెన్ పాపుమ్ తెంతో రచ్చించుచ జా పరలోకుమతె గెచ్చొ కెయ్యక తెయ్యక చెంగిల్ తత్తు' మెనయ్, కిచ్చొ సైమల్ జలికి అదే ఓర్పున జతసి.

11 'దేముడుచి కోడు ఈంజ' మెన ఏక్ కిచ్చొ కచితుమ్ దెరన్తసుమ్ మెలె, "జోవయింతెన్ మొర్లమ్ మెలె, కచితుమ్ జోవయింతెన్ జిమ్దె. 12 జోవయింతెన్ నావ్ చి రిసా బాదల్ ఓర్పున జలమ్ మెలె, కచితుమ్ జోవయింతెన్ *ఏలువ కెర్దుమ్దే. 'జోవయింక నేనుమ్' మెలి రితి ఇండెలి, జో కి అమ్మక 'జోవయింకయ్ నేని' మెన జో అమ్మక తియన్ నాయ్.

13 అమ్ నిదానుమ్ నెంజలి కి, జో ఏక్కి నిదానుమ్ తా గెతయ్." జోవయింతెన్ సత్తిమ్చి రిసా జో అబద్దుమ్ కెరుక నెత్తె, జోవయింతెన్ కోడు పిట్టవుక నెత్తె.

కామ్క నెంజత కొడొ జాజయ్తినచి రిసా జాగర్ల సంగిలిసి

14 ఈంజ ఉప్పొరిచి కోడుచి రిసా ఒత్తవ నంపజలన్క తుయి ఏద కెరపు, చి 'కామ్క నెంజలి రితయ్ కొడొ జాజయ్తిన ముల' మెన ప్రబుచి నావ్ తెన్ జోవయింక జాగర్ల సంగు.

15 తుచి కామ్క 'చెంగిల్ కెర్లయ్' మెన దేముడు ఒప్పన్తి రితి జోవయింక ఏక్కి నిదానుమ్ జంక తుయి ఏక్కి అన జా, డొంగ్లొ సోగ వాటు గగ్గడ్డి రితి, సూనతన పూర్తి అర్దుమ్ కెరంతి రితి, దేముడుచి సుబుమ్ కబుర్ సరిగా సిక్కిడు. దస్సి నిదానుమ్ తిలె, తుక జో దిలి కామ్క 'నిదానుమ్ కెర్లయ్' మెనయ్ తుయి లాజ్ జంక నాయ్.

16 జలె, దేముడుచి మరియద కడ రితి కామ్క నెంజలి కొడొ లట్టబ్బిసి, కొడొ జాజయ్తినక దూరి తా. దన కొడొతె బెదిలె, మాన్సుల్ అన్నె ఒగ్గల్ పాడ్ జతి రితి దేముడుక జోవయింక దూరి కెర్తి రితి జయెదె.

17 కిచ్చొ జలి గాపు ఒగ్గల్ జలె, ఒండొయి మాన్సుక కా గెల కీసి పాడ్ కెరెదె గే, దస్సి, దన కామ్క నెంజలి కొడొ లట్టబ్బిసి మాన్సుచి అత్తుక పాడ్ కెరెదె. దస్సి జల మాన్సుల్, హుమెన్యెయను చి పిలెతును.

18 జేదే కిచ్చొ ఏక్ తప్పు సికడ్త మెలె, "మొర్ల మాన్సుల్క దేముడు జయెడెదె మెలిసి పడ్డెకయ్ జల్లు జయెదె మెలిసి అబద్దుమ్. అగ్గెయ్ తెంతో అత్తు రగుమ్క జల్లు జా

అన్నె. అగ్గే రగుమ్క జల్లు జంక నెంజె" మెన జేదే సికడ, సగుమ్జనచి నముకుమ్ పాడ్ కెర్తె.

19 గని దేముడుచి రాజమ్క 'గేరు' మెన దెకిలె, జా గేరుచి పునాదితె కిచ్చొ రెగ్ల అన్నె మెలె,

† "కో జోవయింక నిదానుమ్ తా జోచయ్ జా అన్నె గే ప్రబు జానె" పడ్డొ, "ప్రబుచి నావ్ కో దెర్తతి గే, పాపుమతె బెదుత్ నాయ్, గని ముల దెతు!" మెన రెగ్ల అన్నె.

20 జలె, కేన్ జవున్ వెల్లో గెరి ఎత్తి, రగల్ గెరిచి కామ్చ సామస్సు తవుల. సగుమ్ బజర్చ, సగుమ్ వెండిచ, గని దారు తెన్ కి మత్తి తెన్ తెయార్ కెర్లన కి తవుల. జేదే సామస్సుతె సగుమ్, జలె, మాములుమ్ మరియదచ కమొక వాడిక కెర్లన. సగుమ్, జలె, నిస్కారుమ్ కమొక వాడిక కెర్లన.

21 జలె కేన్ మాన్సు అత్తు నిస్కారుమ్ కెర్తి పాపుమ్ గెచ్చవన గెలె, జలె, మరియద కామ్ కెర్తి సామన్చి రితి జయెదె. జో దస్సి సుద్ది జలె, కేన్ చెంగిల్ కామ్చి రిసా కి జో గేర్చొ ఎజ్మానిక జో కామ్క జయెదె. ప్రబుచి కామ్క తుయి దస్సి సుద్ది తిలి కామ్క జతికయ్ పస్సు జా.

22 జాకయ్, బుద్ది నెంజలి ఉబెడల్ జత అనల్క తుయి దూరి తా, సుద్ది అత్తు తెన్ ప్రబుక ఏక్కి నిదానుమ్ తా జోవయింతెన్ నావ్ దెర్లన ఎత్తిజన్ తెన్, సత్తిమ్బుద్ది, నిదానుమ్చి నముకుమ్, ప్రేమ, సేంతుమ్కయ్, జేదే తుయి కోర్వ జతె తా.

23 బుద్ది నెంజలి కామ్క నెంజలి కొడొ జాజయ్తినక దూరి తా. దనచతె బెదిలె మాన్సుల్ ఏక్కిలోక ఏక్కిలో గగ్గల్ జా జట్టి జతె.

24 పడ్డొ, ప్రబుచి సేవ కెర్తి కేన్ మాన్సు జలెకి, గగ్గల్ జతొసా జంక జయె నాయ్. జో కీసా తంక మెలె, మెత్తన తా ఎత్తిజన్క చెంగిల్ దెకితొసా, తెలిచి తెన్ చెంగిల్ బోదన కెర్లొసా, కున్దుదుమ్ నే జతె బాదల్ ఓర్పున జతొసా జంక.

25 పడ్డొ, చి బోదనక వేరయ్ సంగిత మాన్సుల్చి ఉప్పొరి గగ్గల్ నే జతె జో మాన్సు మరియద తెన్ సరిగా అర్దుమ్ సంగుక సికుక. దస్సి మరియద తెన్, 'జో మాన్సు తప్పు ఒప్పన విసారుమ్ జా సత్తిమ్ దెరన్సు' మెన ఏక్ వేల దేముడు సెలవ్ దెయెదె.

26 చి నయ్తానెతె దెర్లు సేడ్డిన్ తెంతో, జోవయింతెన్ ఇస్టుమ్ రితి కెర్తి తిలెనెతె తెంతో జో మాన్సు విడ్డల్ జయెదె, చి బుద్ది జా ప్రబుచి ఇస్టుమ్ రితి కెరుక దెరెదె.

3

ఆకర్ దినాల్క మాన్సుల్చ బుద్ది

1 అప్పా, మాత్తుమ్, కిచ్చొ మెన తుయి చిను మెలె, ఈంజ ఉగుమ్చ ఆకర్ దినాల్క నెంజలి బాదల్ జెవుల.

2 తెదెడొక మాన్సుల్ కీసి జవుల మెలె, వేర మాన్సుల్చ బాదల్క నే ఉచర్లె, 'అమ్మి చెంగిల్ తమ్' మెనయ్ ఏక్కి జోవయింకయ్ జెవ్వొ ఉచరంతె తవుల, డబ్బుల్ అన జయె గెచ్చుల, సొంత గవ్వరుమ్ సంగితె తవుల, బడాయ్ జతె తవుల, మాన్సుల్క చి దేముడుక దూసుచ కెర్తి తవుల, అయ్యెసిసిచి కోడు నే సూనతె, జేదే పాయ పోసిలి సైమ సేడ్డిన్ నేన్ రితి జేదే అయ్యెసిసిక తోడ కెరుక ములుల, దేముడుచి సుద్ది నెంజలన జవుల,

3 కన్కారుమ్ నేనెతె తవుల, మాన్సుల్ కట్టు తెన్ తంక నెసుల, కున్దుదుమ్క అన్నె మాన్సుల్చి ఉప్పొరి ఆరెచ నిందల్

* 2:12 2:12 కొరింథీక రెగిడ్లి 1 నంబర్ ఉత్తమ్ 4:8, డీనయలిసి 5:10, 20:4, 6 చి 22:5. † 2:19 2:19 సంత్యాకాడుము 16:5, 26.

సంగిత తవుల, నే నేన్నన జవుల, మాన్యుల్ క బియడ్డన జవుల, చెంగిల్ తిలిసి ఎత్తిక విరోదుమ్ సుదల్ జవుల,

4 ఉప్రమెన్ను తెన్ తవుల, 'వేర మాన్యుల్ క బాద కెర్తసుమ్' మెన నే దెకిత ఇస్టుమ్ అయిలి రితి కెరుల, పుల తా బులుల, దేముడుక పచ్చ ఇస్టుమ్ అయిలి సర్వ కెరంత తవుల,

5 చి 'దేముడుక జొక్కసుమ్' మెనన మాన్యుల్ చి మొక్క కిచ్చి కిచ్చి కమె కెర్లె కి, జేవ్ ఇండితిసి దెకిలె, జోవయించి అత్తసెక్కిక జతి నాయ్, చి జేవ్ సంగితిన్ తెన్ జేవ్ ఇండితిసి బెదె నాయ్, జోవయించి సెక్కిచి రుజ్జు దెకయ్తి నాయ్. దన మాన్యుల్ క తుమ్ బెదవన నాయ్, జోవయించి దూరి తా.

6 ఉప్రమెన్నుక "దేముడుచి కామ్ కెర్తసుమ్" మెన, దన మున్నుబాదలతె నగుమ్ జిసి కిచ్చి కెర్తతి మెలె, కచ కచ గెరలె సినేతుమ్ కెరన, తకు బుద్ధిచ తేరబోదల్ కె దెర్ను నీడవ, ఇస్టుమ్ అయిలి రితి సికడ్తతి. దన తేరబోదల్ తవుల. జేవ్ కిచ్చి కిచ్చి పాపల్ కెర కెర పాపుమ్ వయన తా విడ్డల్ జంక నెత్త కిచ్చి కిచ్చి అసల్ కె దెర్ను నీడ.

7 కేన్ వెర్లె కోడు సెకడ్డెకి నూన, నత్తిమ్ చినుక ఎడ్డరె నెత్తి.

8 పూర్ము, మోసిచి కోడు ఒప్పునుక యన్నేన్ చి యంబ్రే నెన కెర కిసి వేరయ్ సెకడ్డ గే, దన్నీ ఈంజేవ్ అప్పెచ మాన్యుల్ నత్తిమ్ నెన కెర, వేరయ్ సెకడ్డతి. ఈంజేవ్ అత్తక పాడ జలన, నత్తిమ్ చి నముకుమ్ నెంజెలన.

9 గని జినుక నెత్తి. కిచ్చిక మెలె, జేవ్ పూర్ముచ దొగులచి పొరపాట్ బుద్ధి కిసి రుజ్జు జలి గే, దన్నీ ఈంజేవ్ అప్పెచ మాన్యుల్ చి బుద్ధిక కి 'పాపుమ్ చి' మెన ఎత్తిజిన్ చినుల.

పవులు తిమోతిక సెకడ్డిసి

10 అప్పె, మాత్తుమ్, తుక కిచ్చి రెగిడ్డసి మెలె, అంచి బోదన, అవ్ ఇండితి బుద్ధి, ప్రబుచి కామ్ కెర్తి అన తెన్ అవ్ జితిసి, అంచి నముకుమ్, బాదల్ ఓర్పుచ జా అవ్ సేంతుమ్ తతిసి, అంచి ప్రేమ, అంచి నిదానుమ్,

11 మాన్యుల్ అంక కెర్లె అల్లరలు, అవ్ సేడ్డ బాదల్, పడ్డ * అంతియొకయ పట్టుమతె ఈకొనియ పట్టుమతె, చి బున్త పట్టుమతె విరోదుమ్ సుదల్ కెర్లె అల్లర ఓర్పుచ జలయ్ గే, తుయ దెక అస్సీన్. గని జేవ్ కెత్తి అల్లర కెర్లె కి, ఎత్తి తెంతో ప్రబు అంక రచ్చించుచ కెర్లె.

12 గని అవ్వె మెన నాయ్. కో జెలికి యేసుక్రీస్తుచి తెడి నత్తిమ్ ఇండుక మెన్ను దా అస్తి గే, కచితుమ్ విరోదుమ్ సుదల్ చి అత్తి నైమల్ సేడుల.

13 పాపుమ్ ఇండితన, ఉప్రమెన్నుచి మాన్యుల్, మాత్తుమ్, వేర మాన్యుల్ క మోసిమ్ కెర్లె తా, జెవ్వె కి మోసిమతె దెర్ను నీడ అన్నె అన్నెయ్ పాడ జెత తవుల.

14 తుయ, మాత్తుమ్, తుయ సెకిలిసి తుయ దయిరిమ్ జా డిట్టుమ్ సంపజలిసి ఎడ్డరె నే ములితె, పూర్తి నిదానుమ్ తా. కత్తె కత్తె తొలితో నెకిలదె గే పచ్చు నాయ్.

15 పడ్డ, దేముడుచి కోడెతె రెగ్గయల కోడె బాల తెంతో పూర్తి అలవాట్ జా అస్సి. క్రీస్తు జల్ యేసుక సంపజా రచ్చించుచ జితిసి జేవ్ కోడెతెయ జానయ్ జతయ్.

16 దేముడుచి కోడె ఎత్తి జోచి అత్త మాన్యుల్ చి అత్తి రెగ్గయల్. ఇసి రెగ్గయల్ కోడె ఎత్తి, జో సెకడ్డిసి అమ్ ఒత్తయ్ సెకుక జయెదె. పాపుమ్ చి రిసా జాగర్ల సంగితిసి ఒత్తయ్ తయెదె, పాపుమ్ ముల కిసి బుద్ధి జంక గే సెకడ్డిసి

ఒత్తయ్ తయెదె, చి నత్తిమ్ ఇండుక సెకయ్తిసి ఎత్తి, ఒత్తయ్ తయెదె.

17 దేముడుచి సేవ కెర్త కేన్ మాన్యుకి జేవ్ కోడె పడ్డ నిదానుమ్ తియన్, జా కామ్ నిదానుమ్ కెర్లె రితి దొర్ను జలి గ్గానుమ్ ఎత్తి, సెక్కి ఎత్తి, దేముడుచి కోడు సదు కెర్తెనెతయ్ దొర్ను జయెదె.

4

పవులు తిమోతిక నిదానుమ్ సంగిలిసి

1 మొర్లసక జతసక 'సంపజల గే నాయ్ గే' మెన బవుమానల్ గే సిచ్చల్ గే దెంక మెన క్రీస్తు అకర దీసిక పరిచ్చ కెర తీర్పు కెరుక అస్సి. పడ్డ జో తెదొడ్ క అన్నె ఉత్త జా అయిలె, జోవయించి అదికారుమ్ నజన ఏలుచ కెరుక అస్సి. జలె, దేముడుచి మొక్క క్రీస్తు జల్ యేసుచి మొక్క, జోవయించి నావ్ తెన్ తుక అవ్ జాగర్ల సంగితసి మెలె,

2 క్రీస్తుచి రిసా తుయ సుబుమ్ కబుర సూనయ్తె తా. కెయడ కి, ఇస్టుమ్ తిలె కి నెంజెలి కి, కెర్లెడె తెదొడ్ నిదానుమ్ తెన్ జా సుబుమ్ కబుర సూనయ్తె తా. పాపుమ్ చి రిసా తీర్పుల్ సంగు, పాపుమ్ కెర్లెచి రిసా జాగర్లల్ సంగు, బుద్ధి సెకడ్డ సంపజలనెక డిట్టుమ్ కెరు, చి అల్లర జెలికి, బద్దుకుమ్ నే జతె, బమ్మ నే జతె, బోదన కెర్లె తా.

3 ఏక కాలమ్ జెతయ్. జా కాలమ్ క ఒగ్గరెజిన్ మాన్యుల్ కిసి జవుల మెలె, బుద్ధి కోడె సూనుక నెన కెర, జోవయించి కంగ్గల్ కజ్జుర తిలి రితి కిచ్చి కిచ్చి వేర వేర నెంక కోడె సూనుక అన జా, కో జేవ్ సూనుక ఇస్టుమ్ జలిసి సేకుడుల గే, దన మాన్యుల్ క ఎక్కిలెచి పడ్డ అన్నెకోక అనచ.

4 నత్తిమ్ సూనుక ముల, మాన్యుల్ జెవ్వె ఉచర్ల మత్తెలివో సంప కెరుల.

5 తుయ, మాత్తుమ్, మచ్చిల్ రితి బుద్ధి నే జతె, తెలిచి నిదానుమ్ తెన్ తా, బమ్మ నే జతె బాదల్ ఓర్పుచ జా, క్రీస్తుచి రిసాచి దేముడు సుబుమ్ కబుర సూనయ్తె తా, జో దేముడు తియార్ల కామ్ పూర్తి కెరు.

6 అవ్, జలె, * ప్రబుచి అత్తి అంచి ప్రానుమ్ అవ్ సార్వ కెర్లె సమయమ్, అవ్ ఉట్ట గెలి పాది, పాసి జా అస్సి.

7 చెంగిల్ జమాను యుద్ధమతె కిసి నిదానుమ్ కెరెదె గే, కెర్లయ్తె నిగితోసా కిసి ఎక్కి, మెన్ను తెన్ నిగదె గే, అవ్ దన్నీ సముకుమతె నిదానుమ్ కెర అస్సి.

8 జాకయ్, అవ్ నత్తిమ్ కెర్లెచి బవుమానుమ్ అంక రకితయ్. కేన్ బవుమానుమ్ మెలె, నత్తిమ్ తీర్పు కెర్లె తీర్పు కెర్లెసా జతె ప్రబుయ ఉత్త జా జో తీర్పు కెర్లె వెల్లె దీసిక దెలిసి. ఎక్కి అంకయ్ బవుమానుమ్ తయెదె మెన నాయ్, గని జేవ్ ఎత్తిజిన్ కయ్ కో జో అన్నె ఉత్త జెలిన్ క రక నిదానుమ్ కెర తవుల గే.

పవులు మాలజ్ తిమోతిక బుకార్లసి

9 తెర్లె, అంచితె బే బేగి జే.

10 కిచ్చిక మెలె, దేమా, జలె, ఈంజె లోకుమతె తతిన్ క ప్రేమ తా, అంక మోసిమ్ కెర ముల దా దెన్నెలో సెక పట్టుమతె ఉట్ట గెచ్చ అస్సి. క్రీస్టి, జలె, గలతీయ ప్రదేసిమతె, తీతు, జలె, దల్మతీయ ప్రదేసిమతె ఉట్ట గెచ్చ అస్సి.

* 3:11 3:11 బారెకల్ 13:50-14:20 దెక.

బారికయ్ దన్నీ సంగితయ్.

* 4:6 4:6 నెంజెలి, 'అవ్ బలి జతి సమయమ్...'. జో నిజుమ్ బలి జయె నాయ్, గని జో మెరుక తిలిచి

11 ఎక్కి లూకా అంది తెన్ అన్నె. తుయి జెతి పొది మార్కుక కడ అను. జో అంది కామతె అంక జలె తోడ్ తయెదె, చెంగిల్ సేవ కెరెదె. అగ్గె తెంతో దస్సి అన్నె.

12 తుకికుక ఎవెసుతె తెద్రవ అన్నె.

13 తుయి జెతి పొది, త్రోయ పట్టుమతె కర్చుచి గెరి ఆవ్ ములిలి గొగ్గెల, పడ్డో అంచ పుస్తకల్, చి ముక్కిమక ఆవ్ రెగిడ్ల పుస్తకుమ అను.

14 సరాబు జలొ అలెక్సంద్రు, జలె, అంక ఒగ్గర్ నైమ సేడయ్లో. ప్రబుయి తీర్పు కెర జోవయించ కమెచి రిసాచి సిచ్చ జోవయింక దెయెదె.

15 తుయి, మాత్రుమ్, జోవయించి రిసాజాగర్త తా. కిచ్చొక మెలె, అమ్ సంగిలి చి ఉప్పిరి జో బలె విరోదుమ్ కెల్లో.

16 † అదికారుల్చి మొక్కె అంక తొలితో పరిచ్చ కెల్లిన్తె కోయి అంక తోడు సంగితి నాయ్. మాయబుద్ధి తిలి రితి జేవ్ ఎత్కిజిన్ తుక్లె తా అంక ములిల రితి జల. జోవయించి జా పావుమ్ జేవ్ నే వయితి రితి ప్రబు చెమించుప కెర్చు!

17 గని తెదొడి జా అదికారుల్చి మొక్కె ప్రబుయి అంక తోడు తా, ఒత్త బెర తిల యూదుల్ నెంజలస సూన్తి రితి సుబుమ్ కబుర్ పూర్తి ఆవ్ సూనయ్తి రితి అంక సెక్కి దిలన్. చి జొయ్యి తోడు తతికయ్, ప్రమాదుమ్ నే జతి రితి రచ్చించుప జలయ్†, వాగుచి చొండి తెంతో రచ్చించుప జలి రితి.

18 కచితుమ్, సయ్తాన్ కెరయత ప్రమాదల్ ఎత్కి తెంతో ప్రబు అంక రచ్చించుప కెర, వరలోకుమతె అంక తియనెదె. జోవయింక కెయ్క తెయ్క ఉగల్చి ఉప్పిరి ఉగల్క గపురుమ్ కెర్తె తత్తు! ఆమేన్.

అకర్ కోడు

19 ప్రిస్కిలక చి అకులక పడ్డో ఒనేసిపారుచి గెర్చ ఎత్కిజిన్క అంది ముద్దు సంగు.

20 ఎరస్తును కొరింది పట్టుమతె తా గెలో. త్రోపిముక, జోక జివ్ చెంగిల్ నాయ్ చి రిసా మిలేతు పట్టుమతె ముల దిలయ్.

21 తెర్తె, చల్లి పొది నే జెతె జే. యుబూలన్, వుదెన్స్, లీసు, క్లొదియ చి ఇన్నెచ నంపజల బాపుడ్లు జల రిత ఎత్కిజిన్ తుక జోవయించి ప్రేమ సంగ తెద్రయతతి.

22 ప్రబు తుచి ఆత్మ తెన్ తవున్! జోవయించి దయ తుమ్ ఎత్కిజిన్చి ఉప్పిరి తవున్!

† 4:16 4:16 ఈంజ ఉత్తమ్ రెగిడ్ల పొది వవులు రోమ్తె జేలి జా తిలో, బెర్తె. బారికుల్ 28:16-31 దొన్నె చెర్చుల్ ఒత్త ఒగ్గర్ అల్లర్ నెంతె తిలన్, చి వడ్డో, బెర్తె, జోవయించి తగు సూన్య. ‡ 4:17 4:17 జా సుట్టు వవులుచి తగు సూన్యిని విడ్డల్ కెర్ల, బెర్తె, గని వడ్డో అన్నెక్ సుట్టు దెర, తగు కెర, బోడి గండల్ కెర మార్గ మెన నగుమజన్ ఉచర్తతి.

తీతుక రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్ బారిక్ జలో పవులు తీతుక రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్

సుబుమ్ కబుర్ కామ్ కెర్తి రిసా పవులుక ప్రబు నిసాన్సి

¹ దేముడు నిసాన్సనచి నముకుమచి రిసా,

² నే మొర్త కెయిడ తెయిడ జతి బత్తుచి రిసా, ఆన తెన్ బక్కి మూలుమ్ జతి నిజామతి రిసా, “పరలోకుమతె మాన్సుల్ బెదితి వాటు అవ్ దొర్సు కెరిందె” మెన, అబద్దుమ్ కెయ్య నే జతో దేముడు కిచ్చో నే జెర్తయితె అగ్గె తెంతో ప్రమానుమ్ నంగ దిలో. జొయ్య జా ప్రమానుమ్ నంగిలి రిసా అమ్క పూర్తి దయిరిమ్.

³ “పరలోకుమతె మాన్సుల్ బెదితి రచ్చనచి వాటు అవ్ దొర్సు కెర్తినచి కోడు పలాన్ సమయిమ్క బార కెరిందె” మెన జో అమ్చో రచ్చించువ కెర్తొసా జలో దేముడు అగ్గె తెంతో ఉచరయ్ తిలన్, చి “తుయ నూనవు” మెన అడ్డ దా అంచి అత్తి సార్పు కెర దిలి సుబుమ్ కబుర్ అవ్ నూనయ్ లిన తెన్ అప్పె జా కోడు బార కెర అన్సి.

⁴ సొంత పుత్తు జలో రితో తీతుక, అమ్చి ఎక్కి నముకుమచి రిసా అబ్బొని జలో రితో అవ్ పవులు రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్. దేముడు అబ్బొనిచి అమ్చో రచ్చించువ కెర్తొసా జలో *క్రీస్తు యేసుచి దయ సేంతుమ్ తుచి తెన్ తవున్.

⁵ ఒత్త క్రేతు డిబ్బుతె తుక కిచ్చొక ములిలయ్ మెలె, ఒత్తచ నంగుములతె కిచ్చొ కిచ్చొ పిట్ట అన్సి గే, తుయ చెంగిల్ నెరవెర్చువ కెర్తి రిసా. జేవ్ కముతె కిచ్చొ ఏకచి రిసా నంగిలయ్ మెలె, జాన్సి, గెద. “ఒత్తచ ఎత్తి పట్టుముతచ నంగుమలక జేవ్ దెకిత్ రిసా *వెల్లెల మాన్సుల్క నిసాన్ల, చి జోవయింక అదికారుమ్ దేను” మెలయ్. దన్సి కెరు.

⁶ కీస మాన్సుల్క జా అదికారుమ్ దెంక మెలె, ‘జేవ్ పొరపాల్ ఇండితన నెంజిత’ మెన ఎత్తిజేని జానుక. ఎక్కి తెర్నితెన్చో మాన్సు, చి జోవ బోదల్, యేసుప్రబుక నంపజా తా, ఆరి సొంత ఇస్టుమ్ కెర్తి రితి డబ్బుల్ గట్ట పాడ్ నే కెర్తన జా తంక, చి జోవయింక *అయ్యన అబ్బొనిచి కోడు నూనతన జేవ్ బోదల్ తంక.

⁷ కిచ్చొక మెలె, నంగుమక పాస్టర్ జతో కేన్ వెల్లో మాన్సు దేముడుచి గేరచి కామ్ దెకితోసా జయెదె. జాకయ్ జో నత్తిమ్ ఇండితోసా తంక, పొరపాల్ ఇండితోసా తంక నాయ్. అన్సి మాన్సుల్క నే నూనతె సొంత ఇస్టుమ్ అయిలి రితి కెర్తొసా జో తంక నాయ్, బేగి కోపుమ్ సేడ్డొసా నే జా జంక, మత్తిలోన్ జవున్, వెల్లొసా బియడ్డొసా జవున్, గార్ వాట్తె డబ్బుల్ ఆన జతోసా జవున్ జో తంక నాయ్.

⁸ వేర తెంతో అయిలనక మరియద దెకితోసా, చెంగిల్ తిలిన్ ఎత్తిక ప్రేమ కెర్తొసా, చెంగిల్ బుద్ది నుదె, నుద్ది తెన్ నత్తిమ్ నాయుమ్ ఇండితోసా, ప్రబుచి సేవ ఎక్కి నత్తిమ్ తెన్ కెర్తొసా, ముద్దొ కెరంతొసా జా తంక.

* 1:4 1:4 ‘క్రీస్తు’ మెలె, దొర్సు జలో రచ్చించువ కెర్తొసాక పడ్డక తెర్తయిందె; మెన పూర్వుమ్ తెంతో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు యూదుల్క ప్రమానుమ్ నంగ తిలో. గ్రేకు బాన తెన్ జో రచ్చించువ కెర్తొసా ‘క్రీస్తు’ మెనుల, ఎత్తి బాన తెన్ జోవయింక ‘మస్సీయస్’ మెనుల. † 1:5 1:5 జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ జతినతె వయసు ముక్కిమ్ నాయ్, గని ప్రబుచి బుద్ది జోవయింక తిలిన్ ముక్కిమ్. ‡ 1:6 1:6 జా బుద్ది తిలె, అన్సి వెల్లెల మాన్సుల్చి కోడు కి నూనుల, గెద. § 1:11

1:11 మెలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి దయ వాటు, యేసుక్రీస్తుక నంపజతి వాటుయి రచ్చించువ జంక జయెదె చి నముకుమ్. రోమయల్ 3:23, 24, 28, 30, చి 4 అద్దయిమ్, చి గలతియల్ 2:16. * 1:12 1:12 మెలె, ‘క్రేతు డిబ్బుచ మాన్సుల్’. † 1:14 1:14 తిమోతిక రెగిడ్లి ఏక నంబర్ ఉత్త్రమ్ 4:3-4.

‡ 1:15 1:15 తిమోతిక రెగిడ్లి ఏక నంబర్ ఉత్త్రమ్ 1:4-5. § 1:15 1:15 తిమోతిక రెగిడ్లి ఏక నంబర్ ఉత్త్రమ్ 4:2. * 1:16 1:16 ప్రబుచి మొత్తి చి మాన్సుల్చి మొత్తి. * 2:2 2:2 గ్రేకు బాన చి జా కోడుతె నూర్పు గట్ట పిత్తిన్ ముద్ది కెరంతినచి అర్దుమ్ కి వేర కము ఎత్తితె ముద్ది కెరంతినచి అర్దుమ్ కి తయెదె.

⁹ పడ్డొ, దేముడు అమ్క దిలి జోచి నిదానుమ్ తెన్ చి యేసుచి రిసాచి చి బోదన అమ్ జోచ బారికుల్క నీకడ అన్సుమ్. జయ్య బోదన జో ఎక్కి నిదానుమ్ దెరనుక అన్సి. కత్తి నెంజిలిన్ సరి జతి బోద కెరుక జోక నెక్కి తయెదె, చి జా సుబుమ్ కబుర్ నెన వేర నీకడ్డనక సరిగా జబాబ్ దెంక జోక నెక్కి తయెదె.

¹⁰ సరిగా జబాబ్ దెంక పాస్టర్క నెక్కి తంక ముక్కిమ్. కిచ్చొక మెలె, కోడు నే నూనత బుద్ది నెనతె మాన్సుల్ ఒగ్గరజిన్ అన్సి. ఆరిచ కోడొ జేవ్ లట్టబ్బె తవుల. మోసిమచి బోదన కెర్తె తవుల. దన్సి కెర కో కో ఒగ్గర అల్లర్ కెర్తె మెలె, ‘యూదుల్చి నుద్ది గుర్తుచి నున్నతి నే కెరన్ల నత్తిమ్ నాయ్’ మెన నీకడ్డన.

¹¹ జోవయింక ముద్దొ కెరుక అన్సి. కిచ్చొక మెలె, జేవ్ నీకడుక నాయుమ్ నెంజిలి అబద్దుమ్ జేవ్ లాబుమ్ ఆననుక ఉచర నీకడ, పూర్తి నగము కుటుంబల్క నీక్కు కెర, జోవయింక కీసముకుమ్ పాడ్ కెర్తెతి. జెయ్యి చోడి డంకవుక అన్సి.

¹² జేవ్ మోసిమ్ కెర్తనతెవో సొంత ఎక్కిలో సొంత కిచ్చొ ఏక మెన అన్సి మెలె, “అమ్చ *క్రేతియులు అగ్గె తెంతో అబద్దుమచి, మూర్కుడ్లు, బద్దుకుమచి, జోవయింక వెళ్లి బెరపంతి అనక జతనయ్” మెన నంగ అన్సి.

¹³ జా సాచి నత్తిమ్. జాకయ్, జోవయింక తవుల్ జేవ్ పూర్తి అర్దుమ్ జతి రితి సాన్సుమ్ గట్టిజ నంగు, చి

¹⁴ అమ్చ యూదుల్చ పూర్తి తెంతొచ మాన్సుల్ అవ్వి ఉచర్ల మత్తెలివో కి, నత్తిమ్ నెనతె మాన్సుల్ నీకడ *కోడొ కి బింక పిట్టవన, యేసుప్రబుచి ఉప్పొరిచి నముకుమ్ తెన్ బెదితి బోద జేవ్ ఎక్కి నిదానుమ్ నంప కెర, అత్తుక చెంగిల్ జంక జయెదె.

¹⁵ అత్తుక నుద్ది జలన, జలె, కతిసి పితిసి చడితిసి చెంగిల్ మెనుల. కిచ్చొ వస్తువ కి జోక *నుద్ది తయెదె. గని, జోవయింక పాపుముక అత్తు పాడ్ జా ప్రబుచి ఉప్పొరి అన్యాయుమ్ జలన, జలె, జోవయింక కిచ్చొ వస్తువ నుద్ది తయె నాయ్. జోవయింక సొంత మెన్సు కి పూర్తి గార్ జా అన్సి, చి కిచ్చొ కెర్తె చెంగిల్ మెన జాన్ల కి, చెంగిల్ ఇండుక పిట్టవన, జోవయింక బుద్ది గార్ జా జోవయింక అత్తు పాడ్ కెరన అన్సి.

¹⁶ “దేముడుక జానుమ్” మెనంతతి, గని జోవయింక కముక దెకితె, ‘దేముడుక నేనతి’ మెన పూర్తి రుజ్జు జతయ్. జేవ్* వెట్టారుమ్ జా అన్సి, ప్రబుచి కోడు నూనతి నాయ్, జేవ్చి కిచ్చొ చెంగిల్ కామ్క నెంజితన.

2

తీతు కిచ్చొ కిచ్చొ బుద్దుల్ నీకడుక గే పవులు రెగిడ్లిన్

¹ తుయ, మాత్త్రమ్, తీతు, ముక్కిమ్క తుయ కిచ్చొ కెరుక మెలె, సరి జతి బోదనతె బెదితిన్ ఎత్తి నీకడ్డె తా

² మంత్రమాన్సుల్క తుయ కిచ్చొ బుద్ది నీకడు మెలె, కిచ్చొతె కి *ముద్దొ కెరన బుద్ది ఇండుతు, మరియద

బుద్ధి ఇండుతు, బుద్ధి సుదల్ తత్తు, చి ప్రబుచి ఉప్పిర్చి నముకుమక, ప్రేమక, చి నిదానుమక జోపయించి అత్తుతె చెంగిల్ దెరసుక జా తత్తు.

³ పడ్డొ మంతిరి మాన్సుల్క కిచ్చొ సిక్కుడు మెలె, జేవ్ కి దేముడుక గవురుమ్ దెతి రితి జోచి సుద్ది మరియద ఇండుతు, †సాండెల్ జతు నాయ్, చి సూరు గత్తుక దెర్పు సేడ్డు నాయ్. జేవ్ కిచ్చొ ముక్కిమక కెరుక మెలె, చెంగిల్ తిలిసి ఎత్తి సికడ.

⁴ జోపయించ ఉబెడివొక బుద్ధి అనవుక. కీస బుద్ధుల్ జోపయింక జేవ్ సికడుక మెలె, జోపయించ మున్నుర్పుల్క చి బోదల్క జేవ్ ప్రేమ దెకితె తంక,

⁵ జేవ్ బమ్మబుద్ధి ముడ్డొ కెరన బుద్ధి ఇండుక, లంజె కెర్తెనెత ఉచర్తెనెత ఎర్గెర నే బెదుక, గెర్చి కామ్ చెంగిల్ నిదానుమ్ కెరుక, మాన్సుల్క చెంగిల్ దెకితె తంక, చి జోపయించ మున్నుర్పుల్చి తెడి తా దాక్ కెరన, జోపయించి కోడు సూసుక. నంగుమ్ తేరబోదల్ కిచ్చొక ఇన బుద్ధుల్ ఇండుక మెలె, ఇసి ఇండిలె, †నాయ్ గెద, పొరపాల్ జతి నాయ్ మెన దెక, దేముడు దిలి తుమ్ సూనయేతి యేసుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్క ఒత్తవ కేన మాన్సుల్ నిస్కారుమ్ ఉచరుక నెతిర్తి.

⁶ దస్సి, ఉబెడిల్క కిచ్చొ సిక్కుడు మెలె, “అసల్ రకన తుమ్ బుద్ధి ఇండ” మెన తుయి బలవంతుమ్ కెరు.

⁷ అన్నె, జేవ్ తుచ కమె దెక సికిల్ రితి చెంగిల కమె కిచ్చొ జలెకి నిదానుమ్ కెర్తె తా. అన్నె, తుయి బోదన కెర్తెనెత సత్తిమ్బుద్ధి చి మరియద దెకవు.

⁸ అన్నె, జా బోదనతె కీస కొడొ కావలె మెలె, నిజుమ్తె వడితె కొడొయ్, ‘తప్పు’ మెన కొ నంగుక నెతిర్ కొడొయ్. దస్సి తిలె, కొ వేర నంగితోసా జలె, కిచ్చొ తప్పుచి రిసా అమ్క నంగుక నెత్త, లాజ్ జా, జోచి తప్పు చినెదె.

⁹ పడ్డొ గొతిమాన్సుల్క తుయి కిచ్చొ బుద్ధి సిక్కుడు మెలె, †అమ్ కి సంజలన జా అన్నుమ్ చి వెల్లొ జలమ్ మెన నే ఉచరుక పోటి నే కెర్తె జోపయించ ఎజోమాన్సుచి తెడి తా జోపయించి కోడు సూన, కిచ్చొ కామ్చి రిసా జలెకి, జోపయింక సత్తిమ్ కెర్తె తత్తు. జా కామ్ జేవ్ కిసి కెరుక ఎజోమానిచి ఇస్టుమ్ తయెద గే, దస్సి కెరుక. పడ్డొ, జోపయించ ఎజోమాన్సుచి కోడు నతోపుక నాయ్.

¹⁰ పడ్డొ చొరుక నాయ్. గని పూర్తి సత్తిమ్ నిదానుమ్ తత్తు. కిచ్చొక మెలె, దస్సి సత్తిమ్ ఇండిలె, దేముడు అమ్చొ రచ్చించువ కెర్తెసా దిలి చి బోదనచి సత్తిమ్ జేవ్ ఇండితిన్తె రుజ్జు డీనెదె, చి జాకయ్ ‘సత్తిమ్’ మెన అన్నె మాన్సుల్ దెక ఒజ్జునుల.

¹¹ దస్సి, ‘బూలోకుమచ సీకేన రగుమ్చ మాన్సుల్క కి రచ్చించువ జతి వాటు దొర్కు కెరింద’ మెన దేముడు కెర్తి దయ అన్నె, డీన అన్నె.

¹² జా దయ అమ్క కిచ్చొ సికడ్డయ్ మెలె, దేముడుక విరోదుమ్ జల వెర్తి కమె వెర్తి అసల్ ముల మార్పువ జా, బుద్ధి జా, సత్తిమ్ ఇండ, జో దేముడుచి గవురుమ్ రుజ్జు జతి రితి ఈజ లోకుమ్తె జయ్.

† 2:3 2:3 నెజెలె, ‘జట్టి కెరయత అచిచ నిందల్ కెర్తె నాయ్’.

‡ 2:9 2:9 తిమోతిక రెగిడ్లి షెక్ నంబర ఉత్తమ 6:1-2 దెక.

§ 2:11 2:11 మెలె,

మున్నుబోదనక, తేరబోదక బాల వెల్లొక, గొతిమాన్సుల్క, గొతి నంజల మాన్సుల్క, ఎత్తి జాతుల్చక, దేసిమెలు ఎత్తిక, బానల్ ఎత్తిక. కొరిందల్క రెగిడ్లి షెక్ నంబర ఉత్తమ 12:13, గలతియల్ 3:28, కొల్స్సయల్ 3:11, డీనయేలిస్ 5:9.

* 2:14 2:14 నంజెలె ‘అమ్క అన్నె గెనన విడ్డల్ కెర్తె రిసా...’

* 3:1 3:1

నెజెలె, ‘దేసిమక తోడు కెర్తి కేన కామ్...’

† 3:4 3:4 యేసు అయేలిన్ తెన్, జో అమ్చి పాపుమ్ గెచ్చయేతి అత్తితుమ్ జలిన్ తెన్.

‡ 3:6 3:6 జో మొర

వరలోకుమ్తె ఉజ్జ గెలిన్క చి జో ప్రొల్లన కెర్తెనెత యేసు అబ్బొనచి జోపయించి సుద్ది తిలి అత్తు జెతికున్ వాటు దొర్కు కెర్తెనె. యోహాను 14:16, 16:17.

§ 3:8

3:8 నెజెలె ‘చెంగిల్ కామ్ దొర్కు కెరసుక దెకసుక సిక్కుల్’ మెన....

¹³ ‘జర్లు జయెదె’ మెన అమ్ పూర్తి దయిరిమ్ నముకుమ్ తిలి జో దెతి నర్తవరుమ్ జెయిమ్ జతిన్క అమ్ నిదానుమ్ రకితె తంక. మెలె, ఎత్తిచి కంబ వెల్లొ జలో వరలోకుమ్చొ దేముడు అమ్చొ రచ్చించువ కెర్తెసా జలో యేసుక్రీస్తు ఉత్త జెతిన్క చి జో అన్నె ఉత్త జెతిన్ తెన్ వరలోకుమ్చి గవురుమ్ డీస్సిన్క అమ్ ప్రేమ తెన్ రకితె తంక.

¹⁴ పాపుమ్ ఎత్తి తెంతో అమ్క *నతోవెతి రిసా, చి ‘అంచ సొంత మాన్సుల్ జా సత్తిమ్ కమె కెర్తి అన తెన్ ఇండుత్’ మెన అమ్క సుద్ది కెర్తి రిసా, అమ్చి రిసా యేసు జోచి జీవ్ దా మొర గెలెన్.

¹⁵ జలె, తీతు, ఈజ ఎత్తి తుయి సికడ్డె తా. ఒత్తవ నంజలన సత్తిమ్ ఇండుక అన్నె నిదానుమ్ సికిత్ రితి, ప్రబు తుక దిలి అదికారుమ్ తెన్ జోపయించ తప్పుల్ జోపయింక దెకవు, చి జేవ్ బుద్ధి జతి రితి జోపయింక సత్తిమ్ దెకవ దయిరిమ్ నిదానుమ్ నంగు. జా ఎత్తితె తుక కో నిస్కారుమ్ నే దెకితె రితి గని తుక మరియద దెకితె రితి తుచి కామ్ కెరు ఇండు.

3

చెంగిల్ కమె కెరుక

¹ ఒత్తవ నంజలొనక తుయి కిచ్చొ ఉచార కెరవు మెలె, దేసిమ్ ఏలువ కెర్తెనెత అదికారుల్చి కోడు సూన, జోపయింక మరియద కెరుక. ప్రబుతుమ్చ అడ్డచి రితి జేవ్ ఇండుక. *కేన చెంగిల్ కామ్ అయేలి కి, తోడు కెర్తి బుద్ధి తెన్ జా కామ్ కెర్తు.

² పడ్డొ, కక్క దూసువ కెర్తె నాయ్, చి జట్టు జతిసి దూరి కెరంత, మెత్తన తత్తు, కేన మాన్సుల్క కి పూర్తి మరియద కెర్తె తత్తు.

³ అమ్ కి సొంత అగ్గె బుద్ధి నెంతె తిలమ్, కోడు నే సూనతన తిలమ్, మోసిమ్ జా పాపుమ్తె గెతె తిలమ్, వేర వేర అసల్ ఈసెన్క దెర్పు సేడ్ తిలమ్, కున్సిదుమ్ తెన్ గోసల్ తెన్ జెతె తిలమ్, అమ్ ఇండిత్ తిలి బుద్ధి దెకిలె అన్నె మాన్సుల్ అమ్క ‘వెట్కారుమ్చ’ మెంతె తిల, చి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో విరోదుమ్ కెర్తె తిలమ్.

⁴ గని దేముడు అమ్చొ రచ్చించువ కెర్తెసాచి దయ ప్రేమ †రుజ్జు జా అమ్క డీసెల్ తెంతో,

⁵ జో అమ్క రచ్చించువ కెర్తె, అమ్ కిచ్చొ పున్సిమ్ కెర్తి రిసా నాయ్, గని పూర్తి జోచి వెట్టిచి కన్కారుమ్చి రిసా అమ్క నొవర జెత్తుయేలి రితి కెర్తె, జోచి సుద్ది తిలి అత్తుక అమ్చి వెట్టి దా అమ్క దోవ, సుద్ది కెర, అమ్క మార్పువ కెర్తెన్.

⁶ దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు జోపయించి ఎదివాల్ దర్పుమ్ తెన్ అమ్చి ఉప్పిరి సుచ దిలన్. అమ్చొ రచ్చించువ కెర్తెసా జలో †యేసుక్రీస్తుచి అత్తి సుచ దిలన్.

⁷ కిచ్చొ దొన్సిచి రిసా మెలె, అమ్ అగ్గె తెంతో పూర్తి పాపుమ్ సుదల్ జలెకి అమ్ పున్సిమ్ జలి రితి జో దెకుక జోచి నర్త. జోచి దయ వాటు అమ్ జోచి పుత్తర్లు జా వరలోకుమ్చి రాజెమ్తె బెదితి వరుమ్ దొర్కు జలి దయిరిమ్ అమ్క తంక మెనయె ఎత్తి. జర్లు కెర్తెన్.

8 “ప్రబుచి కోడు ఈంజ” మెన కచితుమ్ దెరను. అమ్చొ దేముడుక నంపజలన బుద్ది జా శీవెంగిల కమొ నిదానుమ్ ఇండుక ఎక్కి అన జంక సిక్కుత్ మెన ఈంజేవ్ కొడొ తుయి దయిరిమ్ తెన్ గట్టిజ సంగిత తా మెన అంచి అన. వెంగిల కమొ ఇండిలె, ఎత్తిజిన్క కామ్క జెయెదె.

9 గని తెలివి డీనుక ఉచర సగుమ్జిన్ కిచ్చొ కిచ్చొ కొడొ పుసితె తత్తతి. దన బుద్ది నెంజిల తగుల్ పోన, పూర్గుల్చ సెకుమలుతె జెర్మిలనచి రిసొచ అరిచ మత్తెలివో పోన, కొడొ జాజవ జట్టి జతిసి పోన, అమ్ యూదుల్చ ఆగ్గుల్చి రిసొచ కొడొచ తగుల్ పోన. దనచతె లాబుమ్ నాయ్, కామ్క నెంజిలి, కిచ్చొ వెంగిల్ దెర్రి నాయ్ చి రిసొ దనచ దూరి కెరు.

10 కేన్ మాన్పు జలెకు కొడొ జాజయ్తిన్ గట్టక ఒత్తచ నంపజలనక జట్టు జట్టు కెరయ్తి రితి జలె, తొలితొ చి నుట్టు జపున్, తివ్వెరి జపున్, జోక జాగర్త సంగ తా, చి ఒత్త తెంతో జో అన్నె అల్లర్ కెర్తె, జో తెన్ బెద నాయ్.

11 దసొ మాన్పు మార్పువ జా గార్ జా అన్నె, పాపుమ్ జా అన్నె మెన తుయి జాన్సి. జోచి పాపుమ్ జోచ కమొతె రుజ్జు జతయ్. జోచి పాపుమ్ జో వయ్ జోచి సొంత సిచ్చ అనన అన్నె.

తీతుక పపులు బుకార్చిసి

12 అర్తెమాక గే, తుకికుక గే తుచితె అవ్ తెద్రయ్లె, నికొపొలి పట్టుమ్తె అంచితె బే బేగి జెంక చజు. చల్లి పొది ఒత్తయ్ తంక ఉచర అన్సి.

13 పడ్డొ, ఆగ్గుల్చ తీర్పుల్ రుజ్జుల్ సంగితో జేనాను చి అపొల్లో ప్రయానుమ్క అన్నె బార్ జతి పొదిక ప్రయానుమ్క జోక కిచ్చొ కొత్తు నే తతి రితి, కామ్క జెతిసి ఎత్తి దొర్కు కెరు.

14 పడ్డొ, అమ్చ నంపజలొనక అరి పలితుమ్ నే దెర్రి రితి కామ్క నెంజిలి రితి నే జితె, బాద తిల తోడు నెంజిల మాన్పుల్క తోడు దెతి రిసొ *వెంగిల్ కమొతె బెద కమొతె నిదానుమ్ కెరుక జేవ్ అలవాట్ జతు.

15 అంచి తెన్ తిలన ఎత్తిజిన్ తుక జోవయించి ప్రేమ సంగ తెద్రయ్తతి. అమ్చి తెన్ ప్రబుచి ఉప్పిర్చి ఎక్కి నముకుమ్ తా ఒత్త తిల అమ్క ప్రేమ కెర్తనక అమ్చి ప్రేమ సంగు.

తుమ్ ఒత్త తిలన ఎత్తిజిన్చి ఉప్పిరి ప్రబుచి దయ్ తవున్!

* 3:14 3:14 నెంజిలి ‘వెంగిల్ కామ్ దొర్కు కెరనుక దెకనుక సిక్కుత్’.

పిలేమోసుక రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్ బారిక్ జలో పవులు పిలేమోసుక రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్

మొదోల్ కోడు

1-2 ప్రేమ తిలో అమచి తెన్ ప్రబుచి కామతె బెదిలో
*పిలేమోసుక, పడ్డో అమచి బేని జలి అప్పియక, చి అమచి
తెన్ చి కామ్ కెర్తొ 'అర్కిప్పుక కి, పడ్డో తుచి గెరి సబ కెర్తి
సంగుమచ ఎత్తిక, క్రీస్తు జలో యేసుచి సుబుమ్ కబుర్ ఆడే
సూనయలి రిసా ఆడే *జేలి జలో పవులు అమచో బావో జలో
తిమోతి తెన్ రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్.

3 అమక అబ్బొ జలో దేముడుచి, ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి
దయ సేంతుమ్ తుమచి ఉప్పెరి తప్పన్!

పిలేమోసుచి రిసా పవులు సర్ద రెగిడ్లిసి

4 ఓ పిలేమోసు, ప్రార్దన కెర్తొ పొది తుక కెయక ఉచర్లె కి,
అంచో దేముడుక తుచి రిసా అంచి సర్ద ఆడే నంగితసి.

5 కిచ్చొక మెలి, ప్రబు జలో యేసుక తుయ నంపజలిన్చి
రిసా, చి జోవయింక నంపజా నుద్ది జా జోచయ జల మాన్సుల్
ఎత్తిజిన్క తుయ ప్రేమ కెర్తొ తతినచి రిసా ఆడే సూనతె
తత్తసి.

6 అన్నె మాన్సుల్ క్రీస్తుక నంపజలి రితి, జోచి ఉప్పిర్చి
తుచి నముకుమతె తుయ జోవయింక బెదవంతసి. తుయ
దస్సి జతిసి పలితుమ్ దెర్పు చి క్రీస్తుచి తెడి అమక దొర్పు.
జతి చెంగిల్ తిలిసి ఎత్తిచి రిసా అర్దుమ్ కెరన జేడే అన్నె
మాన్సుల్ కి దెరనతు మెన్ కి ఆడే ప్రార్దన కెర్తసి.

7 అన్నె కిచ్చొచి రిసా ఆడే ప్రార్దన కెర్తినతె అంచి సర్ద
సంగితసి మెలి, బావో, తుచి ప్రేమచి రిసా అంక ఒగ్గర్
సర్దనంతోనుమ్ జా అన్నె. కిచ్చొక మెలి తుచి ప్రేమచి రిసా
ప్రబుచయ జల మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్చి పెట్టిచి దయిర్మమ్
తుయ అన్నె జయిడ్లి రితి కెర అన్నెసి.

ఒనేసిముక పిలేమోసుతె అన్నె తెర్తయలిసి

8 జాకయ, ఏక కామచి రిసా తుక సంగుక అంక దయిర్మమ్.
జా కామ్ తుయ జగ్గు కెరక ముక్కిమచి రిసా తుక ఆడ్ర దెంక
కి క్రీస్తుచి తెడి అంక దయిర్మమ్ అన్నె,

9 గని అంచి ప్రేమక తుక ఆడ్ర దెయ నాయ్, గని
ఆడే, మంత్రో మాన్సు, క్రీస్తు జలో యేసుచి సుబుమ్ కబుర్
సూనయలి రిసా జేలి జలో పవులు, తుక ఆడే ప్రార్దన కెర్తొ
రితి బతిమాల్పు జా

10 కిచ్చొ నజీతసి మెలి, అన్నె పుత్తు రితో జలో ఒనేసిముచి
రిసా తుక ఆడే బతిమాల్పు జతసి. ఆడే జేలి జలి తెంతో
జోవయింక కి అబ్బొసి రితో జా అన్నె.

11 అగ్గ, మాత్తుమ్, జో* ఒనేసిము తుక గొతిమాన్సు జలెకి,
తుక కామక నెంజిలో. గని అప్పె, జలె, తుక కి అంక కి
కచితుమ్ కామక జెయెదె.

12 జలె, అంచి సొంత జిప్ప తెర్తయలి రితి; తుచితె
జోవయింక ఆడే అన్నె తెర్తయతసి.

13 సుబుమ్ కబుర్ ఆడే సూనయలి రిసా ఆడే జేలి
జలిన్తె జో అంక అన్నె తోడు తతి రితి, జోచి అత్తి తుయ
అంక తోడు దిలి రితి, జోక ఇన్నె అన్నె సేంపు అయంతయ్,

14 గని, తుచి సెలమ్ ఇన్నె అన్నె తియంతయ్ జలె, తుక
బలవంతుమ్ కెర్లి రితి జయెదె మెన్, నెనిలయ్. తుచి
ఇస్టుమ్క తుయ సొంత తెర్తయలి జలె, బాద తయ నాయ్.

15 తుచితె తెంతో జో ఉట్ట నిగ గడియ వేరతె తిలిసి కిచ్చొక
గే జగ్గు జలి మెన్ ఆడే ఉచర్లిసి కిచ్చొ మెలి, జో అప్పె తెంతో
అగ్గెచి బుద్ది నెంత తుక నిదానుమ్ తా ఒగ్గర్ దీనచి చెంగిల్
సేవ కెర్తొ రిసాయ ఇసి జగ్గు జంక ప్రబు సెలమ్ దిలన్.

16 అప్పె తెంతో జో తుక రితోయ గొతిమాన్సు నెంజె. *అంక
తుక జో గొతిమాన్సు జయెదె, గని అన్నె జో క్రీస్తుక నంపజా,
బుద్ది మార్పువ జా అత్తుక తుక ప్రేమ తిలో బావో కి జా అన్నెచి,
పూర్తి నిదానుమ్ తయెదె. ఇన్నె అంక దస్సి నిదానుమ్ తిలో.
అన్నె తుకయ కి దస్సి నిదానుమ్ తయెదె.

17 జాకయ, 'ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ కామతె జో అంచి
తెన్ బెద అన్నె' మెన్ తుయ అంక ప్రేమ అన్నెసి జలె, తుయ
అంకయ కిసి బెదవంతె గే, జో ఒనేసిముక కి దస్సి బెదవను.

18 జో తుక కిచ్చొ సస్టుమ్ కెర తయెదె గే, జో తుక కిచ్చొ
రునుమ్ జా అన్నె మెలి, అవ్వి పూచి జా తుక దెయెదె.

19 ఆడే పవులు, సొంత అతు తెన్ ఇసి మెన్ రెగిడ్లిసి.
ఆడే సొంత పూచి జా, ఒనేసిము తుక దెంక తిలిసి అవ్వి
దా గెలిందె. తాయ్, మాత్తుమ్, తుచి అత్తు తెన్ జెర్మన్చి
రిసా అంకయ రునుమ్ జలి రితి జా అన్నెసి, గని తుక సంగుక
నెసి.

20 గని, బావో, *ప్రబుచి తెడి అంక ఇదెల్ జప్పన్ లాబుమ్
తుచితె దొర్పు జతి రితి, దయ కెర, అంచి పెట్టి అంక సర్ద జతి
రితి, ప్రేమచి రిసా జో మాన్సుక తుయ చెమియచెవ కెర.

21 'సంగిలి కోడు సూనెదె. నాయ్, అన్నయ్ చెంగిల్ కెరెదె'
మెన్ తుచి రిసా అంక దయిర్మమ్చి రిసా, ఆడే ఇసి మెన్ తుక
కబుర్ రెగిడ్లిసి.

22 మదెనె, అంచి రిసా ఒత్త ఏక గది తెయార్ కెర. అంక
'ఏడ్డల్ జా అమతె గోత జెప్పన్' మెన్ అంచి రిసా ప్రార్దన
కెర్తను. జలె, తుమచ ప్రార్దనలచి రిసా ప్రబు అంక వాల్
దెప్పన్ మెన్ అంచి ఆస.

* 1:1-2 1:1-2 జో నాన్సుగి జా తిలో, కిచ్చొగి, జోవయింక గొతిమాన్సు తిలో; 10-16చి కొడె. అన్నె, మాన్సుల్ గోత అయిల్, జేడే తతా గదివో జోవయింక గెరి తిల, బెర్తె; 22చి కోడు దెక. † 1:1-2 1:1-2 కొలోస్సియల్ 4:17 దెక. కొలోస్సియల్ చి సంగుమతె జో అర్కిప్పుక కి ప్రబుచి కామ్ కెరెదె, కిచ్చొగి. ‡ 1:1-2 1:1-2 రోము పట్టుమతె జో జేలి జా తిలి పాది ఈంజ ఉత్త్రమ్ రెగిడ్లి, మెన్ ఒగ్గర్జెన్ ఉచర్లె. బారికుల్ 28:16 దెక. నెంజెలి, కైసరియ పట్టుమతె, బారికుల్ 23:23-24:27, నెంజెలి ఎమెను పట్టుమతె, గని ఎమెనుతె జో జేలి జలిన్క రుక్కు నాయ్. పిలిప్పైతె; బారికుల్ 16:23; చి యెరూసలేముతె; బారికుల్ 21:33; కి జేలి జా తిలన్, గని ఒగ్గర్ దీనచి నాయ్. § 1:10 1:10 పవులు జోవయింక నెకడ్డితయ్, కిచ్చొగి, జో ఒనేసిము క్రీస్తుక నంపజలో, చి దస్సికయ్, చి జోవయింక ప్రేమకయ్, దస్సి సంగితయ్. * 1:11 1:11 కొలోస్సి పట్టుమచో మాన్సు జయెదె. కొలోస్సియల్ 4:8-9 దెక. † 1:11 1:11 'ఒనేసిము' మెలి నాన్క కిచ్చొ అర్దుమ్ తయెదె మెలి, 'కామక జెతోసా'. ఒగ్గర్జెన్ గొతిమాన్సుక, బెర్తె, జా నాన్ తిలి. జో అగ్గె కిచ్చొక కామక నెంజిలో మెలి, జో ఉట్ట నిగ తిలి రిసా; 15చి కోడు, చి ఏక వేల చొర తిలో, 18-19చి కోడు. ‡ 1:16 1:16 నెంజెలి 'తుయ కి జో కి కొలోస్సియల్ చి రిసా ఆగ్గె తుక బావో జయెదె, గని అన్నె,....' § 1:16 1:16 నెంజెలి 'ప్రబుచి తెడి తుక ప్రేమ తిలో,....' * 1:20 1:20 నెంజెలి 'ప్రబుచి తెడి తుయ కి ఆడే కి అన్నయ్, చి....' † 1:23 1:23 జో ఎవప్తా నిజమే జేలి జా తిలో చి ఎక్కి జో పవులు తెన్ బెద జా బాద ఒర్పువ జలి రిసా దస్సి మెన్తయ్ గే నేనుమ్. ‡ 1:23 1:23 జో ఎవప్తా కి కొలోస్సియము; కొలోస్సియల్ 4:12; చి కొలోస్సియల్ చి సంగుమ మొదోల్ కెర తిలో; కొలోస్సియల్ 1:7.

ఆకర్ కోడు

²³ క్రీస్తు జలో యేసుచి తెడి అంచి తెన్ 'జేలి రితో జలో
*ఎవస్తా తుక జోచి ప్రేమ సంగ తెదయతయ.

²⁴ అన్నె కొన్న మెలె, అంచి తెన్ ప్రబుచి కామ్ కెర్తస
మార్కు, అరిస్తార్కు, దేమా, చి లూకా, జోవయించి ప్రేమ కి
సంగ తెదయతతి.

²⁵ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ తిలిసి ఎత్కి తుమ్చి
ఆత్మతే తప్పన్.

ఎబ్రియూల్ క రెగిడ్రి ఉత్తమ్* ఎబ్రియూల్ క రెగిడ్రి ఉత్తమ్

యేసుక్రీస్తు ఒగ్గర ముక్కిమ్

1 ఒగ్గర వేర వేర రగల్ తెన్ జోవ కబుర్లు సంగిలనచి అత్తి దేముడు అమచ పూర్ణత జా పాది జోవ కొడొ లట్టల్లన్.

2 గని, ఈంజ ఉగుమచి ఆకరచ పాదులె, జోవ సొంత పుత్తునచి అత్తి అమక జోచి కేడు లట్టబ అన్న. 'జోచి ఈంజ ఎత్తి' మెనయ్, ఎత్తి కి జోక అక్కునదొ మెనయ్, దేముడు జో పుత్తునక సినాన అదికారుమ్ దా అన్న. జో పుత్తునచి అత్తి ఎత్తి లోకుమక జెర్మయలన్.

3 జో పుత్తునతె దేముడుచి పరలోకుమచి ఉజడి గపురుమ్ పూర్తి డీన్యయ్, చి నిజామ్ దేముడు కీసా అన్న గే, పుత్తునకిచ్చొ నే పిట్ట కిదస్సయ్ అన్న. జో పుత్తున జోచి సక్తి కోడుకయ్ లోకుమలు ఎత్తి కి జోయ్యు ఏలుచ కెర్తయ్. అన్న, పాపల్ పుంచి జతి మాన్యుల సుద్ది జతి వాటు జో తెయార్ కెర తా, పరలోకుమతె దేముడుచి ఉజెత్తి పక్క వెనెలన్.

4 జో ఒత్త నే వెనెతె అగ్గ, దూతలచి కంట జోచి విలువ ఒగ్గర తిలినచి రుజ్జా అయిలి. జోచి నావ్ జోవయించి నావ్చి కంట కెద్ది విలువ జతయ్ గే, తెద్ది వెల్లో జో జా అన్న.

5 కిచ్చొ జో ఇదిలి వెల్లో జా అన్న మెన జానుమ్ మెలె, దేముడుచి కోడుత రెగ్గయిలి రితి, కేన దూతక;

*"తుయి అంచో సొంత పుత్తు, తుక ఆజ ఆవ్ జెర్మయలయ్ అన్న."

మెన దేముడు కెయ్య సంగిలన్ గే? నాయ్ గెద, కేన దూతక జో దస్సి సంగి నాయ్. నెంజెలి,

†"జోక అబ్బొని జయిందె, చి

జో అంక పుత్తు జయెదె"

మెన కేన దూతక కెయ్య సంగిలన్ గే? జోవయింక దస్సి సంగి నాయ్.

6 పడ్డా, అన్న, జో తొల్పుర జతో క్రిస్తుక ఈంజ లోకుమతె దేముడు జెర్మయిలి పాది,

‡"అవ్ దేముడుచి దూతల్ ఎత్తి

జోకయ్ బక్తి కెర్త!"

మెలన్.

7 పడ్డా దూతలచి రిసా కిచ్చొ మెన్తయ్ మెలె,

§"జో జోచ దూతల్క వాదుల్ రిత,

జోచ నేవ కెర్తనక అగివో లగితి రిత

జో జర్తు కెర్తయ్."

మెన సంగితయ్.

8 గని జోచో సొంత పుత్తుని రిసా కిచ్చొ మెన్తయ్ మెలె,

*

* 1:0 ఈంజ ఉత్తమ్ రెగిడ్రి ఈంజ ఉత్తమ్తె కిచ్చొ ముక్కిమ్ దెకయ్తయ్ మెలె, ఈంజయి లోకుమచి యాదులచి దేముడుచి గుడి, పరలోకుమక, మెలె ఎత్తి, అదికారుమ్ తిలో దేముడు తతి టాన్క ఎత్తి టాలి జతయ్, నీడయ్ జతయ్. దస్సి, యాదుల్ కెర్త రితి నీవ కెర్త వెల్లెల పూజురుచి కామ్ యేసు పరలోకుమతె కెర్త నేవక ఎత్తి టాలి జతయ్, నీడయ్ జతయ్. 'యేసు జోవయింక సంపజలనచి పాపుమ్ గెప్పవ, పరలోకుమతె దేముడు అబ్బొనిచి మొక్కి అమక తోడు తతి తెంతో జా అగ్గెచి రితి నాయ్' మెన ఈంజ ఉత్తమ్తె రెగిడ్రి రుజ్జా దెకయ్తయ్. † 1:1 1:1 దేముడుచి కబుర్లు సంగిలన మెలె, జా కామక కక్కి జో సినాన తయెదె గే, జోవయింక అత్తక జోవయించి దోడి పుట్టచ జోవయింక కబుర్లు సంగిదె. జోవయింతె సగుమ్జెనచి అత్తి కి జోవయింక కొడొ రెగ్గయలన్, పూర్ణుమ్ పాది. ‡ 1:2 1:2 క్రిస్తు సంగిలన్, జో బోదన కెర్తన్, జో కెర్త కమ్మ, జో ఇండిలి బుద్ధి, జో మొర అన్న జలిసి, జా ఎత్తికాయ్ ఎత్తి, అదికారుమ్ తిలో దేముడు జోవయింక అత్తి అమక జోవయింక కోడు సంగిల్ రితి జతయ్; జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి కోడు జో యేసుక్రీస్తుయ, మెలె రితి. యోహాను 1:1-4, 14 దెక. § 1:3 1:3 కొలోస్యాయల్ 1:15-17, 19, చి 2:19 దెక. * 1:5 1:5 క్రిస్తనలు 2:7 † 1:5 1:5 సమూయేలు దొన్చి పున్కుమ్ 7:14. ‡ 1:6 1:6 ద్వితీయాపదేశ కాండుము 32:43, క్రిస్తనలు 97:7. § 1:7 1:7 క్రిస్తనలు 104:4. * 1:8 1:8 క్రిస్తనలు 45:6-7. † 1:10 1:10 క్రిస్తనలు 102:25-27. ‡ 1:13 1:13 క్రిస్తనలు 110:1, మత్తయ 22:44, ఎబ్రియూల్ 10:13. * 2:2 2:2 నిర్గమకాండుమ్ 20 అధ్యాయమ్, 31:18 చి ద్వితీయాపదేశ కాండుము 5:6 దెక.

*"2. దేముడు, తుచి నిజాననుమ్ కెయ్త తెయ్త తతిసి, నీతి మెలో రానెచి డండొ తెన్ తుయి విలువ కెర్తసి.

9 నీతిచి ఉప్పిరి ప్రేమ తా, గని అబద్ధుమ్ ఎద్దరె నేన అస్సెన్. జాకయ్ తుయి అన్న తుచి తెన్ తిలి ఎత్తి జివులచి కంట వెల్లో జంక మెన

దేముడు, తుచొ దేముడు,

తుచి ఉప్పిరి పూర్తి సర్వసంతోసుమ్ జా

తుక సినాన అదికారుమ్ దా,

తుచి బోడితె జోచి తేల్ సుచ దా అన్న."

10 దేముడు అన్న కిచ్చొ మెన్తయ్ మెలె,

†"తుయి, ప్రబు, కిచ్చొ నెంజలి పాది బూలోకుమ్ జెర్మయలచి, చి

అగాసుమ్ తిలిసి ఎత్తి. తుచి అత్తిచి కమ్మ.

11 బూలోకుమ్ అగాసుమ్ జలె, పాడ్ జయెదె

గని తుయి తియ్యె జా తన్న.

పాలలచి రిత జోవ పొర్లు జా పాడ్ జవుల,

12 చి డుప్పటిక కీసి మడ్త కెరుక జయెదె గే,

దస్సి జాక తుయి మడ్త కెర్తె, చి మార్పువ జయెదె.

గని తుయి కీసి అస్సెన్ గే, దస్సి తా జన్న,

కెయ్త తెయ్త తా జన్న"

మెన దేముడు పుత్తునక సంగితయ్, గని,

13 ‡"జలె తుచి విరోధుమ్ సుదల్క

తుచి నుదితి పాడ్ జోవ జతి రితి అవ్ జర్తు కెర్తె ఎదక,

అంచి ఉజల్ పక్క తుయి వెన తా" మెన

కేన దూతక కెయ్య జవుకు సంగిలయ్ గే?

14 జేవ్ దూతల్ కిచ్చొ జవుల మెలె, రచ్చన దొర్లు జత

ప్రబుచి మాన్యుల్క 'చెంగిల్ తత్తు' మెనయ్ జోవయింక దెకిత

దేముడుచి సేవ కెర్త జివుల మెన దేముడు జోవయింక జా సేవ దా అన్న. జేవ్ జోచి సేవ కెర్తనయ్.

2

యేసు మాన్యులచి పాపుమ్ గెప్పుయిలిసి

1 జలె, అమ్ జేవ్చి నత్తిమ్ నే పచ్చిలి రితి, నే ముల్లి రితి అమ్ పుట నీ దెర గెతె సూన్లెనిచి చి రిసా చెంగిల్ ఉచర, అమ్ ఏదాన్త కెరుక.

2 మెలె పూర్ణుమచి * అగ్గలచి ప్రమానుమచి రిసా దూతల్ జానవ కెర ఎత్తి కోడు నిజామచి జలె, అన్న, మాన్యుల్ అగ్గలచి కోడు పిట్టయలె, దేముడుచి కేన జవున్ కోడు నే కెర్తె, కీసి జేవ్ దూతలచి అత్తి జో సంగిలి ఎదిలి సరిగా సిచ్చ జవుల జలె,

3 అప్పెచి ప్రబు దెతి ఈంజ వెల్లి రచ్చనక అమ్ విలువ నే దెకిలె, విలువ నే కెర్తె, అమ్చి సిచ్చ కీసి పిట్టెదె? పిట్టె నాయ్. ఈంజ రచ్చన, జలె, యేసుప్రబు తొలితో సొంతయ్ జానయిలి రిసా, జోక తొలితో నూన్సన అమకయ్ సాచి సంగిల.

4 వడ్డె, అన్నె, జో యేసుక్రీస్తుచి అత్తి జో దెతి రచ్చనచి రిసా దేముడు సొత వేర వేరతె రుజ్జుల్ దెకయలన్. కిచ్చొ కిచ్చొతె జా రచ్చనచ రుజ్జుల్ దెకయలన్ మెలె, జోచి అదికారుమ్ దెకయతె వెల్లో కము కెర్లినె, చి దేముడుచి నుద్ది తిలి జోచి అత్తువరల్ జోచి ఇస్టుమక కక్క, కక్క, వంట దిలిసేతెయి ఈంజ రచ్చనచి రిసా జోచి సాచి దా అన్నె.

5 అమ్ నంగితి †జెతికయ్ లోకుమ్ ఏలువ కెరుక దూతల్చి అత్తి దేముడు సార్పు కెర దెయ నాయ్.

6 కేనె గే రెగిడ్లి ఇసి సాచి అన్నె, ఇసి మెలిసి;

‡“మాన్సుక తుయ ఉచరన్క జో కిచ్చొ ఏలువసా?

నెజెలె, మాన్సు జా జెర్కున్ అయ్లోసాక కిచ్చొ తుయ ఏలువ దెకితసి;

7 దూతల్చి కంట జోక ఇదిలి దాక తతి రితి తుయ జర్గు కెర్లది, గని అప్పె జోక గపురుమ్ కెర అదికారుమ్ దా, జోక ఏలువ కెరవ అన్నె.

8 జోచి చాటు నుదెతి రితి ఎత్తి, జోచి అత్తి

తుయ సార్పు కెర దా అన్నె”
మెన రెగ్ల అన్నె. జెలె, దేముడు ఎత్తి, జోచి అత్తి సార్పు కెర దా అన్నెచి రిసా జో ఏలువ నే కెర్లినె కిచ్చొ కి నాయ్. ఎత్తి, జోచి అత్తి తతిచి రుజ్జు అప్పెచి మట్టుక అమ్క సరిగా డీసి నాయ్.

9 గని ఇన్నె ‘మాన్సు జా జెర్కున్ అయ్లోసా’ మెన యేసుకయ్ నంగితనుమ్. యేసుకయ్ దెకితనుమ్. జో గడియయ్ దూతల్చి కంట దాకు జెలె, గని దేముడు అబ్బొన్చి దయచి రిసా ఎత్తి, మాన్సుచి నావ్ తెన్ అమ్చి నిచ్చ వయంతి రిసా జో బాదల్ సేడ మెర్లినెచి రిసా జో అప్పె ఎత్తి, అదికారుమ్ గపురుమ్ జా కిరిటమ్ గలన ఏలువ కెర్లయ్.

10 కిచ్చొక ఇసి జర్గు జలి మెలె, ఒగ్గరజిన్ మాన్సుల్క జోచి పరలోకుమచి ఉజెడతె గపురుమతె బెదవంతి రిసా మాన్సుల్క రచ్చన దొర్పు కెర్లెసా కొబాదల్ ఒర్పువ జతి వాటుయ జిన్ సరి జెలె రచ్చించువ కెర్లెసా పూర్తి జంక ఎత్తిక ఆదారుమ్ తిలె, ఎత్తి, ఏలువ కెర్లె దేముడు జర్గు కెర్లెసి చెంగిలి, పూర్తి బెదితయ్.

11 నిజమె, నుద్ది కెర్లె యేసుక చి జో యేసు నుద్ది కెర్లనక ఎక్కి మెదొల్; దేముడు అబ్బొన్. జాకయ్, జోవయింక ‘అంప బాపుడ్లు’ మెనుక యేసుక లాజ్ నాయ్.

12 *“అంప బాపుడ్లుతె తుచి నావ్ తుచి గపురుమ్ నూనయిందె,

నంగుమ్చి నెడమె తుచి గపురుమ్ గాయందె”
మెలి కొడుతె, అన్నె,

13 †“జోచి ఉప్పిరి అంచి నముకుమ్ తియిందె”
చి అన్నె.

‡“ఇన్నె అవ్ అన్నె, చి దేముడు

అంక దెల జోచ బోదల్ అంచి తెన్ అన్నె”

మెన యేసు నంగిల్ రితి రెగిడ్లి కోడుతె ఇసి ఒప్పొల్.

14 జెలె, ఎక్కి ఆగ్, ఎక్కి లోయి బోదల్ ఎత్తిక తయెదె చి రిసా, సొంత కి ఈంజయ్ అమ్ మాన్సుల్చి అంగతె, ఈంజయ్ లోయితె జో యేసు మాన్సు జా జెర్కున్ జా బెదిలన్. కిచ్చొక మెలె, మాన్సు సేడ్లి మెర్కు జో సేడ జిన్,

మెర్కుచి ఉప్పిరి అదికారుమ్ తిలె నయ్తానచి ఉప్పిరి జిసుక మెనయ్ అమ్చి అంగ అమ్చి లోయి జో దెరన్.

15 జోవయించి ఒండి జీవతుమ్క మెర్కుచి ఉప్పిరిచి బయిమ్క దెర్పు సేడ్లి ఎత్తి, జిన్క విడ్డల్ కెరుక మెనయ్ దన్నె జా జిసుక ఒప్పన, దన్నె జా జిన్.

16 కీసి మెలె, ఈంజ ఎత్తి, కక్కయ్ రచ్చించువ కెరుక మెలె, దూతల్క రచ్చించువ కెరుక నాయ్ గని కొబ్రాహమ్చి నెకుమతె జెర్లెలనక ‘రచ్చించువ జతు’ మెనయ్.

17 జాకయ్, దేముడుచి సేవ కెర్లె కన్యారుమ్ దెకితో నిదానుమ్చొ పూజరి జా, ప్రజెల్చి పాపల్ వుంప దా జోవయింక దేముడు తెన్ అన్నె బెదయతి రితిచి అర్పితుమ్ జతి రిసాయి, ఎత్తి, రగల్క ఎత్తి, బాదల్తె ప్రజెల్ జల జోవయింప బాపుడ్లుచి రితి జో జంక తిలి. జో మాన్సుల్చి రితి జా జోవయింక జెత రగల్ బాదల్ జో ఒర్పువ జెతికయ్ జో చెంగిల్ పూజరి జా కన్యారుమ్ దెకెదె మెనయ్.

18 దన్నె, జో సొంత బాదల్ సేడ పరిచ్చ జా జిన్ రిసా, జేవ్ బాదల్ సేడ పరిచ్చ జత అన్నె మాన్సుల్క జో తోడు తంక తెరి.

3

మోసే కంట దేముడుచొ పుత్తుసి వెల్లో

1 జాకయ్, ప్రబుచి నుద్ది జా జోవయ్ జల ఒ బాపుడ్లు, పరలోకుమతె బెదుక తుమ్ నిసాన జా జో బుక్కాన్, దేముడుచొ బారికి జెలె, చి జోచొ ఎత్తిక వెల్లో పూజరి జెలె మెన యేసుచి రిసా అమ్ ఒప్పన అన్నమ్. జెలె, జోచి రిసా ఉచరుమ్.

2 దేముడుచి గేర జల యూదుల్తె తా మోసే కీసి జో దేముడుచి కామ్ నిదానుమ్ కెర్లె తిలె గే, దన్నె ఈంజ బారికి జతి రితి కామ్ ఎత్తిక వెల్లో పూజరి కెర్లె రితి, కామ్క నిసాన్లొ దేముడుక యేసుయ నిదానుమ్ తిలన్.

3 గని గేరుచి కంట అన్నె గేర బందిలోసాక కీసి ఒగ్గర ఏలువ తయెదె గే, దన్నె, దేముడుచి గేరచతె తిలె మోసేచి కంట యేసుయ జా గేర బందితోసా జా తా, అన్నె ఒగ్గర గపురుమ్క ఏలువ జతయ్.

4 ఎత్తి, గేరు, కచి అత్తి గే బందిలిసి, గని ఎత్తి బందితోసా దేముడుయ్.

5 జెలె, దేముడు వడ్డెక నంగిత కొడెచి రిసా సాచి గుర్తు నంగితి రిసా, జో దేముడుచి గేర ఎత్తి, తె మోసే నిదానుమ్చొ సేవ కెర్లెసా జెలె.

6 గని క్రీస్తు ఈంజ లోకుమతె జా కెర, జో పుత్తుసి జలి రిసా, దేముడుచి గేరు నిదానుమ్ ఏలువ కెర్లె తిలన్. అకర ఎద జోచి ఉప్పిరిచి అమ్చి డిట్టుమ్ దెరన్లె, జో రచ్చన దా అమ్క పరలోకుమతె బెదయలిన్చి అమ్చి దయిరిమ్, ఆన అమ్ దెరన్లె, జోచి గేరచయ్ అమ్మ జా అన్నమ్.

యేసు దెతి విస్తాంతి రచ్చన తుమ్ పిట్టవన నాయ్

7 “జాకయ్, దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తు నంగిలి రితి;

* జేవ్ అగ్గచ ప్రజెల్చి వెట్టి బేడు బందిల్ రితి జా,

జోచి కొడు నే నూన్సి రితి జల.

తూమ్, జెలె, ఆజె జోచి అవాడ్ తుమ్ నూన్లె,

దన్నె నే జతి రితి, జాగర్ల దెకన.

† 2:5 2:5 మెనయా 65:17, 66:22, లూకా 21:33, డీనయలిసి 5:10, 21:1, తిమోతిక రెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్తము 2:12. ‡ 2:6 2:6 క్రీస్తులు 8:4-6.

§ 2:10 2:10 18వ కొడు దెక. * 2:12 2:12 క్రీస్తున 22:22. † 2:13 2:13 మెనయా 8:17. ‡ 2:13 2:13 మెనయా 8:18. § 2:16

2:16 గలతియల్ 3:6-9, చి రోమయల్ 4 అధ్యాయమ్ దెక. ‘అత్తుక అబ్రాహామ్చి నెకుమతె జెర్లెలన్’ మెలె, అబ్రాహామ్చి రితి నముకుమ్ తిలన్. * 3:7 3:7

క్రీస్తున 95:7-11. † 3:8 3:8 నిర్గమకాండుమ్ 13-40 అధ్యాయల్, లేవీయకాండుమ్, సంక్యాకాండుమ్, ద్వితియోపదేశ కాండుమ్. ముక్కిమక నిర్గమకాండుమ్

32 అధ్యాయమ్, చి సంక్యాకాండుమ్ 14 అధ్యాయమ్ దెక.

8 పూర్ణమ, †జోచి కోడు సూనుక నెన
జా బయలు దేసిమి బుల్లి తిలి పొది
ప్రజల్ జోక పరిచ్చ కెర్లి రితి, రాడ్ జిప్రు జతె తిల.
9 జో దేముడు సంగిలి రితి;
అంచి ఉప్పిరి అన్యాయమ జా పరిచ్చ కెర్లి రితి జా
జేడ్ జా దొన్న విస్సా వెర్పుల్ అంచ కము దెకిలికి కిసి జల గే,
తుమ్ దస్సి జా నాయ్.
10 జేడ్ దస్సి అన్యాయమ జతికయ, జా ఉగుమచది రిసా
అడ్ కోపుమ్ జా,
జోవయించి పెట్టి, కెయక తెయక అంచి వాటు ముల పిట
గెతతి.
అంచి ఇప్పుమ్ నేన్లి రితి ఇండితతి మెలయ, చి
11 ‘అంచి †సుక్కుమతె జేడ్ కెయక బెదుక అడ్ ఒప్పి
నాయ్’ మెన
ఒట్టు గలన అంచి కోపుమ్క ఒప్పున్యయ్”
మెన, సంగితయ్.
12 జలి, బావుడ్లు, జివ్ తిలో జివ్ దెతో దేముడుక తుమ్
దూరి నే జతి రితి, తుమ్తె కిచ్చి పెట్టి గర్వి జోచి ఉప్పిర్
అన్యాయమచి అత్త నే తతి రితి, తుమ్ జాగర్త దెకన.
13 గని ‘అజ’ మెన ఈంజ కాలుమ్క కెత్తి పొదుల్
సేసతయ్ గే, రోజుక తుమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో జాగర్త సంగ,
దయిరమ్ సంగ; పాపుమచి మోసిమ్క తుమ్తె కో దెర్పు నే
సేడ్డి రితి, తుమ్చి పెట్టి బేడు నే బందితి రితి,
14 అమ్ సంపజలి మొదోల్ తెంతో చి జోవయించి రిసాచి
దయిరమ్ అమ్ ఆకర్ ఎద దెర్నెలకయ క్రిస్త తెన్ వాటు నజన
తుమ్దె.
15 †“అజ, జోచి అవాడ్ తుమ్ సూన్ల,
జోచి కోడు నెసిల జేడ్ అగ్గెచ ప్రజల్చి రితి జా నాయ్.
తుమ్చి పెట్టి జోచి రితి బేడు నే బందిత రితి జాగర్త దెకన్.”
మెన రెగిడ్డిసి తుమ్ పచ్చ నాయ్.
16 జలి, జేడ్ సూన నెసిలన కొన్న మెలి, మోసి పూర్ణమచొచి
తెడి బగుప్పు దేసిమ తెంతో, జేడ్ గొతిమాన్పుల్ జలిన్ తెంతో,
బార్ జా ముల విడ్డల్ జల అమ్చ యూదుల్ ఎత్తిజని.
17 అన్య, జేడ్ దొన్న విస్సా వెర్పుల్ పూర్తి కచి రిసా దేముడు
కోపుమ్ జలో మెలి, †పాపుమ్ కెర్లనచి రిసా జా బయిలు
దేసిమి జేడ్ మొర్లి రితి జో దేముడు నిచ్చ దిలన్.
18 పడ్డో, జోచి సుక్కుమతె నే బెదుక మెన కచి రిసా జో ఒట్టు
గల్గో మెలి, జోచి కోడు నే కెర్లనచి రిసాయి గెద?.
19 జాకయ్ కిచ్చి అమ్క జానుక జతయ్ మెలి, జోవయించి
అన్యాయమచి రిసా జా సుక్కుమతె జేడ్ బెదుక వాటు నే
దిలో.

4

ప్రబుదయ్ జల మాన్పుల్క దొర్పు జతి విస్తాంతి

1 జలి, జో ప్రమానుమ్ సంగిలి రితి, జోచి †సుక్కుమతె
బెదితి వాల్ తతె ఎద, తుమ్తె కో జా సుక్కుమతె పాపుక
నే పిట్టనన్తి రితి జమ.

† 3:11 3:11 తెదోచి జో దెక ఉచర తిలి విస్తాంతి కిచ్చి మెలి, కనాను దేసిమ జోవయించి తా గతి రితి దెకిసి. జా దేసిమ అప్పె పరలోకుమకయ, జా విస్తాంతి
పరలోకుమచి విస్తాంతికయ, టాలి జయిదె. † 3:15 3:15 క్రిస్తనయ 95:7-8. * 3:17 3:17 నిర్లమకాండుమ్ 32 అద్యయమ్, సంక్యాకాండుమ్ 14,
ముక్కిమ్క 14:27-30. * 4:1 4:1 పూర్ణమచ యూదుల్క జలి, తెదోచి ప్రమానుమ్క చెంగిలి ఈంజయ్ లోకుమచి కనాను దేసిమ జేడ్ గెచ్చుక అవకానుమ్
తిలి, గని పిట్టపచ్చ. అమ్క, జలి, అప్పెచి అవకానుమ్ కిచ్చి మెలి, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి నెంతుమతె బెదితచి చి పరలోకుమతె గెకిసి. † 4:3 4:3
3:11 దెక † 4:3 4:3 క్రిస్తనయ 95:11. † 4:4 4:4 అదికాండుమ్ 1 అద్యయమ్. * 4:4 4:4 అదికాండుమ్ 2:1-3. † 4:4 4:4 అదికాండుమ్
2:2. † 4:5 4:5 క్రిస్తనయ 95:11. † 4:7 4:7 3:7-8 దెక.

2 కిచ్చిక్ మెలి, పూర్ణమచ మాన్పుల్కయ కెయెక కి
తత్తిసి సుక్కుమచి అవకానుమచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్
దొర్పు జలి. దస్సి, అమ్క కి సుక్కుమచి అవకానుమచి
రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ దొర్పు జా అన్య. గని జేడ్ సూన్ల జా
కోడు జోవయించి కామ్క నెంజలి. కిచ్చిక్ మెలి, నిజమ్కయ
సూన్లనచి పెట్టిచి రితిచి నముకుమ్ తిల తెన్ బెదిత నాయ్.
జాకయ్ సూన్ల కిచ్చి జోవయించి కామ్క నెంజలి రితి జలి.

3 అమ్ యెసుక్రీస్తు ప్రబుక సంపజలన, మాత్రమ్, జా
సుక్కుమతె బెదితనుమ్. జేడ్ పూర్ణమచచి పాపుమచి
రిసా దేముడు సంగిలి తిర్పు అగ్గె రెగిడ్డయ్.†

†“అంచి సుక్కుమతె జేడ్ కెయక బెదుక అడ్ ఒప్పి నాయ్,
మెన

ఒట్టు గలన అంచి కోపుమ్క ఒప్పున్యయ్”
మెన రెగిడ్డి కోడు. జో దేముడు, మాత్రమ్, లోకుమ్
జెర్పుయలి పొది జో సొంత జోచయి కము కేడమన జో తెదోడి
నెలవ్ కడన తిలి కి, జోవయించి దస్సి మెన ఒప్పున్యయ్.

4 “నెలవ్ కడన్యయ్” మెన సంగిలి, కిసాపు పొదుల్ అగానుమ్,
బూలోకుమ్, లోకుమ్తె తిలిసి ఎత్తి జెర్పుయలి పడ్డో, అన్యెక్
దీసి * “నెలవ్ కడన్యయ్ దీసి” మెనయ్ జోచి జా నెలవ్ కడన్యయ్ దీసిచి
రిసా కేన గే కిచ్చి సంగ అన్య మెలి,

†“అంచ కము కిసాపు పొదుల్ కెర కేడమ,
అన్యెక్ దీసి నెలవ్ కడన్యయ్”
మెన సంగ అన్య.

5 జేడ్ పూర్పుల్, జలి, అమ్ అగ్గె రెగిడ్డి రితి:
†“అంచి సుక్కుమతె జేడ్ కెయక బెదుక అడ్ ఒప్పి
నాయ్”

మెన జోవయించి రిసా జో సంగ అన్య.

6 జలి, అన్య నగుమ్జన్ దేముడుచి సుక్కుమతె బెదుక
జలన బెదుక నేతయ్. జా ఏక్, పడ్డో అన్యెక్ కిచ్చి మెలి,
జా సుక్కుమచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ అగ్గె సూన్లన జో
దేముడుచి కోడు కెరుక నెసిలి రిసా జోచి జా సుక్కుమతె
బెదితి నాయ్.

7 అన్యెక్ దీసి మెలి కోడు జో నిసాన, జోచి సుక్కుమతె
బెదుక అమ్క అన్యెక్ అవకానుమ్ దా కెర, ఈంజ
అవకానుమ్క “అజ” మెన, అమ్ అగ్గె రెగిడ్డినెత సంగిల్
రితి,

†“అజ జోచి అవాడ్ తుమ్ సూన్ల, తుమ్చి పెట్టి బేడు నే
బందిత రితి

తుమ్ జాగర్త దెకన్”
మెనతయ్.

8 మెలి, దేముడు సంగిలి కనాను దేసిమి జేడ్ పాచె పెసితి
రితి యెహోసుమ కడ నిలన్, గని జా తెన్ జా కోడు పూర్తి
నెరవెర్పుచ జతి జలి, అన్యెక్ దీసిచి రిసా “తెదోడకయ
సుక్కుమ దొర్పు కెరిందె” మెన దేముడు సంగిలో నాయ్,
సంగుక జతి నాయ్.

9 జాకయ్, దేముడుచి నెలవ్ కడన్యయ్ దీసిచి బెదితి వాటు
మాన్పుల్క అప్పెక దొర్పు జతయ్.

10 మెలె, దేముడు జోచి కామ్ కేడవ కీసి నెలవ కడన్ల గే, దస్సి జో దెతి నుక్కుమత కో బెదెదె గే, జో మాన్సుకి జోచి కామ్ కెర కేడవ నెలవ కడనెదె.

11 జాకయ్, జా నుక్కుమత అమ్ కి బెదితి రితి నిదానుమ్ కెరుమ్; జేవ్ పూర్లదే రితి జోచి కోడు నెన అమ్తె కో దస్సి పాపుమత నే సేడ్డి రితి.

12 కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి కోడు బొన్మి వక్కలె వాండి తిలి ఎత్తి కత్తిచి కంబ *లగున్ అన్సె, చి జా కోడు జివ్వి తా కామ్ కెర కెరయ్ మాన్సుచి అత్తు చి జీవు అత్తు జతిన్తె, అత్తుల చి అడుచి ములువ బెదితినెదె బెర, మాన్సులచి పెట్టెవ ఉద్దెనుమలు పరిచ్చ కెర, జోవయింక 'చెంగిల్ అన్సె' గే నాయ్ గే మెన తీర్పు కెరయ్.

13 అన్సె, జెర్లయలిన ఎత్తి కి జోచి మొక్క లుంకుక నెత్తె, గని అమ్క పరిచ్చ కెర్లెనాచి మొక్క ఎత్తి డుమ్డి తా ఎద్దార్దుమ్ డీస్తయ్; అమ్చ ఉద్దెనుమలు కి అకరెయ్ జోచి మొక్క అమ్ ఎత్తిజన్ సాచి నజనుక తయెదె.

యేసు అమ్చి రిసా ఎత్తిక వెల్లో పూజరి జా అన్సె

14 జలె, యేసు దేముడుచొ సొంత పుత్తుని జా తా, పరలోకుమత తడిక తడి దేముడు అబ్బినతెయ్ పెన గెచ్చ తా, అమ్చి రిసాచొ వెల్లో 'ఎత్తిక వెల్లో పూజరి జా అన్సెచి రిసా, జోచి రిసా అమ్ ఒప్పునతిన డిట్టుమ్ పొననుమ్.

15 కిచ్చొక మెలె, అమ్చొ ఎత్తిక వెల్లో పూజరి జతో జో యేసు అమ్చి నెక్తి నెంజలిని నేన్లొసా అమ్చి నెక్తి నెంజలినిచి ఉప్పిరచి కన్యాయమ్ నేన్లొసా నెంజె, గని అమ్చ బాదల్ ఎత్తి జొయ్య కి సేడ, అమ్చి రితి పరిచ్చ జా అన్సె. గని జో పాపుమ్ నే కెర్తె జిన అన్సె.

16 జలె, కామ్క జెతికయ్ సమయమ్క జోచి తోడు తతి రితి జో అమ్క కన్యాయమ్ దెకితి వరుమ్ అమ్ నజనుక, జోచి దయ్ అమ్ చజనుక మెన, దయ్రిమ్ తెన్ జోచి దయ్ దెతి సిజానుమ్క పాసి జెమ్.

5

1 మాన్సుల్ తెంతో దేముడు నిసాన ఎత్తి, ఎత్తిక వెల్లో పూజరిచి కామ్ కిచ్చొ మెలె, 'మాన్సులచి పాపుమ్ గెన్సు' మెనయ్ దేముడుచి మొక్క జేవ్ మాన్సులచి నావ్ తెన్ బలివొ దెంక అన్సె.

2 జో పూజరి కి మాములుమ్ మాన్సు జా సొంత సెక్తి నెంజలోసాచి రిసా నేన్లొన చి తప్పు జలనక మెత్తన దెకెదె.

3 జోవయించి సొంత సెక్తి నెంజలినిచి రిసా, ఎక్కి అన్సె మాన్సులచి పాపలచి రిసా నాయ్, గని సొంత పాపలచి రిసా కి జో బలివొ దెంక అన్సె.

4 అన్సె, ఎత్తిక వెల్లో పూజరి ఎక్కిలో జతిని జో మాన్సుచి సొంత ఇస్టుమ్క జర్గు జతిన్ నెంజె. 'అవ్ పూజరి' మెన జో మాన్సు సొంత ఇస్టుమ్క టీవ్క నాయ్. దేముడు సొంత నిసాన జో ఎత్తిక వెల్లో పూజరి జంక జోక అదికారుమ్ తయెదె. దేముడు టీవడ్డెకయ్, యూదులచొ పూర్ణుమ్చొ తొలితోచొ ఎత్తిక వెల్లో పూజరి జలొ అహారోనుక కీసి దేముడు బుకార్ల గే, దస్సి, జో దేముడు సొంత జో మాన్సుక బుకారుక.

* 4:12 4:12 డీనయలిన 1:16. † 4:14 4:14 మాములుమ్ ఈంజయ్ లోకుమచి దేముడుచి గుడితె జర్గు జతిని ఉచర్తె, యూదులక ఎక్కిలోయ్ యెరూసలేమ్చి జోయించి ఎక్కి దేముడుచి గుడితె తెడిక తెడిచి గడితె గెచ్చ అర్చితుమ్ దెంక జయెదె. వెర్నొక్ ఎక్కి సుట్టు జా గడిక అడ్డు కెర్తె తెరక జీన ఒత్త పెన జా కామ్ కెరెదె. జొయ్య మాన్సుక 'ఎత్తిక వెల్లో పూజరి' మెనల. ఎత్రియల్ 9:1-7 దెక. ఈంజయ్ లోకుమచి దేముడుచి గుడితె జర్గు జతిని, జలె, యేసు పరలోకుమతె జర్గు కెర్తెనక టాలి జతయ్. * 5:5 5:5 క్రిస్తనలు 2:7. † 5:6 5:6 క్రిస్తనలు 110:4, చి ఎత్రియల్ 7:7 దెక. ‡ 5:6 5:6 జో మెల్కినెదెక్ రాశో కి పూజరి కి జా తొలి. అదికారుమ్ 14:18. జో యెరూసలేమ్చి చిలువ కెర్తె తిలొ, ఒగ్గర్ పూర్ణుమ్ పాది, యూదుల ఒత్త నే బన జతె అగ్గె. క్రిస్తు ఈంజ లోకుమతె బుల్లి తిలి పాది, యూదులచి దేముడుచి గుడి యెరూసలేమ్తె తిలి. 7:1-3 కి దెక.

5 దస్సి కి క్రిస్తు ఎత్తిక వెల్లో పూజరి జతిని సొంత ఇస్టుమ్క గపురుమ్ కెరన్లినె నెంజె, గని జోచి రిసా:

* "తుయ్ అంచొ సొంత పుత్తు, అజి తుక పాయ్ అన్సె"

మెన నంగిలో దేముడు సొంత జోక నిసాన అదికారుమ్ దిలన్.

6 దేముడు అన్సెకతె నంగ రెగ్గయలె రితి;

† "మెల్కినెదెక్ కీసా పూజరి తిలొ" గే,

తుయ్ దసా పూజరి జా కెయ్కతె తెయ్కతె జా తా కామ్ కెర్తె" మెన జోచి రిసా రెగ్గ అన్సె.

7 యేసు మాన్సు జా జెర్లయ్ జా ఈంజ లోకుమతె బుల్లి తిలి పాది, జలె, గట్టిజ కేకుల్ గల ఏడ ఏడ, జోక మొర్ను తెంతో పిట్టవుక సెక్తి తిలొ దేముడుక ప్రార్థనల్ కెర్తె తిలన్, చి దేముడు అబ్బినక జో బిలొసాచి రిసా, జో దేముడు అబ్బినె జోచి అన్సె నూన్తె తిలన్.

8 జలె, జోచొ పుత్తుని జలెకి, దేముడుచి కోడు పూర్తి నిదానుమ్ కెర్తె కీసి తయెదె గే, కిచ్చొ సైముల్ దుకుమ్ నొప్పుల్ జంక జయెదె గే, జొయ్య దస్సి పూర్తి ఒర్పువ జా అజ్జయ్ జలొ, చి జో జేవ్ బాదల్ ఒర్పువ జలిన తెన్ జో దేముడు అబ్బినచి కోడు పూర్తి కెర్తెచి రుజ్జు అయలె.

9 అన్సె, జేవ్ బాదల్ నేడ ఒర్పువ జలినతె జోచి సెక్తి జోచి సత్తిమ్ పూర్తి రుజ్జు జతికయ్, పరలోకుమతె బెద కెయ్కతె తెయ్కతె తతి రచ్చన జోచి కోడు నూన కెర్తె ఎత్తి మాన్సుకయ్ జొయ్య దొర్పు కెర్తెన్.

10 కీసి మెలె, 'మెల్కినెదెక్చొ రితో జో జంక' మెన దేముడు జోక 'ఎత్తిక వెల్లో పూజరి' మెనయ్ నావ్ తిలి.

అత్తుక నే వడ్డెతె నేన్లొ బాలబోదల్ రిత తా

11 ఈంజ ఎత్తిచి రిసా అమ్ ఒగ్గర్ సంగుక జతి, గని తుమ్చ కంగ్గల్ బొయ్క జలె రిత జలి రిసా జా అర్దుమ్ సంగుక అల్లరి జతనుమ్.

12 కిచ్చొక మెలె, తుమ్ ఎదిలి ఎదె అన్సె మాన్సుల్క సెక్తడన జంక జతి, గని దేముడుచి కోడుతె ముక్కిమ్ తిలిసి ఎత్తి మొదల్ తెంతో తుమ్క సెక్డుక అవ్సురుమ్ జలి. తుమ్క అప్పెక కి దూదు అవ్సురుమ్, మాములుమ్ అన్నిమ్ కతి రితి తుమ్ వడ్డుక నేతయ్.

13 కో రితి దూదుక జతయ్ గే, బాలబోదల్ రిత తా, సత్తిమ్చి రిసాచి బోదన అర్దుమ్ కెరయ్క నెత్తె, సత్తిమ్ ఇండితినచి రిసాచి బోదన నెరెర్పువ కెరయ్క నెత్తె.

14 గని మాములుమ్ సెక్తిచి అన్నిమ్ కక్క, కవడుక జయెదె మెలె, కిచ్చొ కిచ్చొక 'గర్బ' గే 'చెంగిల్చి' గే నిసితి రితి అలవాల్ కెరన సత్తిమ్ ఇండితి వాల్ సెక్ కెర అగ్గె ఇండితనకయ్.

6

ప్రబుక నంప కెర వడ్డె అన్సె ముల్లినచి రిసా

1 జాకయ్, క్రిస్తుచి రిసా మొదల్క ఇదిలిదిల్ సెకితినతె నే టీవు తతె, అత్తుతె వడ్డుమ్. ఎక్కి మొదల్ తెంతో చి ఇదిలి

నముకుమితే తంక నాయ్. కీసచతె మెలె, కామ్క నెంజిత కమొక దుకుమ జా ముల దేముడుక నంపజంక దెర్రిసి,

2 నుద్ది కెరంతి *దొవనతినచి రిసాచి బోదన, బోడిలె చడితినచి రిసాచి బోదన, మొర్లన అన్నె జీవ జంక తిలినచి రిసాచి బోదన, ఆకర దీసిక చి వెల్లి పరిచ్చ చి జేవచ తీర్పులచి రిసాచి బోదన.

3 ఇసి దనచ ఎత్తి కి మొదోలె, చి ప్రబు నెలవ్ దిలె, ఎక్కి దనచక ఉచరుక ముల దా, అత్తుతె వడ్డుమదె.

4 కిచ్చొక మెలె, కేన్ జవున్ మాన్సు తొలితో నంపజా ప్రబుచి ఉజడితె జా, పరలోకుమచి రచ్చన వరుమ్ చక దెక, దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తుతె వాట దొర్పు జలి,

5 దేముడుచి కోడుచి రుసి చక తా, జెతికయ్ ఉగుమచి నెక్తి చక తిలె, పట్టో జేవ్ పొరపాల్ జా క్రిస్తుక ములిలె, జోవయించి పాపుమచి రిసా జేవ్ దుకుమ్ జతి రితి జేవ్క చెంగిల్ వాల్తె అన్నె కడ అనుక నెంజె. కో నెత్తిర్రి.

6 కిచ్చొక మెలె, జేవ్ జోక ములిలిన జేవ్ సొంత, దేముడుచి పుత్తుక అన్నె సిలువతె గల మార్ది రితి జతయ్, చి అన్నె మాన్సుల జోక నిస్కారుమ్ కెర జొక్కర్లి రితి జోచి నావ్ కడ్లి రితి జతయ్.

7 కీసి మెలె, జేవ్తె ఒగ్గర నుట్టు పెట్టి పాని కేన్ బుయి పీయ తా, జా బుయ్యె పంట్లో పికడ్డనక చెంగిల్ కామ్క జెతికయ్ పంట్లో దిలె, దేముడు తెంతో జేవ్చి వాటచి వరుమ్ జా బుయి నజినతయ్.

8 గని, జా బుయి రితయ్ కంట రూకుల్ గట్ట దిలె, కామ్క నెంజిలిన్, చి జొక సాపెనల్ దెంక జయెదె. ఆకరక జేవ్క డయ్ గెలుకయ్ తయెదె.

దయిరిమ్ కొడో నంగిలిసి

9 అమ్ ఇసి జాగర్ల నంగిల్ కి, తుమ్చి రిసా, బాపుడ్లు, కిచ్చొ ఉచర్లనుమ్ మెలె, ఈంజ రచ్చనతె బెదితె అన్నె చెంగిలి పరల్ తుమ్క దొర్పు జవున్ మెన అమ్క దయిరిమ్.

10 కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి రిసాచి తుమ్చి కామ్, అగ్గె కి అన్నె కి జోచయ్ జల మాన్సుల్క తుమ్ తోడు కెర, జోచి ఉప్పిర్చి తుమ్చి ప్రేమ దెకయ్లిన జో పచ్చె నాయ్ మెన, దన్నె పొరపాల్ తీర్పుచో నెంజె మెన, అమ్క దయిరిమ్.

11 తుమ్చి రిసా అన్నె కిచ్చొ అన జా అన్నుమ్ మెలె 'జర్గు జయెదె' మెన తుమ్ నంపజలిన్ పూర్తి నెరవెర్చువ జతి రితి తుమ్ ఎక్కి నిదానుమ్ ఎక్కి అన తంక.

12 తుమ్ దన్నె నిదానుమ్ తా గెలె, బద్దుకుమ్ నే జతె, దేముడు ప్రమానుమ్ నంగిలిన్చి వాట జోవయించి నముకుమచి జోవయించి నిదానుమ్చి రిసా కలుగు జత అన్నె మాన్సులచి రితి తుమ్ ఇండితె, జయ్యి అమ్చి అన.

అబ్రాహామ్ నంపజా నిదానుమ్ తతికయ్ జయిమ్ జలిన్

13 అబ్రాహామ్ పూర్పుమచొక దేముడు ప్రమానుమ్ నంగిలి పొది, జో దేముడు సొంతచి కంట కెయ్ కో వెల్లో తతి నాయ్ చి రిసా, అన్నె వెల్లో నుదొచి నావ్ దెర ఒట్టు గలుక అవ్కానుమ్ నాయ్ చి రిసా, జోచి సొంతయ్ నావ్ తెన్ ఒట్టు గలన,

14 కిచ్చొ ప్రమానుమ్ నంగిలన్ మెలె, †“తుక కచితుమ్ దీవెన దా జెయిమ్ కెర తుమ్చి నెకుమచి ఒగ్గరజన్ జతి రితి జర్గు కెరింద”

15 దన్నెకయ్, అబ్రాహామ్ నిదానుమ్ తా ఎత్తి ఒర్పువ జతికయ్, జా ప్రమానుమ్ తిలిన జోక దొర్పు జలి.

16 మాన్సుల్, జోవయించి కంట కేన్ జవున్ వెల్లో నుదొచి నావ్ దెర ఒట్టు గల్లతి, చి జోవయించ తగుల్ ఎత్తితె ఒట్టు గలిలె, 'నిజామ్' మెంతతి.

17 దన్నె జో నంగిలి ప్రమానుమ్చె వాట నజినతనక జోచి కోడు పిట్ట నాయ్ మెన, జోచి ప్రమానుమ్చి నత్తిమచి రుజ్జు దెకపుక మెన, జో ప్రమానుమ్ కెర్నిక 'నిజామ్ జర్గు జయెదె' మెలి గుర్తుక దేముడు ఒట్టు గలన్లన్.

18 దన్నె, దొన్నె నే పిట్ట కమచి రిసా, మెలె ప్రమానుమ్చి రిసా కి జో ఒట్టు గలన్లన్చి రిసా కి, జో దేముడు అబద్దుమ్ జంక నెత్తిచి రిసా, అమ్ పరలోకుమితె పాచెతి వరుమ్చి ప్రమానుమ్చి ఉప్పిర్చి దయిరిమ్, అమ్ డిట్టుమ్ దెరన్తి రితి, అమ్ జోచి రచ్చనతె నిగ అయిలన దయిరిమ్ తంక జయెదె.

19 కేన్ జవున్ దొన్నె, జలి, వేరతె నే గెతి రితి లంగరు కీసి జొక డిట్టుమ్ బీదడెదె గే, దన్నె, పరలోకుమితె జో అమ్క పాచెత్తి వరుమ్చి ఈంజ అమ్చి దయిరిమ్ అమ్చి అత్తుక అమ్క డిట్టుమ్ బీదడయ్. అమ్క జో దిలి ఈంజ వరుమ్, జలి, అమ్క అడ్డు తిలి తెర ఒత్తల్తో అమ్ జీన తెడిక తెడిచి గదితె వెసితి రితి, పరలోకుమితెయ్ పాచడ జీనయ్తయ్.

20 ఒత్త జా †తెర ఒత్తల్తో మెలి కోడు యేసు అమ్చి నావ్ తెన్, అమ్క రచ్చన దొర్పు కెర్లి రిసాయి పుర్తితో నిగ గెచ్చ పాచ అన్నె గెద, చి రాసో జలో మెల్లిసెదెకచో రితె ఎత్తిక వెల్లో పూజి జో జా, కెయ్క తెయ్క అమ్క దేముడు అబ్బొన్చి మొత్తు తోడు తయెదె.

7

మెల్లిసెదెక కెయ్క తెయ్క పూజిరి

1 ఈంజో మెల్లిసెదెక, జలి, ఒగ్గర పూర్పుమ్ పొది సాలేమక రాసో జలోసా, ఎత్తిచి ఉప్పిరి వెల్లో జలో దేముడుచి సేవ కెర్తొ పూజిరి జలోసా, జలి. రాసల్క జీన మార్గన్ తెంతో *అబ్రాహామ్ పూర్పుమ్చో బుల జెతె తిలి పొది, జో మెల్లిసెదెక జోవయంక దన్నుల్ జా జోక చెంగిల్ వరుమ్ దిలన్.

2 వరుమ్ దెతికయ్, జో మెల్లిసెదెక మరియాద కెర్లి రితి అబ్రాహామ్ జోక కలుగు జలిన్ ఎత్తితె దెన్ను వాటల్క ఏక్ వాట దిలన్. జో మెల్లిసెదెక, జలి, ముక్కిమ్క జోచి నావ్చి అర్దుమ్ తిలి రితి †పున్నిమ్క రాసో జలోసా, పట్టో సాలేమ్ పట్టుమ్క కి జో రాసో. †సాలేమ్క జో రాసో జయెదె మెలె, సొంతక సొంతుమ్క జో రాసో జయెదె.

3 జోవయంక కేన్ అబ్బొన్ అయ్యెన్ పాయితి నాయ్, జో కేన్ నెకుమచో నెంజె, చి జోచి జీవితమ్క 'మొదోలె జలి' జవున్ 'కేడ గెలి' జవున్ మెనక నెంజె. దనచ జోక నాయ్, చి

* 6:2 6:2 నెంజెలి 'బాప్తునుమ్ నజినతినచి రిసాచి...' † 6:14 6:14 అదికాండుమ్ 22:17. ‡ 6:20 6:20 యూదులచి దేముడుచి గుడితె తెడిక తెడిచి గదితె ఎక్కి ఎత్తిక వెల్లో పూజిరి గని అన్నె లోయ నే గెతి రితి తెర ఒత్తు తయెదె. పరలోకుమితె ఎత్తిక వెల్లో పూజిరి, జలి, యేసుయ్. జొయ్యి ఒత్త ఒత్తు తిలినక జీన అన్నె, చి జోవయంక నంపజలనకయ్ కి జీనయ్తయ్. యేసు మొర్లిన్ తెన్నె యెదానలెమ్చె యూదులచి దేముడుచి గుడితె తెర ఉప్పిర్ తెంతో వెల్లో ఎద పూర్తి చిరి జా గుడల్ జలి. దన్నె జర్గు జలిన్ టాలి జా అమ్క కిచ్చొ రుజ్జు దెకయ్తయ్ మెలె, జో మొర్లిన్ తెన్నె అమ్క చి ఎత్తి అదికాండుమ్ తిలె దేముడుక అడ్డు తిలి పాపుమ్ గెచ్చయెలిన్. మత్తయ్ 27:51, మార్కు 15:38, లూకా 23:45, ఎప్రియల్ 9:1-3, 10:19-20. * 7:1 7:1 అదికాండుమ్ 14:17-20. † 7:2 7:2 జోవయించి నావ్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, 'పున్నిమ్ అంబో రాసో'. ‡ 7:2 7:2 'సాలేమ్' మెలి నావ్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, 'సొంతుమ్' 'సాలేమ్'.

దేముడుచే పుత్రున్ రితో జా, కెయక తెయక జోచో పూజరి జా తత్తయ్.

4 జో మెల్సినెదక్ కెడ్డో వెల్లో సుదో జయెద గే, అప్పె అవ్ రెగిడ్డ కొడతె తుమ్ అర్దుమ్ కెరన్. అమ్చో పూర్ముచో జలో అబ్రాహామ్ కి జోక కలుగు జలిసి ఎత్తితె దెన్ను వాటల్త ఏక్ వాట దా గెల్న్. జో దన్నె కెర్లన్ తెన్ మెల్సినెదక్ 'ఒగ్గర్ వెల్లో' మెన్ ముక్కిమ్చో అమ్చో పూర్ముచో అబ్రాహామ్ ఒప్పున్లన్ మెన్ రుజ్జా జతయ్.

5 అహారోసుచి తెడి పైజల్ ఎత్తిక కిలేవీ పూర్ముచోచి తెగవ మున్నుబోదల్ పూజర్లు జా, దేముడుచి కొడతె రెగిడ్డి రితి, పైజల్ ఎత్తిక కలుగు జలిసిచి దెన్ను వాటల్త ఏక్ వాట నజనుక దేముడుచి అగ్గు జా అన్నె. కత్తెయ్ జేవ్ నంగుక మెలె, జోచ బాపుడ్లు జల అబ్రాహామ్చి నెకుమ్చ అన్నె తెగల్తతె; జేవ్ కి అబ్రాహామ్చి నెకుమ్చ బలెకి.

6 పడ్డో, కేన్ నెకుమ్ నెంజిలో ఈంజో మాన్సు జలో మెల్సినెదక్, మాత్రమ్, అబ్రాహామ్చి అత్తి దెన్ను వాటల్త ఏక్ వాట నజన్లో. పడ్డో, దేముడు ప్రమాన్ల దిలో జో అబ్రాహామ్క మెల్సినెదకు చెంగిల్ వరుమ్ దిలన్.

7 దాకు సుదోక వెల్లో సుదో దివెన కెరెద మెన్ ఎత్తిజన్ జాన్ వేర నంగితి నాయ్.

8 పడ్డో, ఈంజ లోకుమ్తె దెన్ను వాటల్త ఏక్ వాట నజీన్తన్ మొర్తయ్ మాన్సుల్ జవుల, గని వరలోకుమ్తె నజన్తోసా, జలె, జోవయింక 'జెవిన్ అన్నె' మెన్ దేముడుచి కొడతె పూర్తి రుజ్జా జా అన్నె.

9 పడ్డో అన్నె కిచ్చో మెనుక జయెద మెలె, దెన్ను వాటల్త ఏక్ వాట నజీతె తిలో లేవీ పూర్ముచో, జోచి నెకుమ్తె జెర్రిల పడ్డోచ పూజర్లు తెన్ సొంత అబ్రాహామ్చి అత్తి మెల్సినెదక్ దెతి వాట దిలన్, దెతతి, మెనుక జయెదె.

10 కిన్ మెలె, అబ్రాహామ్ తెన్ మెల్సినెదక్ దెన్నుల్ జలి పొది, జో *లేవీ తెదోడి కి అబ్రాహామ్చి పెట్టి తిలన్ మెనుక జయెదె. అబ్రాహామ్చి నెకుమ్తె పడ్డో జెర్రిలన్.

మెల్సినెదక్ జలో రితో క్రిస్తా పూజరి

11 పడ్డో, 'లేవీచి తెగతె జెర్రిలన్ పూజర్లు జేవ్ కెర్తె కముతె మాన్సుల్చి పాపుమ్ జా వాట్ గేచి ది పున్నుమి పూర్తి జా అన్నె' మెనుక జతి జలె; జయ్య ప్రమాన్ముచి తెడి పైజల్త అగ్గుల్ దొర్లు జలి, గెద; జలె, ఒత్తి సుద్ది జతిన్ పూర్తి జతిన్ దొర్లు జతి జలె, అహారోసుచి రితి, మెలె, లేవీయల్చి రితి ముల, 'మెల్సినెదక్చో రితో పూజరి జంక' మెన్ కిచ్చోక యేసుక దేముడు టీవో కెలాన్?

12 వేర రగుమ్ పూజరి జతి రితి మార్పుప కెర్తె, వేర రగుమ్ అగ్గుల్ కి మార్పుప జతయ్.

13 ఈంజేవ్ కొడ్డో కచి రిసా గే, జో అగ్గెచ పూజర్లు జెర్రిలి తెగవో నెంజె. ఇన్నెచి తెగతెచ కోయి అగ్గె పూజర్లు జతి నాయ్.

14 మెలె, లేవీచి తెగతె నాయ్, గని యాదాచి తెగతెయి అమ్చో యేసుప్రబు జెర్రిలన్ మెన్ ఎత్తిజన్ జాన్లె, చి ఈంజ తెగచి రిసా పూజర్లు జతి కేన్ కోడు కి అమ్క అగ్గుల్ దిలో మోసి పూర్ముచో నంగె నాయ్.

§ 7:5 7:5 నిర్ణయము 32:25-29, 38:21.

* 7:10 7:10 లేవీచి నెకుమ్తె పూజర్లు పడ్డో జెర్రిల. జయ్య నెకుమ్తె జెర్రిల. † 7:17 7:17 క్రిస్తానలు

110:4 చి ఎత్తియూల్ 5:6 దెక్. ‡ 7:19 7:19 లేవీయూల్ 3:20-22, 8:3-4.

§ 7:21 7:21 క్రిస్తానలు 110:4.

* 7:23 7:23 ఎత్తి దడి మొత్తమ్

విస్కెడ్ చెత్తరజన్ మామలమ్ పూజర్లు తవుల, పడ్డో ఎత్తిక వెల్లో పూజరి కి తయెదె.

15 అగ్గెచి ప్రమాన్ముచి, అప్పెచి ప్రమాన్ముచి తెడ కిన్ అన్నె సాన్సుమ్ డ్రిన్యమ్ మెలె, మెల్సినెదక్చో రితోచో ఈంజో అన్నెల్లో పూజరి అయెలినె తెన్నె డ్రిన్యమ్.

16 మెలె, ఈంజో పూజరి జలిసి కిన్చి మెలె, అగ్గుల్చి మొక్కి నాయమ్ తిలి రితి కేన్ జవున్ తెగతె జెర్రిలి రిసా ఎక్కిలో పూజరి జతిన్చి రితి నెంజె, గని కెయక తెయక నే మొర్తె చెంగిల్ తతి జెవిన్ జో యేసు తిలిన్చి సెక్కియ్ జో పూజరి జా అన్నె.

17 మెలె జోచి రిసా దేముడుచి కోడు సాచి నంగిలి రితి; † "మెల్సినెదక్ కిసా పూజరి జా తిలో గే, తుయి దసా పూజరి జా కెయక తెయక జా కామ్ కెర్తె" మెన్ రెగిడ్డిన్.

18 జలె, అగ్గెచ అగ్గుల్త దెకిలె, జేవ్చి సెక్కి నెంజిలిన్చి రిసా జా కామ్క నెంజిలి రిసా "జా పొన్" మెన్ దేముడు నంగితియ్.

19 ‡ కిచ్చోయ్ పూర్తి జతి రితి జా అగ్గు రితి కో జర్లుప కెర్తె నెతిర్తి. గని నోచి కోడు బారో జలి తెంతో, అన్నె వెల్లి వరుమ్చి రిసాచి దయిరిమ్ అమ్క దొర్లు జా అన్నె. మెలె, ఈంజ వరుమ్చి రిసా, ఈంజయ్ వరుమ్చి ఉప్పిరిచి దయిరిమ్చి రిసా, అమ్ దేముడుక పాన్ జా జెతనుమ్.

20 అన్నె, యేసు పూజరి జతి ఈంజ నోచి వరుమ్ ఒట్టు నెంజిలిన్ నెంజె. ఒట్టు తెన్ చి జతయ్, చి అన్నె విలువ అన్నె.

21 అగ్గెచి ప్రమాన్ముక పూజర్లు జలన్, జలె, ఒట్టు నెంతె పూజర్లు జల, గని ఈంజ నోచి వరుమ్ జలె, ఒట్టు గలిలిన్. కిచ్చో ఒట్టు గలిలిన్ మెలె,

§ "తుయి కెయక తెయక తతో పూజరి, మెన్ అవ్ దేముడు ఒట్టు గలన్ అన్నె, చి అంచి మెన్సు అవ్ మాన్సుప కెరన్ రిసా ఒట్టు గలన్ అన్నె.

22 దన్నె, అగ్గెచి ప్రమాన్ముమ్ కోడుచి కంట యేసు మదెన్ జతి ప్రమాన్ముమ్ కోడు కచితుమ్ జెయిమ్ జతిన్ మెన్యో ఈంజ కోడుతె రుజ్జా జతయ్.

23 అగ్గెచ పూజర్లు ఒగ్గరజన్ జల. కిచ్చోక మెలె, జేవ్ మొర్తనయ్ జవులచి రిసా కెయక తెయక పూజర్లు జా తంక నెతిర్తి. ఎక్కిలో మొర్తె, * అన్నెల్లో పూజరి జంక, మెలి రితి జతతి.

24 గని ఈంజో యేసు కెయక తెయక తా గెతోసా జా అన్నెచి రిసా ఈంజోయ్ పూజరి జలిన్ కెయక తెయక తా గెతిన్.

25 జాకయ్, ఇన్నెచి తెడి కో ఎద్దికి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక పాన్ మెలి రితి జెతతి గే, జేవ్ కెయక తెయక రచ్చనతెయ తతి రితి పూర్తి రచ్చన దెంక ఈంజోయ్ తెరె; దేముడుక చి అమ్క ఈంజోయ్ మదెన్ జా అమ్ నంపజల మాన్సుల్చి రిసా దేముడుచి మొక్కి టీవ్ ప్రార్థన్ల కెర్తతి రితి కెయక తెయక జెవిన్ అన్నె.

26 వరలోకుమ్చి సుద్ది తిలో కిచ్చో పాపపాట్ నెంజిలో, కిచ్చో గర్చి నెంజిలో, ఎడ్డరె పాపుమ్ నెంజిలో, అగానుమ్చి ఉప్పిరి వెగ వెల్లో పూజరి అమ్క దొర్లు జంక దొర్లు జలో.

27 జేవ్ అన్నె ఎత్తిక వెల్లెల పూజర్లుచి రితి జో రోజుక అర్చితల్ దెంక నాయ్. జెవ్వి పూజర్లు, జలె, తోలితో జోవయింప సొంత పాపల్చి రిసా, పడ్డో పైజల్చ పాపల్చి

రిసా, అర్చితల్ దెతతి. జో, జలె, పాపుమ్ నుదొ నెంజె, చి సొంతచి రిసా అర్చితుమ్ దెంక, నాయ్, చి ప్రెజలచి రిసా ఎక్కి సుట్టు జోచి సొంత జీవ్ దా, కెయ్త తేయ్త కామక్ జెతిన్ జలి అర్చితుమ్ జలన్.

²⁸ దస్సి, కిచ్చొ దెకితనుమ్ మెలె, సెక్తి నెంజెల మాన్సుల్ పూజర్లు జతిసి అగ్గుచి ప్రమానుమ్త తయదె, గని అగ్గుచి కంట పడ్డో అయెలి జో ఒట్టు గలన్ల కోడుకయ్ దేముడు కిచ్చొ సెలవ్ దిలో మెలె, పూర్తి జలో జోచొ పుత్తునకయ్ 'కెయ్త తేయ్త తతో పూజరి జపున్' మెనయ్ జో దేముడు జోక టీడడ అస్సె.

8

యేసు పరలోకుమ్తె అబ్బొన్చి ఉజెతో పక్క వెన అస్సె

¹ జలె, అమ్ నంగితిన్చి అర్థమ్ కిచ్చొ మెలె, దసా కెయ్త తేయ్త తతో పూజరి అమ్క అస్సె. జో పరలోకుమ్చొ వెల్లో రానో జలో దేముడు అబ్బొన్చి ఉజెతో పక్క వెన తా,

² మాన్సుచి అత్తి నాయ్ గని దేముడు ప్రబుచి అత్తి తెయార్ జలి పరలోకుమ్చి నిజమ్ జలి టంబుగుడితె, పరలోకుమ్చి ఒగ్గర్ సుద్దిచి, తెడిక తెడిచి గదితె, జోచి సేవ కెర్తయ్.

³ జలె, బలివో అర్చితల్ దెంక మెన ఎత్తి పూజరి నిసాన అస్సి. జాకయ్, ఈజో పూజరి కి కిచ్చొగె బలి దెంక జోచి అత్తి కిచ్చొ జకు తంక అస్సె.

⁴ జలె, బులోకుమ్చి అస్సె తత్తో జలె, ఈజో పూజరి జా తత్తో నాయ్. కిచ్చొక మెలె, అగ్గుల్ రితి తెన్ బలివో దెత పూజర్లు లేచిచి సెకుమచ అస్సి. ఈజో, మాత్తుమ్, జా సెకుమచొ నెంజె.

⁵ అమ్ యూదుల్చ కంజోయ్ లోకుమ్చ జేవ్ పూజర్లు, జలె, జోవయించి కామ్ కీసిచి మెలె, పరలోకుమ్చి దేముడుచి గుడితె జర్లు జతిన్క టాలి రితి నీడ రితి జా, ఒత్తచి టంబుగుడ్డ ఒత్తచి దేముడుచి గుడితె జర్లు జతిన్క ఇదిల్ అర్థమ్ జపున్ దెకయ్తయ్. కీసి మెలె, జా టంబుగుడ్డ పూర్ణమ్ మోసి బందపుక దేముడు సంగిలి పొది, జో దేముడు ప్రబు కిచ్చొ మెన జోక అడ్డ దిలన్ మెలె, *జా డొంగురతె తుక అవ్ దెకయ్లె రూపుమకయ్ ఎత్తి తెయార్ కెరుక దెకను. జయ్యి రూపుమచి బందపు" మెలన్.

నోచి ప్రమానుమ్చి రిసాచి కోడు

⁶ ఈజో యేసు అస్సె అన్నె ఒగ్గర్ ప్రమానల్క కి నిసాన జా, అన్నె ఒగ్గర్ అగ్గుల్క నడిమిచొ జా తంక మెన, అన్నె ఎత్తిక వెల్లో కామ్ కెర్తసా జలో. కిచ్చొక మెలె, అన్నె ఈంజ చెంగిల్ ప్రమానల్ జర్లు జతిసి.

⁷ తొలితొ చి ప్రమానుమ్ కిచ్చొ పిట్టిన్ నెంజెలిసి జతి, జలె, అన్నెక్ ప్రమానుమ్ దొర్లు జతి నాయ్.

⁸ జా ప్రమానుమ్ దొర్లు జలనక 'జా ప్రమానుమ్తె పిట్ట, పిట్టవన్' మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు ఒప్పనితీసి కిచ్చొ కోడుతె రుజ్జు జతయ్ మెలె,

† "ఇస్రాయేలుచి గేరచక చి కియూదాచి గేరచక అవ్

నోచి ప్రమానుమ్ దెత దీనల్ జెవుల"

మెన ప్రబు సంగితయ్.

* 8:5 8:5 నిర్ణమకాడుమ్ 25:40. † 8:8 8:8 యిర్మయా 31:31-32.

⁹ "జా నోచి ప్రమానుమ్, జలె, జోవయించ పూర్ణల్క అవ్ దిలి ప్రమానుమ్చి రితిచి నెంజె. జోవయించి అత్తు దెర జోవయించ వగుప్పు దేసిమ్ తెంతో

విడ్డల్ కెర

కడ దెర నిలి దీసి జా ప్రమానుమ్ దిలయ్. గని, అంచి జా ప్రమానుమ్క సత్తిమ్ కెర్తి నాయ్, సత్తిమ్ ఇండితి నాయ్ చి రిసా అవ్ వసుల జోవయించ ములిల్ రితి జా దెకి నాయ్, మెన ప్రబు సంగితయ్." మెన జో దేముడు రెగ్గయ్లె కోడు అస్సె. గని ఒత్త తెంతో కిచ్చొ దయిరిమ్ దెతి కోడు సంగితయ్ మెలె, *

¹⁰ "గని, అమ్చ ఇస్రాయేలుల్ మెలి గేరచక పడ్డవ దీనల్క నోచి ప్రమానుమ్ దెయిందె మెన ప్రబు కిచ్చొ సంగితయ్ మెలె, జోవయించ అత్తల్తె అంచ అగ్గుల్ అవ్ తియదె, జోవయించి పెట్టె అంచ అగ్గుల్ రెగిడిందె, చి అవ్ జోవయించొ దేముడు జయిందె, చి జేవ్ అంచయ్ ప్రెజల్ జా తవుల.

¹¹ అస్సె, జేవ్ దీనల్క జేవ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో బుద్ది సెకడుక తయె నాయ్.

జోవయించ బాపుడ్చివోక ప్రబు తెన్ తుమ్ బెద, మెన ఎత్తి మాన్సు సెకడుక తయె నాయ్.

కిచ్చొక మెలె,

జేవ్ దీనల్క జేవ్ బాల వెల్లో కి ఎత్తిజన్ అంక జానుల.

¹² కిచ్చొక మెలె,

జోవయించ పావల్ అవ్ చెమిచుప కెరిందె,

జోవయించ తప్పుల్ అవ్ పచ్చ గెలిందె"

మెన దేముడు ప్రబు సంగితయ్.

¹³ దస్సి నోచి ప్రమానుమ్చి రిసా సంగ, అగ్గెచిక 'కామక్ నెంజె' మెన ఒప్పన్తయ్. అస్సె, కామక్ నెంజెలి రితి జతిసి పొర్లి జా పూర్తి కేడమ్ గెచ్చెదె.

9

దేముడుచి గుడితె కిచ్చొ కిచ్చొ తిలిసి

¹ జలె, అగ్గెచి ప్రమానుమ్తె కీసి బక్తి కెరుక గే అగ్గుల్ తిలి, చి ఈంజ లోకుమ్చి రగ్గుమ్చి ప్రబుక బక్తి కెర్తి టాన్ తిలి.

² మెలె, టంబుగుడ్డ తెయార్ కెర్ల, చి యూదుల్చ ప్రెజల్ ఎత్తిజన్ వెసితి పుర్తితొచి టంబుగుడ్డ గదితె దీవుకంబుమ్చి పొడియె బలి దెతి బల్ల తిల. జా గదిక దేముడుక సుద్ది తతి టాన్ మెనుల.

³ పడ్డో, జా వెల్లి గదిచి గుమ్ముమె తెర బడొవ తిల, అన్నె తెడిక, జా గది జేన్, అన్నె టంబుగుడ్డ గది తిలి. జాక 'దేముడుక ఒగ్గర్ సుద్ది తతి టాన్' మెనుల. జాక అన్నెక తెర గూడు తిలి.

⁴ జా తెడిక తెడిచి గదితె దూపుమ్ డయితి బజర్చి పిటుమ్ తిలి, చి దేముడుచి తెదొడిచి ప్రమానుమ్క గుర్లు జతి పెట్టె తిలి. జా పెట్టెతె ఎత్తి పక్కలె ఉప్పిరి బజార్ పుజడ తిల. జా పెట్టెచి తెడి *మన్నా మెన పరలోకుమ్ తెంతో దేముడు పూర్ణమ్ నుచ తిలి అన్నెమ్ ఇదిల్ దెర్లి బజర్చి మర్తముంత తిలి. పడ్డో అన్నె అగ్గె వగుప్పు దేసిమ్ జేవ్ అమ్చ యూదుల్

* 8:5 8:5 నిర్ణమకాడుమ్ 25:40. † 8:8 8:8 యూదుల్క 'ఇస్రాయేలుచి గేరచ' మెనుల కి. ‡ 8:8 8:8

'యూదా' మెలె, ఇస్రాయేల్ మెలె యాకోబుచొ పుత్తున్ జలో యూదా.

* 8:9 8:9 యిర్మయా 31:33-34.

* 9:4 9:4 నిర్ణమకాడుమ్ 16:1-35.

† 9:4

9:4 నిర్ణమకాడుమ్ 7:8-13. ‡ 9:4 9:4 నిర్ణమకాడుమ్ 32:15-16.

తిలి పొది గజ్జల్ జా తిలి అహరోనుది † టెక్స్ డండో, వడ్డో జా పొర్ని ప్రమానుమద ఆగ్నల్ రెగిడ్ † పత్తల్ తిల.

5 జా పెట్టెచి ఉప్పిరి, మెలె, దేముడు పావల్ చెమియంచ కెర్ల గుర్తుచి జా పెట్టెచి ఉప్పిరి దొన్ని బజర్చద దూతల్చ బొమ్మల్ టీచ, జా పెట్టెక దెకిల్ రితి వంపా జా తిల. ఈంజ ఎత్తిచి రిసా అన్నె ఒగ్గర్ సంగుక నెత్తుమ్.

6 జా ఎత్తి తెయార్ జలి తెంతో, జా టంబుగుడ్డచి పుర్రెతోచి గదిత పూజర్లు గెచ్చుక జెంక జెత తా జోవయించి సేవచ నితికము కెర్ల తత్తతి.

7 గని తెడిక తెడిచి గదిత ఎక్కి, ఎత్తిక వెళ్లో పూజరి, వెర్నెక్ ఎక్కి సుట్టు గెతయ్. గెల, లోయ నెంజెత బెరుక నాయ్. నే జానీతి రితి కెర్ల జోవ పావల్చి రిసాచి, ప్రజల్చ పావల్చి రిసా బలి దెతి లోయ: తెన్ బెరుక అన్నె.

8 ఈంజ టాలి దెకవ దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్త కిచ్చి అర్దుమ్ దెకయ్తయ్ మెలె, జా పుర్రెతోచి గదిచి తెడిచి తెర అడ్డు టీచెతి ఎదిలి సేంపు, దేముడుక ఒగ్గర్ సుద్ది తిలి తెడిక తెడిచి గదిత పెనుక మాన్యుల్క వాటు నాయ్.

9 జా పుర్రెతోచి గదిత ఒడోయ్ జలి జేవేచి జా తెర కిచ్చిచి రిసా టాలి జయదె మెలె, ఈంజయి ఉగుమ్కయ్ టాలి జతయ్. దేముడుక ఈంజ ఉగుమ్తె కీ నంపజా గెచ్చుల గే, ఉగుమ్ కేడ్ల జోతె గెచ్చుక అడ్డు తయె నాయ్. జా రితితె, జలి, బక్తి కెర్తొసాచి అత్తక సుద్ది కెరుక నెత్తెర బలివో అర్చితల్ దెతతి.

10 దనచ రితి అన్నిమ్, పిత్రిసి, ఆగ్ దొవన్ పిత్రిసి, ఎక్కి ఆగ్కయ్ కామక జెత ఆగ్గల్ జతతి. నొవి ఆగ్గల్, నొవి వరుమ్ జర్లు నే జెతె అగ్గ రకితె తిలిసి, జా.

క్రీస్తు పూజరి జా అర్చితుమ్ జలిసి

11 గని చెంగిల్ ప్రమానుమ్ అయిల్నిక క్రీస్తు ఎత్తిక వెళ్లో పూజరి జా అయిల్ని తెన్, మాన్యు తెయార్ నే కెర్లి, ఈంజయి రగుమ్ జెర్లున్ నే జలి, అన్నె వెల్లి అన్నె పూర్తి జలి రగుమ్చి టంబుగుడ్డతె, మెలె పరలోకుమతె దేముడు అబ్బొన్ తిలిన్ తెయె పెన,

12 దేముడుక ఒగ్గర్ సుద్ది తతి టాన్ తెకయెక తెయెక కామక జెతికయ్, ఎక్కి సుట్టుయి యేసు పెనిలన్. పెన, గొర్రెల్చి, వసాని పిల్లల్చి లోయ నాయ్, గని జోచి సొంత లోయి దా కెర, అమ్ అన్నె కెయెక విడ్డల్ నే జతి రితి అమ్క అన్నె నెతోవన్ అమ్క జత బెదయెలన్.

13 మెలె, గార్ జల మాన్యుల్చి ఉప్పిరి గొర్రెల్చి జెవున్, వసాని పిల్లల్చి జెవున్ లోయి చించితిసి, నెంజెలి వసాని పిల్లక డయిల్చిచి సార్ చించితిసి, ఎక్కి జోవయించి ఆగుచి కీడు గెచ్చయెతి రితి జతయ్.

14 గని అమ్చి పాపుమ్ గెచ్చయెతి అర్చితుమ్ జంక మెనయ్ క్రీస్తు జోచి పరలోకుమచి తా: గెతి అత్తున్ క్విక జోచి జీవ దా మొర్తన్. జా అగ్గెచి ప్రమానుమ్చ ఆర్చితుమలు మాన్యుచి ఆగుక సుద్ది కెర్తయ్ జలి, జోవయించి అత్తక యేసు దిలి సొంత లోయ అన్నె కెర్తొ కామ్ కెరెదె! జాకయ్, జీవ తిలో జీవ దెతి దేముడుచి సేవ అమ్ కెర్లి రితి, కామ్క నెంజెలి మొర్లి రిత అమ్చ కము జో పుంచ గెల కెర, అమ్ లాజ్ జంక నెంజెలి రితి, అమ్చి అత్త జో సుద్ది కెరెదె,

15 దస్సి, ఈంజ నొవి ప్రమానుమ్క ఈంజయి దేముడు అబ్బొన్క చి అమ్క మదెనె జతొసా జా అన్నె. దస్సి, ఈంజో మొర దొర్లు జలి అర్చితుమ్ జలిన్ తెన్ అగ్గెచి ప్రమానుమ్చ కొడో అమ్ పిట్టవన్ పాపుమ్ జలిన్చి సిచ్చ తెంతో అమ్క

విడ్డల్ కెర నెతోవ గెల అన్నె. కిచ్చొక ఇసి జర్లు కెర అన్నె మెలె, కక్క జో బుకారా తయెదె గే, ప్రమానుమ్ జలి కెయెక తెయెక చెంగిల్ తతి వాల్ జోవయించ దొర్లు కెరుక మెనయ్.

16 అన్నె కిచ్చొ ఉచరుక జయదె మెలె, 'అవ్ మొర్లె అంచి అస్సి ఇసి దస్సి వంబ దెతు' మెన మాన్యు ఏక్ కాన్యు రెర్ల తిలె, జేవ్ వాటల్ వంబ దెంక జలి, తొలితో జో మాన్యు మొర్లిన్చి రిసా రుజ్జు జంక.

17 కిచ్చొక మెలె, మాన్యు మొర్లెకయ్ జో రెగిడ్ దస్సి కాన్యుమ్ కామక జెయెదె, గని జా రెర్లయ్ లోసా జీవ తిలి పొది కామక జెయె నాయ్. దస్సికయ్ జోచి అస్సిచి వాట జోవ మాన్యుల్క దొర్లు జెవున్ మెనయ్ యేసు మొర గెలన్.

18 ఇసి, తొలితో చి ప్రమానుమ్ కి లోయి నూయి జలిన్చి జలి.

19 మెలె, ప్రజల్ ఎత్తిక దేముడుచ ఆగ్గల్చి ఎత్తి ఆగ్గు మోసే పూర్తుమో నానవ కేడయెలి వడ్డో వసాని పిల్లల్క చి, గొర్రెల్క కండ జోవయించి లోయి దెరన్, పాని, ఎరన్ ఊలు, హిసాన్పు మొక్కచ రొడ్డల్ తెన్ జేవ్ ఆగ్గల్ రెగిడ్చిచి ఉప్పిరి కి, ప్రజల్ ఎత్తిక ఉప్పిరి కి చించ దా,

20 "ఇసి కెర మెన దేముడు తుమ్క ఆడ్డ దిలి ప్రమానుమ్చి గుర్తుచి లోయి ఈంజ" మెన సంగిలన్.

21 దస్సి కి, జా టంబుగుడ్డతెచి బక్తి కెర్లిన్తె వాడిక కెర్లి సామన్ ఎత్తితె జా లోయి చించ దిలన్.

22 నిజమి, ఆగ్గల్ రితి తెన్, కేన్ గి ఏక్ ముల, ఎత్తి వస్తువక లోయకయ్ సుద్ది కెరుల, చి లోయి నే నూయి జలి, పావల్ చెమియంచ జయి నాయ్.

యేసు అమ్చి పాపుమ్ పుంచ దా

23 దస్సి పరలోకుమతె జతిన్క టాలి జతిసి ఎత్తి లోయి నూయి జతిసి తెన్ దన కమొకయ్ సుద్ది జంక అగ్గెయి దొర్లు జా తిలి, గని పరలోకుమతె బెదితిసి ఎత్తి అన్నె చెంగిలి బలి జతిన్కయ్ సుద్ది జంక దొర్లు జలి. మెలె, క్రీస్తు బలి జలిన్కయ్.

24 మెలె, దేముడుక సుద్ది తతి టాన్ తె క్రీస్తు పెన అన్నె. జా టాన్ మాన్యు తెయార్ కెర్లిన్ నెంజె, గని పరలోకుమ, చి దేముడుచి సొంతచి మొక్క క్రీస్తు టీచ అమ్చి వచ్చాన జతయ్.

25 వడ్డో అన్నె, జోచి సొంత నెంజెలి లోయి దెరన్, మాములమ్ ఎత్తిక వెళ్లో పూజరి కో జలికు వెర్నెక్ ఏక్ సుట్టు ఈంజయ్ లోకుమతె తిలి దేముడుచి గుడితెచి, ఒగ్గర్ సుద్ది తిలి టాన్ తె పెనుక జతయ్. గని ఒగ్గర్ సుట్టు క్రీస్తు అర్చితుమ్ జంక నాయ్, కెయెక తెయెక అర్చితుమ్ జతె తంక నాయ్.

26 దస్సి జతి జలి, లోకుమ్ జెర్లయ్ జలి మొదోల్ తెంతో ఒగ్గర్ సుట్టు జో జా నైమ్ నేడుక తత్తి. గని, ఉగుమ్చి ఆకర్ పొది జోచి సొంత జీవ దా, మాన్యుల్చి పాపుమ్ గెచ్చయెతి అర్చితుమ్ జా, పాపుమ్ గెచ్చయె మెన ఎక్కి, సుట్టు జో టీచిల్చి సరి జా అన్నె.

27 అన్నె, మాన్యుల్ కీసి ఎక్కి, సుట్టు మొరుక అన్నె గే, చి వడ్డో దేముడుచి పరిచ్చ జవుల గే,

28 దస్సి, క్రీస్తు, ఒగ్గర్ జీవన్ పావల్ వయన్ గెచ్చవ గెలుక మెన సరిపుచ్చవ జతి జా, ఎక్కి, సుట్టు మొర గెలన్. చి అన్నెక్ సుట్టు డీనెదె; పాపుమ్ గెచ్చయెతి రిసా నాయ్ గని సర్ల తెన్ జోవయంక రకితన్ రచ్చన్ జతిసి పూర్తి నెరవెర్పువ జతి రితి జర్లు కెరుకయ్ మెన జో అన్నె డీనెదె.

10

యేసు ఎక్కి సుట్టు మొర్రినకయ్ అమ్ సుద్ది జలిన్

1 జలె, వెర్నెక్ వెర్నెక్ దేముడుక బలివో దెతతి అన్నె 'ఇసి కెర్ల దేముడుక పాసి జేమిది' మెన ఉచర్తతి, గని వెర్నెక్ వెర్నెక్, జేడ్ బలివో దిలెకి జోవయించి పాపుమ్ గెచ్చా నాయ్. జేడ్ బలివో దెతి అగ్గుల్ రితి సొంతయ్ రచ్చన దొర్కు కెర్రిసి నెంజె, గని జా రచ్చన జగ్గు జతిన్క ఎక్కి టాలి ఎక్కి నీడయ్ జతయ్.

2 జేడ్ బలివో పాపుమ్ గెచ్చుక తెరితి జలె, 'జెయిమ్ జలి' మెన అమ్చ యూదుల్ దనచ ములిత. నాయ్ గ? మెలె, బక్కి కెర్లన ఎక్కి సుట్టుకయ్ సుద్ది జత జలె, బలి దిలి పడ్డో 'పాపుమ్ తెన్ అన్నమ్' మెన అన్న ఉచర్త నాయ్.

3 గని ఈంజేడ్ బలివో దెతిన్ తెన్ వెర్నెక్ వెర్నెక్ మాన్పుల్ జోవయించి పాపుమ్చి రిసా ఉచరుక జతయ్. అమ్క ఏదాన్ కెరయ్తయ్.

4 కిచ్చొక మెలె. వస్సా పిల్లల్చి గొర్లచి లోయి అమ్చి పాపుమ్బుద్ది గెచ్చుక ఎగ్గరె నెత్తె.

5 జాకయ్, క్రీస్తు ఈంజ లోకుమ్తె అయిలి పొది దేముడు అబ్బొన్ తెన్ జో లట్టర్ది రితి కిచ్చొ అన్న మెలె,

* "బలివో అర్పితల్ తుయి నెసిలది, గని

'దొర్కు జలి బలి' మెన అంక తుయి అగ్గె తెయార్ కెర అన్నసి.

6 డయిత అర్పితల్చి రిసా, పాపల్ గెచ్చయితి గుర్తచ అప్పకచ అర్పితల్చి రిసా తుక కిచ్చొ ఇస్టుమ్ నాయ్.

7 తెదొడి, దేముడుచి కొడొతె అంచి రిసా తుయి రెగ్గయిలి రితి, అవ్ కిచ్చొ మెలయ్ మెలె,

ఈందె, దేముడు ఓ బా, తుచి ఇస్టుమ్ జెయిమ్ కెరుక మెన అమ్ జా అన్న" మెలయ్.

8 జలె, జాకోడు దెకిలె, "బలివో, అర్పితల్, డయిల బలివో, అప్పకచ పాపుమ్ గెచ్చయితి గుర్తచ బలివో రిసా తుక కిచ్చొ ఇస్టుమ్ నాయ్, దనచ నెసిలది" మెన జో నంగ కెర; అగ్గుల్ రితి దనచ దెతతి, జలె, జో దస్సి నంగ కెర

9 అన్నె కిచ్చొ కోడు ఒత్త బెదయ్లో మెలె, "ఈందె తుచి ఇస్టుమ్ జెయిమ్ కెరుక మెనయ్ అవ్ జా అన్న" మెలన్. జో దస్సి నంగిలిన్ తెన్ పొర్ని ప్రమానుమ్క 'జా పోన. కామ్క నెంజె' మెన్తయ్. 'నోవిచి ప్రమానుమ్ అవ్సురుమ్. ఈంజయి దొర్కు జలిన్' మెన నోవిచికి టీపడ్డి రిసా పొర్నిచి ముల దిలె.

10 జోచి ఈంజయ్ సెలవ్క, యేసుక్రీస్తుచి అగ్గె జా ఎక్కి సుట్టు మొర్రినకయ్, కెయ్క తెయ్క చెంగిల్ తతి రితి జోచి సుద్ది అమ్ జా జోచయ్ జా అన్నమ్.

11 పడ్డో యూదుల్చో ఎత్తి, పూజరి రోజుక జో సేవ కెర్రిన్తె టీప వేకిచి ఉప్పిరి అన్నెక్, జాచి ఉప్పిరి అన్నెక్ ఒగ్గర బలివో దెత తత్తయ్; పాపుమ్ గెచ్చుక నెత్తిర్ బలివో దెత తత్తయ్.

12 గని ఈంజో క్రీస్తు, కెయ్క తెయ్క కామ్క జెతి రితి ఎక్కి సుట్టు పాపుమ్ గెచ్చయితి దొర్కు జలి అర్పితుమ్ దా కెర, దేముడుచి ఉజెతో పక్క వెసిలన్.

13 ఒత్త వెన తా జోక విరోదుమ్ సుదల్ జలన జోచ చట్టో నుదితి పొర్లె జెతె ఏదక రకితయ్.

14 దస్సి ఎక్కి సుట్టు జో సొంత అర్పితుమ్ జా, సుద్ది జా, జోచయ్ జల మాన్పుల్క పూర్తి కెర్రిసి కెయ్క తెయ్క కామ్క జెతి రితి జో జగ్గు కెర అన్నె.

15 అమ్క జో పూర్తి కెర్రిన్చి రిసా దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు ఇసి మెన సాచి నంగ అన్నె.

16 † "ప్రబు నంగితిసి కిచ్చొ మెలె, జేడ్ దీనల్చిచి పడ్డోక జోవయింక కిచ్చొ ప్రమానుమ్ దెయిందె మెలె,

జోవయింది వెట్టి అంచ అగ్గుల్ తియిందె, జోవయింది అత్తుల్తె అంచ అగ్గుల్ రెగిడిందె"

మెన నంగ అన్నె కిచ్చొ మెన్తయ్ మెలె,

17 ‡ "తెదొడి తెంతో జోవయించి పాపల్, జోవయించి తప్పుల్ అవ్ ఏదాన్ నే కెర్ల పచ్చయ్ గెలిందె"

మెన దేముడు నంగితయ్.

18 జలె, పాపల్ చెమింయచ జా అన్నె మెలె, పాపుమ్ గెచ్చయిత అన్నె అర్పితల్ నాయ్.

దేముడుక పాసి గెచ్చ సత్తిమ్ ఇండుము

19 జాకయ్, బాపుడ్లు, అమ్చి పాపుమ్ గెచ్చయితి రిసా యేసుక్రీస్తు జోచి లోయి సువ దిలి రిసా, దేముడుచి పరలోకుమ్చి జోచి గుడితె, జోచి సుద్ది టాన్తె అమ్ పెసుక అమ్క దయిరిమ్చి రిసా,

20 మెలె, జోవయించి దేముడుచి గుడి అగ్గె డంక తిలి తెరచి తెడి పేసితి నోచి, జీవ తిలి జీవ దెతి వాటు, మెలె, కిజ్చిచి అగ్గె వాల్ గెచ్చుక మెలి కోడుచి దయిరిమ్ దా అన్నె.

21 అన్నె, దేముడుచి గెరి అమ్క వెల్లో పూజరి జో జా కెర తోడు అన్నె.

22 అమ్చి వెట్టి నిదానుమ్ తా జోవయించి ఉప్పిర్చి నముకుమ్చి రిసా పూర్తి దయిరిమ్ తా, అమ్చి అత్తుతె 'అమ్క పాపుమ్ నాయ్, జో అమ్క సుద్ది కెర అన్నె' మెలి దయిరిమ్ అమ్ జతి రితి, అమ్చి అత్తుక సుద్ది కెర్రి పానిక జో అమ్క చించి దిలి రితి కెర అన్నె, అమ్చి అగ్గె * దోవిలి రితి కెర అన్నె మెన, జోక పాసి జెమ.

23 అమ్చి దయిరిమ్ బుప్పన్తిసి అన్యానుమ్ నే జతె దెరసుమ్. కిచ్చొక మెలె, 'అవ్ దెతి రచ్చన వరుమ్ కో నజనుల గే, కచితుమ్ రచ్చించుచ జవుల' మెన అమ్క ప్రమానుమ్ నంగిలోసా నిదానుమ్చో.

24 అన్నె ప్రేమ్ కెరయ్త రితి, చెంగిల కమె కెరయ్త రితి, ఎక్కిలోక ఎక్కిలోక కిసి చెంగిల్ కెరుక గే, ప్రేమ్ దెకవుక గే ఉచర్త తమ.

25 నంగుమ్చ నబతె బెదుక నే పిట్టె, నగుమ్జిన్ జెంక ములితతి గెద, జలె, నబతె బెదుక నే పిట్టె ఎక్కిలోక ఎక్కిలో డిట్టుమ్ దయిరిమ్ కెర్లె తమ. ముక్కిమ్క కిచ్చొక ఇసి జమ మెలె, ప్రబుచి వెల్లి దీసి పాసి జా జెతయ్.

సత్తిమ్ జాన జానయ్ ముల్చిన్చి రిసా జాగర్

26 జలె, సత్తిమ్ చిన నంప కెర్లమ్ మెలె, జాచి పడ్డో జాన జానయ్ పాపుమ్ ఇండితె తిలె, పాపల్ గెచ్చయితి రిసా జో అర్పితుమ్ జలిన్ అమ్క అన్నె బలివో నాయ్.

* 10:5 10:5 కిర్తనలు 40:6-8. † 10:16 10:16 యర్షియా 31:33. ‡ 10:17 10:17 యర్షియా 31:34. § 10:20 10:20 మెలె, జోవయించి అగ్గె మొర అర్పితుమ్ జలి రిసా పరలోకుమ్తె బెదితి వాటు అయిలి. * 10:22 10:22 బాప్తీసుమ్చి రిసా నంగితయ్ మెన నగుమ్జిన్ నంగితతి.

11

27 దస్సి జల అమక కిచ్చో రకితయ్ మెలె, ప్రబు పరిచ్చ కెర సిచ్చ కెర్తిని, చి జోక విరోదుమ్ సుదల్ జలన ఎత్తిక గల్లి వెల్లి ఆగి గొయ్తె గలి జత్తిసి.

28 మోసే పూర్ముచొవి అత్తి దేముడు దిల ఆగ్గుల్ కో పిట్టవ తప్పు కెర్తె గే, జోవయింక పరిచ్చ కెర్తినత 'జో నిజమ్ తప్పు కెర్తె' మెన దొగుల తీగ్గచి సాచి రుజ్జు దెకయ్లె, కన్యారుమ్ నెంతె జోక మొర్తి సిచ్చ దెవుల.

29 జలె, దేముడుచొ పుత్తునక నంప కెరుక నిదానుమ్ కెరుక నెన, సుద్ది కెర్తి జా నొవి ప్రమానుమచి రిసా నువ దిలి యేసుచి లోయ దూసువ కెర, ప్రబుచి దయ కెర్తి జోచి రచ్చన దెత్తి జోచి పరలోకుమచి అత్తుక కో కోవుమ్ కెరవ తవుల గే, జోక అన్నయ కెర్తి సిచ్చ లయెదె.

30 కిచ్చొక మెలె,

†“సిచ్చ కెర్తి కామ్ అంచి.

దెంక తిలి సిచ్చ అచే కచితుమ్ దెయిందె”

మెన సంగిలో దేముడుక జానుమ్. పడ్డె, జో అన్నె సంగిలిసి కిచ్చొ జానుమ్ మెలె,

‡“జోవ ప్రజలక ప్రబు తీర్పు కెర సిచ్చల్ గే, బవుమానల్ గే దెయెదె”

మెలిసి.

31 సిచ్చ జంక మెన జీమ్ తిలో జీమ్ దెతో దేముడుచి అత్తి మాన్సు దెర్న సేడ్లె బింకయ్ జయెదె!

ప్రబు అన్నె ఉత్త జెత్తినక రకిత తా

32 గని, అగ్గెచ దీనల్ తుమ్ విదాన్ కెర. తెదొడి క్రిస్తుచి రిసాచి సత్తిమ్ తుమ్ తొలితో నూన చినిలి పొది ఒగ్గర సైమల్ బాదల్ సేడ్లె కి ఓర్పువ జలదు.

33 నగుమ్ సుట్టు కి ఎదార్దుమ్ ఎత్తిజన్చి మొక్కె దూసువ జలదు, కన్నల్ సేడ్లడు, చి అన్నె దన బాదల్ సేడ్లనచి జాడు బెద వయిల్ రిత్తి జలదు.

34 కీసి మెలె, జేలి జలనక కన్యారుమ్ జలో, చి విరోదుమ్ సుదల్ తుమ్చి అస్సి దెర గెత్తికయ్, పరలోకుమతె అన్నె చెంగిల్చి, అన్నె తా అస్సి గెత్తి దొర్పు. జా అన్నె మెన జాన కెర, సర్త తెన్ తిలదు.

35 జాకయ్, తుమ్చి డిట్టుమ్ తుమ్చి దయిరిమ్ తుమ్ వెంట గెల నాయ్. జేవ్తె వెల్లి బవుమానుమ్ దొర్పు జతయ్.

36 జాకయ్, దేముడుచి ఇస్టుమ్చి రిత్తి ఇంఛ. జో ప్రమానుమ్ సంగిలిసి తుమ్ నజన్తి రిసా తుమ్క ఒగ్గర నిదానుమ్ తంక.

37 కిచ్చొక మెలె, జో సంగిలిసి కిచ్చొ మెలె,

§“అన్నె గడియయ్ గెలి జెత్త తిలోనా జెయెదె,

అల్లిమ్ నే కెర్తి జయెదె.

38 గని, అచే దిలి రచ్చన అంచి పున్నిమ్ కో జా తవుల గే,

జోవయింక నముకుమచి నిదానుమ్క జివుల,

గని జోవయింతె కో పడ్డె గుంచెలి,

జోవయింక రిసా అంక అత్తుతె కిచ్చొ సర్త తయ్ నాయ్”

మెన దేముడు సంగితయ్.

39 గని జలె అమ్ పడ్డె గుంచ నానినుమ్తె గెత్తన నెంజుమ్. నిదానుమ్ నముకుమ్ తా అమచి అత్తు చెంగిల్ తతి రిత్తి దెకన్తన అము.

పూర్ముచ నముకుమ్ తెన్ డిట్టుమ్ తిలిసి

1 జలె, నముకుమ్ కిచ్చొ మెలె, అమ్ అన జలి కిచ్చొ జపున్ కామక ‘కచితుమ్ జర్గు జయెదె’ మెలి అన, నే డిసిలిన్క ‘అన్నె’ మెన అమచి పెట్టి కచితుమ్ జాన్తిసి.

2 జా నముకుమ్ కామక జెతయ్ మెన కీసి జానుమ్ మెలె, జోవయింక నముకుమచి రిసాయి అమచ కో కో పూర్తుల్చి రిసా దేముడు సర్త జా ‘జేవ్ అంచయ్ మాన్సుల్’ మెన ఒప్పున్.

3 అన్నె, దేముడుచి *కోడుకయ్ లోకుమ్ జెర్తిలి మెన నముకుమకయ్ అమ్ చినితనుమ్. దస్సి, ఈంజ డిస్సి లోకుమ్, డిస్సిన్ తెన్ నే తెయార జలి మెన అమ్ నముకుమ్ తెన్ జాన అన్నుమ్.

4 హేబెలు ‘జోచి నముకుమచి రిసా అన్నెన్ జలో కయూనుచి కంట చెంగిల్ అర్తితుమ్ దిలిసి దేముడు మెన్సిలన్. జోచి జా నముకుమచి రిసాయి ‘జోక పున్నిమ్’ మెలి రిత్తి దేముడు హేబెలుక దెకెలో. కీసి జానుమ్ మెలె, జో హేబెలు దిలిసి రిసా దేముడు సర్త తెన్ సంగిలో మెన అమ్ జానుమ్. జో హేబెలు, జలె, మొర్తన్, గని జోచి నముకుమ్ అప్పక అమక లట్టబితయ్.

5 జోచి నముకుమచి రిసా *హానోకు నే మొర్తె పరలోకుమతె ఉక్కిల్ జలన్. అన్నె, దేముడు సొంతయ్ జోక కడ నలి రిసా ఒత్త తెంతో కో జోక చజక నెత్తిర్. జో నే గెతె అగ్గి కి ‘అచే మెన్సితోసా’ మెన దేముడు రుజ్జుల్ దెకవ తిలో.

6 నముకుమ్ నెంజెలి, దేముడుక సర్త కెరుక నెత్తుమ్. మెలె, కో దేముడుక పాసి జెంక ఇస్టుమ్ జలె, దేముడు ‘అన్నె’ మెన, చి ‘జోక ఇస్టుమ్ జా చజెతనక దెకతయ్’ మెన జో మాన్సుక నముకుమ్ తంకయ్.

7 తెదొడి అన్నె, నే జర్గు జలిన్క ‘జర్గు జయెదె’ మెన దేముడు కిన్వహాక సంగితికయ్, జోచి నముకుమచి రిసాయి ‘నిజమ్ జర్గు జయెదె’ మెన దేముడుక బియ్ నోవహా దయిరిమ్ జా దేముడు సంగిలి రిత్తి కెర, జోచి కుటుంబుమచక ఉగుమ్ గెడ్డువ కెర్తిన తెంతో రచ్చించువ కెర్తి రిసా, జా వెల్లి ఓడ రిత్తిసి బందిలో. దస్సి కెర, లోకుమచ ఎత్తి నంపనెంజెలనక జోవయింక పాపుమచి సిచ్చచి రుజ్జు దెకయ్లో, చి నముకుమ్ వాట్ జెత్తికయ్ పున్నిమతె జొయ్యి వాట నజ్జో.

8 ‘జోక పడ్డె అచే దొర్పు కెరుక తిలి కానాను దేసిమతె గెన్ను’ మెన, “బార జా” మెన దేముడు *అబ్రాహామక బుక్కార్తికయ్, జో కేనె గెచ్చెదె గే వాట్ నేన్లె కి, జోచి నముకుమచి రిసా అబ్రాహామ్ నూన కెర బార జలన్;

9 దస్సి, జోచి నముకుమచి రిసా, జా జోచి సొంత దేసిమ్ నెంజెలి కి, “తుకు చి తుచి నెకుమచక దెయిందె” మెన దేముడు ప్రమానుమ్ కెర తిలి కానాను దేసిమ బయ్లె తిలో, అన్నె జో, జా ప్రమానుమతె జో తెన్ వాట నజేత జోచి పెట్టిచొ ఇస్సాకు కి, ఇస్సాకుచి పెట్టిచొ యాకోబు కి టంబుగుడ్డల్తె జయె బుల్తె తిల.

† 10:30 10:30 ద్వితీయాపదేశ కాండము 32:35.

‡ 10:30 10:30 ద్వితీయాపదేశ కాండము 32:36, కీర్తనలు 135:14.

§ 10:37 10:37

హాబ్కాకు 2:3-4.

* 11:3 11:3 ఆదికాండము 1:1-2.

† 11:4 11:4 ఆదికాండము 4:1-7.

‡ 11:5 11:5 ఆదికాండము 5:24.

§ 11:7

11:7 ఆదికాండము 6:5-8:22.

* 11:8 11:8 ఆదికాండము 11:31-12:9.

† 11:10 11:10 పరలోకుమక, పరలోకుమచి ‘నొవి యెరూసలేమ్’ మెలిన్క

బాలి జయెదె. దీనయ్లిసి 21:2 దెక.

‡ 11:11 11:11 ఆదికాండము 18:1-15.

10 కిచ్చొక మెలె, చెంగిల్ పునాది తిలి పట్టుమక 'జయిదె' మెన అబ్రాహామ్ నంప తెన్ తిలన్. కేన్ పట్టుమ మెలె, దేముడు సొంత బందితినె, జెర్మయిలి పట్టుమ.

11 దస్సి, జాచి నముకుమచి రిసా అబ్రాహామ్చి తేర్చి *సారా, జా ముతిరి జా గెచ్చు, బోడల్ పాయితి వయసు జీన తిలి కి, జా ప్రమానుమ సంగిలో దేముడుక 'జో సంగిలి రితి జర్గు కెరెద' మెన సంపజలి రిసా, అంగి జతి సక్తి జాక దొర్చు జలి.

12 జలె, ఎక్కిలో మాన్సు అబ్రాహామ్చి పెట్టి జో మొర్చో రితో మంత్రో జా తిలి కి, అగాసుమచ సుక్కల్చ రితి, సముద్రుమచి బడ్డుచి ఇన్చుచ గిడ్డల్ రితి, కిసి కో లెక్క కెరుక నెతిర్చి, దస్సి ఎతివాట్జిన మాన్సుల్ జోచి సెకుమతె జెర్మయి జలె.

ఈంజ బూలోకుమతె టాన్ నెంజలన అము

13 అమ్ ఉప్పిరి సంగిల మాన్సుల్ ఎత్తిజినె, జోపయింక ప్రమానుమ సంగిలినె జర్గు నే జతె అగ్గె, జాకయ 'కచితుమ్ జర్గు జయిదె' మెన నముకుమ తెన్సి మొర గెల. దూరి తెంతో దెకిల్ రితి జా, జా ప్రమానుమ సంగిలినె నజ్జి రితి జాయ మొర్చ. 'ఈంజ బూలోకుమతె టాన్ నెంజలన అము, అమ్క ముక్కిమ్ జలి లోకుమ్ వేరచి' మెన చిన కెర మొర్చ.

14 జలె, ఇసి లట్టణె, జేవ్ సొంత దేసిమ్ చజతత్ మెన రుజ్జు దెకయిలి రితి జతయ్.

15 జేవ్ ముల దా బారె జలి దేసిమ్క అన్నె గెచ్చుక మెన ఆన తిలి పొది, జేవ్ ఒత్త అన్నె గెచ్చుక వాట్టు తత్తి.

16 అన్నె చెంగిలి దేసిమ్క ఆన జా అస్సి; కేన్ మెలె, పరలోకుమచి. జో జేవ్ దేముడు జా తంక దేముడు లాజ్ జయెక నాయ్. జోపయింక ఏక పట్టుమ జో తెయారె కెర్లిన తెన్ రుజ్జు జతయ్.

17 అబ్రాహామ్ దేముడుచి అత్తి పరిచ్చు జలి పొది, 'తుక సంతానుమ్ దెయిందె' మెన ప్రమానుమ సంగ తిలో దేముడుక జోచో ఎక్కిలో పుత్తున్ ఇస్సాకుక నముకుమ్ తెన్ శిఅర్బాతుమ్ దెంక కి తెయారె జలన్.

18 మెలె, జో పుత్తున్చి రిసా

* "ఇస్సాకుచి తెడి తుచి సెకుమతె ఒగ్గరజినె జెర్మల" మెన దేముడు సంగ తిలి కి.

19 దస్సి 'మొర గెలనక దేముడు జయెడుక తెర' మెన కి అబ్రాహామ్ నముకుమ్ తెన్ తిలో. జాకయ, జో మొరుక తిలో ఇస్సాకుక అన్నె జయెద, దేముడు జోక అబ్రాహామ్ అబ్బొనక అన్నె దొర్చు కెర్లన్.

20 దేముడుక 'చెంగిల్ వరల్ దెతోసా జో' మెనయ్, జోచి నముకుమచి రిసా, *ఇస్సాకు జేవ్ పుత్తర్చు జలె యాకోబుక చి ఏసాపుక దయింమ్ తెన్ చెంగిల్ వరమలు సంగిలన్.

21 దస్సి కి, జోపయించి నముకుమచి రిసా *యాకోబు, జోచి మొర్చు పురె జా అయిలి పొది, జోచి టెక్కి డండెచి ఉప్పిరి బోడి వంపొ కెర దేముడుక ఉచర, జోచో పుత్తున్ మోసిపుచ దొగుల పుత్తర్చు ఎత్తిక్కుక చెంగిల్ వరల్ సంగిలన్.

22 జోచి నముకుమచి రిసా శియోనా, జో మొర్చి సమయింమ్ జా అయిలి పొది, జోచ ఇస్సాయెలల్ పడ్డొక బగుప్పు దేసిమ్ తెంతో బారె జంక తిలిన్చి రిసా, చోడి పుట్టవ సంగ కెర, జోచి పినుమ్ బగుప్పు తెంతో దెర గెచ్చు జేవ్ కేనె నా రోపుక గే సంగిలన్.

23 *మోసే జెర్మిలి పొది, జోక 'సూటిచో' మెన దెకకెర, జోచి నముకుమచి రిసా 'జోక మార్తనతె జో దెర్చు నెడ్చు నాయ్' మెనయ్, అయ్యసి అబ్బొనె తిన్ని జోస్సొ పూర్తి జోక లుంకడ తిల; జో రాసో "ఇదుర్ల నాడ్లు ఎత్తి మొరుక" మెన ఆడ్ర దిలిన్క నే బితె.

24 పడ్డొ, జో మోసే వెల్లో మాన్సు జలి పొది, జోచి నముకుమచి రిసా *మోసే జో రాసెచి దువిన్చి పుత్తున్ నే బుకారవన్క,

25 జా రాజమచితె నే బెదితె, దసచి సర్దల్ నెన ప్టివన, దేముడుచ జోచయ్ మాన్సుల్చ కన్నల్తె బెదుక సర్ద జలో.

26 జలె, 'దేముడు అబ్బొనెచి ఇస్సమ్ తిలిన్ జర్గు కెరుకయ్ ముక్కిమ్' మెన యెసక్కిచ్చుచి రిసా కిసి సైమల్ సేడ్లె, 'బగుప్పు దేసిమ్చి సొమ్మారుమ్ కలుగు కెరంతి కంట దేముడుచి కామ్ జర్గు కెరుకయ్ ముక్కిమ్' మెనయ్ ఒప్పణ్. కిచ్చొక మెలె, 'దేముడు దెతి బుప్రమానుమ్ ముక్కిమ్' మెన దెకితె తిలన్.

27 జోచి నముకుమక, జో పరో రాసెచి కోప్పమ్క నే బితె బగుప్పు దేసిమ్ ముల దిలో. కిసి మెలె, నే డిస్సా దేముడుక దెకితె తిలి రితి జా, నిదానుమ్ తెన్ ఎత్తి ఒర్చున జలన్.

28 జోచి నముకుమచి రిసా, *బగుప్పు దేసిమ్చ తొల్పూర్ బోడల్క మార్తా దేముడుచి దూత జోపయింప ఇస్సాయెలల్చ బోడల్క నే చడితి రితి, 'పస్సా, పండుగు' మెన దేముడు సంగిలి రితి మొదల్ కెర్లన్, చి జేవ్ ఇస్సాయెలల్చ గెరల్ ఎత్తిచి దారిబంద్రల్తె మెండుపిల్లచి లోయ చింప దిలె.

29 "తుమ్క బగుప్పు దేసిమ్ తెంతో రచ్చింమప కెరిందె" మెన దేముడు సంగిలిన్చి ఉప్పిర్చి జోచి నముకుమచి రిసా, మాములు వాట్ ఇండిలి రితి జా, 'ఎరన' మెలి నముకుమ్ ఇస్సాయెలల్చ ప్రెజల్ ఇండ్ జిస్స. గని బగుప్పు దేసిమ్చ "అమ్ కి దస్సి జినుమెద" మెన ఉచర కెర్లె పొది బుడ్డ గెల.

30 'దేముడు అమ్క తోడు తయెదె' మెన జోపయించి నముకుమచి రిసా జేవ్ పూర్చుమచ ఇస్సాయెలలు నత్తు పొదుల్ రోజుక *యెరికో పట్టుమచి వెల్లి కోటచి సుట్టునంత ఇండ్ బుల్చియ్, జా కోట నెడయ్ గెలి.

31 అల్లె జయె తిలి *రాహాబు, అమ్ యూదుల్క వేరయ్ మాన్సు జలెకి, దేముడుక 'జియ్య వెల్లి, జియ్య పరలోకుమచో దేముడు' మెలి జాచి నముకుమచి రిసా, దేముడుక సంపనెంజల జా పట్టుమచ అన్నె మాన్సుల్ తెన్ తెదోడి మొరె నాయ్. కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి నావ్ తెన్ లుంకచోరె పట్టుమ్ దెకుక అయిల ఇస్సాయెలల్క మరియద కెరె తిలి.

నముకుమచి రిసా దేముడు జర్గు కెర్లసి

32 అన్నె కిచ్చొ మెనుమ? గిద్దెను, బారాకు, సమ్మోగు, యెప్తా, దాబీదు, సమూయేలు, దేముడుచ కబుర్లు సంగిల మాన్సుల్ ఎత్తిచి రిసా సంగుక సమయమ్ నాయ్.

33 జోపయించి నముకుమచి రిసా రాజమిలుక జిస్స, సత్తిమచ తీర్పుల్చ రుజ్జుల్ దెకవ, తప్పుల్ కెర్లనక సిచ్చు దా, ప్రెజల్క బుద్ది నెక్డ, దేముడు జోక ప్రమానల్ దా జెయమ్ కెర్లెకయ్ సర్ద జలె. సింపుమలు జేవ్క కంక మెన మొక్కె అయిలి పొది జేయెచి చోడివో డంకిలె.

³⁴ వెళ్తో అగివో విజయల, యుద్ధముతె కత్తివో తెనె కండితినీ పట్టువన్న, అప్పు తిలి పొది నెక్కి జల, యుద్ధముతె జోవయించ విరోధము సుదలదే ఉప్పరి జిన ఉదగ్గ.

³⁵ జేవేత మొగ్గనక దేముడు అన్నె జయడ్డకయ్, జోవయించ తేరబోదలక అన్నె దొర్పు జల. దేముడుక నిదానుమ తిల అన్నె సగుమజిన, 'అన్నె చెంగిలి లోకుమతె పడ్డొక అన్నె జీవ జా ఉట్టుమదె' మెనయ్, సిచ్చల తెంతో విడ్డల నే కెరంతె, జేవే సిచ్చలతె మొగ్గ.

³⁶ అన్నె విరోధము సుదల దూసువ కెర్తినె, కొర్తలచ దెబ్బల అదికారుల పెట్టినె, గొల్పుల తెన బందితినె, జేలతె గల్తినె అన్నె సగుమజిన ఓర్పువ జల.

³⁷ సగుమజిన మాన్పులక పత్తల తెన పెట మార్గ, సగుమజిన మాన్పులక రంపుమ తెన సింద దొన్ని గండల కెర గెల. సగుమజిన కత్తిచ దెబ్బలక మొగ్గ, సగుమజిన మెండలచ గొర్తలచ చమె గలన బులిల, మాలజ్ జా, సైమల నేడ, మాన్పులచ అత్తి నిస్కారుమ జల.

³⁸ బయిలె, డొగ్గలె, పత్రాలె పారతె, బయి గొయితె నిద్ద తా బుల్లె తిల. జేవే చెంగిల మాన్పులకంజ లోకుమతె తంక ఈంజ పాపుమచి లోకుమక జేవే విలువ కెర్తె నాయ్.

³⁹ అన్నె, జేవే ఎత్తిజిన జోవయించి నముకుమ్ డిట్టుమ్ తిలినచి రిసా దేముడు జోవయించి రిసా చెంగిల సాచి దెకయ్లినె జీ రుజ్జుల దెకయ్లినె, జో దేముడు ప్రమానుమ్ సంగిలిసి జోవయించయ్ పొదులె జగ్గు జంక నాయ్.

⁴⁰ కిచ్చొక మెలె, అమకయ్ కి జోవయంతెన బెదవనుక మెనయ్ జో దేముడు అన్నె చెంగిలచి జగ్గు కెరుక ఉచర తిల. మెలె, అమ్ నెంతె జేవే కి పూర్తి నే జతి రితి జా జో సంగిలి ప్రమానుమ్ జగ్గు కెర్తినె వాయద కెర్తెన; అమ్ పడ్డొ జెర్మిలన కి జోవయంతెన జా ప్రమానుమతె బెదవయ్ మెన వాయద కెర్తెన.

12

క్రీస్తుచి రితి అమ్ కి బాదల ఓర్పువ జంక

¹ జాకయ్ పూర్ణమ్ తెంతో దేముడుచి ఉప్పిరచి నముకుమతె ఇండిలన ఈంజేవే ఎతివాల్జిన సాచి జతన మబ్బుల రితి అమ్చి సుట్టునంత తా, అమ్క వాల్ దెకయ్లె రితి జా అస్తిచి రిసా, అమ్క అడ్డు కెర్తె ఎత్తి జాడు, అమ్క లంబితి ఎత్తి పాపుమ్ ముల దా, ప్రబు అమ్క నిగయ్తి పందెమతె నిగుమ.

² కిచ్చొ నెక్కిక అమ్ నిగుక మెలె, అమ్చి నముకుమ్ మొదొలె కెర్తె చి పూర్తి కెర్తె యేనుక దెక, దెకయ్ నిగుమ. జో, జలె, జోక తియ తిలి సద్ద సంతోసుమక ఉచర, సిలువతె గల్తి సిచ్చ ఓర్పువ కెర్తెన. దన్ని నిస్కారుమ్ జతిసి నేబితె, చి అప్పె దేముడు అబ్బొనచి నిజానసుమచి ఉజ్జితో పక్కయ్ జో వెన అన్నె.

³ తుమ్ అల్పువ నే జతి రిసా అన్మానుమ్ నే జతి రిసా, జలె, పాపుమ్ కెర్తెనచి అత్తి, జోచి ఉప్పిరచి విరోధుమచి రిసాచ సిచ్చల ఓర్పువ జలె, జో కెర్తె బాద నేడ్లె కి నిదానుమ్ తిలొ యేనుచి రిసా తుమ్ ఉచర.

⁴ తుమ్, జలె, పాపుమచి ఉప్పిరచి ఈంజ యుద్ధము కెర్తెనతె, తుమ్ జోచి నాచి రిసా అల్లర నేడ అన్నెన, గని అప్పొక తుమ్చి లోయి నూయి జతి రితి, మెలె, మొర్తి రితి ఎదిలి సైమ తుమ్ నేడుక నేతయ్. తుమ్ అన్మానుమ్ నే జతె ఎత్తి ఓర్పువ జా.

కక్కయ్ దేముడు ప్రేమ తయెదె గే, జోకయ్ సిచ్చల దా నెకడెదె

⁵ అన్నె, తుమ్ జోచి పుత్తర్లు జలినిచి రుజ్జొ దెకయ్తి తీర్పు దేముడుచి కొడెతె రెగ్గయ్లినె తుమ్ పచ్చ గెలదె గ? కిచ్చొ తీర్పు సంగిలిసి మెలె,

* "ఓ అంచె పూత్తు, దేముడు తుక బుద్ధి నెకడ్డ సిచ్చలక

'కిచ్చొ నెంజితి' మెలి రితి తుయి ఉచరు నాయ్.

అన్నె, జో తుక దన్ని సిచ్చ కెర్తె,

తుయి దయిరిమ్ పట్టవన అన్మానుమ్ జా నాయ్.

⁶ కిచ్చొక మెలె,

కక్క జో ప్రేమ తయెదె గే, 'నిక్కత' మెనయ్

జోకయ్ సిచ్చ కెర్తె, చి

జో బెదవనో ఎత్తి పుత్తునక

'బుద్ధి జప్పన్' మెనయ్ సిచ్చల దెయెదె"

మెన సంగ రెగ్గవ అన్నె.

⁷ జలె, ఇన బాదల తుమ్ ఓర్పువ జంక తిలిసి కిచ్చొక మెలె, తుమ్ దేముడు అబ్బొనతె నెక డిట్టుమ్ జతి రిసాయి జో దేముడు తుమ్క "అంచ పుత్తర్లుయ" మెన దెకితయ్. మెలె, కేన్ పుత్తునక అబ్బొసి కిచ్చొ సిచ్చ దా నెకడె నాయ్ గ? మాన్పుచొ అబ్బొసి జలె, సిచ్చ దా నెకడెదె.

⁸ అబ్బొదినెచి అత్తి ఎత్తిజిన జత బుద్ధి నెకడ్డ కిచ్చొ సిచ్చల తుమ్ నే జలె, లంజెపట్టి జెర్మిల రిత జా, జో ప్రబుచ సొంత పుత్తర్లు నెంజిల రిత జతయ్.

⁹ అన్నె, ఈంజ లోకుమచి అమ్ ఎత్తిజినచి అబ్బొసిని అమ్క సిచ్చల దా బుద్ధి నెకడె అస్తి, చి జాకయ్ జేవేక మరియద దెక అన్నెమ్. దని జలె, అమ్చి అత్తులక అబ్బొ జతో దేముడుచి తెడి తా, జోచి కొడు నూన అమ్ బుద్ధి జలె, అత్తుక జిమదె, అన్నె చెంగిల జిమదె.

¹⁰ అమ్చి ఈంజ లోకుమచి అబ్బొసిని గడియ జోవయించి ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి సిచ్చల దిల, గని అమ్క 'చెంగిలె జతు. అంచ సుద్దితె బెదుతు' మెనయ్ అమ్క బుద్ధి నెకడ్డ సిచ్చల దేముడు అమ్చొ అబ్బొయి దెతయ్.

¹¹ జా సిచ్చ జతి గడియయ్ ఎత్తి సిచ్చ సద్ద నే దెయె, గని నొప్పి దెతయ్. జలె పడ్డొ జేవేచి రిసాచి ముద్దొ జలనక జా సిచ్చ పాయితి రిసా కిచ్చొ లాబుమ్, మెలె, జో దెతి పున్నెమ్ అన్నె సేతుమ్ దొర్పు జయెదె.

దేముడు దిల వరుమ్ కెర్తెచి గే ఏదొన్ద కెరన డిట్టుమ్ జా

¹² జాకయ్, కొర్పు జల తుమ్చి అత్తో, నెక్కి నెంజిల తుమ్చి మొగ్గల తుమ్ నే ముచ్చిలతె దెకన.

¹³ ఇదిలె సొట్టి జలిసి అన్నె సొట్టి నే జతె పూర్తి చెంగిలె జతి రిసా తుమ్చి చట్టొ చెంగిలె ఇండితె రితి, సొగ వాబు తుమ్ తెయారె కెర.

¹⁴ అన్నె, ఎత్తిజిన మాన్పులతెన సేంతుమ్ కట్టు తెన తతి రితి తుమ్ దెకన. అన్నె, ప్రబు దెతి సుద్ది జంక తుమ్ ఆన జా. జయ్యి సుద్ది నెంజిలె, కో కి దేముడుక దెకుక నెతిర్తి.

¹⁵ తుమ్చి తె కక్క, కి ప్రబుచి రచ్చువ నే పిట్టి రితి తుమ్ దెకన. కొడె దెతి కేన్ చొ తుమ్చి తె నే ఉట్టి రితి తుమ్ దెకన. దన్ని కొడిచి చేరె కేన్ జలెకి ఉట్టి, జాచి రిసా గలిబిలి జా కెర పగ్గరజిన అత్తుక పాడి జంక జయెదె, జా పొన.

¹⁶ పడ్డొక, తుమ్చి తె కో లంజె నే జతి రితి దెకన. పడ్డొ 'ఏసాపు పూర్ణుమచొ' జలి రితి తుమ్ జా నాయ్. జో ఎక్కి

పూటచి అన్నిమ దొర్లు. కెరంతి అనకయ అబ్బోన దెంక తిలి జో తొల్లర జెర్మిలిన్చి రిసాచి దొర్లు. జతి అక్కు. బావొనతె విక గెల్.

17 పడ్డొ జా వాట దొర్లు. జతి అక్కు. నజనుక ఉచల్లొ. గని అబ్బొన నే దిల్, చి జో కెడ్డి ఏడ్డెకి, జో జర్గు కెరన్లిన మార్పుప జంక వాటు తిలి నాయ్.

18 తుమ్ పాచ అయిల్ టాన్, సీయోను డొంగ్రు నెంజె. జా డొంగ్రు ఈంజయ్ లోకుమ్చి. చడితిన, జా. పూర్ణమచ అమచ ఇస్రాయేలులు జా డొంగ్రుతె జా కెర కిచ్చొ దెకిల సూన్ల మెల్, *వెల్లి ఆగి, అందర్, చిమ్మున జలిసి, తుపాన్ జతిసి.

19 నప్పీర్మూరి బజతినచి అవాడ్, బింక జతి వెల్లి శిఅవాడ్. తెదొడి పూర్ణమ జా వెల్లి అవాడ్ బియ: కెర, “అప్పె తెంతో జా వెల్లి అవాడ్ జల్సొ అమక కోడ్ లట్టబ కబుర్లు సంగుక నాయ్” మెన ప్రజల్ బతిమాల్య జా సంగ తిల.

20 కిచ్చొక మెల్,

*“కేన్ జంతు కి ఈంజ డొంగుర్ చడిల్,

జాక పత్తల్ గల మారుక అస్సె”

మెన దేముడుచి జా అవాడ్ అడ్డ దిలన్. జా అడ్డ సంగిలిసి ఓర్పుప జంక అమచ ఇస్రాయేలుల్ నెత్తిర్.

21 అన్నె, తెదొడి జర్గు జలిసి దెకుక కి కెడ్డి బయిమ్చి మెల్, జేవ్ ప్రజల్క ఏలుప కెర్తె తిల్ వాల్ దెయ్తె తిల్ మోసా కి “బియ: అడ్డర్ జా గెల్” మెన సంగిలన్.

22 జేవ్ పూర్ణమచ తెదొడి పాచిలి సీయోను డొంగ్రు, జలి, *బయిమ్చి, గని తుమ్ కేన్ పాచ అస్సన్ మెల్, పరలోకుమ్చి *సీయోను డొంగ్రుతె, జేవ్ తిల్, జేవ్ దెతో దేముడుచి పట్టుమతె, శిపరలోకుమ్చి యెరూసలేమ్ పట్టుమతె, పడ్డొ కో లెక్కు కెరుక నెత్తిర్ ఎతివాజ్జెన్ దూతల్ పండుగు కెర్తె రితి సర్గ తిల బెర్సెన్తె, జా అస్సన్.

23 అన్నె కిచ్చొతె జా అస్సన్ బెద అస్సన్ మెల్, *తొల్పుర్ జెర్మిల రిత పరలోకుమ్తె బెదిలనచి *పడుతె తిలనతె, అన్నె, ఎత్తిచి ఉప్పిరి దేముడు జల్ మాన్పుల్ ఎత్తిక పరిచ్చ కెర తిర్పు కెర్తొసా* తిలిన్తె, అన్నె, దేముడుక సత్తిమ్ ఇండిల ప్రబుచి నుద్ది జా పూర్తి జల మాన్పుల్చ అత్తల్ తిలిన్తె జా అస్సన్,

24 అన్నె ముక్కిమ్క కత్తె మెల్, దేముడు దిలి నొచి ప్రమానుమ్క, జోక చి మాన్పుల్క నెడ్మె జతో యేసుతె, చి పూర్ణమచో శిపాబెలు చి లోయిచి కంబ చెంగిల్ లట్టట్టి, చింప గెలి యేసుచి లోయితె పాచ జా అస్సన్.

25 తుమ్చి తెన్ లట్టట్టి దేముడుక తుమ్ నే నూన్తి రితి, నంప నే జతి రితి తంక నాయ్ మెన తుమ్ జాగర్ దెకన. కిచ్చొక మెల్, ఈంజ బూలోకుమ్తె తిల్ మోసా పూర్ణమచో జోక జాగర్ సంగిలిసి జేవ్ నే నూన్తి రిసా జేవ్ పూర్ణమచ సచ్చి పిట్టవనుక నెత్తిర్. జలి, పరలోకుమ్ తెంతో అమక

జాగర్ సంగితో దేముడుక అమ్ నే నూన్లె, అన్నె కిసి సచ్చి పిట్టవనుక జయిదె!! జయి నాయ్!

26 *జా దీసి జోచి అవాడ్ ఒండి బూలోకుమ్క కదుల్ కెర్తె. గని అప్పె “కచితుమ్ జర్గు కెరింద” మెన కిచ్చొ ప్రమానుమ్ జో సంగ అన్నె మెల్,

†“అన్నెక్ సుట్టుక ఎక్కి బూలోకుమ్కయ్ నాయ్,

గని అన్నె, ఆగానుమ్క కి కదుల్ కెరింద”

మెన్తయ్.

27 ‘అన్నె అన్నెక్ సుట్టుక’ మెన సంగిలిసి అమక కిచ్చొ అర్థమ్ దెకయ్తయ్ మెల్, జెర్మియ జలిన్ కదుల్ కెర్తెన జాక గెచ్చువ గెల్లి నమయ్ము. జయి గెచ్చువుక కిచ్చొక మెల్, కదుల్ కెర్తె కి పాడ్ జంక నెత్తిర్నెక్ ‘తా: గెన్సు’ మెన్తయ్.

28 జాకయ్, కో కదుల్ కెర పాడ్ కెరుక నెత్తిర్ పరలోకుమ్చి రాజమ్ అమక దొర్లు. జా అస్సెచి రిసా, దేముడు దిలి జా పరుమ్చి ఉప్పిరి సర్గ జా, సరి జతి బక్కి కెర జోక మరియాద కెర, బియ: ఇండుమ.

29 కిచ్చొక మెల్, అమ్చో దేముడు డయితో ఆగిచో రితో అస్సె.

13

ప్రేమ, సత్తిమ్, సేంతుమ్ తెన్ ఇండుక

1 ‘అమచ బాపుడ్లు’ మెన దెకిల్ రితి తుమ్ నంపజలనక ఎక్కిలోక ఎక్కిల్ ప్రేమ కెర్తె తా.

2 వేర తెంతో జెత మాన్పుల్క మరియాద దెకుక తుమ్ పచ్చు నాయ్. కిచ్చొక మెల్, ‘దూతల్’ మెన నేన్లె కి, గోత్ అయల దూతల్క కి సగుమ్జెన్ మరియాద కెర అస్సె.

3 జేలితె గలిలనక కన్యాయమ్ ఉచర దెక, జోపయింతెన్ తుమ్ జేలితె తిలి రితి ఉచరన, జోపయింద జాడు వయన. పడ్డొ, తుమ్ జోపయింతెన్ ఎక్కి ఆగితె బెదిలన మెన, అన్నె మాన్పుల్చి అత్తి వేర వేర అల్లెరిలు సెడ్ల నంపజలనక దన్నె తోడు తా.

4 పెండ్లి మెలిన్క చెంగిలి మెన ఎత్తి. విలుప దెక గప్పరుమ్ కెరుక అస్సె. పెండ్లితె తెర్తిమున్ను చి నెడ్మె సత్తిమ్ తంక మెన తుమ్తె కో లంజె జా నాయ్. లంజె ఉచర్తన చి లంజె జతనక దేముడు తిర్పు కెర సిచ్చ దెయిదె.

5 తుమ్చి జేచితుమ్తె డబ్బల్ అన దూరి కెరన, తుమ్క తిలిన్క ‘జయిదె’ మెన సేంతుమ్ తెన్ జయి.

*“తుమ్క కెయి:క కి ములి నాయ్, పదేసి నాయ్.”

మెన దేముడు ప్రమానుమ్ కెర సంగ అస్సె.

6 జాకయ్,

†“ప్రబ అమక తోడు అస్సె, అచ్ బియ: నాయ్.

అంక పాడ్ కెర్తె రితి మాన్పుల్ అంక కిచ్చొ కెరుక నెత్తిర్”

మెన అమ్ దయిర్మ్ తెన్ సంగుక జతయ్.

తుమ్క దెకయ్ల వెల్లొ సుదల్క నే పచ్చితె, చెంగిల్ ఇండ

‡ 12:18 12:18 నిర్గమకాదుమ్ 19:16-19, 20:18-21.

§ 12:19 12:19 నిర్గమకాదుమ్ 19:8-9.

* 12:20 12:20 నిర్గమకాదుమ్ 19:12,

13. † 12:22 12:22 ‘బయిమ్చి’ మెల్, ఒత్త ‘సీయోను’ డొంగ్రుతె ఎత్తి అదికారుమ్ తిల్ దేముడు మోసక ఆగ్నే దిలన్. జేవ్ ఆగ్నే తెన్ సిచ్చల్ కి దిలన్, పడ్డొ తెదొడి ప్రజల్ జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిల్ దేముడుక పాసి గెచ్చుక ప్రవారుమ్. గని ఈంజ 22 నంబర్చి కోడుతె సంగితి ‘సీయోను’ డొంగ్రుతె, మెల్ పరలోకుమ్తె, దన్నె బయిమ్ తంక నాయ్. యేసుక నంపజల మాన్పుల్చి పాపుమ్ గెలి రిసా అడ్డు నెంతె బయిమ్ నెంతె జోతె గెచ్చుక జయిదె. జా తేడ ఇన్నె దెకయ్తయ్. ‡ 12:22

12:22 డీనయిల్ 14:1 దెక.

§ 12:22 12:22 డీనయిల్ 12:1.

* 12:23 12:23 రోమయల్ 8:29, కొల్స్సియల్ 1:15, 18, డీనయిల్ 1:5,

చి ఎబ్రియల్ 2:11-14 దెక. † 12:23 12:23 లూకా 10:20, పిలిప్పియల్ 4:3, డీనయిల్ 13:18, 17:8, 20:15, 21:27 దెక. ‡ 12:23 12:23

అదికాదుమ్ 18:5, ఎబ్రియల్ 4:13, 10:30. § 12:24 12:24 అదికాదుమ్ 4:2-16, ముక్కిమ్క 4:10. పాబెలు చి లోయి ‘సిచ్చ దేన్, సిచ్చ దేన్!’ మెల్ రితి కేక్ గల్తయ్. యేసుచి లోయి ‘చెమించువ కెరు, చెమించువ కెరు!’ మెన కేక్ గల్తయ్. * 12:26 12:26 నిర్గమకాదుమ్ 19:18. † 12:26 12:26

పార్గూ 2:6. * 13:5 13:5 ద్విత్వియాపదేక కాండుము 31:6. † 13:6 13:6 క్రిస్తనలు 118:6

7 దేముడుచి నుబుమ్ కబుర్ తుమ్క నూనయల, తుమ్క వాల్ దెకయలనక తుమ్ పచ్చ నాయ్. జేవ్ జోవయించి జీవతుమ్క ఇండిలిన్క కిచ్చి పలితుమ్ దెర్ల గే తుమ్ ఉచర. జోవయించి నముకుమ్చి ఎదిలి నముకుమ్ తూమ్ జోవయించి పట్టి ఇండ.

8 యేసుక్రీస్తు కాలి కీసా తిల్ గే, ఆజ కి దసాయి తా, కెయెక తెయెక కి దసాయి తయెదె.

9 వేర వేర నముకుమ్చి బోదన నూన తుమ్ మోసిమ్ జా నత్తిమ్ తిలిసి తుమ్ ముల నాయ్. మెలె, జేవ్చ కమొచ పండుగ అన్నిమ్ జవున్, కిచ్చి కిచ్చి కత్తిన్ నే కత్తిసి జవున్, జోవయింక సంప కెర్ల మాన్యులక చెంగిల్ కెరె నాయ్. ముక్కిమ్క ప్రబుచి దయ జో అమ్క దెత్తినకయ్ అమ్చి పెట్టిచి అత్త డిట్టుమ్ జంక అన్నె.

10 అమ్ సంపజలనక వేర బలి దెత్తి టాన్ మెలి కోడు దొర్కు జా అన్నె, యేసు మొర్గిసి. ఈంజయ్ బలి దెత్తి టాన్తె దిలి బలి అగ్గెచి రితిచి టంబుగుడ్చి నేప కెర్ల, ఆగ్గల్క సంప కెర్ల రితిచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తితన కంక నాయ్ నాయ్.

11 జయ్యి రితి ఎత్తిక వెల్లెల పూజల్ల గొరల్క దేముడుచి గుడితె ఆన 'ప్రజల్చి పాపుమ్ గెన్ను' మెన గొరల్చి లొయి తెడిచి ఒగ్గర నుద్ది తిలి గదితె ఆన, నువ తా, జేవ్ గొరల్చి పినుమ్లుక బయిలె కడన కెరె, జా బయిలె దయ గెల్లితి.

12 కిచ్చిక మెలె, దన్నె, దేముడు అబ్బొన్తె అన్నె బెదవుక మెన, జోచి సొంత లొయి తెన్ ప్రజల్క నుద్ది కెరుక మెన, యేసు కి పట్టుమ్చి కోట ఒత్తల్తెచి బయిలె మొర్లన్.

యేసు సైమల్ సేడ్డిన్తె అమ్ కి బెదుమ

13 జాకయ్, అమ్ కి, గావ్ ఒత్తల్తెచి బయిలె జోతె గెన్ను, జో సేడ్ల సైమల్ అమ్ కి సేడుమ.

14 కిచ్చిక మెలె, కెయెక తెయెక తా: గెతి పట్టుమ్ ఇన్నె అమ్క నాయ్, గని దన్నెచి తిలి కిచెంగిల్ పట్టుమ్చి రిసా రకితనుమ్.

15 రోజుక దేముడుక బలి దిలి రితి, జో అమ్క దిలి అత్తనక్కిక జోక గపురుమ్ కెరుమ. కీసి బలి మెలె, జోచి నాచిచి విలువ ఒప్పున గపురుమ్ సంగితిసి.

16 అన్నె, మాన్యులక చెంగిల్ దెకుక, చి తుమ్క కలుగు జలిన్క అన్నె మాన్యులక తోడు దెంక ముల నాయ్. కిచ్చిక మెలె, దనచక 'బలిచొ' మెనయ్ దేముడుక సర్ల.*

తుమ్క సికడ్లనక మరియొద కెర

17 తుమ్క సికడ్లనచి కోడు తుమ్ నూన, దాక్ కెరన, తుమ్చి సొంత ఇస్టుమ్ కెరుక ముల దా, జోవయించి కోడుక మరియొద కెర. కిచ్చిక మెలె, తుమ్చ అత్తల్క 'చెంగిల్ తత్తు' మెనయ్ సికడ్లతి, అన్నె, క్రీస్తు ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె ఉత్త జా ఎత్తిజిన్క పరిచ్చ కెర్ల దీసి జెయెదె. అయెలె, "దేముడు అమ్క దిలి కామ్క 'చెంగిల్ కెర్లమ్' గే 'గార్ కెర్లమ్' గే జో దేముడుచి మొక్కి అమ్ సాచి నజనుక తయెదె" మెన జానయ్ తుమ్క జేవ్ సికడ్లతి, దెకితతి. జేవ్ తుమ్క సికడ్లన దుకుమ్ నెంతె సర్ల తెన్ ఏలువ కెర్ల రితి తుమ్ జోవయించి తెడి తా. జోవయింక అల్లర్ కెర్ల, దుకుమ్ జవుల చి తుమ్క లాబుమ్ తయె నాయ్.

అమ్చి రిసా ప్రార్థన కెర

18 అమ్చి రిసా తుమ్ ప్రార్థన కెర్ల తా. 'అమ్ పొరపాట్ జము నాయ్ గని ఎత్తిక నత్తిమ్ కెరుక ఆన తెన్ అన్నుమ్' మెన అమ్చి పెట్టి అమ్ జానుమ్.

19 అన్నె కిచ్చిక 'ప్రార్థన కెర్ల తా' మెన తుమ్క అవ్ బతిమాల్ల జా సంగితసి మెలె, అవ్ అన్నె బే బేగి తుమ్తె అన్నె జెంక దేముడు వాటు దెవున్ మెనయ్ తుమ్ ప్రార్థన కెర.

20 జెలె, జోచ మెండలి జల అమ్ సంపజలనక ముక్కిమ్ జలో గొపుడు జలో అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక అన్నె జయ్డో సేంతుమ్ దెతో దేముడు, కెయెక తెయెక కామ్క జెత్తికయ్ జోచి ప్రమానుమ్చి రిసాచి నూయి జలి లొయిచి సిక్కి తుమ్క తోడు తవున్.

21 జోచి ఇస్టుమ్ రితి తుమ్ ఇండితి రితి తుమ్క దొర్కు జలిసి ఎత్తి దెవున్, చి జో మెన్సితి బుద్ది తుమ్చి పెట్టి తతి రితి తుమ్చి పెట్టి కామ్ కెర్ల తవున్. యేసుక్రీస్తుచి అత్తి ఈంజ ఎత్తి జర్ల కెరెదె. జోక కెయెక తెయెక వరలోకుమ్చి గపురుమ్ తవును! ఆమేన్.

అకర్ కోడు

22 జెలె, బాపుడ్లు, ఇదిల్ కోల్లు తెన్ అవ్ రెగిడ్లి ఈంజ జాగర్ల సంగితి దయిరమ్ సంగితి ఉత్తమ్ తుమ్ ఒర్పువ జా.

23 అమ్చొ బావో జలో తిమోతిక †విడ్లల్ కెర అన్నె మెన తుమ్ జాన్క మెన అవ్ ఆన జతసి. జో బే బేగి ఉట్ట అయెలె, అంచి తెన్ జో జెయెదె, చి బెద తుమ్తె జా తుమ్క దెకుమ్దె.

24 తుమ్క బోదన కెర్ల ఎత్తిజిన్క చి ప్రబుచయ్ జల అన్నె ఎత్తిజిన్క అమ్చి ప్రేమ తుమ్ సంగ. ఇటలి దేసిమ్ తెంతోచ సంపజలిన్ ఎత్తిజిన్ తుమ్క జోవయించి ప్రేమ సంగ తెర్లయతతి.

25 తుమ్ ఎత్తిజిన్ తెన్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి దయ తవున్! ఆమేన్.†

† 13:12 13:12 యెరూసలేమ్ ఒత్తల్తె. లూకా 23:32-33, యోహాను 19:17-18, మార్కు 15:20-22, మత్తయి 27:31-33.

S 13:14 13:14 మెలె,

వరలోకుమ్. దీసయెలిసి 21:2 దెక. * 13:16 13:16 కొరింథిల్క రెగిడ్లి ఏక్ నంబర్ ఉత్తమ్ 10:31 దెక. † 13:23 13:23 జెయిల్తె తెంతో, కిచ్చిగి.

‡ 13:25 13:25 తెద్దిలి

యాకోబు రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్ బారిక్ జలో యాకోబు రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్

1 దేముడుచి, ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి సేవ కర్తా జోబా
* గొత్తి సుదో జలో † యాకోబు, వేర వేర దేనిమలుత చెతుర్చ
జల ‡ బార తెగల్చడ యూదుల్క, జోబర సంగ కెర రెగిడ్లి
ఉత్త్రమ్.

అల్లర్ సేడ్లినిది రిసా దయిరిమ్ కోడు

2 బాపుడ్లు, తుమ్ వేర వేర అల్లర్ సేడ పరిచ్చ రితి జలె,
‘చెంగిల్’ మెన పూర్తి సర్త తెన్ తా

3 కిచ్చొక మెలె, తుమ్చి నముకుమ్ అల్లర్లు వాల్ పరిచ్చ
జలె, జీన్లె, తుమ్చి పెట్టి పూర్తి నిదానుమ్ జన్లె.

4 ప్రబుచి అత్తుక తుమ్ పూర్తి జతి రితి, తప్పు నే జతి రితి,
తుమ్చి అత్తుక కిచ్చొ చెంగిల్చి నే పిట్టి రితి, జేవ్చి కామ్
పూర్తి జర్లు కెర్తి రితి తుమ్ నిదానుమ్ కెరన.

5 ఇన అల్లర్ పరిచ్చల్తె కిసి ఇండుక గే తుమ్తె కో జలెకు
నేన్లెగిన, దేముడుక పున. కో పునెలె, నే గోల కెర్తె, దర్లుమ్
తెన్ జో బుద్ది తయెదె.

6 గని ముక్కిమ్క ఎక్కి, నముకుమ్ తెన్, కిచ్చొ అన్యాయుమ్
నెంత, పున. కిచ్చొక మెలె, కక్క అన్యాయుమ్ తయెదె గే, గట్టిజ
వాదు వీర్తి నముక్కుమ్క కెర్తల్ కిసి ఇత్తల్ ఒత్తల్ లయెదె గే,
జో మాన్సు దస్సి జయెదె.

7 నిజామి, దసా మాన్సుక దొన్సి మెన్సుల్ తయెదె. కిచ్చొ
కామ్తె కి జోక ఎక్కి నిదానుమ్ తయె నాయ్.

8 దసా మాన్సు, జలె, కిసి ప్రబుతె నజన్లె కి కిచ్చొ కి దొర్కు
జయెదె మెన ఉచరుక జయె నాయ్!

అల్లర్ సేడ్లిని ఓర్పువ జతినిది కోడ

9 కిక్రేన్ జవున్ బావో దాక్ జలె, బీద సుదో జలె, దేముడు
జోక గవరుమ్ రితి కెర అన్సె, జోక అత్త సామ్యారుమ్ కెర
అన్సెచి రిసా సర్త జవున్.

10 దస్సి, సామ్యారి జలో బావో కో జలెకు ప్రబుచి తెడి దాక్
జంక జలెకి, ఏక్ వేల బీద జంక జలెకి, జో కి జోచి పెట్టి సర్త
తియన్సు. కిచ్చొక మెలె, బయిలుచి చివ్వల్ పుల్లొ కిసి పోర్చు
జా సుకులెగె, జో మాన్సుకి ఆకర్క మొరెదె.

11 బయిలుచి చివ్వల్ జలె, పొద్దు బార్ జా గట్టిజ వాదు
ఒప్పుడ్ కెర్తె, జేవ్చి పుల్లొ సుకిల్ రితి పాడ్ కెర్తయ్. దస్సి
సుకా గెచ్చు గెస్త గెతతి. జోవయింది సూటి గెతయ్. దస్సి,
జోవ కమె కెర్తె కెర్తె సామ్యారి కి మొరెదె.

12 ప్రబుచి రిసా కో నిదానుమ్ తెన్ కిచ్చొ కిచ్చొ అల్లర్
ఓర్పువ జవుల గే, జోక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, పాపుమ్తె
దెర్చు నే సేడ్లి జేవ్ అల్లర్ సేడ్లి పరిచ్చతె జీన్లె, దేముడు
దెతి పరలోకుమ్తె జేవ్ గెతి కిరీటుమ్ జోక దొర్కు జయెదె.
దేముడు ప్రమానుమ్ కెర్తి కోడు ‘కో’ అంక ప్రేమ కెర్తి రితి
ఇండుల గే, జోవయింకయ్ బెదవనిందె’.

13 గని అల్లర్ సేడ్లి పరిచ్చల్ జతె పాది, కో పాపుమ్
కెరుక ఉచర్లె జవున్, పాపుమ్ కెరుక దెర్లె జవున్, “దేముడు

అంక పాపుమ్ కెరయ్తయ్” మెనున్ నాయ్. కిచ్చొక మెలె,
దేముడు పాపుమ్తె బెదితోసా నెంజె, పాపుమ్తె ఎర్గరె బెదె
నాయ్, కో కి, కిచ్చొ కి జోక పాపుమ్ కెరపుక నెత్తిర్చి, చి
‘పాపుమ్ కెర్చు’ మెన కిచ్చొ రిసా ఉచరె నాయ్, కేన్ పాపుమ్
కెరె నాయ్.

14 మాన్సుక పాపుమ్ సికయ్తెసి కిచ్చొ మెలె, జోచి సొంత
* పెట్టివ గార్ అసలి జోక సికయ్తయ్, వెలయ్తయ్.

15 మాన్సుచి పెట్టి అన మొదోల్ జా జెర్చు, గజ్జల్ జా వడ్ల,
పాపుమ్ వీరయ్తయ్. ఒత్త తెంతో, జా పాపుమ్ వడ్ల వడ్ల
పూర్తి జా, మొర్చు వీరయ్తయ్.

చెంగిల్ తిలిసి ఎత్తి, దేముడు తెంతో జెతిసి

16 నాయ్, బాపుడ్లు, తుమ్ మోసిమ్ సేడ నాయ్.

17 చెంగిల్ తిలిన్ ఎత్తి, సత్తిమ్ తిలిన్ ఎత్తి, పరలోకుమ్
తెంతో జెతయ్. ఉజడి ఎత్తిక అబ్బిసి జలో దేముడు తెంతో
జెతయ్. జో మార్పువ జతోసా నెంజె, జోచి ఉజడి కెయ్య
సేడ జయె నాయ్.

18 జోచి సొంత ఇస్టుమ్క, జోచి సత్తిమ్ కోడుచి నెక్కియ్
అమ్క జో జెర్చయ్లన్. కిచ్చొక మెలె, జో జెర్చయ్లన్
కెర్తన ఎత్తికె అమ్ జోక దిలి † నెవో జతి రితి అమ్క నెవర్
జెర్చయ్లన్.

19 ప్రేమ తిల బాపుడ్లు, ముక్కిమ్క తుమ్ కిచ్చొ దెరన
మెలె, తుమ్తె ఎత్తి, మాన్సు బుద్ది కోడో సరిగా సూన్తన జా,
బమ్మ తెన్ లట్టబ్బన నే జతె, బే బేగి కోపుమ్ జా నాయ్.

20 కిచ్చొక మెలె, మాన్సుచి కోపుమ్ దేముడుచి పున్సిమ్క
వాల్ దెయ నాయ్, జోవ పున్సిమ్ కమె జర్లు కెరె నాయ్.

21 జాకయ్, మర్కుటుమ్ బుద్ది ఎత్తి, తుమ్చి పెట్టి
గుడియయ్ జలి కున్సిదుమ్ ఎత్తి, తుమ్చి పెట్టి తెంతో వెంట
గెల కెర, దాక్ కెరన, కోపుమ్ నే జతె, దేముడు తుమ్చి పెట్టి
రోచిలి జోచి కోడు సెంతుమ్ తెన్ తుమ్ సూన సూన జాక
పోనన. జా కోడు తుమ్చి అత్తుల్క రచ్చిండువ కెరుక తెరె.

22 గని దేముడుచి కోడు ఎక్కి, సూన్తనయ్ తుమ్ జా
నాయ్. ఎక్కి, సూన్తనయ్ గని జోచి కోడు నే కెర్తన జలె,
తుమ్ మోసిమ్ కెరన తన్లె. జోచి కోడ రితి ఇండ్, చి తుమ్చి
అత్తుతె పలితుమ్ దెరెదె.

23 జోచి కోడు ఎక్కి, సూనయ్ కో దస్సి ఇండ్ నాయ్
గే, కిసి జతయ్ మెలె, అద్దుమ్తె మాములుమ్ మొకోమ్
దెకనతోసాచి రితి జతయ్.

24 జో మాన్సు అద్దుమ్తె దెకన పన్ల ఉట్ట గెచ్చు, కిసి డీసిలో
గే బేగి వచ్చు గెల్లయ్.

25 గని, ఎత్తిక ‡ ఆదారుమ్ తిలి అగ్గ కో చెంగిల్ అద్దుమ్
కెరన పోనన జా అగ్గచి ఉప్పిరి నిదానుమ్ జయెదె గే, జోచి
రితి సూన పవన్తోసా నే జతె, జా అగ్గ కెర్తొనాయి జయెదె,
చి జా అగ్గ రితి జో ఇండితెసి పావల్, తప్పుల్, ఇండితెసి
తెంతో జో మాన్సుక విడ్డల్ కెరెదె, చి జా అగ్గ రితి ఇండితెసి
జోక చెంగిల్ జయెదె, అత్తుపలితుమ్ దెరెదె.

దేముడుచి నిజామిచి బక్తి

26 “దేముడుచి బక్తి ఆవ్ కెర్తసి” మెన కో ఉచరంతయ్
గే, జోచి చోడి తెన్ ఇస్టుమ్ అయిలి రితి లట్టబ్తయ్

* 1:1 1:1 నెంజెలి ‘గొతిమాన్సు’ నెంజెలి ‘సేవ కెర్తెన’. † 1:1 1:1 ఈంజో యాకోబు యేసుచి బావోన్ జా తిల్, బెర్తి. మరియు చి యోసిపుచి పెట్టివో.
యెరూసలేముచి నంబజలనిచి నబక వెల్లొ తిల్. బారికుల్ 15:6-29, 21:18, గంతి 1:19, 2:9, 12. ‡ 1:1 1:1 ‘బార తెగల్’ మెలె, బగ్గర్ పూర్ణమ్ తెంతో.

యాకోబుచి బార పుత్తెత్త తెంతో యూదుల్తె బార తెగల్ అన్సె. ఎత్తి పుత్తన తెంతో ఏక్ తెగ. § 1:9 1:9 కిరొంది 7:22 దెక. * 1:14 1:14 3:15 దెక.

† 1:18 1:18 నన్కా 15:19-21, ద్వితి 18:3-4, రోమ 11:16. ‡ 1:25 1:25 2:18 దెక.

గే, జోషయించి పెట్టి జోక జోయ్య మోసిమ్ కెరంతయ. జోషయించి బక్తి అరి జతయ.

²⁷ అమక అబ్బి జలో దేముడుచి మొత్త మూన్సు కెర్తి కిచ్చి బక్తి నత్తిమచి నిజమచి జయదె మెలి, అమ్ జోచి సేవ కెర్తినక 'సత్తిమచి నిజమచి' మెన కీన కము రుజ్జు దెకవుల మెలి, పొర బోదల్చ, రండెల్ మాన్సుల్చ బాదల్ దెక అమ్ తోడ్ కెర్తసి, పట్టె ఈంజ లోకుమచ పాపుమ్ కముతె అమ్ నే బెదితె అత్త నుద్ది తతినె.

2

సామ్యార్థుక బీద సుదల్ తేడల్ నే దెకుత్

¹ బాపుడ్లు, పరలోకుమచి ఉజడి తిలో అమ్చొ ప్రబు జలో యేనుక్కిన్సుక తుమ్ నంబజలి రిసా, తిలనక నెంజలనక తేడల్ దెక నాయ.

² మెలి, దోగుల నబతె అయిలె, ఎక్కిలో జలె, బజర్చ ముద్దివో ఉంగరల్ తియన చెంగిల్ పాలల్ గలన అయిలె, గని అన్నెట్టో బీద తా పొర్లు పాలల్ గలన తా జో కి అయిలె,

³ చెంగిల పాలల్ తిలోసాక తుమ్ చెంగిల్ దెక, "ఈందె, ఇన్నె చెంగిల్తె వెసు" మెన పురె బుకార్లె, గని బీద సుదొక "ఒత్త బీచ" జవున్, "అంచి చట్టె వెసు" మెన జవున్ సంగిలె,

⁴ తుమ్ దొన్నె మెన్సుల్ జా తప్పుచ తీర్పుల్ కెర్తన జా తన్సె.

⁵ తుమ్ సూన, ప్రేమ తిల బాపుడ్లు. ఈంజ లోకుమచి దనుమక దెకిలె, ఒగ్గర్జిన బీద సుదల్ అన్సి. జలె, *జోషయంతె ఒగ్గర్జినక దేముడు నిసాన, జోచి నముకుమ్ జతు మెనయ, జోక ప్రేమ కెర్తనక జో దెతి వాటె బెదుత్ మెనయ, మెలి, పరలోకుమతె బెదుత్ మెనయ.

⁶ తూమ్, బీద సుదల్ క నిస్కారుమ్ దెక అన్సున్. తుమ్క కో నన్సల్చ మోసిముల కెర్తె గే తుమ్ ఉచర. బీద సుదల్ నాయ, గని సామ్యార్థుయి దన్నె కెర్తె. జెచ్చె తుమ్క తీర్పు కెర్తి గెరితె వెలన తగుల్ కెర్తె.

⁷ పట్టె, తుమ్ క్రిస్టుక నంప కెర్తెయ, జోచి నాన్ తెన్ బాప్తిసుమ్ నజన్దు, గెద. జలె, జోచి నాన్, గవురుమచి నాన్, కో దూసుచ కెర్తె మెలి, బీద సుదల్ నాయ, గని సామ్యార్థుయి.

⁸ దేముడుచి కొడెతె రెగిడ్లి రెతి,

[†] "తుమ్క తూమ్ కెర్తి ప్రేమ కెరంతను గే, తుచి పాసిచొ మాన్సుక కి తెద్ది ప్రేమ కెర్తె తా" మెన పరలోకుమచొ రాసె జలె దేముడు దిలి ముక్కిమచి అగ్గు తుమ్ ఇండితినెతె నెరవెర్చుచ కెర్తె, తుమ్క చెంగిలి.

⁹ గని, జా అగ్గు నెరవెర్చున నే కెర్తి రెతి తుమ్ తేడల్ దెకిలె, పాపుమ్ ఇండితను, చి అగ్గుల్చి మొత్త పాపుమ్ సుదల్చి సిచ్చక విలుచ జా అన్సున్.

¹⁰ కిచ్చొక మెలి, అగ్గుల్ ఎత్తి, నిదానుమ్ కో కెర్తె, గని మొత్తుమతె ఎక్కి జవున్ పిట్టయిలె, మొత్తుమ పిట్టయిలోసా జతయ, చి మొత్తుమచి సిచ్చక జో మాన్సు విలుచ జా అన్సి.

¹¹ కిచ్చొక మెలి,

*"లంజెమొ కెర నాయ"

మెన సంగిలోసా,

§ "నరు అత్త కెర నాయ"

మెన సంగిలోసా ఎక్కిలోయి. జలె, తుమ్ లంజెమొ నే కెర్తె కి నరు అత్త కెర్తెగన, జో దేముడు దిల అగ్గుల్ మొత్తుమచి మొత్త పాపుమ్ కెర్తన జా అన్సున్.

¹² జలె, అమ్చ పాపుమచ అనల్, తప్పుల్ తెంతో అమ్క విడ్డల్ కెర్తె *మాన్సుల్క ప్రేమ కెర్తి కన్యారుమ్ దెకితె అగ్గుక దెకయ దేముడు తుమ్క తీర్పు కెరెదె. అమ్క 'జయ్య అగ్గు రెతి ఇండిల గే నాయ గే' మెన జో తీర్పు కెరెదె. జయ కోడు నే పచ్చితె తుమ్ లట్టబా, ఇండ.

¹³ కిచ్చొక మెలి, కో అన్నె మాన్సుల్క కన్యారుమ్ దెకె నాయ గే, దేముడు జోకయ తీర్పు కెర్తెనెతె జోకయ కన్యారుమ్ దెకుక బెదె నాయ. గని, కో అన్నె మాన్సుల్క కన్యారుమ్ దెకితయ గే, జోక తీర్పు కెర్తి పొదిక జో ప్రబు జోకయ కన్యారుమ్ దెకెదె.

¹⁴ బాపుడ్లు, "ప్రబుక నంప కెర్తసి" మెన ఎక్కిలో సంగిల్ కి, జో బుల్లి బుద్ది దన్నె నముకుమ్ తెన్ నే బెదిలె, కిచ్చొయి లాబుమ్! 'నముకుమ్' మెన జో మాన్సు రెతి సంగితిసి జోక రచ్చించుచ కెరుక తెరె గే? తుమ్ ఉచర.

¹⁵ నంబజలొనెతె కేన్ జవున్ బావొక గే, బేనిక గే, నరిపుచుచ జత పాలల్ నెంజలి జవున్, నరిపుచుచ జతి రోజుకచి అన్నెమ్ దొర్లు కెరంతె నెక్కి జవున్ నెంజలి.

¹⁶ కో జలెకు జోక "చెంగిల్ తా. తుమ్క పాలల్ చి అన్నెమ్ దొర్లు జవున్" మెన సంగిలె, గని సరి జతి తోడు నే దిలె, కిచ్చొ లాబుమ్! కామ్క నెంజె.

¹⁷ దన్నె, రెతి నముకుమ్ సంగిల్లె, గని కామ్క జెతికయ కామ్ నే కెర్తె, జా నముకుమ్ అరిచి.

¹⁸ "తుకయ నముకుమ్, గని అంకయ కము" మెన కో జలెకు అన్నెక్కుక సంగిలె, జో అన్నెక్కుక అవే కిచ్చొ జబాల్ దెయిందె మెలి, "తుచ కము నెంతె తుచి నముకుమ్ అంక రుజ్జు జయి నాయ. కేన్ జవున్ కామ్ కెర్తెకయ నముకుమ్ చినుక జయెదె. అవే, జలె, అంచ కముకయ అంచి నముకుమ్ దెకయిందె" మెనయ జబాల్ దెయిందె.

¹⁹ † "ఎక్కిలో దేముడు ఎక్కిలోయి అన్సి" మెన తుమ్ నంప కెర్తెను. జా సరిగా, గని దన్నె మెన బాతల్ కి ఒప్పునతె. గని ఒప్పున జేవ జంక బియ, అద్దుర జా గెతతి.

²⁰ చెంగిలి నే ఉచరొ ఓ మాన్సు, తుయి కో జలెకు, కముతె నే రుజ్జు జతి నముకుమ్క 'అరిచి' మెన, అవే తుక రుజ్జు దెకవుక తుక కావలె గే?

²¹ జలె, ‡ " 'బలి' మెన పుత్తుదక కండ దె" మెన దేముడు సంగిలి రెతి పుత్తున్ జలో ఇన్నాకుక అబ్రాహామ్ బలి దెతి టాన్తె బండ తెయార కెర్తెన్ తెన్, జో కెర్తె జా కామ్చి రిసాయి, "నిజమి అన్నె పూర్తి నంప కెర్తయ, సత్తిమ్ తెన్ అన్సి" మెన, దేముడు 'జోక పున్సిమ్' మెలి రెతి అబ్రాహామ్క తీర్పు దెకె నాయ గే?

²² మెలి, జో అబ్రాహామ్చ కముతె జోచి నముకుమ్ బెద కామ్ కెర్తె తిలి, చి జోషయించ కముతె జోచి నముకుమ్ బార జా నెరవెర్చుచ జలి.

²³ దన్నె, జా కామ్తె జోచి నముకుమ్ రుజ్జు జలి రిసా, § "అబ్రాహామ్ దేముడు సంగిలి కోడు నంప కెర్తి రిసాయి 'జోక పున్సిమ్' మెలి రెతి ప్రబు దెకిలన్"

మెన రెగిడ్లిన్ 'నిజమ్' జతయ. * "దేముడుచొ మింతున్" మెన కి అబ్రాహామ్చి రిసా దేముడుచి కొడెతె రెగ్గె అన్సి.

* 2:5 2:5 కొరిందల్క రెగిడ్లి 2 సంబర ఉత్తము 1:27-29.

† 2:8 2:8 లేవీయకాదుమ్ 19:18 మత్తయ 22:39, చి యోహాను 13:34 దెక.

‡ 2:11

2:11 నిర్దమకాదుమ్ 20:14, ద్వితీయోపదేశ కాదుమ్ 5:18.

§ 2:11 2:11 నిర్దమకాదుమ్ 20:13, ద్వితీయోపదేశ కాదుమ్ 5:17.

* 2:12 2:12

1:25, చి 2:8 అన్సి దెక.

† 2:19 2:19 గలతియోపదేశ 3:20, రోమీయల్ 3:30, మార్కు 12:29.

‡ 2:21 2:21 ఆదికాదుమ్ 22:1-18.

§ 2:23

2:23 ఆదికాదుమ్ 15:6, రోమీయల్ 4:3, 5, 9.

* 2:23 2:23 2 దిన: 20:7.

24 దస్సి, ఎక్కి సంగన్ని నముకుమచి రిసా నాయ్, గని జా నముకుమ జీచి కముతె బార్ జా రుజ్జు జలి రిసాయి, దసా మాన్సుక 'సత్తిమచి'. పున్సిమచి మెలి రితి దేముడు దెకితయ్.

25 అగ్గి లంజె జయి తిలి రాహాబు తెన్ కి దస్సి. జేవ్చి ఏక్ కామచి రిసా, మెలె, జా నుట్టు కబుర్ అయిల పూర్తులక జా మరియాద కెర, జోచ విరోదుమ్ సుదల్తె జేవ్ దెర్ను నే సేడ్లి రితి లుంకడ, వేర వాల్ తెద్రవ దిలి రిసా, 'జాక పున్సిమ్' మెలి రితి దేముడు దెకిలన్.

26 జలె, జీవ్ నంజెలి ఆగ్ కిసి మొర తయెద గే, దస్సి, మాన్సు ఇండిత కముతె నే బార్ జలె, జో నంగితి నముకుమ్ కామక నంజె, మొర అన్సి.

3

కోడె లట్టబ్బినెత జాగర్త దెకనుక

1 బాపుడ్లు, తుమ్తె ఒగ్గరజన్ బోదన కెర్తన జతు నాయ్. కిచ్చొక మెలి, అమ్ బోదన కెర్తనచి పూచి ఒగ్గరి, చి ఆకర్ దీనల్క ప్రబు అమ్క పరిచ్చ కెర తీర్పు కెర్ పొదిక, అమ్క జో తియార్లి జా కామచి రిసా ముక్కిమ్క అమ్కయ్ తీర్పు కెరెదె.

2 అమ్తె కో కి తప్పుల్ నంగుక జయెదె, చి కోడె లట్టబ్బినెత కో కిచ్చొ తప్పుల్ నే నంగుక తెల్లె, జో మాన్సుక 'జీచి ఆగుచి ఉప్పిరి జో పూర్తి ఏలువ కెర్తయ్, జో మాన్సుతె కిచ్చొయ్ పొరపాల్ నాయ్' మెనుక జతయ్.

3 జేవ్ కేన్ దిక్కు ఇండుక అమ్చి ఇస్తుమ్ తయెదె గే, ఒత్తయ్ ఇండుత మెన, గోడల్ చోడిలి కలెమ్ చప్లయ్లె జీచి ఒండి ఆగుక బులవుక జయెదె.

4 ఓడల్ తెన్ కి దస్సి. ఓడ వెల్లి జలెకి, దిక్కు దెకయ్తి జాచి చట్టు జాచి కంట ఇదిలిసి జయెదె. జలె, జా ఓడక గట్టిజ వాదు పెలిలెకి, ఓడచి కంట దిక్కు దెకయ్తి జా చట్టు ఇదిలిసి జలెకి, ఇండయ్తొసా చట్టు బుడ్డవ కేన్ పక్క దెకయెదె గే, జయ్యి పక్క ఓడ గెచ్చెదె.

5 దస్సి, ఒండి ఆగుక జీబు ఇదిలిసి జలెకి, లట్టబ్బె జాక కెర్తి నెక్కి! అన్సి, కెర్తి డొంగరవ రూకుల్ ఏక్ ఇదిలిసి ఆగి డయ్ గెల్దె!

6 దస్సి, జీబు ఆగిచి రితి జయెదె. అమ్చి ఒండి ఆగుతె జీబు కెర్తి పాపుమ్ కెరయెదె! అమ్చి ఒండి ఆగుక గార్ కెరెదె. అమ్ జెర్లిల్ తెంతో మొరై ఎదక ఈంజ లోకుమ్తెచి అమ్చి బత్తుతె జగ్గు జతిసి ఎత్తిక జీబు ఏలువ కెర్తయ్. మాన్సు జాగర్త నంజెలి, అమ్చి చోడితె వెల్లి ఆగి సేడ్లి రితి జయెదె.

7 మెలె, ఎత్తి రగుమ్ జంతువులక, పిట్టలక, అయివో గట్రిక, మొన్సు గట్రిక మాన్సు ముద్దో కెరుక జయెదె. జేవ్క మాన్సుల్ ముద్దో కెర అన్సి, గని

8 జీబుక కేన్ మాన్సు ముద్దో కెరుక నెతిర్తి. జీబు తుక్లె తంక నెత్త, ఒగ్గర్ ప్రమాదుమ్ దెకయ్తయ్, జాచితె మొర్చి విస్సుమ్ బెర్తు తయెదె.

9 జీబు తెన్ అబ్బి జలొ దేముడు ప్రబుక గపురుమ్ నంగితనుమ్, గని మాన్సులక దూసువ కెర్తనుమ్, జోచి పొలిక జేవ్ జెర్మిసి జలెకి. దస్సి, కెర్తి తప్పు కెర్తనుమ్!

10 ఎక్కి చోడి తెంతో గపురుమ్ నంగితిసి, దూసువ కెర్తిసి బార్ జతయ్. బాపుడ్లు, ఈంజ తప్పు. ఇనిచి పోన.

11 ఎక్కి గొయి తెంతో ఊంట పుట్టి, చెంగిలో పానిచి కారు జలి గర్చి పాని దెయెదె గే? నాయ్ గెద.

12 వట్టె, బాపుడ్లు, *అంజారుమ్ రూకతె ఒలివ పండ్లు దెరుల గే? నంజెలి, ద్రాచ చెట్ల బొడ్డ పండ్లు దెరుల గే? నాయ్, గెద. దస్సి, కారు జలి పానిచి ఊంట చెంగిలో పాని దెయె నాయ్.

పరలోకుమ్ తెంతో చి గ్యాసుమ్ కిసి తయెదె

13 తుమ్తె కక్కయ్ బుద్ది గ్యాసుమ్? 'అంకయ్ గ్యాసుమ్' మెన కో ఉచరన్లె, జా గ్యాసుమ్తె బెదితి బుద్ది తెన్, గపురుమ్ నే ఉచరంతె, జా గ్యాసుమ్తె బెదిత కమ్మ ఇండ రుజ్జు దెకపును.

14 గని తుమ్చి పెట్టి గోనచి విస్సుమ్ తిలె, సొంత గపురుమ్ ఆననతి ఆన తిలె, 'అమ్ సత్తిమచ' మెన తుమ్ ఉచరన నాయ్, అబ్దుమ్ జన్సి.

15 తుమ్చి పెట్టి దస్సి బుద్ధుల్ తిలె, తుమ్చి గ్యాసుమ్ కేనె తెంతో జెతయ్ మెలె, పరలోకుమ్ తెంతో నాయ్, గని ఈంజయ్ లోకుమ్చి తెంతయ్, మాములుమ్ †ఆగ్ రగుమ్, బాతల్ తెంతో చి రగుమ్ జతయ్.

16 గోసలు, సొంత గపురుమ్ ఆననత ఆనల్ కేనె తవుల గే, ఒత్తయ్ కిచ్చొ ముద్దో తయె నాయ్, గొడ్డల్ తయెదె, చి మాన్సుల్ ఎత్తి పాపుమ్ ఇండుక అలవాల్ జపుల.

17 గని పరలోకుమ్ తెంతో అయిలి గ్యాసుమ్, ప్రబుచి సుద్ది తెన్, సేంతుమ్ బుద్ది తెన్, మెత్తన బుద్ది తెన్, సొంత ఇస్తుమ్ జగ్గు కెరుక ఒగ్గర్ నే తతె, వేర మాన్సుల్చి కోడు మరియాద తెన్ సూనతి బుద్ది తెన్ తా, కిచ్చొయ్ ఉప్రమెన్సు నెంతె తయెదె.

18 అన్సి, పున్సిమ్ కేనె పలితుమ్ దెరెదె మెలె, సేంతుమ్ కెరయ్త మాన్సుల్చి అత్తి సేంతుమ్చి బీ గలిలిన్తయ్ పలితుమ్ దెరెదె.

4

దేముడు నంగిలి రితి ఇండుక

1 తుమ్చితె తగుల్ జతిసి, జట్టి జతిసి కేనె తెంతో జెతయ్ గే తుమ్ ఉచర. కేనె తెంతో మెలె, తుమ్చి ఆగుతె జట్టి జత ఆనల్ తెంతయ్.

2 కిచ్చొ జలెకి ఆన జతను, చి జా దొర్కు నే జలె, అన్సెక్లొక మార్దను. దస గోనల్ తెన్ తత్తను, గని తుమ్ ఆన జలిసి దొర్కు నంజె, చి గొడ్డల్ తగుల్ జతె తత్తను. కిచ్చొక తుమ్క దొర్కు జలిసి దొర్కు నంజె మెలె, దేముడుక పుసున్ నాయ్.

3 నంజెలి, పుసిలెకి, దొర్కు నంజె. కిచ్చొక మెలె, గర్చి బుద్ది తెన్ పుసితను. మెలె, తుమ్చి పెట్టివ ఆనల్ జగ్గు కెరనకయ్ ఉచర పుసితను.

4 కేనె జపున్ తేరబోద మున్సునక ముల దా లంజె జలి రితి, తుమ్ దేముడుక ముల, ఈంజయ్ లోకుమ్చి బుద్దితె గెచ్చు అన్సున్! ఈంజయ్ లోకుమ్చి దనుమ్క ఆన జతిసి దేముడుక విరోదుమ్ జతయ్ మెన నేన్సు గే? జాకయ్, ఈంజయ్ లోకుమ్చి వచ్చిన కో గెతయ్ గే, దేముడుక విరోదుమ్ నుదో జతయ్.

5 * "అమ్ మాన్సుల్చి పెట్టి జో దిలి అత్త జోకయ్

నిదానుమ్ తపున్ మెన జోచి ఆన"

మెన అగ్గె తెంతో దేముడుచి కొడెతె రెర్ల అన్సి. జా కోడు ఆరి ఒత్త అన్సి మెన ఉచర్తను గే?

† 2:25 2:25 యెహోసువ 2:1-24, 6:1-25.

నిష్పవకాదుమ్ 20:5-6.

* 3:12 3:12 అంజారుమ్ రూక బొడ్డ రూక రితి తయెదె.

† 3:15 3:15 1:14 దెక.

* 4:5 4:5

5

6 అన్నె, అమ్మ వేర ఆనల్ నే జతి రితి ప్రబు అమ్మక దరు కెర దొర్పు జలి తోడు తయెదె. జాకయ్, దేముడుచి కొడొతె అన్నె కిచ్చొ రెగ్గ అన్నె మెలె,

† “గప్పురుమ్ ఉచరంతనక దేముడు దూరి కెర్తయె,

గని కో దాక్ కెరనుల గే, జోపయింకయ్ జోచి దయచి తోడు దెయెదె” మెన రెగ్గ అన్నె.

7 జాకయ్, దేముడుచి తెడి జా, దాక్ కెరన జోపయించి ఇస్తుమ్ రితి ఇండుక తుమ్ కోరవ జా. దన్నె జలదు మెలె, నయతాన పాసి అయిలె రితి జా జోచి బుద్ది సికడుక జవున్ కిచ్చొ వేర అల్లర్ కెరుక జవున్ ఉచరె, జోక “ఉట్ట గో!” మెలె, జో ఉట్ట నిగెదె.

8 దేముడుక పాసి జా, చి జో తుమ్కయ్ పాసి జెయెదె. తుమ్ పాపుమ్ కెర్తన తుమ్చి అత్తవ అత్తొ నుద్ది కెరన. తుమ్ దొన్ని మెన్పుల్ తిలన, తుమ్చి పెట్టి ఎక్కి ప్రబుచయ్ జా జోచి నుద్ది జా, జోక ఎక్కి నిదానుమ్ జా.

9 తుమ్చి కముచి పాపుమ్ ఉచరన పెట్టి బాద సేడ, లాజ్ జా దుకుమ్ జా ఏడ, దన కము ముల. పాపుమ్ కముచి అనుక ముల్లి బుద్ది జా తుమ్ ఏడ. పాపుమ్ కముచి సర్ద ముల్లి బుద్ది జా తుమ్ దుకుమ్ జా.

10 దేముడుచి మెప్పె దుమ్ కెరన, చి జో తుమ్క టీచడెదె. ‡

మాన్సుల్క తీర్పు నే కెరుక

11 బాపుడ్లు, ఎక్కిలోచి రిసా అన్నెక్లో దూసువ కెర్త తీర్పు కొడొ లట్టబా నాయ్. అన్నెక్లోచి రిసా దూసువ కెర్త తీర్పు కొడొ కో లట్టబుల గే, దేముడు దిలి కి అగ్గుక కి దూసువ కెర తీర్పు కెర్తయె. దేముడుచి అగ్గుచి ఉప్పెరి తుమ్ తీర్పు కెర్తన జలె, జోచి అగ్గు రితి ఇండున్ నాయ్, గని జోచి అగ్గుచి కంబ వెల్లో కెరనుక ఉచరె రితి జతను.

12 * మోసి పూర్ణమచొచి అత్తి అగ్గుల్ దెతోసా తీర్పు కెర్తొసా ఎక్కిలోయి. అన్నెకోయి నాయ్. రచ్చించువ కెరుక నానినుమ్ కెరుక అదికారుమ్ తిలోసా. ఎక్కిలోక అన్నెక్లో తీర్పు కెరుక తుమ్ కొన్చొ!

అమ్చి బత్తు దేముడుచి అత్తి అన్నె

13 అల్లె, “అజి గే కలిక గే వలాన పట్టుమతె గెచ్చ వెర్చెక రోజాక బియ్యార్ కెర కెర లాబుమ్ కెరనుమ్” మెన జవున్ తుమ్ దయిరిమ్ ఉచరన జాగర్త ఉచర.

14 కలిక కిచ్చొ జర్గు జయెదె గే నేన్చు. తుమ్చి బత్తు కిసిచి? తుమ్ కిసి జన్చె మెలె, గాందుచి రితి జా, కెయ గే డీన, గడియయ్ తా, అన్నె డీసున్ నాయ్.

15 నాయ్, సొంత సెక్తిక దన్నె దయిరిమ్ నే జతె, తుమ్ కిచ్చొ ఉచరుక చెంగిల్ మెలె, “ప్రబు సెలమ్ దిలి జమదె, చి ఈంజ జా కామ్ కెరుమ్దె” మెన.

16 అప్పె తుమ్ కిసి జతను మెలె, తుమ్చి సొంత సెక్తిక నంపజా, దయిరిమ్ గప్పురుమ్ ఉచరంతన. దన్నె సొంత సెక్తిక దయిరిమ్ గప్పురుమ్ ఉచరంతిన్ తప్పె.

17 జలె, కిచ్చొ కెర్తొ కిసి ఇండిలి చెంగిల్ గే కో జాన జానయ్ దన్నె నే కెర్తొ నే ఇండిలి, జో మాన్సుక జా తప్పె పాపుమ్ జతయ్.

మాన్సుల్క మోసిమ్ కెర్తొనచి రిసా తీర్పు

1 అల్లె, తుమ్ సామాన్యు కో జెలకు, పాసి జెత తుమ్క లాయిత కన్తలచి రిసా తుమ్ ఏడుక దెర.

2 తుమ్చి సామాన్యుమ్ కువ గెచ్చ అన్నె, తుమ్చి పాలల్క నున్చి కా గెల అన్నె,

3 తుమ్చి బజార్ సామన్, వెండి సామన్క చెద్ద కా గెల అన్నె. తుమ్ కి పాడ్ జతిన్క ఈంజ సామన్ ఎత్తి కుచిలిసి చెద్ద కా గెలిసి రుజ్జా జయెదె. కిచ్చొ రుజ్జా మెలె, ఈంజ నానినుమ్ అగి డడ్డీల్ రితి తుమ్చి అగేక కి కా గెలెదె. దన్నె, ఆకర్ దీనలచి రిసా ఈంజ సిచ్చ సంతాదన కెరన అన్నెన్. ఆకర్క దన్నె సిచ్చ జన్చె.

4 ఆదె, తుమ్చి బుయిచి పంటో లాయిల కూలి మాన్సుల్చి కూలి డబ్బుల్ తుమ్ మోసిమ్ కెర తియెన్దదు. జా కూలి డబ్బుల్ కేక గల తుమ్క నింద సంగితయ్. జా పంటో లాయిలనచి ఏడుక ఎత్తిక ఏలువ కెర్తొ పరలోకుమ్చొ ప్రబు నూన అన్నె.

5 ఈంజయ్ లోకుమ్తె నుక్కుమ్ తెన్ తుమ్చి పెట్టి ఇస్తుమ్ అయిలె రితి జయ అన్నెన్. ‘కండుక’ మెన తుమ్ బెయిలల్ గొరెల్ గట్టక కిసి బలుమ్ కెర్తన గే, దన్నె, మొర్తి సిచ్చ కతి రిసా తుమ్క తుమ్ బలుమ్ కెరన అన్నెన్!

6 పాపుమ్, సత్తిమచ మాన్సుల్క నిందల్ కెర మార అన్నెన్. తుమ్క జేమ్ జబాబ్ నే దెతె తుక్కె అన్నె.

యేసు అన్నె జెతె ఎదక నిదానుమ్ తెన్ రకుక

7 జలె, బాపుడ్లు, ప్రబు అన్నె జెతె ఎదక తుమ్ నిదానుమ్ తా రక. ఈందె, రయ్త బి గల తిలె, తొలి పాని ఆకర్ పాని పెట పంటో పికిత్ ఎదక, ఈంజ లోకుమ్చి జా విలువచి పంటో లాయితి నమయిమ్ జెతె ఎదక బమ్మ నెంతె, జో రయ్తు రకెదె.

8 తుమ్ కి దన్నె నిదానుమ్ తెన్ రక. నిజామి, తుమ్చి అత్తతె డిట్టుమ్ జా. కిచ్చొక మెలె, ప్రబు అన్నె జెతికయ్ నమయిమ్ పాసి జా అన్నె.

9 ఎక్కిలోచి రిసా అన్నెక్లో నిందల్ ఉచర నాయ్, చి ప్రబు తుమ్కయ్ నిందల్ కెరుక తయె నాయ్. ఓదె, ఈంజ లోకుమ్చి గుమ్ముమ్ ఒత్తల్తో మెలి రితి తీర్పు కెర్తొసా జతో జో ప్రబు టీచ, మాన్సుల్క పరిచ్చ కెర తీర్పు కెరుక మెనయ్ రకితయ్.

10 బాపుడ్లు, బాదల్ ఓర్పువ జతిన్చి నిదానుమ్చి రిసా తుమ్క రుజ్జా తంక మెలె, దేముడు ప్రబుచి నాన్ తెన్ జోచ కబుర్లు నూనయల పూర్లచి రిసా తుమ్ ఉచర. జోపయించి నిదానుమ్ దెక, తుమ్ కి దన్నె నిదానుమ్ జా.

11 ఈందె, జోపయింతె కో నిదానుమ్ తా గెల గే, ‘జోపయింకయ్ చెంగిలి’ మెన సంగితనుమ్. * యోబు పూర్ణమచొ బగ్గర్ బగ్గర్ అల్లర్ నెడ్లె కి, జో నిదానుమ్ తా గెలిన్చి రిసా నూన అన్నెన్. జో యోబు నిదానుమ్ తతికయ్, దేముడు జర్గు కెర్తొన, కన్నారుమ్ దెకిలిసి, రచ్చించువ కెర్తొనచి రిసా నూన అన్నెన్, గెద. దన్నె, తుమ్ కి దేముడుచి దయ దెక అన్నెన్.

ఒట్టు నే గలనుక

‡ 4:10 4:10 వేతురు రెగ్గి ఏక్ నంబర్ ఉత్తమ్ 5:5-10.

§ 4:11 4:11 ముక్కిమ్ జలి అగ్గు జలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి అన్నె మాన్సుల్క ప్రేమయి కెర్తెన్. మత్తయి 22:37-40, మార్కు 12:30, 31, 33 చి లూకా 10:27. యాకోబు 2:8 కి దెక.

* 4:12 4:12 తెలుగు బైబిల్తె దర్శకత్వమ్ మెలె, మోసిచి అత్తి దేముడు ర్చయిలె అగ్గుల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడొ ఎత్తి బైబిల్తె అగేచి పాచొ పుస్తకముతె ర్చయె జా అన్నె. ఈంజ దెవకక మెన కుచియ బానతె నాయ్ ప్రమానుమతె మోసి పూర్ణమచొచి అత్తి రెగ్గి దేముడుచి అగ్గుల్ మెన ర్చవ అన్నె.

* 5:11 5:11 యోబు పుస్తకమ్ దెక.

¹² ముక్కిమక, బావో, వరలోకుమచి సాచి జవున్, బుయించి సాచి జవున్, కిచ్చొచి సాచి జలెకి ఒట్టు గలన నాయ్. 'నాయ్' మెనుక జలె, 'నాయ్' మెన. 'ఎ ఎ' మెనుక జలె, 'ఎ ఎ' మెన. దస్సె, ఒట్టు నే గలంతె రితి సత్తిమి సంగ.

¹³ తుమ్తె కో కిచ్చొ జవున్ అల్లర్ సేడ అస్సె జలె, ప్రార్దన కెర్పు. తుమ్చితె కక్క నర్త అస్సె గే, ప్రబుచి గపురుమ్ గాయును.

¹⁴ తుమ్చితె కక్క జొర్లొ గే జబ్బు గే అస్సె జలె, ప్రబుక నంపజలనచి సంగుమచ వెల్లెల మాన్సుల్క బుకార్లు, చి జేడ్, ప్రబుచి నాన్ తెన్, జా బాద తిలోసాచి తేల్ సువ, జోచి రిసా ప్రార్దన కెర్పు.

¹⁵ ప్రబుచి ఉప్పొరిచి నముకుమ్ తిలి ప్రార్దన, జా బాద తిలోసాక రచ్చించుప కెరెదె, చి ప్రబు జోక చెంగిల్ కెరెదె. అస్సె, జో బాద సిడ్డిసి కిచ్చొ జవున్ జో కెర్లి పాపుమచి రిసాచి జలె, జా పాపుమ్ కి జోక చెమించుప జయెదె.

¹⁶ జాకయ్, తుమ్ కెర్ల పాపల్ ఎక్కిలోచి మొక్కె అన్నెక్కో ఒప్పున, ఎక్కిలోచి రిసా అన్నెక్కో ప్రార్దన కెర, తుమ్చ బాదల్ ప్రబు చెంగిల్ కెర్లి రితి, తుమ్క జో చెంగిల్ దెతి రితి. ప్రబుక సత్తిమ్ నిదానుమ్ తిలో మాన్సు ప్రార్దన కెర్లె, జా ప్రార్దన జలె కామ్ కెర్తయ్.

¹⁷ ఏలీయా పూర్గుమ్చో జలె, అమ్చో రితో మాములుమ్ మాన్సు, చి "పాని పెటున్ నాయ్" మెన జా సుట్టు ఎక్కి మెన్సు తెన్ ప్రార్దన కెర్లికయ్, తిన్ని వెర్పుల్ సావ్వు జొన్నొ పూర్తి జా దేసిమి పాని పెటి నాయ్.

¹⁸ తెదొడి అన్నె ప్రార్దన కెర్లన్, చి ఆగాసుమ్ తెంతో పాని పెట్టి, చి ఈంజ బూలోకుమతె పలితుమ్ అన్నె దెర్లి.

¹⁹ బాపుడ్లు, సత్తిమ్ ముల కో జలెకు పాపుమత ఉట్ట గెచ్చ తయెదె జలె, జోక కో సత్తిమ్ వాట్ అన్నె దెకవ ఆనుల గే,

²⁰ జో కిచ్చొ జానున్ మెలె, జో పాపుమ్ కెర్లొసా పాపుమ్ వాటు అన్నె నే గెతి రితి జోక కో సత్తిమ్తె అన్నె కడ ఆనుల గే, మొర్నుతె జో మాన్సు నే గెతి రితి జోక రచ్చించుప కెర తమ్దె, చి జోచ ఒగ్గర్ పాపల్ చెమించుప జతి రితి అవకాసుమ్ దొర్కు కెర తయెదె.

పేతురు రెగిడ్లి మొదోల్చి ఉత్త్రమ్ జారిక్ జలో పేతురు రెగిడ్లి మొదోల్చి ఉత్త్రమ్

1 యేసుక్రీస్తు బారికి జలో పేతురు, పొంతు, గలతీయ, కప్పదొకియ, ఆసియా చి బితునియ ప్రదేసిమీలుతె సొంత టాన్ నెంజిల వేర వేరతెచ తిల నంపజలన్క, రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్.

2 యేసుక్రీస్తుచి ఇస్టుమ్ రితి తుమ్ ఇండుక మెన, జోచి నుఱు జలి లోయిక్ తుమ్చి పాపుమ్ వుంచి జంక మెన, అబ్బొన్ జలో దేముడు *అగ్గి తెంతో ఉచర తుమ్క నిసాన అస్సా, చి దస్సి జతి సెక్తి తుమ్క తంక మెన, తుమ్ జోచయ్ మాన్సుల్ జంక మెన, తుమ్క దేముడుచి నుద్ది తిలి ఆత్మ నుద్ది కెర అస్సా. జలె, ప్రబుచి దయ, జోచి సేంతుమ్ తుమ్క కొత్తు నెంజితె తవున్.

దేముడు దిలి రచ్చనచి రిసాచి దయిరమ్

3 అమ్చో ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచో దేముడు అబ్బొన్క జోబర! జోచి ఎదివాల్ దయక, అమ్క నోవర జెర్నవ అస్సా. యేసుక్రీస్తు మొర్న తెంతో అస్సా జీవ జా ఉట్టినిచి రిసా అమ్ కి అస్సా జీవ జా ఉట్ట పరలోకుమతె గెచ్చుమదే మెన

4 జీవుమ్ తెన్ దెద తిలి ఆనతె అమ్క నోచి జెర్ననిచి రిసా, నే గార్ జతి, కల్లి నెంజిలిని పరలోకుమతె తుమ్క దేముడు దిలి వాట తుమ్క రకితయ్.

5 ఆకర దీనల్క పూర్తి డీసుక తెయార్ తిలి రచ్చన తుమ్క నే పిట్టుక మెన, దేముడు ప్రబు జోచి నెక్తిక తుమ్చి నముకుమ్ వాల్ తుమ్క తోడ్ అస్సా.

6 ఆకర దీనల్చి రచ్చనచి రిసా తుమ్ సర్వ తెన్ జతను. గని రకుమ్ రకుమ్చ కస్టుమ్ తెన్ అస్సా ఇదిల్ కాలుమ్క తుమ్క దుకుమ్ జయెదె.

7 జేవ్ అర్ల సెడ్డినతె కిచ్చో లాబుమ్ మెలె, తుమ్చి నముకుమ్క సత్తిమచి గే నెంజి గే తుమ్ జేవ్ అర్ల సెడ్డినతె డేసిదె. బజరక్ 'సత్తిమచి గే నెంజి గే' మెన రుజ్జు తంక మెలె, జేవ్క ఆగితె పరిచ్చ కెరుల. బజార్ జలె, విలువ జలెకి పాడ్ జతి వస్తువ. జలె, తుమ్చి నముకుమ్ బజర్చి కంటు ఒగ్గర్ విలువ, చి జా పరిచ్చ జలె, జిస్స, యేసుక్రీస్తుచి పరలోకుమచి ఉజడి గవురుమ్ పూర్తి డిస్సి ఆకర దీన్క జా తుమ్చి నముకుమ్క 'సత్తిమచి' మెన, జోచి పరలోకుమచి ఉజడితె గవురుమ్తె తుమ్క జో వాట దెయెదె.

8 జోక తుమ్ సొంత అంకివో తెన్ నే దెకిలికి, జోక ప్రేమయ్ అస్సాన్. జోక అస్సా దెకుక నెంజిలె కి, జోక నంపజా అస్సాన్, చి మాన్సు అర్దుమ్ కెరుక నెత్తిర్ పరలోకుమచి ఎదివాల్ సర్వంతోనుమ్ తుమ్చి పెట్టి బెరయ్ అస్సా.

9 తుమ్చి జా నముకుమ్చి రిసా, తుమ్చ ప్రానుమ్క రచ్చన తుమ్క దొర్నా జా అస్సా.

10 తుమ్క దొర్నా జతి ఈంజ రచ్చనచి రిసాచి దేముడుచ కబుర్లు పూర్తుమ్ సంగిలన, ఈంజయ రచ్చనచి రిసా ఒగ్గర్ పున్తె తిల.

11 కిచ్చో పున్లె మెలె, "అమ్చి పెట్టి క్రీస్తుచి ఆత్మ సంగిల జో నేడుక తిల బాదల్ జో వడ్డొక గవురుమ్ జంక తిలిసి కేన్ సమయుమ్క జగ్గు జంక, కీన్ సమయుమ్క జగ్గు జంక అస్సా?" మెన పున్లె.

12 దేముడు జోవయింక దెకయ్లన్. కిచ్చో దెకయ్లన్ మెలె, జేవ్ జా కబుర్ సంగితి సేవ కెర్లిక జోవయించి రిసా నాయ్, గని తుమ్చి రిసాయి మెన దేముడు జోక దెకయ్లన్! జా నుబుమ్ కబుర్ తుమ్ రచ్చించువ జతినిచి రిసా, పరలోకుమ్ తెంతో తెర్నయిలి దేముడుచి నుద్ది తిలి ఆత్మచి తెడి, తుమ్క నుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర్ల మాన్సుల్చి అత్తి జానయ్తెయ్. జా నుబుమ్ కబుర్తె తిలిసి ఎత్తి పూర్తి అర్దుమ్ కెరనుక పరలోకుమచి దూతల్ కి ఒగ్గర్ ఆన తెన్ అస్సా.

దేముడుచి నుద్దిచి రితి ఇండ

13 జలె, ప్రబు జలో యేసుతెచి రచ్చన తుమ్కయ్ దొర్నా జలి రిసా, తుమ్చ మెన్సు తుమ్ డిట్టుమ్ కెరన, నే మచ్చిల్ రితి, ముద్దో కెరన, తెలివి తా, జో అస్సా ఉత్త్ర జా జోచి పరలోకుమచి ఉజడి గవురుమ్ పూర్తి డిస్సి ఆకర దీనిచి రిసా ఆన తా, తుమ్క దెతి దయచి రిసా ఉచర, జా రచ్చన కచితుమ్ దొర్నా జతి రితి పూర్తి దయిరమ్ జా, జయ్య నముకుమ్ పూర్తి డిట్టుమ్ దెరన.

14 జో ప్రబుచి ఇస్టుమ్ నిదానుమ్ కెర్ల బోదల్ జా, తుమ్ అగ్గి నేన్లి పొదిచ తిల ఆగేచి గార్ ఆనల్ రితి తుమ్ ఇండ నాయ్.

15 తుమ్క నిసాన బుక్కాస్సా కీన్ పూర్తి నుద్ది అస్సా గే, తుమ్ కి కిచ్చో కామతె కి కెయక తెయక దస్సి నుద్ది తెన్ ఇండ.

16 దేముడుచి కొడతె,
:"అవ్ కీన్ నుద్ది అస్సా గే,
తుమ్ కి ఇని నుద్ది తంకయ్"
మెన రెగిడ్లన్.

17 కక్కయ్ మొకమాటుమ్ నే దెకితో, ఎత్తి మాన్సుక జేవ్ కెర్ల కమ్మ కొల్లి తిర్న కెర 'చెంగిల్' గే 'గార్' గే సంగితోసాక 'అబ్బొ' మెన ఉంక్రయ్తను జలె, ఈంజ తుమ్చి సొంత టాన్ నెంజిలిన్తె తుమ్ గడియ జితె పొది జోవయించి మరియోద దెకయ్తె రితి జాగర్ తెన్ నిదానుమ్ ఇండ.

18 తుమ్చ పూర్తుల్ దిలి అగ్గిచ కామ్క నెంజిలి ఇండుక తెంతో, తుమ్ విడ్డల్ జంక మెనయ్ దేముడు ప్రబు తుమ్క నెతోవల్లొ మెన జాన్సు. కీన్ నెతోవల్లొ మెలె, వెండి గే బజార్ గే దన పాడ్ జత వస్తువల్ దా గెనె నాయ్,

19 గని కిచ్చో గార్ నెంజిలి కిచ్చో మచ్చల్ సర్వల్ నెంజిలి గొర్రెక బలి దిలి రితి జోచో పుత్తున్ జలో క్రీస్తుచి లోయి *నుచ దిలన్.

* 1:2 1:2 రోమయల్ 8:29-30, ఎవెసు 1:5, 11-12 చి తీతు 1:1 దెక. † 1:12 1:12 మెలె, జేవ్ పూర్తుల్చి కాలుమ్ నాయ్, గని వడ్డొ అయిలన్చి కాలుమ్ యేసు బార్ జంక తిలి, చి ఎక్కి యూదుల్ నాయ్, గని యూదుల్ నెంజిలన్ కి యేసుచి తెడిచి రచ్చన నజనుక ఈంజయ కాలుమ్ అమ్కానుమ్ దొర్నా జలి. రోమయల్ 11:11, 25, గలతీయల్ 3:8, 9, 14, ఎవెసు 3:6, చి పేతురు రెగిడ్లి ఏక్ నంబర్ ఉత్త్రమ్ 1:20 దెక. ‡ 1:16 1:16 లేవీయకాండుమ్ 11:44-45, 19:2, 20:7. § 1:17 1:17 జేవ్ నంపజలన్ వేర వేరతె నంపజలన్ నెంజిలన్తె జితె తిల, వడ్డొ 'సొంత టాన్ నెంజిలిన్' మెలన్క అస్సా కిచ్చో అర్దుమ్ తయెదె మెలె, పరలోకుమ్ నంపజలన్ సొంత టాన్ జయెదె, చి రిసా బలోకుమ్క 'అమ్చి సొంత టాన్ నెంజి' మెనుక జయెదె. కొరింథిల్క వచ్చుల రెగిడ్లి దొస్సి నంబర్ ఉత్త్రమ్ 5:1-2, వెలిప్పయల్ 3:20, ఎత్తియల్ 11:9, 10, 13. * 1:19 1:19 యోహాను 19:17-37, ముక్కిమ్క 34, 37. లూకా 22:44, మత్తయ 26:28, లూకా 22:30, యోహాను 6:53-56.

20 ఈజ ధోకుమ జెర్నీన్ నే జతె అగ్గె తెంతో దేముడు అబ్బోసి “క్రీస్తు రచ్చించువ కెర్తొసాక తెర్తయిందె” మెన నిసాన్ల తిలన్, గని కెయ్ క్రీస్తు బార్ జలన్ మెలె, తుమచి రిసాయి ‘రచ్చించువ జతు’ మెనయ్ ఈజ ఆకర్ నమయిమతయ్ బార్ జలన్.

21 క్రీస్తుచి రచ్చన నజన తా జోచి తెడి దేముడుచి ఉప్పిరి తుమచి నముకుమ తియ అన్నున్. “జో రచ్చించువ కెర్తె” మెన, జోచి ఉప్పిరి దయిరిమ్ జా అన్నున్. మెలె, క్రీస్తుక జో మొర్తు తెంతో జయడ గప్పరుమ్ కెర్తెచి రిసా, తుమచి నముకుమ తుమచి దయిరిమ్ దేముడుచి ఉప్పిరి అన్నె.

22 జా, దేముడుచి నత్తిమ్ కోడు దెరన జా కోడ్ రితి ఇండుక ఒప్పున తుమచి అత్తుక నుద్ది కెరన అన్నున్, చి దస్సి జా తిలె, కిచ్చో మాయ నెంతె తుమ్ ఏక్ బావొక అన్నెల్లో ప్రేమ కెరుక జయెదె. జాకయ్, తుమచి పెట్టి పూర్తి నిదానుమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమయ్ కెర.

23 తుమ్ నొవర్ జెర్నీ అన్నున్. జా నొవర్ జెర్నీన్ జలిసి నానెనుమ్ జతి బి గలిలిసి నెంజె, గని జీవ్ తిలె, కెయ్క కి తా గతి దేముడుచి కోడు తెన్ ఈజ జెర్నీన్ తుమ్ జెర్నీన్ జలదు.

24 దేముడుచి కోడుతె జో రెర్తవ తిలె రితి.

† “ఈజ ధోకుమచ మొన్నుల్ ఎత్తి, చివ్వరచి రితి జతతి, జోవయిచి గప్పరుమ్ చివ్వరచి పుల్లచి రితి జతయ్.

జా చివ్వర్ వాడువ జతయ్, జేవ్చ పుల్లొ నుకా గెచ్చ గెన్ గతతి.

25 దేముడుచి కోడు, మాత్రుమ్, కెయ్క తెయ్క తా: గెచ్చెదె”

జలె, జీవ్ దెతి తా: గతి జోవయిచి కోడు కిచ్చొ మెలె, తుమ్క బోదన కెర్లి నుబుమ్ కబుర్.

2

1 జాకయ్, దేముడు చెంగిల్ నుదొ మెన తుమ్ చక దెక తిలె, కున్నీదుమ్ ఎత్తి, మోసిమ్బుద్ది ఎత్తి, మాయబుద్ది ఎత్తి, గోన జతిసి ఎత్తి, దూనుప కెర్లిసి, గోన లట్టబ్బిసి ఎత్తి. తుమ్తె తెంతో వెంట గెల.

2 తుమచి రచ్చనతె వడ్డితి రిసా, నొవర్ జెర్నీల బోదల్ రిత జా, కిచ్చొ వేరచి నే బెదిలి నత్తిమ్ తిలె దేముడుచి కోడు జలి అత్తయి దూదుక తుమ్ అన జా తంక.

3 జాకయ్, జా దయచి రచ్చనతె తుమ్ డిట్టుమ్ జా తా.

4 మొన్నుల్ నెసిలో గని దేముడుచి మొక్కె గప్పరుమ్ తిలొ విలువ జలో జీవ్ తిలొ, జీవ్ దెతి* పత్త తుమ్ జా.

5 జోతె అయ్లె, తుమ్ కి జీవ్ తిలె పత్తల్ రిత జా, ప్రబుచి అత్తె గేర్ బెద బంధితి రితి నుద్ది తిలె పూజల్ల జా, దేముడుచి సేవతె బెద, జో యేనుక్రీస్తుచి తెడిచ దేముడు మెన్సితె అత్త బలుల్ దెతన జెన్.

6 దేముడుచి కొడెతె

† “ఈదె, సియోను డొంగ్రుతె, ఏక్ పత్తుర్క బీచడ్లసి.

అంచి గేరుక బోడిపత్తుర్ జో జా, ఎత్తిక అదారుమ్ జయెదె.

† 1:24 1:24 యెనయా 40:6-8. * 2:4 2:4 యేనుక్రీస్తుచి రిసా నంగితయ్. లూకా 20:17-18, మత్తయి 21:42-44, మార్కు 12:10, రోమయల్ 9:32-33.

† 2:6 2:6 యెనయా 28:16. ‡ 2:7 2:7 కీర్తనలు 118:22. § 2:7 2:7 ‘దేముడుచి గుడి బంధిలన్’ మెలె, జోవయింక నంప నే కెర్తె యూదులచ వెల్లెల మొన్నుల్. ఎత్తి అధికారుమ్ తిలొ దేముడుక జెక్తె యూదులచ సేకడ్లన, జేవ్, గని యెంక ‘జొయ్య ఎత్తి అధికారుమ్ తిలొ’ దేముడు తెర్తయ్లో క్రీస్తు రచ్చించువ కెర్తొసా’ మెన ఒప్పునక నెసిల, మార్క్. మత్తయి 21:42-46 దెక. * 2:8 2:8 యెనయా 8:14. † 2:9 2:9 డీనయిలసి 1:6 దెక. ‡ 2:11 2:11 జీవ్ నంపజలన వేర వేరతె నంపజలన నెంజలనతె జతె తిలె, పత్తొ ‘సొంత టాన్ నెంజలిన్’ మెలిన్క అన్నె కిచ్చొ అత్తయ్ తయెదె మెలె, పరలోకుమ్ నంపజలనచి సొంత టాన్ జయెదె, చి రిసా బూలోకుమ్ ‘అమ్చి సొంత టాన్ నెంజి’ మెనుక జయెదె. కొరింథిల్క పప్పుల రెగిడ్ల 2 నంబర్ ఉత్తమ 5:1-2, ఫిలిప్పీయుల్ 3:20, ఎఫ్రీయుల్ 11:9, 10, 13.

జో అవ్ నిసాన్ల గప్పరుమ్ కెర్లొ, అంక ఒగ్గర్ విలువ జలోసా జయెదె.

జోవయింక కో నంపజలన గే, కచితుమ్ జేవ్ అంచి మొక్కె లాజ్ జంక నాయ్” మెన రెర్తె అన్నె.

7 జాకయ్, తుమ్ నంపజలనక జో విలువ జతయ్. గని నంపనెంజలనక జో కీసి జతయ్ మెలె, దేముడుచి అన్నెక్ కోడుతె అన్నె. కేన్ కోడు మెలె,

‡ “‘కామ్క నెంజి’ మెన నీబందిలన జో ఏక్ పత్తురు పిట్టవుక మెన ఉపర్లె కి, జొయ్య పత్తురు బోడిపత్తుర్ జయె అన్నె” మెన రెగిడ్లసి.

8 అన్నెక్ కి,

* “నంప నెంజలన పిసిర్తొ పత్తురు జో జయెదె, జోవయింక సేడయ్తో సొప్త జయెదె”

మెన రెగిడ్లసి. ఈజ కోడు కీసి నెరవెర్పువ జతయ్ మెలె, ‘జెప్పు జయెదె’ మెన అగ్గె తెంతో దేముడు నంగిలి రితి, జోవయింక కోడు నే నూన్చి రిసా జేవ్ నే కెర్లి రిసా వాట్ పిట్టవనతె. జయె జోవయింక తీర్పు.

9 గని తుమ్క, దేముడు కీసి దెకితయ్ మెలె, ‘అవ్ నిసాన్ల నెకుమ్చ’ మెన, ‘అంచి రాజిమ్చ’ పూజల్లొ’ మెన, ‘అంచి నుద్ది తిలె జాతి’ మెన, ‘అంచ సొంత ప్రజల్’ మెనయ్ జో దెకితయ్. అందర్ తెంతో తుమ్క బుకారా కెర, జోచి పరలోకుమ్చి ఉజడితె గప్పరుమ్తె బెదయ్లో యేసు ప్రబుచ ఒగ్గర్ వెల్లొ కమెచి రిసా తుమ్ సాచి నూనవుక మెనయ్ తుమ్క దస్సి నిసాన్ అన్నె.

10 అగ్గె తుమ్ ‘దేముడుచ మొన్నుల్ అము’ మెననుక నెతిర్లయ్, గని అన్నె దేముడుచ ప్రజల్ జా అన్నున్. అగ్గయి తుమ్క కన్నారుమ్ దొర్పు. జయె నాయ్, గని అప్పె దేముడు తుమ్క కన్నారుమ్ దెక రచ్చించువ కెర అన్నె.

11 ప్రేమ తిలె బాపుడ్లు, తుమ్క అవ్ కిచ్చొ బతిమాల్లు జా నంగితసి మెలె, తుమ్ గడియ తుమచి సొంత టాన్ నెంజలిన్తె అన్నున్. జలె, ఈజ తుమచి సొంత ‡ టాన్ నెంజలిన్తె తుమ్ జతె తా, తుమచి అత్తచి ఉప్పిరి యుద్దుమ్ కెర్తె ఈజ ధోకుమచి ఆగుచ అనల్ జల్ల నే కెర్లి రితి, తుమ్ ముద్దొ కెరన.

12 దేముడుక నేన్ల యూదుల్ నెంజల ఒత్తవ మొన్నుల్తె తా తుమ్ చెంగిల్ బుద్ది తెన్ ఇండ, చి జోవయింక ఏక్ వేలె కో గే తుమ్క ‘తప్పుల్ కెర్తన’ మెన దూనుప కెర్లె, తుమ్ నత్తిమ్ ఇండితెచి రుజ్జా జేవ్ దెకితె, ప్రబు తీర్పు కెర్తె జతె దీసిక తుమ్చి రిసా దేముడుక గప్పరుమ్ కెరుల.

అధికారుల్క మరియాద దెకుత్

13 ప్రబుచి మరియాద బీచడ్ల రిసా, ఈజ ధోకుమచొ ఎత్తి అధికారిక తుమ్ మరియాద దెక. దేసిమ్క వెల్లొ జా విలువ కెర్తొసాక కి,

14 “నేరిమ్ కెర్తనక సిచ్చ కెర్తొ” మెన జప్పన్ ‘చెంగిల్ కెర్తె మొన్నుల్క బుప్పమానుమ్ దెతు’ మెన జప్పన్ దేసిమ్క

విలువ కెల్లొనా తెద్రయల అధికారులక కి తుమ్ మరియాద దెక.

15 కిచ్చొక మెలె, తుమ్ సత్తిమ్ ఇండితిన తెన్, నేన్ల మాన్యులల్ వెర్రిక, తప్పు మెన తుమ్ రుజ్జు దెకవ ముద్దొ కెరుక దేముడుచి ఇస్టుమ్.

16 కిఆగ్గులక గొతిమాన్యుల్ జల రిత తుమ్ జియ నాయ్. దనచ నెంజున్. గని 'ఆగ్గులచ గొతిమాన్యుల్ నెంజుమ్, చి ఇస్టుమ్ అయిలి రితి జింక జయెదె' మెన తుమ్ ఉచర నాయ్, దస్సి పాపుమతె గెచ్చు నాయ్. గని, దేముడుచ కామ్ కెర్తన, జోచయ్ గొతిమాన్యుల్ రిత జా, జోచి ఇస్టుమ్ రితి తుమ్ ఇండ.

17 ఎత్తిజన్ మాన్యుల్క తుమ్ మరియాద దెక. బాపుడ్డు జల నంబజలనక ప్రేమ దెక. దేముడుక తుమ్ బిరుం. దేసిమ్క వెల్లొ రానొక గవురుమ్ కెర.

18 గొతిమాన్యుల్ కి జలెకి, తుమ్చ ఎజొమాన్యుక మరియాద దెక. *మెత్తన తా కన్యారుమ్ దెకిత ఎజొమాన్యు జేవ జలెకి, కన్యారుమ్ నేన్లన జేవ జలెకి జేవ నంగిలి కోడు కెర.

19 కిచ్చొక మెలె, తప్పు నె కెర్తె కి, కచి గె అత్తి తుమ్చితె కో అర్ల సేడ దేముడుచి గవురుమ్ టీవడ్డి రితి ఓర్పువ జలె, జో దేముడు జో మాన్యుక 'చెంగిలొనా చొ' మెనెదె.

20 తుమ్ తప్పు కెర్తె రిసా దెబ్బల్ కయిలె పొది సేంతుమ్ తెన్ ఓర్పువ జలె, కిచ్చొ పున్మమ్ నాయ్! గని, తుమ్ సత్తిమ్ కెర్తె కి సెచ్చి సేడ్లె సేంతుమ్ తెన్ ఓర్పువ జలె, దేముడు తుమ్క 'చెంగిలచ' మెనతయ్.

21 దస్సి సేంతుమ్ తెన్ తుమ్ తంక మెనయ్ దేముడు తుమ్క బుకారయ్ అన్నె. కిచ్చొక మెలె, తుమ్చి పాపుమ్ గెన్ను మెనయ్ క్రీస్తు బాదల్ ఓర్పువ జా, తుమ్ కి జోచ అజ్జలెతె ఇండుక మెలి కోడు తుమ్క జో వాదో దెకవ అన్నె.

22 జో, జలె, కెయ్య కిచ్చొయ్ పాపుమ్ కెరె నాయ్. కిచ్చొయ్ మోసిమ్ కోడు లట్టబె నాయ్.

23 మాన్యుల్ జోక దూసువ కెర్తె, జోవయింక జో దూసువ నే కెర్తె తుక్కె తిలొ. జోక జేవ అర్త కెర్తె కి, జోవయింక జో బిరుండె నాయ్, గని సత్తిమ్ తీర్పు కెర్తె దేముడు అబ్బినెచి అత్తి జోచి జేవ జో సార్పు కెర దిలన్.

24 జో యేసు సొంత అమ్ కెర్తె పాపల్ జోచి ఆగి వయన, సిలువతె మొర్లన్. పాపుమ్ ముల అమ్చి సొంత అత్తుక మొర్ల రిత జా సత్తిమ్ ఇండితి రితి అమ్ జింక మెనయ్. జో యేసు కయిలె దెబ్బలు తుమ్క చెంగిల్ కెర అన్నె.

25 తుమ్ అగ్గెయ వాదో పిట్టవన చెదుర్చు జల మెండల్చ రిత జా తిలయ, గని అప్ప తుమ్చ అత్తుల్ రకితో చెంగిలొ గొప్పడుతె అన్నె బుల జా అన్నున్.

3

తేరబోదల్ బుద్ది ఇండుక

1 తుమ్ తేరబోదల్ కి, దాకో కెరన తుమ్చ మున్సరెలుచి అధికారుమ్క మరియాద దెక. తుమ్ దస్సి ఇండిలె, జోవయింతె నగుమ్జెన్ అప్పెచి ఎదక ప్రబుచి కొడొ రితి నే ఇండిలెకి, జోవయింక తుమ్ తేర్నివె ప్రబుచి కోడు నే సికడ్లెకి,

2 తుమ్చి సత్తిమ్చి ఇండుక, మరియాదచి ఇండుక, జేవ దెక దెక, ప్రబుక నంబజా, మార్పువ జుపుల.

3 తుమ్ తేరబోదలు “*నూటి కెరనుమ్దె” మెలె, మాములుమ్ డీస్సినక ముక్కిమ్ నే ఉచర్తె, నెండి నూటి కెరంతిన జవున్, బజారొ గట్ట తియంతిన జవున్, చెంగిల చెంగిల పాలల్ బంబంతిన గలంతిన జవున్ తుమ్ విలువ దెక నాయ్.

4 గని, తుమ్క కిచ్చొ నూటి కెర్పు మెలె, దేముడుచి మొక్కి ఒగ్గర విలువ జతి, కెయడ నానినుమ్ నే జతి వేల్చి తెడిచొ మాన్యు ప్రబుచి మెత్తన బుద్ది, సేంతుమ్ బుద్ది జా తుమ్చి వెట్టి తవున్.

5 అగ్గెచ పొదులె దేముడుచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తిల తేరబోదల్ జోవయింక సుద్ది తిలి అత్తుచి నూటిక తెయారొ జా మున్సరుల్చి అధికారుమ్క మరియాద దెకితె తిల.

6 పూర్పుమ్చి సారా దస్సి మున్సన్ జలొ అజ్జాహమ్క 'ఎజొమాని' మెన, జోచి అధికారుమ్క మరియాద దెకితె తిలి. జోచి కోడు నూనెతె తిలి. తుమ్ కి సత్తిమ్ ఇండిలె, తుమ్ కిచ్చొక కి బమ్మ జంక నాయ్, చి జా సారాచ బోదల్ రిత జన్నె.

మున్సబోదల్ తేర్నివొక కిసి దెకుక

7 దస్సి, తుమ్ మున్సబోదల్, తుమ్చ తేర్నివొక బమ్మ నే కెర్తె బుద్ది తెన్ పొన. జోవయింతెన్ జయ్ తేరబోదక తొక్కి సెక్తి తయెదె మెన చిన, తుమ్తె ఎత్తి. మున్సబోద తేర్రిక మరియాద దెక. జోవయింక జాకయ్ కిచ్చొక దొగుతెర ఇన్ ప్రేమ దెకుక మెలె, తుమ్ ఎత్తి, దొగుతెరకయ్ దేముడు జోవయింక దయక జోవయింక రచ్చన వరుమ్చి వాట దా అన్నె. తుమ్ మున్సబోదల్ తుమ్చ తెర్నివొక ఇన్ ప్రేమ దెకిలె, అడ్డు నెంతె దేముడు తుమ్చ ప్రార్థనల్ నూనెదె. తుమ్చ ప్రార్థనల్క అడ్డు నే జతి రితి జోవయింక ఇన్ ప్రేమ దెకుతె.

ఎక్కిలొక ఎక్కిలొ ప్రేమ తెన్ తంక

8 జలె, తుమ్ ఎత్తిజన్ ఎక్కి ప్రేమయ్ తా, ఎక్కిలొక ఎక్కిలొ కన్యారుమ్ దెక, నంబజలన ఎత్తిజన్క బాబోన్ దెకితి ప్రేమ దెక, ముద్దు కెర, సొంత గవురుమ్ నే ఉచరంతె, ఎక్కి మెన్ను తెన్ తా.

9 ఎక్కిలొక అన్నెక్లొ అర్త కెర తిలె, జో అర్త సేడ్లెసా అర్త కెర్తెసొక అన్నె అర్త కెరుక పొని. ఎక్కిలొక అన్నెక్లొ దూసువ కెర తిలె, దూసువ జలొనా, దూసువ కెర్తెసొక అన్నె దూసువ కెరుక పొని. జో ఎక్కిలొక జో అన్నెక్లొ 'చెంగిల్ తవున్' మెన దెకున్. తుమ్క దేముడు దయ దొర్చు. జవున్ మెనయ్ తుమ్ ఇన్ ప్రేమయ్ ఇండుక మెనయ్, తుమ్క జో నిసాన అన్నె.

10 పూర్పుమ్ దేముడుచి కొడెతె రెగ్గయిలి రితి, *నర్త తెన్ జింక చి చెంగిలి నమయ్యమ్ దెకుక మెన కో జలెకు ఇస్టుమ్ జయెదె గె,

జోవయింక చొడి కిచ్చొ గర్చి నే లట్టబె రితి, జోవయింక ఒట్టొ కిచ్చొ మోసిమ్ నే లట్టబె రితి దెకన్ను.

11 దసా మాన్యు పాపుమ్ దూరి కెరన సత్తిమ్ ఇండును, సేంతుమ్ చజ సేంతుమ్ ఇండును.

12 కిచ్చొక మెలె, పున్మమ్ ఇండితనక ప్రబు దెకిదె, జోవయింక ప్రార్థనల్ జో నూనెదె, గని పాపుమ్ ఇండితనక జో దెకె నాయ్, నూనె నాయ్.”

13 చెంగిల్ కమ్మ కెర ఇండితి అన రితి తుమ్ ఇండిలి తుమ్క కో అర్త కెరుల? కోయి నాయ్!

§ 2:16 2:16 గలతియల్ 5:1. * 2:18 2:18 ఎఫెసు 6:5-10, కొలొస్సయల్ 3:22-4:1. * 3:3 3:3 ఎఫెసు 6:5-10, కొలొస్సయల్ 3:22-4:1.

† 3:10 3:10 కీర్తనలు 34:12-16.

4

14 గని, సత్తిమ్ తుమ్ ఇండిలి రిసా ఏక్ వేల కో జలెకు అర్ల కెర్తె, దేముడు తుమ్క 'చెంగిల్' మెనెదె. దస అర్ల కెర్తెనక తుమ్ బియ: నాయ్. జోవయింది రిసా బమ్మ నే జతె,

15 'పరలోకుమచొ' ప్రబుయ జో మెన, తుమ్చి పెట్టి నిదానుమ్ క్రీస్తుక దెతి గపురుమ్ దాస. జో ప్రబుచి రిసాచి తుమ్చి పెట్టిచి దయిరిమ్చి రిసా కో "జేవ్చి సత్తిమ్క తుమ్ రుజ్జు దెకవ" మెన కెయ: జవున తుమ్క పునెలె, సరి జతి జబాబ్ దెంక తెయార్ జా తా. గని, జబాబ్ దెంక జలె, బదాయ్ నెంతె మరియద తెన్ లట్టబా.

16 అన్నె, 'సత్తిమ్' మెన తుమ్చి పెట్టి జానెతిసి జర్గు కెర్తి రితి తుమ్ ఇండ, చి క్రీస్తుచి తెడి తుమ్ సత్తిమ్ ఇండితిసి రిసా తుమ్క బియడ్డన దూసువ కెర్తె, జేవ్ కెర్తె నిందల్క 'అరిచ' మెన జేవ్ చినన, లాజ్ జవుల.

17 తప్పు కెర్తి రిసా సిచ్చ జతి కంట, సత్తిమ్ కెర్తి రిసా సిచ్చ జంక చెంగిలి. తుమ్ సత్తిమ్ కెర్తి రిసా సిచ్చ జంక ఏక్ వేల దేముడుచి నెలవ్ తయెదె.

18 మెలె, క్రీస్తుక దెకిలి, క్రీస్తు కి దస్సి, జో పూర్తి సత్తిమ్ తిలె కి, పాపుమ్ జలోనక 'జోవయించి పాపుమ్ గెన్సు' మెన జో మొర్చిన్ తెన్ అమచి పాపుమ్ పూర్తి గెచ్చవయ్ గెలన్. జా కిఎక్కి సుట్టు జో బలి జలిసి సరిప్పుచ్చువ జెయెదె. అమక దేముడు అబ్బొనెతె అన్నె కడ ఆనెతి రిసా మెర అమచి పాపుమ్ గెచ్చయెలన్. ఈంజ లోకుమ్చి అగ్గ రగుమ్క జోక మార్ల, గని జోచి అత్తుక దేముడు అబ్బొసి జోక అన్నె * జయడ్డన్.

19 జో మొర్చి పొది యేసు కేనె గెలన్ మెలె, బూలోకుమ్క ఎట్టా లోకుమ్తె జేలి జల, అకర్ దీసిచి పరిచ్చక సిచ్చక రకిత అత్తుల్ తిలెనెతె జోవయించి అత్తుక జో ఉత్త గెచ్చ, దేముడు అబ్బొన్చి కోడు సాడువ కెర్తెన్.

20 అగ్గెయ, పూర్గుమ్ పొది, †నోవహుచి కాలుమ్తె "అంక నంపజా రచ్చించువ జతు" మెన దేముడు సిచ్చ వాయద కెర రకితి, జో నోవహు, జా ఓడ బందితె తిలి పొది జోచి కోడు సూసుక నెనిలనవ అత్తుల్క సుబుమ్ కబుర్ కోడు సాడువ కెర్తెన్. జలె, జా ఓడతె తొక్కిజని, మెలె, ఎక్కి అట్టు జిన్ మాన్పుల్ పానితె రచ్చించువ జల.

21 జా సమయమ్తె జేవ్ దస్సి పానితె రచ్చించువ జలిసి, జలె, బాప్తిసుమ్క టాలి జతయ్. మెలె, పానితె బాప్తిసుమ్ జతిసి తుమ్క రచ్చించువ కెర్తి గుర్తు జతయ్. కిసి మెలె, తుమ్చి అగ్గుచి ముర్చి, దోవనెతిసిచి రిసా నాయ్, గని యేసుక్రీస్తు అన్నె జీవ్ జా ఉట్టి రిసా దేముడుచి మొక్కి తుమ్చి పాపుమ్ గెలి గుర్తుయ బాప్తిసుమ్ దెకయతయ్. ప్రబుక నంపజలన్ జోవయించి బుద్ధి మార్పువ జా ప్రబుకయ్ గపురుమ్ కెర్తి రితి ఇండుక ఇష్టుమ్ జలిసిచి గుర్తు బాప్తిసుమ్తెయ దెకయతెతి.

22 జలె, జో క్రీస్తు జీవ్ జా ఉట్టి కెర పరలోకుమ్తె వెగ గెచ్చ, దేముడు అబ్బొన్చి ఉజెతో వక్క వెన తా, †దూతల్చి ఉప్పిరి, అదికారుల్చి ఉప్పిరి, సక్తుల్ ఎత్తిచి ఉప్పిరి ఏలువ కెర్తయ్.

అగ్గక బాదల్ నేడ్లె బుద్ధి చెంగిల్ జతిన్చి కోడు

1-2 క్రీస్తు, జలె, మాన్పుచి జోచి అగ్గుతె బాదల్ నేడ్లెన్. జాకయ్, * 'అమ్ కి జోచి రితి బాదల్ నేడ ఓర్పువ జమ్' మెన తుమ్ డిట్టుమ్ కెరన. కిచ్చక మెలె, జో తెన్ మెలి రితి అగ్గుక కో బాదల్ నేడ తయెదె గే, ఒత్తె తెంతో ఈంజ అగ్గి జతె ఎదిలి సెంపుక మాన్పుచ అనల్ రితి నాయ్, గని దేముడుచి ఇష్టుమ్ కిసి అన్నె గే, దస్సి ఇండుక మెన, జో మాన్పు పాపుమ్ ముల అన్నె.

3 దేముడుక నేస్సనచి రితిచి తుమ్చి అగ్గెచి ఇండుక అగ్గెయచి మెన, తుమ్ దనెతె అన్నె గెచ్చ నాయ్. దేముడుక నేస్సన జోవయించి అగ్గెచి అస ముద్దో నే కెరంతి రితి, అనల్ రితి, మచ్చితి రితి, 'సర్ల కెర్తెనుమ్' మెన వెట్కారుమ్ జతి రితి, 'సర్ల కెర్తెనుమ్' మెన సూర్లు పితి రితి, వెట్కారుమ్ జా బొమ్మల్క జొకర్తి రితి జతెతి.

4 తుమ్ అన్నె జోవయంతెన్ దస బుద్ధి నెంజల అలవాట్లతె బెదున్ నాయ్ చి రిసా జేవ్ అచారిమ్ జా తుమ్క దూసువ కెర్తెతి.

5 గని అకర్క, మొర్లనక జీవ్ తిలనక తీర్పు కెరుక తెయార్ జలో ప్రబుచి మొక్కి జేవ్ జోవయించి పాపుమ్ ఒప్పున సిచ్చ జంక అన్నె.

6 దస్సికయ్, †మొర్లనక కి సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్లో కిచ్చక మెలె, మాన్పుచి జోవయించి అగ్గక మాన్పుల్ నేడ్లె జోవయించి పాపుమ్చి సిచ్చ జేవ్ జలెకి, దేముడు జోవయించి అత్తుక కిసి జతయ్ గే, జేవ్ కి దస్సి జంక అమ్కానుమ్ తంక.

7 ఈంజ ఎత్తిక అకర్ దీసి పాసి జా జతయ్. జాకయ్, ప్రార్లనల్ కెర్తె తతి రిసా తుమ్ మచ్చిల్ రితి నే జతె తెలిచి తా ముద్దో కెరన, బుద్ధి ఇండుక జాగర్త తా.

8 ముక్కమ్క, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో పూర్తి ప్రేమయ్ ఇండ దెకితె తా. దస్సి ప్రేమ దెరన. కిచ్చక మెలె, †బగ్గర్ తప్పల్క ప్రేమయ్ ఓర్పువ జా చెమెంచువ కెర్తయ్.

9 అన్నె, తుమ్చితె ఎక్కిలోతె అన్నెక్లో అయెల్, కోవుమ్ నెంతె గడ్డు నెంతె, సర్ల తెన్ జోవయించి మరియద కెర.

10 దేముడు తుమ్క కిచ్చి నెక్తి దా తిలె, జోచి దయవ, జో దెత వేర వేర కిన్కివరల్ పొరపాట్ నెంతె జోచి బుద్ధి రితి, అన్నె మాన్పుల్ చెంగిల్ తతి రితి తుమ్ వాడిక కెర దాసా.

11 దస్సి, బోదన కెర్తొసా జలె, దేముడుచి తెడి తా జొయ్యి దిల కోడొ లట్టబ్బు. దస్సి కి, కో అన్నె మాన్పుల్క తోడ్ కెర్తొసా జలె, దేముడు దెతి నెక్తికయ్ జో జా తోడ్ కామ్ కెర్పు. తుమ్ దస్సి ఇండిలిగన, యేసుక్రీస్తుచి రిసా దేముడుచి గపురుమ్ ఎత్తితె రుజ్జు డీసెదె. కెయ్క తెయ్క జోవయంక గపురుమ్ అదికారుమ్ తవును!

జెత బాదల్ చి రిసా దయిరిమ్ సంగితిసి, జాగర్త సంగితిసి

‡ 3:15 3:15 మత్తయి 10:19, మార్కు 13:11, లూకా 12:12. § 3:18 3:18 రోమయల్ 6:10, ఎఫ్రియల్ 7:27, 9:12, 28 చి 10:10 దెక. * 3:18

3:18 లూకా 24:39 దెక. అత్తు రగుమ్చి అగ్గ తెన్ యేసు అన్నె జలన్. కొరిందల్క పప్పులు రెగ్గి ఏన్ సెంబర్ ఉత్తమ్ 15:44, వేలిప్పయల్ 3:21. చి ఎఫ్రియల్ 10:5 దెక. † 3:20 3:20 అదికారుడు 6-9 అద్దయల్. ‡ 3:22 3:22 ఎవెసు 1:21, 6:12, కొలోస్యయల్ 1:16, 2:10, 15, చి తిత్తు 3:1 దెక.

* 4:1-2 4:1-2 రోమయల్ 8:17, వేలిప్పయల్ 1:29-30, తిమోతిక పప్పులు రెగ్గి 2 సెంబర్ ఉత్తమ్ 2:12. † 4:6 4:6 3:19 దెక. ‡ 4:8 4:8

ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు అమచి బగ్గర్ తప్పల్ జోవయించి ప్రేమయ్చి రిసా ఓర్పువ జా చెమెంచువ కెర్తయ్. దస్సి ప్రేమ అమచి పెట్టి తా, అమ్ కి దస్సి అన్నె మాన్పుల్క తప్పల్ ఓర్పువ జా చెమెంచువ కెరక. వడ్డో, అమ్ దస్సి ప్రేమ కెర్తె, జయి కి జో దెక అమ్క కన్యారుమ్ దెకెదె. మత్తయి 6:12, 14, 15 దెక. § 4:10

4:10 రోమయల్ 12:6-8 దెక.

12 అన్నె, ప్రేమ తిల బాపుడ్లు, తుమ్మక అన్నె జెతికయ్ అగి మెలి రితిచి పరిచ్చచి రిసా తుమ్ అచారిమ్ జా నాయ్. 'అమ్మక దన్నుచి కిచ్చొకలయిక?' మెన తుమ్ ఉచర్ల జా జగ్గు జతిసి కిచ్చొ అచారిమ్చి నెంజె. కిచ్చొక తుమ్మక జగ్గు జతయ్ మెలి, తుమ్చి నిదానుమ్ పరిచ్చ జా రుజ్జు జంక.

13 'క్రీస్తు సేడ్ల బాదల్ తె అమ్ కి బిదితనుమ్' మెన తుమ్ నర్లసంతోసుమ్ జా, చి జోచి గవురుమ్ పూర్తి డిస్సి దీసిక బత్తయ్ కి జో తెన్ నర్లసంతోసుమ్ జన్తె.

14 "అమ్ నంపజలన" మెన తుమ్ ఒప్పన్లి రిసా మాన్సుల్ తుమ్మక దూసుచ కెర్తె, తుమ్మక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలి, దేముడుచి ఉజడిచి అత్తు తుమ్చి తెన్ తా గెచ్చ తుమ్మక తోడు తా నెక్కి తెత తత్తుం.

15 గని, మార్టోన్ జలెకి, 'చోర్టోన్' జలెకి, 'నేరిమ్ కెర్లెసా' జలెకి, 'వేర మాన్సుల్చి కామచి నెడిమి జా పోటి కెర్లెసా' జలెకి, మెన తుమ్చి తె కక్క కో నింద కెర్తి రితి వాల్ దాన నాయ్. దన కమ్మ కెర బాద సేడ్ల తుమ్మక చెంగిల్ నాయ్.

16 గని, 'నంపజలన' మెన తుమ్ ఒప్పన్లి రిసాయి తుమ్చి తె కో కచి అత్తి బాదల్ సేడ్ల, లాజ్ జంక నాయ్. 'నంపజలన' మెన జా నావ్ దెరన్లిసి చెంగిల్ మెన, జో నంపజలన దేముడుక గవురుమ్ దెవును!

17 కిచ్చొక మెలి, దేముడు మాన్సుల్క పరిచ్చ కెర్తి సిచ్చ కెర్తి నమయుమ్ పాసి జా అన్నె. జలె, జో పరిచ్చ కెర్తిసి తీర్పు కెర్తిసి అమ్ నంపజలనతెయ్ మెదోల్ జతయ్ జలె, దేముడుచి నుబుమ్ కబుర్ రితి ఇండుక నెసిత మాన్సుల్ అకర్క కెర్తి సిచ్చ జవుల!

18 జో దేముడు పూర్గుమ్ రెర్లయలి రితి;
* "సత్తిమ్ జలొ మాన్సు 'కన్తెన రచ్చించువ జతయ్ జలె, దేముడుక నే బితన, పాపుమ్ కెర్లెన, కీసి రచ్చించువ జవుల! రచ్చించువ జంక నెత్తిర్!"

19 జాకయ్, దేముడుక నిదానుమ్ తా జోవయించి నెలవ్క కో ఈజ లోకుమతె సిచ్చల్ అర్ సేడ్లతి గే, ఎత్తిక జెర్నున్ కెర్లె నిదానుమ్ తిలొ జో దేముడుచి అత్తి జోవయించ అత్తుల్ సార్పు కెర దా, చెంగిల్ కమ్మ కెర్తె తత్తు!

5

సంగుమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్ కీసి ఇండుక

1 తుమ్చి తెచ సంగుమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్క, జలె, అచ్ ఏక్ కోడు సంగిదె. తుమ్చి తెన్ కి నంపజలనక అచ్ వెల్లొ జలొసా తా, క్రీస్తు సేడ్ల బాదల్ సొంత దెకిలొసా జా, పడ్డె తెదొడక రుజ్జు జా డిసుక తిలి పరలోకుమచి ఉజడితె గవురుమతె బిదితొసా జా, అచ్ తుమ్మతెచ వెల్లొ మాన్సుక కిచ్చొ బితిమల్లు జా సంగితయ్ మెలి,

2 తూమ్ దెకితి వాట దేముడుచ మెండల్ జల నంపజలనక తుమ్ నిదానుమ్ దెకిత తా, తుమ్మక కో బలవంతుమ్ కెర్తి రితి నాయ్, గని దేముడుచి ఇన్సుమ్ రితి పూర్తి మెన్సు దా జోవయించ సర్ల తెన్ దెకిత తా. డబ్బుల్ అనక నాయ్, గని సర్లబుద్ధి తెన్ కెర్తె తా.

3 పడ్డె, జా మందతెచ మాన్సుల్క బిరుడ్డి రగుమ్ ఏలువ కెర నాయ్, గని జేచ్ కీసి సత్తిమ్ ఇండుక గే దెకిత రితి తూమ్ దన్ను సత్తిమ్ ఇండ్ దెకవ.

4 తూమ్ దన్ను ఇండ్ వాల్ దెకయలరు మెలి, ఎత్తిచి కంట వెల్లొ గొవుడు జతో క్రీస్తు అకర్ దీసిక ఎత్తిజన్క డిస్సి పొదిక ప్రబుచి గవురుమ్ నే గెతి బవుమానుమ్ తుమ్ ఎత్తిజన్క దొర్పు జయెదె.

5 పడ్డె, సంగుమ్క దెకిత వెల్లెల మాన్సుల్చి తెడి తుమ్ అన్నె నంపజలన దాక్ కెరన, జేచ్ వెల్లెల మాన్సుల్చి కోడుక మరియోద కెర. తుమ్ ఎత్తిజన్ సొంత గవురుమ్ నే ఉచరంతె, ఎక్కిలొచి మొక్కె ఎక్కిలొ దాక్ కెరన, ఎక్కిలొచి సేవ ఎక్కిలొ కెర. పూర్గుమ్ దేముడుచి కొడతె రెర్లయలి రితి,

* "సొంత గవురుమ్ ఉచరంతనక దేముడు దూరి కెర్తయ్, గని కో దాక్ కెరనుల గే, జోవయింకయ్ జోచి దయచి తోడు జో దెయెదె" మెన రెగిడ్లి కోడు.

6 జాకయ్, ఎత్తిచి కంట నెక్కి తిలొ దేముడుచి అత్తి తుమ్చి బత్తు సార్పు కెర దా జోచి తెడి దాక్ కెరన, చి జో ఒప్పన్లి నమయుమ్క గవురుమ్ తెన్ తుమ్మక టీవడెదె.

7 బాదల్ సేడ్ల తుమ్చి బయిమ్ ఎత్తి జో వయతి రితి తుమ్ సార్పు కెర దాన. కిచ్చొక మెలి, తుమ్మక 'చెంగిల్ తత్తు' మెన, తుమ్చ బాదల్ వయక జో ఇన్సుమ్ జతయ్.

8 మచ్చిల్ రితి బుద్ధి నే జతె తుమ్ ముద్దొ కెరన, తెలిచి తా జాగర్ల తా. కిచ్చొక మెలి, తుమ్క నేరిమ్ వయడుక ఇన్సుమ్ జలొ నయ్తాన కక్క జలెచ గిడుక కోరెవ జా, బర్నితో సింపుమచి రితి బులితె తత్తుం.

9 ఒండ్ లోకుమచ బాపుడ్లు జల నంపజలనక కి ఇన బాదల్ సేడుక అన్నె మెన జాన, తుమ్చి నమకుమ్ డిట్టుమ్ తా జో నయ్తానచి ఉప్పిరి జీనుక తుమ్ టీవ.

10 అన్నె, గడియ బాదల్ సేడ్ల ఒర్లువ జలరు మెలి, క్రీస్తుచి నావ్ తెన్ తుమ్ జోచి కెయక తెయక తతి పరలోకుమచి ఉజడితె గవురుమతె బిదుక మెన తుమ్క నిసాన బుకార్లొ ఎత్తి దయ కెర్తె దేముడు సొంత తుమ్క పూర్తి కెర, డిట్టుమ్ కెర, జీనెతి నెక్కి దెయెదె.

11 జో కెయక తెయక ఏలువ కెర్లు! ఏలువ కెరెదె. జోక జోబర! ఆమేన్.

అకర్ కోడు

12 'ఈంజ సుబుమ్ కబుర్ నిజాచి దేముడు దిలిసి' మెన సాచి సంగ తుమ్క డిట్టుమ్ కెరుక మెన, జోక 'నిదానుమ్ తిలొ బావొ' మెన సిల్వానన్క నంపజా జోచి అత్తి తుమ్క ఈంజ ఉత్తుమ్ రెర్లవ అన్నె. ప్రబు దిలి ఈంజ నిజామ్ జలి దయతె తుమ్ డిట్టుమ్ టీవ.

13 దేముడు అమ్క తుమ్క కీసి నిసాన అన్నె గే, దన్ను 'అంచయ్ మాన్సుల్ జతు' మెనయ్ ఈంజ 'బబులొ'ను పట్టుమతె కి మాన్సుల్క నిసాన అన్నె. జో నిసాన్లిసి ఈంజ సంగుమ్చ కి తుమ్క జోవయించి జోబర సంగితతి. అంక పుత్తు జలొ రితొ మార్పు జోచి జోబర సంగితయ్.

14 ప్రబుచి ప్రేమక తుమ్ ఎక్కిలొక ఎక్కిలొ జోకర. క్రీస్తుచి తెడిచ తుమ్ ఎత్తిజన్క జోచి సింతుమ్ తవున్!

* 4:18 4:18 సామెత 11:31. † 4:18 4:18 కన్తెన మెలి, రచ్చించువ నే జలి రితి జా కీసి గ రచ్చించువ జతయ్.

* 5:5 5:5 సామెత 3:34,

యాకోబు 4:6. † 5:13 5:13 'బబులొ'ను మెలి, ఏక్ వేల రోమ్ పట్టుమక టాలి జతయ్. డీనయలిసి 17 అద్యయముచి జా అద్యయముమతెచ కొడెచ ఎత్తొచ కొడె దెక.

పేతురు రెగిడ్లి దొన్నిచి ఉత్తమ్ బారిక్ జలో పేతురు రెగిడ్లి దొన్నిచి ఉత్తమ్

మొదోల్ కోడు

1 అమ్మచో దేముడు అమ్మక రచ్చించుచు కెర్తొనా జలో యేసుక్రీస్తుచి పున్నిమచి రిసా, జోచి దయక అమ్మ నంపజలనక, తెన్ ఎక్కి మిలువచి నముకుమ్ తిల నంపజలనక, యేసుక్రీస్తుక *సివ కెర్తొనా జా జోచి బారికి జలో *సిమోను పేత్రు రెగిడ్లి ఉత్తమ్.

2 దేముడుచి ప్రబు జలో అమ్మచో యేసుక్రీస్తుచి ఉప్పిర్చి గ్యానుమ్ తుమ్చి పెట్టి జాన్సుచు జా, జోక తుమ్ రోజుక అన్నెయ్ జాన్తినచి రిసా తుమ్క జోచి దయ జోచి సేంతుమ్ అన్నె ఒగ్గర్ జవున్!

3 దేముడు జోచి పరలోకుమ్చి సెక్కి అదికారుమ్కయ్ తెన్, జోచి సొంత పరలోకుమ్చి గవురుమ్చి ఉజ్జడతె, జోచి చెంగిలచి రిసా అమ్మక నిసాన బుకర్తొనాక అమ్మ జాన్తి వాటు పరలోకుమ్తె బెదితి జీవ్, పరలోకుమ్చి సత్తిమ్ సుద్ది ఇండితి సెక్కి అమ్మక దొర్పు జతి రితి, ఎత్తి, అమ్మక దా అన్నె.

4 దన్నె, ఎత్తిచి కంట మిలువ తిల జోచ ప్రమానల్ అమ్మక దా అన్నె. కిచ్చిక మెలె, జీవ్ ప్రమానల్చి సెక్కి ఈంజ ఆగ్చ గార్ ఆసల్చి రిసాచి ఈంజ లోకుమ్చి పాపుమ్ తెంతో తుమ్ పిటవనక, చి అన్నె, జోచి అత్త తుమ్చి పెట్టి జా, దేముడుచి రితి తుమ్ మార్పుచు జా జోచి తెన్ పాపుక మెన తుమ్క దా అన్నె.

5 జాకయ్, తుమ్ నిదానుమ్ చజ దెరన తుమ్చి నముకుమ్తె చెంగిల్ గునుమ్ బెదపుక అన్నె. జా చెంగిల్ గునుమ్తె గ్యానుమ్,

6 జా గ్యానుమ్తె ఆస ముద్దో కెరంతిసి బెదవ, ఆస ముద్దో కెరంతితె నిదానుమ్ బెదవ, జా నిదానుమ్తె దేముడుక బితిసి బెదవ,

7 జా దేముడుక బితిసి తెన్ నంపజలనక ముద్దు కెర్తి ప్రేమయ్ బెదవ, చి ప్రేమయ్ తెన్ కన్యారుమ్ బెదవ తంక.

8 ఇన బుద్ధల్ తుమ్ ఇండుక దెర అన్నె అలవాట్ జలె, అమ్మచో ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుక జాన్తినతె తుమ్ కామ్క నే అయలన్ నే జన్నె, జోచి రిసా పలితుమ్ దెర్తె.

9 ఇన బుద్ధల్ కక్క తయ్ నాయ్ గే, జో మాన్సు గుడ్డి జలి రితి జా, జోచ అత్త అంకిచో సరిగా డిన్ నాయ్, జోక దూరి తిలిసి నే డిసిల్ రితి జతయ్, చి జో అగ్గె పాపుమ్ ఇండిలినతె జో అన్నె నే ఇండితె రితి దేముడు జోక విడ్డల్ కెర్లిసి, చెమించుచు కెర్లిసి, జో పచ్చ అన్నె.

10 జాకయ్, బాపుడ్లు, తుమ్క దేముడు నిసాన బుకార్లి వాల్ ఇండుక ఆస జా అన్నె నిదానుమ్ జతి రితి తుమ్ దెకన. తుమ్ ఇసి నిదానుమ్ జలె, వెర్రి బుద్ధితె అన్నె సేడ్పు నాయ్.

11 దన్నె కి అమ్మచో ప్రబు అమ్మచ రచ్చించుచు కెర్తొనా జలో యేసుక్రీస్తుచి పరలోకుమ్చి రాజుమ్తె తుమ్ బెదుక మెన జో పూర్తి సర్త తెన్ తుమ్క వాల్ దెయెది.

12 తుమ్క దిలి సత్తిమ్తె తుమ్ డిట్టుమ్ జలికి, ఈంజ ఎత్తి, తుమ్ జాన్తె కి, కెయెక కి తుమ్క ఆవ్ ఉచార కెరయ్తె తయిందె.

13 ఆవ్ ఈంజ కుడియ జలి రితి మొర్తి ఆగ్తె తతి ఎద తుమ్క ఉచార కెరపుక అంచి పూచి మెన జాన్.

14 అమ్మచో ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తు అంక కిదెకయ్లి రితి, ఆవ్ ఈంజ కుడియ జలి రితి మొర్తి ఆగ్ మొర్తి నమయమ్ పాన్ జెతయ్ మెన జాన్.

15 జాకయ్, అన్నె, ఆవ్ ఉట్టు గెలి పడ్డో కి ఈంజ ఎత్తి, తుమ్ ఉచార కెర్తి రితి *దెకిందె.

16 అమ్మచో ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి సెక్కి తిలిన్చి రిసాచి జో అన్నె ఉత్త జెతిన్చి రిసా తుమ్క అమ్మ జాన్వ కెర, కో తెలిచి మాన్సు అవ్వి ఉచర్లిసి నెంజె. జోచి పరలోకుమ్చి గవురుమ్ తిలి ఉజ్జడి జో జతిసి అమ్మ సొంత దెక అన్నెమ్.

17 కెయ్ మెలె, కిసి మెలె, దేముడు అబ్బొసి జోక గవురుమ్ ఉజ్జడి కెర్లిన్తె, చి

*“ఈంజ, ఈంజొయి అంచో ప్రేమ తిలో పూత్తు.

ఇన్నెచి రిసా అంక ఒగ్గర్ సర్దసంతోసుమ్”

మెన పరలోకుమ్చో దేముడు అబ్బొసి జోచి అవాడ్ సూనయ్లి పొది,

18 పరలోకుమ్ తెంతో చి జా అవాడ్ అమ్మ సొంత స్కూప్.

కిసి మెలె, అమ్మ కి సొంత జో తెన్ జా సుద్ది తిలి డొగెల్ తిలమ్.

19 పూర్టుమ్ దేముడు జోచ కబుర్లు సంగిలనచి అత్తి సంగిలిసి ఎత్తి, కచితుమ్ జర్గు జయెది, మెన అమ్మ తెదోడి దెకిలిన్చి రిసా అమ్మక రుట్ట అయిల్. జాకయ్, దేముడు సంగిలి ఈంజ కబుర్ తుమ్ డిట్టుమ్ దెరన, రాత్ పాయితి వెంపాలి దిన్సి నుక్కె. తుమ్చి పెట్టి ఉజ్జడి జతి రితి ప్రబు అన్నె జెతియ్ జా వెల్లి దిసి జెతె ఎదక అందరతె ఉజ్జడి దిన్సి దివు రగుమ్ జా అన్నె. జాకయ్ తుమ్ జాగర్త తెన్ దెకనల్ తుమ్క చెంగిల్ తయెది.

20 ముక్కిమ్క తుమ్ కిచ్చో అర్దుమ్ కెరన మెలె, దేముడుచి కోడుతె రెగ్గయ్లిన్తె జోచి కేన్ కోడు కి కిసి అర్దుమ్ కెరనుక జలె, మాన్సు సొంత జొయ్య అర్దుమ్ ఉచరన్ రితి జయె నాయ్. జో దేముడు సొంత దిలి అర్దుమ్ అమ్మ కెరనుక అన్నె.

21 కిచ్చిక మెలె, దన కబుర్లుతె కేన్ కి కెయెక కి మాన్సుచి సొంత పెట్టిచి ఉచరన్తతి తెంతో చి నెంజె. గని దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్త కేన్ కేన్ మాన్సుల్క దెర్తి గే, దేముడుచి సొంత కొడె జీవ్ మాన్సుల్ లట్టల్లు, రిగ్గె. జీవ్ జోచయ్ కొడె.

2

అబద్ధుమ్క సంగితన సికడ్లి రిసా

1 “దేముడుచ కబుర్లు సంగితనుమ్” మెన అగ్గెచ పొదులె, పూర్టుమ్, అబద్ధుమ్క కి అమ్మచ ప్రజెతె, అమ్మచ ఇస్రాయేలల్తె, సగుమ్జన్ బార్ జలె. దన్నె, తుమ్తె కి అబద్ధుమ్చి బోదన కెర్తన తవుల. జీవ్ మాన్సుల్ కిచ్చో కెరల మెలె, నానినుమ్ కెర్త ఇస్సుమ్ అయిల్ జోచయింప అబద్ధుమ్ తిరిమ్ తిరిమ్ సికడ, పాపుమ్ తెంతో రచ్చించుచు జత* మెన జోచి జీవ్ దా జోచయింక గెనల్లో *ప్రబుక

* 1:1 1:1 నెంజెలి, ‘గెతిమాన్సు’, నెంజెలి ‘గెత్తి సుదె’.

† 1:1 1:1 నెంజెలి ‘సిమోను’. జోచయింప అన్నెక నాన్ ‘పేతురు’. బారికల్ 15:7, 14 దెక.

‡ 1:13 1:13 కొరింథిక్ పవులు రెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్తమ్ 5:1, 4 దెక.

§ 1:14 1:14 యోహాను 21:18-19 దెక.

* 1:15 1:15 పేతురు బోదన కెర కెర సంగిలిన్ ఎత్తి, మార్పు రెగ్ చి రిసాచి జోచయింప సాచి రెగిడ్లిన్, మెత్త, ఇన్నె జా మార్పుచి సంగితయ్. జీత, ఇన్నె జా మార్పుచి రిసా ఏకే వేల సంగితయ్ మెన సగుమ్జన్ ఉచర్తి.

† 1:16 1:16 మత్తయ్ 17:1-5, మార్కు 9:2-7, లూకా 9:28-35 దెక.

‡ 1:17 1:17 మత్తయ్ 17:5.

* 2:12:1 యూదా, చెత్తర్ నంబర్చి కోడు దెక.

‘దేముడు నెంజె’ మొన సంగిల్ రితి జా, జోచి మరియద కడ్డి రితి ఇండుల. జేవే దన్ను కెర, జోవయింక జెచ్చి చట్టున పూర్తి నాననుమ అనునుల.

2 జేవే లాజ్ నెంత కెర్త పాపల్ దెక దెక, అన్నె ఒగ్గరిజన్ జోవయింది పట్టి గెచ్చుల, చి “ఒహా, సత్తిమ్ తిలో దేముడుక జోకర్తతి, గని దసయ కమె కెర్తతి” మొన, అన్నె మాన్సుల్ నిస్సారుమ్ సంగుల, చి జోవయింది ఇండుకతె ప్రబుచి సత్తిమ్ వాటు నిస్సారుమ్ డీనెదె.

3 జోవయింది పెట్టిచ అసల్క తెలివి కొడో బెదవ బెదవ, తుమ్ కి అబద్ధుమ్ సంపజితి రితి తుమ్క మోసిమ్ కెర లాబుమ్ కెరనుల. జలె, అగ్గె తెంతో జోవయింది సిచ్చ దేముడు సంగ అన్నె, జోవయింది సిచ్చ రకితె అన్నె, చి జోవయింది నాననుమ కచితుమ్ జోవయింక లయెదె.

4 అగ్గెయి పరలోకుమచ దూతల్ సంగుమజన్ పాపుమ్ కెర పాపుమెత్ సిడ్లి రిసా, దేముడు జోవయింక సిచ్చ కెర్త కనే పిట్టయెత్, వెల్లి అగిచి గొయిచెత్ ఎత్తిచి కంటు అట్టో తిలినెత్ జోవయింక గల దా, ఎత్తిక తీర్పు కెర్తె ఆకర్ దీసిచి వెల్లి సిచ్చ జత ఎదక జేవే రకితి రిసా, జోవయింక ఎత్తిచి కంటు అందర్ తిల బోస్సుతె గలయె అన్నె.

5 పడ్డో, పూర్ణుమచ మాన్సుల్ రిసా ఉచర్లె, జోవయింది పాపుమచి సిచ్చ జోవయింక నే పిట్టయెత్, జేవే పాదులె సత్తిమ్ సాడువ కెర్తె తిలో ఎక్కి నోవహుక చి జో తెన్ అన్నె సత్తుజన్ జోచి కుటుంబుమచ మాన్సుల్ రచ్చించువ కెర, ఒండి లోకుమచ పాపుమచ మాన్సుల్ ఎత్తిజన్ మొర్తి రితి, దేముడు వెల్లి పాని పెటవ బూరుమెత్ దుజుడ గెలన్.

6 పడ్డో, పూర్ణుమ్ పాచిచ *సాదోమ చి, గొమూరా మెల పట్నల్ సార్ జతి రితి దేముడు సిచ్చ దా, కిచ్చో జేవే నే తతి రితి పూర్తి నాననుమ కెర పుంచ దా, పడ్డోక పాపుమ్ ఇండిత మాన్సుల్క ‘పాపుమెత్ గెలి, సిచ్చ జంక అన్నె’ మొన రుజ్జు తతి రితి దేముడు జగ్గు కెర్తె.

7 గని, ఒత్తవ పాపుమ్ సుదల్ ముడ్డో నే కెరంతిసి, జోవయింక అసల్చ కమె దెక దెక బాద సిడ్లె సత్తిమ్ ఇండిలో లోతుక రచ్చించువ కెర్తె.

8 జో సత్తిమ్చో మాన్సు జేవే పాపుమచ మాన్సుల్తె జితె తా దెకిలిన్ నూన్లినచి రిసా, జేవే కెర్తె తిల జోవయింక అసల్ ముడ్డో నే కెరంత పాపల్చి రిసా, రోజుక జోచి పెట్టి దుకుమ్ సిడ్లె తిలో.

9 జలె, ఈంజ ఎత్తి. బెదయెల్ కిచ్చో దెకితనుమ్ మెలె, జోవయింక నిదానుమ్ తిలనక బాదల్ తెంతో రచ్చించువ కెర్త కి, పడ్డో వెల్లి తీర్పు కెర్తె ఆకర్ దీసిచి సిచ్చ జత ఎదక సత్తిమ్ నెంజెలనక సిచ్చతె రకుక కి దేముడు జాన్.

10 *ముక్కిమ్క కక్క సిచ్చ దెంక మెలె, మరియద గెత అసల్ రితి ఇండితనక చి అదికారుమ్క నే బితనక. జోవయింక వెట్టారుమచ అసల్క ఇండిత, అదికారుమ్క నే బిత మాన్సుల్, జలె, సొంత నెక్కి సంపజా తా దయిరిమ్ తెన్ ఇస్సుమ్ అయిల్ రితి ఇండితన జా, దేముడు కబుర్ తెర్తయెత్ పరలోకుమచ ఉజుడచి గప్పురుమ్ తిల దూతల్ గట్టక కిదూసువ కెర్తక కి బితి నాయ్.

11 *పరలోకుమచ దూతల్, మాత్తుమ్, జేవే మాన్సుల్చి కంటు జోవయింక ఒగ్గర్ నెక్కి అదికారుమ్ తిలె కి, ప్రబుచి మొత్తె జేవే తిలె కి, జేవే మాన్సుల్క దూసువ కెర్తె తీర్పు నే సంగితె తుక్లె తత్తతి.

12 జేవే మాన్సుల్, మాత్తుమ్, కిస జతతి మెలె, జంతువుల్చ రిత, జంతువుల్ రిత గునుమ్ తా, జోవయింది పెట్టి అయిలిసి అత్తుమ్ నెంత దన్ను జగ్గు కెర్తతి, చి బోసుతె దెర్పు సిడ మొర్తి రిసాయి జెర్త తవుల. జలె, జేవే మాన్సుల్, దన్ను, జేవే నేన్లినచి రిసా దూసువ కెర్తె తీర్పుల్ సంగ సంగ, జంతువుల్చ రితి జోవయింది నాననుమ జెచ్చి జవుల.

13 జోవయింది పాపుమ్ జెచ్చి కవుల. కిస కమొతె జేవే మాన్సుల్ సర్ల జతతి మెలె, లాజ్ నెంత మెద్దెనచి ఉజుడతె కి ఇస్సుమ్ అయిల కమె కెర్తతి. *ముర్తిచ ముర్తల్ రిత జా, ప్రబుచి ప్రేమ దెకయెత్ తుమ్చ అన్సిమెత్ బెద కతె తా, జా సుద్దిచిక వెట్టారుమ్ కెర్తె రితి, జోవయింక ఇస్సుమ్ అయిల జోవయింది పెట్టిచ అసల్ లాజ్ నెంత జగ్గు కెరంతతి.

14 జోవయింక అంకివో బెర్త లంజె దెకుక. జేవే జా పాపుమ్ కెర్తక కెయెక ముల్లి నాయ్. డిట్టుమ్ నెంజెల సంపజలనక సికడ పాపుమ్ కెరయెత్తతి. అసచి అలవాట్ కెరయె అన్నె, రితి పాపుమచ బోదల్, జేవే.

15 సత్తిమ్చి వాటు ముల దా, ఇస్సుమ్ అయిల్ వేర వాట్ బుల, బెయోరుచో పుత్తున్ కిబిలామచి పట్టి గెచ్చ, జో గెలి వాట్ గెచ్చ అన్నె. పాపుమెత్ లాబుమ్ కెరనువ జోవయింది అలవాట్, జోచి సర్ల!

16 జో *బిలామచి సొంత పాపుమచి రిసా, దేముడు జోక తీర్పు కెర్లన్. మెలె, నే లట్టల్లి గాడ్లె మాన్సుచి అవాడక లట్టబ, బిలామక కోడు సంగ, జో ఉచర్లె మెర్తి కామ్ అడ్డు కెర్లె.

17 జలె, పాపుమచ జేవే మాన్సుల్ కిస జతతి మెలె, పాని నెంజెల ఊటల్చ రిత, వాదు పెట్టనిలి పాని నెంజెల్ మబ్బుల్చ రిత జా అనున్. ఆకర్ దీసిచి రిసా కిచ్చో వాటు జోవయింక రకితయ్ మెలె, అందర్చి ఉప్పిరి అందర్.

18 కిచ్చొక మెలె, వెర్తి కమెచి రిసా గప్పురుమ్ లట్టబన, పాపుమ్ తెంతో నొర వడ్డల్ జలె నొవ సంపజలనక సికడ సికడ, అగెచి అసల్ జగ్గు కెరంతినెత్ జోవయింక అలవాట్ కెర్తతి.

† 2:4 2:4 అదికాండుమ్ 6:1-7. ‡ 2:4 2:4 నెంజెల్, ‘గెల్పుల్ తెన్ బంద అన్నె, గెద’. యూదాతె 6 నంబర్ కోడు కి దెక. § 2:5 2:5 అదికాండుమ్

6, 7 అదర్తయెల్. * 2:6 2:6 అదికాండుమ్ 18:20-29. యూదాతె 7 నంబర్చి కోడు కి దెక. † 2:7 2:7 అదికాండుమ్ 19:12. ‡ 2:10 2:10

యూదా 8 నంబర్చి కోడు దెక. § 2:10 2:10 పూర్ణుమ్, ఎత్తి. అదికారుమ్ తిలో దేముడు దెతి సిచ్చ జగ్గు కెర్తక మొన మాన్సు రూపుమ్ జల దొగుల దూతల్ ఏకే సుట్టు సాదోమ పట్టుమెత్ గెతింక, జా పట్టుమచ మున్సుబోదల్ జేవే దూతల్క లజె కెర జోవయింది మరియద కడుక ఉచర్లె. ఎత్తి. అదికారుమ్ తిలో దేముడు జోవయింక అడ్డు కెర గుడ్డి కెర్లన్. అదికాండుమ్ 18:20, 22, చి 19:1-11. పేతురు ఈంజ ఉత్తమ్ రెగిడ్ల పాదులె కి ప్రబుచ కబుర్లు సంగిల మాన్సుల్క పాపుమచ మాన్సుల్ దూసువ కెర్తె తిల. చి అగ్గెచి ఇన్సెక టాలె జతయ్. * 2:11 2:11 యూదా 9 నంబర్చి కోడు దెక. † 2:12 2:12 యూదా 10 నంబర్చి కోడు

దెక. ‡ 2:13 2:13 యూదా 12 నంబర్చి కోడు దెక. § 2:15 2:15 యూదా 11 నంబర్చి కోడు దెక. * 2:16 2:16 యూదా 11 నంబర్చి కోడు కి

దెక. బిలామ్ ఎత్తి. అదికారుమ్ తిలో దేముడు కబుర్లు సంగితోసా జరికి, చెత్తర్ తప్పుల్ కెర్తె. ఎత్తి. అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి కోడు మార్పువ కెర్తక ఉచర్లె ఎత్తి. అదికారుమ్ తిలో దేముడుక రోదుమ్ తిల మాన్సుల్ “డబ్బల్ దిమ్చి” మెంతియ, జా డబ్బల్ అనకయ్ ఎత్తి. అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి కోడు పిట్టపుక ఉచర్లె, సంతకాండుమ్ 22:2-35, 31:16. పడ్డో, బోమ్మల్క జలి దిలిసి ప్రైజల్ కంక సికడ్లె, చి ప్రైజల్ లంజె జతి రితి సికడ్లె, దీసయిలిసి 2:14. † 2:17 2:17 యూదా

12, 13 నంబర్చి కోడు దెక. ‡ 2:19 2:19 యూదా 4 నంబర్చి కోడు దెక.

19 *“అగ్గుల్చ గొతిమాన్సుల్ నెంజన్, అగ్గుల్ తెంతో విడ్డల్ జా అన్సున్. తుమ్ కిచ్చొ కెల్ల కి బాద నాయ్” మెన నీకడ, వేర అర్దుమ్ బెదప పాపుమ్ నీకయతతి. గని జేవ్ దస్సి నీకడన్ కిచ్చొచ గొతిమాన్సుల్ జా అస్సి మెలె, మొర్పు దెత అనల్చ గొతిమాన్సుల్ జా అస్సి. కిచ్చొక మెలె, కేన్ అలవాట్ మాన్సుక ఏలుప కెర్తయ్ గే, జా అలవాట్ జో మాన్సు గొతిమాన్సు జా అస్సి.

20 దస్సి అమ్చొ ప్రబు అమ్చొ రచ్చించుప కెర్తొసా జలో యెసుక్రీస్తుక జాన్సి సెక్తిక ఈంజయ్ లోకుమచి పాపుమ్ ఇండుక తెంతో విడ్డల్ జా తా, జేవ్ జా పాపుమ్ వాట్ అస్సి గెచ్చు నీక్కు జా దెర్పు సేడ్లె, జేవ్ అగ్గయి తిలి పాపుమచి కంట అన్యాయ్ నానెనుమ్ జా గెచ్చు అస్సి.

21 దేముడు దిలి పరలోకుమచి నుద్ది నెలవ్ జేవ్ జాన జానయ్ ములలి కంట, జా సత్తిమ్ వాట్ జేవ్ కెయ్యన్ జాన్లె చెంగిల్ తత్తి.

22 సత్తిమ్ తిలి టాలితె సంగిల్ రితి, జోవయింక జర్గు జా అస్సి. మెలె, సొంత బక్సన్సి అస్సి కతయ్ నూనొ, చి అండ్రి దొయ జా తిలె, బుర్తతె ఎంగ్ల జా అస్సి ముర్కి కలోయ్ జతయ్.

3

క్రీస్తు ప్రబు అస్సి ఉత్త జెతి దీసి

1 ఈది తుమ్క అవ్ రెగ్గిలి దొన్నచి ఉత్తమ్. ప్రేమ తిల బాపుడ్లు, చి దొన్నతె కి అంచ ఉద్దెనుమ్ కిచ్చొమెలె, సత్తిమ్చి నిదానుమచి తుమ్చి మెన్పుత్త తుమ్క ఏక కోడు ఉచర్చసి రిసా, తుమ్క అత్త డిట్టుమ్ కెర్రి రిసా.

2 కిచ్చొ కోడు మెలె, *“జర్గు జయెద” మెన దేముడుచ కబుర్లు సంగిలన సంగిలినె ఎత్తి, వడ్డె ప్రబు జలో రచ్చించుప కెర్తొసా జోవయింప బారికుల్చి అత్తి తుమ్క సంగిల నెలవ్ కొడొ ఎత్తి, తుమ్ కెర మెనయ్ ఈంజ ఉత్తమ్ రెగ్గెన్సి.

3 తొలితో ముక్కిమ్క కిచ్చొ అర్దుమ్ తుమ్ కెరనుక మెలె, అకర్ దీనల్క *అన్యాయ్చ మాన్సుల్ సత్తిమ్చి ఉప్పిరి అన్సన జా కెర, జోవయింప పెట్టిచి పాపుమ్చి అనల్ రితి ఇండ.

4 కీస కొడొ లట్టుబుల మెలె. *“అన్య జెయింద, మెన జో క్రీస్తు సంగిలినె కేతె జర్గు జలి? అమ్చ పూర్గుమచ జియ మొర్పి తెంతో కి, అన్యె అగ్గ తెంతో, లోకుమ్ జెర్పున్ జలి తెంతో కి, ఎత్తి మాములుమ్ అగ్గెచి రితి జర్గు జతయ్.” మెన సంగుల.

5 దస్సి సంగితన జాన జానయ్ కిచ్చొ కోడు ఉచరుక నెనెతి మెలె, బగ్గర్ బగ్గర్ అగ్గయ్ తెంతో “జర్గు కెరింద” మెన దేముడు బప్సనెతికయ్, అగానుమ్ అస్సి, చి కిపాని తెంతో, పానితె జర్గు జలిన్చి రిసా, బూలోకుమ్ జెర్పున్ జలి.

6 అన్యె, బూలోకుమ్ తెదొడి తిలిసి వెల్లో పానిచి *బారుమ్క సిచ్చొ జా నానెనుమ్ జలి.

7 జలె, దేముడుచి దస్సి నెలవ్ కి, జోచి కోడుకయ్, అప్పెచి ఈంజయ్ బూలోకుమ్ ఈంజయ్ అగానుమ్ కి డడ్డ గెతి నమయిమ్క రకితె అస్సి. జో వెల్లి తీర్పు కెర్రి, జోక

నెన పాపుమ్ ఇండిల మాన్సుల్క నానెనుమ్ కెర్రి దీసి ఎదక దేముడు రకితె అస్సి.

8 గని, ప్రేమ తిల బాపుడ్లు, ఏక కోడు తుమ్ పచ్చొ నాయ్. కిచ్చొ మెలె, ప్రబుచి మొక్కె ఎక్కి దీసి వెయి వెర్పుల్చి రితి జతయ్, చి వెయి వెర్పులు ఎక్కి దీసి రితి జతయ్.

9 ప్రబు సంగిలి ప్రమానుమ్ జో నెరవెర్పుప కెరుక అల్లిమ్ కెర్తయ్ మెన సగుమ్జన్ ఉచర్లె కి, జో అరి అల్లిమ్ కెరె నాయ్. కిచ్చొక మెలె, “జోవయింతెన్ కోయి నానెనుమ్తె గెతు నాయ్, గని జేవ్ ఎత్తిజన్ జోవయింప పాపుమ్ చినన ముల్లు” మెన, తుమ్చి రిసాయి జో అల్లిమ్ కెర్తయ్.

10 గని, జా వెల్లి దీసి జెతిసి కిసి తయెద మెలె, కో నెల్లె పాది చోరు అయిలి రితి జెయెద. తెదొడక వెల్లి అవాడె ప్రిర్రి రితి కెర, అగానుమ్తె తిలిసి డడ్డ గెచ్చొ అగానుమ్ కేడయ్ గెచ్చెద, చి ఈంజ బూలోకుమ్ జేవ్చ కమె తెన్సి డడ్డయ్ గెచ్చెద.

11 అప్పె తిలిసి ఎత్తి దస్సి జా గెచ్చుక అస్సి. జలె, కీస మాన్సుల్ జా తుమ్ ఇండుక మెలె, మాన్సుల్చి మొక్కె నుద్ది తెన్ ఇండ, దేముడు తెన్ బెద నిదానుమ్ ఇండ,

12 జోచి వెల్లి దీసి జెతె ఎదక ఎక్కి అన నిదానుమ్ కరికితె తా, జో కిబే బేగి జెతిన్కయ్ రితి ప్రార్తున కెర, సత్తిమ్ ఇండ. జా దీసిచి కామ్క అగానుమ్ డడ్డ గెచ్చొ కేడెద, చి జా అగిక ఒత్త తిలిసి ఎత్తి జూర గెచ్చెద.

13 జలెకి, జో ప్రమానుమ్ సంగిలిన్క రకితనుమ్. కిచ్చొక మెలె, *నొచి అగానుమ్క, చి సత్తిమ్ బెర్రి నొచి బూలోకుమ్క రకితనుమ్.

14 జాకయ్, ప్రేమ తిల బాపుడ్లు, ఇన్యెక తుమ్ రకితను చి రిసా, ప్రబు జా కెర తుమ్క చజెలి, కిచ్చొ ముర్కి నెంతె కిచ్చొ పారపాట్ నెంతె, జోచి నెంతుమ్ తుమ్చి పెట్టి కామ్ కెర్రి తా, నుద్ది తంక తుమ్ దెకన.

15 అన్యె, అమ్చొ ప్రబు అల్లిమ్ కెర్రిన్క ఉచర్లె, తుమ్ కిచ్చొ చిన మెలె, జో వాయిద కెర్రిన్తె అన్యె మాన్సుల్ రచ్చించుప జంక జో అవకానుమ్ దెతయ్. ప్రబు జోక దిలి గ్యానుమ్చి రిసా పవులు కి ఇన్చెచి రిసా ఇసి సంగ రెగ్గెన్సి†

16 జోచ ఉత్తల్ ఎత్తితె రెగ్గెన్ రితి. జోచ ఉత్తల్తె తిలిసి నగుమ్ అర్దుమ్ కెరనుక ఇదిల్ అల్లెర జంక జతయ్. జేవ్ కొడొ సగుమ్జన్ నేన్ మాన్సుల్, దొన్నె మన్సుల్ తిల మాన్సుల్, జోవయింప సొంతయ్ ఇప్పుమ్ అయిలి రితి మార్పుప కెర, వేరయ్ అర్దుమ్ నీకడతె. దేముడుచి కొడెతెచ అన్యె కొడొ కి దస్సి మార్పుప కెర్తెతి. జలె, జోవయింక జెవ్వె నానెనుమ్ కెరంతతి.

17 జలె, ప్రేమ తిల బాపుడ్లు, ఈంజ ఎత్తి జర్గు నే జతె అగ్గె సూన జాన్చుచి రిసా, దేముడుచి కోడు నే సూనత మాన్సుల్చి పట్టి తుమ్ నే గెతి రితి, తుమ్చి సొంత నిదానుమ్ తుమ్ నే పట్టివన్చి రితి, తుమ్ జాగర్త తెన్ తా.

18 అమ్చొ ప్రబు, అమ్చొ రచ్చించుప కెర్తొసా జలో యెసుక్రీస్తుచి దయతె ఇండ, జోచి గ్యానుమ్ పొనన, అత్తక తుమ్ వడ్డ అప్పె, కి, జా అకర్ దీసి ఎద కి కెయింక తెయింక కి జోక జేబర! అమేన్.

* 3:2 3:2 యూదా 17 నంబరిచి కోడు దెక. † 3:3 3:3 యూదా 18 నంబరిచి కోడు దెక. ‡ 3:4 3:4 యూదా 14:3, 28 దెక. § 3:5 3:5

అదికాదుమ్ 1:2, 6, 7. * 3:6 3:6 అదికాదుమ్ 6-8 అర్దుయల్. † 3:10 3:10 డీసయిలి 8:7, 21:1, మత్తయి 5:18, 24:35, మార్కు 13:31, లూకా 21:33, యూదా 20:12, రెగ్గెన్ ఏక నంబరి ఉత్తమ్ 2:17. ‡ 3:12 3:12 దిన్నెలోనుకతె రెగ్గెన్ 1 నంబరి ఉత్తమ్ 1:10, రోమయిల్ 8:19-25, కొరింథియల్

రెగ్గెన్ 1 నంబరి ఉత్తమ్ 1:7, గలతియిల్ 5:5, పేలిప్పియల్ 3:20, ఎత్తియిల్ 9:28. § 3:12 3:12 “జెప్పన్” మెన ప్రార్తున కెరుక జెయెద, మత్తయి 6:10, చి “బందె లోకుమ్తె నుబుమ్ కబుర్ సూనయ్ జలి జా దీసి జెయెద” మెన కేనె దీన్యయ్ మెలె, మత్తయి 24:14తె. * 3:13 3:13 డీసయిలి 21:1. † 3:15

3:15 నంబరి కోడుచి ఎట్టెచి కోడు దెక. రోమయిల్ 2:4, చి డీసయిలి 2:21 కి దెక.

యోహాను రెగిడ్లి మొదొల్చి ఉత్త్రుమ్ బారిక్ జలో యోహాను రెగిడ్లి మొదొల్చి ఉత్త్రుమ్

1 మొదొల్ తెంతో తిలిసి, అమ్ సూన్సి, అమ్ సొంత అంకివో దెకిలిసి, దెక సొంత అత్తో చడ్లిసి చి రిసా తుమ్క సూనయతనుమ్, రెగిత్తునుమ్.* మెలె, †ఎత్తిక దొర్లు జలి జీవ జలిసి, దొర్లు జలి జీవ జోతె దొర్లు జలిచి రిసాచి దేముడుచి కోడు జలి జీవ దెతి దేముడుచి కోడుతె తిలిచి రిసా రెగిత్తునుమ్.

2 క్రీస్తు జలో దెకయ జలి జీవుక †ఈంజ లోకుమతె జో జెర్లున్ జా అయిలిన్ జలిన్ తెన్ అమ్క రుణ్ణ జా అన్సె. అమ్ దెకిలమ్, సాచి జా సంగితనుమ్, చి జో †ఎత్తిచి కంట అగ్గె తెంతో దేముడు తెన్ తిలి కెయక తెయక తా గెతి జీవు, చి జో ఈంజ లోకుమతె జెర్లున్ జా అమ్క డీన అన్సె' మెన బప్పున, తుమ్క సూనయతనుమ్.

3 అమ్ దెకిలిసి, అమ్ సూన్సి కిచ్చొక తుమ్కయ సూనయతనుమ్ రెగిత్తునుమ్ మెలె, తుమ్క ప్రబు దెతి రచ్చన, జో దెతి సర్చిచి వాతె అమ్చి తెన్ బెదుత్. అమ్చి తెన్ తుమ్చి తెన్ బెదితినచి కట్టు దేముడు అబ్బొన్ తెన్ చి జోవో పుత్తున్ జలో యేసుక్రీస్తు తెన్ అమ్క బెదవ అన్సె.

4 అమ్చి నర్తనంతోనుమ్ పూర్తి జవున్ మెనయ ఈంజ ఉత్త్రుమ్ రెగిడ్తునుమ్.

దేముడుచి ఉజ్జడతె ఇంద

5 ప్రబుతె సూన తుమ్కయ అమ్ సూనయతి కబుర్ కిచ్చొ మెలె, దేముడు †ఉజ్జడి జా అన్సె, చి జోతె కిచ్చొ అందర్ నాయ్.

6 జో తెన్ బెద జో తెన్ ఇండితనుమ్ మెనంతనుమ్, గని †అందర్బుద్ది తెన్ ఇండితనుమ్ జలె, అబ్బుమ్చ జా సత్తిమ్ ఇండుమ్ నాయ్.

7 గని, జో కిసి ఉజ్జడి అన్సె గే, అమ్ కి దన్న †ఉజ్జడి బుద్ది తెన్ ఇండితనుమ్ జలె, ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో బెద ఎక్కి కట్టు తెన్ ఇండితనుమ్, చి జోవో పుత్తున్ యేసు †సిలువతె జో మొర అర్చితుమ్ జలిచి జోచి సూయ జలి లోయ అమ్చి పాపుమ్ ఎత్తి. పుంచ అమ్క సుద్ది కెర్తె అన్సె.

పాపుమ్ బప్పున్తినచి రిసా

8 'అమ్క పాపుమ్ నాయ్' మెన అమ్ ఏక్ వేల సంగన్లె, అమ్క ఆమె మోసిమ్ కెరంతనుమ్, సత్తిమ్ అమ్చి పెట్టి నాయ్.

9 గని అమ్ కెర్ల పాపల్ దేముడుచి మొక్తె అమ్ బప్పున్లె, జో నిదానుమ్ సత్తిమ్ కెర్లసా, చి అమ్చి పాపుమ్ చెమించుచ కెర అమ్ పాపుమ్ తెన్ నే తతి రితి జో అమ్క సుబ్బుమ్ కెరెదె.

10 అమ్ కెర్లి పాపుమ్క 'పాపుమ్ కెరుమ్ నాయ్' మెన అమ్ సంగిలె, జోకయ 'అబ్బుమ్చ' మెన సంగిల్ రితి

జతనుమ్, చి జోచి కోడు అమ్చి పెట్టి నాయ్, 'పాపుమ్ సుదల్' మెన జో అమ్క సంగిలె †కోడు బప్పునుమ్ నాయ్.

2

పాపుమ్ కెరుక పొన

1 అంచ ప్రేమ తిల పుత్తర్లు, తుమ్క 'పాపుమ్ కెర్లు నాయ్' మెనయ తుమ్క అడే ఈంజ రెగిడ్తున్. గని ఏక్ వేల అమ్ కో పాపుమ్ కెర్లె, ఎత్తిక అబ్బొ జలో దేముడు లోకుమ్ ఎత్తిచ మాన్యుల్క తీర్పు కెర్లెనతె, అమ్క ఎక్కిలో తోడే సంగితసా అన్సె. పూర్తి పున్ముమ్ తిలో యేసుక్రీస్తు.

2 అమ్ కెర్ల పాపల్ గెప్పుయతి *బలి జో జా అన్సె. ఎక్కి అమ్మి కెర్ల పాపల్ మెన నాయ్, గని బండి లోకుమ్చ మాన్యుల్ కెర్ల పాపల్ గెప్పుయతోసా జో జా అన్సె.

3 'జోక అమ్ జానుమ్' మెన అమ్ కిసి జాన దయిర్మ్ తంక జయెదె మెలె, జోచ అగ్గల్ రితి ఇండితనుమ్ జలెకయ్.

4 'జోక జాని' మెన కో జలెకు సంగితయ గని జోచ అగ్గల్ నే సూన్సి రితి జా కెర్లయ నాయ్ జలె, జో మాన్సు అబ్బుమ్చ, చి జోచి పెట్టి సత్తిమ్ నాయ్.

5 గని, ప్రబుచి కోడు కో కెర్లయ గే, జోచి పెట్టి దేముడుచి ఉప్పిరచి ప్రేమ పూర్తి జా అన్సె. జలె, 'దేముడుచి రచ్చనచి తెడి అన్సుమ్' మెన అమ్ కిసి పూర్తి దయిర్మ్ జంక జయెదె మెలె,

6 'జోచి తెడి అన్సుమ్. జో తెన్ బెద అన్సుమ్. జోచి జీవక జతనుమ్' మెన సంగన్లె, యేసుక్రీస్తుయ ఇండిలి రితి అమ్ కి ఇండుకయ్.

ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెర

7 ప్రేమ తిల గోతునుదల్, తుమ్క అడే రెగిడ్తిన్ నొచి అగ్గు నెంజె, గని మొదొల్ తెంతో తుమ్క దొర్లు జలి అగ్గు. అగ్గె తెంతో చి జా అగ్గు తుమ్ సూన్సి కోడు.

8 జలెకి, యేసుక్రీస్తు దిలి †నొచి అగ్గు తుమ్క అడే రెగిడ్తిన్. తుమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెరుకయ్. ఈంజ అగ్గు జో యేసుక్రీస్తుచి తెడి నెరవెర్చుచ జతయ్, తుమ్చి తెడి కి నెరవెర్చుచ జతయ్. కిసి మెలె, అందర్ కేడ గెతె అన్సె, చి నిజుమ్చి ఉజ్జడి అప్పె కి లగరు దెర అన్సె.

9 'ఉజ్జడిచి తెడి అన్సె' మెన కో సంగన్లె కి జోవో కేన్ బావొక జో విరోదుమ్ అన్సె జలె, జో అప్పెక అందర్చి తెడి అన్సె.

10 జోవయించ బాపుడ్లు జలె రితె అన్సె మాన్యుల్క కో ప్రేమ కెర్లయ గే, జోయ్య ఉజ్జడిచి తెడి జతయ్, చి ఈంజ ఉజ్జడితె కక్క తప్పు కెరయితిన్ కిచ్చొ కి తయ నాయ్.

11 గని, బావొ జలో అన్సె కేన్ మాన్యుక కో విరోదుమ్ కెర్లయ గే, అందర్చి తెడి అన్సె. అందర్చి తెడి ఇండితయ్, చి జో కేన్ గెతయ గే జో నేనె. కిచ్చొక మెలె, అందర్ జోక గుడ్డి కెర అన్సె.

12 ప్రేమ తిల బోదల్, తుమ్క కిచ్చొక రెగిడ్తిన్ మెలె, జో యేసుక్రీస్తుచి నావచి రిసా జోచి నావచి తెడి తుమ్ కెర్ల పాపల్ చెమించుచ జా అన్సె.

* 1:1 1:1 నెంజెలె, 'మెలె, దొర్లు జలి' జీవ తిలి దొర్లు జలి జీవ దెతి కోడు జలో యేసుక్రీస్తుచి రిసా రెగిడ్తునుమ్'. యోహాను 1:1-4, 14 దెక. † 1:1 1:1

యోహాను 1:4, బారికుల్ 5:20 దెక. ‡ 1:2 1:2 యోహాను 1:14. § 1:5 1:5 యోహాను 1:4, 5, 9, 14, 8:12, 9:5, 12:46, యోకోబు 1:17 దెక.

* 1:6 1:6 యోహాను 3:19, 20, 11:9-10, 12:35, కొరింథిల్ రెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్త్రుమ్ 6:14. † 1:7 1:7 మత్తయి 5:14, 16, యోహాను 3:21, 12:36, బారికుల్ 13:47, రోమియుల్ 13:12, ఎఫెసు 5:8, దెప్పులోకుల్ రెగిడ్లి 1 నంబర్ ఉత్త్రుమ్ 5:5 దెక. ‡ 1:7 1:7 కొలొస్సియుల్ 1:20, 2:14, పేతురుక రెగిడ్లి

1 నంబర్ ఉత్త్రుమ్ 2:24, మత్తయి 27:32-54, మార్కు 15:21-39, లూకా 23:26-48, యోహాను 19:17-37 దెక. § 1:10 1:10 రోమియుల్ 3:10, 23,

5:12. * 2:2 2:2 1:7చి ఎట్టొచి చి కోడు దెక. † 2:6 2:6 యోహాను 15:3-10 దెక. ‡ 2:8 2:8 యోహాను 13:34 చి మత్తయి 22:37-40.

13 తుమ్ అబ్బుదిని మొదలై తెంతో జోక తుమ్ జాన్సుచి రిసా తుమ్క రెగ్గితని. తుమ్ ఉబెడల్, పాపుమ్ కెరయతో నయతానిచి ఉప్పిరి తుమ్ జీన అన్నుచి రిసా తుమ్క రెగ్గితని. తుమ్ బాలబోదల్, ఎత్తిక అబ్బి జలో దేముడుక తుమ్ జాన్సుచి రిసా తుమ్క రెగ్గితని.

14 అబ్బుదినిక, తుమ్ మొదలై తెంతోక తుమ్ జోక జాన్సుచి రిసా తుమ్క రెగ్గితని. ఉబెడల్, తుమ్ అత్తుతె డిట్టుమ్ జా అన్నున్, చి దేముడుచి కోడు తుమ్చి పెట్టి అన్ను, తుమ్చి పెట్టి కామ్ కెరయ, చి నయతానుక తుమ్ జీన అన్నుచి రిసా తుమ్క రెగ్గి అన్ను.

15 ఈంజ లోకుమ్క చి ఈంజ లోకుమ్చి కిచ్చి కి తుమ్ ప్రేమ జా నాయ్. ఈంజ లోకుమ్చి కో ప్రేమ అన్నీ గే, ఎత్తిక అబ్బి జలో దేముడుచి ఉప్పిరిచి ప్రేమ జోచి పెట్టి నాయ్.

16 కిచ్చొక మెలి, ఈంజ లోకుమ్తె తిలిన ఎత్తి, ఆగ్ అన జతిసి, అంకివో అన జతిసి, అన్నీచి గవురుమ్ కి, ఎత్తిక అబ్బి జలో దేముడుచి తెంతో చి బుద్ది నెంజె, గని ఈంజయ్ లోకుమ్చి బుద్దిచి, జా.

17 అన్నె, ఈంజ లోకుమ్, ఈంజ లోకుమ్చి అన్నీచి ఉప్పిరి అన జతిసి ఎత్తి కేడయ్ గెతిసి, గని దేముడుచి ఇస్తుమ్ రితి కో ఇండుల గే, జెయ్యె కెయ్క తెయ్క తా గిచ్చుల.

క్రీస్తుక విరోధుమ్ తిలోసా

18 ప్రేమ తిల పుత్తర్లు, అకరచి గడియ, ఈంజ. క్రీస్తుచి ఉప్పిరి విరోధుమ్ తిలోసా బార జయెద మెన నూన అన్నున్, గెద. దస్సి, అప్పె క్రీస్తుచి ఉప్పిరి విరోధుమ్ జలన ఒగ్గరజన్ బార జా అన్నీ. జాకయ్, ఇన్నెక 'అకరచి గడియ ఈంజ' మెన జాన్సుమ్.

19 'జోచి ఉప్పిరి జేవ్ విరోధుమ్ జలన అమ్చితె తెంతో బార జా గెల' మెనుక జయెద, గని జోవయింక 'అమ్చి తెన్ ఎక్కి జా తిల' మెనుక నెంజె. కిచ్చొక మెలి, అమ్చి తెన్ ఎక్కి జత జలి, అమ్చి తెన్ తా గత. గని నాయ్, బార జా ముల దిల, చి అమ్చి తెన్ ఎక్కి నెంజతి మెన రుజ్జు డిస్తయ్. జేవ్ ముల్తిన తెన్ జా రుజ్జు డిసుక మెన నెలవ తిలి.

20 తూమ్, మాత్రుమ్, పరలోకుమ్చి నుద్ది తిలోసా జోచి అత్తుక తుమ్క బోడి ఉప్పిరి నువిల్ రితి జా, 'అంచయ్' మెలి రితి తుమ్క జోచి గుర్తు కెర అన్ను. జాకయ్, తుమ్ జోచయ్ జలన ఎత్తిజన్ సత్తిమ్ జాన్సు.

21 జలి, తుమ్క 'సత్తిమ్ నేనతి' మెన రెగ్గి నాయ్, గని సత్తిమ్ జాన్సుచి రిసాయి రెగ్గిన్. కేన్ అబ్దుమ్ తిల, సత్తిమ్ తెంతో జయె నాయ్ మెన కి జాన్సు.

22 జలి, కొన్న జో అబద్దుమ్ జతొసా జయెద మెలి, యెనుక 'జోచి రాజమతె మాన్సులక బెదయతో రచ్చించువ కెరొసా జతి దేముడు తెరయలో క్రీస్తు జో నెంజె' మెన సంగితొసా నెంజె. క్రీస్తుచో దేముడు అబ్బొన్క 'అబ్బొన్ నెంజె', క్రీస్తు పుత్తునక 'దేముడుచో పుత్తున నెంజె' మెన కో సంగితయ్ నెంజె, జో మాన్సుచి పెట్టి నాయ్. క్రీస్తు పుత్తునక

23 క్రీస్తు పుత్తునక 'దేముడుచో పుత్తున నెంజె' మెన కో సంగితయ్ నెంజె, జోక ఎత్తిక అబ్బి జలో జో దేముడుచో మాన్సు నెంజె, జో మాన్సుచి పెట్టి నాయ్. క్రీస్తు పుత్తునక

5 'దేముడుచో పుత్తున నిజమి జొయ్యి జయెద' మెన కో * ఒప్పునతయ్ గే, దేముడు అబ్బొన్చో మాన్సుకి జో జా అన్ను, జోవయించి పెట్టి ఎత్తిక అబ్బి జలో దేముడు అన్ను.

24 క్రీస్తుచి రిసా తుమ్ మొదలై తెంతో నూన్లిన తుమ్చి పెట్టి తా గెన్ను. తుమ్ మొదలై తెంతో నూన్లిన తుమ్చి పెట్టి తా గెలి, కామ్ కెరె తిల జలి, దేముడు పుత్తునచి తెడి కి దేముడు అబ్బొన్చి తెడి కి తా గెతె, జోచి తెన్ 'ఇండితె తన్ను'.

25 జోచి రాజమతె అప్పె కి బెదితి, పరలోకుమ్తె కెయ్క తెయ్క జతి చెంగిల్ తతి వాట అమ్క తుమ్క జో ప్రమానుమ్ సంగిలిన కోడు.

26 తుమ్క మోసిమ్ కెరుక ఉచర్తనచి రిసా తుమ్క ఈంజ రెగ్గితని.

27 గని ప్రబు జోచి అత్తు తేల్ తుమ్క బోడి ఉప్పిరి నువిల్ రితి జలి గుర్తు తుమ్చి పెట్టి తత్తయ్ కామ్ కెరయ్. మెలి, జోచి అత్తు తుమ్చి పెట్టి తత్తయ్ తుమ్క నెకడ్తయ్, చి తుమ్క కో మాన్సు నెకడుక నాయ్. జలి, జోచి అత్తు తుమ్క కిసి ఎత్తిచి రిసా నెకడ్తయ్ గే, చి జోచి అత్తు కిసి సత్తిమ్ తా కిచ్చి అబద్దుమ్ జయె నాయ్ గే, జా అత్తు తుమ్క నెకడ్డి రిసా, యెనుప్రబుచి తెడి తుమ్ తా జోచి జీవ్క జోచి అత్తునెక్తిక జో తెన్ ఇండితె.

28 అన్నె, అప్పె, ప్రేమ తిల పుత్తర్లు, 'యెనుప్రబుచి తెడి తుమ్ తా. జోచి జీవ్కయ్ జోచి అత్తునెక్తిక జయె జో తెన్ ఇండ' మెన అన్ను సంగితని. ఇని తా గెలమ్ మెలి, జో అన్నె జెతి పొదిక, అన్నె డిస్సి పొదిక అమ్ లాజ్ నే బెట్టి, నే గుంచితె, దయిరిమ్ తెన్ తమ్చి.

29 జో 'పున్సిమ్చో' మెన జాన్సు జలి, అన్నె కో సత్తిమ్ ఇండితె గే, జేవ్ కి జోచి అత్తు తెన్ జెర్నన్ జా అన్నె మెన తుమ్ జాన్.

3

1 ఎత్తిక అబ్బి జలో దేముడు అమ్క * "అంచయ్ బోదల్, తూమ్" మెన అమ్క నావ్ తియ అమ్క కెర్తి ప్రేమ కెర అన్ను గే తుమ్ ఉచర! జో దస్సి కెరయ, నిజమి జోవ బోదల్ జలమ్! దస్సి మెన ఈంజయ్ లోకుమ్చి బుద్దిచ మాన్సుల్ కిచ్చొక తుమ్క చినితి నాయ్ మెలి, 'జోకయ్ నేనతి.

2 ప్రేమ జలి గోతునుదల్, అమ్ అప్పె కి దేముడుచ బోదల్ జా అన్నుమ్. అమ్ తెదొడక కిసి జమచి గే అప్పె డిసి నాయ్, గని కిచ్చి జాన్సుమ్ మెలి, యెనుప్రబు అన్నె డిసిలె. † జోచి రితి పూర్తి జమచి. జో కిసి అన్నె గే, తెదొడకయ్ కిచ్చి అడ్డు నెంతె జోక సొస్టుమ్ దెకుమచి.

3 అన్నె, మచెన, జోచి ఉప్పిరి కో ఇని దయిరిమ్ తత్తచి జోక రతెతి గే, జో కిసి నుద్ది అన్నె గే, జేవ్ కి జోచి రితి నుద్ది కెరంతి రితి దెకనతె తవుల.

4 పాపుమ్ కెర్తి ఎత్తి మాన్సు ఆగ్గల్ పిట్టయతయ్. ఆగ్గల్ పిట్టయతని ఎక్కి పాపుమ్.

5 పాపల్ గెప్పువుక మెన యెనుప్రబు బార జలో మెనయ్, పడ్డె జోతె కిచ్చయ్ పాపుమ్ కి నాయ్ మెనయ్, తుమ్ జాన్సు.

§ 2:23 2:23 3:23, 4:15, 5:1, 5, 13, 20 డెక. * 2:23 2:23 మత్తయ 10:32-33 చి రోమయల్ 10:9-10 డెక. † 2:24 2:24 2:6 డెక. ‡ 2:24

2:24 యోహాను 15:4-10. * 3:1 3:1 యోహాను 1:12-13. † 3:1 3:1 యోహాను 1:10-11, 8:54-55, 14:7, 17, 16:2-3, 17:25. ‡ 3:2 3:2

రోమయల్ 8:19, 29, కొరింథిల్ రెగ్గి 2 సంబర ఉత్తమ్ 3:18, వెలిఫ్టియల్ 3:21, కొరింథిల్ రెగ్గి 1 సంబర ఉత్తమ్ 15:49-50. § 3:6 3:6 2:6, 24,

27, 28 డెక, చి 3:24, 4:13, 16 డెక. * 3:6 3:6 యోహాను రెగ్గి 3 సంబర ఉత్తమ్ 11 సంబర కోడు డెక.

6 కీజీచి తెడి తతో కేన్ మాన్సు పాపుమ్ ఇండె నాయ్. కో పాపుమ్ ఇండితయ్ గే, ప్రబుక *దెకిలోసా నెంజె, జోక జాన్సా నెంజె.

7 ప్రేమ తిల పుత్తర్లు, తుమ్క కో మోసిమితే సేదపుక తుమ్ వాల్ దాన నాయ్. మెలె, కో సత్తిమ్ ఇండితయ్ గే, జో యేసుచి రితి జోచి తెన్ పున్మీచో జతయ్.

8 కో పాపుమ్ తె ఇండితయ్ గే, నయ్తాన్చో జయెదె. మొదోల్ తెంతో నయ్తాన్ పాపుమ్ కెర్తెసా. నయ్తాన్చ కమొ గచ్చువ గెలుకయ్ దేముడుచో పుత్తున్ ఈంజ లోకుమితే బారో జలో.

9 దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తత జెర్నున్ జలో కేన్ మాన్సు పాపుమ్ ఇండె నాయ్. దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్త జోచి పెట్టి అన్సె, చి జో జా అత్తక జెర్మిలి రిసా జో మాన్సు పాపుమ్ ఇండుక నెత్తె.

10 ఇనీకయ్ కో దేముడుచ బోదల్ జపుల గే, కో నయ్తాన్చ బోదల్ జపుల గే, చినుక జయెదె. కో సత్తిమ్ ఇండె నాయ్ గే, వడ్డో †జోచ బాపుడ్లు జల అన్సె మాన్సుల్క ప్రేమ దెకె నాయ్ గే, జో దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్త జెర్నుచో మాన్సు నెంజె.

ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెరుక

11 తుమ్ మొదోల్ తెంతో నూన్ల కబుర్ ఈంజ, అమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమయ్ తంక.

12 బావోనక మార్లొ, ఎత్తిక పాపుమ్ సికడ్డో నయ్తాన్ తెన్ బెదిలో కయ్యానుచి రితి తంక నాయ్. అన్సె, జో కిచ్చొక బావోనక మార్లొ మెలె, జోచ సొంతకమొ పాపుమ్చ, బావోనచ కమొ పున్మీచచి రిసా దెకుక నెత్త గోనక మార్లొ.

13 బాపుడ్లు, ఈంజ లోకుమచ మాన్సుల్ తుమ్చి విరోదుమ్ జలిన్క తుమ్ ఆచారిమ్ జా నాయ్.

14 మొర్చుక ముల జీవ్ జతినతే పాచ జా అన్సుమ్ మెన జానుమ్. నంపజల బాపుడ్లుక ప్రేమ కెర్తెనుమ్చి రిసా జానుమ్. కో ప్రేమ తెన్ తయె నాయ్ గే, మొర్చుతయ్ అన్సె మెన జానుమ్.

15 జోచో కేన్ బావోచి ఉప్పిరి కో విరోదుమ్ తత్తయ్ గే, అత్త్య కెర్తెసా జతయ్, చి అన్సె కిచ్చొ జానుమ్ మెలె, అత్త్య కెర్తొ కేన్ మాన్సుచి పెట్టి పరలోకుమితే బెదితి కెయ్క తెయ్క చెంగిల్ తతి జీవ్ నాయ్.

16 కిచ్చొత సత్తిమ్చి ప్రేమ చినుక సికిలమ్ మెలె, 'పాపుమ్ తెంతో రచ్చించుచ జతు' మెనయ్ యేసుప్రబు అమ్చి రిసా జోచి జీవ్ దా మొర్లన్. అన్సె, అమ్చ బాపుడ్లుక 'చెంగిల్ జతు' మెనయ్ అమ్ కి అమ్చి జీవ్ దిలె, చెంగిలి.

17 గని కక్క ఈంజయ్ లోకుమచి అన్సె తత్తయ్ గే, చి జోచో కేన్ బాపుడ్లక కెత్తు. అన్సె మెన దెకిలె, గని జోక కన్యారుమ్ దెకె నాయ్ గే, దేముడుచి ప్రేమ జో మాన్సుచి పెట్టి అన్సె మెన కీసి నంగుక జయెదె! బెదె నాయ్.

18 ప్రేమ తిల పుత్తర్లు, రిత కొడొకయ్ అమ్ ప్రేమ కెరుక పోన, గని సత్తిమ్చి ప్రేమ అమ్చి పెట్టి తా, అమ్చ కమొతయ్ అమ్చి ప్రేమ దెకవుమ్, అమ్చ కమొతయ్ నెరవెర్చుచ జవున్!

† 3:10 3:10 2:9, 10 దెక.

‡ 3:11 3:11 2:7-11 దెక.

§ 3:19 3:19 డీనయ్లిన్ 12:9-11 దెకిలె, నయ్తాన్ అమ్క 'ఇనె దన్సె కెర్' మెన ఎత్తిక అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి మొక్క అమ్క నేరిమలు వయ్క ఉచర్తయ్, గని కీస్తి అమ్చి పాపుమ్ వయ్ గచ్చయ్లి రిసా ఎత్తిక అదికారుమ్ తిలో దేముడు అమ్క జా నేరిమ్ వయ్దె నాయ్, చి నయ్తాన్ కిడుచ జతయ్.

* 3:20 3:20 కిచ్చొ జవున్ అమ్ కెర్లె పామక 'తప్పు కెర్లెమ్' నెంజెల్, 'ఏక వేల తప్పు కెర్లెమ్. రాజా' మెన అమ్చి పెట్టి బాద నెడ్డె, జా పామక 'తప్పు గే నెంజె గ' జోయ్య జానె, చి కిచ్చొక దన్సె కెర్లెమ్ గే జోయ్య జానె, చి తప్పు కెర్లె కి జో దేముడుచి కెరుక జోచయ్క నెక్తి అన్సె. చి అమ్చి ఉప్పిరిచి అమ్చి అన్యాయమ్ జో గచ్చుక తెరె. † 3:23 3:23 2:23, 4:15, 5:1, 5, 13 చి 5:20 దెక. ‡ 3:24 3:24 2:6, 24, 27, 28, 4:13, 16, చి యోహాను 15:3-10 దెక.

19 ఇనె, అమ్చి ప్రేమ అన్సె మాన్సుల్క తోడ్ కెర్తె కమొతయ్ బారో కెర్లెకయ్ 'సత్తిమ్ జలమ్' మెన చినుమ్చి, చి కెయ్క జవున్ కి 'సత్తిమ్చి నెంజుమ్ నిచ్చుక చిలుచ జలన అము' మెన లాజ్ జా అమ్చి పెట్టి బాద సేడ్డె, 'జో దిలి ప్రేమ అమ్చ కమొత నెరవెర్చుచ కెర్తెనుమ్' మెన ఉచార కెరన.

20 ప్రబుచి మొక్క అన్సె దయిరిమ్ జమ్చి, 'లాజ్ నెంతె జోచి మొక్క టీవీక జయెదె' మెన అమ్చి పెట్టి అన్సె దయిరిమ్ జమ్చి. కిచ్చొక మెలె, 'అమ్చి పెట్టి తిలిచి కంట జో వెల్లొ, చి జో ఎత్తిక జానె.

21 జలె, ప్రేమ తిల గోతునుదల్, అమ్చ కమొచి రిసా అమ్చి పెట్టి అమ్ లాజ్ జంక నాయ్ జలె, దేముడుచి మొక్క అమ్క దయిరిమ్ తయెదె.

22 అన్సె, 'జోచయిచి మొక్క అమ్ లాజ్ జంక నాయ్ జలె, జోచి ఇన్సుమ్ రితి ఇండితనుమ్చి రిసా జో మెన్సితిసి కెర్తెనుమ్చి రిసా, జోత అమ్ కిచ్చొ నంగిలె, జో అమ్క దొర్కు కెర్తయ్.

23 ఈంజయ్ జోచి అగ్గు. జోచో పుత్తున్ జలో యేసుక్రీస్తుచి నామ్చి ఉప్పిరి అమ్క నముకుమ్ తంక, యేసుక 'నిజమి దేముడుచో పుత్తున్, నిజమి జోచో పుత్తున్ జా జోచి అదికారుమ్ తిలో తెర్తయిదె మెన జో నంగ తిలో క్రీస్తు రచ్చించుచ కెర్తెసా జోయ్య మెనయ్ జోచి ఉప్పిరి అమ్ అమ్చి నముకుమ్ తంక, చి జో క్రీస్తు ప్రబు అమ్క ఆర్త దిలి రితి, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో అమ్ ప్రేమయ్ కెరుక.

24 జోచ అగ్గల్ రితి ఇండితన ఎత్తిక జోచి తెడి తత్తతి, జోచి జీవ్ జోచి అత్తనెక్తిక జతతి, చి జోచయిచి పెట్టి జోయ్య తత్తయ్, జోచయింక జోయ్య తోడ తత్తయ్, అన్సె, అమ్చి పెట్టి జో తతిసి జో అమ్క తోడ్ తతిసి అమ్ కీసి జానుమ్ మెలె, అమ్చి పెట్టి జో దిలి జోచి అత్త తతికయ్ జానుమ్.

4

అత్తల్క కీసి చినుక జయెదె

1 ప్రేమ తిల గోతునుదల్, ఎత్తిక అత్త నంగిలిన్క 'దేముడుచి కోడు ఈంజ' మెన నే పరిచ్చ కెర్తె తుమ్ నంప కెర నాయ్. గని నిజమి దేముడుచ జతతి గే నాయ్ గే, తుమ్క కిచ్చొ కిచ్చొ సికడ్డనచ అత్తల్ తుమ్ పరిచ్చ కెర. కిచ్చొక మెలె, 'దేముడుచ కబుర్లు అమ్మి నంగితనుమ్' మెన అబద్ధమొక ఒగ్గర్జన్ ఈంజ లోకుమితే బారో జా అన్సె.

2 దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్త తెంతో తిలిన్ కీసి చినుక జయెదె మెలె, యేసుక 'జో నిజమి క్రీస్తు జలో దొర్కు జలో రచ్చించుచ కెర్తెసా, నిజమి దేముడుచో పుత్తున్ జా, జో మాన్సు జా జెర్నున్ జా బారో జలన్' మెన కేన్ అత్త ఒప్పునుల గే, జో అత్త దేముడు తెంతోచ మెనయ్ చినుక జయెదె,

3 అన్సె, యేసుక 'జోయ్య' మెన కేన్ అత్తల్ ఒప్పున్ తి నాయ్ గే, జీవ్ దేముడు తెంతోచ అత్తల్ నెంజెలి. 'బారో జయెదె' మెన తుమ్ నూన్ల అత్త, మెలె, క్రీస్తుచి ఉప్పిరి

విరోధము జలొసాచి అత్యు, అప్పుయి కి ఈంజ లోకుమతె బార జయి అన్పు.

4 ప్రేమ తిల పుత్రుల్లు, తుమ్ దేముడుచ మాన్పుల్ జా అన్పున్, జోచి అత్యుత జెర్మన్ జా అన్పున్, చి జేవ్ అబద్ధుమచది ఉప్పిరి తుమ్ జీన అన్పున్. కిసి మెలె, ఈంజ లోకుమతె తతోసాచి కంల తుమ్చి పెట్టి తతోసా వెల్లొ.

5 జేవ్ అబద్ధుమచ అత్యుల్చ మాన్పుల్ ఈంజయి లోకుమచ జవులచి రిసా, జేవ్ నంగితిసి ఈంజయి లోకుమచి బుద్ధిచి, చి జోచి కోడు ఈంజయి లోకుమచ మాన్పుల్ నూనతతి.

6 అమ్, మాత్రుమ్, దేముడుచ మాన్పుల్ జా అన్పుమ్, జోచి అత్యు తెన్ జెర్మన్ జా అన్పుమ్, చి జో దేముడుక కో జానతి గే, అమ్చి కోడు నూనతతి, చి కో దేముడుచ మాన్పుల్ జతి నాయ గే, అమ్చి కోడు జేవ్ నూనతి నాయ. ఇసి, జలె కేన్ అత్యు నత్తిమచి గే కేన్ అత్యు తప్పుచి గే చినుక జయెదె.

దేముడు ప్రేమయ

7 ప్రేమ తిల గోతునుదల్, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెరుమ్! ప్రేమ దేముడు తెంతో చి, చి కో ప్రేమ ఇండితయ గే, జో దేముడుచి నుద్ది తిల అత్యు తెన్ జెర్మన్ జా అన్పు, చి దేముడుక జో జానె.

8 గని కో ప్రేమ ఇండితి నాయ గే, దేముడుక నేనతి. కిచ్చొక మెలె, దేముడు ప్రేమయి జా అన్పు.

9 కిచ్చొతె దేముడుచి ప్రేమ డీన అమ్క రుజ్జు జలి మెలె, జో దేముడు జోచొ సొంత పుత్తునక ఈంజ లోకుమతె తెర్తయలన్. జో బలి జలిన్క అమ్చి పాపుమ్ గెచ్చువ పరలోకుమతె బెదితి జీవ్ అమ్క దెతి రిసా.

10 ప్రేమ ముక్కిముక కిచ్చొతె డీన్యయ మెలె, అమ్ దేముడుక కిచ్చొ ప్రేమ కెర్తినతె నాయ, మాన్పుల్చి అమ్చి ప్రేమ కిచ్చొ నెంజె, గని జోయ్య అమ్క ప్రేమ కెర, అమ్ కెర్ల పాపల్ పుంచితి అర్పితుమ్ జో జతి రిసా, జోచొ పుత్తునక ఈంజ లోకుమతె తెర్తయలో.

11 జలె, ప్రేమ తిల గోతునుదల్, ఎత్తి అదికారమ్ తిలొ దేముడు అమ్క తెద్ది ప్రేమ కెర్లె జలె, అమ్ కి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో తెద్ది ప్రేమ కెరుక.

12 కేన్ మాన్పు కెయ దేముడుక దెకుక నాయ. గని అమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెర్తనుమ్ మెలె, దేముడు అమ్చి పెట్టి తత్తయ, చి అమ్చితె జోచి ప్రేమ పూర్తి జా నెరవెర్పువ జతయ, రుజ్జు జతయ. జోచి ప్రేమక జయ్య రుజ్జు మాన్పుల్ దెకుక జతయ.

13 *ప్రబుచి తెడి తత్తనుమ్, జోచి జీవ్క జతనుమ్, చి జో అమ్చి పెట్టి తత్తయ మెన కిసి జానుమ్ మెలె, జోచి సొంత అత్యు అమ్చి పెట్టి జో దిలిచి రిసా.

14 ఈంజ లోకుమచ మాన్పుల్క ధెర్మ, జలొ రచ్చించువ కెర్లెసా జో జంక మెన, జోచొ పుత్తునక ఎత్తిక అబ్బొ జలొ దేముడు తెర్తవ అన్పు మెన అమ్ దెక కెర సాచి నంగితనుమ్.

15 యేసుక †దేముడుచొ పుత్తుసి మెన కో ‡ఓప్పునుల గే, జోవయిచి పెట్టి దేముడు తత్తయ, చి జేవ్ దేముడుచి తెడి అన్సి, జోచి జీవ్క జతతి.

* 4:13 4:13 2:6, 24, 27, 28 చి 3:6, 24 చి 4:16 దెక, చి యోహాను 15:3-10 దెక. † 4:15 4:15 2:23, 3:23, 5:1, 5, 13 చి 5:20 దెక. ‡ 4:15

4:15 మత్తయి 10:32-33 చి లోయయల్ 10:9-10 దెక. § 4:17 4:17 12 నంబర్ కోడు దెక. * 5:1 5:1 2:23, 3:23, 4:15, 5:5, 13, 20 దెక.

† 5:2 5:2 మెలె, అమ్ కిసి కిసి మాన్పుల్క ప్రేమ దెకవుక గే జోవయిచి అగ్గుతె, యేసుక్రీస్తుచ కొడతె, మోసి తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ పెట్టితె ‡ దెకవ అన్పు.

‡ 5:4 5:4 కిసి బుద్ధిచొ మెలె, గోనల్, అనల్, బోర్లెబ్బ, కోపుమ్బుద్ధి, దనచ ఎత్తి.

16 దన్సి, దేముడు అమ్చి ఉప్పిరి ప్రేమ తిలిసి, అమ్చి ఉప్పిరిచి జోచి ప్రేమ, జానుమ్ నంజా అన్పుమ్. దేముడు ప్రేమయ, చి కో ప్రేమయచి తెడి తత్తయ ప్రేమ ఇండితయ గే, దేముడుచి తెడి తత్తయ, జోచి జీవ్కయ జతయ, చి దేముడు జో మాన్పుచి పెట్టి తత్తయ.

17 కిచ్చొక దేముడుచి ప్రేమ అమ్చి తెన్ కిచ్చొర్తి జా నెరవెర్పువ జంక జోచి నెలమ్ మెలె, అమ్క ఎత్తిజీవ్క పరిచ్చ కెర్తి వెల్లి దీనికయ 'నత్తిమ్ కెర్తమ్' మెన దయిరిమ్ తత్తు మెనయ జో జా నెలమ్ దెతయ. జా దయిరిమ్ అమ్ కిచ్చొక జంక జయెదె మెలె, జో కిన్ జా అన్పు గే, అమ్ ఈంజయి లోకుమతె దనయ అనుమ్. జోయ్య కిసి ప్రేమ అన్పు గే, అమ్ కి జోచి ప్రేమక మాన్పుల్క ప్రేమయ కెర్తనుమ్.

18 ప్రేమచి తెడి అమ్ తిలె, ప్రేమ అమ్ ఇండితి, అమ్చి పెట్టి కిచ్చొ బయమ్ తయ నాయ. గని ప్రేమ పూర్తి తిలె, జా ప్రేమ బయమ్ గెచ్చువ గెల్తయ. బయమ్ సిచ్చ జతిన్ తెన్ బెదితిసి, 'సిచ్చ జుమ్దె' మెన అమ్ ఉచ్చర్లె బిందె, చి కో బితయ గే, జోచి పెట్టి ప్రేమ పూర్తి జంక నెరవెర్పువ జంక నేతయ మెన రుజ్జు జతయ.

19 దేముడు తొలితొ అమ్కయ ప్రేమ కెర్లెచి రిసాయి అమ్ జోక ప్రేమ కెర్తనుమ్.

20 జలె, దేముడుక అమ్ ప్రేమ కెర్తన్ మెన కో నంగితయ గే, జో జోచి బాపుడ్డిక ప్రేమ కెరె నాయ గే, జో అబద్ధుమచొ. కిచ్చొక మెలె, కేన్ జవున్ దెకిలో బావొక కో ప్రేమ కెర్తయ నాయ గే, జో నే దెకిలో దేముడుక కిసి ప్రేమ కెరెదె! నెత్తి!

21 అన్పు, జో కిచ్చొ అగ్గు అమ్క దా అన్పు మెలె, కో దేముడుక ప్రేమ అన్సి గే, జోచొ బాపుడ్డివొక ప్రేమ కెరుకయ.

5

క్రీస్తుచి ఉప్పిరిచి నముకుమచి ప్రేమ

1 యేసుక *తెర్తయిందె మెన దేముడు పూర్తుమ్ నంగిలో దొర్మ. జలొ రచ్చించువ కెర్లెసా జలొ క్రీస్తు జోయ్య మెన నంప కెర్లె ఎత్తి. మాన్పు దేముడుచొ బొద జయెదె, అన్పు, కో అబ్బొనక ప్రేమ కెర్తయ గే, జో అబ్బొనచ అన్పు బొదల్క కి ప్రేమయ కెర్తయ.

2 దేముడుచ బొదల్క అమ్ ప్రేమ కెర్తసి కిచ్చొ రుజ్జుతె డీన్యయ మెలె, దేముడుకయ అమ్ ప్రేమ తా, అమ్ జోచి అగ్గుల్ రితి † ఇండితినెతె,

3 దేముడుచి ప్రేమ అమ్చి పెట్టి తిలె, జోచొ అగ్గుల్ రితి ఇండుమదె. అన్పు, జోచొ అగ్గుల్ జాడు వయడ్తన నెంజతి.

4 కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి నుద్ది తిలె అత్యుత జెర్మన్ కో జా తవుల గే, ఈంజ లోకుమచ ‡బుద్ధిచొచి ఉప్పిరి జీనతతి. ఈంజయి లోకుమచ బుద్ధిచొచి ఉప్పిరి జీనతతి కిచ్చొ మెలె, యేసుచి ఉప్పిరిచి అమ్చి నముకుమ్.

5 మెలె, కో ఈంజ లోకుమచ బుద్ధిచొచి ఉప్పిరి జీనతతి మెలె, యేసుకయ 'జోయ్య దేముడుచొ పుత్తుసి' మెన కో నంజా అన్సి గే, జెద్వి.

6 పాని వాట్ లోయి వాట్ గెచ్చొ అన్పు బార జా జో దేముడుచొ పుత్తుసి జలిన్ రుజ్జు జలొసా, జో రచ్చించువ కెర్లెసా జలొ, యేసుక్రీస్తు. జో ఎక్కి పాని వాట్ గెచ్చొ బార జయె

నాయ్ గని పాని తెన్ లోయి తెన్ బార్ జా అన్నె. అన్నె ఈంజ చి రిసా దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్త సాచి సంగితయ్, కిచ్చొక మెల దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్త సత్తిమ్ జా అన్నె.

7 అన్నె, యేసుక 'దేముడుచొ పుత్తుని జోయ్యి', 'దేముడు తెద్రయ్లో రచ్చించుచు కెల్లొసా జలో క్రీస్తు జోయ్యి' మెన పానితెచి సాచిచి జోవయించి నూయి జలి లోయిచి సాచి తెన్ బెదితి సాచి సంగితొసా కొన్న మెల, దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తయి. జోవయించి అత్తచి సాచి ముక్కిమ్. కిచ్చొక మెల, జోవయించి అత్త సత్తిమ్చి.

8 జోక, కిచ్చొక్క జల తిన్నె సాచుల్ అన్నె, చి జోవయించి సాచి బెదితయ్, కిచ్చొ కిచ్చొ సాచుల్ మెల, జా పాని, జా లోయి, చి దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్త.

9 అమ్ మాన్సుల్చి సాచి సంప కెర్తసుమ్ జల, దేముడుచి సాచి అన్నెయ్ సంపజతిసి. అన్నె, దేముడుచి సాచి కిచ్చొ మెల, యేసుక 'ఈంజొయి అంచొ పుత్తు' మెన జోయ్యి సాచి సంగ అన్నె.

10 పడ్డ, దేముడుచొ పుత్తునకయ్ 'నిజామి జోచొ పుత్తుని' మెన కో సంపజవుల గే, జోవయించి పెట్టి దేముడుచి సాచి అన్నె. 'ఈంజొ అంచొ పుత్తు' మెన దేముడు సాచి సంగిలిన్ ఉప్పిరి కో నముకుమ్ తితి నాయ్ గే, జోచి కోడు సంపజతి నాయ్ చి రిసా, జోక 'అబద్దుమచొ' మెన సంగిల్ రితి జతయ్.

11 జలె, సత్తిమ్చి సాచి కిచ్చొ మెల, పరలోకుమ్చి రాజుమతె జితి వాట, జాక దొర్కు జలి జివు, దేముడు అమ్క దా అన్నె, చి ఈంజ జివ్ కచి తెడి అన్నె. కత్తయ్ దొర్కు జతయ్ మెల, జోచొ పుత్తునిచి తెడి అన్నె, జో తెయి దొర్కు జతయ్.

12 కచి పెట్టి దేముడుచొ పుత్తున్ అన్నె గే, జోకయ్ జా జివు. దేముడుచొ పుత్తుని కచి పెట్టి తయ్ నాయ్ గే, పరలోకుమతె గెతి వాట, జాక దొర్కు జలి జివు, జోకయ్ దొర్కు జయి నాయ్.

13 దేముడుచొ పుత్తునిచి నావ్క 'జయ్యి. జోయ్యి క్రీస్తు రచ్చించుచు కెల్లొసా' మెన తుమ్ జోక సంపజలనక 'పరలోకుమతె గెతి కెయక తెయక తా: గెతి వాటచి జాక దొర్కు జలి జివు దొర్కు జలిన్చి రిసా తుమ్క దయిరిమ్ తవున్' మెనయ్ ఈంజ అవ్ రెగిడ్చి.

14 అన్నె, జోచి తెడి అమ్క అన్నెయ్ కిచ్చొ దయిరిమ్ మెల, జోచి ఇప్పుమ్ తెన్ బెదితిసి కిచ్చొ జవున్ జోతె అమ్ నజెలె, జో నూన్తయ్.

15 అన్నె, 'అమ్ కిచ్చొ నజెలె జో నూన్తయ్' మెన జానుమ్ జలె, జోతె అమ్ సంగిలిన్క 'దొర్కు జలి' మెన ఒప్పున్ రితి, 'కచితుమ్ దొర్కు జయెద' మెన జానుమ్.

16 సంపజలొ కేన్ జవున్ బావొ మొర్నొ ఆన్తి పాపుమ్ కెర్రిగిన, అన్నె బావొన్ దెకిలె, జా పాపుమ్ జోక మొర్రి సిచ్చ నే ఆన్తి రిత, "జోక చెమించుప కెరు మెన" జో అన్నె దేముడుక ప్రార్థన కెర్లె, చి కచి పాపుమ్ మొర్రి సిచ్చ ఆన్తిన్ నెంజి జలె, జో అన్నె ప్రార్థన కెర్రి రిసా, జో పాపుమ్ కెర్లొసాక దేముడు జివ్ దెయెద. గని మొర్రి సిచ్చ ఆన్తి పాపుమ్ కి తయెద. కో దన్నె పాపుమ్ కెర్లె, జోచి రిసా ప్రార్థన కెర మెని నాయ్.

17 గార్చి కిచ్చొ జలెకి పాపుమ్, గని సగుమ్ రగల్ పాపుమ్ మొర్రి సిచ్చ ఆన్తన నెంజితి.

18 'కో దేముడుచి తెన్ జెర్మన్ జా అన్నె గే, పాపుమతె ఇండితి నాయ్' మెన జానుమ్. దేముడుచి పెట్టిచొ క్రీస్తు దన మాన్సుల్క రకితయ్చి రిసా, పాపుమ్ సికడ్డె నయ్తాన్ జెప్పొ మాన్సుల్క చడి నాయ్.

19 అమ్మి జలె, 'దేముడుచ బోదల్ జా అన్నెమ్' మెన జానుమ్, అన్నె, అమ్మక ఒండి లోకుమ్ జో పాపుమ్ కెరయ్తో నయ్తాన్చి అత్తి అన్నె మెన కి జానుమ్.

20 అన్నెయ్ కిచ్చొ జానుమ్ మెల, నిజామచొ దేముడుక అమ్ జాన్తి రితి జో దేముడుచొ సొంత పుత్తుని బార్ జా కెర, జోక చినితి జోక జాన్తి నెక్తి అమ్క దా అన్నె మెన జానుమ్. అన్నె, సత్తిమ్ తిలో దేముడుచి తెడి, జోచొ పుత్తుని యేసుక్రీస్తుచి తెడి అన్నెమ్. ఈంజొయి నిజామ్ తిలో ఎక్కిలో దేముడు. పరలోకుమతె బెదితి కెయక తెయక చెంగిల్ తతి వాట యేసుక్రీస్తుతయ్ దొర్కు జతయ్, జోక దొర్కు జలి జివ్ జోయ్యి.

21 ప్రేమ తిల పుత్తర్లు, బొమ్మల్క జోకర్చిన్క తుమ్ దూరి తా.

యోహాను రెగిడ్లి దొన్నిచి ఉత్త్రమ్ జారిక్ జలో యోహాను రెగిడ్లి దొన్నిచి ఉత్త్రమ్

1 దేముడు నిసాన్లి* అమ్మక చి ఆవ్ చి నత్తిమ్ జాన్తన ఎత్తిజన్ నిజమి ప్రేమ కెర్త తుచ బోదల్త ఆవ్ వెల్లో జలోసా రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్.

2 కిచ్చొక ఇసి ప్రేమ తెన్ అప్పుమ్ మెలె, దొర్పు జలి †నత్తిమ్ అమ్చి పెట్టె అస్సె, చి కెయిడ తెయిడ అమ్చి తెన్ తా గెచ్చెదె.

3 ఎత్తిక అబ్బొ జలో దేముడు తెంతో చి జో అబ్బొన్చొ పుత్తున్ జలో యేసుక్రీస్తు తెంతో జోచి దయ జోచి కన్యాయమ్ జోచి సేంతుమ్ అమ్చి తుమ్చి తెన్ తయెదె, చి జోచి నత్తిమ్ జోచి ప్రేమ తెన్ తమ్దె.

4 ఎత్తిక అబ్బొ జలో దేముడు దిలి ఆగ్గురితి తుచ బోదల్ జల సంజలనతె సగుమజన్ సుబుమ్ కబురతె తిలిన్చి నత్తిమ్ ఎత్తి. నిదానుమ్ సం తా, జా సుబుమ్ కబురతె తిలిన్ తెన్ బెదితి నత్తిమ్ ఇండితతి మెన సూన ఒగ్గర్ సర్ద జలయ్.

5 అన్సె, అప్పె, అమ్మ, తుమ్క ఏక్ కోడు బతిమల్పా జా రెగిడ్లిసి. తుమ్క నొచి ఆగ్గు రెగిడ్లిసి నెంజె, గని మొదొల్ తెంతో చి ఆగ్గు ఈంజ. కిచ్చొ మెలె, అమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో*ప్రేమయ్ కెరుక.

6 అన్సె, ప్రేమ కిచ్చొ జతయ్ మెలె, ఎత్తిక అబ్బొ జలో దేముడుచ ఆగ్గుల్ రితి అమ్ ఇండుక. మొదొల్ తెంతో తుమ్ సూన్లి ఆగ్గు కిచ్చొ మెలె, తుమ్ ప్రేమయ్ ఇండుక.

మోసిమ్ బోదచి రిసా జాగర్

7 అన్సె, ఒగ్గర్జన్ మోసిమ్ సంగితన ఈంజ లోకుమ్తె బార్ జా పుల్లతి, యేసుక †దేముడుచొ పుత్తున్ జో, జో దొర్పు జలో రచ్చించుచ కెర్తొసా జలో క్రీస్తు జా, మాన్సు జా జెర్పున్ జా అస్సె మెన ఒప్పుసుక నెనితన. దస మాన్సుల్ మోసిమ్చ, క్రీస్తుచి ఉప్పిరి విరోదుమ్ జలస.

8 జలె, తుమ్ స్రెమ సేడ దొర్పు కెరన్లి బవుమానుమ్ నే పిట్టవన్తి రితి, గని తుమ్చి బవుమానుమ్ పూర్తి దొర్పు కెరంతి రితి జీన్తి రితి, తుమ్ దెకన.

9 కో పుర్తె గితి రితి వెల్లో మెనన్ క్రీస్తుచి బోదనక నిదానుమ్ తయె నాయ్ గే, జో మాన్సు*దేముడుచొ నెంజె. దేముడు అబ్బొన్ కి జోచి పెట్టి నాయ్. గని, క్రీస్తుచి బోదనకయ్ కో నిదానుమ్ అస్సి గే, అబ్బొన్ జలో దేముడుచ కి పుత్తున్ జలో యేసుచ కి జా అస్సి. అబ్బొన్ కి పుత్తున్ కి జోచి పెట్టి అస్సె.

10 ఈంజయ్ బోదన నే ఆన్తె కో తుమ్తె అయ్లె, గెరి టాన్ దాన నాయ్, జోక జోకర నాయ్.

* 1:1 1:1 'అమ్మ' ఇస్సె సంగిలి, కేన్ జప్పన్ సంగుమక టాలి జతయ్ మెన, చి 'తుచ బోదల్' మెన సంగిలి, జా సంగుమతెచ మాన్సుల్తయ్ టాలి జతయ్ మెన సగుమజన్ ఉచర్తతి. † 1:2 1:2 యోహాను 14:6, 16-17 దెకిరి, యేసుయి దొర్పు జలి నత్తిమ్, చి జోవయిచి పరలోకుమ్చి నుద్ది నత్తిమ్ తిలి ఆత్మ అమ్చి పెట్టి జో దా అస్సె. యోహాను 8:32, 36 కి దెక. పడ్డొ, యేసు సంగిలిసి, దేముడు అబ్బొన్ సంగిలిసి, జోవయిచి సుబుమ్ కబుర్ నత్తిమ్; యోహాను 8:45-47, చి యోహాను రెగిడ్లి ఈంజ 2 నంబర్ ఉత్త్రమ్ 9-10, గలతియల్ 2:5. కొలోస్సయల్ 1:5 కి దెక. † 1:5 1:5 యోహాను రెగిడ్లి 1 నంబర్ ఉత్త్రమ్ 2:8 దెక, చి యోహాను 13:34, చి మత్తయ్ 22:37-40. § 1:7 1:7 యోహాను రెగిడ్లి 1 నంబర్ ఉత్త్రమ్ 2:23, 3:23, 4:15, 5:1, 5, 13, 20 దెక. * 1:9 1:9 యోహాను రెగిడ్లి 1 నంబర్ ఉత్త్రమ్ 2:23, 5:12 దెక. † 1:13 1:13 1 నంబర్ కోడుతె తిలి రితి, 'జేన్ద' మెలిసి ఏక్ వేల అన్నెక్ సంగుమక టాలి జతయ్. చి 'జేన్దెచ బోదల్' మెన సంగిలి, జా అన్నెక్ సంగుమతెచ మాన్సుల్తయ్ టాలి సంగితయ్. † 1:13 1:13 1 నంబర్ కోడుతె తిలి రితి, 'జేన్ద' మెలిసి ఏక్ వేల అన్నెక్ సంగుమక టాలి జతయ్. చి 'జేన్దెచ బోదల్' మెన సంగిలి, జా అన్నెక్ సంగుమతెచ మాన్సుల్తయ్ టాలి సంగితయ్.

11 కిచ్చొక మెలె, కో జోక జోకర్తయ్ బెదవంతయ్ గే, జో మాన్సుచి తప్పు కామతె బెదిల్ రితి జతయ్.

12 తుమ్క అన్సె ఒగ్గర్ రెగుడుక జతి, గని కార్నుమక సిర్రక రెగుడుక నెసి. తుమ్క అమ్క పూర్తి సర్దసంతోసుమ్ కెర్తి రితి తుమ్తె సొంత జా దెకయ్ లట్టబుక ఇస్టుమ్ జతన్.

13 దేముడు నిసాన్లి తుచి ఇస్సెచి †బయ్దిచ †బోదల్ రిత జలన తుమ్క జోచి జోబర సంగితతి.

యోహాను రెగిడ్లి తిన్నిచి ఉత్త్రమ్ బారిక్ జలో యోహాను రెగిడ్లి తిన్నిచి ఉత్త్రమ్

¹⁵ తుక సేంతుమ్ తవున్. తుచ అమ్చ గోతుసుదల్ తుక జోవయించి జోబర సంగితతి. ఒత్తద గోతుసుదల్ ఎత్తిజున్క అంచి జోబర నంగు.

¹ సత్తిమ్క అవ్ ప్రేమ తిలో గాయుక అవ్ వెల్లో జలోసా రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్.

² ప్రేమ తిలో మింత, తుక చెంగిల్ తవున్, మెన అవ్ ప్రార్దన కెర్తన్. తుచి అత్తత చెంగిల్ అస్సిన మెన జాని.

³ కీసి మెలె, బాపుడ్లు జల సగుమ్జున్ అయ్లి పొది, తుయి సత్తిమ్ ఇండితినది రిసా సాచి సంగిల, చి ఒగ్గర్ సర్దసంతోనుమ్ జలయ్.

⁴ ఎత్తిచి కంట అంక కిచ్చో కోడు ఒగ్గర్ సర్ద కెర్తయ్ మెలె, అంచ బోదల్ సత్తిమ్ ఇండితిన అవ్ నూనై, జయ్యి అంక ఒగ్గర్ సర్దసంతోనుమ్ కెర్తయ్. జాచి కంట అంక జీన్ల సర్ద నాయ్.

⁵ ప్రేమ తిలో మింత, బాపుడ్లుక తుయి కిచ్చో తోడు కెర్తె, నిదానుమచి కామ్, జా, ముక్కిమ్క వేర తెంతో అయ్లనక, జలె,

⁶ ఇన్నెచి సంగుమచి మొక్కె తుచి ప్రేమచి రిసా, ఇన్నె అయ్ల బాపుడ్లు సంగ అస్తి. దేముడుచి సేవక బెదితి ప్రేమ తెన్ దస మాన్సుల్క మరియాద దెక జేవ్ గెతి వాట్క సరి జతి తోడ దాయి అన్నె తెద్రయ్ల, చెంగిలి. దస్సి కెర్తె తా.

⁷ కిచ్చోక మెలె, 'ప్రబుచి సేవకయ్' మెన జేవ్ బార్ జా అస్తి, చి ఎత్తి అదికారుమ్ దేముడుక నంప నే జలనతె కిచ్చోయ్ తోడు సజితి నాయ్.

⁸ జాకయ్, అమ్ నంపజలనక కి దస మాన్సుల్క తోడు దెంక చెంగిలి. దస్సి కెర్తె, సత్తిమ్చి రిసాచి జోవయించి సేవతె అమ్ కి జోవయింతెన్ బెద తమదె.

⁹ తుమతెచి సంగుమ్క కిచ్చోగె రెగ్గి అస్సి గని దియొత్రెవె సొంత గపురుమ్ ఉచరన వెల్లో మెనన, అంచి అదికారుమ్క 'అస్సె' మెన ఒప్పునె నాయ్.

¹⁰ జాకయ్, అవ్ తుమతె అయ్లె, జో అంచి రిసా గర్చ కొడె, ఆరిచ నిందల్చ కొడె సంగితె తతినది రిసాచి తీర్పు సంగుమదె. జా తప్పుచి కంట అన్నె కిచ్చో తప్పు జో కెర్తయ్ మెలె, సత్తిమ్చ వేర తెంతో బాపుడ్లుక మరియాద దెకె నాయ్, చి 'మరియాద దెకుమదె' మెన ఇస్టుమ్ జత అన్నె మాన్సుల్క పిట్టవ, సంగుమ్ తెంతో ములయ్తయ్.

¹¹ ప్రేమ తిలో మింత, గర్చిక దెక తుయి సిక్కు నాయ్, గని చెంగిల్చిక దెక దస్సి ఇండు. కో సత్తిమ్ ఇండితయ్ గే, దేముడుచో మాన్సు జతయ్. కో గర్చి బుద్ది ఇండితయ్ గే, దేముడుక *నే దెకిలోసా మెలి రితి జతయ్.

¹² దేమేత్రి చి రిసా ఎత్తిజున్ 'చెంగిలోసా' మెన సాచి సంగితతి, జోచి సత్తిమ్ కి జోచి రిసా సాచి జతయ్. అవ్ కి జోచి రిసా 'చెంగిలోచొ' మెన సాచి సంగితసి, అన్నె అంచి సాచిక 'సత్తిమ్చి' మెన తుయి జాన్సి.

¹³ తుక అన్నె ఒగ్గర్ రెగుడుక జతి, గని పుస్తకుమచి సిర్త తెన్ రెగుడుక నెసి.

¹⁴ బే బేగి తుమతె జెంక ఉచర్తసి, చి అయ్లె, అవ్ తూయి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో దెక సొంత లట్టబుమదె.

* 1:11 1:11 యోహాను రెగిడ్లి 1 నంబర్ ఉత్త్రమ్ 3:6 దెక.

యాదా రెగిడ్లి ఉత్తమ్ బారిక్ జలో యాదా రెగిడ్లి ఉత్తమ్

1 దేముడు అబ్బొనవి తెడి ప్రేమ తిల, *యేసుక్రీస్తుచి రచ్చనవి తెడి తిల, జేవ్ నిసాన బుకార్లనక యేసుక్రీస్తుక 'సేవ కర్తెసా జలో, యాకోబుచో బావోన జలో, యాదా రెగిడ్లి ఉత్తమ్.

2 ప్రబుచి కన్యారుమ్, సేతుమ్చి ప్రేమ అన్నె తుమ్క బగ్గర్ కలుగు జవున్!

దేముడుక విరోదుమ్ జలిన్చి రిసా జాగర్ల తత్తి కోడు

3 ప్రేమ తిల బావుడ్లు, అంచి తుమ్చి రచ్చనవి రిసా తుమ్క ఉత్తమ్ రెగుడుక ఒగ్గర్ ఇస్తుమ్ జలయ్. గని, కిచ్చొచి రిసా ముక్కిమ్క అప్పయి రెగుడుక మెన అంక జానయ్ జలి మెలి, అము తుమ్ ప్రబుచి సుద్ది జా జోచయ్ జల మాన్యుల్క ముక్కిమ్క దిలి సుబుమ్ కబుర్ మొత్తుమ్చి నముకుమ్ పాడ్ నే జతి రితి తుమ్ దెక, వేర మాన్యుల్ వేర నీకడ్లి ప్రబు అమ్క దిలి జా బోదచి రిసా చెంగిల జబాబుల్ తుమ్ దాన.

4 కిచ్చొక మెలి, "ఈంజ బోదనక జేవ్ నిదానుమ్ నెంజలి రిసా సిచ్చ జతు" మెన దేముడు ఒగ్గర్ అగ్గి తెంతో రెగిడ్లన నిసానుజిన తుమ్చి సంగుమ్తె ఉత్తమెన్నుక లుంకబోరు ఓదె అన్సి. దేముడుక నేన్ల జోవయిచి ఉప్పిరి విరోదుమ్ జల జేవ్ మాన్యుల్ కిచ్చొ కెర్తతి మెలి, కిదేముడు అమ్క అగ్గల్ రితి తెంతో విడ్డల్ కెర అన్నె, చి అమ్ కిసి ఇండిలెకి బాద నాయ్. అమ్ కిచ్చొ కెర్తె కి, జోచి దయక అమ్క రచ్చించువ కెరెది మెన సంగ, దేముడుచి కోడు మార్పువ కెర్తతి, చి జోవయిచి అగ్గిచి అనల్ ముద్దో నే కెరంతె "దస్సి ముద్దో కెరనుక నాయ్" మెన అన్నె మాన్యుల్క కి నీకడ్లితి, చి అమ్చో ఎత్తి, ఎజోహాని, ఎత్తి ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుక *దేముడు నెంజి మెన సంగిల్ రితి జా, జోచి మరియాద కడ్లి రితి ఇండితతి.

5 జలి, తుమ్క "కెయడ పప్పుత్ నాయ్" మెన తుమ్క అమ్ అగ్గి పూర్తి సూనయలమ్. తెడిడి సూనతదు జలి, జతి. గని తుమ్క అన్నె ఉచార కెరయింది. ఐగుప్తు దేసిమ్ తెంతో అమ్చ పైజల్ జల ఇసాయేలుల్క రచ్చించువ కెర్లొ దేముడు పడ్లి జేవ్ పైజల్తెవ జోవయింక నంవనెంజలనక *మొర్తి సిచ్చ దిలన్.

* 1:1 1:1 నెంజలి, యేసుక్రీస్తుచి సేవ కెర్త మెన తుమ్ నాననుమ్ నే జతి రితి ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు దెక తిల..... † 1:1 1:1 నెంజలి గొతిమాన్యు నెంజలి గొత్తి నుదె. ‡ 1:4 1:4 పేతురు రెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్తమ్ 2:1 చి కోడుత 'దస్సి జర్గు జయెద' మెన సంగిలన్. ఇన్నె యాదా రెగిడ్లిన్ 'జర్గు జలి' మెన దెకితనుమ్. § 1:4 1:4 పేతురు రెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్తమ్ 2:19 దెక. * 1:4 1:4 పేతురు రెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్తమ్ 2:1 దెక. † 1:5 1:5 నిర్దుహాండుమ్ 32:1-28, 35, సంత్యాకాండుమ్ 11:1, 14:29, 30, 35. ‡ 1:6 1:6 అదికారుమ్ 6:1-7, పేతురు రెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్తమ్ 2:4. జేవ్ దూతల్ మాన్యుల్చ తేరబోదల్ తెన్ లంజి జల. § 1:7 1:7 అదికారుమ్ 18:20-29 చి పేతురు రెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్తమ్ 2:6 దెక. * 1:8 1:8 పేతురు రెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్తమ్ 2:10 దెక. † 1:8 1:8 పూర్ణమ్ 'దేముడు దెలి సిచ్చ జర్గు కెరుక' మెన మాన్యు రూపమ్ జల దొగుల దూతల్ ఏకే సుట్టు సాదోవ పట్టుమ్తె గెతికయ్, జా పట్టుమ్చి మున్యుబోదల్ జేవ్ దూతల్క లంజి కెర జోవయిచి మరియాద కడుక ఉచర్ల. ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు జోవయింక అడ్డు కెర గుడ్డి కెర్లన్. అదికారుమ్ 18:20, 22, చి 19:1-11. యాదా ఈంజ ఉత్తమ్ రెగిడ్లి పారులె కి ప్రబుచ కబుర్ సంగిల మాన్యుల్క పావుమ్చ మాన్యుల్ దూనువ కెర్తె తిల, చి అగ్గి చి ఇన్నెక బాలి జతయ్. ‡ 1:9 1:9 పేతురు రెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్తమ్ 2:11 దెక. § 1:9 1:9 ద్వితియాపదేశ కాండుమ్ 34:1-8. * 1:10 1:10 పేతురు రెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్తమ్ 2:12. † 1:11 1:11 అదికారుమ్ 4:1-16. ‡ 1:11 1:11 పేతురు రెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్తమ్ 2:15 దెక. బిలామ్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచ కబుర్ సంగిలొ జతికి, వెత్తర్ తప్పల్ కెర్లొ. ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి కోడు మార్పువ కెరుక ఉచర్ల, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి విరోదుమ్ తిల మాన్యుల్ "డబ్బుల్ దెమిదే" మెంతికయ్, జా డబ్బుల్ అనకయ్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి కోడు పట్టువుక ఉచర్ల, సంత్యాకాండుమ్ 22:2-35, 31:16. పడ్లి, బొమ్మల్క బలి దిలిసి పైజల్ కంక నీకడ్లి, చి పైజల్ లంజి జతి రితి నీకడ్లి, డిసయిలిసి 2:14. § 1:11 1:11 సంత్యాకాండుమ్ 16:1-35.

* 1:11 1:11 కోరపాక చి జోవయిచి సంగుమ్జిన మాన్యుల్క బుయి గీడ గెలన్, చి జోవయిచి అన్నె సంగుమ్జిన మాన్యుల్ అగిడ డడ్డయ్ గెల.

6 అన్నె, జోవయింక దిలి కామ్, జోవయింక దిలి టాన్ ములిల *దేముడుచి దూతల్క దేముడు కిచ్చొ సిచ్చ దా అన్నె మెలి, ఎత్తిక తిర్పు కెర్తె అకర్ దీనక, ముక్కిమ్ జలి దీనక జేవ్ సిచ్చ జతె ఎదక, ఎట్టొచి కంటి ఎట్టొ తిలిచిచి అందరతె జేవ్ రకితి రితి, కో కెయడ యిప్పుక నతిర గొల్పుల్ తెన్ జో బంద దా అన్నె.

7 దస్సియి కి, అమ్క అన్నె కామ్ జాగర్ల దెకయతయ్. కేన్ మెలి, కిసాదోమ్ చి గొమెరా పట్టల్ చి జోవయిచి సుట్టునంతచ పట్టల్చ మాన్యుల్ కి దేముడు నెలమ్ నే దిలి రితి వేరయ్ అనల్ జా, మున్యుబోదల్ తెన్ మున్యుబోదల్ సాని జతె తిల. అమ్క జాగర్ల దెకయతి రిసా జోవయిచి సిచ్చ కిచ్చొ మెలి, అగితె సిచ్చ జల, చి కెయడ నే విజతి అగితె జేవ్ సిచ్చ జవుల.

8 దస్సి, *తుమ్చి సంగుమ్తె బెదిల ఉత్తమెన్నుచి ఈంజేవ్ మాన్యుల్ కి, వెర్రి సిప్పల్ దెకిల్ రిత జా, లంజికెమ్మె కెర జోవయిచి అగ్గి గార్ కెరంతతి, దేముడుచి అదికారుమ్క బితి నాయ్, చి జో దేముడు కబుర్ తెర్తయిల పరలోకుమ్చి గవురుమ్చి ఉజ్జెవ్ దేముడుచ దూతల్క †దూనువ కెర్తతి.

9 *గని మోసి పూర్ణమ్చో కిమెర్లిన్తె జోచి అగ్గిచి రిసా వెల్లొ దూత జలో మికాయేలుచి ఉప్పిరి నయ్తాన్ వాదన కెర్లి పొది, మికాయేలు నయ్తానుక దూనువ కెర్లి తిర్పు సంగుక అదికారుమ్ ఉచరన్ నాయ్, గని ఎత్తి ఈంజ, "ప్రబుయి తుక తుచి తప్పచి తిర్పు సంగున్" మెలన్.

10 *అమ్ అప్ప సంగిత ఉత్తమెన్నుచ మాన్యుల్, మాత్తమ్, జేవ్ అర్దుమ్ నే కెర్లన్సి కిచ్చొ జలికి జేవ్క దూనువ కెర్తతి, అన్నె, జంతువుల్ రిత అర్దుమ్ నెంతె జోవయిచి అగ్గిచి అనల్ కిసి దస్సి జర్గు కెరంతతి గే మెన జేవ్ కి దస్సి, బుద్ది నెంతె, జోవయిచి అగ్గిచి అనల్ కెర కెర పాడ్ కెరంతతి. జా అన జర్గు కెరంతిసి జోవయింక సొంత పాడ్ కెర్తయ్.

11 అయ్యో! జోవయిచి సిచ్చ కెర్లి సిచ్చ! కిచ్చొక మెలి, †బావోనక మార్లొ కయూస పూర్ణమ్చో గెలి వాట్ ఇండితతి, చి కిచ్చొ కిచ్చొ డబ్బుల్ లాబుమ్క అన జా, †బిలామ్ పూర్ణమ్చో కెర్లి తప్పూతె జేవ్ కి జోవయిచి బుద్ది వికంతతి, చి కికోరహు పూర్ణమ్చో కిసి మోసిచి దేముడు దిలి అదికారుమ్ పాడ్ కెరుక ఉచర్ల గే, జేవ్ కి దస్సి, దేముడుచి కామ్ జోచి అదికారుమ్ పట్టువుక ఉచర్లతి, చి

కోరహు చి జోచి వచ్చెన గెల మాన్యులచి రితి నానెనుమచి నిచ్చు జా* మొరుల.

12 పడ్డో, ప్రబుచి తెడిచి తుమచి ప్రేమ దెకయతి గుర్తుచి అన్యుమ కెర్తినతె జేవ్ ఉప్రమెన్నుచ మాన్యుల్ బెద, అన్నె మాన్యుల్క నాయ్, గని జోవయింక జెవ్వె దెకన, ఇస్టుమ అయిలి రితి గమ్యత్ తెన్ కత్తినక, జేవ్ మరియాద నెంజిలిన్క ముర్క్ ముర్క్ రిత జా, జా ప్రేమ దెకయతి గుర్తుచి అన్యుమచి విలువ కడ్డతి. అన్నె జేవ్, *వాదు కెర్లె మబ్బు తిలె కి పాని నే జెతె కీని ఉడ్డ గెతయ్, గే, జేవ్ కి దస్సి. జేవ్ కి జా మబ్బుచి రితి కామక నెంజితి. అన్నె, అంజూరుమ్ రూకు చెంగిల్ తిలె, చల్లి పొది పాని అయిలె పొది రూకతె పండ్లు దెరుల, గని పంట్ లాయితి పొది పాని అయిలె కి, జేవ్ మాన్యుల్ కామక నెంజితె రూకు రిత జా, చి కిద్దెవ్వెర్ మొర్ల రిత జతెతి.

13 అన్నె జేవ్, సముద్రుమతెచ వెర్లె కెర్లెచ రిత జా, జోవయించి సొంత పాపుమచి పొగ్గర్ ఉడ్డతె రితి కెర్లెతి. అన్నె కీన జతతి మెలె, ఎక్కితె సొంత టాన్తె వాట్ పిట బులై తిల సుక్కల్చ రిత తవుల, చి దేముడు దిలి జోవయించి సిచ్చ కిచ్చొ మెలె, *ఎత్తిచి కంట అందర్ తిలిన్తె గెచ్చుల.

14 తొలితొవ్ మాన్యు అదాము ఎక్కిలో తెంతో హానోక ఎద వర్చ తెన్ నత్తు కుటుంబల్ జలి. హానోక దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు తెన్ ఇనాయించి రిసా ఇనయి మెన సంగిలన్.

“అదె, జోవయించ పరలోకుమచ ఎతివాట్జెన్ దూతల్ ఎత్తి తెన్

15 ‘ఎత్తిక తీర్చు కెరుక, చి దేముడుక నేన్లన నెనిలన ఎత్తిక,

జోచి మరియాద కడ్డ జేవ్ కెర్లె పాపుమ్ కమొచి రిసా జోవయించి నేరిమ్ వయడుక, చి జోవయించి రిసా జేవ్ పాపుమలు సంగిల ఎత్తి కోపుమ్ కోడుచి నేరిమ్ వయడుక’ మెన ప్రబు ఉత్త అయెలన్.”

16 ఉప్రమెన్నుచి అమ్ సంగిల మాన్యుల్ నిజామి తిరిమ్ తిరిమ్ గోనల్ లట్టబ్బన, దేముడుచి ఉప్పిరి సేంతుమ్ నెంజ వేర వేరచి ఒగ్గర్క ఆన జతన, జోవయించ ఆనల్ రితి ఇస్టుమ్ అయిలి రితి ఇండితన, బడాయ్ లట్టబ్బన, లాబుమ్క అన్నె మాన్యుల్క పులయతన జవుల.

సత్తిమ్చ నంపజలనక అన్నె జాగర్ల సంగిలిసి

17 తూమ్, ప్రేమ తిల బావుడ్లు, తుమ్ కిచ్చొ ఉచార్ కెర మెలె, †అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచ బారికుల్ జోచి నెక్తిక సంగిలిసి.

18 జేవ్ జోవయించ బారికుల్ తుమ్క, ‡“అకర్ దినాలక సత్తిమ్చి ఉప్పిరి ఆన్లన బార్ జవుల. దేముడుక విరోదుమ్ జల జోవయించి పాపుమ్చ ఆనల్ రితి ఇండుల” మెన తుమ్క సంగిల.

19 జేవ్ సంగిల్ రితి ఈంజెచ్చొ మాన్యుల్ నంపజలనతె జట్టు కెరయతతి, దేముడుచి సుద్ది జోవయించి పెట్టి తయె నాయ్, చి జోవయించి సొంత ఆగుచ ఆనల్ రితి ఇండితతి.

20 గని తూమ్, ప్రేమ తిల బావుడ్లు, ప్రబుచి సత్తిమ్చి చి తుమ్చి సముకుమతె డిట్టుమ్ కెరన. దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తునెక్తిక ప్రార్థన కెర.

21 దేముడుచి ప్రేమ ఇండుక దెకన. పరలోకుమతె బెద కెయెక తెయెక జతి వరుమ్ అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తు జర్గు కెర్లె ఎదక, జాక నిదానుమ్ రక.

22 పడ్డో, సగుమ్జెన్ అన్యాయమ్ జా అస్తి. జోవయించి ఉప్పిరి కన్యారుమ్ జా, సత్తిమ్ దెకవ.

23 సగుమ్జెన్క ఆగి తెంతో ఉర్లిల్ రితి సయతాన్చి తెంతో రచ్చించువ కెర, పడ్డో, సగుమ్జెన్క, జోవయించి పాపుమతె నే బెదితి రితి జాగర్ల తా, బియె జోవయింక కన్యారుమ్ దెక.

అకర్ కోడు

24 జలె, తుమ్ పాపుమతె అన్నె నే సెడ్డి రితి తుమ్క రకుక తెర్లొ, జోవయించి పరలోకుమచి ఉజడతె తుమ్ పొరపాట్ నెంతె సర్ద తెన్ జోచి మొక్కు టివ్తి రితి దొర్కు జలిసి జెయిమ్ కెరుక తెర్లొ

25 ఎక్కిలో దేముడు జలో, అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి అత్తి అమ్క రచ్చించువ కెర్లొనా జలో దేముడుక పరలోకుమచి ఉజడి, గపురుమ్, అదికారుమ్, సెక్కి, కిచ్చొ నెంజిలి అగ్గె తెంతో తా, అప్పె కి, కెయెక తెయెక కి నే పిట్ట తవున్! అమేన్!

† 1:12 1:12 పేతురు రెగిడ్లి 2 సంబర్ ఉత్తమ్ 2:13. ‡ 1:12 1:12 పేతురు రెగిడ్లి 2 సంబర్ ఉత్తమ్ 2:17 దెక. § 1:12 1:12 మాములుమ్ మొర్చు కి తయెది, ఆకర్చి మొర్చు కి తయెది. ఆకర్చి మొర్చు మెలె, ప్రబుక విరోదుమ్ జలన వెర్లె ఆగి గోయెతె సిచ్చ జతిసి, ఈంజ. డీనయెలిసి 2:11, 20:6, 14 చి 21:8 దెక. మెలె, మొర్లొ రూకు రిత జా, పలితుమ్ దెర్లి నాయ్, చి జేవ్ పలితుమ్ దెర్లిన్చి రుట్టా డీసిలి పడ్డొక ఉట్టి జా చూర్లొ మొరుల. * 1:13 1:13 పేతురు రెగిడ్లి 2 సంబర్ ఉత్తమ్ 2:17. † 1:17 1:17 పేతురు రెగిడ్లి 2 సంబర్ ఉత్తమ్ 3:2 దెక. ‡ 1:18 1:18 పేతురు రెగిడ్లి 2 సంబర్ ఉత్తమ్ 3:3 దెక.

ప్రకటన పుస్తకము జగ్గు జంక తిలసి దేముడు బారిక్ జలో యోహానుక డీసయేలిసి

మొదోల్ కోడు

1 యేసుక్రీస్తు, జోవ సేవ కెర్తనక దెకవుక మెన బే బేగి జగ్గు జంక తిలసి దేముడు అబ్బొసి జోక దిలన్. బే బేగి జగ్గు జంక తిలసి జా ఎత్తి, జోవో సేవ కెర్తొసా యోహానుక జోవో దూతచి అత్తి డీసవ దిలయ్.

2 జలె, దేముడుచి ఈంజ కబురచి రిసా, యేసుక్రీస్తు దెకయేలి ఈంజ సాచిచి రిసా, జా ఎత్తి దెకిలినచి రిసా యోహాను ఇన్నె సాచి రెగిడ్తసి.

3 జగ్గు జంక తిలినచి ఈంజ కబుర అన్నె కో నదు కెరుల గే, ఇన్నెక కో నూన ఇన్నె సంగిల్ రితి కెరుల గే, జోక చొంగిలి. కిచ్చొక మెలి, ఈంజ జగ్గు జంక దెర్తి నమయుమ్ పాసి జా జెతయ్.

4 అసియా ప్రదేసీమచ *నత్తు †సంగుమల్చక ఆవ్ యోహాను కిచ్చొ కబుర రెగిడ్తసి మెలి, కెయడ తేయడ తిలొసా, తతోసా, జెంక తిలొసా తెంతో, పడ్డో జోచి సింగాననుమచి పుర్రెతో తతా *నత్తు అత్తల్ తెంతో,

5 పడ్డో నంపజతి సాచి నిదానుమత ఇండ, మొర అన్నె జీవ్ జతనక తొల్పుర జతో, ఒండి లోకుమచ రాసల్చ విలువ కెర్తొ యేసుక్రీస్తు తెంతో దయ, సేతుమ్, తుమ్చి ఉప్పిరి తవున్. యేసుక్రీస్తు అమ్క ప్రేమ కెర, జోచి మొర్చిచి అర్చితుమ్ జలి సొంత లొయ సువడ కెర, అమచ పాపల్చి సిప్ప తెంతో అమ్క చిడ్డల్ కెర్తన్.

6 జో అమ్క జోచో దేముడు జలో జోచో అబ్బొనచి రాజిమ్, పూజగ్గు జతి రితి, సేవ కెరుక మెన జో జగ్గు కెర అన్నె. జా ఎత్తిచి రిసా జో యేసుక్రీస్తుక కెయడ తేయడ గపురుమ్ అదికారుమ్ తవున్! కిఅమేన్!

7 ఈంద, మబ్బుల్ తెన్ జో పరలోకుమ్ తెంతో అన్నె ఉత్త జెయెదె, చి ఎత్తి అంకివో జోక దెకుల. జోక మార్గన ఎత్తిజెన్ కి. అన్నె జోక అగ్గె మార తిలన్ జలె 'బలె తప్పు కెర్లమ్' మెన ఒండి లోకుమచ నెకుమలుచ మాన్సుల్ విడుకుడు జవుల. దస్సి జగ్గు జవున్! *అమేన్!

8 కెయడ తేయడ తిలొసా, తతోసా, జెంక తిలొసా, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ ప్రబు జలో దేముడు, జోయ్య మొదోల్ జోయ్య అకర్ మెన అర్దుమ్ జలి, "ఆవ్ అల్సా, ఆవ్ ఓమెగ" మెన సంగితయ్.

పత్తాన్ డిబ్బుతె యోహాను తిలి పొది యేసుప్రబు డీసిలిసి

* **1:4 1:4** యూదుల్ తెన్, 'నత్తు' మెలి సంబరక కిచ్చొ అర్దుమ్ మెలి, పూర్తి తిలసి ఇన్నె దొన్నె తిన్నె సంబర్ అర్దుయల్తె ఏక నత్తు సంగుమలుచ నమ్మె దెర జోవయింక ఎత్తిక కబుర్లు సంగెదె, గని ఏకే వేల ఈంజ 'నత్తు' సంబర ఒండి లోకుమచ నంపజలనచ సంగుమలు మొత్తమ్క కి ఏకే టాలి జయెదె. † **1:4 1:4** 'సంగుమ్' మెలి, ఏకేతెచ నంపజలన మొత్తమ్క 'సంగుమ్' మెనుక జతయ్. ‡ **1:4 1:4** నత్తు అత్తల్ మెలి, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి నుర్చి తిలి అత్తక సంగితయ్. ఇన్నె నత్తు మెలి, పూర్తి తిలినచి అర్దుమ్ కి, పూర్తి నత్తిమ్ తిలినచి అర్దుమ్ కి తయెదె. పూర్తి నత్తి తిలినచి అర్దుమ్ కి ఉచరుక జయెదె. పడ్డో ఒండి లోకుమత తిలసి ప్రబుచి అత్తి దెకిలినచి అర్దుమ్ కి ఉచరుక జయెదె; జెకర్సా 4:10. § **1:6 1:6** ఎల్లి బాన తెన్ ఇన్నె 'అమేన్' మెనుల. జా కోడుచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలి, 'తెర్తిలి!'. 'జగ్గు జవున్!'

* **1:7 1:7** ఎల్లి బాన తెన్ 'అమేన్!' మెనుల. కుమియ బాన తెన్ తెదిలి మెన నపుల. † **1:11 1:11** నెంజెలి 'వెల్లి పుస్తకమ్'. జేవ్ పొరుల్ ఏకే వెల్లి పుస్తకమ్తె రెగ్గ, నదు కెర తియ తతి పొది, సుట్టువ కెర తియ తవున్. ‡ **1:13 1:13** దానియేలు 7:13, 14. § **1:13 1:13** యూదుల్చి అలవాట్ తెన్ దసా దిగల్ పొలుమ్ చి బజార్ రగుమ్ పట్ట. ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుక ఎత్తిక వెల్లి పూజరి జలో కేన్ జవున్ మాన్సు గలన బందన తయెదె. ఇన్నె, యేసుక 'జో ముక్కిమ్ జలో పూజా' మెన ఈంజ టాలి రుజ్జు దెకయేతయ్. * **1:14 1:14** దానియేలు 7:9. † **1:18 1:18** మెలి, మాన్సు ఒత్త తంక, నెంజెలి దెట్టల్ జా పరలోకుమత నెంజెలి ఆగి గొయతె గెచ్చుక నెలన్ దెలి నత్తి కచి మెలి, యేసుచి.

9 ఆవ్ తుమ్చో బావో జలో యోహాను, జలె, యేసుచి తెడి తుమ్చి తెన్ ఈంజ కాలమ్చ బాదల్ సేడ తుమ్చి తెన్ ఓర్పున జతనుమ్. తుమ్చి తెన్ యేసుచి తెడి జోచి రాజిమ్తె, బెద విలువ కెర్తనుమ్. జలె, ఆవ్ యోహాను, దేముడు దిలి సుబుమ్ కబుర, యేసుచి రిసాచి సాచి, నూనయ్తె తిలి రిసా జేలి జా పత్తాన్ డిబ్బుతె తిలయ్.

10 ఒత్త తిలి, ప్రబుచి బక్తి కెర్తి నెలన్ కడన్చి దీసి, దేముడుచి జో యేసుప్రబుచి అత్తుతె అంచి అత్తు తెన్ ఆవ్ బెరవ తిలి పొది, అంచి పడ్డో, నప్పిరముారిచి అవాడ్ కిసి గట్టజ జయెదె గే, దస్సి ఏకే ఒగ్గర్ అవాడ్ నూన్యమ్.

11 "తుయి అప్పె కిచ్చొ దెకిత గే, ఏకే †పుస్తకమ్తె రెగ్గ, నంపజలనచ ఆవ్ సంగిత నత్తు సంగుమలుతె తెర్తపు. ఎమెను, స్మర్త్య, పగ్గము, తుయత్తెర, సార్దీస్, పిలదెల్లియ, అన్నె లవోదకయ పట్టుమతెచి నత్తు సంగుమలుతె తెర్తపు" మెన జా అవాడ్ అంక సంగిలన్.

డీసన్ సేడ్డిసి

12 తెదొడి అంక జా కోడు సంగిలి అవాడ్ తిలొసాక దెకుక మెన, ఆవ్ వనల్చె, నత్తు దిప్పె తిత బజరక తెయార్ కెర్ల తంబల్ దెకిలయ్.

13 జేవ్ తంబల్చి నెడ్మె ఎత్తిలో టీవోజ తిలొ. జో కిసా తిలొ మెలి, †మాన్సు జా జెర్తిలో రిత్తో డీస, చట్టో పావెలి దిగిల్ లాలచి గలన తా, గుండె బజరచి పట్ట. ‡బందన తిలొ.

14 జోచి *బోడిచి నెండి, పూర్తి చొక్కలి ఉాలుచి ఎదిలి, మంచుచి ఎదిలి చొకు తయెదె. జోచి అంకివో, ఆగివో లగిలి రితి తిల.

15 జోచి చట్టో, ఆగితె డడ్డ దగదగాల్న మెర్పున జతి కంచుచి రితి తిల. జోచి అవాడ్, వెల్లి బూరుమ్చి పాసి నూయి జతి అవాడ్చి రితి బడబడల్న జయెదె.

16 జోవో ఉజల్ అత్తి నత్తు సుక్కల దెర తిలన్, చి జోచి చోడి తెంతో దొన్నె వక్కలె వాండి తిలి కండా బారో జతె తిలి, చి జోచి మొకమ్, పొర్లు పూర్తి నత్తు తెన్ ఉజజిలి లగితె పొది కిసి తయెదె గే, దస్సి జలె.

17 జోక దెకిల్ బేగి, మొర్లో రిత్తో జా జోచి చట్టో సేడ గెలయ్. గని జోవో ఉజల్ అత్తు తెన్ అంక చడ, అంక కిచ్చొ మెలన్ మెలి, "తుయ్ బి నాయ్. ఆవ్ తొలితోచో కి అకర్చో కి.

18 ఆవ్ జీవ్ తిలొసా జీవ్ దెతోసా. ఆవ్ మొర్లయ్, గని అన్నె జీవ్ జా కెయడ తేయడ జిప్పి తయిందె, అన్నె మొర్లుక చి మొర్లన్క రకితి టాన్కచి †తాలూమ్ అంచి అత్తి అన్నె.

19 జాకయ్ తుయి కిచ్చొ అప్పె దెకితసి గే, రెగుడు. అప్పెచి కి పడ్డొక జగ్గు జంక తిలసి కి.

20 పడ్డో అంచో ఉజల్ అత్తి తిల నత్తు సుక్కల్, చి బజరక తెయార్ కెర్ల నత్తు దీవుకంబల్చి అర్దుమ్, నత్తు సుక్కల్ నత్తు

నంగుమలుచ దూతల్ జప్పల, చి నత్తు దీవుకంబల్, జేవ్ నత్తు నంగుమలులు జప్పల” మెలన్.

2

ఎవెను పట్టుమీతచ నంగుమచక చి ఉత్తుమ్

1 “ఎవెను పట్టుమీచ నంగుమచొ దూతక ఇని మెన రెగుడు. *నత్తు సుక్కల్ జీచి ఉజల్ అత్తి దెరితో, దివ్వు తిత నత్తు బజర్చ తంబల్చి నెడిమి బులితోనా తుమ్క నంగిలిన్ కిచ్చొ మెలి,

2[†]తుచి కమె కీచిన గే, తుయి అంచి కామ్ కెర కెర ఓర్పువ జా నిదానుమ్ తతిసి అవ్ జాని. మెలి, పాపుమీత ఇండిత మాన్యుల్ తుయి నంగుమీత నే బెదవంతె, ‘క్రీస్తుచ బారికుల్ ఆమ్’ మెన అబ్దుమ్క నంగిత గార్ మాన్యుల్ పరిచ్చ కెర, ‘క్రీస్తుచ నెంజితి’ మెన తుమ్ రుజ్జు కెల్లిన కి అవ్ జాని.

3 అంచి నావ్చి రిసా తుమ్ ఒగ్గర్ నిదానుమ్ తెన్ ఓర్పువ జా అన్యానుమ్ నే జలిసి అవ్ జాని.

4 “గని తుచి ఏక తప్పచి రిసా అంక కిచ్చొ బాద అప్ప మెలి, కిచ్చొ తిర్పు నంగుక అప్ప మెలి, అంచి రిసాచి తుచితె తిలి తొలితోచి ప్రేమ పచ్చు ముల దిలదు.

5 జాకయ్, అగ్గ కీసి అంక ఒగ్గర్ ప్రేమ కెరె తిలదు, అప్ప కీసి అప్పన్ గే ఉచర. అప్పెచి తప్ప బప్పన పెట్టి దుకుమ్ జా, తుమ్ తొలితో నంపజలి పొది ఇండిలి ప్రేమ కమె అప్ప తెంతో అన్నె ఇండ. నెంజిలి, జా తప్ప బప్పన చెంగిల్ జతి రితి తుమ్ మార్పువ నే జలి, తుమ్తె అవ్ జా కెర, తుమ్చి దీవుకంబుమ్ ఉడ్ల వెంబ గెలిందె.

6 జలి తుమ్తె చెంగిల్ కామ్ ఏక అప్పక అప్ప. కిచ్చొ మెలి, జేవ్ *“నీకొలాయుతులు” మెలనచ కమె దూర్ కెర్తను. అవ్ కి ఎడ్దర నెనెత కమె తుమ్ కి నెనెతను.

7 “జలి, నంగుమీల్క కిదేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తు ఇన్నెతెన్ కిచ్చొ నంగితయ్ గే, కండ్లొ తిలొసా నూన్తు. కో అంచి పరిచ్చతె జీనుల గే, దేముడుచి పరలోకుమచి తోటతె తిలి జీవ్ దెతి రూకచ పండ్లు కంక దెయిందె.

స్మర్తు పట్టుమీచ నంగుమచక చి ఉత్తుమ్

8 “పడ్డొ స్మర్తు పట్టుమీచ నంగుమచొ దూతక ఇని మెన రెగుడు.

“తొలితో తిలొ, ఆకర్క తిలొ మొర అన్నె జీవ్ జలొసా తుమ్క నంగిలిన్ కిచ్చొ మెలి,

9 తుమ్ సేడ్డ అల్లర్, తుమ్ బీద తిలిసి అవ్ జాని. బీద జలి కి, అత్తుక సాహ్యూరుమ్ జా అప్పన్. పడ్డొ ‘యూదుల్ ఆమ్’ మెనన నత్తిమచ యూదుల్ నెంజిలన; నయ్తాన్చి నంగుమీత బెదితన జేవ్; జలి, తుమ్క దూసుచ కెల్లిన అవ్ జాని.

10 తుమ్ అప్ప నేడుక తిల అల్లర్చి రిసా తుమ్ బియ్ నాయ్. ఈందె, తుమ్తె నంగుమజన్ పరిచ్చ జతి రితి, నయ్తాన్ జోక జేల్తె గలెదె, చి దెన్ను పొదుల్క అల్లర్ తెన్ తన్న. మొరుక జలికి తుమ్ నిదానుమ్ తా, చి తుమ్

జీన పరలోకుమీత తుమ్ కెయ్క తెయ్క జింక మెన బప్పమానుమ్ దెయిందె.

11 “నంగుమీల్క అమ్చి దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తు ఇన్నెతెన్ కిచ్చొ నంగితయ్ గే, కండ్లొ తిలొసా నూన్తు. ఈంజ లోకుమీతచ అల్లర్తె కో అంచి అత్తునెక్కి జీనుల గే, జా అన్నెక్ మొర్పు, నయ్తాన్చి సెచ్చ జతి మొర్పు, జోవయంక తయ్ నాయ్.

పెర్లము పట్టుమీచ నంగుమచక చి ఉత్తుమ్

12 “పడ్డొ పెర్లము పట్టుమీతచ నంగుమచొ దూతక ఇని మెన రెగుడు.

“దొన్నె పక్కలె వాండి కెల్లె కండా దెల్లొసా తుమ్క నంగిలిన్ కిచ్చొ మెలి,

13 తుమ్ జతిసి కేన గే జాని. కేన మెలి, నయ్తాన్చి సింగాననుమ్ తిలిన్తెయ్. అంచి నావ్ డిట్టుమ్ దెరన్తను, పడ్డొ అంక నిదానుమ్ నముకుమ్ తిలొ అంచి సాచి నంగితె తిలొ అంతిపయను బుల్లె తిలి పొది కి, తుమ్చి నెడిమి నయ్తాన్ జతిన్తె జో అంతిపయను జేవ్ మార్గ కి, అంచి రిసాచి తుమ్చి నముకుమ్ బప్పనుక ములున్ నాయ్.

14 గని, తుమ్ కెరె నంగుమ్ తప్పల్చి రిసా అంక బాద, తిర్పు నంగుక అప్ప. కిచ్చొ మెలి, తుమ్చి తెన్ బెదిలన నంగుమజన్ బిలామ్ నెక్కిన్ నెక్ “చెంగిలి” మెంతతి. అమ్చ ఇస్రాయేలులు దేముడుక నత్తిమ్ ఇండితిసి పిట్టుయితి రితి, బొమ్మల్క దిలిసి కంక చి లంజి కమెతె బెదుక బాలాకుక *బిలామ్ నెక్కిన్.

15 దన్నె, “నీకొలాయుతులు” మెలన నెక్కిన్ నంప కెర్తన నంగుమజన్ తుమ్తె అప్ప.

16 జాకయ్, తుమ్ తప్ప జలిసి బప్పన, పెట్టి దుకుమ్ జా, జా తప్పల్ ముల. నెంజిలి, బే బేగి తుమ్తె జా కెర, అంచి చోడి తెంతో బార్ జలి †కండా తెన్ జేవ్ మాన్యుల్చి ఉప్పిరి యుద్దుమ్ కెరిందె.

17 “నంగుమీల్క దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తు ఇన్నెతెన్ కిచ్చొ నంగితయ్ గే, కండ్లొ తిలొసా నూన్తు. ఈంజ లోకుమ్ నెక్కిన్చి ఉప్పిరి కో జీనుల గే, లుంకిల్ రితి తిలి పరలోకుమ్ తెంతో అవ్ నుచితె ‘మన్నా’ మెలి అన్నుమ్ జోక దెయిందె, చి అన్నె కిచ్చొ దెయిందె మెలి, జోక ఎక్కిక్ చొక్కిల పత్తల్ దెయిందె. జేతె ఎత్తి మాన్యుక జోచి పత్తె, జోక నొచి నావ్ రెగ్గ దెయిందె. కేన నావ్ కక్క దెయిందె గే, ఎక్కి జోకయ్ సొంత ఎర్కె జయెదె, గని అన్నె కక్కయ్ నాయ్.

తుయత్తెర పట్టుమీతచ నంగుమచక చి ఉత్తుమ్

18 “పడ్డొ తుయత్తెర పట్టుమీచ నంగుమచొ దూతక ఇని మెన రెగుడు.

“అగి లగిత రితె అంకివొ తిలొ, దగదగల్పు మెర్పువ జతి కంచు డిస్తరిత పట్టొ తిలొ, దేముడుచొ పుత్తని తుమ్క నంగ తెర్తయ్త కొడొ ఈంజివ్.

19 “తుమ్ కెరెకమె, తుమ్చి ప్రేమ, తుమ్చి నిదానుమ్చి నముకుమ్, తుమ్చి సేవ, బాదల్ ఓర్పువ జతి తుమ్చి

* 2:1 2:1 1:20 దెక. † 2:2 2:2 దొన్నెచి తిన్నె నంబర్ అధ్యాయల్తె “నత్తు నంగుమలుచ దూతల్” మెన ఎక్కిక్ కబుర్లు జోవయంక రెగ్గ అన్నె. ఎత్తి నంగుమీచ దూతల్ ఏక కబుర్. గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ “దీనయేలి” మెలి పుస్తకుమీత ఈంజివ్ నత్తు కబుర్లు రెగ్గిన్తె ఎత్తి కబుర్తె ‘తుయ్’, ‘తుచి’, ‘తుక’ మెల కొడొ రెగ్గ అన్నె. గని ఎత్తి నంగుమీచొ దూత జోవయంచి నంగుమచ మాన్యుల్ మొత్తుమ్క టాలి రితి జయెదె మెన, తుక తుమ్, తుచి తుమ్చి, తుక ‘తుమ్క’ మెన రెగ్గ అన్నుమ్. దన్నె 2:2 కోడుతె తుచ కమె ‘తుమ్చి కమె’ మెన, 2:3 నంబర్ కోడుతె తుయ ఒగ్గర్ తెన్ నిదానుమ్ ఓర్పువ జా అన్యానుమ్ నే జలిన్ తుమ్ ఒగ్గర్ తెన్ నిదానుమ్ ఓర్పువ జా అన్యానుమ్ నే జలిసి మెన రెగ్గ అన్నుమ్. దొన్నెచి తిన్నె నంబర్ అధ్యాయల్ మొత్తుమ్తె ఈంజ సాన్సుమ్ కెర అన్నుమ్. † 2:6 2:6 ఏక వేల బిలామ్ నెక్కిన్; మెలి, బొమ్మల్క దిలిసి కతిన్చి లంజి కమెతె బెదితన; జేవ్ నీకొలాయుతులు నెక్కి. 2:14, 15 దెక. § 2:7 2:7 మెలి, దేముడు అప్పొచి దేయించి అత్తి.

* 2:14 2:14 సక్యకాదుము 22:1-35, 25:1-2, 31:16. † 2:16 2:16 ‘యెసుచి చోడి దెల్లె కథమ్’ మెలి, జో తిర్పు కెల్లె కోడు. ఎత్తియల్ 4:12.

నిదానును, పడ్డో తుమ్ తొలితో నంపజలి కంట, తుమ్ అన్నె అన్నె ఒగ్గర్ చెంగిల కముతె ఇండితిసి అవ్ జాని.

²⁰ గని తుమ్చి రిసా అంక కిచ్చొ బాద, కిచ్చొ తీర్పు సంగుక అన్నె మెలి, 'దేముడుచ కబుర్లు సంగితిసి అవ్' మెన ఆరి సంగుమతె తేరబోద యెజెబెలు అంచ సేవ కెర్తనక పాపుమ్ సికడ్లకి, తుమ్ తీర్పు నే సంగిత తుక్క తత్తును. అమ్చ సేవ కెర్తన లంజెతె గెతి రితి, బొమ్మలక దిలిసి కతి రితి, జా సికడ్లయి.

²¹ జాక 'తప్పు బప్పున పెట్టి దుకుమ్ జా, జా పాపుమ్ ముల్పు' మెన అగ్గెయి తెంతో జాక అవకాసుమ్ దా అన్నె, గని జాచి లంజెచి రిసా విసారుమ్ కి జయి నాయ్.

²² ఈందె, జాక జబ్బు తెర్తయిందె, చి జాచి తెన్ లంజె జతన ఎత్తిజినక గొప్ప అల్లర్ సేడయిందె. జాచ కము, జా కెర్తినది రిసా, జాచి దుకుమ్ జా నే ములిలెగిన,

²³ పడ్డో, జాచ బోదల్ జల జాచ కోడు సూన్లనక మొర్పు లయడిందె. దస్సి సిచ్చ కెర్తె, ఎత్తి, సంగుమచ కిచ్చొ చినుల మెలి, ఎత్తి మాన్పుచి బుద్ది, ఎత్తి మాన్పుచి పెట్టి తిలిసి అవ్ దెజెచి సికుల, చి తుమ్తె ఎత్తి మాన్పుచ కము ఎద తుమ్క తీర్పు జర్లు కెరిందె మెన చినుల.

²⁴ "గని, తుమ్ తుయత్తెరచి నంపజలనతె కో జా వెర్రి సికితితె బెదున్ నాయ్, అన్నె 'సయతానచి గుట్టు' మెన జేవ్ సంగుమజిన్ సికయ్తెచి కో సికున్ నాయ్. తుమ్కయ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలి, తుమ్క కిచ్చొ వేర జాడు పయడుక నెసి.

²⁵ గని అవ్ అన్నె జెత ఎదక తుమ్క తిలి ప్రేమ నిదానును, అవ్ తుమ్క దిలి కిచ్చొ అన్నె జలికి డిట్టుమ్ దెరన.

²⁶ కో జీన ఆకర్ ఎద అంచ కము నిదానును ఇండుల గే, అంక నేన్ల మాన్పులచి ఉప్పిరి జోవయింక అదికారుమ్ దెయిందె.

²⁷ జో నిదానును తిలన గొప్పుడుచి ఇనుముడండో దెరన్సి రితి గేడివో పుట్టయలి రితి కెర, అంక నేన్లచి నెక్కి పాడ్ కెర్తి రితి కెర, జోవయింక ఏలువ కెరుల. దేముడు అబ్బొ కిసి అంకయ్ అదికారుమ్ దా అన్నె గే, దస్సి జో నిదానును తిలనకయ్ అవ్ అదికారుమ్ దెయిందె,

²⁸ చి ముక్కిమ్ జలి వెందలచి ఒగ్గర్ ఉజడి దిలి †సుక్కో జోక దెయిందె.

²⁹ "సంగుమల్క అమ్చి దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తు కిచ్చొ సంగితయ్ గే, కంగ్గో తిలొసా నూనతు.

3

సార్దీన్ పట్టుమచ సంగుమచక చి ఉత్తమ్

¹ "సార్దీన్ పట్టుమచ సంగుమచో దూతక ఇసి మెన రెగుడు.

"దేముడుచ *సత్తు ఆత్మల తిలొ †సత్తు సుక్కల్ దెర్లొసా తుమ్క సంగిలిన్ కిచ్చొ మెలి, తుమ్చ కము అవ్ జాని. తుమ్క 'జెప్పొ అస్తి' మెన మాన్పుల ఉచర్తతి, గని తుమ్ మొరయ్ అన్నెన్.

² తుమ్ చెట్టయ్ జా, చి మొర్లి రితి నే మొర ఇదిదిలిల్ సేసిలితె డిట్టుమ్ కెరన. కిచ్చొక మెలి, తుమ్చ కము 'అంక దేముడుచి మొక్కె పూర్తి చెంగిలచ నెంజలి' మెన దెక అన్నె.

³ "జాకయ్, తుమ్క అగ్గ దిలిసి, తుమ్ నూన నంపజలిసి, గుర్తు కెరన, పొసన, తుమ్చి తప్పు బప్పున పెట్టి దుకుమ్

జా తప్పు ముల. తుమ్ ఇసి చెట్టయ్ నే తిలి, జలి, అవ్ చోర్ రితి జా జెయిందె, చి కేన్ గడియక తుమ్తె జెయిందె గే, తుమ్ నేన్సు.

⁴ "జలి, ఒత్త సార్దీనతె తుమ్తె, జోవయింక పాలల్ ముర్కి నే కెరన్లన సంగుమజిన్ అప్పక కి అస్సి. జేవ్, జలి, అంచి పరలోకుమచి ఉజడితె బెదుక జేవ్ విలువ మెలి రితి అవ్ దేకితసి, చి చొక్కెల పాలల్ గలన అంచి తెన్ ఇండుల.

⁵ కో దస్సి జినుల గే, దస్సి జోక చొక్కెల పాలల్ దెయిందె, చి గలనుల, చి పరలోకుమతె బెదితనచ నవ్వి అవ్ రెగిడ్లి పుస్తకుమతె జోచి నాన్ అవ్ పుంచి నాయ్. అవ్ అబ్బొ జలి దేముడుచి మొక్కె కి జోచ దూతలచి మొక్కె కి 'జోచి నాన్ అన్నె' మెన ఒప్పనె.

⁶ "సంగుమల్క దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తు ఇన్నెతెన్ కిచ్చొ సంగితయ్ గే, కంగ్గో తిలొసా నూనతు.

పిలదెల్లియ పట్టుమచ సంగుమచక చి ఉత్తమ్

⁷ "పిలదెల్లియ పట్టుమచ సంగుమచో దూతక ఇసి మెన రెగుడు. పరలోకుమచి నుద్ది తిలొ, సత్తిమ్ తిలొ, దాచిదు రానొచి తాలల్ దెరితె, జో ఉగిడ్లె కో డంకుక నెత్తిరి, జో డంకిలె కో ఉగుడుక నెత్తిరి, జో తుమ్క సంగిలిన్ కిచ్చొ మెలి,

⁸ తుమ్చ కము అవ్ జాని. ఈందె, తుమ్క 'పెనుత' మెన ఉగ్గి జలి కెర్తి తుమ్చి మొక్కె ఉగ్గ దా అన్నె. కో జాక డంకుక నెత్తిరి. తుమ్క నెక్కి ఒగ్గర్ నాయ్ మెన అవ్ జాని. జలికి, అంచి కోడు నిదానుమతె ఇండ అన్నెన్, చి అంచి నావ్చి మరియార్ కడ్లి రితి కెర్పు నాయ్.

⁹ ఈందె, 'యూదుల్ అమ్' మెన అబద్ధుమక సంగిత, నిజమచ యూదుల్ నెంజల, సయతానచి సంగుమతె బెదితనక కిచ్చొ కెరిందె మెలి, తుమ్చి చట్ట జేవ్ సర్పు సేడ్లి రితి జర్లు కెరిందె, చి తుమ్క అవ్ ప్రేమ అన్నె మెన జేవ్ జాన్ల రితి కెరిందె.

¹⁰ "అవ్ సంగిలి రితి తుమ్ నిదానుమక ఎత్తి ఓర్పువ జా అన్నెచి రిసా, బూలోకుమతె జత మాన్పుల్ ఎత్తిజినక పరిచ్చొ కెర్తి కాలమచి బాద తుమ్క పిట్టయిందె.

¹¹ అవ్ బే బేగ్గి అన్నె జెయిందె. తుమ్క తిలిన్ నిదానును తెన్, డిట్టుమ్ దెరన; తుమ్చి బపుమానుమ్ కో కి నే ఉర్లి రితి తా.

¹² కో జీనుల గే, అవ్చో దేముడుచి పరలోకుమచి గుడితెచ టీచో కెల స్తంబుమ్ జేవ్ జతి రితి కెరిందె. జోచి జా దేముడుచి గుడిక జేవ్ కెయ్ ములితి నాయ్. అవ్చో దేముడుచి నావ్, పడ్డో జో అవ్చో దేముడుచి పట్టుమచి నావ్; మెలి, అవ్చో దేముడు తెంతో పరలోకుమ తెంతో ఉత్త జెతికయ్ నోచి యెరుసలేమ్ పట్టుమచి నావ్; పడ్డో అంచి సొంత నొచి నావ్, జేవ్ జినతనచి ఉప్పిరి రెగిడిందె.

¹³ "సంగుమల్క అమ్చి దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తు కిచ్చొ సంగితయ్ గే, కంగ్గో తిలొసా నూనతు.

లవొదికయ పట్టుమచ సంగుమచక చి ఉత్తమ్

¹⁴ "లవొదికయ పట్టుమచో సంగుమచో దూతక ఇసి మెన రెగుడు.

† "అమెన్' మెలి, నిదానును తిలొ, సత్తిమ్ సాచి జలిసా, దేముడు జెర్మయ్లిసి ఎత్తిక ఆదారుమ్ తిలొసా తుమ్క సంగిలిన్ కిచ్చొ మెలి,

‡ 2:28 2:28 ధీసయలిన్ 22:16 దెక.

* 3:1 3:1 1:4 చి ఎట్టయ్ కేడు దెక.

† 3:1 3:1 1:20 చి ఎట్టయ్ కేడు దెక.

‡ 3:14 3:14 మెలి, సత్తిమ్

కెర్తె, నిజమ్ తిలొ, ఎత్తి జర్లు కెర్తెసా.

15 “తుమచ కమె అవ్ జాని. తుమ్ ఉనుమ్ రితి నాయ్, సీడో రితి నాయ్! తుమ్ ఉనుమ్ తంక అంచి అస. నాయ్ మెలె, సీడో జలె, సీడో మెనుక జతి.

16 జలె, తుమ్క ఉనుమ్ మెనుక నెంజె, సీడో మెనుక నెంజె, గని దొన్నిచి నెడిమి తా, ‘చెంగిల్ అప్పుమ్’ మెన దన్నె తత్తునుచి రిసా తుమ్క అంచి చోడి తెంతో తుంక గెలిందె.

17 కిచ్చొక మెలె, ‘సాహ్యారుమ్ జా అప్పుమ్, చెంగిల్ జా అప్పుమ్, చి అమ్క కిచ్చొ కొత్త నాయ్’ మెన తుమ్ ఉచరన్నెకి, అత్తక దెకిలె, తుమ్ బాద తెన్, నిస్సారుమ్ జా, బీద జా, గుడ్డి జా, డుమ్డయ్ జా అప్పున్ మెన నేన్ను.

18 “జాకయ్, తుమ్క అవ్ కిచ్చొ బుద్ధి సంగితసి మెలె, తుమ్ సాహ్యారుమ్ జతి రితి, అంచి అగితె డయ్ పూర్తి చెంగిల్ కెర్తె బజరి గెనన. తుమ్ డుమ్డయ్ తతిసి నే డీన్సి రితి గలనుక మెన అవ్ దెత చొక్కిల పాలల్ గెనన, చి తుమ్ అంకివో చెంగిల్ జా డీన్సి రితి, కాటిక అంచితె గెనన.

19 అవ్ కక్క ప్రేమ అస్సె గే, జోచి తప్పుల్చి రుజ్జు దెకవ, ‘సమయుమ్ తెన్ని బుద్ధి జతు’ మెనయ్ సిచ్చ దెతసి. జాకయ్, చెంగిల్ జంక అస జా, తుమ్చ తప్పుల్ బప్పున, పెట్టి దుకుమ్ జా, జా తప్పుల్ ముల.

20 ఈందె, తుమ్చి కెర్తె ఇత్తల్తో అవ్ బీవోజ పెట్టసి. తుమ్తె కో అంచి అవాడ్ నూన కెర్తె ఉగుడుల గే, జోచి తెడి జా పెన జెయిందె, చి జో తెన్ అన్నిమ్ కయిందె, చి జో అంచి తెన్ అన్నిమ్ కయెదె.

21 కో జీనుల గే, అవ్ కిసి జీన కెర అంచో అబ్బొ జలొ దేముడుచి సింగాసనుమతె జో తెన్ బిద వెన అస్సె గే, దస్సి, జేవ్ అంచి తెన్ అంచి సింగాసనుమతె వెనుక మెన, వరుమ్ దెయిందె.

22 “సంగుమ్లత్ అమ్చి దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు కిచ్చొ సంగితయ్ గే, కంట్టొ తిలొసా నూనతు.”

4

పరలోకుమతె సిజాసనుమ్

1 ఇన్నెచి పడ్డో అవ్ దెకిలయ్, పరలోకుమతె పెసితి కెర్తె ఉగ్గి జా అస్సె! అన్నె, అగ్గె తొలితో అవ్ సూన్సి *అవాడ్ నప్పరీమూరిచి అవాడ్చి రితి ఎక్కిలొచి అవాడ్, అంక, “ఇత్తల్ వెగ జే, చి ఇన్నెచి పడ్డో కిచ్చొ జర్గు జంక అస్సె గే, తుక దెకయిందె” మెన సంగిలన్.

2 సంగిల్ బేగి, దేముడుచి యేనుచి అత్తునెక్కిక బత్త పరలోకుమతె తిలయ్, బత్త ఏక సిజాసనుమ్ అస్సె, చి సింగాసనుమతె ఎక్కిలొ వెన అస్సె!

3 జో బత్త వెసిలొసా కిసి డీసిలన్ మెలె, పజ్రమ్చి రితి చొకు, చి రితి ఎరన ఉజడి లగిలన్, చి సిజాసనుమ్చి సుట్టునంత పచ్చన రంగుచి దూనిచి ఉజడి లగితె తిలి.

4 జా సింగాసనుమ్చి సుట్టునంత అన్నె విన్నెక్ చెత్తర్ సిజాసనల్ తిల, చి జేవ్ సిజాసనల్ ఎక్కిల్తె విన్నెక్ చెత్తర్జీన చొక్కిల పాలల్ గలన్, బోడి బజరచి కిరీటల్ గలన్, విన్నెక్ చెత్తర్జీన వెల్లెల మాన్యుల్ వెన అస్సె.

5 జా సిజాసనుమ్ తెంతో బిజిలి మొల్కతయ్, చి అవాడ్చుచి ఉర్బుల్చి అవాడ్ జెతయ్. సింగాసనుమ్చి పురైతో వత్తిచొ సత్తు దివ్వి లగితె. జేవ్ దివ్వి దేముడుచి †సత్తు అత్తల్.

* 4:1 4:1 1:10 దెక † 4:5 4:5 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తక ఈంజ టాలి జతయ్. 1:4చి ఎట్టొచి చి కొడొ దెక.

4:6-8 దెక. † 5:6 5:6 యోహాను 1:29, 36.

6 పడ్డో సిజాసనుమ్చి పురైతో గాజుచి రితి బేంటుచి సముద్రుమ్ తిలి. పడ్డో సింగాసనుమ్చి సుట్టునంత, జేవ్చ చెత్తర్ పక్కలె, చెత్తర్ జిప్పల్ తిల. ఏక పక్క ఏక జిప్ప. జోవయితె బెర్గు అంకివో, ముకోమ్ పక్క పడ్డో పక్క కి తిల.

7 తొలితోవో జిప్ప కిసాచో మెలె, సింపుమ్చో రిత్. అన్నెక్ జిప్ప వస్సొ విల్లెచో రిత్, అన్నెక్ జిప్పక మాన్యుచి మొకోమ్ చి, అన్నెక్ జిప్ప ఉడ్డితో గిడ్డుచో రిత్ డీసిలన్.

8 జేవ్ చెత్తర్ జిప్పల్ ఎత్తిక, ఏక ఏక జిప్పక సాపు రెప్పల్ తిల, అన్నె, ఉప్పిరి కి, జోవయిందె రెప్పల్ తెడి కి బెర్గు అంకివో తిల, చి రాతి మెడ్డెని కిచ్చొ గనుమ్ గాయుక ముల్లి నాయ్ మెలె,

“ఎత్తిచి ఉప్పిరి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు, అగ్గె తిలొసా, అప్పె తతోసా, కెయక తెయక తంక తిలొసా, ఎత్తి సుద్ది తిలొసా, ఎత్తి సుద్ది తిలొసా, ఎత్తి సుద్ది తిలొసా!”

మెన గాయితె తత్తతి.

9 పడ్డో, సింగాసనుమతె వెసిలొ కెయక తెయక జితొసాక జేవ్ చెత్తర్ జిప్పల్ కెయక గప్పరుమ్, మరియాద దెతతి, కెయక జో కెర్తె దయక జోచి సర్ద సంగితె తతి పొది,

10 విన్నెక్ చెత్తర్జీన జేవ్ వెల్లెల మాన్యుల్ సింగాసనుమతె వెసిలొసాచి చట్టె నిర్దు నేడ, జేవ్ కెయక తెయక జితొసాక జొక్కతి. సిజాసనుమ్చి పురైతో జోవయిందె కిరీటల్ తియ దా గనుమ్ గాయితె.

11 “తుయ అమ్చో ప్రబు, అమ్చో దేముడు విలువతిలొసా గప్పరుమ్, మరియాద, అదికారుమ్ తుక కలుగు జంక. కిచ్చొక మెలె, ఎత్తిక కి తూయ జెర్బయలె, చి ఇసి జర్గు జంక తుచి ఇప్పుమ్ జా, జేవ్ జెర్బయలె.” మెన గాయితె తత్తతి.

5

సుట్టుప కెర్తె పుస్తకుమ్ మెండపిల్ల నదు కెర్తెసి

1 పడ్డో కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, సిజాసనుమతె వెన తిలొసాచో ఉజల్ అత్తి సుట్టుప కెర్తె పుస్తకుమ్ దెకిలయ్. జా పుస్తకుమ్చి తెడి, ఉప్పిరి కి రెగ్గెన్ తిలి. చి కో ఇప్పుమ్ అయిల్ రితి జా సుట్టుప కెర్తె పుస్తకుమ్ నే ఉగుడుక మెన, సత్తు ముద్దల్ తెన్ ముద్ద గెల తిల.

2 తెదొడి కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, డిట్టుమ్చో దూత ఎక్కిలొ గట్టిజ అవాడ్ కెరన కిచ్చొ మెన సాడుప కెర్తె మెలె, “ఈంజ సుట్టుప కెర్తె పుస్తకుమ్చి ముద్ద కడ ఉగుడుక తగువ జలొసా కో” మెన కేక గల్లొ.

3 గని సుట్టుప కెర్తె జా పుస్తకుమ్ ఉగుడుక జలెకు, బత్త తిలిసి దెకుక జలెకు, బూలోకుమతె కి పరలోకుమతె కి, బూలోకుమ్క ఎట్టొ లోకుమతె కి తగువ జలొసా కో కి డీన నాయ్ చి రిసా,

4 అవ్ ఏడ గెలయ్; జా సుట్టుప కెర్తె పుస్తకుమ్ ఉగుడుక కి బత్త తిలిసి దెకుక కి కో తగువ జలొసా డీన నాయ్ చి రిసా.

5 తెదొడి, బత్తచ వెల్లెల మాన్యుల్తె ఎక్కిలొ అంక, “ఏడు నాయ్. ఈందె, యూదా పూర్ణమ్చోచి నెకుమతె జెర్బొ వెల్లొ సింపుమ్ జలొ రిత్సా, దాబీదుచి నెకుమతెచి చేరుత బార్ జలొసా, జీన అస్సె, చి సుట్టుప కెర్తె జా పుస్తకుమ్ ఉగుడుక, చి జేవ్ సత్తు ముద్దల్ కడుక జో తగువ జా తిలొసా” మెన సంగిలన్.

* 5:6 5:6

6 తెదొడి, జా సింగాసనుమక చి జేవ్ *చెత్తర్ జిపుల్క చి జేవ్ విన్నక చెత్తర్జిన వెల్లెల మాన్పుల్చి నెడమె ఏక్ †మెండపిల్ల టేవోజ తిలిన దెకిలయ్. కీసా తిలొ మెలె, అర్పితుమక కండయ్ జలి రితి జా తిలన్, చి జోక నత్తు కొమ్మల్ చి నత్తు అంకివొ తిల. ఈంజేవ్ కిచ్చొ జవుల మెలె, దేముడు ఒండి బూలోకుమతె తెర్తయల జోచ *నత్తు అత్తుల్.

7 జా మెండపిల్ల, జలె, పుర్తె జా, జా సింగాసనుమతె వెన తిలొసాచి ఉజల్ అత్తి తెంతొ నుట్టువ జలి జా పుస్తకుమ్ నజీలన్.

8 నుట్టువ జలి జా పుస్తకుమ్ నజీతికయ్, జేవ్ చెత్తర్ జిపుల్, జేవ్ విన్నక చెత్తర్జిన వెల్లెల మాన్పుల్, జా మెండపిల్లచి మొచ్చె నర్పు నీడ్ల. జేవ్ ఎత్తిజనతె ఎత్తి నుదల్ కిచ్చొ దెర తిలొ మెలె, ఎక్కె వీనల్, చి బజర్చ గిన్నలు. జేవ్ గిన్నల్తె కిచ్చొ తిలొ మెలె, బెర్తు దూపుమ్ తిలొ. జా దూపుమ్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, ప్రబువ సొంత జల మాన్పుల్చ ప్రార్దనల్.

9 తెదొడి జేవ్ ఏక్ నొవి గనుమ్ గాయల. “ఈంజ నుట్టువ జలి జా పుస్తకుమ్ నజ, జేవ్చి ముద్ద కడుక తూయి తగువ జలొసా!

కిచ్చొక మెలె, తూయి అర్పితుమ్ జా మొర, దేముడువ జా గెతు మెన తుచి నూయి జలి లొయి తెన్ మాన్పుల్క అన్నె గెనన్దచి. జేవ్ మాన్పుల్క ఎత్తి నెకుమ్ తెంతొ, ఎత్తి బానల్ తెంతొ, ఎత్తి ప్రజల్ తెంతొ, ఎత్తి రాజమ్ తెంతొ గెనన్, జోవయింక 10 ‘అమ్చొ దేముడుచి రాజమ్తెచ రానల్ జేవ్ జా జోవయింక పూజర్లు జతు’ మెన, జర్లు కెర అస్సినీ, చి బూలోకుమచి ఉప్పిరి జేవ్ ఏలువ కెరుల.” మెన గనుమ్ గాయల.

11 పడ్డె అన్నె దెకిలయ్, చి సింగాసనుమచి, జేవ్ జిపుల్చి, వెల్లొ మాన్పుల్చి నుట్టునంత కిచ్చొ నూన్లయ్ మెలె, బగ్గర్ బగ్గర్ దూతల్చ, వెయలుచి ఉప్పిరి వెయలు, కోట్టుచి ఉప్పిరి కోట్టుచ దూతల్చ అవాడ్లు నూన్లయ్.

12 గట్టిజ అవాడ్ కెరన కిచ్చొ మెన కేక్ గెల్లె తిల మెలె, “అర్పితుమ్ జలొ ఈంజొ మెండపిల్ల జతొసా జలె, అదికారుమ్, సామ్మారుమ్, గ్యాసుమ్, నక్తి, మరియాద, గవురుమ్, చి మాన్పుల్ జోచి గవురుమ్ గాయతిసి

జోకయ్ కలుగు జంక జొయ్య తగువ జలొసా!” మెన కేకుల్ గల్లె తిల.

13 పడ్డె పరలోకుమతెచ, బూలోకుమతెచ, చి బూలోకుమక ఎట్టొ లోకుమతెచ, చి నముద్దుమతెచ, జేవ్ చెత్తర్తెచ ఎత్తి జిపు ఎత్తి వస్తవ కేక్ గలిసి కిచ్చొ మెన నూన్లయ్ మెలె, “సింగాసనుమతె వెనెలొసాచి, చి మెండపిల్లచి గవురుమ్ ఎత్తి

కెయ్క తెయ్క గాయతు! మరియాద గవురుమ్, అదికారుమ్ ఎత్తి జోక కలుగు జవున్, జోక కెయ్క తెయ్క తవున్!” మెన కేక్ గల్లె తిలిన నూన్లయ్.

14 తెదొడి, “శీఅమెన్!” మెన జేవ్ చెత్తర్ జిపుల్ సంగిల, చి వెల్లెల మాన్పుల్ సెర్పు నీడ సింగాసనుమతె వెనెలొసాచి చి మెండపిల్లక జోకర్ల.

6

నుట్టువ కెర్లి పుస్తకుమ్చ నత్తు ముద్దల్

1 తెదొడి కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, మెండపిల్ల జేవ్ నత్తు ముద్దల్తె తొలితొ చి కడ్డన్, చి జేవ్ *చెత్తర్ జిపుల్తె ఎక్కిలొ, ఉర్కుల్చి రితి అవాడ్ కెరన “ఇన్నె జే!” మెలన్.

2 అవ్ దెకిలె, అదె! చొక్కిలొ గోడొ డీసిలి, చి జా గోడొతె వెగిలొసాక దూన్ తిలొ, చి జోక ఏక్ కిరిటుమ్ †దిల, చి బారొ జా, యుద్దుమ్ కెర జిన, ఒండి జినుక మెన గెల్.

3 జలె, మెండపిల్ల దొన్నచి ముద్ద కడ్డికయ్, కిచ్చొ నూన్లయ్ మెలె, జేవ్ చెత్తర్ జిపుల్తె అన్నెక జిపు “ఇన్నె జే!” మెన కేక్ గెలన్, చి

4 అన్నెక జిపు; బగ్గర్ ఎరనచొ; బారొ జలన్. జా గోడొతె వెగిలొసాక కిచ్చొ నెలన్ తిలొ మెలె, ఒండి బూలోకుమతెచి నేంతుమ్ పిట్టపుక; మాన్పుల్ ఎక్కిలొక ఎక్కిలొ మార్చి రితి; చి వెల్లి కండా జోక ‡దిల.

5 జలె మెండపిల్ల తిన్నచి ముద్ద కడ్డికయ్, తిన్నచొ జిపు “ఇన్నె జే!” మెన కేక్ గలిసి నూన్లయ్. అవ్ దెకిలె, అదె! నీడొ గోడొ, చి జాతె వెగిలొసాచి అత్తి తక్కిది అన్నె.

6 అన్నె, జేవ్ చెత్తర్ జిపుల్చి నెడమె తెంతొ ఏక్ అవాడ్ కిచ్చొ సంగిలిన నూన్లయ్ మెలె, “ఏక్ దీసిచి కూలిచి ఎదిలి డబ్బుల్క ఎక్కి పాత్రిక గోడుమ్, చి ఏక్ దీసిచి కూలిచి ఎదిలి డబ్బుల్క తిని పొర్ని కీబార్లి దాన్ దొర్పు జయెదె. గని తేలుక చి ద్రాచ రస్సుమక గారొ కెరుక నాయ్!” మెన జా అవాడ్ కేక్ గలన్.

7 మెండపిల్ల చెత్తర్చి ముద్ద కడ్డికయ్, “ఇన్నె జే!” మెన చెత్తర్చొ జిపు కేక్ గలిలిన నూన్లయ్.

8 అన్నె దెకిలయ్, చి అదె! కిచ్చొ రంగుగె సంగుక నే బెదిలిన రిత్తొ ఏక్ గోడొ. జాతె వెనెలొసాచి నావ్, ‘మొర్పు’, చి మొర్దనక రకితి లోకుమ్ జోచి పట్టి గెతయ్. అన్నె, ‘మొర్పు’ మెలొసాక చి మొర్దన రకితి లోకుమక కిచ్చొ నెలన్ తిలొ మెలె, యుద్దుమ్ వాట్, కచ్చురి వాట్, జబ్బుల్ వాట్ చి డొగ్రిచ జంతువుల్ గెతి వాట్ మాన్పుల్క మార్చి నెలన్ తిలొ. ఒండి లోకుమక చెత్తర్ వాటల్ తిలె, జేవ్ చెత్తర్ వాటల్తె ఏక్ వాటతె మాన్పుల్క దస్సి మారుక నెలన్ జా తిలొ.

9 మెండపిల్ల పాంచచి ముద్ద కడ్డికయ్, పరలోకుమతెచి బలి దెతి టాన్చి తెడి కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, విరోదుమ్ మాన్పుల్ మార్దనచ జిపుల్క దెకిలయ్. దేముడుచి నుజుమ్ కబుర్ జేవ్ నూనయ్లి రిసా, చి యేసుచి రిసా జేవ్ సాచి సంగిలి రిసా, జేవ్ విరోదుమ్ మాన్పుల్ జోవయింక మార తిల.

10 జేవ్ దస్సి మొర్దనచ జిపుల్ గట్టిజ అవాడ్ కెరన కిచ్చొ మెన కేక్ గల మెలె, “ఎత్తిచి ఉప్పిరి అదికారుమ్ తిలొ ప్రబువ, తుయి ఎత్తి నుద్ది తిలొసా, నిజమ్ తిలొసా,

‡ 5:6 5:6 1:4 చి ఎట్టొచి కొడొ దక.

§ 5:14 5:14 ఎల్లి జాన తెన్ ‘అమెన్’ మెనుల.

* 6:1 6:1 4:6-8 దక.

† 6:2 6:2 జా కిరిటుమ్ ఎత్తి

అదికారుమ్ తిలొ దేముడు సొంత తొ గోడొతె వెగిలొసాక దిలన్ గే మెండపిల్ల జలొ యేసు దిలన్ గే, కచిగె అత్తి జోవయింక దావడ్ల గే, గని జా జర్లు జంక ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు కచితుమ్ నెలన్ దా తిలన్, నెంజెలి జర్లు జతి నాయ్. ఈంజేవ్ కమె ఎత్తి జొయ్య జర్లు కెర్తయ్, గద.

‡ 6:4 6:4 కో దిల గే నేనుమ్.

§ 6:6 ఈంజ దేసిమి కీసి ముక్కిమక చింబొ కవుల గే, జా దేసిమచ ముక్కిమక గోరుమక కెర్లి పోడియె గే పోడియె గే రంద దనక అన్నెమ్ కెరుల. గని కారు తిలె, ఎత్తి కరిది జా గెతి, ఈంజ దేసిమి కీసి తందుడచి కంబ డేరొ తొక్కి కరిది జయెదె, చి చింబొ నెంజెలి కులర్ కవుల గే, దస్సి జా దేసిమి గారు తిలె, బార్లి దాన్క అన్నెమ్ రందుల; గెనుక నపుక ఒత్తచి రిసా.

బూలోకుమతే జితన అమక మార అమచి లోయి నువెలి రిసా కెయడ జోవయింక సిచ్చ కెర్త గే?" మెన కేక గలిల.

11 తెదొడి జోవయింతె ఎత్తి, మాన్సుల్క చొక్కీలో పాలల్ *దా, కిచ్చొ మెల మెలె, "అన్నె ఇదెల్ రక. మాన్సుల్ తుమకయ్ కిసి మార్త గే, దస్సి, తుమచ బావుడ్లు జత ప్రబుచ అన్నె సేవ కెర్తనక మారుల. జేవ్ దస్సి మొర్తన ఎత్తిజన్చి లెక్క బెర్తె ఎదక రక, చి తుమక, జోవయింక మార్తనక సిచ్చ దెయెదె" మెన జబాబ్ దిలన్.

12 మెండపిల్ల సొప్పుచి ముద్ద కడ్డికయ్, ఆదె! వెల్లి బూకంపుమ్ జలి. పడ్తొ పొద్దు నీడిచి కంటి నీడి జా గలి, చి బండి జోను లోయి రంగు జా గలి.

13 అగాసుమచ నుక్కలు బూలోకుమతే సేడ్త. వెల్లి వాడు కెర్తె [†]అంజూరుమ్ రూకచ చల్లి పొదిన కాయల్ కిసి జేడ గెచ్చుల గే, దస్సి జేవ్ నుక్కల్ జేడ గెల.

14 పడ్తొ, కేన్ జుప్సన్ పుస్తకమ్ ముద్దొ కెర్తె కిసి జయెదె గే, దస్సి, అగాసుమ్ ముద్దొ జా డీని నాయ్, చి జోవయింక జోవయింక టాన్సు తెంతో ఎత్తి, డొగ్రల్, ఎత్తి, డిబ్బి ఒత్త తెంతో గలి.

15 తెదొడి బూలోకుమచ రానలు, ముక్కిమచ వెల్లెల మాన్సుల్, జమాన్సుచ అదికారుల్, సొమ్మార్లు, బలుమ్ నెక్కిచ మాన్సుల్, ఎత్తి, మాన్సు, గొత్తమాన్సు జలికె, గొత్త నెంజలన జలికె, డొగ్రెచ పరోతె, రంగ్వి బొరల్తె లుంక తవుల.

16 జేవ్ డొగ్రల్, జేవ్ రంగ్వి పత్తల్క కిచ్చొ మెన కేకుల్ గలి మెల, "సింగాననుమతె వెనెలోసా అమక నే దెకిత్ రితి, అమచి ఉప్పిరి నేడ. మెండపిల్లచి కోపుమచి సిచ్చ అమక నే లయితి రితి అమక లుంకడ.

17 జోచి కోపుమచి సిచ్చచి వెల్లి డీని జా అన్నె, చి జా సిచ్చచి నెక్కిక అమ టీవక నెత్తుమ్" మెన కేక గల నంగిల.

7

దేముడుచ సేవ కెర్తనక తోడు తతి ముద్ద

1 ఇన్నెచి పడ్తొ కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, బూలోకుమచ చెత్తర్ పక్కలి చెత్తర్ దూతల్ టీవొజ తా, చెత్తర్ దిక్కుల్చి వాడు దెర, కేన్ వాడు బుయ్యొ కి నముద్రుమతె కి, కేన్ రూకతె కి నే పిర్తి రితి అడ్డు కెర్తతి.

2 తెదొడి, పొద్దు బార్ జతి పక్క తెంతో అన్నెక దూత, ఉప్పిర్ జెంక, జీవ్ తతో జీవ్ దెతో దేముడుచి ముద్ద గల్లి బిల దెర తా వెగ గెలిసి దెకిలయ్. గట్టిజ అవాడ్ కెరన, బూలోకుమక నముద్రుమక అల్లర్ కెరుక మెన నెలమ్ తిల జేవ్ చెత్తర్ దిక్కుల్చి వాడు దెర్త చెత్తర్ దూతల్క,

3 "అమచొ దేముడుచ సేవ కెర్తన ఎత్తిజన్చిన నిర్దిలి జోచి ముద్ద గల్లి ఎదక, బుయ్యక, నముద్రుమక, రుకాల్ కిచ్చొ అల్లర్ కెర నాయ్!" మెన కేక గల్లె.

4 పడ్తొ, జీవ్ తిలో జీవ్ దెతో దేముడుచి ముద్ద జోవయింక నిర్దిలి గలంతన కెత్తిజన్ జవుల గే, నూన్సుయ. కెత్తిజన్ మెలె, పుంజెక్ దొన్సి విసా చెత్తర్ వెయిల్జన్ జోచి ముద్ద గలంతన జవుల. కేన కేనచ మెలె, అమచ ^{*}ఇస్రాయేలులుచ ఎత్తి నెకుమలతె బెదిలన.

* 6:11 6:11 పాలల్ కో దిల గే, కో 'రక' మెల గే నేనుమ్, గని ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు జుర్త కెరన తయెదె మెన జానుమ్. † 6:13 6:13 అంజూరుమ్

పండ్లు బొడ్డు పండ్లుచ రిత కాయల్ జవుల. * 7:4 7:4 బయ్బిల్త 'ఇస్రాయేలులు' మెలె, మాములుమ్ యూదుల్చి రిసా 'ఇస్రాయేలులు' మెనల, పడ్తొ యూదుల్ నెంజలనతె కో యేసుక నంబజతతి గే, 'జోవయింక కి' 'అమచ ఇస్రాయేలులు' మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు దెకితయ్. జేడ ఇన్నె 'ఇస్రాయేలులు' మెలె, ప్రబుక నంబజలన మొత్తుమ్క టాలి జతయ్. 'పుంజెక్ దొన్సి విసా చెత్తర్ వెయిల్జన్' మెలి నంబచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, 'పూర్తి జలిసి', 'మొత్తుమ్ నంబజలనచి లెక్క పూర్తి జలిసి'; టాలి జతయ్. † 7:11 7:11 4:6-8. ‡ 7:12 7:12 ఎత్తి బాన తెన్ 'అమెన్' మెనల.

5 యూదాచి నెకుమతె బార వెయిల్ జన్క, రూబేనుచి నెకుమతె బార వెయిల్ జన్క, గాదుచి నెకుమతె బార వెయిల్ జన్క,

6 అసేరు నెకుమతె బార వెయిల్ జన్క, సప్తాలిచి నెకుమతె బార వెయిల్ జన్క, మనస్సేచి నెకుమతె బార వెయిల్ జన్క,

7 సిమోన్చి నెకుమతె బార వెయిల్ జన్క, లేవీచి నెకుమతె బార వెయిల్ జన్క, ఇస్సాకారు నెకుమతె బార వెయిల్ జన్క,

8 జెబులూనుచి నెకుమతె బార వెయిల్ జన్క, యోసేపుచి నెకుమతె బార వెయిల్ జన్క, చి బెన్యామీను చి నెకుమతె బార వెయిల్ జన్క జో జోచి ముద్ద గల తయెదె.

ప్రబుచయ్ జల మాన్సుల్ జోచి గవురుమ్ నంగిలిసి
9 ఇన్నెచి పడ్తొ అన్నె దెకితె తిలె, ఆదె! కేన్ మాన్సు లెక్క కెరుక నెతిరి జనాబ్ ఒత్త తిలె. ఎత్తి రాజమ్ తెంతో, ఎత్తి నెకుమ్ తెంతో, ఎత్తి ప్రజల్ తెంతో, ఎత్తి బానల్ తెంతోచ జా తా, సింగాననుమచి పుర్తె, చి మెండపిల్లచి పుర్తె టీవొజ తా, చొక్కల పాలల్ గలన అన్నె, చి జోవయింక అత్తిలె కజారుమ్ రూకచ మట్టల్ దెరన తా.

10 గట్టిజ అవాడ్ కెరన, "మాన్సుచి రచ్చన దేముడుతెయి చి మెండ పిల్లతెయి అన్నె!" మెన కేక గల్లె.

11 అన్నె, సింగాననుమచి నుట్టునంత, విన్నెక చెత్తర్జన్ వెల్లెల మాన్సుల్చి నుట్టునంత, చెత్తర్ జివుల్చి నుట్టునంత దూతల్ ఎత్తి టీవొజ తా, జోచి మొక్కె నెర్నూ నేడ కిచ్చొ మెన నంగ దేముడుక జొకర్ల మెలె,

12 "అమెన్! ‡ మాన్సుల్ జోచి గవురుమ్ గాయితిసి, గవురుమ్, గ్యాసుమ్, జోచి దయచి రిసా, మాన్సుల్ జోచి నర్త నంగితిసి, మరియాద దెకితిసి, నెక్తి అన్నె అదికారుమ్ ఎత్తి అమచొ దేముడుక కలుగు జవున్ కెయడ తెయడ నే పిట్టి జోక తవున్! అమెన్!" మెన కేక గల్లె.

ఒగ్గర్ బాదల్తె ప్రబుచయ్ జల మాన్సుల్ జిన్నేసి
13 తెదొడి వెల్లెల మాన్సుల్తె ఎక్కిలో అంక పునిలన. "ఈంజేవ్ చొక్కల పాలల్ గలన తిలన కొన్న? కేన తెంతో జా అన్నె?"

14 జాకయ్ కిచ్చొ మెలయ్ మెలె, "బాబు, తుయి జాన్నె" మెలయ్, చి జేవ్, "ఒగ్గర్ అల్లర్ జంక తిలి జా వెల్లి బాదతె తెంతో జీన అయిలన. ఈంజేవ్, మెండపిల్లచి లోయింక జోవయింక పాలల్ కేడన చొకు కెరన అన్నె.

15 జాకయ్, జేవ్ దేముడుచి సింగాననుమచి మొక్కె అన్నె, చి రాతి మెద్దెన జోచి దేవులుమతె జోచి సేవ కెర్తె తత్తతి. అన్నె, సింగాననుమతె వెనెలోసా జోవయింక జోతె రక రక, జేవ్ కిచ్చొ అల్లర్ నే జతి రితి జీవ్ నీడతె డంకెదె, 16 జోవయింక అన్నె తెంతో కెయడ కి చూ కెరె నాయ్. తాన్ కెరె నాయ్.

ఒప్పడక నుకా గెలి నాయ్, కేనచి ఒగ్గర్ తాత్తలయె నాయ్.

17 కిచ్చొక మెలి, సింగాసనుమచి నెడిమి తెంతో మెండపిల్ల జోవయింక గొప్పుడు జా రెడిదె, చి జీవ్ దెత పానివో దెకప పియడెదె. అన్నె, జోవయింక అంకివోతె అనుసన్ పూర్తి పుంచ గెలిదె.” మెన జో వెల్లో మాన్సు సంగిలన్.

8

నుట్టువ కెర్లి పుస్తకుమచి అకర్చి ముద్ద మెండపిల్ల కడ్డిసి

1 మెండపిల్ల నత్తుచి ముద్ద కడ్డికయ్, రహారమి అర గంట ఎద పరలోకుమతె కిచ్చొ అవాడ్ నాయ్.

2 వడ్డో, దేముడుచి మొక్క బీవోజ తిల సత్తు దూతల్క దెకిలయ్. జోవయింక ఎక్కో నప్పిర్మూరివో *దిల.

3 తెదొడి అన్నెల్లో దూత జా కెర, బజర్చి గిన్న దెరన బలి దెతి టాన్చి పురె బీవో జలన్, చి ‘ప్రబుచయ్ జల మాన్పుల్చ ప్రార్చనల్ తెన్ బెదున్’ మెన, సింగాసనుమచి పురెతోచి బలి దెతి టాన్చి జీవ్చి దుమ్మొ ఉడ్డితి రిసా జో దూత డయ్ మెన, జోక బగ్గర్ దూపుమ్ *దిల.

4 చి దేముడుచి మొక్క పావెతి రితి, జోవయింకయ్ జల మాన్పుల్చ ప్రార్చనల్ తెన్ జా దూపుమ్చి దుమ్మొ బెద, జో దూతచి అత్తి తెంతో ఉడ్డ దేముడుచి మొక్క గెలి.

5 తెదొడి జో దూత జా దూపుమ్ డయ్చి గిన్న దెరన, బలి దెతి టాన్చి ఉప్పిర్చి అగి ఇంగుడ్లు సగుమ్ ఒత్త బెరప కెర, బూలోకుమచి ఉప్పిర్ గల దిలన్, చి ఉర్పుల్ కెర్లి, అవాడ్లుచి అవాడ్ అయ్లి, బిజలి మొల్లిలి, చి బూకంపుమ్ జలి.

నత్తు నప్పిర్మూరివోతె ఏక చెత్తర్ వర్పు తెన్ పుజిలిన్
6 తెదొడి నత్తు నప్పిర్మూరివో దెర్ల నత్తుజన్ దూతల్ జీవ్ నప్పిర్మూరివో పుజుక తెయార్ జల.

7 తొలితోవ దూత జోచి నప్పిర్మూరి పుజిలన్, చి కిచ్చొ తెదొడి బార్ జలి మెలి, లోయ తెన్ కర్చయ్ జలి కరపత్తల్ చి అగి సేడ, బుయ్యో సూయ జలి, చి ఒండి బూలోకుమతెచి తిన్నె వాటల్తె ఏక వాట పూర్తి డడ్డ గెలి, చి రూకచ తిన్నె వాటల్తె ఏక వాట పూర్తి డడ్డ గెలి, చి చివర్ల ఎత్తి డడ్డ గెలి.

8 తెదొడి దొన్నో దూత జోచి నప్పిర్మూరి పుజిలన్, చి వెల్లి డెంగు జలి రితిన్, అగిక డడ్డ కెర, నమదుమ్తె గలి జలి.

9 అన్నె, ఒండి నమదుమ్చి తిన్నె వాటల్తె ఏక వాట లోయ జా గెలి. నమదుమ్తెచి జిపుల్చ తిన్నె వాటల్క ఏక వాట మొర గెలి, చి ఒడల్ మొత్తుమ్చ తిన్నె వాటల్తె ఏక వాట నానినుమ్ జా గెలి.

10 తెదొడి తిన్నె దూత జోచి నప్పిర్మూరి పుజిలన్, చి పరలోకుమ్ తెంతో వెల్లో సుక్కో సేడ, వత్తిచి దీపు లగిలి రితి జా, ఒండి బూలోకుమచి గడ్డెచ తిన్నె వాటల్తె ఏక వాట గడ్డెత చి ఊటల్తె సేడ్లన్.

11 జో సుక్కోచి నాన్ ‘కొడు పానన్’, చి ఒండి బూలోకుమచి పానివో తిన్నె వాటల్తె ఏక వాట కొడ్ జా గెలి. జా కొడు తిలో పాని పిలి రిసా, బగ్గర్జన్ మాన్పుల్ మొర గెలి.

* 8:2 8:2 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు దిలన్ గే, మెండపిల్ల జలో యేను దిలన్ గే, కచిగి అత్తి జోవయింక దొవడ్ల గే, గి జీవ్ నప్పిర్మూరి జోవయింక తంక కచితుమ్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి నెలన్ జా తయెదె. † 8:3 8:3 కొ దిల గే నేనుమ్. * 8:11 8:11 జా సుక్కోక మాచిపత్తి మెన నాన్. జాచి అర్థము విస్సమ్ అన్నె కొడు కి అన్నె. మాన్పుల్ కో కయ్లి మొర గెప్పల. * 9:1 9:1 జా తాలల్ దేముడు సొంత జో సుక్కో జతోసొక దిలన్ గే మెండపిల్ల జలో యేను దిలన్ గే కచిగి అత్తి జోవయింక దొవడ్ల గే, గి జా జగ్గు జంక ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు కచితుమ్ నెలన్ దా తిలన్, నెంజిలి జగ్గు జలి నాయ్. † 9:3 9:3 జా తాలల్ దేముడు సొంత జో సుక్కో జతోసొక దిలన్ గే మెండపిల్ల జలో యేను దిలన్ గే కచిగి అత్తి జోవయింక దొవడ్ల గే, గి జా జగ్గు జంక ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు కచితుమ్ నెలన్ దా తిలన్, నెంజిలి జగ్గు జలి నాయ్.

12 తెదొడి చెత్తర్చో దూత జోచి నప్పిర్మూరి పుజిలన్, చి పొద్దుక తిన్నె వాటల్తె ఏక వాటక, జోనుచ తిన్నె వాటల్తె ఏక వాటక, చి సుక్కల్చ తిన్నె వాటల్తె ఏక వాటక దెబ్బ లయిలి. జోవయింక ఉజడి అందర్ జా గెలి. ఒండి మద్దెన్చ తిన్నె వాటల్తె ఏక వాటక పొద్దుచి ఉజడి లగి నాయ్, చి ఒండి రాతిచ తిన్నె వాటల్తె ఏక వాటక జోనుచి సుక్కల్చి ఉజడి లగి నాయ్.

13 తెదొడి అన్ అన్నె దెకిలయ్, చి కిచ్చొ సూన్యమ్ మెలి, పొద్దు అగానుమచి మదెన్ ఏక ఏక గిడ్డు ఉడ్డితె తా గట్టిజ ఒర్పు దా కిచ్చొ మెన ఒర్పుతె తిలి మెలి, “అయ్యో! అయ్యో! అయ్యో! అన్నె తిన్నె దూతల్ వర్పు తెన్ జోవయింక నప్పిర్మూరివో అప్ప పుజుక తిలిన్క బూలోకుమతె జతన ఎత్తిజన్క కెర్లి కచ్చుమ్ కెర్లి నత్తుమ్!” మెన సంగి గిడ్డు ఉడ్డితె తిలన్.

9

పాంచో దూత జోచి నప్పిర్మూరి పుజిలిన్

1 తెదొడి పాంచో దూత జోచి నప్పిర్మూరి పుజిలన్, చి కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలి, పరలోకుమ్ తెంతో బూలోకుమ్ ఎద ఏక సుక్కో సేడ్లన్, చి జో సుక్కో జతోసొక ఏక తాలుమ్ *దిల. మట్టు నెంజిలి దిగిలి గొయ్తె సేడ్లి వాల్ ఉగిడ్డి తాలుమ్.

2 మట్టు నెంజిలి జా గొయ్తె సేడ్లి వాల్ ఉగిడ్డన్, తెదొడి వెల్లి జా గొయ్ తెంతో వెల్లో అగి గొయ్చి రితిచి అగిచి దుమ్మొ బార్ జలన్, చి జా గొయ్ తెంతో బార్ జలి దుమ్మొక పొద్దు కి అగానుమ్ కి గాదు డంకిలి రితి జా అందర్ జల.

3 వడ్డో, బుయ్యో తెంతో చిట్టల్ బూలోకుమతె బార్ జా బెర్ల, చి విస్సమ్ కుర్చుచి ఎదలి నెక్కి జోవయింక *దిల.

4 జోవయింక కిచ్చొ అత్త దిలి మెలి, బుయ్యోచి చివర్ల గే కిచ్చొ మొక్కల్ గే, కేన్ రూకుక గే పాడ్ కెరుక జయ్ నాయ్. గని, కేన్ మాన్పుల్క దేముడుచి ముద్ద జోచి నిర్ద తయె నాయ్ గే, జోయ్ సెప్ప కెరుక.

5 పాంచో జొన్నో ఎద జోవయింక సిచ్చుచ నొప్పుల్ కెరుక మెన జీవ్ చిట్టల్క నెలమ్ తిలి. గని కక్క మారుక నెలమ్ నాయ్. జీవ్ నొప్ప దెతిన్ కిసిచి మెలి, మాన్పుక విస్సమ్ కుర్చు చప్పిల్ కిసి నొప్ప కెరెద గే, తెర్లి నొప్ప జల.

6 జా పొదుల కిసి తయెదె మెలి, ‘మొర్పు జెప్పన్’ మెన మాన్పుల్ కోర్చ జప్పల, గని మొరుక నెతిరి. మొరుక అసయ్ జప్పల, గని మొర్పు జోవయింక కొంకడ ఉట్ట నిగెదె.

7 డీసుక జలి, జీవ్ చిట్టల్ కిన్ తిల మెలి, యుద్ధమక తెయార్ జల గోడల్చ రిత తిల. జోవయింక బోడిలి బజర్చి కిరిటల్ రిత తిల. జోవయింక మొకోమలు మాన్పుల్చ మొకోమలు రిత తిల.

8 జోవయింక రోమల్ తెర్బోల్చి సెండిచి రితి, జోవయింక దంతో సింపుమ్లచి దంతో రిత తిల.

9 ఇనుము డెబ్బ రిత డీపు పొర్చల్ జోవయింక చామ్తె తప్పల, చి ఉడ్డిలి జోవయింక రెప్పల్ కదుల్ జలి అవాడ్ కిసి మెలి, గోడల జమాన్చి రదుమ్ కడన్ యుద్ధమతె నిగ గెలి రితి అవాడ్ జత తప్పల.

10

10 జోవయింద తోకల్ కీన మెలె, విన్నుమ్ కుర్చుచి తోకల్చి రితి బాసుల. జోవయింద తోకల్తె పాచే జొన్నో ఎద మాన్సుల్క నొప్పి దెలి సెక్కి తయెదె.

11 జోవయింద ఉప్పిరచో రానో కొన్నో జయెదె మెలె, మట్టు నెంజలి గొయి రకితో దూత. ఎల్లి బాన తెన్ జో దూతచి నాన్ 'అబడ్దొను', చి జా నాన్క అర్దుమ్ 'నాననుమ్ కెర్లొనా'. గ్రీకు బాన తెన్ జా నాన్ 'అపొల్లయోను' మెనుల.

12 జా సిచ్చుచి గండిమ్ తొలితో చి. ఒత్త తెంతో దన సిచ్చల్ అన్నె దొన్నె జగ్గు జంక జయెదె.

సాచ్చుచో దూత జోవయింద నప్పిరమూరి పుజిలిసి

13 తెదొడి సాచ్చుచో దూత జోచి నప్పిరమూరి పుజిలన్, చి దేముడుచి మొక్కెచి బలి దెలి బజార్ టాన్చ చెత్తర్ కొమ్ముల్ తెంతో ఏక్ అవాడ్ అయిలిసి సూన్లయె.

14 జా అవాడ్ సాచ్చుచి నప్పిరమూరి దెరితో ఈంజో దూతక, "యూప్రటిసు మెలి వెల్లి గడ్డె బంద తిల చెత్తర్ దూతల్క విడ్డల్ కెరు" మెన జా అవాడ్ నంగిలన్.

15 జాకయె జేవ్ చెత్తర్ దూతల్క బందిలిసి ఈంజో దూత డీసిలన్. జేవ్ జయ్యి గడియ, జయ్యి దీసి, జయ్యి జొన్నె, జయ్యి వెర్లి విడ్డల్ జా ఒండి లోకుమచ ప్రజల్క తిన్నె వాటల్తె ఏక్ వాట జన్క మార్చి రిసా రకితి రితి తెయార జా తిల.

16 జేవ్ దూతల్చి తెడి జా సిచ్చ జగ్గు కెర్ గోడల్తె వెగిల నయన్ముములు కెత్తిజన్ జవుల మెలె, ఎన్నెక్ కోట్లు జీన, జా లెక్క అవ్ సూన్లయె.

17 జలె, జా డీసిల్ సివుతె జేవ్ నయన్ముము వెగిల గోడలు అంక కీన డీసిల మెలె, జోవయింత వెగిలనక గుండె ఆగి రంగు, నీలిమ్ రంగు చి ఎడ్డి రంగు దెదిల. ఎక్కెడ్ డాలు జత రిత ఇనుము సాక్కల్ గలన తిల, చి జేవ్ గోడల్చ బోడివో కీన తిల మెలె, సింపుమలుచ బోడివో రిత డీసిల, చి జోవయింద చోడి తెంతో ఆగి, దుమ్మె, చి ఎడ్డి రితి దుమ్మె బార్ జతె తిల.

18 జోవయింద చోడి తెంతో బార్ జతి ఆగి, దుమ్మె, ఎడ్డి దుమ్మె బార్ జతె తిలిన్క ఒండి బూలోకుమచ మాన్సుల్చ తిన్నె వాటల్తె ఏక్ వాటజన్ మొర్ల.

19 కిచ్చొక మెలె, జేవ్ గోడలు అల్లర్ కెర్రి సెక్కి కిచ్చొతె మెలె, జోవయింద చోడితె చి జోవయింద తోకల్తె తిల. జోవయింద తోకల్ కీన మెలె, అయివొచ రిత జా బోడివో తెన్ తవుల, చి జోవయింద తోకల్కయె మాన్సుల్క గాయుమ్ కెరుల.

20 జలె, జా డీసిలిన్తె అన్నె కిచ్చొ జలి మెలె, ఈంజేవ్ సిచ్చల్ నే మార్గ నేసిల మాన్సుల్ కీన జల మెలె, జేవ్ కెర్ల కమొక విసారమ్ జతి నాయ్, ములితి నాయ్, చి బూతల్క, చి బజర్క, వెండిక, కంచుక, పత్తుర్క, దారుక తెయార కెర్ల బొమ్మల్క జోకరుక ములితి నాయ్. దన్న బొమ్మల్ దెకుక గే నూనుక గే ఇండుక గే నెతిర్రి కి.

21 అన్నె, జేవ్ మాన్సుల్ కెర్ల హత్యలు, మెంగుర్ కమ్మె, లంజికమ్మె, చోర్ కమ్మెక, విసారుమ్ జతి నాయ్, ములితి నాయ్.

ఒగ్గర్ సత్తుచో అన్నెక్ దూత

1 పడ్డె, ఒగ్గర్ సత్తుచో అన్నెక్ దూత పరలోకుమ్ తెంతో ఉత్త జెంక దెలిలయ్. జో మబ్బు గలన్ రితి జా, మబ్బుచి తెడితా, జోచి బోడిచి ఉప్పిరి వచ్చున వయ్డూరుమ్ రంగుచి దూని అగిల్ రితి జా, జోచి మొక్కోమ్ పొడ్డుచి రితి ఉజడి తా, జోచ చట్టో ఆగి రిత తంబల్ రిత తా.

2 ఏక్ ఇదిలిన్ పుస్తకుమ్ జోచి అత్తి తిలి. అగ్గె సుట్టువ జా తిలి, గని అప్పె ఉగ్గి జా అన్నె. జలె, జోచో ఉజల్ చాటు నముద్దుమతె తియ, డెబ్బి చాటు బుయ్యె తియ నుద,

3 సింపుమచి అవాడ్ రితి గట్టిజ అవాడ్ కెరన, ఒర్చిలన్. ఒర్చితకయ్, సత్తు ఉర్చుల్ కెర జబాబ్ దిల.

4 సత్తు ఉర్చుల్ కెర్రికయ్, అవ్ జేవ్ నంగిలిసి రెగిడ్డయ్, గని పరలోకుమ్ తెంతో అయిలి ఏక్ అవాడ్ సూన్లయె. అంక కిచ్చొ నంగిలన్ మెలె, "జేవ్ సత్తు ఉర్చుల్ నంగిలిసి గుట్టు తతి రితి కెరు, రెగ్గడ నాయ్" మెన ఆడ్డ దిలన్.

5 తెదొడి సముద్దుమతె బుయ్యె బీవోజ, అవ్ దెకిలో దూత జోచో ఉజల్ అతు పరలోకుమ్ పక్క ఉక్కుల.

6 "కెయక తెయక నే పిట్టి జతె, పరలోకుమ్ చి ఒత్త తిలిసి ఎత్తి, బూలోకుమచి ఒత్త తిలిసి ఎత్తి, అన్నె సముద్దుమచి ఒత్త తిలిసి ఎత్తి, జెర్మన్ కెర్లొనా సాచి" మెన ఒట్టు గలన, కిచ్చొ సాడువ కెర్లన్ మెలె, "నమయుమ్ జా అయిలి. అన్నె వాయుద కెరుక నెజె.

7 గని, సత్తు దూతల్తె ఆకర్చో దూత జోచి నప్పిరమూరి పుజుక తిల దినాల్క, దేముడు జోచ సేవ కెర్లన జల, జోచ కబుర్లు నంగిల పూర్గుల్క నంగిలి రితి, జోచి గుట్టు తిలిసి నెరవెర్చువ జంక అన్నె" మెన జో దూత ఒట్టు గలన సాడువ కెర్లన్.

8 అవ్ అగ్గె సూన్చి పరలోకుమ్ తెంతో చి అవాడ్ అంక అన్నె నంగిలిసి కిచ్చొ సూన్లయె మెలె, "అల్లె, తుయి గో! చి సముద్దుమతె బుయ్యె బీవోజ దూతచి అత్తి తిలి పుస్తకుమ్ నబు" మెలన్.

9 జో దూతతె అవ్ గెచ్చ, "అంక జా ఇదిలిన్ పుస్తకుమ్ దె" మెన నంగిలయ్, చి జో అంక, "నజన్ *కా, ఈంజ తుచి పెట్టి తుక కోడు జయెదె, గని తుచి చోడితె ఒండల్ తేల్చి రితి తియనయ్ తయెదె." మెలన్.

10 జాకయె జా ఇదిలిన్ పుస్తకుమ్ జో దూతచి అత్తి తెంతో నజన్ కయలయ్. అంచి చోడితె ఒండల్ తేల్చి రితి తియన తిలి, గని, జా కతికయ్, అంచి పెట్టి కోడు జలి.

11 తెదొడి అంక ఆడ్డ దిలిసి కిచ్చొ మెలె, "ఒగ్గర్ ప్రజల్చి రిసా, ఒగ్గర్ రాజిమలుచి రిసా, ఒగ్గర్ బానల్చి రిసా, ఒగ్గర్ రానల్చి రిసా అవ్ తుక అన్నె దెకయ్తెసి రెగ్ల మాన్సుల్క జానవుక" మెన అంక ఆడ్డ అయిలి.

11

దొగుల సామల్

1 తెదొడి కట్టెడ్డి ఏక్ డండో అంక *దిల, చి అంక కిచ్చొ ఆడ్డ అయిలి మెలె, "ఉట్ట, దేముడుచి గుడిచి బలి దెలి టాన్చి ఒత్త బక్కి కెర్లనక కట్టె దెకు.

* 10:9 10:9 యెహెజ్కేలు 3:1-3.

* 11:1 11:1 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు దిలన్ గే మెండప్పె జలో యేను దిలన్ గే అన్నె కచిగి అత్తి జోవయింక దానడ్ల గే, గని ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి నెలన్ నెంజలి, జోవయింక దొర్న, జతి నాయ్. 3 నంబర్ కోడుక దెకిరి, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు, నెంజలి మెండప్పె జలో యేను లక్ష్మణయ్ మెన ఉచరుక జయెదె. గని గ్రీకు బాన తెన్ ఈంజ 'డినయెలిన్' తొలితో రెగిడ్ల నగుమ్ పుస్తకల్తె ఆడ్డ దిలొనా 'దూత' మెన. నంబర్ కోడుకె అన్నె సగుమతె దన్న నంగి నాయ్. † 11:2 11:2 దొన్నె కి రమారమ తిన్నె నర వెయ్యల్ జయెదె.

2 గని దేముడుచి గుడి ఒత్తల్తోచి బయలెచి డర్తుక నే కట్టడత ములు. కిచ్చొక మెలె, దేముడుక నేన్ మాన్పుల్చి అత్తి జా టాన్ అప్పచి మట్టుక తంక నెలవ్ అన్న. †దొన్నె విన్నా దొన్నె జొన్నా పూర్తి ఈంజు సుద్ది జలి పట్టుమ జేవ్ నుడ గెల అల్లర్ కెరుల.

3 అన్నె, †బార పుంజొ తిన్నె విన్నా పొదులు అంచ దొగుల సాచులు †బస్తబట్టల్ గలన అంచ కబుర్లు సాడువ కెరుక మెన నక్తి దెయిందె” మెన అంక అద్ర అయిలె.

4 ఈంజేవ్ దొగుల సాచుల్ కొన్న జవుల మెలె, బూలోకుమ్ ఏలువ కెర్తె ప్రబుచి మొక్క టీవోజ తిల, దొన్నె బలివ రూళ్లు చి దొన్నె దీపుకంబల్, మెన †టాలి జయిదె.

5 అన్నె, కో ఇన్నెయింక కిచ్చొ అల్లర్ కెరుల గే, ఇన్నెయింబి చోడి తెంతో ఆగి బార జా, ఇన్నెయింక విరోదుమ్ జలనక లయ గెలిదె. కో ఈంజేవ్ దొగులక అల్లర్ కెరుల గే, జేవ్ ఇని మొరుకుయ్.

6 ఈంజేవ్ దొగుల సాచుల్క అన్నె కిచ్చొ నక్తి మెలె, దేముడుచ కబుర్లు ఈంజేవ్ సంగిత ఎద పాని †నే పెట్టె రితి అడ్డు కెరుక. పడ్డె అన్నె, †లోయి జతి రితి పానివొక మార్పువ కెరుక, చి కెత్తి సుట్టు ఇన్నెయింక ఇష్టుమ్ అయిలె, ఎత్తి రగుమ్, అల్లర్క బూలోకుమ్చక సిచ్చల్ కెరుక నక్తి అన్నె.

7 పడ్డె, ఇన్నెయింబి సాచి సంగ కేడయిలె పడ్డె, మట్టు నెంజిలి జా వల్లి గొయి తెంతో వెగ జెత్త జంతు ఇన్నెయింబి ఉప్పిరి యుద్దుమ్ కెర జిన కెర, ఇన్నెయింక మారిదె.

8 ప్రబుక సిలువతె టీవో కెర మార్లి వల్లి పట్టుమతె ఇన్నెయింక పినుమ్లు నెడ తవుల. జా పట్టుమక టాలిక †సాదొమ్ చి ‘ఐగుప్తు’ మెన సంగుక జయిదె.

9 తిన్నె నర పొదుల్ పూర్తి ఎత్తి ప్రజల్ తెంతో, ఎత్తి సకుమ్ తెంతో, ఎత్తి బాన తెంతో, ఎత్తి రాజిమ్ తెంతోచ మాన్పుల్ ఇన్నెయింక పినుమ్లుక దెక దెక, ఇన్నెయింక మెన్నె రొప్పుక నెలవ్ నే దతి.

10 ఈంజేవ్ దొగుల సాచుల్ సంగ తిల కబుర్లు, ఈంజేవ్ కెర్ల కమె బూలోకుమ్తె జేవ్ జితనక అల్లర్ కెర్లి రిసా; లాజ్ కెరయిలి రిసా, బూలోకుమ్తె జితన ఈంజేవ్ మొర్లిన్చి రిసా వెర్లి సర్ల జా, సర్ల కెరన, జోవయింబి వెర్లి సర్లచి గుర్తుక ఎక్కిలోక ఎక్కిలో బవుమానల్ దెత తవుల.

11 జలె, జేవ్ తిన్నె నర పొదుల్ గెలె, దేముడు పుజిలి అత్త ఈంజేవ్ సాచుల్చి పెట్టి పెన జియడ్లన్, చి ఉట్ట సోగ టీవో జల, చి ఇన్నెయింక దెకిలన పూర్తి బియ: గెల.

12 తెదొడి, ఈంజేవ్ జేవ్ జల సాచుల్ పరలోకుమ్ తెంతో చి ఏక్ అవాడ నూస్. కిచ్చొ మెన జా అవాడ సంగిలన్ మెలె, “ఇత్తల్ వెగ జా!” మెలన్, చి ఇన్నెయింక విరోదుమ్ జలనచి మొక్క మబ్బు తెన్ పరలోకుమ్తె వెగ గెల.

13 జయ్యి గడియయి వల్లి బూకంపుమ్ జలి. జా పట్టుమచ దెన్ను వాటలతె ఏక్ వాట నాననుమ్ జా గెలి. జా బూకంపుమ్తె సత్తు వెయిల్జన్ మాన్పుల్ మొర గెల.

† 11:3 11:3 దొన్నె కి రమానమ్ తిన్నె నర వెర్లుల్ జయిదె.

§ 11:3 11:3 కిచ్చొ గుర్తు దెకుక మెన యాదుల్ తెన్ బస్తబట్టల్ గలవ బులుల మెలె, జోవయింబి పెట్టిచ దుకుమ్ దెకుక.

* 11:4 11:4 డెక్క 4 అద్యయమతె ఇని టాలి అన్నె.

† 11:6 11:6 ఏలియా పూర్ణమచొ దన్నె కెర తిలన్. నిర్దుమకాండుమ్ 7:14-18.

§ 11:8 11:8 సాదొమ్ పట్టుమచ మాన్పుల్చి ఐగుప్తు దేనిమచ మాన్పుల్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక చి జోవయింబి మాన్పుల్క పూర్ణమ విరోదుమ్ కెర తిల. దన్నె, యెరూసలేమ్ పట్టుమచ మాన్పుల్ యెసుక విరోదుమ్ కెర మార్చి, చి ఈంజేవ్ సాచుల్చి పినుమ్లు ఒత్తయ్ నెడ్.

* 11:19 11:19 తెదొడిక ఎద, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి గుడితె జా పెడి తిలి తెడిక తెడిచి గదితె ఎక్కి, ఎత్తిక వెల్లె పూజరి, గని అన్నె కోయ నాయ్ గెచ్చుక జయిదె, అన్నె వెన్నెక్ ఎక్కి సుట్టు జో ఒత్త పెనుక జయిదె. ఇన్నె సంగిల్ రితి జా పెడి డీసిలి, కిచ్చొ అర్దుమ్ తయిదె మెలె, జా డీసిలి తెంతో ఎత్తిజన్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి గుర్తుమ్, జో కిసా అన్నె గే, పూర్తి దెకుక జయిదె.

నేంసిల మాన్పుల్ బియ: కెర, పరలోకుమ్తె తిలో దేముడుక గుర్తుమ్ దిల.

14 సిచ్చల్చి గండిములు, కష్టుములు ఇన్నెతెన్ దొన్నె జా గెలి. మొత్తుమ్ తిన్నె సిచ్చల్ జతి రితి అన్నె దన్నె సిచ్చ కచితుమ్ జర్గు జంక అన్నె.

సత్తుజన్ దూతల్తె అకర్చొ జోచి నప్పిర్మూరి పుజిలిన్

15 సత్తుచొ దూత జోచి నప్పిర్మూరి పుజిలిన్, చి కిచ్చొ జలి మెలె, పరలోకుమ్తె గట్టిజ అవాడచ అవాడ్లు కిచ్చొ మెల మెలె, “బూలోకుమ్చి రాజిమ్ అమచొ ప్రబుచి చి జోచొ క్రిస్టు పుత్తున్చి రాజిమ్ జా మార్పువ జా అన్నె. కెయింక తెయింక జో ఏలువ కెరదె” మెన సంగిల.

16 తెదొడి దేముడుచి పురైత్తె జోచి సిజాసనల్తె వెసిత విన్నెక్ చెత్తుజన్ వెల్లెల మాన్పుల్ దేముడుచి మొక్క నర్సు నెడ, జోక కిచ్చొ మెన బక్తి కెర్ల మెలె,

17 “ఎత్తి నక్తి అదికారుమ్ తిలో ఎత్తిక ఏలువ కెర్తె దేముడు ప్రబువ,

తుయి అప్పె తతోసా, అగ్గె తెంతో తిలోసా,

తుయి తుచి నక్తి అదికారుమ్ దెరన, ఏలువ కెరుక దెర అన్నెసి మెన,

తుక అమచి సర్ల సంగితనుమ్.

18 తుక నేన్ మాన్పుల్ మొత్తుమ్ తుచి ఉప్పిరి కోపుమ్ దెకుంబె,

గని తుచి కోపుమ్ తుయి దెకవ జోవయింక సిచ్చ కెర్లదె.

మొర్లనక పరిచ్చ కెర తుచ సేవ కెర్తన జల తుచ కబుర్లు సంగితనక

చి తుచ సొంత జల అన్నె మాన్పుల్క, తుక బిత ఎత్తిజిన్క,

జేవ్ బాల వెల్లె జలె కి, జోవయింక బవుమానుమ్ దెంక,

పడ్డె బూలోకుమ్చక నాననుమ్ కెర్తనక నాననుమ్ కెరుక మెన,

నమయిమ్ జా అయిలె.”

మెన జో దేముడుచి మొక్క ఒప్పన్.

19 తెదొడి పరలోకుమ్చి దేముడుచి గుడిచి కెప్పె ఉగ్గి జలి, చి జోచి జా దేముడుచి గుడిచ్చి తెడిక తెడిచి గదితె జోచి నే పిట్టి ప్రమానుమ్చి గుర్తుచి “పెడి డీసిలి. అన్నె, బిజిలి మెల్లిలి, అవాడ్లు అయిలె, ఉర్యుల్ కెర్లి, చి బూకంపుమ్ కెర్లి, చి వెల్లెల కరవత్తల్ పెట్టె.

12

తేరబోదచి వెల్లి అయిచి టాలి

1 తెదొడి అచారిమ్చి వెల్లి ఏక్ గుర్తు అగానుమ్తె డీసిలన్. కిచ్చొ మెలె, పాలుమ్ మెలి రితి పొద్దు గలన్లి రితి జలి

తేరబోద. జాచి చట్ట జోను, జాచి బోడి *బార నుక్కల్ తిలి కిరీటుమ్.

² జా అంగి జా తిలి, చి జాచి కంట్టు పాచ అయిలి నొప్పులక, లడెన్ జంక మెన, ఒర్పిత తిలి.

³ తెదొడి, అగాసుమత అన్నెక్ వెల్లి గుర్తు డీసిలి. అదె! వెల్లి అయి రితో ఆగి రితో ఎరన జంతు. జోక సత్తు బోడియే చి దెన్ను కొమ్మల, చి జోచ సత్తు బోడివోత †సత్తు కిరీటల్ తిల.

⁴ జోచి తోక తెన్ అగాసుమచ నుక్కల్ మొత్తుమచ తిన్ను వాటల్తె ఏక వాటక కడ, బూలోకుమచి ఉప్పిరి నీడవ దిలన్. తెదొడి, జా తేరబోద లడెన్ జతికయ, జా లడెన్ జతో బోడక గీడ గెలుక మెన ఉచర, జాచి పుర్ర జో వెల్లి అయి టీవోజ తిలన్.

⁵ జలె, జా పూత్తుక లడెన్ జలి. కీసా పూత్తు మెలె, గవురుమచి ఇనుముడండొ రితిసి దెరన దేముడుక నేన్ల మాన్పుల్ ఎత్తిజిన్క విలువ కెరుక దిలోసా. గని జో అయితె దెర్న నే నీడ్ల జో బోద దేముడుతె జోచి సింగాసనుమతె ఉక్కల్ జలి.

⁶ బయలు దేసిమి జా తేరబోద ఉట్ట నిగిలి. ఒత్త 'జాక' మెన దేముడు ఏక టాన్ తెయార కెర తిలన్. ఏక ‡వెయి దొన్ను పుంజొ అరవయ పొదుల్ ఒత్త జా కంక జంక అన్నె.

సయతాన్చి ఉప్పిరి యుద్దుమ్ కెర జిన్నిసి

⁷ తెదొడి పరలోకుమతె యుద్దుమ్ జలి. ఒత్త మికాయేలు మెలో వెల్లి దూత ఎక్కిలో, జోచి తెడిచ దూతల్ తెన్, జో వెల్లి అయి రితోసాచి ఉప్పిరి యుద్దుమ్ కెర్ల. జో అయిచి జాచి తెడిచ దూతల్ కి యుద్దుమ్ కెర్ల.

⁸ గని ఓడువ జల, చి ఒత్త తెంతో పరలోకుమతె జోక అన్నె టాన్ నాయ్.

⁹ జో వెల్లి అయి, జో పూర్గుమ్ అయి; జోక 'సయతాన్' మెనుల, ఒండి లోకుమచక మోసిమ్ కెర్లసా, బూలోకుమతె జేడ నీడ గెలో, చి జో తెన్, జోచ దూతల్ ఎట్టో జేడ నీడ గెల.

సయతాన్ ఓడువ జలిసి

¹⁰ తెదొడి పరలోకుమతెచి గట్టిజ ఏక వెల్లి అవాడ్ నూన్యమ్. కిచ్చొ మెలి మెలె, "అమచో దేముడు దెలి రచ్చన, జోచి నెక్కి, జోచి రాజిమ్, పట్టి జోచో క్రిస్టుచి అదికారుమ్, అప్పె నెరవెర్చువ జా పాచ జా అన్నె. కిచ్చొక మెలె, అమచ బాపుడ్డుక నిందల్ సంగితె తిలోసా ఎట్టో జేడ నీడ అన్నె. అగ్గె అమచ బాపుడ్డుక రోజక రాతి మెద్దెన్ దేముడుచి ముక్కి జో నిందల్ సంగితె తిలో.

¹¹ గని జేడ్ అప్పె మెండపిల్లచి నూయి జలి కిలోయిచి నెక్కిక, పట్టి జేడ్ సాచి సంగిలిన్చి నిదానుమక, జేడ్ దొన్నుచి రిసా, జో సయతాన్చి ఉప్పిరి జేడ్ జిన అన్నె. 'జేడ్ సాచి సంగిలిన్చి నిదానుమ్' మెలె, జోచయిచి సొంత జిప్పుక విలువ నే దెకన్తె, జా మెండపిల్లచి నావక విలువ దెక, జోచి రిసాచి సాచి జేడ్ సంగిలి రిసా మాన్పుల్ మొర్ల.

* 12:1 12:1 యూదుల్తె బార నెక్కుమెలు తిల, గెద. యూదుల్క 'ఇస్రాయేలు' మెనుల కి, పట్టి యేసుక నంవజలనక 'అమచ సత్త్రిమచ ఇస్రాయేలు' మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు దెకతయ, జేడ్ యూదుల్ జెరికి నే జెరికి. జేడ జేడ్ బార నుక్కల్ తిలి కిరీటుమ్క 'ప్రబచయ జలన మొత్తుమ్' మెన అర్దుమ్ కెరనుక జయిద. యూదుల్ తెంతో క్రిస్టు రచ్చియవ కెర్లసా జెర్తిల్. సయతాన్ జేచయింక అల్లర్ కెర్ల, గని జిన్ నాయ్. జా తేరబోదక ఏక రగుమ్ ఉచర్ల, 'యేసుచి అయ్యెన్ మెరియ' మెన ఉచరుక జయిద. గని అన్నెక్ రగుమ్ ఉచర్ల, నంవజలన మొత్తుమచి అత్త సంగుమ్ మెనుక జయిద. జా అత్త సంగుమ్చ బోదల్ జల క్రిస్టుచ బాపుడ్డు జల నంవజలనక కి సయతాన్ అల్లర్ కెర్లయ, 12:17, గని ఆకర్క జిన నాయ్. 12:12 దెక. † 12:3 12:3 సత్తు బోడివో, దెన్ను కొమ్మల, చి సత్తు కిరీటల్తె అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, అప్పెచి మట్టుక జో బూలోకుమతె విలువ కెరుక పూర్తి అదికారుమ్ తిలిన్. పట్టిక ఓడువ జయిద, గెద. సత్తు నంబరక 'పూర్తి' మెలిన్చి అర్దుమ్, గెద. ‡ 12:6 12:6 మెలె, తిన్ను నర వెర్చల్. § 12:11 12:11 మెలె, జో అర్చితుమ్ జలిన్చి నెక్కిక. * 12:14 12:14 "ఏక కాలమ్, దొన్ను కాలమ్లు చి ఏక అర కాలమ్" మెన రెగ్గ అన్నె. తిన్ను నర వెర్చల్చి అర్దుమ్ జా కోడుక తయెదె. 11:2 దెక.

¹² జలె, సయతానుక జిన అన్నె. జాకయ, ఓ పరలోకుమ్, ఒత్త జితన ఎత్తిజిని, సర్దనంతోనుమ్ జా! గని, ఓ బూలోకుమ్, ఓ సముద్రమ్, అయ్యె! తుమ్క ఒగ్గర్ కప్పుమ్ నస్తుమ్! కిచ్చొక మెలె, సయతాన్ ఒగ్గర్ కోపుమ్ తెన్ తుమ్తె ఉత్త జా అన్నె. జోచి ఒగ్గర్ కోపుమ్ కిచ్చొక మెలె, జోక అప్పె ఒగ్గర్ సమయమ్ సేన్స నాయ్ మెన జో జాన అన్నె!" మెన పరలోకుమచి జా అవాడ్ సంగిలి.

¹³ అంక ఒగ్గర్ సమయమ్ నాయ్ మెన జో వెల్లి అయి దెక కెర, జో మున్పుబోడక లడెన్ జలి జా తేరబోదక చజ అల్లర్ కెరుక మెన గెలన్.

¹⁴ గని జా తేరబోదక దేముడు వెల్లి గిడ్డురానెచ దొన్ను రెప్పల్ దిలన్. జా అయితె జా దెర్న నే నీడ్ల జయిలు దేసిమి జా ఉడ్ల గెచ్చుక మెన, జా దొన్ను రెప్పల్ దిలన్. జా కేన ఉడ్ల గెచ్చుక మెలె, *తిన్ను వెర్చల్ నర కతె జితె చెంగిల్ తంక తిలి టాన్తె జా ఉడ్ల గెచ్చుక.

¹⁵ జలె, 'బూరుమ్ జాక గుడ్ల దెర గెన్ను' మెన, జా తేరబోదచి పట్టి జో అయి జోచి చోడి తెంతో గాడు రితి పాని నువ దిలన్.

¹⁶ గని జా తేరబోదక బుయి తోడు తా జాచి చోడి పాడ, జోచి చోడి తెంతో వెల్లి జో అయి నువ దిలి గాడుక బుయి గీడ గెలి.

¹⁷ తెదొడి జో వెల్లి అయి జా తేరబోదచి ఉప్పిరి ఒగ్గర్ కోపుమ్ జా, జాచ అన్నె బోదల్చి ఉప్పిరి యుద్దుమ్ కెరుక మెన ఉట్ట గెలన్. దేముడుచ కొడె నిదానుమ్ ఇండ యేనుచి రిసా సాచి జతనయిచి ఉప్పిరి యుద్దుమ్ కెరుక మెన గెలన్.

సముద్రమ్ తెంతో సయతాన్చి సేవ కెర్తొ వెర్లె జంతు బార జలిసి

¹⁸ తెదొడి సముద్రమ్చి ఒడ్డుచి ఇన్నతె జో వెల్లి అయి టీవో జలన్.

13

¹ తెదొడి కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, సముద్రమ్ తెంతో ఏక వెర్లె జంతు బార జితె తిలసిన్ దెకిలయ్. జోక దెన్ను కొమ్మల చి సత్తు బోడివో. జోచ ఎక్కిక కొమ్మలతె ఎక్కిక కిరీటల్, చి జోచి ఎత్తి బోడివోత దేముడుక దూసువ కెర్ల ఏక నావోల్ తిల.

² అడె దెకిల జో జంతు కీసా డీసిలో మెలె, డుర్క్ వాగు రగుకమ్, చి జోచ చట్టో వెలుగుచ చట్టో రిత, జోచి మూతి సింపుమచి మూతిచి రితి తిల. జో జంతుకయ్ జో వెల్లి అయి జోచి నెక్కి, జోచి సిజాసనుమ్, ఒగ్గర్ అదికారుమ్ దిలన్.

³ జో జంతుచి సత్తు బోడివోత ఏక బోడి మొర్లి రితి గాయమ్ జా తిలి రితి తిలి. గని మొర్లి జా గాయమ్ అన్నె చెంగిల్ జా తిలి, చి ఆచారమ్ జా ఒండి బూలోకుమచ మాన్పుల్ జో జంతుచి పట్టి గెతె తిల.

⁴ జో వెల్లి అయి జోచి అదికారుమ్ జో జంతుక దిలి రిసా, మాన్పుల్ జో అయింక గవురుమ్ కెర జొక్కర్ తిల. "జో జంతుచి రితో కోయి నాయ్. జో జంతుతె యుద్దుమ్ కెర జోచి

ఉప్పిరి కో జీనుక నెత్తి” మన జంతుక గవురుమ్ కెర జొక్కర్త తిల.

5 జో జంతుక కీసి చోడి తిలి మెలె, గవురుమ్ సంగనత కొడె, దేముడుక దూసుప కెర్త కొడె సంగితి చోడి తిలి. * దొన్ని విసా దొన్ని జొన్నో జో ఎలుప కెర్తి రితి జోక నెలవ తిలన్.

6 దేముడుక, చి జోచి నావ్, చి జోచి టాన్ క దూసుప కెర కెర చోడి పుట్టయతె తిలన్. దేముడుచి టాన్ మెలె, జోచి పరలోకుమతె జతన.

7 వడ్డో అన్నె, జోక కిచ్చో నెలవ తిలి మెలె, యేసు ప్రబుచయ జల మాన్యులేచి ఉప్పిరి యుద్దుమ్ కెర జీనుక మెన నెలవ తిలి. జా పొది ఎత్తి, సెకుమచి ఉప్పిరి, ఎత్తి, ప్రజలేచి ఉప్పిరి, ఎత్తి బానలేచి ఉప్పిరి, ఎత్తి రాజిమచి ఉప్పిరి, జా జంతుక అదికారుమ్ తంక నెలవ తిలి.

8 జా పొది ఒండి బూలోకుమతె జతన ఎత్తిజన్ జోక బక్తి కెరుల. లోకుమ్ నే జెర్పుయతె అగ్గి తెంతో తిలో విరోదుమ్ నుదల్ మార్గ మెండపిల్లచి పుస్తకుమతె, కవ నవ్వో తతి నాయ్ గే, జెవ్వి జో జంతుక బక్తి కెరుల.

9 కంగ్గో తిలోసా నూనతు. కిచ్చో మెలె,

10 “కక్క దెర గెచ్చుక మెన తిలి, జేవ్ కెర గెచ్చుక జయెదె.

కో జలె కండాతె మొరపుక మెన తిలి, జేవ్ కండా తెన్ మొరపుక జయెదె.”

మెన రెగిడ్ల కోడు. ఈజ జోకడుత కిచ్చో జాగర్త బెదితయ మెలె, ప్రబుచయ జల మాన్యులే నిదానుమ్ తా బాదల్ ఓర్పుప జా నముకుమ్ తెన్ తంకయ.

బుయి తెంతో వెర్రి జంతు బారో జలిసి

11 తెదోడి అన్నెక్ వెర్రి జంతు బుయి తెంతో బారో జలిసి దెకిలయ. మెండపిల్లచి రితి జోక దొన్ని కొమ్ముల్ తిల, గని వెల్లి అయచి రితి జో లట్టణ్.

12 జో[†] తొలితోచో జంతుచి నావ్ తెన్ జోచి కామ్ ఈంజోయ్ జర్గు కెర్తయ, చి మొర్తి గాయుమ్ చెంగిల్ జా తిలో జో తొలితోచో జంతుక ఒండి లోకుమ్, ఒండి లోకుమ్చి మాన్యులే జొక్కర్త రితి, ఈంజోయ్ జంతు జేవ్ క సెక్కయ.

13 ఆచారిమచి వెల్లిల వెల్లిల కమొ ఈంజో జర్గు కెర్తయ. కిచ్చో మెలె, ‘మాన్యులే దెకుత’ మెన జోచి మొక్క అగానుమ్ పక్క తెంతో బుయిచి ఉప్పిరి అగి నూయి జతి రితి కెర్తయ.

14 అన్నె, జో తొలితోచో జంతుచి మొక్క ఈంజో జర్గు కెరుక నెలవ తిల ఆచారిమచి వెల్లిల కమొచి నెక్కి బూలోకుమతె జతనక ఈంజో మోసిమ్ కెర్తయ. దొన్ని, కిచ్చో ఏక మోసిమ్ కెర్తయ మెలె, కడ్డుమక మొర్తి నెక్కి గాయుమ్ జలికి జీవ్ తిలో జో అన్నెక్ జంతుచి రిసా ఏక బొమ్మ జేవ్ తెయార కెర జొక్కరుక మెన, ఈంజో జంతు బూలోకుమతె జతనక సెక్కయ.

* 13:5 13:5 మెలె, తిన్నె నర వెర్గుల్. 11:2, 3. 12:6, 14 దెక. † 13:12 13:12 నముక్కుమ్ తెంతో బారో జలిసా.

‡ 13:18 13:18 గ్రీకు బాన చి ఎల్లి బాన రెగిడ్ల రితిత ఎత్తి, అప్రమక ఏక ఎలుప తయెదె. జేక, ఏక మాన్యుచి నావ్ అలవాట్లు చి లెక్క బెదపుక జయెదె. ‘సీరో క్లెనర్’ మెలె లోమ్ దేసిమ్చో అగ్గి వెల్లి రాన్ జలిసా ఎక్కిలోచి నావ్ కసాపు పుంజో అరచయ సాపు సుబర్చి లెక్క బెదపుక జయెదె, చి యోహాను ఈంజ పుస్తకుమ్ రెగిడ్ల దినాలక చదిల్ అగ్గి, జో సీరో క్లెనర్ నంబజలనక అల్లర్ కెర్త తిలో. గని వడ్డో అయల నంబజలనక అల్లర్ కెర్త, మాన్యులేచి నవ్వుక కి జయె లెక్క తయెదె. జేక, కచి రిసా గింతయ గే నేనుమ్.

* 14:1 14:1 ‘సీయాను డొర్నె’ చి ‘యెరూసలేమ్ పట్టుమ్’ మెలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు జతి టాన్, మెలె పరలోకుమక, టాలిచి నవ్వో జపుల. † 14:1 14:1 మెలె యేసుప్రబు. ‡ 14:1 14:1 ఈంజ నంబర్చి అప్రమ కిచ్చో మెలె, ‘పూర్తి జలిసి’, ‘ఒగ్గో జలిసి’, చి ఇన్నె, ‘యేసుక నంబజలన మొక్కుమచి లెక్క పూర్తి జలిసి’. ఈంజ నంబర్ జయె టాలిచి నంబర్. ఎక్కి జయె నంబర్చి ఎత్తయ జపుల మేనుమ్ నాయ్, గని ‘జోచయింక నంబజలన ఒగ్గో ఒగ్గోజన్ జపుల’ మెలె అప్రమ ఇన్నెతెన్ కెరనుమచె. పూర్ణమ్ తెంతో యూదులేతె బార సెకుములు తిల, చి యేసుక బారజన్ సిస్సుల్ తిల. వడ్డో జోచయింక బారజన్ సిస్సుల్ జోచయింక బారజన్ బారికుల్ జల. 144,000 మెలె, బార బార వెయలు. మెలె 12వెయలు x 12వెయలు x 1000 = 144,000. § 14:3 14:3 4:6-8. * 14:3 14:3 4:4. † 14:4 14:4 నెజెలి ‘నెతోవ అన్నె’. 3 నంబర్తె కి అన్నె గెనస్సనక గెనస్సనక నెతోవెలన మెనక జయెదె.

15 జో తొలితోచో జంతుచి బొమ్మ లట్టల్లి రితి జేవ్ దెంక కి ఈంజో జంతుక నెలవ తిలి, చి జో జంతుచి బొమ్మక నే జొక్కర్తనక మొరపుక కి ఈంజో, జంతుక నెలవ తిలి.

16 వడ్డో అన్నె కిచ్చో ఏక అల్లర్ ఈంజో అన్నెక్ జంతు, బుయి తెంతో బారో జలిసా, కెర్తయ మెలె, ఎత్తి, జలిసి, బాల, వెల్లి, సామాన్, బీద నుదో, గొతి నెంజిలో మాన్యు. గొతి జలిసా మాన్యు, ఉజిల్ అత్తి నెంజిలి నిర్ది ఏక గుర్తు కెరవంతి రితి ఈంజో వెలయతయ.

17 అన్నె, జా గుర్తు నే కెరవంతె కో కిచ్చో గెనుక గే ఏకుక గే నెలవ తయె నాయ్. జా గుర్తుతె కిచ్చో తయెదె మెలె, జంతుచి నావ్, నెంజిలి జోచి నావ్చి గుర్తుచి అంకె.

18 ఇన్నెచి అప్రమ కెరనుక జలి, ముక్కిమచి గ్యానుమ్ అవనురుమ్. కక్క దొన్ని గ్యానుమ్ అన్నె మెలె, జో జంతుచి అంకె లెక్క కెర్త. ‡ జేవ్చి అంకె ఏక మాన్యుచి నావ్ తెన్ బెదితి అంకె. జా అంకె కిచ్చో మెలె, సాపు పుంజో తిన్నె విసా సాపు (666).

14

మెండపిల్ల తెన్ జోచయ జల మాన్యులే టీచెలిసి

1 తెదోడి అన్నె దెకిలయ, ఈంజ! * సీయాను డొర్నె జో[†] మెండపిల్ల టీచ తా, జో తెన్ అన్నె కొన్న టీచోజ తిల మెలె, ‡ పుంజెక్ దొన్ని విసా చెత్తర్ వెయిలజన్ జోచయింక నావ్, దేముడుచి నావ్ జోచయింక నిర్దిల రెగ్గవన్ మాన్యులే తిల.

2 అన్నె, ఒగ్గో పానివో నూయి జతి అవాడ్ రితిచి, ఉర్పుల్ కెర్తి వెల్లి అవాడ్ రితిచి, పరలోకుమ్ తెంతో చి, ఏక అవాడ్ నూన్యయ. అచె నూన్లి అవాడ్ అన్నె కీసి తిలి మెలె, వీనెల్తె బజయితి అవాడ్చి రితి తిలి.

3 జలి, జేవ్ ఎతివాట్జన్ మాన్యులే సింగాననుమచి మొక్క, సిజాననుమచి నుట్టునంత టీచోజ తా కి చెత్తర్ జిపులేచి మొక్క, చి * విన్నెక్ చెత్తర్జన్ వెల్లిల మాన్యులేచి మొక్క, నోచి గనుమ్ గాయతె తిల. ఈంజ బూలోకుమచి రాజిమ్ తెంతో గెనన్, ఈంజేవ్ పుంజెక్ దొన్ని విసా చెత్తర్ వెయిలజన్ మాన్యులేక పట్టుచ, జా గనుమ్ అన్నె కో సేకుక నెత్తి.

4 ఈంజేవ్ మాన్యులే కీన మాన్యులే మెలె, సుద్ది తా, తేరబోదల్ తెన్ నీ బెదిల నుదల్, లంజె నీ జలన. ఈంజేవ్ దేముడుక, మెండపిల్లక ముల్లి నాయ్, వేర ‘దేముడ్లు’ మెలనచి పట్టి గెలి నాయ్. ఈంజేవ్, జలి, మెండపిల్ల కేసె గెలి కి, జోచి పట్టి గెతతి. ఒండి లోకుమచి మాన్యులే తెంతో దేముడుచి మెండపిల్లక దిలి తొలి పండ్లు జతి రితి ఇన్నెయింక మెండపిల్ల అన్నె[†] గెననయ అన్నె.

5 జోచి పున్నెమ్ ఇన్నెయింకయ జొయ్యి దా అన్నెచి రిసా, ఇన్నెచి చోడితె కిచ్చో అబద్ధమ్ తయె నాయ్.

నుబుమ్ కబుర్ నూనయ్తో దూత ఉడ్డితె తిలిసి

6 తెదొడి, అన్నెక్ దూతక దెకిలయ్. పొప్పు అగానుమ్చి మదెన జో ఉడ్డితె తిలీ. కిచ్చొక మెలె, బూలోకుమ్తె జితనక, ఎత్తి రాజిమ్చక, ఎత్తి నెకుమ్చక, ఎత్తి బాసచక, కెయక తెయక తతి పాడ్ నే జతి నుబుమ్ కబుర్ ఎత్తి ప్రజల్క నూనపుక మెన, జా నుబుమ్ కబుర్ దెరన గెతె తిలీ.

7 అన్నె, జో గట్టిజ అవాడ్ కెరన కిచ్చొ మెన కేక గలన్ల మెలె, “దేముడుక బియ్యం కెర జోక గప్పురమ్ కెర! కిచ్చొక మెలె, జో ఎత్తి మాన్సుల్క పరిచ్చ కెర సిచ్చ కెరుక, బవుమానుమ్ దెతి గడ్డియ పాచ జా అన్నె. అన్నె పరలోకుమ్, బూలోకుమ్, నముగ్డమ్, పానిచ ఉంబులు జెర్మయ్లో జోకయ్ నంపజా బక్తి కెర!” మెన సాడువ కెర్తన.

8 అన్నెక్ దూత, జలె, ఇన్నెతెన్ దొన్చొ, జో అగ్గొచి పట్టి ఉడ్డ గెచ్చొ, కిచ్చొ మెలెన్ మెలె, “వెల్లి బబులోను పట్టుమ్ నేడ అన్నె. ఎత్తి ప్రజల్క జాచి లంజె ఆన, రగుమ్చి ద్రాచ రన్నుమ్ పియడ్డిసి జా.” మెన సాడువ కెర్తన.

9 పడ్డో అన్నెక్ దూత, ఇన్నెతెన్ తిన్చొ; జేవ్ దొన్చొ దూతల్చి పట్టి ఉడ్డితె తా కిచ్చొ మెన సంగిలన్ మెలె, “కో జో జంతుక చి జోచి బొమ్మక బక్తి కెరుల గే, జోచి గుర్తు కచి నిర్దె గే అత్తి గే, గలవసుల గే,

10 జోవయిచి తప్పుక దేముడుచి కోపుమ్చి సిచ్చుచి ద్రాచ రన్నుమ్ కచితుమ్ కిచ్చొ పాని గట్టి నే బెదయ్తె, జోచి ఒగ్గర్ కోపుమ్చి గిన్నతె పిప్పలచి పరలోకుమ్చి నుద్దిచ జోచ దూతల్చి మొక్కి, చి మెండపిల్లచి మొక్కి, ఎరన జతి ఎడ్డిజతి ఆగి లగితి వెల్లి ఆగి గొయ్తెచ బాదల్ నేడుల.

11 జేవ్చి జా సిచ్చుచి దుమ్మొ కెయక తెయక బార్ జతె తా వెగ గెతయ్. జో జంతుక చి జోచి బొమ్మక జోకర్తనక చి జోచి గుర్తు గలవన్నక, రాతి మెద్దెన కిచ్చొ నే పుండితె తవుల.” మెన దూత సాడువ కెర్తన.

12 ఈంజ కోడుతె కిచ్చొ జాగర్త బెదితయ్ మెలె, యేసు ప్రబుచయ్ జల మాన్సుల్, మెలె దేముడుచి కోడు రితి ఇండితన, యేసుచి ఉప్పిరచి నముకుమ్తె ఇండితన, జేవ్ బాదల్ ఒర్పువ జా నిదానుమ్తె తంకయ్.

ప్రబుచి తెడిచి విస్త్రాంతిచి రిసా పరలోకుమ్ తెంతో అవాడ్

13 తెదొడి పరలోకుమ్ తెంతో చి ఏక అవాడ్ సంగిలిసి కిచ్చొ నూన్లయ్ మెలె, “ఏక కోడు రెగుడు. అప్పె తెంతో యేసుప్రబుచి తెడి తా కో మొరుల గే, జోవయింకయ్ చెంగిలి. మెలె, దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్త కిచ్చొ మెనతయ్ మెలె, కిచ్చొక జోవయింక చెంగిలి మెలె, జేవ్ ఇండిలి బుద్ది జోవయింతెన్ బెదయ్ జెతయ్, చి జోవయింక కమ్మ కెర కేడయ్లిన్క అప్పె నెలమ్ తెన్ తవుల.” మెన సంగితయ్ మెన పరలోకుమ్ తెంతో చి జా అవాడ్ సంగిలన్.

బూలోకుమ్చి పంట్లో

14 అన్నె అవ్ దెకితికయ్, అదె! కిచ్చొ మెలె, చొక్కలి మబ్బు, చి జా మబ్బుతె కో వెన అన్నె మెలె, మాన్సు జెర్మయ్ అయ్లి రగుమ్చొ ఎక్కిలో వెన అన్నె. జోచి బోడితె బజర్చి కిరీటుమ్, జోచి అత్తి వాండి కెర్తొ కొడ్వెలి అన్నె.

15 తెదొడి అన్నెక్ దూత దేముడుచి గుడి తెంతో బార్ జా, గట్టిజ అవాడ్ కెరన, జా మబ్బుతె వెనెలోసొక కిచ్చొ మెన కేక

గలన్ల మెలె, “బూలోకుమ్చి పంట్లో పూర్తి పిక అన్నెచి రిసా, లాయితి నమయ్యమ్ జా అయ్లి. జాకయ్, తుచి కొడ్వెలి దెరన లాయి!” మెన కేక గలె.

16 తెదొడి మబ్బుతె వెనెలోసొ బూలోకుమ్చి పంట్లో పూర్తి జోచి కొడ్వెలి తెన్ కీసన్న కెర కేడయ్లన్.

బూలోకుమ్చి పంట్లో దూత లాయిలిసి

17 తెదొడి అన్నెక్ దూత పరలోకుమ్చి దేముడుచి గుడి తెంతో బార్ జలన్. జో వాండి కెర్తొ కొడ్వెలి దెరన అన్నె.

18 తెదొడి, అన్నె, ఒత్తచి బలి దెతి టాన్ తెంతో అన్నెక్ దూత బార్ జలన్. ఈంజ దూతక ఆగిచి ఉప్పిరి అదికారుమ్ తిలి. వాండిచి కొడ్వెలి దెర్లొ దూతక కేక గల కిచ్చొ మెన గట్టిజ అవాడ్ కెరన ఆగిచి ఉప్పిరి అదికారుమ్ తిలొ దూత సంగిలన్ మెలె, “తుచి కొడ్వెలి దెరన, ద్రాచ గెలల్చ, గొచ్చల్చ పండ్లుచి పంట్లో లాయి! జా పండ్లు పిక అన్నె!” మెన సంగిలన్.

19 జాకయ్, జో దూత బూలోకుమ్తె జోచి కొడ్వెలి తెన్ బూలోకుమ్ ఎత్తిచి ద్రాచ పంట్లో లాయిలన్, చి దేముడుచి కోపుమ్చి సిచ్చ జతి జోచి గన్నతె గల దిలన్.

20 పట్టుమ్చి కోట ఒత్తల్తొచి జా రన్నుమ్ గెచ్చయ్తి గన్నతె పండ్లు నుడిల, చి జా నుడిలన్చి గన్న తెంతో లొయి నూయి జా గెలి. కెర్చిచి మెలె, ఏక గోడొక చప్లయితి కలెమ్చి ఎదిలి డోకుతె జా లొయి బెర కెర్చి దూరిక పాచిలి మెలె, దొన్ పుంజొ మయిలచి ఎదిలి దూరి పాచిలి.

15

ఆకర్క దెత సత్తు సిచ్చల్

1 పడ్డో, పరలోకుమ్తె అన్నెక్ వెల్లి గుర్తు దెకిలయ్. జా వెల్లిచి, అచారిమ్చి గుర్తు కిచ్చొ మెలె, దేముడుచ సత్తు సిచ్చల్ అత్తి దెర తిల సత్తు దూతల్క దెకిలయ్. ఈంజ ఆకర్క సిచ్చల్ జవుల. కిచ్చొక మెలె, ఇన్నెయింతెన్ దేముడుచి కోపుమ్చి సిచ్చల్ కులుల.

2 తెదొడి కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, సీన రితి టేంబుచి గాడు తెన్ ఆగి బెదిల్ రితి తిలిసి. అన్నె, జా సీన రితి టేంబు తిలి గాడు సొడి, దేముడు దిల వీనెలు దెరన, జో జంతుక జీన, జోచి బొమ్మచి ఉప్పిరి చి జోచి నాచి ఉప్పిరి జిన్న మాన్సుల్ టేవొజ తిలిన్ దెకిలయ్.

3 జేవ్ దేముడుచొ సేవ కెర్తొసా జలో మోసిచి గనుమ్ చి మెండపిల్లచి గనుమ్ గాయతె తిల,

“ఎత్తి, నక్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు ప్రబు,

తుచ కమ్మ వెల్లెల, అన్నె అచారిమ్చ!

ఎత్తి, ఉగడగల్క ఏలువ కెర్తొ వెల్లొ రానొ,

తుచ కమ్మ సరి జతిక, సత్తిమ్చ!

4 ఓ ప్రబువ, తుచి నాన్ కో కి బియ్యం కెర, గప్పురమ్ కెరుక!

తుయి ఎక్కిలోయ పరలోకుమ్చి నుద్ది తిలొసా,

ఎత్తి రాజిమ్లుచ జా కెర, తుక బక్తి కెరుక జా అన్నె;

తుచ తీర్పుల్క, తుచ సిచ్చల్క ‘సత్తిమ్చ’ నాయుమ్చ మెన రుజ్జు అయ్లి రిసా”

మెన, గనుమ్ గాయిల.

† 14:8 14:8 బాలిక్ లోమ్ పట్టుమ్క ‘బబులోను’ మెంతతి, ఈంజ ‘డినయ్లిన్’ చి పుస్తకుమతె.

§ 14:16 14:16 మత్తుయ 13:24-30 దెక. చెంగిల్చి తియ తమొదె, వెర్చి దయ గెలిదె. మత్తుయ 13:36-43 దెక. జోవయిచి పున్చిమ్ జలనక పరలోకుమ్తె తియ తమొదె, పాపుమ్ తెన్ తా గెలనక వెల్లి ఆగి గొయ్తె గెలిదె.

⁵ ఇన్నెచి పడ్డో అన్నె అవ్ దెకితికయ్, పరలోకుమేత దేముడుచి గుడి జలి *టంబుగుడ్డతెచి అగ్గల్ తిలి తెడిక తెడిచి గది ఉగ్గి జలి.

⁶ జా దేవులుమచి తెడిక తెడిచి గది తెంతో †సత్తు సిచ్చల్ దెర్ల సత్తు దూతల్ బార్ జల. కిచ్చో గలన బార్ జల మెలె, *ఉజడిచ పూర్తి సుబ్బుమచ బట్టల్ దన పాలల్, చి జోపయించ గుండెల్ తె ఎక్కె కబార్ రగుమ్ పట్టల్ బందన తిల.

⁷ తెదొడి, కిచ్చెత్తర్ జిచ్చల్ తె ఏక్ జీవ్, జేవ్ సత్తు దూతల్ క ఎక్కె సత్తు బజర్ చ గిన్నల్ దిలన్. జేవ్ గిన్నల్ తె కిచ్చో బెర తిలి మెలె, కెయక తెయక జితో దేముడుచి కోపుమచి సిచ్చ.

⁸ జా దేముడుచి గుడిచి తెడిక తెడిచి గదితె దేముడుచి ఉజడి తెంతో చి జోచి నెక్కి తెంతో చి దమ్మో బెర తిలి, చి జేవ్ సత్తు దూతల్ దెర్ల సత్తు సిచ్చల్ కుట్టితె ఎదక, కోయి జా దేముడుచి గుడిచి తెడిక తెడిచి గదితె మెనుక నెత్తి.

16

సత్తు సిచ్చల్ సత్తు దూతల్ బూలోకుమేత సువ దిలిసి
¹ అన్నె కిచ్చో సూన్లయ్ మెలె, ఏక్ వెల్లి అవాడ్ పరలోకుమేతచి జా దేముడుచి గుడి తెంతో సత్తు దూతల్ క, “తుమ్ గెచ్చ, దేముడుచ సత్తు గిన్నల్ చి కోపుమచి సిచ్చ బూలోకుమేత సువ గెల.” మెన నంగిలన్.

² జాకయ్, తోలితోచో దూత గెచ్చ, బుయిచి ఉప్పిరి జోచి గిన్నచి సిచ్చ సువ దిలన్. జో జంతుచి గుర్తు కెరవన జోచి బొమ్మక జొక్కరి ఎత్తి మాన్చుచి అగ్గి ఒగ్గర్ అల్లరచ గవ్వో జల.

³ దొన్నో దూత జోచి గిన్నచి సిచ్చ సముర్తమతె సువ దిలన్, చి మొర్లో మాన్చుచి లోయిచి రితి జలి, చి సముర్తమతెచి ఎత్తి జిచ్చల్ ముర్.

⁴ తిన్నో దూత జోచి గిన్నచి సిచ్చ గడ్డిచి ఉప్పిరి, ఊటల్ చి ఉప్పిరి సువ దిలన్, చి లోయి జా గెల.

⁵ పితి పాని లోయి జతి సిచ్చోచో జో దూత కిచ్చో నంగిలిసి సూన్లయ్ మెలె,

“తుయి అగ్గి తిలోసా, అప్పె తతోసా, పరలోకుమచి సుద్ది తిలోసా,

తుచ తీర్పులు సిచ్చలు ఎత్తి సరిగా అన్నె.

⁶ కిచ్చోక మెలె, తుచయ్ జల మాన్చల్ చి లోయి, చి తుచ కబుర్లు నంగిల మాన్చల్ చి లోయి

విరోదుమ్ జల మాన్చల్ సుచితికయ్, జేవ్ తుచ మాన్చల్ చి లోయి సుచిలనయ్ పింక మెన

జోపయింకయ్ లోయి దా అన్నెసి.

జోపయింక జతి బల్వాడ్, జా!

జోపయింక పొపుమ్ జెప్పె కతతి!”

మెన జో దూత నంగిలన్.

⁷ తెదొడి బలి దెతి టాన్ కిచ్చో మెన కేక్ గల్గీన్ సూన్లయ్ మెలె,

“నిజామి, ఎత్తి నెక్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడు ప్రబు,

తుచ తీర్పులు సిచ్చలు సరిగచ, సత్తిమచ!”

మెన నంగితి సూన్లయ్.

* 15:5 15:5 పూర్వమ్, యూదుల్ బయిలు దేసిమి దొన్న విసా వెర్చల్ బుల్లి తిలి పొది, ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి గుడి’ మెన జోపయింక జో తెయార్ కెరయ్లి టంబుగుడ్డ తిలి. జేవ్ చి తెడిక తెడిచి గదితె జో అగ్గల్ రిగ్గె పత్తర్ తిలి వెలి తిలి. పడ్డో చంగిల్ గేర బంద ‘దేముడుచి గుడి’ మెన ఒత్తచి తెడిక తెడిచి గదితె జా అగ్గల్ తిలి వెలి తిలి. † 15:6 15:6 15:1. ‡ 15:6 15:6 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి గుడితె పూజ్చు దన పాలల్ గలన దన పట్టల్ బందన తవుల. § 15:7 15:7 4:6-8. * 16:12 16:12 యూదుల్ చి దేసిమెన్ జా గాడు తూర్పు పక్కయ్ తయె. ఇదల్ దూర తయె. † 16:13

16:13 నయ్తాన్ జయె. 12:3, 9. ‡ 16:13 16:13 13:1 దెక. § 16:13 16:13 బుయి తెంతోచో జంతు; 13:14, 19:20. * 16:15 16:15 ‘హోమెగిడ్డో’ ఏక్ వేల యూదుల్ చి దేసిమెక ఉత్తర్ పక్క చి ‘హోమెగిడ్డో’ మెలి టాన్ జయె. జేవ్ రానలు సూజా గెలి యూప్రటిసు గాడ్ వాల్ జెప్పల, గెద. జా యూప్రటిసు వెల్లి గాడు యూదుల్ చి దేసిమెక తూర్పు పక్క జయె.

⁸ తెదొడి, చెత్తర్ చో దూత పొద్దుచి ఉప్పిరి జోచి గిన్నచి సిచ్చ సువ దిలన్, చి జాచి అగ్గి మాన్చల్ క డయక మెన, పొద్దుక నెలచి అయిలి.

⁹ జేవ్ చి ఒగ్గర్ వేడిక మాన్చల్ డడ్డిల, చి దేముడుచి నావ్ దూసువ కెర్. కిచ్చోక మెలె, ఈజేవ్ సిచ్చల్ చి ఉప్పిరి జోక అదికారుమ్ అన్నె, చి ఈజేవ్ సిచ్చల్ జో దిలన్ చి రిసా. అన్నె, జేవ్ కెర్ల పాపల్ క విసారుమ్ జతి నాయ్, ముల్లి నాయ్, చి జోక గప్పరుమ్ దెతి నాయ్.

¹⁰ పాచేచో దూత జోచి గిన్నచి సిచ్చ, జో వెర్లి జంతుచి నిజానసుమ్ చి ఉప్పిరి సుచిలన్, చి జంతుచి రాజిమ్ అందర్ జా గెలి. మాన్చల్, జెలె, జేవ్క అయిలి సైమల్ చి రిసా, జోపయింక జిబుల్ చప్పన్ తె తిల.

¹¹ జోపయింక నొప్పి జోపయింక గావ్వోచి రిసా పరలోకుమ్ తిలో దేముడుక సాపెనల్ నంగిల, గని జేవ్ కెర్ల కమొక విసారుమ్ జతి నాయ్, ములిత నాయ్.

సాచ్చుచో దూత సువ దిలి సిచ్చ

¹² సాచ్చుచో దూత జోచి గిన్నచి సిచ్చ * యూప్రటిసు మెలి వెల్లి గాడుచి ఉప్పిరి సుచిలన్, చి తూర్పు పక్క తెంతో జెత రానల్ జెతికయ్ వాటు తెయార్ జతి రిసా జాచి పాని అట్ట గెలి.

¹³ పడ్డో * వెల్లి జో అయిచి చోడి తెంతో, * వెర్లి జో జంతుచి చోడి తెంతో అన్నెక్కి దేముడుచ కబుర్లు నంగిలోసా అవ్ మెన అబ్బుమ్క నంగిలోసా చి చోడి తెంతో ముండుకుల్ చ రిత తిన్ని బూతల్ బార్ జలిసి దెకిలయ్.

¹⁴ జేవ్, నయ్తాన్ చి సేవ కెర్ల బూతల్ జవుల, చి వెల్లిల వెల్లిల కమ్మ కెర కెర, ఒండి లోకుమచ రానల్ తె గెతతి. కిచ్చోక మెలె, ఎత్తి నెక్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడు జోచి నెక్కి అదికారుమ్ దెకయ్తి వెల్లి సిచ్చ కెర్ల దీసిచి యుద్దుమ్క తెయార్ జతి రిసా, జేవ్ రానల్ క ఎక్కితె కుడవుక.

¹⁵ జెలె, ఎల్లి బాన తెన్ * ‘హోమెగిడ్డో’ మెలి టాన్ తె జేవ్ రానల్ క జేవ్ బూతల్ కుడయ్ల.

¹⁶ యేసుప్రబు నంగిలిసి ఏక్ కిచ్చో మెలె, “ఈందె, మాన్చల్ నే ఉచర్లె పొది కిసి చోరు జెయెద గే, దన్ని అవ్ జెయెద. అయ్లె, కో తెలిచి తా, డుమ్డోయ్ నే జెతె రాజ్ నే బెట్టితె రితి జోపయింక పాలల్ సుద్ది తతి రితి దెకనల గే, జోపయింకయ్ చెంగిలి” మెన ప్రబు నంగితయ్.

¹⁷ సత్తుచో దూత జోచి గిన్నచి సిచ్చ అగాసుమ్ చి వాడుచి ఉప్పిరి సువ దిలన్, చి పరలోకుమచి దేముడుచి గుడి తెంతో, నిజానసుమ్ తెంతో, గట్టిజ అవాడ్ తెన్ కిచ్చో నంగిలన్ మెలె, “జర్గు జలి!” మెలన్,

¹⁸ చి బిజలి మొల్గిలి, అవాడ్ అయిలి, ఉర్చల్ కెర్లె, చి ఒగ్గర్ వెల్లి బూకంపుమ్ అయిలి. కెర్లె వెల్లి చి మెలె, మాన్చల్ బూలోకుమేత తోలితో తిలిసి తెంతో కెయ్య నే జర్గు జలి ఎదిలి బూకంపుమ్ అయిలి.

¹⁹ జా బూకంపుమ్ జతికయ్, వెల్లి పట్టుమ్ తిన్ని వాటల్ జా గెలి, చి దేముడుక నేన్ల మాన్చల్ రాజిమల్ చ పట్టల్ పాడ్ జల. చి జోచి ఎదివాల్ కోపుమచి సిచ్చచి గిన్నయ్

తిలిసి జా*వెల్లి బబులోను పట్టుమీచ మాన్సుల్ పూర్తి పియ గెల్లి రితి, దేముడు నే పచ్చిత జర్పు కర్తన్.

²⁰ పడ్డొ ఎత్తి డెబ్బ ఉట్టు నిగిల్ రితి జా డీన్సి నాయ, చి కేన్ డొగురులు డీన్సి నాయ.

²¹ అన్నె, వెల్లి వెల్లెల కరపత్తల్ ఆగానుమ్ తెంతో మాన్సుల్చి ఉప్పిరి సేడ్ల. ఏక్ ఏక్ కరపత్తుర్ దొన్సు విసా దెను కేజీల్ చి ఎదిలి జాడు తవుల, చి జా సిచ్చ కెడ్లి అల్లర్ కెడ్లి మెలి, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ అల్లర్చి రిసా, జా సిచ్చువ దెబ్బల్త మాన్సుల్ దేముడుక సాపెనల్ కెర్.

17

వెల్లి లంజెచి తేరబోద మెన వెల్లి బబులోను

¹ తెదోడి, నత్తు గిన్నల్ దెర తిల నత్తు దూతల్త ఏక్ దూత అందితె జా కెర కిచ్చో సంగిలన్ మెలి, “తుయ ఇన్నె వెగ జే! ఒగ్గర్ పానివోచి ఉప్పిరి వెన తిలి వెల్లి లంజె జలి తేరబోద సిచ్చ జతిసి దెకయిందె.

² జాచి తెన్ బూలోకుమచ రానల్ లంజె జా అన్నె, చి జాచి లంజెచి ద్రాచ రన్నుమ్ పియ పియ, బూలోకుమత జతన మచ్చయ అన్నె” మెన సంగిలన్.

³ తెదోడి జో దూత అంక ఏక్ బయలె కడ నిలన్, చి దేముడుచి నుద్ది తిలి అత్తున్కిక కిచ్చో దెకిలయ మెలి, ఒగ్గర్ ఎరన తిలి జంతుత ఏక్ తేరబోద వెన తిలి. జా జంతు కీసా తిల మెలి, జాచి అగ్గె ఎత్తిచి ఉప్పిరి దేముడుక దూనుప కెర్త నవ్వొ, కొదయన్ గలన తిలన్. జాక నత్తు బోడివో, దెన్ను కొమ్మల్ తిల.

⁴ జా తేరబోద* ఊద రంగు చి ఎరన రంగుచ పాలల్ గలన తా, బజరి, రత్నాలు, ముత్యల్, తియన తిలి. జాచి అత్తి కిచ్చో తిలి మెలి, జాచి లంజెచ వెట్టారలు కీడ్లు బెర తిలి బజర్చి గిన్న దెర తిలి.

⁵ పడ్డొ జాచి నిర్ది గుట్టుచి ఏక్ నావ్ రెర్ల తిలి. ‘వెల్లి బబులోను పట్టుమ్, లంజె జల తేరబోదల్త అయ్యసి, బూలోకుమచ వెట్టారల్త అయ్యసి’ మెలి నావ్ రెర్ల తిలి.

⁶ అన్నె, జా తేరబోద కీసి తిలిసి దెకిలయ మెలి, దేముడుచ జల మాన్సుల్చి లోయక, చి యేనుచి నాచి రిసా విరోదుమ్ నుదల్ మార్గ మాన్సుల్చి లోయక, జా తేరబోద మచ్చ తిలి. జా తేరబోదక దెక, బల్ అచారిమ్ జలయ.

⁷ గని దూత అంక, “కిచ్చొక ఆచారిమ్ జతసి? జా తేరబోదచి రిసా, చి నత్తు బోడివో దెన్ను కొమ్మల్ తిలి, జా వెసిలో జంతుచి రిసాచి గుట్టుచి అర్దుమ్ తుక సంగిందె.

⁸ జలి, తుయ దెకిలో*జంతు అగ్గె తిలన్, గని అన్నె నాయ, చి శిమట్టు నెంజిలి జా వెల్లి గొయ తెంతో జో వెగ జా, నానికూరు జా గెచ్చుక అన్నె. జలి, ‘పరలోకుమతె జా జతు’ మెన లోకుమ్ నే జెర్దుయలి అగ్గె తెంతో మెండవెల్లె జలో యేను ఏక్*పున్నకుమతె జోక నంపజతనచ నావ్ రెర్ల అన్నె. జలి, బూలోకుమతె జతనతెకచ నవ్వొ జా పున్నకుమతె తయ

నాయ గే, జో జంతుక దెకుకయ ఆచారిమ్ జవుల. జో తిలో, అప్పె నాయ, గని పడ్డొక అన్నె బార జయిందె.

⁹ “ఈంజ ఎత్తి అర్దుమ్ కెరనుక జలి, బుద్ది గొయనుమ్ అవ్సురుమ్. జంతుచ నత్తు బోడివో కిచ్చొ జవుల మెలి, జా తేరబోద వెన తిల*నత్తు మెట్టల్.

¹⁰ అన్నె, నత్తు రానల్ జేవ్ జవుల. జేవ్ రానల్తె పాచెజన్ కేడ అన్నె, ఎక్కిలో అప్పె అన్నె, చి అన్నెజో జెంక నేతయ, అన్నె, జో అయిలె, ఎక్కి గడియకయ తయిందె.

¹¹ అగ్గె తిలో అప్పె నెంజిలో జో జంతు, జలి, జో అట్టువో రానో జయిందె, గని జేవ్ అన్నె నత్తుజినేత బెదితోసా జయిందె, చి జో నానినుమ్ జా గెచ్చుక అన్నె.

¹² “పడ్డొ తుయ దెకిల దెన్ను కొమ్మల్ కిచ్చొ జవుల మెలి, ఏలుచ కెర్తి అదికారుమ్ నేతయ గని అదికారుమ్ దొర్లు జా దెన్నుజన్ రానల్ జవుల. జేవ్చి నమయుమ్ జా అయిలె, జో జంతు తెన్ ఎక్కి గడియకయ రానల్ జా ఏలుచ కెర్తి నెక్కి జేవ్క దొర్లు జయిందె.

¹³ ఈంజేవ్ ఎక్కి ఉద్దెనుమ్ తా, జో జంతుచి అత్తి జోవయించి నెక్కి జోవయించి అదికారుమ్ సార్చ కెర దా, జోవయించి కామ్ జర్పు కెర దెవుల.

¹⁴ ఈంజేవ్ జో మెండవెల్లెచి ఉప్పిర్ యుద్దుమ్ కెరుల, చి*మెండవెల్లె జోవయించి ఉప్పిరి జేనెదె. కిచ్చొక మెలి, ప్రబుల్త ప్రబు, రానల్త రానో జో, చి జో తెన్ తిలనక కిచ్చొ మెనుక జయిందె మెలి, జో నిసాన బుకార్లన, జోక నిదానుమ్ తిలన మెన జో దూత అంక అర్దుమ్ సంగిలన్.

¹⁵ “తెదోడి అన్నె, జా తేరబోద వెన తిలి టాన్ తుయ దెకిల పానివో కిచ్చొ జవుల మెలి, ప్రెజల్, జనావ్, రాజమిలు అన్నె బానల్ కొడె జతనక.

¹⁶ పడ్డొ, తుయ దెకిల దెన్ను కొమ్మల్ జల రానల్, జలి, జంతు తెన్ బెద, లంజె జా తిలి తేరబోదక జేవ్ ఒగ్గర్ విరోదుమ్ జవుల. జేవ్ జాక శిపాడి కెర, డుమడి కెర, జాచి అగ్గెచి సిద్ధ కా కెర, జాక అగ్గె తయ గెయల.

¹⁷ కిచ్చొక మెలి, దేముడు సంగిల కొడెచి కామ్ పూర్తి నెరవెర్చుచ జత ఎదక, జేవ్ ఎక్కి మెన్ను తా జోవయించి ఇన్నుమ్ జర్పు కెరుక మెన, జో జంతుచి అత్తి జోవయించి రానల్చి నెక్కి అదికారుమ్ జేవ్ సార్చ కెర దా, జోచి కామ్ జర్పు కెరుక మెన, దేముడుయ జర్పు కెర అన్నె.

¹⁸ అన్నె, తుయ దెకిలి తేరబోద కొన్నె మెలి, బూలోకుమచ రానల్చి ఉప్పిరి అదికారుమ్ తిలి*వెల్లి పట్టుమ్ జయిందె,” మెన దూత అంక సంగిలన్.

18

బబులోను చి తీర్పు

¹ ఇన్నెచి పడ్డొ కిచ్చొ దెకిలయ మెలి, అన్నెక దూత పరలోకుమ్ తెంతో ఉత్త అయిలిసి దెకిలయ. జోక ఒగ్గర్

† 16:19 16:19 ఈంజ ‘డినుయిన్’ చి పున్నకుమతె కేన్ నుట్టు ‘బబులోను పట్టుమ్’ మెలి, రోమ్ పట్టుమ్క టాలి జతయ, బెర్తి. గని పడ్డొ తిల అన్నె దన అల్లర్చ పట్టుల్ రాజమిలుచి రిసా కి ఉచయ జయిందె. * 17:4 17:4 ఊద రంగు మెలి, ఎరన చి నీలిమ్ రంగు బెదయేలి ఊద రంగు జయిందె. † 17:5 17:5 ‘వెల్లి బబులోను’ మెలి, రోమ్ పట్టుమ్క టాలి జతయ. జా పట్టుమ్ జా రాజమచ రానల్ నంపజలనక జేవ్ పాదులి ఒగ్గర్ అల్లర్ కెర్తి తిలి. ఒత్త తెంతో ఒగ్గర్ రాజమిలుచ కి దన అల్లర్ కెర అన్నె. † 17:8 17:8 ఏక్ వేల రోమ్ దేసిమచ నీరో కైసర్ రానోక; మెలి వెల్లి రానోక; ‘జంతు’ మెన సంగితయ మెన సగుమ్జన్ ఉచయతి. జో నీరో నంపజలనక ఒగ్గర్ అల్లర్ కెర తా అత్తు కెర్తనన్, గని జోవయించి బుద్ది తిలో దొమితియన్ మెలిసా సగుమ్ చెర్చల్ గెలి పడ్డొ కైసర్ రానో జలన్, చి జో కి నీరో రితి నంపజలనక ఒగ్గర్ అల్లర్ కెర్తన్. జో కి ‘అవ్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు’ మెన సంగిత తిలన్. అన్నె దన అల్లర్ కెర్తన పడ్డొ తిలి. § 17:8 17:8 11:7 దెక.

* 17:8 17:8 3:5, 13:8 దెక. † 17:9 17:9 రోమ్ పట్టుమ్ నత్తు మెట్టల్చి ఉప్పిరి తిలి. † 17:14 17:14 యేనుప్రబు, గెద. § 17:16 17:16 పడ్డొ రోమ్ పట్టుమ్చి రాజమ దన అల్లర్ జలి. * 17:18 17:18 జేవ్ పాదులి రోమ్ పట్టుమ్క దన్నె నెక్కి తిలి. పడ్డొ అన్నె సగుమ్ దేసిమిలు దన అల్లర్ కెర అన్నె.

అదికారుమ్ తిలి. జోచి ఒగ్గర ఉజడిక ఒండి బూలోకుమ్ ఉజడి జా గెలి.

² పడ్డె గట్టజ అవాడ్ కెరన కిచ్చొ మెన ఒర్పు దిలో మెలి, “వెల్లి బబులోను సేడ గెచ్చ అన్నె, సేడ గెచ్చ అన్నె.

జా బూతల్ జితి టాన్ జా అన్నె;

ఎత్తి వెట్కారుమ్చి బూతుమ్ రకితి టాన్,

ఎత్తి గర్చి పిట్ట రకితి టాన్ జా అన్నె.

³ కిచ్చొక మెలి, జేవేచి లంజె అనచి రన్నుమ్ పియ

రాజుమెలు ఎత్తిచ మాన్పుల్ మచ్చ గెచ్చ అన్నె, చి

జేవే తెన ఈంజ లోకుమ్చ రానలు లంజె జా అన్నె,

చి జేవేచి పాపుమ్చ అనలచి సామ్మారుమ్చ

ఈంజ లోకుమ్చ సాపుక్కు సామ్మారుమ్ జా అన్నె.”

మెన జో దూత సంగిలన్.

⁴ తెదొడి, పరలోకుమ్ తెంతో చి అన్నెక్ అవాడ్ కిచ్చొ

సంగిలిసి నూన్లయ మెలి,

“జాచ పాపల్తె తూమ్ నే బెదితి రిసా,

జాచ సిచ్చల్చ దెబ్బల్ తుమ్చ నే జెతి రిసా

అంచ ప్రజల్, జాచి తెంతో తుమ్ బార జా.

⁵ జా కెర్ల పాపల్ కెత్తి మెలి,

అగానుమ్ ఎద పావితే రితి కొట్టు జతతి,

చి జా కెర్ల జాచ పాపల్

దేముడు నే పచ్చితే విదన్ కెర్తయ.

⁶ జా దిలి ఎదిలి జాక దా,

జా కెర్ల కమెచి కంట అన్నె జాక దొన్ని వాటల్ కెర,

జా కయేలి గిన్నచి విన్నుమ్చి జా పితి రితి

అన్నె దొన్ని వాటల్ కలోవ దాన.

⁷ జాక జయ్యి కిసి గప్పరుమ్ ఉచరన పోకిరి కెర్లన్ కొల్లి

జయ్యి నొప్పి జా ఏడ్తి రితి, సిచ్చ దాన.

‘అవే రాని జా వెన అన్నె,

రండల్ మాన్పు నెంజి,

అవే కెయక ఏడుకుడు జంక నాయ్’

మెన జాచి పెట్టి ఉచరంతయ.

⁸ జాక, ఎక్కి దిసి, జాక సిచ్చల్చ దెబ్బల్ లయలు.

కిచ్చొ సిచ్చల్ మెలి, మెర్చు, దుకుమ్, చి కరు జతిసి, చి

అగితే డడ్డ గెచ్చెది.

కిచ్చొక మెలి, జాక తీర్పు కెర సిచ్చ దెంతో ప్రబు జలో దేముడు

సత్తుచా”

మెన జా అవాడ్ సంగిలన్.

వెల్లి బబులోనుక నంపజల మాన్పుల్

⁹ దన్నె, వెల్లి బబులోను తెన్ లంజె జా పోకిరి జల

బూలోకుమ్చ రానల్ జా డడ్డితి సిచ్చచి దుమ్మొ దెక, జాచి

రిసా ఏడుకుడు జవుల.

¹⁰ జా సిచ్చ జత బాదల్క బియ కెర, దూరి టీవోజి తా

కిచ్చొ మెన ఏడుల మెలి,

“అయ్యో! అయ్యో! తుయి వెల్లి పట్టుమ్, తుయి వెల్లి

బబులోను పట్టుమ్!

ఎక్కి గడియయ్ తుచి సిచ్చ జర్లు జలి!”

మెన ఏడుల.

¹¹ అన్నె, బూలోకుమ్చ సాపుక్కు జాచి రిసా ఏడుకుడు

జవుల. జా గెలి, జాచి సామన్ అన్నె కొయి గెంతి నాయ్ చి

రిసా ఏడుకుడు జవుల.

¹² కీన సామన్లు మెలి, బజార్ సామన్, వెండి సామన్, రత్నాలు, ముత్యల్, చెంగిలి బట్ట, బట్టతె దెరయతి ఊద రంగు, సిల్క బట్ట, ఎరన బట్ట, ఎత్తి రగల్ వాసనచి దారు, ఏనుగు కొలక తెయార్ కెర్ల వస్త్రుల్, ఒగ్గర ఏలువచి దారుక తెయార్ కెర్ల వస్త్రుల్, కంచు సామన్, ఇనుము సామన్, నూటి రగల్ వత్తల్ కెర్లి సామన్,

¹³ *దాల్చిమ్ చెక్కల్, బోడి గానంతి చెంగిల్ వాసన తెలు, దూపుమ్, †అత్తర్ తెలు, గందుమ్, ద్రాచ రన్నుమ్, ‡మాములుమ్ తెలు, మెత్తన పిట్టు, గోడుము, సామ్మూల్, మెండల్, గోడలు, రదుమెలు, గొతిమాన్పుల్; మెలి మాన్పుల్చ జీవుల్.

¹⁴ ఇన్నెతెన్ కిచ్చొ ఏక్ కోడు బెదితయ్ మెలి, “తుయి వెల్లి అన జలి పంటో తుక ముల దా అన్నె, అన్నె తుక కెయక అన్నె నే దొర్పు జతి రితి, తుచి నుక్కుమ్ తుచి బడాయ్ జలిన్ పూర్తి గెలి.”

¹⁵ జా లంజెచి పట్టుమ్తె జోవయిచి సామన్ దొర్పు కెరన ఇన పున్కల్ ఏకిల సాపుక్కు కి దూరి టీవోజి, జాచి సిచ్చచ బాదల్క బియ కెర, ఇసి మెన ఎదార్లుమ్ ఏడుకుడు జవుల.

¹⁶ “అయ్యో! అయ్యో! చెంగిల చెంగిల బట్టల్, ఊద రంగుచ, ఎరన రంగుచ పాలల్ గలన, బజరి, రత్నాలు, ముత్యల్ తియన్ల వెల్లి పట్టుమ్ కెర్లి నన్నుమ్ జా అన్నె!

¹⁷ ఎక్కి గడియయ్ జాచి సామ్మారుమ్ పూర్తి పాడ్ జా అన్నె!”

మెన ఏడుకుడు జవుల.

పడ్డె, ఓడల్ ఇండయత ఎజొమాన్లు, నమ్మద్రుమ్తె గతన, ఓడల్తె కూలి కామ్ కెర్లన, చి నమ్మద్రుమ్ జీన బియ్యారి కెర్ల

ఎత్తిజిన్ దూరి టీవోజి,

¹⁸ జా లంజెచి పట్టుమ్ డడ్డితినచి దుమ్మొ దెక, కిచ్చొ మెన ఒర్చిల మెలి,

“ఈంజ పట్టుమ్చి ఎదిలి కేన్ పట్టుమ్ అన్నె?”

మెన దుకుమ్ కేక్ గల.

¹⁹ జోవయిచి బోడిల దూడి వించన ఏడుకుడు జా కిచ్చొ

మెన అన్నె కేక్ గల మెలి,

“అయ్యో! అయ్యో! నమ్మద్రుమ్తె గత ఓడల్ తిలన

ఎత్తిజిన్ జేవేచి

సామ్మారుమ్చ సామ్మారుమ్ జలి వెల్లి పట్టుమ్

కెర్లి నన్నుమ్ జా అన్నె!

ఎక్కి గడియయ్ పూర్తి నాసెనుమ్ జా గెచ్చ అన్నె!

²⁰ ఓ పరలోకుమ్, దేముడుచ ఓ మాన్పుల్,

జోచ బారికుల్ జలన, జోచ కబుర్లు సంగిలన,

జాచి రిసా సర్ల జా!

కిచ్చొక మెలి,

జా తుమ్చ అల్లర్ కెర్లి రిసా,

దేముడు జాక తీర్పు కెర,

సిచ్చ కెర అన్నె.”

మెన కేక్ గల్ల.

²¹ తెదొడి, నత్తుచో ఏక్ దూత ఎక్కిలో తిర్చిలచి ఎదిలి

జాడుచి ఏక్ వత్తురు ఉక్కుల, నమ్మద్రుమ్తె గల కిచ్చొ మెన

సంగిలన్ మెలి,

“ఓ బబులోను వెల్లి పట్టుమ్,

తుయి ఇసి డీన గలి జా అన్నె కెయ్యక కి డీసి నాయ్.

* 18:13 18:13 తియన వస్తువల్తె రోసుల్తె గలుక జయెదె. † 18:13 18:13 ఏక్ రంగుమ్ చెంగిల్ వాసన తెలు. ‡ 18:13 18:13 జా దన్నె ఒలిచ మంఛచి తెలు వాడిక కెరల.

22 అన్నె వీన బజాయ్తి అవాడ్, ఎత్తి, బజెన బజాయ్తిసి, మూరి పుజీతిసి, నప్పిరమూరి పుజీతిసి, అప్పె తెంతో కెయ్త కీ తుచితె కో నూనీతి నాయ్.

అన్నె, కిచ్చో రగుమ్ కామ్ కెర్తన కి తుచితె కెయ్త అన్నె తతి నాయ్.

అన్నె, తిర్నెలి బులితి అవాడ్ తుచితె కెయ్త అన్నె కోయ్ నూనీతి నాయ్.

23 అన్నె, తుచితె కేన దీవుచి ఉజడి

అన్నె కెయ్త లగి నాయ్.

అన్నె, పెండ్లి ఉబేడి పెండ్లి ఉబేడిచి అవాడ్ తుచితె అన్నె కెయ్త కో నూనీతి నాయ్.

కిచ్చోక మెలి, తుచ సావుకర్లు ఒండి లోకుమ్క వెల్లో జా తిల, చి తుచి మెంగురి కామ్క ఎత్తి రాజిమలుచ మాన్పుల్ మోనమ్ జా గెల.

24 అన్నె, జేవ్తయి దేముడుచ కబుర్లు సంగితనచి, జోవయించయ్ జల మాన్పుల్ ఎత్తిజిన్చి, అన్నె బూలోకుమ్తె మాన్పు మాన్పు ఎత్తిజిన్చి లోయ జా పట్టుమ్తె డీసిలిచి సిచ్చ జలి” మెన నత్తుచో జో దూత సంగ నమురుమ్తె వెల్లో వత్తురు గలిలన్.

19

జా లంజెచి పట్టుమ్క ప్రబు సిచ్చ కెర్తెసి

1 ఇన్నెచి పడ్డో, పరలోకుమ్తెచ ఒగ్గరిజన్ జనాబ్ జట్టు తెన్ కేక గలిన్చి అవాడ్ నూన్లయ్. కిచ్చో మెన కేక గల మెలి, “*దేముడుక జెయ్యి!

రచ్చన, గపురుమ్, నక్తి, అమ్చో దేముడుతయి అన్నె!

2 “జోచ తీర్పులు సిచ్చలు సత్తిమచ, సరిగచ. జేవ్చ లంజె కముక ఒండి లోకుమ్క నాననుమ్ కెర్లి జా వెల్లి లంజెక

జో తీర్పు కెర సిచ్చతె గల అన్నె,

చి జోచ సేవ కెర్తనచి లోయ జా సువ దిలి రిసాచి సిచ్చ జో నెరవెర్చుచ కెర అన్నె.”

మెన కేక గల,

3 అన్నెక నుట్టు ఇసి మెన కేక గల,

*దేముడుక జెయ్యి!

జా లంజె జలి వెల్లి పట్టుమ్ డడ్డ గెలి దుమ్మొ నే కుట్టితె కెయ్త తెయ్త వెగ గెతయ్!”

మెన కేక గలిల.

4 తెదోడి †విన్నెక్ చెత్తరిజన్ వెల్లెల మాన్పుల్, చి †సింగాననుమ్చి సుట్టునంత టీవోజ తా చెత్తరి జీవుల్ నెర్పు నేడ, సింగాననుమ్తె వెన తిలో దేముడుక, “అవేసి! దేముడుక జోబర!”

మెన సంగ బక్తి కెర్ల.

5 అన్నె, కిచ్చో మెన సంగ సిజాననుమ్ తెంతో ఏక అవాడ్ అయ్లి మెలి,

“తుమ్ జోచ సేవ కెర్తన, తుమ్ జోక బితన, బాల వెల్లో ఎత్తిజిని,

అమ్చో దేముడుచి గపురుమ్ గాయ్!”

మెన అవాడ్ అయ్లి.

మెండపిల్లచి పెండ్లి

6 తెదోడి ఒగ్గరి పానివో నూయ జతి అవాడ్ అయ్లి రితి, ఒగ్గరి ఉర్పుల్ కెర్తెచి అవాడ్ అయ్లి రితి, ఒగ్గరిజన్ జనాబ్చ అవాడ్ రితి నూన్లయ్. కిచ్చో మెన కేక గల్ల మెలి,

“ఎత్తి, నక్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక జోబర!

ప్రబు జలో అమ్చో దేముడు ఏలుచ కెర్తయ్!

7 మెండపిల్లచి పెండ్లి జతి సమయమ్ జా అయ్లి, చి

కిపెండ్లి ఉబేడి తెయ్త కెరన అన్నెచి రిసా

అవ్ సర్వసంతోసుమ్ జా, జోక గపురుమ్ కెరమ!

8 పెండ్లి ఉబేడి చొక్కిలచి పూర్తి నుద్దిచి చెంగిలి బట్ట గలనుక మెన

జాక దిల!”

మెన కేక గల్ల. జా చెంగిల్ బట్టక కిచ్చో అర్దుమ్ మెలి, *ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచ జల మాన్పుల్చ పున్నిమ్చ కము జవుల.

9 అన్నె జో దూత అంక కిచ్చో సంగిలన్ మెలి, “ఇసి రెగుడు, ‘మెండపిల్లచి పెండ్లి పెందుతె బుకార్లసక చెంగిలి’ మెన రెగుడు” మెలన్, చి అంక అన్నె, “ఈంజ కొడో దేముడుచి సత్తిమచ కొడోయ్” మెలన్.

10 తెదోడి, బక్తికెరుక మెన, జో దూతచి చట్టె సెర్పు సేడ్లయ్, గని అంక జో, “దన్నె కెరుక నాయ్. తుచి రితి, యేనుక నంప కెర్ల తుచ బావుడ్చి రితి జయిందె. మెలి, దేముడుక సేవ కెర్తెనా జయిందె. అంక పోని, గని దేముడుకయ్ జోకరు.” మెలన్. కిచ్చోక మెలి, యేను సంగిలి జో దెకుయిలి సాచి, దేముడు సంగిలో కబుర్లు ఎక్కి అత్మ తెంతోచ.

చొక్కిలో గోడతె వెగ జతనా

11 తెదోడి కిచ్చో దెకిలయ్ మెలి, పరలోకుమ్ ఉగ్గి జా తిలన్ దెకిలయ్, చి ఆదె! చొక్కిలో గోడ! జోతె వెసిలోసాచి నావ్ కిచ్చో మెలి, ‘నిదానుమ్చో, సత్తిమచ’. చి సత్తిమచ తీర్పుల్ కెర, ‘దేముడుచి సత్తిమ జినున్’ మెన, యుద్దుమ్ కెర్తయ్.

12 జోచ అంకివో కీన మెలి, ఆగి లగిల్ రితి, చి జోచ బోడితె ఒగ్గరి కిరిటల్ అన్నె. జోచి అగి రెగిడ్లి నావ్ ఏక అన్నె. గని కిచ్చో నావ్ గే ఎక్కి జోకయ్ ఎర్కె, గని అన్నె కక్కయ్ నాయ్.

13 లోయతె పుట్ట తిలో పాలుమ్ జో గలన అన్నె, చి జోక తిలి నావ్ కిచ్చో మెలి, ‘దేముడుచి కేడు’ మెలి నావ్ తిలన్.

14 అన్నె, పరలోకుమ్చ నయ్నములు కి, నుద్ది తిలి చొక్కిలి చెంగిలి బట్టచ పాలల్ గలన, చొక్కిల గోడతె జేవ్ కి వెగ, జోచి పట్టి గెతతి.

15 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక †నేన్ల మాన్పుల్క మార్చి వాండి తిలి కండా జోచి చోడి తెంతో బార్ జతయ్. గొవుడుచి ఇనుముడండో తెన్ జోవయించ ఏలుచ కెరెచి. ఎత్తి నక్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి సిచ్చచి కొప్పుమచి గిన్నతె జో సుచ, జేవ్ మాన్పుల్క కెర్లి సిచ్చ జో జర్పు కెరెచి.

16 జోచి పాలుమ్తె చి జోచి జంగయ్ చి ఉప్పిరి ఏక నావ్ అన్నె. ‘రాసల్క రాసి, ప్రబుల్క ప్రబు’ మెలి నావ్.

అకర్చి యుద్దుమ్

17 తెదోడి కిచ్చో దెకిలయ్ మెలి, పొద్దుచి ఉజడితె టీవోజ తా ఏక దూత గట్టిజ అవాడ్ కెరన, పొద్దు ఆగానుమ్చి మదెనె

* 19:1 19:1 జోవయించి బాస తెన్ ‘పొల్లయోలా!’ మెన కేక గలుల, ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక జెయ్యి!’ మెలి అర్దుమ్ తెన్ † 19:4 19:4 4:4 దెక. † 19:4 19:4 4:6-8 దెక. § 19:7 19:7 ‘మెండపిల్లక గెలి బూలి’ మెలి కిచ్చో అర్దుమ్ తయెచి మెలి, యేనుక్కిన్లక నంపజలన మొత్తమ్, నంపజలన మొత్తమ్చి సంగమ్, ఎవెను కచి ఉత్తమ్ 5:31-32, యిర్మీయా 2:1-3, యెసయా 49:18, 69:10. పడ్డో జేవ్ నంపజలన గిచ్చ జంక తిలి నెవి యెయోసలేమ్, మెలి పరలోకుమ్చి పట్టుమ్క కి ‘మెండపిల్లచి బూలి’ మెనల. 21:9, 10. * 19:8 19:8 నెజిలి ‘ప్రబుచయ్ జల మాన్పుల్’ మెనుక జయెచి. † 19:13 19:13 యోహాను 1:1. † 19:15 19:15 నెజిలి ‘నెసిల మాన్పుల్క’ మెనుక జయెచి.

టీవోజా, పక్కయ్ ఉడ్డత ఎత్తి, పిట్టల్ కిచ్చొ మెన కేక్ గలో మెలె, “తుమ్ జా! చి దేముడు దొర్లు కెర్రి వెల్లి ఎందుక తెయార జా తా.”

18 రానల్ చి సిద్ద, వెయ జమాన్సుక వెల్లి చి సిద్ద, ఒగ్గర్ నెక్తిబలుమ్ మాన్సుల్ చి సిద్ద, గోడల్ చి సిద్ద, జోపయింతె వెగితన చి సిద్ద, ఎత్తి, రగల్ మాన్సుల్ చి సిద్ద; జేవ్ గొతి నెంజిలన జలెకి, గొతిమాన్సుల్ జలెకి; బాల వెల్లి చి సిద్ద కస్తె” మెన, దూత పిట్టల్ క నంగిలన్.

19 తెదొడి కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, జో పాపుమ్ చొ జంతు, చి ఒండి లోకుమ్ చి రానలు, జోచ నయన్సుముల్ తెన్ ఎత్తి తె బెర్రి. కిచ్చొక మెలె, జో గోడత వెసిలోసా చి ఉప్పిరి చి జోచ నయన్సుముల్ చి ఉప్పిరి యుద్దుమ్ కెరుక మెన బెర్రి.

20 తెదొడి కి జంతు దెర్పు సేడ్లొ, చి జో తెన్, జోచి నావ్ తెన్ వెల్లి మాయకము కెర్లొ అన్నెక్ *జంతు కి దెర్పు సేడ్లొ. జో అబద్దుమ్ దేముడు చి కబుర్లు నంగితోసా అవ్ మెన అగ్గె నంగ తిలన్. అన్నె, జో జంతు చి గుర్తు కెరవన, జోచి బొమ్మక బక్తి కెర తిలనక మోసిమ్ కెర తిలో. జో కి దెర్పు సేడ్లొ. జలె, జేవ్ దొంగలక జేవ్ తత్తె, ఎడ్డి రంగు లగితి వెల్లి అగి గొయ్ చి గడ్డి గల దిల.

21 తెదొడి, గోడత వెసిలోసా జోచి కండా తెన్ రానల్ క చి జేవ్ నయన్సుములు ఎత్తిక మారయ్ గెలన్. జోచి చొడి తెంతో బార జతి కండా తెన్ అన్నె, ఎత్తి, పిట్టల్ జేవ్ మొర్లన ఎత్తిజన్ చి సిద్ద కా గెల కెర, పేట్ బెర్రి కయల.

20

నయతాన్ మట్టు నెంజిలి గొయతె వెయ వెర్పుల్ తతి సిచ్చ జతిసి

1 అన్నె కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, పరలోకుమ్ తెంతో దూత ఎత్తిలో ఉత్త జెతె తిలిన్ దెకిలయ్. జోచి అత్తి మట్టు నెంజిలి జా *వెల్లి గొయి చి తాలుమ్ కడి, చి జాడు తిలి ఏక్ ఇనుము గొల్పు తిల.

2 తెదొడి వెల్లిచొ జో అయక, జలె పూర్ణమ్ తెంతోచొ అయక, మెలె, నయతాన్ జలో నయతానుక దూత దెర కెర, వెయ వెర్పుల్ జో దస్సి తతి రితి జోక బంద గెల కెర,

3 మట్టు నెంజిలి జా గొయతె గల దా, వెయ వెర్పుల్ గెతె ఎదక దేముడుక నేన్ మాన్సుల్ క జో అయ అన్నె నే మోసిమ్ కెర్రి రిసా, జోచి ఉప్పిరి డంక దిలన్. జా వెయ వెర్పుల్ గెలె, జోక గడియ విడ్డల్ కెరుక.

క్రీస్తు తెన్ వెయ వెర్పులు ఏలువ కెరుక

4 తెదొడి కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, సిజానల్, చి జోపయి చి ఉప్పిరి కో వెన తిల మెలె, బూలోకుమ్ చి దేసిమెలు ఎత్తిక ఏలువ కెర్రి రిసా దేముడు నిలవ్ దిలన. కొన్ మెలె, యేసు చి రిసా జేవ్ సాచి నంగ తిలి రిసా, చి దేముడు చి కోడు జేవ్ దెర్పు రిసా, బోడి గండల్ జలన, చి అన్నె కొన్ మెలె, జో పాపుమ్ చొ జంతుక చి జోచి బొమ్మక బక్తి నే కెర్లన, జోచి నెర్దిలె అత్తిలె జోచి గుర్తు నే కెరవన్లన. జేవ్ జలె, జేవ్ జా ఉట్టిల, చి వెయ వెర్పులు క్రీస్తు తెన్ ఏలువ కెర్ల.

5 ఈంజయ్ జేవ్ జా ఉట్టిన్ క ‘తొలితొ చి’ మెనుక జయెదె. తొలితొ చి ఈంజ జేవ్ జా ఉట్టిన్ తె బెదితనక చెంగిలి. ఎత్తి అదికారుమ్ దేముడు చి జేవ్ జపుల! కిచ్చొక మెలె, జోపయి చి ఉప్పిరి పడ్డొక చి మొర్లుక కిచ్చొ అదికారుమ్ తయె నాయ్.

6 తొలితొ చి జేవ్ జా ఉట్టిసి జతన దేముడుక చి క్రీస్తుక పూజల్లి రిత జపుల, చి వెయ వెర్పుల్ పూర్తి జో తెన్ ఏలువ కెరుల.

నయతాన్ అన్నె విడ్డల్ జా యుద్దుమ్ కెర్రిసి

7 జేవ్ వెయ వెర్పుల్ కేడ్లె, జో జేలి జలిసి తెంతో నయతాన్ విడ్డల్ జా.

8 ‘గోగు’ ‘మాగోగు’ మెన బూలోకుమ్ చి చెత్తర్ పక్కలె చి దేముడుక నేన్ మాన్సుల్ యుద్దుమ్ క తెయార జతి రితి, జో నయతాన్ జోపయింక మోసిమ్ కెరెదె. జేవ్ మాన్సుల్ చి లెక్క కెర్రి మెలె, నమదుమ్ తెచి ఇన్సుగిడ్డల్ కెత్తి జా లెక్క కెరుక నెంజి గి, తెదివాల్ జన్ జపుల.

9 తెదొడి జేవ్ బూలోకుమ్ చి రుందిలి టాన్ తె వెగ జా, దేముడు చి జల మాన్సుల్ చి సుట్టునంత, చి జో ప్రిమ్ తిలి పట్టుమ్ చి సుట్టునంత బెర అయల. గని పరలోకుమ్ తెంతో దేముడు తెంతో అగి నూయి జా జోపయింక డయ గెలి.

10 జోపయింక మోసిమ్ కెర్లొ నయతాన్ సిచ్చ జతె తంక ఎడ్డి అగి లగితి వెల్లి అగి గొయతె కిగిలె జలో. జో పాపుమ్ చొ జంతు, అన్నె అబద్దుమ్ క ‘దేముడు చి కబుర్లు నంగితోసా అవ్’ మెన్లొన కి ఒత్తయ్ గెలి జా అస్తి. జేవ్ రాతి మెడ్డెన కెయక తెయక నే పిట్టె, ఒత్త సిచ్చల్ బాదల్ జతె తపుల.

మొర్లనక ఆకర్ చి తిర్పు జతిసి

11 అన్నె కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, వెల్లి చొక్కలి సిజాననుమ్, చి జాచి ఉప్పిరి వెసిలోసాక దెకిలయ్. జోతె తెంతో బూలోకుమ్ అగానుమ్ నిగ గెల, చి జేవ్ క అన్నె కేన్ టాన్ నాయ్.

12 తెదొడి కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, బాల వెల్లి మొర్లన ఎత్తిజన్ సింగానుమ్ చి పుర్రి టీవ తతికయ్, పుస్తకల్ *ఉగిడ్ల. పడ్డొ అన్నెక పుస్తకుమ్ ఉగిడ్ల; పరలోకుమ్ తె జంక నిలవ్ తిలన చి నవ్వొ రెగిడ్లి పుస్తకుమ్. జలె, మొర్లన జేవ్ కెర్ల కముచి రిసా జేవ్ పుస్తకల్ తె రెగ్గ తిలి రితి తిర్పు జలె.

13 తెదొడి, జేవ్ తె మొర్లనక నమదుమ్ సార్పు కెర దిలి, అన్నె మొర్పు చి మొర్లన రకితి టాన్ ఒత్త తెంతో తిలనక సార్పు కెర దిలి, చి నమదుమ్ తె మొర్లన, చి మొర మొర్లన, రకితి టాన్ తె తిలన ఎత్తిజన్ జేవ్ జా, సింగానుమ్ చి పుర్రి టీవ, జేవ్ జా, జేవ్ కముచి రిసా తిర్పు జపుల.

14 తెదొడి మొర్పు చి మొర్లన రకితి టాన్ వెల్లి అగి గొయ్ చి గడ్డె గలె జలె. వెల్లి అగి గొయతె గల్లిసి దొన్చి మొర్పు జయెదె.

15 అన్నె, పరలోకుమ్ తె జంక నిలవ్ తిలన చి నవ్వొ రెగిడ్లి పుస్తకుమ్ తె కచి నావ్ తయె నాయ్ గే, జెవ్వి వెల్లి అగి గొయతె గలె జలె.

21

నొచి అగానుమ్, నొచి బుయి

§ 19:20 19:20 నమదుమ్ తెంతో బార జలోసా 13:1. * 19:20 19:20 బుయి తెంతో బార జలోసా 13:11. * 20:1 20:1 9:1 దెక. † 20:5 20:5 మెలె, వెల్లి అగి గొయ్ చి సిచ్చతె గెలి. 20:14. ‡ 20:9 20:9 దొన్ అర్ధల ఉచరుక జయెదె. ఏక్ మెలె, మాములుమ్ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్. అన్నెక్ మెలె, కేన్ ప్రబువయ్ మాన్సుల్ తపుల గే, ఒత్తయ్ మెన ఉచరుక జయెదె. § 20:10 20:10 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు ఒత్త గలయలో, గెద. * 20:12 20:12 కో ఉగిడ్ల గి నంగి నాయ్. † 20:14 20:14 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు ఒత్త గలయలో, గెద. ‡ 20:15 20:15 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు ఒత్త గలయలో, గెద.

1 తెదొడి అడవి కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, నొవి అగానుమ్, నొవి బుయి. అగ్గెచి అగానుమ్ అగ్గెచి బుయి కడ తిలి, చి నమున్దుమ్ కి నాయ్.

2 పడ్డొ, పరలోకుమచి నుద్దిచి పట్టుమ్, నొవి యెరూసలేమ్ పరలోకుమ్ తెంతో దేముడు తెంతో, మున్నుక జెతికయ్ పెండ్లి ఉబేడి రితి తెయార్ జా తా, ఉత్త జెతిసి దెకిలయ్.

3 అన్నె, సింగాసనుమ్ తెంతో చి గట్టిజ అవాడచి అవాడ కిచ్చొ సంగిలిసి సూన్య మెలె, “ఈందె, దేముడు జెతి టాన్ మాన్పులతెయి అన్నె. జోపయింతెన్ జో జయిదె. జేవ్ జోపయ్ ప్రజెల్ జా తవుల, చి జో సొంతయ్ జేవ్ తెన్ తయెదె, జేవ్ దేముడు జా తయెదె.

4 జోపయింద అంకివొత అగునొ కెయెడ అన్నె నే జెతి రితి, జోపయింద అగునొ జొయ్యి పుంచ గెలెదె, చి అప్పె తెంతో కిచ్చొ మొర్పు తయె నాయ్. ఏడుకుడు జెతిసి, ఏడ్డిసి, నొప్పి కి తయె నాయ్. కిచ్చొక మెలె, పొర్చిచి ఎత్తి ఉట్ట గెలె.” మెన జా అవాడ సంగిలన్.

5 తెదొడి, సింగాసనుమ్ తె వెసిలోనా, “ఈందె, ఎత్తి నొవి తెయార్ కెర్తసి” మెన, అన్నె, “ఈంజ ఎత్తి రెగుడు. ఈంజేవ్ కొడొ నత్తిమచ, నంపజతన” మెన జో సంగిలన్.

6 తెదొడి అంక, “పూర్తి జర్పు జలి, ‘అల్పా, ఓమెగ’ మెన అడవి మొదోల్చొ, అకరీచొ. కక్క తాన్ కెర్తె, డబ్బుల్ నే దెతె, జేవ్ దెతో పాని అంబి ఉంటె తెంతో అరి దెయింబ.

7 కో జేవ్ అంబి గే, అంబి రాజిమచి ఈంజ వాట జోక దెయిందె, చి అడవి జోచొ దేముడు జయిందె, జో అంక పూత్తు జా తయెదె.

8 గని అంబి సాచి జంక బితన, నముకుమ్ నెంజలన, నిదానుమ్ నెంజలన, హత్త్య కెర్తన, లంజె జతన, మెంగ్ర మాన్పుల, బొమ్మలొక జొకర్తన, అబద్దుమ్ జతన, అబద్దుమ్ కెర్తన, సయ్తానచి వెట్టారుమ్ జలన, జేవ్క సిచ్చు, గండకము తెన్ అగి లగితి వెల్లె అగి గెయ్తె గలల. ఈంజ దొన్చిచి మొర్పు.”

మెండపిల్లక తేర్చి జెతిసి నొవి యెరూసలేమ్

9 తెదొడి నత్తు అకరచ నొచ్చల్ బెర్ల నత్తు గిన్నల్ అగ్గె దెర సుచ తిల నత్తు *దూతలతె ఎక్కిల్ అంబిచె జా కెర కిచ్చొ మెన అంక సంగిలన్ మెలె, “జో మెండపిల్లక తేర్చి జెతి పెండ్లి ఉబేడిక తుక దెకయిందె” మెలన్.

10 తెదొడి దేముడుచి యెసుచి అత్తనెక్కిక జో దూత అంక ఒగ్గర్ డోంక తిలి డొంగుతె కడ నిలన్, చి జో అంక దెకయ్తెకయ్, ప్రబుచి జా అత్తనెక్కిక కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, జేవ్ †సుద్ది తిలి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ దెకిలయ్.

11 జా పట్టుమ్చి ఉజడి కిసి తిలి మెలె, దేముడుచి ఉజడి తెన్ తా, ఒగ్గర్ విలువచి రత్తుమ్చి రితి ఉజడి లగిలి, వజ్రమ్చి రితి సిసచి రితి బేంబచి ఉజడి లగిలి.

12 జా పట్టుమ్క వెల్లి కోట ఒగ్గర్ డోంక తిలి. జా కోటతె బార గుమ్మల్ తిల. జేవ్ బార గుమ్మల్తె ఎక ఏక దేముడుచొ దూత తిలి. జేవ్ బార గుమ్మల్తె ‡ఇస్రాయేలుచ బారజన్ పుత్తర్పులచ నెకుములుచ ఎక్కిక నవ్వు, ఎక్కిక గుమ్మల్ రెగ్గ తిల.

13 తూర్పు పక్క తిన్ని గుమ్ముములు, ఉత్తర పక్క తిన్ని గుమ్ముములు, దచ్చెన పక్క తిన్ని గుమ్ముములు, చి పడమర పక్క తిన్ని గుమ్ముములు తిల.

14 పడ్డొ పట్టుమ్చి కోటక బార పునాడ్లు, చి జేవ్ పునాడ్లుతె మెండపిల్లచి చి రిసాచ బారజన్ బారికుల్చ నవ్వు ఎక్కిక రెగ్గ తిల.

15 అంబి తెన్ లట్టబ్బొ జో దూతక, జా పట్టుమ్చి జేవ్చ గుమ్ముముల్చి కోటక కికూర్తి రిసా, బజర్క తెయార్ కెర్లె కటూర్తి డండొ తిలి.

16 పట్టుమ్క చెత్తర్ కోనల్, చి జేవ్చ పక్కల్చ కొల్తల్ సమానుమ్ అన్నె, జేవ్చ కోనల్చ కొల్తల్ సమానుమ్ అన్నె. తెదొడి జేచి డండొ తెన్ పట్టుమ్క కటూర్లన్. *దొన్నె వెయిల్ దొన్నె పుంజొ కిలోమిటర్లు దూరి జేవ్చి కొల్త. చెత్తర్ పక్కల్ కి సమానుమ్; కెర్తి దీగు జయెదె గే, తెర్తి రూందు, తెర్తి డోంకు కి జయెదె.

17 జేవ్చి కోట కి కటూర్లన్. †అరవయ్ చెత్తర్ మీటర్లు డోంకు, మాన్పు కటూర్ రితి, మెలె జో దూత కటూర్లన్.

18 జా కోట వజ్రమ్చి వస్త్రతె తెయార్ కెర్లెసి, చి పట్టుమ్ రితి బజరి తిలి, చి జేవ్చి ఉజడి కిసి మెలె, అడ్డుమ్ రితి బేంబ లగిలి.

19 జా పట్టుమ్చి కోటచ పునాడ్లుతె ఎత్తి రగల్ రత్నాలు లగిల. తోలితో చి వజ్రమ్, చొక్కల్ లగిలి. అన్నెక రత్నమ్ నీలిమ్ రగమ్ లగిలి, అన్నెక రత్నమ్ “యమునా” మెంతిసి ఎరన లగిలి, అన్నెక రత్నమ్ వచ్చన లగిలి.

20 అన్నెక రత్నమ్ నారింజ రంగు లగిలి, అన్నెక రత్నమ్ అన్నెక ఎరన రంగుమ్ లగిలి, అన్నెక రత్నమ్ తామర పూల్చి ఎడ్డి రంగు లగిలి, అన్నెక రత్నమ్ సముద్రుమ్చి వచ్చన రంగు లగిలి, అన్నెక రత్నమ్ అన్నెక రంగుమ్ ఎడ్డి రంగు లగిలి, అన్నెక రత్నమ్ చింప అక్షల్ నొవర్ పలోయేలి రంగు లగిలి, అన్నెక రత్నమ్ గులామ్ రంగు లగిలి, అన్నెక రత్నమ్ ఉడ రంగు లగిలి.

21 పడ్డొ బార గుమ్మల్చ టట్టల్ కిచ్చొ వస్త్రతె తెయార్ జా తిల మెలె, బార ముత్తల్క. ఎత్తి, టట్ట ఏక ముత్తల్క తెయార్ జలిసి, అన్నె, పట్టుమ్చి వీది రితి బజరి తా, అడ్డుమ్చి ఎదిలి బేంబ లగిలి.

22 అన్నె, జా పట్టుమ్తె కిచ్చొ దేముడుచి గుడి డిసి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ప్రబు జలో ఎత్తి నెక్కి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు అన్నె మెండపిల్ల సొంత జా పట్టుమ్క దేముడుచి గుడి జవుల.

23 అన్నె, జా పట్టుమ్క ఉజడి దెంక పొద్దు గే జోను గే నాయ్. కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి ఉజడి జొక దొర్పు జలి ఉజడి, చి మెండపిల్ల జొక దిచ్చు.

24 జాచి ఉజడిక ప్రజల్ ఇండుల, చి ఒత్త కిచ్చొయ్ అందర్ తయె నాయ్.

25 అన్నె, రాతి మెడ్డెన్ కెయెడ కి జా పట్టుమ్చి గుమ్మల్ డంకితి నాయ్, అన్నె, ఈంజ నొవి బూలోకుమ్చి రాసలు ఒత్త జోపయిందె గప్పరుమ్, జోపయిందె గప్పరుమ్ దెతిసి ఎత్తి ఒత్త అనుల.

* 21:9 21:9 15, 16 అద్దయల్. † 21:10 21:10 19:8 దెక. ‡ 21:12 21:12 జోపయింద అన్నెక నాన్ యాకోబు. “ఇస్రాయేలు” మెలె, జో యాకోబుక అన్నెక నాన్ జయెచి, చి టాలిక్ “యూదుల్”, నెంజలి “నంపజలన మొత్తుమ్” చి అడ్డుమ్ కెరసుక జయెచి. § 21:15 21:15 మీంతి * 21:16 21:16 రమారమ 1,400 మైలు † 21:17 21:17 అరవయ్ చెత్తర్ మీటర్లు మెలె, డబ్బుయ్ దొన్నె గజాలు జయెదె, మెలె పుంజొ దొన్నె విసా చెత్తర్. పుంజొ దొన్నె విసా చెత్తర్ మెలె, బార బారలు, మెలె 144 = 12 x 12. బార నెకుములుచ యూదుల్ తిల, యెసుక బార బారికుల్ కి తిల. జేవ్ ఈంజ నంబర్ ఏక టాలి జయెచి.

26 ఎత్తి, ప్రజల్లో దొర్లు జలి గప్పరుమ్, ఎత్తి, ప్రజల్లో దొర్లు జలి సామ్యరుమ్ ఒత్త అనుల.

27 గని కిచ్చి పాపుమచి ఒత్త పెని నాయ్, చి మర్పుటుమ్ గే, అబద్దుమ్ గే ఇండితన ఒత్త పెనితి నాయ్. కో ఒత్త పెనుల మెలి, 'పరలోకుమత బెదుతు' మెన మెండపిల్లచి పుస్తకుమత కచ నవ్వో తవుల గే జెచ్చి పెనుల.

22

జీవ్ దెతో పానిచి గాడు జీవ్ దెతి పలుమచో రూకు

1 అన్నె జో దూత అంక కిచ్చి దెకయలన్ మెలి, పరలోకుమచి జీవ్ దెతో పానిచి గాడు. కీసి తిలి మెలి, అద్దుమచి ఎదిలి బీంట తా, దేముడుచి అన్నె మెండపిల్లచి సింగాననుమ్ తెంతో బారో జా,

2 పట్టుమచి వీదిచి నెడిమి ఉట్ట గెతయ్. పడ్డో అన్నె కిచ్చి మెలి, పరలోకుమచి జీవ్ దెతో రగుమ్ *రూకుల్ జా గాడుచ దొన్ని పక్కలె అస్తి. జీవ్ రుకాలె బార రగల్ పండ్లు, చి ఎత్తి. జొన్న పండ్లు పిక తత్తతి. జో రూక్చ అత్తల్ కిచ్చిక కామక జెతతి మెలి, ఒండి ప్రజల్చక చెంగిలి కెర్తయ్.

3 ఒత్త తెంతో, కిచ్చిచి రిసా గార్చి సాపెనల్ తిలిసి తయె నాయ్. దస్సిచి కిచ్చి కి తయె నాయ్, గని జా పట్టుమత దేముడుచి జో మెండపిల్లచి సింగాననుమ్ తయెదె, చి జోచ సేవ కెర్తన జోక బక్కి కెర్త తవుల.

4 జోచి మొకోమ్ జీవ్ దెకుల, చి జోపయించి నిర్దె జోచి నాన్ తయెదె.

5 పడ్డో, ఒత్త తెంతో అందర్ తయె నాయ్, చి ఒత్త తిలనక దీవుచి జప్పన్ పొద్దుచి జప్పన్ ఉజడి నాయ్. కిచ్చిక మెలి, ప్రబు జలో దేముడుచి ఉజడి తయెదె, చి జీవ్ కెయలక తెయలక విలువ కెరుల.

6 అన్నె, "ఈంజీవ్ కొడో సత్తిమచ, నంపజతన. అన్నె, ప్రబు జలో, జీవ్ కబుర్లు సంగితనచి ఆత్మతె సికడ్డో దేముడు జోచో దూతక తెద్రవ అన్నె; జల్గు జంక తిలిసి జోచ సేవ కెర్తనక దెకవుక మెన," అంక జో దూత సంగిలన్.

యేసుప్రబు బే బేగి అన్నె జెయిందె

7 "ఈందె, ఆవ్ బే బేగి అన్నె జెయిందె" మెన యేసు సంగితయ్. ఈంజ పుస్తకుమతె తిలి కబుర్చ కొడో కో దెరసుల గే, జోపయింక చెంగిలి.

8 ఆవ్ యోహాను ఈంజ ఎత్తి. సూన్సా దెకిలోనా. అన్నె, ఈంజ ఎత్తి. సూన దెకిల్ బేగి, అంక ఈంజ ఎత్తి. దెకయలో దూతచి చట్టె సెర్పు సేడ జోక బక్కి కెర్తయ్,

9 గని జో అంక, "తుమ్ దస్సి కెరుక నాయ్! ఆవ్ తుచో రితో, దేముడుచ కబుర్లు సంగిత తుచ బాబోదెవ్ తెన్ కి, తుచి రితో సేవ కెర్తెనా జయిందె. దేముడుకయ్ జోకరు!" మెలన్.

10 తెదొడి జో అంక, "ఈంజ పుస్తకుమచి కబుర్చ కొడో ముద్ద కెరు నాయ్, లుంకడు నాయ్; కిచ్చిక మెలి సమయమ్ పాసి జా అన్నె.

11 పాపుమత ఇండితన అన్నె కి పాపుమత ఇండితె తత్తు, మర్పుటుమచ అన్నె మర్పుటుమ్ ఇండుతు, పున్నెమ్ జలన అన్నె పున్నెమ్తె ఇండితె తత్తు, సుద్దిచ అన్నె సుద్ది ఇండితె తత్తు." మెన దూత సంగిలన్.

12 యేసుప్రబు సంగిలిసి అన్నె కిచ్చి మెలి, "ఈందె, ఆవ్ బే బేగి జెయిందె. అయిలె, ఎత్తి. మాన్సు కెర్ల కమొ కోల్లి జోపయించి కూలి దెయిందె.

13 'అల్లా' 'ఓమెగ' మెన, 'తొలితోవో, కర్వడ్చో, మొదోలొవో ఆకర్చో ఆచ్చి' మెన యేసు సంగిలన్.

14 పరలోకుమచి జీవ్ దెతో చెడ్డె పండ్లు కంక సెలవ్ దొర్లు కెరంతి రిసా, చి పరలోకుమచి గుమ్ముమ్ వాట్ మెనుక సెలవ్ దొర్లు కెరంతి రిసా, కో *జోపయించ పాలల్ కేడన తవుల గే, జోపయింకయ చెంగిలి.

15 గని గుమ్ముమ్ ఒత్తల్తోచి బయిలె కో అస్తి మెలి, సూనల్లి రిత మాన్సుల్, మెంగ మాన్సుల్, లంజె జతన, అత్య కెర్తన, బొమ్మల్క జోకర్తన, చి అబద్దుమక ప్రేమ తా, అబద్దుమ్ కెర్తన ఒండి అస్తి.

16 యేసు, "అంక నంపజలనచ సంగుమ్లు సూన్తు" మెన, ఈంజ సాచి తుక దెకయతి రిసా యేసు మెలి ఆవ్ అంవో దూతక తెద్రవ అన్నె. దావీదు పూర్పుమచో జలో రాసెచి సెకుమక ఆవ్ చేరు జలోసా, జోచి సెకుమతె జెర్పిలోసా, దేముడుచి రాజుమచి నెచి దీసిక దొర్లు జలి ఉజడి దెతో సుక్కో ఆవ్" మెన సంగిలన్.

సంపజా మెన మాన్సుల్క బుక్కాసి

17 "తుమ్ జా" మెన దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ అన్నె యేసుచి కీతెర్ని జతసి సంగితతి. అన్నె, ఈంజ కోడు కో సూనుల గే, జీవ్ కి జా మెన అన్నె మాన్సుల్క బుక్కా. అన్నె, కక్క తాన్ తిలి, జో జెప్పన్, చి కో ఇస్తుమ్ జవుల గే, డబ్బుల్ నే దెతె ఆరి పరలోకుమచి జీవ్ దెతో పాని నజ పితు.

18 ఈంజ పుస్తకుమచి కబుర్చ కొడో సూన్త ఎత్తి.జీన్క ఆవ్ కిచ్చి జాగర్ల సంగితసి మెలి, ఈంజీవ్ కొడెతె అన్నె కిచ్చి వేరచి బెదయిలె, ఈంజ పుస్తకుమతె సంగ దెకయిల సిచ్చల్ జో మాన్సు సేడ్డి రితి దేముడు సిచ్చ కెరెదె.

19 అన్నె, ఈంజ జోచి కబుర్చి పుస్తకుమచ కొడెతె కో కిచ్చి కడ గెలి, ఈంజ పుస్తకుమతె రెగ్ల దెకయిలె జో జీవ్ దెతి రూక్చి, చి జోచి పరలోకుమచి సుద్దిచి పట్టుమతెచి జోచి వాట, ఎత్తి. అదికారుమ్ తిలో దేముడు కడ గెలిదె.

20 "కచితుమ్, ఆవ్ బే బేగి జెయిందె" మెన ఈంజ ఎత్తిక సాచి జతెనా సంగితయ్. *ఆమెన్, జే, ప్రబు యేసు!

21 జోచయ్ జల మాన్సుల్ ఎత్తి.జీన్చి ఉప్పిరి ప్రబు జలో యేసుచి దయ తవున్. ఆమెన్.

* 22:2 22:2 యెహోయ్ 47:12.

† 22:13 22:13 నెజెలి "తొలితో మొదోలొవో తెంతో ఆకర్చో ఆచ్చి" మెన యేసు సంగిలన్.

‡ 22:14 22:14

నెజెలి "ప్రబుచ కొడో రితి ఇండితతి గే".

§ 22:17 22:17 19:7-8, 21:2. యేసుచి తేర్ని మెలి, సంపజలన మొత్తమ్ గెతి జోపయించి సుద్ది పట్టుమ్, చి జా పట్టుమతె బెదితన, సంపజలనయ్ మొత్తమ్. యెసూ 49:18, 61:10, యర్హీయా 2:1-3, ఎమెన కచి ఉత్తమ్ 5:31-32.

* 22:20 22:20 తెద్దిలి